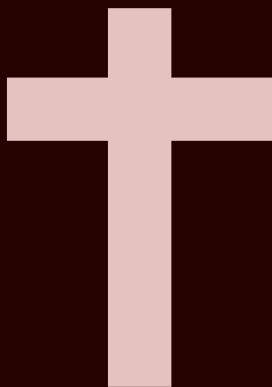

Dios Oca Tuti

New Testament in Macuna

Dios Oca Tuti New Testament in Macuna

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Macuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Macuna

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

2581ee54-739f-5595-8d44-83c638ed667b

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	86
SAN LUCAS	140
SAN JUAN	231
LOS HECHOS	294
ROMANOS	373
1 CORINTIOS	410
2 CORINTIOS	446
GÁLATAS	470
EFESIOS	485
FILIPENSES	499
COLOSENSES	508
1 TESALONICENSES	517
2 TESALONICENSES	524
1 TIMOTEO	528
2 TIMOTEO	538
TITO	546
FILEMÓN	551
HEBREOS	554
SANTIAGO	582
1 SAN PEDRO	591
2 SAN PEDRO	603
1 SAN JUAN	610
2 SAN JUAN	618
3 SAN JUAN	619
SAN JUDAS	621
APOCALIPSIS	625

El santo evangelio según San Mateo

*Jesucristo rujearoto riojɔajɔ gãna
(Lc 3.23-38)*

¹ Abraham ñayorɔ ito yicōri David ñayorɔ janerābatia janami ñayijɔ Jesús. Jesús ñicɔsabatia wame mɔare gotigɔ ya yɔ. Ado bajiro wame cɔtiyoyijarã ñna:

² Abraham ñayorɔ macɔ ñayijɔ Isaac. Ito bero Isaac macɔ ñayijɔ Jacob. Jacob macɔ ñayijɔ Judá. Ito yicōri gãjerã ñ ocabaji mesa cɔni ñayijarã. ³ Judá rã ñayijarã Fares ito yicōri Zara wame cɔtirã. Ñna jaco ñayijo Tamar. Ito bero Fares macɔ ñayijɔ Esrom. Esrom macɔ ñayijɔ Aram. ⁴ Aram macɔ ñayijɔ Aminadab. Aminadab macɔ ñayijɔ Naasón. Naasón macɔ ñayijɔ Salmón. ⁵ Salmón macɔ ñayijɔ Booz. Ñ jaco ñayoyijo Rahab. Ito bero Booz macɔ ñayijɔ Obed. Ñ jaco ñayoyijo Rut. Obed macɔ ñayijɔ Isaí. ⁶ Isaí macɔ ñayijɔ Ʋjɔ David wame cɔtigɔ. David macɔ ñayijɔ Salomón. Ñ jaco ñayijo Urías ñayorɔ manajo godogo.

⁷ Ito bero Salomón macɔ ñayijɔ Roboam. Roboam macɔ ñayijɔ Abías. ⁸ Abías macɔ ñayijɔ Asa. Asa macɔ ñayijɔ Josafat. Josafat macɔ ñayijɔ Joram. Joram macɔ ñayijɔ Uzías. ⁹ Uzías macɔ ñayijɔ Jotam. Jotam macɔ ñayijɔ Acáz. Acáz macɔ ñayijɔ Ezequías. ¹⁰ Ezequías macɔ ñayijɔ Manasés. Manasés macɔ ñayijɔ Amón. Amón macɔ ñayijɔ Josías. ¹¹ Josías macɔ ñayijɔ Jeconías. Ito yicōri ñ ocabaji mesa cɔni ñayijarã. Ito bajiro ñna baji ñarijɔ Babilonia gãna Israel sita gãnare ñna ãmi wacōri ñnare moari masa cɔtiyijarã ñna ya cɔtojɔ.

¹² Ito bero mɔcana Jeconías macɔ ñayijɔ Salatiel. Salatiel macɔ ñayijɔ Zorobabel. ¹³ Zorobabel macɔ ñayijɔ Abiud. Abiud macɔ ñayijɔ Eliaquim. Eliaquim macɔ ñayijɔ Azor. ¹⁴ Azor macɔ ñayijɔ Sadoc. Sadoc macɔ ñayijɔ Aquim. Aquim macɔ ñayijɔ Eliud. ¹⁵ Eliud macɔ ñayijɔ Eleazar. Eleazar macɔ ñayijɔ Matán. Matán macɔ ñayijɔ Jacob. ¹⁶ Jacob macɔ ñayijɔ José. Ñ ñayijɔ María manɔjɔ. Iso ñayijo Dios ñ cōaru Jesucristo jaco.

¹⁷ Abraham rã janerābatia David ñ ñayorajɔna catorce masa ñasɔoyijarã. Abraham macɔ ñayijɔ Isaac. Isaac macɔ ñayijɔ Jacob. Ito bajiro mani cōia ruji waja David ñ ñarajɔna catorce ñarã ñayijarã ñna. Ito bero mɔcana David macɔ ñayijɔ Salomón. Salomón macɔ ñayijɔ Roboam. Ito bajiro mani cōia ruji waja, Babiloniajɔ Israel sita gãnare ñna ãmi warajɔna mɔcana

catorce ñayijarã ñna. Jeconías macu ñayiju Salatiel. Salatiel macu ñayiju Zorobabel. Ito bajiro mani cõia ruji waja Cristo ñ rujearayuna catorce ñayijarã mucana.

Jesucristo ñ rujeare gaye
(Lc 2.1-7)

¹⁸ Jesús ñ rujeare gaye ado bajiro bajiyiju: José manajo ñaroco ñayijo María. José rãca iso ñaroto riojajũ Espiritu Santo ñ masirisena ñ queo sãjare macu sãñagõ ñayijo iso. ¹⁹ José iso manujũ ñarocu quenno yigu ñayiju. Ito bajiri masa ñna tiro riojo bojoro iso tõbujaroca yi ãmobisiju José. Ito bajiri masa ñna masibeto, “Mure ãmobeã yũ”, yi ãmobjayiju José isore. ²⁰ Ito bajiro ñ tũõia cani waroca, ñ cãiroju Dios ñaro gagũ ángel goaõoyiju ñre. Goacõri ado bajiro gotiyiju ángel ñre:

—Tũoya José David ñayoru janami mũ. Maríare manajo cuti güibesa mũ. Espiritu Santo ñ masirise, ñ queo sãjare macu sãñagõ ñamo iso. ²¹ Macu rucogo yigõji iso. Jesús wame wõgũ yigujã mũ ñre. Masare ñna ñeñaro yirise waja yicõri masogũ yiguñji ñ. Ito bajiri Jesús wame cutigu yiguñji ñ, yiyiju ángel Josére.

²² Diore goti ñsiri masũ, “Ado bajiro rẽtaro yiroja”, ñ yiado bajiroti rẽtayiju. Dios ñ busire gotigu ado bajiro yiyiju Diore goti ñsiri masũ:

²³ Romio ãmugũ rãca ajeñabeco macu sãñagõ ñagõ yigõji iso. Ito bajiri macu cutigo yigõji iso. Emanuel yirã yirãji masa ñre, yiyiju Diore goti ñsiri masũ.

“Dios ñami mani rãca”, yireoni ñna iti Emanuel yire.

²⁴ Ito bajiri yujiguti ángel ñ gotiado bajiroti yiyiju ñ. Maríare manajo cutiyiju ñ ñja. ²⁵ Iso macu ñasũogu rucoroto riojũ, manajo macu bajiro bajiyiju José maji. Iso rucõja bero Jesús wame yiyijarã ñna ñre.

2

Ñocõare riasotiri masa Jesure ñna eja tire gaye

¹ Judea sitaju Belén wame cutiri cutojũ rujeayiju Jesús. Iti rodori ñ rujearoca iti sita ujũ ñayiju Herodes wame cutigu. Iti rodori Jerusalénju ejayijarã ãmacañi joeja wadiro gãna ñocõare riasotiri masa. ² Iti cuto ejacõri seniñayijarã ñna:

—¿No ñati judio masa ujũ ñarocu, rujearu? ãmacañi joeja wadiro ñocõare ticõri, “Rujeañi ñ”, yi masimũ gãna. Ito bajiri ñre rucubũorona wadia gãna, yiyijarã ñna.

³ Ito bajiro ñna seniña ucuja tũocõri, ito gagũ ujũ Herodes bũto tũõia güiyiju. ñre bajiro riti tũõayijarã iti cuto Jerusalén gãna cuni. ⁴ Ito bajiro tũõiacõri paia ujarã, judio masa rotirise riasori masare cuni ji ñucayiju Herodes. ñna ejaja ticõri, ado

bajiro seniñayiju ĩ: “¿Noju rujeagu yiguñjida Cristo?” yiyiju ĩ ĩnare. ⁵ ĩnajua ado bajiro yiyijarã ĩre:

—Judea sita Belén wame cutiri cutoja rujeagu yiguñji, yi ucañi sīgũ Diore goti ĩsiri masu. Ado bajiro bajia ĩ ucare:

⁶ “Judea sitaju Belén wame cutiri cuto, jaibiti cuto ñabojarocati ñasari cuto ñaro yiroja iti cuto. Iti cuto gagu uju ñasagu rujeagu yiguñji. ĩ ñagũ yiguñji yu ñarã Israel sita gãna uju. ĩnare tirũnugũ yiguñji ĩ, yiyiju Dios”, yi ucare ña adi, yiyijarã judio masa rotirise riasori masa.

⁷ ĩna ito yija tucõri, mucana ñocõare riasotiri masare yeyoroacã ji ñucayiju Herodes. ĩna ejaja ticõri, ado bajiro seniñayiju ĩ: “¿Nocãta ñocõa goasucocati?” yi seniñayiju ĩ ĩnare. ⁸ Ito yija Belénju ĩnare wa rotiyiju ĩ:

—Wasa ĩ macuacãre ãmatẽña. Mua ĩre ti bujaja yure gotirã wadiba. Yu cuni ĩre rucubuoogu warocu ya, yiyiju ĩnare ruogu.

⁹ ĩ ito bajiro rotija tucõri, ĩ yiro bajiroti wayijarã ĩna. Ũmacañi joeja wadiroju ñocõa ĩna tiru ĩna riojuu wayiju mucana. ĩ wajasaroti tuja rũgũyiju macuacã ĩ ñaro weca. ¹⁰ Ñocõagã wacõri ĩ tuja rũgũja ticõri, buto wanuyijarã ĩna, ñocõare riasotiri masa. ¹¹ Ñocõagã ĩ ñaro roca ñari wi sãja wacõri ĩna tija ito ñayiju macuacã ĩ jaco María rãca. ĩre ticõri ĩ riojo rijomunigãna ñini rũjũyijarã ĩna. Ito yicõri ĩre rucubuooyijarã ĩna. Ito bajiro ĩna yija bero ĩna rucori jedori janayijarã ĩna. Janacõri orore, uco queno sutirise, ito yicõri mirra wame cutirise iti ãmicõri ĩre ĩsiyijarã ĩna. ¹² Ito yija bero ĩna cãiroju, “Herodes tu tũdi wabesa. Ito ñaguñji macuacã”, ĩ yi masime yirona, yiyiju Dios ĩnare. Ito bajiri iti masicõri Jerusalénju rẽta wa ãmomena gaje maju tũdi wayijarã ĩna.

Egipto sitaju ĩna ware gaye

¹³ Ñocõare riasotiri masa ĩna tũdija bero ángel goayiju Josére ĩ cãiroju. Ado bajiro yiyiju ĩ ĩre:

—Yujija, macuacãre, ĩ jacore cuni Egiptoju ãmi rudi wasa mu. Itoju riti ñama maji yu mare gotirocõjuti. Herodes macuacãre sũarocu ĩre ãmagũ yiguñji, yiyiju ángel Josére.

¹⁴ ĩ ito yija bero yujiyiju José. Yujicõri macuacãre, ĩ jacore cuni Egiptoju ĩnare ãmi wayiju ĩ. ¹⁵ Ito ĩna ñaroca riti godacoayiju Herodes. “Egiptoju yu Macure ji ñucagũ yigujaja yu”, ĩre goti ĩsiri masuna suoriti Dios ĩ yija, ĩ gotiado bajiroti bajiyiju.

Herodes wame cutigu rĩacare ĩ sãa rotire gaye

¹⁶ Ñocõare riasotiri masa ĩre goti ãmomena gaje maju ĩna tũdi waja tucõri, buto junisiniyiju Herodes. Ito bajiri junisinigũ Belén gãna rĩaca ũmure ito yicõri, iti cuto tu gãna rĩacare cuni sãa roti jeocõyiju Herodes ĩ ya moari masare. Juu rodo tũjarãre ĩna

bero rujeanare cuni sña roti jeocōyijũ Herodes. “Jũa rodo tũja ñocōa ĩ rujeaja bero”, ñocōare riasotiri masa ĩna yija tũocōri, jũa rodo tũjarãre ito yicōri ĩna bero rujeanare cuni sña roti jeocōyijũ Herodes. ¹⁷ Ito bajiro Herodes rĩacare ĩ sña rotija Diore goti ĩsiri masũ Jeremías wame cutigũ ĩ ucado robo bajiroti rētayijũ. Ado bajiro ucañi ĩ:

¹⁸ Ramá sita gago iso rĩare iso tũoĩa otija ruyuyijũ. Ito bajiro oti ñagōti ñayijo iso, Raquel rĩare otigo. Gãjerã ĩna sobojarocati yisi ãmobisijo Raquel iso rĩa godajare, yi ucayijũ Jeremías.

¹⁹ Egiptoju José ĩ ñaroca godayijũ Herodes. ĩ godaja bero Egiptoju José ĩ ñaroca ĩ cãiroju sīgũ ángel ĩre goaļoyijũ. Ado bajiro yiyijũ ĩ ĩre:

²⁰ —Yujiya, macũacãre ĩ jacore cuni Israel sitajũ ãmi tũdi wasa. Macũacãre sña ãmoana goda jedicoama ĩna, yiyijũ ĩ Josere.

²¹ Ito yija yujicōri, macũacãre ĩ jacore cuni Israel sitajũ ãmi wayijũ José. ²² Ma wacũju tũoyijũ José, “Herodes ñajacũ macũ Arquelao wame cutigũ ĩ jacure wasoagu Judea sitajũ ñayijũ”, yija tũoyijũ José. Iti tũocōri wa ãmobisijũ ĩ itojũ. Mũcana itojũ cãiyijũ ĩ. Ito bajiro cãicōri, “Galilea sitajũ yũ waja quena”, yiyijũ ĩ. ²³ Galilea sitajũ ejacōri, Nazaret wame cutiri cutojũ ñagũ wayijũ ĩ. Diore goti ĩsiri masa, “Nazaret cuto gagũ ñagũ yiguļji Jesús”, ĩna yi ucare ñajare ito bajiroti bajiyijũ iti.

3

Yucũ manojũ Juan idé guri masũ ĩ ña ucure gaye
(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9,15-17; Jn 1.19-28)

¹ Iti rodori ito bajija bero Juan masare idé guri masũ Judea sitajũ yucũ manojũ wayijũ. ² Itojũ ejacōri masare riasogũ, ado bajiro yiyijũ ĩ:

—Nocō mejeti ĩre tũorũnarãre ĩ rotiroju miojugũ yiguļji Dios. Ito bajiri mũa ñeñaro yirise tũoĩa bojori bujacōri jidicãña mũa, yiyijũ Juan masare.

³ Diore goti ĩsiri masũ Isaías wame cutigũ ĩ ucado bajiroti yiyijũ Juan. “Ado bajiro yigũ yiguļji”, yirocũ ucañi Isaías Juanre tũoĩa yugũ:

Sīgũ yucũ manojũ mũare ado bajiro oca sēoro gotigũ yiguļji:
“Ñeñaro mũa yirise jidicãña mani Ƴju ĩ ejaroto riojũ, mũa ya usijũ ĩ queno ña masitoni. Ñeñaro yirise jidicãcōri quenarisejũ tũoĩaña mũa”, yigũ yiguļji sīgũ, yi ucañi Isaías, Juanre tũoĩa yugũ.

⁴ Juan ĩ sãñaro yutabuju, camello joana suado ñayijũ. Waibũcũ wirowo ñayijũ ĩ ya wecũ wirowo. Rujiro ñimia bayijũ ĩ. Ito yicōri joa gaye beroa ide idiyijũ ĩ. ⁵ ĩre tũorã masa jãjarã ejayijarã. Jerusalén gãna, Judea sita gãna ito yicōri Jordán

wame cõtirisa gãna cãni ejayijarã ãre tũorã. ⁶ Ñna ñeñaro yirise ñna goti rêtobuja, Jordán wame cõtirisaju ñnare idé guyuju Juan.

⁷ Jãjarã fariseo gaye tũoãrã, ito yicõri saduceo gaye tũoãrã cãni ñna ejaja ticõri, ado bajiro yiyiju Juan:

—Mũare yu idé gure âmoboja mũa. Ñña rima juniro bajiro ñeñaro yirã ña mũa. Ado bajiro tũoãboja mũa: “Dios waja ã seniri rãmũ ito ejaroca manire waja senibiquũji Dios. Ñeñaro yirã mani ñabojarocati manire ti maicõri manire waja senibiquũji Dios”, yi tũoãboja mũa. Ñeñaro mũa yirise mũa jidicãbeja mũa tũbũjaroca yigũ yiguũji Dios, yiyiju Juan ñnare.

⁸ Mũcana ado bajiro gotiyiju Juan:

—Ñeñaro mũa yirise jidicãcõri quenarise riti tũoã ñaña mũa. Ito bajiro riti yisotiba, “Quenariseju tũoãrã ñama ãja”, masa mũare yi ti masitoni. ⁹ Ado bajiro yi tũoãbesa mũa: “Abraham ñayoru janerãbatia gũ ñnare waja gũare masogũ yiguũji Dios”, yi tũoãbesa mũa. Ado bajiro bajia. Adi gũtana Abraham janerãbatia robo bajiro ã godo weo ãmoja, godo weo masiguũji Dios, yiyiju Juan ñnare.

¹⁰ Ito yicõri ado bajiro goti masiore ocana gotiyiju Juan:

—Comeana yucãre quẽarocũ ñacãmi sãgũ. Ito bajiri yucũ queno rica manigũre ti bũjacõri quẽagũ yiguũji ã. Ito yicõri jeana soegũ yiguũji ã. Ado bajiro yireoni ña ito: “Masa ñna ñeñaro yirisere waja senirocũ ñacãmi Dios. Ito bajiri ñna ñeñaro yirise jidicãbeja ticõri, ñnare ruyuriogũ yiguũji ã. Ito yicõri jeame ãjũroju cõagũ yiguũji Dios ñnare”, yiyiju Juan masare.

¹¹ Gaje ado bajiro gotiyiju Juan:

—“Ñna ñama ñna ñeñaro yirise jidicãrã”, yi ãorocũ idenati masare idé gua yu. Yu bero rêtoro ñasagu ejagu yiguũji. Yu rêtoro ñasagu ã ñajare ãre bajiro rêtoro ñasagu meje ña yu. Ñama mũare Espiritu Santo queo sãgũ yiguũji ãja. Ito bajiro mũare queo sãcõri queno mũare mũa tũoãroti ejabũagu yiguũji ã, yiyiju Juan masare.

¹² Gaje ado bajiro gotiyiju Juan ñnare:

—Yu bero ejagu trigo besegu bajiro yigũ yiguũji masare. Sãgũ trigo otegu ito wirori coda batecõri ajeri riti seo masiguũji ã. Ito bajiro ã codaja bero ito wirorire jeameju soeguũji ã. Yatirime meje ñaroja itime jeame. Wirori ã soegori ajeriana trigo ã seoroju seogu yiguũji ã. Ito bajiro yigu yiguũji mani Ñju adoju ejagu. Trigo beseado bajiroti besegu yiguũji manire, yi gotiyiju Juan masare.

Jesure idé gure gaye
(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³ Iti rãmũri Galilea sitana wacõri Jordán wame cõtirisa ejayiju Jesús. Juan tũju ejacõri: “Yũre idé guya mũ”, yiyiju Jesús

ĩre. ¹⁴ Ito bajiro ĩ yibojarocati ĩre idé gu ãmobisijũ Juan. Ito bajiri ado bajiro yiyijũ ĩ Jesure:

—Meje, mũáma yũre mũ idé guja quena. Yũre idé gu rotibitirũja mũ. Yũ rētoro ñasagu ña mũ. Ito bajiri mũre idé gu masíbea yũ, yiyijũ Juan Jesure.

¹⁵ ĩ ito yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ Jesús ĩre:

—Yũre mũ idé gure ãmoa yũ. Yũre mũ idé guja ñajediro Dios ĩ rotiro bajiro cũdiana manĩ, yiyijũ Jesús Juanre.

—Baũ ãmoa yũ, yicõri Jesure idé guyijũ Juan ĩja. ¹⁶ Jesús ĩ majaroca riti ũmacũjũ macãrucãro soje janayijũ. ũmacũjũ Jesús ĩ ti mũorocati bujare bajiro bajigũna quedi sãja wadicõri Jesús joe quedi jeayijũ Espĩritu Santo. ¹⁷ Ito bajiro ĩ quedi jeaja bero ado bajiro oca ruyuyijũ ũmacũjũ:

—Ãni yũ Macũ ñami, yũ maigũ. ĩre bũto wanũa yũ, yĩ ruyuyijũ oca ũmacũjũ.

4

Rũmũa ujũ Jesure ĩ mũsirio codere gaye

(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)

¹ Jesús ĩ idé gu rotija bero yucũ manojũ ĩre ãmi wayijũ Espĩritu Santo. Itojũ Jesús ĩ ejaroca, “¿Diore riti cũdigũ yiguũjida Jesús?” yirocũ ĩre mũsirio codeyijũ rũmũa ujũ.

² Jũarã masacõ rũmũri bare babicũti ñayijũ Jesús yucũ manojũ. Itocõ bero ñiocõyijũ mũcana. ³ ĩ ito bajijare, ĩre rũogũ ejayijũ rũmũa ujũ:

—Riti Dios Macũ mũ ñaja adi gũtanati naju godo weogũ yigũja mũ, yiyijũ ĩ Jesure.

⁴ Ito bajiro rũmũ ĩre yibojarocati:

—Yĩbesa. Dios oca ado bajiro gotia: “Najuna riti meje catirã yirãji masa. Jeyaro Dios ocana queno wanũ quena ñarã yirãji masa”, yĩ gotia Dios oca, yiyijũ Jesús rũmũre.

⁵ ĩ ito yiroca riti Jerusalénjũ Jesure ãmi wayijũ rũmũa ujũ. Ito ejacõri mũcana Dios ya wi joejũ Jesure ãmi mũja wayijũ rũmũ.

⁶ Ito ĩre ãmi mũja ejacõri ado bajiro yiyijũ:

—Tũoya Jesús mũ. Ado bajiro gotia Dios oca:

ĩ ñaro gãna ángel mesare mũre code rotigũ yiguũji Dios. Mũ quedi waja gũtagã joejũ quedi jeacõri mũ ya gũbo jeabe yirona mũre boca ãmirã yirãji ĩna, yĩ gotia Dios oca, yiyijũ rũmũ Jesure.

Gaje ado bajiro yiyijũ ĩ:

—Riti Dios Macũ mũ ñaja adojũna bubu quedi wacũ yigũja mũ, yĩ tobũayijũ rũmũa ujũ Jesure.

⁷ ĩ ito bajiro yibojarocati ado robojũa yiyijũ Jesús ĩre:

—Mu ito bajiro yirisere cʉdibicuja yʉ. Gaje ado bajiro gotia Dios oca tuti. Tite mu: “ ‘No bajiro Dios i yija ticuja yʉ’, yirocʉ iʀe ʉsirio codebesa”, yi gotia Dios oca, yiyijʉ Jesʉs rʉmʉre.

⁸ Ito yija tʉocʉri, cogʉ gʉtagʉ ũmaricʉ joejʉ ʉmi wayijʉ rʉmʉ Jesure. Itojʉ ʉmi ejacʉri adi sita gaye quenari cʉtorire iʉ jeocʉyijʉ rʉmʉ Jesure. ⁹ Ito yicʉri ado bajiro gotiyijʉ rʉmʉ:

—Yʉre rʉcʉbʉogʉ mu yʉ riojo rijomunigʉna ʉini rʉjʉja, adi sita ʉnarocʉti ʉnarise mʉre iʀsicuja yʉ, yi rʉoyijʉ rʉmʉʉa ʉjʉ Jesure.

¹⁰ Ito bajiro i gotibojarocati:

—Wasa Satanʉs mu. Ado bajiro gotia Dios oca: “Mani ʉjʉ Diore riti rʉcʉbʉocʉri cʉdija quena”, yi gotia Dios oca, yiyijʉ Jesʉs rʉmʉre.

¹¹ Jesʉs ito i yija tʉocʉri, wacoayijʉ rʉmʉ iʉja. Ito yija bero ʉngel mesa Jesure ejabʉarona ejayijarʉ iʉja.

*Galilea sitajʉ Jesʉs i riasosʉore gaye
(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)*

¹² “Tubiara wijʉ ʉnami Juan”, yire oca tʉocʉri Galilea sitajʉ tʉdi wayijʉ Jesʉs. ¹³ Itojʉ ejacʉri i ʉnaro Nazaret wame cʉtiri cʉtojʉ tujabisijʉ Jesʉs. Galilea wame cʉtirita tʉnima tʉ Capernaum wame cʉtiri cʉtojʉ ʉnarocʉ wayijʉ Jesʉs. Sʉjʉ meje ʉnayijʉ Zabulʉn sita ito yicʉri Neftalí sita cʉni. ¹⁴ Iti cʉtojʉ Jesʉs i ʉnja Diore goti iʀsiri masʉ Isaiʉs wame cʉtigʉ i ucayore rʉtayijʉ iʉja. Jesure tʉoia yugʉ ado bajiro ucayoʉni Isaiʉs:

¹⁵ Jordʉn jodejʉ Galilea wame cʉtirita ʉnacʉ. Itira tʉnima tʉ ʉnacʉ Zabulʉn sita ito yicʉri Neftalí sita. Iti sitajʉ ʉnarʉ judio masa meje ʉnarʉji iʉna.

¹⁶ Diore masibiticʉri rʉitʉaro bajiro ʉnarʉji iʉna. Ito bajicʉri sʉgʉ queno busugʉre ti wanʉrʉ yirʉji iʉna. Diore masimena ʉnari godanare bajiro bajirʉji iʉna. Ito bajiri busugʉ i ejaja ticʉri, wanʉrʉ yirʉji iʉna. Iʉna tʉo masiroca yigʉ yiguʉji i. Ito bajiri mama rʉmʉ bajiro ejaro yiroja iʉnare, yi ucayoʉni Isaiʉs.

I ucare bajiroti iti sitajʉ ejayijʉ Jesʉs.

¹⁷ Iti sitajʉ ejacʉri masare Dios oca riaso ucusʉoyijʉ Jesʉs. Ado bajiro gotiyijʉ:

—Yoari mejeti iʀe tʉorʉnʉrʉre i rotirojʉ miojugʉ yiguʉji Dios. Ito bajiri mʉa ʉñaro yirisere jidicʉcʉri mama ʉsi wasoaya mʉa, yi masare riaso ucuyijʉ Jesʉs.

*Wai jori masa jʉriarʉre Jesʉs i jire gaye
(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)*

¹⁸ Itajura Galilea wame cʉtirita tʉnima wa ucugʉ wayijʉ Jesʉs. Ito wacʉjʉ tiyijʉ Jesʉs, Simʉn Pedro ito yicʉri i ocabaji Andrʉsre cʉni. Wai jori masa ʉnayijarʉ iʉna. Yori yucʉrina wai waya ʉnayijarʉ iʉna. ¹⁹ Iʉna tʉ ejacʉri ado bajiro yiyijʉ Jesʉs:

—Y_u rāca waya. Masare jirā yirāji m_{ua}, Diore ĩna masitoni, yiyij_u Jesús ĩnare.

²⁰ ĩto yirocati yori yuc_uri cūcōri, ĩ rāca s_uya wayijarā ĩna.

²¹ Ito yija ito sōj_ua b_usa wa remoyij_u Jesús. Jabeto wa remocōri tiyij_u Jesús, Santiago, ĩ ocabaji Juanre c_uni. Zebedeo rīa ñayijarā ĩna. ĩna jac_u rāca cumaj_u yori yuc_uri sia queno ñayijarā ĩna. ĩnare ticōri ĩnare jiyij_u Jesús. ²² ĩto yija t_uocōri, cumaj_uti ĩna jac_ure wagoyijarā ĩna. Ito bajiri Zebedeo rīa Jesús rāca wacoayijarā ĩna ĩja.

Jājarā masare Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 6.17-19)

²³ Galilea sitaj_u riaso ucu jeoyij_u Jesús. Co c_uto r_uyabeto judio masa minijuara wi sājacōri oca quenarise, “ĩre t_uor_un_urāre ĩ rotiroj_u miojug_u yiguĭji Dios”, yire oca gotiyij_u Jesús masare. Ñajediro cōrāre ĩna cōrise bajiroti ĩnare yisioyij_u Jesús. ²⁴ Ito bajiro cōrāre Jesús ĩ yisioja Siria sita gāna c_uni t_uo jediyijarā ĩna. Ito bajiri ñajediro cōrāre āmi ejayijarā Jesús ĩ yisiotoni. Jeyaro ñarise c_utirāre āmi ejayijarā ĩna. Rūmá sājagoana, _usi jedi quediana, ruduanare c_uni āmi ejayijarā Jesús ĩ yisiotoni. ĩna cōrise bajiroti ĩnare yisioyij_u ĩ. ²⁵ No Jesús ĩ waro jājarā masa ĩre s_uya wayijarā. Tite. Galilea sita gāna, Decápolis c_uto gāna, Jerusalén c_uto gāna, Judea sita gāna ito yicōri Jordán wame c_utirisa sid_uja gāna c_uni Jesure s_uya wayijarā ĩna.

5

T_uria ñacōri masare Jesús ĩ riasore gaye

¹ Jājarā masare ticōri t_uria maja wayij_u Jesús. Itoj_u maja wacōri rujiyij_u Jesús. Ito yija ĩ rāca riasotirā ĩ t_u minijuayijarā.

² ĩna ejaja ticōri, ado bajiro ĩnare riasoyij_u Jesús:

Mani wan_u quenaroca yiroti gaye

(Lc 6.20-23)

³ —“Jaje r_uya Dios oca queno y_u masi jeoroti”, m_ua yi t_uoĭaja, wan_u quenarā yirāji m_ua. Ijaj_u Dios ĩ rotiroj_u ejacōri ĩ rāca rotirā yirāji m_ua.

⁴ ‘Adocāta t_uoĭa riorā m_ua ñaja, wan_u quenarā yirāji m_ua. Ijaj_u m_ua t_uoĭa riorise rētog_u yiguĭji Dios.

⁵ “Gājerā rētoro ñasag_u meje ña y_u”, m_ua yi t_uoĭaja, wan_u quenarā yirāji m_ua. Ijaj_u Dios ĩ goticādo bajiroti queno b_ujarā yirāji m_ua.

⁶ ‘Adocāta Diore c_udi jeo āmorā m_ua ñaja, wan_u quenarā yirāji m_ua. M_uare ejab_uag_u yiguĭji Dios, ĩre m_ua c_udi jeo masitoni.

⁷ ‘Gājerāre ti maicōri m_ua queno yija, wan_u quenarā yirāji m_ua. Dios c_uni m_uare ti maicōri m_uare queno yig_u yiguĭji ĩ.

⁸ 'Dios ĩ ãmoro bajiro riti quenarise mũa tũoĭaja, wanũ quenarã yirãji mũa. Ijajũ Diore tirã yirãji mũa.

⁹ 'Adocãta oca quenori masa mũa ñaja, wanũ quenarã yirãji mũa. Ijajũ, "Yũ rĩa ña mũa", yigũ yiguĭji Dios.

¹⁰ 'Diore mũa cũdire ticõri, gãjerã mũa tũbũjaroca ĩna yija, wanũ quenarã yirãji mũa. Ijajũ Dios ĩ rotirojũ ejacõri, ĩ rãca rotirã yirãji mũa.

¹¹ 'Yũre mũa cũdire ticõri, gãjerã mũare aja tudija, mũa tũbũjaroca ĩna yija, ito yicõri mũare ĩna bũsitubojaja cũni, wanũ quenarã yirãji mũa. ¹² Diore goti ĩsiri masare cũni ito bajiroti ñeñaro yiyijarã masa jane mejejũ cũni. Itire masicõri queno wanũ quenaña mũa. Ijajũ Dios tũ ejacõri ñajediro ĩ seo ĩsirisere queno bũjarã yirãji mũa, yiyijũ Jesũs ĩ rãca riasotirãre.

Moa oca quenarise robo bajiro bajirã ña mani, quenarise mani yija, yi Jesũs ĩ riasore gaye

(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ Mũacana ado bajiro gotiyijũ Jesũs ĩ rãca riasotirãre:

—Moa ba ãmoama masa. Ito bajibojarocati iti ocabeja ñe waja ma moa. Jũaji iti ocarise ejabeto yiroja. Iti ocarise jedija ticõri, itire cõacõrãji masa. Ito yicõri itire cũdarã yirãji ĩna. Moa bajiro bajirã ña mani cũni. Mani queno yija ticõri, mani bajiro queno yi ãmorãji gãjerã cũni. Ito bajibojarocati mani queno yibeja, "Diore tũorũnũña mũa cũni", mani yi riasobojaja manire tũo ãmomenaji gãjerã, yiyijũ Jesũs.

¹⁴ Mũacana ado bajiro gotiyijũ Jesũs:

—Ñami bũto rãitĩari ñami iti ñaja sõjũ jea iti busuja queno ruyuroja. Tũria joe mani cũto menija masa jeyaro tirã yirãji jea iti busurise. Ito bajiroti mani queno yija masa jeyaro tirã yirãji ĩna. ¹⁵ Sĩabusuorise mani sĩaja sotũ rocajũ cũmenaji mani. Sĩabusuorise sĩacõri ũmacũjũ cũrã yirãji mani ñajediro iti wi gãna ĩna titoni. ¹⁶ Ito bajiroti queno yiya mũa "Queno yirã ñama Diore tũorũnrã", yi ti masirã yirãji masa jeyaro. Mũa queno yirise ticõri mani Jacũ ũmacũjũ gagũre wanũ rũcũbũorã yirãji masa, yiyijũ Jesũs ĩ rãca riasotirãre.

Moisės ñayorũ ĩ rotirise Jesũs ĩ riasore gaye

¹⁷ "Moisės ñayorũ ĩ rotirise ito yicõri Diore goti ĩsiri masa ĩna riasorisere cõarocũ wadiñi Jesũs", yi tũoĭabesa mũa. Itire cõarocũ meje wadia yũ. ĩna riasorisere mũa queno tũoĭatoni wadibũ yũ. ¹⁸ Riti mũare gotia yũ. Dios ĩ rotirise ñajediro ñatĩñaro yiroja. Adi macãrũcũro jediroto riojũ co wame godo cũtibeto yiroja. Ñajediro Dios ĩ gotiado bajiroti rẽtaro yiroja. ¹⁹ No Dios rotirisere jabeto cũdibicũ, "No yibeja mani cũdi jeobeja cũni", yi riasogũ quenabeami. Dios rotirojũ ejacõri ñasagũ meje bajiro ñagũ yiguĭji ĩocũ. No Dios rotirise cũdicõri,

“Jeyaro ĩ rotirise mani cudi jeoja quena”, yi riasogu ĩ ñami quenagũ. Ito bajiri Dios rotiroju ejacõri ñasagu ñagũ yiguĩji ĩama. ²⁰ Riti mũare gotia yu. Judio masa rotirise riasori masa ito yicõri fariseo gaye tũõĩarã ĩna queno yibojado rẽtoro mũa queno yibeja Dios rotiroju ejamenaji mũa, yiyijũ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Gãjerãre junisini tibesa, yi Jesús ĩ riasore gaye
(Lc 12.57-59)

²¹ Mũcana gaje ado bajiro gotiyijũ Jesús:

—Jane mejeju gãna ĩna rotigore tũogoana ña mũa. Ado bajiro bajia iti: “Gãjire sĩabesa. No gãjire sĩagũti ĩre waja senigũ yiguĩji Dios”, yi rotiyijũ Moisés ñayoru. ²² Yũama ado bajiro mũare goti remoa: No gãjire junisini tigure waja senigũ yiguĩji oca quenori masũ. No gãjire busitugũre waja senirã yirãji oca quenori masa. No, “Rocati mecũri masũ ña mũ. Jeame ãjũroju warũja mũ”, yigũti ĩjũare waja senirocũ ĩre cõagũ yiguĩji Dios jeame ãjũroju, ya yũ mũare.

²³ ĩtire masicõri, gaje ocare cãni tũõĩaña mũa. Diore rãcũbũorã ĩna soe ĩsira casabojũ ejacõri, “Gãji rãca oca cutia yũ”, mũa yi tũõĩa bũjaja Diore rãcũbũorona ecarũre sĩacõri soebeja maji. ²⁴ ĩtire cũña maji. ĩtire cũcõri oca quenorona mũa baba tũ wasa. ĩ rãca oca quenocõri Diore soe ĩsirona tũdi waja quena, ya yũ mũare.

²⁵ Gaje ado bajiro bajia. Gãji mũare ĩ seti yija oca quenori masũ tũjũ mũa ejaroto riojũa oca quenõña mũa. Oca quenori masũ tũ ejamenati mũa oca quenobeja ĩ mũare poreciare ĩsigũ yiguĩji. ĩna poreciajũ mũare tubiarã yirãji. ²⁶ Riti mũare gotia yu. Ñeñaro mũa yigore mũa waja yi jeobeto riojũa budimena yirãji mũa. Iti robo bajiroti bajia Dios waja seniri rãmũ ejaroto riojũa ĩ rãca mũa oca quenobeja, ya yũ mũare, yiyijũ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Gãji manojore rãcũbũoya, yi Jesús ĩ riasore gaye

²⁷ Mũcana gaje ado bajiro gotiyijũ Jesús:

—Jane mejeju gãna ĩna rotigore tũogoana ña mũa. Ado bajiro bajia: “Gãji manojo rãca ajebesa”, yi rotiyijũ Moisés ñayoru. ²⁸ Yũama ado bajiro mũare goti remoa: No romiore ãmotigu ĩ tũõĩarisena isore ajegu bajiro yami ĩocũ, ya yũ mũare, yiyijũ Jesús.

²⁹ Mũa ya riojocadũja cajeana ticõri ñeñaro mũa yi ãmoja iti cajeare ruacõña. ĩtire ruacõri cõatẽña. Manire co dũja cajea manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jũa cajea, cajea cutirã ñabojarãti jeame ãjũroju mani waja, rẽto busaro quenabeto yiroja. ³⁰ Mũa ya ãmona ñeñarise mũa yija, ĩtire jatacõña. ĩtire jatacõri cõatẽña. Manire co dũja ãmo manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jũa ãmo, ãmo cutirã ñabojarãti jeame ãjũroju

mani waja, rêto busaro quenabeto yiroja. “Mua ñeñaro yirise jidicãña mua”, yirocu ito bajiro yiyijũ Jesús ï rãca riasotirãre.

Manojore jidicãbesa, yi Jesús ï riasore gaye
(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ Mũcana ado bajiro gotiyijũ Jesús:

—Gaje ado bajiro gotia jane mejeju yigore: “Ŭmũgũ ï manojore ï cõa ãmoja papera ucaruja ïre: Adio rãca manoyo cutibojaguti isore cõagũ ya yũ. Yũ manoyo meje ñamo ïja, yi ucaruja ïre”, yi gotia jane mejeju yigore. ³² Yũama ado bajiro mũare gotia: Sĩgũ ï manoyo gãji rãca ajebitigoro ñabojarocati isore ï cõaja, isore buto ñeñaro yami ïocũ. Gãji rãca iso manujũ cutibojaja ïre ajego yigõji iso. Ito yicõri no iso rãca manoyo cutija isore ajegũ yiguñji ï, yi gotiyijũ Jesús ï rãca riasotirãre.

Riojo mani gotija quena, yi Jesús ï riasore gaye

³³ Mũcana gaje gotiyijũ Jesús:

—Jane mejeju gãna ïna rotigore tũogoana ña mua. Ado bajiro bajia iti: “Riti ado bajiro yicuja yũ”, Diore mũa gotija mũa goticãdo bajiroti yiba, yi rotiyijũ Moisés ñayoru. ³⁴ Yũama ado bajiro mũare gotia: “Ado bajiro yicuja yũ”, yicõri, riojo yiba. “Yũ goticãdo bajiroti yicuja yũ”, yirocu “Riti gotia yũ Dios ï ñaro riojo”, yibesa itioni. ï ñaro ña ï rotiroju. Ito bajiri, “Riojo gotia yũ”, yibesa iti wame rãca. “Adi macãrucũro riojo cuni, riti gotia yũ”, yibesa itioni. ³⁵ Adi macãrucũro ña Dios yaro. Ito bajiri, “Riojo gotia yũ”, yibesa iti wame rãca. “Jerusalén wame cutiri cuto riojo cuni riti gotia yũ”, yibesa itioni. Mani Ŭju ñasagu cuto ña Jerusalén. Ito bajiri iti cuto wame rãca “Ado bajiro yicuja yũ”, yibesa. ³⁶ “Yũ ya rijoganati riojo gotia yũ”, yibesa itioni. Ñirise, botirise mani ya rijoga joa godó weo masibea mani. Dios sĩgũti ñami itioni godó weo masigũ. Ito bajiri iti wame rãca, “Ado bajiro yicuja yũ”, yibesa mũa. ³⁷ Mani riojo gotija quena. Mani cudibeja cuni riojo gotija quena. “Riti gotia yũ”, yirona gaje mani goti remoja rãmũa ujũ ejabũarisena goti remoa mani, yi gotiyijũ Jesús ï rãca riasotirãre.

Sĩgũ ñeñaro manire ï yija gãmebeja quena, yi Jesús ï riasore gaye

(Lc 6.29-30)

³⁸ Mũcana gaje ado bajiro gotiyijũ Jesús:

—Jane mejeju gãna ïna rotigore tũogoana ña mua. Ado bajiro bajia iti: “Sĩgũ ï cajea jioja gãjire cuni cajea jioja quena. Sĩgũ ï guji jabejasãja gãjire cuni guji jabejasãja quena”, yiyijarã masa jane mejeju gãna. ³⁹ Yũama ado bajiro mũare gotia. Sĩgũ ñeñaro mũare ï yija ïre gãmebeja. Ado bajiroju yiba. Sĩgũ rio mũare ï jaja gaje dũja cuni rotiba. ⁴⁰ Sĩgũ mũ ya camisa ï ãma ãmoja, rẽobeja ïre. ï ãmoro ãmicõto. Ito yicõri ïre jai busaro ïsi

remoña. ⁴¹ Sīgũ ĩ ya gajeoni coji cõrecõ ĩ ũma rotija jũaji cõrecõ ĩre ũma ĩsima. “Ado bajiro yũre moa ĩsiña”, gãji mũare ĩ rotija, ĩ rotiro rẽto busaro ĩre moa ĩsija quena. ⁴² Noa mũare gajeoni senirãreti ĩsicõaja quena. Sīgũ mũare wasoa ãmoja wasoaja quena. Ito yicõri “Mũre ĩsicũjũ yũ”, yija quena, yiyijũ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Mani wajanare cũni mani ti maija quena, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 6.27-28,32-36)

⁴³ Jane mejeju gãna ĩna busigore tũogoana ña mũa cũni. Ado bajiro bajia iti: “Mũa babare queno ti maiña. Ito yicõri mũa wajacũre ti teya”, yiyijarã masa jane mejeju gãna. ⁴⁴ Yũama mũare ado bajiro gotia: “Mũa wajanare ti maiña. ĩnare queno yiya. Mũa tũbũjaroca yirãre yiari Diore busi ĩsiña”, ya yũ mũare. ⁴⁵ Ito bajiro mũa yija mani Jacũ ũmacũju gagũ rĩa ñarã yirãji mũa, ĩ ãmoro bajiro riti mũa yisotija. Masa ñajedirore queno ejabũami Dios. ĩre cũdimenare cũni ejabũami ĩ. ĩ ñami quenarã, ñeñarãre cũni ũmacañi busuroca yigũ. ĩ ñami riojo cũdirã, riojo cũdimenare cũni ide queo ĩsigũ. ⁴⁶ Mũare ti mairãre riti mũa ti maija ñe waja ma iti. Ito bajiro mũa yija ticõri, mũare waja yibiquĩji Dios. Ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa ĩnare mairãre riti ti mairãji ĩna cũni. ĩnare bajiro yibesa mũa. Mũare ti terãre cũni maija quena. ⁴⁷ Mũa ñarãre riti mũa seniñaja, ñe waja ma. Diore masimena cũni ito bajiroti yirãji ĩna cũni. ⁴⁸ Mani Jacũ ũmacũju gagũ, coji ñeñaro yiñabicũ ñami ĩ. ĩre bajiroti yiya mũa cũni, yiyijũ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

6

Gãjerãre mani ejabũaja quena, yi Jesús ĩ riasore gaye

¹ Queno mũa yija, “Queno yama ĩna”, yijaro gãjerã yirona meje, queno yiba mũa. Masa tiro riojo riti, “Ãni ñami queno Diore cũdigũ”, mũa yi ĩbojaja ñe waja bũjamenaji mũa, ũmacũju mani Jacũ Dios tũju mũa ejaja. ² Ito bajiri bojoro bũjarãre mũa ejabũaja masa jeyarore goti batobeja. Ito bajiro yama minijuara wijũ, mariju cũni, “Yiro robo yirã ña gũ”, yibojarãti yiro robo yimena. Bojoro bũjarãre ĩna ejabũaja, “Queno yirã ñama”, masa ĩna yitoni yama ĩnaõna. Riti mũare gotia yũ. Ito bajiro ĩna yirisenati waja bũjacãma ĩna. Ñe gaje bũja remomenaji Dios tũju. ĩnare masa rũcũbũbojaro cati Dioama ĩnare rũcũbũbobicũ yiguĩji. ³ Mũama bojoro bũjarãre mũa ejabũaja, masa ĩna masibeto ito yicõri mũa baba ñasagu ĩ masibeto masare ejabũaja quena. ⁴ Reco meje masa ĩna tibeto bojoro bũjarãre ejabũaba mũa. Masa ĩna tibeto bojoro bũjarãre

mani queno yija, ti masiguñji Dios manire. Ito bajiri waja yigu yiguñji manire, yiyijũ Jesús ñnare.

Diore mani seniroti Jesús ñ riasore gaye
(Lc 11.2-4)

⁵ 'Diore mña busija, "Yiro robo yirã ña gña", yibojarãti yiro robo yimena bajiro Diore busibeja mña. Ñnama minijuara wijũ Diore ñna busija rügöcöri busirãji. Ito yicöri ma tunima masa ñna titoni Diore busirã yirãji ñna. Ito bajiro ñna yirisenati waja bujacãma ñna. Ñe gaje buja remomenaji ñna Dios tũju. Ñnare masa rücbuobojarocati Dioama ñnare rücbuobicũ yiguñji. ⁶ Mñama Diore mña busija, mña ya sõa sãjacöri soje biaya maji. Ito bajiro yicöri mani Jacu rãca riti busiba mña. Ito bajiro masa mano mña yija ticöri, mani Jacu mñare waja yigu yiguñji, yiyijũ Jesús ñnare.

⁷ 'Diore masimena ñre ñna busija, coji gayeti busimucutiama ñna. "Buto mani busimucutiya Dios manire tuogu yiguñji", yi tuoña busibojarãji ñna. ⁸ Ñnare bajiro yibeja mñama. Ñe manire ruyarise mani seniroti riojñaju masicãguñji Dios. ⁹ Ito bajiri Diore mña busija, ado bajiro busiba:

Gña Jacu, ñmacũju gagu ña mñ. Mñ wame masicöri masa ñajediro rücbuojaro ñna.

¹⁰ Masa jeyaro Uju mñ ñaroti rñmñ ejare ãmoa gña. Ñmacũjuga tuti cñni mñ ãmoro bajiroti ñayija. Ito bajiri adi tutijũ cñni mñ ãmoro bajiro riti ñnare ãmoa gña.

¹¹ Co rñmñ ruyabeto gña baroticöti gñare naju ñsiña.

¹² Gña ñeñaro yirisere ãcabojoya. Gña cñni ito bajiroti gñare ñeñaro yirãre ãcabojoa.

¹³ ¿No bajiro yure cudirã yirãjida ñna? yi tuoñabesa gñare. Gña ñeñaro yibititoni gñare ejabuaya. Mñ ña uju ñatññarocu. Mñ ña buto masitññare gaye rucotññarocu. Mñ ña masa jeyaro ñna rücbuotññarocu. Itocö ña. Amén. Ito bajiro Diore mña busija quena, yiyijũ Jesús ñ rãca riasotirãre.

¹⁴ 'Mñare ñeñaro yirãre ñna ñeñaro yirisere mña ãcabojoya, mani Jacu ñmacũju gagu mña ñeñaro yirise ãcabojogu yiguñji ñ cñni. ¹⁵ Gãjerã ñna ñeñaro yirisere mña ãcabojobeja mani Jacu ñmacũju gagu cñni mña ñeñaro yirisere ãcabojobicũ yiguñji, yiyijũ Jesús ñnare.

Bamena riti Diore mani busiroti Jesús ñ riasore gaye

¹⁶ 'Diore tuoña ãmorã bamena riti ñre mña busija, masa ñna tiro riojo bojori bujabeja mña. "Yiro robo yirã ña gña", yibojarãti yiro robo yimena bamena riti Diore ñna senija, masa ñna tiro riojo bojori bujacã ñna. Masa ñna ti masitoni bojori bujabojacã ñna. Riti mñare gotia yñ. Itinati waja bujacãma ñna. Ñe gaje buja remomenaji ñna Dios tũju. Ñnare

masa r̄ucub̄obojarocati Dioama ĩnare r̄ucub̄obicu yiguĩji. 17 Bamera riti Diore m̄ua b̄usija, joa c̄ani queno siro, rio c̄ani queno coe yiba m̄uare masa ti masime yirona. 18 “Bamera riti Diore b̄usirã ñama ĩna”, masa yibe yirona wan̄u quenama. Mani Jacu mani r̄aca ñagũ ĩ s̄igũti masitĩñagũ yiguĩji. Gãjerã masibeto ĩ s̄igũti masigũ yiguĩji. Ito bajiri manire waja yiguĩji ĩ, yiyij̄u Jesũs ĩ r̄aca riasotirãre.

Ũmacũj̄u Dios tu quenarise mani b̄ujaroti gaye
(Lc 12.33-34)

19 'Adi sitaj̄u gajeoni jairo mio c̄ubesa. Adoj̄u gajeoni m̄ua mio c̄ubojarisere m̄utarãcã barã yirãji gajeoni bari masa. Gajeoni jogaro yiroja, ito yicõri riniri masa rinirã yirãji. 20 Yu tija ũmacũj̄u mani Jacu tuj̄u quenarise miojuja quena. Itoju gajeoni bari masa manaji. Gajeoni jogabetoja. Ito yicõri riniri masa c̄ani ejamenaji. Ũmacũj̄u manire yiari queno yisotitĩñagũ yiguĩji Dios. Manire ĩ queno yirise jedibetoja. 21 Gajeoni mani r̄ucoroj̄u mani t̄uoĩarise ñaro yiroja manire. Ito bajiri ũmacũj̄u mani Jacu tuj̄u quenarise mani miojuja quena, yiyij̄u Jesũs ĩnare.

Mani ya cajea busurica robo bajiro baja, yi Jesũs ĩ riasore gaye
(Lc 11.34-36)

22 'Mani ya cajea queno iti ruyuja, mani t̄uoĩarise queno sosaroja manire. Ticõri queno mani t̄uoĩaja mani ya usi c̄ani quenaroja manire. 23 Ito bajibojarocati tibojarãti queno mani t̄uoĩabeja, mani ya usi c̄ani quenabetoja manire. Rãitĩaroju mani r̄ugõro robo bajiro bajiroja manire. “Ado bajiro ãmoami Dios”, yi masibojarãti Diore mani c̄udibeja, ĩre masirã meje ña mani. Ito bajiri b̄uto b̄usa rãitĩaroju mani r̄ugõro robo bajiro bajiroja manire, yiyij̄u Jesũs ĩnare.

Diore mani r̄ucub̄oja niyerure b̄uto josare ma, yi Jesũs ĩ riasore gaye
(Lc 16.13)

24 'Cocati mani ujarã j̄uarãre c̄udi masibea mani. J̄uarã ĩna ñaja s̄igũre queno ti maicõri, gãjire ti tudirã yirãji mani. S̄igũre queno c̄udirã yirãji mani. Gãjire queno c̄udimena yirãji mani. Iti robo bajiroti Diore mani c̄udija, niyeruj̄uare b̄uto t̄uoĩamenaji mani. Niyerure riti mani b̄uto t̄uoĩaja Diore queno c̄udisabea mani, yiyij̄u Jesũs ĩnare.

Ĩrã masare tir̄un̄ugũ yiguĩji Dios, yi Jesũs ĩ riasore gaye
(Lc 12.22-31)

25 'Gaje m̄uare ado bajiro gotia yu: “¿Ñe bacõri catiguti yu?” ito yicõri, “¿Ñe idicõri catiguti yu?” yi t̄uoĩabesa. “¿Ñejua

sãñacõri ñagũti yu?” yi tuoĩabesa. Manire rujeoru ñacõri mani baroti, mani idiroti cuni ĩsi masiguĩji Dios. ²⁶ Minia ũmacũju wutirãre tuoĩate mua. No õno otemenaji ĩna. Ito yicõri no õno bare miojumenaji ĩna. ĩna baroti seomenaji ĩna. Ito bajiro ĩna bajibojarocati mani Jacu ũmacũju gagu ĩnare bare ecaguĩji. “Minoa rëtoro ñasarã ña mani Dios ĩ tija”, ¿yi masibeati mua? Minoare ĩ tirũnũja buto busa manire tirũnũgũ yiguĩji Dios. ²⁷ “Yoa busari cati ãmoa yu”, yi mua oca jaija, ¿yoa busaro catirã yirãjida mua? Meje, yoa busari catimenaji mua, yiyiju Jesús ĩnare.

²⁸ “¿Ñe sãñagũ yigujada yu?” yi tuoĩa oca jaibesa mua. Joa gaye gore tuoĩate mua. Iti go moabetoja. Ito yicõri iti sãñaroti suabetoja iti. ²⁹ Ito bajibojarocati gore seyorise iti ñaroca yami Dios. Uju Salomón ñayoru gajeoni jaigu ñabojaguti go robo sãña jeobitiyoñi ĩ. ³⁰ Gore seyorise iti ñaroca yami Dios. Goama seyorise ñabojaroti yoari mejeti siniaroja ũmacañi jeana. Iti siniaja ticõri, itire soerã yirãji masa. “Manire yutabuju ĩsiguĩji Dios”, ¿yi masibeati mua? ĩre queno tuorũnũsabea mua. ³¹ Ito bajiri, “¿Ñe barãti mani? ¿Ñe idirãti mani? ¿Ñe sãñarãti mani?” yi tuoĩabitirũja manire. ³² Diore masimena itire tuoĩa oca jaicãbojama ĩna. Manireama mani Jacu ũmacũju gagu ñacãmi, “Iti ruya ĩnare”, yiri masu. ³³ “Dios ñami yu Uju. ĩ yagu ña yu”, mani yi tuoĩaja quena. Iti ña ñasarise. “ĩre bajiro quenarise riti yi ãmoa yu”, mani yi tuoĩaja quena. Ito bajiro mani yija, iti jeyaro manire ruyarise boca ãmirã yirãji mani. ³⁴ “¿Jane busuri gaye ñe yigu yigujada yu?” yi tuoĩa oca jaibesa. Co ramu ruyabeto ricati riti bajiroja. Jane busuri oca ñaja mani rãca ñagũ yiguĩji Dios. Ito bajiri, “¿ñe yigu yigujada yu?” yi tuoĩa oca jaibesa, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

7

Gãjerãre seti yibesa, yi Jesús ĩ riasore gaye (Lc 6.37-38,41-42)

¹ Gãjerãre seti yibesa, Dios muare ĩ seti yibe yirona. ² Gãjerãre mua seti yiro bajiroti muare cuni seti yigu yiguĩji Dios. “Itocõ seti ña ĩnare”, gãjerãre mua yiro bajiroti muare cuni, “Itocõ ña seti”, yi masigũ yiguĩji Dios. ³ “Ãnire jabeto seti ña”, yibojarãti, “Guare jai busaro seti ña”, yi masibea mua. Seti cutirã ña mua cuni. Ado bajiro bajirã ña mua. Tuote. Mua babare cajeaju sũjuriacã iti ñaja ti masia mua. Ito bajibojarocati mua ya cajeaju sita jaje iti sãña biaja, ti masibea mua. ⁴ Mua ya cajeaju sita iti ñabojarocati mua babare cajeaju sũjuriacã ãmicãto yiboja mua. Muamasireti bajirisereama ti masibea mua. ⁵ “Yiro robo yirã ña gna”, yirã ñabojaja mua. Mua

ya cajeaju sita sãñarisere ãmicãña maji cajero. Iti sita mua ãmicãja berojua queno ti masirã yirãji mua. Ito yicõri mua babare cajeaju sũjuri ñarisere ãmicã masirã yirãji mua. Ado bajirojua baja. Buto ñeñaro yirise mua jidicãja berojua, “Mu ñeñaro yirise jidicãña mu”, yi masirã yirãji mua babare, yiyiju Jesús ñare.

⁶ Buto quenarise ña Dios oca. Ñre ti terãre riaso josabeja. Yaiare quenarise ñsibebe mani. Ñnare mani ñsibojaja, manire curutirã yirãji ñna. Mua ya ñaque perla wame cutirisere yesea wato cõacũbeja. Mua cõacũja itire cãda aborã yirãji ñna. Ito bajiroti Dios oca quenarise ñre ti terãre riaso josabeja ñna tuo ãmobeja ticõri, yiyiju Jesús ñare.

*Diore mani senija cudigu yiguñji, yi Jesús ñ riasore gaye
(Lc 11.9-13; 6.31)*

⁷ Diore mani senija ñsigũ yiguñji. Ñre mani ãmaja bujarã yirãji. “Mũre busi ãmoa yũ”, mani yija, busi rotigu yiguñji manire. ⁸ No senigũti boca ãmiguñji. No ãmagũti bujagu yiguñji. “Busi ãmoa yũ”, yigũreti busi rotigu yiguñji Dios, yiyiju Jesús ñare.

⁹ “Naju ãmoa yũ”, yi mua macũ ñ senija, ¿gũtagã ñsirã yirãjida mua? Meje gũtagã ñsimenaji mua. ¹⁰ “Wai ãmoa yũ”, mua macũ ñ yija, ¿ãña ñsirãjida mua? Meje ãña ñsimenaji mua. ¹¹ Mua ñeñaro yirã ñbojarãti mua ññare queno yirãji mua. Ito bajiri itire masicõri mani Jacũ ñmacũju gagũ quenarise mani senija, “Manire ñsi masiguñji ñ”, yi tuoña mani, yiyiju Jesús ñare.

¹² Gãjerã mũare queno yire mua ãmoja ñnare cuni queno yiya mua. Ito bajiroti rotiyiju Moisés ñayoru, ito yicõri Diore goti ñsiri masa ñna ucayore cuni, yiyiju Jesús masare.

*Eyabiti ma ña Dios tu wara ma, yi Jesús ñ riasore gaye
(Lc 13.24)*

¹³ Dios tũju mani eja ãmoja suari soje bajiri soje sãjarãji mani. Jeame ñjuroju wara ma jaja ma ñaroja, ito yicõri soje sãjaraju eyariju ñaroja. Ito bajiri jãjarã warãji itijare. ¹⁴ Catitĩñarã wara ma eyabiti ma ñaroja. Ito yicõri iti soje sãjaraju jaibiti soje ñaroja. Ito bajiri coriarãti sãjarãji itojare, yiyiju Jesús ñare.

*Ricana sũori yucũgũre ti masia mani, yi Jesús ñ riasore gaye
(Lc 6.43-44)*

¹⁵ “Dios oca goti ñsiri masa ña gũ”, yibojarãre masiña mua. Rũori masa ñnama coriarã. Mua tu ñna ejaja, oveja guamenare bajiro ejarãji ñna. Ito bajibojarãti buto yaia guarãre bajiro ñarãji ñna. ¹⁶ Ñna yiriseju ticõri masirã yirãji mua. Jota yucũrijũ rica manojã uyé. Jota mariju rica manojã higos wame cutirise. ¹⁷ Ito bajiroti yucũ quenarise, quenarise rica cutiroja. Ito

yicōri yuc_u quenabitig_u quenabiti rica c_utiroja. ¹⁸ Yuc_u quenabitig_u quenarise rica c_utibetoja. Ito yicōri yuc_u quenaric_u ñeñarise rica c_utibetoja. ¹⁹ Yuc_ug_u queno rica manig_ure itig_ure quēacōri jeamej_u soerã yirãji mani. ²⁰ Ito bajiroti masare c_uni ña yirise ticōri ñnare ti masirã yirãji m_ua, yiyij_u Jesús ñnare.

Dios ñ rotiro ñasarij_u eja jedimenaji masa, yi Jesús ñ riasore gaye

(Lc 13.25-27)

²¹ Jãjarã, “G_ua Uj_u ña m_u”, yibojarãti coriarãti ũmac_uj_u y_u Jac_u ñ rotiroj_u ejarã yirãji ña. Y_u Jac_u ñ ãmoro robo bajiro yirã riti ejarã yirãji. ²² Iti r_um_u iti ejaroca jãjarã ado bajiro yibojarã yirãji: “G_ua Uj_u m_u rotire rãca riti Dios oca busisotic_u g_ua. M_u rotire rãca rãm_ua sãñarãre bucōac_u g_ua. Ito yicōri m_u wame rãca jaje tiyamani ñoc_u g_ua”, yibojarã yirãji ña y_ure. ²³ Ito bajiro ña yibojarocati ado bajiro ñnare yig_u yig_uja y_u: “Y_u ñarã meje ña m_ua. M_uare masibea y_u. Y_ure wa camotadicoasa m_ua. Ñeñar_u yiana ña m_ua”, yig_u yig_uja y_u ñnare, yiyij_u Jesús masare.

Y_ure queno t_uorãñrã sita b_utiroj_u wi menirã robo bajiro bajirã ñama, yi Jesús ñ riasore gaye

(Mr 1.22; Lc 6.47-49)

²⁴ Y_ure t_uocōri y_u rotiro bajiro yig_u, ñoc_u ñami queno t_uoãgã. Ñ ñami sita b_utiroj_u wi menir_udc_u robo bajiro bajig_u. ²⁵ Sita b_utiroj_u wi ñ menija bero ide quedi_uyij_u. Riari jue jaiyij_u. Ito yicōri b_uto mino wēayij_u. Ito bajibojarocati sita b_utiroj_u ñacōri cadabisij_u iti wi. ²⁶ Y_ure t_uobojag_uti y_u rotiro bajiro yibic_u, t_uoã masibic_u ñami ñoc_u. Ñ ñami sita jujuroj_u wi menibojar_u robo bajiro bajig_u. ²⁷ Iti wi ñ menija bero ide quedi_uyij_u. Riari jue jaiyij_u. Ito yicōri mino wēayij_u. Ito bajiri sita jujuroj_u ñacōri wi jujayij_u, yiyij_u Jesús masare.

²⁸ Ito bajiro Jesús masare ñ busija bero ruj_u ucayijarã ña. ²⁹ Judio masa rotirise riasori masare bajiro meje queno busa riasoyij_u Jesús. Dios ñ c_ure rãca ñasarise ñ riasojare ruj_u ucayijarã ña masa.

8

Ruj_u cami jogag_ure Jesús ñ yisio_ure gaye

(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

¹ Jesús ñ t_uria roja ejaroca jãjarã masa sayayijarã ñre. ² Ito ñ waroca sīg_u ñ ya ruj_u cami jogag_u Jesure canam_uoyij_u. Jesús riojo rijomunigãna ñini r_uj_uyij_u. Ito yicōri ado bajiro yiyij_u ñ Jesure:

—Y_u Uj_u, y_u ya cami m_u ya ãmoja, yag_uja m_u, yiyij_u ñ Jesure.

³ Ñ ito yija t_uocōri, ñ ya ãmona moa jeoyij_u Jesús.

—Āmoa yu. Mu ya cami yacuja yu, yiyiju Jesús i ya ruju cami jogagure:

Ito bajiro Jesús i yirocati i ya cami yaticoayiju ire. ⁴Ito yicōri ado bajiro rotiyiju Jesús ire:

—Tuo ya, gājerāre goti batobeja. Riojo wacōri paire iotēña. Moisés i rotiyoado bajiroti ecarure siacōri Diore yiari soe isima. Ito mu yija ticōri, “Cami yaticoafi”, yirā yirāji masa, yiyiju Jesús i ya ruju cami jogagogure.

Surara uju ya moari masare Jesús i yisioire gaye
(Lc 7.1-10)

⁵ Capernaum wame cutiri cuto Jesús i ejaroca sigū surara uju i tujua wayiju. Romano masu űayiju i. Jesús tu ejacōri ado bajiro ire josayiju:

⁶—Tuo ya uju mu. Yu ya wiju yu ya moari masu cō yosami. Buto juni wisi yosami, yiyiju i Jesure.

⁷Ito yija tuocōri, ado bajiro cūdiyiju Jesús ire:

—Ire yisiogu wacu yiguja yu, yiyiju Jesús ire.

⁸Ito bajiro i yiroca ado bajiro cūdiyiju surara uju, Jesure:

—Yu uju, űasagu meje űa yu, yu ya wi mu sājaboja cūni. Adojuanti goti űucaña mu. Ito yirocati yu ya moari masu caticoagu yiguji. ⁹Gājerā yu ujarā roca gagu űa yu. Ina rotirise cūdigu űa yu. Ito bajiri yu roca gāna yu ya surara yu rotirā űama yure cūni. Sigūre, “Wasa”, yu yija waguji i. Gājire, “Waya”, yu yija wadiguji i. Ito yicōri yure ejabuari masu ire yu rotija, ire yu rotiro bajiroti yiguji i. Adojuanti mu goti űucaja yu ya moari masu caticoagu yiguji, yiyiju i Jesure.

¹⁰Ito bajiro i yija tuo uacacōri, “Yure tuorūnusacōami āni”, yi ti masiyiju Jesús ire. Ito bajiri ado bajiro yiyiju Jesús i rāca riasotirāre:

—Riti mure gotia yu. Israel sita gāna wato ire bajiro yure tuorūnagu tiābiticu yu, yiyiju Jesús masare. ¹¹Riti mure gotia yu. Jājarā űmacafi i quedi sājaro gāna i joejaro gāna cūni űmacūju Dios i rotiroju ejacōri ba rujirā yirāji ina. Abraham, Isaac, ito yicōri, Jacob űayoana rāca ba rujirā yirāji. ¹²Israel sita gāna Dios rotiroju ejaboanare rāitlaroju inare cōagu yiguji i. Itoju ejacōri űeñaro tōbujarā yirāji. Ito bajiri oticōri buto tuoia oca jairā yirāji, yiyiju Jesús masare.

¹³Ito yija surara ure ado bajiro yiyiju Jesús:

—Mu ya wiju tūdi wasa. Yure mu tuorūnuro bajiroti mure moa isiri masu caticoagu yiguji, yiyiju Jesús ire.

Ito i yirijuti surara uju ya moari masu i ya wiju caticoayiju i ija.

Pedro mañicōre Jesús i yisioire gaye
(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

14 Pedro ya wiyu wayiyu Jesús. Iti wi ejacōri, Pedro mañicōre tiyiyu Jesús. Cama joeju iso cō jesaja tiyiyu Jesús. Buto ruju yayiyu isore. 15 Isore ticōri āmo ī moañarocati ruju yarise jedicoayiyu isore. Ito bajiri wumucōri masare eca bocasoyijo iso.

Jājarā ñarise cutirāre Jesús ī yisioire gaye
(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

16 Iti rāioroca jājarā rāmú sãñarāre Jesús tujū āmi ejayijarā masa. Ito ñna bajija ticōri, coji ī busirisenati rāmúare bucōacōyiyu Jesús. Ito yicōri ñarise cutirāre yisioyiyu Jesús. 17 Ito bajiro rētayiyu Isaías Diore goti ĩsiri masu ñayoru ī goticādo bajiroti. Ado bajiro yiyiyu Isaías ñayoru: “Manire ruju gajajuarise ito yicōri mani ruju ñarise cutirise yisioyu yiguñji”, yiyiyu Isaías ñayoru yure tuoña yugu, yiyiyu Jesús masare.

Jesure tuo snya āmorā
(Lc 9.57-62)

18 Jājarā masa ī tujū ñna gāni biaja ticōri, “Gaje dajaju jēa wato mani”, yiyiyu Jesús ī rāca riasotirāre. 19 ñna waroto riojua sīgū Moisés rotirise riasori masu, Jesús tu ejayiyu:

—Riasori masu, no mu waroti mure snya āmoa yu, yiyiyu ī Jesure.

20 Ado bajiro cūdiyiyu Jesús ĩre:

—Buyairoare ñna caniri goje ñacu. Wutirāre cuni ñna ya jibu ñacu. Ito bajibojarocati Masa Rįjorureama no cūñaraju ma ĩreama. ĩti ña yu Masa Rįjoru. Ito bajiri yure mu sayaja josari ñaroja mure, yiyiyu Jesús ĩre.

21 Ito yija gāji Jesús rāca riasotiri masu ado bajiro yiyiyu ĩre:

—Yu jacure codegu ña yu maji. ĩ godaja bero mure sayacuja yu maji, yiyiyu ī Jesure.

22 —Adocātati yure sayaja quena. Godarāma godarāmasiti gāmeri yujejaro. Jeyaro mu tuoña oca jairisere jidicācōri yure sayaja quena, yiyiyu Jesús ĩre. Yure tuorānumena godacānare bajiro bajirā ñama. ĩnamasiti godarāre yujerā yirāji.

Minore, jacūrisere cuni Jesús ī rētoire gaye
(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)

23 ĩ ito yija bero cumaju ī rāca riasotirā rāca sājayiyu Jesús. 24 Itajura gudareco ñna tujaroca mino buto wēayiyu. Ito bajicōri cumaju jacūsāyiyu. Ito iti bajibojarocati canigū yiyiyu Jesús. 25 Ito iti bajija ticōri, ĩ rāca riasotirā ĩre yujioyijarā. ĩre yujiocōri ado bajiro yiyijarā ñna ĩre:

—Gua Uju rujarā ya mani. Ito bajiri guare masoña, yiyijarā ĩna Jesure.

26 —¿No yija bato güiati mua? Yure queno t̄or̄anubea mua, yiyij̄u ĩ ĩnare. Ito yija w̄m̄u r̄üḡuyij̄u ĩ. Ito yic̄ori minore, “W̄ēabesa”, ito yic̄ori jac̄ūrise, “Jac̄ūbesa”, yiyij̄u Jesús.

Ī ito yija bero ñe godo manoti tujacoayij̄u ĩja. 27 Ī r̄āca riasotiri masa itire tic̄ori ruj̄u ucayij̄ar̄a:

—¿Ñim̄ōc̄ū mas̄u ñatibe āni? Mino w̄ēarise, ide jac̄ūrise c̄uni ĩ rotija t̄oa ĩre, yi t̄oĭayij̄ar̄a ĩna.

Gadara ḡāna r̄ūm̄úa s̄āñar̄a oca
(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

28 Itajura gaje d̄ajaj̄u Gadara wame c̄utiri sita ejayij̄ar̄a ĩna. Ito ĩna ejaroca j̄uar̄a ūm̄ua masari cumaj̄u budi wadiyij̄ar̄a. Ito yic̄ori Jesús t̄u eja r̄üḡuyij̄ar̄a ĩna. J̄uar̄aj̄uti r̄ūm̄úa s̄āñar̄a ñayij̄ar̄a ĩna. Bato guar̄a ñayij̄ar̄a ĩna. Ito bajiri ĩna t̄u r̄ēta masia mañij̄u. 29 Jesure tic̄ori ado bajiro awas̄ayij̄ar̄a ĩnare s̄āñar̄a r̄ūm̄úa:

—Jesús, Dios Mac̄u ña m̄u. ¿No yija ḡua t̄u wadiati m̄u? ¿Adoc̄āta jeame ūj̄roju ḡuare c̄ōac̄ōri ḡua t̄ōb̄jaroca yiḡu wadiri m̄u? yiyij̄ar̄a ĩna Jesure.

30 Ito s̄ōj̄ua noc̄ō mejeti j̄aj̄ar̄a ecana yesea āma ba ñayij̄ar̄a. 31 Yeseare tic̄ori ado bajiro Jesure josayij̄ar̄a r̄ūm̄úa:

—Ḡuare m̄u buc̄ōaja, ōa yeseare ḡuare s̄āja rotiya, yiyij̄ar̄a ĩna Jesure.

32 —M̄uare rotic̄ā ȳu. Wasa, yiyij̄u Jesús r̄ūm̄úare.

Ito ĩ yirocati ūm̄ua j̄uar̄aj̄ureti r̄ūm̄úa budicoayij̄ar̄a ĩja. Ito yic̄ori yeseaj̄uare s̄āja wayij̄ar̄a ĩna m̄ucana. Yeseare ĩna s̄aj̄arocati t̄uria ūmaquedi roja wac̄ōri itajuraj̄u quedi roacoayij̄ar̄a ĩna. Ito bajiri ñaroc̄ōti ruja godacoayij̄ar̄a ĩna ĩja.

33 Yeseare tir̄an̄ubojana ito iti bajija tic̄ori, güir̄a ūmaquedi wayij̄ar̄a ĩna. C̄utoj̄u ejac̄ōri, “Ado bajiro r̄ētam̄u”, yirona goti jeoyij̄ar̄a ĩna. R̄ūm̄úa s̄āñabojar̄are ĩna r̄ūm̄úa budigore gaye goti jeoyij̄ar̄a ĩna iti c̄uto ḡānare. 34 ĩna ito bajiro gotija t̄oc̄ōri, Jesús t̄uj̄uare minijua wayij̄ar̄a masa, iti c̄uto ḡāna. Jesure güir̄a ĩ ware āmor̄a ĩre josayij̄ar̄a ĩna.

9

Rudur̄are Jesús ĩyisiore gaye
(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

1 Ito yija m̄ucana cumaj̄u s̄aj̄ayij̄u Jesús. Ito bajiri itajura gaje d̄uja j̄ēa wac̄ōri ĩ ya c̄utoj̄u ejayij̄u. 2 Ito ĩ ejaroca rudur̄are c̄ōr̄are ĩna jeorona ĩre āmi ejayij̄ar̄a Jesús t̄u. “Yure queno t̄or̄an̄ar̄a ñama ĩna”, yi ti masic̄ōri ado bajiro yiyij̄u Jesús rudur̄are:

—Oca s̄ēoña ȳu mac̄u. M̄u ñeñaro yirise ma m̄are ĩja, yiyij̄u Jesús ĩre.

³ Ito ñ yija tʉocõri, ito gãna coriarã judio masa rotirise riasori masa ado bajiro tʉoñayijarã: “Ito bajiro ñ bʉsija, Diore rãcʉbʉobicʉ yami ñ”, yi tʉoñayijarã ñna. ⁴ Ito bajiro ñna tʉoñarise ti masicõri ado bajiro yiyijʉ Jesús ñnare:

—¿No yija ito bajiro ñeñaro tʉoñati mʉa? ⁵ ¿Disejʉa ñati josasabiti mʉa tija? “Mʉ ñeñaro yirise coecoajʉ”, yʉ yija, ¿quena ñarojada mʉa tʉoñaja? “Wʉmʉña, wasa”, yʉ yija, ¿quena ñarojada? ¿Disejʉa ñati josasabiti mʉa tija? ⁶ Yʉ ña Masa Rĩjorʉ. Adi sitajʉ Dios ñ cũre rãca ña yʉ. Ito bajiri masa ñeñaro ñna yirisere ãcabojʉ masia yʉ. “Riti Dios ñ cũra ña mʉ”, yʉre mʉa yi ti masitoni ado bajiro ya yʉ rudurʉre:

—Wʉmʉña. Mʉ ya cama ãmiña. Mʉ ya wijʉ tʉdi wasa, yiyijʉ Jesús.

⁷ Ito ñ yirocati rudurʉ ñabojarʉ wʉmʉyijʉ. Ito yicõri ñ ya wijʉ wacoayijʉ ñ ñja. ⁸ Ñ ito bajiro bajija ticõri, gũiyijarã masa. “Adi sita gagʉre ñ masirise jidicãñi Dios”, yi tʉoñacõri, Diore rãcʉbʉoyijarã masa.

Mateore Jesús ñ jire gaye

(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Itona wacõri yʉ Mateo tʉre ejaquĩ Jesús. Cʉto ñari masare moa ñsigũ ñnare niyeru boca ãmirijʉ ñacʉ yʉ. Yʉre ti bʉjacõri ado bajiro yiquĩ Jesús yʉre:

—Yʉ rãca waya, yiquĩ Jesús yʉre.

Jesús yʉre ito bajiro yija tʉocõri, ñre sʉya wacʉ yʉ ñja.

¹⁰ Yʉ ya wijʉ ejaçʉ gʉa. Ito ejaçõri basʉocʉ gʉa. Niyeru boca ãmi ñsiri masa, ñeñaro yiri masa ñacã ñna cʉni gʉa rãca barona. Jesús rãca riasotirã cʉni ñacã gʉa rãca barona. ¹¹ Ito bajiro iti bajija ticõri, fariseo gaye tʉoñarã gʉa rãca riasotirãre ado bajiro seniñacã:

—¿No yija mʉare riasori masʉ niyeru boca ãmi ñsiri masa ito yicõri ñeñaro yiri masa rãca bati? yicã ñna.

¹² Ito bajiro ñna yija tʉoquĩ Jesús:

—Ñarise mana, cõmena cʉni ʉco masare ãmomenaji ñna. Cõrã riti ʉco masare ãmarãji ñna. ¹³ Dios oca tuti gaye ticõri tʉoñaña mʉa. Ado bajiro gotia iti. “Gãjerãre mʉa tʉo maire ãmoa yʉ. Gãjerãre tʉo maibitibojarãti ecarʉre sñacõri yʉre mʉa soe ñsibojaja ñe waja ma iti”, yi gotia Dios oca tuti, yiyijʉ Jesús ñnare. Queno yirãre jirocʉ meje adi sita wadicʉ yʉ. Ñeñaro yirãre ñeñaro ñna yirise jidicãtoni gaje adi sitajʉ wadicʉ yʉ, yiquĩ Jesús ñnare.

Bamenati Diore rãcʉbʉore gaye

(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Ito ñana Juan idé guri masʉ rãca riasotirã Jesure seniñarona ñ tʉ ejaçã ñna:

—Gua ito yicōri fariseo gaye tuoīarã cuni coji ruyabeto Diore rucubuoarã bamenati ĩre rucubuoocu gua. ¿No yija mu rãca riasotirãma bare bamenati ĩre rucubuoobeati ĩna? yicã ĩna Jesure.

15 ĩna ito yija tuocōri, ado bajiro ĩnare goti masioquĩ Jesús:

—¿Sĩgũ ĩ ãmo siari ramu ĩ rãca wanurona ĩ ji ñucana ĩ rãca ñabobarocati bojori bujarã yirãjida ĩna? Bojori bujamenaji. Yu baba mesa cuni bojori bujamenaji ĩna rãca yu ñarocama. Co ramu yure ĩna ñiaroti ramu ejaro yiroja. Yure ĩna ñiaja ticōri, bamenati yure yiari Diore senirã yirãji yu baba mesa, yiquĩ Jesús ĩnare.

16 Saya bucuro iti tadija, mamarona sere wōmenaji mani. Mamarona mani sere wōja tūatu wato bucuro tadiroja. Ito bajicōri jaja goje busa tadi waroja ĩja. Mame oca yu riasorise cuni bucũrã oca rãca tuoīa wisabesa. 17 Uyé mame ide wecu wiuro bucũ baju jiomenaji mani. Bucũ baju mani jiojama wiuro cuducoaroja. Ito yicōri idire wiuro cuni juajiju godaroja. Ito bajiro uyé mame ide wecu wiuro mama bajuna jiore ñaroja. Ito yicōri uyé ide, wecu wiuro cuni corocō ñaro yiroja, yiquĩ Jesús ĩnare.

*Jairo macore Jesús ĩ yisioire gaye
(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)*

18 Ito bajiro Jesús ĩ gotiroca riti sīgũ judio masa ujũ ejaquĩ Jesús tu. Jesús riojo ĩre rucubuoogu ñini rũjũquĩ ĩ. Ito yicōri ado bajiro yiquĩ ĩ Jesure:

—Janeti yu maco usi jedicoamo. Iso tu ejacōri isore mu moañaja tadi caticoago yigōji iso, yiquĩ ĩ Jesure.

19 Ito ĩ yija tuocōri, ĩre suya waquĩ Jesús. Ito bajiri gua ĩ rãca riasotirã cuni wacu. 20 Ito bajiro gua waroca sīgō romio cōgō Jesús judojua eja rũgũcō. Iso ñacō romia ñarise cōgō. Itire juu gubojeno rodori cō ñayijo iso. Jesús judojua ejacōri ĩ ya yutabuju gaja moañacō iso. 21 “ĩ ya yutabuju gaja yu moañajati caticoago yigoja yu”, yi tuoīari seyocō iso. 22 Ito bajiro iso yija tuo masicōri, juda rũgũquĩ Jesús. Ito yicōri ado bajiro isore gotiquĩ:

—Oca sēoña yu maco. Yure tuorũnugō ñacōri caticoaju mu ĩja, yiquĩ Jesús isore.

Ito bajiro ĩ yirocati tujacoacō iso ĩja.

23 Ito yija bero yoa busari wacōri ujũ ya wijũ ejacu gua. Yujerona basa ĩna menija ticũ gua. Ito yicōri ruje masa ĩna oca catirise ruyucu. 24 Jesús ado bajiro gotiquĩ ĩnare:

—Adjure budigoya muu maji. Adio macoacã cōgō meje yamo. Canigō yamo, yiquĩ Jesús ĩnare.

ĩ ito yija tuocōri, ĩre ajacã ĩna. 25 Masa ĩna budigoja bero macoacã tu sãja wacōri isore ãmo tãa ñiaquĩ Jesús. ĩ ito yirocati

jaja rŭjũcõ iso. ²⁶ Ito bajiro Jesũs ĩ yija ticõri, iti sita ñarocõti oca batacũ.

Jũarã cajea timenare Jesũs ĩ yisioire gaye

²⁷ Itojm gũa waroca cajea timena jũarã awasã sũyacã Jesure: –Gũare ti maiña David ñayoru janerãbatia janami mũ, yicã ĩna Jesure.

²⁸ Wijũ gũa sãja ejaroca ĩna jũarã cajea mana cũni sãja ejacã. Ito bajiri ĩnare ado bajiro seniñaquĩ Jesũs:

–“Gũa ya cajea tiroca yigũ yiguĩji Jesũs”, ¿yi tũoĩati mũa? yiquĩ Jesũs ĩnare.

–Ito bajiroti tũoĩa yũ Ʋjũ gũa, yicã ĩna Jesure.

²⁹ ĩna ito yijare, ĩna ya cajeajũ moa jeoquĩ Jesũs:

–Yũre mũa tũorũnũro bajiroti mũa ya cajea tiroca ya yũ, yiquĩ Jesũs ĩnare.

³⁰ Ito ĩ yirocati ĩna ya cajeari ticoacã ĩna. Ito yicõri sũoro ado bajiro gotiquĩ Jesũs:

–Queno tũoĩama. Gãjerãre goti batobeja, yiquĩ Jesũs ĩnare.

³¹ Ito bajiro ĩ yibojarocati yoari mejeti wacõri goti batoyi-jarã ĩna iti sita gãnare Jesũs ĩ yigorere.

Bũsibicũre ĩ bũsiroca Jesũs ĩ yire gaye

³² Itijũna ĩna wasũoroca coriarã ejacã masa bũsibicũre ãmi ejarã. Rũmũ sãñagũ ñaquĩ ĩ. ³³ Jesũs rũmũre ĩ bucõaja bero bũsibicũ ñabojarũ bũsiũoquĩ ĩja. Itire ticõri rujũ ucacã masa. Ito bajicõri ado bajiro yicã ĩna:

–Israel sitajũ ado bajirise tiĩabiticũ gũa maji, yicã ĩna.

³⁴ Fariseo gaye tũoĩarãma ado bajiro yicã:

–Ãniõcũ rũmũa ujũ ĩ masirisena rũmũare bucõami ãni, yicã ĩna.

Masare Jesũs ĩ tũo maire gaye

³⁵ Co cũto rũyabeto gũa ejarocõ cũri cũtori, mũtari cũtori cũni minijuara wijũ masare riasoquĩ Jesũs. “Īre tũorũnũrãre ĩ rotirojũ miojugũ yiguĩji Dios”, yire gaye masare riasoquĩ Jesũs. Masa jeyaro ĩna ñarise cũtirisere yisioquĩ Jesũs. ³⁶ Masa ĩna cõja, ĩna bojori bũjaja ticõri, ĩnare ti maiquĩ Jesũs. Jesũs ĩ tija oveja ujũ mana robo bajiro bajirã ñacã ĩna. ³⁷ Ito yija gũare ado bajiro yiquĩ Jesũs:

–Riti mũare gotia yũ. Jaje ote bũcũa. Ito bajibojarocati coriarãti ñama itire ãmiri masa. ³⁸ Ito bajiri ote ujũre seniña, moari masare ĩ cõatoni, yiquĩ Jesũs gũare. Ito bajiro ĩ gotija ado bajiro yireoni yiri seyoquĩ Jesũs: Jãjarã ñama maji coji Dios ocare tũoĩa yimena. Ito bajibojarocati coriarãti ñama ĩnare ĩ oca gotirona. Ito bajiri Diore seniña jãjarã bũsa gotiri masare ĩ cõatoni.

10

*Jua gubojeno apóstol mesare Jesús i besere gaye
(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)*

¹ Ito yicōri gua jua gubojeno ñarãre jimiojuquĩ Jesús. Ito bajiro guare jimiojucōri rãmúa sãñarãre bucōa rotiquĩ ñ. Ito yicōri masa jeyaro ñna ñarise cōrisere guare yisio rotiquĩ ñ. Ito bajiro yicōri cōrãre gua yisio masiroca yiquĩ Jesús.

² Adocō ña gua jua gubojeno ñarã Jesús oca riaso ucutoni ñ cūana. Tite mua. Cajero Simón Pedro wame cutigũ ito yicōri ñ ocabaji Andrés, ito bero Santiago, ito bero ñ ocabaji Juan, Zebedeo rĩa ñama ñna. ³ Bero Felipe, bero Bartolomé, bero Tomás, ito bero yũ Mateo ujarãre yiari waja seni ñisobjacacu, ito bero Santiago, Alfeo macu ñami. Ito bero Tadeo. ⁴ Ito bero Simón, celote gaye tuoñagoru ñami ñ, ito bero sũsari Judas Iscariote. ñ ñami Jesure ñna ñiatoni gotirũ.

*Dios oca ñna goti ucutoni ñ rãca riasotirãre Jesús ñ cōare gaye
(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)*

⁵ Ado bajiro gua jua gubojeno ñarãre riaso ucu rotiquĩ Jesús: —Judio masa meje ñna ñari cutori riaso ucubeja mua. Samaria sita cutori cuni wabeja mua. ⁶ Quenogoroama Israel sita gãna tu wasa. ñna ñama oveja wisana robo bajiro bajirã. ⁷ “Yoari mejeti ñre tuoñũrãre miojugũ yiguñi Dios”, yi riaso ucuba mua. ⁸ Ruju jogarãre mua ti bujaja ñnare yisioba mua. Gãjerã gaje ñarise cutirãre cuni yisioba mua. Godanare cuni ñna catiroca yiba. Rãmúa sãñarãre cuni ñnare bucōama mua. Ito bajiro mua yi masitoni waja manoti muare jidicã yũ. Ito bajiro muare yũ jidicãjare mua yirise waja, waja senibeja mua cuni, yiquĩ Jesús guare.

⁹ Mua waja niyeru kujiri, oro kujiri, cobre kujiri ñmi wabeja mua. ¹⁰ Ito yicōri gajeoni sãra bajuri ñmi wabeja mua. Coro mua sãñaro riti ñmi waja. Gaje guboco mua wasoaroti ñmi wabeja. Gajegu turigu ñmi wabeja. Diore moa ñsirã mua ñajare mua riasorãjua muare bare ñna ecaja quena, yiquĩ Jesús guare.

¹¹ Jaja cuto jaibiti cuto cuni mua ejaja, yiro bajiro tuoñagũre ñmama. Ñocũ mua bujaja ñ tu canima mua. Iti cuto gãnare mua riasoja ñ tu riti ñama maji, mua waroto riojua. ¹² Wijũ mua ejaja, ¿ñati mua? yi seniñacōri, “Queno ñaña mua”, yiba. ¹³ Masa queno muare ñna boca ñmija, ito bajiroti, “Queno ñaña mua”, yi jidicãma ñnare. Muare ñna queno boca ñmibeja, “Queno ñaña mua”, yi jidicãbeja ñnare. ¹⁴ Muare ñna boca ñmi ñmobeja, ito yicōri muare ñna tuo ñmobeja, iti wire ñabeja mua. Ito yicōri iti cutore ñabeja mua. Iti cutore jidicã warã mua ya gubori sũjuri wãrisere ja batecãma mua. Ito bajiro mua yija ticōri, “Ñnare queno boca ñmibeja mani”, yi tuoña masirã yirãji ñna iti cuto

gãna. ¹⁵ Riti mũare gotia yũ. Sodoma ito yicõri Gomorra gãna rēto bũsaro ñeñaro tõbũjarã yirãji ñna masa ñna ñeñaro yirise waja Dios ï seniri rũmũ, yiquĩ Jesús gũare.

Dios oca mũa gotija tũo junisinicõri ñeñaro mũa tõbũjaroca yirã yirãji, Jesús ï yire gaye

¹⁶ Yũ mũare riaso ucu rotija, oveja robo bajiro yaia wato guijorojũ mũare cõa yũ. Queno ãñare bajiro ñacãña mũa. Ito bajibojarocati bujare bajiro queno yirã ñama mũa. Itojũ mũa waroto riojũ, “Ado bajiro mani yija quena”, yirona queno tũoĩama maji. Ito bajiri ito gãna mũa ejaroca ñeñaro ñna yibojarocati queno yiba mũama ñnare. ¹⁷ Queno tũoĩama mũa. Mũare ñiacõri ujarã riojo ãmi warã yirãji ñna. Ito yicõri minijuara wi cũni mũare bajerã yirãji ñna. ¹⁸ Yũ ocare mũa riasojare gobierno masa ito yicõri cuto gãna ujarã riojo mũare ãmi warã yirãji ñna. Ito bajibojarocati ñna riojo yũ gaye bũsirã yirãji mũa. Ito yicõri judio masa meje ñarãre cũni gotirã yirãji mũa. ¹⁹ Oca quenori masũ riojo mũare ñna ãmi ejaja. “¿No bajiro tũoĩa bũsigũtibe yũ, yigũ yigũjada yũ?” yi tũoĩa oca jaibeja mũa. Mũa bũsirijũ iti ejaja, mũa bũsiroti mũare gotigũ yigũji Dios. ²⁰ Mũa bũsija mũario meje bũsirãji mũa. Mani Jacũ ï ya usi mũa rãca ñajare bũsirã yirãji mũa, yiquĩ Jesús gũare.

²¹ Guijorise iti rētaja tirã yirãji mũa. Masa ñna ñarãreti gãjerã ñna sĩatoni ñia rotirã yirãji ñna. Ito yicõri jacũ mesa gãjerã ñna sĩatoni ñna rĩare ñia rotirã yirãji. Ito yicõri ñna rĩajũ ñnare ti junisinicõri gãjerãre sĩa rotirã yirãji ñna. ²² Yũ ocare mũa goti ucujare, masa jeyaro mũare ti tudirã yirãji. Noa yũre jidicãmenati jeame ujuojũ ñna waborere ñnare, masogũ yigũji Dios. ²³ Cũtojũ mũa tõbũjaroca ñna yija, gaje cũtojũ rudĩ waja. Riti mũare gotia yũ. Jeyaro Israel sita gãna cãtori mũa wa ucu jeoroto riojũajũ, yũ Masa Rĩjorũ ejagũ yigũja yũ, yiquĩ Jesús gũare.

²⁴ Sĩgũ riasotiri masũ ñre riasorũ rēto bũsaro masigũ mami. Ito yicõri sĩgũ moari masũ ï uju rētogũ mami. ²⁵ Sĩgũ riasotiri masũ ñre riasorũre bajiroti yija quena. Ito yicõri moa ñsiri masũ ï ujure bajiroti yija quena. Yũ mũa ujure Beelzebú ñna wame yi tudija, yũ ñarã mũa ñajare bũto bũsa mũare bũsiturã yirãji ñna, yiquĩ Jesús gũare.

Diore mani gũija quena, Jesús ï yire gaye
(Lc 12.2-7)

²⁶ Ito bajiro ñna bũsitubojarocati ñnare gũibeja mũa. Ñejũa yeyo bũsire ma Dios ï tiro riojo. Ñejũa masa ñna yeyo masirise ma. Jeyaro ti masigũji Dios. ²⁷ Masa jeyaro tũobeto yũ mũare gotirise jeyaro masa ñna tũotoni goti batoba mũa. Mũare yũ yeyo gotirisere masare jimiojucõri ñnare gotiba. ²⁸ Mũa ya

rujare sīarāre güibeja m̄ua. M̄ua ya usijare sīa masimenaji ĩna. Diore m̄ua güija quena. Ī ñami m̄ua ya rujare sīacōri m̄ua ya usire jeame ũjuroju cōa masigū. Īre m̄ua güija quena, yiquĩ Jesús guare.

²⁹ 'Minia jūarācā waja niyeru cotiacā senirāji ĩna. Waja mana ĩna ñabojarocati ĩna quedi godaja ti masiguĩji mani Jacu. ³⁰ Manire c̄uni queno tir̄un̄uami Dios. Mani ya rijoga joa co joa r̄uyabeto cōĩa masiguĩji Dios. ³¹ Ito bajiri t̄uoĩa oca jaibitir̄uja manire. Minia r̄ëtoro ñasarā ña mani Dios ĩ tija, yiquĩ Jesús guare.

“Jesure masigū ña yu”, m̄ua yi bojobeja quena, Jesús ĩ yire gaye

(Lc 12.8-9)

³² 'Masa tiro riojo, “Jesure t̄wor̄un̄urā ña ḡua”, yir̄areama yu c̄uni yu Jacu ũmac̄uju gagure, “Īna ñama yu ñarā”, yi masigū yiḡuja yu. ³³ Ito bajibojarocati masa tiro riojo, “Jesure masibeja yu”, ĩna yija, yu c̄uni yu Jacu ũmac̄uju gagure, “Yu ñarā meje ñama ĩna”, yi masigū yiḡuja yu, yiquĩ Jesús guare.

Yure m̄ua t̄wor̄un̄uja ticōri, m̄uare ti junisinirā yir̄aji, Jesús ĩ yire gaye

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ “Sīḡure bajiro t̄uoĩacōri masa ĩna queno wan̄u quenatoni wadiñi Jesús”, yi t̄uoĩabesa m̄ua. Ñeñaro yi ãmorā yu oca t̄uomenati junisinirā yir̄aji masa. ³⁵ Sīḡu yure ĩ t̄wor̄un̄uja ĩ jac̄uj̄ua ĩre tudigu yiguĩji. Ito yicōri sīgō yure iso t̄wor̄un̄uja iso jacojūa isore tudigo yigōji. Ito yicōri sīgō yure iso t̄wor̄un̄uja iso mañicō isore tudigo yigōji. ³⁶ Ito bajiri sīgū yure t̄wor̄un̄ugū ĩ ñajare, ĩ ñarā ñabojarāti ĩre ti tudirā yir̄aji ĩna. Ito yicōri ĩna ñarā yir̄aji ĩ wajana, yiquĩ Jesús guare.

³⁷ 'No ĩ jacore ĩ jacure yure r̄ëto busaro maigū, yu yagu ñado mamĩ ĩocū. No ĩ macore ĩ macure yure r̄ëto busaro maigū yu yagu ñado mamĩ ĩocū. ³⁸ “Jesure yu s̄uyaja yucut̄ëoj̄u yure jaju sīarā yir̄aji”, yi t̄uoĩa güigu, yu yagu ñado mamĩ ĩocū. ³⁹ No ĩ catirise maibojaguti godagu yiguĩji. Ito bajibojarocati yure t̄wor̄un̄ugū, yu oca ĩ gotija t̄uo junisinicōri ĩna sīagūama catit̄ñare gaye b̄ujagu yiguĩji, yiquĩ Jesús guare.

Dios t̄u waja b̄ujare gaye

(Mr 9.41)

⁴⁰ 'No m̄uare boca ãmirāti yure c̄uni boca ãmirā yir̄aji ĩna. Ito yicōri no yure boca ãmirāti yure cōarare c̄uni boca ãmirā yir̄aji ĩna. ⁴¹ No, “Diore goti ĩsiri masu ñami”, yi masicōri ĩre boca ãmirā Dios t̄u ĩ b̄ujado bajiroti waja b̄ujarā yir̄aji ĩna c̄uni. No, “Queno yigu ñami”, yi masicōri ĩre boca ãmirā, Dios t̄u ĩ b̄ujado bajiroti waja b̄ujarā yir̄aji ĩna c̄uni. ⁴² Riti m̄uare gotia yu. No

yure sɔyarãre ñasarã meje ñna ñabojarocati ñnare boca ãmicõri ñnare ñna ide ioja, waja bujarã yirãji ñnaõna. “Jesure sɔyagu ñnami”, yi masicõri ñre ñna boca ãmija, waja bujarã yirãji ñnaõna, yiquĩ Jesús guare.

11

*“Jesure titẽña”, Juan idé guri masu ñyi ñucare gaye
(Lc 7.18-35)*

¹ Gna ñ rãca riasotirã jua gubojeno ñarãre ito bajiro riaso rotiquĩ Jesús. Ito bajiro ñ goti tjoja bero iti sita cãtori masare riaso ucurã wacu gna, Jesure sɔyarã.

² Iti rumu masare idé guri masu Juan tubiara wiju ñaño. Itoju ñ ñaroca Jesús ñ masare riaso ucure, ito yicõri tiyamani ñ ñore gaye oca ejayiju ñre. Ito bajiri Jesure ñna seniãtoni ñ rãca riasotirã jũarãre cõaño Juan. ³ Gna tu ejacõri ado bajiro Jesure seniãcã ñna:

—¿Mũti ñnati Cristo Dios ñ cõaru? Gãji mu ñajama, ¿gãjijuare bocatirãtite gna? yi seniãcã ñna Jesure.

⁴ ñna ito yija tuocõri:

—Wasa, Juan tu tũdi wasa. ñ tu ejacõri mua tigure, mua tuogore cuni gotiba ñre. ⁵ Ado bajiro ñre mua gotire ãmoa yu: “Timena cuni ticoa. Wamena cuni wacoa. Rujũ cami jogarã cuni cami yaticoa. Tuomena cuni tuocoama. Godana cuni tũdi caticoama. Ito yicõri bojoro bujarã cuni Dios oca quenarise gaye tuõ, baji ñaño ñna Jesús ñ masirise ñ ñojare”, yi gotiba, Juan tu mua ejaja. ⁶ No yure tuorũngũ ñ jidicãbeja wanũ quenagũ yiguñi, yiquĩ Jesús ñnare.

⁷ ñna waja bero Juan idé guri masu gaye masare gotisũoquĩ Jesús:

—¿Yucu manojũ warã ñimũre tuõña wacati mua? ¿Sĩgũ ãmũgũ mino iti waja, ñe rãgõgũre tuõña wacatite mua? ⁸ ñocũre mua tuõña wabeja, ¿ñari masa ya yutabujuri sãñagũre tuõña wacatite mua? “Quenarise yutabujuri sãñarã ñacã ñna ujarã tu ñarã”, yi masia mani. ⁹ ¿Ñimũjũare tuõña wasacati mua? ¿Diore goti ñsiri masũre tuõña wacatite mua? Riti muare gotia yu. Gãjerã Diore goti ñsiri masa rẽtoro ñagũre tiyija mua. ¹⁰ Dios oca tutiju Juan idé guri masu gaye ado bajiro gotia:

Mu riojua oca goti yuri masu cõagũ yigũja yu. ñti ñami mu ejaroto riojua queno yuri masu, yi gotia Dios oca tuti.

¹¹ Riti muare gotia yu. Nijua gãji masu, masa jeyaro wato Juan idé guri masũre bajiro ñasagu maquñi. Ito bajibojarocati Dios ñ rotiroju ñasarã meje ñabojarocati ñna ejaja Juan rẽto busaro ñasari masa ñarã yirãji ñna, yiquĩ Jesús masare.

¹² Cajero Juan ñ riasosũorocaju, ito yicõri adi rumariju cuni jãjarã ñnama Dios ñ rotiroju sãja ãmorã. Jãjarã ñabojama ñna ñeñaro

yirise jidicāmenati jore sāja āmobojarā. ¹³ Juan ī ejaroto riojua, “Īre t̄orān̄rāre ī rotiroj̄u miojuḡu yigūji Dios”, yi t̄oīa yurā b̄usiñi Diore goti ĩsiri masa. Dios rotirise ucari mas̄u Moisés ñayor̄u c̄uni ito bajiroti b̄usiñi. ¹⁴ “Diore goti ĩsiri mas̄u Elías wame c̄utigū goaīoḡu yigūji”, yi goti yuyijarā ĩna. “Juana s̄oriti goaīoami ĩna t̄oīa yur̄u”, m̄ua yi t̄oīaja quena. ¹⁵ “Gāmo goje c̄utirā t̄ooya m̄ua”, yiqūi Jesús masare.

¹⁶ ¿Ñena cōīacōri no bajiro bajiatibe adi r̄um̄ari gāna masa, yi cōīagūtibe ȳu? Rīaca c̄uto ḡudareco ĩna baba rāca aje rujicōri b̄usi rujirāre bajiro bajiama ĩna. ¹⁷ “Seru jutia ḡua. Ito bajibojarocati borobea m̄ua. Bojori b̄ujare basa ḡua s̄ēabojaja otibea m̄ua”, rīaca yi ajerā robo bajiro bajirā ñama adi r̄um̄ari gāna. ¹⁸ Ito bajiro ya m̄ua c̄uni. M̄ua āmoro bajiro gāji ī yibeja, junisia m̄ua. Juan ī ejaja ticōri, jeyaro ī babeja, ȳé ide ī idibeja ticōri, “R̄um̄á s̄ānar̄u ñami āni”, yic̄u m̄ua. ¹⁹ Ī bero ejacu ȳu, Masa Rījor̄u. Ȳu baja, ȳu idija ticōri, “Jairo baḡu ñami ĩ. Ito yicōri idiri mas̄u ñami. Ñeñaro yiri masa baba ñami āni. Ūjarāre yiari waja seni ĩsiri masa baba ñami āni”, yic̄u m̄ua ȳure. Ito bajiro m̄ua yibojarocati Dios masirise m̄ua t̄uo masi āmoja, ĩre masirāre ĩna yigore ticōri t̄uo masirā yirāji m̄ua, yiqūi Jesús masare.

*C̄utori gāna riojo c̄udimena oca
(Lc 10.13-15)*

²⁰ Ito bajiro ī yija bero tiyamani ī ĩora c̄utori gānare t̄oīacōri ĩnare tudis̄oqūi Jesús. Ñeñaro yirisere ĩna jidicābejare ito bajiro ĩnare tudiqūi Jesús:

²¹ —B̄ujato b̄ujarā yirāji m̄ua Corazín gāna. B̄ujato b̄ujarā yirāji m̄ua Betsaida gāna c̄uni. Tiro c̄uto gāna ito yicōri Sidón c̄uto gānare c̄uni m̄uare tiyamani ȳu ĩocato bajiro ĩnare ȳu ĩoja iti r̄um̄uj̄u ĩna ñeñaro yirisere t̄oīa bojori b̄ujacōri jidicāboana ĩna. “Ḡua ñeñaro yirise jidicā ḡua”, yirona yutabuju bojori baju s̄ānaboana ĩna. Ito yicōri, “Bojori b̄uja ḡua”, yirona ĩna ya rijo-gaj̄u ōja jeoboana ĩna. ²² Riti m̄uare gotia ȳu. Ñeñaro yirisere m̄ua jidicābeja, Dios ī waja seniri r̄um̄u Sidón gāna, Tiro gāna r̄eto b̄usaro ñeñaro t̄ob̄ujarā yirāji m̄ua. ²³ M̄ua Capernaum gāna, “Ūmac̄uj̄u Dios ī ñaroj̄u ejacoana mani”, yi t̄oīabojaja m̄ua. Ejamenaji m̄ua. Jubej̄u godana t̄uj̄u jeame ūj̄uroj̄u ejarā yirāji m̄ua. Sodoma gānare tiyamani ȳu m̄uare ĩocato robo bajiro ȳu ĩnare ĩoja, ĩna ñeñaro yirisere jidicāboana ĩna. Ito bajiri adi r̄um̄arij̄u c̄uni ñabadoja ĩna c̄uto maji. Tiyamani ȳu m̄uare ĩbojarocati ñeñaro m̄ua yirise jidicā āmobeja m̄ua. ²⁴ Riti m̄uare gotia ȳu, Dios ī waja seniri r̄um̄u Sodoma gāna r̄eto b̄usaro ñeñaro t̄ob̄ujarā yirāji m̄ua, yiqūi Jesús masare.

Yure mña sɥyaja tujacãre gaye bɥjarã yirãji mña, Jesús ï yire gaye

(Lc 10.21-22)

²⁵ Iti rumari Diore ado bajiro busiqui Jesús:

—Cuna, umacuju gagu Uju ña mñ. Adi tuti gagu cuni Uju ña mñ. Mure rucubuo ya. Yu riasorise ñasari masa, buto tuo masirãre cuni ña masibitiroca ya mñ. Ito yicõri yu riasorise buto ñasari masa meje, buto tuo masimenare cuni ña tuo masiroca ya mñ. Ito bajiri mure rucubuo ya. ²⁶ Ito bajiro ya Cuna mñ, mñ amoro robo bajiro yigu, yiqui Jesús Diore.

²⁷ Jeyaro yu yirise, yu ïogorise cuni yu yi masiroca yami yu Jacu. Yu Jacu siguti yure masiami. Gãjerãma yure masibeamã. Yu siguti yu Jacure ti masia. Gãjerãma ñre ti masimenaji. Ñre masitoni yu gotirã riti yu Jacure masirãji ña. ²⁸ Moare bogarã, rucurise amiboja bogarãre bajiro bajirã ña mña yu tija. Ito bajiri yure tuorã waya. Mure tujacã rotigu yiguja yu. Ito yicõri yure mña tuogunja mña tuoia oca seoroca yigu yiguja yu. ²⁹ Yu rotiro robo bajiro cudiya mña. Ito yicõri yu gaye riasoya. Masare ti maigũ ñari seoro mure rotibicuja yu. Usirioro yigu meje ña yu. Ito bajiri yu rotiro robo bajiro mña cudiya ticõri, mña tujacãroca yigu yiguja yu. Ito yicõri mña ya usiju sajari oca cutiro yiroja mure. ³⁰ Yu mure rotirise josari meje ña. Ito bajiri yu gaye mña cudiya bojori bujamenati queno wanu quenarã yirãji mña. Rucubiti umarã bajiro wanu quenarã yirãji mña, yiqui Jesús masare.

12

Jesús rãca riasotirã trigo ajeri beja amicõri ña bare gaye
(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹ Iti rumari tujacãra rumu ñaroca ote wato wacu gua Jesús rãca. Gua ï rãca riasotirã ñiocõcu. Ito bajiri trigo ajeri beja amicõri bacu gua. ² Iti gua baja ticõri, fariseo gaye tuoãrã ado bajiro yicã Jesure:

—Tite. Mu rãca riasotirã tujacãra rumu moare gaye mejeti moama ña, yicã ña Jesure.

³ Ito bajiro ña yija tuocõri, ado bajiro cadiquí Jesús:

—Co rumu David ñayoru ï rãca gãna ñiocõ wana ña yigore, ¿Dios oca tuti tiãbiticati mña? ⁴ Ñiocõ wana ñari Dios ya wiju sãjacõri, ñre rucubuoã gãjerã ña cüre naju bayjarã ña. Paia mesa riti ña baroti ñabojayiju iti. David mesa ña baroti meje ñabojayiju. ⁵ “Paia mesa tujacãra rumu Dios ya wiju ña tujacãbeja ñeñaro yirã meje yiana ña”, yi Moisés ñayoru ï ucare gaye, ¿tiãbiticati mña? ⁶ Riti mure gotia yu. Dios ya wi rëto busaro ñasagu ña yu. ⁷ Dios oca tuti gaye queno tuoia masibea mña. Ado bajiro gotia iti: “Masa gãjerãre queno ti maija quena

yure. No yibea ecaru s̄iacōri yure ñna soe ñsija”, yi gotia Dios oca. Itire m̄ua t̄uoña masija, ḡajerãre ti maicōri, “Ñnare seti ñna”, yibitiboana m̄ua. ⁸ Masa R̄ijoru, Dios ñ c̄uru ña yu. Ito bajiri tujacãra r̄umu gaye yu rotiroti c̄uni c̄uquĩ Dios yure, yiquĩ Jesús masare.

*Ãmo digarure Jesús ñ yisioire gaye
(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)*

⁹ Ito yija bero judio masa minijuari wiju wacōri s̄ajacu ḡua Jesús r̄aca. ¹⁰ Iti wiju ñaqui s̄igũ co d̄uja ãmo digaru. “Jesure seti ñna”, yirona fariseo gaye t̄uoñarã ado bajiro Jesure seniñacã ñna: —¿Moisés ñayoru r̄eobisijari tujacãra r̄umu cōrãre yisioire gaye? yi seniñacã ñna Jesure.

¹¹ Ñna ito yija t̄uocōri:

—¿S̄igũ m̄ua ya ecaru ñ rujaraju ñ quedi roaja ãmirã wame-najida m̄ua? Tujacãra r̄umu ñabobarocati m̄ua ya ecaru ñ quedi roaja ñre ãmirã warãji m̄ua. ¹² Ecaru r̄eto b̄usaro ñasagu ñami masu. Ito bajiri tujacãra r̄umure c̄uni ḡajire mani ejabuaja quena, yiquĩ Jesús fariseo gaye t̄uoñarãre.

¹³ Ito yija ãmo digagure ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Mu ya ãmo ñujoya ñja.

Ñ ñucōarocati jajacoacu ñja, gaje d̄uja ricare bajiroti. ¹⁴ Ito ñ yija ticōri, budi wacã fariseo gaye t̄uoñarã. “¿No bajiro yicōri Jesure s̄iarujati mani?” yi t̄uoña b̄usiri seyocã ñna.

Ado bajiro ñagũ yiguñji Jesús, yi t̄uoña yure gaye

¹⁵ Ito bajiro ñna t̄uoñaja, t̄uo masicōri gajerojua waquĩ Jesús m̄ucana. Ḡua c̄uni ñ r̄aca wacu. Jesús ñ waja ticōri, j̄ajarã masa s̄uya wacã ḡua r̄aca. Ito ñ waroju ñajediro masa cōrãre yisioquĩ Jesús. ¹⁶ Ito yicōri, “Ñniti ḡuare yisioquĩ”, yibeja m̄ua, yiquĩ ñ ñnare. ¹⁷ Isaías ñayoru Diore goti ñsiri masu ñ goticãdo bajiroti r̄etacu iti. Ado bajiro goti ucayoñi Isaías ñayoru:

¹⁸ Ñni ñami yure moa ñsiri masu yure cudigu. Ñre besecu yu. Ñre maia yu, ito yicōri ñre wanua yu. Yu ya usi ñre queo s̄agũ yiguja yu. “Masa ñna ñeñaro yirise waja senigũ yiguñji Dios”, yi masare goti batogu yiguñji ñ.

¹⁹ Masare oca josabicu yiguñji ñ. Ito yicōri masare ma ḡudareco eja r̄uḡacōri awasã gotibicu yiguñji ñ.

²⁰ Yure queno t̄uor̄anusamenare c̄uni ñnare cōabicu yiguñji. Yure queno t̄uor̄anusamenare ñnare ejabuagu yiguñji ñ, yure ñna queno t̄uor̄an̄toni. Ito bajiro ñagũ yiguñji ñ, masa jeyarore yu ti beseri ramu iti ejarocaju.

²¹ “Ñti ñami masare masorocu Dios ñ cōaru”, yi t̄uoña wanu yurã yirãji masa jeyaro, yi gotia Dios oca tuti, yiquĩ Jesús fariseo gaye t̄uoñarãre.

*Rāmúa ujū rotirise boca āmicōri yami Jesús, ĩna yire gaye
(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)*

²² Ito yija bero sīgūre Jesús tū āmi ejacā ĩna. Ī ñaquĩ tibicu, busibicu cūni. Rāmú sāñagū ñari ito bajiro ñabojaquĩ Ī. Īre yisioquĩ Jesús. Ito bajiri tibicu ñabojaru tiquĩ ĩja. Ito yicōri busibicu ñabojaru busicoaquĩ ĩja. ²³ Itire ticōri masa jeyaro ucacā:

—¿David ñayoru janerābatia janamiti ñati āni? yī tūoĩacā masa.

²⁴ Ito bajiro masa ĩna yija tūocōri, ado bajiro yicā fariseo gaye tūoĩarā:

—Rāmúare ĩ bucōaja rāmúa ujū Beelzebú wame cutigu ĩ masirisena rāmúare bucōami ĩ, yicā ĩna.

²⁵ Ito bajiro ĩna yī tūoĩarise ti masicōri ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:

—Cūtori gāna ujarā gāmeri ĩna junisinija queno cuto ña rujeabetoja. Co cuto gāna, co wī gāna cūni ĩna gāmeri junisinija, queno ña masimenaji ĩna. ²⁶ Ito bajiro rāmúa ujū rāmúare ĩ bucōaja queno ña masibiquĩji ĩ. Ito bajiro ĩ yija queno roti masibiquĩji ĩja. ²⁷ “Beelzebú wame cutigu ĩ ejabuarisena rāmúare bucōami ĩ”, yīboja mūa yure. Ito bajiro mūa yure yī tūoĩabojaja, “Rāmú ĩ ejabuarise rāca bucōama gūa rāca gāna”, yirāre bajiro ya mūa. “Tūoĩa wisarā ya gūa”, yī tūoĩarūja mūare. ²⁸ Rāmúre yū bucōaja Espiritu Santona suoriti bucōa yū. Ito bajiro yū yija, “Diore tūorānarāre ĩ miojuri ramū eja waju ĩja”, yī masirā yirāji mūa, yiquĩ Jesús ĩnare.

²⁹ ‘Sīgū gāji sēogū ya wī sājacōri ĩre siabicuti gajeoni ēma masibiquĩji ĩ. Īre ĩ siaja beroju gajeoni ēma masiguĩji ĩ. Rāmúa ujū rētoro masigū ña yū. Ito bajiri rāmúare bucōa yū, yiquĩ Jesús fariseo gaye tūoĩarāre.

³⁰ ‘Yū robo bajiro tūoĩamena yure tūo terā ñama ĩnaōna. Yure ejabubicu yure ñeñaro yami ĩocū, yiquĩ Jesús ĩnare.

³¹ ‘Riti mūare gotia yū. Masa ĩna ñeñaro yija, ito yicōri ñeñaro ĩna busija cūni, ĩnare ācabojo masiguĩji Dios. Espiritu Santore ĩna busituja, itireama ĩnare ācabojo masibiquĩji Dios. ³² ‘Yū ña Masa Rījoru. No yure ĩ busituja, ĩocūre ācabojo masiguĩji Dios. Ito bajibojarocati, no Espiritu Santore ĩ busituja itireama ĩre ācabojo masibicu yiguĩji Dios. Adi tutire ūmacūju Dios ĩ ñaroju cūni ācabojo masibicu yiguĩji Dios, Espiritu Santore masa ĩna busituja, yiquĩ Jesús fariseo gaye tūoĩarāre.

*Ricana suoriti yucūgure ti masia mani, yī Jesús ĩriasore gaye
(Lc 6.43-45)*

³³ ‘Yucūgu quenaricu iti ñaja, quenarise rica cutiro yiroja. Yucūgu ñeñaricu iti ñaja, ñeñarise rica cutiroja. Ricaju ticōri, “Adigu ña quenarise rica cutiricu, adigu ña ñeñarise rica cutiricu”, yī ti masia mani. ³⁴ Ñeñaro busirā mūa ñajare āña

juniro bajiro baja m̄ua ya rise. Ñeñaro riti yirã ñari quenarise b̄usi masimenaji m̄ua. Mani ya usi iti t̄oñaro bajiroti b̄usia mani. ³⁵ Sīgũ queno yigũ quenarise b̄usigũ yiguĩji, ĩ ya usi iti t̄oñaro bajiroti. Ito yicōri ñeñaro yigũ, ĩ ya usi ñeñaro iti t̄oñaro bajiroti ñeñarise b̄usigũ yiguĩji ĩ. ³⁶ Riti m̄uare gotia yũ. Dios ĩ waja seniri r̄umũ rocati mani b̄usiado bajiroti manire waja senigũ yiguĩji. ³⁷ Mani b̄usi wado bajiroti waja senigũ yiguĩji Dios. Queno yirã mani ñaja, “Queno yirã ñama ĩna”, yigũ yiguĩji Dios manire. Ito yicōri ñeñaro yirãreama, “Seti c̄atirã ñama”, yigũ yiguĩji Dios, yiquĩ Jesús fariseo gaye t̄oñarãre.

Tiyamani m̄ũ ĩore ãmoa ḡua, yĩ ĩna senire gaye
(Mr 8.12; Lc 11.29-32)

³⁸ Ito ĩ yija bero, ado bajiro seniñacã fariseo gaye t̄oñarã, ito yicōri judio masa rotirise riasori masa c̄uni:

–Riasori masũ, tiyamani m̄ũ ĩore ãmoa ḡua, yicã ĩna Jesure.

³⁹ Ito yija ado bajiro ĩnare c̄adiquĩ Jesús:

–Ñeñaro yirã ito yicōri yure t̄orũnũmena c̄uni, tiyamani yũ ĩore ãmoama ĩna. Ito ĩna yibojarocati ĩnare ĩoado ma yũ. Jonás ñayorũ Diore goti ĩsiri masũ ĩre r̄etare gaye riti ĩnare gotic̄uja yũ. ⁴⁰ Ado bajiro r̄etayijũ Jonásre: Udia r̄umũ, udia ñami wai jaigũ totijũ ñabojayijũ. Ito bajiroti yũ c̄uni Masa R̄ijorũ ñami udia ñami ãm̄ua udia r̄umũ ñagũ yigũja yũ sita watoju. ⁴¹ Nínive c̄uto ñayoana Dios ĩ waja seniri r̄umũ m̄ucana t̄adi c̄atirã yirãji. T̄adi caticōri, “M̄uare seti ña”, yirã yirãji adi r̄umũri ḡanare. Nínive c̄uto ḡãna ñayoana Jonás ñayorũ Dios oca ĩ gotija t̄ocōri, ñeñaro ĩna yirisere jidic̄ayjarã ĩna. Ito yicōri mama usi wasoayijarã ĩna. Jonás ñayorũre ĩna t̄orũnũjare, t̄adi caticōri, “M̄uare seti ña”, yirã yirãji ĩna adi r̄umũri ḡanare. Yũ ado m̄ua r̄ãca ñagũ Jonás ñayorũ r̄eto b̄usaro ñasagũ ña yũ. Ito bajibojarocati yure t̄orũnũbea m̄ua. ⁴² Rocaju gago ujo ñayoro Dios ĩ waja seniri r̄umũ m̄ucana t̄adi caticoago yigōji iso. M̄ucana t̄adi caticōri adi r̄umũri ḡanare, “M̄uare seti ña”, yigo yigōji iso. “Salomón queno masigũ ñayijũ”, yija t̄ocōri, sōju gago wadicōri ĩ t̄u ejayijo iso. Ito bajiri adi r̄umũri ḡanare, “M̄uare seti ña”, yigo yigōji iso. Yũ ado m̄ua r̄ãca ñagũ Salomón r̄eto b̄usaro ñasagũ ña yũ. Ito bajibojarocati yure t̄orũnũbea m̄ua, yiquĩ Jesús fariseo gaye t̄oñarãre.

Mas̄ure budigocōri m̄ucana t̄adi r̄umũ ĩ s̄ajare gaye
(Lc 11.24-26)

⁴³ R̄umũ sīgũre ĩ budija, ide manojũ tuja ãmogũ ãma ucuguĩji. ĩ b̄ujabeja ado bajiro t̄oñagũ yiguĩji: ⁴⁴ “Yũ budigoadoju t̄adi warũja yure”, yĩ t̄oñaguĩji. ĩ budigorũre m̄ucana t̄adi ĩ ejaja, queno wĩ ueri mani wĩ, queno carari wĩ robo bajiro ti ejagu yiguĩji. ⁴⁵ Ito bajiro ĩre ti ejacōri juã ãmojeno r̄umũã ĩ r̄eto b̄usaro

ñeñaro yirãre ãmi ejagu yiguñi ï. Ito yicõri ñna ñarocõti ãmugãre sãjarã yirãji ñna. Ito bajiro ñna sãjajare buto busa ñeñaro yigu ñagã yiguñi ãmugã ñja. Ito bajiroti rëtaro yiroja adi rumari gãna ñeñaro yirãre canì, yiqui Jesús fariseo gaye tuoñarãre.

Jesús ï ñarã ado bajiro bajiana, yire gaye
(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶ Jesús masare ï busiroca riti ï jaco ï ocabaji mesa rãca macãju eja rügücã ñna. Jesure busirona ïre ji bucõabojacã ñna.

⁴⁷ Sígũ ïre jigũ ado bajiro yiqui ï Jesure:

—Mũ jaco, mũ ocabaji mesa rãca ado macãju ñama. Mũ rãca busi ãmoama ñna, yiqui ï Jesure.

⁴⁸ Ito ï yijare ado bajiro cadiqui Jesús:

—¿Ñimo ñati yũ jaco, ito yicõri noa ñati yũ ocabajirã? yiqui Jesús ïre.

⁴⁹ Ito yija gũã ï rãca riasotirãre ticõri:

—Ñna ñama yũ ñarã, ito yicõri yũ jacore bajiro bajirã. ⁵⁰ Noa yũ Jacũ ãmacãju gagũ ï rotiro bajiro yirã, ñna ñama yũ ocabajirãre bajiro bajirã, ito yicõri yũ jacore bajiro bajirã, yiqui Jesús ïre.

13

Oteri masũ gaye Jesús ï goti masiore oca gaye
(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Iti rumati wire budi wacõri, itajura tunima rujicũ gũã Jesús rãca. Ito bajiro yicõri masare riasoqui Jesús. ² Masa jãjarã busa ñna minijua wadija ticõri, cumaju sãjacõri rujiqui Jesús. Masa minijuacãna jajujũ riti tujacã ñna. ³ Ito yija goti masiore ocana masare riasoqui Jesús.

Ado bajiro riasoqui ï:

—Sígũ wesecaju ï ya ote ajeri otegũ wayiju ï. ⁴ Weseca ejacõri iti ajerire ï wëjabateroca, gaje ajeri majũ quedi queayiju. Ito bajiri minia ejacõri itire ba batecõyijarã. ⁵⁻⁶ Ito yicõri gaje ajeri gũta watoju quedi queayiju. Queno sita mañiju. Ito bajiri judiboja, yoari mejeti siniacoayiju iti ãmacañi jeana, sita jõrecõri. Ito yicõri ñemari iti manijare siniacoayiju iti. ⁷ Ito yicõri gaje ajeri jota watoju quedi yiju. Ito bajiri jota mari itire durea sãacõyiju. ⁸ Gaje ajeriana sita quenaro quedi queayiju. Iti judi majacõri queno rica cutiyiju. Coria sarari cien ñari ajeri rica cutiyiju. Gaje sarari setenta ñaricari, gaje sarari treinta ñaricari rica cutiyiju. ⁹ Mũã gãmo goje cutija, yũ busirisere tuo masiña mũã, yiqui Jesús masare.

¿No yija goti masiore ocana masare riasoati mũ? ñna yi seniãre gaye

(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰ Ito bajiro Jesús ï yija tʉocõri, ado bajiro seniĩacu gua ï rãca riasotirã:

—¿No yija goti masiore ocana masare riasoati mu? yicu gua ïre.

¹¹ Ado bajiro guare cʉdiquĩ ï:

—“Ïre tʉorũnarãre ï rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yi gãjerã ïna tʉoĩabitire mua masiroca yami ï. Gãjerãreama ïna masiroca yibeami Dios. ¹² No ïre tʉorũnugũre jai busaro tʉo masire gaye jidicãgũ yiguĩji Dios ïre. Ito bajiri jai busaro masigũ yiguĩji ï. No ïre tʉorũnubicure jabetacã ï tʉoĩabojarisere êmacõgũ yiguĩji Dios ïre. Ito bajiri ñe tʉoĩare mano tujagu yiguĩji ï. ¹³ Ito bajiri masare tʉo masire ocana ïnare riasoa yu. Tibojarãti timenare bajiro ñama ïna. Ito yicõri tʉobojarãti tʉomenare bajiro ñama ïna. Ito bajiri Dios ocare tʉobojarãti, “Ito bajiro yireoni ñaroja iti”, yi tʉoĩa masibeami ïna. ¹⁴ Ito bajiro ïna bajija Diore goti ïsiri masu Isaías ñayoru ï gotiado bajiroti rëta. Dios oca gotigu ado bajiro ucayoñi Isaías ñayoru:

Yure tʉobojarãti itire tʉo masimena yirãji mua. Tibojarãti, “Ito bajia”, yi masimena yirãji mua.

¹⁵ Adocãta gãna yu tʉoĩaro bajiro ïna ya usina yure tʉoĩa ãmobeama ïna. Tʉobojarãti ñeñaro tʉo godo weorãji. Ito yicõri tibojarãti bibicãna bajiro bajiamã ïna. Yu ïbojarise ti ãmobeama. ïna ya gãmo gojena tʉo ãmobeama ïna. ïna ya usina tʉo masi ãmobeama ïna. Ito yicõri yure yisio rotirã ejamena yirãji ïna, yi gotiami Dios, yi ucayoñi Isaías ñayoru, yiquĩ Jesús guare.

¹⁶ Queno wanurã ña mua. Yure ticõri ti masia mua. Ito yicõri yure tʉocõri tʉo masia mua. ¹⁷ Riti muare gotia yu. Jãjarã Diore goti ïsiri masa ñayoana, queno yirã ñagoana cuni mua tirisere ti ãmobjayijarã ïna. Ito bajibojarocati tibisijarã ïna. Mua tʉorise cuni tʉo ãmobjayijarã. Ito bajibojarocati itire tʉobisijarã ïna, yiquĩ Jesús guare.

Ado bajiro bajia oteri masu ye, yi Jesús ï goti quenore gaye (Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ “Oteri masu sigũ ado bajiro bajiyija”, yirocu muare gotibu yu. Ito bajiri adocãta muare goti rëtobugu ya yu, mua queno tʉo masitoni. Queno tʉoya mua. ¹⁹ “Ïre tʉorũnarãre ï rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire gaye oca tʉobojarãti, itire queno tʉo masimenaji gãjerã. ïna ñama ï otegu waroca maju quedira ajeri robo bajiro bajirã. Dios oca tʉobojarocati ïna ãcabojaroca yami rãmá. ²⁰ Coriarã Dios oca tʉocõri queno wanure rãca boca ãmibojarãti yoari mejeti jidicãrãji ïnaõna. ïna ñama gãta watoju sita jõreroacã quedira ajeri robo bajiro bajirã. ²¹ Queno Dios oca tʉo ñiabiticõri, yoari mejeti jidicãrã yirãji ïna. “Dios

ocare yu tuorānuja ticōri, yu tōbujaroca yama gājerā. ¿No yija Dios ocare tuorānuatibe yu?” yi tuoīa bojori bujarā yirāji ĩna. Ito bajiri ĩ ocare jidicārā yirāji ĩna. ²² Gājerāma Dios oca tuo ĩiabojarāti buto adi sita gaye tuoīa usirioama ĩnaōna. ĩna ĩnama jota wato quedira ajeri robo bajiro bajirā. Buto gajeonire tuoīa āmosacōri queno Dios ocare tuo sūyabeama ĩnaōna. Ito bajiri Dios ĩ āmoro bajiro queno yi masimena yirāji ĩna, ito yicōri ĩre queno moa ĩsimenaji ĩna. ²³ Gājerāma Dios oca tuocōri queno tuo ĩnarā yirāji. ĩna ĩnama sita quenariseju quedira ajeri robo bajiro bajirā. Ito bajiri Dios ĩ āmoro bajiro yirā yirāji ĩna. ĩna ĩnarā yirāji cien rica cutiri sara robo bajiro bajirā. Ito yicōri gājerā sesenta rica cutiri sara robo bajiro bajirā, gājerāma treinta rica cutiri sara robo bajiro bajirā yirāji ĩna, yiquĩ Jesús guare.

Ote quenarise wato ta widirise judire oca

²⁴ Mucana gaje goti masiore ocana masare gotiquĩ Jesús:

—“Īre tuorānuāmenare ruyuriogu yiguĩji Dios. Īre tuorānuāre riti ĩ rotiroju miojugu yiguĩji”, yirocu goti masiore ocana masare gotiquĩ Jesús: “Īre tuorānuāre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire oca masare mani riasoja, ado bajiro bajia iti. Tnote muā. Sīgū ĩ ya wesecaju ĩ ya ote ajeri quenarise oteyiju. ²⁵ Ī oteja bero ĩ caniroca ĩ ya weseca ejacōri ta widirise oteyiju ĩ wajacu. Ito yicōri wacoayiju ĩ. ²⁶ Ito bajiri ote bucua mūja wato ta widirise cani goayiju. ²⁷ Ito bajija ticōri, ĩ ya moari masa ĩre gotirā wayijarā. ĩ tu ejacōri ado bajiro yiyijarā ĩna: “¿Gua uju ote quenarise riti otebojacati mu? ¿No yija ito bajibojarocati ta widirise wūsari?” yiyijarā ĩna ujure. ²⁸ Ito ĩna yijare: “Sīgū yu wajacu oteru”, yiyiju ĩ ĩnare. Ito ĩ yijare: “¿Adocāta ta widirise gua wājagore āmoati mu?” yi seniāyijarā ĩna ujure. ²⁹ “Wājabeja. Muā wājaja, ote rācati wājarā yirāji muā. ³⁰ Adocāta ote rāca cocati bucūnacōjaro maji. Iti rica cutiroca muare wāja roticūja yu maji. Ito yicōri itire soeja quenaroja. Ito bero rica āmicōri rica cūadoju muare seo roticūja yu”, yiyiju oteri masu ĩ ya moari masare, yi riasoquĩ Jesús masare.

Ado bajiro bajia mostaza ajeri, yi Jesús ĩ riasore gaye
(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Mucana gaje goti masiore ocana ado bajiro masare gotiquĩ Jesús:

—“Īre tuorānuāre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire oca masare mani riasoja, ado bajiro bajia iti. Tnote muā. Sīgū ĩ ya weseca mostaza ajeri oteyiju. ³² Gaje ote ajeri rētoro mutacā busa ĩna iti mostaza ajeri. Ito bajiro mutacā ĩabojaroti bucua wato gaje ote yucuri rēto busaro jajocu ĩnaroja itigu. Jajocu

itigu ñajare itigu rujariju minia jibu menirãji ñna. Itire bajiroti Dios mani Uju ñ ñaja, gãjerãre goti ãmorãji mani, jãjarã busa ñre masirã ñna ñatoni, yi riasoquĩ Jesús masare.

Ado bajiro bajia naju wadarise uco, yi Jesús ñ riasore gaye (Lc 13.20-21)

³³ Mucana gaje ado bajiro goti masiore ocana riasoquĩ Jesús: —“Ñre tuorũnurãre ñ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire oca masare mani riasoja, ado bajiro bajia iti. Tuote muu. Romio pan menigõ waco udia coacõ pan menire gaye ãmiyijo iso. Ito yicõri wadarise uco wuoyijo iso. Ito bajiri iso wuõja jairo wadayiju iti. Itire bajiroti bajiro yiroja, “Ñre tuorũnurãre ñ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, masare mani yi riaso ucuja. Ito bajiri jãjarã busa ñre tuorũnu warã yirãji ñja, yi riasoquĩ Jesús masare.

Goti masiore ocana Jesús ñ riasore gaye (Mr 4.33-34)

³⁴ Masare riasogu goti masiore ocana riti ñnare riasoquĩ Jesús. ³⁵ Ito bajiro masare ñ riasoja Diore goti ñsiri masu ñ goticãdo bajiroti rãtacu. Ado bajiro gotiyoñi ñ: Goti masiore ocana riti masare gotigu yiguĩji ñ. Ito yicõri adi macãrucãro rujeoroto riojua gaye masa ñna masibitire gotigu yiguĩji, yi ucañi Diore goti ñsiri masu ñayoru yure tuõña yugu, yiquĩ Jesús masare.

Ote quenarise wato ta widirise judire oca, Jesús ñ goti quenore gaye

³⁶ Ito bajiro masare yi goti tãocõri, “Waju”, yiquĩ Jesús. Ito bajiro yicõri wiju maja ejacõri sãja waquĩ Jesús. Wiju sãja ejacõri ado bajiro senĩlacu guu ñ rãca riasotirã:

—Ta widirise gaye mu goti quenore ãmoa guu, yicu guu Jesure.

³⁷ Ito bajiro guu yija, ado bajiro guare gotiquĩ Jesús:

—Ote quenarise otegu yuti ñna Masa Rĩjoru. ³⁸ Ñ otero ñ ya weseca bajiro bajia ado mani ñnaroju. Ote quenarisere bajiro bajirã ñnama masa Diore tuorũnurã. Ta ñeñarisere bajiro bajirã ñnama masa rãmá ñnã. ³⁹ Ta widirise ote rudiru ñti ñnami rãmá. Ote bucuariju ñna ãmireoniti ñna adi macãrucãro iti jediriju. Ote bucuaroca miorãõnati ñnama ángel mesa. ⁴⁰ Ta widirise ãmicõri ñna soeado bajiro bajia macãrucãro iti jediriju. ⁴¹ Yu ñna Masa Rĩjoru. Ángel mesare cõagũ yigujaja yu, ñajediro ñeñarisere ñna besecõatoni. Ñeñaro yirãre cuni besecõarã yirãji ñna, Dios ñ rotiroju ñna ejabe yirona. ⁴² Ñnare besecõri jeame ãjuroju ñnare cõarã yirãji ñna. Ito jeame ãjuroju ejacõri ñeñaro tõbujarã yirãji. Ito bajiri oticõri buto tuõña oca jairã yirãji ñna. ⁴³ Dios ñ rotiro bajiro yirã mani Jacu ñ rotiroju ejacõri, ãmacañi busuro bajiro

busu ñarã yirãji ñna. Mña gãmo goje cutija, yu busirisere tuo masiña mña, yiquĩ Jesús gñare.

Dios ï rotiroju mña eja ãmoja ado bajiro tuoñaja quena, yi Jesús ï riasore gaye

⁴⁴ “Dios ï rotiroju mña eja ãmoja, ñeñaro yirise jidicãcõri ïre riti tuoñunã yirãji mña”, yirocu ado bajiro riasoquĩ Jesús gñare: Sīgũ gãji ye bũto waja cutirise sita watoju ï yeyobojare bujayiju. Itire bujacõri mucana itijati tũdi yeyocũ remoyiju ï. Ito bajiri itire wanugũ, ï gajeoni cutirise ñarocõti gãjerãre ïsi jeocõyiju ï niyeru bujarocu. Iti niyeru bujacõri iti sita ujure waja yirocu yiyiju ï. “Sita bujacõri sita wato yeyore cuni bujagu yiguja yu”, yirocu iti sita ujure waja yiyiju ï. Dios gaye quenarise mña buja ãmosaja, ïre riti tuoñunã yirãji mña, yi riasoquĩ Jesús gñare.

Dios ye quenarise mña ãmoja ïre riti tuoñunã suyaja quena, yi Jesús ï riasore gaye

⁴⁵ “Dios ï rotiroju mña eja ãmoja, ñeñaro yirise jidicãcõri ïre riti tuoñunã yirãji mña”, yirocu ado bajiro riasoquĩ Jesús gñare: Sīgũ ñaque bũto waja cutirisere ãmagũ ñayiju. Iti ñaque perla wame cutirise ñayiju. ⁴⁶ Iti ñaquere bũto ãmoyiju ï. Ito bajiri, ï gajeoni cutirise ñarocõti ïsi jeocõyiju ï, gãjerãre niyeru bujarocu. Ito yicõri iti ñaquere ãmosacõri waja yirocu yiyiju ï. Dios gaye quenarise mña buja ãmoja, ïre riti tuoñunã suyaja quena, yi riasoquĩ Jesús gñare.

Wai quenarãre ado bajiro beseama wai jori masa, yi Jesús ï gotire gaye

⁴⁷ “Ado bajiro bajia Dios rotiroju ïre tuoñunãre ï miojuri ramu”, yirocu gñare riasoquĩ Jesús: Gãjerã wai wayari masa yorigu cõacõri wai jeyarore ãmiyijarã ñna. ⁴⁸ Jãjarã wai bujacõri jajuju ñnare mocũyijarã ñna. Jajuju ñnare mocũcõri ñnare beseyijarã ñna. Quenarãre jibuju miosãyijarã ñna. Gãjerã ñeñarãreama cõa roacõyijarã ñna. ⁴⁹ Ito bajiroti bajiro yiroja macãrucũro iti jediri ramu. Ángel mesa quenarãre beserã yirãji ñna. ⁵⁰ Besecõri ñeñarãreama jeame ujuroju cõarã yirãji ñna. Ito jeame ujuroju ejacõri ñeñaro tõbujarã yirãji. Ito bajiri bũto tuoña oticõri oca jairã yirãji ñna, yiquĩ Jesús gñare.

Bucu oca, mame oca Dios gaye bese masirã ña mña, yi Jesús ï riasore gaye

⁵¹ Ito yija ado bajiro seniñaquĩ Jesús gñare:

—¿Iti jeyaro mñare yu gotirise tuo masicwati mña? yiquĩ Jesús.

—Tuo masia, yicu gña ïre.

⁵² Gña ito bajiro yija, ado bajiro cudiquĩ ï gñare:

—Mua coriarã iti rumujũ maji, bucãrã oca riasori masa ñayijarã. Adocãtama yũ rãca riasotirã ña mua. “Ïre tuorũnãrãre ï rotirojũ miojugũ yiguĩji Dios”, yire oca yũ rãca riasoticõri jũaji masire gaye ña mũare. Dios oca, bucũ mua tuogore cũni ña mũare. Bucũ oca, Dios oca mame cũni masia mua. Ito bajiri gajeoni seorajũ bucũ gaye mame gaye cũni bese masirã bajiro bajirã ña mua, yiquĩ Jesús gũare.

Nazaretjũ Jesús ï ware gaye

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³ Ito bajiro gũare goti masiore ocana ï gotija bero Jesús rãca wacũ gũa mũcana. ⁵⁴ Wacõri ï ya sita ejacũ gũa. Minijuaara wijũ ejacõri masare riasoquĩ Jesús. Queno ï riasoja tuocõri, ucacã masa. Ïre tuocõri ado bajiro yicã ña:

—¿Iti ï riasorise nojũ riasotiyijaribe ãni? ¿Ito yicõri no bajiro tiyamani gaye ïoati? ⁵⁵ Adi sita gagũ cumu jãni moari masũ macũ ñami ãni. Ito yicõri María macũti ñami ãni. Santiago, José, Simón, Judas rĩjorũti ñami ãni. ⁵⁶ Ito yicõri ï ñarã romia ado mani wato ñama ña. ¿No bajiro iti gaye masiati ãni? yicã ña ï ya cuto gãna.

⁵⁷ Ña ya sita gagũti ï ñajare queno ïre tuorũnũbiticã ña. Ado bajiro ñnare gotiquĩ Jesús:

—Dios oca goti ïsiri masũre rãcũbũorã yirãji masa. Ito bajibojarocati ï ya sita gãna, ï ya wi gãna cũni ïre rãcũbũomena yirãji, yiquĩ Jesús masare.

⁵⁸ Ï ya sita gãna ïre ña queno tuorũnũbejare, jaje tiyamani ïo jeobitiquĩ iti cutore.

14

Juan idé guri masũ ï godare gaye

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Iti rumũriti Galilea gagũ ujũ, Herodes wame cutigu Jesús gaye oca tuoyijũ. ² Ï rãca ñarãre ado bajiro yiyijũ Herodes, Jesure tuõia wacũ:

—Juan idé guri masũti ñaguĩji mũcana. Godabojagũti tũdi catiguĩji. Ito bajiri tiyamani gaye ïoguĩji ï, yĩ tuõĩabojayijũ Herodes.

³⁻⁴ Ï Herodes ï ocabaji Felipe manojore ãmayijũ. Iso ñayijo Herodías wame cutigo. Ado bajiro yiyijũ Juan Herodesre:

—Isore manajo cutibitirũja mũre, yibojayijũ Juan Herodesre. Ïre tuõ ãmobisijũ ï. Ito bajiri Juanre tubia rotiyijũ Herodes. Ito yicõri come misina ïre sia rotiyijũ ï.

⁵ Juanre sĩa ãmbojayijũ Herodes. “Diore goti ïsiri masũ ñami Juan”, masa ña yĩ rãcũbũoja tuocõri, gũiyijũ ï. Ito bajiri Juanre sĩa rotibisijũ Herodes. ⁶ Herodes ï joeara rodo gãni

bia ejayijũ. Ito bajiri masare oca cõayijũ ã, ãna basa titoni. Iti ramũ rujarũmũ Herodías maco masa riojo basayijo. Iso basaja ticõri, bũto wanũyijũ Herodes. ⁷ Ito bajiri: “No ãmorise mũ senija, yiro roboti mũre jidicãcũja yũ”, yiyijũ Herodes isore. ⁸ Ito bajiro ã yija tũocõri, “¿No bajiro ãmoati cana mũ?” yigo wayijo iso jacore. Jaco iso gotija tũocõri, ado bajiro yiyijo iso Herodesre:

—Juan idé guri masũ ya rijoga jatacõri somotẽroju jeocõri ãsiña yũre, yiyijo iso Herodesre.

⁹ Ito bajiro iso yija tũocõri, bojori bũjayijũ Herodes. Masa ãna tũoro riojo, “Yiro bajiroti mũre ãsicũja yũ”, ã yire ñajare, ito bajiroti rotiyijũ ã ya moari masare. ¹⁰ “Tubiara wijũ Juanre rijoga jata ãmitẽña”, yiyijũ Herodes ã ya moari masare. ¹¹ ã ya rijoga jata ãmicõri somotẽroju jeocõri mamore ãsiyijarã ãna. Ito yicõri isoju jacore rẽto ãsiyijo ãja.

¹² Iti oca tũocõri Juan rãca riasotiana masa ejayijarã. Ito yicõri ã ya rujũ ãmi wacõri yujeyijarã. Ito bajiro ãna yija bero Jesure gotirã gũa tũ ejacã ãna.

*Cinco mil ñarãre Jesús ã ecare gaye
(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)*

¹³ Juan idé guri masũre ãna sãare tũocõri bojori bũjaquĩ Jesús. Ito bajiri cuma sãjacõri ricati waquĩ ã. Ito bajiro Jesús ã waja masicã masa. Gãjerã boejũna Jesure sũya wacã. ¹⁴ Majado ejacõri Jesús ã tija masa jãjarã ñayijarã. Ito bajiri ãnare ti maiyijũ ã. Cõrãre ãna ãmi ejaro bajiroti ãnare yisio ãsiyijũ Jesús. ¹⁵ Iti rãioja ticõri, gũa ã rãca riasotirã ã tũjuũ wacũ. ã tũ ejacõri ado bajiro yicũ gũa:

—Ñamijũ ña ãja. Queno masa mama adoju. “Wasa”, yiya masare cãtorijũ bare ãna waja yi masitoni, yibojacũ gũa Jesure.

¹⁶ —Itojuũ ware ma ãnare. Mũati bare ecaya ãnare, yiquĩ Jesús gũare.

¹⁷ —Bare ma gũare. Naju riti co dũjamocõacã ña gũare. Ito yicõri wai jũarãti ñama gũare, yicũ gũa Jesure.

¹⁸ —Adojuũ yũre ãmi waya maji, yiquĩ Jesús gũare.

¹⁹ Itire boca ãmicõri ta quenarise joe masare ruji rotiquĩ Jesús. Ito yicõri naju co dũjamocõ ñarisere ito yicõri wai jũarã ñarãre ãmi rũcoquĩ Jesús. Itire rũcocõri ãmacũju ti mũoquĩ Jesús. Ito ti mũocõri, “Queno ya cũna mũ”, yiquĩ ã. Itire igajea batocõri gũare ãsiquĩ Jesús. Ito ã yija bero gũajuũ masare batocũ ãja. ²⁰ Masa ñarocõti ba jedicã itire. Ito yicõri sãgũ ruyabeto yaji quenaro riti tujacã ãna. ãna ba rũarise juũ gũbojeno jibũri dajacũ gũa. ²¹ Gũa itire bagoana cinco mil ãmũa ñacũ gũa. Romiare ito yicõri rãacare cũni cõĩabiticũ gũa.

Ide joe Jesús ĩ ware gaye
(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

²² Cumaju gware sãja rotiquĩ Jesús ĩ riojua gwa jãa watoni. Gwa waroca riti masare ware gotiñi Jesús. ²³ Masare ware goti tlogũ turiaju mija wañi Jesús. Itoju sigũti mija ejacõri ĩ Jacure busiñi ĩ. Rãio jedija bero itoju ĩ sigũti ñañi Jesús maji. ²⁴ Itajura gudareco tujacu gwa. Ito gwa tujaroca jacũtucu gware, mino bũto iti wẽajare. ²⁵ Busu mija wadiroca Jesús gwa tu ejaquĩ ide joena wadicõri. ²⁶ Ide joe ĩ wadija ucacu gwa. Ito bajija ticõri:

—Wũjo cutiro ya, yi awasãcu gwa.

²⁷ —Oca sãoña, güibesa yũti ña, yiquĩ Jesús gware.

²⁸ Ito ĩ yija tũocõri, gwa rãca gagũ Pedro ado bajiro busiquĩ ĩre:

—Yũ Uju, mũti mũ ñajama, ide joe yũ mũ tu waroca yiya yũre, yiquĩ Pedro Jesure.

²⁹ ĩ ito yijare:

—Wadite mũ, yiquĩ Jesús ĩre.

Ito ĩ yija tũo, wãgãcõri ide joe wasũoquĩ Pedro Jesús tu ejaquũ wacu. ³⁰ Bũto mino iti wẽaja tũocõri, ĩtire güiquĩ Pedro. Ito bajiri jacũrisena ruja wasũoquĩ Pedro:

—Yũ Uju yũre masoña mũ, yi awasãquĩ Pedro.

³¹ Ito ĩ yirocati Pedro ya ãmoju ñiacõri ado bajiro yiquĩ Jesús ĩre:

—Queno yũre tũorũnũsabea mũ. “Ide joe yũ waroca yami Jesús”, ¿yi tũoĩa jidicãri mũ? yiquĩ Jesús Pedre.

³² Cumaju Jesús rãca ĩna mija sãjarocati mino wẽata rojocoacu. ³³ Gwa cumaju ñacãnama Jesús riojo rijomunigãna ñini rũjũcu, ĩre rũcũbuorã:

—Riti Dios Macũ ña mũ, yicu gwa Jesure.

Genesaret sita gãnare Jesús ĩ yisore gaye
(Mr 6.53-56)

³⁴ Ito jãa wacõri Genesaret wame cutiri sitaju ejaquũ gwa. ³⁵ Iti cuto gãna Jesús ĩ ejaja tũo masicõri, masa jeyarore oca batoñi. Ito bajiri masa ñarise cutirãre ãmi ejacã Jesús tu. ³⁶ “Mũ ya yutabuju tũnima gware moaña rotiya”, yicã masa Jesure. No moãrãcõti cati quenarã tujacã mũcana.

15

Ñẽñaro tũoĩacõri ñẽñarise yama masa, yi Jesús ĩ riasore gaye
(Mr 7.1-23)

¹ Ito ĩna yiroca fariseo gaye tũoĩarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni ejacã Jesús tu. Jerusaléna wadiana ñacã ĩna. Jesús tu ejacõri ado bajiro seniĩacã ĩna:

² —¿No yija bũcũrã ĩna yisotire bajiro yiro robo cũdibeati mũ rãca riasotirã? Mũ rãca riasotirã ĩna baroto riojua ãmo

coebeama ñna. Бүсүрã ñna rotiado bajiro yiro robo yibeama ñna, yicã ñna Jesure.

³ Ito bajiro ñna yijare, ado bajiro ñnare cãdiquĩ Jesús:

—Бүсүрã masa ñna rotirejña cãdirona Dios ï rotirisejñare cãdibeа мña. ⁴ Ado bajiro rotia Dios oca: “Мн јасн, мн јасоре снни queno рүснбнвоја мн. No ï јасо, ï јасуре снни ñеñaro бнситугн godacoajaro”, yi rotia Dios oca. ⁵ Мнмаа ricati bajiro rotia. Ado bajirojña rotia мнн: “No, ‘Јeyaro gajeoni yн рнcorise Diore yн ïsiroti riti ñа. Ito bajiri yн јаснsabatiare ejabña masibeа yн’, ï yija, ï јаснsabatiare ejabñabeja quena”, yi тнõа rotiboја мнн. ⁶ Ito bajiro мнн yija, бүсүрã masa ñna rotirisejña cãdirona, Dios ï rotirisejñare cãdibeа мнн. Ito bajiro мнн yija, “Ñе waja ма Dios oca”, yirã bajiro ya мнн. ï ocare јидиcãрã ñа мнн. ⁷ Мнн yiro bajiro yirã меје ñа мнн. Diore goti ïsiri масн Isaiás ñayoru мннare тнõа wacн queno ucañi ï. Ado bajiro ucañi ï:

⁸ Мнн ya risena riti yнre рнснбнвобоја мнн. Ito bajibojarocati мнн ya usina sõjн bajiro тнõа мнн. Yнre рнснбнвобеа мнн.

⁹ Minijuacõri yнre мнн рнснбнвобојaja, бурãти ya мнн. Мнн riasorise masa ñna тнõа руеоре ñа iti. Itireti, “Dios ï rotire ñа”, yiboја мнн. Dios ï gotirise тнõа wacн ito bajiro ucañi Isaiás ñayoru, yi gotiquĩ Jesús.

¹⁰ Ito ï yija bero masare јicõri ado bajiro yiquĩ Jesús ñnare:

—Yнre тнocõri queno тнo масиñа мнн. ¹¹ Mani ba sãrise меје mani ñеñaro yiroca yiroја iti. Ñеñaro тнoñacõri mani бнsirise, iti ñа mani ñеñaro yiroca yirise, yiquĩ Jesús masare.

¹² Ito yija гнн ï рãca riasotirã ï тн minijuacõri ado bajiro yicн гнн ïre:

—Ito bajiro masare мнн gotija тнocõri, fariseo gaye тнoñarã тнo бнјatomenaji ñna, yicн гнн Jesure.

¹³ Ito bajiro гнн yija, ado bajiro yiquĩ Jesús гннare:

—Dise rocati judire ï otere меје iti ñaja, ñе рãcati wãјacõagũ yiguñji iti ote wese ннн. Ito bajiroti yigн yiguñji yн јасн снни. Gaje oca ñasarise мејети ricati bajiro ñna riasobojaja iti јedi waroca yigн yiguñji yн јасн. ¹⁴ Dios ocare riasomena ñna ñajare, ñnare тнoрннñеја. ñna ñnа cajeа mana гãјerã cajeа manare тнн wabojarã robo bajiro bajirã. Sigũ cajeа macн гãји cajeа macуре ï тнн wabojaja, goје ñaro ñna ејаја, јнrãјuti quedì sãјacoarã yirãји, yiquĩ Jesús гннare.

¹⁵ ï ito yija ado bajiro seniñaquĩ Pedro Jesure:

—Iti riasore oca gaye queno гннare goti рëtobuya, yiquĩ Pedro Jesure.

¹⁶ —¿Тнo масibeati мнн снни? ¹⁷ Mani ba sãrise јeragaju waro yiroја iti. Ito bero рëта будиро yiroја iti. ¿Itire queno тнo

masibeati mña? ¹⁸ Mani ya usina tũoĩacõri risena busia mani. Iti ña mani ñeñaro yiroca yirise. ¹⁹ Ña ya usina tũoĩacõri ñeñaro yama masa. Tite mña. Gãjerãre sñama ña. Manojõ cutirã ñabojarãti gãjerã romiare ajeama. Jeyaro ña tũoĩaro bajiroti romia rãca ñeñaro ajeama ña. Riniama ña. Socama ña. Rocati oca gotiama ña. Ito bajiro yama masa. ²⁰ Ito bajiro ñeñarise tũoĩacõri iti ña masa ña ñeñaro yiroca yirise. Mani baroto riojua mani ãmo coebeja, bucũrã ña rotiro bajiro mani yibeja iti gaye meje ña mani ñeñaro yiroca yirise. Ñeñaro tũoĩacõri ñeñaro ya mani. Iti ña mani ñeñaro yiroca yirise, yiquĩ Jesús guare.

Gaje maso Jesure iso tũorũnu sũyare gaye

(Mr 7.24-30)

²¹ Ito bajiro ñi yija bero itijua, wacu gua Jesús rãca. Ito wacõri Tiro ito yicõri Sidón wame cutiri cutorijua ejacu gua. ²² Ito gua ejaja bero sīgõ Canaán gago itijua ñaro Jesús tujua awasã wadicõ:

—Yũ Ujũ David ñayoru janami ña mũ. Yũre ti maiña. Yũ maco rãmú sãñagõ ñamo. Ito bajiri bũto ñeñaro tũbujamo iso, yi goticõ iso Jesure.

²³ Ito bajiro iso yibojarocati isore cãdibitiquĩ Jesús. Ito bajiri ñi rãca riasotirã gua ado bajiro roticũ Jesure:

—Isore wa rotiya. Usirioro guare awasã sũyamo, yibojacu gua Jesure.

²⁴ Ito bajiro gua yija ado bajiro yiquĩ guare:

—Oveja wisanare bajiro bajirã ñama judio masa. Ito bajiri ñare yũre cũquĩ Dios, yiquĩ Jesús.

²⁵ Ito bajiro ñi yiroca ñi riojo wacõri rijomunigãna ñini rũjũcõ romio:

—Yũ Ujũ yũre ejabũaya, yicõ iso Jesure.

²⁶ Ito bajiro iso yibojarocati ado bajiro yiquĩ Jesús isore:

—Judio masa riojũajũ gãjerãre yũ ejabũaja, no masia ma yũre. Ito bajiro yũ yija, rĩacare naju ãmacõri yaiare ecado bajiro baja, yiquĩ Jesús isore.

²⁷ —Riti ya yũ Ujũ. Ña ujarã ba bate queorise bacã yaia. Yũ gaje maso ñabojarocati mũ ñarã bero yũre jabeto mũ ejabũaja quena ñaro yiroja yũre, yicõ iso Jesure.

²⁸ Ito bajiro iso yija tũocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús isore:

—Mũ romio queno yũre tũorũnũgõ ña mũ. Ito bajiri mũ ãmoro bajiroti bajiro yiroja iti, yiquĩ Jesús.

Ito bajiro ñi yirocati iso maco tujacoacõ.

Jãjarã ñarise cutirãre Jesús ñi yisioire gaye

²⁹ Ito yija bero Galilea wame cutirita tũnima wacu gua. Itojũ ejacõri tũriaajũ mũja wacu gua. Itojũ gua joejearoca rujiquĩ Jesús. ³⁰ Jãjarã masa ejacã Jesús ñi rujirojũ. Wa masimena, cajea

mana, busimena, ruduana, ito yicōri jājarā cōrāre āmi ejacā ĩna Jesús tujū. ĩ tū ĩna āmi ejaroca ĩnare yisioquī Jesús. ³¹ Busimena busicā. Ruduana wacā. Cajea mana ticā. Rujū ñeñarā quenari rujū, rujū caticā. Ito bajija ticōri, ti ucacā masa. Ito bajiri Diore wanū rūcubhosucā ĩna. “Judio masa ĩna rūcubhogu Dios ĩ ĩami quenagū”, yi rūcubhocā masa.

Cuatro mil ñarāre Jesús ĩ ecare gaye

(Mr 8.1-10)

³² Ito yija gua ĩ rāca riasotirāre ado bajiro yiquī ĩ:

—Ado gānare ti bujatobea yū. Udia rāmū tūja ĩja, adocāta yū rāca ĩna ñaroca. Ito bajiri queno bare ma ĩnare. ĩna babetoti ĩna ya wirijū wa roti āmobeā yū. ĩnare yū wa rotija majū boga quedirā yirāji ĩna, yiquī Jesús guare.

³³ Guajua ado bajiro yicu ĩre:

—Ado masa manojū no bajiro masa tījaro bare buja masia ma, yicu gua Jesure.

³⁴ —¿Nocō jaje naju rucocati mūa? yiquī Jesús guare.

—Jua āmojeno naju ña guare, ito yicōri wai jabetacā ña, yicu gua ĩre.

³⁵ Ito yija masare jacajū ruji rotiquī Jesús. ³⁶ ĩ ya āmona naju jua āmojeno ñarisere ito yicōri wai rāca āmi rucocōri, “Queno ya Cuna mū”, yiquī ĩ Diore. Ito ĩ yija bero gua ĩ rāca riasotirāre ĩsiquī masare gua batotoni. ³⁷ Masare batocu gua. ĩna jeyaro bacā. Ito bajiri sigū ruyabeto yaji quenaro ñacā ĩna. ĩna baja bero jua āmojeno jiburi gua ba ruarise dajocu gua. ³⁸ Gua itire bagoana cuatro mil āmua ñacu gua. Romiare ito yicōri rīacare cani cōīabiticu gua. ³⁹ Ito bero masare ware gotiquī Jesús. Ito bajiri cumana Magadán wame cutiri sitajū wacu gua.

16

Tiyamani ĩoña guare, ĩna yire gaye

(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Fariseo gaye tūōīarā ito yicōri saduceo gaye tūōīarā cani Jesure tirona ejacā ĩna. “ ‘Riti Dios ĩ cōarū ña mū’, gua yi masitoni ũmacūjū gaye tiyamani ĩoña guare”, yi ejabojacā ĩna.

² Ito ĩna yibojarocati ado bajiro cūdiqū Jesús:

—Rāiocūro ũmacūjū iti sūaja ticōri, “Quenari rāmū ñari seyoa”, ya mūa. ³ Busuri jījū iti sūaja mūa tija, wajū bueri rāca iti ñaja. “Adi rāmū quenado ma”, ya mūa. ũmacūjū ticōri, “Ito bajiro rētarō ya adi rāmū”, yi masia mūa. Ito bajibojarocati adi rāmū rētarise gaye, “Ito bajiro bajiro wado ya”, yi masibea mūa. ⁴ Ñeñaro yirā ña mūa ito yicōri yure tūogūnūmena. Tiyamani ĩore yure seniboja mūa. Ito bajiro mūa yibojarocati jūaji tiyamani mūare ĩobicūja yū. Jonás ñayogūre tiyamani

rētare gaye riti m̄uare gotic̄uja yu, yiquĩ Jesús fariseo gaye t̄uõĩarãre.

Ito bajiro Jesús ĩ yija bero ĩnare wagocu ḡua.

*Fariseo gaye t̄uõĩarã ya naju wadare gaye
(Mr 8.14-21)*

⁵ Itajura gaje d̄ujaju j̄ea ejacõri, “Mani baroti naju ãcabojacoayija mani”, yicu ḡua. ⁶ Ito yija Jesús ado bajiro ḡuare gotiquĩ:

—Fariseo gaye t̄uõĩarã, saduceo gaye t̄uõĩarã ĩna ya naju wadarise uco gaye queno t̄uo masiña m̄ua, yiquĩ Jesús ḡuare.

⁷ Jesús ito bajiro ĩ yija ḡuamasiti ḡãmeri t̄uõĩa busicu ḡua:

—Mani naju ãcabojajare ito bajiro busiami Jesús, yi t̄uõĩabojacu ḡua.

⁸ Ito bajiro ḡua t̄uõĩabojaja t̄uo masicõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ḡuare:

—¿No yija, “Naju ma manire”, yati m̄ua? Queno ȳre t̄uor̄un̄ubea m̄ua. ⁹ Queno t̄uo masibea maji m̄ua. Canu busati co d̄ujamocõ naju ñarisere co d̄ujamocõ mil masa ñarãre eca jeocu yu. ĩnare yu eca jeoja bero jaje jiburi dajocu m̄ua. ¿Itire ãcabojati m̄ua? ¹⁰ Ito bero canu busati m̄ucana j̄ua ãmojeno naju ñarisere j̄uaría mil masa ñarãre eca jeocu yu. ĩna masare yu eca jeoja bero jaje jiburi dajocu m̄ua ḡuyarise. ¿Itire ãcabojacoati m̄ua? ¹¹ ¿No yija queno t̄uõĩa masibeati m̄ua maji? J̄j̄u, “Fariseo gaye t̄uõĩarã, saduceo gaye t̄uõĩarã ĩna ya naju wadarise uco gaye queno t̄uo masiña”, yu yija, naju gayere meje busibu yu, yiquĩ Jesús ḡuare.

¹² Ito ĩ yijare t̄uo masicu ḡua. “ ‘Fariseo gaye t̄uõĩarã, saduceo gaye t̄uõĩarã naju wadarise uco gayere t̄uõĩarã ya m̄ua’, ḡuare ĩ yija, ‘ĩna riasorisere queno t̄uõĩa masiña m̄ua’, yireonire ḡuare gotiyijari Jesús”, yi t̄uõĩacu ḡua ĩja.

*Cristo Dios ĩ cõaru ña m̄u, yi Pedro ĩ goti quenore gaye
(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)*

¹³ M̄ucana ito sõj̄ua wacõri, Cesarea Filipino wame cutiri cuto tu ejacu ḡua Jesús rãca. Itoju ejacõri ado bajiro ḡuare seniñaquĩ Jesús:

—Yu ña Masa R̄j̄oru. ¿Ȳre masa ĩna busija, no bajiro yati ĩna? yiquĩ Jesús ḡuare.

¹⁴ Ado bajiro cudicu ḡua ĩre:

—Coriarã ĩna busija, “Juan idé guri masu ñami”, yama ĩna m̄ure. Gãjerãma, “Elías ñami”, yama ĩna. Gãjerãma, “Jeremías ñami”, yama ĩna. Gãjerãma, “Diore goti ĩsiri masu ñaguĩji gajea”, yama ĩna m̄ure, yicu ḡua Jesure.

¹⁵ —¿M̄uama ñimu ñami yati m̄ua ȳre? yiquĩ Jesús ḡuare.

¹⁶ Ito ĩ yija t̄uocõri, ado bajiro yiquĩ Simõn Pedro:

—Muti ña Cristo Dios ĩ cõaru. Dios catitĩñagũ Macu ña mu, ya yu mure, yiquĩ Simón Pedro Jesure.

¹⁷—Riti ya Simón, Jonás macu mu. Ito bajiro mu busija wanu quenagũ ña mu. Itire mu busija, masare tuocõri meje busia mu. Itire mu busija, ũmacũju gagu yu Jacure tuocõri busia mu. ¹⁸Ado bajiro mure gotia yu. Iti mu wame ña Pedro, “gũtagã”, yireoni ña iti Pedro. Riti ña mu busirise. Iti oca mu busirise jedibetoja. Gũtagã batirica robo bajiro bajirise ña iti mu busirise. Iti oca tuocõri yure tuorũnarã yirãji mu bero gãna. Ito bajiri yu ñarã, ñarã yirãji ña. Yure ña tuorũnũjare godana uju ñnare rētocũbicu yiguĩji. Godabojarãti macana tũdi catirã yirãji ña. ¹⁹Ado bajiro mure gotia Pedro yu. Soje janado rucogure bajiro mure cũgũ yigũja yu. Ito bajiri, “Īre tuorũnarãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire oca masa ña tuo masiroca yigu yigũja mu. Ito bajiro mure cũgũ yigũja yu. Adi sitaju mu rēorise, ũmacũju itoju cuni rēore ñaro yiroja. Adi sitaju, “Ito bajiroti yija”, mu yija, ũmacũju cuni ito bajiroti yire ñaro yiroja, yiquĩ Jesús Pedore.

²⁰Ito bajiro Pedore ĩ yija bero ado bajiro yiquĩ Jesús guare: “Īti ñami Cristo Dios ĩ cõaru, yi masare goti batobesa mu”, yiquĩ Jesús guare.

*Yure s̄arã yirãji, Jesús ĩ yire gaye
(Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27)*

²¹Ito ĩ yija bero itijunati guare goti rētobuquĩ Jesús:

—Jerusalénju ware ña yure. Itoju yu ejaroca bucũrã, paia ujarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni quena-beto yu tũbũjaroca yirã yirãji ña. Itoju yure s̄arã yirãji ña. Ito bajibojarocati udia rũmu beroti yu catiroca yigu yiguĩji Dios macana, yiquĩ Jesús guare. ²²Ī ito yija tuocõri, ricati busa camotadi rũgũcõri, oca s̄oro ĩre busisũbojoquĩ Pedro:

—Yu Uju ito bajiro mure rētare ãmobiquĩji Dios. Ito bajiro mure rētabeto yiroja, yiquĩ Pedro Jesure.

²³Ito ĩ yija tuocõri, juda rũgũcõri, ado bajiro busiquĩ Jesús Pedore:

—Rũmũa uju Satanásre moa ĩsia mu. Yure camotadiya mu. Dios ĩ ãmoro bajiro yu yija, yure camota codea mu. Dios bajiro meje tuoĩa mu. Masa ña tuoĩaro bajiro tuoĩa mu cuni, yiquĩ Jesús Pedore.

²⁴Ito ĩ yija bero ado bajiro yiquĩ Jesús guare ĩ rãca ria-sotirãre:

—Sĩgũ yure ĩ suyã ãmoja, ĩ ye ñaroti tuoĩabiticõri yũjare tuo mai suyagu yiguĩji. Yucũtẽo gajagure bajiro tũbũjabojaguti yure riti suyagu yiguĩji ĩ. ²⁵No ĩ catirise maibojaguti godagu yiguĩji. Ito bajibojarocati yure tuorũnũgũ, yu oca ĩ gotija tuo junisinicõri ña s̄agũama catitĩñare gaye bũjagu yiguĩji. ²⁶Sĩgũ adi macãrucũroju gajeoni jeyaro ĩ bũjabojaja, ĩ ya usi jeame

ũjuroju iti waja, ĩ ya gajeoni ĩ bujabojare ñe waja ma. Ñe mani ya usi rēto busaro waja catirise manoja. Catirãjuti Dios rãca mani oca quenobeja, mani godaja bero ĩ rãca oca queno masimenaji ĩja. ²⁷ Yu Masa Rĩjoru ñacõri, yu Jacu Dios ĩ busurisenã tãdi ejagu yigũja yu. Ito yicõri ĩ tu gãna ángel mesa rãca ejagu yigũja yu. Tãdi ejacõri masa ĩna yigoado bajiroti waja senigũ yigũja yu. ²⁸ Riti mũare gotia yu. Mũa coriarã adiju ñarã mũa godaroto riojua, ĩre tuorũnurãre Masa Rĩjoru ĩ mioju ejaroca tirã yirãji mũa. Ĩti ña yu Masa Rĩjoru, yiquĩ Jesús gũare.

17

*Ĩna tiro riojo Jesús ĩ godo wedire gaye
(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)*

¹ Co ãmojeno ũmũari bero Pedro, Santiago, ĩ ocabaji Juanre cani ũmari turia joeju ĩnare ãmi waquĩ Jesús. ² Itoju ĩna ejaroca ĩna riojo Jesús ĩ ya rio gajero bajiro godo wediyiju. Ũmũa gagũ ũmacañire bajiro yoyiju ĩ ya rio. Ito yicõri ĩ ya yutabuju buto boticõri yoyiju. ³ ĩna tiroca Moisés ñayoru, Elías ñayoru rãca Jesús tu goaũoyijarã. Ito bajicõri Jesús rãca ĩna gãmeri busija, tiyijarã ĩna. ⁴ Ito bajija ticõri, ado bajiro yiyiju Pedro Jesure:

—Yu Ũju adoju mani ñaja quenasacõa. Mũa ãmoja mũare yiari wi meni ĩsirũja gũa. Mũre co wi, Elíasre co wi, Moisésre co wi meni ĩsirũja gũa, yiyiju Pedro Jesure.

⁵ Ito bajiro Pedro ĩ busibojaroca riti ide bueri buto yorise ĩnare gũma rũgũyiju. Iti ide bueri watonati oca ruyuyiju:

—Ãniti ñami yu Macu, yu maigũ. ĩre buto wanũa yu. ĩre queno tuoya mũa, yire oca ruyuyiju.

⁶ Iti oca tuocõri buto gũiyijarã ĩna. Ito bajiri buto gũirã ĩna ya rio sitaju muqueayijarã ĩna. ⁷ Ito bajiro ĩna bajija ticõri, ĩna tu wacõri ĩnare moaĩayiju Jesús. ĩnare moaĩacõri ado bajiro yiyiju ĩ:

—Wũmũña. Gũibesa mũa, yiyiju Jesús ĩnare.

⁸ Ito ĩna ti mũoja, gãjerãre tibisijarã ĩna. Jesús sigũti ĩ ñaja tiyijarã ĩna ĩja.

⁹ Iti turia ĩna roja waroca ado bajiro ĩnare gotiyiju Jesús:

—Janeti mũa tirise masare goti batobeja maji. Yu ña Masa Rĩjoru. Yũre sĩarã yirãji masa. Yũre ĩna sĩabojarocati tãdi catigu yigũja yu. Yu mũcana tãdi catiroto riojua, ĩju mũa tigorise gãjerãre goti batobeja mũa, yiyiju Jesús ĩnare.

¹⁰ Ito yija ado bajiro Jesure seniĩayijarã ĩna:

—¿No yija judio masa rotirise riasori masa, “Elíasjua ejasũogu yiguĩji”, yicati ĩna? yi seniĩayijarã ĩna Jesure.

¹¹ Ito yija ado bajiro ĩnare cãdiyiju Jesús:

—Riti yiĩi judio masa rotirise riasori masa. “Elíasjua ejasũogu yiguĩji. Ejacõri jeyaro quenogũ yiguĩji ĩ”, ĩna yija riti

gotiñi. ¹² Ito bajiro ñna gotibojarocati Elías ñ ejaja ñre ti masibisí masa. Riti m̄are gotia ȳ. Elías ejacãñi. Ñ ejaja ñre ti masibisí masa. Ñna ãmoro bajiroti yiñi masa ñre. Ito bajiroti ȳ Masa Rĩjor̄ure, t̄õb̄jaroca yirã yirãji masa yiyij̄u Jesús ñnare.

¹³ Ito bajiro ñ yija t̄uoc̄õri, “Juan idé guri mas̄ure b̄siami ãni”, yi t̄uo masiyjarã ñna Pedro mesa.

Rãmú sãñaḡure rãmúre Jesús ñ bucõare gaye

(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

¹⁴ Roja wadicõri ḡna t̄u ejacã ñna m̄cana. Jãjarã masa ñacã ḡna rãca. Jesús ñ t̄udi ejaja ticõri, ñ riojo rijomunigãna ñni r̄ijũquĩ s̄igũ. Ito yicõri ado bajiro yiquĩ ñ Jesure.

¹⁵ –Ȳ Ūj̄ ȳ mac̄ure ti maiña m̄. Ñnama cõre cõsotiami ñ. Ito bajiri ruje t̄õb̄jasotiami ñ. Biyaro usi jedi quedisotiami ȳ mac̄u. Coji r̄ayabeto jeame ãjaroj̄u usi jedi quedisotiami ñ. Ito yicõri riacaj̄u c̄uni usi jedi quedisotiami. ¹⁶ M̄ rãca riasotirã t̄uj̄u ñre ãmi ejabojab̄u ȳ. Ñre yisio masibeama ñna, yiquĩ ñ Jesure.

¹⁷ Ito ñ yija ado bajiro yiquĩ Jesús masare:

–Queno ȳre t̄uor̄ñ̄ubea m̄na maji. Masa ñeñaro yirãre bajiro bajia m̄na maji. ¿Nocõ yoari m̄na rãca ñagũ yiguj̄ada ȳ maji? ¿Nocõ yoari yuḡu yiguj̄ada ȳ, m̄na masitoni? Adoj̄na ãmi waya, usi jedi quedisotiḡure, yiquĩ Jesús ḡnare.

¹⁸ Ūsi jedi quedisotiḡu ñ ejaja ticõri, rãmúre budi rotiquĩ Jesús. Rãmú ñ budirocati, cati quenagũ ñacõaquĩ mac̄acã m̄cana.

¹⁹ Ito yija bero ricati Jesús rãca b̄sic̄u ḡna m̄cana:

–¿No yija rãmúre bucõa masibiti ḡna? yic̄u ḡna Jesure.

²⁰ –Ȳre queno t̄uor̄ñ̄ubiticõri rãmúre bucõa masibea m̄na maji. Riti m̄are gotia ȳ. Jabetacã ȳre m̄na t̄uor̄ñ̄uja, jaibiti aje mostaza aje robo bajiro ȳre m̄na t̄uor̄ñ̄uja, m̄na rotiro bajiroti bajiroja. I t̄uriare, “Gajeroj̄u c̄uní r̄ugũña”, m̄na yija, m̄na rotiro bajiroti bajiroja iti. Ñej̄na m̄na yi masibiti mano yiroja, queno ȳre m̄na t̄uor̄ñ̄uja. ²¹ Ito bajiro masare ñna rãmúa sãñaja, bamena riti Diore m̄na senija, rãmúare bucõa masirãji m̄na, yiquĩ Jesús ḡnare.

Ȳre s̄iarã yirãji, m̄cana Jesús ñ t̄udi gotire gaye

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

²² Galilea sitaj̄u coj̄u ḡna waroca ado bajiro yiquĩ Jesús ḡnare:

–Masa Rĩjor̄u ña ȳ. Ȳre ñna ñiatoni gotiḡu yiguĩji s̄igũ.

²³ Ȳre ñiacõri s̄iarã yirãji ñna. Ito bajibojarocati ãdia r̄m̄u beroti ȳ catiroca yiḡu yiguĩji Dios, yiquĩ Jesús ḡnare. Ito bajiri iti t̄uocõri b̄ato bojori b̄jac̄u ḡna.

Dios ya wi ñaroti ñna waja yire gaye

²⁴ Ito yija bero Capernaum wame catiri cuto ejaču gwa Jesús rãca. Itoju gwa ñaroca minijuara wi coderã waja seniri masa Pedrore oca seniãrona ejayijarã. Ī tu ejačõri ado bajiro ĩre seniãayijarã ĩna:

—¿Mure riasogu Dios ya wi waja yibeati ĩ? yi seniãayijarã ĩna Pedrore.

²⁵ —Waja yigu yiguĩji, yi cadiyiju Pedro.

Jesure busirocu wiju ĩ sãjaroca, Jesujua ado bajiro ĩre busigoquĩ:

—¿No bajiro tuoĩati Simón mu? ¿Adi sita gãna ujarã noare waja seniati? ¿ĩna ñarãre seniatite? ¿Gãjerãjuare seniatite? yi seniãaquĩ Jesús Pedrore.

²⁶ —Gãjerãre waja seniama ĩna, yi cadiquĩ Pedro.

Ī ito yija, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Riti ya mu. Dios Macu yu ñajare yure waja seniado mama ĩna. ²⁷ Ito bajibojarocati ñeñaro manire ĩna busitube yirona waja yija quena. Itajuraju wasa. Itoju wai joba. Cajero basuoguti ĩre sãcõri ĩ ya riseju niyeru cuji bujagu yigujaju mu. Iti niyeru cujina manire ĩna waja senija, ñarocõti tãjacoaro yiroja iti. Iti cuji ãmicõri ĩnare waja yiya, yiquĩ Jesús Pedrore.

18

*¿Ñimu ñati ñasagu ñarocu? ĩna yi seniãare gaye
(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)*

¹ Iti rumuriti, gwa Jesús rãca riasotirã ĩre seniãacu:

—¿Ūmacũju Dios ĩ rotiroju ñimu ñati ñasagu ñarocu? yi seniãacu gwa Jesure.

² Ito bajiro gwa yija tuocõri, sãgũ macuacãre ãmicõri gwa wato cũquĩ. ³ Ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Riti mure gotia yu. Mua ñeñaro yirise mua jidicãbeja, ito yicõri busurãre rãca ĩna tuorũnaro bajiro yure mua tuorũnabeja, ũmacũju Dios ĩ rotiroju ejaмена yirãji mua. ⁴ Ado bajiro bajigu yiguĩji ũmacũju Dios ĩ rotiroju ñasagu ñarocu. Āni macuacãre bajiro, “Ñasagu ña yu”, yi tuoĩabicu yiguĩji ĩ. ⁵ Noa yure tuorũnucõri ãni macuacãre ĩna boca ãmiro bajiro yure cuni boca ãmirã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús guare.

*Ñeñaro mua yi uyaja guiiorise ña, yi Jesús ĩ riasore gaye
(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)*

⁶ Mucana ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:

—No macuacã yure tuorũnucõre ñeñaro yiroca gãji ĩ yija, ĩre buto waja senigũ yiguĩji Dios. Quenogoroama ito bajiro yigure ĩ ya ãmumaju gũtagã jajoca sia yocõri riaca ucaroju rucõaja quenaroja. ⁷ Bujato bujarã yirãji adi macũrucũro gãna ñeñaro yiri masa. Masare ñeñaro ĩna yiroca yirise ito bajiro riti

bajitĩñaro yiroja. Ito bajibojarocati, gãjerã ñna ñeñaro yiroca ñnare yigure bñjato bajaia ñre, yiquĩ Jesús gñare.

⁸ Mña ya ãmo, mña ya gñbo, mña ñeñaro yiroca mñare iti yija, itire jatacõri sõjñ cõacõña. Manire co dñja ãmo manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jña ãmo, ãmo cutirã ñabojarãti jeame ãjurojñ manire Dios ñ cõaja, rêto bñsaro quenabeto yiroja. ⁹ Mña ya cajea mña ñeñaro yiroca iti yija, ruacõri sõjñ cõacõña. Manire co dñja cajea manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jña cajea, cajea cutirã ñabojarãti jeame ãjurojñ manire Dios ñ cõaja, rêto bñsaro quenabeto yiroja. Dios ñ ñnarojñ mani ejaja, bñto bñsa wanñ quenarã yirãji mani. “Mña ñeñaro yirise jidicãña”, yirocñ ito bajiro yiquĩ Jesús gñare.

Oveja wisarñre ãmagũ yiguĩji coderi masñ, yi Jesús ñ riasore gaye

(Lc 15.3-7)

¹⁰ Mñcana ado bajiro gotiquĩ Jesús gñare:

–Mñtarã yñre masisñorãre sīgũjñare tibo yibesa. Ûmacũjñ ángel mesa ñnarãji ñnare tirññrã. Co rñmñ rñyabeto yñ jacñ tu ñnacãma ñna. ¹¹ Yñ ñna Masa Rĩjorñ. Jeame Ëjurojñ waboanare masorocñ wadicñ yñ, yiquĩ Jesús gñare.

¹² Gñare riasorocñ ado bajiro yiquĩ Jesús mñcana:

–Adocãta yñ mñare riasorisere queno tñõñaña mña. Sīgũ ñnayjñ cien oveja rñcogñ. Co rñmñ gãjerãre wagocõri sīgũ wisayjñ oveja. ¿No bajiro tñõñati mña? ¿Gãjerã rñyarã, ta wesejñ noventa y nueve ñnarã wisarñre ãmagũ waguĩjida ñ? ¹³ Ñre ãmagũ wacñ yiguĩji ñ. Wisarñre ñ bñjaja, bñto wanũgũ yiguĩji ñ. Riti ñna. Gãjerã wisamena noventa y nueve ñnarã rêtoro wisarñre ñ bñjaja wanũgũ yiguĩji ñ. ¹⁴ Mani Jacñ Ûmacũjñ gagñ ito bajiroti bajiami ñ cñni. Sīgũ yñre masisñogñ ñ wisare ãmobiquĩji Dios, yiquĩ Jesús gñare.

Mani yagñ ñ ñeñaro yirise mani ãcabojaja quena, yi Jesús ñ riasore gaye

(Lc 17.3)

¹⁵ Mñcana gñare ado bajiro riasoquĩ Jesús:

–Sīgũ mña yagñ mñare ñ ñeñaro ñ yija, ñ rioti oca quenoma, “Riti ya mña, mñare ñeñaro yicñ yñ”, ñ yi masitoni. “Riti ya mña”, ñ yija oca quenocãna ñna mña. Ito bajiri mña yagñ rãca queno baba cutirã yirãji mña mñcana. ¹⁶ “Bajibea bñrãti ya mña”, ñ yija, gãjerã jñarãre ji ññucama. Ito bajiri mña bñsirise ñna tñoja. “Riti bajaia iti”, yi masirã yirãji ñna. ¹⁷ Ñnare riojo ñ tñorññabeja, jãjarã Diore masirã riojo gotiba mña. Ñna jãjarãre ñ tñorññ ãmobeja, Diore masibicñ robo bajiro ñre mña rñcoja quena. Sīgũ ñeñaro yigñ, ñjarãre yñari waja seni ñsiri masñre bajiro rñcoja quena mña ñre, yiquĩ Jesús gñare.

18 'Riti m̄are gotia yu. Ūmacūju gagu Dios ĩ cūana ña m̄a. Adi macārucūroju m̄a r̄eoja, ūmacūju Dios t̄aju c̄ani r̄eore ñaro yiroja. Gajere c̄ani, "Ito bajiroti bajiya m̄a", m̄a yiro bajiroti ūmacūju c̄ani bajiro yiroja, yiquĩ Jesús guare.

19 'Gaje ado bajiro m̄are gotia yu. M̄a j̄arā s̄iḡare bajiro t̄oĩac̄ōri Diore m̄a seni āmoja, m̄a āmoro bajiroti ĩsigū yiguĩji yu Jacu ūmacūju gagu. 20 No j̄arā udiarā yare t̄or̄anurā ĩna minijuaja, ĩna r̄aca ñagū yiguja yu, yiquĩ Jesús guare.

21 Ito ĩ yija bero Pedro ado bajiro seniĩaquĩ Jesure:

—Yu Hju s̄igū yu yagu yare ñeñaro ĩ yija, ¿noc̄jiri ĩre yu ācabojoja quenati? ¿Jua āmojeno ĩre yu ācabojoja quenati? yiquĩ ĩ Jesure.

22 ĩ ito yija t̄oc̄ōri, ado bajiro c̄adiquĩ Jesús ĩre:

—Jua āmojeno r̄etoro, coji r̄ayabeto m̄are ĩ seniroc̄ō ĩre m̄a ācabojoja quena, yiquĩ Jesús Pedrore.

Gāji ĩ ñeñaro yirise ācaboja āmobicu yire oca

23 M̄cana Jesús guare ado bajiro riasoquĩ:

—“¿Dios ūmacūju rotigu no bajiro bajiatĩ ĩ?” m̄a yi masi āmoja, s̄igū ujure t̄oĩate m̄a. Ado bajiro yiyiju ĩ. ĩ ya moari masare ji ñucac̄ōri, ĩre ĩna waja ruyuriorisere c̄ōiyiju. 24 ĩ c̄ōiasuroca s̄igū ĩre jairo niyeru waja ruyurioḡare ĩre āmi ejabojayijarā ĩna. 25 ĩ ujure waja yi masibisiju ĩ. Ito bajiri, “Gājerāre yare ĩsi ĩsitēña”, yiyiju uju. ĩre, ĩ r̄iare, ĩ manojore, ĩ ya gajeoni jeyaro gājerāre yare ĩsi ĩsitēña. ĩna waja m̄a bujarise yare m̄a ĩsija, ĩ yare waja ruyuriorise t̄jaro yiroja, yiyiju uju ĩre āmi ejanare. 26 Ito ĩ yija t̄oc̄ōri, ĩre waja ruyurioḡu ĩ riojo rijomunigāna ñini r̄jūyiju. Ito yic̄ōri ĩre josayiju ĩ: “Yu uju jabeto yuya maji. M̄are yu waja ruyuriorise waja t̄ogū yiguja yu maji”, yiyiju ĩ, ĩjure. 27 Ito ĩ yija t̄oc̄ōri, ĩre ti maiyiju ĩ: “Ba, no yibeati”, yi ĩre jidicāyiju ĩ, ĩju.

28 Ito bajiro ĩ uju yija t̄oc̄ōri, budi wayiju ĩ. Budi wac̄ōri ĩ baba ĩre waja ruyurioḡare ti bujayiju ĩ c̄ani. Ito bajiri ĩ babare ĩ ya āmuma ñia r̄aḡac̄ōri, “Yare m̄a waja ruyuriorise cojiti waja t̄oña m̄a”, yiyiju ĩ ĩre. 29 Ito ĩ yija t̄oc̄ōri, ĩ ya rijomunigāna ñini r̄jūyiju ĩ: “Jabeto yare yuya maji. M̄are yu waja ruyuriorise m̄are waja t̄ogū yiguja yu maji”, yibojayiju ĩ. 30 Ito ĩ yibojarocati t̄obisiju ĩ. Ito bajiri tubiara wiju āmi wac̄ōri ĩre c̄uyiju ĩ. “Yare m̄a waja ruyuriorise m̄a t̄obeja, budibicu yiguja m̄a”, yiyiju ĩ. 31 Gājerā moari masa ito bajiro ĩ yija tic̄ōri, bujatobisijarā ĩna. Ito bajiri uju tu wac̄ōri ñaroc̄ōti gotiyijarā ĩna. 32 Ito bajiri ĩre ĩna gotija t̄oc̄ōri, “ĩre yare ji ĩsitēña”, yiyiju uju. ĩ ejaja tic̄ōri, ado bajiro ĩre yiyiju ĩ: “Yare moa ĩsiri masu quenabisija m̄a. Yare m̄a waja ruyuriorisere ito bajic̄ato m̄are”, yibojacu yu, yare m̄a josajare. 33 M̄are

yū ti maicato bajiroti gāji mā babare ti mairūjaboyija mā”, yiyijū ūjū ĩre moa ĩsiri masure. ³⁴ Buto junisinicōri ĩre ĩ waja ruyuriorise ĩ waja tġotoni ĩre tubia rotiyijū ĩ ūjū: “Yure ĩ waja ruyuriorise ĩ tġobeja budibicū yiguġji ĩ”, yiyijū ūjū, yi gotiquġ Jesūs gūare, gūa tūo masitoni.

³⁵ Bajiroti gaye gūare riasoquġ Jesūs. Ado bajiro gūare gotisūsaquġ Jesūs:

–Ito bajiro riti yigū yiguġji yū Jacū ūmacġjū ñagū cūni, gājerā mūa ñarāre ñeñaro ĩna yirisere mūa ācabojobeja, yiquġ Jesūs gūare.

19

Manojore jidicāre ma, yi Jesūs ĩ riasore gaye

(Mr 10.1-12; Lc 16.18)

¹ Ito bajiro Jesūs ĩ yija bero Galilea sitana wacōri, Judea sitajū ejacū gūa. Jordán wame cutirisa tū ūmacañi ĩ joejea mūja wadiri sitajūa ñacu iti sita. ² Jājarā masa Jesure sūya wacā. Cōrā ĩna ñaja ĩnare yisioquġ Jesūs.

³ Itojū gūa ñaroca fariseo gaye tūoġarā ejacā Jesūs tū. “Mani seniġaja, queno cūdi masibicū yiguġji ĩ”, yirona seniġabojacā ĩna Jesure:

–¿Sġgū ĩ manojore ĩ cōaja, ĩ āmoro bajiroti ĩ manojore ĩ cōaja quenati? yi seniġacā ĩna.

⁴ –¿Dios oca tuti tġibiticati mūa? ĩ oca gotia, “Cajero rujeoñi āmugūre ito yicōri romiore cūni”, yi gotia ĩ oca. ⁵ Gaje ado bajiro gotia ĩ oca: “ĩ manojore rāca ñarocū ĩ jacare ĩ jacore jidicāgū yiguġji ĩ. Manojore cuticōri jūarā ñabojarāti sġgūre bajiroti bajirā yirāji ĩna”, yi gotia Dios oca. ⁶ Ito bajiroti bajia iti gaye. Jūarā ñabojarāti sġgūre bajiro ñarāji ĩna ĩja. Ito bajiri Dios ĩ babocāre ñajare manojore jidicā masia ma, yiquġ Jesūs fariseo gaye tūoġarāre.

⁷ Ito ĩ yija tūocōri, ado bajiro seniġacā ĩna:

–Riti mā gotija, ĩno yija ricati rotiyijari Moisés ñayorū? Ado bajiro rotiyōñi ĩ: “Isore mā jidicā āmoja, jidicāre papera isore ĩsiña”, yiyōñi Moisés ñayorū, yicā ĩna Jesure fariseo gaye tūoġarā.

⁸ Ito bajiro ĩna yija tūocōri, ado bajiro cūdiquġ Jesūs:

–Diore ĩna cūdi āmobejare, manojore jidicāre gaye rēobisġ Moisés ñayorū. Ito bajibojarocati cajeroama ito bajiro meje bajiyija. ⁹ Riti mūare ado bajiro gotia yū. Sġgū ĩ manojore gājire iso ajebitibojarocati ĩ jidicāja, ñeñaro yigū yami ĩocū. Isore jidicācōri gajeore ĩ manojore cutija, ajegū yami ĩocū. Gāji cōaro rāca ĩ manojore cutija, ajegū yami ĩocū cūni, yiquġ Jesūs fariseo gaye tūoġarāre.

¹⁰ Ito ĩ yija tūocōri, gūa ĩ rāca riasotirā ado bajiro yicū ĩre:

—Riti ito bajiro iti bajijama manoyo cutire ma, yicu gna ñre.

¹¹ Ado bajiro yiqui Jesús gñare:

—Ñarocōgoroama tuo masi jedi yimenaji adire. Ñna tuo masiroca Dios i yiana riti tuo masirā yirāji. ¹² Coriarā ñna manoyo cuti masibeja, ricati riti bajia ñna ya rujuri. Coriarā ito bajironati rujeana ñna. Gājerāma, gājerā ãmua ñnare ñeñoja bero manoyo cuti masimenaji ñnaõna. Gājerāma ãmacūju gagu Diore riti rācubhorona manoyo manaji ñnaõna. No itioni gaye cadi ãmogūti cadiguñji, yiqui Jesús gñare.

Rĩacare queno yijaro Dios, Jesús i yire gaye

(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³ Ito yija bero gājerā rĩacare Jesús tu āmi ejacā. Ñna joe āmo jeocōri Diore ñnare busi ñsitoni, ñnare āmi ejacā ñna. Ñna āmi ejaja ticōri. “Āmi wadibesa maji. Ūsirioro ya mña”, yicu gna ñnare.

¹⁴ Ito bajiro gna yibojarocati Jesuama ado bajiro yiqui:

—Rĩacare rēobesa, yu tu wadijaro ñna. Rĩaca ñnama yure queno tuorūnarā. Ñna robo yure queno tuorūnarāre i rotiroju miojugu yiguñji Dios, yiqui Jesús gñare.

¹⁵ Ito i yija bero ñnare yiaro Diore busi ñsirocū āmo moa jeoquĩ Jesús. Ito i yija bero gajerojua wacu gna Jesús rāca mñcana.

Gajeonire buto maisabeja quena, Jesús i yire gaye

(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶ Co gñmñ sīgū mamñ Jesure seniñagū ejaquĩ:

—¿Queno riasogu catitñare gaye yu buja āmoja, no bajiro yigñjada yu? ¿Ñe quenarise gaye yigu yigñjada yu? yiqui i Jesure.

¹⁷ —¿No yija quenagū yure yati mñ? Sīgū ñami queno yigu. Ñti ñami Dios. Catitñare gaye mñ āmoja, Dios i rotirisere cadija quena, yiqui Jesús mamñre.

¹⁸ —¿Ñe rotire gaye yigñjada yu? yiqui i Jesure.

—Gājire sñabeja. Gāji manojore ajebeja. Romia cñni gajeo manujure ajebeja. Rinibeja. Gājerāre ruo gotibeja. ¹⁹ Mñ jacñre, mñ jacore cñni rācubhoba. Ito yicōri mñ ya rujure mñ mairo bajiroti, mñ ñarāre cñni maima, yiqui Jesús mamñre.

²⁰ —Macñacā ñagūñti itire ito bajiro yisñocu yu. ¿Ñe gaje ruayati yure queno yu yiroti? yiqui i Jesure.

²¹ Ito i yija, ado bajiro cadiqui Jesús:

—Ñarocōti mñ cadi jeo āmoja, ado bajiro yiya. Jeyaro mñ ruorise gājerāre ñsi jeocōña. Ito yicōri iti waja bujacōri bojoro bujarāre ñsima. Ito bajiro mñ yija, ãmacūju queno bujagñ yigñja mñ. Ito bajiro mñ yi jeoja bero yu rāca waya, yiqui Jesús ñre.

²² Jesús ito bajiro i yija tuocōri, buto bojori buja tadi waquĩ i, i ya gajeonire maigū. Buto gajeoni jaigñ ñayiju i.

²³ Ito yija bero gwa ĩ rāca riasotirāre ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Riti mware ado bajiro gotia yu. Sīgũ gajeoni jaigu Dios rotiroju ĩ eja āmoja josari ña. ²⁴ Mucana mware goti quenoa yu. Sīgũ camello gawa jota susuriju ĩ rēta budi āmoja, josari ña. Ito bajiroti buto busa josari ña Dios ĩ rotiroju niyeru jaigu ĩ eja āmoja, yiquĩ Jesús gware.

²⁵ Ito ĩ yija tucōri, buto ucacu gwa. Ito yicōri gwamasiti gāmeri seniācu gwa:

—¿Ito yija noajua Dios ĩ ñaroju eja yiguĩjida? Sīgũ ejabiquĩji gajea, yi gāmeri busicu gwa.

²⁶ Gware ticōri ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Masamasiti yiado ma itire. Dios sīgũti jeyaro yi masiguĩji. Ñeja josarise manoja ĩre, yiquĩ Jesús gware.

²⁷ Ito ĩ yija tucōri, Pedro ado bajiro yiquĩ:

—Yu Hju jeyaro gwa rucorisere jidicācu gwa. Iti jeyaro jidicācōri mu rāca suya gwa. ¿Ito gwa yijama ñe bujarā yirājida gwa? yiquĩ ĩ Jesure.

²⁸ Ito ĩ yija tucōri, ado bajiro gotiquĩ Jesús ĩnare:

—Riti mware gotia yu. Co rumu mucana mame menigũ yiguĩji Dios. Ito bajiro ĩ yiri rumu yu Masa Rĩjoru rotiroju yori cumuroju rujigu yiguja yu. Mwa cuni yure suyarā, juu gubojeno ñari cumuroti rotiroju rujirā yirāji mwa cuni. Israel sita gāna juu gubojeno masa buturi gānare rotirā yirāji mwa.

²⁹ Noa yure cudi āmorā ĩna ya wiri, ĩna ñarā, ĩna jacusabatia, ĩna manojosāromia, ĩna rīa, ito yicōri ĩna ya wesecare cuni ĩna cū waja, ĩna rucobojarise rēto busaro queno bujarā yirāji ĩna mucana. Ito yicōri catitĩnare bujarā yirāji ĩna. ³⁰ Jājarā adoju ñasari masa ñarā, itoju ũmacūju ñasarā meje ñarā yirāji. Ito bajicōri adoju ñasamena ñarā, itoju ũmacūju ñasarā ñarā yirāji, yiquĩ Jesús gware.

20

Moari masa gaye Jesús ĩ goti masiore oca

¹ “Īre tucōrūnārē ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, gwa yi masitoni ado bajiro goti masioquĩ Jesús gware:

—Sīgũ uyé wese co wese rucogu ñayiju. Busuri jiju ĩre moa ĩsironare āmagũ wayiju ĩ. ² ĩnare bujacōri ĩnare busi quenoyiju ĩ. “Co rumu ũmwasaro yure mwa moa ĩsija, coji denario niyeru cuji mware waja yicuja yu”, yiyiju ĩ ĩnare. ĩna cudiya tucōri, “Yu ya sita moa ĩsitēña yure”, yiyiju ĩ ĩnare. ³ Ito bero yoa busari nueve tujaroca, gājerā moa āmorā cuto gudareco ĩna rŕgōja ti bujayiju ĩ. ⁴ “Wasa, mwa cuni. Yu ya ote wese moa ĩsitēña. Yiro robo queno mware waja yigu yiguja yu”, yiyiju ĩ ĩnare. Ito bajiri ĩna cuni ĩre moa ĩsirā wayijarā. ⁵ Mucana ito bajiroti ũmwa gudareco ñaroca, tres ñaroca cuni moari

masa bujayiyu i. ⁶ Mucana cinco naroca cuto gudareco ejacōri gājerā moa āmorā ina rūgōja ti bujayiyu i. Ito yicōri inare ado bajiro yiyiyu i: “¿No yija adi rumu moamenati ammasaro rūgō ucuati ma?” yiyiyu i inare. ⁷ “Nimujua guare, ‘Moa isina ma’, yibeama. Ito bajiri nacōa gua”, yiyijarā ina ire. “Wasa ma cuni. Yu ya ote wese moa isiteña. Yiro robo queno mare waja yigu yiguja yu”, yiyiyu i inare. ⁸ Rāiocūro naroca i ya moari masare coderi masare ji nucayiyu i, i ya moari masare i waja yitoni. “Bero moare sājacānajuare waja yisuoja. Ito yicōri moare sājasuocānajuare waja yi gajanoaña”, yiyiyu i, i ya moari masare coderi masare. ⁹ Ito yija bero moare sājasusana ejasuoijarā. Ito bajiri ina jeyarore coji denario niyeru cuji inare waja yiyiyu i. ¹⁰ Itocōacā ina bujaja ticōri, cajero moare sājasuoa: “Maniama jai busaro bujarā yirāji”, yi tuoīabojayijarā ina. Ito bajiro ina tuoīare nabojarocati. Co kujiti niyeru cuji boca amiyijarā ina cuni. ¹¹ Ito bajiri itocōacā bujacōri ujure tudisuoijarā ina. ¹² “Gua beromu moasurā coji cōreti moama ina. Ito bajibojarocati inare mu waja yirocōacāti guare waja yia mu. Guama umacañi asiro bujaīabojabu gua”, yi tudiyijarā ina ujure. ¹³ Ito bajiro ina yibojarocati sīgure ado bajiro cūdiyiyu ujure: “Yu baba mare rinibea yu. ‘Yicaja’, yu yiado bajiroti ya yu. Jijua oca quenocāmu mani. ‘Co rumu moare waja co cuji niyeru cuji waja cutia’, yiaru mare busicāmu yu. ¹⁴ Mu moare waja amicōri wasa. Mare yu waja yiro bajiroti bero moasugure cuni itocōti isi amoa yu. ¹⁵ Yu ya niyeru na. Ito bajiri yu amoro bajiroti ya yu itire. ¿Inare queno yu waja yija, itire ti junisiniati mu?” yiyiyu i cajero moare sājasuore, yiqui Jesús guare.

¹⁶ Gaje ado bajiro yiqui Jesús guare:

—Ito bajiroti adoju jājarā nasarā narā, itoju umacuju Dios i naraju nasamena narā yirāji ina. Gājerā adoju nasamena narā, itoju Dios i naraju nasarā narā yirāji. Masa jeyarore jibojaguti coriarāreti bese amigu yiguji Dios, yisuaquī Jesús guare.

Yure sīarā yirāji, Jesús i yi busisusare gaye
(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷ Jerusalénju gua wasuroca, gua juu gubojeno narare busiroca ricati ji nucaquī Jesús:

¹⁸ —Jerusalénju ejarā warā, muja wasuoa mani. Jerusalénju mani ejaroca Masa Rījore narā yirāji masa. Ito yicōri paia ujarāre, judio masa rotirise riasori masare cuni ire isirā yirāji ina. Inaju ire sīa rotirā yirāji. Iti na yu Masa Rījoru. ¹⁹ Ito yicōri gaje masa yure ina aja tuditoni, yure ina bajetoni, ito yicōri yucuteoju yure ina jaju sīatoni inare yure isirā yirāji ina. Yure siacōri godana wato yure yujebojarā yirāji ina. Ito ina

yibojarocati u dia ruma bero yu catiroca yigu yiguñi Dios yare, yiqui Jesús guare.

Santiago mesa jaco Jesure iso seniã amore gaye
(Mr 10.35-45)

²⁰ Ito yija bero Zebedeo rã jaco ejacõ Jesús rãca busiroco. Iso rã Santiago, Juan rãca ejacõ. “Yure queno yiya mu”, yiroco Jesús riojo rijomunigãna ñini rñjũcõ iso. ²¹ Ito bajiro iso yija ticõri:

—¿No bajiro yu yire ãmoati mu? yiqui Jesús isore.

Ito ñ yijare ado bajiro cudicõ iso:

—Mu rotiroju mu ejaja, yu rãare sigũ mu ya riojocaduja, gãjire mu ya gãcoduja rojoba ñnare, yicõ iso Jesure.

²² Ito bajiri iso rãare ado bajiro yiqui Jesús:

—Mua yure senibojarisere queno tuo masibea mua. Quenabeto yu tuoïaroca yirã yirãji masa yare. ¿Yure bajiroti quenabeto tuoïa ñnemecuti masirã yirãjida mua cuni? yiqui Jesús ñnare.

—Ñnemecuticõrãji gua, yicã ñna Jesure.

²³ Ñna ito yija tuocõri, ado bajiro cudiqui Jesús:

—Riti muare gotia yu. Mua cuni yare bajiroti tõbujarã yirãji. Ito bajibojarocati yu ya riojocaduja, yu ya gãcoduja muare rojo masibea yu. “Ñna yu Macu tu rujirã yirãji”, yu Jacu ñ yicãdo bajiroti, ñnare rojogu yiguñi, yiqui Jesús ñnare.

²⁴ Gua Jesús rãca riasotirã jua dujamocõ ñarã, “Ito bajiro ãmoa gua”, ñna yija tuocõri, tuo junisinicu gua. ²⁵ Ito bajiro gua bajija ti masicõri, ado bajiro yiqui Jesús guare:

—Sita ujarã ñasari masa ñna roca gãnare rotirã yirãji. Ito yicõri mucana ñnare moa ñsiri masa, ñna roca gãnare buto busa seoro rotirã yirãji ñna. “Ito bajiro yicã masa”, yi tuo masia mua.

²⁶ Muiama ito bajiro bajimena yirãji. Gajero bajirojua baja. No ñasagu ña ãmogũ, gãjerãre ejabuagu yiguñi. ²⁷ Ito yicõri cajero gagu ñasuo ãmogũ, gãjerãre moa ñsigũ yiguñi. ²⁸ Yu cuni ito bajiroti ya. Gãjerã yure moa ñsijaro yigu meje wadicu yu. Ñnajuare ejabuagu wadicu yu. Jãjarãre masorocu wadicu yu. Ñna ñeñaro yirisere waja yi ñsirocu goda ñsigũ wadicu yu, yiqui Jesús guare.

Juarã cajea manare Jesús ñ yisiore gaye
(Mr 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹ Jericó wame cutiri cuto gua budi waroca, jãjarã masa suyacã, Jesure ti amorã. ³⁰ Itoju gua waroca juarã cajea timena rucicã ma tuju. Jesús ñ rõtaja tuocõri, ado bajiro ñre ji awasãcã ñna:

—Gua uju, David ñayoru janerãbatia janamiti ña mu. Guare ti maiña mu, yi awasãcã ñna.

³¹ Ito bajiro ñna yibojarocati, “Awasãbesa maji”, yicã masa. Ito bajiro ñna yibojaroca riti, buto busa awasãcã ñna mucana:

—Gua uju, David ñayoru janerābatia janami ña mu. Guaare ti maiña, yi awasãcã ña bũto bũsa.

³² Ito ña yija tũocõri, tuja rãgũquĩ Jesús. Ito yicõri cajea manare ji ñucaquĩ ñ:

—¿No bajiro yu yire ãmoati mua? yiquĩ ñ ñnare.

³³ —Gua Uju, cajea ti ãmoa gua, yicã ña Jesure.

³⁴ Ito ña yija tũocõri, ñnare ti maiquĩ Jesús. Ito yicõri ña ya cajeari moãaquĩ ñ. Ito bajiro ñ yirocati timena ñabojana ticoacã ña ñja. Ito ñ yija bero ña cuni Jesure sũyacã.

21

Jerusalénju Jesús ñ ejare gaye

(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén cõña warã Betfagé wame cutiri cuto ejacu gua. Jabeto cõñasuocu Jerusalén ñja. Olivos wame cutiri turia judo ñacu iti cuto. Jũarã gua rãca gãnare ñ rãca riasotirãre, ² ado bajiro rotiquĩ Jesús:

—Mani waroto riojo ñari cutore wasa maji. Itoju ejacõri burro sia rãgõrãre bũjarã yirãji mua. Ito yicõri ñ macu cuni ñagũ yiguĩji ñ rãca. ñnare õjacõri ãmi wadi ñsima yũre. ³ Sígũ muare ñ busija. “Mani Uju ñnare ãmoami”, yiba. “Yoari mejeti mũcana mũre judacõarã yirãji gua”, yiba. Ito bajiro mua yija tũocõri, “Baũ wasa”, yigu yiguĩji muare, yiquĩ Jesús ñnare.

⁴ Ito bajiro yiquĩ Jesús, sígũ Diore goti ñsiri masu ñ ucado bajiroti yigu. Ado bajiro ucayoñi Diore goti ñsiri masu:

⁵ Jerusalén gãnare ado bajiro yiba: “Tiya mua. Mua Uju wadiami. ‘Ñasagu ña yu’, yirocu meje ejami ñ. Burro gajeoni ñmari masu macu ñ joe jesacõri wadiami ñ”, yiba, yi ucañi Diore goti ñsiri masu ñayoru.

⁶ Jesús ñ rotija tũocõri, ñ rotiro bajiroti yicã ña. ⁷ Burro ñ macu rãcati ãmi wadiñi ña. ña ya yutabujurire ruacõri burro joere jeocã ña. Ito ña yija bero mua jeaquĩ Jesús ñja. ⁸ Ito iti bajiroca masa jãjarã ñacã. ña ya yutabujuri ruacõri mare eyocũ yucã ña. “Gua Uju ña mu”, yirona ito bajiro yiyijarã masa Jesure rãcũbuorã. Gãjerã yucũguri jatacõri mare cũ yucã ña. ⁹ ñ riojua gãna, ñ berojua gãna cuni ñre wanũrã ado bajiro awasã wacã ña:

—Mu ña David ñayoru janerābatia janami. Mu ña gua Uju. Rẽtoro masigũ ña mu. Dios ñ cõaru ña mu. Queno yijaro Dios mũre. Quenasacõa Dios ñ ito bajiro ñ cõaja, yi awasã wacã masa.

¹⁰ Ito bajiro Jesús masa rãca ñ ejaja, tũo batocõri tũoĩa oca jaicã masa. Jãjarã ñnamasi gãmeri seniĩlacã ña:

—¿Ñimũõcũ ñati ãni? yicã ña.

¹¹ Gãjerã ado bajiro yicã:

—Īti ñami Jesús Diore goti ĩsiri masu. Galilea sita Nazaret wame catiri cuto gagu ñami ĩ, yicã masa.

Dios ya wiju niyeru wasoari masare Jesús ĩ bucõare gaye
(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹² Ito ĩ yija bero Dios ya wi minijuara wiju sãja wacu gna Jesús rãca. Iti wiju waja gãme ñari masare ticõri ĩnare bucõaquĩ Jesús. Masare ĩna niyeru wasoa ñari casabore tujuda queoquĩ Jesús. Ito yicõri bujare ĩna ĩsi rujiri cumurori tujuda cõaquĩ.

¹³ Ado bajiro gotia Dios oca tuti yiquĩ Jesús:

—Yu ya wiama yure rucuborona ĩna minijuara wi ñaro yiroja. Ito bajibojarocati muma riniri masa ĩna rudiri wi robo bajiro meniyija muma, yi gotia Dios oca tuti, yiquĩ Jesús ĩnare.

¹⁴ Iti wiju minijuara wiju gna ñaroca, cajea mana ito yicõri wa masimena ejacã Jesús tu. ĩna ejaja ticõri, ĩnare yisioquĩ Jesús.

¹⁵ Ito bajiro Jesús tiyamani ĩ ĩoja ticõri, paia ujarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni Jesure tuo junisinicã ĩna. “Rẽtoro masigũ ña mu. David uju ñayoru janerãbatia janamiti ña mu”, minijuara wiju rĩaca ĩna awasãja tuocõri, Jesure tuo junisinicã ĩna. ¹⁶ Ito bajiri Jesure ado bajiro yicã ĩna:

—¿Ito bajiro ĩna busija tuocati mu? yicã ĩna Jesure.

—Tuo ya ĩnare. Dios oca tutija ito bajiro iti gotija. ¿Tĩabeati mma? Ado bajiro gotia iti:

Rĩaca ito yicõri ũjurãcã cuni mure ĩna wanu rucuboroca ya mu, yi gotia Dios oca, yiquĩ Jesús ĩnare.

¹⁷ Ito yija bero ĩnare wagocu gna. ĩnare wagocõri Betania wame catiri cutoju ejacu gna. Itoju canicu gna.

Higuera rica manigũre Jesús ĩ rojare gaye
(Mr 11.12-14,20-26)

¹⁸ Mucana busuri Jerusalenju tudi wacu gna. Ma gudareco gna tujaroca, “Ñiocõa yu”, yiquĩ Jesús. ¹⁹ Ma tu higuera wame catiricu ñacu. Itigu ricare ba amogũ ojabojaquĩ Jesús. Rica manicu itigujuma. Jũgoti ñacu. Ito bajiri itigure ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Juaji rica catibitiatija mugo, yiquĩ Jesús itigure.

Ito bajiro ĩ yirocaci sinia godacoacu itigu. ²⁰ Ito bajiro iti rõtaja ticõri, ucacu gna Jesús rãca riasotirã:

—¿No bajijare yoari mejeti sinia godati itigu? yicu gna Jesure.

²¹ Ado bajiro gure cudiquĩ ĩ:

—Riti mure gotia yu. Yure tuogũnucõri, “Yure ejabubiquĩji Jesús”, mma yi tuoĩabeja, janeti higuergure yu yiro bajiro meje riti yi masirãji mma. Gaje sêo busarise yi masirãji mma. I tũriare, “Cunĩ rügõcõri riaca jajosaju quedi roaya”, mma yija,

ito bajiroti rētarō yiroja. ²² Diore būsirā m̄ua senija, ĩre m̄ua t̄uor̄ūn̄ajama m̄ua seniroyo bajiroti bajiro yiroja, yiquĩ Jesús guare.

“¿Ñim̄a ĩ rotijare ito bajiro yati m̄u?” yi Jesure ĩna seniĭtare gaye

(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Ito rēta wacōri Jerusalénju ejacu gua m̄ucana. Ito yicōri minijuara wiju s̄ajacu gua Jesús r̄aca. Ito gua ñaroca riti paia űjarā, ito yicōri judio masa b̄ucurā ejacā Jesure seniĭarona:

—¿Ñim̄a ĩ rotijare ito bajiro yati m̄u? ¿Ñim̄a m̄ure, “Ito bajiro yiba”, yicati? yicā ĩna Jesure.

²⁴⁻²⁵ Ito bajiro ĩna yija t̄uocōri:

—Ȳu c̄uni m̄ure ado bajiro seniĭagū ya. Ȳure m̄ua c̄udija beroj̄ua, “Ī rotirena ya ȳu”, m̄ure yic̄uja maji. ¿Ñim̄a c̄ōayijari Juanre masare ĩ idé gutoni? ¿Dios c̄ōayijarite? ¿Masaj̄ua c̄ōayijarite? yi seniĭaquĩ Jesús ĩnare.

Ito ĩ yija t̄uocōri, ĩnamasiti ḡameri t̄uōĭa b̄usicā ĩna: “ ‘Dioti Juanre idé gu rotiñi’, mani yija, m̄ucana manire seniĭagū yiguĩji Jesús: ‘¿No yija ĩre t̄uor̄ūn̄abiticati m̄ua?’ yi seniĭagū yiguĩji Jesús manire. ²⁶ ‘Masati Juanre idé gu rotiñi’, mani yijama, masa b̄uto ti tudirā yir̄aji manire. ‘Diore goti ĩsiri masu ñami Juan’, yi t̄uōĭar̄aji masa”, yi ḡameri t̄uōĭa b̄usicā ĩna. ²⁷ Ito bajiro t̄uōĭacōri:

—“Īti Juanre idé gu rotiñi”, yi masibea gua, yicā ĩna Jesure.

Ito ĩna yija t̄uocōri, ado bajiro c̄udiquĩ Jesús ĩnare:

—Ito bajijama ĩ rotirenati adi jeyaro tiyamani ya ȳu, yi masibea ȳu c̄uni m̄ure, yiquĩ Jesús ĩnare.

S̄igū ĩ r̄ĭa j̄ar̄are moa rotire Jesús ĩ riasore gaye

²⁸ M̄ucana judio masa b̄ucur̄are ado bajiro seniĭaquĩ Jesús:

—M̄ure oca gotigu ya ȳu. ¿Itire no bajiro t̄uōĭar̄a yir̄ajida m̄ua? S̄igū ñayiju j̄ar̄a r̄ĭa cutigu. Ī mac̄u ñas̄ogure ado bajiro yiyiju ĩ: “Mac̄u jane ȳu ya ote űyére moagū wacu ya m̄u”, yiyiju ĩ, ĩ mac̄ure. ²⁹ “Āmobeja ȳu, wabic̄uja ȳu”, yiyiju ĩ ĩre. Ito bero gaje t̄uōĭa quenocōri moagū wayiju ĩ ĩja. ³⁰ Ito yija ĩ mac̄u ḡajire c̄uni ito bajiroti moa rotiyiju. “Bāu, moagū wac̄uja c̄una ȳu”, yiyiju ĩ ĩja ĩ jac̄ure. Ito yibojaguti moagū wabisiju ĩ. ³¹ M̄ua t̄uōĭaja, ¿ñim̄aj̄ua ñayijari ĩ jac̄u āmoro bajiro yigu? yi seniĭaquĩ Jesús ĩnare.

Ito ĩ yija t̄uocōri:

—Cajero ĩ moa rotis̄uor̄u quenañi, yicā ĩna Jesure.

Ito ĩna yija t̄uocōri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Riti m̄ure gotia ȳu. Ūjar̄are yiar̄i waja seni ĩsiri masa ito yicōri wedi masa romia m̄ua rioj̄aj̄u Dios ĩ rotiroj̄u ejarā yir̄aji ĩna. ³² Juan idé guri masu, “Ado bajiroj̄ua m̄ua ñaja quena”, yi

m̄hare ĩ riasobojaja, ĩre t̄or̄n̄ubisija m̄ha. Ito bajibojarocati ujar̄re yiari waja seni ĩsiri masa, ito yic̄ori wedi masa romia cani ĩre t̄or̄n̄uñi ĩna. ĩna ito bajiro Juan idé guri mas̄re ĩna t̄or̄n̄uja, tibojar̄ati m̄ha ñeñaro yirise jidic̄a am̄obisija m̄ha. Ito yic̄ori Juan idé guri mas̄re t̄or̄n̄ubisija m̄ha, yiquĩ Jesús ĩnare.

Queno moare rujeo masimena Jesús ĩyire gaye

(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ Gaje goti masiore oca m̄hare gotiḡu ya ȳu: Sīḡu weseca cutiḡu ĩ ya wesej̄u uyé oteyij̄u. Iti wesere ote t̄oc̄ori iti wesere camotayij̄u ĩ. Ito yic̄ori uyé ide bijerotij̄u coj̄u meniyij̄u ĩ. Iti wese ñac̄ori tir̄n̄uroc̄u ũmac̄uj̄u casabo meniyij̄u ĩ. Ito yija bero co rum̄u ḡajer̄are tir̄n̄u wasoa rotiyij̄u. Ito yic̄ori gajeroj̄u wacoayij̄u ĩ. ³⁴ Ito bajiri co rum̄u uyé iti rica cutiroca, “Ȳu ye ñaroti jabeto uyé am̄itēña”, yiroc̄u ĩ ya moari masare c̄oyij̄u ĩ. ³⁵ Iti wesej̄u ĩna ejaja tic̄ori, ito coderi masa ĩnare ñiayijar̄a. Sīḡure jayijar̄a, ito yic̄ori ḡajire s̄layijar̄a, ito yic̄ori ḡajire ḡutana reayijar̄a. ³⁶ Iti oca t̄oc̄ori j̄ajar̄a b̄usa ĩ ya moari masa c̄oyij̄u ĩ, ĩ ya wesečaj̄u ĩ ye ñaroti ĩna am̄itoni. Iti wesej̄u ĩna ejaroca, iti wese code ñana ito rioj̄u ejanare ĩna yiado bajiroti yiyijar̄a m̄cana.

³⁷ Ito bajiro ĩna yija t̄oc̄ori, “Ȳu mac̄uj̄uare r̄uc̄ub̄or̄aji”, yi t̄oĩac̄ori ĩ mac̄ure wa rotiyij̄u ĩ. ³⁸ ĩ mac̄u ejaja tic̄ori, ado bajiro t̄oĩa b̄usiyijar̄a ĩna: “Adi sita uju godagoja añi mac̄uti ñami wasoarc̄u, ito bajiri ĩre mani s̄laja, mani ya sita ñaro yiroja ĩja”, yi ḡameri t̄oĩa b̄usiyijar̄a ĩna. ³⁹ ĩna t̄oĩado bajiroti ĩre s̄oj̄u ñia am̄i wac̄ori s̄layijar̄a ĩna, yiquĩ Jesús ĩnare.

⁴⁰ Ito bero m̄cana ado bajiro ĩnare seniñaquĩ Jesús:

—¿ĩ t̄adi ejaja no bajiro yiḡu yiguĩjida ĩnare, iti wese codeanare? yi seniñaquĩ Jesús ĩnare.

⁴¹ Ito ĩ yija t̄oc̄ori, ado bajiro c̄udic̄a ĩna Jesure:

—ĩnare ti maiari meje ĩnare s̄laḡu yiguĩji ĩ iti sita uju. Ito ĩ yija bero ḡajer̄are tir̄n̄u wasoa rotiḡu yiguĩji ĩ. Uyé iti b̄uc̄aroca iti wese ujure ĩsironare ĩnare wasoagu yiguĩji ĩ, yic̄a ĩna Jesure.

⁴² Jesuj̄u ado bajiro yiquĩ ĩnare:

—¿Dios oca tuti t̄ĩabeati m̄ha? Ado bajiro gotia iti tuti:

Ḡuta wi meniri masa coga ḡutaḡare c̄oyijar̄a ĩna. Ito bajibojarocati gaje ḡuta r̄etoro quenarica ñayij̄u itiga ĩna c̄obojaraga. Itiga ḡutaḡana s̄oriti quenari wi meniḡu yiguĩji Dios. Itiga ḡutaḡa manija, menire ma. Ito bajiro am̄oñi Dios mani Uju. Ito bajiri itire masic̄ori b̄uto t̄oĩa wan̄u mani, yi gotia Dios oca.

Ito bajiro yiñi Dios, ȳre r̄etaroti t̄oĩa yuḡu. ⁴³ Ito bajiri m̄hare ado bajiro gotia ȳu: “ĩre t̄or̄n̄ur̄are ĩ rotiroj̄u miojuḡu yiguĩji Dios”, m̄hare ḡajer̄a gotibojarocati t̄or̄n̄ubisija m̄ha. Ito

mua yija ticōri, gājerā masa ī oca īna masiroca yiñi Dios. Ito bajiri ĩre īna queno cadija ticōri, ĩnareama miojugu yiguĭji Dios, ĩ rotiroju. Muea judio masare ĩ rotiroju muea cū yubojañi Dios. Muea yubojacōri gājerāre cūgū yiguĭji Dios ĩ rotiroju. ĩ ya weseca ejabua āmorāre bajiro bajirā cūgū yiguĭji Dios ĩ rotiroju. ⁴⁴ Jĭju gūta gaye muea yu busirise ado bajiro baja: No gūtagā joe quedi jeagure ĩ ya gōari jearo yiroja ĩre. Ito yicōri itiga gūtagā sĭgūre iti quedi jeaja, mano abocōro yiroja. No yure tuorūnabicu, catitñabicu yiguĭji. Ito yicōri noa jeame ũjuroju cōa āmorāre yu cōaja, ruyuriorocu cōagū yigujaja yu, yiquĭ Jesús ĩnare.

⁴⁵ Goti masiore oca Jesús ĩnare gotija tuocōri, “Manireti busiami”, yire masiri seyocā fariseo gaye tuoĭarā, paia ujarā cuni. ⁴⁶ Ito bajiri Jesure ñia āmori seyobojacā ĩna. Ito bajiro tuoĭabojarāti masare gūirā Jesure ñiabiticā ĩna. “Diore goti ĩsiri masu ñami Jesús”, masa ĩna yi tuoĭajare, masare tuo güicā ĩna.

22

Āmo siare gaye Jesús ĩ riasore oca

(Lc 14.15-24)

¹ Muecana masare goti masiore ocana gotisuoquĭ Jesús:

² —“Ado bajiro baja, ĩre tuorūnarāre ĩ rotiroju Dios ĩ miojuri rumu”, yirocu ado bajiro gotiquĭ Jesús: Sĭgū uju ĩ macu āmo siare basa meniyiju. ³ “Ti ejabuaronare jitēña”, yirocu ĩ ya moari masare cōayiju uju. Ito ĩ yija tuocōri, jirā wabojayijarā ĩna. ĩna jibojarocati wadi āmobisijarā ĩna. ⁴ Ito bajija ticōri, gājerā ĩ ya moari masare cōayiju uju. “Gua uju muea bocatimi. ĩ ya wecu ri cutirāre sĭa rotimi ĩ. Muea bocati ñami ĩ. Ito bajiri ĩ macu āmo siari rumu tirā waya mua cuni, yiba ĩnare”, yi oca cōayiju uju. ⁵ Ito yija tuocōri, jirā wabojayijarā ĩna muecana. Ito bajibojarocati ĩre cudi āmobisijarā ĩ oca cōana. Ito bajiri ĩna gotibojaroca riti, gājiama ĩ ya wesecaju wayiju. Gāji ĩ gajeoni ĩ ĩsiroju wayiju. ⁶ Gājerāma uju ĩ cōanare boca ñiayijarā. Ito yicōri ĩnare jayijarā. Ito yirā riti ĩnare sĭacōyijarā ĩna. ⁷ Itire tuocōri buto junisiniyiju uju. Ito bajiri ĩ ya surarare ĩnare sĭa rotiyiju, ito yicōri ĩna ya wirire soe rotiyiju ĩ. ⁸ Ito yija bero gājerā ĩre moa ĩsiri masare ado bajiro yiyiju ĩ: “Yu macu ĩ āmo siaroti gaye ñajediro ñacā. Jĭju yu oca cōabojanama wadire ma ĩnare. ⁹ Cuto gudareco wasa. Itoju mari mua ti bujaro bajiroti baba cutiba”, yiyiju uju ĩre moa ĩsiri masare. ¹⁰ ĩ rotiro bajiroti masa miojuyijarā ĩna mariju. Quenarā, ñeñarā, ĩna bujaro bajiroti miojuyijarā ĩna. Ito bajiri uju ya wi dajacoayiju.

¹¹ Ito yija ĩ oca cōanare tigu sĭajayiju uju. Sĭgū ĩ āmo siara rumu sĭñare gaye yutabuju ĩ sĭñabeja tiyiju ĩ. ¹² Ito bajiri ado bajiro yiyiju ĩre: “Yu baba, ĩno yija āmo siare gaye yutabuju sĭñabeati

mu?" yiyiju ĩ ĩre. Ito ĩ yija cudi bisija yutabuju sãñabicu. ¹³ Ito yija bare jeori masare ado bajiro yiyiju uju. "Ĩ ya gubori, ĩ ya amori rãca siaya anire. Ito yicõri rãitĩaroju cõaña ĩre. Itoju ejacõri ñeñaro tõbujagu yiguĩji. Ito bajiri oticõri bato tuoĩa oca jaigu yiguĩji ĩ", yiyiju uju ĩ ya bare jeori masare. Ito bajiroti bajiroja umacũju Dios ĩ rotiroju canĩ. ¹⁴ Jãjarãre jibojami Dios, ĩ ñaroju ĩna ejatoni. Ito bajibojarocati coriarãti ĩ beseana goti ejarã yirãji ĩ ñaroju, yiquĩ Jesús ĩnare.

Ɖjarãre mani waja ruyurioja ñaro bajiroti waja yija quena, Jesús ĩyire gaye

(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵ Ito ĩ yija tuocõri, fariseo gaye tuoĩarã wacoacã. Sīgũre bajiro tuoĩacõri, "Josari oca ĩre mani seniĩaja, cudi masibicu yiguĩji ĩ. Ito bajiro ĩ cudi masibeja tuocõri, 'Ĩre seti ña', yirã yirãji mani", yi tuoĩari seyobojacã ĩna. ¹⁶ Ito bajiro tuoĩacõri ĩna ñarãre ito yicõri Herodes ñarã rãca, "Ado bajiro Jesure seniĩatẽña mua", yi ñucayjarã ĩna. ĩna cõana Jesús tu ejacõri ado bajiro seniĩacã ĩna Jesure:

—Tuo ya riasori masu mu. "Riojo gotigu ña mu", yi masia guu. "Ado bajiro amoami Dios", yi riasogu ñaro bajiroti masare riasoa mu. Masa busirise tuorũnabicuti quenarise riasogu ña mu. Gãjerã ñasari masa gajero bajiro ĩna riasobojarocati, ĩnare tuorũnabicuti, ñasarise riasoa mu. ¹⁷ Ito bajiro mu yija, no bajiro mu tuoĩare gaye tuo amoa guu. ¿Roma cuto gagu uju guare ĩ waja senija, waja yirãjida guu, waja yibeatite gajerea? yi seniĩabojacã ĩna Jesure.

¹⁸ "Yu wisatoni ito bajiro yare seniĩama ĩna", yi masiri seyokuĩ Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiquĩ ĩ ĩnare:

—"Queno yirã ña guama", yirã ñabojarãti queno yirã meje ña mua. ¿No yija yu tuo wisatoni ito bajiro seniĩati mua? ¹⁹ "Sita waja, waja yiroti cuji niyeru cuji yare ioña", yiquĩ Jesús ĩnare.

Ito yija niyeru cuji ĩre ĩocã ĩna. ²⁰ Iti cuji niyeru cuji ticõri, ado bajiro ĩnare seniĩaquĩ Jesús:

—¿Ñimũ ya rio ñati adi rio? ¿Ñimũ wame, wame cutiati iti? yiquĩ Jesús ĩnare.

²¹ —Gobierno masa uju César wame cutigu ya rio ña. Ito yicõri ĩ wameti ña iti, yicã ĩna Jesure.

—Gobierno masare mani waja ruyurioja ñaro bajiroti waja yija quena. Ito bajiroti manire Dios ĩ rotija ñaro bajiroti ĩre cudiya quena, yiquĩ Jesús ĩnare.

²² ĩ queno cudi masija tuocõri, ruju ucacã ĩna. Ito bajiri mucana tũdi seniĩa uyabiticã ĩna ĩja. Seniĩamenati wacoacã ĩja.

¿Godacõri tãdi caticoarã yirãjida masa? yi Jesure ñna seniãare gaye

(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³ Ito rumuti saduceo gaye tãoãrã Jesure tirã ejacã. “Masa ñna godaja bero mũcana tãdi catire ma”, yirã ñama saduceo gaye tãoãrã. Ito bajiro tãoãrã ñari, Jesure seniãarã ejacã ñna:

²⁴ —Tũoya riasori masu mu. Moisés ñayoru ñi yire gaye mure seniãarã wadibu gna. Ado bajiro yiñi Moisés ñayoru: “Sĩgũ manajo cutigu rĩa macuti ñi godagoja, ñi bero gagu ñi rĩjoru manajo godore manajo cutija quena. Ito bajiri iso rãca ñacõri, rĩjoru ñajacure wasoagu rĩa cuti wasoagu yiguñi ñi”, yi ucañi Moisés ñayoru. ²⁵ Gna wato sĩgũ rĩa jua ãmojeno ñabojañi. Sĩgõreti manajo cutibojañi ñna. Ñasũogu isore manajo cutisũobojañi. Rĩa macuti godañi ñi. Ñi godaja bero gãji ñi ocabaji wasoabojañi. Rĩa macuti godañi ñi cuni. ²⁶ Ñi bero gãna cuni ito bajiroti manajo cutibojañi. Rĩa manati godañi ñna cuni. Ito bero sũsagu cuni ito bajiroti bajiyi. ²⁷ Iso manujũsabatia ñna goda jedija bero iso cuni godacoañi ñja. ²⁸ Godabobarãti mũcana tãdi ñna catija bero, ¿ñimujua ñaguñida iso manuju ñasarocu ñna ñarocõti isore ñna manajo cutija bero? yi seniãacã ñna Jesure.

²⁹ Ito ñna yija, ado bajiro cãdiquĩ Jesús:

—Dios oca tuti gaye queno tãoĩa masimena ñna mna. Dios ñi masirise masirã meje ñna mna. Ito bajiro yure mna seniãabojaja, queno tãoĩacõri meje seniãa mna. ³⁰ Ado robojua baja. Godana mũcana tãdi caticõri manajo cutire ma. Ito yicõri ñna rĩa romiare manuju cuti rotimenaji ñna. Ñmacũju ángel mesa robo bajiro bajirã ñarã yirãji ñna. ³¹ ¿Masa ñna godaja bero mũcana tãdi catirã yirãjida ñna mũcana? yija, Dios oca tuti tiya. Dios oca tuti gaye ti jeorã meje ñna mna. Ñmasiti ado bajiro gotiami ñi oca tutina: ³² “Abraham, Isaac, Jacob ñayoana Ñjuti ñasotia yu”, yi gotiami Dios ñi ocana. Ito bajiri godana ujũ meje ñami Dios, catirã Ñjũjua ñami, yi tãoĩa mani, yiquĩ Jesús ñnare.

³³ Ito bajiro Jesús ñi riasore gaye ñi gotija tãocõri, ucacã masa.

Dios ñi rotirise ñasarise gaye

(Mr 12.28-34)

³⁴ Ito bajiro saduceo gaye tãoãrã Jesús ñi oca taja tãoyijarã fariseo gaye tãoãrã. Ito bajiri iti tãocõri minijuayijarã fariseo gaye tãoãrã. ³⁵ Sĩgũ ñna wato judio masa rotirise riasori masu ñañi. “No bajiro Jesús yure ñi cãdija tãocũja”, yirocu ado bajiro Jesure seniãagũ ejaquĩ ñi.

³⁶ —Riasogu, ¿dise ñati Dios ñi rotirise ñasarise mu tija? yi seniãaquĩ ñi Jesure.

³⁷ Ito ñi yija tãocõri, ado bajiro cãdiquĩ Jesús:

—Mani ʘjʘ Diore bʘto maija quena. Mani tʘoʘarisena, ito yicʘri mani ya ʘsina Diore mani maija quena. ʘ sĭgʘreti tʘoʘrʘnʘcʘri, bʘto ĩre mani maija quena. ³⁸ Iti ʘa ʘnasarise Dios ĩ rotire. ³⁹ Iti bero rotire gaye itire bajiro bajiriseti ʘa. Ado bajiro bajia iti: “Mʘ ya rujʘre mʘ mairo bajiroti gājerā mʘ ʘnarāre maija quena”, yi rotiami Dios. ⁴⁰ Iti jʘajiti ʘa Dios ĩ rotirise ʘnasarise. Iti jʘaji gaye Dios ĩ rotire gaye mʘa cʘdija, Moisés ʘayorʘ ĩ rotire gaye, Diore goti ĩsiri masa ĩna riasorise gaye cʘni yiro bajiro cʘdirā ʘnarā yirāji mʘa, yiquĭ Jesʘs ĩnare.

¿Nimʘ janami ʘayijari Cristo mʘa tija? yi Jesʘs ĩ seniĭtare gaye (Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹ Fariseo gaye tʘoʘarā gʘa tʘti ĩna minijuaroca maji, ⁴² ado bajiro seniĭaquĭ Jesʘs ĩnare:

—¿Nimʘ ʘati Cristo, Dios ĩ cʘarʘ mʘa tija? Ito yicʘri, ¿nimʘ janami ʘati ĩ? yiquĭ Jesʘs ĩnare.

—David ʘayorʘ janerābatia janamiti ʘami ĩ, yicā ĩna Jesure.

⁴³ ĩna ito yija tʘocʘri, ado bajiro yiquĭ Jesʘs ĩnare:

—Riti mʘa tʘoĭaja, ¿no yija David ʘayorʘ ĩre tʘoĭagʘ, “Yʘ ʘjʘ”, yiyijari? Tite mʘa. Ado bajiro ucaĭi David ʘayorʘ. Espĭritu Santo ĩ rāca ĩ ʘajare ado bajiro ucaĭi ĩ:

⁴⁴ Yʘ ʘjʘre ado bajiro yiĭi Dios: “Yʘ ya riojocadʘja rujiya, mʘ wajanare mʘ rotiroca yigʘ yigʘja yʘ”, yiĭi Dios yʘ ʘjʘre, yi ucayoĭi David.

⁴⁵ David ʘayorʘ janerābatia janami ĩ ʘaja, “Yʘ ʘjʘ”, yibitiborʘ David ʘayorʘ, yiquĭ Jesʘs ĩnare.

⁴⁶ Ito bajiro ĩ gotija tʘocʘri, sĭgʘjʘa cʘdi masibiticā Jesʘs ĩ gotirisere. “Masi yucāguĭji ĩ”, yi tʘoĭacʘri itocʘti ĩre seniĭa jidicācā ĩna ĩja.

23

“Seti ʘa mʘare”, fariseo gaye tʘoʘarāre Jesʘs ĩ yire gaye (Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

¹ Ito yija bero ado bajiro yiquĭ Jesʘs masare, gʘa ĩ rāca riasotirāre cʘni:

² —“Moisés ʘayorʘ ĩ rotire gaye tʘo masirā ʘama fariseo gaye tʘoʘarā, judio masa rotirise riasori masa cʘni”, yama masa. ³ Ito bajiri ĩna rotiro bajiroti cʘdiba. Jeyaro ĩna rotiro bajiroti cʘdiba. Ito bajibojarocati ʘeĭaro ĩna yirisere yibeja itireama. “Ado bajiro ya gʘa”, yibojarāti ricati yama ĩna. ⁴ “Cʘdi masia mani”, masare rotiamā ĩna. Ito bajibojarocati ito bajiro riti ĩnare roti ʘyama ĩna. “Ito bajiro yiya mʘa”, yibojarāti ĩnamasiti ito bajiro yibeama ĩna. ⁵ Jeyaro ĩna yirise, “Queno yirā ʘama ĩna”, masa ĩna yi tijaro yirona ito bajiro yibojama ĩna. Masa ĩna tiro riojo ĩna ya rioweca, ĩna ya ricajʘdori cʘni

Dios oca jũ wõbojama ñna, “Gãjerã guare ti seyojaro”, yirona ito bajiro yibojama ñna. Ito yicõri yutabujuri yoarise gãjerã rêto busaro rore gaye sãñabojama ñna. “Gãjerã guare ti seyojaro”, yirona ito bajirise sãñabojama ñna. ⁶ Ñna ba ruji ãmoja, quenari cumuro ba ruji ãmoama ñna. Minijuara wiriju ñna ruji ãmoja, rucubworaꝓ riti ruji ãmoama ñna. ⁷ Mariju masare ñna bocaꝓa, queno rucubwore rãca seniñare ãmoama ñna. Ito yicõri, “Yure riasogu”, masa ñna yire ãmoama ñna, yiquĩ Jesús guare.

⁸ Mũama ricati yija quena. “Yure riasogu”, masa ñna muare yiroca yibeja. Mani jeyaro sīgũ rĩare bajiro bajirã ña mani. Yũ Cristo, Dios ĩ cõaru yũ sīgũti ña muare riasori masũ. ⁹ Sīgũti ñami mani Jacũ. Īti ñami Dios ũmacũju gagũ. Ito bajiri adi sita gãnare, gãjerã ãmuare, “Cũna”, yibeja mũa. ¹⁰ “Yũ wju”, yi rotibeja gãjerãre. Yũ Cristo, Dios ĩ cõaru sīgũti ña mũa ũju. ¹¹ Sīgũ mũa rãca gagũ muare ĩ ejabuaja, ĩ ñagũ yiguĩji ñasagu. ¹² No gãjerã rioju gagũ ña ãmobjagũti ñabicũ yiguĩji ĩ. Ito bajiri beroju gagũ tujagu yiguĩji ĩ. Sīgũ, “Gãjerã rêtoro ñasagu ña yũ”, yibicũ ĩ ñagũ yiguĩji ñasagu, yiquĩ Jesús guare.

¹³ Fariseo gaye tuoĩarãre, judio masa rotirise riasori masare cuni busigu ado bajiro busiquĩ Jesús:

–Bujato bujarã wãna ya mũa. “Queno yirã ña gua”, yibojarãti mũa yiro bajiro yirã meje ña mũa. Dios ĩ rotiroju gãjerã ñna sãjabitoni itire camota mũa. Gãjerã ñna sãja ãmobjarocati ñnare camota mũa. Ito bajiri mũa cuni sãjamena yirãji, yiquĩ Jesús ñnare.

¹⁴ Bujato bujarã wãna ya mũa fariseo gaye tuoĩarã, judio masa rotirise riasori masa mũa cuni. “Queno yirã ña gua”, yibojarãti mũa yiro robo yirã meje ña mũa. Manuju godagoana romiare ruocõri jairoguti ñnare waja senia mũa. Ito bajiro yicõri ñna rucobojarisere ñarocõti êma jeoa mũa. Queno yimena ñabojarãti masa muare tuo wanũtoni yoari ñna tiro riojo Diore busitobuabojaja mũa. Ito bajiri buto busa muare waja senigũ yiguĩji Dios. Ito bajiri gãjerã rêtoro tõbujarã yirãji mũa, yiquĩ Jesús ñnare.

¹⁵ Bujato bujarã wãna ya mũa fariseo gaye tuoĩarã, judio masa rotirise riasori masa mũa cuni. “Queno yirã ña gua”, yibojarãti mũa yiro robo yirã meje ña mũa. “Mani robo gãji ĩ tuoĩaja quena”, yi tuoĩabojacõri jeyaro masare riaso ucua mũa. Sīgũ muare bajiro tuoĩaroca mũa yigure buto busa ñeñaro ĩ tuoĩaroca ya mũa. Ito bajiri mũa rêto busaro ñeñaro yicõri jeame ãjuꝓju warujami ĩ cuni, yiquĩ Jesús ñnare.

¹⁶ Bujato bujarã wãna ya mũa. Cajea mana gãjerã cajea manare tũa wabojarãre bajiro bajirã ña mũa. Ado bajiro gãjerãre yiboja mũa: “ ‘Dios ya wi wamenati ado bajiro yicũja yũ’, yibojarãti mũa yiro robo yibeja cuni no yibea iti. ‘Dios ya

wijũ oro wamena ado bajiro yicũja yũ', mũaa yija, yiro bajiro ti yiba itireama", yiboja mũaa gãjerãre. ¹⁷ Tũo masimena, cajea manare bajiro bajirã ña mũaa. ¿Disejua ñati ñasarise mũaa tija? ¿Orojua ñasatite mũaa tija? ¿Dios ya wijũ oro cuji ñarijũ masa ña rũcũbuorijũ ñatite ñasarijũ? yiquĩ Jesús ñnare. ¹⁸ Gaje ado bajiro masare yiboja mũaa: " 'Diore ña soe ñisotira casabo wamena ado bajiro yicũja yũ', yibojarãti mũaa yiro robo yibeja cũi, no yibea iti. 'Diore ña soe ñisotira casabojũ ñre ñisiroti wame rãca ado bajiro yicũja yũ', mũaa yija, mũaa yiro bajiro ti mũaa yija quena itireama", yiboja mũaa masare. ¹⁹ Tũo masimena, cajea manare bajiro bajirã ña mũaa. ¿Mũaa tija disejua ñati ñasarise? ¿Diore ñisiroti iti ñati ñasarise, gaje Diore ña soe ñisotira casabojũ ñre ñisiroti ñarijũjũ ñasatite? yiquĩ Jesús ñnare.

²⁰ 'Ado bajiro baja. Tũote mũaa. No, "Diore ña soe ñisotira casabo wamena ado bajiro yicũja yũ", yigũ iti casabo wamena meje riti, "Ado bajiro yicũja yũ", yiguĩji. Diore soe ñisira casabojũ jesarise rãca, "Ado bajiro yicũja yũ", yigũre bajiro bajiami ñocũ. ²¹ No, "Dios ya wi wame rãca, ado bajiro yicũja yũ", yigũ iti wi wame rãca riti meje yiguĩji. Dios iti wi mũũ wame rãca, "Ado bajiro yicũja yũ", yigũre bajiro yiguĩji ñocũ. ²² "Ũmacũjũ Dios ñ ñaro wame rãca ado bajiro yicũja", yigũ Dios itojũ rotigũ wame rãcati yigũre bajiro yami ñocũ, yiquĩ Jesús ñnare.

²³ 'Bujato bujarã wãna ya mũaa fariseo gaye tũoĩarã, judio masa rotirise riasori masa mũaa cũi. "Queno yirã ña gũa", yibojarãti mũaa yiro robo yirã meje ña mũaa. Jũ queno sũtirise, anís, menta, comino waja rũcũbiti gaye mũaa rũcoja, Moisés ñayorũ ñ rotiado bajiro ti Diore jabeto ñsia mũaa. Ito bajibojarocati rotire ñasarisere tũorũnũbea mũaa. Ado bajiro baja ñasarise, queno yire, gãjerãre ti maire, Diore tũorũnũre, itocõti ña ñasarise. Iti gaye yitũñama mũaa, Diore jabeto ñsire gaye cũi jidicãbeja mũaa. ²⁴ Cajea mana gãjerã cajea manare tũa wabojarã bajiro bajirã ña mũaa. Ado bajiro bajirã ña mũaa. Ide wato mũtarãcã ñarãre ña idiroto riojũ queno besecãbojacõri camello jaigũ bũcũre idi yucõarã bajiro bajirã ña mũaa. Rotire ñasabiti gayeama queno tirũnũna mũaa. Ito bajibojarocati ñasarisereama queno tirũnũbea mũaa, yiquĩ Jesús ñnare.

²⁵ 'Bujato bujarã wãna ya mũaa fariseo gaye tũoĩarã, judio masa rotirise riasori masa mũaa cũi. "Queno yirã ña gũa", yibojarãti mũaa yiro robo yirã meje ña mũaa. Somotẽro idira tẽrori cũi joejũa riti coea mũaa. Totijũama ñarocõti mũeri cũitia maji. Mũaa guaja, joe rujũ riti coea mũaa. Jubejũama ñeñaro tũoĩa maji. Gãjerã ña rũcorise ti mũorã ñnare rũoa mũaa. Ito bajiri bujato bujarã wãna ya mũaa. ²⁶ Mũaa fariseo gaye tũoĩarã cajea manare bajiro bajirã ña mũaa. Somotẽro, idira tẽro cũi totijũa

m̄a coes̄oja joejua c̄ni Ɂeri mano yiroja. Ito bajiroti ñeñaro m̄a t̄oĩarise c̄ni m̄a jidic̄aja, jeyaro queno yirã ñarã yirãji m̄a, yiquĩ Jesús ñnare.

²⁷ 'M̄a fariseo gaye t̄oĩarã, judio masa rotirise riasori masa c̄ni b̄jato b̄jarã wãna ya m̄a. "Queno yirã ña ḡa", yibojarãti m̄a yiro robo yirã meje ña m̄a. Masari cuma bajiro bajirã ña m̄a. Ado bajiro baja masari cuma, joeti mani tija queno boti quena. Ito bajibojarocati jubej̄ama ḡoarigoti ñaroja, ito yic̄ori jogare b̄orise ñaroja. ²⁸ Ito bajiro bajirã ña m̄a. Masa ñna tija, queno yirã bajiro baja m̄a. Ito bajibojarãti jubej̄ama ñeñaro t̄oĩarã ña m̄a. "Queno yirã ña ḡa", yibojarãti ñeñaro yirã ña m̄a, yiquĩ Jesús ñnare.

²⁹ 'M̄a fariseo gaye t̄oĩarã, judio masa rotirise riasori masa c̄ni b̄jato b̄jarã wãna ya m̄a. "Queno yirã ña ḡa", yibojarãti m̄a yiro robo yirã meje ña m̄a. Diore goti ĩsiri masa ñna godaja bero masari cuma menia m̄a. Queno yirãre masari cuma queno tir̄n̄a m̄a, ito yic̄ori tija seyorise iti joere jeoa m̄a. ³⁰ Ito yic̄ori ado bajiro ya m̄a: "Ḡa ñic̄usabatia ñna catijama, Diore goti ĩsiri masare ñna s̄aroca ñnare ejab̄abitiboana ḡa", yi t̄oĩa m̄a. ³¹ Ito bajiro m̄a yija, "Diore goti ĩsiri masare s̄ayoana janer̄batia ña ḡa", yi t̄oĩa m̄a. ³² M̄a ñic̄usabatia ñna yiyore bajiroti ya m̄a c̄ni adi r̄m̄ari ḡana, yiquĩ Jesús ñnare.

³³ 'Ñna bajiro bajic̄ori ĩ robo junirã ña m̄a. Jeame ũjaroju m̄a t̄ob̄jaroti r̄tare ma m̄are. ³⁴ Queno t̄o masijaro ñna yiroc̄a, Diore goti ĩsiri masa, riasori masa ḡajerã queno t̄oĩarãre c̄ni c̄obojagu yiguja ȳ m̄a tu. Ñnare c̄di ãmomena ñnare s̄arã yirãji m̄a. Ḡajerãreama yuc̄t̄eoj̄u jaju s̄arã yirãji m̄a. Ḡajerãre minijuara wiju ñnare jarã yirãji m̄a. Ñnare ñeñaro yirona co c̄to r̄yabeto ñnare s̄yarã yirãji m̄a. ³⁵ Abel queno yiḡu ñayor̄re s̄as̄oyijarã m̄a ñic̄usabatia ito yic̄ori Berequiás mac̄a Zacaríasj̄re s̄as̄ayijarã. Dios ya wiju Diore ñna soe ĩsisotira casabo tu Zacaríasre s̄ayija m̄a. M̄a ñic̄usabatiare bajiroti ya m̄a c̄ni. Ito bajiri queno yirãre ñna s̄agore ñajare seti ña m̄are c̄ni. ³⁶ Riti m̄are gotia ȳ. M̄a adi r̄m̄u ḡanare ititi seti ña ejaro yiroja m̄are, yiquĩ Jesús ñnare.

*Jerusalén ḡanare t̄oĩa maiḡu Jesús ĩ otire gaye
(Lc 13.34-35)*

³⁷ 'Jerusalén ḡana m̄are c̄oãni Dios ĩre goti ĩsiri masa, ito yic̄ori ĩ oca riasori masare. ĩre goti ĩsiri masa, ĩ oca riasori masa c̄ni m̄are gotirona c̄oãni Dios. Ito bajibojarocati ñnare s̄ayija m̄a. Coji meje m̄are mioju ãmobjac̄u ȳ. Cara iso r̄iare caero rocaju iso miojuro robo bajiro, m̄are yi ãmobjac̄u ȳ. Ito bajiro ȳ yi ãmobjarocati ãmobic̄u m̄a. ³⁸ Queno t̄oĩaña

m̄ua. M̄ua wiri wagara wiri bajiro tujaro yiroja. Ito yicōri m̄uare jidicāgū yiguīji Dios. ³⁹ Riti ado bajiro m̄uare gotia yu: “Ḡuare yiarī Dios ī cōaru ña m̄u. M̄uare queno yiñi Dios”, m̄ua yiroto rioj̄ua m̄ucana j̄uaji ȳure timena yirāji m̄ua, ya yu m̄uare, yiquī Jesús masare.

24

Dios ya wi ōjea bate godaro yiroja, Jesús ī yire gaye
(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Ito bajiro ī yija bero, Dios ya wi budi was̄oquī Jesús. Īre s̄uacōri ado bajiro yibojacu ḡua ĩre: “Adi wiri ti ucuto mani”, yibojacu ḡua ĩre. ² Ito bajiro ḡua yibojarocati ado bajiro yiquī Jesús ḡuare:

—¿Adi wirire tiati m̄ua? Riti m̄uare gotia yu. Adi wiri ñarocōti ōjea bate quedicoaro yiroja. Ito bajiri adi wi gaye ḡutagā gajega joe jesabeto yiroja. Ñarocōti godacoaro yiroja, yiquī Jesús ḡuare.

Adi ūm̄ari jediroto rioj̄ua ado bajiro rētarō yiroja, Jesús ī yire gaye

(Mr 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³ Ito yija bero Olivos wame cutiri turia joej̄u wacu ḡua ĩja. Ito ejacōri Jesuama eja rūjūquī. Ito ī rujiroca ḡajerā ĩna manija ticōri, ado bajiro ĩre seniīlacu ḡua:

—“Iti r̄um̄u wi quediro yiroja”, m̄u yi gotire āmoa ḡua. ¿No bajiro iti bajija ticōri, “Jesús ejagu wagu yami”, yi masirā yirājida ḡua? ¿Ito yicōri no bajija ticōri, “Adi mac̄aruc̄aro jediro ya”, yi masirā yirājida ḡua? yicu ḡua Jesure.

⁴ Ito bajiro ḡua yija t̄uocōri, ado bajiro c̄uquī Jesús ḡuare:

—Queno masima m̄ua ḡajerā m̄uare r̄uobe yirona. ⁵ Jājarā r̄uori masa ejarā yirāji. “Yuti ña Cristo, Dios ī cōaru”, yirā masa ejarā yirāji. Jājarāre r̄uorā yirāji ĩna. “Diore busi ĩsirā ña ḡua”, ĩna yija jājarā masa t̄uobojarā yirāji ĩnare. ⁶ “Masa ḡameri s̄iarā yiyijarā”, yire oca t̄uorā yirāji m̄ua. “Gaje c̄uto ḡana jane ḡameri s̄ias̄uoyijarā”, yire gaye guijorise oca t̄uorā yirāji m̄ua. Iti ocare m̄ua t̄uoya ḡuibeja m̄ua. Ito bajiroti bajiro yiroja bajire. Ito bajibojarocati jabeto r̄uya adi mac̄aruc̄aro iti jediroto. ⁷ Co masa gaje masa r̄aca ḡameri s̄iarā yirāji. Ito yicōri co sita ḡana gaje sita ḡana r̄aca ḡameri s̄iarā yirāji. Jaje c̄utori ñio ñaro yiroja. Ito yicōri jaje ñarise ñaro yiroja. Ito yicōri jaje c̄utorire sita uero yiroja. ⁸ Jeyaro iti rētaja bero b̄uto basa t̄ob̄ujare gaye ñaro wado yiroja.

⁹ M̄uare ñiacōri ḡajerā m̄uare ja ajetoni m̄uare ĩsirā yirāji ĩna. Aje t̄uocōri m̄uare s̄iarā yirāji ĩna. Yu ñarā m̄ua ñajare m̄uare ti tudirā yirāji adi sita ḡana jeyaro. ¹⁰ Iti r̄um̄u jājarā ȳure t̄uor̄un̄uobojana t̄uōia jidicārā yirāji ĩna. Ḡameri ti junisinirā

yirāji ĩna. Gāmeri oca menicōri gājerāre ñiaroca yirā yirāji ĩna. ¹¹ Jājarā r̄uori masa ñarā yirāji. “Diore busi ĩsirā ña ḡua”, ĩna yija jājarā masa t̄uobojarā yirāji. ¹² Jeyaro ñeñarise yirā yirāji masa. Ito bajicōri gāmeri ĩna ti mairisere gāmeri jidicārā yirāji ĩna. ¹³ No ȳre t̄uor̄un̄gū ĩ jidicābeja adi macār̄uc̄uro jedi wari r̄um̄u ĩre masogū yiguīji Dios. ¹⁴ “Īre t̄uor̄un̄r̄āre ĩ rotiroju miojugu yiguīji Dios”, yire oca adi sita ñarocōreti ejaro yiroja. Ito bajiri masa jeyaro iti oca masirā yirāji. ĩna masi jediroca adi macār̄uc̄uro jediro yiroja.

¹⁵ Diore goti ĩsiri mas̄u Daniel ñayor̄u ado bajiro ucañi: “Adi macār̄uc̄uro jedi wari r̄um̄uri sīgū masare ñeñaro ĩna yiroca yigu goaḡu yiguīji. Ī ñami masare ruyurioḡu wadir̄u. Dios ya wi r̄uc̄ub̄or̄aj̄u ĩ r̄uḡōja tirā yirāji m̄ua”, yi ucañi Daniel ñayor̄u. M̄ua adi papera ticōri, itire queno t̄uoiña. “Jabeto r̄aya adi macār̄uc̄uro iti jediroto”, yi masiña m̄ua. ¹⁶ Ito bajiro bajiri r̄um̄u no Judea sitaj̄u ñarā ḡutaḡūju rudi war̄ujarāji ĩna. ¹⁷ No ĩ ya wi queno jesaḡu ĩ ya wi totiju gajeoni ñarisere rujicōri āmibitir̄ujaguīji ĩ. ¹⁸ No ĩ ya wesecaj̄u moagū t̄udi wacōri ĩ ya yutabujuri āmibitir̄ujaguīji ĩ. ¹⁹ Ito bajiro bajiri r̄um̄u romia mac̄u sãñarā, gājerā r̄ucorā c̄uni quenabeto t̄obujarā yirāji ĩna. ²⁰ B̄uto usari r̄um̄u, tujacāra r̄um̄u c̄uni iti ito bajija, rudi āmomena Diore senima m̄ua. ²¹ Ito bajiro bajiri r̄um̄uri b̄uto t̄obujarā yirāji masa. Adi macār̄uc̄uro ñas̄ora r̄um̄uri masa ĩna t̄obujañabiti r̄eto busaro t̄obujarā yirāji ĩna. Iti ĩna t̄obujaja bero m̄ucana iti robo bajiro bajirise t̄obujamena yirāji masa. ²² Yoari masa t̄obujaroca Dios ĩ yiro bajija sīgū cati r̄uyaḡu manibor̄u. Ī beseanare ti maicōri yoari mejeti iti jediroca yigu yiguīji Dios.

²³ Iti r̄um̄uri, “Tiya ado ñami Cristo”, ito yicōri “Titēña ō ñami Cristo”, sīgū m̄uare ĩ yija, ĩre t̄uor̄un̄beja m̄ua. ²⁴ Jājarā r̄uori masa, “Ȳu ña Cristo”, yi ejarā yirāji ĩna. “Diore busi ĩsiri masa ña ḡua”, yi r̄uo ejarā yirāji gājerā. Tiyamani jaje ĩorā yirāji ĩna masare r̄uorona. Dios ĩ beseanare c̄uni r̄uo āmobjarā yirāji ĩna. ²⁵ T̄uoya m̄ua. Jeyaro iti r̄etaroto rioj̄na m̄uare goticā yu. ²⁶ Ito bajiri, “Yuc̄u manoj̄u ñami Cristo”, m̄uare ĩna yi r̄uoja, tirā wamenaji m̄ua. Ito yicōri, “Ruyubetoju ñami Cristo”, ĩna yi r̄uoja ĩnare t̄uor̄un̄beja m̄ua. ²⁷ B̄ujo ĩ borea borea yirise usitutuj̄u ĩ borea yirise cojisiti iti sojeju quedituaja tia mani. Itire bajiroti ejaḡu yiḡuja yu c̄uni. Ȳu ña Masa R̄ijor̄u. ²⁸ No ruj̄u jogarise ñaro itoj̄u barā rujirā yirāji yuca. Itire bajiro masa ĩna b̄uto ñeñaro yiroca waja senigū ejaḡu yiguīji Dios, yiquī Jesús ḡuare.

*Ȳu Masa R̄ijor̄u t̄udi ejaḡu yiḡuja, Jesús ĩ yire gaye
(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33; 17.26-30,34-36)*

29 'Ito bajiro masa ñna tōbujari rumu iti jedija bero ūmacañi ãmna gagu rãitĩacoagu yiguñji. Ñami gagu cuni busubicu yiguñji. Ñocōa cuni quedi jedicoarã yirãji. Ūmacũju macãrucũro cuni ñero yiroja. 30 Ito bajiro ūmacũju macãrucũroju iti bajija ticōri, "Masa Rĩjoru ejagu wagu yami", yirã yirãji masa. Yu ña Masa Rĩjoru. Yu ruji wadija ticōri, adi sita gãna otirã yirãji ñna. Masirise rãca, yorise rãca, ide bueri rãca yu ruji wadija tirã yirãji ñna. 31 Ūmacũju trompeta jutiado bajiro oca sēoro oca ruyuro yiroja. Yu beseanare minijuatoni ángel mesare mioju rotigu yiguja yu. Juaria sojeri gãna yu beseana ñarocōreti miojurã yirãji ñna, yiquĩ Jesús guare.

32 'Goti masiore ocana muare gotigu ya yu. Higuera wame catiricure tũoĩate mna. Higuera yu iti ñasãtuja, ito yicōri iti jũ wasoaja, "Jabeto ruya cuma iti ejaroto", yi masia mani. 33 Ito bajiroti muare yu gotire iti rētaja ticōri, "Jabeto ruya ãmñari iti jediroto", yi masirã yirãji mna. 34 Riti mare gotia yu. Adi rumari gãna ñna goda jediroto riojuaju ito bajiro rētaru yiroja iti. 35 Adi macãrucũro ñarocōti jediro yiroja. Ito bajibojarocati yu ya ocama yu yiro bajiroti rētaru yiroja.

36 "Iti rumu itocō tujaroca ejagu yiguñji Jesús", yirã mama. Ángel mesa cuni masimenaji ñna. Dios Macu ñabojaguti, "Itocō ejagu yiguja yu", yi masibea yu cuni. Yu Jacu Dios ĩ sīgũti masiguñji, yiquĩ Jesús guare.

37 'Noé ñayoru ĩ catiroca Diore rucububitiyoñi masa. Ito bajiroti bajirã yirãji masa, yu tũdi ejari rumu. Yu ña Masa Rĩjoru. 38 Jane mejeju adi sita iti rujaroto riojua ñacōyajarã masa maji. Idi mecãrãtibe, ba yajirãtibe, manajo catirãtibe, ito yicōri ñna rĩa romiare ĩsirãtibe yi ñayajarã masa. Ito bajiro ñna baji ñabojaroca riti cuma bucujaju sãjayiju Noé ñayoru. 39 "Ito bajiro wado ya", yi masibisjarã masa. Ito bajiri ñajasaroti ñnare rubatecãcōyiju. Ito bajiado robo bajiroti ejagu yiguja yu cuni. Masa Rĩjoru ñari, "Itocō ejagu yiguñji", masa ñna yi masibeto tũdi ejagu yiguja yu. 40 Yu ejari rumu jũarã ãmna ñna ya wesecaju moa ñarã yirãji. Sīgũ ãmi wa ecogu yiguñji. Gãji ãmi wa ecobicu yiguñji. 41 Romia jũarã quĩbo tuabo ñarã yirãji. Sīgũ ãmi wa ecogo yigõji. Gajeo ãmi wa ecobeco yigõji.

42 'Bocatiari ñacãña mna. Yu mna Ūju yu tũdi ejaroti rumu masibea mna. 43 Sīgũ wi ujũ. "Adi ñami riniri masu ejagu yiguñji", ĩ yi masija, ña yucãgũ yiguñji iti wi ujũ. Riniri masu ĩ sãjare ãmobicu camotagu yiguñji ĩ. 44 Ito bajiri yu ejaroto riojua ña yucãña mna. "Itocō ejagu yiguñji Masa Rĩjoru", yi mna tũoĩabeto ejagu yiguja yu, yiquĩ Jesús guare.

¿No bajiro bajiguñjida queno tũoĩagũ? yi Jesús ĩ riasore gaye (Lc 12.41-48)

45 M̄ua t̄uoŋaja, ŋno bajiro bajiguŋjida queno c̄adic̄ori queno t̄uoŋaḡũ? Ado bajiro bajiguŋji ŋoc̄ũ. Ḡajer̄ã ĩ ya moari masare tir̄an̄utoni ito yic̄ori ĩnare ĩ ecatoni c̄ũḡũ yiguŋji ĩ ʋjũ ĩre. 46 S̄iḡũ ĩ rotiro bajiroti ĩ moa yuroca ĩ ʋjũ ĩ t̄udi ejaja wan̄a quenaḡũ yiguŋji ĩ. 47 Riti m̄uare gotia yũ. Ito bajiro yiro robo ĩ yiḡũ ñaja tic̄ori, ĩ r̄ucorise ñaroti ĩ ya masare c̄ani tir̄an̄u rotiḡũ yiguŋji ĩre. 48 ĩ ʋjũ ĩre ĩ tir̄an̄u rotija bero ricati ĩ t̄uoŋaja, queno moa ĩsiḡũ meje ñaguŋji ŋoc̄ũ. “Coji ejabiquŋji yũ ʋjũ”, yi t̄uoŋaḡũ yiguŋji. 49 Ito bajiro t̄uoŋac̄ori, ḡajer̄ã moari masare ñeñaro yis̄oḡũ yiguŋji ĩ. Ito yic̄ori mec̄ari masa r̄ãca baba c̄atic̄ori ĩna r̄ãca idiḡũ yiguŋji ĩ c̄ani. 50 Ito bajiro ĩ yi ñaroca ĩ masia mani ĩ ʋjũ t̄udi ejaḡũ yiguŋji. “Janere ejabic̄ũ yiguŋji yũ ʋjũ”, yi ĩ t̄uoŋari r̄am̄uti ejaḡũ yiguŋji. 51 Ito ĩ yija tic̄ori, b̄uto b̄usa ñeñaro ĩ t̄ob̄ujaroca yiḡũ yiguŋji ĩ ʋjũ. “Queno yir̄ã ña ḡua”, yibojar̄ati ĩna t̄ob̄ujaro bajiroti ĩ t̄ob̄ujaroca yiḡũ yiguŋji ĩ ʋjũ ĩre. Ito bajiri ñeñaro t̄ob̄ujac̄ori otiḡũ yiguŋji. Ito yic̄ori b̄uto t̄uoŋa oca jaiḡũ yiguŋji ĩ ĩja, yi oca gotiqū ĩ Jesús ḡuare.

25

J̄ua d̄ujamoc̄o ñarã romia ado bajiro yiyijarã, yi Jesús ĩ riosore gaye

1 “Ado bajiro baja, ĩre t̄uor̄an̄ur̄are ĩ rotirojũ Dios ĩ miojuri r̄am̄ũ”, yiroc̄ũ ado bajiro gotiqū ĩ Jesús:

—J̄ua d̄ujamoc̄o mamarã romia ñayijarã. Āmo siare basare tir̄ã wayijarã ĩna. Mame manajo c̄utiroc̄ure bocarã wayijarã ĩna. Ito bajiri ito warã ĩna ya s̄ĩabusuore ãmi wayijarã. 2 ĩna co d̄ujamoc̄o ñarã ñayijarã queno t̄uoŋarã. Ḡajer̄ã ĩna r̄ãca ḡãna co d̄ujamoc̄o ñarã queno t̄uoŋamena ñayijarã. 3 Queno t̄uoŋamena ĩna ya s̄ĩabusuoragari ãmibojar̄ati jio wasoarona úye ãmibisijarã. 4 Ḡajer̄ã queno t̄uoŋarãma ĩna ya s̄ĩabusuore jio wasoaroti úye ãmi wayijarã. 5 Manajo c̄utiroc̄ũ yoari ĩ sejaja, w̄ujo jujayijarã ĩna. Ito bajiri canicoayijarã ĩja. 6 Ñami ḡudarecoc̄o oca ruyuyijũ ĩja. “Manajo c̄utiroc̄ũ wadicoami ĩja. ĩre bocarã waya”, s̄ẽoro oca ruyuyijũ. 7 ĩna j̄ua d̄ujamoc̄o romia ñarã yujic̄ori ĩna ya s̄ĩabusuoragari s̄ĩayijarã. 8 Co d̄ujamoc̄o ñarã queno t̄uoŋamena ado bajiro yiyijarã queno t̄uoŋarãj̄uare: “Ḡua ya s̄ĩabusuoraga úye jedicoajũ ḡuare. Ito bajiri m̄ua ya úye jabeto ĩsiña ḡuare”, yibojayijarã ĩna. 9 Ito bajiro ĩna yibojarocati ado bajiro c̄udiyijarã queno t̄uoŋarã: “Īsibeja m̄uare. Ḡua ĩsija ñej̄ua tujabetoja ḡuare c̄ani. M̄uare c̄ani, ḡuare c̄ani t̄j̄ado ma iti. M̄uamasiti úye ĩna ĩsirojũ wac̄ori waja yit̄eña m̄ua”, yiyijarã queno t̄uoŋarã romia queno t̄uoŋamenaj̄uare. 10 Ito bajiro ĩna yija t̄uoc̄ori, úye waja yir̄ã wayijarã queno t̄uoŋamena. ĩna wagoja bero manajo c̄utiroc̄ũ ejayijũ. Queno ña

yucãna romiama ï ejarocati ï rãcati sãjacoayijarã ïna. Åmo siare basa tirã warã sãjayijarã ïna. Ito yicõri soje biacõyijũ manoyo cutirocũ. ¹¹ Soje ï bia sãja waja berojũ ejabojayijarã gãjerã romia. Manoyo cutirocũre ado bajiro yibojayijarã ïna: “Gua uju soje jãnaña maji”, yibojayijarã ïna. ¹² “Yu ñarã meje ña mua, ito bajiri mũare masibea yu”, yiyijũ manoyo cutirocũ ïnare, yiquĩ Jesús gũare.

¹³ Ito bajiri ña yucãña mua. “Jane busuri itocõ ñaroca ejagu yiguĩji Jesús”, yi masibea mua, yiquĩ Jesús gũare.

*Moa ïsiri masa gaye Jesús ï goti masiore oca
(Lc 19.11-27)*

¹⁴ “Ado bajiro baja, ïre tũorãnrãre ï rotirojũ Dios ï miojuri ramũ”, yirocũ ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Sĩgũ ñayijũ gaje sitajũ warocũ. Ito bajiri ï waroto riojũã ï ya moari masare ji ñucayijũ ï. “Yu ya niyeruna moacõri jai busaro bũjarã yirãji”, yi tũoĩa wacũ ï ya niyerure tirũnũ rotiyijũ ï ïnare.

¹⁵ Sĩgũre co dũjamocõ mil niyeru cujiri ïsiyijũ. Gãjire jũaji mil ïsiyijũ. Gãjire mil ñari cujiriacã ïsiyijũ. “Ado bajiroti moari seyoama ïna”, yi tũoĩa wacũ ito bajiro ïnare batoyijũ ï. Ito bajiro yicõri wacoayijũ. ¹⁶ Co dũjamocõ mil niyeru cujiri boca ãmirũ mũcana itina moacõri gaje co dũjamocõ mil ñariseti bũja remoyijũ. ¹⁷ Gãji jũaji mil boca ãmirũ mũcana itina moacõri jũã mil bũja remoyijũ ï cuni. ¹⁸ Coji mil boca ãmirũama ï uju ya niyeru gojeju yujecõyijũ.

¹⁹ Yoari ïna uju tũdi ejayijũ mũcana. “¿No bajiro yũre moa ïsiati ïna?” yirocũ ïnare ji ñucayijũ ï mũcana. ²⁰ Cajero co dũjamocõ mil boca ãmirũ ejasũoyijũ. Ejacõri ïre co dũjamocõ mil niyeru ï ïsire jũdacõayijũ mũcana, ito yicõri gaje itocõ ï bũja remore rãcati ïre ïsiyijũ. “Co dũjamocõ mil yũre ïsicũ mũ. Ito bajiri itina moacõri mũcana co dũjamocõ milti mũre bũja remo ïsimũ yũ”, yiyijũ ï uju. ²¹ “Yũre queno moa ïsiyija mũ. Yiro robo yũre cũdigũ ña mũ. Jabetacã yũ wasoarena mũcana itocõti mũ remore ñajare, jai busaro mũ moatoni jai busaro mũre cũcũja yũ. Sãjaña, queno wanũña yũ rãca”, yiyijũ uju ï ya moari masũre. ²² Ito yija bero gãji jũaji mil boca ãmirũ ejayijũ. “Yu uju jũaji mil yũre ïsicũ mũ. Itina moacõri mũcana jũaji milti mũre bũja remo ïsimũ yũ”, yiyijũ ï, ï uju. ²³ “Yũre queno moa ïsiyija mũ. Yiro robo yũre cũdigũ ña mũ. Jabetacãna moacõri mũcana itocõti mũ yũre bũja ïsire ñajare jai busaro mũcana moaroti cũcũja yũ. Sãjaña, queno wanũña yũ rãca”, yiyijũ ï, ï ya moari masũre.

²⁴ Ito yija bero gãji mil cujiri boca ãmirũ ejayijũ. ï ujure ado bajiro yiyijũ ï: “Yu uju sũoro rotigũ ñaquĩ ï. ï otebeto cuni, ï biabeto cuni bare bũja quena ñaquĩ ï, yi tũoĩa wacũ, gũicũ

yɛ. ²⁵ Ito bajiri mɛ ya niyerure yuje cūcɛ yɛ. Adi ña ñarocōti yɛre mɛ ĩsicati”, yiyijɛ ĩ, ĩ ɛjɛre. ²⁶ Ito bajiro ĩ yibojarocati ado bajiro cɛdiyijɛ ĩ ɛjɛ ĩre: “Moa ĩsiri masɛ quenabicɛ, rojogɛ ña mɛ. ĩ otebeto cɛni, ĩ biabeto cɛni bare bɛja quena ñaquĩ ĩ, yi masibojaguti yɛre queno moa ĩsibisija mɛ. ²⁷ ĩna niyeru cūri wijɛ mɛ niyeru cūja, mɛcana jai bɛsaro bɛjaboyija mɛ”, yiyijɛ ĩ ɛjɛ ĩre. ²⁸ Ito yija gājerāre ado bajiro rotiyijɛ ɛjɛ: “Coji mil ñarise niyeru tiri ĩre ɛmacōña, ito yicōri gāji jɛa dɛjamocō mil rɛcogɛjɛare ĩsiña”, yiyijɛ ĩna ɛjɛ. ²⁹ “No queno yɛre moa ĩsigūreama jai bɛsaro ĩre ĩsi remogū yigɛja yɛ. Ito bajiri ñejɛa rɛyabeto yiroja ĩre. No queno yɛre moa ĩsibicūreama ĩ rɛcoriseacāti ñarocōti ɛma jeocōcɛja yɛ. ĩre ɛmacōri gāji yɛre queno moa ĩsigūre ĩsigū yigɛja yɛ. ³⁰ Āni yɛre moa ĩsiri masɛ ñe waja macɛre rāitlarojɛ cōaña mɛa. Itojɛ ñeñaro tōbɛjacōri bɛto otigɛ yiguĩji. Ito yicōri bɛto tɛoña oca jaigɛ yiguĩji ĩ”, yiyijɛ ɛjɛ, yi oca gotiquĩ Jesús gɛare.

Masa ñeñarāre, quenarāre cɛni besegɛ yigɛja yɛ, Jesús ĩ yire gaye

³¹ Yɛ ña Masa Rĩjorɛ. Ʋjɛ yɛ ñari rɛmɛ, tɛdi ejagɛ yigɛja yɛ mɛcana. Ũmacūjɛ gāna ángel mesa rāca gāni bia ejagɛ yigɛja yɛ. Ʋjɛ ĩ rotiri cumuro yori cumurojɛ rujigɛ yigɛja yɛ. ³² Jeyaro gāna masa yɛ riojɛa minijuarā yirāji ĩna. ĩnare besecōri ricati cūgū yigɛja yɛ. Oveja coderi masɛ ovejare ricati, cabrare ricati ĩ cūado bajiro yigɛ yigɛja yɛ. ³³ Queno yirāre yɛ ya riojocadɛja cūgū yigɛja yɛ. Queno yimenare yɛ ya gācodɛja cūgū yigɛja yɛ. ³⁴ Ito bajiri yɛ riojocadɛja gānare ado bajiro yigɛ yigɛja yɛ: “Yɛ Jacɛ queno yirocɛ mɛare beseñi ĩ rotirojɛ mɛa ejatoni. ĩre tɛorānɛrāre tɛoña yugɛ ĩ rotirojɛ quenocāñi Dios adi macārɛcūro meni wacɛjuti. Ito bajiri itojɛ ñarā yirāji mɛa ĩja. ³⁵ Yɛ ñiocōja yɛre bare ecacɛ mɛa. Yɛ idi āmoja yɛre iocɛ mɛa. Yɛ wa ucurojɛ canirajɛ bɛja ĩsicɛ mɛa. ³⁶ Yɛre yutabuju manija yɛre ĩsicɛ mɛa. Yɛ cōja cɛni yɛre tirā ejasoticɛ mɛa. Tubiara wi yɛ ñaroca yɛre tirā ejasoticɛ mɛa”, yigɛ yigɛja yɛ Dios ĩ beseanare. ³⁷ Ito bajiro yɛ yija tɛocōri, ado bajiro yɛre seniñarā yirāji ĩna: “Gɛa Ʋjɛ, ¿nocāta mɛ ñiocōja ticōri, mɛre bare ecacati gɛa? ¿Nocāta mɛ idi āmoroca mɛre iocati gɛa? ³⁸ ¿Nocāta mɛ wa ucurojɛ canirajɛ mɛre bɛja ĩsicati gɛa? Ito yicōri, ¿nojɛ mɛ yutabuju maniroca mɛre yutabuju bɛja ĩsicati gɛa? ³⁹ Ito yicōri, ¿nocāta mɛ tubia ecoroca, mɛ cōja cɛni, nocāta mɛre tirā ejacati gɛa?” yi yɛre seniñarā yirāji ĩna. ⁴⁰ Ado bajiro ĩnare cɛdigɛ yigɛja yɛ: “Riti mɛare gotia yɛ. Yɛ ñarā ñasamenare queno mɛa yija, yɛre queno yirāti yicɛ mɛa”, yigɛ yigɛja yɛ Dios ĩ beseanare.

41 Ito yicōri yu ya gācoduja ñarāre ado bajiro yigu yiguja yu: “Yure camotadiya mua. Dios ī beseana meje ña mua. Jeame yatibitimeju wasa mua. Iti jeamere rāmure yiarī rioñi Dios, ito yicōri ī ñarāre yiarī cūni. 42 Yu ñiocōja yure ecabiticu mua. Yu idi āmoja iobiticu mua yure. 43 Yu wa ucuroju yure caniraju buja īsibiticu mua. Yure yutabuju manija yure īsibiticu mua. Yu cōroca cūni, tubiara wi yu ñaroca cūni yure tirā ejabiticu mua”, yigu yiguja yu queno yimenare. 44 Ito yija ado bajiro yure seniāarā yirāji īna: “¿Nocāta mu ñiocōroca mure ecabiticati gūa? Ito yicōri, ¿nocāta mu idi āmoja, mu canī āmoja, mure yutabuju manija, mu cōja cūni, tubiara wi mu ñaja cūni, mure ejababiticati gūa?” yi yure seniāarā yirāji īna. 45 Ito bajiro īna yija tūocōri, ado bajiro īnare cūdigu yiguja yu: “Riti mure gotia yu. Yu ñarā ñasamenare queno mua yibeja, yure cūni ito bajiroti queno yibiticu mua”, yigu yiguja yu īnare. 46 Ito bajiri tōbujare susabetoju īnare cōagū yiguja yu. Dios ī beseanama catitīñadoju warā yirāji, yiquī Jesús gūare.

26

Jesure ñia āmorā īna cūñre gaye
(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

1 Ito bajiro ī goti jeoja bero gūa ī rāca riasotirāre ado bajiro yiquī Jesús:

2—Mua masia juā rumu beroti ñaro wado ya Pascua basa. Ito bajiro basa īna meniri rumu Masa Rījorure ñiatoni ī wajanare gotigu yiguñi sīgū. Ito bajiri īre ñiacōri yucatēoju jaju sīarā yirāji īna. Iti ña yu Masa Rījoru, yiquī Jesús gūare.

3 Iti rumuri paia mesa uju Caifás wame cutigu ya wiju mini-juacōri tūoña ñayijarā paia ujarā, ito yicōri judio masa bucūrā cūni. 4 “¿No bajiro tūocōri Jesure sīarā yirājida mani?” yi gāmeri busi ñayijarā īna. 5 Ado bajiro busiyijarā īna:

—Basa rujarumu Jesure sīamenaji mani. Rujarumu mani sīaja, buto manire masa oca jaicōri gāmeri oca menirā yirāji īna, yi gāmeri busiyijarā īna.

Romio Jesús ya rijogaju sutirise iso jiojeore gaye
(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

6 Betaniaju Simón camī jogogoru ya wiju ñacu gūa Jesús rāca. 7 Iti cuto gūa ñaroca sīgō gūtagā toti cutiricaju sutirise jiocōri āmi ejacō. Sutirise iso jioraga alabastro wame cuticu. Buto waja cutirise ñacu iti sutirise. Jesús ība rujiroca ī ya rijogaju sutirise jiojeocō iso. 8 Ito bajiro iso yija ticōri, bujatobiticu gūa ī rāca riasotirā. Ado bajiro gāmeri busicu gūa:

—¿No yija rocati itire ruyurioati? ⁹ Iti sätirise ĩsicōri jairo niyeru bujacōri bojoro bujarāre ejabuaroti ñabojayija iti, yi gāmeri tūoĭa busicu gña.

¹⁰ Ito bajiro gña tūoĭa busija tūocōri, ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Adiore usirio code yibesa mña. Iti yure iso jiojeoja, queno yure yigo yamo iso. ¹¹ Mña rāca riti ñatĩñarā yirāji bojoro bujarā. Ito bajiri ĩnare ejabatĩñarā yirāji mña. Yñama mña rāca ñatĩnabicu yiguja. Ito bajiri mña rāca yñ ñaroca maji yujare ejabaja quena. ¹² Adio yure iso sätirise jiojeoja yure ĩna yujeroto riojña jiojeo yugo yamo iso. ¹³ Riti mñare gotia yñ. Adiore ācabojamena yirāji masa. Ito bajiro sätirise yure iso jiojeoja bero masa jeyaro tūorā yirāji iti gaye. “Masare masogū yiguñi Dios”, yire oca ĩna gotiroti iso oca cani tūorā yirāji masa, yiquĩ Jesús guare.

Jesure ĩna ñiatoni Judas ĩ oca menire gaye

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴ Ito yija bero gña Jesús rāca riasotirā jña gubojeno ñarā gña rāca gagu Judas Iscariote wame cutigu paia ujarāre busigu waquĩ. ¹⁵ Ito bajiri ado bajiro gotiyijū ĩ ĩnare:

—Jesure mña ñia masitoni mñare yñ gotija, ¿nocō jairo yure waja yirājida mña? yi busiñi Judas ĩnare.

Ito ĩ yija tūocōri, sīgū masucō gāji ye jña dñamocō ñarise niyeru tiri ĩsiyjarā ĩna. ¹⁶ Iti niyeru boca āmicōri: “¿No bajiro yicōri Jesure ruorujatibe yñ ĩre ĩna ñiatoni?” yi tūoĭa ñayijū Judas iti rumare.

Jesús ĩ basusare gaye

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹⁷ Ito yija naju wadarise uco wñoya mani bara rumu cōña wacu guare. Gña Jesús rāca riasotirā ado bajiro ĩre seniñacu:

—Pascua basa ñaroca baroti gaye, ¿nojñ menirujati mñca? yi seniñacu gña ĩre.

¹⁸ —Cutojñ wasa mña. Ito mña ejaja sīgure bujarā yirāji mña. Ado bajiro ĩre yiba: “Ado bajiro roti ñucami gña ujñ guare. Jabetoti rñya yñ wējoroto. ĩ ya wijñ Pascua basa meniana mani, yi ñucami guare riasogñ”, yiba mña, yiquĩ Jesús guare.

¹⁹ “Ito bajiro yiba mña”, Jesús ĩ guare yicato bajiroti yicu gña. Ito bajiroti Pascua basa ĩre meni ĩsisuocu gña.

²⁰ Iti ñami gña ĩ rāca riasotirā jña gubojeno ñarā ba rujicu ĩ rāca. ²¹ Gña baroca ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Riti mñare gotia yñ. Sīgū mña rāca gagu yure ñiatoni gājerāre gotigu yiguñi, yiquĩ Jesús guare.

²² Ito ĩ yija tūocōri, bato bojori bujacu gña. Ito bajiri sīgū ruayabeto Jesure seniñacu gña:

—¿Yu Ūju yuti ñabeati yu mure oca menirocu? yi seniñacu gua Jesure.

²³ Ado bajiro cadiquĩ Jesús guare:

—Yu bari tẽro ba ijagu ĩ ñagũ yiguĩji yure ñiatoni gãjerãre gotirocu. ²⁴ Dios oca iti gotiro bajiroti rẽtaro yiroja yure. Yu ña Masa Rĩjoru. Yure sãarã yirãji masa. Bujato yiguĩji yure ñiatoni gãjerãre gotirocu. Rujeabiticõ rujabojañi ñama, yiquĩ Jesús guare.

²⁵ Ito yija bero Judas Jesure ñiatoni gãjerãre gotirocu busiquĩ. Ado bajiro yiquĩ ĩ:

—Yure riasogu, çyuti ñati mure ñiatoni gãjerãre gotirocu mu tija? yiquĩ ĩ Jesure:

—Muti ña, yiquĩ Jesús ĩre.

²⁶ Ito yija bero gua ba rujiroca ĩ ya ãmoju naju ãmi rucocuĩ Jesús. “Queno ya Dios mu”, yicõri gua ĩ rãca riasotirãre batoquĩ.

—Baya, iti ña yu ya ruju robo bajiro bajirise, yiquĩ Jesús guare.

²⁷ Iti gua ba tĩoroca rujatẽro ãmi rucocõri, “Queno ya yu Dios mu”, yiquĩ Jesús. Ito yicõri guare io batoquĩ.

—Mua jeyaro itire idiya. ²⁸ Iti ña yu ya rĩ robo bajiro bajirise. Jãjarã ña ñeñaro yirise ña waja yi ĩsitoni, yu ya rĩ budiro yiroja. Itire ticõri, “Oca mame Dios ĩ goticãdo bajiroti bajia”, yi tũoĩa masirã yirãji mua. ²⁹ Riti mure gotia yu. Adi sitaju mucana juaji mua rãca uyé ide idibicu yiguja yu. Ūmacũju yu Jacu ĩ rotiroju mucana tũdi mua rãca idigu yiguja yu, yiquĩ Jesús guare.

“ *Jesure masibea yu, yigu yiguja mu*”, *Pedrore Jesús ĩ yire gaye*

(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

³⁰ Ito ĩ yija bero Diore basacu gua. Basa tĩocõri Olivos wame cutiri tũriaju wacu gua. ³¹ Ito gua waroca ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Adi ñamiti yure jidicãcõri watorã yirãji mua ñarocõti. Yure mua wagoja cani, Dios oca tutiju iti gotiado bajiroti rẽtaro yiroja. Ado bajiro gotia iti. Tũote mua: “Oveja coderi masure sãagũ yiguja yu. Ito bajiri ĩ ya oveja rudi batecoarã yirãji”, yi gotiami Dios ĩ oca tutina. ³² Yure ña ñiaja ticõri, rudi batecoarã yirãji mua. Ito bajibojarocati yure ña sãaja bero mucana tũdi catigu yiguja yu. Tũdi caticõri mua rioju busa Galilea sitaju wacu yiguja yu, yiquĩ Jesús guare.

³³ Ito ĩ yija tũocõri, ado bajiro yiquĩ Pedro ĩre:

—Ñnama mure wagobojarocati yuama wagobicu yiguja yu, yiquĩ ĩ Jesure.

³⁴ Ito ĩ yija tũocõri, ado bajiro cadiquĩ Jesús ĩre:

—Riti mure gotia yu. Adi ñamiti busurijua cara i yujiroto riojua u diaji, “Jesure masigũ meje ña yu”, yigu yigujua mu, yiquĩ i Pedrore.

³⁵ —Yure ña sãa ãmoja cuni, “Jesure masibea yu”, yibicu yigujua yu, yiquĩ Pedro Jesure.

Ito bajiro Pedro i yija tuocõri, gua Jesús rãca riasotirã ito bajiro riti yi jedicu gua cuni ija.

Getsemaní wame cutiri weseju Jesús i Diore rãcubure gaye (Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶ Warãju Getsemaní wame cutiri weseju ejacu gua Jesús rãca. Itoju ejacõri ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:

—Õ Diore busigu yu waroca riti, ado rujiya maji, yiquĩ Jesús guare.

³⁷ Pedrore, Zebedeo rãa jãarãre ji waquĩ Jesús. Wacuti buto tuõia bojori bujaquĩ Jesús. ³⁸ Ito yija ado bajiro yiyiju Jesús i rãca wacãnare:

—Yu ya usiju buto tuõia bojori buja yu. Ito bajiro yu bojori bujaja, usi jediri guijoro bajia yure. Ado yure yu ñaña maji. Canibeja. Yu rãcati tiba maji, yiyiju Jesús ñare.

³⁹ Ito yicõri ito sõjua busa wa remoyiju Jesús. Sitaju i ya rio cãoro muqueacõri Diore busiyiju i:

—Cuna ñejua mu yi masibiti manoja. Yu tõbujaroti gaye mu camota ãmoja, camota masigũja mu. Ito bajibojarocati yu ãmoro bajiro meje yigujua mu. Mu ãmoro bajiro mu yija quena, yi busiyiju Jesús Diore. Itocõ i busi tujarocati canigocõcu guama ija.

⁴⁰ Ito i yija bero Pedro mesa tu tãdi ejayiju ña caniroca. Ado bajiro busiyiju Jesús Pedro mesare:

—¿Coji cõrecõ canimenati yu rãca ti sãobeati mua? ⁴¹ Canibesa mua maji. Yu rãcati tiya. Rãmure cãdibe yirona Diore seniña mua maji. Riti mure masia yu. Mua ya usijua queno tuõiarã ñabojarãti mua ya rujua queno yi masibea mua. Yure queno cãdi ãmobarãti queno cãdimenaji mua, yiyiju Jesús Pedro mesare.

⁴² Ito yicõri mucana tãdi wacuju ado bajiro Diore busiyiju Jesús:

—Yu Jacu yu tõbujarotire mu camota ãmobeja quena ñaroja. Mu ãmoro bajiroti bajiaro, yiyiju Jesús Diore busigu. Ito bajiro Jesús i Diore busiroca canicoayjarã Pedro mesa mucana.

⁴³ Tãdi wacu ña caniroca tãdi ejayiju Jesús mucana. Buto wujo ñare jeobujaja caniyjarã ña. ⁴⁴ Ito bajiro ñare busicãriti mucana Diore busigu wayiju Jesús. Ito yicõri Diore i busiado bajiroti tãdi busiyiju mucana. ⁴⁵ Ito yija bero gua tu ejacõri guare yujioquĩ Jesús:

—¿Tujacã canirã yati mua maji? Itocõti eja waju Masa Rĩjorũre ñiacõri ñeñaro yirãre ña İsirotijũ eja waju İja. İti ña yũ Masa Rĩjorũ. ⁴⁶ Ito bajiri yujiya mua. Wato. Yũre ña ñiatoni gotiri masũ wadicoami İja, yiquĩ Jesũs gũare.

Jesure ña ñiare gaye

(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Ito bajiro Jesũs gũare ĩ busi ñaroca riti, jũa gũbojeno ñagũ Judas ejaquĩ. Jãjarã ĩ rãca wadicã sarera jãiri rũcorã, gãjerã yucũ rũcorã. Paia ujarã, judio masa bucũrã ña cõajare wadifi ña. ⁴⁸ “Ado bajiro mũare goticũja yũ”, yi ñnare busi wadicãri seyoñi Judas:

—Recoti yũ usugũ ĩti ñagũ yiguĩji Jesũs. İre ñiama mua, yi ñnare busi wadiri seyoñi ĩ.

⁴⁹ Gũa tũ ejacõri ado bajiro yiquĩ Judas Jesure:

—¿Ñati yũre Riasogũ mu? yi ejaquĩ ĩre.

Ito yigũti wayugajũ muwãcõri Jesure usuquĩ ĩ.

⁵⁰ —¿No yigũ wadiri yũ baba mu? yiquĩ Jesũs ĩre.

Ito ĩ yiroca ĩre ñiacã Judas rãca wadiana.

⁵¹ Ito bajiro Jesure ña ñiaja ticõri, sĩgũ gũa rãca gagũ ĩ ya sarera jãĩ ãmiquĩ, ito yicõri paia uju ya moari masũre gãmorõ jataquĩ. ⁵² Ito ĩ yija ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesũs ĩre:

—Mũ ya sarera jãĩ mũcana iti wiroju ñusacõña. Sarera jãina gãmeri jarã itinati godarã yirãji. ⁵³ Adocãta yũ Jacũre yũ seni ñucaja, ángel mesa jãjarãguti jũa gũbojeno masa buturi cõagũ yiguĩji ĩ. ¿Itire masibeati mua? ⁵⁴ Ito bajibojarocati ĩre senibicũ yigũja yũ. Yũre ña ñiajare ito bajiro gotia Dios oca. “Ito bajiroti rẽtarõ yiroja”, Dios ĩ yicãre ñari, ito bajiroti bajiro ya yũre, yiquĩ Jesũs gũare.

⁵⁵ Ito yicõri ĩre ñiarã ejarãre ado bajiro yiquĩ Jesũs:

—¿Riniri masũre ñiarõna bajiro sarera jãiri rãca, yucũ rãca yũre ñiarã wadiri mua? Co rũmũ ruyabeto mua wato riaso ruijotibojacũ yũ minijua wiju. Ito bajibojarocati yũre ñiabiticũ mua maji. ⁵⁶ Jeyaro yũre rẽtarõti Diore goti İsiri masa ña ucado bajiroti rẽtarõ ya, yiquĩ Jesũs ĩre ñiacãnare.

Jesure ña ñiaja ticõri, rudicoacũ gũa. Jesũs sĩgũti ña rãca tujaquĩ.

Ujarã ñasarã, “Seti ña mũre”, Jesure ña yire gaye

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55,63-71; Jn 18.12-14,19-24)

⁵⁷ Jesure ñiacõri paia uju Caifãs wame cũtigũ tũ ĩre ãmi wayijarã. Itojũ minijua ñayijarã judio masa rotirise riasori masa ito yicõri ña masa bucũrã cũni minijua ñayijarã ña. ⁵⁸ Jesure ña ãmi waroca sõbũsa yeyo ti sũya wayiju Pedro. Paia uju ya wi soje riojo sãjacõri rujiyiju Pedro. Iti wi coderi masa rãca

rujiyijũ ĩ. “No bajiro Jesure ĩna yi gajanoaja ticũja yũ”, yirocu ito bocati rujiyijũ Pedro.

⁵⁹ Paia ujarã, ujarã ñasari masa cuni Jesure sĩa ãmoyijarã ĩna. Ito bajiri, “Ado bajiro ñeñaro yiquĩ Jesús”, yi ruo gotironare ãmabojayijarã ĩna. ⁶⁰ Jãjarã socari masa ĩna oca menibojarocati, “Riti bajaia ĩna gotirise”, yi masibisijarã ĩna. Sũsari jũarã ruo gotiri masa ejayijarã ĩna. ⁶¹ Ado bajiro gotiyijarã:

—“Dios ya wi minijuara wi iti wire yũ ruyuriocõja, udia rãmũ beroti mũcana iti wire jõrojocõgũja yũ”, yiquĩ ãni, yiyijarã ĩna.

⁶² Ito ĩna yija tũocõri, paia uju wãmũ rãgũcõri ado bajiro yiyijũ Jesure:

—¿Cũdibicũti yati mũ? Ito bajiro mũre ĩna bũsituja, ¿no yireoni yirã yati ĩna? yibojayijũ ĩ Jesure.

⁶³ Ito ĩ yibojarocati Jesuama cũdibisijũ ĩre. ĩ cũdibeja ticõri, ado bajiro yiyijũ paia uju Jesure mũcana:

—Dios catigũ ĩ tiro riojo riojo gotiya mũ. ¿Mũti ñati Cristo Dios ĩ cõaru? ¿ĩ macũti ñati mũ? Gũare gotiya maji, yiyijũ ĩ Jesure.

⁶⁴ —Mũ seniñaro bajiroti, ĩti ña yũ. Gaje ado bajiro mũare gotia yũ: Dios jeyaro masigũ ya riojocadũja Masa Rĩjoru ĩ rujiija tirã yirãji mũa. Ito yicõri ũmacũjũ ide buerina ĩ ruji wadija tirã yirãji mũa. ĩti ña yũ Masa Rĩjoru, yiyijũ Jesús paia ujure.

⁶⁵ Ito bajiro Jesús ĩ yija tũocõri, bũto junisinigũ ĩ ya yutabuju tũa ñigãyijũ:

—Ãni ãmũgũ ñeñaro Diore bũsituami. Gãjerã, “ĩre seti ña”, yironare ãmare ma ĩja. Mũa cuni Diore ĩ bũsituja tũoa mũa.

⁶⁶ ¿No bajiatĩ mũaca? ¿No bajiro ĩre yirũjati mani? yiyijũ paia uju masare.

—Seti ñasacõa ĩre. Sĩarũjami, yi cũdiyijarã masa.

⁶⁷ Ito yija Jesús ya riore go ide eobate guyijarã ĩna. Ito yicõri ĩre jayijarã. Gãjerã ĩ ya rioju jayijarã. ⁶⁸ ĩ ya cajea moabiacõri, ĩre jayijarã ĩna. Ito yicõri ado bajiro ĩre seniña tudiyijarã:

—Riti Cristo Dios Macũ mũ ñaja, “ĩ yũre jami”, yi masigũja mũ, yi tudiyijarã ĩna Jesure.

Jesure masibea yũ, Pedro ĩ yire gaye

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18,25-27)

⁶⁹ Wi totijũ ito bajiro rẽtaroca, macũju soje riojo rujicõayijũ Pedro. Sĩgõ moa ĩsiri maso Pedro tũ ejacõri ado bajiro yiyijũ ĩre:

—Jesús Galilea sita gagũ rãca wa ucuyijũ mũ cuni, yiyijũ iso ĩre.

⁷⁰ Ito bajiro iso yija tũocõri, masa jeyaro ĩna tũoro riojo ado bajiro yiyijũ Pedro:

—“Riti ya mũ”, yi masibea yũ mũre, yi ruoyijũ Pedro isore.

⁷¹ Sãjasuora soje tã Pedro ã ejagu wagu yiroca tiyijo gajeo m̄cana:

—Jesús Nazaret cuto gagu rãca wa ucuñi ã cuni, yiyijo gãjerãre gotigo.

⁷² —“Dios ã tiro riojo ãre masibea yu”, ya yu, yiyiju Pedro.

⁷³ Ito bero yoa busari Pedrore ado bajiro yiyijarã gãjerã:

—Riti ña. Jesús rãca wa ucuguti ña m̄ cuni. Ñare bajiroti busia m̄ cuni, yiyijarã ña Pedrore.

⁷⁴ —Ito bajiro m̄na busigure tiãbea yu. Rũore oca yu gotija, Dios yũre sãjaro, yi oca sũoro busiyiju Pedro.

Ito bajiro ã yiroca riti cara yujicoayiju ãja. ⁷⁵ Cara ã yujija tũocõri, Jesús ãre busigorere tũoã bũjayiju Pedro: “Cara ã yujiroto riojua udiãji, ‘Jesure masibea yu’, yigu yigũja m̄”, Jesús ã yire tũoã bũjayiju Pedro. Ito budi wacõri bũto otiyiju ãja.

27

Pilato tũju Jesure ñna ãmi ejare gaye
(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

¹ Busuri gaje rumu paia ujarã, judio masa busurã minijua ñayijarã. Sũgure bajiro riti tũoãcõri, “Ado bajiro Jesure sãrũja mani”, yi tũoã ñayijarã ñna. ² Ito bajiro ñna yija bero Jesure ãmoju siacõri ãmi wayijarã ñna. Ito yicõri ãre ãmi wacõri Pilatore ãsiyijarã ñna. Romano masa uju ñayiju Pilato.

Judas ã godare gaye

³ Judas Jesure ñna ñiatoni gotiru, “Jesure sãrã go yiru ãna”, yi tũoãyiju Judas. Iti tũoãcõri, “Queno yibiticu yu”, yi tũoã bojori bũjayiju Judas. Ito bajiri paia ujarãre, judio masa busurãre cuni ñna tã wacõri niyeru treinta tiri ã bũjabojare judacõayiju ñna.

⁴ Ado bajiro ñna yiyiju ã:

—Queno yibiticu yu. Ñe seti macureti m̄are oca menibojacu yu, ãre m̄na ñiatoni, yiyiju ã paia ujarãre.

Ito bajiro ã yibojarocati ado bajiro ãre cãdiyijarã ñna:

—Ito bajiro m̄ guare yibojaja, no yibea guare. Mureti seti ñaroja, yiyijarã ñna Judasre.

⁵ Ito ñna yija tũocõri, Dios ya wiju niyeru cujiri rea bateyiju Judas. Ito yi, budicoayiju. Budi wacõri yucũgũju m̄jayiju. Mũjacõri ãmasiti ã ya ãmũmajũ jũgũbo cano yicõri quedi yoja godayiju.

⁶ Dios ya wiju niyeru cujiri ã rea batere mioyijarã paia ujarã. Itire ãmicõri ado bajiro yiyijarã:

—Adi niyeru mani sãrocure ã goticati waja ñacãre ñacu adiana. Sãre waja mani waja yire ña. Ito bajiri Diore yiari masa ñna niyeru sãri jedoju sãdo ma, yiyijarã ñna.

⁷ Sīgũre bajiro tũoĩacõri, “Riri goje ñari sitajũ waja yiana mani”, yi tũoĩayijarã ñna. “Iti sita ñaro yiroja gaje masare mani yujeroti sita”, yi tũoĩayijarã ñna. ⁸ Ito bajiri adi sita adi rumũri cãni, sĩare wajana ñna waja yira sita wame cutia maji. ⁹⁻¹⁰ Ito bajiro ñna yija jane mejeju Diore goti ĩsiri masũ Jeremías ñayoru ĩ ucare ado bajiro bajiadoja: “Treinta niyeru kujiri ñarise ãmicõri riri goje ñari sita waja yiyijarã ñna, Dios ĩ ãmocãdo bajiroti. ‘Itocõti waja cutiami sīgũ ãmũgũ’, yi tũoĩayijarã Israel sita gãna”, yi ucañi Jeremías ñayoru. ĩ ucado bajiroti rẽta adi.

Pilato Jesure ĩ seniĩare gaye

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

¹¹ Jesure ãmi wacõri Romano masa ujũ Pilato wame cutigũ tu ãmi ejayijarã ñna. Ito bajiri ĩ riojo rũgõyijũ Jesũs. ĩ Jesure ado bajiro seniĩayijũ:

—¿Mũti ñati judio masa ujũ? yiyijũ ĩ Jesure.

—Mũ yiro bajiroti bajaia, yiyijũ Jesũs ĩre.

¹² Ito ĩ yija tũocõri, paia ujarã, judio masa bucũrã cãni, “Īti ñami ñeñaro yigũ. Queno yigũ meje ñami ĩ”, ñna yibojaja, ĩnare cãdi ñuca yibisijũ Jesũs. ¹³ Ito bajiro Jesure ñna busitujã tũocõri, ado bajiro seniĩayijũ Pilato Jesure:

—Ito bajiro mũre ñna seti yija, ¿tũobeati mũ? yiyijũ ĩ Jesure.

¹⁴ Ito ĩ yibojarocati cãdibisijũ Jesũs ĩre. ĩ cãdibeja tũocõri, tũoĩa oca jai rũgõyijũ Pilato. Ito bajicõri ñe tũoĩare mañijũ ĩre.

Jesure sĩarũja mani, ñna yire gaye

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

¹⁵ Pascua basa ñari rumũre ado bajiro yisotiyijũ romano masa ujũ. Tubiara wijũ ñarãre “Īre bure ãmoa gũ”, ñna yi besegũre bucõasotiyijũ ĩ, basa ñari rumũ. ¹⁶ Iti rumũri tubiara wijũ ñayijũ sīgũ, masa jeyaro ñna masi jedigũ Barrabás wame cutigũ. ¹⁷ Masa ñna minijua ñaroca ado bajiro seniĩayijũ Pilato:

—¿Ñimũjũare yũ bucõare ãmoati mũa? ¿Barrabásre, Jesucristo mũa yigũre bucõagũtite? yi seniĩayijũ Pilato.

¹⁸ “Jesure tũo junisinicõri yũre ĩsicã no cãni”, yi tũoĩa wacũ ito bajiro yiyijũ Pilato.

¹⁹ Gãjerã ujarã rãca Pilato ĩ rujiroca ĩ manojõ ĩre oca cõayijõ: “Ñeñaro yibesa ĩre. Ñe seti macũ ñami. Guijoro cãimũ yũ ĩ gaye. Ito bajiri bũto oca jaia yũ”, yi oca cõayijõ iso, iso manũjũre.

²⁰ Paia ujarã, judio masa bucũrã cãni, “Barrabásjũare bucõa rotiya mũa”, yiyijarã ñna masare. “Ito yicõri Jesure sĩa rotiya mũa”, yiyijarã ñna masare. Ito bajiro ñna yijare ito bajiroti tũoĩayijarã masa cãni. ²¹ Ito ñna yija bero masare mũcana ado bajiro seniĩayijũ ujũ Pilato:

—¿Nijũare yũ bucõare ãmoati mũa? yi seniĩayijũ Pilato ĩnare:

—Barrabásjũare mũ bucõare ãmoa gũa, yiyijarã ãna Pilatore.

²² Ito ãna yija tũocõri, ado bajiro ãnare seniãayijũ ã:

—¿No bajiro yigũti yũ Jesure, Cristo mũa yigũreama? yi seniãayijũ ã masare.

Ito ã yija ãna ñarocõti ado bajiro ãre awasã cũdiyijarã:

—Yucũtẽojũ ãre jaju sãacõña mũ, yiyijarã ãna.

²³ Ito ãna yija tũocõri:

—¿Ñeonire ñeñaro yicati ãni? yiyijũ Pilato ãnare.

Ito ã yibojarocati mũcana tũdi awasãyijarã ãna:

—Yucũtẽojũ jaju sãacõña ãre, yiyijarã ãna Pilatore.

²⁴ Ito ãna yija tũocõri, “No robojũa yi masibicũja yũ”, yi tũoãayijũ Pilato. “ãna ãmoro bajiro yũ yibeja, ãnamasiti gãmeri birarã yirãji”, yi tũoãayijũ Pilato. Ito bajiro tũoãacõri ide ãni rotiyijũ ã. Ito yicõri masa ãna tiro riojo ãmo coecõri ado bajiro gotiyijũ ã masare:

—ãni ñeñaro yibicũre mũa sãaja, yũre seti ma. Mũareti seti ña, yiyijũ ã masare.

²⁵ Ito ã yija tũocõri, masa ñajediro ado bajiro ãre cũdi jediyijarã:

—Gũa, gũa rãre cũni seti ñaro yiroja ãre gũa sãaja, yiyijarã ãna Pilatore.

²⁶ Ito yija bero Barrabásre bucõayijũ Pilato. ãre bucõacõri ã ya surarare ãsiyijũ Pilato Jesure ãna bajetoni, ito yicõri yucũtẽojũ ãna jaju sãatoni.

²⁷ Jesure ãni wacõri uju ya wijũ ãni ejayijarã ãna. Surara jeyaro Jesure gãni bia rũgũyijarã. ²⁸ ã sãñarise yutabuju ruacõri, uju ã sãñarise sũari buju ãre sãyijarã. ²⁹ Ito yicõri jota bedo ãna menira bedo Jesure rijogaju jeoyijarã ãna. Ito yicõri riojocadũja ãmo jota jã ãsiyijarã. Uju ã rũcori jã bajiri jã ãre ãsiyijarã ãna. Iti ãre ãsi tũocõri ã riojo rijomunigãna ñini rũjũyijarã ãna. Gaje ado bajiro ãre aja tudiyijarã:

—Judio masa uju yoari catiba mũ, yiyijarã ãna Jesure.

³⁰ Ito yicõri go ide ãre eobate guyijarã ãna. ã rũcori jã ãmacõri ã ya rijogaju jayijarã ãna. ³¹ Ito bajiro ãre ja tudi tũocõri ã ya yutabuju sũaro ruayijarã ãna mũcana. Ito yicõri ã yaro ñasũoadojũare sãyijarã. Yutabuju sã tũocõri yucũtẽojũ jaju sãarona ãre ãni wayijarã ãna.

Yucũtẽojũ Jesure ãna jaju sãare gaye

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³² Cũto sõjũa ãre ãni warãju sãgũ Cirene gagũ Simón wame cutigure bocayijarã ãna. ãre bocacõri Jesús gajari tẽo gaja rotiyijarã ãna ãre.

³³ Ito baji warãju Gólgota wame cutirijũ ejayijarã ãna. “Rijoga gõa iti ñariju”, yireoni ña Gólgota yire. ³⁴ Ito ejacõri Jesure uyé

ide jiarise wuocōri ioyijarā ĩna. Itire idiĩacōri itocō idi jidicāyiju Jesús.

³⁵ Jesure yucutēoju ĩna jaju tjoja bero, “Ñimajua ĩ ya yutabuju bujaja tiana mani”, yirona gūta ajerina rea ajeyijarā ĩna. Ito bajiro ĩna yija Diore goti ĩsiri masu ñayoru ĩ ucado bajiroti rētayiju. Ado bajiro ucayoñi ĩ. Tnote: “Yu ya yutabujure ĩnamasi gāmeri batorona gūta ajerina gāmeri rea ajecā ĩna”, yi ucayoñi Diore goti ĩsiri masu. ³⁶ Ito bajiro aje tlocōri ĩre code rujijijarā surara. ³⁷ Jesús ya rijoga weca rujajāi uca wōyijarā ĩna. “Adi seti ña ĩre”, yira jāi uca wōyijarā ĩna. “Āniti ñami Jesús judio masa uju”, yi wāñayiju iti jāiju.

³⁸ Jesús rāca jūarā riniri masa jaju ecoyijarā. Sīgure ĩ ya riojocaduja, gājire ĩ ya gācoduja jaju rūgōyijarā ĩna. ³⁹ Masa ĩna rētaja, rijogari yureyure yi rētayijarā ĩna Jesure busiturā. ⁴⁰ Ado bajiro yi aja tudiyijarā ĩna Jesure:

—“Dios ya wire jore batecācōri mncana ndia rmm beroti menicōgū yigūja yu”, mu yigu ñaja mmasiti mu ya rujure masogū yigūja mu. “Riti Dios Macu ña yu”, mu yijama, mmasiti yucutēore rujigogu yigūja mu, yi aja tudiyijarā ĩna Jesure.

⁴¹ Paia ujarā, judio masa rotirise riasori masa, ĩna masa bucurā cuni ito bajiroti Jesure aja tudi ñayijarā ĩna.

⁴² —Gājerāreama masobojañi. ĩ ito bajibojaguti ĩ ya rujureama maso masibeami ĩ. Judio masa uju mu ñaja yucutēore rujigogu yigūja mu. Ito bajiro mu yija ticōri, mare tuorūnarā yirāji gua. ⁴³ “Dios Macu ña yu. ĩre tuorūna yu”, yicu mu. Ito bajiri mare ĩ maija ĩmasiti mare masogū yiguñi, yi aja tudiyijarā ĩna.

⁴⁴ Jūarā ĩ rāca yucutēoju jaju ecoana rācati busituyijarā Jesure.

Jesús ĩsi jedire gaye

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵ Ito yija ũmacañi riojo ñabojarocati raitlacoayiju ĩja. Udiaji cōrecō raitla ñayiju. ⁴⁶ Ito yija ñamica tres ñaroca sēoro ado bajiro awasāyiju Jesús:

—Elí Elí, ¿lama sabactani? yiyiju Jesús. “Dios yu Jacu, ¿no yija yure jidicāti mu?” yireoni ñayiju iti ĩ awasārise.

⁴⁷ Coriarā itiju ñana ĩ awasāja tuocōri, ado bajiro yiyijarā ĩna:

—Diore goti ĩsiri masu Elías ñayore jigū yiru ĩ, yiyijarā ĩna.

⁴⁸ Sīgū ĩre aja tudigu ũmaquedi wacōri ide udi āmirisena uyé ide jiare weoyiju. Yucuna sia wōcōri Jesús ya rise tu ñutubojayiju. Idibisiju Jesús. ⁴⁹ Ito bajiro ĩ yibojarocati ado bajiro yiyijarā gājerā:

—Yibesa mu ito bajicōato. Elías ñayoru ĩre masogū ejaja tiana mani, yiyijarā ĩna.

⁵⁰ Mucana susari oca sēoro awasācōri usi jediyijū Jesús. ⁵¹ Itijū Dios ya wi yobiado saya webutiro ūmacūjūana űigā ruji wadicōri jacajū űigā ruji ejacoayijū. Ito yicōri sita ueyijū. Gūtagāri cūni wadicoayijū. ⁵² Masari cumari cūni janacoayijū. Ito bajicōri jājarā Diore tūorūnarā tūdi catiyijarā. ⁵³ Ito bajiri masari cumajū űana budiyijarā ĩna. Budicōri Jesús ĩ tūdi catija bero Jerusalēnjū Dios ĩ mairi cūtoju wa ucuyljarā ĩna. Masa jājarā tiyljarā ĩnare, ĩna wa ucuja.

⁵⁴ Jesús yucutēo ĩ yosaroca maji, surara ĩna ūju cūni code űayijarā maji. Sita iti ueja, ito yicōri gaje iti rētaja ticōri, buto gūyljarā ĩna. Ito bajiri ado bajiro yiyijarā:

—Riti bajia, Dios Macuti űabojaűi āni, yiyijarā ĩna.

⁵⁵ Jājarā romia cūni sōjū ti rūgōyljarā. Galilea sita Jesús ĩ űaroca maji ĩre sūyasūoyijarā ĩna. Ito yicōri ĩre ejabūasotiyijarā.

⁵⁶ ĩna wato űayijo María Magdalena, ito yicōri María Santiago, José jaco. Zebedeo rīa jaco cūni űayijo.

Jesure ĩna yujere gaye

(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁵⁷ Iti rāio wadiroca sīgū José wame cutigū Arimatea gagū ejayijū. Niyeru jaigū űayijū ĩ, ito yicōri Jesús rāca riasotigorū űayijū. ⁵⁸ Jesure yujerocū Pilatore senigū wayijū José. Pilato tū ĩ ejaja ĩ seni ejaro bajiroti rotiyijū ĩ. ⁵⁹ Ito ĩ yija tūocōri, Jesús ya rujure rujiogū wayijū ĩ. ĩre rujiocōri saya űeri manona ĩre gūmayijū. ⁶⁰ Ito yicōri masari cuma mamajū gūta toti ĩ menirajajū ĩre cūyljū. Ito yicōri masari cuma soje gūtagā jajocana biacū, wacoayijū. ⁶¹ Ito bajiro ĩ yiroca masari cuma riojo María Magdalena, ito yicōri gajeo María ruji codeyljarā ĩna.

Jesús ya masari cuma ĩna codere gaye

⁶² Gaje rūmūti űayijū tujacāra rūmū. Iti rūmūti paia ūjarā, fariseo gaye tūōlarā cūni Pilatore busirā wayijarā. ⁶³ Ado bajiro ĩre gotiyijarā ĩna:

—Gūa ūju tūoya: Jesús socari masū ĩ yicati gaye masi būjabū gūa. “Ūdia rūmū bero mucana tūdi caticūja yū”, yiqū ĩ godaroto riojūa. ⁶⁴ Ito bajiri ĩ ya masari cuma soje tū surara code roticōaűa ĩ rāca riasotigoana űami ĩ ya ruju rinime yirocū. ĩ ya rujure ĩna āmija, “Godarū űabojaguti mucana tūdi caticoami”, yirā yirāji ĩna. Ito bajiro ĩna yija cajero rūocato rēto busaro socarā yirāji ĩna, yiyijarā ĩna Pilatore.

⁶⁵ Ito ĩna yija tūocōri, ado bajiro yiyijū Pilato:

—Mūare cūni coderi masa űacāma. ĩnareti tirūnū rotiba. Queno ĩna tirūnūja quena űaro yiroja, yiyijū Pilato fariseo gaye tūōlarāre.

⁶⁶ Ito ï yija tɔocõri, Jesús ya masari cumare, coderi masare code roti cūyijarã ãna. Ito yicõri, “Adi masari cumare jana yibesa mɔa”, yire gaye wame wõyijarã ãna masari cumajɔ.

28

Jesús ï tɔdi catire gaye

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Tujacãra rɔmɔm iti jediroca mɔcana moasɔora rɔmɔm iti busu mɔja wadiroca María Magdalena ito yicõri gajeo María, Jesús ya masari cumajɔ tirã wayijarã ãna. ² Ito ãna waroca ñajasaroti sita ɔeyijɔ. Sigũ ángel ruji ejayijɔ. Ruji ejacõri masari cuma gũta ãna biabojaragare janayijɔ ï, ito yicõri itiga joere rujiyijɔ. ³ Bɔjo ï borea yirisere bajiro yogɔ ñayijɔ ï, ito yicõri ï ya yutabuju cɔni bɔto botirise ñayijɔ. ⁴ Ìre ticõri güirã ãna ya rujɔri nɔɔoyijarã coderi masa. Godacãna robo bajiro ñayijarã ãna. ⁵ Ito yija ángel ado bajiro yiyijɔ romiare:

—Güibesa mɔa Jesús yucutẽojɔ ãna jaju sɔarure ámarã ya mɔa, yɔ tija. ⁶ Mami ado. Ì goticãdo bajiroti tɔdi caticoañi. Ìre cūgorajɔ tirã wadite mɔa. ⁷ Coji wasa ï rãca riasotigoanare gotitẽña. “Ì gotiado bajiroti mɔcana tɔdi caticoañi”, yiba. “Mani riojɔ bɔsa Galileajɔ warocɔ ñayijɔ ï. Itojɔ ìre tirã yirãji mani”, yì gotiba mɔa Jesús rãca riasotigoanare, ya yɔ mɔare, yiyijɔ ángel.

⁸ Ito ï yija tɔocõri, masari cuma budicõri güi ùmaquedi wayijarã ãna. Güibojarãti bɔto wanɔre rãca Jesús rãca riasotigoanare gotirã wayijarã romia. ⁹ ãna wabojaroca riti ñnare seniã ejayijɔ Jesús. “¿Ñati mɔa?” ï yija tɔocõri, bɔto wanɔyijarã ãna. Ito bajiri ìre rúcabɔorã ï ya gɔbo wana cɔniyijarã ãna. ¹⁰ Ado bajiro yiyijɔ ï ñnare:

—Güibesa mɔa. Yɔ rãca riasoticãnare oca gotitẽña. “Galileajɔ wajaro. Itojɔ ìre tirã yirãji mani”, yiba ñnare, yiyijɔ Jesús romiare.

Ado bajiro bajiyija, yì surara ãna gotire gaye

¹¹ Romia ãna wagoja bero masari cuma code ñana cɔtojɔ ejacõri paia ɔjarãre gotiyijarã iti rêtado bajiroti. ¹² Iti oca tɔocõri judio masa bɔcɔrã rãca bɔsirã wayijarã paia ɔjarã. Sigũre bajiro tɔoñacõri coderi masa rɔori oca ãna gotitoni ñnare jairo niyeru ïsiyijarã ãna. ¹³ Ado bajiro ñnare rɔo rotiyijarã ãna:

—“Ñami gɔa canigoja bero Jesús rãca riasotigoana ï ya rujɔre ámirã ejañi ãna”, yì goti batoba mɔa masa jeyarore, yiyijarã paia ɔjarã ito yicõri judio masa bɔcɔrã cɔni. ¹⁴ Mɔa rɔo gotirise ɔjɔ ï tɔo masija gɔamasiti mɔare bɔsi queno ïsirã warã yirãji, yiyijarã ãna coderi masare.

¹⁵ Iti niyeru boca ãmi tĩocõri, ãnare ãna rotiro bajiroti ruo goti ucurã wayijarã ãna. Ito bajiri adi rumuri cuni, “Tudi catigu meje yiñi Jesús. Ì rãca riasotiri masa rinirã yiñi ãna”, yire gaye busiama judio masa adi rumuri cuni.

Ado bajiro yu oca masare riasoba mua, yi Jesús ì rotire gaye (Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁶ Jesús tãdi catire, romia ãna gotija tãocõri, Galileaju wacu gna. “Ito gãtagã joeju bocatiba mua”, gnare ì yiadoju wacu gna. ¹⁷ Itoju ejacõri Jesure ticu gna. Ito bajiri ãre rãcubãorã wanucu gna. Coriarã, “Ì meje ñaguñji”, yi tãoãcã ãna. ¹⁸ Ito yija ado bajiro gnare yiqui Jesús:

– Ìmacũju adi tutiju cuni yu rotire gaye jeyaro jidicãmi yu Jacu Dios yure. ¹⁹ Masa jeyarore oca goti ucurã, oca goti ucutẽña mua. Yu ya oca tãorãnaroca yiba ãnare. Yure ãna tãorãnãja ticõri, yu Jacu wame, Espiritu Santo wame, yu wame rãca ãnare idé guba mua. ²⁰ Jeyaro yu rotirise ñarocõti ãna cãditiõni ãnare riasoba. “Co rumu ruyabeto mani rãca ñasotigu yiguñji Jesús. Adi macãrucãro iti jediroto riojãju mani rãca ñasotigu yiguñji ì”, yi tãoãama mua, yiqui Jesús gnare. Itocõ ña.

El santo evangelio según San Marcos

*Yucꝰ manojꝰ Juan idé guri masꝰ ï ña ucare gaye
(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9,15-17; Jn 1.19-28)*

¹ Jesucristo oca mꝰare gotigꝰ ya yꝰ. Ìti ñami Dios Macꝰ. Ito yicõri ado bajiro ñasꝰoa ï oca quenarise gotire gaye. ² Jane mejeꝰ sīgꝰ Diore goti Ìsiri masꝰ ñayijꝰ. Isaías wame cutiyijꝰ ï. Dios ï Macꝰre ï busigore ucañi Isaías ñayorꝰ. Ado bajiro ucayõni ï:

Tꝰoya yꝰ Macꝰ mꝰ. Mꝰ riojꝰa gājire cõagꝰ yigꝰja yꝰ. Juan wame cutigꝰ yiguñi ï, yꝰ oca gotiri masꝰ. Mꝰ ejaroto riojꝰa masare gotigꝰ yiguñi, mꝰ ejaroti gaye ña bocati-toni, yiyijꝰ Dios ï Macꝰre.

³ Yucꝰ manojꝰ masare jigꝰ yiguñi Juan. Ito yicõri sꝰoro ado bajiro ñnare gotigꝰ yiguñi: “Ña yucãña mꝰa. Nocõ mejeti mani Ëjꝰ ejaꝰ yiguñi. Ñeñarise yimenati quenarise riti tꝰoña mꝰa”, yigꝰ yiguñi Juan, yiyijꝰ Dios ï Macꝰre, yi ucañi Isaías ñayorꝰ.

⁴⁻⁶ Ado bajiroti rētayijꝰ ï ucare. Yoari ï ucaja bero yucꝰ manojꝰ ñasotiyijꝰ Juan. Ì sãñari buju camello joa ñayijꝰ. Ito yicõri ï wēñuri wiwo wecꝰ wiwo ñayijꝰ. Rujiro ñimia ñayijarã ï bana. Ito yicõri searã beroa ide ñayijꝰ ï ya bare. Ìre tꝰorã wadiyijarã masa Judea sita gãna. Jerusalén wame cutiri cuto gãna cꝰni Ìre tꝰorã wadiyijarã ña yucꝰ manojꝰre: “Mꝰa ñeñaro yirise jidicãcõri mꝰcana tꝰdi uyabesa. Tꝰdi tꝰoña uya yibesa. Mꝰa ito yija ticõri, ñeñaro mꝰa yirise ãcabojogꝰ yiguñi Dios. Ito mꝰa yija bero idé gu rotiba mꝰa”, yiyijꝰ Juan masare.

Ito yija masa ñeñaro ña yirise Diore ña gotija bero Jordán wame cutirisajꝰ ñnare idé guyijꝰ Juan. ⁷ Ito yicõri ado bajiro masare riaso busiyijꝰ ï:

—Yꝰ bero gāji wadigꝰ yiguñi. Yꝰ rēto busaro masigꝰ ñami ï. Ìre bajiro bajigꝰ meje ña yꝰama. Yꝰ rētoro quenagꝰ ï ñajare ï rãca corocõ ñado ma yꝰ. Ito bajiro quenagꝰ meje ñacõri ï ya gꝰboco õja masibea yꝰ. ⁸ Diore mꝰa tꝰorãñaja ticõri, idena mꝰare gubꝰ yꝰ. Yꝰ bero ejaꝰ Ìama Dios ya usi mꝰare queo sãgꝰ yiguñi, yiyijꝰ Juan masare.

*Jesure idé gure gaye
(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)*

⁹ Iti rꝰmꝰriti Galilea sita Nazaret wame cutiri cꝰtore wa-coayijꝰ Jesús. Wacõri Juan tꝰ ejayijꝰ Jesús. Ì ejaroca Jordán wame cutirisajꝰ Ìre idé guyijꝰ Juan. ¹⁰ Jesús riaca

maja rŕgŕcŕri ĩ ti mŕoja, macŕrŕcŕro soje janayijŕ. Ũmacŕjŕ ĩ ti mŕorocati bujare bajiro bajigŕna quedi sŕja wadicŕri, Jesŕs joe quedi jeayijŕ Espŕritu Santo. ¹¹ Ito bajija bero macŕrŕcŕrojŕ oca ruyuyijŕ. Ado bajiro gotiyijŕ iti:

—Yŕ Macŕ ũa mŕ, yŕ maigŕ. Bŕto wanŕa yŕ mŕre, yi ruyuyijŕ oca.

Rŕmŕa ŕjŕ Jesure ĩ ŕsirio codere gaye

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Itijŕti yucŕ manojŕ Jesure ŕmi wayijŕ Espŕritu Santo.

¹³ Itojŕ ũayijŕ Jesŕs jŕarŕ masacŕ rŕmŕri. Itojŕ Jesŕs ĩ ũaroca, “¿Diore riti cŕdigŕ yiguŕjida Jesŕs?” yirocŕ ĩre ŕsirio codegŕ ejayijŕ Satanŕs wame cŕtigŕ. Ito ĩ yibojarocati Diore cŕdibiticŕ yibisijŕ Jesŕs. Gŕjerona jeyaro wato ũayijŕ Jesŕs. Ito yicŕri Dios ũaro gŕna ŕngel mesa ĩre codeyijarŕ.

Galilea sitajŕ Jesŕs ĩ riasosŕore gaye

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Iti rŕmŕri Juanre ĩna tubiaja bero Galileajŕ wacoayijŕ Jesŕs. Galileajŕ ejacŕri masare Dios oca quenarise riasoyijŕ Jesŕs. ¹⁵ Ado bajiro yiyijŕ Jesŕs masare:

—Itocŕ ũa wajŕ ĩja. Jabeto rŕya ĩre tŕorŕnrŕre Dios ĩ miojuroto. Ito bajiri ũeŕaro mŕa yirisere tŕoŕa bojori bŕjacŕri itire jidicŕŕa mŕa. Dios oca quenarisejŕa riti tŕorŕnrŕa mŕa, yi riasoyijŕ Jesŕs ĩnare.

Wai jori masa jŕariarŕre Jesŕs ĩ jire gaye

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶ Itajura Galilea wame cŕtirita tŕnima rŕja wayijŕ Jesŕs. Ito rŕja wacŕjŕ Simŕn ito yicŕri ĩ ocabaji Andrŕsre cŕni ti bŕjayijŕ Jesŕs. Wai jori masa ũayijarŕ ĩna. Yori yucŕrina wai waya ũayijarŕ ĩna. ¹⁷ Ito yija ado bajiro yiyijŕ Jesŕs ĩnare:

—Yŕ rŕca waya. Masare jirŕ yirŕji mŕa, Diore ĩna masitoni, yiyijŕ Jesŕs ĩnare.

¹⁸ Ito ĩ yirocaci yori yucŕri cŕcŕri ĩ rŕca sŕya wayijarŕ ĩna.

¹⁹ Ito yija ito sŕjŕa bŕsa wa remoyijŕ Jesŕs. Jabeto wa remocŕri Santiago, ĩ ocabaji Juanre cŕni ti bŕjayijŕ Jesŕs. Zebedeo rŕa ũayijarŕ ĩna. Cumajŕ ĩna ya yori yucŕri sia queno sŕŕayijarŕ ĩna. ²⁰ ĩnare ticŕri ĩnare jiyijŕ Jesŕs. Cumajŕti ĩna jacŕ Zebedeore cŕ wayijarŕ ĩre ejabŕari masare cŕni. Ito bajiri Zebedeo rŕa Jesŕs rŕca wacoayijarŕ ĩja.

Rŕmŕ sŕŕagŕre rŕmŕre Jesŕs ĩ bucŕare gaye

(Lc 4.31-37)

²¹ Wacŕri Capernaum cŕtojŕ ejayijarŕ ĩna. Co rŕmŕ judio masa ĩna tujacŕri rŕmŕ minijuara wijŕ sŕjayijŕ Jesŕs. Ito sŕjacŕri masare riasosŕoyijŕ Jesŕs. ²² Ũjŕ ũasagu robo bajiro masare riasoyijŕ Jesŕs. Judio masa rotirise riasori masare

bajiro meje riasoyijũ Jesús. Īna rēto busaro queno riaso masiyijũ ĩ. Ito bajiri Jesús ĩ riasorise tucōri ucayijarã ĩna. ²³ Minijuara wijũ ũmugũ sīgũ ñayijũ ĩ ya usijũ rãmú sãñagũ. Ado bajiro awasãyijũ ĩ:

²⁴ —Mure ti masia gũa. Jesús ña mũ, Nazaret wame cutiri cuto gagũ ña mũ, yiyijũ rãmú sãja ecorũ. ¿No yigũ yigujada mũ guare? ¿Guare bucōarocũ ejari mũ? Mure ti masia gũa. Dios queno ĩ cōarũ ña mũ. Dios ĩ maigũ ña mũ, yi awasãyijũ rãmú sãja ecorũ Jesure.

²⁵ Ito yija Jesús rãmure busi rotibisijũ:

—Busibesa mũ, ito yicōri budigoya mũ ĩ ũmugũre, yi tudiyijũ Jesús rãmure.

²⁶ Ūmugũre usi jedi quedicōri ĩ tunuroca yiyijũ rãmú. Ito yicōri rãmú buto awasãcōri masare budigoyijũ ĩja. ²⁷ Ito bajija ticōri, masa ñarocōti ucayijarã. Ito yicōri ĩnamasiti gãmeri seniñayijarã:

—¿Ñe ñatibeti? yiyijarã ĩna. ¿Ñe ñatibeti mame ĩ riasorise? Āni ũmugũ rãmũare bucōare buto masiami. Ito bajiri yiro robo cudiama rãmúã ĩre, yiyijarã masa.

²⁸ Nocō mejeti Jesús ito ĩ yija bero Galilea sita gãna ñarocōti masi jedicoayijarã.

Pedro mañicōre Jesús ĩ yisioire gaye

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

²⁹ Ito yija Jesús budi wayijũ minijuara wijũ. Santiago ĩ ocabaji Juan rãca cuni wayijũ Jesús. Minijuara wijũ budi wacōri Simón ya wijũ ejayijarã ĩna. Ī ocabaji Andrés rãca ĩna jũarã ya wi ñayijũ iti wi. ³⁰ Wijũ ĩna sãja ejaroca Jesure gotiyijarã ĩna: “Simón mañicō cōgō yamo. Rujũ yarise cō yosamo iso”, yiyijarã ĩna. ³¹ Ito yija Jesús iso tu eja rügücōri ĩ ya ãmona tũa jōrojoyijũ. Ito ĩ yirijuti iso rujũ yarise jedicoayijũ. Ito bajiri iti jediroca masare eca bocasũoyijo iso.

Jãjarã ñarise cutirãre Jesús ĩ yisioire gaye

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

³² Iti ñamica rãiocũroti cōrãre, ĩna ya usijũ rãmú sãñarãre cuni Jesús tu ãmi ejayijarã ĩna. ³³ Iti cuto gãna ñarocōti soje tu minijuayijarã. ³⁴ Jeyaro ñarise cōrãre yisioyijũ Jesús. Ito yicōri ĩna ya usijũ rãmú sãñarãre rãmúã bucōayijũ Jesús. Rãmúã ĩre ĩna ti masija ticōri, ĩnare busi rotibisijũ Jesús.

Minijuara wijũ Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 4.42-44)

³⁵ Busucũro iti rãitĩaroca riti masa manojũa wayijũ Jesús. Ī Jacũ Dios rãca busirocũ wayijũ ĩ. ³⁶ Ito yija Simón ĩ baba mesa

rãca Jesús manija ticõri, ãre ãmarã wayijarã. ³⁷ Ñre ti bujãcõri ãre busiyijarã ãna:

—Masa jeyaro mure ãmama, yiyijarã ãna Jesure.

³⁸ Ito ãna yibojarocati ado bajiro cudiyijã Jesús ãnare:

—Ita, gaje cutojã wato mani. Itojã Dios oca quenarise gotito mani. Itire yiari wadicã yã, yiyijã Jesús ãnare.

³⁹ Ito bajiri Galilea sitajã wayijã Jesús. Galilea sitajã ejacõri Galilea sita ñari cutorijã minijuara wirijã riaso ucuyijã Jesús. Ito yicõri ãna ya usijã rãmúã sãjanare rãmúãre bucõayijã Jesús.

Rujã camì jogagãre Jesús ãyisioire gaye

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰ Rujã camì jogagã ejayijã Jesús tãjã. Ñ tãjã ejacõri ã ya rijomunigãna Jesús riojo ñini rújuyijã. Ito bajiro rujicõri ado bajiro josayijã Jesure:

—Mã yãre yisio ãmojama, yãre yisiojã ya mã, yiyijã rujã camì jogagã Jesure.

⁴¹ Ito ã yija tãocõri, ãre ti maiyijã Jesús. Ito bajiri ãre moããcõri ado bajiro yiyijã Jesús ãre:

—Ãmoã yã. Ito bajiri mure yisiojã ya yã, yiyijã Jesús camì jogagãre.

⁴² Ito ã yirocaci ã ya rujã camì jogarise yati jedicoayijã ãja. Quenari rujã, rujã cuticoayijã ãja. ⁴³ Iti yatija ticõri, buto ãre goticõri wa rotiyijã Jesús camì jogagãre:

⁴⁴ —Tãoya mã. Yã mure yisiorisere goti batobesa gãjerãre. Coji wasa. Mã ya rujãre ãoña paire. Ño tãocõri Moisés ñayorã rotiado bajiroti waja yiya. Ito bajiro mã yija ticõri, “Ñ ya rujã camì jogarise yati jedicoajã”, yi masirã yirãji masa mure, yiyijã Jesús ãre.

⁴⁵ Ito bajiro, “Goti batobeja”, ã yibojarocati jeyaro masare goti batoyijã ã: “Yã ya rujã camì jogarisere yisioquã Jesús”, yiyijã. Ito bajiro ã yija tãocõri, Jesús tã jãjarã masa minijuayijarã, ãre ti ãmorã. Ito bajiri reco wa ucubisijã Jesús masa ãna tiro riojo. Masa manojã ña ucuyijã Jesús ãja. Ito ã yibojarocati jãjarã masa ejayijarã mãcana ã tã, ãre tão ãmorã.

2

Rudurãre Jesús ãyisioire gaye

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Yoa busarijã Capernaumjã tãdi ejayijã Jesús mãcana. “Wijã ñaguãji Jesús”, masa ãna yija tãocõri, ã tã jãjarã masa minijuayijarã. ² Ito bajiri wi daja rãtacoayijã. Dijã rãgõrajã mañijã. Soje cãni daja rãtacoayijã. Dios oca masare riasoyijã Jesús. ³ Ito bajiro masare ã riasoroca ãmã jãriarã ejayijarã rudurãre ãmi ejarã. ⁴ Masa jãjarã ñarojã rudurãre ãmi ejabojayijarã

ĩna Jesús tujũ. Ito bajiri wi tutu joeju ĩre ãmi mũa wayijarã ĩna. Ito yĩ, Jesús rãgõro weca soje cudayijarã ĩna. Ito yicõri rudurũre ĩ ya camana jidi rujiyijarã ĩna Jesús tujũ. ⁵ “Yũre queno tũorũnũama ĩna”, yĩ ti masiyijũ Jesús ĩnare. Ito bajiri rudurũre ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Macũ, mũ ñeñaro yirise coecoajũ mũre, yiyijũ Jesús rudurũre.

⁶ Ito ĩ yirocati, judio masa rotirise riasori masa tũoĩa rujiyijarã. ĩnamasijũna ado bajiro tũoĩayijarã: ⁷ “¿No yija ito bajiro busiati ãni ãmũgũ? Diore ñeñaro busiami. Gãjerã ñeñaro yirisere coe masimenaji. Dios sĩgũti ñaguĩji itioni ñeñaro yirisere coe masigũ”, yĩ tũoĩayijarã ĩna. ⁸ Ito ĩna tũoĩaroca Jesumasiti ĩnare tũoĩa masicõyijũ. Ito bajiri ado bajiro ĩnare seniĩayijũ ĩ:

—¿No yirã ito bajiro mũna ya usijũ tũoĩati mũna? ⁹ ¿No bajiro rudurũre yũ yija quenati mũare? “Mũ ñeñaro yirise coecoajũ”, ¿yũ yija quena ñarojada mũna tũoĩaja? “Wũmũña. Mũ ya cama ãmi wasa”, ¿yũ yija quena ñarojada? ¿Disejũna ñati josasabiti mũna tija? ¹⁰ Masa Rĩjoru ña yũ. Yũ masirise mũare ĩogũ ya yũ. “Adi sitajũ masa ĩna ñeñaro yirisere coe masigũ ñami Masa Rĩjoru”, mũna yĩ masitoni, yũ masirise mũare ĩogũ ya yũ, yiyijũ Jesús ĩnare.

Ito yicõri ado bajiro rudurũre yiyijũ Jesús:

¹¹ —Wũmũña. Mũ ya cama ãmiña. Mũ ya wijũ tũdi wasa, yibũ yũ mũre, yiyijũ Jesús rudurũre.

¹² Ito bajicõri rudurũ wũmũyijũ ĩ ya cama ãmigũ. Masa jãjarã tiro riojo wũmũ rãgũ, budi wayijũ macãjũ. Ito bajiri masa ñajediro tũo ucayijarã ĩja. Ito bajiri Diore rũcũbũorã ado bajiro busiyijarã masa:

—Quenagũguti ñami Dios ĩja. Ado bajirisere tiĩabiticũ mani, yiyijarã masa.

Levíre Jesús ĩ jire gaye

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Mũcana tũdi wayijũ Jesús itajura tũnimajũ. Jãjarã masa minijuayijarã ĩ tũ. ĩna ejaja ticõri, Dios oca ĩnare riasoyijũ Jesús. ¹⁴ Ito rãta wacũjũ Leví wame cõtĩgũre ti bũjayijũ Jesús. Alfeo macũ ñayijũ ĩ. Romano masa ujarã ye niyeru seniirijũ rujiyijũ Leví. ĩnare yiari waja seni ĩsigũ yiyijũ Leví. ĩre ti bũjacõri ado bajiro busiyijũ Jesús ĩre:

—Yũ rãca waya mũ, yiyijũ Jesús ĩre.

Ito ĩ yija tũocõri, wũmũ rãgũyijũ Leví. Ito yicõri Jesure sũya wayijũ ĩ.

¹⁵ Barajũ ejaroca Leví ya wijũ bayijũ Jesús. Gãjerã jãjarã Jesús rãca rujiyijarã. Ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa, ñeñaro yiri masa cũni, ito yicõri Jesús rãca riasotirã jãjarã rujiyijarã ĩna. ¹⁶ Jesús gãjerã rãca ĩ ba rujiroca fariseo gaye tũoĩarã, judio

masa rotirise riasori masa cuni ĩnare tiyijarã. Judio masa ñayijarã ĩna. Ñeñaro yirã rãca Jesús ĩ ba rujija ticõri, Jesús rãca riasotirãre ado bajiro seniñayijarã fariseo gaye tũoĩarã:

—¿No yija ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa rãca, ñeñaro yirã rãca bati mũare riasogu? yiyijarã ĩna ĩnare.

17 ĩna ito bajiro bũsija tũocõri, ado bajiro cũdiyijũ Jesús ĩnare:

—Queno cati quenarãma uco masũre ãmado ma. Cõri masajũa ñama uco masũre ãmorã. Queno ñari masare jigũ meje wadibũ yũ. Ñeñaro yirãre jigũ wadibũ yũ, yiyijũ Jesús fariseo gaye tũoĩarãre.

Bamenati Diore rãcũbũore gaye

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

18 Co rũmũ Juan idé guri masũ rãca riasotirã, fariseo gaye tũoĩarã cuni Diore tũoĩa ãmorã babisijarã ĩna. Ito bajiro ĩna babeja ticõri, ado bajiro Jesure seniñayijarã gãjerã:

—Juan rãca sũyarã Diore tũoĩa ãmorã babeama ĩna. Fariseo gaye tũoĩarã rãca sũyarã cuni babeama ĩna. ¿No yija mũ rãca riasotirãma batĩñati ĩna? yiyijarã ĩna Jesure tudirã.

19 ĩna ito yijare cũdiyijũ Jesús:

—Queno tũo masibeama mũa. Queno tũo masiña mũa itire. Ado bajiro bajaia iti. ãmo siare gaye tijaro yirona ĩna ji ñucana manajo cutirocũ ĩ ñajare ĩ rãca barã yirãji maji. 20 Co rũmũ ejaro yiroja ĩre ĩna ñia wari rũmũ. Iti rũmũ ñaro yiroja ĩja ĩna babiti rũmũ, yiyijũ Jesús ĩnare.

21 'Saya bũcũro iti tadija, mamarona sere wõmenaji mani. Mamarona mani sere wõja tũatu wato bũcũro tadiroja. Ito bajicõri jaja goje bũsa tadi waroja ĩja. Mame oca yũ riasorise cuni bũcũrã oca rãca tũoĩa wisabesa, yiyijũ Jesús ĩnare.

22 Mũcana ado bajiro gotiyijũ Jesús:

—Uyé mame ide wecũ wirowo baju bũcũ baju jiomenaji mani. Bũcũ baju mani jiojama wirowo cuducoaro yiroja. Ito yicõri idire, wirowo cuni jũajijũ godaroja. Ito bajiro uyé mame ide wecũ wirowo mama bajuna jiore ñaroja. Ito yicõri uyé ide, wecũ wirowo cuni corocõ ñaro yiroja, yiyijũ Jesús ĩnare.

Jesús rãca riasotirã trigo ajeri beja ãmicõri ĩna bare gaye

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

23 Judio masa ya tujacãra rũmũ wesecajũ wayijũ Jesús ĩre sũyarã rãca. Ito ĩna waroca riti Jesús rãca sũyarã weseca gaye ote beja ãmijijarã. Itire wirori sĩguẽ batecõri bayijarã ĩna. 24 Ito ĩna yija ticõri, fariseo gaye tũoĩarã ado bajiro seniñayijarã Jesure:

—Tujacãra rũmũ moare ma. Tite mũ. Mũ rãca riasotirã weseca gaye ote ĩna beja baja, moado bajiro yama ĩna. Ito

bajiro ña yija bucurã oca tãorãubeama ña, yiyijarã fariseo gaye tãoïarã.

²⁵ Ito bajiro ña yibojarocati ado bajiro cãdiyijũ Jesús:

—Co rumã David ñayoru ï rãca gãna ñiocõ wana ña yigore, ¿Dios oca tuti tãfabiticati mũa? Ado bajiro bajiyijũ iti oca:

²⁶ David Dios ya wi wayijũ, paia ujũ Abiatar wame cutigũ ï ñaroca. Ñiocõcõri Dios ya wi sãjacõri naju ñasarise bayijũ David. Diore naju cũ ñsire ñayijũ iti. Ito yija Diore ñsiado bajiro bajiyijũ iti. Paia ujarã riti ña barise ñayijũ iti naju. David itire bacõri ï rãca gãnare cãni ecayijũ, yiyijũ Jesús fariseo gaye tãoïarãre.

²⁷ Ito yicõri gaje ado bajiro gotiyijũ Jesús ñnare:

—Dios cüyijũ tujacãra rumã masa yeroti yiarĩ. Masare ï rujeoroto ríojũa tujacãra rumã menibisijũ Dios. Masa rujeoja berojũare tujacãra rumã meniyijũ Dios. ²⁸ Ito bajiri yũ ña tujacãra rumã roti masigũ. Yũ ña Masa Ríjoru. Ito yicõri tujacãra rumã tirãnugũ ña yũ, yiyijũ Jesús fariseo gaye tãoïarãre.

3

Ãmo digarũre Jesús ï yisioire gaye
(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹ Mũcana minijũara wijũ sãjayijũ Jesús. Itojũ ñayijũ ãmugũ ï ya ãmo digarũ. ² Fariseo gaye tãoïarã ado bajiro Jesure ti tãoïayijarã ña: “Jane tujacãra rumã ñabojarocati, ¿ãni ãmo digarũre yisiojũ yiguñjida Jesús?” yi tiyijarã ña. “Ito bajiro ï yija, ‘Seti ña ñre. Ñeñaro yami’, yirã yirãji mani”, yi tãoïa rujijijarã ña. ³ Ito bajiro ña tãoïa rujirocati ado bajiro yiyijũ Jesús ãmo digarũre:

—Wũmũña. Yũ tũ eja rũgũña, yiyijũ Jesús ñre.

⁴ Ito yicõri ito tũ ñarãre ado bajiro seniñayijũ Jesús:

—¿No bajiro manire cüyijari Dios tujacãra rumã mani yiroti? ¿Quenarise, ñeñarise ito yicõri cõrãre mani yisioroti, gaje mani yisiobeja, disejũa quenati? yiyijũ Jesús ñnare.

Ito ï yija cãdire meje tãoyijarã ña. ⁵ Ito bajiri ãmo digarũre ña ti maibeja ticõri, ñnare junisini bũjatobiti tiyijũ Jesús. Ito yija ãmo digarũre ado bajiro bũsiyijũ Jesús:

—Mũ ya ãmo ñũ joya mũ, yiyijũ Jesús ñre.

Ito ï yija tãocõri, ï ya ãmo ñũ joyijũ ï. Ito yijare ï ya ãmo quenacoayijũ mũcana. ⁶ Ito yija fariseo gaye tãoïarã budi wayijarã Herodes ï ñarã rãca bũsirona. “¿No bajiro Jesure sãrũjati?” yi gãmeri bũsiyijarã ña.

Itajura tũnimajũ masa jãjarã ña ejare gaye

⁷ Ito yija bero Jesuama wacoayijũ ï rãca riasotirã rãca itajura tũnimajũ. Galilea gãna masa jãjarã sũya wayijarã ñre.

⁸ “Tiyamani jaje ñoami Jesús”, masa ña yija tãocõri, jãjarã masa

Jesús tũ ejayijarã. Īna ñayijarã Judea gãna, Jerusalén gãna, Idumea gãna, Jordán sidũja gãna, Tiro gãna ito yicõri Sidón gãna. Īre tirona ejayijarã Īna. ⁹⁻¹⁰ Jãjarã cõrãre Jesús ĩ yisioja tũocõri, masa jeyaro ĩre moaĭa ãmoyijarã Īna. Ito bajiri ĩ rãca riasotirãre ado bajiro rotiyijũ Jesús: “Cuma rũco yucãma mũa. Masa jãjarã yũre Īna gãni biaja, cumajũ sãjarocu ya yũ”, yiyijũ Jesús Īnare.

¹¹ Īna ya usijũ rũmũ sãñarã Jesure ticõri ĩ riojo rijomunigãna ñini rũjũcõri awasãyijarã Īna:

—Mũti ña Dios Macũ, yiyijarã Īna Jesure.

¹² Ito bajiro Īna yija tũocõri: “Ito bajiro masare goti batobesa mũa”, yiyijũ Jesús Īna ya usijũ rũmũ sãñarãre.

Jũa gũbojeno apõstol mesare Jesús ĩ besere gaye
(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Ito bero tũriaajũ maja wacõri, ĩ ãmorãre bese jiyijũ Jesús. Ito bajiri ĩ tũ ejayijarã Īna. ¹⁴ Jũa gũbojeno ñarãre riti jiyijũ ĩ. Ī rãca ñaronare riti jiyijũ ĩ. Ado bajiro Īnare gotiyijũ Jesús: “Yũ ya oca goti ucurã ñarã yirãji mũa. Ito yicõri masare riaso ucurã ñarã yirãji mũa”, yiyijũ Jesús Īnare. ¹⁵ “Yũ masirise mũare ĩsigũ ya yũ, rũmũa sãñanare rũmũare mũa bucõatoni”, yiyijũ Jesús Īnare. ¹⁶ Āna ñama jũa gũbojeno ñarã Jesús ĩ beseana: Simón wame cutigũre gaje wame wõyijũ Jesús. Ito bajiri Simón Pedro wame cutiyijũ ĩ. ¹⁷ Gãjerã ñayijarã Santiago, ĩ ocabaji Juan, Zebedeo rĩa ñayijarã Īna. Īna jũarãre Boanerges wame yiyijũ Jesús. Īna ocana yijama, “Bũjo Rĩa”, yireoni ñayijũ. ¹⁸ Gãjerã ñayijarã: Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Santiago, Alfeo macũ ñayijũ ĩ Santiago, ito yicõri ñayijarã Tadeo, Simón celote gaye tũoĩagoru cũni. ¹⁹ Ito yicõri gãji Judas Iscariote ñayijũ. Gãjerã Jesure Īna ñiatoni gotiri masũ ñayijũ ĩ. Itocõ ñayijarã ĩ oca goti ucujaro yirocũ Jesús ĩ cũana.

Rũmũa ujũ rotirise boca ãmicõri yami Jesús, ĩna yire gaye
(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Īnare bese tũocõri, ĩ rãca riasotirã rãca wijũ tũdi wayijũ Jesús. Mũcana masa jãjarã minijuayijarã Īna tũ. Ito bajiri ba masia mano yiyijarã Īna. ²¹ Ado bajiro yiyijarã masa Jesure: “Jesús queno tũoĩabeami ĩja. Mecũri masũ ñami ĩja”, yiyijarã Īna. Itire tũocõri Jesús ñarã ĩre jirã ejayijarã.

²² Judio masa rotirise riasori masa Jerusalén gãna ado bajiro yiyijarã Īna cũni:

—Ī ya usijũ Beelzebú rũmũa ujũ sãñagũ ñami ĩ. Ito bajiri Beelzebú ĩ masirisena rũmũa sãñanare rũmũare bucõami Jesús, yiyijarã Īna.

²³ Ito Īna yija tũocõri, Īnare jiyijũ Jesús. Goti masiore ocana Īnare gotirocũ jiyijũ:

—Gãji ya usijũ rãmú ĩ sãñaja, ¿no bajiro ĩmasiti ĩre budi-goguĩjida? Budigobiquĩji ĩ, yiyijũ Jesũs ĩnare.

²⁴ Co cuto gãna masa ĩna gãmeri jaja, yoari ñamenaji ĩna. ²⁵ Masa co wi gãna, sĭgũre bajiro ĩna tũoĩabeja, yoari ñamenaji ĩna. ²⁶ Rãmúa ujũ Satanás wame cutigũ ricati ĩ gotija, ito yicõri ĩmasiti ricati ĩ tũoĩaja ña masibiquĩji, yiyijũ Jesũs ĩnare.

²⁷ Ñimujũa guamũ ya wi sãjacõri ĩ ya gajeoni ĩmabiquĩji. Cajero ĩre siacõri, ito berojũa ĩ ya gajeoni ĩmaroja, yiyijũ Jesũs ĩnare.

²⁸ Gaje ado bajiro yiyijũ Jesũs:

—Riti mũare gotia yũ. Masare ñeñaro ĩna yirise, ñeñarise ĩna bũsija cũni, ãcabojo masiami Dios. ²⁹ Ito bajibojarocati Espĩritu Santore masa ĩna bũsituja, iti ñeñaro ĩna yirise ãcabojobiquĩji Dios. Iti seti sũsabetoja ĩnare, yiyijũ Jesũs.

³⁰ “Ī ya usijũ rãmú sãñagũ ñami”, ĩre ĩna yijare, ito bajiro yiyijũ Jesũs.

Jesũs ĩ ñarã ado bajiro bajiamã, yire gaye

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Ito yija ejayijo Jesũs jaco, ĩ ocabajirã rãca. Ejabojarãti macũjũ tujayijarã ĩna. Macũjũ ñacõri Jesure ji ñucayijarã ĩna. ³² Jesũs tũ ruji gãnirã ĩre gotiyijarã, “Mũ jaco ejamo”, yirona:

—Mũ jaco, mũ ocabajirã cũni macũjũ ñama ĩna. Mũre ti ãmoama ĩna, yiyijarã ĩna.

³³ Ito ĩna yija tũocõri, ado bajiro cãdiyijũ Jesũs:

—¿Ñimo ñati yũ jaco? ¿Noa ñati yũ ocabajirã? yiyijũ Jesũs ĩ tũ rujirãre.

³⁴ Ī tũ rujirãre ticõri ado bajiro gotiyijũ Jesũs ĩnare:

—Mũati ña yũ ocabajirã. Ito yicõri mũati ña yũ jaco, yiyijũ Jesũs ĩnare. ³⁵ No Dios rotirise cãdigũti ĩ ñami yũ ocabajĩ, yũ ocabajio, ito yicõri yũ jaco cũni, yiyijũ Jesũs ĩnare.

4

Oteri masũ gaye Jesũs ĩ goti masiore oca

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Mũcana tũdi riasoyijũ Jesũs itajura tũnimajũ. Masa jãjarã ejayijarã ĩna itojũ Jesũs tũjũre. Masa jãjarã ñajare cumajũ sãjacõri itojũ rujiyijũ Jesũs. Masama ñarocõti tujayijarã jajũjũ.

² Ito yija goti masiore ocana ĩnare riasoyijũ Jesũs. ĩnare riasogũti ado bajiro gotiyijũ Jesũs:

³ —Tũoya mũaa adire: Sĭgũ weseca ĩ ya ote ajeri otegũ wayijũ ĩ. ⁴ Wesecajũ ejacõri iti ajerire ĩ wẽjabateroca gaje ajeri majũ quedi queayijũ. Ito yija wadiyijarã minia. Wadicõri itire bacõyijarã ĩna. ⁵ Gaje ajeri gũta wato quedi queayijũ. Queno sita mañijũ ito. Iti ajeri nocõ mejeti judibojayijũ, sita iti queno

manijare. ⁶ Ūmacañi mɔja wadiguti itire asi s̄iacōyijɔ. Ŋe mari manicōri siniacoayijɔ iti. ⁷ Gaje ajeri jota watojɔ quedi queayijɔ. Ito bajiri jota mari itire d̄urea s̄iacōyijɔ. Ito bajiri queno b̄uc̄na masibisijɔ iti. Ito yicōri queno rica mañijɔ. ⁸ Gaje ajeriana sita quenaro quedi queayijɔ. Ito yicōri judiyijɔ iti. Queno wanɔyijɔ iti. Ito bajicōri queno rica c̄utiyijɔ. Coria sarari treinta ñari ajeri rica c̄utiyijɔ. Gaje sarari sesenta ñaricari, gaje sarari cien ñaricari rica c̄utiyijɔ, yi gotiyijɔ Jesús ñare.

⁹ Ito yija ado bajiro yiyijɔ Jesús ñare:

—Itocō ña. Gāmo goje c̄utirā m̄na ñaja, t̄oɔya, yiyijɔ Jesús ñare.

¿No yija goti masiore ocana masare riasoati m̄n? ñna yi seniñare gaye

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ Ito bero Jesús s̄iḡuti ĩ ñaroca ĩ t̄a ñarā ĩ rāca riasotirā rāca minijuacōri ado bajiro ĩre seniñayijarā ñna: “¿No yireoni ñati? ‘S̄iḡu oteri mas̄u ñayijɔ’, m̄n yirise”, yiyijarā ñna ĩre. ¹¹ Ito ñna yija t̄ocōri, c̄udiyijɔ Jesús:

—“Ado bajiro ĩre t̄or̄ñn̄r̄are miojugɔ yiguñji Dios”, yi gājerā ñna masibitire m̄aj̄na masiroca yami ĩ. Gājerāma Diore t̄or̄ñn̄mena goti masiore oca t̄oɔbojarāti t̄o masimenaji ñna. ¹² ñna tibojaja bero timenare bajiro bajirā yirāji ñna. Ito yicōri ñna t̄oɔbojaja c̄uni t̄omenare bajiro bajirā yirāji ñna. Ito bajiri t̄o masibiticōri Diore t̄or̄ñn̄ s̄uyamenaji ñna. Ito yicōri ñeñaro ñna yirise Diore ñna goti r̄etobubeja ñeñaro ñna yirisere coebiquñji Dios, yiyijɔ Jesús ñare.

Ado bajiro baja oteri mas̄u ye, yi Jesús ĩ goti quenore gaye

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ M̄ncana t̄adi b̄usiyijɔ Jesús ñare:

—“Oteri mas̄u s̄iḡu ado bajiro bajiyijɔ”, yiroc̄u j̄ij̄ m̄nare yu gotija, ¿t̄o masibea m̄na? Iti oca gotire m̄na t̄o masibeja, gaje yu gotiroti c̄uni t̄o masimena yirāji m̄na, yiyijɔ Jesús ñare.

¹⁴ Gaje ado bajiro ñare goti r̄etobuyijɔ Jesús:

—Oteri mas̄u Dios oca goti ucuri mas̄u robo bajiro bajiḡu ñami. ¹⁵ Coriarā masa ñama, ma ḡudareco ote ajeri quedi ana robo bajirā. Dios oca t̄or̄aji ñna t̄orea. Ito bajibojarocati ñna t̄oɔja bero r̄am̄u ejacōri ñna ācabobaroca yiḡu yiguñji ñare. ñna ya usij̄u ñna t̄o āmisāre ñna ācabobaroca yiḡu yiguñji r̄am̄u. ¹⁶ Gājerā masa ñama, ḡuta wato ote ajeri quedi ana robo bajirā. Dios oca t̄ocōri wan̄n̄ quenaro boca āmiyijarā ñna. ¹⁷ Ito bajibojarocati Dios oca queno quedi s̄ājabea ñare, queno ñe mari manore bajiro. Ito bajiri ñare oca ñaja, gājerā ñna ti teja, nocō mejeti Dios oca ñna t̄oɔbojare ācabobarāji ñna. ¹⁸ Gājerā masa ñama

jota wato ote ajeri quediana robo bajirã. Dios oca tʉorãji ãna tʉorea. ¹⁹ Itire tʉocõri ruje tʉoõarã yirãji ãna. Adi sita gaye, adi macãrcũro gaye ruje gajeoni tʉoõarãji ãna. Ito bajicõri gajeoni jai bʉsaro ãmorã yirãji ãna. Gajeonijʉare bʉto tʉoõacõri Dios ocare ãcabojarã yirãji ãna. ²⁰ Gãjerãma Dios oca tʉocõri, queno tʉo sʉyarãji ãna. ãna ñama sita quenarijʉ quediana robo bajirã. Rica jairo rica cʉtiricʉ robo bajiro bajirã ñama ãna. Corocõ meje ñarãji ãna. Coriarã Dios oca tʉocõri Dios ã ãmorise jabetoti yirãji. Gãjerã Dios ã ãmorise jai bʉsaro yirãji. Gãjerã Dios ã ãmorise bʉto tʉoõarãji ãna. Ito bajiri queno ãre moa ãsirã yirãji ãna. ãnaõna ñarãji jairo rica cʉtiricʉ robo bajiro bajirã, yiyijʉ Jesús ã rãca riasotirãre.

*Ado bajiro baja sãabusuoraga, yi Jesús ã riasore gaye
(Lc 8.16-18)*

²¹ Mʉcana gaje oca goti remoyijʉ Jesús ãnare:

–Mujura jãi mani sãsuaja, sotʉ rocajʉ sãsuamenaji mani. Ito yicõri canira casabo rocajʉare mujura jãi sãsuamenaji mani. Mujura jãi mani sãsuaja ũmacũjʉ sãsuarã yirãji mani, jeyaro iti busutoni. ²² Yeyo cũre ñabojaroti, co rʉmʉ goaro yiroja. ãna yeyo gotibojarise cani yoari yeyomenaji ãna. Co rʉmʉ masa tʉo bʉja jedirã yirãji ãna. ²³ Queno tʉoya mʉa gãmo goje cʉtirãma, yiyijʉ Jesús.

²⁴ Mʉcana tʉdi goti quenoyijʉ Jesús ãnare:

–No ãre tʉorũnũgũre jai bʉsaro tʉo masire gaye jidicãgũ yiguĩji Dios. Ito bajiri jai bʉsaro masigũ yiguĩji ã. No ãre tʉorũnũbicʉre jabetacã ã tʉoõabojarisere êmacõgũ yiguĩji Dios ãre. Ito bajiri ñe tʉoõare mano tujagʉ yiguĩji ã. ²⁵ Tʉo masigũ bʉto bʉsa tʉo masigũ yiguĩji. Tʉo masibicʉama ãcabojagʉ yiguĩji ã tʉobojare, yiyijʉ Jesús ãnare.

Ado bajiro baja ote gaye, yi Jesús ã riasore gaye

²⁶ Mʉcana gaje goti masiore ocana masare riasoyijʉ Jesús:

–“ãre tʉorũnũrãre ã rotirojʉ miojugʉ yiguĩji Dios”, yire oca ado bajiro baja iti. Oteri masʉ ote ajeri ã oteado bajiroti baja iti. Tʉote mʉa. ²⁷ Co ñami rʉyabeto canigũ yiguĩji oteri masʉ. Ito yicõri co ũmʉa rʉyabeto yujiguĩji ã. Ito yicõri ote ajeri judiroja. Judicõri bʉcʉaroja. Iti bʉcʉa mʉjarisere, ¿no bajiro bʉcʉati iti? yi masibiquĩji oteri masʉ. ²⁸ Sitareti judiroja iti ajeri. Cajero judiroja rujagʉ, jaibitigʉacã. Ito bero bʉcʉa mʉjacõri jũ cʉtiroja. Ito bajicõri rica cʉtiroja. ²⁹ Iti ote botija ticõri, “ãmirũja yʉ”, yi tʉoõacõri itire ãmigũ wacʉ yiguĩji ã. ãre tʉorũnũrãre Dios ã miojuja ito bajiroti baja. “Yʉre queno tʉorũnũama ãna”, yi tʉoõacõri ãre tʉorũnũrãre miojugʉ yiguĩji Dios, yiyijʉ Jesús ãnare.

Ado bajiro bajia mostaza ajeri, yi Jesús ï riasore gaye
(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Mɛcana ado bajiro gotiyijɛ Jesús:

—¿No bajiro bajiatu, “Ïre tɔorɛnɛrɛre miojugɛ yiguŋji Dios”, yire oca? ¿Ñe gaje ocana itire cõiarãjida mani? ³¹ Mostaza ajeri sitajɛ oteado bajiro bajia, “Ïre tɔorɛnɛrɛre miojugɛ yiguŋji Dios”, yire oca. Rica jeyaro ajeri ruja bɛsarise ña mostaza ajeri. ³² Ito bajibojarocati iti aje judi bɛcɛacõri gaje ote gaye rɛto bɛsaro ũmaricɛ ña. Rujari yoarise ña itigure. Ito bajicõri jesarãji minia ũmacañi ï asirise rudirã, yiyijɛ Jesús ïnare.

Goti masiore ocana Jesús ï riasore gaye
(Mt 13.34-35)

³³ Masare Dios oca riasogɛ, goti masiore ocana riasoyijɛ Jesús. “Queno tɔo masibeamã”, yi masicõri itocõ goti tarojoyijɛ Jesús ïnare. ³⁴ Goti masiore ocana riti masare riasoyijɛ Jesús. Ï sŋgũti ï rãca riasotirã rãca ñagũ, goti masiore oca gaye queno goti rɛtobuyijɛ Jesús ïnare.

Minore, jacũrisere cɛni Jesús ï rɛtore gaye
(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Iti rumati rãiocũro ñaroca ado bajiro yiyijɛ Jesús:

—Siduja jɛa wato mani, yiyijɛ Jesús ï rãca riasotirãre.

³⁶ Ito ï yija tɔocõri: “Wajɛ”, masare yicõri, Jesús ï sãñari cumajɛ eja sãjayijarã ña. Ito bajiri itiganati Jesure ãmi wayijarã ña. Gaje cumari gãna cɛni ïnare baba cɛti wayijarã. ³⁷ Ito ña jɛa waroca mino bɛto wɛayijɛ. Jacũrise cɛni bɛto jacũ sãjayijɛ cumajɛ. Ito bajiri ide dajacoayijɛ cuma ïja. ³⁸ Ito bajibojarocati Jesús ï ya rijoga jeoadona cani sãñayijɛ, cuma ɛsi tutujɛ. Ito bajiro ï canija ticõri, ïre yujioyijarã ï rãca riasotirã:

—Tɔoya gɛare Riasogɛ mɛ. Rujarã ya mani. ¿Gɛare mai codebeati mɛ? yiyijarã ña Jesure.

³⁹ Ito ña yija tɔocõri, yujiyijɛ Jesús ïja. Yujicõri ado bajiro yiyijɛ ï:

—Wɛabesa, yiyijɛ Jesús minore. Jacũ jidicãña, yiyijɛ Jesús ide jacũrisere.

Ito ï yirocaci mino rɛtacoayijɛ ïja. Ide cɛni jacũbiticoayijɛ ïja. Quenaro tãjacoayijɛ ïja. ⁴⁰ Ito bajirocaci:

—¿No yirã gũiatu mɛa? Gũibesa. ¿Yɛre tɔorɛnɛbeati mɛa? ¿Yɛ masirisere tɔoŋabeati mɛa? yiyijɛ Jesús ï rãca riasotirãre.

⁴¹ Ito bajiro ï yibojarocaci bɛto tɔo ɛcayijarã ña:

—¿Ñimɛ ñati ãniama? Minore rɛta rotiami. Mino cɛni, ide cɛni ïre tɔoa, yiyijarã Jesús rãca riasotirã.

5

Gerasa gagũ rãmú sãñagũ oca
(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Jesús ãre sũyarã rãca sidũja Gerasa sitajũ jãa ejayijarã ãna.
² Jesús eja ã maja waroca ãre bocayijũ gãji. ã ya usijũ rãmú sãja ecorũ ñayijũ. Masa yujeadojũ ñacõri Jesús tũ ejayijũ ã. ³ Masa godana ãna yujeadojũ ñayijũ ã ñaro. ãre sia sãobisijarã gãjerã come mana. ⁴ ã ya gũbo tĩgã ã ya ãmore cãni siabojayijarã ãna. ãre ãna siabojarocati coji meje tunu ruacõsotiyijũ ã. ãre tua yi masibisijarã masa. ⁵ ãmũa, ñami cãni wa ucuyijũ ã. Tũria joejũ cãni, masa yujeadojũ cãni wa ucuyijũ ã. ã wa ucurojũ bũto awasã ucuyijũ ã. Ito yigũ gãtana yijeyijũ ãmasiti. ⁶ Ito ã bajiroca Jesure ti ñucacõri ũmaquedi wayijũ ã Jesús tũjũ. Jesús tũ ejacõri ã riojo rijomunigãna ñini rũjũyijũ ã, ãre rũcũbũogũ. ⁷⁻⁸ ã ejaja ticõri, ado bajiro yiyijũ Jesús:

–Tũoya rãmú mũ. ãnire ã ya usijũ ñagũ budiya mũ, yiyijũ Jesús rãmũre.

Ito ã yijare:

–Jesús, Dios Macũ ña mũáma. ¿Yũre no bajiro yigũ yigũjada mũ? Dios yũre tiro riojo bũsia yũ. Yũre juniro yibesa mũ, yi josayijũ ã Jesure.

⁹ Ito ã yiroca ado bajiro yiyijũ Jesús ãre:

–¿Ñe wame cutiati mũ? yiyijũ Jesús.

Ito ã yija:

–Jãjarã wame cutia yũ, jãjarã rãmũa gũa ñajare.

¹⁰ “Adi sita sõjũna wasa”, gũare yibesa mũ, yi josayijũ rãmú Jesure. ¹¹ Ito bajiroca tũriajũ jãjarã ba rũgõ ucuyijarã ecana yesea. ¹² ãnare ticõri ado bajiro yiyijarã rãmũa Jesure:

–“Ecana yesea ãna ya usijũ sãjaña mũa”, gũare yiya mũ, yi josayijarã ãna Jesure, yeseare sãja ãmorã.

¹³ Ito ãna yija ticõri: “Itojũ wasa mũa”, yiyijũ Jesús ãnare. Ito ã yija ũmũgũre sãñabojana rãmũa budicoayijarã ãja, yesea ya usijũ sãja ãmorã. Ecana yesea dos milcõ ñayijarã ãna. Ito ãna ya usijũ rãmũa sãja ecocõri bũto ũmaquedi wayijarã yesea. Gãtagãri joejũ mũja wacõri quedi sãja wayijarã rujarajũ. Ito bajiri ãna ñarocõti ruja jedicoayijarã ãna.

¹⁴ Ito bajiri yeseare codebojarã ũmaquedi wacoayijarã ãna. Ito bajirisere gotiyijarã ãna gãjerãre. Jaja cuto cãni, jaibiti cuto cãni masare itire gotiyijarã ãna. Ito bajiri, “¿Ñe rãtati?” yirona tirã wayijarã masa. ¹⁵ Jesús tũ ejacõri, rãmũa sãja ecobojarũre tiyijarã ãna. “Jãjarã rãmũa sãñarũ ñabojaguti, ã ya usijũ rãmũa budigorũ ñami ãja”, yi ti masiyijarã masa. Jesús tũ rujigũ yutabuju ã sãñarocajũ tiyijarã ãna. Rãmũa ãna sãñaja tũo masigũ meje ñayijũ maji. Quenari usi, usi cutigũ ã tũoĩarise queno tũo

masigū ñayijū ĩja. Ito ĩ bajija ticōri, bũto gũiyijarā masa. ¹⁶ Ito bajiro iti rētaja ticōri, rāmúa budigorū ĩ bajirise, ecana yesea ĩna bajirise cūni gājerāre gotiyijarā ito gāna. ¹⁷ Ito bajiri Jesure gũicōri ĩna cūtoire ĩ budigotoni ĩre josayijarā ĩna.

¹⁸ Ito Jesús cumajū ĩ sãñaroca rāmúa budigorū ado bajiro yiyijū ĩre: “Mū rāca wa āmoa yū cūni”, yī josayijū ĩ Jesure, ĩ rāca warocū. ¹⁹ Ito bajiro ĩ yibojarocati ado bajiro yiyijū Jesús ĩre:

—Yū rāca wabesa. Mū ya wijū tūdi wasa. “Yūre ti maicōri, yūre queno yimi Dios”, yī gotiba mū ñarāre, yiyijū Jesús ĩ ya ũsijū rāmúa budigorare.

²⁰ Ito Jesús ĩ yiroca rāmúa budigorū tūdicoayijū. Jua dūjamocō cūtorijū goti ucuyijū ĩ. Rāmúa ĩ ya ũsijū sãñanare Jesús ĩ bucōare gaye goti ucuyijū ĩ. Ito bajiri iti bajirisere tūocōri ũca jedicoayijarā masa.

Jairo macore Jesús ĩ yisioire gaye
(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹ Ito yija bero Jesús tūdi jēa wayijū cuma jajocana. Itajura tūnima Jesús ĩ rūgōroju jājarā masa minijuayijarā ĩ tū. ²² Ito bajirocati minijuara wī ũjū ejayijū Jesús tū. Jairo wame cūtiyijū ĩ. Jesure ticōri ĩ riojo rijomunigāna ñini rūjūyijū Jairo. ²³ Ito bajiro rujicōri ado bajiro Jesure josayijū ĩ:

—Yū maco cōgō yamo. Iso catire āmoa yū. Ito bajiri isore moaĭagū waya mū, yiyijū ĩ Jesure.

²⁴ Ito bajiro Jairo ĩ yija tūocōri, ĩ rāca wayijū Jesús. Jājarā masa ĩre sūya wacōri bidiro ñayijarā ĩna. ²⁵ ĩna wato romio ñayijo. Iso ñayijo romia ñarise cōgō. Jua gūbojeno rodori tūjayijū iso cōroca riti. ²⁶ Jājarā ũco masa ũco yibojayijarā isore. ũco waja niyeru iso rūcorise ĩsi jeocōyijo ũco masare. ĩna ũco yibojarocati bũto bũsa cō wayijo iso ĩja. ²⁷ Gājerāre Jesús ĩ yisioire gaye tūo būjayijo iso. Ito bajiri jājarā masa rāca ñayijo iso Jesús jūdojū. ²⁸ “Jesús ya yutabujure yū moaĭajama catigoja yū”, yī tūoĭayijo isomasijūama. Ito bajiri ĩ ya yutabujure moaĭayijo iso. ²⁹ ĩ ya yutabujure iso moaĭarocati rī tadicoayijū isore ĩja. Iso rujū ñarise iti rētaja tūoĭa masiyijo. ³⁰ Jesure iso moaĭaja bero, “Yū masirisena yisicoajū isore”, yī tūoĭayijū Jesús. Ito bajiri jūda ticōri ado bajiro masare seniĭayijū ĩ:

—¿Ñimo yū ya yutabujure moaĭari? yiyijū Jesús ĩnare.

³¹ Ito ĩ yija ĩ rāca riasotirā ado bajiro yiyijarā:

—Mū tūjū jājarā ñama mūre moaĭarā. ¿No yigū seniĭati mū? “Ñimo yū ya yutabujure moaĭari”, ¿yī seniĭati mū? yiyijarā ĩna Jesure.

³² Ito ĩna yibojarocati ĩre moaĭagōre ti āmayijū Jesús. ³³ “Yū ña ĩre moaĭagoro”, yiroco bũto nūruoyijo iso Jesure gūigo. Gūibojagoti rijomunigāna ñini rūjūyijo iso Jesús riojo. Ito

bajicōri ñajediro bajirisere gotiyijo iso Jesure. ³⁴ Iso ito yija t̄uocōri, ado bajiro yiyij̄u Jesús:

—Maco, t̄uoya m̄u. Ȳure m̄u t̄uor̄ñ̄ujare m̄ure yisiob̄u ȳu. “Jesure ȳu moañajama catigo yigoja ȳu”, m̄u yi t̄uoīajare m̄ure yisiob̄u ȳu. Ito bajiri m̄ure rí tadicoaj̄u. Wan̄u quenagō, cati quenagō wasa m̄u, yiyij̄u Jesús isore.

³⁵ Ito bajiro isore ĩ yirocati minijuara wi ɱj̄u Jairo wame catiḡu ya wi ḡana ejayijar̄a. Ado bajiro Jairore gotiyijar̄a ĩna:

—M̄u maco godacoamo. “Ȳu macore yisioḡu waya”, yi josabesa Riasori mas̄ure ĩja, yiyijar̄a ĩna Jairore.

³⁶ Ito ĩna yibojarocati:

—Ḡuibesa. Itoti ȳu masirisere t̄uoīaña, yiyij̄u Jesús ĩre.

³⁷ Ḡajer̄are s̄uya rotibisij̄u Jesús. Pedro, Santiago, Juan c̄uni Santiago ocabaji, ĩna ɱdiar̄areti s̄uya rotiyij̄u Jesús.

³⁸ Minijuara wi ɱj̄u, ya wi t̄u ejacōri, buto ĩna otija t̄uoyij̄u Jesús.

³⁹ Ito bajiri wi s̄ajacōri ado bajiro yiyij̄u ĩ:

—¿No yir̄a otiami m̄u? Macoac̄a cōgō meje yamo iso. Canigō yamo, yiyij̄u Jesús otir̄are.

⁴⁰ “Ƴsi jedicoañi iso”, yi masicōri Jesure ajayijar̄a ĩna. Ito bajiro ĩna yija ticōri, budi rotiyij̄u Jesús ĩnare. Ito yicōri macoac̄a ya s̄oa s̄ajayij̄u Jesús. Iso jac̄usabatia r̄aca, ĩre s̄uyar̄a ɱdiar̄a r̄aca s̄ajayij̄u Jesús. ĩna r̄aca s̄ajacōri macoac̄are b̄usiyij̄u Jesús. ⁴¹ Iso ya ãmore ñia t̄ua w̄am̄uocōri ado bajiro yiyij̄u Jesús:

—Talita cumi, yiyij̄u Jesús isore. Masa oca yireoni bajiro: “Macoac̄a, w̄am̄uñã”, m̄ure yib̄u ȳu”, yireoni ña iti.

⁴² Ito ĩ yirocati w̄am̄u wayijo iso. J̄ua ḡubojeno rodoricō t̄ujago ñayijo iso. T̄udi iso catija ticōri, buto ɱcayijar̄a masa.

⁴³ Ito bajiri ado bajiro ĩnare rotiyij̄u ĩ: “Ḡajer̄are iti bajirisere gotibesa. Isore ecaya m̄u”, yi rotiyij̄u Jesús ĩnare.

6

Nazaretj̄u Jesús ĩ ware gaye (Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Iti c̄utore budi wayij̄u Jesús. Budi wacōri ĩ ya c̄uto ñasarij̄u ejayij̄u Nazaret wame c̄utiroj̄u. ĩ r̄aca riasotir̄a c̄uni wayijar̄a ĩ r̄aca. ² Ito bajiri t̄ujac̄ara r̄am̄u ñaroca masare riasos̄uoyij̄u Jesús minijuara wij̄u. ĩre t̄uocōri, “Buto masiḡu ñami ĩ”, yirona ɱcayijar̄a ĩna. Ito bajiri ado bajiro yiyijar̄a masa Jesure t̄uocōri:

—¿No bajicōri buto t̄uo masiati ãni? ¿Ñim̄u ĩre riasoyijari? ¿No bajicōri ĩ buto t̄uo masirise ñati ĩre? ĩmasiti guijoro bajiami. C̄or̄are ĩ moañarocati ñarise r̄etacoaj̄u, yiyijar̄a ĩna Jesús ya c̄uto ḡana. ³ Gaje ado bajiro yiyijar̄a ĩna: ĩti ñami adoju yuc̄u yijeri mas̄u. María mac̄u ñami ĩ. Ito yicōri Santiago, José, Judas,

Simón mesa r̄jorɔ ŋami ĩ. ĩ ocabajirã romia cɔni ado gãna ñama ĩna, yiyijarã Jesús ya cuto gãna.

Ito bajiro ĩna yija tɔocõri, Jesure boca ãmibisijarã ĩna. ⁴Ito ĩna yibojarocati ĩnare busiyijɔ Jesús:

—Diore goti ĩsiri masare r̄cɔbuorã yirãji masa jeyaro. Ito bajibojarocati ĩ ya cuto gãna, ĩ ñarã, ĩ ya wi gãna cɔni r̄cɔbuomenaji ĩna. ĩ ñarã ĩre tɔomenaji ĩna, yiyijɔ Jesús.

⁵Ito bajiri Jesure ĩna tɔobejare tiyamani yi ĩoado mañijɔ Jesús. Ito bajibojarocati coriarãre ãmo moa jeocõri ĩna ñarise r̄toyijɔ Jesús, jãjarãre meje. ⁶ĩ ñarã ĩre ĩna tɔor̄nɔbeja ticõri, “Ayu, ¿no yirã tɔor̄nɔbeati ĩna?” yi tɔoĩayijɔ Jesús. Ito yija gaje cutorijɔ wayijɔ Jesús masare riaso ucugɔ wacɔ.

*Dios oca ĩna goti ucutoni ĩ rãca riasotirãre Jesús ĩ cõare gaye
(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)*

⁷ĩ rãca riasotirãre ji wayijɔ Jesús. Jɔ gɔbojeno ãmɔa ñayijarã ĩna. Gãjerãre riasojaro yirocɔ, ĩnare cõayijɔ Jesús. Co cuto r̄yabeto jũarã riti cõayijɔ Jesús ĩnare. Ito yicõri ĩ masirise jidicãyijɔ Jesús ĩnare, “Rãmúare bucõama mɔa cɔni”, yirocɔ.

⁸Ito yicõri ĩ rãca riasotirãre ado bajiro rotiyijɔ Jesús: “Mɔa goti ucurã waja mɔa ya gajeoni ãmi wa yibesa. Najuro, tura baju, niyerure cɔni ãmi wa yibesa. Tueragɔ riti ãmi wasa, mɔa bogaja itiguna tue waja. ⁹Guboco sãñacõri, yutabuju co bujuti sãña wasa. Mɔa sãñarise riti ãmi wasa”, yi rotiyijɔ Jesús ĩnare. ¹⁰Gaje ado bajiro ĩnare rotiyijɔ Jesús:

—Cutori mɔa goti ucurã waja, mɔa ejari wi co witi ñacõama. Gaje wi, gaje wi wabeja. Gaje cutojɔ warã riti warã yirãji mɔa.

¹¹Gaje cutori mɔa waja, masa mɔare cɔdibeja, Dios oca ĩna tɔo ãmobeja, itocõti ĩnare jidicãma. ĩnare jidicãcõri ado bajiro yiba. Mɔa ya gɔbojɔ sita wãrisere ja bateba ĩna ñarijɔre warã. Ito bajiro mɔa yija ticõri: “Bujato ya mani ĩnare. Queno yibea mani ĩnare”, yi tɔoĩarã yirãji ĩna, yiyijɔ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

¹²Jesús ĩ gotirere tɔocõri masare gotirona wayijarã ĩna: “Ñeñaro mɔa yirise jidicãcõri Diore tɔor̄nɔña”, yiyijarã ĩna masare. ¹³Masare ĩna ya usijɔ rãmúa sãñanare, rãmúare bucõayijarã ĩna. Ñarise cõrã jãjarãre úye jio guyijarã ĩna. Ito bajiro yicõri ĩna ñarisere r̄toyijarã ĩna.

*Juan idé guri masɔ ĩ godare gaye
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)*

¹⁴Masa jeyaro busiyijarã Jesús ĩ masiro robo ĩ yire gaye. Masa ĩna busire tɔocõri iti cuto gagɔ uju Herodes cɔni, masiyijɔ Jesús ĩ masiro robo ĩ yire gaye. Itire oca tɔocõri ado bajiro busiyijɔ Herodes:

—Juan masare idé guri masu ñaguñji mɛcana, yiyijɛ ĩ. Mɛcana tujacõri ĩ masiro robo ĩ yirisere yiguñji, yiyijɛ Herodes.

¹⁵ Gãjerãma ado bajiro yiyijarã:

—Diore goti ĩsiri masu Elías ñayoru ñaguñji mɛcana, yiyijarã ĩna.

Ito ĩna yibojarocati gãjerã ado bajiro yiyijarã mɛcana:

—Diore goti ĩsiri masu jane mejeju ñayoru ñaguñji gajea, yiyijarã ĩna.

¹⁶ Ito bajiro masa ĩna busija tɔocõri, ado bajiro cɔdiyijɛ Herodes:

—Juan ñaguñji gajea. “Iti ramɛju ĩ ya rijoga jatateña ĩre”, yicɛ yɛ. Iti ramɛ yɛ sĩa rotija bero mɛcana tɔdi tujacõaguñji gajea, yiyijɛ Herodes.

¹⁷⁻¹⁸ Juan ĩ sĩa ecoroto riojɛa, ado bajiro Herodesre busi tudiyijɛ ĩ:

—Mɛ ocabaji Felipe manojore rɛcobesa mɛ. Ito bajiro yibitirɛja mɛ, yiyijɛ Juan Herodesre.

Felipe manojo ñabojaro Herodías wame cɔtiyijo iso. Herodes bɔto ãmoyijɛ isore. Ito bajiri Juan ito bajiro ĩ yija tɔocõri, ĩre ñia rotiyijɛ Herodes ĩ ya surarare, ĩre ĩna tubiatoni.

¹⁹ Ito bajiro Juan ĩ busija tɔocõri, Herodías bɔto tɔo tudiyijo ĩre. ĩre sĩa ãmobjayijo iso. No bajiro ĩre sĩa masia mañijɛ isore. ²⁰ Quenarise riti tɔoñagũ ñayijɛ Juan. Ito yicõri queno ɛsi cɔtigɛ ñayijɛ ĩ, Dios ĩ tija. Itire ticõri Juanre queno rɛcɛbɔoyijɛ Herodes. Ito bajiri Juanre camotayijɛ ĩ, Herodías sĩame yirocɛ. Juan ĩ busirisere tɔo oca jaibojaguti ĩre bɔto tɔo wanɛyijɛ Herodes. ²¹ Co ramɛ ĩ ñara rodo gãni biajare basa meni rotiyijɛ Herodes. ĩ ya moari masa ɛjarã rãca, ito yicõri surara ɛjarã rãca, Galilea ñari masa rãca cɔni ĩna rãca basa meniyijɛ Herodes. ĩna basa wijari ramɛ Juanre sãaroco tɔoñacõyijo Herodías. ²² Iso maco ĩnare basa ñoyijo ĩna wanɔtoni. “Quenoguti yɛre basa ñoamo iso”, yi tɔoñayijɛ Herodes. Ito bajiri ado bajiro yiyijɛ isore:

—¿Ñe mɛre ĩsigũti yɛ mɛ basare waja? Mɛ ãmorise yɛre seniña.

²³ Mɛ senija yɛ gajeoni rɛcorise gɔdarecona mɛre ĩsicɛja yɛ. Adi cɔto gagɛ ɛju ñacõri, mɛ senija gɔdarecona ĩsicɛja yɛ. Bugɛ meje ya yɛ adire. Ri ya yɛ, yiyijɛ Herodes Herodías macore.

²⁴ Ito ĩ yija tɔocõri, iso jacore seniñagõ wayijo iso:

—¿Ñe gajeoni ĩre senigõti yɛ, cana? yiyijo iso.

Ito yija:

—“Juan masare idé guri masu ya rijogare ãmoa yɛ”, yiba Herodesre, yiyijo Herodías iso macore.

²⁵ Ito bajiro jaco gotija tʷocōri, ʷsirio wayijo iso ʷjʷ Herodes tʷjʷ. Īre ado bajiro gotiyijo iso:

—Adocātati Juan ya rijoga āmoa yʷ. Somotērona jeocōri yʷre ĩsiña, yiyijo iso ĩre.

²⁶ Ito yija Herodes bʷto bojori bʷjayijʷ itire tʷocōri. Juanre s̄ña āmobitibojayijʷ ĩ. Ito yicōri isore maño āmobisijʷ ĩ. Masa ĩna tiro riojo, “Mʷ āmoriseti mʷre ĩsicʷja”, ĩ yicāre ñajare, iso seniro bajiroti ĩsiyijʷ ĩ isore. ²⁷ Ito bajiri Juanre s̄ña āmobitibojaguti, ejori oca ĩ ya moari masʷre Juanre rijoga jata rotiyijʷ Herodes. Ito bajiro ĩ rotija tʷocōri, tubiara wi wayijʷ Juan ya rijoga jatagʷ wacʷ. ²⁸ Ito ejacōri Juan ya rijoga jata, somotērojʷ jeocōri āmi wayijʷ ĩ. Āmi wacōri basari masore ĩsiyijʷ ĩ. Isojʷ ĩja iso jacore ĩsiyijo.

²⁹ Juanre s̄ñare gaye tʷocōri, ĩ rāca riasotiana ĩ ya rujʷre āmirā ejayijarā. Ito yicōri ĩre yujeyijarā ĩna ĩja.

Cinco mil ñarāre Jesús ĩ ecare gaye
(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

³⁰ Mʷcana tʷdi ejacōri Jesús rāca minijuayijarā ĩ oca goti ucurā ejana. Ito bajiri ĩna riaso ucure gotiyijarā ĩna Jesure. ĩna tiado bajiroti ñarocōti goti jeoyijarā ĩna Jesure. ³¹ Jājarā masa warātibe, tʷdi warātibe, yī ñayijarā masa. Ito bajiri Jesús ĩre sʷyarā cʷni ba āmobjayijarā. Dijʷ barajau mañijʷ ĩnare. Ado bajiro yiyijʷ Jesús ĩ cūanare:

—Ita, wato. Ō, masa ĩna manojʷ tujacāto mani, yiyijʷ Jesús ĩnare. ³² Ito yija jajocana wayijʷ Jesús masa manojʷ. ĩ cūana cʷni wayijarā ĩ rāca. ³³ Masa jājarā tiyijarā ĩna waja. Jesús, ĩ cūanare cʷni ti masiyijarā masa. Ito bajiri ĩna wagoja ticōri, boejʷ ũmaquedi wayijarā masa. Jesús ĩ cūana rāca ĩna ejaroto riojʷajʷ ejayijarā masa, bʷto wacōri. ³⁴ Cumana ejacōri maja wacʷti jājarā masare ti bʷjayijʷ Jesús. Oveja codegʷ mano bajiro bajiyijarā masa ĩ tija. Ito bajiri ĩnare ti maiyijʷ ĩ. Ito bajiri masare ti maicōri ĩnare riasosʷoyijʷ Jesús. ³⁵ Ñamicajʷ ñaroca Jesure bʷsirona ĩ tʷ ejayijarā ĩ rāca riasotirā. Ado bajiro yiyijarā ĩna:

—Ñamicajʷ ñacoajʷ ĩja. Queno masa mama adore. ³⁶ Ito bajiri masa ĩna cʷtojʷ tʷdi wajaro. Ōjʷ ĩna ñarojʷ bare gāme barā wajaro. Bare ma ado. Ito ñaroja, naju gāme barajʷ, yiyijarā ĩna Jesure.

³⁷ Ito yija ado bajiro yiyijʷ Jesús ĩnare:

—Masare ecaya mʷa, yiyijʷ ĩ.

Ito yija ĩja, ĩ rāca riasotirā ado bajiro ĩre seniñayijarā ĩna:

—¿Gʷa bare gāmerā warājida, jairo waja rʷcʷrisere? Masa jajiare najuro waja tʷjabea, yiyijarā ĩna Jesure.

³⁸ ĩna ito yija tʷocōri, ado bajiro ĩnare seniñayijʷ Jesús:

—¿Nocō naju rucōati mua? Titēña maji, yiyiju Jesús i rāca riasotirāre.

Itire ticōri ĩre gotiyijarā:

—Co dūjamocō ña iti naju. Ito yicōri wai cūni jūarā ñama, yiyijarā Jesure.

³⁹ Ito yija ado bajiro masare yiyiju Jesús: “Rujaria buri ruji wasa ta quenarise joeju”, yiyiju Jesús masare. ⁴⁰ Ito bajiro i yija tucōri, rujaria buri ruji wayijarā masa. Co bure ñayijarā cincuenta ñarā, gājerā cien ñarā rujisosa wayijarā masa. ⁴¹ Ito yija naju co dūjamocō ñarisere, wai jūarāre cūni āmi rucoyiju Jesús i ya āmona. Iti rucocōri macārucāroju ti mūoyiju i: “Queno ya cūna mu”, yiyiju Jesús Diore. Ito yicōri najuro wē jea batoyiju ĩja. Ito yicōri i rāca riasotirāre ĩsiyiju Jesús. “Masare batoya”, yirocu ĩsiyiju Jesús. Wai jūarāre batoyiju Jesús masa ñarocōti ĩna batoni. ⁴² Ito bajiri masa jeyaro bayijarā. Yaji quenaro ñayijarā masa ĩja iti bacōri. ⁴³ ĩna yaji rētarisere jua gūbojeno jiburiju miosā dajoyijarā ĩna ba ruarisere. ⁴⁴ Jājarā ñayijarā masa, najuro waire cūni barā. Cinco milcō ñayijarā ĩna ũmua.

Ide joe Jesús i ware gaye

(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵ Ito yija i rāca riasotirāre ado bajiro yiyiju Jesús:

—Cuma sājacōri siduja jēa wasa. Itoju Betsaidaju yare yuba, yiyiju Jesús ĩnare. ĩna jēa waroca masare ware goti ñayiju Jesús.

⁴⁶ ĩnare ware goticōri tariaju maja wayiju Jesús, Diore busirocu.

⁴⁷ Rāiocūro itajura gudarecoti tūjayiju cuma maji. Ito bajiri Jesuama itajura tūnima rāgōcōri ti ñucayiju ĩnare. ⁴⁸ Jesús i tija buto weabojayijarā ĩna. Mino buto iti wēa tuojare josari wea wabojayijarā ĩna. Ito bajiri busucūro ide joena wacōri ĩna tū eja wayiju Jesús. Ito bajibojarocati ĩnare rēta wacu bajiro eja wayiju i. ⁴⁹⁻⁵⁰ Ide joe i waja ticōri, buto awasāyijarā ĩna ucārā. “Masu wujo ñaguĭji”, yi tūoĭayijarā ĩna. ĩna ucāja ticōri, ado bajiro yiyiju Jesús:

—Oca sēoña mua. Gūibesa mua. Yuti ña, yiyiju Jesús ĩnare.

⁵¹ Itocōti ĩna rāca cumaju sāja ejacoayiju Jesús ĩja. ĩ sājarcoti mino rētaoayiju. Ito bajiri buto ti ucayijarā ĩna itire. ⁵² Bare jabetacāna jājarā masare Jesús i ecaja tibojarāti, “Dioti ñami ĩ”, yi masibisijarā ĩna maji. “Tiyamani ĩo masigū ñami Jesús”, yi āmobisijarā ĩna. Queno tūo masibisijarā maji.

Genesaret sita gānare Jesús i yisioire gaye

(Mt 14.34-36)

⁵³ Itajura jēacōri Genesaret wame cūtiri sitaju ejayijarā ĩna. Itoju cumare sia cūyijarā ĩna. ⁵⁴ Cuma ĩna sia majaroca Jesure ti masiyijarā masa itiju gāna. ⁵⁵ Jesure ticōri ucārio wayijarā

gãjerãre gotirona. Ito yija cõrãre ñna ya camana ãmi wayijarã Jesús tujã. ⁵⁶ No ñ waro bajiroti jaibiti cuto, jaja cutojã, wi manojã, majã cuni cõrãre cõ yuyijarã ñna, Jesús ñ yisiotoni. Ñ ya yutabuju gaja moaña ãmorã, ñre josayijarã ñna. Jesús ya yutabuju gaja moañanare riti ñna ñnarise cutirise rêtacoayijã ñja.

7

Ñeñaro tũoĩacõri ñeñarise yama masa, yi Jesús ñ riasore gaye (Mt 15.1-20)

¹ Ito yija fariseo gaye tũoĩarã, judio masa rotirise riasori masa rãca Jesús tũ eja rũgũyijarã ñna. Jerusalena wadiana ñayijarã ñna. ² Jesús tũ ejacõri ñ rãca riasotirã coriarã ãmo coemenati ñna baja tiyijarã ñna. Ito bajiri bũcũrã ñna rotiado bajiro ñna yibeja ticõri, ñnare bũsituyijarã ñna. ³ Judio masa ñajediro, fariseo gaye tũoĩarã cuni bũcũrã ocare queno tũ sũyayijarã ñna. Bũcũrã ñna rotiado bajiroti ruje ãmo coesotiyijarã ñna baroto riojã. ⁴ Bare waja yiadojã bare gãme tũdi ejacõri bũcũrã ñna rotirise ñna cũdiroto riojã babisijarã ñna. Bũcũrã ñna rotiado bajiroti idira coa, ide gãnaradũ, ito yicõri come sotũ cuni coecõyijarã ñna. Bũcũrã rotirise cũdirona ñna ya caniado cuni queno coecõyijarã fariseo gaye tũoĩarã, judio masa rotirise riasori masa cuni. ⁵ Ito bajiri Jesús rãca riasotirã ñna ãmo coemenati baja ticõri, ado bajiro ñre seniĩayijarã ñna:

—¿No yija mũ rãca riasotirã bũcũrã oca tũorũnũbeati? yiyijarã ñna. Tite. Coji rũyabeto ãmo coemenati bama ñna, yiyijarã fariseo gaye tũoĩarã.

⁶ Ito ñna yijare cũdiyijã Jesús ñnare:

—“Queno yirã ña gũ”, yibojarãti mũa tũoĩaro bajiro yibea mũa. Jane mejejũ mũare tũoĩa yugũ ado bajiro ucañi Diore goti ñsiri masũ Isaiãas ñayorũ:

“Diore bũto rũcũbũoa gũ”, yirã ñabojarãti mũa ya usijũama queno ñre rũcũbũobeã mũa.

⁷ Minijũacõri, “Diore queno rũcũbũoa gũ”, yirã ñabojarãti rocati ya mũa. Ito yicõri rocati oca bũsi ajeã mũa itire. Mũa gotijama, “Bũcũrã oca, Dios oca bajiroti baja”, yi gotiboja mũa, yi ucañi Isaiãas ñayorũ mũare tũoĩa yugũ, yiyijã Jesús ñnare.

⁸ Dios ñ rotirisejũ queno tũorũnũbiticõri, bũcũrã ocajũare queno tũorũnũa mũa, yiyijã Jesús ñnare.

⁹ Mũcana gaje ado bajiro ñnare goti remoyijã Jesús:

—Bũcũrã ocajũare tũo sũyarona Dios ñ rotirisereama cũdibea mũa. ¹⁰ Ado bajiro gotiyijã Moisés ñayorũ: “Mũ jacũre, mũ jacore cuni rũcũbũoya”, yiyijã ñ. “No ñ jacũre bũsitugũ, ñ jacore cuni bũsitugũ sũacõrũja ñocũre”, yi ucañi Moisés ñayorũ.

¹¹ Mũama ricati bajiro rotia. Ado bajirojũa rotia mũa: “Yũ

jacusabatiare ejabuado ma yu. Ñarocōti yu gajeoni cutirise Dios ye riti ña. Ī sīgūreti ejabuacuja yu”, sīgū Ī yija, “Queno yami”, ya mña. ¹² “Ito bajiro Ī tuoĭaja, no yibea Ī jacusabatiare Ī ejabuabeja”, ya mña, yiyijũ Jesús Īnare.

¹³ Ito bajiro mña busija, bucũrã ocajũa tuorũnucōri, “Dios oca waja ma”, yi tuoĭado bajiro ya mña. Iti oca mña tuorũnurise gājire, gājire goti mũa waju mña. Gaje jaje ñaroja mña ito yirise. Dios ocare tuorũnurã meje ña mña, yiyijũ Jesús fariseo gaye tuoĭarã, ito yicōri judio masa rotirise riasori masare cuni.

¹⁴ Ito bero masare jicōri ado bajiro gotiyijũ Jesús:

—Mña ñarocōti tuoja yure. Ito yicōri tuo masiña mña. ¹⁵ Mani ba sãrise meje ñaroja ñeñaro mani yiroca yirise. Mani ya usijũ iti ñeñaro tuoĭajare itina suoriti ñeñaro ya mani. ¹⁶ Mña gãmo goje cutijama tuoja, yiyijũ Jesús masare.

¹⁷ Ito yicōri masare ware goticōri wijũ sãjayijũ Jesús. Wijũ Ī sãjaroca ĩre seniñayjarã Ī rãca riasotirã:

—Jijũ mñ masare riasorise gayere queno gotiya gũare cuni, yiyijarã ĩna Jesure. ¹⁸ Ito ĩna yija tuocōri, ado bajiro cudiyijũ Jesús:

—¿Yu riasorise gaye queno tuobiti mña cuni? “Masa ĩna ba sãrise meje ñaroja ñeñaro ĩna yiroca yirise”, yu yija, ¿tuo masibeati mña? yiyijũ Jesús Īnare. ¹⁹ Masa ĩna ba sãrise jeragaju riti waroja. ĩna ya usijũ meje waroja iti. Ito yicōri ĩna ba sãrise rēta budicoaro yiroja, yiyijũ Jesús Īnare.

“Bare jeyaro quenarise riti ña”, yirocũ yiyijũ Jesús. ²⁰ Mñcana tũdi goti quenoyijũ Jesús Īnare:

—Masa ĩna ya usijũ iti ñeñaro tuoĭajare itina suoriti ñeñaro yama ĩna. ²¹ ĩna ya usijũ ñeñaro tuoĭacōri ado bajiro ñeñarise yama masa. Manujũ macore rocati yama ĩna. Riniama. Sãama. ²² Manojõ cutirã ñabojarãti rocati yama ĩna. Gājire gajeoni uoama. Ñeñarise ñajediro yama ĩna. Ruoama. Dios Ī rotirisere cudibeama ĩna. Gãjerãre ti tudiamã. Gãjerãre busituama ĩna. ĩna gajeoni rãca, “No yiya mana ña gũa”, yama ĩna. “Gãjerã rētoro masirã ña gũa”, yama ĩna. Ito yicōri queno tuoĭabiticōri rocati yama ĩnaõna. ²³ Adi ñeñarise ñajediro yama ĩna, ĩna ya usijũ ñeñaro iti tuoĭajare, yiyijũ Jesús Īnare.

*Gaje maso Jesure iso tuorũnũ suyare gaye
(Mt 15.21-28)*

²⁴ Itijũna wacōri Tiro wame cutiri cuto tu ejayijũ Jesús. Ito ejacōri wi sãjayijũ Ī. Masa ĩna masibeto eja ãmoyijũ Jesús. Ito bajibojarocati masicōyjarã ĩna. ²⁵ Ito bajiri sīgõ Jesús Ī ejare gaye masiyijo. Iso ñayijo rũmũ sãñagõ jaco. Ito bajiri Jesús tu wadicōri iso ya rijomunigãna ñini rũjũyijo iso, Jesús riojo. ²⁶ Judio masagõ meje ñayijo iso. Sirofenicia gago ñayijo iso.

Jesús tã ejacõri ãre josayijo: “Yũ maco iso ya usijũ rãmú sãñagõ ñamo. Ito bajiri iso ya usijũ rãmú sãñagũre bucõaña mũ”, yiyijo iso Jesure. ²⁷ Ito yija ado bajiro gotiyijũ Jesús isore:

—Cajero judio masare ejabũasũocũja yũ, yiyijũ Jesús. Gũa masa riojũajũ yũ mũre ejabũaja, rĩacare najuro ãmacõri yaire ecado bajiro baja, yiyijũ Jesús isore.

²⁸ Ito ã yija tũocõri, ado bajiro cãdiyijo iso:

—Ri ya, yũ Ujũ mũ. Ito bajibojarocati yaia bare jeodo roca ñarã boca barã yirãji rĩaca ãna queorisere, yiyijo iso.

²⁹ Ito iso yija ado bajiro cãdiyijũ Jesús isore:

—Queno tũoĩa mũ. Ito bajiri mũ ya wijũ tũdi wasa. Rãmú budigocõami mũ macore ãja, yiyijũ Jesús isore.

³⁰ Iso ya wi tũdi ejacõri caniado joejũ maso iso jesaroca tiyijo iso. Rãmú budigorojũ ñayijo iso ãja.

Tũobiti bũsibiti yigure Jesús ã yisiore gaye

³¹ Tiro cãtona wayijũ Jesús. Ito wa rãtayijũ Sidõn wame cãtiri cãto. Ito rãta wacãti Decãpolis wame cãtiri cãtori cãni rãtayijũ. Ito rãta wacũ ejayijũ Galilea wame cãtiritaajũ. ³² Ito ã ñaroca tũobiti bũsibiti yigure ãni ejayijarã masa. ãre ãni ejacõri Jesure seniyijarã ãna, tũobicũre ã ya ãmo moa jeotoni. ³³ Ito bajiri tũobicũre gajerojũ ãni wayijũ Jesús. Ito yicõri tũobicũ ya gãmo gojerijũ ãmo wãsoa sõcõayijũ Jesús. Ito yicõri ãmona ã ya go ide ãmicõri ã ya ñemerojũ moãñayijũ bũsibicũre. ³⁴ Ito yicõri macãrũcãroju ti mũocõri usi ãmiyijũ Jesús. Ito yicõri ado bajiro yiyijũ ãre:

—Efata, yiyijũ Jesús. “Gãmorõ tũoya ãja”, yireoni ñayijũ iti griego ocana.

³⁵ Ito ã yirocãti tũobicũ ñabõjarãti tũocoayijũ ãja. Ito yicõri ã ya ñemero cãni quenacoayijũ ãre ãja. Ito bajiri bũsicoayijũ ã bũsibicũ ñabõjarũ. ³⁶ Ito yija ado bajiro masare gotiyijũ Jesús: “Gãjerãre goti bato yibesa mũ”, yiyijũ Jesús ãnare. Ito ã yibojarocãti masa jãjarãre goti batoyijarã Jesús ã masiro robo ã yirisere. “Gotibesa”, ã yibojarocãti bũto bũsa masare goti bato wayijarã ãna. ³⁷ Ito bajiro Jesús ã yija ti wanũcõri, ado bajiro yiyijarã ãna:

—Jeyaro ã yirise quenacõa, yiyijarã masa. Tũõmenare cãni ãna tũoroca, bũsimenare cãni ãna bũsiroca yami Jesús, yiyijarã masa.

8

*Cuatro mil ñarãre Jesús ã ecare gaye
(Mt 15.32-39)*

¹ Ito rumari mɔcana tɔdi j̄ajarã masa minijuayijarã Jesús tujɔ. Jesús tɔ ãna ñaroca riti bare jedicoayijɔ ãnare. Ito bajiri ã rãca riasotirãre jicõri ado bajiro yiyijɔ Jesús:

² — Ñana masare ti maia yɔ. Udia rumɔ tujɔ yɔ rãca ãna ñaroca. Ito bajiri bare ma ãnare. ³ “Bamenati wasa”, ãnare yɔ yija, ma gɔdarecoti boga quedirãji ãna. Coriarã sõjɔ wadiana ñarãji, yiyijɔ Jesús ã rãca riasotirãre.

⁴ Ito ã yija tɔocõri, ado bajiro cɔdiyijarã ã rãca riasotirã:
— Masa ñaro meje ñajare no bajiro masare bare eca masiado ma, yiyijarã ãna Jesure.

⁵ Ito ãna yija seniñayijɔ Jesús ãnare:

— ¿Nocõ jaje naju rɔcoati mɔa? yiyijɔ Jesús ãnare.

— Jɔa ãmojeno najurori ña, yiyijarã ãna.

⁶ Ito yija jacajɔ masare ruji rotiyijɔ Jesús. Ito yicõri jɔa ãmojeno naju ñarisere ãmi rɔcoyijɔ Jesús. Itire rɔcocõri ado bajiro yiyijɔ Jesús: “Queno ya mɔ”, yiyijɔ Jesús Diore. Ito yicõri naju igata batocõri ã rãca riasotirãre ãsiyijɔ Jesús. ãnajɔa masa jeyarore batoyijarã ãja. ⁷ Ito yicõri wai cɔni jabeto rɔcoyijarã ãna. Waire rɔcocõri, “Queno ya Dios mɔ”, yiyijɔ Jesús mɔcana. Ito yicõri ã rãca riasotirãre bato rotiyijɔ Jesús. ⁸ Masa ñarocõti ba jediyijarã. Sigũ rɔyabeto yaji quenaro ñayijarã ãna. ãna ba rɔarise ãmicõri jɔa ãmojeno jiburi dajoyijarã ãna. ⁹ Itijɔ Jesús rãca bana cuatro milcõ ñayijarã masa. ãna ba tjoja bero ãnare ware gotiyijɔ Jesús. ¹⁰ Ito bero cumajɔ sãjayijɔ Jesús ã rãca riasotirã rãca. Cuma sãjacõri Dalmanuta sitajɔ wayijarã ãna.

*“Tiyamani ãoña gɔare”, ãna yire gaye
(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)*

¹¹ Ito Jesús ã ejaja tɔocõri, ã rãca bɔsirona ã tɔ ejayijarã fariseo gaye tɔoãrã. ã wisajaro yirona ãre seniñayijarã ãna. “ ‘Dios cõaru ñami ã’, gɔa yitoni, tiyamani mɔ ãore ãmoa gɔa”, yiyijarã ãna Jesure. ¹² Ito bajiro ãna yija tɔocõri, bato usi ãmiyijɔ Jesús. “Teoro yama yare”, yirocɔ ito bajiro usi ãmiyijɔ ã:

— ¿No yija ãna masa tiyamani yi ão rotiatu ãna yare? yiyijɔ Jesús. Riti mɔare gotia yɔ. Tiyamani yi ãobicujɔ yɔ masare, yiyijɔ Jesús ã rãca riasotirãre.

¹³ Ito yicõri masare cũ wayijɔ Jesús. Mɔcana tɔdi cumajɔ sãjacõri, itajura gaje dɔajajɔa jã wayijarã ãna.

*Fariseo gaye tɔoãrã ya naju wadare gaye
(Mt 16.5-12)*

¹⁴ Jesús rãca riasotirã bare ãmi ware ãcabojayijarã. Ito bajiri ãna ya cumajɔ naju jabetacã ñayijɔ. ¹⁵ Ito yija ado bajiro gotiyijɔ Jesús ãnare:

—Fariseo gaye t̄oĩarã ya naju wadarise uco gaye queno t̄o masiña m̄ua. Herodes ĩ gaye c̄uni queno t̄o masiña, yiyij̄u Jesús ĩ rãca riasotirãre.

¹⁶ Ito bajiro Jesús ĩ yija t̄ocõri, ĩnamasi gãmeri b̄usiyijarã:

—Mani naju r̄ucobejare ito bajiro b̄usiami Jesús, yiyijarã ĩna.

¹⁷ ĩna b̄usirise masicõyij̄u Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiyij̄u ĩ ĩnare:

—¿No yija, “Naju ma”, yati m̄ua? yiyij̄u Jesús ĩnare. ¿Ȳure masibeati m̄ua maji? ¿M̄ua ya ūsij̄u t̄o masimena ña m̄ua? yiyij̄u Jesús ĩnare. ¹⁸ M̄uare cajea ñabojarocati ti masibea m̄ua. Ito yicõri gãmorõ ñabojarocati t̄o masibea m̄ua. ¿Ȳu masiro robo ȳu yirisere masibeati m̄ua? yiyij̄u Jesús ĩnare. ¹⁹ ¿Co d̄ujamocõ najurori cinco mil masa ñarãre ȳu bare ecaja bero r̄uyarise nocõ jib̄uri dajocati m̄ua? yiyij̄u Jesús ĩnare.

Ito ĩ yija t̄ocõri, ado bajiro c̄udiyijarã ĩna:

—Doce jib̄uri dajocu ḡua, yiyijarã ĩna.

²⁰ —Siete najurori cuatro mil masa ñarãre ȳu batoja, ĩna ba r̄uare, ¿nocõ jib̄uri dajocati m̄ua? yiyij̄u Jesús ĩ rãca riasotirãre.

—Siete jib̄uri dajocu ḡua, yiyijarã ĩna.

²¹ Ito yija ado bajiro yiyij̄u Jesús ĩnare:

—¿T̄uo masibeati m̄ua maji? yiyij̄u Jesús.

Betsaida gaḡu cajea mac̄ure Jesús ĩ yisioire gaye

²² Ito bero Jesús ĩre s̄uyarã rãca Betsaidaj̄u ejayij̄u. Ito ĩna ejaroca cajea mac̄ure ãmi ejayijarã masa Jesús t̄u. ĩre josayijarã ĩna cajea mac̄ure ĩ moaĩatoni. ²³ Ito yija cajea mac̄u ya ãmo ñiacõri ĩre t̄ua wayij̄u Jesús iti c̄uto sõj̄ua b̄usacã. Ito yicõri ĩ ya go idena cajea mac̄ure ĩ ya cajea moaĩayij̄u Jesús. Ito yicõri ado bajiro ĩre seniĩayij̄u: “¿Ruyuati jabeto?” yiyij̄u Jesús cajea mac̄ure. ²⁴ Ito bajiro ĩ yija cajea tibicu tis̄uoyij̄u jabeto. Ito bajiri ado bajiro c̄udiyij̄u ĩ:

—Tia ȳu jabeto. Ito bajibojarocati masare ȳu tija, yucu wãrero bajiro baja, yiyij̄u ĩ.

²⁵ Ito yija Jesús m̄ucana t̄udi moaĩa quenoyij̄u ĩ ya cajeare. Ito ĩ yija bero queno ticoayij̄u ĩja. Ñajediro queno ruyuyij̄u ĩre ĩja. ²⁶ Ito yija Jesús ado bajiro gotiyij̄u ĩre:

—M̄u ya wij̄u t̄udi wasa. C̄utoj̄u c̄uni sãja wa yibeja. Ito yicõri gãjerãre c̄uni goti bato yibeja, yiyij̄u Jesús ĩre.

Dios ĩ cõar̄u ñami Cristo, yĩ Pedro ĩ goti quenore gaye (Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Ito ĩ yija bero ĩ rãca riasotirã rãca wayij̄u Jesús, Cesarea Filipino wame c̄utiri c̄uto t̄u. Ma ĩna waroj̄u ĩ rãca riasotirãre ado bajiro seniĩayij̄u Jesús:

—¿No bajiro yati masa ȳure ĩna tija? “¿Ñim̄u ñati ĩ?” ĩna seniĩaja, ¿no bajiro c̄udiat̄i gãjerã? yiyij̄u Jesús ĩ rãca riasotirãre.

28 Ito ï yija:

—Ado bajiro yama masa mure: “Juan masare idé guri masu ñami”, yima. Gãjerã ña yijama, “Elías ñami”, yima ña. Gãjerã ña yijama, “Diore goti ñsiri masu ñami”, yima ña, yiyijarã ña Jesure. Ito yija ado bajiro ñare seniñayijũ Jesús:

29 —¿Mũama, ñimũ ñami, yati mũa yũre? yiyijũ Jesús.

Ito ï yija ado bajiro cadiyijũ Pedro ñre:

—Mũti ña Cristo, Dios ï cõaru, yiyijũ ï Jesure.

30 Ito bajiro ï yija tũocõri:

—Gãjerãre goti batobesa mũa, yiyijũ Jesús ï rãca riasotirãre.

Yũre sũarã yirãji, Jesús ï yire gaye

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

31 Ito yija Jesús ado bajiro ñare riasosũoyijũ:

—Yũti ña Masa Rĩjoru. Bũjato tũbũjagu yigũja yũ. Paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa, ito yicõri bũcũrã cũni, “Dios Macũ meje ña mũ”, yirã yirãji ña yũre. Ito yicõri yũre sũarã yirãji. Ña sũaja, godacoagu yigũja yũ maji. Godabo jagũti udiã rãmũ bero mũcana tũdi catigu yigũja yũ, yiyijũ Jesús ñare. 32 Ito bajiro ñare gotigũ quenaro gotiyijũ Jesús. Itire ï bũsija tũocõri, ricati ãmi wayijũ Pedro Jesure. Ito yicõri, “Yibesa mũ itire”, yĩ tudiyijũ Pedro Jesure. 33 Ito ï yija tũocõri, jũda rũgũyijũ Jesús. Ito bajiro yicõri ï rãca riasotirãre tiyijũ Jesús. Ito yicõri ado bajiro oca sũorise rãca gotiyijũ Jesús Pedrorre:

—Rãmũa uju Satanás wame cõtigu bajiro bũsia mũa, yiyijũ Jesús ñre. Yũ rãca ñabesa mũa. Wasa mũa. Dios ï tũõaro bajiro meje tũõa mũa. Masa ña tũõabojaro bajirojũa tũõa mũa, yiyijũ Jesús Pedrorre.

34 Ito yija ï rãca riasotirã, gãjerãre cũni jimioyijũ Jesús. Ito yicõri ado bajiro gotiyijũ ï:

—Sĩgũ yũre ï sũya ãmoja, ï ye ñaroti tũõabiticõri yũjũare tũo mai sũyagu yigũji. Yucũ gajagu robo bajiro tũbũjabojagũti yũre riti sũyagu yigũji ï. 35 No ï catirise maibojagũti godagu yigũji. Ito bajibojarocati yũre tũorũnũgũ, yũ oca ï gotija tũo junisinicõri ña sũagũama catitũñare gaye bũjagu yigũji. 36 Sũgũ adi macãrucũroju gajeoni jeyaro ï bũjabojaja, ï ya uũsi jeame uũjuroju iti waja, ï ya gajeoni ï bũjabojare ñe waja ma. 37 Ñe mani ya uũsi rẽto bũsaro waja cõtirise manojã. Catirãti Dios rãca mani oca quenoja quena. Mani godaja bero ï rãca oca quenore manojã ïja. 38 Adi rãmũri gãna ñeñaro yiri masa ñama. Ito yicõri Diore tũorũnũrã meje ñama ña. Ito bajiri, “Jesure rũcũbũogu ña yũ”, yĩ tũõã bojobesa ña tiro riojo. Ito yicõri ñe bojore mano yũ oca gotija quena. No yũre masigũ ñabojagũti yũre ï bojoja, ito yicõri yũ oca masibojagũti ï bojoja, yũ tũdi ejari rãmũ ito bajiroti ñre bojogu yigũja yũ cũni. Yũ Masa Rĩjoru

ñacōri yu Jacu Dios i busurisenana tūdi ejagu yigūja yu. Ito yicōri i ñaro gāna ángel mesa rāca ejagu yigūja yu, yiyijū Jesús.

9

¹ Ito yija gaje goti remoyijū Jesús ñnare:

—Īre tūorūnūrāre Dios i miojuja, i masirisenana miojugū yiguñji. Riti mūare gotia yu. Mūa coriarā adijū ñarā mūa godaroto riojūa ito bajiro i yisūoja tirā yirāji mūa, yiyijū Jesús ñnare.

Īna tiro riojo Jesús i godo wedire gaje

(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Co āmojeno ūmūari bero Pedro, Santiago ito yicōri Juanre cūni āmi wayijū Jesús ūmari tūria joejū. Itojū ĩna ejaroca ĩna tiro riojo Jesús i ya rio gajero bajiro godo wediyijū. ³ Ī ya yutabuju būto būsa botiyijū. Ito yicōri yoyijū i ya yutabuju. Ūmūa bueri botiro bajiro botiyijū. Saya coere rēto būsaro botiyijū i ya yutabuju. ⁴ Ito ĩna tiroca Elías ñayorū, ito yicōri Moisés ñayorū cūni goaļoyjarā Jesús tū. Ito bajiri Jesús rāca ĩna būsija tiyijarā ĩna.

⁵⁻⁶ Itire ticōri būto gūiyijarā Pedro mesa. Būto gūicōri queno tūoĭa masibisijū Pedro. Ito bajiri ado bajiro yiyijū i:

—Tūoya yu Ūjū mū. Gūa adojū ñaja quenasacōa. Mūare wi meni ĩsirūja gūa. Mūre co wi, Moisésre gaje wi, ito yicōri Elíasre gaje wi meni ĩsirūja gūa, yiyijū Pedro Jesure, queno tūoĭabiticōri. ⁷ Ito yija ide buere ruji ejacōri Jesús, Moisés ito yicōri Elíasre cūni gūmayijū. Ito yicōri bueri watojū oca ruyuyijū:

—Āni, yu Macūti ñami. Īre maisacōa yu. Īre queno tūoya mūa, yi ruyuyijū oca.

⁸ Ņajasaroti, ti batocōri Jesure riti tiyijarā ĩna. Gājerāma ruyubisijarā ĩja. Jesús sīgūti ñayijū ĩna rāca.

⁹ Ito yija tūria joe ñana roja wayijarā ĩna ūdiarāti Jesús rāca. ĩna roja waroca ado bajiro rotiyijū Jesús ñnare:

—Ījū mūa tigure gājerāre gotibeja. Yu ña Masa Rĭjorū. Godacōri mūcana tūdi catigū yigūja yu. Yu tūdi catiroto riojūa mūa tigure gājerāre gotibeja maji, yiyijū Jesús ñnare. ¹⁰ Īre queno tūocōri gājerāre gotibisijarā ĩna. Ito bajibojarocati ĩnamasiti gāmeri seniļayijarā:

—¿Ñe yireoni ñati? “Godacōri mūcana tūdi catigū yigūja yu”, yire, yiyijarā ĩna. ¹¹ Ito bajiri Jesure seniļayijarā ĩna:

—¿No yija, “Cristo ejaroto riojūa ejagu yiguñji Elías”, yati judio masa rotirise riasori masa? yiyijarā ĩna Jesure.

¹² Ito ĩna yija tūocōri:

—Riti ña. Elías ñayorū robo bajigū cajero ejasūogū yiguñji. Jeyaro quenorocū ejagu yiguñji i. Ito bajibojarocati yu Masa

Rĩjoru ñagũ quenabeto junirise bujagu yiguja. Ito yicõri masa yure rucubumenaji. Dios oca tuti ucagore bajiroti yure rētaro yiroja. ¹³ Riti m̄are gotia yu. Elías ñayoru robo bajigu iti r̄m̄uti ejacoaqui ĩja. Ito bajibojarocati masa ĩna ãmoro bajiroti ñeñarise yicã ĩna ĩre. Dios oca tutij̄u ucagore bajiroti rētac̄u Elías robo bajigure, yiyij̄u Jesús ĩnare.

*R̄m̄ú sãñagũre r̄m̄ure Jesús ĩ bucõare gaye
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)*

¹⁴ Ito yija gãjerã ĩ rãca riasotiri masa tu t̄udi ejayij̄u Jesús. Itoju ejacõri ĩ rãca riasotirã tu masa jãjarã ĩna ñaja tiyij̄u Jesús. Ito yicõri judio masa rotirise riasori masa ĩ rãca riasotiri masa rãca ĩna gãmeri busija ti ejayij̄u Jesús. ¹⁵ Jesús ĩ ejaja ticõri, buto wanuyijarã ĩna. Ito bajiri ĩ tu ũmaquedi wayijarã senirã warã. ¹⁶ ĩ tu ĩna ejarocati seniñayij̄u Jesús ĩnare:

—¿ĩna rãca ñeonire gãmeri busiri m̄a? yiyij̄u Jesús ĩnare.

¹⁷ Ito ĩ yija t̄ocõri, masa watoj̄u sīgũ ado bajiro c̄diyij̄u Jesure:

—T̄oya riasogu m̄. Yu mac̄u ĩ ya usij̄u r̄m̄ú sãñagũ ñami ĩ. Ito yicõri busibicu ñami ĩ yu mac̄u. Ito bajiri ĩre m̄ t̄uju ãmi wadibu yu. ¹⁸ Yu mac̄u ya usij̄u sãjacõri ĩ quedi quearoca yami r̄m̄ú. Ito yicõri yu mac̄u ya risere somo jairo budia. Guji c̄ni canam̄ocõri ruj̄u c̄ni tutua jedicoami ĩ. Nocõ mejeti r̄m̄ú ĩ ejajare ito bajiroti baji ñami yu mac̄u. “Yu mac̄u ya usij̄u r̄m̄ú sãñagũre bucõaña”, yibojabu yu m̄ rãca riasotirãre. R̄m̄ure bucõa masibeama ĩna, yiyij̄u ĩ Jesure.

¹⁹ Ito ĩ yija t̄ocõri, ado bajiro c̄diyij̄u Jesús:

—Yure t̄or̄un̄mena ña m̄a maji. Yoari m̄a rãca ñaboja yu. Ito bajibojarocati yure t̄obeaa m̄a maji, yiyij̄u Jesús ĩ rãca riasotirãre. Yu tu ãmi waya mac̄uac̄are, yiyij̄u Jesús.

²⁰ Ito ĩ yija t̄ocõri, Jesús t̄uju ãmi wayijarã ĩre. Jesure ticõri mac̄uacã ĩ cõ quedioca yiyij̄u r̄m̄ú. Ito bajiri jacaju quedi queacõri tunu c̄ñayij̄u mac̄uacã. Ito yicõri ĩ ya rise somo budiyij̄u ĩre. ²¹ Ito yija Jesús seniñayij̄u mac̄uacã jacure:

—¿Nocõ rodori t̄ajati m̄a mac̄u ito ĩ bajiroca? yiyij̄u Jesús ĩre. Jesús ito ĩ yija t̄ocõri, ado bajiro c̄diyij̄u ĩ:

—Jaibic̄uacã ñagũj̄uti ito bajis̄oquĩ yu mac̄u. ²² Coji meje jeameju ĩre queo t̄ayij̄u r̄m̄ú. Ito yicõri ide ñariju c̄ni ĩre queo roayij̄u r̄m̄ú yu mac̄ure s̄iaroc̄u. M̄u ḡuare ejabuã ãmojama, ḡuare ti maicõri ḡuare ejabuãya m̄u, yiyij̄u ĩ Jesure.

²³ Ito ĩ yija t̄ocõri, ado bajiro yiyij̄u Jesús ĩre:

—M̄u yure t̄ojama, ñejuã buto josarise manoja, yiyij̄u Jesús ĩre.

²⁴ Ito ĩ yija t̄ocõri, ado bajiro c̄diyij̄u ĩ:

—“Y_u macare yisio masiguīji Jesús”, yi t_uoīa y_u. Ito bajiri b_uto b_usa y_u t_uotoni, y_ure ejab_uaya m_u, yi b_usiyij_u ī awasāre rāca Jesure.

25 Ī awasāja t_uocōri, jājarā b_usa minijuayijarā masa Jesús t_uj_u. Ito bajija ticōri, ado bajiro rām_ure oca sēoro b_usiyij_u Jesús:

—T_uoya rām_u m_u. Masa ĩna b_usibitiroca, ĩna t_uobitiroca c_uni ya m_u. Ito bajiri mac_uacā ya _usire budigo rotia y_u m_uare. Ito yicōri m_ucana t_udi ĩre sājabesa m_u, yiyij_u Jesús rām_ure.

26 Ito ĩ yiroca rām_u awasācōri mac_uacā ĩ cō queditiroca yiyij_u ĩ. Ito yicōri ĩ ya _usij_u sāñabojaru budigocoayij_u ĩja. Ī budigorocati cōg_u bajiro bajicoayij_u mac_uacā. Ito bajija ticōri: “Cōcoami”, yiyijarā masa. 27 Ito ĩna yibojarocati Jesús mac_uacā ya āmona t_ua w_um_uoyij_u ĩre. Ito ĩ yiroc_uati r_ug_uōcoayij_u ĩja.

28 Ito yija bero wi sājayij_u Jesús. Ito ĩ sāja waroca ĩre seniīayijarā ĩna ĩ rāca riasotiri masa:

—¿No yija bucōa masibiti g_ua rām_ure? yiyijarā ĩna Jesure.

29 Ado bajiro ĩnare c_udiyij_u Jesús:

—Bamena riti Diore senicōri, āni rām_u robo bajig_ure bucōa masirāji m_ua, yiyij_u Jesús ĩnare.

*Y_ure sīarā yirāji, m_ucana Jesús ĩ t_udi gotire gaye
(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)*

30-31 Itij_una wayijarā ĩna Jesús ito yicōri ĩ rāca riasotirā c_uni. Galilea sita ĩna wa rētaroca ĩ rāca riasotirāre riasoyij_u Jesús. Ito bajiro ĩnare ĩ riaso ñarij_u masa ĩna masire āmobisij_u Jesús.

—Y_u ña Masa Rījor_u. Y_ure ñiacōri sīarā yirāji masa. Goda-coag_u yig_uja y_u. Ito bajibojag_uti _udia r_um_u bero t_udi catig_u yig_uja y_u m_ucana, yiyij_u Jesús ĩnare.

32 Ī gotirisere queno t_uo masibisijarā ĩna. Ito yicōri b_uto Jesure seniīa g_uiyijarā ĩna.

*¿Ñim_u ñati ñasag_u ñaroc_u? ĩna yi seniīare gaye
(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)*

33 Itij_una wana Capernaum_u ejayijarā ĩna. Itoj_u ejacōri wi sājayijarā ĩna. Iti wij_u sājacōri, ado bajiro ĩnare seniīayij_u Jesús:

—¿Ma wadirā ñeonire gāmeri b_usiri m_ua? yiyij_u Jesús ĩnare.

34 Jesús ĩ seniīaja t_uobojarāti c_udibisijarā ĩna. “¿Ñim_u ñaguījida ñasag_u manī wato?” yi gāmeri b_usiyijarā ĩna maj_u wadirā. Ito bajiri Jesús ĩ seniīaja c_udibisijarā ĩna ĩja. 35 ĩna c_udibejare rujijij_u Jesús. Ito bajiro yicōri ĩ rāca riasotirāre jimio jeocōyij_u Jesús:

—Sīg_u ñasag_u ĩ ña āmoja, “Ñasabic_u ña y_u”, yi t_uoīag_u yiguīji ĩ. Ito yicōri masa jeyarore moa ĩsig_u yiguīji, yiyij_u Jesús ĩnare.

36 Ito yija ñna watojɔ macɥacãre cŭyijɔ Jesús. Ito yicõri macɥacãre ãmi jeoyijɔ Jesús. Ito bajiro yicõri ñnare ado bajiro gotiyijɔ:

37 —No yɔre rãcɥbɥogɥ ãni macɥacãre boca ãmigãti, yɔre boca ãmigũre bajiro yami ï. No yɔre boca ãmigãti yɔ sigũre meje boca ãmiguñji. Yɔre cõarɔre cɥni boca ãmiami, yiyijɔ Jesús.

*Manire tɥo tudibicɥ ï ñaguñji mani baba, Jesús ï yire gaye
(Mt 10.42; Lc 9.49-50)*

38 Ito yija ado bajiro gotiyijɔ Juan Jesure:

—Gɥare riasogɥ, tɥoya mɥ. Mɥ wamena sɥoriti rãmũre bucõagũre ticɥ gɥa. ï mani rãca ñagũ meje ñajare, “Yibesa”, yicɥ gɥa ïre, yiyijɔ Juan Jesure.

39 Ito ï yija tɥocõri, ado bajiro cɥdiyijɔ Jesús:

—Queno yami ï. Ito bajiri ïre rẽobesa, yiyijɔ Jesús. Sīgũ yɔre rãcɥbɥocõri tiyamani ï yï ïoja bero ñeñarise bɥsitubiquñji yɔre.

40 Ito bajiri manire tɥo tudibicɥ ï ñaguñji mani baba. 41 Riti mɥare gotia yɥ. Dios ï cõarɥ Cristo ña yɥ. Ito bajiri yɥ ñarã mɥa ñajare gãji mɥare ide ï ioja ticõri, wanugũ yiguñji Dios. Ito bajiri mɥare queno ï yijare ïre waja yigɥ yiguñji Dios, yiyijɔ Jesús ñnare.

*Ñeñaro mɥa yï ɥyaja guijorise ña, yï Jesús ï riasore gaye
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)*

42 Ito yija ï rãca riasotirãre ado bajiro gotiyijɔ Jesús:

—No macɥacã yɔre tɥorãɥsɥogũre ñeñaro yiroca gãji ï yija, ïre bɥto waja senigũ yiguñji Dios. Quenogorama ito bajiro yigũre ï ya ãmɥmajɔ gũtagã jajoca sia yocõri riaca ɥcarojɔ rucõaja quenaroja, yiyijɔ Jesús ñnare. 43 “Mɥa ñeñaro yirise jidicãña mɥa”, yirocɥ ado bajiro gotiyijɔ Jesús ñnare: Mɥa ya ãmona ñeñarise mɥa yija itire jatacõña. Manire co dɥja ãmo manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jɥa ãmo, ãmo cãtirã ñabojarãti jeame ɥjɥrojɔ mani waja rẽto bɥsaro quenabeto yiroja. 44 Itojɔ jeame yatirime meje ñaro yiroja. Ito yicõri co rɥmɥ rɥyabeto rujɔre barã yirãji becoa. 45 Mɥa ya gɥbona ñeñarise mɥa yija itire cɥni jatacõña. Manire co dɥja gɥbo manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jɥa gɥbo, gɥbo cãtirã ñabojarãti jeame ɥjɥrojɔ mani waja rẽto bɥsaro quenabeto yiroja. 46 Itojɔ jeame yatirime meje ñaro yiroja. Ito yicõri co rɥmɥ rɥyabeto rujɔre barã yirãji becoa. 47 Mɥa ya cajeana ñeñarise mɥa yija itire ruacõña. Manire co dɥja cajea manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jɥa cajea, cajea cãtirã ñabojarãti jeame ɥjɥrojɔ mani waja rẽto bɥsaro quenabeto yiroja manire. 48 Itojɔ jeame yatirime meje ñaro yiroja. Ito yicõri co rɥmɥ rɥyabeto rujɔre barã yirãji becoa, yiyijɔ Jesús ñnare.

49 'Mani jea uaja, iti juniro bajiro tōbujarā yirāji Diore tōrūnāmena. 50 Quenarise űa moa. Ito bajibojarocati moa ocarise iti jedija mūcana tūdi ocabetoja űa. Ito bajiri waja mano bajiroti űaroja moa űa. Ito bajiri moa queno ocarise bajiro bajirā űaűa mūa. űe oca manoti űaűa mūa. Ito yicōri sīgū robo bajiro tōűa űaűa mūa, yiyijū Jesús ű rāca riasotirāre.

10

Manojore jidicāre ma, yi Jesús ű riasore gaye
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

1 Capernaumjū űacōri Judea sitajū wayijū Jesús. Ito ejacōri Jordān wame cūtirisa boejūajū wayijū Jesús. Itojū masa jājarā minijuayijarā mūcana Jesús rāca. űna ejaja ticōri, űnare riasoyijū Jesús ű yisotiro bajiroti. 2 Jesús masare ű riaso űnaroca ű tū ejayijarā fariseo gaye tōűarā. Jesús ű tūo wisajaro yirona ado bajiro űre seniűayijarā űna:

—¿űmūgū ű manojore cōaja, űeűarise űnati iti? yiyijarā űna Jesure. 3 Ito űna yija ado bajiro cūdiyijū Jesús:

—¿No bajiro mūare rotiyijari Moisés űayorū? yiyijū Jesús űnare.

4 Ito ű yija tūocōri, ado bajiro cūdiyijarā űna:

—Ado bajiro gotiyijū Moisés űayorū: “Sīgū manojore ű cōa āmoja papera ucarūja. ‘űm manojore te űamo. Ito bajiri isore cōagū ya űm’, yire papera uca tūocōri, isore cōagū yiguűji ű”, yiyijū Moisés űayorū, yiyijarā fariseo gaye tōűarā Jesure.

5 Ito űna yija tūocōri, ado bajiro yiyijū Jesús:

—Mūa ya űsijū tūo terā mūa űajare manojore cōare gaye rēobisijū Moisés. 6 Jane mejejū cajero masare rujeosūogu űmūgū ito yicōri romiore cūni rujeoyijū Dios. 7 Ito bajiri manojore bűjacōri ricati űagū yiguűji űmūgū ű manojore rāca. Ito bajiri jacūsabatia tū bűtogoroama űnasabiquűji ű űja. 8 Ito yicōri manojore rāca jūarā űnabojarāti sīgūre bajiroti űnarāji űna. Ito bajiri jūarā meje űnarāji. Sīgū bajiroti űnacōrāji űna űja. 9 Manojore āmo siaja bero sīgūre bajiroti űnama űna, Dios ű tiro riojo. Ito bajiri manojore cōare ma űja, yiyijū Jesús űnare.

10 Wijū sāja wacōri Jesure ű gotirisere seniűayijarā űna ű rāca riasotiri masa. 11 Ito űna yijare ado bajiro cūdiyijū Jesús:

—No manojore cōagū quenabeami. Ito yicōri gajeo ű manojore cūtijā rocati yigū bajiro yami ű. Cajero ű manojore cūtisūogore űeűaro yigū yami űocū. 12 Ito bajiroti romio cūni, iso manūjūre cōagō quenabeamo. Ito yicōri gāji iso manūjū cūtijā rocati ajego bajiro yamo iso. Cajero iso manūjū cūtisūogore űeűaro yigo yamo iso, yiyijū Jesús űnare.

Rīacare queno yijaro Dios, Jesús ű yire gaye
(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Rĩacare tũa wadiyijarã masa Jesũs tũjũa. Rĩacare ĩ moaĩare ãmoyijarã masa. Ito bajiro ĩna yija ticõri, ado bajiro yiyijarã Jesũs rãca riasotiri masa:

–Jesure ƚsirioro yibesa mũa, yiyijarã ĩna masare. ¹⁴ Itire ticõri junisiniyijũ Jesũs. Ito bajiri ĩ rãca riasotirãre ado bajiro gotiyijũ Jesũs:

–Rĩacare rẽobesa, yũ tũ wadijaro ĩna. Rĩaca ñama yũre queno tũorũnarã. ĩna robo yũre queno tũorũnarãre ĩ rotirojũ miojugũ yiguĩji Dios. ¹⁵ Riti mũare gotia yũ. Rĩaca queno cudi ãmoama Dios ĩ rotirisere. No rĩaca ĩna cudiro bajiro cudibicũ Dios ĩ rotirojũ ejabiquĩji, yiyijũ Jesũs ĩ rãca riasotirãre.

¹⁶ Ito yicõri rĩacare ãmi jeoyijũ Jesũs. Ito bajiro yicõri ĩ ya ãmona ĩnare moa jeoyijũ. Ito yicõri: “Queno yijaro Dios mũare”, yiyijũ Jesũs rĩacare.

*Gajeonire bũto maisabeja quena, Jesũs ĩ yire gaye
(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)*

¹⁷ Itijũna Jesũs ĩ wasũorocati ĩ tũjũ ũmaquedi ejayijũ ãmũgã. Jesũs riojo ejacõri rijomunigãna ñini rũjũyijũ ĩ:

–Tũoya Riasogũ mũ. Quenagũ ña mũ. Dios rãca catitiña ãmoa yũ. ¿No bajiro yigũti yũ Dios rãca catitiñarocũ? yiyijũ ĩ Jesure.

¹⁸ Ito ĩ yija tũocõri, ado bajiro cadiyijũ Jesũs:

–¿No yija, “Quenagũ ña mũ”, yati mũ yũre? Dios sĩgũti ñami quenagũ. ¹⁹ Dios ĩ rotirisere masia mũ. Ado bajiro gotia iti: “Masare sĩabesa. Manoyo cutigũ gajeo rãca ajebesa. Rinibesa. Gãjire bũsitubesa. Gãjerãre rũobesa. Mũ jacũ, mũ jacore cuni queno rũcũbũoya”, yĩ gotia Dios oca. Itire masia mũ, yiyijũ Jesũs ĩre.

²⁰ Ito ĩ yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ:

–Tũoya Riasogũ mũ. Dios ĩ rotirisere masicõri mamũ ñagũjũti queno cudicũ yũ, yiyijũ ĩ Jesure.

²¹ Ito ĩ yija tũocõri, ĩre ti maiyijũ Jesũs:

–Coji gaye mũ yiroti rũya maji. Mũ ya gajeoni gãjerãre ĩsi jeocõña. Iti waja bũjacõri bojoro bũjarãre ĩsiña. Mũ ito yija ũmacũjũ Dios tũ ejacõri jairo waja bũjagũ yigũja mũ. Ito bajiri yũ gotirisere cadiya. Ito yicõri yũ rãca waya, yiyijũ Jesũs ĩre.

²² Ito bajiro Jesũs bũsija tũocõri, bojori bũjayijũ ĩ. Gajeoni jaigũ ñacõri itire bũto maiyijũ ĩ. Ito bajiri Jesũs bũsire tũocõri bojori bũjagũti wayijũ ĩ.

²³ Ito yija Jesũs ĩ rãca riasotirãre ti batocõri ado bajiro bũsiyijũ:

–Gajeoni jairãre josari ñaro yiroja Dios ĩ rotirojũ ĩna ejaroto, yiyijũ Jesũs ĩnare.

²⁴ Ito bajiro ĩ yija tũocõri, ƚcayijarã ĩ rãca riasotiri masa. Ito bajiri mũcana ĩnare goti remoyijũ Jesũs:

—Tuoya yu rīa muā. Gajeonire riti tuoīarāre josari ñaroja ĩnare Dios ĩrotirojũ ĩna ejaroto. ²⁵ Gawa jota gojere camello ĩrēta wa āmobjaja josari ñaroja ĩre. Ito bajibojarocati gajeoni jaigũ Dios ĩrotirojũ ĩwa āmobjaja josari buša ñaroja ĩre, yiyijũ Jesús ĩrāca riasotirāre.

²⁶ Ito bajiro ĩbusija tuocōri, buoto oca jaiyijarā ĩna. Ito bajiri ĩnamasiti gāmeri seniīasuoijarā:

—Riti ĩyijama, sīgũ Dios tu ejabiquĩji, yiyijarā ĩna.

²⁷ Ito yija Jesús ĩnare ti maicōri, ado bajiro ĩnare gotiyijũ:

—Masa eja masiado manoja. Josari ñaroja ĩnare. Dios sīgũti jeyaro masigũ ñami. Ñejuā josarise manoja ĩre, yiyijũ Jesús ĩnare.

²⁸ Jesús ito yija tuocōri, Pedro cadiyijũ ĩre:

—Queno tuoya mu. Guā ya gajeonire jidicācōri mare suya guā, yiyijũ Pedro Jesure.

²⁹⁻³⁰ Ito ĩyija ado bajiro cadiyijũ Jesús:

—Riti muare gotia yu. Gājerāre Dios oca gotirona yure suyacōri ĩna ñarāre cũ warā yirāji coriarā. ĩna ocabajirā, ĩna jacũ, ĩna jaco, ĩna rīa ito yicōri ĩna ya wesecare cuni cũ warā yirāji ĩna yure suyarona. Ito bajiro yirāji ĩna gājerāre Dios oca goti āmorā. No yure suya āmocōri ĩñarāre cũ wacure, queno yigũ yiguĩji Dios ĩre. Jaje wiri, wesecari, ocabajirā, jacosaromia ito yicōri rīa jājarā ĩsigũ yiguĩji Dios ĩre. Ito bajibojarocati yure suyacōri quenabeto tōbujagũ yiguĩji ĩ. Ito bajicōri ija catitĩñare ĩsigũ yiguĩji Dios ĩre. ³¹ Coriarā adocāta ñasari masa ñabojarāti, ija Dios tu ejacōri ñasari masa meje ñarā yirāji ĩna. Gājerāma adocāta ñasarā meje ñabojarāti ija Dios tu ejacōri ñasari masa ñarā yirāji ĩna, yiyijũ Jesús ĩnare.

Yure sīarā yirāji, Jesús ĩyi busisusare gaye

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Jerusalénju wara mana wayijarā ĩna. ĩrāca riasotirā riojuā wayijũ Jesús. Ito ĩre ĩna suya waroca tuoīa oca jaiyijarā ĩna. “¿No yija Jerusalénju ĩwaja güibeati Jesús?” yi tuoīayijarā ĩna. ĩna bero suyarāma buoto güiyijarā. Masa ĩna güija ticōri, ricati ĩrāca riasotirāre goti remosusayijũ Jesús ĩgodaroti gaye:

³³ —Queno tuoya muā. Jerusalénju warā ya mani. Itoju Masa Rījoru yu ñajare yure ñiarā yirāji masa. Paia ujarā ito yicōri judio masa rotirise riasori masare cuni ĩsirona yure ñiarā yirāji ĩna. Ito bajiri yure boca āmicōri sīa rotirā yirāji ĩna. “Īmo ĩre sīaña”, yirā yirāji ĩna gawa masare. ³⁴ Ito yicōri yure aja tudirā yirāji ĩna. Yure go ide eobate gurā yirāji ĩna. Yure bajerā yirāji ĩna. Ito yicōri yure sīarā yirāji ĩna. Ito bajibojarocati udiā rumu bero tũdi catigũ yigũja yu mucana, yiyijũ Jesús ĩnare.

Santiago mesa Jesure ñna seniña ãmore gaye
(Mt 20.20-28)

³⁵ Ito yija Zebedeo rña Juan, Santiago cuni eja rãgũyijarã ñna Jesús tu:

—Tũoya Riasogu mu. “Ado bajiro guare queno yiya”, mare guã senija mu cudire ãmoa guã, yiyijarã ñna Jesure.

³⁶ Ito ñna yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

—¿No bajiro yu yire ãmoati mua? yiyiju Jesús ñnare.

³⁷ —Mu rotiroju guã ejaroca mu rãca guare ruji rotiba mu. Sĩgũre mu riojocadujaju ito yicõri gãjire mu gãcodujaju mu ruji rotire ãmoa guã, yiyijarã ñna Jesure.

³⁸ Ito ñna yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

—Mua yure senibojarisere queno tuo masibea mua. Quenabeto yu tuoïaroca yirã yirãji masa yure. ¿Yure bajiroti quenabeto tuoïa ñnemecuti masirã yirãjida mua cuni? yiyiju Jesús ñnare.

³⁹ —Ñnemecuticõrãji guã, yiyijarã ñna Jesure.

Ito ñna yija ado bajiro yiyiju Jesús:

—Riti mare gotia yu. Quenabeto yu tuoïaro bajiroti quenabeto tuoïarã yirãji mua cuni. ⁴⁰ Ito bajibojarocati yu rãca mare ruji roti masibea yu. Yu riojocaduja, gãcoduja cuni Dios sũgũti yu tu rujironare rotigu yiguĩji. Itoju rujiado ñnare queno ñsigũ yiguĩji Dios, yiyiju Jesús ñnare.

⁴¹ Ito bajiro ñna busija, gãjerã Jesús rãca riasotirã jua dũjamocõ ñnarã tuo yijarã. Ito bajiri ñnare tuocõri Juan, Santiagore cuni junisini tiyijarã ñna. ⁴² Ito bajija ticõri, ñnare jimioyiju Jesús:

—Wi ujũ sũgũ ñña iti wi gãnare roti masiguĩji. Ito bajiroti masa ujũ sũgũ ñña wi ujarãre roti masiguĩji ñ. ⁴³ ñnare bajiro bajibitiruja mare. Ado robojuã baja. Mua wato no ujũ ñña ãmogũti gãjerãre moa ñsija quena. ⁴⁴ No ñsagu ñña ãmogũti gãjerãre ejabuaja quena. ñnare moa ñsiri masu robo bajiroti ñ moa ñsija quena. ⁴⁵ Yu ñña Masa Rĩjoru. Masa yure moa ñsijaro yirocu meje wadicu yu adi sitaju. Masare ejabuaro cu wadicu yu. Masare goda ñsirocu wadicu yu. Ito yicõri ñna ñeñaro yirise waja, waja yi ñsirocu wadicu yu, yiyiju Jesús ñnare.

Cajea macure Jesús ñyisioire gaye
(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Mucana wacõri Jericó wame cutiri cutoju ejayiju Jesús ñre suyarã rãca. Iti cutoju Jesús ñ budiroca ñ rãca riasotirã rãca, masa gãjerã suyayijarã ñre. ñna wari ma tu rujiyiju tibicu, Bartimeo wame cutigu. Timeo macu ñayiju ñ. Gajeoni macu ñari gãjerã ñre queno yitoni buto josayiju Bartimeo. ⁴⁷ Jesús Nazaret gagu ñ rãta waja tuocõri, buto awasãre rãca ñre jiyiju tibicu:

—Tɔoya Jesús mɔ. David ñayorɔ janerābatia janami ña mɔ. Yɔre ti maiña mɔ, yiyijɔ tibicɔ Jesure.

⁴⁸ Ito bajiro ĩ yija tɔocōri, jãjarã ĩre tudiyijarã tibicɔre: “Bɔsibesa mɔ”, yiyijarã masa ĩre. Ito bajiro ĩna yibojarocati bɔto bɔsa awasãyijɔ mɔcana:

—Tɔoya David janami mɔ. Yɔre ti maiña mɔ, yiyijɔ tibicɔ Jesure.

⁴⁹ Ito bajiro tibicɔ ĩ yija tɔocōri, tuja rãgãcoayijɔ Jesús ĩja.

—Īre jija mɔa, yiyijɔ Jesús masare.

Ito ĩ yija tibicɔre jiyijarã ĩna:

—Wanɔ oca sɔoña. Ito yicōri wamɔ rãgũña. Jesús mɔre jiami, yiyijarã masa tibicɔre.

⁵⁰ Ito bajiro ĩna yija tɔocōri, Jesús tɔjɔ warocɔ yutabuju joegadore ruacōri bubu quedi rãgũ wayijɔ ĩ. ⁵¹ ĩ ejaja ticōri, ado bajiro yiyijɔ Jesús ĩre:

—¿No bajiro yɔ yire ãmoati mɔ? yiyijɔ Jesús ĩre.

—Tɔoya Riasogɔ mɔ. Yɔ ya cajea ruyubea yɔre. Ti ãmoa yɔ, yiyijɔ tibicɔ Jesure.

⁵² Ito yija ado bajiro ĩre cɔdiyijɔ Jesús:

—Wasa mɔ. “Jesús yɔre yisicōgũ yiguñji”, mɔ yi tɔoñajare mɔre yisioa yɔ, yiyijɔ Jesús tibicɔre.

Ito bajiro Jesús ĩ yirocaci ticoayijɔ tibitibojarɔ ĩja. Ito bajiri Jesure sɔya wayijɔ ĩ tibitija bero ticōri.

11

Jerusalénjɔ Jesús ĩ ejare gaye

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén sōjɔa bɔsa Olivos wame cɔtiri tɔria tɔ ejayijarã. Itojɔ jɔa cɔto ñayijɔ. Betfagé, Betania wame cɔtiri cɔtori ñayijɔ iti tɔria tɔ. Ito tɔ bɔsa ejacōri ĩ rãca riasotiri masa jɔarãre cōayijɔ Jesús. ² Ado bajiro gotiyijɔ Jesús ĩnare:

—Mani riojo ñari cɔtojɔ wasa. Itojɔ burro macɔ sia rãgōrɔre bujarã yirãji mɔa. Noa masa mɔja jeaña yiya macɔ ñaguñji maji. Īre ōjama. Ito yicōri ĩre ãmi wadiba. ³ Gãjerã mɔare seniñaja: “¿No yirã ĩre ãmi wati mɔa?” ĩna yija, ado bajiro cɔdiba mɔa: “Mani Ūjɔ ãmoami ĩre. Ito bajiri ãmi wajɔ gɔa. Nocō mejeti jɔda cōagũ yiguñji mɔcana”, yi gotiba, yiyijɔ Jesús ĩna jɔarãre.

⁴ Ito ĩ yija tɔocōri, wayijarã ĩna. Ito ejacōri majɔ ĩna sia rãgōrɔre ti bujayijarã ĩna. Soje tuti rãgōyijɔ ĩ. Īre bujacōri ōjayijarã ĩna.

⁵ Itojɔ ñarã ĩnare ado bajiro seniñayijarã:

—¿No yirona yati mɔa? ¿No yija burro macɔre ōjati mɔa? yiyijarã ĩna.

⁶ Ito ĩna yija tɔocōri, Jesús ĩ rotiado bajiroti cɔdiyijarã ĩna. Ito bajiri itijɔ gãna Jesús rãca riasotirãre wa rotiyijarã. ⁷ Ito

yija burro macure ãmi wayijarã Jesús tujũ. Ito yicõri ñna ya yutabujuri burro macu joeju jeoyijarã. Í tũ ñna ãmi ejarocati burro joeju mũja jeayiju Jesús. ⁸ Jãjarã masa ñna ya yutabujuri ruacõri í riojũa yutabujuri eyocũ yuyijarã ñna. “Gũa Uju ña mũ”, yirona ito bajiro yiyijarã masa Jesure rucubũorã. Gãjerã mimi caeri jatacõri jidicũ yuyijarã í cãdatoni.

⁹ Jesús riojũa ãmatũarã cãni í berojũa sũyarã cãni ruje awasãyijarã masa wanũ quenarã:

—Dios sãgũti ñami quena bũsagũ. Dios Macu í cõarũ Uju quenagũ ñami í. ¹⁰ Mani ñicũ David ñayoru í rotija quena ñayiju. Ito bajiroti quenari rodo ñaro yiroja mũcana. Dios sãgũti ñami quena bũsagũ, yiyijarã ñna wanũ quenarã.

¹¹ Ito bajiro ñna yiroca riti Jerusalenju ejayiju Jesús. Ito ejacõri Dios ya wi sãjayiju í. Jeyaro ti batoyiju Jesús. Ito bero iti rãioja ticõri, Betaniaju tũdi wayiju Jesús í rãca riasotirã rãca. Jũa gũbojeno ñayijarã ñna, í rãca riasotirã.

Higuera rica manigũre Jesús í rojare gaye
(Mt 21.18-19)

¹² Gaje rãmũ Betaniana wayijarã ñna. Ñna waroca Jesús ñiocõyiju. ¹³ Sõjũna higuera wame cutiricũ tiyiju Jesús. Rãjagũ robo bajiricũ ñacũ higuera wame cutiricũ. Queno jũ cutiyiju. Ito bajiri tigu wayiju Jesús higuera gũ ricare barocũ. Ito bajibojarocati higuera gũ tũ ejacõri jũ riti bujayiju Jesús. Rica mañijũ cãma meje ñajare. ¹⁴ Itigu rica manija ticõri, ado bajiro yiyiju Jesús itigure:

—Mũ ya ricare tũdi bamenaji masa. Rica mano yiroja ñja, yiyiju Jesús itigure.

Ito bajiro í bũsija tũoyijarã í rãca riasotirã.

Dios ya wiju niyeru wasoari masare Jesús í bucõare gaye
(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Jerusalen tũdi ejacõri Dios ya wi sãjayiju Jesús í rãca riasotirã cãni. Ito sãja ejacõri ito waja gãme ñarãre bucõayiju Jesús. Niyeru wasoarãre ñna ya niyeru jeoado tujũda queoyiju Jesús. Ito yicõri buja waja gãmerã ye ñna ya cumurori tujũda cõayiju Jesús. ¹⁶ Ito bajiri Dios ya wiju gajeoni ãmi wa rotibisiju ñnare. ¹⁷ Ito yicõri ado bajiro masare riasoyiju:

—Í oca tutina ado bajiro gotiami Dios: “Yũre rucubũora wi ñaro yiroja yũ ya wi. Masa jeyaro yũre bũsirã yirãji iti wiju sãjacõri”, yí gotia Dios oca. Ito bajiro mũa yija riniri masa ñna rudiri wi bajiro godo weoa mũa Dios ya wire, yiyiju Jesús.

¹⁸ Ito bajiro Jesús í yija tũocõri, “¿No bajiro ñre sãrũjati mani?” yí tũoĩayijarã paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa cãni. Masa jeyaro ñre riti ñna tũorũnũjare, ito bajiro

tuoñayijarã ñna, Jesure güirã. ¹⁹ Rãiocũro ñaroca iti cutore wayiju Jesús ñ rãca riasotirã rãca.

Higuera rica manigã iti siniare gaye
(Mt 21.20-22)

²⁰ Gaje rumu busuri jĩju mucana mana warã higuera wame cutiricu tu ejayijarã ñna. Ito ejacõri higuera gu ito siniaja tiyijarã ñna. Ñe mari cuni siniacoayiju itigu ñja. ²¹ Itocõti Jesús ñ busigore tuoña bujayiju Pedro:

–Tiya guare Riasogu mu. Itiguere mu rojaja bero sinicoayija itigu ñja, yiyiju Pedro Jesure.

²² Ito ñ yija tuocõri, ado bajiro gotiyiju Jesús ñ rãca riasotirãre: –Diore mua tuorũnaja quena. “Diore gua senija cudigu yiguñji”, mua yi tuoñaja quena, yiyiju Jesús ñnare. ²³ Riti muare gotia yu. Diore tuorũnucõri, i turiare, “Cuní rãgũcõri riaca jajosaju quedi roaya”, mua yija ito bajiroti rãtaru yiroja. Diore senicõri, “Yu senirise cudibiquñji Dios”, yi tuoñabesa mua. Diore senicõri, “Yu senirise cudigu yiguñji Dios”, yi tuoñaña mua. Mua ito yijati ito bajiroti rãtaru yiroja. ²⁴ Ito bajiri Diore senicõri: “Yure cudicãñi ñ”, yi tuoñaña mua ya usina. Mua ito yijati muare cudigu yiguñji Dios. Ito yicõri mua ãmorise muare ñsigũ yiguñji ñ. ²⁵ Diore busirãti, gãjerã ñeñaro ñna yirise ãcabojoja quena. Ito bajiro mua yijati, mani Jacu ãmacũju gagu mua ñeñaro yirisere ãcabojoju yiguñji ñ cuni. ²⁶ Ito bajibojarocati muare gãjerã ñna ñeñaro yirisere mua ãcabojobeja, mani Jacu ãmacũju gagu mua ñeñaro yirise ãcabojobiquñji ñ cuni, yiyiju Jesús ñnare.

¿Ñimu ñ rotijare ito bajiro yati mu? yi Jesure ñna seniñare gaye
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Ito yija bero Jerusalenju tãdi wayiju Jesús ñ rãca riasotirã rãca. Itoju ejacõri Dios ya wi wayiju Jesús. Ito ñ ñna ucurocati ñ tu eja rãgũyijarã paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa ito yicõri judio masa bucarã cuni. ²⁸ Ito ejacõri ado bajiro Jesure seniñayijarã ñna:

–¿Dios ya wiju masare mu bucõaja, ñimu roticati muere? ¿Ito yicõri ñimu ñ rotirise rãca ito bajiro yicati mu? yiyijarã ñna Jesure.

²⁹ Ito ñna yija tuocõri, ado bajiro cãdiyiju Jesús:

–Yu cuni coji gaye muare seniña ãmoa. Mua yure cãdija tuocõri, yure rotigu wame gotigu yiguja yu muare. Ado bajiro muare seniña yu: ³⁰ ¿Juan masare idé gutoni, ñimu rotiyijari ñre? ¿Dios rotiyijarite ñre? ¿Masaju rotiyijarite? Yure cãdiya mua, yiyiju Jesús ñnare.

³¹ Ito ñ yija tuocõri, ñnamasiti gãmeri tuoña busiyijarã:

–¿No bajiro ñre cãdirãti mani? “Juan masare idé gutoni cãayiju Dios”, mani yija, “¿No yija Juanre tuobiticati

mua?” manire yigu yiguñji Jesús. ³² Ito bajibojarocati, “Masa rotiyijarã Juanre”, mani yija, manire junisinirã yirãji masa. “Juanre cõayiju Dios”, masa ñna yi tũoñajama, ¿no bajiro Jesure cãdirã yirãjida mani? yi tũoñayijarã paia ñjarã. ³³ Ito bajiri:

—Masibea gũa, yiyijarã ñna Jesure.

Ito ñna yijare:

—Baũ, yũre rotirũ wame gotibicũja yũ cũni mũare, yiyiju Jesús ñnare.

12

Queno moare rujeo masimena Jesús ñ yire gaye

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Goti masiore ocana ado bajiro masare riasoyiju Jesús:

—Sĩgũ uyé wese oteyiju ñ. Ito yicõri masa ñna rinime yirocũ camotayiju ñ wesecare. Ito yicõri uyére wañiaroti goje meniyiju uyé idere ñurocũ. Ito yicõri ñmari wi meniyiju ñ ya wesecare, tirũncũja, yiroca. Ito yija bero gãjerãre ado bajiro gotiyiju ñ: “Yũ ya wesecare mua codeja mũare waja yigu yigũja yũ”, yiyiju ñ ñnare. Ito yicõri wa ucugũ wacoayiju ñja. ² Yoa bũsariju uyé rica bũcũaroca ñ ya moari masũre cõayiju uyé ñre ñmi ñsitoni. ³ Uyé weseju ñ ejaroca ñre ñniacõri jayijarã weseca coderi masa. ñre uyé ñsimenati, “Wasa”, yiyijarã ñna. Ito bajiri ñe manoti tũdi ejayiju ñre roti ñnucaru tu. ⁴ Uyé ñ ñmibeja ticõri, gãji moari masũre cõayiju weseca ñju, uyé ñre ñmi ñsitoni. Uyé weseju ñ ejaja ticõri, ñre cũni jayijarã ñna. Ito bajiri ñ ya rijogaju camĩ cãtiyiju ñ. Ito bajiro ñre yicõri ñeñaro bũsiyijarã ñna. ⁵ Ito bajiro ñre ñna yija ticõri, mũcana gãjire cõayiju iti wese ñju. ñ ejaja ticõri, ñre sñayijarã weseca coderi masa. Ito bajiri jãjarã bũsa cõayiju iti wese ñju ñja. ñnare cũni ito bajiroti yiyijarã weseca coderi masa. Coriarãre bũto jayijarã. Gãjerãre sñayijarã ñna.

⁶ Sĩgũ macũ cãtiyiju iti wese ñju. ñre bũto maiyiju ñ. “Yũ macũre rũcũbũorã ñre tũorã yirãji ñna”, yi tũoñayiju ñ. Ito bajiri ñ macũre cũni cõasũsayiju ñ ñja. ⁷ Ito bajiri weseca ñju macũ ñ ejaja ticõri, ado bajiro gãmeri bũsiyijarã weseca coderi masa: “Adi wese ñju macũ ñnami ñni. ñ jacũ godaja bero adi wese ñ ya wese ñnaro yiroja. ñre sñato mani adi wese ñjarã ñnaron. Ito bajiri mani ñre sñaja bero mani ya wese ñnaro yiroja ñja”, yiyijarã ñna. ⁸ Ito bajiri ñre ñniacõri sñayijarã ñna. Ito yicõri ñ ya rujũre weseca tũnimaju cõayijarã ñna. Itocõti ñna adi oca, yiyiju Jesús ñnare.

⁹ Ito bajiro ñnare goti tũocõri, ado bajiro seniñayiju Jesús masare:

—¿No yigu yiguñjida weseca ñju ñnare? Ado bajiro yigu yiguñji ñ. Weseca coderãre sñagũ wacũ yiguñji ñ. Ito yicõri gãjerãre weseca code rotigu yiguñji ñ, yiyiju Jesús ñnare.

¹⁰ Gaje ado bajiro gotiyiju Jesús:

—¿Dios oca tutire tiľabeati mũa? Tũaoya mũa ado bajiro gotia: Gũata wi meniri masa coga gũatagũa cũaayijarũa ĩna. Ito bajibojarocati gaje gũata rũato busaro quenarica ĩayijũa ĩna cũaobojaraga. Itiga gũatagũana sũaoriti quenari wi menigũa yiguĩji Dios. Itiga gũatagũa manija, ĩe menire manoja ĩja.

11 Ito bajiro amũani Dios mani Uũa. Ito bajiri itire masicũri buto tũaũa wanũa mani, yi gotia Dios oca.

Ito bajiro yũani Dios yũre rũataroti tũaũa yugu, yiyijũa Jesũs ĩnare.

12 Ito bajiro Jesũs ĩ yija tũaocũri, ĩre ĩna amũaobojayijarũa iti cũato ĩnari masa. “Ito bajirũa ĩnama ĩna”, manire yirocũa iti ocare gotimi Jesũs”, yi tũaũaayijarũa ĩna. Ito bajibojarocati masare gũairũa Jesure ĩnabisijarũa ĩna. Ito bajicũri itijũana wacoayijarũa ĩna ĩja.

Uũarũare mani waja ruyurioja ĩnaro bajiroti waja yija quena, Jesũs ĩyire gaye

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

13 Fariseo gaye tũaũarũa, Herodes ĩ baba mesa cũani ejayijarũa ĩna Jesũs tũa. ĩna uũarũa rotija tũaocũri, Jesũs tũa wayijarũa ĩna. “Jesũs ĩ cũadi masibeja, ĩre oca meni masirũa yirũaji mani”, yi tũaũaacũri ĩ tũa ejayijarũa ĩna. 14 ĩ tũa ejacũri ado bajiro yiyijarũa ĩna:

—Tũaoya Riasogu mũa. Riojo gotigu ĩna mũa. Masa mũare busituja guijobea mũare. “Masa jeyaro coro bajiroti ĩnama”, yi tũaũa mũa. Dios ĩ gotirisere riojo riasogu ĩna mũa. Riojo gotigu mũa ĩnjare mũare seniũa gũa: “¿Roma cũato gagũa uũare ĩ rotiado bajiroti ĩre gũa waja yija quenati? ¿ĩre gũa waja yibeja cũani quenatite?” yi seniũaayijarũa ĩna Jesure.

15 ĩna tũaũarise masiyijũa Jesũs. Ito bajiri ado bajiro ĩnare cũadiyijũa ĩ:

—¿No yija yũre rũa amũaoati mũa? Niyeru cuji yũre amũa ĩsitũa. Tirocũa ya uũa, yiyijũa Jesũs ĩnare.

16 Ito ĩ yija tũaocũri, niyeru cuji ĩre amũa ĩsiyijarũa ĩna. Iti cujire ticũri ado bajiro ĩnare seniũaayijũa Jesũs:

—¿ĩnimũa ya rio ĩnati mũa tija? Ito yicũri, ¿ĩnimũa wame ucare wũanati ado? yiyijũa Jesũs ĩnare.

Ito yija ado bajiro Jesure cũadiyijarũa ĩna:

—Uũa Cęsar ya rio bajiro baja, yiyijarũa ĩna Jesure.

17 ĩna ito yija tũaocũri, ado bajiro cũadiyijũa Jesũs:

—Cęsar ye iti ĩnjama ĩre ĩsija quena. Ito yicũri Dios ye iti ĩnja cũani ĩre ĩsija quena, yiyijũa Jesũs ĩnare. Ito bajiro Jesũs ĩ yija tũa uũaayijarũa ĩna.

¿Godacũri tũadi caticoarũa yirũajida masa? yi Jesure ĩna seniũare gaye

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

18 Ito yija saduceo gaye tũaũarũa coriarũa Jesure tirona ejayijarũa ĩna. “Masa ĩna godaja tũadi catire ma”, yi tũaũarũa ĩnayijarũa

saduceo gaye tʉoĩarã. Ito bajiri Jesure seniĩarona ejayijarã ĩna ĩ tʉ:

¹⁹ —Tʉoya Riasogʉ mʉ. Ado bajiro manire ucañi Moisés ñayoru: “Rĩjoru ñasʉogʉ rĩa macʉti ĩ manojore ĩ godagoja ĩ ocabaji manojore cʉti wasoaja quena. Ito bajiro yigʉti ĩ rĩjoru ñabojarure rĩa cʉti ĩsigũ yiguĩji”, yi ucañi Moisés ñayoru, yiyijarã ĩna Jesure. ²⁰ Ito bajiri mʉcana gaje oca goti remoyijarã ĩna Jesure:

—Jane mejeju sĩgũ ñayiju. Co ãmojeno ñarã ocabajirã cʉtiyiju ĩ. Cajero manojore cʉtisʉoyiju ñasʉogʉ. Rĩa macʉti ĩ manojore godagocoayiju ĩ. ²¹ Ito bajiri manuju godagorore manojore cʉtiyiju ĩ bero gagʉ mʉcana. Ito yicõri ĩ cʉni rĩa macʉti cõcoayiju. Ito bajiri ĩ bero gagʉ iso rãcati manojore cʉtiyiju mʉcana. ²² Ito bajiroti ñasʉogʉ ñajacʉ ĩ ocabaji mesa ĩna jeyaro isore manojore cʉtibojayijarã ĩna. Iso rãca rĩa cʉtimena riti goda jedicoayijarã ĩna. ĩna goda jedija beruju godayijo ĩna manojore ñabojaro ĩja. ²³ “Masa ĩna godaja mʉcana tʉdi catirã yirãji”, ya mʉ. Riti mʉ gotija, ¿ñimʉ rãca manuju cʉtigo yigõjida iso mʉcana tʉdi caticõri? ĩna jeyaro manojore ñaĩ iso, yiyijarã saduceo gaye tʉoĩarã Jesure.

²⁴ Ito ĩna yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiyiju Jesús:

—Dios oca tutire masibea mʉa. ĩ masirisere cʉni masibea mʉa. Ito bajiri masibiticõri, wisa mʉa. ²⁵ Tʉdi catirã yirãji masa Dios tʉ cati ñarona. Itoju manojore cʉtimenaji masa. Ũmacãju Dios ñaro gãna ángel mesa robo bajirã ñarã yirãji masa, yiyiju Jesús ĩnare.

²⁶ Ito yija gaje goti remoyiju Jesús ĩnare: “Godabojarãti mʉcana tʉdi catirã yirãji masa. ¿Moisés ñayoru ĩ ucare tiĩabeati mʉa? Yucʉ ãjuricʉ watoju Dios ĩ bʉsire ruyuyiju Moisésre. Ado bajiro Moisésre bʉsiyiju Dios: ‘Abraham ñayoru yure rʉcʉbʉogʉ yami. Isaac ñayoru ito yicõri Jacob ñayoru cʉni yure rʉcʉbʉorã yama ĩna’, yiyiju Dios Moisés ñayorure. ²⁷ ‘ĩna udiarã yure rʉcʉbʉorã yama’, Dios ĩ yija, catiri seyoama ĩna. Dios tʉju ñarãji ĩna. Godarã meje ñama ĩna. Bʉto tʉoĩa wisa mʉa”, yiyiju Jesús saduceo gaye tʉoĩarãre.

*Dios ĩ rotirise ñasarise gaye
(Mt 22.34-40)*

²⁸ Judio masa rotirise riasori masʉ Jesús rãca ĩna bʉsiroca tʉo ñayiju ĩ. Ito bajiri, “Queno cʉdiamĩ Jesús”, yi tʉo ñayiju ĩ. Ito bajiri Jesús tʉju wayiju ĩ ĩja ĩre seniĩarocʉ:

—¿Diseju ñati Dios rotirise ñasarise? yi seniĩayiju ĩ Jesure.

²⁹ Ito yija ado bajiro cʉdiyiju Jesús ĩre:

—Dios ĩ rotirise ñasarise ado bajiro gotia: “Tʉoya Israel sita gãna mʉa. Dios sĩgũti ñami mani Ũju. ³⁰ Dios mani Ũjure bʉto mani maija quena. Mani ya ʉsijana, mani tʉoĩarisena, ito

yicōri mani sēorisena cūni Diore buto mani maija quena”, yi gotia Dios ī rotirise ñasarise. ³¹ Iti bero gaye ito bajiroti gotia: “Manimasiti mani mairo bajiroti gājerāre cūni maija quena”. Disejua gaje Dios ī rotirise rētoro ñasarise manoja, yiyijū Jesús judio masa rotirise riasori masare.

³² Ito yija ado bajiro yiyijū judio masa rotirise riasori masu Jesure:

—Queno ya riasogu mu. Ri ya mu. Dios sīgūti ñami. Nijua gāji mami. Ito mu yirise riti ña. ³³ Mani Diore maija quena. Mani ya usijuna, mani tuoñarisena ito yicōri mani sēorisena cūni Diore maija quena. Manimasiti mani mairo bajiroti gājerāre cūni maija quena. Diore mani maija, masare cūni mani maija, iti ña ñasarise. Diore waibucurã soe ĩsiado rēto busaro quena ñaroja Diore ito yicōri masare cūni mani maija, yiyijū judio masa rotirise riasori masu Jesure.

³⁴ ĩ queno cudija tuocōri, ado bajiro yiyijū Jesús ĩre:

—Yu tija jabeto ruya, “Yu Ūju ñami Dios”, mu yi tuoñaroto, yiyijū Jesús ĩre.

Ito bajiro Jesús ĩ yija tuocōri, sīgūjua seniña remo yibisijarã ĩja. “Mani rētoro masigū ñaguĭji Jesús”, yi tuoñayijarã ĩna. Ito bajiri ĩre seniña remobisijarã ĩja.

¿Ñimū janami ñayijari Cristo mña tija? yi Jesús ĩ seniñare gaye (Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Co rumu Dios ya wijū masare riaso ñagū ado bajiro seniñayijū Jesús ĩnare:

—“David ñayoru janerābatia janami ñaguĭji Cristo”, yicã Dios ĩ rotirise riasori masa. ¿No yija itire yicati ĩna? ³⁶ Jane mejeju Espiritu Santo ĩ ejabuarisena ado bajiro ucañi David ñayoru:

Cristo, Dios cōaru yu Ūju ñami ĩ. ĩ ñicujū yu ñabojarocati yu Ūju ñami Cristo, yi ucañi David ñayoru. Gaje uca remoñi David: Yu Ūju Cristore ado bajiro gotiñi Dios: “Yu ya riojocaduja rujiya. Mu wajanare mu rotiroca yigū yigūja yu”, yiñi Dios yu Ūjure, yi ucayoñi David.

³⁷ ¿No yija, “Yu Ūju ñami Cristo”, yiyijari David ñayoru? Cristo David janerābatia janami ñacōri, ¿no bajiro David uju bajiyijari Cristo? David ñayoru janerābatia janami ĩ ñaja, “Yu Ūju”, yibitiboru David, yiyijū Jesús ĩnare.

Jesús queno busija tuocōri, wanu quenayijarã masa.

“Seti ña mñare”, fariseo gaye tuoñarāre Jesús ĩ yire gaye (Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Masare ado bajiro riasoyijū Jesús:

—Judio masa rotirise riasori masa robo mña yibe yirona queno tuoñaña mña. Tite. Ado bajiro yama ĩna. Yutabujuri quenarise yoarise sãñacōri masa ĩna tiro riojo wa ucu ãmorãji

ĩna. Ito yicōri cuto gũdareco gājire ĩna canamuoja, rũcũbuore rãca seniĩare ãmorãji ĩna. ³⁹ Minijuara wiju sãjacōri rũcũbuora cumuro riti ruji ãmorãji ĩna. Ito yicōri basari rũmũ cãni ñasari masa tũ riti ba ruji ãmorãji ĩna. ⁴⁰ Manũju godagoana romiare cãni ĩna ya wiri ěmarãji ĩna. Ito yicōri masa ĩna tiro riojo yoari Diore bũsirãji ĩna. “Queno yirã ñama ĩna”, masa yi tũoĩajaro yirona yoari Diore bũsirãji ĩna. Ito bajiro ĩna yija quenabetoja. Ito bajiri ñeñaro ĩna yirise waja, waja yirã bũto bũsa quenabeto tũbũjarã yirãji ĩna. ĩna robo mũa yibe yirona queno tũoĩañã mũa, yiyijũ Jesũs masare.

Wajeago bojoro bũjago Diore niyeru iso ĩsire gaye
(Lc 21.1-4)

⁴¹ Co rũmũ Dios ya wi sãjacōri niyeru cũra jedo tũ rujiyijũ Jesũs. Iti jedojũ masa ĩna niyeru Diore cũ ĩsija tiyijũ Jesũs. Gajeoni jairã jaje niyeru Diore cũ ĩsiyijarã iti jedojũ. ⁴² Ito yija bojoro bũjago ejayijo. Manũju godagoro ñayijo iso. Jũa cuji niyeru kujiri sãyijo iso. Cobre ñayijũ iti kujiri. Jabetacã waja cãtirise ñayijũ iso sãrise. ⁴³ Ito yija ĩ rãca riasotiri masare jimioyijũ Jesũs:

–Riti mũare gotia yũ. Adio bojoro bũjago ñabojagoti queno Diore ĩsimo iso. Gajeoni jairã rẽto bũsaro ĩsimo iso. ⁴⁴ Gajeoni jairãre jaje ña niyeru. ĩna ĩsibojarocati jairo rũya ĩnare maji. Isoama bojoro bũjago ñabojagoti ĩsi jeomo iso. Iso bare waja yiroti Diore ĩsi jeocõmo iso, yiyijũ Jesũs ĩ rãca riasotirãre.

13

Dios ya wi õjea bate godaro yiroja, Jesũs ĩ yire gaye
(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Dios ya wiju ñarũ Jesũs ĩ budirocati ado bajiro yiyijũ ĩ rãca riasotigu:

–Tiya Riasogu mũ. Quenari wi ña iti wi. Gũta quenarisena queno wi meniĩni ĩna, yiyijũ ĩ Jesure.

² Ito ĩ yija tũocōri, ado bajiro cũdiyijũ Jesũs ĩre:

–Iti wire queno tiya mũ. Jana batecõrã yirãji masa iti wire. Ito yicōri ñajediro gũtagãire rea baterã yirãji masa. Ito bajiri adi wi gaye gũtagã gajega joe jesabeto yiroja. Ñarocõti godacoaro yiroja, yiyijũ Jesũs ĩre.

Adi mũmũari jediroto riojũna ado bajiro rẽtarõ yiroja, Jesũs ĩ yire gaye

(Mt 24.3-28; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³ Ito yija bero Olivos wame cãtiri tũria majacōri rujiyijũ Jesũs. Iti tũria riojo sõjũ bũsa ñayijũ Dios ya wi. Jesure ricati oca seniĩarona ĩ tũ eja rũgũyijarã Pedro, Santiago, Juan, ito yicōri Andrẽs cãni:

4 —¿Nocãta rêtaro yirojada mu yirise? ¿No bajiro ti masirã yirãjida gna? Mu yirise rêtaroto riojua, ¿ñere tisuoã yirãjida gna? yiyijarã ña Jesure.

5 Ña ito yija tuoçõri, ado bajiro gotiyijũ Jesũs ñare:

—Queno tuoñaña gãjerã muare ruobe yirona. 6 “Dios ñ cũana ña gna”, yi ruorã yirãji ña muare. Ito bajiroti masa jãjarãre ruorã yirãji ña.

7 Masa gãmeri jarise ocare mua tuoja, güibeja. Ito yicõri masa gãmeri sãrise ocare mua tuoja cuni, güibeja. Ito bajiroti rêtaro yiroja. Ito bajibojarocati susari rumu meje ñaroja maji. Jaje ñeñarise rêtaro yiroja susari rumu ejaroto riojua. 8 Co butu gãna gãmeri sãrã yirãji gaje butu gãna rãca. Ito yicõri co sita gãna gãmeri sãrã yirãji gaje sita gãna rãca. Co cuto ruayabeto sita uero yiroja. Ito yicõri bare jediro yiroja. Ito bajiri ñiocõrã yirãji masa. Quenabeto tõbujasuoã yirãji ña. Ito bajibojarocati buto busa rêtaro yiroja maji.

9 Queno masima gãjerã muare ñiame yirona. Muare ñiacõri ñasari masa tu ãmi warã yirãji ña. Ito yicõri minijuara wiju muare bajerã yirãji ña. Yure tuorũnuã mua ñajare ujarã riojo muare jidi rãgõrã yirãji. Ña tiro riojo, “Jesure tuorũnuã ña gna”, yirã yirãji mua. 10 Susari rumu riojua Dios oca quenarisere masa jeyaro masi jedirã yirãji ña. 11 Muare ñiacõri ujarã riojo muare ãmi cõrã yirãji ña. Ito bajiro muare ña yibojarocati güibeja. Ujarãre mua cõdiroti buto tuoña oca jaibeja. Ñare mua queno cõditoni gotigu yiguñi Espiritu Santo. Mua meje busirã yirãji. Espiritu Santo muare quedi sãjacõri busigu yiguñi ñ, yiyijũ Jesũs ñ rãca riasotirãre.

12 Mucana ñare gaje goti remoyijũ Jesũs:

—Sĩgũ rãa ñabobarãti ña ñarãre sãa rotirã yirãji. Ito yicõri ña jacu ñ rãre sãa rotigu yiguñi ñ. Ñ rãa cuni ito bajiroti ña jacure sãa rotirã yirãji. 13 Yure mua tuorũnuja ticõri, buto junisirã yirãji ña. Ito bajibojarocati no yure tuorũnugõreti masogũ yiguñi Dios. Ñre catitĩñare ñsigũ yiguñi Dios, yiyijũ Jesũs ñare.

14 Diore goti ñsiri masu ñayoru ñ ucagore ticõri queno tuoñaña mua: “Co rumu, rãmú buto buogu cõrã yirãji masa Dios ya wiju. Quenabetoja iti”, yi ucañi Diore goti ñsiri masu. Ñre mua tija ejori rudi waja. Judea sitaju mua ñajama, gãtagũju rudi waja. 15 Mua ya wi rijogodoju mua ñaja, gajeoni ãmirã ruji wabeja. Mua ruji waborijũ manoja muare. 16 Weseca moarã mua ñaja cuni, yutabujure ãmirã wiju tũdi wabeja. Mua tũdi waborijũ manoja muare. 17 Romia rãa sãñarã ña ñaja buto guijoro yiroja susari rumu. Ujurã ruorãre cuni ito bajiroti guijoro yiroja. 18 Susari rumu juebuca ñaroca iti rêtame yirona Diore seniña mua. 19 Susari rumu riojua ñeñaro tõbujarã yirãji masa.

Dios adi macārucāro ī rujeoja bero ĩna tōbujado rēto busaro tōbujarā yirāji masa ĩja. Ito bajiro mūcana tūdi rētabeto yiroja ĩja. ²⁰ Yoari quenabiti rāmari iti ĩaja sīgū ruyabeto goda jedirā yirāji masa. Ito bajibojarocati ĩ ĩarā ĩ beseanare maicōri, yoari meje busati cūgū yiguĭji quenabiti rāmari.

²¹ 'Sīgū ĩ mūare gotija: "Tiya adoju ĩami Cristo", ĩ yija, tūobeja ĩre. Gāji mūare ĩ gotija, "Titēña ōju ĩami, Dios ĩ cōaru", ĩ yija, cūdibeja ĩre cūni. ²² Rūori masa jājarā wadirā yirāji. "Yuti ĩa Cristo", "Yuti ĩa Diore goti ĩsiri masu", yirā yirāji ĩna. Ito yicōri masare rūo āmorā ĩna masiro bajiro guijoro tiyamani ĩnare ĩorā yirāji ĩna. Dios ĩ beseanare cūni rūo āmobarā yirāji ĩna. ²³ Queno tūoĭa masiña mūa. Iti rētaroto riojua mūare goticā yu. Ito bajiri queno bajiya mūa, yiyiju Jesús ĩnare.

*Yu Masa Rĭjoru tūdi ejaḡu yigūja, Jesús ĩyire gaye
(Mt 24.29-35,42,44; Lc 21.25-36)*

²⁴ 'Quenabeto masa ĩna tōbujari rāmari bero ũmacañi ĩ busurise jediro yiroja. ĩami ḡu ito bajiroti bajigū yiguĭji. Ito bajiri busumenaji ĩna ĩja. ²⁵ ũocōa cūni nūruorā yirāji. Ito yicōri quedirā yirāji ĩna. ²⁶ Ito baji ĩaroca yu Masa Rĭjoru ĩajare yure tirā yirāji masa. Ide bueri watoju buto masirise rāca wadigū yigūja yu. Ito yicōri busurise rucogū wadigū yigūja yu. ²⁷ ũmacūju Dios ĩ ĩaro ḡāna ángel mesare cōagū yigūja yu masare ĩna āmitoni. Ito bajiri macārucāro ĩarocōti bata warā yirāji ĩna, Dios ĩ beseanare miojrona.

²⁸ 'Higuera wame cūtiricu ocare tūo masiña mūare yu gotija. Ito bajiri itigū jū buja ticōri, "Jabeto ruyā cūma ejaroto", yi masia mani. ²⁹ Ito bajiroti yu gotiado bajiroti iti rētasūoja ticōri, "Jabeto ruyā Masa Rĭjoru ĩ tūdi wadiroto", yi masirā yirāji mūa. Sōju meje ĩagū yigūja yu. ³⁰ Riti mūare gotia yu. Adi rāmari ḡāna ĩna goda jediroto riojua, yu busiro bajiroti rētarō yiroja. ³¹ Adi sita, macārucāro cūni jedicoaro yiroja. Ito bajibojarocati yu ocama jedibetoja. Yu gotiado bajiroti rētarō yiroja.

³² 'No yicōri yu tūdi wadiri rāmū masire ma masare. ũmacūju ḡāna ángel mesa cūni masimenaji. Yu Dios Macū ĩabojaguti masibeā yu cūni. Mani Jacū Dios sīgūti masiami yu tūdi wadiroti rāmū.

³³ 'Ito bajiri queno tirūnūma mūa. Yu wadiri rāmū mūa masibeja queno tirūnūma mūa. ³⁴ Mūare oca gotia yu. Queno tūoya. Wi ũju ĩayiju sīgū. Wa ucugū warocū ĩ ya moari masare wi code rotiyijū ĩ. ĩ waroto riojūju ĩna moaroti gotiyijū ĩnare. Ito yicōri soje coderi masure tirūnū rotiyijū wi ũju. ³⁵ ĩ robo bajiro wacū yigūja yu cūni. Ito bajiri queno tirūnūña mūa. Yu wadiroti masibeā mūa. Rāiocūro, ĩami ḡudareco, cara

yujirocati, busuri yu wadiroti masibea muu. ³⁶ Itocōti yu ejaja canibeya. Masimena bajiro bajibeya. ³⁷ Muare yu gotirise masa jeyarore goti jeocōa yu. Queno tirūnuña muu, yiyijū Jesús ĩnare.

14

Jesure ñia āmorā ĩna cunire gaye
(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Juu rumu ruayayijū basa ĩna meniroti. Naju wadarise uco wuoya mani bare basa ñayijū. Iti wame ñayijū Pascua. Iti rumari Jesure sĭa āmoyijarā paia ujarā, judio masa rotirise riasori masa cuni. Jesure ñia āmorā, “¿No bajiro ĩre oca menirujati mani?” yi tūoĭayijarā ĩna. ² Ado bajiro yiyijarā coriarā:

—Pascua basa ñaroca Jesure mani ñiaja, masa junisinirā yirāji manire. Ito bajiri ĩre ñiabitiruja mani Pascua basa iti ñaroca maji, yiyijarā ĩna.

Romio Jesús ya rijogaju sutirise iso jiojeore gaye
(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Betaniaju Jesús ĩ ña ucurocati Simón ruju camu cutigoru ya wijū ñayijū ĩ. Ito ĩna ba rujirocati romio ejayijo ĩna tu. Gāta alabastro wame cutirisena ĩna meniraga rucoyijo iso. Itigaju nardo úye jiocōri āmi ejayijo iso. Queno suti quenarise ñayijū iti. Godana rujure turoti ñayijū nardo úye. Iti ñayijū buto waja rucurise. Itiga āmumare wējeacōri Jesús ya rijoga joeju úye jio guyijo iso. ⁴ Ito bajiro iso yija ticōri, itijū ñarā coriarā junisiniyijarā:

—¿No yija úyere rocati cōati iso? ⁵ Iti úye trescientos waja cutibojabu. Iti waja niyeru bujacōri bojoro bujarāre ĩsirujaboyija isore, yiyijarā coriarā ĩnamasiti tūoĭa busirā.

Ito bajiro tūoĭacōri isore tudiyijarā ĩna.

⁶ Ito ĩna yija tuocōri, ado bajiro yiyijū Jesús ĩnare:

—Isore tudibesa muu. ¿No yija isore rucububeati muu? Iso yirise quenasacōa yure. ⁷ Muu rāca riti ñatĭñarā yirāji bojoro bujarā. Ito bajiri ĩnare ejabuatiñarā yirāji muu. Yuama muu rāca ñatĭnabicu yiguja. Ito bajiri muu rāca yu ñaroca maji yuare ejabuaja quena. ⁸ Adio iso tūoĭaro bajiro queno yure yimo iso. Yu godaroto riojuu yu ya rujure úye queno suti quenarise tumo iso. ⁹ Riti muare gotia yu. Dijū Dios oca quenarise ĩna riasoja yure queno iso yigore gaye tuorā yirāji masa. Ito bajiri iso queno yirise tūoĭacōri, isore ācabojamenaji ĩna, yiyijū Jesús ĩnare.

Jesure ĩna ñiatoni Judas ĩ oca menire gaye
(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Ito yija paia ɛjarā rāca bɛsirocɛ wayijɛ Judas Iscariote. Jesús rāca riasotirā jɛa gɛbojeno ñagũ ñayijɛ ĩ. Jesure ñiatoni paia ɛjarāre gotiyijɛ ĩ. ¹¹ ĩ gotija tɛocōri, wanɛyijarā ĩna:

—Niyeru mɛre ĩsiana gɛa, yiyijarā ĩna Judasre.

Ito bajiri, “Jesure ĩna ñia masitoni, ɛno bajiro ĩnare ĩorɛjati yɛ?” yi tɛoĩasɛoyijɛ Judas.

Jesús ĩ basɛsare gaye

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹² Najɛ wadarise ɛco wɛɛoya mani bare basa ejayijɛ, Pascua basa ñasɛori rɛmɛ. Oveja macɛ Diore soe ĩsiri rɛmɛ ñayijɛ iti rɛmɛ. Iti rɛmɛti Jesús rāca riasotiri masa ado bajiro senĩayijarā ĩre:

—ɛNojɛ gɛa ware āmoati mɛ, bare meni yurā Pascua basa baroti? yiyijarā ĩna Jesure.

¹³ Ito yija jɛarā ĩ rāca riasotirāre goti ñucayijɛ Jesús:

—Cɛto wasa. Itojɛ ɛmɛgũ ide gōnaradɛna ide gōnagũre ti bɛjarā yirāji mɛa. ĩre Sɛya waja. ¹⁴ Sɛya sājacōri wĩ ɛjɛre senĩama: “Manire riasogɛ ado bajiro yimi: ‘ɛNojɛ ñati yɛ rāca riasotirā rāca Pascua basa menirā gɛa baroti sōa?’ yimi mani ɛjɛ gɛare”, yiba mɛa, yiyijɛ Jesús ĩnare. ¹⁵ Ito bajiro mɛa yija tɛocōri, co sānimɛ weca ñari sōa jajo sōa mɛare gotigɛ yiguĩji. ĩna quenocāra sōa ñaroja. Ito bajiri iti sōajɛ bare menima mani baroti, yiyijɛ Jesús ĩna jɛarāre.

¹⁶ Ito ĩ yija tɛocōri, ĩna jɛarā wayijarā. Wacōri cɛtojɛ ejayijarā. Itojɛ Jesús ĩ gotiado bajiroti ti ejayijarā ĩna. Itojɛ Pascua bare meniyijarā ĩna ĩja.

¹⁷ Iti rāiosɛorijɛ ejayijɛ Jesús ĩ rāca riasotirā rāca. Jɛa gɛbojeno ñayijarā ĩna. ¹⁸ ĩna baroca ado bajiro gotiyijɛ Jesús ĩnare:

—Riti mɛare gotia yɛ. Mani wato sīgũ ñami yɛ rāca bagɛ. Yɛre ñiajaro yirocɛ gājerāre gotigɛ yiguĩji ĩ, yiyijɛ Jesús ĩnare.

¹⁹ Ito bajiro ĩ yija tɛocōri, bɛto bojori bɛjayijarā ĩna. Ito yicōri ĩnacōti Jesure ado bajiro senĩasɛoyijarā:

—ɛYɛjɛa ñati? yi jedi wayijarā ĩna.

²⁰ Ito yija Jesús cɛdiyijɛ ĩnare:

—Jɛa gɛbojeno ñagũ yɛ ya tēroti yɛ rāca najuro weo bagɛ ñami ĩ. ²¹ Dios oca tuti iti gotiro bajiroti rētarɛ yiroja yɛre. Yɛ ña Masa Rĩjorɛ. Yɛre ñiacōri sīarā yirāji masa. Āni, gājerā yɛre ñiajaro yirocɛ gotigɛ, bɛjato bɛjagɛ yiguĩji. Ito bajiri ĩ rujeabeja quenaboyija ĩre, yiyijɛ Jesús ĩnare.

²² ĩna baroca riti ĩ ya āmojɛ najuro āmi rɛcoyijɛ Jesús. “Queno ya Dios mɛ”, yiyijɛ Jesús. Najuro igata batocōri ĩsiyijɛ ĩnare. Ito yicōri ado bajiro ĩnare gotiyijɛ Jesús:

—Īmo baya. Adi ña yɛ ya rujɛ robo bajiro bajirise.

²³ Ito yija Jesús ĩ ya ãmona rujatẽro ãmiyijũ. Iti tẽro rucocõri, “Queno ya Dios mũ”, yiyijũ ĩ. Ito bajiro yicõri ĩnare ĩsi ñucayijũ Jesús. Ito bajiri ĩna ñarocõti idi jediyijarã. ²⁴ Ito yicõri ado bajiro ĩnare gotiyijũ Jesús:

—Adi ña yũ ya rí robo bajiro bajirise. Yũ ya rí iti budija jājarã masa ñeñaro ĩna yirisere coero yiroja. Yũ ya rí yũre iti budija ticõri, “Dios ĩ gotiado bajiroti yami ĩ”, yi masirã yirãji masa. ²⁵ Riti mũare gotia yũ, jũaji uyé ide idibicũja yũ maji. Dios ĩ rotirojũ ejacõri gajero bajirise idigũ yigũja yũ mũcana, yiyijũ Jesús ĩnare.

“*Jesure masibea yũ’, yigũ yigũja mũ*”, *Pedrore Jesús ĩ yire gaye*

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

²⁶ Ito yija Diore basa tĩocõri Olivos wame cõtiri turiajũ wayijarã ĩna. ²⁷ Ito ĩna waroca ado bajiro yiyijũ Jesús ĩnare:

—Yũre tuorũnurã ñabojarãti tuoĩa jidicãrã yirãji mũa. Ito bajiri yũre jidicãcõri wagorã yirãji mũa ñarocõti, yiyijũ Jesús. Ito bajiroti gotia Dios oca tuti cunĩ. Tite mũa: “Oveja coderi masũre sĩagũ yigũja yũ. Ito bajiri ĩ ya oveja rudi batecoarã yirãji”, yi gotiami Dios ĩ oca tutina. ²⁸ Yũre ĩna ñiaja ticõri, rudi batecoarã yirãji mũa. Ito bajibojarocati yũre ĩna sĩaja bero mũcana tũdi catigũ yigũja yũ. Tũdi caticõri mũa riojũa bũsa Galilea sitajũ wacũ yigũja yũ, yiyijũ Jesús ĩnare.

²⁹ Ito ĩ yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ Pedro:

—Ĩnama mũare jidicãrã yirãji. Yũama bajibicũja, yiyijũ Pedro Jesure.

³⁰ Ito ĩ yija tũocõri, ado bajiro cũdiyijũ Jesús ĩre:

—Riti mũare gotia yũ. Adi ñamiti cara jũaji yujiroto riojũa udiãji, “Jesure masibea yũ”, yigũ yigũja mũ, yiyijũ Jesús Pedrore.

³¹ Ito ĩ yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ Pedro:

—Meje, “Jesure masibea yũ”, yibicũja yũ. Yũre ĩna sĩa ãmoja cunĩ, “Jesure masibea yũ”, yibicũja yũ, yiyijũ Pedro Jesure.

Pedro ĩ yiro bajiro riti yi jediyijarã ĩna.

Getsemanĩ wame cõtiri wesejũ Jesús ĩ Diore rãcũbũore gaye
(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Ito yija Getsemanĩ wame cõtiri wesejũ wayijarã ĩna. Itojũ ejacõri ĩ rãca riasotirãre ado bajiro gotiyijũ Jesús:

—Õ Diore bũsigũ yũ waroca riti, ado rujiya maji, yiyijũ Jesús ĩnare.

³³ Ito bajiri udiãrãre ãmi wayijũ Jesús. Pedro, Santiago ito yicõri Juanre cunĩ ãmi wayijũ ĩ. ĩna waroca riti bũto tuoĩa bojori bũjasũoyijũ ĩ. ³⁴ Ito bajiri ado bajiro yiyijũ Jesús ĩnare:

—Y_u ya _usij_u _buto _tuoña _bojori _buj_a y_u. Ito _bajiri _goda _wacu _ya y_u _yiado _bajia _yure _yu _ya _usij_u. Ado _tujaya _mua _maji. _Canimenati _yure _bocati _ñama _mua, _yiyij_u _Jesús _ña _udiaräre.

³⁵ Ito _yicōri _ña _rioj_ua _sōj_ua _busacā _wayij_u _Jesús. Ito _wacōri _ñ _ya _rio _sitaj_u _muqueacōri _Diore _busi _ñayij_u _ñ. _Quenabeto _junirise _ñe _rētabititoni _Diore _seniyij_u _Jesús. ³⁶ _Diore _busig_u _ado _bajiro _yiyij_u _Jesús:

—_Cuna, _ñeju_a _mu _yi _masibiti _manoja. Ito _bajiri _yu _tōbujabe _yiroc_u, _mu _yure _ejabuare _ãmoa _yu. Ito _bajibojarocati _yu _ãmoru _bajiro _meje _mu _yija _quena. _Mu _ãmoru _bajiroj_ua _mu _yija _quena, _yiyij_u _Jesús _Diore.

³⁷ _Diore _busi _tiocōri _tuđi _wayij_u _Jesús _ña _udiarā _tuj_u. _ña _caniroca _ejayij_u _Jesús. Ito _ña _bajija _ticōri, _ado _bajiro _yiyij_u _Jesús _Pedrore:

—_Simón, _¿canigū _yati _mu? _Coji _cōrecō, _¿tirān_u _sēobeati _mua? ³⁸ _Canibesa. _Queno _ti _ñaña _mua. Ito _yicōri _Diore _seniña, _mua _ñeñaro _yibe _yirona. _Mua _ya _usij_uama _queno _tuoñarā _ñabojarāti, _mua _ya _ruj_ua _queno _yi _masibea _mua, _yiyij_u _Jesús _Pedro _mesare.

³⁹ Ito _yija _Diore _busiroc_u _wayij_u _Jesús _mucana. _ñ _senisu_oado _bajiroti _gotiyij_u _Jesús _Diore _mucana. ⁴⁰ _Diore _busi _tiocōri _tuđi _wayij_u _Jesús _ña _tuj_u _mucana. _ñ _nare _wujo _buto _jeobujare _canicoayijarā _ña. Ito _bajiri _ña _caniroca _ti _bujayij_u _Jesús _ñare. _Yujicōri _buto _Jesure _bojo _tiyijarā _ña. Ito _bajiri _ñe _cuđi _masibisijarā _ña. ⁴¹ _Juaji _Diore _busicōri _mucana _Diore _busig_u _wayij_u _Jesús. Ito _yija _bero _tuđi _wayij_u _ña _tu _mucana:

—_¿Cani _tujarā _yati _mua _maji? _Itocō _caniña _mua. _Yure _ña _ñiaroti _rum_u _ejacoaj_u _ña. _Yu _ña _Masa _Rijor_u. _ñeñara _masa _yure _ñijaro _yiroc_u _gotiri _masu _ejacoami _ña. ⁴² _Ita. _Wum_uña. _Wato. _Gajerā _yure _ñiatoni _gotiri _masu _ejacoami, _yiyij_u _Jesús _ñ _rāca _riasotiräre.

Jesure ña ñiare gaye

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³ _Jesús _ñ _busiroca _riti _ejayij_u _Judas. _Jesús _rāca _riasotig_u _ñayij_u _Judas, _jua _gubojeno _ñagū. _Judas _rāca _masa _jajarā _wadiyijarā. _Sarera _jai _rucocōri, _yuc_u _rucocōri _wadiyijarā _ña. _ñ _nare _cōayijarā _paia _ujarā, _judio _masa _rotirise _riasori _masa, _ito _yicōri _bucurā _cuni. ⁴⁴ _Judas _Jesure _ña _ñiarotire _gotiyij_u _ñare:

—_Ado _bajiro _Jesure _ñogū _yig_uja _yu _muare. _Recoti _yu _usug_u _ñ _ñagū _yiguñji. _ñe _yu _ñoja _bero _queno _ñiama _mua, _muare _ñ _rudibe _yirona, _yiyij_u _Judas.

⁴⁵ Ito _ejacōri _Jesús _tu _eja _rugūyij_u _Judas. Ito _yicōri _Jesure _ado _bajiro _yiyij_u _ñ:

—_¿ñati _yure _riasog_u _mu? _yi _ejayij_u _Judas.

Ito yicōri Jesure usuyijū ĩ. ⁴⁶ Ito ĩ yija ticōri, ĩna ya āmona Jesure āmi wayijarā ĩna, ĩ rudibe yirona.

⁴⁷ Ito tū rūgōgū ĩ ya sarera jāi tūaweā āmiyijū. Ito yicōri paia ujure moa ĩsiri masare ĩ ya gāmoro jatayijū ĩ. ⁴⁸ Ito bajiro ĩ yija ticōri, ado bajiro yiyijū Jesús masare:

—¿Sarera jāi rucocōri, yucu rucocōri yure ñiarā wadiri mūa? ¿Yū riniri masu meje ñabojarocati, “Riniri masu ñaguñi”, yirona yure ñiarā wadiri mūa? ⁴⁹ Co rūmū ruyabeto Dios ya wijū mūa wato ñasotibū yū, mūare riasogu. Ito yū ñabojarocati yure ñiabiticu mūa maji. Mūa yure ñiaja, Dios oca tuti gotiado bajiro rēta yure, yiyijū Jesús ĩnare.

⁵⁰ Ito yija Jesure ĩna ñiaja ticōri, ĩ rāca riasotiri masa ñarocōti rudi batecoayijarā ĩna ĩja.

⁵¹ Sīgū mamū ĩna Jesure āmi warocati sūya wayijū ĩnare. Saya jāina riti gūmayijū ĩ. Ito ĩ ñaroca ĩre ñiabojayijarā itijū ñarā. ⁵² Ito bajibojarocati saya jidi queocōri ñe macuti ũmaquedi wayijū ĩ.

*Ujarā ñasarā, “Seti ña mure”, Jesure ĩna yire gaye
(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55,63-71; Jn 18.12-14,19-24)*

⁵³ Ito yija paia uju ñasagu ya wijū Jesure āmi wayijarā ĩna. Ito bajiro yicōri minijuayijarā paia ujarā ñarocōti. Judio masa rotirise riasori masa, bucārā cūni minijuayijarā ĩna. ⁵⁴ Pedro sōju busaju sūyayijū ĩnare gūigu. Paia uju ñasagu ya wi ñari tūcūro ejayijū ĩ. Itoju ejacōri tujacoayijū Pedro ĩja Dios ya wi coderi masa rāca. Ito yicōri ĩna rāca jea sumayijū ĩ.

⁵⁵ Ito bero paia ujarā ito yicōri ujarā ñasarā cūni Jesure sīa āmoyijarā ĩna. Ito bajiri, “Ado bajiro ñeñaro yami Jesús”, yi ruo gotironare āmabojayijarā ĩna. No yi buja masibisijarā ĩna. ⁵⁶ “Adi seti ña Jesure”, jājarā ĩna yi ruobojarocati sīgū tūoīaro bajiro meje tūoīa busiyijarā ĩna. ⁵⁷ Coriarā wūmū rūgōcōri busi tudiyijarā Jesure:

⁵⁸ —Ī busija tūobū gūa: “Dios ya wi masa menira wi jana batecōcūja yū. Ito bajibojarocati ũdia rūmū beroti mūcana iti wire jōrojocūja yū, masa menire gaye meje”, yimi Jesús, yiyijarā ĩna.

⁵⁹ Ito bajibojarāti sīgūre bajiro meje tūoīayijarā ĩna.

⁶⁰ Ito yija paia uju wūmū rūgūyijū ĩna wato. Ito yicōri Jesure seniīayijū ĩ:

—¿Cūdibeati mū? ¿Ñeonire mūre busituati ĩna? yiyijū paia uju Jesure.

⁶¹ Ito bajiro ĩ yibojarocati itire cūdibisijū Jesús. Cūdibicāti tujayijū ĩ. Ito bajiri mūcana tūdi seniīayijū paia uju ĩre:

—¿Mūti ñati Cristo, Dios Macū? yiyijū ĩ Jesure.

⁶² Ito ĩ yija tūocōri, ĩre cūdiyijū Jesús ĩja:

—Aḁ, ṽti ṽa yḁ, yiyijḁ Jesús. Yḁ ṽa Masa Rĩjorḁ. Ija Dios rāca ṽ ya riojocadḁja yḁ rujiya tirā yirāji mḁa. Yḁ Jacḁ Dios rāca ṽmacḁjḁ ide bueri rāca gḁa ruji wadija tirā yirāji mḁa, yiyijḁ Jesús ṽnare.

⁶³ Jesús ito ṽ yija tḁocōri, ṽmasiti ṽ ya yutabuju ṽngāyijḁ paia ḁjḁ. ṽ junisinirisere ṽorocḁ ito bajiro yiyijḁ ṽ. Ito yicōri ado bajiro yiyijḁ ṽ:

—Gājerā Jesure tore tḁo āmobeja yḁ ṽja. ⁶⁴ Mḁa cḁni tḁobḁ Diore Jesús ṽḁḁaro ṽ yirise. Ito bajiri, ḁno bajiro āmoati mḁa? yiyijḁ paia ḁjḁ masare.

Ito bajiro ṽ yija tḁocōri: “ṽre sārḁja mani”, yi jediyijarā masa.

⁶⁵ Ito yija coriarā Jesure go ide eobate guyijarā ṽna. Ito yicōri Jesús ya cajea moabiacōri ṽre jayijarā ṽna. ṽre jacōri ado bajiro seniṽayijarā ṽna:

—ḁṽimḁ mḁre jari? Recoti mḁ tḁo masijama, “ṽ yḁre jami”, yigḁ yigḁja mḁ, yi ajeyijarā ṽna Jesure.

Dios ya wi coderi masa cḁni ṽ ya riojḁ jayijarā ṽna.

Jesure masibea yḁ, Pedro ṽ yire gaye
(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18,25-29)

⁶⁶ Ito ṽna yiroca iti wi tḁ ṽari tḁcḁrojḁ ṽayijḁ Pedro. Ito ṽ ṽaroca paia ḁjḁre moa ṽsiri maso ejayijo ṽ tḁ. ⁶⁷ Pedro jeame tḁ ṽ rujiya tḁcōri, ṽre ti rḁgḁcoayijo iso. Ito bajiri ado bajiro yiyijo iso ṽre:

—Mḁ cḁni Jesús Nazaret gagḁ rāca wa ucuyija mḁ, yiyijo iso Pedrore.

⁶⁸ Iso ito yija tḁocōri, ado bajiro cḁdiyijḁ ṽ:

—Jesús rāca wa ucubiticḁ yḁ. ṽre masibea yḁ. Mḁ bḁsirisere tḁo masibea yḁ, yiyijḁ Pedro isore.

Ito yicōri sājasaḁora soje tḁjḁa budi wayijḁ ṽ. Ito ṽ bajiroca riti cara yujijijḁ. ⁶⁹ Paia ḁjḁre moa ṽsiri maso mḁcana Pedrore ti bḁjacōri ado bajiro yiyijo itijḁ ṽnarāre:

—ṽni ṽami Jesús rāca riasotiri masḁ, yiyijḁ iso.

⁷⁰ Iso ito yija tḁocōri: “ṽre masibea yḁ”, yiyijḁ Pedro mḁcana. Ito yija itijḁ ṽari masa ado bajiro yiyijarā Pedrore:

—Mḁti ṽa ṽna rāca gagḁ. Mḁ ṽa Galilea gagḁ. ṽna bajiroti bḁsia mḁ cḁni, yiyijarā ṽna ṽre.

⁷¹ Ito yija ado bajiro cḁdiyijḁ Pedro:

—Jesure masibesacōa yḁ. Bḁgḁti yḁ yija yḁ ṽḁḁaro tḁbḁroca yijaro Dios, yiyijḁ ṽ. Ito mḁa bḁsigḁre masibea yḁ, yiyijḁ Pedro.

⁷² Ito ṽ yirocati mḁcana tḁdi yujijijḁ cara. ṽ yujija tḁocōri, Jesús ṽ gotire tḁoṽa bḁjayijḁ Pedro: “Cara jḁaji ṽ yujiroto riojḁa ḁdiaji, ‘Jesure masibea yḁ’, yigḁ yigḁja mḁ”, Jesús ṽ gotire tḁoṽacōri bḁto otijijḁ Pedro.

15

Pilato tuj̄ Jesure ĩna āmi ejare gaye

(Mt 27.1-2,11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Iti bususuroca paia ujarā, bucārā cuni minijuayijarā. Ito yicōri judio masa rotirise riasori masa, ujarā ñasarā cuni ñajediro minijuayijarā. Minijuacōri Jesure āmo siacōri ĩre āmi wayijarā Pilato tuj̄. ² Ĩ t̄ Jesure ĩna āmi ejaroca ado bajiro seniayij̄ Pilato ĩre:

—¿M̄ti ñati judio masa uju? yiyij̄ Pilato Jesure.

Ito ĩ yija t̄ocōri, ado bajiro c̄diyij̄ Jesús ĩre:

—M̄u yiro roboti ña, yiyij̄ Jesús ĩre.

³ Ito yija paia ujarā jaje oca meniyijarā Jesure. ⁴ Ito bajiri m̄cana t̄di seniayij̄ Pilato Jesure:

—¿C̄dibesacōati m̄? ¿Masibeati m̄, jeyaro m̄re oca menirā yama ĩna? yiyij̄ Pilato ĩre.

⁵ Ĩ ito yibojarcoti ĩre c̄dibisij̄ Jesús. Ĩ c̄dibeja ticōri, b̄to t̄oĭa ucayij̄ Pilato.

Jesure s̄ar̄aja mani, ĩna yire gaye

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶ Masa ĩna basa ñaroca riti ado bajiro yisotiyij̄ Pilato. S̄ḡ tubiara wij̄ ñaḡre masa ĩna bucōa rotija, ĩre bucōayij̄ Pilato.

⁷ Ito bajiro ĩna yī ñari r̄m̄u tubiara wij̄ s̄ḡ ñayij̄ Barrabás wame c̄tiḡ. Masa s̄agoana r̄ca tubiara wij̄ ñayij̄ Barrabás. Oca riaw̄sacōri masa s̄iana ñayijarā Barrabás mesa. ⁸ Ito yija judio masa ejacōri Pilatore ado bajiro yiyijarā ĩna:

—M̄u yisotiro bajiro, s̄ḡre m̄ bucōare āmoa ḡa, yiyijarā ĩna ĩre.

⁹ Ito yija Pilato c̄diyij̄ ĩnare:

—¿Ñ̄m̄re ȳ bucōare āmoati m̄a? ¿Judio masa ujure ȳ bucōare āmoati m̄a? yiyij̄ Pilato.

¹⁰ Jesure riti masa j̄jarā ĩna t̄o s̄yaja ticōri, b̄to junisiniyijarā paia ujarā. “Ḡajuare riti ĩna t̄o s̄yaja quena”, yirona b̄to junisiniyijarā ĩna Jesure. Ito bajiri ĩre ti terā Pilatore ĩsiyijarā ĩna. Ito bajiro ĩna yija t̄o masicōyij̄ Pilato. ¹¹ Paia ujarā oca s̄oro masare busiyijarā. Ito yicōri ado bajiro ĩnare gotiyijarā: “Pilatore seniteña, Barrabásre ĩ bucōatoni”, yiyijarā ĩna. ¹² Ito yija Pilato seniayij̄ masare:

—¿Ñ̄e ȳ yire āmoati m̄a, “Judio masa uju ñami”, m̄a yiḡre? yiyij̄ Pilato masare.

¹³ Ito ĩ yija t̄ocōri, awasā c̄diyijarā ĩna:

—Yuc̄t̄eoj̄ ĩre jaju s̄aña, yiyijarā ĩna.

¹⁴ ĩna ito yija t̄ocōri:

—¿Ñ̄e ñeñarise yicati āni? yiyij̄ Pilato masare.

Ito bajiro ĩ yija t̄ocōri, m̄cana t̄di awasā c̄diyijarā masa:

—Yucutēojm ĩre jaju sĩaña, yiyijarã ĩna.

¹⁵ Ito yija masa rãca queno ña ãmogũ Barrabásre bucõacõyijm Pilato ĩja. Ito yicõri, “Jesure bajeya mũa”, yi rotiyijm ĩ ya moari masare. ĩna baje tĩoroca masare ĩsiyijm Pilato, Jesure ĩna jaju sĩatoni.

¹⁶ Ito bajiri surara ãmi wayijarã Jesure iti sita gagm um ya wi totijm. Ito yicõri surara umarã ñarocõti minijuayijarã iti wijm. ¹⁷ Iti wi totijm ñacõri Jesure saya sũa ñiro sãyijarã ĩna, um ĩ sãñaro bajiro. Ito yicõri jota bedo seara bedo ĩre jeoyijarã ĩre. ¹⁸ Ito yicõri ado bajiro Jesure tudi ajeijarã ĩna:

—Judio masa um ña m. Gũa bero catiba, yiyijarã ĩna Jesure.

¹⁹ Ito yicõri ĩ ya rijogajm yucana ĩre jayijarã. Ito yicõri ĩre go ide eobate guyijarã. ĩ riojo rijomunigãna ñini rũjucõri ado bajiro ĩre aja tudiyijarã ĩna: “Mũa ña um ñasagu”, yi aja tudiyijarã ĩna Jesure. ²⁰ ĩre aja tudi tĩocõri ĩ ya yutabuju sũaro ruayijarã ĩna. Ruagocõri mucana ĩ sãñasuoadoti tudi sãyijarã ĩna mucana. Ito yicõri Jesure yucutēojm jajm sĩarona ĩre tũa wayijarã ĩna ĩja.

*Yucutēojm Jesure ĩna jaju sĩare gaye
(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)*

²¹ Jesure ĩna tũa waroca ĩna tũ ejayijm Simón wame cutigm. Cirene cuto gagm ñayijm ĩ. Alejandro, ito yicõri Rufo jacm ñayijm ĩ. Jesús tũ Simón ĩ rēta waroca ĩ ya yucutēore gaja rotiyijarã surara ĩre.

²² Ito yija Jesure ãmi wayijarã Gólgota wame cutiri tũriajm. “Rijoga gõa”, yireoni ña iti Gólgota yire. ²³ Itojm ejacõri Jesure uyé ide, mirra uco wusaro ĩre iobojayijarã ĩna. Itire idibisijm Jesús. ²⁴ Ito yija Jesure yucutēojm jaju wõyijarã ĩna. ĩ ya ãmo ito yicõri ĩ ya gũbore cuni jajuyijarã come wacana. Jesús ya yutabujure ãmorã ado bajiro yiyijarã ĩna: “Ñimujm Jesús ya yutabuju ĩ bajaja tiana mani”, yirona gũta ajerina rea ajeijarã surara. Ito bajiro yi ajecõri, ĩ ya yutabujuri gãmeri batoyijarã ĩna ĩja.

²⁵ Busuri bũasa nueve tũjarocacõ Jesure jajuyijarã ĩna.

²⁶ Jesús ya rijoga weca cumu jãi ucara jãi wõyijarã ĩna. “Ãni ñami judio masa um”, yi ucare ñayijm iti jãijm. “Iti waja seti ña ĩre”, yireoni ñayijm ito uca wõre. ²⁷ Jesús rãca cocati jũarã riniri masare jajuyijarã ĩna. Sĩgũ Jesús ya riojocadujm ñayijm, gãji ĩ ya gãcodujajm. ²⁸ Ito iti bajija Dios oca tuti iti gotiro bajiroti rētaoayijm: “Ñeñaro yirã rãca ñacõri, ĩ cuni ñeñaro yigm ñaguĩji”, yirã yirãji masa, yi ucare ñayijm Dios oca tutijm.

²⁹ Itijm gãna Jesús tũ rēta warãti ĩre aja tudiyijarã ĩna:

—“Dios ya wire jana batecõcujm ym. Ito yicõri udia rũmũ bero mucana jõrojocujm ym”, yibojacm m, yiyijarã masa Jesure.

³⁰ M_umasiti masoña. Ito yicōri yucutēoj_u wãñagũ ruji waya m_u, yiyijarã ñna Jesure, ñre aja tudirã.

³¹ Paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa cuni ito bajiroti aja tudiyijarã ñna Jesure:

—Gãjerãre masobo jaguti ñmasiti maso masibeami ñ, yiyijarã ñna. ³² Cristo, Israel sita gãna uju m_u ñaja, ruji masigũ yiguj_a m_u. Yucutēoj_u m_u rujija ti ãmoa g_ua. M_u rujija ticōri, “Cristo ña m_u”, yiana g_ua, yiyijarã ñna Jesure.

Jesús rãca cocati yucutēoj_u jaju ecoana cuni aja tudiyijarã ñre.

Jesús ñsi jedire gaye

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³ Ëm_ua g_uðareco ñaroca macãr_ucũro ñarocōti rãitãacoayij_u ñja. Yoari rãitãayij_u iti. Ñamicaj_ua b_usa tres ñaroca itocō busuyij_u m_ucana. ³⁴ Itocō tujarocati b_uto awasãyij_u Jesús ñ ocana:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? yiyij_u Jesús. “Dios y_u Jac_u, ¿no yija yare wagoati m_u?” yireoni ñayij_u iti ñ ocana.

³⁵ Coriarã ito ña coderã ñ awasãja t_uocōri, ado bajiro yiyijarã ñna:

—T_uoya m_ua. Diore goti ñsiri mas_u Elías wame cutigure jig_u yir_u ñ, yiyijarã ñna.

³⁶ Ito yija sīgũ ito ñagũ ñmaquedi wayij_u Jesús tuj_ua. Ito yicōri ide udi ãmirisena uyé ide jiare weoyij_u. Ito yicōri ñre itoj_u ñutubojayij_u yucug_una, Jesús ya rise tuj_u ñ mimitoni. Idibisij_u Jesús. Ito yija Jesure ado bajiro yiyij_u ñ:

—Yuya maji. Diore goti ñsiri mas_u Elías m_ure ñ rujioja tiana g_ua, yiyij_u ñ Jesure.

³⁷ Ito ñ yija bero oca sēoro awasãyij_u Jesús. Ito awasãcōri u_ui jedicoayij_u ñ ñja. ³⁸ ñsi jedirocati Dios ya wi saya web_utiro, wi g_uðareco yobiado ñmac_uj_uana ñigã ruji wadicōri jacaj_u ñigã ruji ejacoayij_u. ³⁹ Co ñjamocō masacō surara uju Jesús riojo ñagũ ñ u_ui jedija ticōri, ado bajiro yiyij_u ñ:

—Dios Mac_uguti ñabojañi ñni, yiyij_u surara uju.

⁴⁰ Sōj_u b_usa ti ñayijarã romia cuni, Jesús ñ godaja. ñna wato ñayijarã María Magdalena, María Santiago mesa jaco, ito yicōri Salomé wame cutigo cuni. Sōj_u b_usa ti ñayijarã ñna. ⁴¹ Galilea wame cutiri cutoj_u Jesús ñ ña ucuroca ñre ejab_uagoana ñayijarã ñna. Gãjerã romia Jerusalénj_u Jesure s_uya ejagoana ñ godaja ti ñayijarã ñna cuni.

Jesure ñna yujere gaye

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁴² Ito yija judio masa moas_usari r_um_u rãiocoayij_u. Iti r_um_u ñayij_u tujacãra r_um_u rioj_ua ñna queno yuri r_um_u. ⁴³ Ito yiroca ejayij_u José Arimatea gag_u. ñ José ñayij_u ñasarã rãca ñagũ. Diore t_uorãnrãre ñ miojuroti r_um_u bocati ñayij_u ñ cuni. Ito

yija oca sēoro sāja wacōri Pilatore Jesús ya rujare seniyijū ĩ.
⁴⁴ Ito ĩ yija tucōri, “Agu, ¿no yija yoari mejeti usi jediati ĩ?”
 yi tucōri Pilato. Ito bajiri surara ujare jiyijū Pilato: “¿Riti
 bajiatu?” yirocu. ⁴⁵ “Riti ña”, surara ujū ĩ yija tucōri, Jesús
 ya rujare āmi rotiyijū ĩ Josere. ⁴⁶ Ito bajiro ĩ yija tucōri, Jesús
 ya rujare gūmarocu saya coro waja yiyijū José. Ito yicōri Jesús
 ya rujare rujiogu wayijū ĩja. ĩre rujiu tucōri ĩre gūmayijū José.
 Ito yicōri gūta totijū masari cumajū Jesús ya rujare yujeyijū
 José. Ito yicōri gūta jāi jaja jāina tubiayijū masari cuma sojere.
⁴⁷ María Magdalena, María José jaco cūni tiyijarā Jesure ĩna
 yujerajū.

16

Jesús ĩ tūdi catire gaye

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Tujacāra rāmū rāiocūro ñaroca María Magdalena, María
 Santiago jaco ito yicōri Salomé wame cutigo cūni ĩna udiarā
 sutirise queno suti quenarise waja gāmeyijarā ĩna Jesús ya
 rujare turona. ² Tujacāra rāmū busuri jījū wayijarā ĩna Jesús
 ya masari cumajū. Ũmacañi joejearijū ejayijarā ĩna. ³ Ito yicōri
 ĩnamasiti busiyijarā:

—Jesús ya masiri cuma gātagā tubiado, ¿Ñimū manire āmigo
 ĩsigū yiguñjida? yi busi wayijarā ĩna.

⁴ Ito ejacōri ĩna tija gātagā jajoca ĩna biabojaraga mañijū
 ĩja. Iti ñarajū meje ñayijū itiga ĩja. ⁵ Gātagā manija ticōri,
 sājayijarā ĩna. Ito sāja wacōri ĩna ti ñucaja riojocaduja sigū mamū
 yutabuju botiro sñacōri rujiyijū. ĩre ticōri ucayijarā ĩna romia.
⁶ ĩna ucaja ticōri, ado bajiro ĩnare gotiyijū ĩ:

—Ucabela mūa. Jesús Nazaret gagū mūa āmagū yucutēoju ĩna
 jajuru mami. ĩ godaja bero tūdi caticoami. Ito bajiri mami
 ado. Tiya mūa ado ĩre ĩna cūgorajū, yiyijū ĩ ĩnare. ⁷ Wasa. ĩ
 rāca riasotigoanare gotitēña. Pedrore cūni gotiba, yiyijū ĩ. Ado
 bajiro mūa gotija quena: “Jesús mūa riojūajū Galileajū ejagu
 yiguñji. Itoju ĩre tirā yirāji mūa. ĩ gotiado bajiroti itoju ĩre ti
 bujarā yirāji mūa”, yi gotiba mūa ĩnare, yiyijū ĩ.

⁸ Ito ĩ yija tucōri, rudi budi wayijarā romia. Queno budi
 yire mejeti, nūruo budi wayijarā ĩna, acarā. Ito bajija ticōri,
 gūirā gājerāre goti bato yibisijarā ĩna.

María Magdalenare Jesús ĩ goañoire gaye

(Jn 20.11-18)

⁹ Semana gaye ñashori rāmū busuri jījū mūcana tūdi cati-
 cōri María Magdalenare cajero goañooyijū Jesús. Jua āmojeno
 rāmūa budigoro ñayijū iso. ¹⁰ Jesús ĩ tūdi catija ticōri, ĩ rāca
 riasotigoanare gotigo wayijo iso, ĩna oti bojori bujabe yiroco.

11 Īna t̃a ejacōri ado bajiro yiyijo iso: “M̃ucana catiami Jesús. Īre tib̃a ỹh”, yibojayijo iso Īnare. Iso gotija t̃uobojar̃ati, “Riti gotiamo”, yi t̃uor̃ūñabisijar̃ā Īna.

*J̃uar̃ā ĩ r̃āca riasotigoanare Jesús ĩ goaĩore gaye
(Lc 24.13-35)*

12 Ito yija bero weseca Īna wa ucuroca ĩ r̃āca riasotigoana j̃uar̃are goaĩoyij̃a Jesús. Gajero bajig̃a ñacōri, Īnare goaĩoyij̃a Jesús. Ito bajiri cajero Īre ti masibisijar̃ā Īna maji. 13 Yoa busari, “Īti ñami Jesús”, yi ti masicōri, t̃udi wayijar̃ā Īna g̃ajer̃ā Jesús r̃āca riasotigoanare gotir̃ā war̃ā. Īna gotibojarocati Īnare t̃uor̃ūñabisijar̃ā Īna c̃ani.

*Ado bajiro ỹh oca masare riasoba m̃ua, yi Jesús ĩ rotire gaye
(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)*

14 Ito yija bero co r̃am̃a ĩ r̃āca riasotigoana once ñar̃ā Īna ba rujiroca Īnare goaĩayij̃a Jesús: “¿No yija g̃ajer̃ā ỹure tigoanare t̃uobeati m̃ua? M̃ua ya usij̃a t̃uo āmobeaa m̃ua”, yi tudiyij̃a Jesús Īnare.

15 —Wasa, masa jeyarore Dios oca goti ucuba. “Īre t̃uor̃ūnar̃are masog̃a yiguĩji Dios”, yire gaye riaso ucuba m̃ua. 16 No Diore t̃uor̃ūñacōri, idé gu ecor̃ati godabiquĩji. Catit̃ñag̃a yiguĩji. Ito bajibojarocati no ỹure t̃uor̃ūñabic̃uama ĩ ñeñaro yirise waja ñaro ya Īre. Ito bajiri jeame ũjuroj̃a Īre c̃oag̃a yiguĩji Dios, yiyij̃a Jesús. 17 Ỹure t̃uor̃ūnar̃are ti masir̃ā yir̃aji m̃ua. Ado bajiro yir̃ā yir̃aji Īna. Ỹure t̃uor̃ūñacōri ỹh masirisena s̃uoriti r̃am̃uare bucōar̃ā yir̃aji Īna. Īna masibiti oca ñabojareti busir̃ā yir̃aji Īna. 18 Āñare Īna ñiabojaja, ito yicōri ide junirisere Īna idibojaja c̃ani Īnare junibetoja. Diore busicōri c̃or̃are āmo moa jeor̃ā yir̃aji. Ito Īna yirocati tujar̃ā yir̃aji masa, yiyij̃a Jesús Īnare.

*Mac̃ar̃uc̃uroj̃a Jesús ĩ m̃aja ware gaye
(Lc 24.50-53)*

19 Iti ĩ busija bero mac̃ar̃uc̃uroj̃a mani Ūj̃a Jesure āmi m̃aja wayij̃a Dios. Ito bajiri Dios ĩ riojocad̃ajaj̃a rujiyij̃a Jesús. 20 Ito ĩ m̃ajaja bero masa ñajedirore Dios oca goti ucur̃ā wayijar̃ā Īna ĩja. Ito bajiro Īna goti ucuja ticōri, Jesumasiti Īnare ejab̃uayij̃a ĩ. Masa Īnare queno t̃uor̃ūñajaro yiroc̃a, ĩ r̃āca riasotigoanare ejab̃uayij̃a Jesús. Ito bajiri ĩ ejab̃uarisena tiyamani masare ĩoyijar̃ā Īna c̃ani. Itocōti ña.

El santo evangelio según San Lucas

San Lucas ï gotisũore gaye

¹ Ñati mũ yũ baba Teófilo. Adi mũre papera cõa yũ. Adi mũmũri Jesure rētagore oca ucari masa jājarã ñama ñna ïja. ² Mani robo bajiroti cajero Jesús rãca riasotigoana ñna gotija, tũogooanati ñama ñna cũni. Ito bajiri ñna ucari tĩcõri, “Jesús rãca riasotigoana ñna gotiro bajiroti ucama ñna cũni”, yi tũõia mani. ³ Ito bajiro yi masibojagũti jeyaro Jesure rētare oca queno riasoticõri, “Yũ baba Teófilore yiari, yũmasiti itire ucacũja yũ”, yi tũõiacũ yũ. ⁴ Ito bajiro tũõiacõri, “Jeyaro yũ tũogore bajiroti bajiyija Jesure cũni”, mũ yi tũo masitoni adi mũre uca yũ.

Juan ï rujearoto riojũa ángel ï goti yure gaye

⁵ Herodes, Judea sita mũũ ï ñaroca, sĩgũ ñayijũ pai Zacarías wame cutigũ. Pai Abías gãna rãca gagũ ñayijũ Zacarías. ï manojo Elisabet wame cutigo ñayijo iso. Pai Aarón ñajacu janeño ñayijo iso. ⁶ Dios ï tija queno yirã ñayijarã ñna jũarã, Zacarías ï manojo rãca. Ito yicõri Dios ï rotirise queno cudirã ñayijarã ñna. Ito bajiri, “Ñnare seti ñna”, yi masibisijarã gãjerã. ⁷ Ito bajibojarocati rĩa mañijarã ñna. No yicõri rĩa cuti masibisijo Elisabet. ñna jũarã bũcũrã riti ñayijarã ïja.

⁸⁻⁹ Co mũmũ Zacarías rãca gãnare pai ye moare ñayijũ Dios ya wijũ. Paia ñna yisotire yicõri Zacaríasre bese masiyijarã gãjerã paia. “Mũti ñna Dios ya sõa sãjarocũ, Diore queno sutirise soe ïsirocũ”, yi ti masiyijarã ñna Zacaríasre. ¹⁰ Ito ñna yija tũocõri, Diore queno sũti quenarise soe ïsirocũ, Dios ya sõa sãjayijũ Zacarías. Ito ï soe ñaroca riti macũjũa Diore bũsi ñayijarã masa jeyaro. ¹¹ Iti ï soeroca riti Dios ñaro gagũ ángel goaĩoyijũ Zacaríasre. Diore soe ïsirajũ riojocadũjajũa goa rũgũyijũ ï. ¹² Ángelre ti bũjacõri, no yi masibisijũ Zacarías. Bũto gũiyijũ ï. ¹³ Ito bajiro ï gũija tĩcõri, ado bajiro ïre gotiyijũ ángel:

—Gũibesa Zacarías mũ. Mũ bũsirisere tũoami Dios. Ito bajiri mũ manojo Elisabet macũ cutigo yigõji. Ito yicõri Juan ïre wame wõgũ yigũja mũ. ¹⁴⁻¹⁵ Mũ macũ Dios ï tiro riojo queno yigũ ñagũ yigũji ï. Ito bajiri queno wanũgũ yigũja mũ. Ito yicõri ï rujeaja tũocõri, masa jājarã wanũrã yirãji ñna. Mũ macũ mũyẽ ide idibiquĩji, sibiore cũni. Ito yicõri ï rujearoto riojũa Espiritu Santo quedi sãjagũ yigũji ïre. ¹⁶ Mũ macũ ï riasorise tũocõri Israel sita gãna jājarã mani Ujũ Dios rãca tũdi usi cutirã yirãji ñna. ¹⁷ Jane mejejũ Elías wame cutigũ, Diore goti ïsiri

masu ñayiju. Ñre bajiro queno oca sēoro masare riasogu yiguñji mu macu. Dios ñ cōaru Cristo ñ ejaroto riojua, Dios oca queno masare riasogu yiguñji mu macu. Ito bajiri Espiritu Santo ñ ejabuarisena jacusabatia ñna rña rāca corocō usi cutiroca yigu yiguñji ñ. Ito yicōri Diore cudimena ñna cudiroca yigu yiguñji ñ. Ito bajiro yigu, Cristore masa ñna boca āmi ñacāroca yigu yiguñji mu macu, yiyiju ángel Zacaríasre.

18 Ito ñ yija tucōri, ado bajiro ñre seniñayiju Zacarías:

—¿Mu yirise rētaru yiroja, no bajiro yi tucōia ñagū yigujada yu? Bucugū ña yu. Ito yicōri yu manoyo cuni buco ñamo, yiyiju Zacarías.

19 Ito ñ yija ñre cudiyiju ángel:

—Gabriel ña yu. Ito yicōri Diore moa ñsigū ña yu. Mure iti oca quenarise yu gotitoni yure cōami Dios. 20 Ito bajibojarocati yu busirise mu tuorūnubejare busi masibiticōri, busibicu ñagū yigujaju mu. Ito bajiri mu macu ñ rujejaroto riojua busibicu riti ñagū yigujaju mu maji. Ito bajiroti rētaru yiroja, Dios ñ āmori ramuju, yiyiju ángel Zacaríasre.

21 Ito ñ yiroca macūju ñarā ruje tucōlayijarā masa Zacaríasre yurā. ¿No yija Dios ya wiju yoari sejati Zacarías? yi tucōlayijarā ñna. 22 Ñ budija bero no yi busi masia mañiju Zacaríasre. Ñ ito bajija ticōri, “Dios ya sōaju ñasarise tiñi ñ”, yiyijarā masa. Ñju busibicu ñacōri no bajiro yi busi masibisiju ñnare. Ito bajiri busiguōcūti ñ ya āmona sōju quesoñayiju ñ.

23 Dios ya wiju ñ moa tūoja bero ñ ya wiju tūdi wayiju Zacarías. 24 Ñ ya wiju ñ tūdi ejaja bero ñ manoyo Elisabet macu sñagō ñayijo iso ñja. Ito yicōri wiju ñagō, budibisijo iso co dūjamocō ũmacañicō. 25 Ado bajiro tucōlayijo iso. “Ito bajiro yu macu sñaroca yifñi Dios yure. Gājerā yure ñna ti tudibe yigu, ito bajiro queno yifñi Dios yure”, yi tucōlayijo iso.

Jesús ñ rujejaroto riojua ángel ñ goti yure gaye

26 Co āmojeno ũmacañi macu sñña tūjago Elisabet iso ñaroca, Dios ñaro gagu ángel Gabriel wame cutigure cōayiju Dios, Nazaret wame cutiri cutoju. Galilea sitaju ñayiju iti cuto. 27 Itoju sīgō María wame cutigore oca gotirocure cōayiju Dios Gabrielre. Manuju maco āmugū rāca ajeñabeco ñayijo iso. Ito yicōri José manoyo ñaroco ñayijo iso. Masa uju ñayoru janami macu ñayiju José. Ñ ñicuju David wame cutiyoyiju, jane mejeju masa uju ñayoru. 28 María tūju ejacōri ado bajiro isore gotiyiju ángel:

—¿Ñati mu? Mure oca gotigu wadibu yu. Dios ñ tija, queno usi cutigo ñayiju mu. Ito bajiri mu rāca ñami Dios. Gājerā romia rēto busaro queno yifñi Dios mure, yiyiju ángel Maríare.

²⁹ Ito ñ yija tucōri, buto tuoña jaiyijo iso ñja. “¿No yija ito bajiro yure seniñati ñ?” yi tuoñayijo iso. ³⁰ Ito yija macana isore busiyijm ángel:

—Gübesa María mñ. Mñre wanñami Dios. Ito bajiri mñre queno yiñi ñ. ³¹ Macñ sññagō ñasñogo yigoja mñ, ito yicōri macñ cutigo yigoja mñ. Ñre macñ cuticōri, Jesús wame yigo yigoja mñ, mñ macñre. ³² Masa rētoro masi rētocūgñ ñagñ yiguñji ñ. Ito yicōri, “Dios Macñ”, wame cutigñ yiguñji ñ. Dios ñmacñju gagñ Macñ ñari ito bajiro wame cutigñ yiguñji ñ. ñ ñicñju David ñayorñ robo bajiro Uju ñagñ yiguñji ñ cñni. Ito bajiro ñ ñaroca yigñ yiguñji Dios. ³³ Israel sita gñna jeyaro uju ñagñ yiguñji mñ macñ. Ito yicōri ñ rotirise susabeto yiroja ñja, yiyijm ángel Maríare.

³⁴ Ito ñ yija tucōri, ñre seniñayijo María:

—¿Ümugñ rñca yñ ñabitibojarocati yñre macñ rujeagn yiguñjida? yiyijo iso ñre.

³⁵ Iso ito yija tucōri, ado bajiro isore cudiyijm ñ:

—Ñ ya usiti mñre queo sñgñ yiguñji Dios. Ito yicōri ñ masirise mñ rñca ñaro yiroja. Ito bajiro Dios ñ yija ñ ya usiti mñ macñ sññarise bajiro yiroja mñre. Ito bajiri macñacñ mñ rñcorocñ Dios ñ ñmorise riti yigñ yiguñji ñ. “Dios Macñ ñami ñ”, yirñ yirñji masa. Gaje ado bajiro mñre gotia yñ. ³⁶ Mñ gajego Elisabet bñco ñabojagoti macñ cutigo yigōji iso. “Rñca cutiado mamō iso”, yibojacñ masa. Ito ñna yibojarocati co ñmojeno ñmacañi tñja iso macñ sññaja bero. ³⁷ “Diore disejññ buto josarise manoja”, yiyijm ñ Maríare.

³⁸ Ito ñ yija tucōri, ado bajiro cudiyijo iso:

—Dios ñ rotirise moa ñsiri maso ñna yñ. Ito bajiri mñ yiro bajiroti yire ñmoa yñ, yiyijo María.

Iso ito yija tucōri, ñmacñju tñdi mñjacoayijm ángel macñna.

Elisabetre María iso tigo ware gaye

³⁹ Ito bajiro ñ yira rñmuri bero usirio wayijo María, Judea sitajm gñta yucñri ñari cutojm Elisabetre tigo waco. ⁴⁰ Ito ejacōri Zacarías ya wijm sñjayijo iso. Ito sñja ejacōri, “¿Ññati mñ?” yi seniñayijo iso Elisabetre. ⁴¹ María iso seniñaja tucōri, Elisabet jeraga totijm macñ sññagñ wñreyijm. Ito yicōri Espiritu Santo isore quedi sñjayijm. ⁴² Ito bajicōri oca sēoro ado bajiro yi gotiyijo Elisabet Maríare:

—Gñjerñ romia rētoro queno yiñi Dios mñre. Ito yicōri mñ macñ rñcorocñre cñni queno yiñi Dios. ⁴³ ¿Ññasari maso meje yñ ñabojarocati yñ Uju jaco ñaroco yñre tigo wadiri mñ? ⁴⁴ Yñre mñ seniñaja tucōri, yñ ya jeraga totijm sññagñ, yñ macñ wanugñ wñremi ñ. ⁴⁵ “Dios ñ bñsiado bajiroti itire yicōgñ yiguñji”, yiroco buto wanññ mñ, yiyijo Elisabet Maríare.

⁴⁶ Ito yija ado bajiro yiyijo María:

Y_u ya usina mani Uj_ure buto r_uc_ub_uo_a ya. Ito bajiri, “Queno ya mu”, ya ya ĩre.

47 Dios ñami y_ure masor_u. Ito bajiri ĩre queno wan_ua ya.

48 ĩre moa ĩsiri maso ñasago meje ya ñabojarocati y_ure ācabojabiticōri queno yiquĩ Dios y_ure. Ito bajiri ĩre buto wan_ua ya. Ado bajiro busirā yirāji ya bero gāna. “Isore queno yiñi Dios”, yirā yirāji ĩna.

49 Ito bajiro t_uo_uarā yirāji ĩna, rētoro masigū Dios y_ure queno ĩ yija ticōri. Queno yig_u ñami Dios. Ñ_uñarise yīābic_u ñami ĩ.

50 ĩre r_uc_ub_uo_rāre ĩnare ti maitīñagū yiguñji Dios.

51 Buto sēogū ñami Dios. Ito bajiri jaje tiyamani ĩocāyij_u ĩ. Ito yicōri, “Rētoro masirā ña g_ua”, yi t_uo_uābojarāre, rētocūyij_u Dios.

52 Ujarā ñasabojarā ĩna ñasabitiroca yiyij_u Dios. Ito yicōri, “Gājerā rētoro masigū ña ya”, yi t_uo_uāmenare ĩna ñasarā ñaroca yiyij_u Dios.

53 Ñio jogarāre quenarise ecayij_u Dios. Ito yicōri gajeoni jairā ñabojarāre c_uni ñe manoti ĩnare bucōayij_u Dios.

54-55 Mani ñic_usabatia Abraham ñayor_u mesare ado bajiro gotiyij_u Dios. “M_uare c_uni, m_ua janerābatiare c_uni ti maicōri queno yi ñac_uja ya”, yiyij_u Dios. Itire ācabojabeami Dios. Ito bajiri ĩ gotiado bajiroti, mani Israel sita gāna ĩ rīa mani ñajare, queno yi ñami Dios manire. Ito bajiri ĩ Mac_u ya r_uc_uroca yig_u yiguñji Dios, yiyijo María Elisabetre.

56 Ito yi, Elisabet ya wij_u u_udiarā ũmacañi ñacōayijo María ĩja. Ito iso ñaja bero t_udi wayijo m_ucana iso ya wij_ua ĩja.

Juan idé guri mas_u ĩrujeare gaye

57 Elisabet iso mac_u r_uc_uori r_um_u ejaroca mac_u r_uc_uoyijo iso ĩja. 58 Dios isore queno yija, t_uoy_ujarā iso ñarā ito yicōri iso t_u ñarā c_uni. Ito bajiri isore wan_urā ejay_ujarā ĩna, iso t_uj_u. 59 Mac_uacā ĩ joeaja bero u_udia āmojeno r_um_uri t_ujaroca ejay_ujarā ĩna m_ucana. Mac_uacāre ĩna yisotire bajiro ĩre wiro tarona ejay_ujarā ĩna. Ito yicōri ĩ jac_u Zacarías wamere wō ām_uoboy_ujarā ĩna. 60 Ito yibojarocati ĩ jaco ām_uobisijo:

—Juan wame c_utig_u yiguñji, yiyijo iso.

61 Iso ito yija t_uocōri, ado bajiro seniñay_ujarā ĩna isore:

—¿No yija ito bajiro ĩre wame wō āmoati m_u? Mani ñarā sigū ito bajiro wame c_utirā mama, yiy_ujarā ĩna isore.

62 Ito yicōri mac_uacā jac_ure seniñarona āmona ĩre sōju quesoñay_ujarā ĩna, “¿Dise wame āmoati m_u?” yirona. 63 Ito bajiro ĩna yija ticōri, mac_uacā wame uca wōroc_u ucara jāi ĩnare seni_uyij_u Zacarías. Ito yija, “Juan wame c_utig_u yiguñji”, yi uca wōyij_u ĩ. Ito bajiro ĩ yija ticōri, “¿Ito bajiro wame āmoati

ĩ?” yirã, ruje tuoľayijarã ĩna. ⁶⁴ Ito bajiro ĩna yiroca riti busi masibitiru ñabojaguti busisuooyiju Zacarías mucasana. “Queno ya Dios mu. Rëtoro quenagũ ña mu”, yi busisuooyiju Zacarías Diore rucubuoogu. ⁶⁵ Ito ĩ yija tuocõri, ĩ tujũ ñarã ti ucayijarã ĩna. Ito Judea sitaju, gãta yucuriju ñarã cuni iti oca rëtagore tuooyijarã ĩna. Ito bajiri iti oca goti batoyijarã ĩna. ⁶⁶ Masa iti oca tuocõri ruje tuoľayijarã ĩna. Ito yicõri gãmeri seniľayijarã ĩna: “¿Ñimũ ñasagu yiguĩjida ĩ bucuaja? Mani Uju Dios queno yiyiju ĩre”, yi masi jediyijarã ĩna ĩja.

Zacarías Diore ĩ basare gaye

⁶⁷ Ito bajiro ĩna yi ñaroca Espiritu Santo quedi sãjayiju macuacã jacu, Zacaríasre. ĩre Espiritu Santo quedi sãjaja ticõri, ado bajiro Dios oca gotiyiju Zacarías:

⁶⁸ Mani Israel gãna, mani Uju Diore rucubuooruja manire. ĩti ñami rëtoro masigũ. Ito yicõri ĩ ñarã ña mani. Mani ñari tutiju ejacõri manire masoru ñami Dios.

⁶⁹ Manire masorocu, sīgũ rëtoro masigũre cõagũ yiguĩji Dios. Mani ñicu David ñayoru Diore queno cudigu janami ñagũ yiguĩji ĩ.

⁷⁰ Jane mejeju ĩre goti ĩsiri masana suoriti ado bajiro goticãñi Dios manire:

⁷¹ “Mũa wajanare rëtocũcũja yu. Ito yicõri mũare ti terãre cuni camotacũja yu.

⁷² Mũare ti maicõri yu goticato bajiro ti yicũja yu”, yifũ Dios, yi gotiyiju Zacarías masare.

⁷³ Mani ñicu Abraham ñayorure ado bajiro goticãyiju Dios:

⁷⁴ “Mũare masocũja yu, mũa wajana ĩna mũare ruyuriobe yirocu. Ito bajiro yicũja yu, gũimenati yure mũa cuditoni.

⁷⁵ Mũa catirocõ mũa queno yi ñatoni, ito yicõri yiro robo yure mũa cudi ñatoni, ito bajiro mũare masocũja yu”, yifũ Dios, mani ñicu Abraham ñayorure, yi gotiyiju Zacarías masare.

⁷⁶⁻⁷⁷ Ito ĩ yija bero ado bajiro yiyiju Zacarías macuacãre gotigu: “Cristo, Dios ĩ cõarure masa ĩre boca ami ñacãtoni Dios oca ĩnare gotigu yigũja mu. ‘Mũa ñeñaro yirise mũa jidicãja bero, itire acabojocõri mũare masogũ yiguĩji Dios’, yi gotigu yigũja mu masare. Ito bajiro mu gotija tuocõri, ‘Dios ũmacũju gagure goti ĩsiri masu ñami’, yirã yirãji masa mare”, yiyiju Zacarías, ĩ macuacãre gotigu.

⁷⁸ Manire ti maicõri sëoro yibeami Dios. Ito bajiri manire masorocu, Cristore cõagũ yiguĩji Dios mani ñari sitaju.

⁷⁹ Ado ejacõri Diore masimenare ĩ oca gotigu yiguĩji jeame ejuroju ĩna wabe yirocu. Ito yicõri ĩ rãca mani queno usi cutitoni, Cristore cõagũ yiguĩji Dios, yiyiju Zacarías masare gotigu.

80 Вучна мѹја wacuti buto Diore tuorānu мѹја wayiju Zacarías macu, Juan wame cutigu. Dios gayere queno tuoĩacōri ĩre bajiro usi cutigu ñayiju Juan. Jai tujacōri yucu manojū ña ucuyiju ĩ. Israel sita gānare Dios oca ĩ goti ucuroto riojua, itojū riti ña ucuyiju Juan maji.

2

Jesucristo ĩ rujeare gaye

(Mt 1.18-25)

¹ Iti rumuriti masa ujū Augusto wame cutigu, “Adocō ñama yu ya masa”, yirocu ĩna wame wō jeo āmoyiju ĩ. Ito bajiri masa jeyarore wadi rotiyiju ĩ. ² Siria sitaju Cirenio ĩ ujū ñaroca ito bajiro bajiyiju iti cajero masare cōiare gaye. ³ Ito bajicōri masa jeyaro ĩna rujeara cutoju wame ucarona wayijarā ĩna. ⁴ Ito bajiri iti oca tuocōri wayiju José cuni. Galilea sita Nazaret wame cutiri cutoju ñacōri Judea sita Belén wame cutiri cutoju wayiju José ĩ wame wōrocu. Jane mejeju Belénju rujeayiju David, masa ujū ñayoru. David ñayoru janerābatia macu ñari Belénju wayiju José. ⁵ Itojū wayiju José ĩ manajo ñaroco María rāca. ĩ rāca ajebitibojagoti macu sãñagō ñayijo iso. ⁶ Belénju ĩna ejaja bero macu iso rucoroti rumu ejayiju isore. ⁷ Ito bajiri iso macu ñasugū rucoyijo iso ĩja. ĩre saya werorina gūmacōri ecana ĩna baricoroju ĩre sãyijo iso. Canira wiri daja rētajare ecana wijū ñayijarā ĩna.

Oveja coderi masare ángel ĩ gotire gaye

⁸ Belén tu busa ñayijarā oveja coderi masa. Ta weseju ñami rēta wayijarā oveja coderā. ⁹ Ñajasaroti Dios ñaro gagu ángel goayiju ĩnare. Ito yicōri Dios ĩ sīatarise busuoyiju ĩna wato. Itire ticōri buto güiyijarā ĩna. ¹⁰ ĩna güija ticōri, ado bajiro yiyiju ĩ:

—Güibesa mua. Oca quenarise muare gotigu wadibu yu. Iti oca tuocōri masa jeyaro wanurā yirāji ĩna. ¹¹ Adi ñamiti David ñayoru ya cutoju rujeami muare masorocu. ĩ ñami mani Uju ñarocu Cristo, Dios ĩ cōaru. ¹² ĩre mua ti bujaja ado bajiro bajigu bujarā yirāji mua. Saya werorina gūmarure bujarā yirāji mua macuacāre. Ito yicōri ecana ĩna baricoroju cani sãñagū yiguĩji ĩ, yiyiju ángel oveja coderi masare.

¹³ Ito bajiro ĩ yija beroti ĩre bajiro bajirā ángel mesa jājarā goayijarā. Ito yicōri ado bajiro busiyijarā ĩna, Diore rucubhorā:

¹⁴ Rētoro masigū ñami Dios ũmacūju gagu. Adi sita gāna, Dios rāca queno usi cutirā queno wanu quena ñajaro ĩna, yiyijarā ángel mesa.

¹⁵ Ito yicōri tūdi mujacoayijarā ĩna. Ito ĩna mujagoja bero oveja coderi masa gāmeri busiyijarā ĩja:

—Ita, Belénju wato mani. Iti rētagore tīlato mani. Ito yicōri mani Ūju Dios ī gotirise tito mani, yiyijarā ĩna.

¹⁶ Ito yicōri usirio wayijarā ĩna. Belénju ejacōri María, Josére cuni ti bujayijarā ĩna. Ito yicōri macuacāre ecana ĩna baricoroju sñagüre ti bujayijarā ĩja. ¹⁷ ĩre ti bujacōri, “Ado bajiro bajigu macuacāre ti bujarā yirāji mu”, yi ángel ī gotigorere goti jeoyijarā ĩna, itiju ñarāre. ¹⁸ Itire tuo wanucōri, “¿No yireoni ñati iti?” yi tuoĭa jediyijarā itiju ñarā. ¹⁹ Ito bajibojarocati Mariajuma ito oca tuocōri iso ya usiju tuoĭa wanu ñayijo iso. ²⁰ Ito bajiro iso tuoĭa ñaroca ĩna cutoju tūdi wayijarā oveja coderi masa. Warāti Diore rucubhorā ĩre wanu quenare oca busiyijarā ĩna. Ángel ī gotigore ñaro bajiroti iti rētaja ticōri, Diore rucubhorā wanu quenare oca busiyijarā ĩna.

Dios ya wiju Jesure ĩna āmi ejare gaye

²¹ Ūdia āmojeno rumari Jesús ī tujaroca judio masa ĩna yisoti-ado robo bajiro ĩre wiroti tayijarā ĩna. Macuacāre wiroti ĩna taja bero Jesús ĩre wame wōyijarā ĩna. “Ito bajiro wame wōma”, yiyiju ángel, María iso macu sñaroto rioju.

²²⁻²⁴ Jane mejeju ado bajiro rotiyiju Moisés ñayoru: “Romio iso rucōja bero jūarā masacō rumari bero iso ñarise cutirise coerona Diore oveja macu soe ĩsima. Oveja ī manija, buja robo bajirā jūarā ĩre soe ĩsima. Ito yicōri buja rīa cuni quena ñarāji”, yi rotiyiju Moisés ñayoru. Ito bajiri ī rotigore cudirona Dios ya wi Jerusalénju Jesure āmi wayijarā ī jacusabatia. Gaje ucare ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Macu ñasogū Dios yagu ñagū yiguĭji. Ito yicōri ĩre moa ĩsigū yiguĭji ĩ”, yi gotia Dios oca. Ito bajiri, “Āni macuacā mure riti ī moa ĩsitoni mure ĩsia gua”, yi Diore busirona Jerusalénju Jesure āmi wayijarā ī jacusabatia.

²⁵ Iti rumari Simeón wame cutigu Jerusalénju ñayiju. Queno Diore cudigu ñayiju ī. Israel sita gānare masorocare bocati ñayiju Simeón. Ito yicōri Espiritu Santo queda sñacāru ñayiju ī. ²⁶ Espiritu Santo ado bajiro goticāyiju Simeónre: “Cristo, Dios ī cōarure tigu yigūja mu, mu godaroto rioju”, yiyiju Espiritu Santo Simeónre. ²⁷⁻²⁸ José, María rāca ĩna wari rumati Simeónre cuni Dios ya wiju wa rotiyiju Espiritu Santo. Judio masa ĩna yisotiado bajiro yirona Dios ya wiju Jesure āmi sāja wayijarā ĩna. ĩna iti wiju sājaroca ĩna tu eja rügūyiju Simeón. “Dios Macu ñaguĭji”, yi tuoĭacōri Jesure āmi gajayiju ī. Jesure āmi gajacōri, “Queno ya mu”, yiyiju Simeón Diore wanugū. Ado bajiro yiyiju Simeón, Diore:

²⁹ Ū Ūju mu goticato bajiroti yure iti rētaja tia yu. Cristore ti buja yu, mu cōarure. Ito bajiri wanu quenare rāca godagu yigūja yu.

30-31 Yumasiti tia yu, masa ina ñeñaro yirise coerocure. Jesús guare cōayija mu masa jeyaro ñeñaro ina yirise coerocure.

32 Mu cōaru ñami, Israel sita gāna mejere cuni ina tuo masiroca yiroca. Ito yicōri mu ñarā Israel sita gānare rucubuoṛā yirāji masa jeyaro, yi wanuyiju Simeón, Diore queno cūdigu ñari.

33 Ina macu jaibecucāre i ito bajiro busija tuo ucayijarā ina José, María cuni. 34 Ito yija ñnare yiari Diore busiyiju Simeón ina queno ñatoni. Ado bajiro yi gotiyiju Simeón, ñnare. “Quenaro ñarā yirāji mua”, yiyiju Simeón, Maríare, Josére cuni. Ito yicōri Jesús jaco Maríare ado bajiro gotiyiju i:

—Ñni macucā Dios i beseru ñami. I busucōri Israel sita gāna jājarā Dios oca cūdimenare ruyuriogu yiguñji i. Ñre cūdirāre ñeñaro ina yirisere ācabojogu yiguñji. “Dios i cōaru ñaguñji”, yi masibojarāti jājarā ñre busiturā yirāji. 35 Masa jeyaro ina ya usiju ina tuoībojarisere ti masicōgū yiguñji i. Ito bajibojarocati mu macure ina rucubuoṛeja ticōri, bojori bujago yigoja mu, mu ya usiju, yiyiju Simeón macucā jaco Maríare.

36-37 Ito bajiro ina busi ñaroca, sīgō Ana wame cutigo Dios ya wiju ñayijo iso cuni. Iso ñayijo Diore goti isiri maso. Ito yicōri Fanuel maco ñari, Aser masa butu gago ñayijo iso. Būco ñayijo iso ija wajeago. Ochenta y cuatro rodori tujayiju iso manuju i godagoja bero. Ado bajiro bajiyiju. Ina āmo siaja bero jua āmojeno rodori ñabojayiju iso manuju maji. Ito bero godacoayiju i ija. Ito bajiri i godagoja bero Dios ya wiju riti ñasotiyijo iso. Iti wiju ñagō āmua cuni, ñami cuni Diore moa isisotiyijo iso. Gajereama ba yujibecoti Diore rucubuosago babeco riti ñre busiyijo iso. 38 Jesús jacusabatia rāca Simeón i busi rūgōroca, Ana cuni Diore busiroco eja rūgūyijo iso. Ito bajiro Simeón i busija tuocōri, “Queno ya Dios mu”, yiyijo iso. Ito bajiro Diore, “Queno ya mu”, yi ticōri, ado bajiro yi gotiyijo iso Jerusalén gānare: “Ñni ñami mani bocaticacu ñeñaro mani yirisere coerocū”, yiyijo iso masare.

Nazaretju ina tūdi ware gaye

39 José, María rāca Dios rotirise ñarocōti cūdirā ejagoana, Galilea sitaju tūdi wayijarā ina mucana, ina cuto Nazaretju warā. 40 Ito bajicōri ina cutoju macucā Jesús sēoro bucua mujayiju. Queno tuoīare rāca bucayiju i. Dios i Jacu queno ejabuayiju ñre.

Dios ya wiju Jesús i tujare gaye

41 Co rodo ruyabeto Jerusalénju Pascua basa ina menija tirā wasotiyijarā i jacusabatia. 42 Jesús jua gubojeno rodori i tujaroca Jerusalénju Pascua basa tirā wayijarā ina. Co rodo

rayabeto basa rumu ñna tisiotiado bajiro iti Pascua basa tirã wayijarã ñna mucana. ⁴³ Ito ejacõri, iti basare tiyijarã ñna. Ito bajiri iti jedija ticõri, tãdi wayijarã ñna mucana. Ito bajiro ñna tãdi waroca Jesuama tujacoayijũ Dios ya wijũ ñja. Ñjacusabatia, “Tujacoaguñji”, yi tũoñabisijarã ñna. ⁴⁴ “Ado mani rãca warã wato ñnaguñji”, yi tũoñayijarã ñna. Ito bajiro tũoña warã riti, co rumu ãmũasaro wayijarã ñna. Ito bajiro ñna wajasaroti ñre ãmabojayijarã ñna, ñja. “Mani rãca warã wato ñnaguñji”, yirona ãmabojayijarã ñna. ⁴⁵ Ito bajibojarocati ñre bũjabisijarã ñna. Ito bajiri ñre bũjarona Jerusalenju ñre ãmarã wayijarã ñna mucana.

⁴⁶ Ñdia rumu bero Jesure bũjayijarã ñna, Dios ya wijũ ñ ñaroca. Judio masa rotirise riasori masa wato ñre bũjayijarã ñna. Riasori masa ñna bũsirisere tũocõri ñnare seniñayijũ Jesús. Ñnajua cuni seniñayijarã ñre. ⁴⁷ Queno masigũ ñnari, queno ñ cãdi masija ticõri, tũo ucayijarã ñna jeyaro. ⁴⁸ Ito bajiroca ñ jacusabatia ñre ti bũjacõri, tũo ucayijarã, ito ñ yija tũocõri. Ito bajiri ñ jaco ado bajiro yiyijo ñre:

—¿No yija gũa waroca gũare gotibicãti, tujacati macu mu? Mu manija ticõri, bũto tũoña oca jaicu yũ, mu jacu cuni, yiyijo ñ jaco ñre.

⁴⁹ Iso ito bajiro yija tũocõri, ado bajiro isore cãdiyijũ Jesús:

—¿No yija yũre ãmacati mu? “Ñ Jacu ya wijũ ñnaguñji”, ¿yi masibiticati mu? yi cãdiyijũ Jesús, ñ jacusabatiare.

⁵⁰ Ito bajiro ñ yibojarocati ñ bũsirisere queno tũo masibisijarã ñ jacusabatia.

⁵¹ Ito ñna yija bero ñna rãca tũdicoayijũ ñ ñja, Nazaretju. Nazaretju tãdi ejacõri ñ jacusabatia rotiro bajiroti cãdisotiyijũ ñ. Ito yicõri iso macu Jerusalenju ñ yigorere tũoña ñsotiyijo Jesús jaco. ⁵² Ñ tũoñarise rãcati bũcua muja wayijũ Jesús. Dios cuni, masa cuni ñre ti mai rãcubũoyijarã ñna ñja.

3

Yucu manojũ Juan idé guri masu ñ ña ucure gaye

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹ Tiberio wame cãtigũ uju ñ sãjaja bero, quince rodori ñ ña tujaroca Poncio Pilato wame cãtigũ Judea sita uju ñayijũ ñ. Gãji Galilea sita gagũ uju ñayijũ Herodes wame cãtigũ. Ito yicõri ñ ocabaji Felipe wame cãtigũ jua sita uju ñayijũ. Iti ñ sita rãcorise wame cãtiyijũ Iturea, ito yicõri Traconite. Ito bero gãji Lisantias wame cãtigũ Abilinia sita uju ñayijũ ñ. ² Masa ito bajiro sita ñna rũco ñaroca Anás ito yicõri Caifás wame cãtirã, ñna ñayijarã paia ujarã. Ito bajiro ujarã ñna ñaroca, Zacarías macu Juan wame cãtigũ yucu manojũ ña ucuyijũ. Ito ñ ñaroca oca goti rotiyijũ Dios ñre. ³ Ito bajiro Dios ñ gotija tũocõri, riaca

Jordán wame cãtirisa tãjũ Dios oca goti ucugũ wayijũ Juan. Ado bajiro yi goti ucuyijũ ï:

—Mũa ñeñaro yirise jidicãcõri quenarise mũa ya usijũ tũoĩa wasoaya ïja. Ito bajiro mũa tũoĩaja, mũa ñeñaro yirise ãcabojagũ yiguĩji Dios. Dios oca yũ gotirise mũa tũorũnũja, idé gu roti masirãji mũa, yiyijũ Juan masare gotigũ.

⁴ Sĩgũ Diore goti ïsiri masũ Isaiás wame cãtigũ ï ucado bajiro ti yiyijũ Juan. “Ado bajiro yigũ yiguĩji”, yirocũ uca yuyijũ Isaiás, Juanre tũoĩa yugũ:

Sĩgũ yucũ manojũ ado bajiro yi sãria gotigũ yiguĩji: “Mũa ya usijũ queno tũoĩa ñaña mũa, mani Æjũ ï ejaroto riojũ, mũa ya usijũ ï queno ña masitoni.

⁵ Mũare ñeñaro tũoĩare gaye ñaja itire jidicãña. Mũa ñeñaro yirise iti ruyaja, itire jidicãcõri, quenarisejũare tũoĩaña. Mũa tũoĩarise rocati iti wisaja quenarisejũare tũoĩa ñaña. Ito yicõri jeyaro mũa ñeñaro tũoĩarisere jidicãña.

⁶ Ito bajiro mũa yija bero masare masorocũ, Dios ï cõarũre ti jedirã yirãji masa jeyaro”, yigũ yiguĩji sĩgũ yucũ manojũ, yi ucayijũ Isaiás, Juanre tũoĩa yugũ.

⁷ Jãjarã masa Juanre ña idé gu rotirã ejaja, ado bajiro yiyijũ Juan ñare:

—Ñña rima iti juniro bajiro ñeñaro yirã ña mũa. Ado bajiro tũoĩabojã mũa: “Dios ï waja seniri ramũ iti ejaroca manire waja senibiquĩji Dios. Mani ñeñaro yirã ñabobarocati manire ti maicõri manire waja senibiquĩji ï”, yi tũoĩabojã mũa, yiyijũ Juan masare.

⁸ Ñeñaro mũa yirise jidicãcõri quenarise riti tũoĩa ñaña mũa. Ito bajiro riti yisotiba, “Quenarisejũ tũoĩarã ñama ïja”, masa mũare yi ti masitoni. Ado bajiro yi tũoĩabesa mũa. “Abraham ñayorũ janerãbatia ña gũama. Ito bajiri Dios ï beseana ña gũa cãni”, yi tũoĩabesa mũa. Ado bajiro bajia. Adi gũtana Abraham janerãbatia robo bajiro ï godo weo ãmoja, godo weo masiguĩji Dios, yiyijũ Juan ñare.

⁹ Ito yicõri ado bajiro goti masiore ocana gotiyijũ Juan:

—Comeana yucũre quẽarocũ ñacãmi Dios. Ito bajiri yucũ queno rica manigũre ti bujacõri quẽagũ yiguĩji Dios. Ito yicõri jeana soegũ yiguĩji ï. Ado bajiro yireoni ña iti. Masa ña ñeñaro yirise waja senirocũ ñacãmi Dios. Ito bajiri ña ñeñaro yirisere jidicãbeja ticõri ñare ruyuriogũ yiguĩji Dios. Ito yicõri jeame ãjũrojũ cõagũ yiguĩji Dios ñare, yiyijũ Juan masare.

¹⁰ Ito bajiro ï yija tũocõri, masajũã ïre ado bajiro seniĩayijarã:

—¿No bajiro gũa yire ãmoati Dios? yi seniĩayijarã ña Juanre.

¹¹ Ña ito bajiro yija cãdiyijũ Juan:

—No camisa j̄uaro r̄ucogu, ḡaji r̄ucobicure coro ĩsija quena. Ito yicōri no bare r̄ucogu, bojoro b̄ujarāre ĩsija quena, yiyij̄u Juan ĩnare.

¹² ʔjarāre yiari waja seni ĩsiri masa c̄uni, Juanre idé gu rotirā ejayijarā. ĩre ado bajiro seniĭayijarā ĩna:

—Ḡare riasogu, ¿no bajiro ḡua yire āmoati Dios? yi seniĭayijarā ĩna Juanre.

¹³ —Bāu, ʔjarā m̄uare niyeru āmi rotirocōti āmiña. Ito yicōri, ʔjarā ĩna rotiro rēto busaro āmibesa, yiyij̄u Juan ĩnare.

¹⁴ Surara c̄uni ado bajiro ĩre seniĭayijarā:

—¿No bajiro ḡua yire āmoguĭjida Dios? yiyijarā ĩna Juanre. ĩna ito yija:

—Bāu, masare ĩna r̄ucorise ěmabesa. ĩnare r̄ucōri ĩna r̄ucorisere jeyaro ěmabesa. ĩnare s̄oro yicōri ĩna r̄ucorisere ěmabesa. Ito yicōri, m̄ua moare waja, ʔjarā m̄uare ĩna waja yirocōti boca āmiña. M̄ucana t̄udi ĩnare seni ʔyabesa, yiyij̄u Juan ĩnare.

¹⁵ Ito bajiro ĩ yija t̄ucōri, ado bajiro t̄uoĭa ʔsirioyijarā ĩna: “Cristo, ¿Dios ĩ cōar̄uti ñati āni?” yi t̄uoĭayijarā ĩna. ¹⁶ Ito bajiro ĩna yibojarocati ado bajiro yiyij̄u Juan ĩnare:

—Cristo meje ña ȳu. Idenati masare idé gua ȳuama. Ȳu bero rētoro ñasagu ejagu yiguĭji. Ȳu rētoro ñasagu ĩ ñajare ĩre bajiro rētoro ñasagu meje ña ȳu. ĩre m̄ua t̄or̄ūn̄ujama Esp̄iritu Santo m̄uare queo s̄aḡū yiguĭji ĩja. Ito bajiro m̄uare Esp̄iritu Santo queo s̄acōri queno m̄uare m̄ua t̄uoĭaroti ejab̄uagu yiguĭji ĩ, yiyij̄u Juan ĩnare.

¹⁷ Ito yicōri gaje ado bajiro gotiyij̄u Juan ĩnare:

—Ȳu bero ejagu trigo ajeri besegu bajiro yigu yiguĭji masare. S̄iḡū trigo otegu iti wirori coda batecōri ajeri riti seo masiguĭji ĩ. Ito bajiro ĩ codaja bero iti wirorire jeamej̄u soeguĭji ĩ. Jedirime meje ñaroja itime jeame. Wirori ĩ soegori ajeriyama ĩ c̄uroj̄u seo c̄uḡū yiguĭji ĩ. Ito bajiro yigu yiguĭji mani ʔj̄u adoj̄u ejagu. Trigo ajeri beseado bajiroti besegu yiguĭji manire, yi gotiyij̄u Juan masare.

¹⁸ Ito bajiro ĩ gotiro watoti Dios oca quenarise masare gotiyij̄u Juan, Diore ĩna c̄aditoni. ¹⁹ Gajerea, Herodes ʔj̄ure goti tudiyij̄u Juan. ĩ ocabaji Felipe manajo Herodías wame c̄atigore Herodes ĩ manajo c̄atija, ito bajiro ĩre goti tudiyij̄u Juan. Gaje ĩ ñeñaro yirise masicōri ĩre goti tudiyij̄u Juan. ²⁰ Ito bajiro ĩ busija t̄uobojaguti ĩre t̄or̄ūn̄ubisij̄u Herodes. Ito yicōri buto busa ñeñaro yi ʔyagu Juanre tubia rotiyij̄u ĩ.

Jesure idé gure gaye

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹⁻²² Co r̄um̄u tubiara wij̄u ĩre ĩna tubiaroto rioj̄ua, j̄ajarā masare idé guyij̄u Juan. Ito yicōri Jesure c̄uni idé guyij̄u

Juan. Ī idé guja bero Diore busiyijũ Jesús. Ito bajiro ĩ busi rãgõroca ũmacũjũ macãrucãroju janayijũ. Ito yicõri bujare bajiro bajigũna quedi sãja wadicõri Jesús joe quedi jeayijũ Espiritu Santo. Ito bajiro ĩ quedi jeaja bero ado bajiro oca ruyuyijũ ũmacũjũ:

—Yũ macũ ña mũ, yũ maigũ. Mũre bũto wanũna yũ, yi busiyijũ Dios, Jesure busigũ.

Jesucristo rujearoto riojũajũ gãna

(Mt 1.1-17)

²³ Sīgũ masũcõ gãji ye jũna dũjamocõ rodori tũjagũ, masare riasosũoyijũ Jesús. “José macũ ñami Jesús”, yi tũoĩayijarã masa. Iti riojũna ado bajiro wame cutirã ñasũoyijarã masa. José jacũ ñayijũ Elí. ²⁴ Elí jacũ ñayijũ Matat. Matat jacũ ñayijũ Leví. Leví jacũ ñayijũ Melqui. Melqui jacũ ñayijũ Jana. Jana jacũ ñayijũ José. ²⁵ José jacũ ñayijũ Matatías. Matatías jacũ ñayijũ Amós. Amós jacũ ñayijũ Nahúm. Nahúm jacũ ñayijũ Esli. Esli jacũ ñayijũ Nagai. ²⁶ Nagai jacũ ñayijũ Maat. Maat jacũ ñayijũ Matatías. Matatías jacũ ñayijũ Semei. Semei jacũ ñayijũ Josec. Josec jacũ ñayijũ Judá. ²⁷ Judá jacũ ñayijũ Joanán. Joanán jacũ ñayijũ Resa. Resa jacũ ñayijũ Zorobabel. Zorobabel jacũ ñayijũ Salatiel. Salatiel jacũ ñayijũ Neri. ²⁸ Neri jacũ ñayijũ Melqui. Melqui jacũ ñayijũ Adi. Adi jacũ ñayijũ Cosam. Cosam jacũ ñayijũ Elmadam. Elmadam jacũ ñayijũ Er. ²⁹ Er jacũ ñayijũ Josué. Josué jacũ ñayijũ Eliezer. Eliezer jacũ ñayijũ Jorim. Jorim jacũ ñayijũ Matat. ³⁰ Matat jacũ ñayijũ Leví. Leví jacũ ñayijũ Simeón. Simeón jacũ ñayijũ Judá. Judá jacũ ñayijũ José. José jacũ ñayijũ Jonam. Jonam jacũ ñayijũ Eliaquim. ³¹ Eliaquim jacũ ñayijũ Melea. Melea jacũ ñayijũ Mena. Mena jacũ ñayijũ Matata. Matata jacũ ñayijũ Natán. ³² Natán jacũ ñayijũ David. David jacũ ñayijũ Isaí. Isaí jacũ ñayijũ Obed. Obed jacũ ñayijũ Booz. Booz jacũ ñayijũ Salmón. Salmón jacũ ñayijũ Naasón. ³³ Naasón jacũ ñayijũ Aminadab. Aminadab jacũ ñayijũ Admin. Admin jacũ ñayijũ Arni. Arni jacũ ñayijũ Esrom. Esrom jacũ ñayijũ Fares. Fares jacũ ñayijũ Judá. ³⁴ Judá jacũ ñayijũ Jacob. Jacob jacũ ñayijũ Isaac. Isaac jacũ ñayijũ Abraham. Abraham jacũ ñayijũ Taré. Taré jacũ ñayijũ Nacor. ³⁵ Nacor jacũ ñayijũ Serug. Serug jacũ ñayijũ Ragau. Ragau jacũ ñayijũ Peleg. Peleg jacũ ñayijũ Heber. Heber jacũ ñayijũ Sala. ³⁶ Sala jacũ ñayijũ Cainán. Cainán jacũ ñayijũ Arfaxad. Arfaxad jacũ ñayijũ Sem. Sem jacũ ñayijũ Noé. Noé jacũ ñayijũ Lamec. ³⁷ Lamec jacũ ñayijũ Matusalén. Matusalén jacũ ñayijũ Enoc. Enoc jacũ ñayijũ Jared. Jared jacũ ñayijũ Mahalaleel. Mahalaleel jacũ ñayijũ Cainán. ³⁸ Cainán jacũ ñayijũ Enós. Enós jacũ ñayijũ Set. Set jacũ ñayijũ Adán. Adánti ñayijũ ĩja Dios rujeorũ. Ito bajiri Dios macũ ñayijũ Adán.

4

Rāmúa ɯjɯ *Jesure* ĩ ɯsirio *codere gaye*
(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

¹ Jesús ĩ idé gu ecoja bero Espírítu Santo ĩ rāca bɯto ñayijɯ. Ito yicōri riaca Jordán wame cutirisa tɯ ĩ ñaroca, yucɯ manojɯ ĩre āmi wayijɯ Espírítu Santo. ² Yucɯ manojɯ ejacōri jūarā masacō rɯmɯri ñayijɯ Jesús itojɯ. Itojɯ ĩ ñari rɯmɯri cōti, bare babicati ñayijɯ Jesús. Itocō bero ñiocōyijɯ mɯcana. ĩ ito bajiro ñiocō ñaroca, ñeñaro ĩ yitoni ɯsirioro yi codeyijɯ rāmúa ɯjɯ *Jesure*. ³ Ado bajiro rɯoyijɯ rāmú ĩre:

—Riti Dios Macɯ mɯ ñaja, adi gūtanati naju godo weogu yigujɯ mɯ, yiyijɯ rāmú *Jesure*.

⁴ Ito bajiro rāmú ĩre yibojarocati:

—Yíbea. Dios oca tuti ado bajiro gotia: “Najuna riti meje catirā yirāji masa. Jeyaro Dios ocana sɯoriti queno wanɯ quena ñarā yirāji masa”, yi gotia Dios oca tuti, yiyijɯ Jesús rāmúre.

⁵ Ito bero cogɯ gūtagū ũmaricɯ joejɯ āmi wayijɯ rāmú *Jesure*. Itojɯ āmi ejacōri yoari mejeti adi macārɯcūro ñajediro ñari catorire ĩo jeocōyijɯ rāmú *Jesure*. ⁶⁻⁷ Ado bajiro goti rɯoyijɯ rāmú itigu gūtagū joejɯ ñacōri:

—Yure rɯcɯbɯogu yɯ riojo rijomunigāna mɯ ñini rūjūja adocō mure ĩsicujɯ yɯ. Adi macārɯcūro jeyaro ñarise, ito yicōri adi macārɯcūro ñarā masa ñarocōti mure ĩsicujɯ yɯ. Ito yicōri adi macārɯcūro ñajediro ɯjɯ ñagū yigujɯ mɯ, yure mɯ rɯcɯbɯoja, yiyijɯ rāmú *Jesure* rɯogu.

⁸ Ito bajiro ĩ gotibojarocati:

—Wasa Satanás mɯ, yiyijɯ Jesús rāmúre. Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Mani Ʋjɯ Diore riti rɯcɯbɯocōri cadija quena”, yi gotia Dios oca tuti, yiyijɯ Jesús rāmúre.

⁹⁻¹¹ ĩ ito yibojaroca riti Jerusalénjɯ *Jesure* āmi wayijɯ rāmú mɯcana. Ito ejacōri mɯcana Dios ya wí joejɯ āmi mɯja wayijɯ rāmú. Ito ĩre āmi mɯja ejacōri ado bajiro yiyijɯ:

—Tɯoya Jesús. Ado bajiro gotia Dios oca tuti:

Ángel mesare mure code rotigu yiguŕji Dios. Mɯ quedi waja gūtagā joejɯ quedi jeacōri mɯ ya gɯbo jeabe yirona mure boca āmirā yirāji, yi gotia Dios oca tuti.

Riti Dios Macɯ mɯ ñaja adojuna bubu quedi wacɯ yigujɯ mɯ, yi rɯoyijɯ rāmú *Jesure*.

¹² Ito bajiro ĩ yibojarocati ado bajirojɯna yiyijɯ Jesús ĩre:

—Mɯ ito bajiro yirisere cɯdibicujɯ yɯ. Gaje ado bajiro gotia Dios oca. Tite mɯ: “ ‘No bajiro Dios ĩ yija ticujɯ yɯ’, yirocɯ ĩre ɯsirio codebesa”, yi gotia Dios oca tuti, yiyijɯ Jesús rāmúre.

¹³ Ito ĩ yija bero ɯsirioro yire oca bɯjabisijɯ rāmú ĩja. Ito bajiri *Jesure* jabeto cɯnigoyijɯ rāmú.

*Galilea sitajũ Jesús ĩ riasosũore gaye**(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)*

¹⁴ Galileajũ tũdi wayijũ Jesús mũcana, yucũ manojũ ña ucugorũ. Ito yicõri Espĩritu Santo Jesús rãca ĩ ñajare bũto ĩ tũoĩa masirise ñayijũ Jesure ĩja. Galilea ĩ tũdi ejaroca masa jeyaro ĩ rētagorere bũsiyijarã ĩna. ¹⁵ Ito bajiro wa ucu ĩ tũdi ejaja bero judio masa ĩna minijuari wirijũre riaso ucuyijũ Jesús. Ito bajiro ĩ goti ucujã tũocõri, “Queno gotiami ãni”, yi rũcũbũoyijarã masa jeyaro.

*Nazaretjũ Jesús ĩ ware gaye**(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)*

¹⁶⁻¹⁷ Ito yicõri ĩ bũcũara cũto Nazaret wame cũtiri cũtoju wayijũ Jesús. Ito ejacõri judio masa ĩna tujacãri rũmũ ñaroca ĩna minijuari wirijũ sãja ucuyijũ Jesús, ĩ yisotiado bajiroti. Ito ĩ sãja ejaroca Isaías ĩ ucagora jũ ĩsiyijarã gãjerã ĩre, ĩ ti gotitoni. Ito jũ boca ãmicõri ĩ gotiroti ãmayijũ Jesús. Ito bajiro ãmacõri bũjayijũ. Ado bajiro gotiyijũ iti:

¹⁸ Espĩritu Santo yũ rãca ñami. Bojoro bũjarãre oca quenarise yũ gotitoni yũre cũñi Espĩritu Santo. Ito yicõri ĩna ya hũijũ bojori bũjarãre ĩna wanũ quenaroca yũ yitoni yũre cũñi ĩ. Tubia ecoanare yũ bucõatoni yũre cũñi Espĩritu Santo. Ñeñaro yirise jidicãjaro ĩna yirocũ, yũre cũñi Espĩritu Santo. Ito bajiri cajea timenare cũni mũcana ĩna tũdi tiroca yirocũre yũre cũñi Espĩritu Santo. Ito yicõri gãjerã ñeñaro yi ecoana ĩna jidicãroca yirocũre yũre cũñi Espĩritu Santo.

¹⁹ Ito yicõri, “No ĩre tũorũnũgũre queno yirocũ ñacãmi Dios”, yũ yi gotitoni yũre cũñi Espĩritu Santo, yi gotia iti oca, yi gotiyijũ Jesús ĩna minijuari wijũ.

²⁰ Ito bajiro goti tũocõri papera tutire biayijũ ĩ. Ito yicõri iti wi ejabũari masũre iti tutire jũdacõayijũ Jesús. Ito yicõri eja rũjũyijũ. Ito bajiro ĩ yirise ticõri bũto tiju wa rũjũcoayijarã ĩna.

²¹ Ito bajiro ĩna ti rujiroca mũcana ado bajiro bũsiyijũ Jesús:

–Jane mejeju Isaías ĩ yũre uca yure, adi rũmũ mũa tiro riojo rēta yure, yiyijũ Jesús ĩnare.

²² Ito bajiro Jesús oca quenarise ĩ gotija tũocõri, tũo hũcayijarã ĩna. Ito yicõri masa jeyaro quenarise oca ĩre bũsiyijarã ĩna. Ito bajiri ĩnamasiti ado bajiro gãmeri seniĩayijarã ĩna:

–¿José macũ meje ñati ãni? yi gãmeri seniĩayijarã ĩna.

²³ Ito bajiro ĩna yija tũo masicõri ado bajiro yi cãdiyijũ Jesús:

–Masa oca gotire robo bajiro yũre yirã yirãji mũa: “Sĩgũ hũco masũ ĩ ñaja, ĩmasiti yisio masiguĩji”, yirã yirãji mũa yũre. Ito yicõri gaje ado bajiro yũre yirã yirãji mũa: “ ‘Capernaumjũ tiyamani ĩoyijũ Jesús’, yire oca tũocũ gũa. Ito bajiri ado mũ

cutojm cuni ito bajiroti mu ñore ti ãmoa gña", yure yirã yirãji mua, yiyijm Jesús ñnare.

²⁴ Ito bajiro yicõri ado bajirojma yiyijm mxcana:

—Riti mxare gotia ym. Sīgũ Diore goti ñsiri masu ñ cutoti ñ gotija ñ ñarã ñre queno tcorũnũmenaji ñna. Ito bajiri adi cuto gagu ym ñajare yure queno tcorũnũmenaji mua, yiyijm Jesús ñnare. ²⁵⁻²⁶ Jane mejejm gãna Diore ñna tcorũnũbitiado bajiroti queno tcorũnũbea mua cuni. Tite. Sīgũ Elías wame cutigm Diore goti ñsiri masu ñ ñaroca udia rodo gaje rodo gudarecocõ ide quedibisijm. Ito bajiri iti cutorijm bare mañijm. Ito bajicõri buto ñiojogayijarã masa. Ito bajiro iti baji ñaroca Israel sitajm manujm godagoana romia jãjarã ñayijarã. Ito bajibojarocati Diore masa ñna tcorũnũbitire waja, ñnare ejabuatonĩ wa rotibisijm Dios Elíasre. Ado bajirojma yiyijm Dios. Sidõn wame cutiri cuto tm Sarepta gago ñre tcorũnũgõre ejabuatonĩ wa rotiyijm Dios Elíasre, yiyijm Jesús. ²⁷ Ito bero Eliseo wame cutigm Diore goti ñsiri masu ñ ñaroca Israel sita gãna jãjarã camĩ jogarã ñayijarã. Ito bajibojarocati Diore masa ñna tcorũnũbitire waja, ñnare yisio rotibisijm Dios Eliseore. Ado bajirojma yiyijm Dios. Sīgũ Siria sita gagu Naamán wame cutigm Diore, yisio rotiyijm Dios, Eliseore, yĩ gotiyijm Jesús iti wi minijua ñnarãre.

²⁸ Ito bajiro ñ yija tcorõri, iti wi minijua ñnarã buto junisinijarã ñna. ²⁹ Tũria gudareco ñayijm iti cuto. Ito bajiro ñre junisinicõri tũria joejm Jesure ãmi wayijarã ñna. Ito ejacõri ñre tumicã queorona yibojayijarã ñna. ³⁰ Ito yibojaroca riti ñna wato ñabojaguti wa godacoayijm ñ.

*Rũmũ sãñagũre rãmũre Jesús ñ bucõare gaye
(Mr 1.21-28)*

³¹ Ito bajiro ñnare rudigocõri Capernaumjm wayijm Jesús. Galilea sitajm ñayijm Capernaum wame cutiri cuto. Itojm ejacõri tujacãra rmm ñaroca masa ñna minijuari wijm sãjayijm Jesús. Ito sãjacõri masare riasoyijm ñ. ³² Dios cũrũ ñari, queno masare riaso masiyijm Jesús. Ito bajiri ñ bũsija tcorõri, tuo ucayijarã masa.

³³ Ito bajiro ñ bũsi ñaroca, iti wijm sīgũ ñ ya usijm rãmũ sãja ecorũ ñayijm. Ado bajiro Jesure sẽoro sẽria bũsiyijm ñ:

³⁴ —Wasa, Jesús Nazaret gagu mũ. ¿No yija gũare usirioro yati mũ? Gũare ruyuriorocũ eja mũ, yiyijm rãmũ sãja ecorũ Jesure. Mũre ti masia ym. Dios Macũ quenagũguti ñnacõa mũ, yiyijm ñ Jesure.

³⁵ Ito ñ yija ado bajiro yĩ tudiyijm Jesús ñre:

—Bũsibesa ñja, yiyijm Jesús ñre. Ito yicõri, Ñni ya usijm sãñagũ, budiya mũ, yiyijm Jesús rãmũre.

Ito bajiro ñ yirocati, masa jãjarã tiro riojo ñre tumicãcũ, budicoayijm rãmũ ñja. ñ Ito bajiro budigoja bero queno cati

quenagũ tujayijũ masũ ãja. ³⁶ Jesũs ã ito bajiro rãmũre ã budi rotija ticõri, mano ti ucayijarã ito ñarã. Iti ticõri ñnamasiti gãmeri busiyijarã ñna ãja:

—Ñe gaye ñarojada ã ito bajiro busija? Bũto ã tuo masirisena rãmũre budi rotiami ãni. Rãmũare ã budi rotija cojisiti budi-coama, yi gãmeri busiyijarã ñna.

³⁷ Ito bajiro Jesũs ã yirere tuocõri iti cuto tu ñarã ñna ñnrocõti itire gãmeri busiyijarã ñna.

Pedro mañicõre Jesũs ã yisioire gaye

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Jesũs judio masa ñna minijuari wijũ ñaru budi wayijũ ã. Ito yicõri Simõn Pedro wame cutigũ ya wijũ wayijũ. ã ya wi sãja ejacõri Simõn mañicõ rujũ yarise iso cõja tiyijũ Jesũs. Iso ito bajija ticõri, ito gãna isore yisoroti ãmorã josayijarã Jesure. ³⁹ Iso tujũ eja rũgũcõri rujũ yarise rãta rotiyijũ Jesũs. Ito ã yirocati rujũ yarise rãtacoayijũ isore ãja. Ito bajiro iti rãtarocati masare eca bocasũoyijo iso.

Jãjarã ñarise cutirãre Jesũs ã yisioire gaye

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Ito bajiro ã rãtaja tuocõri, ãmacañi ã quedi sãgũ wagũ yiroca cõrãre ãmi minijuayijarã ñna Jesũs tujũ ñnare ã yisiotoni. Ricati riti cõrã ñayijarã ñna. ñna ito bajija ticõri, ã ya ãmona moa jeoyijũ Jesũs. Ito bajiro ã yirocati rãtacoayijũ. ⁴¹ Ito yicõri jãjarã rãmũa sãja ecoanare cãni rãmũare budi rotiyijũ Jesũs. Ito bajiro ã yirocati budirãti awasãyijarã rãmũa ãja.

—Dios Macũguti ña mũ, yi awasãyijarã rãmũa, budi warã. “Cristo Dios ã cõaru ñami”, ñna yija ti masicõri, “Busibesa”, yi tudiyijũ Jesũs rãmũare.

Minijuara wijũ Jesũs ã riasore gaye

(Mr 1.35-39)

⁴² Gaje rãmũ busuri cuto tũnima sõjuajũ wayijũ Jesũs. Ito bajiro ã wagoja bero ãre ãmayijarã masa ãja. Ito bajiro ãre ãmarã riti ã ñaroju ãre bujacõyijarã ñna. ãre bujacõri gaje cutoju ãre wa rotibitibojayijarã ñna. ⁴³ Ito bajiro ñna wa rotibitibojarocati ado bajiro yiyijũ Jesũs ñnare:

—Gaje catori gãnare cãni, “ãre tuorũnrãre ã rotiroju miojugũ yiguñi Dios”, yire oca goti ucurũja yũre. Ito bajiro yũ goti ucutoni yũre cũñi Dios, yiyijũ Jesũs ñnare.

⁴⁴ Ito ã yija bero Galilea sitajũ judio masa ñna minijuari wirijũ Dios oca goti ucuyijũ Jesũs ãja.

5

Wai jājarā ĩna sīaroca Jesús ĩyire gaye
(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Co rumu Genesaret wame cutirita tunima Jesús ĩ ñaroca jājarā masa ejayijarā. Dios oca ĩ gotija buto tuo āmocōri ĩ tujū ejayijarā ĩna. Jājarā ñacōri buto bidiro ñayijarā. Ito bajiri rūgōrajū mañijū Jesure. ² Ito bajiro ĩre rūgōrajū maniroca itajura tunima jnaga cuma iti jayaja tiyijū Jesús. Iti cuma wjarā wai jori masa ñayijarā. Ito tu ĩna ya yori yucuri coerā yiyijarā ĩna. ³ Iti cuma jayaja ticōri, itiga cumajū sājayijū Jesús. Ito yicōri ñuro rotiyijū Jesús itiga cumare. Itiga cuma Simón yaga ñayijū. Iti cumajū rujicōri masare Dios oca riasoyijū Jesús. ⁴ Riaso tīocōri ado bajiro gotiyijū Jesús Simónre:

—Ucarojū wija wato mani. Itojū mña ya yori yucarina wai ñuma mña, yiyijū Jesús Simónre.

⁵ Ito ĩ yija tuocōri, ado bajiro cūdiyijū ĩ:

—Gñare riasogñ, ñamiasaro wai jobojabū gña, sīabijū. Ito bajibojarocati mñ rotiro bajiroti, yorigñ ñucñja yñ, yiyijū Simón Jesure.

⁶ Ito yicōri ĩna yorigñ ñuroca, jājarā wai sājayijarā ĩja. Ito bajiri ĩna ya yorigñ cudusñoyijū ĩja. ⁷ Ito bajiro ĩna wai ñaja ticōri, gaje cuma ĩna baba mesa ñari cumare āmo buye ñucayijarā, ĩna ejabuatonī. Ito bajiro ĩna jija ticōri, ejayijarā ĩna. Ito ejacōri jājarā wai bujayijarā ĩna. Iti cuma jña cumari carisere dajocōyijarā. Jabeto rayabojayijū iti rujaroto. ⁸ Ito bajiro wai jājarā bujacōri Jesús riojo rijomunigāna ñini rūjūyijū Simón Pedro. Ito yicōri ado bajiro yiyijū:

—Yñ Ujñ buto ñeñaro yī jaigñ ña yñ. Queno yigñ ña mñáma. Ito bajiri yñ tu mñ ñaja quenbetoja, yiyijū Simón Jesure.

⁹ Simón ito yicōri ĩ rāca gāna cūni wai jājarā ĩna ñaja ticōri, ti ucayijarā ĩna. ¹⁰ Gaje cuma ñarā cūni ti ucacoayijarā ĩna. ĩna ñayijarā Zebedeo rña. Santiago, Juan wame cutirā ñayijarā ĩna. ĩna ti ucñja ticōri, Simónre ado bajiro yiyijū Jesús:

—Gūibesa. Wai joreti ña mña ya moare. Ito bajibojarocati jane gaje mñare moare cña yñ. Masa Diore ĩna masitoni oca riaso ucuri masa mñare cña yñ adocāta, yiyijū Jesús, Simón mesare.

¹¹ Ito ĩ yija bero tunimajū jāja wayijarā mñcana. Ito yicōri jeyaro ĩna moabojarisere jidicācōri Jesús rāca wayijarā ĩna ĩja.

Rujñ cami jogagñre Jesús ĩyisiore gaye
(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Co rumu Jesús gaje cuto ĩ ña ucuroca sīgū ĩ ya rujñ cami jogagñ ñayijū. Jesure ti bujacōri ĩ riojo ñini rūjūcōri ĩre josayijū:

—Yñ Ujñ, yare mñ yisio āmoja, yisiogñja mñ, yiyijū cami jogagñ Jesure.

13 Ito ï yija t̄ocõri, ï ya ãmona moa jeoyij̄a Jesús ïre. Ito yicõri ado bajiro yiyij̄a ïre:

—Ãmoa ȳu. M̄ure yisioa ȳu, yiyij̄a Jesús.

Ito ï yirocati ï ya camì yaticoayij̄a ïja. 14 Ito bajiro ïre yisiocõri, gãjerãre goti bato rotibisij̄a Jesús. Ito yicõri ado bajiro yiyij̄a ïre:

—Riojoti pai t̄uj̄a wasa m̄u. ï t̄uj̄a ejacõri m̄u ya ruj̄u camì yatirise gaye ïoma. Ito yicõri Moisés ñayor̄u ï rotiado bajiroti Diore waib̄uc̄u soe ïsi rotiba. Ito m̄u yija ticõri, “ï ya camì yati jedicoaj̄u ïja”, yì masirã yirãji masa m̄ure, yiyij̄a Jesús ïre.

15 Ito bajiro, “Goti batobeja”, ï yibojarocati cojisiti oca t̄ijacoayij̄u camì jogaḡure Jesús ï yisioire gaye. Ito bajija t̄ocõri, j̄aj̄arã Jesús t̄uj̄a minij̄uayij̄arã, ï b̄usija t̄uo ãmorã. Ito yicõri ïna cõrisere yisio roti ãmorã ejayij̄arã ïna. 16 Masa j̄aj̄arã ïna ñajare coji meje masa manoj̄u ï Jac̄u Diore b̄usiroc̄u wayij̄u Jesús.

Rudur̄ure Jesús ï yisioire gaye

(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

17 Co ram̄u Jesús ï riasoroca fariseo gaye t̄uoïarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa c̄uni t̄uo ruj̄ij̄ij̄arã ïna. Ado bajiro wame c̄utiri c̄utori wadiana ñayij̄arã ïna. Galilea sita gãna, Judea sita gãna ito yicõri Jerusalén wame c̄utiri c̄uto gãna wadiana ñayij̄arã ïna. Masa tiro riojo cõrãre Jesús ï yisiotoni ï masirise j̄idicãyij̄u Dios. 18 Ito bajiro ï yì ñaroca juariarã ãm̄ua rudur̄ure ãmi ejayij̄arã ïna, ï ya camana. Ito ejacõri Jesús t̄uj̄u sãja wacõri ïre c̄u ãmobojayij̄arã ïna. 19 Ito bajibojarocati masa j̄aj̄arã ïna ñajare no bajiro sãja masia mañij̄u ïnare. Ito bajija ticõri, wi tutu joej̄u rudur̄ure ãmi m̄aja wayij̄arã ïna. ãmi m̄aja ejacõri Jesús r̄ügõro weca soje cudayij̄arã ïna. Ito yicõri rudur̄ure ï ya camana jidi ruj̄ioyij̄arã ïna Jesús t̄u. 20 Ito bajiro ïna yija ticõri, ado bajiro t̄uoïayij̄u Jesús: “Ȳure t̄uor̄un̄usacõama ïna”, yì t̄uoïayij̄u Jesús. Ito bajiro t̄uoïacõri:

—M̄u ñeñaro yirisere ãcabojocõa ȳu, yiyij̄u Jesús rudur̄ure.

21 Ito bajiro ï yija t̄ocõri, fariseo gaye t̄uoïarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa c̄uni ado bajiro t̄uoïayij̄arã ïna: “ãni ito bajiro ï b̄usija, Diore ñeñaro yiḡu yami ï. Dios meje ñami ï. Dios s̄iḡati ñami masa ïna ñeñaro yirisere ãcaboja masiḡu”, yì t̄uoïayij̄arã ïna.

22 Ito bajiro ïna t̄uoïarisere ïmasiti t̄uoïa masicõyij̄u Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiyij̄u ï ïnare:

—¿No yija ito bajiro t̄uoïati m̄ua? yiyij̄u Jesús ïnare. 23 M̄ua tija, ¿No bajiro rudur̄ure ȳu yija quenati? Ito yicõri, ¿disej̄ua ñati josasabiti m̄ua tija? “M̄u ñeñaro yirisere coecoaj̄u”, ¿ȳu yija quena ñarojada? “W̄am̄uña, wasa”, ¿ȳu yija quena ñarojada, m̄ua t̄uoïaja? ¿Disej̄ua ñati josasabiti, m̄ua tija? 24 Masa R̄ijor̄u,

Dios ï cõaru ña ya. Ito bajiri, “Masa ñna ñeñaro yirise coe masiami Jesús”, mua yi masitoni mua tiro riojo ñnire yisiogu ya ya, yiyijũ ï ñnare.

Ito yicõri rudurũjũare ado bajiro yiyijũ:

—Wũmũña, ya ya mũre. Mũ ya cama ãmiña, ito yicõri mũ ya wijũ tũdi wasa, yiyijũ Jesús rudurũre.

²⁵ Ito bajiro ï yirocati masa jãjarã ñna tiro riojo wũmũyijũ rudurũ. Ito yi, ï ya cama ãmi, budi wayijũ ï. Ito yicõri Diore rãcũbũo bũsi wayijũ ï, ï ya wijũ tũdi wacũ. ²⁶ Ito ï yija ticõri, ti ucayijarã masa. Ito bajiri Diore rãcũbũo bũsiyijarã ñna. Gũire rãca ado bajiro yiyijarã ñna:

—Adi rũmũ tiyamani tia mani, yiyijarã ñna.

Levíre Jesús ï jire gaye
(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Ito bajiro masare ï yi ïo ñaja bero budiyijũ Jesús mũcana. Ito bajiro budi wacõri ujarãre yiari waja seni ñsiri masũre tiyijũ Jesús. ï ñayijũ Leví wame cutigu. Waja ï seni ñarijũ rujiyijũ ï. Ñre ti bũjacõri:

—Yũ rãca waya, yiyijũ Jesús ñre.

²⁸ Ito ï yija tũocõri, ï moabojarisere jidicãyijũ Leví, Jesús rãca wa ãmogũ.

²⁹ Ito bero ï rãca wa, Leví ya wi ejayijarã ñna. Itoju ejacõri Jesure basa jeo bũarocũ basa meniyijũ Leví. Ito bajiro ñna basa meni ñaroca jãjarã ujarãre yiari waja seni ñsiri masa ñayijarã ñna. Ito yicõri gãjerã cũni, jãjarã ñna rãca ba rujiyijarã ñna. ³⁰ Ito bajiro ñna ba rujiya ticõri, judio masa rotirise riasori masa ito yicõri fariseo gaye tũoĩarã cũni, Jesús rãca riasotirãre ado bajiro busituyijarã:

—¿No yija ujarãre yiari waja seni ñsiri masa rãca, ito yicõri ñeñaro yi jairã rãca baba cuti bati mũa? yi bũsituyijarã ñna Jesús rãca riasotirãre.

³¹ Ito bajiro ñna yija tũocõri, ado bajiro cũdiyijũ Jesús:

—Ado bajirojũa bajaia. Queno cati quenarã, cõmena uco yiri masũre jimenaji. Ito yicõri bũto cõrãjũa uco yiri masũre jirãji.

³² Queno yirãre yiari meje wadibũ ya. Ñeñaro yi jairãjũare yiari wadibũ ya. Ito yicõri quenarise ñna tũoĩa wasoatoni wadibũ ya, yiyijũ Jesús ñnare.

Bamenati Diore rãcũbũore gaye
(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

³³ Ito ï yija ado bajiro seniñayijarã ñna Jesure:

—Juan rãca riasotirã coji meje bamenari riti Diore rãcũbũorã ñre senisotiamã ñna. Ito bajiroti bajiamã fariseo gaye tũoĩarã rãca riasotirã cũni. Mũ rãca riasotirãma ñnare bajiro yibeama

ĩna. Bũcũrã rotire queno cũdibeama ĩna. Ito yicõri, “Diore bũsiana”, yirona bare jidicãbeama ĩna, yi tudiyijarã ĩna Jesure.

³⁴ ĩna ito yija tũocõri, ĩnare ado bajiro cũdiyijũ Jesús:

—Sĩgũ, ĩ ãmo siari rũmũ ĩ baba mesa ĩ rãca ĩna wanũ baroca, “Babesa”, yi masimenaji gãjerã. ³⁵ Ito bajibojarocati co rũmũ gãjerã ĩre ñiagoja ticõri, bojori bũjarã yirãji ĩ baba mesa. Ito bajiri ĩre tũoĩarã bamenaji ĩna, yiyijũ Jesús masare.

³⁶ Ito yicõri gaje ado bajiro goti masiore ocana ĩnare gotiyijũ Jesús:

—Sĩgõ saya bũcũro sere wõroco mamarore tabecõji. Ito bajiro mamaro tagoja mamaro cũni ñeñacoaroja. Ito yicõri bũcũrore mamaro iso sere wõbojaja bũcũro bajiro corocõ eja-betoja. ³⁷ Uyé ide mani menija mama bajuju jiosãrã yirãji mani. Bũcũ baju mani jiosãjama, ñigãcoaro yiroja. Ito yicõri iti baju cũni goda, uyé ide cũni goda bajiro yiroja. ³⁸ Ito bajiri uyé ide menicõri mama bajuri jiosãrã yirãji mani. Ito yicõri iti baju cũni, uyé ide cũni godabetoja. ³⁹ Mani uyé ide bũcũ idiĩacõri mame idi ãmomenaji mani. “Bũcũjũa queno satĩ quena”, yicõri mamere idi ãmomenaji mani. Ito bajiroti bajia mame oca yũ riasoja cũni. Bũcũrã oca tũorũnrã ñacõri mame oca yũ riasoja tũo ãmobeama, yiyijũ Jesús ĩnare.

6

Jesús rãca riasotirã trigo ajeri beja ãmicõri ĩna bare gaye (Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

¹ Co rũmũ tujacãra rũmũ ñaroca, ĩ rãca riasotirã rãca trigo wesejũ eja wayijũ Jesús. Itojũ ejacõri itire beja ãmiyijarã ĩ rãca riasotirã. Ito yicõri wirorire sĩguẽ bategocõri bayijarã ĩna. ² Ito bajiro ĩna baja tiyijarã fariseo gaye tũoĩarã coriarã. Ito bajiro ĩna baja ticõri, ĩnare seniĩayijarã fariseo gaye tũoĩarã:

—¿No yija tujacãra rũmũ ñabojarocati moati mũa? Tujacãra rũmũ moare ma, yiyijarã ĩna.

³ ĩna ito yija tũocõri, ado bajiro cũdiyijũ Jesús:

—Co rũmũ David ñayorũ ĩ baba mesa rãca ñiojogacõri ĩna yigore, ¿Dios oca tutijũ tibiticati mũa? ⁴ Ado bajiro yiyijũ David ñayorũ. Dios ya wijũ sãjacõri, Diore paia naju ĩna cũ ĩsirere ãmicõri bayijũ David. Ito yicõri ĩ baba mesare cũni ecayijũ ĩ. Paia riti ĩna baroti ñabojayijũ iti naju. Ito bajibojarocati bũto ñiojogacõri bayijũ David ĩ baba mesa rãca. Itire ĩna baja tibojaguti, “Ñeñaro yama ĩna”, yibisijũ Dios ĩnare, yiyijũ Jesús ĩnare.

⁵ Gaje ado bajiro gotiyijũ Jesús ĩnare:

—Masa Rĩjorũ, Dios ĩ cũrũ ña yũ. Ito bajiri tujacãra rũmũ gaye yũ rotiroti cũni cũquĩ Dios yũre, yiyijũ Jesús fariseo gaye tũoĩarãre.

Āmo digarure Jesús ĩ yisioire gaye

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Gaje tujacāra rumu ñaroca judio masa ĩna minijuari wiju sājajiju Jesús. Ito yicōri ĩnare riasoyiju ĩ. Ito bajiro ĩ riaso ñaroca sīgū ĩ ya āmo riojocaduja digaru ñayiju. ⁷ Ito yicōri fariseo gaye tuoĭarā, judio masa rotirise riasori masa canĭ ti rujiyijarā ĩna. Jesure ticōri ado bajiro tuoĭa rujiyijarā ĩna: “Jane tujacāra rumu ñabobarocati, ¿āni āmo digarure yisiogu yiguĭjida Jesús?” yi ti rujiyijarā ĩna. “Ito bajiro ĩ yija, ‘Seti ña ĩre. Ñeñaro yami’, yirā yirāji mani”, yi tuoĭa rujiyijarā ĩna. ⁸ Ito bajiro ĩnamasi ĩna tuoĭabobarocati tuoĭa masicōyiju Jesús, ĩ masirisena. Ito yicōri āmo digarure ado bajiro yiyiju Jesús:

—Wumuña, waya ado yu tujū, yiyiju Jesús āmo digarure.

Ī ito yija āmo digaru Jesús tujū wacōri eja rūgūyiju. ⁹ Ito bajiro ĩ eja rūgūroca ado bajiro yiyiju Jesús, ito ñarāre:

—Mure seniĭagū ya yu. ¿No bajiro manire cūyijari Dios tujacāra rumu mani yiroti? ¿Quenarise, ñeñarise ito yicōri cōrāre mani yisioroti, gaje mani yisiobeja, disejua quenati? yiyiju Jesús ĩnare.

¹⁰ Ito bajiro busi tĭogū iti wi ñarāre ti jeocōyiju Jesús. Ito yicōri āmo digarure ado bajiro yiyiju ĩ:

—Mu ya āmo ñu joya, yiyiju Jesús ĩre.

Ito bajiro Jesús ĩ yirocati, ĩ ya āmo ñu joyiju ĩ. Ito bajiro ĩ yirocati ĩ ya āmo quenacoayiju ĩja. ¹¹ Ito bajiro ĩ yija ticōri, fariseo gaye tuoĭarā ito yicōri judio masa rotirise riasori masa canĭ buto ti junisiniyijarā ĩna Jesure. Ito yicōri ĩnamasiti gāmeri seniĭayijarā: “¿No bajiro yirūjati mani Jesure?” yiyijarā ĩna.

Jua gubojeno apóstol mesare Jesús ĩ besere gaye

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹² Iti rumuriti turia joeju maja wayiju Jesús, Diore busirocu. Itoju ñacōri ñamiasaro Diore busisotiyiju Jesús. ¹³ Ito yicōri ũmacañi joeja mija wadiroca ĩ rāca riasotirāre jiyiju Jesús. Ito yicōri ĩna ejaroca jua gubojeno ñarā āmure beseyiju ĩ. Ito yicōri ĩ oca ĩna goti ucutoni ĩnare cūyiju Jesús. ¹⁴ Ado bajiro wame cutirā ñayijarā ĩna: Sīgū ñayiju jua wame, wame cutigu, Simón Pedro. Ī ocabaji ñayiju Andrés wame cutigu. Ito yicōri gājerā ñayijarā Santiago, Juan, Felipe, Bartolomé, ¹⁵ Mateo, Tomás, Alfeo macu Santiago gāji ñayiju Simón celote gaye tuoĭagoru. ¹⁶ Ito yicōri Santiago macu ñayiju Judas wame cutigu. Gāji Judas Iscariote wame cutigu ñayiju. Ī ñayiju Jesure gājerā ĩna ñiatoni gotirocu. Ito bajiro wame cutirā ñayijarā ĩna, Jesús ĩ oca ĩna goti ucutoni ĩ cūana.

Jājarā masare Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 4.23-25)

17 Ito bajiro ñnare bese tñocõri ñna rãca roja wayijũ Jesús. Roja wa, tũria jũdoju tujayijarã ñna. Itoju jãjarã ñayijarã Judea sita gãna, Jerusalén gãna, ito yicõri itajura tu ñnari cãtori Tiro, Sidón wame cãtiri cãtori gãna cãni ñayijarã. Iti cãtori gãna ejayijarã Jesure tũo ãmorã. Ito yicõri jãjarã cõrã yisio roti ãmorã ejayijarã ñna. 18 Rũmũa sãja ecoanare cãni rũmũare budi rotiyijũ Jesús, ito bajiro ñna ejaja ticõri. 19 Cõrãre cãni ñ masirisena rẽtoyijũ Jesús. Ito bajiro masare ñ rẽtoja ticõri, masa jeyaro ñre moãã ãmoyijarã, ñna cõrise rẽtatoni.

Mani wanũ quenaroca yiroti gaye

(Mt 5.1-12)

20 Ito ñna yi ñnaro, ñ rãca riasotirãre bũsi ãmogũ ñnare tiyijũ Jesús:

–Adocãta bojoro bũjarã ñna mũa maji. Bojoro bũjarã ñnabojarãti, ija Dios ñ rotiroju ejacõri, ñ rãcorise bũjarã yirãji mũa. Ito yicõri wanũ quenarã yirãji mũa.

21 'Adocãta ñnjojogarã ñna mũa maji. Ñnjojogarã ñnabojarãti ija queno yaji quenaro wanũ ñnarã yirãji mũa.

'Adocãta bojori bũja, oti ñnarã ya mũa. Ito bajibojarocati ija queno wanũcõri aja quenarã ñnarã yirãji mũa.

22 'Yũ Masa Rĩjorãre, mũa queno cãdija ticõri, gãjerã mũare ti tudirã yirãji ñna. Ito yicõri mũare cõa ãmorã yirãji ñna. “Ñeñaro yirã ñnama”, yirã yirãji mũare bũsiturã. Ito bajiro mũare ñna bũsitubojarocati, ija wanũ quenarã yirãji mũa. 23 Jane mejeju cãni ñna ñicũsabatiaju cãni ito bajiroti Diore goti ñsiri masare ñeñaro yiyijarã ñna. Ito bajiro mũare ñna ñeñaro yibojarocati queno wanũ quenaña mũa. Ija ãmacũju ejacõri Dios tũju quenarise bũjarã yirãji mũa. Ñre tũorũnũ jidicãbitiana mũa ñnãjare, ito bajiro yigũ yigũji Dios mũare.

24 'Mũa gajeoni jairã, ado mũa ñnãjama queno wanũ quena ñnaboja mũa. Diore tũorũnũmena ñnari ija bojoro bũjarã yirãji mũa.

25 'Mũa queno yaji quenarã, ñnãja wanũ quenare rãca ñnaboja mũa. Diore tũorũnũmena ñnari ija ñnjojogarã yirãji mũa.

'Mũa ajare jairã, adocãta mũa ajaja queno wanũ quenaboja mũa. Diore tũorũnũmena ñnari ija bũto tũoĩa bojori bũjacõri, otirã yirãji mũa.

26 'Adocãta “Queno yirã ñna mũa”, yi masa mũare ñna rãcũbũoja tũocõri, queno wanũ quenaboja mũa. Ito bajiroti jane mejeju cãni rũore oca riasori masare queno rãcũbũo bũsibojayijarã ñna. Diore tũorũnũmena ñnari ija bũto tũoĩa bojori bũjarã yirãji mũa, yiyijũ Jesús ñnare.

Mani wajanare cãni ti maija quena, yi Jesús ñ riasore gaye

(Mt 5.38-48; 7.12)

27 Ito yicõri mũcana ñnare bũsi remoyijũ Jesús:

—Mua yure tuorūnūrāreama, ado bajiro gotia yu: Mua wajanare queno ti maiña. Ito yicōri mware ti tudirāre queno yiya. ²⁸ Mware busiturāre cuni, quenaro busiya mua. Ito yicōri mware ñeñaro yirāre yiari Diore seni ĩsisotiya. ²⁹ Sīgū riojocaduja wayugaju ĩ jaja, mwcana gaje daja ĩ ja āmoja rēobeja. Ito yicōri gāji camisa juaro mua sãñaroca, joegadore ĩ ruaja, ito roca gadore ĩ rua āmoja, cuni rēobeja. ĩ seniro rēto busaro ĩsija quena. ³⁰ Ito yicōri no mua rucorise ĩna senija, ĩna seniro bajiroti ĩsima. Ito yicōri sīgū mua rucorise ĩ ěmaja, “Itire judacōaña”, yi josabeja. ³¹ Gājerā mware queno yire mua āmoja, ito bajiroti ĩnare queno yiba mua cuni.

³² Manire mairāre riti mani maija, mani rāca queno wanabiquīji Dios. Ñeñaro yirā cuni ito bajiroti ĩnare mairāre mairāji. Manire maimena ñabojarocati maniamā ĩnare maija quena. ³³ Manire queno yirāre riti mani queno yija, mani rāca queno wanabiquīji Dios. Ñeñaro yirā cuni ito bajiroti ĩnare queno yirāre queno yirā yirāji. Manire queno yimena ñabojarocati maniamā ĩnare queno yija quena. ³⁴ Gājire wasoagu, “Ija mwcana jai busaro bujagu yiguja yu”, mani yi tuoĭaja, mani rāca queno wanabiquīji Dios. Ñeñaro yirā cuni ito bajiro tuoĭacōri wasoarā yirāji. Manire wasoamena ñabojarocati maniamā ĩnare wasoaja quena. ³⁵ Ito bajibojarocati mwama, mua wajanare mairuja. Ito yicōri ĩnare queno yiya. Ito yicōri gājire wasoagu, “Ija jai busaro bujagu yiguja yu”, yi tuoĭabicati wasoaja quena. Ito bajiro mua queno yija, Dios tujm mua ejaroca mware queno waja yigu yiguīji. Ito bajiro mua queno yirā ñaja, Dios rīa ña mua. Dios cuni masa jeyarore queno yigu ñami. “Queno ya mu”, yimenare cuni, ñeñaro yi jairāre cuni queno yigu ñami Dios. ³⁶ Mani Jacu masare ĩ ti mairo bajiroti mua cuni masare ti maija quena, yiyijm Jesús ĩ rāca riasotirāre.

Gājerāre seti yibesa, yi Jesús ĩ riasore gaye
(Mt 7.1-5)

³⁷ Gaje ado bajiro gotiyijm Jesús ĩnare:

—Gājerāre, “ĩna ñama ñeñarise yi jairā”, mua yibeja mware cuni, “ĩna ñama ñeñarise yi jairā”, yibiquīji Dios mware. Ito yicōri gājerāre, “ĩnare seti ña. Ito bajiri ĩnare ruyuriogm yiguīji Dios”, mua yibeja mware cuni, “ĩnare seti ña. ĩnare ruyuriocuja yu”, yibiquīji Dios mware. Gājerā ñeñaro yirise mua ācabojoja, mua ñeñaro yirisere cuni ācabojojm yiguīji Dios. ³⁸ Gājerāre mua ĩsija, mware cuni queno ĩsigū yiguīji Dios. Gājerāre mua ĩsiro bajiroti, mware cuni ĩsigū yiguīji Dios. Ito yicōri gājerāre mua ĩsiro bajiroti rēto busaro mua boca āmi masirocō ĩsigū yiguīji Dios, yiyijm Jesús ĩnare.

³⁹ Ito yicōri ado bajiro goti masiore ocana gotiyijm Jesús:

—¿Sīgū cajea macure ito yicōri gāji cajea macu mucana, cajea macure tūa wa masiguñida? Meje, ito bajirojua meje bajia. Cajea tibicu ñari ñre tūa wabojagu rācati gojeyu quedi sājacōarāji ña. Dios oca riojo ñasarisere mani tuo sayabeja cajea mana robo bajiro bajirāji mani, yiyijū Jesús ñare.

⁴⁰ Ñare riasori masu rēto busaro masirā meje ñama ñ riasorā. Ito bajibojarocati ña queno riasoti jeocōja, ñare riasori masu bajiroti masirāji ña cuni, yiyijū Jesús.

⁴¹ Iti oca goti tīocōri mucana ado bajiro gaje oca gotiyijū Jesús:

—Mua babare cajeaju sūjuriacā iti ñaja, ti buja masia mua. Ito bajibojarocati mua ya cajeaju sita jaje iti sāña biaja ti buja masibea mua. ⁴² Ado bajiro mua babare yiboja mua: “Yū baba mu ya cajeaju sita aje ña. Yū iti ajere āmicācūja yū”, yibojarāti mua ya cajeaju sita jaje iti sāñajama, āmicā masibea mua. “Queno yirā ña guama”, yirā ñabojarāti, ñeñaro yirā ña mua cuni. Mua ya cajeaju sāñarisere āmicāña. Itire āmicācōri queno ti masirā yirāji mua. Ito yicōri mua babare cajeaju sita ajere āmicā masirā yirāji mua, yiyijū Jesús.

Iti yireoni ña, mani baba ñ ñeñaro yija ti masibojarāti, manimasiti ñeñaro yirisereama ti masibea mani, yiyijū Jesús.

Ricana suori yucugure ti masia mani, yi Jesús ñ riasore gaye (Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ Ito yicōri mucana ñare goti masiore ocana gotiyijū Jesús:

—Yucugu queno wanaricu, ñeñarise rica cutibetoja. Ito yicōri yucugu ñeñaricu, quenarise rica cutibetoja. ⁴⁴ Iti yucu ricare ticōri, “Itigu rica ña adi”, yi ti masia mani. Jotagujū higos rica mani amaja bujamenaji mani. Ito yicōri yusigure uyé mani amabojaja, bujamenaji mani. ⁴⁵ Ito bajiro queno usi cutigu, gājerāre cuni queno yiguñi ñ. Ito yicōri ñeñaro usi cutigu, gājerāre cuni ñeñaro yigu yiguñi ñ. Mani ya usijū mani tuoñaro bajiroti busibua mani, yiyijū Jesús ñare.

Yure queno tuorānūrā sita butiroju wi menirā bajiro bajirā ñama, yi Jesús ñ riasore gaye (Mt 7.24-27)

⁴⁶ Gaje ado bajiro yiyijū Jesús ñ rāca riasotirāre: —“Gua Uju ña mu”, yibojarāti, yū rotirisere cudibea mua. ⁴⁷⁻⁴⁸ No yū tujū ejarā yū rotirisere ña cudija, sīgū queno butiroju wi menigū bajiro bajirā ñama ña. Tite. Sīgū butiroju jubeyū ñ botari juja, jue iti buto seoro ejaja jubabetoja iti wi. Ito bajiro bajirā ñama yure queno cudirā. Gājerā ñare ñeñaro yi josabojarocati yure tuorānu jidicāmenaji ña. ⁴⁹ Ito bajibojarocati, no yū rotirise queno cūdimena, ñare bajiro bajibeama ña. Sīgū sita jidiroju wi menigū bajiro bajirā ñama ñama. Tite. Sīgū sita jidiroju ñ

botari juja, jue iti buto sēoro ejaja iti wi jujacoaro yiroja. Ito bajiri tūdi ruyubetoja ī ya wi īja. Ito bajiro bajirā ñama yure queno cūdimena. Gājerā ñinare ñēñaro yija ticōri, yure jidicārā yirāji, yiyijū Jesús ī rāca riasotirāre.

7

Surara ujū ya moari masure Jesús ī yisioire gaye (Mt 8.5-13)

¹ Masare ī riaso āmorise riaso tīocōri Capernaumjū wayijū Jesús. ² Iti cuto ñayijū surara ujū. Īre moa īsiri masu buto cōyijū. Ito bajiri usi jedi waruti ñayijū ī. Ito ī bajija ticōri, buto ĩre ti maiyijū surara ujū. ³ Ito bajiri Jesús cōrāre ī yisioire gaye tūocōri, judio masa bucārāre, Jesure ji rotiyijū ī. Ī ya moari masure Jesús ī yisioire āmoyijū ī. ⁴ Ito ī yija tūocōri, Jesure jirā wayijarā ĩna. Jesús tūjū ejacōri ado bajiro ĩre seniña josayijarā:

—“Īre jitēña”, gūare yi ñucagū, queno yigū ñami ī. Ito bajiri ĩre ejabuarūja mū. ⁵ Romano masu ñabojaguti mani ñarāre queno rācubuoami ī. Ito yicōri minijuara wi gūa meni masitoni gūare niyeru īsiquī ī. Ito bajiri ĩre ejabuarūja mū, yi josayijarā ĩna Jesure.

⁶ ĩna ito yija tūocōri, ĩna rāca sūya wayijū Jesús. Ito wi ejarā wana ĩna yiroca surara ujū ī baba mesare Jesure oca goti boca rotiyijū. “Ado bajiro Jesure gotiba”, yi roticōayijū ī:

—Yū Ūjū mure usirioro yi remo āmobeā yū. Rētoro quenagū ña mū. Yūjūā quenagū meje ña. Ito bajiri, yū ñēñaro yirisere bojogū, “Yū ya wijū sāja waya, yi masibeā yū mure”, yi gotiba ĩre, yi roticōayijū surara ujū.

⁷ Gaje ado bajiro yi roticōayijū ī:

—Ñēñaro yigū ñari, mū tūjū wā masibeā yū. Mū masirisena mū yisio ñucaja, yū ya moari masu caticoagu yigūji mūcana.

⁸ Gāji ujū bero gagū ña yū. Ito yicōri yū berojūā ñama gājerā surara. ĩnare roti masia yū. Ito bajiri sīgūre, “Wasa”, yū yija, wami. Ito yicōri gājire, “Waya”, yū yija, wadiami. Ito yicōri yure moa īsiri masure yū moa rotija, moami. Ito bajiri rētoro queno roti masigū mū ñajare, “Mū yisio ñucaja, yū ya moari masu tujacoagu yigūji mūcana”, yi tūoīa yū, yi gotiba Jesure, yi roticōayijū surara ujū.

⁹ Ito ī yi ñucare tūocōri, tūo ucayijū Jesús. Ito yicōri juda rūgūcōri ĩre sūyarāre ado bajiro yiyijū Jesús:

—Ī surara ujū yure queno tūorāñūñi. Mani masa wato ĩre bajiro tūorāñurā mama, yi gotiyijū Jesús ĩnare.

¹⁰ Ito ī yija tūocōri, tūdi wasuoyijarā oca goti bocari masa. Tūdi ejacōri ĩna tija ñarise cōbojarū tujarū ñayijū ī īja.

Wajeago macure Jesús ī masore gaye

11 Ito bajiro ï yija bero Naïn wame cutiri cutojũ wayijũ Jesús, ï rãca riasotirã rãca. Ito yicõri masa jãjarã wayijarã ï rãca. 12 Iti cutojũ ïna ejaroca sīgũ godarũre ïna yujerã waja tiyijũ Jesús. Wajeago macũ ñayijũ ï, ïna yujerocũ. Ito yicõri ï sīgũti ñabojayijũ iso macũ. Jãjarã iti cuto gãna ïre yujerona wayijarã ïna. 13 Wajeago iso bojori bujaja ticõri, bũto ti maiyijũ Jesús isore. Ito bajiro ti maicõri ado bajiro yiyijũ Jesús isore:

—Otibesa, yiyijũ ï.

14 Ito bajiro ï yija bero ï ya masari cumajũ moaľayijũ Jesús. Ito bajiro ï yija ticõri, ïre yujerã wabojarã tuja rãgũcoayijarã ïna ïja. Ito bajiro ïna tuja rãgũroca godarũre ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Wũmũña mamũ mũ, yiyijũ Jesús godarũre.

15 Ito bajiro ï yirocati, jãja rũjũyijũ godarũ ñabojaguti. Ito bajiro bajirũ ñabojaguti busiyijũ mũcana. Ito ï bajija ticõri, ado bajiro yiyijũ Jesús ï jacore: “Ïmo, ãni ñami mũ macũ”, yiyijũ Jesús isore. 16 Ito bajiro ï yi masoja ticõri, ti gũyijarã ïna, ito ñarã. Ito yicõri ado bajiro Diore rũcũbuo busiyijarã ïna:

—Sīgũ Diore goti ïsiri masũ mani tũjũ ejami ïja, yiyijarã ïna.

Gaje ado bajiro busiyijarã ïna:

—Dios ñarã mani ñajare manire ejabũarocũ ejami adoju, yi wanarã rũcũbuoyijarã ïna Diore.

17 Ito yicõri Jesús godarũre ï masore gaye tũo jedicoayijarã Judea sita gãna. Ito yicõri iti sita tũ gãna cũni tũo jedicoayijarã ïna.

*“Jesure titẽña”, Juan idé guri masũ ïyi ñucare gaye
(Mt 11.2-19)*

18 Juan rãca riasotiri masa, Jesús ï yigore ticõri goti jeocõyijarã ïna Juanre. ïna ito yija tũocõri, jũarãre jiyijũ Juan. 19 Ito bajiri ïna jũarãre, “Ado bajiro Jesure seniĩama mũa”, yi ñucayijũ Juan ïnare: “¿Riti Dios ï cõarũ, Cristo ñati mũ? Ï meje mũ ñajama, ¿gãjire bocatirã yirãjida gũa maji? yiba”, yi roti ñucayijũ Juan ïna jũarãre. 20 Ito ï yija tũocõri, wayijarã ïna. Jesús tũjũ ejacõri ado bajiro ïre yi gotiyijarã ïna:

—Juan, masare idé guri masũ, gũare seniĩa roti ñucami mũre. ¿Riti, Dios ï cõarũ, Cristo ñati mũ? Ï meje mũ ñajama, ¿gãjire bocatirã yirãjida gũa maji? yiyijarã ïna Jesure.

21 Ito bajiro ïna seniĩa ñaroca, jãjarã masa cõrãre yisioyijũ Jesús. Ito yicõri ïna ya usijũ rãmũa sãja ecoana, cajea mana, ito yicõri gãjerã jeyaro ñarise cõrãre cũni masoyijũ Jesús. Ito bajiro ï yija Juan oca ï seniĩa roti ñucana cũni tiyijarã ïna. 22 Ito yicõri ado bajiro Juan ï cõanare gotiyijũ Jesús:

—Wasa. Mũa tirise ito yicõri mũa tũogorise cũni Juanre gotiba. Cajea mana ïna tiroca yũ yirise, ruduana ïna waroca yũ

yirise, wiro joganare yu yisiorise gaye, gāmo goje tuomena ina tuoroca yu yirise, godana ñabojarocati ina catiroca yu yirise, ito yicōri bojoro bujarāre Dios i masoroti oca yu goti masiorisere cuni, gotiba Juanre. ²³ Ito yicōri, no yure tuorūnūstigati, queno wanūgū yiguñi i, yiyijū Jesús, Juan i oca seniña roti ñucanare.

²⁴ Ito i yija tuocōri, tūdi wayijarā ña. Ito bajiro ña tūdi waja bero, Juan i bajigore gaye masare gotiyijū Jesús:

—¿Yucu manojū warā, ñimure tuoīa wacati mua? ¿Sīgū ūmūgū mino iti waja, ūe rūgōgūre tuoīa wacatite mua? yi seniñayijū Jesús masare. Yucūgū cogū mino wēaja wārericu bajiro meje ñami Juan. Queno tuoīagū ñami i. ²⁵ ¿Ire mua ti bujaja yutabuju quenarise sãñagū ñacati i? Yutabuju quenarise sãñarā bajiro bajigū meje ñami i. Yutabuju quenarise sãñarā ujarā ya wijū ñarāona ñarāji ña. Ña robo bajigū meje ñaguñi Juan. ²⁶ Yucu manojū warā, ¿Diore goti isiri masare tirā wasotiri mua? Itoju ejacōri, “Diore goti isiri masu ñami”, yi masiyija mua. Riti ña, gājerā Diore goti isiri masa rētoro ñasagu ñami Juan. ²⁷ Jane mejeju Juanre ado bajiro yi goti yucāyijū Dios oca:

Mu waroto riojūa sīgū masu cōa yu. Masa mare bocati ñaroca, yirocare cōa yu, yi gotia Dios oca tuti, yiyijū Jesús.

²⁸ Sīgū adi tutijū, Juan masare idé guri masu rētoro ñasagu mami. Ito bajibojarocati Dios i rotirojū ñarā Juan i ñasado bajiro rēto busaro ñasarā yirāji ña, yiyijū Jesús ñare.

²⁹ Juan Dios oca i gotija tuogoana, “Riti, Dios rotirise quenarise ña. Itire cūdi āmoa gua”, yicōri, Juanre idé gu rotiyijarā ña. Ito yicōri ujarāre yiari waja seni isiri masa cuni, ito bajiroti yiyijarā ña. ³⁰ Ito bajibojarocati fariseo gaye tuoīarāma ito yicōri judio masa rotirise riasori masama, Dios rotirisere te ñayijarā. Ito bajiri Juanre idé gu rotibisijarā ña.

³¹⁻³² Gaje ado bajiro gotiyijū Jesús:

—Adi ramuri gāna Juanre teama, ito yicōri yure cuni teama ña. Rīaca minijuacōri ña awasā aje cūñaro bajiro bajirā ñama ñaōna. Tite. Ado bajiro awasā ajeama rīaca: “Gua seru juti ajeroca, mūama juti āmobijū. Ito yicōri masa godaroca ña otirise gua oti queso aje āmoja, mūama gua rāca oti queso aje āmobijū”, yi awasā ajeama rīaca. Ito bajiro bajiama Juanre terā ito yicōri yure terā cuni. Tite. ³³ Babicūti Diore rūcūbuogū seniqui Juan. Ito yicōri ūyé ide idibitiqui i. Ito bajiro i yija ticōri, “Rāmú sāja ecorū ñami”, yicu mua ire. ³⁴ I bero yu, Masa Rījoru, ejacu. Ba, idi yigu ña yūama. Yu ito bajiro yija ticōri, ado bajiro ya mua yure: “Jairo bagū ña mu. Idire cūgū ña mu. Ñeñaro yi jairā rāca baba cūtigū ña mu. Ito yicōri ujarāre yiari waja seni isiri masa rāca baba cūtigū ña mu”, ya mua yure. ³⁵ Sīgū Dios robo bajiro queno tuoīare cūtigū i ñaja, jeyaro i

yirisere ticōri, “Í ñami Dios robo bajiro tũoĩare cutigu”, yi tũoĩa mani. Ito bajiri yũ yirise ticōri, “Dios robo bajiro tũoĩare cutigu ñami”, yi masi ñarã yirãji mũa yũre, yiyijũ Jesús ñnare.

Simón fariseo gaye tũoĩagũ ya wijũ Jesús ñnare gaye

³⁶ Ito í yija bero sīgũ fariseo gaye tũoĩagũ Jesure jiyijũ í ya wijũ, bagũ watoni. Ito í yija tũocōri, í ya wijũ wayijũ Jesús. Iti wijũ sãjacōri bara mesa tũju eja rũjũyijũ Jesús. ³⁷ Ito bajiro í bagũ waja tũocōri, iti cuto gago sīgō wedi maso í tũju wayijo iso. Itoju waco queno sutirise úye, coga dajaro ãmi wayijo iso. Itiga ñayijũ gũta alabastro wame cutirisena ñna meniraga. ³⁸ Ito Jesús tũju sãja ejacōri í ya gũbo tũju eja rũjũyijo iso. Ito yicōri iso ya yago idena Jesús ya gũbore coesũoyijo iso. Í ya gũbore coe tũocōri iso ya joanati Jesús ya gũbore weja caroyijo iso. Ito yicōri ñre wanũgō í ya gũbore usuyijo iso. Gajanoa ito bero úye queno sutirise í ya gũboju tuyijo iso. ³⁹ Iso ito yija ticōri, Jesure jigorũ fariseo gaye tũoĩagũ ado bajiro tũoĩayijũ: “Riti Diore goti ñsiri masũ í ñajama, adio í ya gũbo coegore ti masiborũ. Ito yicōri, ‘Wedi maso ñamo’, yi masiborũ í”, yi tũoĩayijũ fariseo gaye tũoĩagũ Jesure jirũ. ⁴⁰ Fariseo gaye tũoĩagũ í tũoĩarisere tũo masicōri, ado bajiro yiyijũ Jesús ñre:

–Simón, mũre jabeto goti ãmoa yũ, yiyijũ Jesús ñre.

–Baũ, gotiya yũre riasogũ mũ, yiyijũ Simón Jesure.

⁴¹ Ito í yija tũocōri, ado bajiro goti masiore ocana gotiyijũ Jesús ñre:

–Jũarã ãmũa ñayijarã, niyeru wasoari masũre waja ruyuriorã. Sīgũ quinientos niyeru kujiri waja ruyurioyijũ. Ito yicōri gãji cincuenta niyeru kujiri waja ruyurioyijũ. ⁴² Ito bajibojarocati ñna waja ruyuriogũre waja yi masibisijarã ñna. Ito bajiro ñna waja ruyuriobojarocati ñnare niyeru wasoagorũ tũdi seni uyabisijũ ñja, yi gotiyijũ Jesús Simónre.

Gaje ado bajiro Simónre seniñayijũ Jesús:

–¿Nijũa bũto bũsa ñnare niyeru wasoagorũre mairãjida ñna? yi seniñayijũ Jesús Simónre.

⁴³ Ito bajiro í seniñaja, tũocōri:

–Yũ tija, jai bũsaro waja ruyuriogũjũ ñre bũto maiguñji, yiyijũ Simón.

Ito í yija tũocōri:

–Riti ya mũ, yiyijũ Jesús ñre.

⁴⁴ Ito yicōri ñre gũbo coegojũare ticōri, bũsiyijũ Jesús Simónre: –Adiore tiya. Mũ ya wijũ yũ sãjaroca yũre ide ñsibijũ mũ, yũ ya gũbo coeroti. Ito bajibojarocati adiojũama iso ya yago idenati yũ ya gũbore coemo iso. Ito yicōri iso ya joanati yũre weja caromo iso. ⁴⁵ Yũre wanũgũ, yũre usubijũ mũ. Ito bajibojarocati adioama, yũre wanũgō queno gũboju usumo iso.

⁴⁶ Ito yicōri y_u ya rijogaj_u úye tubij_u m_u. Ito bajibojarocati adioama úye queno s_utirise y_u ya g_uboj_u tumo iso. ⁴⁷ Ito bajiri ado bajiro m_ure gotia Simón y_u: Ñeñaro yi jaigo ñabojarocati, y_ure b_uto iso maija ticōri, iso ñeñaro yirisere ãcabojoa y_u. Sígū jabetacā b_usa ñeñaro yig_ure, ñe y_u ãcabojaja, jabetacā b_usa y_ure maigū yiguñji ñ. Ito yicōri b_uto ñeñaro yig_ure y_u ñeñaro yirisere ãcabojaja b_uto b_usa y_ure ti maigū yiguñji ñ. Iti t_uo masiña, yiyij_u Jesús Simónre.

⁴⁸ Ito yicōri romiore ado bajiro yiyij_u Jesús:

—M_u ñeñaro yirisere ãcabojacōa y_u, yiyij_u Jesús isore.

⁴⁹ Ito ñ yija t_uocōri, gājerā iti wij_u ña rāca bari masa, ñnamasiti gāmeri seniñayjarā ña:

—¿Ñim_u ñati ñni, masa ña ñeñaro yirisere ãcabojagu? yi gāmeri seniñayjarā ña.

⁵⁰ Ito bajiro ña yiroca, romiore ado bajiro gotiyij_u Jesús:

—Y_ure queno t_uorūn_ua m_u. Ito bajiri m_ure masoroc_u m_u ñeñaro yirisere ãcabojocōa y_u. Ŭsirioro yibecoti wasa m_u, yiyij_u Jesús isore.

8

Jesure romia ña ejab_uare gaye

¹ Ito yija bero gaje c_utorij_u Dios oca goti ucug_u wayij_u Jesús. “Ñe t_uorūn_urāre ñ rotiroj_u miojug_u yiguñji Dios”, yire gaye goti ucug_u wayij_u ñ. Ito yicōri ñ rāca riasotirā, j_ua g_ubojeno ñarā rāca wayij_u ñ. ² Romia c_uni ña rāca wayijarā. ña ñayjarā ña ya ũsij_u rām_ua sāja ecoanare Jesús ñ bucōagoana. Ito yicōri ñarise cōana ñ masogoana c_uni wayijarā ña rāca. Sígō María Magdalena wame c_utigo ña rāca wayijo. Iso ñayijo j_ua āmojeno rām_ua ñarāre Jesús ñ bucōagoro. ³ Ito yicōri gajeo Juana wame c_utigo ñayijo. Iso ñayijo Cuza manojo. Herodes ya moari masa ũj_u ñayij_u Cuza. Ito yicōri gajeo Susana wame c_utigo ñayijo. Ito yicōri gājerā c_uni jājarā Jesús rāca romia wayijarā ña. ña ejab_ua masiro bajiro ejab_uayjarā ña.

Oteri mas_u gaye Jesús ñ goti masiore oca (Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Ito bajiro Jesús ñ wa ucuroca co c_uto gāna meje ñ t_u mini-juayjarā, ñe ti āmorā. Ito bajiro ña ejaja ticōri, goti masiore ocana gotiyij_u Jesús ñnare:

⁵ —Sīgū weseca ñ ya ote ajeri oteg_u wayij_u ñ. Wesecaj_u ejacōri, iti ajerire ñ wējabateroca gaje ajeri maj_u quedi queayij_u. Ito bajiro quedi quearisere gājerā itire c_udabia rojocōyijarā. Ito yicōri minia c_uni bayijarā, iti ajerire. ⁶ Gaje ajeri gūta watoj_u quedi queayij_u. Iti gūta wato quedi queara ajeri nocō mejeti judibojayij_u. Ito bajibojarocati yoari mejeti siniacoayij_u sita

iti ide manijare. ⁷ Gaje ajeri jota watoj_u quedi sãja wayij_u. Ito quedi sãjacõri, iti judi m_uja waroca jota mari d_urea sãacõyij_u itire. ⁸ Ito yicõri gaje ajeri sita quenarise joej_u quedi queayij_u. Ito bajiri iti ajeri judi b_uc_uacõri quenarise rica c_utijij_u. Ito yicõri coria sarari cien ñari ajeri rica c_utijij_u, yiyij_u Jesús ñnare.

Ito bajiro iti goti t_uocõri m_ucana ado bajiro yiyij_u Jesús ñnare:
—No gãmo goje c_utirã t_uoya, yiyij_u Jesús oca s_uoro ñnare.

¿No yija goti masiore ocana riasoati m_u? ñna yi seniñare gaye (Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Ito ñ yija t_uocõri, ado bajiro ñre seniñayijarã ñ rãca riasotiri masa:

—¿Ñe yireoni ñnati iti goti masiore oca? yiyijarã ñna.

¹⁰ Ñna ito yija:

—“No ñre t_uorãñarã ñ rotiroj_u miojug_u yiguñji Dios”, yi gãjerã ñna t_uo masibiti gaye m_ua t_uo masiroca yami Dios m_uareama. Gãjerãma iti oca t_uo bojarãti queno t_uo masimenaji ñna. Ito bajiro ti yi gotiyijarã Diore goti ñsiri masa. Tite m_ua. “T_uo bojarãti, t_uo masimenaji ñna. Ito yicõri t_uo bojarãti, ti masimenaji ñna”, yi goticãyijarã jane mejej_u, yiyij_u Jesús ñnare.

Ado bajiro baja oteri mas_u ye, yi Jesús ñ goti quenore gaye (Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ Ito yicõri m_ucana t_udi riasoyij_u Jesús ñnare:

—“Oteri mas_u s_ug_u ado bajiro bajiyij_u”, yiroc_u m_uare gotib_u y_u. Ito bajiri adocãta m_uare goti r_utobug_u ya y_u, m_ua queno t_uo masitoni. Oteri mas_u, Dios oca goti ucuri mas_u robo bajig_u ñnami ñ. Ito yicõri ñ oteri ajerioniti ña Dios oca mani t_uorise. Tite m_ua. Ado bajiroj_ua baja iti oca. ¹² Coriarã masa Dios ocare t_uorãji t_uorea. Ito bajibojarocati ñna ãcabojaroca yig_u yiguñji rãmã. Ito bajiri Diore t_uorãñamenaji ñna. Ito bajiri ñre ñna t_uorãñabejare ñnare masobiquñji Dios. Dios ocare ñna ãcabojojaja, maj_u ote ajeri quedi queado bajiro bajirã yirãji ñnaõna. ¹³ Gãjerãma Dios ocare t_uocõri queno wan_u quenare rãca boca ãmirãji ñna. Ito bajibojarocati ñnare oca ñaja, ito yicõri gãjerã ñnare ti teja, Diore t_uorãñamenaji ñna. Ito yicõri nocõ mejeti ñ oca ñna t_uo bojarere jidicãrã yirãji ñna. Ito bajiro ñna yija, g_uta wato quedi queara ajeri bajiro queno ñe mari mana robo bajirã yirãji ñnaõna. ¹⁴ Gãjerãma Dios ocare t_uo bojarãti adi macãruc_uro gayere bato t_uo ñarã yirãji ñna. Ito bajiro t_uo ñacõri adi macãruc_uro ñeñarise gajeonire c_uni jidicã ãmomenaji ñna. Ito bajiro ñna jidicã ãmobeja jota mari wato ote ajeri quedi queado bajiro bajirã yirãji ñnaõna. Ñna ñnama Diore queno moa ñsimena. ¹⁵ Gãjerãma Dios oca t_uocõri, ñre queno t_uorãñarã yirãji ñna. Ito bajiro ñre queno t_uorãñarã ñari ñre jidicãmenaji ñna. Ito yicõri ñ ãmoro bajiro yirã yirãji ñna. Ito bajiro ñna yija

sita quenarise joejɯ ote ajeri quedi queado bajiro bajirã yirãji ñaõna. Ñna ñama Diore queno moa ñsirã, yiyijɯ Jesús ñnare.

Ado bajiro baja sñabusoraga, yi Jesús ñ riasore gaye
(Mr 4.21-25)

¹⁶ Mɯcana tɯdi goti masiore ocana gotiyijɯ Jesús:

–Mujura jãi sñacõri riri sotɯ rocajɯ mucũmenaji mani. Ito yicõri gaje mujura jãi sñacõri canira casabo rocajɯare sña cũmenaji mani. Ado bajirojɯa yirãji mani. Mujura jãi sñasuara tutujɯ sñasuarã yirãji mani. Ito bajiro mani sñasuaja, masa sãja wadirã ti masirã yirãji ñna. ¹⁷ Ado bajirojɯa baja iti yireoni. Masa ñna tɯo masibitire ija tɯo masicoarã yirãji ñna. Ito yicõri yeyoro masa ñna tɯoñabojarisere masa jeyaro masicõrã yirãji ñna, yiyijɯ Jesús.

¹⁸ 'Queno tɯoya mɯa, yɯ gotirisere. Sīgũ Diore queno tɯorɯnɯgũre bɯto bɯsa Dios oca ñ tɯo masiroca yigɯ yiguĩji Dios. Ito bajibojarocati gãjiama Diore queno tɯorɯnɯbicɯ ñ ñajare Dios oca ñ masibojarisere ñ ñcabojaroca yigɯ yiguĩji Dios, yiyijɯ Jesús ñ rãca riasotirãre.

Jesús ñ ñarã ado bajiro bajiam, yire gaye
(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹ Ito ñ yija bero ñ jaco, ñ ocabajirã ñre ti ñmorã ejabojayijarã ñna. Jãjarã masa ñna ñajare ñ tɯjɯ eja masia mañijɯ ñnare. ²⁰ Ito bajiro ñna bajija ticõri, sīgũ ado bajiro Jesure gotiyijɯ:

–Mɯ jaco, mɯ ocabajirã mɯre tirã wadiana macũjɯ ñama, yi gotiyijɯ ñ Jesure.

²¹ Ito ñ yija tɯocõri, ado bajiro ñre cɯdiyijɯ Jesús:

–No Dios oca tɯorãti, ito yicõri itire cɯdirãti, ñna ñama yɯ jaco robo, yɯ ocabajirã robo bajiro bajirã, yiyijɯ Jesús.

Minore, jacũrisere cɯni Jesús ñ rẽtore gaye
(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²² Co rɯmɯ Jesús ñ rãca riasotirã rãca cumajɯ sãjayijɯ. Ito yicõri ado bajiro yiyijɯ:

–Ita, sidɯjajɯ wea jẽa wato, yiyijɯ Jesús ñ rãca riasotirãre.

Ito ñ yija tɯocõri, gaje dɯjajɯ jẽa wayijarã ñna. ²³ Ito bajiro jẽa wacɯjɯ, canicoayijɯ Jesús. Ñ canigoja bero bɯto mino wẽayijɯ. Ito yicõri itira itajura bɯto jacũyijɯ. Iti jacũrise cumajɯ jairo ruja sãjayijɯ. Ito bajiri jabeto rɯyabojayijɯ cuma iti rujaroto.

²⁴ Ito bajija ticõri, bɯto gũyijarã ñ rãca riasotiri masa. Ito bajiri Jesure yujioyijarã ñna. Ado bajiro yi yujioyijarã ñna Jesure:

–Jesús, gɯare riasogɯ, yujiya mɯ. Canibesa. Rujarã ya mani, yiyijarã ñna Jesure.

Ñna ito yija tɯocõri, yujiyijɯ Jesús. Ito yicõri jacũrisere ado bajiro yiyijɯ Jesús: “Itocõti jacũña. Mino cɯni itocõti wẽaña”,

ī yirocati, rētacoayiju ĩja. ²⁵ Mino iti rētaja bero ado bajiro ĩnare seniñayiju ĩ ĩja:

—¿Ñe rētati, yure t̄or̄ñ̄beati m̄na? yiyiju Jesús ĩnare.

Ito bajiro iti rētaja, mano ti ucayijarā ĩna, ĩ rāca riasotiri masa. Ito yicōri ĩnamasiti ado bajiro gāmeri busiyijarā ĩna:

—¿Ñim̄ōc̄ñ̄ n̄ati āni? ĩ busirotati mino c̄ni rētacoaju. Jacūrise c̄ni t̄jacoaju, yi gāmeri busiyijarā ĩna.

Gerasa gaḡñ̄ r̄m̄ú s̄ñ̄aḡñ̄ oca

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶ Gaje d̄aja Galilea wame c̄tiri d̄ajaju ñana jēa wa, Gerasa wame c̄tiri sitaju ejayijarā ĩna. ²⁷⁻²⁹ Cumana jēa waru jēa ejacōri maja wayiju Jesús. Ito bajiro waroca s̄ḡñ̄ iti c̄to gaḡñ̄ r̄m̄ú s̄ja ecoru bocayiju Jesure. ĩ ūm̄ḡñ̄ yoari yutabuju s̄ñ̄are mejeti ña ucuyiju ĩ. Ito yicōri wiju ña masibisiju ĩ. Ito bajiri ḡta gojeriju ñayiju ĩ ñaro. Iti ḡta gojeri ñayiju masa ĩna yujerise. Itoju ñasotiyiju r̄m̄ú s̄ja ecoru, ĩ ñaro.

Ito ĩ ñaroca coji meje r̄m̄ú s̄jayijarā ĩre. Ito yicōri ḡjerā ito ḡna coji meje ĩ ya āmori ĩ ya ḡbori c̄ni come mana ĩre siasotibojayijarā ĩna. Ito bajiro ĩna siabojarocati, b̄to tunu ruacōsotiyiju ĩ. Ito yicōri ĩ ya usiju ñarā r̄m̄ú yucu manojū wa rotiyijarā ĩre. Ito bajiro yucu manojū waca yiḡñ̄ Jesure bocayiju ĩ. ĩre bocacōri Jesús riojo ñini rūj̄yiju r̄m̄ú s̄ja ecoru. Ito yicōri b̄to awas̄yiju ĩ. Ito bajiro ĩ yija ticōri, ĩ ya usiju ñarā r̄m̄úare budi rotiyiju Jesús. ĩ budi rotija t̄ocōri, ado bajiro Jesure seniñayijarā ĩna r̄m̄ú:

—¿M̄ ūmac̄ñ̄ gaḡñ̄ Dios Mac̄ñ̄, ḡñ̄are no bajiro yiḡñ̄ yiḡñ̄jada m̄? B̄to ñeñaro ḡñ̄ t̄b̄jaroca yibesa, yiyijarā r̄m̄ú Jesure.

³⁰ ĩna ito bajiro josaja t̄ocōri, ado bajiro seniñayiju Jesús ĩnare:

—¿Ñim̄ wame c̄tiati m̄? yiyiju Jesús.

Ito bajiro ĩ seniñaja t̄ocōri:

—Legión wame c̄tigu ña yu, yiyiju r̄m̄ú.

J̄jarā yireoni ña Legión. Ito bajiri ito bajiro wame c̄tiyiju ĩ r̄m̄ú. J̄jarā r̄m̄ú ñayijarā ĩ ūm̄ḡñ̄.

³¹ ĩna r̄m̄ú Jesure ado bajiro yi seniñayijarā:

—“Sōju wasa”, yibesa ḡñ̄are, yiyijarā r̄m̄ú Jesure.

³² Ito yiroca t̄ria joeju j̄jarā ecana yesea ba rūḡñ̄ ucuyijarā. Ito bajiro bajija ticōri, Jesure b̄to seni josayijarā ĩna:

—Yeseare ḡñ̄ s̄jatoni ḡñ̄are s̄ja rotiya m̄, yiyijarā r̄m̄ú Jesure.

ĩna ito yija t̄ocōri:

—Bañ, yeseare s̄jañ̄a m̄na, yiyiju Jesús ĩnare. ³³ Ito ĩ yija t̄ocōri, masu ya usiju s̄ñ̄abojana budi jedicoayijarā, yeseare s̄jarona. Ito yicōri yesea r̄m̄ú s̄ja ecocōri b̄to s̄oro

ũmaquedi wayijarã ñna. Ito bajiro buto ũmaquedi jati wacõri, tãria joejuna bubu jati waca yirãju, itajuraju quedi roa goda jedicoayijarã yesea.

³⁴ Iti ito bajiro rõtaja ticõri, yeseare coderi masa ũmaquedi wayijarã cãtoriju goti ucuroña. Iti ito bajiro rõtãgorere jaibiti cãto cãni, jaja cãto cãni goti ucuyijarã ñna. ³⁵ Ito bajiro ñna gotija tãocõri, “Ita mani cãni. Tito”, yiyijarã gãjerã. Ito yicõri Jesús tãju ejacõri rãmúa sãja ecogorure ti bujayijarã ñna. Queno usi cãtigu rujiyiju ñ ñja, Jesús tãju. Ito yicõri yutabuju sãñaru ñayiju ñ ñja. Ito bajiro ñ bajija ticõri, ti mcacoayijarã ñna. ³⁶ Ñ ito bajija ticõri:

—Rãmúa sãja ecoru ñabojaru rãmúare budi rotiñi Jesús, yiyijarã ñna. ³⁷ Itire tãocõri Gerasa gãña, ito yicõri ito tu gãña cãni buto güicõri Jesure wa rotiyijarã ñna. Ñna ito yija tãocõri, cumaju sãjayiju Jesús. ³⁸ Ito bajiro cumaju ñ sãjaroca rãmúa ñ bucõagoru, ado bajiro seni josayiju Jesure:

—Yu cãni mu rãca wa ãmoa yu, yi seniyyiju ñ. Ito bajiro ñ yija tãocõri:

³⁹ —Mu ya wiju tãdi wasa. Ito yicõri ado bajiro yi gotiba, “Jesús yu ya usiju rãmúa sãñabojanare bucõacõquñ”, yi gotiba mu, yiyiju Jesús rãmúa ñ bucõagorure.

Ito ñ yija tãocõri, cãtoriju wayiju rãmúa budigoru. Ito yicõri jeyaro ñre rõtãgorere goti ucuyiju, Jesús ñ rotiado bajiroti.

Jairo macore Jesús ñ yisioire gaye

(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Ito bajiro ñ yi ucuja bero, tãdi jãa wayiju Jesús mũcana. Ito bajiro ñ jãa ejaroca wanu quenare rãca ñre boca ãmiyijarã masa. ⁴¹⁻⁴² Ito bajiro ñ jãa ejaroca, ñna masa jãjarã wato sīgũ judio masa ñna minijuari wi ujũ Jairo wame cãtigu wadiyiju. Wadicõri Jesús riojo rijomunigãna ñini rũjũyiju Ñ. Ñ maco juã gũbojeno rodori tãjago ñayijo iso. Sīgõti ñayijo ñ maco, ito yicõri buto cõyijo iso. Goda waroti ñayijo iso. Ito bajija ticõri, Jesure ñ ya wiju ñ watoni ñre jigũ ejayiju Jairo. Ito bajiro ñ senija tãocõri, Jairo ya wiju wayiju Jesús.

Ito Jairo ya wi ñ waroca masa jãjarã ñayijarã. Ito bajiri masa jãjarã gãni bia wayijarã ñre.

⁴³ Ito yicõri ñna masa rãca sīgõ romia ñarise cõgõ ñayijo. Juã gũbojeno rodori cõ tãjayijo iso. Ito yicõri isore mco yigoanare iso rucorise ñarocõti waja yi jeocõyijo iso. Ñna ito bajiro mco yibojarocati rãta masibisiju isore. ⁴⁴ Ito bajiro masa jãjarã wato Jesús ya yutabuju gaja moañayijo iso. Iso ito bajiro ñ ya yutabujure moañarocati iso ñarise cãtibojarise rõtãcoayiju isore ñja. ⁴⁵ Ito bajiro ñ ya yutabujure iso moañaja tão masicõri ado bajiro seniñayiju Jesús:

—¿Noa yu ya yutabujure moañari? yi seniñayiju ñ.

Ito bajiro ĩ seniñaja tʉocōri: “Moañabija gua cuni”, yiyijarã ĩna ñarocōti Jesure. Ito bajiro ĩnare ĩ seniñaja bero, ado bajiro cadiyija Pedro:

—Guaare riasoga, mu tujua masa jājarã ñama. Jājarã mure gāni bia wama. Ito yicōri jājarã mu ya yutabujure cūoama. No yigu ito yiri mu, “¿Ñimo ya ya yutabujure moañari?” yibu mu, yiyija Pedro Jesure.

46 Ito yija Jesús ado bajiro yiyija ĩnare:

—Sīgō yure moañamo. Ito bajiro iso moañaja, yu masirise rāca isore ñarise rētomu yu, yiyija Jesús.

47 ĩre yutabuju moañare ĩ masija tʉocōri, bato güiyijo iso. Ito yicōri iso ya ruju naruogōti Jesús riojo iso ya rijomunigāna ñini rŷjũyijo iso. Ito yicōri masa jājarã ĩna tʉoroca Jesure iso moañagorere gotiyijo iso: “ ĩ ya yutabujure yu moañajama, yu cōrise rētaoaro yiroja’, yi tʉoñacōri, mu ya yutabujure moañamu yu. Ito yicōri yu moañarocati yu ruju ñarise rētaoaju ĩja”, yi gotiyijo iso, masa ĩna tʉoro riojo. 48 Iso ito yija tʉocōri:

—Maco, tʉoya mu. Yure mu tʉorũnarise mure yisiočā. Ito bajiri wanu quenagō, cati quenagō wasa mu, yiyija Jesús isore.

49 Ito bajiro isore ĩ goti ñaroca Jairo ya wi ñarã ejayijarã Jairore gotirã:

—Mu maco godacoamo. Ito bajiri mucana tʉdi usirioro yibesa āni riasogure, yiyijarã ĩna Jairore.

50 ĩna ito yija tʉocōri, Jairore ado bajiro yiyija Jesús:

—Gũibesa. Diore mu rucubhoja, mu maco mucana tujacoago yigōji iso, yiyija Jesús ĩre. Ito yicōri Jairo ya wiju wayijarã ĩna.

51 ĩ ya wiju ejacōri Pedro, Santiago ito yicōri Juanre cuni sāja rotiyija Jesús. Ito yicōri cōgō jacusabatiare cuni sāja rotiyija ĩ. Gājerāre sāja rotibisija Jesús. 52 Iti wi ñarã masa, macoacã iso godaja ticōri, bato otijijarã ĩna. ĩna ito bajiro otija ticōri, ado bajiro yiyija Jesús ĩnare:

—Otibesa, Adio macoacã cōgō meje yamo iso. Canigō yamo, yiyija Jesús.

53 Ito ĩ yija, ito oti ñarã bato ĩre aja tudijijarã ĩna. “Godasacoamo iso”, yi tʉoñayijarã ĩna. 54 Ito bajiro ĩna yibojarocati godaro iso ñari sãnimuju sãjacōri iso ya ãmore ñiayija Jesús. Ito yicōri ado bajiro yiyija Jesús isore:

—Macoacã, wamu rŷgũña, yiyija Jesús isore.

55 Ito ĩ yirocaci cojisiti tujacoayijo iso, godaro ñabojagoti. Ito yicōri godaro ñabojagoti wamu rŷgũyijo iso. Ito iso bajija ticōri, “Bare ecaya isore”, yiyija Jesús. 56 Ito bajiro iso tujaja ticōri, ti ucacoayijarã iso jacusabatia. Ito bajibojarocati iso jacusabatiare oca goti bato rotibisija Jesús, iso tujarise gayere.

9

Dios oca ñna goti ucutoni ñ rāca riasotirāre Jesús ñ cōare gaye
(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

¹ Co rumu ñ rāca riasotirā, jua gubojeno ñarāre miojuyiju Jesús. Ito bajiro ñna minijuaja ticōri, ñ masirise ñsiyiju Jesús ñnare, rūmúa sāja ecoanare rūmúare ñna bucōa masitoni. Ito yicōri cōrāre cūni ñna maso masitoni, ñ masirise ñsiyiju Jesús ñnare. ² Ito yicōri, “Ñre tuorūnūrāre ñ rotiroju miojugu yiguñji Dios”, yire oca goti ucu rotiyiju Jesús ñnare. Ito yicōri, “Cōrāre cūni yisorā yirāji mua”, yì rotì ñucayiju Jesús ñnare. ³ Gaje ado bajiro ñnare gotiyiju Jesús:

—Iti mua oca goti ucurā waja gajeoni ñmimenati waja. Ito yicōri mua ya turigu cūni ñmi wabeja. Ito yicōri tura baju, naju, niyeru cūni ñmi wabeja. Ito yicōri yutabuju mua sññarise rāca riti waja. Wasoa sññado ñmimenati waja, yiyiju Jesús. ⁴ Ito yicōri cuto mua ejaja mua sāja ejari witi ñacōama. Iti wi ñarāti mūcana gaje cutoju warā yirāji mua. ⁵ Gaje cutoju mua ejaroca iti cuto gāna mūare ñna boca ñmibeja riojoti rētaoaja. Ito yicōri iti cuto rēta warāti mua ya gubojū sita wārisere ja bateba. Ito bajiro mua yija ticōri, “Ñnare queno boca ñmibiju mani”, yì tuōlārā yirāji iti cuto gāna, yiyiju Jesús ñnare.

⁶ Ito bajiro ñ yija tuocōri, jeyaro catoriju Dios oca goti ucurā wayijarā ñna. Ito yicōri cōrāre cūni maso ucurā wayijarā ñna.

Herodes ñ tuōña oca jaire gaye
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷ Ito bajiro ñna yì ucuroca, Herodes Galilea sita ujū, jeyaro Jesús ñ yigore tuoyiju ñ. Gājerā Herodesre ado bajiro yì gotiyijarā ñna: “Godaru ñabojaguti mūcana catiami Juan”, yiyijarā gājerā ñre. ñna ito yija tuocōri, no bajiro yì tuōña masibisiju Herodes. ⁸ Gājerāma, Herodesre ado bajiro yiyijarā ñna: “Elías goaïoru”, yiyijarā gājerā. Ito yicōri gājerāma, “Jane mejeju Diore goti ñsiri masu godacōri mūcana catiru”, yiyijarā ñna. ⁹ ñna ito bajiro gotirise tuocōri, ado bajiro yiyiju Herodes:

—Yūmasiti Juanre ñna rijoga jatatoni roti ñucacu yū. ¿Ñimūōcū ñnati ito bajiro jaje oca ruyugu? yiyiju Herodes.

Ito bajiro iti bato oca ruyuja tuocōri, bato ti ñmoyiju Herodes Jesure.

Cinco mil ñarāre Jesús ñ ecare gaye
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰ Jesús ñ oca ñna goti ucutoni ñ cūana tūdi ejarā ñnare rētagore Jesure goti jeocōyijarā ñna. Ito bajiro ñna gotija bero ricati būsa Betsaida wame cūtiri cuto tūju ñnare ñmi wayiju Jesús. ¹¹ Ito bajibojarocati “Ito warāji ñna”, yì masicōri ñnare sūya wayijarā masa jājarā. Ito bajiro ñna sūya ejaja ticōri, wanure

rāca ĩnare boca āmiyijū Jesús. Ito yicōri, “Īre t̄or̄ān̄ur̄āre ĩ rotirojū miojugū yiguĭji Dios”, yire oca gotiyijū Jesús ĩnare. Ito yicōri cōr̄āre c̄āni masoyijū ĩ.

¹² Rāiocūro ña wadiroca ĩ oca goti ucutoni ĩ cūana ĩ t̄ujū minijuacōri ado bajiro yiyijarā ĩna ĩre:

–B̄uto c̄uto meje ña ado. Ito bajiri queno bare b̄uja masiña ma ado. Ito bajiri masare c̄utojū wa rotiya, bare ĩna b̄uja masitoni, ito yicōri ĩna cani masitoni, yiyijarā ĩna Jesure.

¹³ Ito ĩna bajiro yibojarocati:

–M̄uati ĩnare bare ecaya, yiyijū Jesús.

Ito ĩ yija t̄uocōri, ado bajiro yiyijarā ĩna Jesure:

–Najuro co d̄ujamocō, ito yicōri wai j̄uar̄āti ñama ḡuare. ¿Īna ñarocōti masa ĩna barotire ḡua waja yirā ware āmoati m̄u? yiyijarā ĩna Jesure.

¹⁴ Cinco milcō ñayijarā ĩna ām̄ua. Romia ito yicōri r̄āca c̄āni ñayijarā ĩna wato. Ito bajiro j̄ājarā ĩna ñaja ticōri, ĩ rāca riasotir̄āre ado bajiro yiyijū Jesús:

–Rujariaburi ruji rotiya masare. Cobu rujir̄āre j̄uar̄ā masacō ḡāji ye j̄ua d̄ujamocō ruji rotiya, yiyijū Jesús ĩ rāca riasotir̄āre.

¹⁵ Ito bajiro ĩ yija t̄uocōri, ito bajiro masare ruji rotiyijarā ĩna. ¹⁶ Ito bajiro ĩna rujija ticōri, co d̄ujamocō naju ñarisere, wai j̄uar̄āre c̄āni āmi r̄ucoyijū ĩ ya āmona. Ito yicōri mac̄ar̄uc̄urojū ti m̄uocōri Diore, “Queno ya m̄u”, yiyijū Jesús. Ito yicōri iti najurore igata batoyijū, waire c̄āni. Ito yicōri ĩ rāca riasotir̄āre ĩsiyijū, masare ĩna batotoni. ¹⁷ Ito bajiro ĩna batoja boca āmicōri masa ñarocōti jediyijarā ĩna. Ito yicōri yaji quenaro ñayijarā ĩna. Ito bero ĩna yaji r̄ētagore j̄ua ḡubojeno jib̄ari miosā dajoyijarā ĩna.

Cristore “Dios ĩ cōar̄u ña m̄u”, yi Pedro ĩ goti quenore gaye (Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸ Co r̄am̄u Diore b̄usirocū gajejū b̄usa wayijū Jesús. Ito ĩ Jac̄ure b̄usi ñaroca, ĩ rāca riasotir̄ā ejayijarā ĩna. ĩna ejaja ticōri, ado bajiro ĩnare seniñayijū Jesús:

–¿No bajiro yi b̄usiri masa ȳare? yiyijū Jesús.

¹⁹ Ito ĩ yija ado bajiro c̄adiyijarā ĩna:

–Ḡājer̄āma m̄ure, “Masare idé guri mas̄u, Juanti ñami”, yama ĩna m̄ure. Ḡājer̄āma, “Elías ñami”, yama ĩna m̄ure. Ito yicōri ḡājer̄āma, “Jane mejejū Diore goti ĩsiri mas̄u godacōri m̄acana catir̄u ñami”, yama ĩna m̄ure, yiyijarā ĩna Jesure.

²⁰ ĩna ito yija t̄uocōri, ado bajiro seniñayijū Jesús:

–M̄uama, “Ñim̄u ñaguĭji”, ¿yi t̄uoīati ȳare? yiyijū Jesús.

Ito ĩ yija ado bajiro c̄adiyijū Pedro:

–Cristo Dios ĩ cōar̄u ña m̄u, ya ȳu m̄ure, yiyijū Pedro Jesure.

Yure sīarā yirāji, Jesús ī yire gaye
(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

²¹ Ito ī yija tʰocōri, gājerāre goti bato yibesa, yiyijʱa Jesús Pedrose. ²² Ito yicōri īnare ado bajiro yiyijʱa Jesús:

—Yʱa Masa Rījora ñeñaro tōbʱajagu yigʱaja yʱa. Ito bajiri judio masa bʱacʱarā, paia ʱjarā, ito yicōri judio masa rotirise riasori masa cʱni yʱare ti tudirā yirāji īna. Ito bajiri yʱare sīarā yirāji masa. Ito bajiro yʱare īna yibojarocati yʱa godaja bero, ʱdia ramʱa bero mʱacana tʱdi yʱa catiroca yigʱa yiguīji Dios, yiyijʱa Jesús īnare.

²³ Ito bero īna ñajedirore ado bajiro gotiyijʱa Jesús:

—Sīgū yʱare ī sʱaya āmoja, ī ye ñaroti tʱoīabiticōri yʱʱare tʱo mai sʱyagu yiguīji. Yucʱtēo gajagu robo bajiro tōbʱajabogʱati yʱare riti sʱyagu yiguīji ī. ²⁴ No ī catirise maibogʱati godagu yiguīji. Ito bajibogʱati yʱare tʱorʱnagū, yʱa oca ī gotija tʱo junisinicōri īna sīagūama catitīñare gaye bʱajagu yiguīji. ²⁵ Sīgū adi macʱarʱcāro gaye gajeoni jeyaro ī bʱajabogʱati ī godari ramʱa, catitīñare ī bʱajabeja, ito yicōri Dios īre ruyurioja ñeja waja mano yiroja īre. ²⁶ Yʱa Masa Rījora ʱjʱa ñacōri tʱdi eja yigʱaja yʱa mʱacana. Rētoro ñasarise yʱa Jacʱa yʱare ī īsijare ito yicōri āngel mesa īna ñasaro bajiro yʱare ī jidicājare, co ramʱa ñasari masʱa ʱjʱa tʱdi eja yigʱaja yʱa. No yʱare masigū ñabogʱati, yʱare ī bojoja ito yicōri yʱa oca masibogʱati ī bojoja yʱa tʱdi ejari ramʱa ito bajiroti īre bojogu yigʱaja yʱa cʱni. ²⁷ Riti ya yʱa mʱare. Mʱa wato coriarā, ado ñarā īna godaroto riojʱa, “īre tʱorʱnʱrāre miojʱogʱa yami Dios”, yi ti masirā yirāji īna, yiyijʱa Jesús īnare.

Īna tiro riojo Jesús ī godo wedire gaye
(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸ Ito bajiro ī yija bero, ʱdia āmojeno ramʱari berocō, gūtagūjʱa mʱaja wayijʱa Jesús ī Jacʱa Diore bʱsiroca. Ito yicōri Pedro, Santiago, Juanre cʱni āmi wayijʱa ī. ²⁹ Gūtagū joejʱa eja cōri Diore bʱsiyijʱa Jesús. Ito bajiro Diore ī bʱsiroca ī ya rio gajero bajiro godo wediyijʱa. Ito yicōri ī ya yutabuju cʱni bʱto boticōri yoro ñayijʱa. ³⁰ Ito ī yi ñaroca, ʱmʱa jʱarā ī rāca bʱsirā goaīoyijarā. Īna jʱarā ñayijarā Elías, Moisés ñayoana. ³¹ Ito bajicōri Dios ī yorise watojʱa ñayijarā īna. Ito bajiro Jesure bʱsirā, Jerusalénjʱa ñeñaro tōbʱajacōri ī godaroti gayere īre bʱsiyijarā īna. ³² Ito bajiro īna yiroca, Pedro mesa bʱto canibogʱarāti, ito bajijare yuyijarā. Yujicōri Jesús ī yorise, ito yicōri ī rāca ñarā yorisere tiyijarā īna. ³³ Īna jʱarā Jesús rāca bʱsiana, īna īre wagoja ticōri, ado bajiro yiyijʱa Pedro:

—Gʱare riasogu, iti rētaroca gʱa ti ñaja quena ña gʱare. Mʱare yiari ʱdia wi meni īsirʱja gʱa. Mʱare co wi, Moisésre gaje wi, ito yicōri Elíasre gaje wi, yiyijʱa Pedro Jesure.

Ito bajiro busibojaguti, i busirisere tuo masibisiju Pedro. ³⁴ Ito bajiro i busiroca, ide bueri ruji wadiyiju. Ide bueri inare quedi jea biajare giuyijarã ina. ³⁵ Ito yicõri ide bueri wato ado bajiro oca ruyuyiju inare:

—Ñani ñami yu Macu yu maigũ. Ire queno tuorũnaña mua, yi ruyuyiju oca inare.

³⁶ Ito bajiro oca ina tuoja bero Jesús sīgãti i ñaja tiyijarã ina. Iti rõtaja ticõri, ito bajia yibisijarã ina. Ito yicõri gãjerãre cuni goti bato yibisijarã.

Rãmú sãñagũre rãmũre Jesús i bucõare gaye
(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Ito bajiri gaje rãmũ gũtagũ joeju ñana ruji wayijarã ina. Ina ruji ejaja ticõri, masa jãjarã Jesure bocatiyijarã. ³⁸ Masa jãjarã wato sigũ oca seoro Jesure busiyiju:

—Yure riasogu mure josa yu, yu macure mu ti maitoni. I sīgãti ñami yu macu. ³⁹ Biyarõ rãmú ire sãjacõri, i usi jediroca yami. I awasãroca ito yicõri i ya rise somo budiroca yami. Ito bajiro ñeñaro ire yicõri ire budigo amobeami rãmú. ⁴⁰ Mu rãca riasotirãre rãmú bucõa rotibojacu yu. Ito yu yibojarocati, rãmũre bucõa masibiticã ina, yiyiju i Jesure.

⁴¹ Ito i yija tuocõri, Jesús ado bajiro cadiyiju:

—Ba, ya yua. Queno yure tuorũnũrã meje ña mua. Ito yicõri yure rãcubũorã meje ña mua. Yoari mure yu riasobojarocati yure tuorũnũbea mua maji, yiyiju Jesús inare.

Ito yi tĩocõri rãmú sãja ecoru jacure:

—Adojua mu macure ãmi wadite maji mu, yiyiju i.

⁴² Ito bajiro macuacãre i ãmi waroca mucana tũdi rãmú quedi sãjayiju ire. Ito yicõri jacaju i quedi quearoca yicõri i usi jediroca yiyiju rãmú ire. Ito bajiro i yija ticõri, rãmũre budi rotiyiju Jesús. Rãmũre Jesús i bucõaja bero queno cati quenayiju macuacã mucana. Ito yicõri macuacãre i jacure jũdacõayiju Jesús mucana. ⁴³ Dios i masirisena ito bajiro Jesús i yija ticõri, ito ñana ti ucayijarã masa.

Yure sãrã yirãji, yi mucana Jesús i tũdi gotire gaye
(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Ito bajiro i yirise masa ina ti wanuroca, ado bajiro yiyiju Jesús i rãca riasotirãre:

⁴⁴ —Ado yu gotirise queno tuoya mua. Ito yicõri acabojabeja. Yu ña Masa Rĩjoru Dios i cõaru. Yure ñiacõri gãjerãre isirã yirãji ina, yure ina sãtoni, yiyiju Jesús i rãca riasotirãre.

⁴⁵ Ito bajiro i yibojarocati, inare tuo masi rotibisiju Dios maji. Ito bajiro i yijare Jesús i gotirisere tuo masibisijarã ina. “Mu gotirisere mucana guare goti quenoña”, yi gũ ñayijarã ina.

¿Ñimũ ñati ñasagu ñarocu? İna yi seniĩare gaye
(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Ito bajiro İna bajı ñaroca:

—¿Ñimũjua ñagũ yiguĩjida ñasagu? yi gãmeri busiyijarã İna Jesús rãca riasotiri masa.

⁴⁷ Ito bajiro İna gãmeri busirisere, tũo masicõyiju Jesús. Ito yicõri sīgũ macuacãre İ tũ tũami rügõyiju Jesús.

⁴⁸ Ito yicõri İ rãca riasotirãre ado bajiro yiyiju Jesús:

—No yũre rãcubũocõri ãni macuacãre boca ãmiro bajiro, yũre cãni boca ãmigũ ñami İocũ. Ito yicõri yũre boca ãmigũ, yũre cõarũre boca ãmigũ ñami İ. No mũa rãca gagũ, “Gãjerã rẽto busaro tũoĩagũ ña yũ”, yibicũ İ ñagũ yiguĩji ñasagu, yiyiju Jesús İnare.

Manire tũo tudibicũ İ ñaguĩji mani baba, Jesús İ yire gaye
(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Ito İ yija bero ado bajiro yiyiju Juan İre:

—Gũare riasogu, sīgũ mũ wamena rãmũare bucõagũ ticũ gũa. Gũa rãca gagũ meje İ ñajare rẽocu gũa İre, yiyiju Juan Jesure.

⁵⁰ Ito İ yija tũocõri:

—Rẽobeja mũa. No manire tũo tudibicũ İ ñaguĩji mani baba, yiyiju Jesús İnare.

Santiago, Juanre cãni Jesús İ goti quenore gaye

⁵¹ Ūmacũju Jesús İ waroto iti cõñajare, “Yũre İna sĩa ãmobojarocati Jerusalénjua wasagu yiguja yũ”, yi oca sẽoyiju Jesús. ⁵² Ito bajiro tũoĩacõri İ riojua queno yuronare cõayiju Jesús. Samaria sita cõtõju canirajuri ãmarã wayijarã İna. ⁵³ Jerusalénju warã yama yi ti masicõri, boca ãmi ãmobisijarã Samaria sita gãna İnare. ⁵⁴ Ito bajiro İna yija ticõri, Jesús rãca riasotirã Santiago, Juan ado bajiro yiyijarã Jesure:

—¿Gũa İnare ruyuriorona Diore jea queo rotire ãmoati mũ? yiyijarã İna Jesure.

⁵⁵ İna ito yija tũocõri, oca sẽoro İnare ticõri ado bajiro İnare tudiyiju Jesús:

—Ito bajiro mũa tũoĩaja, rãmũ bajiro tũoĩarã ña mũa. ⁵⁶ Yũ ña Masa Rĩjoru. Masare ruyuriorocu meje wadicũ yũ. İnare masorocu wadicũ yũ, yiyiju Jesús İnare.

İ ito yija bero gaje cõtõju wayijarã İna mũcana.

Jesure tũo sũya ãmorã
(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Ito ma İna waroca sīgũ ãmũgũ ado bajiro yiyiju Jesure:

—Yũ Ūju, no mũ waroti mũ rãca wa ãmoa yũ, yiyiju İ Jesure.

⁵⁸ Ito bajiro İ yija tũocõri, ado bajiro cãdiyiju Jesús İre:

—Buyairo mesa totiju canicã İna. Ito yicõri minia İna ya jibũrijũ canicã İna. Ito bajibojarocati yũ Masa Rĩjoru, dijũ yũ

canirijũ ma yũre. Ito bajiri yũre mũ sũyaja josari ñaroja mũre, yiyijũ Jesũs ãre.

⁵⁹ Ito yicõri gãjire ado bajiro yiyijũ Jesũs:

—Yũ rãca waya, yiyijũ Jesũs.

Ito ã yijare:

—Yũ Ʋjũ, yũ jacũ rãca ñagũ ya maji. Ì godaja bero mũ rãca wasũja yũ, yiyijũ ã Jesure.

⁶⁰ Ito bajiro ã yija tũocõri, ado bajiro cãdiyijũ Jesũs:

—Yũre masimena moajaro itirea. Mũáma, “Ìre tũorũnũrãre miojugũ yiguĩji Dios”, yire oca goti ucuya mũáma, yiyijũ Jesũs ãre.

⁶¹ Ito yija ado bajiro yiyijũ gãji Jesure:

—Yũ Ʋjũ, mũ rãcati wa ámoa yũ. Cajero maji yũ ya wi gãnare ware gotigũ wasũ ya yũ maji, yiyijũ ã Jesure.

⁶² Ito ã yija tũocõri, ado bajiro cãdiyijũ Jesũs:

—Sĩgũ yũ rãca wasũogũ, ãti rũmũjũ ã yigore mũcana tũdi ã tũoĩaja, Dios masa jeyaro mũjũre queno moa ãsi masibeami ãocã, yiyijũ Jesũs ãre.

10

Setenta y dos ñarãre Jesũs ã cõare gaye

¹ Ito ã yija bero setenta y dos ñarã beseyijũ mũcana. Ito yicõri ã waroti cãtoricõti jũarã, jũarã, jũarã ã riojũa wa yu rotiyijũ.

² Ìnare wa yu rotigũ ado bajiro yiyijũ ã ãnare:

—Riti ya yũ. Ote jaje iti bũcũabojarocati moari masajũa jaibeama. Ito bajiri ote mũjũre ã ya moari masare ote ámi rotija quena. Riti ya yũ. Jãjarã ñama yũ oca masimena. Ito bajibojarocati coriarã ñama yũ oca ãnare goti ucirona. Ito bajiri Diore seniña ã oca goti ucironare ã cõatoni. ³ Wasa mũa. Guijorojũ mũare cõa yũ. Ito bajiri queno tũoĩaña. Oveja yaia tũ ãna ejarã waro bajiro mũare cõa yũ. ⁴ Gajeoni sãra buju ámi wabeja. Niyeru sãra buju cũni ámibesa. Ito yicõri gaje gũboco mũa wasoaroti ámi wabeja. Ma masa mũa bocaja yoari busi rãgõ yibeja mũa. ⁵ Cũto ejacõri co wi mũa sãjaja, ãti wi gãnare ado bajiro yiba: “Dios queno yijaro mũare ãto yicõri queno ñaña mũa”, yiba mũa. ⁶ ãna mũare queno ãna cãdija, quena ñaro yiroja ãnare. Ito bajibojarocati queno mũare ãna cãdibeja quenabeto yiroja ãnare. ⁷ ãna cãdija ticõri, ãti wi tujacõri, ãna ecaro bajiroti baba mũa. Diore moa ãsirã mũa ñajare mũa riasorãjũa mũare bare ecarã yirãji ãna. Gaje wi, gaje wi, sãja ucu yibeja mũa. ⁸ Cũto mũa ejaja ãna mũare boca ámija ãna ecaro bajiroti baba. ⁹ Ito gãna cõrã ãna ñaja, ãnare yisioba. Ito yicõri ado bajiro ãnare gotiba: “Yoari mejeti ãre tũorũnũrãre ã rotirojũ miojugũ yiguĩji Dios. Ito bajiri ãre manĩ tũorũnũja quena”, yĩ gotiba. ¹⁰ Gaje cũto mũare ãna boca ámibeja, majũ

wija rŕgŕcŕri ado bajiro ŕnare gotiba: ¹¹ “Mŕ ya cŕto gaye sita gŕa ya gŕboco wŕrisere jacŕcŕa gŕa mŕa gŕare boca ŕmibejare. Masiŕa mŕa. ‘ŕre tŕorŕnrŕre miojugŕ yiguŕji Dios’, yire gaye mŕare gotirona ejaboja gŕa”, yiba ŕnare, yiyijŕ Jesŕs.

¹² ‘Gaje ado bajiro mŕare gotia yŕ. Iti cŕto gŕna mŕare boca ŕmimena, Sodoma cŕto gŕna rŕto bŕsaro ŕeŕaro tŕbŕjarŕ, yirŕji ŕna, Dios ŕ waja seniri rŕmŕ, yiyijŕ Jesŕs ŕ rŕca riasotirŕre.

*Cŕtori gŕna riojo cŕdimena oca
(Mt 11.20-24)*

¹³ Gaje ado bajiro gotiyijŕ Jesŕs ŕnare:

–Bŕjato bajia ŕnare. Bŕto ŕeŕaro tŕbŕjarŕ yirŕji Corazŕn gŕna, ito yicŕri Betsaida gŕna cŕni. Ito bajiroti tŕbŕjarŕ yirŕji. Jaje tiyamani ŕnare ŕbojacŕ yŕ. Ito yŕ yibojarcoti ŕna ŕeŕaro yirise jidicŕ ŕmobiticŕ ŕna. ŕnare yŕ ŕocato bajiroti Sidŕn, ito yicŕri Tiro gŕna yŕ ŕoja, ŕna ŕeŕaro yirise iti rŕmŕjŕ jidicŕboana. Ito yicŕri ŕna ŕeŕaro yirise tŕoŕa bojori bŕjarŕ, saya wanŕre gaye meje sŕŕaboana ŕna. Ito yicŕri “Bŕto bojori bŕja gŕa”, yirona ŕja tuboana ŕna ya riojŕ. ¹⁴ Dios ŕ waja seniri rŕmŕ Tiro, Sidŕn gŕna rŕtoro ŕeŕaro tŕbŕjarŕ yirŕji Betsaida gŕna, Corazŕn gŕna cŕni. ¹⁵ Ito yicŕri, “Ŕmacŕjŕ Dios tŕjŕ ejarŕ yirŕji mani”, yi tŕoŕabojarŕji Capernaum gŕna. Ito bajiro tŕoŕabojarŕti jeame ŕjurojŕ warŕ yirŕji ŕna, yiyijŕ Jesŕs ŕ rŕca riasotirŕre.

¹⁶ ‘No mŕare tŕogŕti, yŕre cŕni tŕogŕ ŕŕami. No mŕare ŕmobeŕ yirŕ, yŕre cŕni ŕmorŕ meje ŕnama ŕna. No yŕre ŕmobeŕ yigŕ, yŕre cŕarŕre cŕni ŕmogŕ meje ŕŕami ŕocŕ, yiyijŕ Jesŕs ŕ rŕca riasotirŕre.

Setenta y dos ŕnarŕ ŕna tŕdi ejare gaye

¹⁷ Mŕcana ŕ tŕ tŕdi ejarŕ bŕto wanŕ tŕdi ejayijarŕ Jesŕs ŕ cŕana setenta y dos ŕnarŕ. Ito yicŕri Jesure ado bajiro yiyijarŕ ŕna:

–Gŕa Ŕjŕ, rŕmŕa sŕja ecoana rŕmŕare gŕa budi rotija, ŕaro bajiroti gŕare cŕdicŕ ŕna, yiyijarŕ ŕna Jesure.

¹⁸ ŕna ito yija tŕocŕri, ado bajiro yiyijŕ Jesŕs ŕnare:

–Rŕmŕa ŕjŕ Satanŕs rŕtoro masigŕ ŕna yŕ. Ŕmacŕjŕ bŕjo ŕ jarise robo bajiro Satanŕs ŕ queda wadija ticŕ yŕ. ¹⁹ Cotiwŕja, ŕŕare cŕni cŕdabojarŕti mŕa cŕni ecobe yirocŕ, yŕ masirise mŕare jidicŕcŕ yŕ. Ito yicŕri mŕa wjacŕre rŕtocŕma yirocŕ, cŕcŕ yŕ mŕare. Yŕ masirise mŕare yŕ jidicŕjare ŕeja mŕare junibetoja. ²⁰ “Rŕmŕre gŕa budi rotija ŕaro bajiroti cŕdiquŕ gŕare”, yi masibojarŕti bŕto wanŕ quenasaroti meje ŕna itiana. “Ŕmacŕjŕ yŕ warotojŕ yŕ wame wŕre ŕacŕroja”, mŕa yi masija, iti ŕna bŕto wanŕ quenare gaye, yiyijŕ Jesŕs ŕnare.

*Jesŕs ŕ wanŕre gaye
(Mt 11.25-27; 13.16-17)*

²¹ Ito ì yirocati Jesús ì wanu quenaroca yiyiju Espiritu Santo. Ito bajiri ado bajiro yiyiju Jesús Diore:

—Cuna mure buto rucubua oca yu. Mu ña adi tuti gagu Uju, macãncũro jeyaro Uju. Ado gãna buto riasotiana, ito yicõri buto masirã, mu oca ña tuo masibitire oca, ñasari masa mejejure mu oca ña tuo masiroca yicu mu. Mu amoro bajiroti bajicu. Iti ya yu Cuna mure, yiyiju Jesús Diore.

²² Jeyaro uju yu ñatoni yure cũquĩ yu Jacu. Yu Jacu sīgũti queno yure masiguĩji. Ito yicõri yu sīgũti yu Jacure queno masia. Gãjerã cuni yu Jacure masiroca, yu yi amoja, yu jacure masirã yirãji ña cuni, yiyiju Jesús masare.

²³ Ito yicõri ì rãca riasotirãre riti ado bajiro yiyiju Jesús:

—Yu ñorise ticõri buto wanu quenare ña mure. ²⁴ Ado bajiro mure ya yu. Jane meje gãna Dios oca goti ñsiri masa, ito yicõri ujarã masa cuni adocãta mua tirise buto ti amobojayijarã ña. Ito bajibojarãti itire ti bujabisijarã ña. Ito yicõri adocãta mua tuorise buto tuo amobojayijarã. Ito bajibojarãti itire tuobisijarã ña, yiyiju Jesús ì rãca riasotirãre.

Samaria sita gagu gãjire ì queno yire gaye

²⁵ Ito bajiro yi ñaroca sīgũ judio masa rotirise riasori masu, wadiyiju Jesús rãca busirocu: “Riti masiati Jesús”, yi tuoĩacõri seniĩagũ ejayiju ì. Ado bajiro ñre seniĩayiju:

—¿Yu Uju, catitĩñare gaye yu buja amoja no bajiro yigujada yu? yiyiju ì Jesure.

²⁶ Ito ì yija tuocõri:

—¿No bajiro wãñati ucare, Dios ì rotire gaye? Ito yicõri, ¿itire mu tija no bajiro tuoĩati mu? yiyiju Jesús ñre.

²⁷ Ito bajiro ì yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju judio masa rotirise riasori masu:

—“Mani Uju Diore buto maija quena. Mani tuoĩa oca seorisena, ito yicõri mani ya usina cuni buto Diore mani maija quena. Ito yicõri manimasi mani mairo bajiroti mani ñarãre cuni mani maija quena”, yi gotia Dios oca, yiyiju ì Jesure.

²⁸ Ito ì yija tuocõri:

—Ñaro bajiroti cudia mu. Ito bajiroti ya Dios oca. Ito bajiro mu yija, catitĩñagũ yiguja mu, yiyiju Jesús judio masa rotirise riasori masure.

²⁹ —“Yu ñarãre queno yigu meje ña yu”, yi tuo masicõri, “¿Noajua ñati yu ñarã?” yi seniĩayiju ì Jesure.

³⁰ Ito bajiro ì yija tuocõri, ado bajiro gotiyiju Jesús ñre:

—Sīgũ Jerusalenju ñagũ Jericóju roja wayiju. Ma ì waroca riniri masa ñre ñiacõri jeyaro ì gajeoni cutirise ñre emayijarã. Ì ya yutabujuri cuni ñre emã jeocõyijarã ña. Ito yicõri ñre buto janugã cũcõri, ñre wagoyijarã ña. ³¹ Ito ì baji cũñaroca pai cuni iti mati wayiju. ñre ti bujabojaguti riojoti rëtaoayiju ì. ³² Ì bero

gãji Levita masu ejayiju i tu. Ire ti buja wacati riojo rētaoayiju i cuni. ³³ Ito bajiro ire ina ti rētaja bero sīgū Samaria sita gagu iti ma wacaju ti bujayiju ire. Ito yicōri ire ti maiyiju. ³⁴ Ito bajiri i tu ejacōri ire camī uco yiyiju i. Iti camī uco yigu áyena ito yicōri uyé idena uco yiyiju ire. Ito yicōri i ya camire wōbiayiju. Ito bajiro ire yicōri i ya burro joeju ire muojeoyiju. Ito yi tlogū, canira wiju ire āmi wacōri namiasaro ire tirānyiju. ³⁵ Samaria sita gagu busuri wacu canira wi ujare juati niyeruti isiyiju. Iti isi wacu ado bajiro yiyiju i ire: “Āni cōgūre tirānūña. Jairo waja mare iti godaja, tūdi ejagu mare wa yicūja yu mucana”, yiyiju i canira wi ujare, yi oca gotiyiju Jesús judio masa rotirise riasori masare. Iti oca goti tlogū ado bajiro ire seniāyiju mucana Jesús: ³⁶ “Ķina udiarā wato nimujua naruda riniri masa ina jašia cūrare, ti mairu?” Yi seniāyiju Jesús judio masa rotirise riasori masare.

³⁷ Ito i yija tuocōri:

—Samaria sita gagu ire ti mairu. I naru i yagu, yiyiju i Jesure. Ito bajiro i yija ado bajiro yiyiju Jesús ire:

—Wasa, i yiado bajiro ti yiba mu cuni, yiyiju Jesús ire.

Marta mesa ya wiju Jesús i ejare gaye

³⁸ Ito ma wacaju cuto ejayiju Jesús. Iti cuto ejacōri Marta wame cutigo, ya wi wayiju i. I ejaja ticōri, queno boca āmiyijo iso ire. ³⁹ Iso ocabajio María wame cutigo nayijo. Iso Jesús ya gabo tu rujicōri, i gotirisere tuo rujiyijo. ⁴⁰ Martama iso moarise gaye tuo i agō usirioro tōbujayijo. Ito bajiri Jesús tu eja rügūcōri, ado bajiro busiyijo iso:

—Ķu uju, no yibeati mare yu ocabajio ure ejabuabecoti mu tu iso rujija? “Mu rījorore ejabuaya maji”, yiya isore, yiyijo Marta Jesure.

⁴¹ Ito bajiro Marta iso yibojarocati ado bajiro cūdiyiju Jesús isore:

—Marta mu moare cutirise usirioro baja mare. Ito bajiri usirioro tōbujaju mu. ⁴² Buto nāsarisere gaye cojiti na. Yu busirise tuocōri, mu ocabajio María, nāsarisere bujamo. Nijua iso tuo āmisārise isore āmicābiqūji yiyiju Jesús Martare.

11

Diore mani seniroti Jesús i riasore gaye

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹ Co ramu Diore busiyiju Jesús. I busi tioroca i rāca riasotigu sīgū ado bajiro busiyiju:

—Yu uju, Juan rāca riasotiana i riasoado bajiro gare cuni riasoya, Diore gua busi masitoni, yiyiju i Jesure.

² Ito i yija tuocōri:

—Diore mu busija ado bajiro yiba:

Gua Jacu, ũmacũju gagu ña mu. Mu wame masicõri masa jeyaro rũcũbojaro ña. Masa jeyaro Uju mu ñaroti rumu ejare ãmoa gua. Ũmacũjuga tuti cuni mu ãmoro bajiroti ñayija. Ito bajiri adi sitaju cuni mu ãmoro bajiro riti ñare ãmoa gua.

3 Co rumu ruyabeto gua baroticõti guare naju Ñiña.

4 Gua ñeñaro yirisere ãcabojoya. Gua cuni guare ñeñaro yirãre ãcabojoa. “¿No bajiro yure cãdirã yirãjida ña?” yi tuoñabesa guare. Gua ñeñaro yibititoni guare ejabũaya. Itocõ ña. Amén, yiba. Ito bajiro Diore mua busija quena, yiyiju Jesús ñ rãca riasotirãre.

5-7 Gaje ado bajiro ñare gotiyiju Jesús:

—Sĩgũ mua baba ñami gũdareco mua ya wi ejacõri ado bajiro ñ yija, “Yu baba, gãji yu baba wa ucuri masu yu ya wiju ejami. Ñe ecare ma yure. Ito bajiri yure naju wasoaya mu”, ñ yija, mua wi toti ado bajiro cãdirã yirãji mua: “Uširioro yibesa yure. Soje cuni biado ña. Ito yicõri yu rã rãca canigũ ya yu. Ito bajiri ñejuã ĩsirocũ wagãdo ma yu”, yi cãdirã yirãji mua. ⁸ Ito bajiro mua babare mua ĩsi ãmobitibojaja cuni, ĩre ĩsirã yirãji mua, mucana ĩ ũsirioro seni uyabe yirona. Ito yicõri ĩ ãmorocõ ĩsirã yirãji mua, ya yu muare. ⁹ Ado bajiroti yire ña Diore mani senija. Mani Diore senija manire ĩsigũ yiguĩji. ĩre mani ãmaja bujarã yirãji mani. “Mure busi ãmoa yu”, mani yija, busi rotigu yiguĩji manire. ¹⁰ No senigũti boca ãmiguĩji. No ãmagũti bujagu yiguĩji. “Busi ãmoa yu”, yigureti busi rotigu yiguĩji Dios.

¹¹ Adocãta mua rã ña naju senija, ¿Gũtagã ĩsire ñarojada mua? Ito yicõri wai ña senija, ¿Ñã ĩsire ñarojada mua? ¹² Ito yicõri cara ria ña senija, ¿cotiwãja ĩsire ñarojada mua? ĩsimenaji mua, yi tuoia yu. ¹³ Ñeñaro yirã ñabojarãti, mua rã ña senija quenarise yirã yirãji mua. Mani rãre quenarise riti mani ĩsija, Dioama mani Jacu ũmacũju gagu, ĩre mani senija, yiro bajiroti Espiritu Santo manire queo sãguĩji, yiyiju Jesús ñ rãca riasotirãre.

*Rũmũa uju rotirise boca ãmicõri yami Jesús, ña yire gaye
(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)*

¹⁴ Sĩgũre rũmũa quedi sãjacõri, ĩ busibeto yiyiju. Ito ĩ baji ñaroca rũmũre bucõayiju Jesús. Rũmũre ĩ bucõaja beroti busicoayiju ĩ busibicu ñabojaru. Ito bajiro iti rõtaja ticõri, ucayijarã masa. ¹⁵ Ito bajibojarocati coriarã ado bajiro tuoñayijarã:

—Ñi ãmugũ rũmũare ĩ bucõarise, rũmũa uju Beelzebú wame cutigu masirisenati bucõami, yi tuoñayijarã coriarã.

¹⁶ Gãjerãma, “Dios cõaru ñami ñ”, gua yi tuoõatoni, ùmacũju gaye tiyamani guare ïogũ yiguĩji ñ, yi tuoõayijarã ñna. ¹⁷ Ito bajiro ñna tuoõarisere masicõyiju Jesús. Ito bajiri ado bajiro gotiyiju ñ ñnare:

—Co sita gãna ñabojarãti ricati riti ñna tuoõaja, ito yicõri ñna gãmeri jaja, queno ñna masimenaji ñna. Co wi gãna ñabojarãti ricati riti ñna tuoõaja queno corocõ ñna masimenaji ñna. ¹⁸ Ito bajiroti rãmúa ujũ Satanás, ñ ñarãre ricati riti tuoõaroca ñ yija, ñna ujũ queno ñna masibiquĩji. Ado bajiro mũare gotia yũ. “Rãmúa ujũ Beelzebú ñ masirisena rãmúare bucõami”, yiboja mũa yũre. ¹⁹ Rãmúa ujũ masirisena yũ rãmúare bucõaja, ¿mũa rãca gãnama ñimũ masirisena rãmúare bucõati ñna? “Gũa rãca gãnama rãmú masirise gayena meje rãmúare bucõama ñna”, yi tuoõa mũa. Ito bajiri itire ti masicõri, “Rãmú masirisena meje rãmúare bucõami ñ cuní”, yi tuoõa masia mũa yũre cuní. ²⁰ Ado robojũa bajia. Dios ñ masirisena rãmúare bucõa yũ. Ito bajiro yũ yija ticõri, “Mani wato ñacãguĩji Dios. Ñre tuorũnũrãre miojũsũogũ yami Dios”, yi masirũja mũare.

²¹ Ñmũgũ sũogũ, ito yicõri queno bisu cutigũ, ñ ya wijũ ñ tirũnũja, iti wijũ gaye quenoti ñacõaroja. ²² Ito yibojarocati gãji ñ rẽto busaro sũocõri rẽtocũgũ yiguĩji ñre. “Adi yũ bisu cutija ñimũjũa yũre rẽtocũbiquĩji”, yi ñ tuoõabojarocati ñre rẽtocũgũ yiguĩji. Ito yicõri ñ gajeoni cutibojarise ñre ñmagũ yiguĩji. Rãmúa ujũ rẽtoro masigũ ña yũ. Ito bajiri rãmúare bucõa masia yũ, yi oca gotiyiju Jesús ñnare.

²³ No yũ rãcajũa ñabicũ, yũ rãca gagũ meje ñami ñocũ. No yũre ejabũabicũ, gãjerãre Diore masiroca yũ yi ñmbojarocati yũre ñeñaro yi codegũ ñami ñ, yiyiju Jesús ñnare.

*Masũre budigocõri mũcana tũdi rãmú ñ sãjare gaye
(Mt 12.43-45)*

²⁴ Sũgũ masũre rãmú ñ budigoja, yucũ manojũ wa ucuguĩji tujarajũ ñma ucugũ. Ñ bujabeja ado bajiro tuoõagũ yiguĩji ñ: “Yũ budigorũre mũcana tũdi sãjacũja yũ”, yi tuoõagũ yiguĩji ñ. ²⁵ Mũcana tũdi ejagũ ñ budigorũre quenora wi, ñeri maní wi robo bajiro, ti ejagũ yiguĩji ñ. ²⁶ Ito bajiro ti ejacõri gãjerã rãmúa jũa ñmojeno ñarã ñ rẽtoro ñeñna busarã jigũ yiguĩji ñ, ñ rãca ñnatoní. Ito yicõri ñna ñnarocõti ñ ñmũgũre sãjarã yirãji. Ito bajicõri ñ ñmũgũ, cajero ñ bajiado rẽto busaro bajigũ yiguĩji. Ito bajiri, rãmú mũcana tũdi sãjame yirocũ, Diore ñ tuorũnũ sayaja quena, yiyiju Jesús ñnare.

Dios oca mani tuorũnũja wanũ quenarã yirãji mani, Jesús ñ yire gaye

²⁷ Ito bajiro Jesús ñ busiro toto ñre tuorã wato sũgõ oca sũoro ado bajiro busiyijo:

—Mu jaco mure rucocōri, mure ũjugō buto wanayijo iso, yiyijo iso Jesure.

²⁸ Ito bajiro iso yija tucocōri, ado bajiro yiyijũ Jesús isore:

—Yũ jaco rētoro wanurã yirãji, Dios rotirise tucocōri ñna cudija, yiyijũ Jesús isore.

Tiyamani mũ ñore ãmoa gũa, yi ñna senire gaye

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Ito bajiro Jesús ñ bũsiroca jãjarã bũsa masa ñ tũ minijua wayijarã. Ito yicōri ado bajiro ñnare gotiyijũ ñ:

—Adi rũmuri gãna ñeñaro yi jairã ñna mũa. Ado bajiro ya mũa yure: “Tiyamani mũ ñoja ticōri, ‘Dios ñ cōaruti ñami ãni’, yiana gũa”, ya mũa yure. Ito mũa yibojarocati tũdi mũare ñobicũja yũ. Diore goti ñsiri masũ, Jonás ñayoru, ñre rētagore riti mũare goticũja yũ. ³⁰ Jonásre rētare ticōri, “Ñniti ñami Dios ñ cōaru”, yiyijarã Nínive cuto gãna. Yure cuni ito bajiroti yirã yirãji mũa. Yũ ñna Masa Rĩjoru. Yure rētare masicōri, “Ñ ñami Dios ñ cōaru”, yirã yirãji mũa cuni yure. ³¹ Dios masare ñeñaro ñna yirise waja ñ waja seniri rũmũ ado bajiro rētaro yiroja. Sheba cuto gago ũjo ñayoro, mũa adi rũmuri gãnare, “Mũare seti ñna”, yigo yigōji iso. Jane mejeju sōju wayoyijo iso, queno tũoĩagũ rãca Salomón wame cutigũ rãca riasotiroco. Adocãta sīgũ mũa rãca ñami Salomón ñajacũ rētoro tũo masigũ. Ito ñ bajibojarocati queno ñre tũorũnũbea mũa. ³² Nínive cuto gãna cuni ado bajiro yirã yirãji mũare Dios ñ waja seniri rũmũ: “Jaje seti ñna mũare”, yirã yirãji ñna. Jane mejeju Nínive cuto gãnare Dios oca gotiyoyijũ Jonás ñayoru. Jonás ñ gotija tucocōri, ñeñaro ñna yirise jidicãñi ñna. Ito bajiri quenarise riti tũoĩañi ñna. Adocãta sīgũ ñami mũa rãca Jonás ñayoru rētoro ñnasagu. Ito ñ bajibojarocati queno ñre tũorũnũbea mũa, yiyijũ Jesús ñnare.

Mani ya cajea busurica robo bajiro baja, yi Jesús ñ riasore gaye

(Mt 5.15; 6.22-23)

³³ Noajũa sĩabusuoraga sĩayocōri ruyubetoju, jacaju cuni cũmenaji mani. Ito yicōri rujajedo totiju cuni cũmenaji mani. Ruyubeto cũrãonati guje tutuju jeobusuorãji mani, ejari masa queno tijaro yirona. ³⁴ Rãitĩarise iti godaroca ya busurica. Mani ya cajea cuni busurica robo bajiro baja. Ito bajiri cajeana sũoriti mani ya ũsi queno tũo masiro yiroja. Tite mũa. Quenarise mani tija queno tũoĩarã yirãji mani, mani ya ũsiju. Ito bajibojarocati ñeñarise mani tija ñeñaro tũoĩarã yirãji mani, mani ya ũsiju. Ito bajiro mani yija busuroju meje ñarã yirãji mani. Rãitĩaroju ñarã bajiro ñarã yirãji mani ñeñarise mani tũoĩa ũyaja. ³⁵ Ito bajiri quenarise riti tũoĩarũja manire, ñeñarise riti mani tũoĩa ũyabe yirona. ³⁶ Mare sĩaticōri,

“Adi majua ña quenari ma. Adi majua ña ñeñari ma”, yi ti masia mani. Ito bajiroti bajaia mani ya usiju cuni. Mani ya usiju quenarise riti mani tuoia ñaja, “Iti ña quenarise. Iti ña ñeñarise”, yi ti masia mani, yiyiju Jesús i rāca riasotirāre.

Mua fariseo gaye tuoiarāre seti ña, Jesús i yire gaye (Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Jesús i busi tioroca sīgū fariseo gaye tuoīagū, “Yu ya wijū bato mani”, yirocū Jesure baba cutiyijū. Ito i yija tuocōri, i ya wijū sāja wacōri badojū eja rūjūyijū Jesús. ³⁸ Īna baroto riojua judio masa ĩna āmo coesotiro bajiro Jesús i āmo coebeja ticōri, ti ucayijū fariseo gaye tuoīagū. ³⁹ Ī ti ucāja ticōri, ado bajiro yiyijū mani Ūjū Jesús ĩre:

—Mua fariseo gaye tuoīarā, joeti coeboja mua. Somotēro idira tērori cuni joejua riti coea mua. Totijūama ñarocōti ueri cuticōa. Mua guaja cuni, joe ruju riti coea mua. Jubejūama ñeñaro tuoia mua maji. Ito bajiri gājerā ĩna rucorise ti uorā ĩnare ruoa mua. ⁴⁰ Queno tuoīarā meje ña mua. Dios mua ya ruju rujeorū, mua ya usi cuni meniñi. ¿Tire masibeati mua? ⁴¹ Mua ya usiju queno tuoīacōri bojoro bujarāre ejabuaraja muare. Ito bajiro mua yija queno usi cuti ñarā yirāji mua.

⁴² ‘Bujato bujarā yirāji mua, fariseo gaye tuoīarā. Dios i rotiado bajiroti jeyaro mua bujarise ĩre jabeto judacōa mua. Ito bajiro mua yiriseama quena ña. Ito bajiro queno yirā ñabojarāti gājerāre queno yibea mua. Ito yicōri Diore maibea. Ito bajiro yibitiraja muare.

⁴³ ‘Bujato bujarā yirāji mua, fariseo gaye tuoīarā. Minijuara wijū sāja wacōri rūcūbūorajū riti ruji āmoboja mua. Ma warā cuni gājire mua bocaia, rūcūbūore rāca i seniñare āmoa mua. Mua ñaroti gaye riti tuoia mua.

⁴⁴ ‘Bujato bujarā yirāji mua. Gājerā ĩna tiro riojo queno yirā ña mua. Ito bajibojarocati ĩna tibetojū ñeñaro yirā ña. Ito bajiro mua yija ticōri, “Queno yirā ñama ĩna”, yibojama gājerā. Ito bajiro ĩna tuoīabojarocati queno yirā meje ña mua, yiyijū Jesús ĩnare.

⁴⁵ Ito bajiro i busija tuocōri, sīgū judio masa rotirise riasori masu ado bajiro cūdiyijū ĩre:

—Yure riasogu, ito bajiro mū busija queno ejabea guare, yiyijū i Jesure.

⁴⁶ Ito i yija tuocōri, Jesujua ado bajiro yiyijū ĩre:

—Bujato bujarā yirāji mua judio masa rotirise riasori masa cuni. Gājerāre jaje ũma rotia mua. Ñimujua mūo yiado ma itire. Ito bajiro yicōri ĩnare ũma ejabua āmobeia mua. Jaje rotia mua. Jaje mua rotibojaja ñimujua muare cūdi masibiquīji. Ito bajiro rotirā ñabojarāti mua rotiro bajiroti yibea mua cuni.

47 Bujato bujarã yirãji mua. Mua ñicusabatia Diore goti İsiri masare sĩañi. İnare bajiroti baja mua cuni. 48 Ito bajiro mua bajija ti masicõri, “İna ñicusabatia robo bajiro tuoİarã ñama İna cuni”, yi tuoİama masa mware.

49 Ito bajiro İna yiroto riojua masi yucãyiju Dios. Jane mejeju queno tuoİagũ ñari, ado bajiro yiyiju Dios mware tuoİa yugu: “Yure goti İsiri masa, ito yicõri yu oca goti ucure masare cuni, İna tu yu cõaja, coriarãre sİarã yirãji İna. Ito yicõri gãjerãre İna tõbujaroca yirã yirãji İna”, yi gotiyiju Dios jane mejeju. 50-51 Jane mejeju adi macãrucãro İ rujeoja bero İre goti İsiri masare sİasuoñi mua ñicusabatia. Tite mua. Abel ñayorure sĩañi İna. İ bero gãnare cuni jãjarãre sĩañi İna. Ito yicõri Zacarías wame cutigure Dios ya wi gudareco rãgõgũre İre sİasusañi mua ñicusabatia. Ito bajiri İna sİare waja, waja senigũ yiguİji Dios, ya yu mware adi rumuri gãnare cuni, yiyiju Jesús.

52 Bujato bujarã yirãji mua judio masa rotirise riasori masa. Dios oca riasotirã ñabojarãti, İ ocare queno tuorũnubea mua. Ito yicõri Dios ocare gãjerã İna tuorũnu amobojarocati rëoa mua İnare, yiyiju Jesús İnare.

53 Ito bajiro Jesús İ busi waja tuocõri, judio masa rotirise riasori masa, ito yicõri fariseo gaye tuoİarã bato junisiniyijarã İna Jesure. Ito bajiro junisinicõri usirioro İre jeyaro seniİayijarã İna. 54 Ito bajiro usirioro seniİa codeyijarã İna, İ queno cudi masibeja ticõri, “İre seti ña”, yirona.

12

“Queno yirã ña gũa”, yibojarãti ñeñarise yija quenabea, yi Jesús İ riasore gaye

1 Ito baji ñaroca jãjarã busa masa minijuarã, bidi warã gãmeri cudayijarã İna. Ito bajiro İna baji ñaroca İ rãca riasotirãre ado bajiro gotisuo yiju Jesús:

–Fariseo gaye tuoİarãre queno tuoİa masima. Mua tiro riojo queno yirãji İna. Ito bajibojarãti mua tibetoyu ñeñaro yirãji İna. “Queno yirã ña gũa”, yirã ñabojarãti ñeñaro yama İna. 2 Jeyaro mani yeyo busibojarise gayere masi jeorã yirãji masa. Ito yicõri no mani yeyobojarise cuni bujacõrã yirãji İna. 3 Mua yeyo busibojarisere masa jeyaro tuorã yirãji İna. Ito yicõri sojere biatucõri mua yeyo busibojarisere cuni masa jeyaro İna tuo jeditoni ũmacũju oca ruyuro yiroja, yiyiju Jesús İ rãca riasotirãre.

*Diore mani gũija quena, Jesús İ yire gaye
(Mt 10.26-31)*

4 Mucana ado bajiro gotiyiju Jesús İnare:

—Y_u baba mesa ado bajiro m_uare gotia y_u. Rujare s_har_hre g_uibitir_uja manire. Īna s_haja bero ñe_hua gaje ñe_haro manire yi masimenaji Īna ĩja. ⁵ “¿Ñim_ujuare mani g_uija quenati?” yirocu m_uare gotig_u ya y_u. Diore mani g_uija quena. Dios ĩ s_haja bero jeame ũ_haroj_u mani ya ũsire ĩ c_hoa _hmoja, c_hag_u yigu_hi ĩ. Ito bajiri ĩjuare mani g_uija quena.

⁶ 'Co d_ujamoc_h minia mani ĩsija niyeru j_uatiac_h senir_h yir_haji mani. Queno waja mama ĩna_hna. Queno waja mana ĩna ñabojarocati s_hg_u ĩnare _hcaboja yibiqu_hi Dios. ĩnare queno tir_un_ug_u yigu_hi Dios. ⁷ Manire c_uni queno tir_un_uami Dios. Mani ya joare c_uni, “Itoc_h joa c_utiami ĩ”, yi masiami manire. Ito bajiri t_uo_ha oca jaibitir_uja manire. Minia r_hetoro ñasar_h ña mani, Dios ĩ tija, yiyij_u Jesús ĩnare.

“Jesure masig_u ña y_u”, m_ua yi bojobeja quena, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ 'Ado bajiro m_uare gotia y_u: No masa riojo, “Jesure masia y_u, ito yic_hori ĩre r_uc_ub_uoa y_u”, yig_ure, y_u Masa R_hjor_u c_uni, “Masia y_u ĩre”, yig_u yig_uja y_u _hngel mesa ĩna tiro riojo. ⁹ No “Jesure masibeja y_u”, ĩ yija, “Masibeja y_u c_uni ĩre”, yig_u yig_uja y_u _hngel mesa tiro riojo.

¹⁰ 'No y_u Masa R_hjor_ure, b_usitug_u ñabojaguti, “Ñe_haro y_u yirise y_ure _hcabojoya”, ĩ yija t_uoc_hori, ĩre _hcabojogu yigu_hi Dios. Ito bajibojarocati no Esp_hritu Santore b_usitug_ureama ĩ ñe_haro yirisere _hcabojo masibiqu_hi Dios.

¹¹ 'Minijuara wij_u m_uare _hmi war_h yir_haji, _ujar_h riojo, “_hnare seti ña”, yirona. Ito bajiro ĩna yibojarocati, “Ado bajiro c_udic_uja y_u”, yi t_uo_ha ũsiriyo yibeja. ¹² M_ua b_usiroti iti eja waja, Esp_hritu Santo m_uare ejab_ug_u yigu_hi m_ua queno b_usi masitoni, yiyij_u Jesús ĩnare.

Gajeonire mani seobeja quena, Jesús ĩ yire gaye

¹³ Ito bajiro ĩna baji ñaroca masa wato gag_u s_hg_u ado bajiro yiyij_u Jesure:

—Y_ure riasog_u, g_ua jac_u ĩ r_ucogore g_udarecona jidic_hajaro y_u r_hjor_u y_ure, ĩre gotiya yiyij_u ĩ Jesure.

¹⁴ Ito bajiro ĩ yija Jesuj_uama ado bajiro c_udijij_u ĩre:

—Ito bajiro yiroc_ure meje ado y_ure c_uñi y_u jac_u, yiyij_u Jesús ĩre.

¹⁵ Ito yic_hori gaje ado bajiro gotijij_u Jesús ĩnare:

—Queno t_uo_haña m_ua g_hjer_h ya gajeoni _uobe yirona. Gajeoni jairo mani r_ucoja, jabetac_h mani r_ucoja c_uni no yibeja. B_uto ñasarise meje ña gajeoni, yiyij_u Jesús ĩnare.

¹⁶ Ito bajiro ĩnare gotic_hori ado bajiro ĩnare oca goti masioyij_u Jesús:

—Sīgū gajeoni jaigu ñayiju. Ī ñari sita gaye ote queno rica catiyiju. ¹⁷ Ito bajiro ĩ ya ote rica catija ticōri, ado bajiro tūōlayiju ĩ: “¿Yū ya ote jaje bācuarisere no bajiro cūgū yigūjada yū?” yi tūōlayiju ĩ. ¹⁸ Gajereama ado bajiro tūōlayiju ĩ: “Mutari wiri seora wiri jana batecūja yū. Ito yicōri cūri wiri menicūja. Ito bajiro cūri wiri menicōri yū ya ote seocūja yū, ito yicōri yū gajeoni catirise cūni. ¹⁹ Iti gajeoni yū seorise jaje rodori ñagū yigūja yū itina. Ito yicōri queno ñacōagū yigūja yū ĩja. Yūmasiti queno bacūja yū. Idicūja yū”, yi tūōlayiju ĩ. ²⁰ Ito bajiro yi ĩ tūōlabojarocati, ado bajiro yiyiju Dios ĩre: “Queno tūōlabicu ña mū. Adi ñamiti godagu ya mū. Ito bajiri jeyaro mū sebojarise gāji ye ñaro yiroja”, yiyiju Dios ĩre, yi gotiyiju Jesús ĩ rāca riasotirāre. ²¹ Ito bajiro rētarō yiroja sīgū ĩ gajeoni catirise ĩ seomācatija. Ito bajiro ĩ yija Dios tūju ñe bujabiquīji ĩocū. Dios ĩ tija waja mami, yiyiju Jesús ĩnare.

*Ī rīa masare tirānugū yiguīji Dios, yi Jesús ĩ riasore gaye
(Mt 6.25-34)*

²² Mūcana tūdi ado bajiro yiyiju Jesús ĩ rāca riasotirāre:

—“¿Mani catirā baroti, no bajiro bujarāti mani?” yi tūōia ūsirio yibesa. Ito yicōri, “¿No mani sāñaroti bujarāti mani?” yi tūōia ūsirioyibesa. ²³ Bare rēto busaro ñasarise ña mani catirise. Ito yicōri yutabujuri rēto busaro ñasarise ña mani ya rujū. Ito bajiri manire rujeorū ñari mani ña masitoni bare, yutabujuri cūni ĩsigū yiguīji Dios. ²⁴ Āiriare tūōlate mūa. Weseca menicōri ote otecōri babiticā ĩna. Ito yicōri ote rica bujacōri ĩna seoroto manoja ĩnare. Ito bajibojarocati Dioama queno ecaguīji ĩnare. Dios ĩ tija wutirā rēto busaro ñasarā ña mani. ²⁵ “Yoari cati āmoa yū”, yi mani tūōlabojaja cūni, “Itocō catigu yigūja yū”, yi masibea mani. ²⁶ “Itocō catigu yigūja yū”, mani yi masibea gaje gaye cūni tūōia ūsiriobiticōrūja manire, yiyiju Jesús ĩnare.

²⁷ 'Gaje, go iti judi mūjarise tūōlate mūa. Judi mūjacōri moabetoja iti. Ito yicōri iti sāñaroti cūni āmabetoja. Ito bajibojarocati ūju Salomōn ñayorū seyorise ĩ sāñare rētoro seyorise ña go. ²⁸ Nocō mejeti ñacu go. Gaje rūmūti ūmacañi ĩ asirisenati siniacoacu. Ito bajibojarocati seyorise cūñi Dios itire. Go rētoro ñasarā ña mani. Ito bajiri ĩre queno tūorānūrā meje ñabojarocati queno tirānugū ñari mūa sāñarotire mūare jidicāgū yiguīji Dios. ²⁹ Ito bajiri, “¿Gua sāñaroti, gua baroti no bajiro bujarūjati?” yi tūōia ūsiriobiticōrūja mūare. ³⁰ Ito bajiro tūōia ūsirio ñama adi macārūcūro gāna. Manireama mani jacū sīgūti ñami. “Adi ma ĩnare. Adire āmoama ĩna”, yi masiguīji ĩ. ³¹ “Dios masa jeyaro Ūju ĩ rotiro bajiro yicūja yū”, mani yija, iti ña ñasarise gaye. Ito bajiro mani yija mani āmorise ĩsigū yiguīji Dios manire.

*Ūmacūju Dios tu quenarise mani bɔjaroti gaye
(Mt 6.19-21)*

³² 'Güibesa yu coderã mɔa. Coriarãti ña mɔa. Ito bajibojarocati i rotiroju mɔa ejare bɔto ãmoami i mani Jacu. ³³ Mɔa rucorise gãjerãre İsimã. Iti waja bɔjacõri bojoro bɔjarãre İsimã mɔa. Ito bajiro mɔa yija jai busaro Dios tu bɔjarã yirãji mɔa. Itoju mɔa bɔjaroti jogarise meje ñaroja. Ito yicõri itoju mɔa bɔjarise ñimujɔa rinibiquĩji. Ito yicõri mɔa bɔjarisere butua bamenaji. ³⁴ No mani gajeoni cutiroju iti tu ñarona bɔto tɔoĩarã yirãji mani, yiyiju Jesú İñare.

Quenaro ña yucãña mɔa, Jesú İ yire gaye

³⁵ 'Quenaro ña yucãña mɔa, jeyaro mɔa rëtaroti gaye yiari. ³⁶ İna uju ãmo siare basa ti tío, budi wadicõri İna bocati ñado robo bajiro ña yucaña mɔa. Soje tu İ ejaroca jana yucãdo bajiro ñacãña mɔa. ³⁷ Queno ña yucõri İna uju İ ejaja ticõri, queno wanarã yirãji İna. Ito bajiro İna bajija ticõri, "Rujiya mɔare ecagu ya yu", yigu yiguĩji İ, İñare wanugũ. ³⁸ Ñami gudareco, busurijɔa cuni, İ ejaroto rioju İna ña yucãja wanarã yirãji İna. ³⁹ Adi yu gotirisere acabojabeja mɔa. Sīgũ wi gagu, "Itocõ tɔjaroca ejagu yiguĩji riniri masu", İ yi masija, ña yucãboru İocũ, riniri masu sãjacõri rinime yirocu. ⁴⁰ Itioni bajiroti queno ña yucaña mɔa cuni. "Adocõ ejagu yiguĩji Masa Rĩjoru", mɔa yi masibiti rɔmɔa ejagu yiguĩji. İti ña yu Masa Rĩjoru, yiyiju Jesú İñare.

*¿No bajiro bajiguĩjida queno tɔoĩagũ? yi Jesú İ riasore gaye
(Mt 24.45-51)*

⁴¹ Ito İ yija tɔocõri, Pedro ado bajiro İre seniıayiju:

—Yu Uju, ¿ito bajiro oca mu goti masiorise, gu ye riti ñati? ¿Masa jeyaro ye ñatite? yiyiju İ Jesure.

⁴²⁻⁴⁴ Ito bajiro İ yija tɔocõri, ado bajiro cudiyiju mani uju İre:

—¿No bajigu ñati tɔo masicõri İ ujure queno moa İsigũ? Tite mɔa. Ado bajiroju bajiami İocũ. İ uju İre wiju cūgũ yiguĩji İ codetoni, ito yicõri gãjerã İre moa İsiri masare bare İ ecatonı. Sīgũ moa İsiri masu, İ rotiado bajiroti İ moagore ti ejacõri wanugũ yiguĩji Uju İre. Uju İ rotiado bajiroti İ moaja ticõri, jeyaro tirãnari masu cūgũ yiguĩji İ ito bero. ⁴⁵ Ito bajibojarocati, "Coji ejabiquĩji yu uju maji", yi tɔoĩacõri İre queno moa İsibiquĩji. Ado bajiro yigu yiguĩji. Gãjerã İ rãca moari masare sëoro İñare rotigu yiguĩji. Uɔmɔare romiare cuni, ito bajiro yigu yiguĩji İ. Ito yicõri bare ba, idi mecɔ yigu yiguĩji. ⁴⁶ Ito bajiri, "Jane ejagu yiguĩji yu uju", İ yibiti rɔmɔa İre ejabiagu yiguĩji İ uju. İ ito yire waja bɔto waja senigũ yiguĩji İre. Ito yicõri queno cudimenare İ moa rotiado bajiro İre cuni moa rotigu yiguĩji İ.

47 Ī ɯɟu rotirise yiro robo yi masibojaguti ĩ ña yucãbeja, ito yicõri yiro robo ĩ yibeja ĩ ɯɟu buto bajegu yiguñji ĩre. 48 “Ado bajiro ãmoami yu ɯɟu”, yi masibicu ñari, ĩ ɯɟure queno ĩ cudi masibeja, ito yicõri yiro robo ĩ yibeja buto bajebiquñji ĩ ɯɟu ĩre. No Diore ĩ cadiroca yigu buto busa ĩ cadiure ãmogũ yiguñji Dios. No ĩre tuorũnuroca ĩ yigu buto busa ĩ tuorũnure ãmogũ yiguñji Dios, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Yure mua tuorũnũja ticõri, mare ti junisinirã yirãji, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 10.34-36)

49 Masa yure ĩna tuorũnutoni adi macãrucũroju wadiru ña yu. Coriarã yure tuorũnurã yirãji. Gãjerã tuorũnumena yirãji. Sīgũre bajiro tuoĩamena ñarã yirãji ĩna. Yure rētaroti ñabojarocati iti rētaja quena yure. 50 Jaje quenabeto tōbũjagu yiguja yu. Iti rētaroto riojua buto tuoĩa usirioa yu. 51 “Masa jeyaro, sīgũ ruyabeto oca mano ĩna ñatoni wadiru ñami ĩ”, yi tuoĩabojã mua yure. Bajibeã. Yu oca tuocõri sīgũre bajiro tuoĩamena yirãji masa. 52 Jane adi rumuna ado bajirojua ñarã yirãji masa. Co ñamocõ ñarã udiarã yure tuorũnurã yirãji. Gãjerã tuorũnumena yirãji. Yibeja, udiarã yure tuorũnubiticõri jũarã yure tuorũnurã yirãji gajeã. 53 Jacu yure ĩ tuorũnũja, macu tuorũnubicu yiguñji. Macu ĩ tuorũnũja, jacu tuorũnubicu yiguñji. Jaco iso tuorũnũja, maco tuorũnũbeco yigõji. Maco iso tuorũnũja jaco tuorũnũbeco yigõji. Mañicõ iso tuorũnũja, jẽjo tuorũnũbeco yigõji. Jẽjo iso tuorũnũja, mañicõ tuorũnũbeco yigõji. Yu oca tuocõri sīgũre bajiro tuoĩamena yirãji masa, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

“Queno yirã ña gũ”, yibojarãti mua tuoĩaro bajiro yibeã mua, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

54 Gaje ado bajiro goti remoyiju Jesús masare:

—Ũmacañi ruji waro ide bueri iti mũja wadija ticõri, “Ide quediro wadia”, yi masia mua. Mua yiro bajiroti quedia iti. 55 Wesicajũare mino iti wẽã mũocõaja ticõri, “Asiro wado ya”, yi masia mua. Mua yiro bajiroti bajia iti. 56 Macãrucũro gaye ticõri, “Ado bajiro rētarõ yiroja”, yi masia mua. ¿No yija ito bajiro ti masirã ñabojarãti, “Gũ ñẽñaro yirise gũ jidicãbeja quenabeto tōbũjarã yirãji gũ”, yi masibeati mua? “Queno yirã ña gũ”, yibojarãti mua tuoĩaro bajiro yibeã mua, yiyiju Jesús ĩnare.

Gãji rãca mua oca josaja, oca quenoja quena, Jesús ĩ yire gaye
(Mt 5.25-26)

57 “Ado bajiro yija quena manire”, yi tuoĩã mua. Ito bajiobarocati “Quenarise riti yirũja mani”, yibeã mua. 58 Gãji

m̄are ĩ seti yija, oca quenori masu tuju m̄a waroto riojua oca quenof̄a. Oca quenori masu tu ejamenati m̄a oca quenomasibeja porecia tu m̄are āmi wacu yiguŋji. ĩna poreciaju m̄are tubiarā yirāji. ⁵⁹ Ñeñaro m̄a yigore m̄a waja yibeja, budimena yirāji m̄a. Ito bajiroti bajaia. Ito bajiri Dios ĩ waja seniri r̄umu ejaroto riojua ĩ rāca oca quenof̄a. M̄a quenobeja ĩ waja seniri r̄umu m̄are jeame ūjuroju cōagū yiguŋji. Ito yicōri ĩ cōaja bero m̄cana t̄adi budire ma, ya yu m̄are, yi gotiyiju Jesús ĩnare.

13

Diore mani t̄or̄an̄uja iti ña ñasarise, Jesús ĩ yire gaye

¹ Iti r̄um̄riti ado bajiro Jesure gotirā ejayijarā masa:

—Galilea gāna Diore r̄ucub̄orona waib̄uc̄urā s̄iacā ĩna. Ito bajiro waib̄uc̄urāre ĩna s̄iaja bero Pilatoj̄ama ĩnareti s̄ia rotiquŋ ĩ ĩja. Ito bajiro yicōri waib̄uc̄urā ya rí rāca ĩna ya ríre w̄oquŋ ĩ ĩja, yi goti ejayijarā ĩna Jesure.

² ĩna ito yija t̄ocōri, ado bajiro yiyiju Jesús:

—¿No bajiro t̄oŋati m̄a? “Gājerā Galilea gāna r̄etoro ñeñaro yirā ñacā ĩna. Ito bajiri goda jediyijarā ĩna”, ¿yire masiati m̄a?

³ Meje ito bajiro meje bajaia. Ado bajiro ya yu m̄are: M̄are c̄uni m̄a ñeñaro m̄a yirise m̄a jidicābeja, ito bajiroti godarā yirāji m̄a c̄uni. ⁴ “Jerusalénju ūmari wi Siloé wame c̄tiri wi dieciocho ñarā ĩna juja quedí godaja, gājerā Jerusalén gāna r̄etoro seti ñadoja ĩnare”, ¿yi t̄oŋati m̄a? ⁵ Meje, ito bajiro meje ya yu. M̄a ñeñaro yirise m̄a jidicābeja, ito bajiro r̄etaro yiroja m̄are c̄uni, yiyiju Jesús masare.

Higueragu rica manigū gaye Jesús ĩ gotire

⁶ Ito bero masare goti masiore ocana ado bajiro gotiyiju Jesús:

—Sīgū higuera wame c̄tiricu ĩ oteragu tigu wayiju, “¿Rica c̄tic̄uati?” yirocu. Rica manigūti ti ejayiju ĩ itigure. ⁷ Ito bajija ticōri, ĩ ya wese coderi masure ado bajiro yiyiju: “Tite. Ūdia rodoju coji r̄ayabeto rica āmigū ejasotiboja yu. Rica ma itigu. Quēac̄cōña. Rica c̄tia yiro meje ña ajea itigu”, yiyiju ĩ, ĩ ya wese coderi masure. ⁸ Ito bajiro ĩ yija t̄ocōri: “Yu ūju, ito ñac̄oato maji. Sita seac̄gū ya maji. Ito yicōri quenarise itigure tuc̄uja yu. ⁹ Ito yija rica c̄tiro yiroja gajea. Iti rica manija, quēac̄ore ñaro yiroja”, yiyiju ĩ, ĩ ūjare. Ito bajiroti bajaia. Sīgū, “Diore t̄or̄an̄ugū ña yu”, yibojaguti ĩ ñeñaro yirise ĩ jidicābeja ticōri, ĩre waja senigū yiguŋji Dios, yi gotiyiju Jesús ĩnare.

Tujacāra r̄umu cōgōre Jesús ĩ yisioire gaye

¹⁰ Co r̄umu tujacāra r̄umu judio masa ĩna minijuasotiri wiju riaso ñayiju Jesús. ¹¹ Ito ĩ yiroca sīgō ñayijo dieciocho rodori

cõ tujago. Ito bajiri isore ruja mutĩgũ ñaroca yiyijũ rãmú. Ito bajicõri riojo rãgõ masibisijo iso. ¹² Isore ticõri isore busirocũ ji ñucayijũ Jesús:

—Romio mũre quenoa yũ. Mũ ñarise cutirise ma mũre ñja, yiyijũ Jesús isore.

¹³ Ito yicõri isore ãmo moa jeoyijũ Jesús. Ito ñ yirocati riojo rãgũcoayijo iso ñja. Ito bajiri Diore rãcũbũogo wanũre ocana ñre busisũoyijo iso. ¹⁴ Tujacãra rãmũ Jesús isore yisioja ticõri, iti wi minijũara wi mũjũ Jesure junisiniyijũ. Ito bajiri ado bajiro yiyijũ ñ masare:

—Co ãmojeno rãmũri ña moaroti rãmũri. Mũa yisio roti ãmoja iti rãmũri wadija quena, tujacãra rãmũ meje, yiyijũ ñ masare.

¹⁵ Ito bajiro ñ yija tũocõri, ado bajiro cũdiyijũ mani Ujũ ñre:

—“Tujacãra rãmũ moare ma”, yi bojarãti moarãji mũa. Tite. Tujacãra rãmũ ñabojarocati mũa ya wecũ mũa ya burro ide iditoni õja mũa. ¹⁶ Adio ñamo mani ñicũ Abraham janerãbatia janeño. Dieciocho rodori iso cõ ñaroca yĩñi rãmúa mũ Satanás. ¿Tujacãra rãmũ ñabojarocati isore yũ yisioja quenabetojada? yiyijũ Jesús ñre.

¹⁷ Ito bajiro Jesús ñ busija tũocõri, ñ wajana ñre bojo tiyijarã ñna. Masama jeyaro tiyamani Jesús ñ ñoja ticõri, bũto wanũ quenayijarã ñna.

*Ado bajiro bajia mostaza ajeri, yi Jesús ñ riasore gaye
(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)*

¹⁸ Ito yija mũcana ado bajiro gotiyijũ Jesús masare:

—Ñre tũorũnũrãre ñ rotirojũ Dios ñ miojuja, ¿no bajirojada? ¿Ñe goti masiore ocana mũare goti rẽtobugũjada yũ? Baũ, ado bajirojũ mũare goticũja yũ. ¹⁹ Mostaza ajerire tũõĩate mũa. Sĩgũ ñ ya weseca mostaza ajeri oteyijũ. Gaje ote ajeri rẽtoro mũtacã bũsa ña iti mostaza ajeri. Ito bajiro mũtacã ñabojaroti bũcũa wato gaje ote yucũri rẽto bũsaro jajocũ ñaroja itigũ. Jajocũ itigũ ñajare itigũ rũjũrijũ minia jibũ menirãji ñna. Itire bajiroti Dios mani Ujũ ñ ñaja, gãjerãre goti ãmorãji mani, jãjarã bũsa ñre masirã ñna ñatoni, yiyijũ Jesús ñnare.

*Ado bajiro bajia naju wadarise mũco, yi Jesús ñ riasore gaye
(Mt 13.33)*

²⁰ Gajereama ado bajiro yiyijũ Jesús ñnare:

—Ñre tũorũnũrãre ñ rotirojũ Dios ñ miojuja, ¿no bajirojada? Ado bajiro goti masiorena mũare gotia yũ. ²¹ Romio pan menigõ waco mũdia coacõ pan menire gaye ãmiyijo iso. Ito yicõri wadarise mũco wũoyijo iso. Ito bajiri iso wũoja jairo wadayijũ iti. Itire bajiroti bajiro yiroja, “Ñre tũorũnũrãre ñ rotirojũ miojugũ yiguĩji Dios”, masare mani yi riaso ucuja. Ito

bajiri jājarā busa ĩre t̃uor̃unu warā yirāji ĩja, yi riasoyiju Jesús masare.

*Eyabiti soje ña Dios tu s̃ajara soje, yi Jesús ĩ riasore gaye
(Mt 7.13-14,21-23)*

²² Ito yija Jesús Jerusalénju was̃uoyiju m̃ucana mana. Wacu riti c̃utori ĩ ejaja masare r̃eta wayiju ĩ. ²³ Ito bajiro ĩ riaso r̃eta waroca sig̃u ĩre senĩlayiju:

—Yu Ɔju, ¿coriar̃reti, masog̃u yigũjida Dios? yiyiju ĩ Jesure.

Ito bajiro ĩ yija t̃uoc̃ori, ado bajiro c̃udiyiju Jesús:

²⁴ —Masa jeyaro meje Dios ĩ ñaroju s̃ajarā yirāji ĩna. Ito bajiri ñeñaro m̃ua yirise jidic̃aña m̃ua, “Dios ñaroju s̃ajana g̃ua”, yirona. Jājarā s̃aja āmobarā yirāji ĩna. Ito bajibobarocati coriar̃eti s̃ajarā yirāji. ²⁵ Ado robojũna bajia. Dios ĩ ñaroju ĩ biaja, mac̃uj̃ju m̃ua ñaja, s̃aja masimena yirāji m̃ua. “G̃ua Ɔju, g̃uare soje jana ĩsiña”, yibobarā yirāji m̃ua. “Meje yu ñarā meje ña m̃ua. M̃uare masibea yu”, yigũ yigũji Dios. ²⁶ Ito bajiro ĩ yija t̃uoc̃ori, ado bajiro c̃udibobarā yirāji m̃ua: “Mu r̃aca bac̃u g̃ua. Mu r̃aca ñac̃u g̃ua. Ito yic̃ori g̃ua ya c̃utoriju masare riaso ucuc̃u m̃”, yibobarā yirāji m̃ua. ²⁷ Ito bajiro m̃ua yibobarocati ado bajiro m̃uare c̃udigũ yigũji ĩ: “M̃uare masibea yu. Yu tu ñabesa m̃ua. Ñeñaro yi jairā ña m̃ua”, yigũ yigũji ĩ, ya yu m̃uare. ²⁸ Dios ĩ rotiroju s̃aja masimena yirāji m̃ua. Abraham, Isaac, Jacob, ito yic̃ori Diore goti ĩsiri masa ñayoana ĩ tu ĩna ñaja tibarā yirāji m̃ua. Ito bajibobarocati ĩna t̃uju eja masimena yirāji m̃ua. M̃uare c̃uac̃og̃u yigũji Dios. Ito bajiri s̃aja masibitic̃ori ruje otirā yirāji m̃ua. Ito yic̃ori buto t̃ob̃ujarā ñari m̃ua ya guji cuni canam̃orā yirāji. ²⁹ Co sita g̃ana r̃uyabeto Dios ĩ rotiroju ejac̃ori minijua barā yirāji. ĩna r̃aca s̃aja masibitic̃ori ti b̃ujatomena yirāji m̃ua. ³⁰ Adoju coriarā ñasari masa ñarā, itoju ñasari masa meje ñarā yirāji ĩna. Ito yic̃ori adoju coriarā ñasari masa meje ñarā itoju ñasari masa ñarā yirāji ĩna, yiyiju Jesús ĩnare.

*Jerusalén g̃anare t̃uõa maig̃u Jesús ĩ otire gaye
(Mt 23.37-39)*

³¹ Iti r̃um̃uti Jesure oca gotirā ejayjarā fariseo gaye t̃uõarā:

—Rudi wasa adijure. Herodes m̃ure s̃ia āmoami, yiyijarā ĩna Jesure.

³² ĩna ito bajiro yija t̃uoc̃ori:

—ĩ ñeñaro yi jaig̃ure ado bajiro gotit̃eña m̃ua: “T̃uoya jane, jane busuri c̃uni c̃õr̃are yisioç̃aja yu. R̃um̃ú s̃añar̃are c̃uni r̃um̃uare buc̃uac̃aja yu. Ito yic̃ori, ĩja s̃õjũna moa t̃log̃u yigũja yu, yimi”, yi gotit̃eña m̃ua Herodesre, yiyiju Jesús fariseo gaye t̃uõar̃are. ³³ Jane, jane busuri, gaje r̃um̃u c̃uni Jerusalénju ware

ña yure. Jerusalénju godagu yiguja, jājarā Diore goti ĩsiri masa ĩna godado bajiroti, yiyiju Jesús ĩnare.

³⁴ Jerusalén gānare t̄oĭagū, ado bajiro b̄s̄iyiju Jesús:

—Diore goti ĩsiri masare s̄layija m̄a. M̄are oca gotitoni Dios ĩ c̄ōanare c̄ani gūta reayija m̄a. Coji meje m̄are mioju āmobjacu ȳ. Cara iso r̄are caero rocaju iso miojuro bajiro, m̄are yi āmobjacu ȳ. Ito bajiro ȳ yi āmobjarocati āmobiticu m̄a. ³⁵ Queno t̄oĭaña m̄a. M̄a wiri wagara wiri bajiro tujaro yiroja. Ito yicōri m̄are jidicāgū yiguĭji Dios. Riti ado bajiro m̄are gotia ȳ. “Ḡare yiari Dios ĩ c̄ōaru ña m̄. M̄re queno yiñi Dios”, m̄a yiroto riojua m̄cana juaji yure timena yirāji m̄a, ya ȳ m̄are, yiyiju Jesús masare.

14

Rujari mijigūre Jesús ĩ yisioire gaye

¹ Co rumu tujacāra rumu fariseo gaye t̄oĭarā uju tu bagu wayiju Jesús. Gājerā fariseo gaye t̄oĭarā, “¿No bajiro yigu yiguĭjida Jesús?” yi t̄oĭayijarā ĩna. ² Ito bajiro Jesús ĩ baji ñaroca, s̄igū rujari mijigū ejayiju ĩ tu. ³ ĩ ejaja ticōri, judio masa rotirise riasori masa, ito yicōri fariseo gaye t̄oĭarāre ado bajiro seniĭayiju Jesús ĩnare:

—¿Cōgūre tujacāra rumu ñaroca mani yisioja quenati? yiyiju Jesús ĩnare.

⁴ ĩnama c̄udibisijarā. ĩna c̄udibeja ticōri, cōgūre moācōri ĩre yisioyiju. Ito yicōri, “Wasa m̄”, yiyiju ĩ ĩre. ⁵ Ito yicōri fariseo gaye t̄oĭarāre, ado bajiro yiyiju Jesús:

—“Tujacāra rumu moare ma”, yibojarāti moarāji m̄a. Tite. S̄igū m̄a macu, ito yicōri ecaru wecu ide gojeju ĩ quedi sājaja, yoari mejeti āmimorāji m̄a ĩre, tujacāra rumu ñabojarocati, yiyiju Jesús ĩnare.

⁶ Ito ĩ yija t̄ocōri, no bajiro c̄udi masibisijarā ĩna.

Ado bajiro bajiamā āmo siare basa tiri masa, yi Jesús ĩ riasore gaye

⁷ Barā ejari masa cumurori r̄uc̄b̄oraju riti ĩna ruji āmoja ticōri, ado bajiro goti masioyiju Jesús ĩnare:

⁸⁻⁹ —S̄igū āmo siare basa titoni ĩ jija, b̄uto r̄uc̄b̄oraju meje rujiba m̄a. B̄uto r̄uc̄oraju m̄a rujija, gāji m̄a bero ñasari masu ĩ ejaja ticōri, m̄are oca c̄ōari masu, ado bajiro yigu yiguĭji: “Bau w̄m̄ña, ānijua ñami ñasari masu, ĩjua m̄a godu rujijaro”, yigu yiguĭji. Ito bajiro ĩ yija t̄ocōri, masa tiro riojo bojo b̄jarā yirāji m̄a, ĩ ito yija. Ito yicōri s̄s̄ari cumuroju r̄uc̄b̄oraju meje masa tu rujirā yirāji m̄a. ¹⁰ Ado bajirojua m̄a yija quena. Gāji m̄are oca c̄ōaja b̄uto r̄uc̄b̄oraju meje rujiba. Ito bajiro m̄a yija m̄are oca c̄ōari masu, ado bajiro

yigu yiguŋji: “Yu baba rucubhoraju busa rujiya mu”, yigu yiguŋji i muare. Ito bajiro muare i yija, mu rāca gāna ti rucubhorā yirāji ina muare. ¹¹ “Masa rētoro űasagu űa yu”, yigu, űasari masu meje i űaroca yigu yiguŋji Dios ĩre. Gājiama, “Gājerā rētoro űasagu űa yu”, yibicu, ĩ űasari masu űaroca yigu yiguŋji Dios ĩre. Ito bajiri, “Gājerā rētoro űasagu űa yu”, yi tuoĭabitiruja manire, yiyiju Jesús ĩnare.

¹² Ito yicōri ado bajiro yiyiju Jesús ĩre oca cōarare:

—Gājerāre mu ba roti āmoja, mu baba mesa, mu ocabajirā, mu tu gāna, ito yicōri gajeoni jairāre, “Barā waya”, yibeja. ĩnare riti mu jija, “Yure cuni bare eca gāmejaro ĩna”, yigu bajiro ya mu. ¹³ Ito bajiri ito bajiro tuoĭabesa itire. Ado bajiroja mu yija quena. Gājerāre, “Barā waya mu”, mu yi āmoja bojoro bujarājuare mu jija quena. Ruduana, queno wa masimena, ito yicōri cajea timenare cuni mu jija quena. ¹⁴ Ito bajiro ĩnare yicōri queno wanu quenagū yiguja mu, “Yure waja yiado mama ĩna”, yirocu. “Dioja yure waja yigu yiguŋji ĩre tuorūnūā tūdi catiroca i yiri ramu”, yi tuoĭacōri wanugū yiguja mu, yiyiju Jesús ĩre.

Basa bucu gaye Jesús i riasore gaye

(Mt 22.1-10)

¹⁵ Iti tuocōri sīgū Jesús rāca ba rujigu, ado bajiro yiyiju:

—No Dios rotiroju ba ejagu, wanu quenagū yiguŋji, yiyiju i Jesure.

¹⁶ Mucana gaje goti masiore ocana ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:

—Co ramu sīgū basa bucu menigū jājarā masare, ji űucayiju. ¹⁷ Basa űasuroca ĩre moa ĩsiri masure, “Masare jitēna. Itocō űa waju ĩja”, yiyiju ĩ, ĩ ya moari masure. ¹⁸ ĩnare i gotibojarocati, “Bujato baja no masia ma guare. Wado ma guare, moare jaje űa”, yiyijarā ĩna. Sīgū ado bajiro yiyiju: “Canuti sita coju waja yibu yu. Ito bajiri itire tigu wacu ya yu”, yiyiju sīgū ĩre. ¹⁹ Gāji ado bajiro yiyiju: “Co dujamocō babari wecu waja yibu yu. Ito bajiri ĩnana moaĭasugū wacu ya yu. Ito bajiri josabesa yure. Wado ma yu”, yiyiju ĩ. ²⁰ Gājiama ado bajiro yiyiju: “Canuti manajo bujabu yu. Ito bajiri wa masia ma yure”, yiyiju ĩ, ĩnare jigū ejabojare. ²¹ Ito bajiro ĩna yija tuo tūdi wacōri, ĩ ujure űarocōti gotiyiju ĩ. Ito ĩ yija tuocōri, ĩ ju junisiniyiju. Ito bajiri gājerājuare ji roti űucayiju ĩ mucana ĩre. “Coji wasa cutoju, curi mari mutari mari cuni warā mu ti bujaro bajiroti āmi wadiba. Bojoro bujarā, ruduana, cajea mana, wa masimenare cuni āmi wadiba mu”, yiyiju ĩ ĩre moa ĩsiri masure. ²² ĩ ju rotiro bajiroti yiyiju ĩ. Ito yi, ĩnare āmi tūdi ejacōri ĩ ujure gotiyiju: “Yu ju mu rotiado bajiroti ya yu. Ito bajibojarocati mu ya wi masa dajabea maji”, yiyiju ĩ, ĩ ju. ²³ Ito yija ĩ ju ado bajiro

gotiyijũ ĩre: “Cũto tunima gãnare, masa mũ bocaja bũto adoju wadi rotiba, yũ ya wi iti dajatonĩ. ²⁴ Cajero yũ oca cõabojana, yũ ya wi sãjacõri bamena yirãji ĩna, ya yũ mũare”, yiyijũ ĩ ya moari masũre. Ito bajiri Dios ñarõju mũa eja ãmoja, mũa ñaroti gaye riti tũoĩabiticõri Diore riti mũa tũorũnũ sũyaja quena, yi oca goti masioyijũ Jesũs ĩnare.

Yũre mũa tũorũnũ sũya ãmoja josari ñaro yiroja mũare, Jesũs ĩ yire gaye

(Mt 10.37-38)

²⁵ Co rũmũ jãjarã masa Jesure sũa wayijarã. Ito bajiro ĩna baji ñaroca ĩnare jũda ticõri, ado bajiro yiyijũ ĩnare:

²⁶ –Sĩgũ yũ rãca ĩ riasoti ãmoja, ĩ jacũsabatia, ĩ manõjo, ĩ ria, ĩ ñarã rẽto bũsaro maigũ yiguĩji yũre. ĩ queno catija, ĩ cõja cũni yũre maigũ yiguĩji ĩ. ²⁷ Ñẽnarõ tõbũjagũ yũre ĩ tũorũnũbeja yũ rãca riasotigũ ñabiquĩji ĩ. ²⁸ Ado bajirojũa baja. Ũmari wi mũa meni ãmoja, mũa menirotõ riojũa, “¿Waja tĩjacũri seyoati?” yirona cõĩarã yirãji mũa. ²⁹ Ito bajiro mũa yibeja menisũobõjarãti mũa tĩobeja, gãjerã mũare ticõri ajarã yirãji. ³⁰ Ado bajiro yi ajarã yirãji ĩna mũare: “Ãni ũmũgũ ũmari wi menisũobõjagũti tĩo masĩbeamĩ”, yi ajarã yirãji ĩna mũare. ³¹ Sĩgũ sita uju, gaje sita gagũ rãca ĩ gãmeri sĩa ãmoja, ĩna gãmeri cana mũorõto riojũa, ado bajiro tũoĩagũ yiguĩji ĩ: “¿Yũ ya surara diez mil ñarã, ĩ ñarã veinte mil ñarãre rẽtocũrã yirãjida ĩna?” yi tũoĩagũ yiguĩji. ³² “Ĩnare rẽtocũado ma yũ”, ĩ yija, gaje sita gagũ sõju ĩ tũjarõca oca quenõri masa cõagũ yiguĩji ĩ. ³³ Iti bajiroti, mũa rũcorise maicõri mũa jidicã ãmõbeja yũ rãca riasoti masimenaji mũa. Ito bajiri yũre mũa sũyarõto riojũa mũa queno tũoĩaja quena, yiyijũ Jesũs ĩnare.

Mõa iti ocabeja ñe waja ma, yire gaye

(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴ 'Mõa iti ocaja quenarise ña. Iti ocabeja ñe waja manõja iti. ³⁵ Ocabitireama ñe yiya manõja. Ito bajiri itire cõacõrã yirãji masa, iti ocabejare. Ñe waja manõja itioni. Mũa gãmo goje cutirã tũo masiña. Yũ sĩgũre mũa tũorũnũbeja mõa ocabiti waja mani robo bajiro ñarã yirãji mũa. Ito bajiri yũre mũa sũya ãmoja yũre riti tũorũnũja quena, yiyijũ Jesũs ĩnare.

15

Oveja wisarũre ãmagũ yiguĩji coderi masũ, yi Jesũs ĩ riasore gaye

(Mt 18.10-14)

¹ Jãjarã ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa, ito yicõri ñẽnarõ yi jairã cũni, Jesũs tũ minijua wayijarã ĩ bũsija tũorõna. ² ĩna rãca

Jesús ĩ baba cutija ticōri, fariseo gaye t̄oĩarã, ito yicōri judio masa rotirise riasori masa c̄ani Jesure b̄usituyijarã ĩna:

—Āni Jesús ñeñaro yirãre boca ãmiami. Ito yicōri ĩna rãca bami ĩ, yi b̄usituyijarã ĩna ĩre.

³ ĩna ito yija t̄uocōri, ado bajiro oca goti masioyiju Jesús: ⁴ — M̄ua wato s̄ĩgũ cien oveja r̄ucogu, s̄ĩgũ ĩ wisaja, gãjerã noventa y nueve ñarãre wago c̄ũgũ yiguĩji ĩ, gãji wisarure ãmagũ wacu. ĩre ãma b̄ujacōriju susagu yiguĩji ĩ. ⁵ ĩre b̄ujacōri wanugũ, gãcojoeju gajagu yiguĩji ĩre. ⁶ ĩre b̄uja t̄udi ejacōri ĩ baba mesare jicōri, ado bajiro yigu yiguĩji ĩ ĩnare: “Ȳu rãca wanũña m̄ua. Oveja godarure b̄ujacōm̄u ȳu”, yigu yiguĩji ĩ ĩnare. ⁷ S̄ĩgũ ĩ ñeñaro yirise ĩ jidicãja ticōri, b̄uto b̄usa wanurã yirãji ángel mesa. Jãjarã queno yirãre wanurã ñabojarãti s̄ĩgũ ĩ ñeñaro yirise ĩ jidicãja ticōri, b̄uto b̄usa wanurã yirãji ĩna, yiyiju Jesús ĩnare.

Romio niyeru cuji ruyuriocōri t̄udi iso b̄ujare gaye

⁸ Gaje ado bajiro ĩnare goti masioyiju Jesús:

—S̄ĩgõ j̄ua d̄ujamocõ niyeru tiri r̄ucocōri coti iso ruyurioja, s̄ĩabusuoragu s̄ĩagõ yigõji. Roariti iso ya wi tucãgõ yigõji. Iti cuji b̄ujacōriju ãmasusago yigõji iso. ⁹ Iti cuji b̄ujacōri iso baba mesare jigo yigõji iso. Ito yicōri ado bajiro yigo yigõji: “Ȳu rãca wanũña. Niyeruti godarati b̄ujacōm̄u ȳu”, yigo yigõji iso ĩnare. ¹⁰ Ito bajiroti ángel mesa c̄ani b̄uto wanurã yirãji, s̄ĩgũ ĩ ñeñaro yirise ĩ jidicãja ticōri, yiyiju Jesús ĩnare.

Ī mac̄u t̄udi ejaja ticōri, ĩ ñeñaro yigore jac̄u ĩ ãcabojare gaye

¹¹ M̄ucana ado bajiro ĩnare goti masioyiju Jesús:

—S̄ĩgũ ñayiju j̄uarã r̄ĩa cutigu. ¹² Ī mac̄u, bero gaḡu ado bajiro yiyiju ĩ jac̄ure: “C̄ana ija ȳu r̄ucoroti gaye adocãtati ĩsiña ȳare”, yiyiju ĩ. Ito ĩ yija t̄uocōri, ĩ r̄ĩare, ĩna r̄ucorotire ĩnare batoyiju ĩ. ¹³ Ī batoja bero co r̄um̄u ĩ mac̄u, bero gaḡu ĩ ya gajeoni miojuyiju. Ito yicōri s̄õju gaje sitaju wayiju. Itoju ejacōri ñeñaro yicōri ĩ ya niyerure jeoyiju ĩ. ¹⁴ Ito ĩ baji ñaroca iti sitaju bare queno mañiju. Ito bajijare ruje ñioc̄sotiyiju ĩ. ¹⁵ Ito bajiri s̄ĩgũ iti sita gaḡu t̄u moare ãmagũ wayiju. Moare ĩ b̄ujaja bero, iti sita gaḡu ĩ ya yeseare code rotiyiju. ¹⁶ Ñioc̄ wacu ĩna c̄õareti yesea ĩna bariseti ba ãmobjayiju. Ito ĩ b̄ajibojarocati s̄ĩgũjuama ecabisijarã ĩre. ¹⁷ Ito baji ñagũju t̄uõiyiju ĩ ĩja: “Ȳu jac̄u ya moari masa jãjarã ñabojarocati ĩna ba r̄uarise r̄uyaroja ĩnare. Ito ĩna bajiroca ȳujuama adoju ñiojoga godagu ya ȳu. ¹⁸ Ȳu jac̄u t̄uju t̄udi wacu yiguja ȳu. ĩ t̄u ejacōri, ado bajiro ĩre yic̄uja ȳu: ‘C̄ana ñeñaro m̄ure yic̄u ȳu. Ito yicōri Dios ĩ tiro riojo c̄ani ñeñaro yic̄u ȳu. ¹⁹ Ito bajiri, “ȳu mac̄u”, m̄u yiguõcũ meje ña ȳu. M̄ure moa ĩsiri mas̄u bajiroti ñac̄uja ȳu’, yigu yiguja ȳu, ȳu jac̄ure”, yi t̄uõiyiju ĩ. ²⁰ Ito bajiro t̄uõiacōri ĩ jac̄u t̄u t̄udi was̄uoyiju ĩ.

'Sõjũ ã tũjaroca ã jacũ ãre ti bũjacõri ãre ti maiyijũ. Ito bajiri ũmaquedi wacõri ãre jababayijũ ã. Ito yicõri ãre wanũgũ usuyijũ. ²¹ Ñ ito yijare ã macũ ado bajiro yiyijũ ãre: "Cũna ñeñaro mũre yicũ yũ. Ito yicõri Dios ã tiro riojo cãni ñeñaro yicũ yũ. Mũ macũ bajiro meje baja yũ ãja", yiyijũ ã, ã jacũre. ²² Ito ã yibojarocati ãre moa ãsiri masare ji ñucacõri ado bajiro yiyijũ ã: "Yutabuju quenarise ãmi wadicõri, sãña mũa ãre. Ito yicõri ãmo sãñara bedo, sãña. Ito yicõri gũboco cãni ãre sãña. ²³ Wecũ macũ ri jaigũre sãña mũa. ãre bacõri basa meni, wanũ quena yiana mani. ²⁴ ãni yũ macũre 'Godacoaguñi', yibojacũ yũ. Catiñi maji. 'Wisa godacoañi', yibojacũ mani. ãre bũjacõa mani", yiyijũ ã ãre moa ãsiri masare. Ito bajiro ã rotija tũo wanũcõri, basa gaye menisũoyijarã ãna.

²⁵ Ito bajiro iti baji ñaroca wesecajũ moagũ yiyijũ ã macũ ñasũogũ. Tũdi wacũ wi tũ ãna basaja tũoyijũ ã. ²⁶ Ito bajiro ãna basa ñaja tũocõri, sãgũ moa ãsiri masare ji ñucayijũ, "¿No bajiatì?" yirocũ. ²⁷ Ñ seniñajare ado bajiro gotiyijũ ã: "Mũ ocabajì tũdi ejacoami queno cati quenagũ. Ñ tũdi ejajare wecũ macũ ri jaigũre sãa rotimi mũ jacũ", yiyijũ ã ãre. ²⁸ Ito bajiro ã gotija tũocõri, junisiniyijũ ã. Ñ sãja ãmobeja ticõri, "Sãjaña mũ", yirocũ ãre jigũ budi wayijũ jacũ. ²⁹ Ito bajiro jacũ ã josaja ticõri, ado bajiro yiyijũ ã, ã jacũre: "Mũ masia co rodo meje queno cũdicõri moa ãsibojacũ yũ. Ito yũ yibojarocati sãgũ cabra macũ yũre ãsibiticũ mũ, yũ baba mesa rãca basa yũ menitoni. ³⁰ ãni mũ macũ romia rãca niyeru aje baterũreama ã ejaja ticõri, wecũ macũ jaigũ sãayija mũa", yiyijũ ã, ã jacũre.

³¹ Ito ã yija tũocõri, ã jacũ ado bajiro yiyijũ: "Yũ macũ, yũ rãca riti ñacũ mũ. Ito bajiri yũ rũcorise jeyaro mũ ye riti ña. ³² Adi rãmari mũ ocabajì tũdi ejaja ticõri, basa menirũja manire. Ito yicõri wanũrũja manire. 'Godacoañi', yi tũoñabojacũ yũ. Ito yũ yibojarocati catiñi ã. Ito yicõri, 'Wisa godacoañi', yi tũoñabojacũ mani. Ito mani yibojarũreti bũjacõa mani", yiyijũ ã, ã macũ ñasũogũre. Ito bajiroti manire cãni boca ãmigũ yiguñi Dios. Sãgũ ã ñeñaro yirise jidicãja ticõri, bũto wanũre rãca ãre boca ãmigũ yiguñi Dios, yiyijũ Jesũs ã rãca riasotirãre.

16

ũjũre roti ãsiri masũ ã rotiado bajiro ã yibitire gaye

¹ Mũcana ã rãca riasotirãre ado bajiro yiyijũ Jesũs: –Sãgũ ñayijũ niyeru jaigũ. Ito bajiri sãgũre ã ya niyeru, ito yicõri ã ya moari masare cãni tirũnũ rotiyijũ. Co rãmũ, "Mũ ya niyeru mũ tirũnũ rotibojarũ mũ ya niyeru ajeATEGũ yami", yire gaye oca ejayijũ ã ãjũre. ² Ito bajiri, "¿Riti bajiatì iti oca?" yirocũ, ji ñucayijũ ã ãjũ ãre. Ñ ejaja ticõri, ado bajiro yiyijũ

ĩre: “Mũ moagore, ‘Ado bajiro moacu yũ’, yiari gotiya mũ yũre. Ito bero yũ rãca moabicũ yigũja mũ ĩja. Ito bajiri yũ rucorisere tirũnubicũ yigũja mũ ĩja”, yiyijũ ĩ ẽjũ ĩre. ³ Ito ĩ yija tũocõri, ado bajiro tũoĩayijũ ĩ, ĩre rotĩ ĩsiri masũ: “Yũ ẽjũ yũre ĩ bucõaja, ¿no yicũja yũ? Weseri moare queno sũobeã yũ. Gãjerãre bare yũ seni ruji ucurotire bojo ñã yũ”, yi tũoĩayijũ ĩ. ⁴ “Yũ ẽjũ yũre ĩ bucõaja, ado bajiro yũ yijare ãmirã yirãji gãjerã yũre”, yi tũoĩayijũ ĩ. ⁵ Ito bajiro tũoĩacõri ĩ ẽjũre waja ruyuriorãre jiyijũ ĩ. ĩna ejaja ticõri, ĩnare seniĩayijũ: “¿Nocõ yũ ẽjũre waja ruyurioati mũã?” yiyijũ ĩ. ⁶ “Cien ẽyegari roã bare gaye waja ruyurioã yũ ĩre”, yi cũdiyijũ sĩgũ. Ito ĩ yija tũocõri, ĩna ẽjũre rotĩ ĩsiri masũre ado bajiro yiyijũ: “Adocãta yoari mejeti cincuenta ẽyegari mũre waja yigũ ya yũ”, yi wõña mũ, yi rotiyijũ ĩ ĩre. ⁷ Gãji ĩ ẽjũre waja ruyuriogũre, “¿Nocõ waja ruyurioati mũ?” yi seniĩayijũ. “Cien jibũri trigo ajeri ĩre waja ruyurioã yũ”, yiyijũ ĩ. “Yoari mejeti ochenta jibũri mũre waja yicũja yũ”, yi wõña, yi rotiyijũ ĩ ĩre. ⁸ Ito bajiro ĩ yija tũocõri, “Queno yigũ meje ñabojaguti tũoĩa masigũ ñami ĩ”, yi tũoĩayijũ ĩ ẽjũ ĩre, yi oca gotiyijũ Jesús ĩ rãca riasotirãre. Ito bajiro tũoĩama adi macãrucũro gaye bũto tũoĩarã. Adi macãrucũro gaye bũto tũoĩarã, masare rucõri waja bũja masiama ĩnaõna. Yũre tũorũnũrãma ito bajiro yibeama ĩna. “Waja bũja masiãna mani”, yi tũoĩacõri bũto rũo masirã ñama adi macãrucũro gaye tũoĩarã, yiyijũ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

⁹ ‘Ado bajirojũã mũã yija quena yũ tija. Adi macãrucũro gaye mũã rucorisena gãjerãre ejabũaya, queno mũare ĩna baba cõtitori. Ito bajiro ĩnare mũã yija, ũmacũjũ catitĩñadojũ mũã ejaroca mũare boca ãmirã yirãji ĩna, yiyijũ Jesús ĩnare.

¹⁰ ‘No jabetacã rucogũ yiro robo ĩ yija, jairo ĩ rucobojaja cãni ito bajiroti queno yigũ ñatĩñagũ yiguĩji ĩocũ. No jabetacã rucogũ yiro robo yibicũ, ĩ jairo rucobojaja cãni, yiro robo yigũ meje ñagũ yiguĩji ĩocũama. ¹¹ Adi macãrucũro gaye gajeoni jaje rucobojarãti yiro robo mũã yibeja, ũmacũjũ gaye quenarise Dios ĩ cõarise cãni boca ãmimena yirãji mũã. ¹² Gãjerã ye gajeoni queno mũã tirũnũbeja mũã ye ñarotire cãni queno tirũnũmena yirãji mũã. Ito bajiri queno mũare ĩsibicũ yiguĩji Dios, yiyijũ Jesús ĩnare.

¹³ ‘Cocati mani ẽjarã jũarãre cũdi masibeã mani. Jũarã ĩna ñaja sĩgũre queno ti maicõri, gãjire ti tudirã yirãji mani. Sĩgũre queno cũdirã yirãji mani. Gãjire queno cũdimena yirãji mani. Iti robo bajiroti Diore mani cũdija, niyerujũare bũto tũoĩamenaji mani. Niyerure riti mani bũto tũoĩaja Diore queno cũdisabeã mani, yiyijũ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

¹⁴ Ito bajiro Jesús ĩ bũsija, fariseo gaye tũoĩarã tũo rujiyijarã. ĩna ñayijarã niyerure bũto mairã. Ito bajiri Jesure aja tudiyi-

jarã ãna. ¹⁵ Ito bajiro ãna aja tudi rujija ticõri, ado bajiro yiyijũ Jesũs ãnare:

—Masa ãna tiro riojo riti, “Queno yirã ña gũa”, yiboja mũa. Ito bajiro mũa tũoĩabojarisẽ masicõguĩji Diojũama. “Ñasarise ña”, masa ãna yi tũoĩabojarisẽ, ñasarise meje ña, Dios ĩ tija, yiyijũ Jesũs ãnare.

Dios ĩ rotirise ñatĩñaroti ña, Jesũs ĩ yire gaye

¹⁶ Juan masare ĩ riasoroto riojũa, Dios ĩ rotirise, ito yicõri ĩre goti ĩsiri masa ãna ucare gaye riti ñayijũ maji masa ãna tũoroti. Ito bero adi rumũriama, “No ĩre tũorũnũrãreti ĩ rotirojũ miojugũ yiguĩji Dios”, yi riasore gaye ña ĩja. Jãjarã ado bajiro tũoĩabojarãji mũa: “Yũrioti ado bajiro yũ yija Dios ĩ rotirojũ ejagũ yigũja yũ”, yi tũoĩabojarã jãjarã ñama, yiyijũ Jesũs ãnare.

¹⁷ Adĩ tuti adi macãrucũro cũni coji jedibetoja. Ito yicõri Dios ĩ rotirise cũni jedibeto yiroja. Ñatĩñaroti ña Dios ĩ rotirise, yiyijũ Jesũs ãnare.

Manojore jidicãre ma, yi Jesũs ĩ riasore gaye

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

¹⁸ Sĩgũ ĩ manajo ñasũogo rãca isore jidicãcõri gajeo rãca ĩ manajo cutibojaja isore ajegũ yiguĩji ĩocũ. Ito yicõri ĩ cõarore gãji ĩ manajo cutija, iso rãca ajegũ yiguĩji ĩocũ cũni, yiyijũ Jesũs ĩ rãca riasotirãre.

Niyeru jaigũ ñabojarũ jeame ãjũrojũ ñeñaro ĩ tõbũjare gaye

¹⁹ Mũcana gaje ado bajiro gotiyijũ Jesũs ãnare:

—Sĩgũ niyeru jaigũ quenarise yutabujuri sãñagũ ñayijũ. Co rumũ ruyabeto ĩ ãmoro bajiro ĩ ya niyerure aje batesotiyijũ ĩ. ²⁰ Ito ĩ baji ñaroca sĩgũ Lázaro wame cutigũ ñayijũ bojoro bũjagũ. Bũto rujuri camĩ cutigũ ñayijũ ĩ. Ito bajicõri niyeru jaigũ ya, soje tũ macũjũ rujiyijũ. ²¹ Niyeru jaigũ ĩ bagorise barocũ, ito rujibojayijũ Lázaro. Ito ĩ rujiroca yaia ejacõri, ĩ ya camire weroyjarã. ²² Co rumũ bojoro bũjagũ godayijũ. ĩ godarocati, ángel mesa ãmi wayijarã ĩre Abraham tũ Diore tũorũnũrã ãna ñarojũ. Ito bero niyeru jaigũ cũni godacoayijũ ĩja. Ito bajiri ĩre yujeyjarã masa. ²³ Diore tũorũnũbicũ ñari ñeñaro yigoana ãna ñarojũ ejacõri bũto tõbũjayijũ niyeru jaigũ ñabojarũ. Ito bajiro tõbũja ñagũ sõjũ Abraham ñayorũre ti bũjayijũ ĩ. Ito bajiri Lázaro ĩ rãcãjũ ĩ ñaja ti bũjayijũ. ²⁴ Ito bajiri ado bajiro oca sẽoro bũsibojayijũ ĩ: “Ñicũ Abraham yũre ti maiña mũ. Adojũ jeame ãjũrojũ ñeñaro tõbũja yũ. Ito bajiri Lázarore cõaña, ĩ ya ãmo wãsoa ide yicõri yũ ya ñemero ide weogũ wadijaro. Ito yija jabeto tujari seyoa yũ”, yibojayijũ ĩ Abrahamre. ²⁵ Ito ĩ yibojarocati ado bajiro cũdiyijũ Abraham ĩre: “Tũoya yũ janami mũ. Catigũ queno ñacãcũ mũãma. Lázaroreama ĩ catibojaja queno ejabiticũ. Ito bajiri adojũ queno ñagũ yami ĩ. Mũãma

ñeñaro tōbujagu ya mu itoju. ²⁶ Mani watojoe ũmari goje eyari goje ña. Ito bajiri no yi masia ma manire”, yiyiju ĩ, niyeru jaigu ñabojare. ²⁷ Ito bajiro ĩ yija tucōri, ado bajiro cadiyiju ĩ: “Tucōya yu ñicu mu. Lázaro ado ĩ eja masibeja, cana taju wajaro. ²⁸ Itoju ñarāji yu ñarā, yu ocabaji mesa. Co djamocō ñarāji ĩna. ĩnare gotigu wajaro ĩ, ado ñeñaro tōbujarajumu ĩna ejabe yirocu”, yiyiju ĩ Abrahamre. ²⁹ Ito ĩ yija tucōri, ado bajiro yiyiju Abraham: “Moisés ñayoru ĩ ucayore, ito yicōri Diore goti ĩsiri masa ĩna ucare ñacā ĩnare. Itijua tuorūnuruja ĩnare”, yiyiju Abraham ĩre. ³⁰ “Meje ñicu, sīgū godana wato gagu wacōri ĩ gotija tucōri, ñeñaro ĩna yirise jidicārā yirāji ĩna”, yiyiju ĩ. ³¹ Ito ĩ yija tucōri: “Moisés ñayoru ĩ gotire gaye ito yicōri Diore goti ĩsiri masa ĩna ucare gaye ĩna tuorūnabeja, godarā wato ñagū mucana caticōri ĩ gotibojaja, tuorūnūmena yirāji ĩna ĩre cani”, yiyiju Abraham niyeru jaigu ñabojare. Ito bajiri Dios ñaro mua eja āmoja catirāti ñeñaro mua yirise jidicācōri Diore tuorūnūña, yi gotiyiju Jesús ĩ rāca riasotirāre.

17

Ñeñaro mua yi uyaja guijorise ña, yi Jesús ĩ riasore gaye (Mt 18.6-7,21-22; Mr 9.42)

¹ Mucana tūdi busigu ado bajiro yiyiju Jesús ĩ rāca riasotirāre: —Co gumu guyabeto mani ñeñaro yitoni usirioro yi codeami rāmá. Mani ñeñaro yitoni usirioro yigu ñeñaro tōbujagu yiguji. ² Jane yure tuorūnūsuorā ñeñaro ĩna yiroca yigu, ñeñaro tōbujagu yiguji ĩ. Ito bajiri ĩ ya āmumaju gūtagā rācuricā sia yocōri riaca jajosaju rucōaja quena ĩre. ³ Itire queno tūoña masiña mua.

¹ Sīgū mua yagu ñeñaro ĩ yija, “Dios tiro riojo queno yibea mu”, yiba ĩre. Ito bajiro mua yija tucōri, ĩ ñeñaro yirise ĩ jidicāja, “Mu ñeñaro yirisere ācabojoa gua”, yiba ĩre. ⁴ Co gumure juā āmojenocō muare ñeñaro sīgū ĩ yija, “Muare ñeñaro yibu yu”, ĩ yija tucōri, “Mu ñeñaro yirisere ācabojoa gua”, yiba ĩre, yiyiju Jesús.

Yure mua tuorūnūja mua āmoro bajiro rētarō yiroja, yi Jesús ĩ riasore gaye

⁵ Co gumu ado bajiro yiyijarā Jesús rāca riasotirā ĩre: —Mure tuorūnūa gua. Ito bajibojarcoti buto busa gua mure tuorūnūroca yiya, yiyijarā ĩna Jesure.

⁶ ĩna ito yija:

—Jabetacā yure mua tuorūnūja, jaibiti aje mostaza aje robo bajiro yure mua tuorūnūja, mua rotiro bajiroti bajiroja. Ito bajiri, yucugu Sicómoro wame cutiricure ado bajiro roti masirāji mua: “Mumāsiti rudu wacōri itajura gudarecoju rūgōña”, yi

rotirāji m̄ua. Ito bajiro m̄ua rotiro bajiroti yiroja itigu yucugu, yure m̄ua tuor̄n̄aja, yiyiju Jesús ĩnare.

Ī ĩju rotiro bajiroti moari mas̄ ĩ c̄dija quena, Jesús ĩ yire gaye

7-9 Gaje ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:

—Sīgū m̄uare moa ĩsiri mas̄ ovejare tir̄n̄ac̄ōri ĩ t̄adi ejaja, m̄ua r̄ioj̄aj̄ua bas̄obiqūji. Ado bajiro ĩre rotirā yirāji m̄ua: “Bare meni ĩsiña ḡuare. Ito yic̄ōri ḡua ba rujiroca ḡuare codeya m̄. Ḡua ba t̄ioja beroj̄ua m̄ baja quena”, yi rotirā yirāji m̄ua. “Iti ña yu ya moare”, yi tuoñac̄ōri m̄ua rotiro bajiroti yigu yiguji. Ito bajibojarocati biyaro goroama, “Queno ya m̄”, yimena yirāji m̄ua ĩre. ¹⁰ Ito bajiroti m̄ua c̄ani Dios ĩ rotirisere c̄adibojarāti, “Ñasarā meje ña mani. Mani ĩju ĩ ñaja c̄adir̄uja manire. Ititi ña, mani ya moare”, yir̄aja m̄ua, yiyiju Jesús ĩnare.

J̄ua d̄ujamoc̄o ruju cami jogarāre Jesús ĩ yisioire gaye

¹¹ Jerusalénju wac̄u Galilea sita r̄etac̄ōri, Samaria sitaju ejayiju Jesús. ¹² Iti sita, c̄uto ĩ ejaroca j̄ua d̄ujamoc̄o ĩm̄ua wadic̄ōri s̄o busaju tujayijarā. Ruju cami jogarā ñayijarā ĩna. ¹³ Ado bajiro yi awasāyijarā ĩna Jesure:

—Jesús ḡua ĩju, ḡuare ti maiña, yi awasāyijarā ĩna.

¹⁴ ĩnare tic̄ōri ado bajiro yiyiju Jesús:

—Wasa paiare, m̄ua ya ruju ĩ totēña, yiyiju ĩ ĩnare.

Ito ĩ yijare wayijarā ĩna. ĩna was̄orocati ĩna ya cami yaticoayiju. ¹⁵ Sīgū ĩna r̄aca gaḡu ĩ ya cami yatija tic̄ōri: “Yure queno yami Dios. R̄etoro masigū ñami Dios”, yi t̄adi wayiju ĩ Jesús t̄uj̄uare. ¹⁶ Jesús t̄u ejac̄ōri rijomunigāna ñini r̄uj̄uyiju ĩ. Ito yic̄ōri ĩ ya rio sitaju muquea ruju wayiju, “Queno ya m̄”, yiroc̄u. Judio mas̄ meje ñayiju ĩ. Samaria sita gaḡuj̄ua ñayiju. ¹⁷ ĩ ejaja tic̄ōri, ado bajiro yiyiju Jesús ĩre:

—J̄ua d̄ujamoc̄o cami cutir̄are yisioju yu. ¿Noju ñati ḡajerā m̄ r̄aca ḡana? ¹⁸ ¿M̄u Samaria sita gaḡu sīgūti, “Queno yami Dios”, yiroc̄u gotigu wadiri m̄? yiyiju Jesús ĩre.

¹⁹ Ito yic̄ōri gaje ado bajiro yiyiju ĩ:

—W̄m̄uña, wasa. “Jesús yure yisioju yiguji”, yi m̄ tuoñajare, m̄ ya cami yaticoaju, yiyiju Jesús ĩre.

¿Noc̄ata masare Dios ĩ miojuri r̄um̄u ejaro yirojada? yi Jesure ĩna seniñare gaye

(Mt 24.23-28,36-41)

²⁰ Co r̄um̄u fariseo gaye tuoñarā, ado bajiro yi seniñayijarā Jesure:

—Īre tuor̄n̄ar̄e ĩ rotiroju Dios ĩ miojuri r̄um̄u, ¿noc̄ata ejaro yirojada? yi seniñayijarā ĩna Jesure.

ĩna ito yija tuoçōri, ado bajiro c̄adiyiju Jesús:

—Īre tʷorūnūrāre Dios ĩ miojuja, masa jeyaro recoti mani tiriseoni meje ñaroja. ²¹ Diore tʷorūnūrā mʷa ñaja, mʷa ya ʷsijʷ ñacāguŋji ĩja. Ito bajiri, “Recoti ado ña. Ōjʷ ña ĩ rotiro”, yi masiña ma, mani ya ʷsijʷ ĩ ñajare, yiyijʷ Jesús fariseo gaye tʷoĭarāre.

²² Īnare ĩ bʷsija bero ĩ rāca riasotirāre, ado bajiro yiyijʷ Jesús: —Yʷ ña Dios Macʷ, Masa Rĭjorʷ. Co rʷmʷ yʷre ti āmobojarā yirāji mʷa. Ito bajibojarāti yʷre ti bʷjamena yirāji mʷa. ²³ “Ado ñami Jesús”, ĩna yija, “Ō ñaguŋji gajea Jesús”, yibojarā yirāji masa mʷare. Ito bajiro ĩna yija ĩna rāca sʷya wabeja. Macʷ yigʷja yʷ itojʷ. ²⁴ Ūmacūjʷ gaye bʷjo borea yirise iti busu bataja masa jeyaro tirā yirāji. Ito bajiroti bajiro yiroja Masa Rĭjorʷ ñacōri, yʷ tʷdi ejari rʷmʷ. Masa jeyaro tirā yirāji ĩna, yʷ ito bajija. ²⁵ Iti riojʷa adojʷ ñagū, bʷto ñeñaro tōbʷjagʷ yigʷja yʷ. Iti rʷmʷri masa tirā yirāji yʷre. ²⁶ Noé ñayorʷ ĩ catiroca masa Diore rācʷbʷobitiyoñi. Ito bajiro bajirā yirāji masa, yʷ Masa Rĭjorʷ yʷ tʷdi ejari rʷmʷ. ²⁷ Noé ñayorʷ ĩ ñaroca masa idirātibe, barātibe, manajo catirātibe ito yicōri ĩna rĭa romiare manʷjʷ bosarātibe yi ñayjarā ĩna. “Manire ruyuriobiquŋji Dios”, yi tʷoĭa ñayjarā ĩna. Ito bajiro ĩna baji ñabojaroca riti, cumajʷ sājayijʷ Noé ñayorʷ. Cumajʷ ĩ sājaja bero rujayijʷ. Ito bajiri ñarocōti goda jedicoayjarā ĩna. ²⁸ Ito bajiroti rētayijʷ Lot ñayorʷ ĩ ñaroca cʷni. Ī ñajacʷ ĩ ñaroca ado bajiro bajiyjarā ĩna. Barā, idirā, waja gāmerā, gājerāre ĩsirā, ito yicōri wiri meni ñacōayjarā ĩna. “Manire ruyuriobiquŋji Dios”, yi tʷoĭa ñayjarā ĩna. ²⁹ Ito bajiro ĩna baji ñaroca ĩna ñari cʷto Sodoma wame catiri cʷtoire budigoyijʷ Lot. Lot iti cʷto ĩ budigoja bero ūmacūjʷ gaye jea azufre wame catirise queoyijʷ Dios. Ito yicōri gūta ʷjʷrise cʷni queoyijʷ. Ito bajiri ñarocōti ʷa jedicoayjarā ĩna ĩja. ³⁰ Ito bajiroti bajiro yiroja, yʷ Masa Rĭjorʷ yʷ goaŋori rʷmʷ cʷni. Ito bajiro yʷ goaŋori rʷmʷ Diore rācʷbʷorā meje ñarā yirāji masa, yiyijʷ Jesús ĩnare.

³¹ Yʷ tʷdi ejari rʷmʷ sĭgū wi rijogodo ĩ bʷa ñaja, ĩ ya gajeoni āmigū ruji wabitirʷjaguŋji ĩ. Ito yicōri sĭgū ĩ ya weseca ĩ moaroca yʷ tʷdi ejaja, ĩ ya gajeoni āmigū wacʷ tʷdi wabitirʷjaguŋji ĩ cʷni. ³² Lot manajo ñayore bajire gaye tʷoĭaña mʷa. Iso ya gajeonire tʷoĭa jidicā āmobisijo iso. Ito bajiri godayijo iso. ³³ No ĩ catirise maibojagʷti godagʷ yiguŋji. Ito bajibojarocati yʷre tʷorūnūgū, yʷ oca ĩ gotija tʷo junisinicōri, ĩna sĭagūama catitĭñare gaye bʷjagʷ yiguŋji.

³⁴ Co rʷmʷ yʷ ejari rʷmʷ jūarā ĩna caniroca ejagʷ yigʷja yʷ. Jūarā ĩna canibojarocati sĭgūre āmigū yiguŋji Dios. Ito yicōri gājire rʷacōgū yiguŋji. ³⁵ Romia jūarā coro tʷ oe rujirā yirāji. ĩna ito bajibojarocati sĭgōre āmigū yiguŋji Dios. Ito yicōri gajeore rʷacōgū yiguŋji. ³⁶ Jūarā ūmʷa wesecajʷ moa ñarā yirāji. Ito

bajibojarocati sīgāre āmigū yiguīji Dios. Gājire ruacōgū yiguīji, yiyijū Jesús ī rāca riasotirāre.

³⁷ Ito bajiro ī yija tūocōri, ado bajiro ĩre seniñayijarā ĩna:

—¿Nojū rētarō yirojada iti? yī seniñayijarā ĩna mani Ūjare.

Ado bajiro goti masiore ocana cūdiyijū Jesús ĩnare:

—Rujū jogarise iti ñaro itojū minijuarā yirāji yuca. No masa ĩna ñeñaro yirojū, ito bajiro rētarō yiroja, yiyijū Jesús ĩnare.

18

Oca quenori masū tū wajeago iso ejasotire gaye

¹ Diore būsī jidicāmenati buto būsā oca sēojaro yirocū, ado bajiro goti masiore ocana gotiyijū Jesús ĩnare:

² —Cūtoju ñayijū sīgā oca quenori masū. Diore gūbisijū, ito yicōri masare cūni rūcūbūobisijū ī. ³ Iti cūtoju sīgō ñayijo manujū godagoro. Coji meje oca quenori masū tū ejasotibojay-ijo iso, “Mū rāca oca cūtigujūare seti ña”, ī yitoni. ⁴⁻⁵ Biyaro iso ejasotibojarocati, isore boca āmibisijū oca quenori masū. Biyaro iso ejaja ticōri, ado bajiro tūoñayijū ī. “Yū isore tirūnūbeja biyaro ejasotigo yigōji iso. Ito yicōri bogagū yigūja yū. Ito bajiri Diore gūibitibojaguti, masare cūni rūcūbūobitibojaguti isore ejabūacūja yū, yūre iso ūsirioro yī rētocūme yirocū”, yī tūoñayijū oca quenori masū, yī oca gotiyijū Jesús ī rāca riasotirāre.

⁶ Ito yicōri mūcana mani Ūjū ado bajiro gotiyijū:

—Ñeñaro yigū ñabojaguti isore bogagū ejabūayijū oca quenori masū. ⁷ ¿Dios ñarāre ūmūa, ñami cūni ĩna josaja, ĩnare tirūnūbiquījida? ¿Ito yicōri yoari ĩnare ejabūabiquījida? ⁸ Ado bajirojūa mūare ya yū. Yoari mejeti ĩnare ejabūagū yiguīji. Yū Masa Rījorū adi sitajū tūdi ejagū yigūja mūcana. ¿Adojū yū tūdi ejaroca yūre tūorūnūrā ñarā yirājida maji? yiyijū Jesús ĩnare.

“Ñasarā ña gūa”, yibojarāre ñasamena ĩna ñaroca yigū yiguīji Dios, Jesús ī yire gaye

⁹ “Gājerā rētoro queno yirā ña gūa”, yī tūoñacōri, gājerāre ti tudirāre ado bajiro oca goti masioyijū Jesús ĩnare:

¹⁰ —Co rūmū ūmūa jūarā Dios ya wijū Diore būsirā wayijarā. Sīgū ī rāca gagū fariseo gaye tūoñagū ñayijū. Gāji ūjarāre yiarī waja seni ĩsotiri masū ñayijū. ¹¹ Fariseo gaye tūoñagū rūgōcōri, ado bajiro Diore būsijijū: “Gājerā bajiro bajigū meje ña yū. Riniri masū meje ña yū. Ñeñaro yiri masū meje ña yū. Gāji manojo rāca ajegū meje ña yū. Ito yicōri āni bajiro bajigū meje ña yū. Ī ñami ūjarāre yiarī waja seni ĩsiri masū. ĩre bajiro bajigū meje ñacōri, ‘Queno ya Dios mū’, ya yū. ¹² Co semana rūyabeto jūa rūmū mūre rūcūbūogū babicū riti būsīsotia yū mūre. Ito yicōri jeyaro yū būjarise jabeto mūre ĩsīsotia yū”, yī

basiyija ĩ Diore. ¹³ Ito bajiro ĩ yiroca ujarāre yiari waja seni ĩsiri masuama bojori bujagu jacajua riti ti wa rūgūcoayija. Buto bojori bujacōri soje tujū tujayija ĩ. Diore ado bajiro basiyija ĩ: “Dios yure ti maiña. Ñeñaro yi jaigu ña yu”, yiyija ĩ, yi gotiyija Jesús ĩnare.

¹⁴ Ado bajiro muare gotia yu. Ujarāre yiari waja seni ĩsiri masu, ito bajiro Diore ĩ basija, ñeñaro ĩ yirisere ācabojoyija Dios. Ito bajibojarocati fariseo gaye tuoġagūreama ĩ ñeñaro yirise ācabojobisija Dios. No, “Gājerā rētoro ñasarā ña gua”, yibojarāre ĩna ñasamena ñaroca yigu yiguġi Dios. Ito yicōri, “Ñasarā meje ña gua”, yirāreama, ñasarā ĩna ñaroca yigu yiguġi Dios, yiyija Jesús ĩnare.

Rĩacare queno yijaro Dios, Jesús ĩ yire gaye
(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵ ĩna rĩare Jesús ĩ moaġatoni āmi ejayijarā masa ĩ tujū. Ito bajiro rĩacare ĩna āmi ejaja ticōri, “Āmi wadibesa”, yiyijarā Jesús rāca riasotirā. ¹⁶ Ito bajiro ĩna yija tuocōri, ado bajiro yiyija Jesús:

—Rĩacare rēobesa, yu tu wadijaro ĩna. Rĩaca ñama yure queno tuorūnarā. ĩna robo yure queno tuorūnarāre riti ĩ rotiroju miojugū yiguġi Dios. ¹⁷ Riti muare gotia yu. Rĩaca queno cudi āmoama Dios ĩ rotirisere. No rĩaca ĩna cudiro bajiro cudi āmobicati Dios ĩ rotiroju ejabiquġi, yiyija Jesús ĩnare.

Gajeonire buto maisabeja quena, Jesús ĩ yire gaye
(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Sīgū judio masa uju Jesure ado bajiro seniġayija:

—Yu Uju queno yigu, ¿no bajiro yicōri catitĩñare gayere bujagu yigujada yu? yiyija ĩ Jesure.

¹⁹ Ito bajiro ĩ yija tuocōri:

—¿No yija queno yigu yati mu yure? Sīgū ñami queno yigu. ĩti ñami Dios. ²⁰ Dios ĩ rotirise masigū ña mu: “Gāji manajo rāca ajebitiruja mu. Gājire sġabitiruja mu, rinibitiruja, gājerāre rao gotibitiruja, ito yicōri mu jacasabatiare rūcuboruja mu”, yiyija Jesús ĩre.

²¹ Ito bajiro ĩ yija ado bajiro cudiyija ĩ Jesure:

—Ñarocōti itire macuacā ñagūju cudisucū yu, yiyija ĩ Jesure.

²² Ito ĩ yija ado bajiro cudiyija Jesús:

—Jabeto ruya maji queno Diore mu cudi jeoroti. Ñarocōti mu cudi jeo āmoja, ado bajiro yiya. Jeyaro mu rucorise gājerāre ĩsi jeocōña. Ito yicōri iti waja bujacōri bojoro bujarāre ĩsiña. Ito bajiro mu yija, ũmacūju queno bujagu yiguja mu. Ito bajiri yu gotirise cudiya. Ito yicōri yu rāca waya, yiyija Jesús ĩre.

²³ Ito bajiro Jesús basija tuocōri, buto bojori bujayija ĩ. Gajeoni jaigu ñacōri itire buto maiyija. Ito bajiri Jesús basire

tuočōri bojori bujaguti wayijū ī. ²⁴ Ī bojori bujaja ticōri, ado bajiro yiyijū Jesús ī rāca riasotirāre:

—Niyeru jairā Dios ī rotirojū josari bero ejarā yirāji īna. ²⁵ Gawa jotaga yuta jiosōrajūre, camello queno sāja masibiquīji. Iti robo bajiroti Dios ī rotirojū queno eja masisabiquīji niyeru jaigū, yiyijū Jesús īnare.

²⁶ Ito bajiro ī yija tuočōri, ado bajiro yiyijarā īna:

—¿Ito yija noajūa Dios ī űarōjū ejarā yirājida? Riti mū yijama sīgū ejabiquīji gajea, yiyijarā īna Jesure.

²⁷ Īna ito yija tuočōri, ado bajiro yiyijū Jesús mūcana:

—Masamasiti yiado ma itire. Dios sīgūti jeyaro yi masiguīji. űejūa josarise manoja īre, yiyijū Jesús īnare.

²⁸ Ito bajiro ī yija tuočōri, ado bajiro yiyijū Pedro Jesure:

—Gūa űjū, mū rāca warona jeyaro gūa rucorisere jidicācu gūa, yiyijū ī Jesure.

²⁹⁻³⁰ Ito yija Jesujūama ado bajiro cūdiyijū:

—Riti ya yū mūare. “Dios űami mani űjū”, yi goti ucuroña, īna ya wī, īna jacūsabatia, īna manojosāromia, ito yicōri īna rīare cūni īna cū waja, queno waja bujarā yirāji īna. Ito yicōri űmacūjū Dios tūjū catitīnarā yirāji īna, yiyijū Jesús īre.

Yūre sīarā yirāji, Jesús ī yi būsīsūsare gaye

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Ito ī yija bero jūa gūbojeno űarā, ī rāca riasotirāre ricati būsā ji wayijū Jesús īnare būsīroca. Ito yicōri ado bajiro yiyijū ī īnare:

—Adocāta Jerusalénjū warā ya mani. Itojū mani ejaroca jane mejejū Diore goti īsiri masa īna ucado bajiroti rētarō yiroja Masa Rījorūre. ³² Gaje masa īre īna űiatoni, mani masati īre oca menirā yirāji. Īre űiacōri aja tudirā yirāji īna. Ito yicōri īre tiberā yirāji īna. Īre go ide eobate gurā yirāji īna. ³³ Īre jarā yirāji īna. Ito yicōri īre sīarā yirāji. Īre īna sīabojarocati űdia rāmū bero godana wato űabojaguti mūcana tūdi catigū yiguīji ī, yiyijū Jesús īnare, īre rētaroti gaye tuoīa yugū.

³⁴ Ito bajiro ī gotibojarocati tuo masibisijarā īna. “Iti gayere būsīguīji”, yi masibisijarā īna. Ito bajiri ī būsīrise queno tuo masibisijarā īna.

Cajea macūre Jesús ī yisioire gaye

(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Jericó ejagū wagū ī yiroca ma tū sīgū cajea macū rujijijū. Ito ma tū rujicōri masa īre ti maitoni masare josayijū. ³⁶ Jājarā masa īna rētaja tuočōri, “¿No bajiatī?” yiroca seniīayijū ī.

³⁷ Ito ī yija:

—Jesús Nazaret gagū rētagū wagū yami, yiyijarā īna.

³⁸ Īna ito yija tuočōri, awasāyijū ī:

—Jesús, David ñayoru janerābatia janami, yure ti maiña mu, yi awasāyiju.

³⁹ Īre rētasuorā, “Awasābesa mu”, yibojayijarā ĩna ĩre. Ito yibojarocati buto busa awasāyiju ĩ:

—David ñayoru janerābatia janami yure ti maiña mu, yi awasāyiju ĩ.

⁴⁰ Ito tucōri tuja rügāyiju Jesús. Ito yicōri, “Cajea tibicure āmitēña”, yi ñucayiju. ĩ tu ĩ ejagu wagu yiroca, ado bajiro seniñayiju Jesús cajea macure.

⁴¹ —¿No bajiro mure yu yire āmoati mu? yiyiju ĩ ĩre.

—Yu Ūju mucana tūdi cajea ti āmoa yu, yiyiju ĩ Jesure.

⁴² Ito ĩ yija tucōri:

—Mucana tiya mu. “Jesús yure yisogu yiguñji”, mu yi tūōñajare, tūdi mu cajea tiroca ya yu, yiyiju Jesús ĩre.

⁴³ Ito ĩ yirocaci cajea macu ñabojaru ticoayiju ĩja. Ito yicōri Jesús rāca wacu, “Buto rētoro masigū ñami Dios”, yi wanu quena wayiju ĩ. Jājarā masa ito bajiro iti rētaja ticōri, “Queno yigu ñami Dios”, yi wanu quena wayijarā ĩna cuni.

19

Jesure Zaqueo ĩ ti āmore gaye

¹ Ito yija bero Jericóju ejayiju Jesús ĩja. Ito yicōri iti cutoju wa ucuyiju Jesús. ² Iti cuto gagu sigū niyeru jaigu ñayiju, Zaqueo wame cutigu. Ūjarāre yiari waja seni ĩsiri masa ūju ñayiju ĩ. ³ ĩ Zaqueo Jesure buto ti āmoyiju. Ito bajibojarocati ūmabicu ñari, masa ĩna jājarā ñajare Jesure ti buñabisiju ĩ. ⁴ Ito bajiri masa riojuā ūmaquedi wacōri, ma tu rügōricure Sicómoro wame cutiricure mūja jeayiju Zaqueo Jesús ĩ rētaja tirocu. ⁵ Ito rēta wacu ti mucōri ado bajiro yiyiju Jesús Zaqueore:

—Zaqueo coji ruji waya mu. Jane mu ya wi tuja āmoa yu, yiyiju Jesús ĩre.

⁶ Jesús ito bajiro ĩ yija tucōri, ejoriti ruji wayiju ĩ. Ito yicōri wanare rāca Jesure boca āmicōri, ĩ ya wiju āmi wayiju. ⁷ Zaqueo rāca Jesús ĩ waja ticōri, ĩre busituyijarā masa. “Ñeñaro yi jaigu ya wi tujagu wami”, yirona busiyijarā ĩna. ⁸ ĩ ya wiju Jesús ĩ ñaroca, ado bajiro yiyiju Zaqueo Jesure:

—Yu Ūju, tite mu. Bojoro bujarāre gudarecona yu rucorisere ĩnare ĩsi batogu yigūja yu. Yu ruo āmigoanare juariajiricō ĩnare judacōagū yigūja yu, yiyiju ĩ Jesure.

⁹ Ito ĩ yija tucōri, ado bajiro yiyiju Jesús:

—Mu ñeñaro yirise mu jidicāja ticōri, mu ñarāre, mure cuni masogū yiguñji Dios, ya yu mure. Ñeñaro yigu ñari mu ñicu Abraham ñayoru Diore ĩ rucubuoado bajiro yibiticu mu maji.

¹⁰ Mure bajiro jeame ujuroju wabonare masori masu wadia yu. Yu ña Masa Rijoru, yiyiju Jesús ire.

*Moa isiri masa gaye Jesús i goti masiore oca
(Mt 25.14-30)*

¹¹ Ito bajiro Jesús i yi ñaroca i busirise tuo ñayijarã masa. “Yoari mejeti Jerusalenju mani ejaja beroti, ire tuorũnũrãre i rotiroju miojusũogu yiguji Dios”, yi ña tuõlãbojarisere masicõyiju Jesús. ¹² Ito bajiri goti masiore ocana ado bajiro yiyiju Jesús ñare:

—Sĩgũ ñasari masa rãca gagu ñayiju. Sõju gaje sitaju wayiju i, “Mu ya sita uju ñama mu”, gãji ire yitoni. ¹³ I waroto riojuã juã dũjamocõ ire moa isiri masare jiyiju i. Sĩgũ ruayabeto ñare niyeru tiri bũto waja cutirise isiyiju i. Ito yicõri ado bajiro rotiyiju i ñare: “Ito yu waroca riti adi niyeruna moacõri jai busaro niyeru buja isĩña muã yure”, yiyiju i ñare. ¹⁴ I ya sita gãna ti teyijarã ire. Ito bajiri i beroti masa cõayijarã ña. “Ani gũã uju ñare amobea gũã”, ña yi gotitoni ñare cõayijarã ña. ¹⁵ Ito bajiro ña yibojarocati gaje sita gagu uju ire wame yiyiju. “Mu ya sita uju ñama”, i yija bero, i ya sitaju tũdi wayiju i mũcana. Itoju tũdi ejacõri, i ya moari masare jiyiju i. “¿Yu niyeru cũ warena, nocõ jairo niyeru buja remoyijari ña?” yirocu, ñare jiyiju i. ¹⁶ Ña ejaja ticõri, cajero gagure seniĩasũoyiju i: “¿Nocõ jairo niyeru buja remori mu?” yiyiju i ire. Ito i yija tuocõri: “Yu uju mu ya niyeruna juã dũjamocõti mũcana tũdi buja remomu yu”, yiyiju i. ¹⁷ Ito yija tuocõri, ado bajiro cũdiyiju i uju ire: “Queno yiyija mu. Queno yure moa isigũ ña mu. Jabetacã yu mure rotija, ñaro bajiroti yure cũdiyija mu. Ito bajiri juã dũjamocõ cutori tirũnũrocũre cũã yu mure”, yiyiju i ire. ¹⁸ I bero gãji ado bajiro yiyiju i ujure: “Yu uju, mu ya niyeruna co dũjamocõti buja remomu yu”, yiyiju i ire. ¹⁹ Ito i yija tuocõri, ado bajiro yiyiju i uju: “Mu yure queno cũdire waja co dũjamocõ cutori tirũnũgũ ya mu”, yiyiju i ire. ²⁰ I bero gãji mũcana i tu ejayiju. “Yu uju, ado ña mu ya niyeru. Resurona gũmacõri seocu yu itire. ²¹ Mure tuo gũicu yu. Oca seõgũ ña mu. Gãjerã ña otebojareti emagũ ña mu. Ito yicõri gãjerã ña bujaboreti emagũ ña mu. Ito bajiri mure masicõri mure tuo gũicu yu”, yiyiju i, i ujure. ²² Ito bajiro i yija tuocõri, ado bajiro yiyiju i uju: “Yure queno moa isigũ meje ña mu. Janeti yure mu busigorisenati, mure seoro yigu ya yu. ‘Seoro yigu ña mu. Ito yicõri gãjerã ya otere emagũ ña mu. Ito yicõri gãjerã ye ñaboreti emagũ ña mu’, yiyija mũgo yure. ²³ Ito bajiro yi masibojaguti, ¿no yija yu ya niyerure jai busaro buja remora wiju cũbiticati mu? Mũcana yu ya wiju tũdi ejacõri jai busaro niyeru ti tũdi eja amobojacu yu”, yiyiju i uju ire. ²⁴ Ito yicõri

gãjerã itijũ ñanare ado bajiro rotiyijũ ã: “Í rucoriti niyerutire êmaña mua. Ito yicõri jua ðujamocõ rucogũre ãsiña mua”, yiyijũ ã ñnare. ²⁵ Í ito yija tucõri: “Tite gũa ujũ. Jua ðujamocõ niyeru ñacã ãre”, yiyijarã ãna ãre. ²⁶ Ito yija ãna ujũ ado bajiro cudiyijũ: “Tite. Ado bajiro mũare gotia yũ. No yũre queno moa ãsigũre jai busaro ãre ãsi remogũ yigũja yũ. Ito bajibojarocati no queno yũre moa ãsibicũreama ã rucoriseacãti êma jeocõcũja yũ. ãre êmacõri gãji yũre queno moa ãsigũre ãsigũ yigũja yũ. ²⁷ Ito yicõri ujũ yũ ñare ãmobitianare, adojũa ãmi waya ñnare. Ito yicõri, yũ tiro riojo ñnare sãña”, yiyijũ ujũ ã ya moari masare. Ito bajiri iti oca tucõri Diore mani queno moa ãsija quena, yi oca goti masioyijũ Jesũs masare.

Jerusalénjũ Jesũs ã ejare gaye

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸ Ito ã yija bero, Jerusalénjũ wayijũ Jesũs mucana. ²⁹ Í waro riojo Olivos wame cutiri turia ñayijũ. Iti turia judo jua cuto ñayijũ. Betfagé, ito yicõri Betania wame cutiri cutori ñayijũ iti. Í ejaroto riojũa jũarã ã rãca riasotirãre cõayijũ ã. ³⁰ Ado bajiro yiyijũ ã ñnare:

—I cutojũ wasa. Ito ejacõri burro, ãna sia rãgõgũre bujarã yirãji mua. Sãgũ masũ mujã jeaãña macũ ñaguãji maji. ãre õjacõri ãmi wadiba. ³¹ Sãgũ mũare ã seniãaja: “¿No yirã ãre õjati mua?” ã yija, ado bajiro gotiba ãre: “Mani Ujũ ãre ãmoami”, yiba ãre, yiyijũ Jesũs ã rãca riasotirãre.

³² Ito ã yija tucõri, wayijarã ãna. Ito ejacõri Jesũs ã gotiado bajiroti bujayijarã ãna ãja. ³³ Burrore ti bujacõri õjayijarã ãna. ãre ãna õjaroca ado bajiro seniãayijarã ã jãrã:

—¿No yija ãre õjati mua? yiyijarã ãna.

³⁴ ãna ito yija tucõri:

—Mani Ujũ ãre ãmoami. Ito bajiri ãre õja gũa, yiyijarã ãna.

³⁵ Ito yicõri Jesũs tãjũ ãre ãmi wayijarã ãna ãja. Jesũs tã ejacõri ãna ya yutabuju ruacõri burro joe jidi jeoyijarã ãna. Ito yicõri Jesũs ã mujã jeatoni ãre ejabũayijarã ãna. ³⁶ Í joe jesa wayijũ Jesũs ãja. Ito bajiro ã jesa waroca jãjarã ãna ya yutabujuri ruacõri ã waro riojo eyocũ yuyijarã ãna. “Gũa Ujũ ña mua”, yirona ito bajiro yiyijarã masa, ãre rucũbuorã. ³⁷ Ito bajiro wacũjũ turia judo ejayijũ, Jerusalén roja wara majũ. Ito ã ejaroca ãre rucũbuorã ado bajiro yi awasã wanũyijarã masa: “Rẽtoro quenagũ ñami Dios. Jaje tiyamani manire ãoami”, yi awasã wanũyijarã ãna, Diore rucũbuorã:

³⁸ —Quenarise ñajaro mani Ujũre. Í ñami Dios ã cũru. ãmacũjũ gãna cãni wanũ quenare rãca ñajaro ãna. Masa jeyaro Diore queno rucũbuojaro, yiyijarã ãna Jesure wanũrã.

³⁹ Jesure sɣayarã ñna rãca ñabojayijarã fariseo gaye tɔoïarã cɔni. Masa ñna ito bajiro wanɔ busija tɔocõri, Jesure ado bajiro yiyijarã ñna:

—Gɣare riasogɔ, ito bajiro mɔre busi sɣayarãre, “Busibesa mɔa”, yiya, yiyijarã fariseo gaye tɔoïarã Jesure.

⁴⁰ Ito bajiro ñna yibojarocati:

—Riti ado bajiro mɔare gotia yɔ. Yɔre ñna awasã wanɔbeja, masa ñna awasã wanɔro bajiro gũta cɔni awasã wanɔro yiroja, yiyijɔ Jesús ñnare.

⁴¹ Ito bajiro wacɔti Jerusalénjɔ ticõyijɔ ñ. Iti cɔto gãnare tɔoïacõri otiyijɔ Jesús. ⁴² Tɔoïa oticõri ado bajiro yiyijɔ Jesús:

—Wanɔ quenatĩñare buja masibojarãti ãmobisijarã ñna. Ito bajiri adocãta buja masiña ma ñnare. ⁴³ Quenabiti ramɔri ejaro yiroja ñnare. Ito bajiri ñna wajana rujabedo ñnare camotarã yirãji. Ito yicõri cojɔ rɔyabeto camotarã yirãji ñnare sïarona.

⁴⁴ Ito bajiro yicõri ñnare ruyurio jeorã yirãji. Ito yicõri ñnare sïarã yirãji. ñnare sïacõri ñna cɔto Jerusalénre dara baterã yirãji ñna. Ito bajiri ñna camotabojare gũta ñarocõti quedi-coaro yiroja. Ito bajiro rɔtarɔ yiroja, ñnare Dios boca ãmi ãmobjarocati ñna ãmobitire waja, yiyijɔ Jesús.

*Dios ya wijɔ niyeru wasoari masare Jesús ñ bucõare gaye
(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)*

⁴⁵ Ito bajiro Jerusalénjɔ ejacõayijɔ Jesús ñja. Ito bajiro ejacõri Dios ya wijɔ sãjayijɔ ñ. Ito sãjacõri waja gãmeri masare ti bujayijɔ Jesús. ñnare ti bujacõri ñnare bucõayijɔ ñ. ⁴⁶ Ito yicõri ado bajiro yiyijɔ ñ:

—Dios oca tuti ado bajiro gotia: “Yɔre rucɔbuorona yɔ ya wi sãjarã yirãji masa”, yi gotia Dios oca tuti. Mɔa ito bajiro niyeru gãmeri waja yija, riniri masa ñna rudirijɔ robo bajiro ya mɔa, yi tudiyijɔ Jesús waja gãmeri masare.

⁴⁷ Jerusalén ñagũ co ramɔ rɔyabeto Dios ya wijɔ masare riasosotiyijɔ Jesús. Ito bajibojarocati paia ɔjarã, judio masa rotirise riasori masa, ito yicõri cɔto ɔjarã cɔni ti tujabisijarã ñna. Ito bajiri ado bajiro yi tɔoïayijarã ñna: “‘Ñre seti ña’, mani yija, ñre sïarã yirãji mani”, yi tɔoïayijarã ñna. ⁴⁸ Ito bajibojarocati masama Jesure wanɔcõri buɔto busa ñre tɔorũnayijarã ñnama. Ito bajiri, “Seti ña ñre”, yi masibisijarã ɔjarã mesa.

20

*¿Ñimɔ ñ rotijare ito bajiro yati mɔ? yi Jesure ñna seniñare gaye
(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)*

¹ Co ramɔ Dios ya wijɔ masare riaso ñayijɔ Jesús. Masare Dios ñ masore gayere ñnare riaso ñayijɔ Jesús. Ito bajiro ñ riaso ñaroca paia ɔjarã ejayijarã. Ito yicõri judio masa rotirise

riasori masa, judio masa bucūrã cuni ejayijarã. ² Jesús tu ejacōri ado bajiro seniñayijarã ñna:

—¿Waja gãmeri masare mu bucōaja ñimu rotirisena ñnare bucōati mu? Ito yicōri, ¿ñimu mure cūcati ito bajiro mu yitoni? yi seniñayijarã ñna Jesure.

³ Ñna ito yija tuocōri:

—Yu cuni mure ado bajiro seniña yu. Cudiya mu cuni yure.

⁴ ¿Ñimu masare Juan ñ idé gutoni cōayijari? ¿Dios ñre cōayijarite? ¿Masa ñre cōayijarite? yi seniñayiju Jesús ñnare.

⁵ Ito bajiro ñ yija tuocōri, ñnamasiti gãmeri tuoña busiyijarã ñna:

—¿No bajiro ñre cudirujati mani? “Dios cōayiju ñre”, mani yija, “¿No yija ito bajibojarocati ñre tuorñnabiticati mu?” yigu yiguñi ñ manire, yi tuoñayijarã ñna. ⁶ “ ‘Masa cōaru ñami Juan’, mani yija, masa manire junisinicōri gūtagãna manire rea sīarã yirãji. ‘Diore yiari busiñi Juan’, yi tuoñacōri gūtagãna rea sīarã yirãji ñna manire”, yi tuoña gãmeri busiyijarã ñna. ⁷ Ito bajiro tuoñacōri ado bajiro cudiayijarã ñna Jesure:

—“Ñ ñañi masare idé gutoni cōaru”, yi masibea gu, yiyijarã ñna Jesure.

⁸ Ñna ito yija tuocōri:

—“Ñ rotirisena ya yu”, yi gotibicuja yu cuni, yiyiju Jesús ñnare.

Queno moare rujeo masimena Jesús ñ yire gaje

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Ito yicōri masare busisuyiju Jesús mucana. Ado bajiro goti masiore ocana gotiyiju Jesús ñnare:

—Sīgū ñayiju uyé wese, rugu. Gaje sita yoari warocu ñ ya uyé wesere gãjerã moari masare wasoayiju ñ. Ito yicōri yoari gaje sitaju ñayiju ñ. ¹⁰ Uyé iti rica cutiroca sīgū ñ ya moari masare cōayiju ñ, ñ ya ote ñmitoni. Iti ote coderi masa ñ wadija ticōri, ñre jañosacōyijarã ñna. Ito bajiri ñe macuti tudi wayiju ñ.

¹¹ Ito bajiro ñe macuti ñ ejaja ticōri, gãji ñre moa ñsiri masare cōayiju ñ. Iti ote coderi masa ñ ejaja ticōri, ñre tiboyijarã ñna. Ito yicōri jañosacōyijarã ñna. Ito bajiri ñ cuni ñe macuti tudi wayiju.

¹² Ñ ito bajija ticōri, gãjire cōayiju mucana. Ñ ejaja ticōri, ito bajiroti ñre cuni jañosacōyijarã ñna mucana.

¹³ Iti jeyaro bajija ticōri, ado bajiro tuoñayiju iti sita uju: “¿No bajiro yirujati yu? Ado bajiro yicuja yu. Yu macu, yu maigũre cōagũ ya yu. ñre ñna tija rucubhorã yirãji gajea”, yi tuoñaboyayiju ñ.

¹⁴ Ñ macu ejaja ticōri, ado bajiro ñnamasi gãmeri tuoña busiyijarã ñna, ote coderi masa: “Ñni ñami adi sita uju ñ godaja bero boca ñmirocu. ñre sñacacõruja, manijua bujana yirona”, yi tuoña gãmeri busiyijarã ñna. ¹⁵ Ito bajiri ñre tucõa wacōri sñayijarã ñna, yi oca goti masioyiju Jesús masare. Ito yicōri ado bajiro ñnare seniñayiju Jesús:

—Ĩna ito bajiro yija, ¿no bajiro yigũ yiguĩjida iti sita ujũ?
 16 Ado bajirojũna yigũ yiguĩji. Ote coderi masa tũ ejacõri ĩnare sĩagũ yiguĩji. Ito yicõri ĩ ya sita gãjerãre wasoagũ yiguĩji. Dios cãni ito bajiroti yigũ yiguĩji. No ĩ cõarũre boca ãmimenareti ruyuriogũ yiguĩji Dios, yiyijũ Jesús ĩnare.

Ito bajiro ĩ yija tũocõri, ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Iti ito bajiro rõtame yirocũ camotajaro Dios, yiyijarã ĩna.

17 ĩnajuare ticõri ado bajiro yiyijũ Jesús:

—¿Ñe yireoni ñati adi Dios oca tuti gaye mũna tũoĩaja?

Gũta wi meniri masa coga gãtagã cõayijarã ĩna. Ito bajibojarocati gaje gãta rẽto busaro quenarica ñayijũ itiga ĩna cõabojaraga. Itiga gãtagãna suoriti quenari wi menigũ yiguĩji Dios. Itiga gãtagã manija, ñe menire manoja ĩja, yi gotia Dios oca tuti.

18 No gãtagã joe quedi jeagũre ĩ ya gõari jearo yiroja. Ito yicõri itiga gãtagã sīgũre iti quedi jeaja mano abocõro yiroja. Ado bajiro baja iti oca. No Dios ĩ cõarũre tũorũnubicũ catitĩñabicũ yiguĩji ĩocũ. Ito yicõri jeame ujũroju ĩ cõa ãmorãre ruyuriorocũ cõagũ yiguĩji ĩ, yi gotiyijũ Jesús masare.

19 Ito bajiro Jesús ĩ oca goti masioja tũocõri, “Manireti busiami”, yi tũo masiyijarã paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa cãni. Ito bajiri Jesure ñia ãmoyijarã ĩna. Ito bajibojarocati masare gũirã ñia masibisijarã ĩna maji.

Ujarãre mani waja ruyurioja ñaro bajiroti waja yija quena, Jesús ĩyire gaye

(Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)

20 ĩre ñia masibiticõri coriarã Jesús rãca baba cuti ruoronare cõayijarã ĩna: “Titẽña. Sita ujarãre ĩ busituja tũoba. ĩ busituja tũocõri, ‘ĩre seti ña’, yirã yirãji mani. Ito yicõri adi sita ujũ tũju ĩre ãmi warã yirãji mani”, yiyijarã ĩna. 21 Jesús rãca baba cuti ruoana ĩ tũ ejacõri, ado bajiro ĩre gotiyijarã ĩna:

—Gũare riasogũ, jeyaro mũ riasorise, mũ busirise riti ñasarise ña, yi tũoĩa gũna. Masa ñasari masa, ñasamenare cãni corocõti ti maia mũ. Dios ĩ ãmoro bajiro masa ĩna yitoni, queno riasoa mũ. 22 Ito bajiri ado bajiro mũre seniĩa gũna: “¿Roma cuto gagũ ujũre ĩ rotiado bajiroti ĩre gũna waja yija quenati? ¿ĩre gũna waja yibeja cãni quenatite?” yi seniĩayijarã ĩna Jesure.

23 Ito bajiro ĩna yibojarocati ĩna ñeñaro tũoĩarisere tũo masicõyijũ Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiyijũ ĩ ĩnare:

24 —Adi sita gaye niyeru cuji ĩsiĩna yũre, yiyijũ Jesús.

Iti cuji niyeru cuji boca ãmicõri ado bajiro seniĩayijũ Jesús ĩnare:

—¿Ñimũ ya rio ito yicõri ñimũ wame wãñati adi cujijũ? yi seniĩayijũ Jesús ĩnare.

Ito ï yija tɔocõri:

—Adi sita ɯɟɯ rioti ña, ito yicõri ï wame cɯni, yiyijarã ñna Jesure.

²⁵ Ñna ito yija ado bajiro cɯdiyijɯ Jesús ñnare:

—Sita ɯɟɯ gaye iti ñajama ïreti ïsija quena. Ito yicõri Dios ye iti ñaja Diore ïsija quena, yiyijɯ ï ñnare.

²⁶ Ito bajiro queno Jesús ï cɯdija tɔocõri, masa tɔoro riojo oca meni masibisijarã ñna. ï queno cɯdi masija ticõri, mano ɯcayijarã ñna. Ito bajiri ïre oca meni ãmobojarãti ɯsibisijarã ñna ïja.

¿Godacõri tɯdi caticoarã yirãjida masa? yi Jesure ñna seniïare gaye

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Ito ï baji ñaroca coriarã saduceo gaye tɔoïarã, Jesure ti ãmorã ejayijarã. Saduceo gaye tɔoïarã, “Godabojarãti mɯcana tɯdi catire manoja”, yi tɔoïarã ñayijarã ñna. Ito bajiri ado bajiro Jesure seniïayijarã ñna:

²⁸ —Gɯare riasogɯ, Moisés ñayorɯ ado bajiro ucayoñi: “Rïjorɯ ñasogɯ rïa macɯti manojore ï godagoja ï ocabaji manojore cɯti wasoaja quena. Ito bajiro yigɯti ï rïjorɯ ñabojarɯre rïa cɯti ïsigũ yiguñi”, yi ucañi Moisés ñayorɯ, yiyijarã ñna Jesure.

²⁹ Gaje ado bajiro gotiyijarã ñna Jesure:

—Mɯre oca gotia gɯa. Sïgũ rïa ado bajiro rëtayijarã. Jɯa ãmojeno ñayijarã ñna. Ñasogɯ manojore cɯtibojagɯti rïa macɯti godagoyijɯ. ³⁰ ï bero gagɯ manɯɟɯ godagoro rãca manojore cɯtibojayijɯ. ï cɯni rïa macɯti godagoyijɯ. ³¹ Ito yicõri ñna bero gagɯ cɯni manɯɟɯ godagoro rãca manojore cɯtibojayijɯ. ï cɯni rïa macɯti godacoayijɯ. ï bero gãna cɯni isore manojore cɯticõri, rïa manati goda jediyijarã ñna. ³² Ñna goda jedija berojɯ goda suyayijo ñna manojore ñabojaro cɯni. ³³ ¿Ûmacɯjɯ mɯcana tɯdi ñna catija ñimɯ manojorɯ ñasagõjida ñna jeyaro manojore iso ñaja bero? yi seniïayijarã ñna Jesure.

³⁴ Ito yija Jesús ado bajiro cɯdiyijɯ ñnare:

—Adi tutijɯ masa ñna ñaja, manojore cɯti, manɯɟɯ cɯti yama ñna. ³⁵ Adi tutijɯ ito bajiro ñna yi ñabojarocati mɯcana tɯdi caticõri, Dios tɯɟɯ ñna ejaja manojore cɯtire manoja itojɯama. Ito yicõri ñna rïa romiare manojore cɯti rotimenaji ñna. ³⁶ Dios rïa ñari mɯcana tɯdi catirã yirãji ñna. Ito yicõri jɯaji godamenaji ñna. Ángel mesa robo bajiro bajirã yirãji ñna ïja. ³⁷ Gaje Moisés ñayorɯ ï ucare ticõri, “Godana mɯcana tɯdi catirã yirãji”, yi tɔoña mani. Yucɯ tutu ãjɯrise wato Dios oca ruyurisere ucayoyijɯ Moisés. Ado bajiro gotiyijɯ Dios Moisésre: “Yɯ ñna Abraham ɯɟɯ, Isaac ɯɟɯ, ito yicõri Jacob ɯɟɯ cɯni”, yiqui Dios yɯre, yi ucayijɯ Moisés ñayorɯ. ³⁸ Iti oca tɔocõri, “Godana ɯjɯ

meje ñami Dios. Catirã Ɖjũjua ñami”, yi tũoĩa mani. Godana ñabojarãti Dios i tija catirã riti ñarãji masa, yiyijũ Jesús ñnare.

³⁹ Ito i yija tũocõri, judio masa rotirise riasori masa, ado bajiro yiyijarã ñna:

—Queno ñaro bajiroti tũo masia, gũa Ɖjũ mũ, yiyijarã ñna Jesure.

⁴⁰ Ito yicõri queno masigũ i ñajare ñejua gaje seniĩa uya masibisijarã ñna.

¿Ñimũ janami ñayijari Cristo mũa tija? yi Jesús i seniĩare gaye (Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Ito bero ado bajiro ñnare seniĩayijũ Jesús:

—¿No yija, “David ñayorũ janerãbatia janami ñami Cristo”, yati masa? ⁴² David ñayorũ ñmasiti, Salmos wame cutiri tutijũ ucagũ ado bajiro yiñi:

Yũ Ɖjũre ado bajiro yiñi Dios: “Yũ ya riojocadũja rũcũbuorajũ, rujiya mũ.

⁴³ Mũ wajanare mũ rẽtocũroca yigũ yigũja yũ”, yiñi Dios yũ Ɖjũre, yi ucayoñi David.

⁴⁴ ¿No yija, “Yũ Ɖjũ ñami Cristo”, yiyijari David ñayorũ? Cristo David janerãbatia janami ñacõri, ¿no bajiro David uju bajiyijari Cristo? I janerãbatia janami i ñaja, “Yũ Ɖjũ”, yibitiborũ David ñayorũ, yiyijũ Jesús ñnare.

“Seti ña mũare”, judio masa rotirise riasori masare, Jesús i yire gaye

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ I rãca riasotirãre, Jesús i busi ñaroca jãjarã masa tũo ñayijarã. Ado bajiro yiyijũ Jesús ñnare:

⁴⁶ —Judio masa rotirise riasori masa bajiro mũa yibe yirona queno tũoĩaña mũa. Tite. Ado bajiro yama ñna. Yutabujuri quenarise yoirise sãñacõri masa ñna tiro riojo wa ucu ãmorãji ñna. Ito yicõri cuto gudareco gãjire ñna canamũoja, rũcũbuore rãca seniĩare ãmorãji ñna. Minijuara wijũ sãjacõri rũcũbuora cumuro ruji ãmorãji ñna. Ito yicõri basari rũmũ cũni ñasari masa tũ riti ba ruji ãmorãji ñna. ⁴⁷ Manũju godagoana romiare cũni ñna ya wiri ãmarãji ñna. Ito yicõri masa ñna tiro riojo yoiari Diore busirãji ñna. “Queno yirã ñama ñna”, masa yi tũoĩajaro yirona yoiari Diore busirãji ñna. Ito bajiro ñna yija quenabetoja. Ito bajiri ñeñaro ñna yirise waja, waja yirã bũto bũsa quenabeto tũbũjarã yirãji ñna. ñnare bajiro mũa yibe yirona queno tũoĩaña mũa, yiyijũ Jesús masare.

21

Wajeago bojoro bujago Diore niyeru iso ñsire gaye (Mr 12.41-44)

¹ Dios ya wiju Jesús ĩ ñaroca masa Diore yiari niyeru ĩna sãri jedore ĩna niyeru sãja ti codeyijũ ĩ. Ito bajiri niyeru jairãre cãni ĩna sãja tiyijũ ĩ. ² Ito yicõri manũjũ godagoro bojoro bũjago ñabojagoti juati niyeruti waja mani iso sãja tiyijũ Jesús. Cobre ñayijũ iso sãrise. ³ Ito bajiro iso yija ticõri, ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Riti mũare gotia yũ. Niyeru jairã rẽto busaro ĩsiamu adio bojoro bũjago. ⁴ ĩna niyeru jairã jaje rucocõri rẽtarisere ĩsiamu ĩna. Iso bojoro bũjagoama ñarocõti, iso rucobojariseti ĩsiamu, yiyijũ Jesús ĩnare.

Dios ya wi õjea bate godaro yiroja, Jesús ĩyire gaye
(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Ado bajiro busiyijarã coriarã, Dios ya wire ti tũoĩacõri:

—Queno seyo quenari wi ña adi wi. Adi wi gũta quenarisena ĩna menira wi ña. Ito yicõri jãjarã Diore yiari iti wire rucubũorã, iti wi ñarotire ĩsiñi ĩna, yiyijarã ĩna.

Ĩna ito yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ Jesús:

⁶ —Co rũmũ ado jeyaro mũa ti ñabojarise gãjerã ruyuriorã yirãji. Ito bajiri adi wi gaye gãtagã gajega joe jesabeto yiroja, yiyijũ Jesús ĩnare.

Adi mũari jediroto riojũa ado bajiro rẽtaro yiroja, Jesús ĩyire gaye
(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Ito ĩ yija ado bajiro seniñayijarã ĩna ĩre:

—Gũare riasogu, ¿nocãta rẽtaro yirojada iti gũare mũ busirise? ¿no bajiro ti masicõri, “Ito bajiro rẽtaro ya”, yi masirã yirãjida gũa? yiyijarã ĩna Jesure.

⁸ Ito bajiri Jesús ado bajiro yiyijũ:

—Queno tũoĩaña mũa, gãjerã ĩna mũare rũobe yirona. Jãjarã mũare rũorona ejarã yirãji ĩna. “Yũti ña Cristo”, yirã yirãji ĩna. Ito yicõri, “Adi rũmũriti ña, sũsari rũmũri”, yi rũorã yirãji ĩna. Ito bajiri ĩnare tũorũnũbeja mũa. ⁹ Masa ĩna gãmeri sãrise gaye mũa tũoja, ito yicõri mũjarãre, masa ĩna queno tũo mũmobeja, ĩna oca meni mũmoja cãni gũibeja mũa. Ito bajiro rẽtaro yiroja cajero sũsari rũmũ iti ejaroto riojũa, yiyijũ Jesús ĩnare.

¹⁰ Ito yicõri mũcana ado bajiro goti remoyijũ:

—Co masa ñabojarãti gãmeri sãrã yirãji ĩna. Ito yicõri co sita gãna gaje sita gãna rãca gãmeri sãrã yirãji. ¹¹ Co cuto meje sita bũto uero yiroja. Ñiocõrã yirãji masa. Ñarise ñaro yiroja. Ito yicõri mũmacũjũ gaye guijorise tiyamani goãoro yiroja.

¹² Iti jeyaro rẽtaroto riojũa, yũre tũorũnũrã mũa ñajare mũare ñiarã yirãji. Ito yicõri mũa tũbũjaroca yirã yirãji ĩna. Minijuara wiju mũjarã riojo, “Ãnare seti ña”, yirona mũare mũmi warã yirãji ĩna. Yũre tũorũnũrã mũa ñajare tubiara wiju mũare

cūrã yirãji ñna. Masa ɯjarã, sita ɯjarã riojo cuni, “Ïnare seti ñna”, yirona ãmi warã yirãji ñna mɯare. ¹³ Ito bajiro mɯare ñna yija, “Jesure r̥cɯbɯorã ñna gɯa”, yi gotirã yirãji mɯa. ¹⁴ “Mɯare seti ñna”, ñna yija, “Ado bajiro cɯdiana mani”, yi tɯoïa ɯsiriobeja. ¹⁵ Mɯa queno cɯdi masitoni tɯo masire gaye mɯare jidicãgũ yigɯja yɯ. Ito bajiri queno mɯa bɯsi masijare, mɯa wajana s̥igũjɯa mɯare bɯsi r̥etocũ yimena yirãji. ¹⁶ Mɯa jacɯsabatia, mɯa baba mesa, mɯa ñarã, ito yicõri mɯa co masi, mɯare gãjerã ñiatoni gotirã yirãji. Ito yicõri mɯa coriarãre s̥iarã yirãji ñna. ¹⁷ Ito yicõri yare tɯor̥ɯnɯrã mɯa ñajare masa jeyaro mɯare ti tudirã yirãji. ¹⁸ Queno mɯare tir̥ɯnɯgũ yigɯja yɯ. Ito bajiri cora joara godabeto yiroja mɯare. ¹⁹ Yɯre mɯa tɯor̥ɯnɯrise mɯa jidicãbeja catit̥iñarã yirãji mɯa, yiyijɯ Jesús ñnare.

²⁰ Mɯcana ado bajiro goti remoyijɯ Jesús:

—Jerusalénjɯ surara ñna gãni biaja tɯocõri, “Nocõ mejeti adi cɯtore ruyuriorã wana yama”, yi tɯoïarã yirãji mɯa. ²¹ Ito bajiri Judea sita gãna, gãta yucɯrijɯ rudir̥ɯjarãji ñna. Ito yicõri Jerusalén cɯtojɯ ñnarã, iti cɯtore budigor̥ɯjarãji ñna. Ito yicõri joajɯ ñnarã cɯtojuare wija wadibitir̥ɯjarãji ñna. ²² Iti r̥ɯmɯri bɯto ñeñaro t̥obɯjarã yirãji masa. Dios oca tuti iti gotiro bajiroti, r̥etar̥o yiroja. ²³ Bɯjato bɯjarã yirãji iti r̥ɯmɯri macɯ s̥ãñarã ñnarã. Ito yicõri macɯacãre ũjurã cuni bɯjato bɯjarã yirãji. Iti r̥ɯmɯri iti sitare ñarise jaje ñaro yiroja. Ito yicõri ñeñaro t̥obɯjarã yirãji ñna. ²⁴ Masa jãjarã godarã yirãji ñna gãmeri s̥iaroca. Ito yicõri gãjerãre ñiacõri jaje cɯtorijɯ tubiarã yirãji ñna. Ito yicõri gaje sita gãna gãjerã ñabojarãti Jerusalén cɯtojɯ ejacõri ñnarã yirãji ñna. Dios ï ãmorocõti iti sitare ñnarã yirãji ñna, yiyijɯ Jesús ï rãca riasotirãre.

*Yɯ Masa R̥ijorɯ tɯdi ejagɯ yigɯja, Jesús ï yire gaye
(Mt 24.29-35,42-44; Mr 13.24-37)*

²⁵ Mɯcana ado bajiro goti remoyijɯ Jesús:

—Sɯsari r̥ɯmɯri ejaroto riojɯa ũmacañi ũmɯa gagɯ, ñami gagɯ, ito yicõri ñocõare cuni, tiyamani jaje goaro yiroja. Ito yicõri adi tutijɯ ñnarã, s̥igũ bajiro riti tɯoïacõri ñna masimena yirãji ñna. Ide jac̥urise bɯto iti ruyujɯ tɯocõri, bɯto tɯoïa oca jairã yirãji ñna. ²⁶ Adi mac̥ar̥cũro gaye r̥etaroti tɯoïa gũirã, ɯsi jedirã yirãji masa. Ñocõa cuni quedicoarã yirãji. ²⁷ Ito yicõri yɯ Masa R̥ijor̥ure tirã yirãji masa. Ide buerina wadigɯ yigɯja yɯ. Dios ï rotirisena queno ruyugɯ yigɯja yɯ, masa ñna tija. ²⁸ Iti ito bajiro r̥etar̥o wado yiroca wanɯ oca s̥eocõri ti mɯorã yirãji mɯa. Yoari mejeti masogũ yiguji Dios mɯare, yiyijɯ Jesús masare.

²⁹ Gaje goti masiore ocana ado bajiro gotiyijɯ Jesús ñnare:

—Higueragure tʉoĩate mʉa. ³⁰ Itigu jũ buja ticõri, “Jabeto rʉya cʉma ejaroto”, yi ti masia mʉa. ³¹ Iti bajiroti, jĩju yʉ gotirise bajiro iti rētaja ticõri, “Jabeto rʉya ĩre tʉorũnũrãre Dios ĩ miojuroto”, yi masirã yirãji mʉa, yiyijũ Jesũs ĩnare.

³² Riti mʉare gotia yʉ. Adi macãrũcũro gãna ĩna goda jediroto riojũa, yʉ bʉsiro bajiroti rētaro yiroja. ³³ Adi sita macãrũcũro cʉni jedicoaro yiroja. Ito bajibojarocati yʉ ya ocama jedibeto yiroja. Yʉ gotiado bajiroti rētaro yiroja, yiyijũ Jesũs ĩnare.

³⁴ Queno tʉoĩaña mʉa. Basa gaye riti tʉoĩa rētocũ yibeja. Ito yicõri mecubeja. Ito yicõri adi macãrũcũro gaye riti tʉoĩabeja. Iti gaye riti mʉa tʉoĩaja, yʉ tʉdi ejari rʉmʉ mano ʉcarã yirãji mʉa. Ñacãmena yirãji mʉa. ³⁵ Adi macãrũcũro gãna jeyaro yʉ tʉdi ejari rʉmʉ mano ʉcarã yirãji. Yʉ tʉdi ejari rʉmʉ yʉre bocati ñamena yirãji ĩna. Ito bajiri mano ʉcarã yirãji ĩna. ³⁶ ĩnare bajiro bajibeja mʉama. Queno ña yucãña mʉa, yʉ ejaroto riojũa. Ija iti rētaroti gayere mʉare rētame yirona Diore bʉsitĩñasotiba mʉa. Ito yicõri yʉ Masa Rĩjora riojo mʉa ña masitoni Diore bʉsitĩñasotiba mʉa, yiyijũ Jesũs ĩnare.

³⁷ Co rʉmʉ rʉyabeto minijuara wijũ masare Dios oca gotisotiyijũ Jesũs. Ito yicõri ñamijũa Olivos wame cʉtiri tʉriaju canigũ wasotiyijũ ĩ. ³⁸ Co rʉmʉ rʉyabeto busuri jĩju ejasotiyijarã masa ĩ bʉsirisere tʉorona.

22

*¿No yicõri Jesure ñiarũjati mani? ĩna yi tʉoĩare gaye
(Mt 26.1-5,14-16; Mr 14.1-2,10-11; Jn 11.45-53)*

¹ Iti rʉmʉriti cõña wayijũ naju wadarise ʉco wʉoya mani bare basa. Gaje Pascua wame cʉtiyijũ iti basa. ² Jesure siarona, ¿no bajiro yicõri sĩarũjati mani? yi tʉoĩayijarã paia ʉjarã, ito yicõri judio masa rotirise riasori masa. ĩre sĩa ãmobojarãti masajũare tʉo gũiyijarã ĩna.

³ Iti rʉmʉriti Judas Iscariotere rʉmʉa ʉju Satanás wame cʉtigu quedi sãjayijũ. Judas ñayijũ jũa gʉbojeno ñagũ Jesũs rãca riasotigu. ⁴ Paia ʉjarã ito yicõri minijuara wi ʉjarãre cʉni bʉsigũ wayijũ ĩ. ¿No bajiro mʉare Jesure gotigʉti yʉ? yirocʉ, ĩnare bʉsigũ wayijũ ĩ. ⁵ Ito ĩ yija tʉocõri, wanũyijarã ĩna. Ito bajiri, “Mʉre niyeru ĩsiana gʉa”, yiyijarã ĩna Judasre. ⁶ ĩna ito yija tʉocõri, ñaro bajiroti cʉdiyijũ ĩ. “¿Nocãta masa mano ĩnare ĩogũ yigũjada yʉ?” yi tʉoĩa ñayijũ ĩ.

Jesũs ĩ basʉsare gaye

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Ito yija naju wadarise ʉco wʉoya mani bare basa ejayijũ. Iti rʉmʉ Pascua ñaroca Diore rãcʉbʉorã oveja macʉ sĩacõri ĩna

soera ruma ñayijũ. ⁸ Ito bajiri Pedro, Juanre ado bajiro gotiyijũ Jesús ñare:

—Mani Pascua basa mani baroti quenotẽña, yiyijũ Jesús ñare.

⁹ Ito ñ yija tũocõri, ñre seniñayijarã ñna:

—¿Nojũ gũa quenore ãmoati mũ? yiyijarã ñna.

¹⁰ Ado bajiro ñare cũdiyijũ Jesús:

—Cũtojũ mũa ejaja ide gõna wacũre ti bũjarã yirãji mũa. Ito bajiri ñre sũya warã yirãji mũa. Ñ bero wacõri ñ sãjari wijũ ejaba mũa. ¹¹ Iti wi ẽjũre ado bajiro gotiba mũa. “¿Di sõa ñati yũ riasorã rãca Pascua basa baroti sõa?” yimi mani Ʋjũ, yi gotiba ñre. ¹² Ito bajiro mũa yija tũocõri, co tuti weca ñari sõa, jaja sõa, quenocãra sõa mũare gotigũ yiguĩji. Mũare ñ gotija bero iti sõajũ bare menima mũa, yiyijũ Jesús ñare.

¹³ Ito ñ yija tũocõri, wayijarã ñna. Itojũ ejacõri ñ gotiado bajiroti bũjayijarã ñna. Ito yicõri bare menyijarã Pascua basa ñaroca ñna baroti.

¹⁴ Bare tũjaroca Jesús ñ rãca riasotirã rãca bare jeodo tu rujijijarã ñna. ¹⁵ Ito yija ado bajiro ñare gotiyijũ Jesús:

—Yũre ñna sũaroto riojũa adi Pascua basa mũa rãca basũsarocũ ruje tũoĩacu yũ. ¹⁶ Itire mũcana tũdi mũa rãca babicũ yigũja yũ, Dios rotirojũ ñre tũorũnũrãre ñ miojuroto riojũa, yiyijũ Jesús ñare.

¹⁷ Ñ ito yija bero rujatẽro ãmi rũcõcõri, “Queno ya Dios mũ”, yiyijũ ñ. Ito yicõri ñare ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Ñmo adi mũamasiti bato idiya. ¹⁸ Dios rotirojũ ñre tũorũnũrãre ñ miojuroto riojũa, mũa rãca jũaji ỹyẽ ide idibicũja yũ, yiyijũ Jesús ñare.

¹⁹ Ito bero ñ ya ãmona naju ãmi rũcõcõri, “Queno ya Dios mũ”, yiyijũ. Ito bero igata batocõri ado bajiro yiyijũ ñare:

—Adi ña yũ ya rujũ robo bajiro bajirise. Mũare yiarĩ goda ñsigũ yigũja yũ. Ito bajiri iti bacõri yũre tũoĩama mũa, yiyijũ ñ ñare.

²⁰ Ñna baja bero ito bajiroti yiyijũ ỹyẽ ide tẽrona. Ado bajiro yiyijũ ñare:

—Yũ ya rĩ mũare yiarĩ iti budija ticõri, “Riti ña Dios ñ gotire. Bũcũ oca jidicãcõri mame oca wasoãñi Dios”, yirã yirãji mũa, yiyijũ Jesús ñare.

²¹ Mũcana bũsigũ ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Gãjerã yũre ñna ñiatoni gotirocũ ado mani rãca ñaguĩji. ²² Yũ ña Masa Rĩjorũ. Dios ñ ãmoro bajiroti rẽtarõ yiroja yũre. Ito bajibojarocati masa yũre ñiatoni gotirocũ bũjato bũjagũ yiguĩji, yiyijũ Jesús ñare.

²³ Ito ñ yija tũocõri, ñnamasiti gãmeri seniñayijarã ñna:

—¿Ñimũ ñnaguĩjida ñiatoni gotirocũ? yiyijarã ñna.

¿Ñimũ ñaguñjida ñasagu ñarocu? yi *Jesure ñna senĩtare gaye*

²⁴ Ito yija ado bajiro gãmeri tũoĩa busiyijarã ñna:

—¿Ñimũ ñaguñjida mani wato rẽtoro ñasagu ñarocu? yi tũoĩayijarã ñna.

²⁵ Ito bajiro ñna tũoĩaja ticõri, ado bajiro yiyijũ Jesús ñnare:

—Adi macãrucãro gãna ujarã ñasarã ñna ya moari masare rotirãji. Ito bajiri ñna moa ñsiri masajua ñe gaje yire manijare, riojoti “Baũ, quena ña”, yicõrãji ñna. ²⁶ Mũama ito bajiro meje bajirũja. Ñasari masa mũa ña ãmoja, “Ñasarã meje ña gũa”, yi tũoĩarã yirãji mũa. Ito yicõri no rotiri masũ ña ãmogũ, mũare ñ moa ñsija quena. ²⁷ Mũa tija ¿ñimũjua ñati ñasari masũ ba rujigũjua, ecari masũjua? Yũ tũoĩaja, ba rujigũjua ñami ñasagu. Ito bajiri mũa Uju ñabojaguti, mũare moa ñsiri masũ robo bajiro ado mũa watoju ña yũ, yiyijũ Jesús ñnare.

²⁸ ‘Coji ruyabeto yũ tũbũjaja yũ rãca ñatĩñacu mũa. Gãjerã yũre ti tudibojarocati mũama yũre jidicãbiticu. ²⁹ Yũ rotirotoju yũre cũgũ yiguñji Dios. Ito bajiri mũa cuni yũ rotirotoju yũ rãca ñarã yirãji mũa. ³⁰ Yũ rãca barã yirãji mũa. Itoju yũ rãca ñarã ujarã ñna rujiri cumuroju rujirã yirãji mũa cuni. Ito yicõri Israel sita gãna jua gũbojeno masa buturi gãnare yũ rãca beserã yirãji mũa, yiyijũ Jesús ñnare.

“Jesure masibea yũ”, yigũ yigũja mũ, Pedrore Jesús ñ yire gaye (Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

³¹ Gaje ado bajiro gotiyijũ mani Uju:

—Simón tũoya mũ. Trigo ajeri ñna sĩguẽ bateado bajiro mũare yi ãmoami rũmũa uju. Mũre rucocõri mũ uju ña ãmogũji Satanás wame cutigũ. ³² Ito ñ yi ãmobojarocati mũre yiari Diore busisotia yũ, Diore mũ tũoĩa jidicãbititoni. Mũcana yũre mũ tũorũna quenoja mũ ñarã yũre ñna tũorũna oca sũotoni ñnare ejabũaba, yiyijũ Jesús Simón Pedrore.

³³ Ito bajiro ñ yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ Simón Pedro:

—Yũ Uju mũre ñna tubiaja, mũre ñna sũaja cuni mũ rãca warocu ñacã yũ. Mũre jidicãbicũja yũ, yiyijũ ñ Jesure.

³⁴ Jesujua ado bajiro yiyijũ Pedrore:

—Riti mũre gotia yũ. Adi ñamiti busurijua cara ñ yujiroto riojua udiaji, “Jesure masibea yũ”, yigũ yigũja mũ, yiyijũ Jesús Simón Pedrore.

Jesure ñna sũaroti cõña ware gaye

³⁵ Ito ñ yija bero ado bajiro yiyijũ Jesús ñ rãca riasotirãre:

—Yũ oca goti ucuroña cõacu yũ mũare. “Niyeru sãra buju, gũboco cuni ãmima”, yibiticũ yũ mũare. Ito bajiro yũ yibojarocati disejua mũare ruyabiticu, yiyijũ Jesús ñnare:

—Ri ya mũ, ruyabitibojacu gũare, yiyijarã ñna Jesure.

³⁶ Ñna ito yija ado bajiro cũdiyijũ Jesús ñnare:

—Adocātamuri ĩja muare rotia yu. No niyeru rucogu, niyeru s̄ara buju rucogu cani āmi waja quena. Sarera jāi rucobicu ĩ ya camisa ĩsicōri wasoa āmija quena. ³⁷ “Ñeñaro yirāre ĩna s̄iado bajiro s̄larā yirāji ĩre”, yĭ gotia Dios oca yure rētaroti gaye. Ito bajiroti rētarō yiroja iti, yiyiju Jesūs ĩnare.

³⁸ Ito ĩ yija tucōri:

—Gua Uju ado ña juā jāi sarera jāiri, yiyijarā ĩre.

—Itocō ñajaro maji, yiyiju Jesūs ĩnare.

Getsemaní wame cutiri weseju Jesūs ĩ Diore rucubure gaye
(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹ Ito ĩ yija bero ĩ yisotiro bajiro yigu Olivos wame cutiri turiaju wayiju ĩ. Ito bajiri ĩ rāca riasotirā ĩre s̄aya wayijarā.

⁴⁰ Diore ĩ busisotiroju ejacōri ado bajiro gotiyiju Jesūs ĩnare:

—Diore seniña mua ñeñaro yibe yirona, yiyiju Jesūs ĩnare.

⁴¹ Ito yicōri ĩnare cūcōri gūtagā rea ñucaja quedirocō wayiju Jesūs. Ito yicōri ñini rūjūcōri Diore busiyiju Jesūs. ⁴² Ado bajiro yiyiju ĩ Diore:

—Cuna mu āmoja ija yu tōbujaroti gaye camotaya. Ito bajibojarocati yu āmoro bajiro meje mu yija quena. Mu āmoro bajirojuā mu yija quena, yiyiju Jesūs Diore.

⁴³ Ito ĩ yija bero sīgū ángel ĩre goañocōri ĩ oca sēoroca yiyiju.

⁴⁴ Buto tuoĭa oca jaicōri tōbujayiju ĩ. Ito yicōri buto oca sēocōri Diore busiyiju. Buto oca sēocōri ĩ busiroca riti asi budirise bajiro rĭ budiyiju ĩre.

⁴⁵ Diore busi tlogū wamu rūgūcōri mucana ĩ rāca riasotirā tu wayiju ĩ. ĩna tu ejacōri tiyiju ĩ. Buto tuoĭa oca jaicōri caniana ñayijarā ĩna. ⁴⁶ Ito yija ado bajiro yiyiju ĩ:

—¿No yija caniatĭ mua? Diore seniña mua ñeñaro yibe yirona, yiyiju Jesūs ĩnare.

Jesure ĩna ñiare gaye
(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesūs ĩ busiroca riti, masa jājarā ejayijarā. ĩnare ũmatā wacu Jesūs tu eja rūgūyiju Judas wame cutigu. ĩ ñayiju Jesūs rāca riasotigoru juā gūbojeno ñarā rāca ñagoru. Jesūs tu ejacōri wayugaju muwācōri usuyiju ĩre. ⁴⁸ ĩ ito yija ado bajiro yiyiju Jesūs ĩre:

—Judas, yu ña Masa Rĭjoru. ¿Gājerā yure ñiatoni yure usu ĩoati mu? yiyiju Jesūs ĩre.

⁴⁹ Ito gāna Jesūs rāca ñarā, iti ito bajija ticōri, ado bajiro seniñayijarā Jesure:

—¿Gua Uju sarera jāina ĩnare gāmeri jarujabeati mani? yiyijarā ĩna.

⁵⁰ ĩna rāca gagu sīgū paia ujure moa ĩsiri masure riojocaduja gāmoro jatayiju. ⁵¹ Ito bajiro ĩ yija ticōri, ado bajiro yiyiju Jesūs:

—Ito m̄a yirise itocō jidicãña, yiyij̄a Jesús.

Ito bajiri gãmorō moaĩacōri ĩre yisioyij̄a Jesús. ⁵² Ito yicōri ĩre ãmi warona paia ɯjarã, minijuara wĩ ɯjarã ito yicōri judio masa b̄uc̄rãre c̄uni, ado bajiro yiyij̄a Jesús:

—Riniri mas̄u meje ña ȳu. ¿No yirã ȳure ãmirona sarera jãiri r̄ucocōri, yuc̄u r̄ucocōri ejati m̄a? ⁵³ Co r̄um̄u r̄uyabeto minijuara wij̄u ȳu ñaja ȳure ñiabitic̄u m̄a. Adocãta r̄um̄ua ɯju ĩ ãmorō bajiro, bajiro yiroja. Ito bajiri ĩre c̄udirã m̄a ãmorō bajiro ya m̄a, yiyij̄a Jesús ĩnare.

Jesure masibea ȳu, Pedro ĩ yire gaye

(Mt 26.57-58,69-75; Mr 14.53-54,66-72; Jn 18.12-18,25-27)

⁵⁴ Ito ĩ yija bero paia ɯju ya wij̄u ĩre ãmi wayijarã ĩna. Pedro sō b̄usaj̄u s̄uyayij̄u. ⁵⁵ Paia ɯju ya wĩ soje riojo jea riocōri s̄uma rujijijarã ito gãna. Pedro ĩna t̄u ejacōri ĩna wato jea s̄uma rujijij̄u ĩ c̄uni. ⁵⁶ Sigō iti wĩ moari maso ĩ s̄uma rujija ticōri, ĩre riti yij̄o. Ito yicōri ado bajiro yiyij̄o iso:

—Ãni c̄uni Jesús rãca gaḡu ñami, yiyij̄o iso.

⁵⁷ Ito bajiro iso yija t̄uocōri, goti ãmobisij̄u Pedro.

—Ĩre masibea ȳu, yiyij̄u ĩ isore.

⁵⁸ Ito bero yoa b̄usari gãji ĩre ticōri ado bajiro yiyij̄u:

—Jesús rãca gaḡuti ña m̄u c̄uni yiyij̄u ĩ Pedrore.

Ito ĩ yija t̄uocōri:

—B̄uḡuti ya m̄u. Meje ña ȳuama, yiyij̄u Pedro.

⁵⁹ Coji cōre berocō gãji, ado bajiro ĩre yisayij̄u:

—Riti ya ȳu, Jesús rãca gaḡuti ñami ãni. Galilea gaḡuti ñami ĩ. Ito bajiroti b̄usiami, yiyij̄u ĩ gãjerãre.

⁶⁰ Ito bajiro ĩ yija t̄uocōri, ado bajiro yiyij̄u Pedro:

—M̄u b̄usirisere masibea ȳu, yiyij̄u Pedro.

Ito bajiro ĩ b̄usiroca riti cara yujicoayij̄u ĩja. ⁶¹ Ito ĩ bajiroca riti mani ɯju j̄uda tiyij̄u Pedrore. Ito ĩ yija ticōri, mani ɯju ĩ gotire t̄uõa b̄ujayij̄u Pedro. Cara ĩ yujiroto rioj̄ua ɯdiaji, “Jesure masibea ȳu”, yiḡu yiḡuja m̄u, Jesús ĩ yire gaye t̄uõa b̄ujayij̄u Pedro. ⁶² Ito bajiri gajero b̄usa wacōri b̄uto t̄uõa otij̄u Pedro.

Jesure ĩna aja tudire gaye

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Jesure ñiacōri ĩre coderi masa aja tudijijarã. Ito yicōri ĩre jayijarã. ⁶⁴ ĩ ya cajea moabiacōri ĩ ya rioj̄u jayijarã ĩna. Ito yicōri ado bajiro seniĩayijarã ĩna ĩre.

—Queno t̄uõlaḡu m̄u ñaja, “Ĩ ȳure jami”, yi masiḡaja m̄u, yiyijarã ĩna ĩre.

⁶⁵ Gaje jaje ĩre aja tudijijarã ĩna.

Ujarã ñasarã, “Seti ña mure”, Jesure ña yire gaye
(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

66 Gaje r̄m̄ busuri, judio masa b̄c̄rã, paia ujarã, ito yicõri judio masa rotirise riasori masa c̄ni, minijuayijarã. Minijuacõri Jesure ujarã ñasarã riojo ãmi wayijarã ña. Ito ejacõri ñre seniñayijarã ña:

67 —¿M̄ti ñati Cristo Dios ñ cõaru? yiyijarã ña Jesure.

—“Ïti ña ȳ”, ȳ yibojaja c̄ni t̄omena yirãji m̄a ȳre.

68 M̄are ȳ seniñabojaja c̄ni c̄dimena yirãji m̄a. Ito yicõri ȳre jidicãmena yirãji m̄a. 69 Jane adi r̄m̄na r̄toro masigũ Dios ya riojocad̄ja r̄c̄b̄oraj̄ rujiḡ yiḡja ȳ. Ȳ ña Masa R̄jor̄, yiyij̄ Jesús ñare.

70 Ito bajiro ñ yija t̄ocõri, ado bajiro seniña jediyijarã ña:

—¿Dios Mac̄ m̄ ñarise riti ñati? yiyijarã.

—Ïti ña ȳ. M̄a yiro bajiroti bajia, yiyij̄ Jesús ñare.

71 Ito bajiro ñ yija t̄ocõri:

—“Ïti ñami ñeñaro busigũ”, gãjerã ña yire ãmobeã ñja. Manim-asiti ñ busija t̄oa mani, yiyijarã ña.

23

Pilato t̄j̄ Jesure ña ãmi ejare gaye
(Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

1 Ito yija Pilato riojo Jesure ãmi wa jediyijarã ña. 2 Uj̄ riojo ãmi ejacõri, “Ãni ñami seti c̄tigũ”, yirona busis̄oyijarã ña:

—Ãni ñami ḡa masa ricati riti t̄oñaroca yiḡ. Ito bajiri ado bajiro yiquĩ ñ ḡa masare. “Roma ḡa ujure ñ rotiro bajiro niyeru ñsibitir̄ja m̄are”, yiquĩ ãni. Ito yicõri, “Ȳti ña Cristo Dios ñ cõaru m̄a uju”, yiquĩ ñ, yiyijarã ña Pilatore gotirã.

3 ña ito yijare ado bajiro seniñayij̄ Pilato Jesure:

—¿Judio masa uju ñati m̄? yiyij̄ ñ Jesure.

—Añ ñti ña ȳ. M̄ yiro bajiroti bajia, yiyij̄ Jesús.

4 Ito ñ yija t̄ocõri, paia ujarã, masare c̄ni ado bajiro yiyij̄ Pilato.

—Ȳ tija ñej̄a seti ma ãnire, yiyij̄ Pilato ñare.

5 Ito ñ yibojarocati ñre seti ñasameti, yì busiyijarã ña:

—Ï riasorise t̄ocõri, s̄ḡũ bajiro meje t̄oñama Judea sita ḡãna ñja. Galileaj̄ cajero riasos̄oñi ñ. Ito bajiro riaso wadicõri adoj̄ ejami ñ, yiyijarã ña.

Herodes t̄j̄ Jesure ña ãmi ejare gaye

6 ña ito yija t̄ocõri:

—¿Galilea ḡa ñati ãni? yì seniñayij̄ Pilato ñare. 7 —Galilea ḡati ñami ñ, yiyijarã ña.

Ña ito yija t̄ocõri:

—Adi ramuriti ejami Galilea gagu ujū Herodes wame cutigu. Ito bajiri ī tū āmi wasa mūa, yiyijū Pilato ĩnare. ⁸ Jesús rāca ĩna ejaja ticōri, buto wanuyijū Herodes. Yoari ī oca tūocōri ruje ĩre ti āmoyijū Herodes. Tiyanani Jesús ī yija ti āmoyijū Herodes. ⁹ Jesure ticōri jaje ĩre seniĭabojayijū ĩ. Ito bajibojarocati Jesús coji cūdibisijū ĩre. ¹⁰ Paia ujarā, judio masa rotirise riasori masa cūni ito űayijarā. “Seti űasacōa ĩre”, yiyijarā ĩna. ¹¹ Ito yija bero, Herodes ĩ ya surara rāca Jesure aja tudiyijarā ĩna. ĩre tudisarā űarā ujarā mesa ĩna sāűarise ĩre sāyijarā ĩna, ĩre aja tudirā. Ito bajiro ĩna yija bero mūcana tūdi Jesure Pilato tūjū cōayijū Herodes. ¹² Ito bajiro ĩna yira ramati Herodes Pilato rāca queno gāmeri baba cutiyijarā ĩna ĩja. Ito bajiro ĩna bajiroto riojūa buto gāmeri ti tudirā űayijarā ĩna maji.

Jesure sĭarūja mani, ĩna yire gaye
(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

¹³ Mūcana Jesure ĩna āmi ejaja ticōri, paia ujarā űasarā ujarā, ito yicōri masare cūni miojuyijū Pilato. ¹⁴ Ado bajiro yiyijū ĩ:

—“Gūa masare sĭgūre bajiro gūa tūoĭaroca yibeami āni”, yirona yūre āmi ejacu mūa. Ānire, “ĵRiti mure seti űati?” yirocu seniĭabojacu yū, mūa tiro riojo. Ito bajibojarocati, “ĩre seti űa”, mūa yibojarocati disejūa seti ma ĩre yū tija. ¹⁵ Ito yicōri, Herodes cūni, “Iti seti űa ĩre”, yi masibisĭ ĩ cūni. Ito bajiri, “Iti seti űa ĩre”, yi masibiti wacu gūajūare judacōaĭi ĩ. “Ito bajiro seti cutiami āni”, yi masibea mani. Ito bajiri ĩre sĭado ma mani. ¹⁶ ĩre baje rotigu ya yū. Ito yicōri ĩre bucōacūja yū, yiyijū Pilato.

¹⁷ Pascua basa űaroca, “Ānire mū bucōare āmoa gūa”, masa ĩna yigūreti bucōasotiyijū Pilato. Ito bajiri ado bajiro ĩnare seniĭayijū ĩ: ¹⁸ “ĵűimūjūare yū bucōare āmoati mūa?” ĩ yiroca masajūa ado bajiro awasā būsiyijarā:

—Sĭacōĭa āni űmūgūre. Ito yicōri, Barrabās wame cutigūre jidicāĭa, yi awasāyijarā ĩna.

¹⁹ Cūto gānare oca menicōri sĭari masū ĩ űajare ĩna tubiarū űayijū Barrabās. ²⁰ Jesūjūare jidicā āmobjayijū Pilato. Ito bajiri mūcana masare būsiobjayijū. ²¹ Ito bajiro ĩ būsiobjarocati buto būsa awasāyijarā ĩna:

—Sĭacōrūja ĩre. Sĭacōrūja ĩre, yiyijarā ĩna.

²² Mūcana tūdi űdiaji būsigū ado bajiro yiyijū Pilato ĩnare:

—ĵűeoni űeĭaro yicati āni? Yū tija, “Itina godarūjami ĩ”, yi masibea yū ĩre. Ito bajiri ĩre bajecōri jidicācūja yū, yibojayijū ĩ masare.

²³ Buto awasā būsirā, “Yucutēojū ĩre jaju sĭaĭa”, yiyijarā ĩna. Buto masa ĩna awasāja, paia ujarā ĩna awasāja tūocōri, “ĩna āmoro bajiroti yijaro no cūni”, yi tūoĭayijū Pilato. ²⁴ Ito bajiri, “ĩna āmoro bajiroti yicūja no cūni”, yi tūoĭayijū Pilato ĩja. ²⁵ Ito

bajiro tʉoĩacõri, masare oca menicõri sĩari masure bucõayiju Pilato. Ito yicõri Jesure ĩnare ĩsiyiju Pilato, ĩna ãmoro bajiro ĩna yitoni.

Yucutẽojũ Jesure ĩna jaju sĩare gaye
(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

²⁶ Ito bajiri Jesure yucutẽojũ jaju sĩarona ĩre ãmi wayijarã ĩna. Ito bajiro ĩna waroca Cirene gagũ Simõn wame cutigu joaju wadicõri ejayiju. ĩre ti bujacõri yucutẽo ĩre gaja rotiyijarã surara. Ito bajiri Jesús bero yucutẽo gaja sũyayiju ĩ.

²⁷ Masa jãjarã ĩ bero sũya wayijarã. Ito yicõri romia jãjarã awasã otiyijarã ĩre tũo mairã. ²⁸ Ito bajiro ĩna otiroca ĩnare juda ticõri ado bajiro yiyiju Jesús:

—Jerusalén gãna romia yũre otibesa mũa. Mũamasiti, ito yicõri mũa rĩare rẽtarotire tũoĩa otiya mũa. ²⁹ Ado bajiro yirã yirãji masa bũto ĩna tũbujari rãmũ: “Romia rĩa mana queno wanũ quenama ĩna. Ito yicõri rĩa rũcomena, ũjumena cunĩ wanũama ĩna”, yirã yirãji masa. ³⁰ Gũare Dios tibe yirona ado bajiro yirã yirãji masa: “Gũa joe juja biaya”, yirã yirãji gũta yucũrire. Ito yicõri, “Gũare õjea biaya”, yirã yirãji tũriare. ³¹ Yũjũare tũbujaroca ĩna yija, yũ rẽto bũsaro mũa tũbujaroca yirã yirãji ĩna, yiyiju Jesús romiare juda ticõri.

³² Ñeñaro yi jairã jũarãre ãmi wayijarã Jesús rãcati ĩnare jaju sĩarona. ³³ Calavera wame cutiriju ejacõri Jesure jajuyijarã ĩna. Ito yicõri ĩ rãca gãna jũarãre cunĩ, sĩgũ Jesús ya riojocadũja, ito yicõri gãji ĩ ya gãcodũjare jajuyijarã ĩna cõtoni. ³⁴ ĩre ĩna jajuroca ado bajiro yiyiju Jesús Diore:

—Cũna, yũre ĩna ñeñaro yirisere ĩnare ãcabojoya, “Bũto ñeñaro ya mani”, yi masibeama surara, yiyiju Jesús Diore.

“¿Jesús ĩ sãñagorere ñimũjũa bujagũ yiguũjida?” yirona gũta ajeri rea ajeyijarã surara. ³⁵ Ito bajiro yi ajecõri ĩ ya yutabu-juri gãmeri batoyijarã ĩna ĩja. ĩ godaroca jãjarã masa ti ñayijarã ĩre. Ito ñarã ujarã Jesure aja tudiyijarã. Ado bajiro aja tudiyijarã ĩna:

—Gãjerãreama masoñi ĩ. Riti Cristo Dios cõaru ĩ ñaja ĩmasiti masogũ yiguũji, yi aja tudiyijarã ĩna.

³⁶ Surara cunĩ ito ñarã, ito bajiroti ĩre aja tudiyijarã. ĩ tũ eja rũgũcõri uyé ide sũerise ĩre iobojayijarã ĩna. ³⁷ Ito yicõri ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Riti judio masa uju mũ ñaja, mũamasiti masogũ yiguũja mũ, yiyijarã ĩna.

³⁸ Jesús ya rijoga weca udiãji gaye oca ucare wãñayiju. Griego, Latĩn, Hebreo ocana cunĩ ucare ado bajiro ñayiju: “Ãni ñami judio masa uju”, yi bũsiyiju iti ĩna ucare.

³⁹ Sĩgũ ñeñaro yi jaĩgũ ĩ rãca godarocũ ado bajiro yiyiju:

—Riti Cristo mu ñaja mamasiti masoña. Ito yicōri guare cuni masoña mu, yi aja tudiyiju ĩre.

⁴⁰ Gāji gaje daja gagu Jesús rāca godarocu, ado bajiro yiyiju Jesure aja tudigujare:

—¿Diore güire mati mure? Mani ñeñaro yirise waja godarā ya mani. ⁴¹ Ñeñaro yicu mani. Ito bajiri iti waja quenabeto tōbujarā ya mani. Mani ñeñaro yiado bajiroti itire waja yirā ya mani. Ito bajibojarocati āniama ñeñaro yibicu ñabojaguti mani rāca godagu yiguñji, yiyiju ĩ Jesure aja tudigure.

⁴² Ito yija Jesure ado bajiro yiyiju ĩ:

—Mu rotiroju ejacōri mure tuorūnarāre mu miojusuoja yure ācabojabeja, yiyiju ĩ Jesure.

⁴³ Ito bajiro ĩ yija tuocōri:

—Jane adi rumuti ñe ñeñarise manojm yu rāca ñagū yiguja mu, ado yu yirise riti mure gotia yu, yiyiju Jesús ĩre.

Jesús ĩsi jedire gaye

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴ Ito bajiro iti baji ñaroca ũmuu gudarecocō tujayiju. Ito yija bero macārucūro ñarocōti rāiocoayiju. Yucu weca ũmacañi tujarocacō rāitlayiju. ⁴⁵ Ũmacañi ũmuu gagu cuni busubisiju. Ito yicōri minijuara wi yobiado saya webutiro gudarecona ñigāyiju. ⁴⁶ Ito bajiroca Jesús ado bajiro awasāyiju:

—Cuna, yu ya ũsi āmiña mu ĩja, yiyiju Jesús Diore.

Ito yi tlogūti ũsi jedicoayiju.

⁴⁷ Surara ujmu Roma gagu ito bajiro iti rētaja ticōri, Diore rūcubuo busiyiju:

—Riti seti manibojañi āni, yiyiju surara ujmu.

⁴⁸ Masa ito ti ñana ito bajiro iti rētaja ticōri, bojori bujarā ĩna ya ũsi riojo jatu wayijarā. ⁴⁹ Jesús rāca baba cutigoana Galilea gāna romia ĩre sūya wana cuni sō busajm ti rūgōyijarā ĩna, ito iti bajijare.

Jesure ĩna yujere gaye

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰ Sīgū ñayiju ĩ yiro bajiroti queno yigu. José wame cutigu ñayiju ĩ. Judea sitajm Arimatea wame cutiri cutojm gagu ñayiju ĩ. Judio masa ujarā ñasari masa rāca gagu ñayiju ĩ. ⁵¹ “ĩre tuorūnarāre ĩ rotiroju miojugu yiguñji Dios”, yi tuoĭa yugu ñayiju ĩ. Ito bajiri ujarā ñasarā ĩna yirisere queno ĩna robo tuoĭabisiju ĩ. ⁵² Ito bajiri Pilatore busirocu wayiju ĩ. Itoju ejacōri Jesús ya rujure seniyiju ĩ. ⁵³ “Bau”, ĩ yija tuocōri, Jesús ya rujure yucutēojm ñagūre rujiojm wayiju ĩ. ĩre rujiocōri saya botirona ĩre gūmayiju. Ito yicōri gāta turajm ĩna goje meniadojm Jesús ya rujure cūyiju ĩ. Yujeĭaña mani goje ñayiju iti goje. ⁵⁴ Tujacāra

ramu riojua ina queno yuri ramu ñayiju José Jesure i yujera ramu. Ito bajiri jabetoti ruyayiju tujacãra ramu iti busuroto.

⁵⁵ Cajero Galilea gãna romia Jesure sãya wadiana gãta gojeju ñre ina cũja, “¿Ado bajiro cũati ñna?” yi tiyijarã ñna. ⁵⁶ ñna cũja bero wiju tãdi wayijarã ñna. Wiju tãdi ejacõri queno sutirise, ito yicõri rujũ ture gaye quenoyijarã ñna. Ito yija judio masa ñna rotiado bajiroti tujacãra ramu ñacõayijarã ñna.

24

Jesús i tãdi catire gaye

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

¹ Tujacãra ramu bero busuri jĩju tãdi tirã wayijarã ñna. Sutirise rujũ ñna turotire ñna moa quenorere ãmi wayijarã ñna. Gãjerã romia cãni ñna rãca wayijarã. ² Itoju ejacõri ñna tija gãta goje biado gajeroju iti cũ ñaja tiyijarã ñna. ³ Ito bajija ticõri, sãjayijarã ñna. Sãjacõri mani Uju ya rujure ti bujabisijarã ñna. ⁴ Ito bajija ticõri, ucayijarã ñna. Ito yicõri, “Ito yirũja manire”, yi masibisijarã ñna. Ito bajiro ñna baji ñaroca ãmua jũarã ñna tu rũgõja tiyijarã. Saya yorise sãñarã ñayijarã ñna. ⁵ ñnare güirã jacaju muqueayijarã ñna. Ito bajiro ñna güija ticõri, ado bajiro yiyijarã ñna ãmua:

—¿No yija i catibojaroti godanare ñna yujeroju ãmati mua?
⁶ Mami i adojũ. Catigu ñami i. Mucana tãdi catiru ñami i. Galilea ñagũ muare i busire tuoõate mua. Ado bajiro muare gotiñi i:
⁷ “Yũ Masa Rĩjorũre ñeñaro yirã yũre ñiacõri yũ tõbũjaroca yirã yirãji ñna. Ito yicõri yũre yucãtẽojũ sãarã yirãji ñna. Ito bajiro ñna yibojarocati mucana udia ramu bero catigu yigũja yũ”, yi gotiñi Jesús muare, yiyijarã ñna romiare.

⁸ Ito bajiro ñna yija tuocõri, Jesús i busire gaye tuoõa bujayijarã ñna. ⁹ Ito yija bero iti tuo tãdi wacõri Jesús rãca riasotigoana coga gũbojeno ñarã, ito yicõri ito ñarãre cãni jeyaro ñna tigorere gotiyijarã ñna. ¹⁰ ñna romia Jesús rãca riasotigoanare oca ãmi wana ñayijarã María Magdalena, Juana, María Santiago jaco cãni. Ito yicõri gãjerã romia cãni ñayijarã iti oca gotiana. ¹¹ Ito bajiro romia gotija tuocõri, “Bũrãti yama”, yi tuoõayijarã Jesús rãca riasotigoana. Ito bajiri ñnare tuorãnubisijarã ñna.

¹² Ito bajibojarocati Pedroama ãmaquedi wacõri masari cuma tigu wayiju. Ito totiju i tija gũmado riti gajeroju iti cũ ñaja tiyiju i. Ito bajija ti ucacõri i ya wiju tãdi wayiju i.

Jũarã i rãca riasotigoanare Jesús i goãõre gaye

(Mr 16.12-13)

¹³ Iti ramu riti jũarã Jesús rãca riasotigoana Emaús wame cãtiri cãtoju wasuoyijarã. Jerusalén sõjua once kilõmetrocõ

ñayijũ Emaús cuto. ¹⁴ Jeyaro ñna tigare gaye warãti busi way-
ijarã ñna. ¹⁵ Ito bajiro ñna tũoĩa busi waroca Jesuti mũcana ñna
tũ ejacõri ñna rãca wayijũ. ¹⁶ Ñre tigoana ñnabojarãti “Jesuti ñnami
ĩ”, yi masibisijarã ñna. ¹⁷ Ito bajiro ñna waroca Jesús ado bajiro
ñnare seniñayijũ:

—¿Ma warã ñe gaye tũoĩa busiati mũa? Ito yicõri, ¿no yija
bojori bũjati mũa? yiyijũ Jesús ñnare.

¹⁸ Ito ñ yija tũocõri, Cleofas wame catigũ, ado bajiro cãdiyijũ:

—Masa jeyaro Jerusalénjũ rêtare gayere masiama ñna. ¿No
yija Jerusalénjũ ñnarũ ñnabojaguti itire masibeati mũa? yiyijũ ñ
Jesure.

¹⁹ Ito bajiro ñ yija tũocõri:

—¿Ñe rêtacati? yiyijũ Jesús.

Ito ñ yija ado bajiro yiyijarã ñna Jesure:

—¿Jesús Nazaret gagũre rêtare masibeati mũa? Ado bajiro
bajia iti. Diore goti ñsiri masũ ñnaquĩ ñ. Jaje tiyamani yiquĩ ñ.
Ito yicõri Dios ñ masirisena masare riasoquĩ ñ. Dios cãni ñre
rũcũbũoñi. ²⁰ Paia ujarã, gũa ujarã cãni ñre sĩa rotirã gãjerãre
ñsicã ñna. Ito yicõri yucutẽojũ ñre sĩa roticã ñna. ²¹ “Ñ ñagũ
yiguĩji gũa masa Israel gãna uju. Gũare masorocũ ñnaguĩji ñ”, yi
tũoĩabojacũ gũa. Ito bajibojarocati udia rumũ tũja ñre ñna sĩaja
bero. ²² Jijũ gũa rãca gãna romia masari cuma tirã wabojana.
Ñe manoti ti ejayijarã ñna. Ito bajiri gũare ñna goti tũdi ejajare
ucabũ gũa. ²³ Gũa tũ ejacõri ado bajiro goticã ñna: “Dios ñnaro
gãna ángel mesare jũarã tibũ gũa. ‘Mami Jesús. Catigũ ñnami’, yi
gotima ñna gũare”, yi goti tũdi ejacã gũare romia. ²⁴ Gũa rãca
gãna coriarã wacõri masari cuma tirã ejañi. Ito bajiri romia
ñna gotiado bajiro ti ejayijarã ñna. Itojũ Jesure ti bũjabisijarã
ñna cãni, yiyijarã ñna Jesure.

²⁵ Ñna ito yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ Jesús ñnare:

—Queno tũoĩa masimena ñna mũa maji. Ito bajicõri, Diore
goti ñsiri masa ñna gotija tũorã ñnabojarãti ñ ocare tũorũnũ jeobea
mũa maji. ²⁶ Yũre tũoĩa yurã ado bajiro yi ucayoñi Diore goti
ñsiri masa: “Dios ñ ñarojũ ñ ejaroto riojũ tũbũjagũ yiguĩji Cristo
Dios ñ cõarũ”, yi ucayoñi Diore goti ñsiri masa, yiyijũ Jesús ñnare.

²⁷ Ito ñ yija bero Dios oca tuti ñ oca gaye iti busija ñnare goti
rêtobuyijũ Jesús. Cajero Moisés ñ ucara tuti gaye ñnare goti
rêtobuyijũ ñ. Ito yicõri Diore goti ñsiri masa ñna ucare cãni goti
rêtobuyijũ Jesús ñnare.

²⁸ Ñna wara cutojũ ejacõri gaje majũ riojoti rêta wacũ bajiro
yiyijũ Jesús. ²⁹ Ñ rêta wabe yirona ado bajiro yiyijarã ñna:

—Ado gũa rãca tujaya mũa. Ñmacañi quedi sãjacoami. Rãio
wato ya ñja, yiyijarã ñna Jesure.

Īna ito yija t̄uocōri, ĩna rāca wij̄u sājajij̄u Jesús ito canirocu.
³⁰ Bara casabo t̄u ĩna rujiroca naju āmi r̄ucoyij̄u Jesús. Ito yicōri,
 “Queno ya Dios m̄u”, yiyij̄u ĩ. Ito ĩ yija bero igata batocōri ĩnare
 ĩsiyij̄u ĩ. ³¹ Ito bajiro ĩ yirocati ĩna ya cajeari titācādo robo bajiro
 ejayij̄u ĩnare. Ito bajiri Jesure ti masiyij̄arā ĩna ĩja. “Jesuti ñami
 āni”, ĩna yirij̄uti godacoayij̄u Jesús m̄ucana. ³² ĩna j̄uarā ado
 bajiro gāmeri busiyij̄arā ĩna:

—Ma manire ĩ busi wadija queno usi quedi sājam̄u manire.
 Ito yicōri Dios oca tuti gaye manire ĩ goti r̄etobuja queno usi
 quedi sājam̄u manire, yi gāmeri busiyij̄arā ĩna.

³³ Ito bajija bero yumenati riojoti Jerusalénj̄u t̄udicoayij̄arā
 ĩna ĩja. Jerusalénj̄u ĩna ejaroca coga gubojeno Jesús rāca ri-
 asotigoana, ito yicōri ĩna rāca gāna c̄uni minijua ñayij̄arā ĩna.

³⁴ ĩna j̄uarā t̄udi ejaja ticōri, ado bajiro goti bocayij̄arā ĩna.

—Riti m̄ucana mani Uj̄u caticoañi. Simón ĩmasiti ĩre tiñi, yi
 goti bocayij̄arā ĩna.

³⁵ Ito yija ĩnaj̄ua c̄uni ĩna ma waroca ĩnare bajire gayere
 gotiyij̄arā ĩnaj̄ua c̄uni m̄ucana: “Ma ḡua waroca sīḡu suaquĩ
 ḡuare. Wij̄u ejacōri naju ĩ bato ĩsija ticōri, ‘Jesuti ñami āni’, yi
 ti masicu ḡua c̄uni”, yi gotiyij̄arā ĩna, ito minijua ñanare.

Īrāca riasotigoanare Jesús ĩ goaĩore gaye
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)

³⁶ Ito bajiro ĩna busi ñarocati ĩna wato goaĩoyij̄u Jesús m̄ucana.

—Ñati m̄ua. Ñe mano queno ñaña m̄ua, yi ejayij̄u Jesús ĩnare.

³⁷ Ito bajija ti ucacōri ḡuiyij̄arā ĩna, “W̄ujo ñaroja”, yirona.

³⁸ ĩna ḡuijare ado bajiro yiyij̄u Jesús:

—¿No yija ti uc̄ati m̄ua? ¿No yija, “Jesuti ñami. Jesuti ñaguĩji
 gajea”, yi t̄uoĩati m̄ua? ³⁹ Ȳu ya āmo tiya m̄ua. Ito yicōri ȳu ya
 gubori c̄uni tiya m̄ua. Ȳuti ña ȳu. Ȳure queno ticōri moaĩaña
 m̄ua. W̄ujo ñajama ȳu robo bajiro gōa c̄uti, ri c̄uti yibetoja, m̄ua
 tija, yiyij̄u Jesús ĩnare.

⁴⁰ Ito yicōri ĩ ya āmori ĩ ya gubori c̄uni ĩnare ĩoyij̄u ĩ.

⁴¹ Wan̄ubojarāti, “Ī meje ñaguĩji”, yirona ucayij̄arā ĩna. Ito
 bajija ticōri, ado bajiro yiyij̄u Jesús ĩnare:

—¿Bareoni jabeto ñac̄uti m̄uare? yiyij̄u Jesús ĩnare.

⁴² Ito yija wai j̄uora cuji co cuji ĩre ĩsiyij̄arā ĩna. ⁴³ Itire boca
 āmicōri ĩna tiro riojo bayij̄u ĩ. ⁴⁴ Iti bacōri ado bajiro yiyij̄u Jesús
 ĩnare:

—Can̄uti ȳure r̄etacati gayere m̄ua rāca ñaḡuj̄u, “Ado bajiro
 r̄etaro yiroja ȳure”, yi goticāc̄u ȳu m̄uare. Ado bajiro m̄uare
 yicu ȳu: Moisés ĩ ucare, Diore goti ĩsiri masa ĩna ucare, David
 ñayoru ĩ ucarena c̄uni, “Ado bajiro r̄etaro yiroja Dios ĩ cōarare”,
 yi ucañi ĩna. “Īna ucado bajiroti ȳure r̄etaro yiroja”, yi m̄uare
 goticāc̄u ȳu, yiyij̄u Jesús ĩnare.

⁴⁵ Ito ï yija bero Dios oca tuti gaye ñna t̃uo masitoni ñnare goti r̃etobuyij̃u ï. ⁴⁶ Ado bajiro yiyij̃u ï ñnare:

—Cristo Dios ï c̃õar̃u quenabeto t̃õb̃ujac̃õri godag̃u yigũñji. Ito yic̃õri m̃ucana godana wato ñabojac̃õri t̃ud̃i catig̃u yigũñji m̃ucana. ⁴⁷ Iti oca masa jeyarore goti ucure ñaro wado yiroja. “M̃ua ñeñaro yirisere jidic̃añã. Ito yic̃õri Jesucristore t̃uor̃ũñaña ñeñaro m̃ua yirise Dios ï ãcabojotoni”, yì goti ucure ñaro wado yiroja. Jerusalén g̃ãnare goti t̃ioc̃õri masa jeyarore goti ucure ñaro wado yiroja, yì gotia Dios oca. ⁴⁸ Ito bajiro iti r̃õtaja tigoana ña m̃ua. ⁴⁹ Ỹu Jac̃u ï rotiado bajiroti m̃uare Esp̃iritu Santo queo s̃ãg̃ũ yig̃uj̃a ỹu. Esp̃iritu Santona s̃uoriti Dios ï masirise m̃uare ï queo s̃ãroto rioj̃ua ado Jerusalénj̃ati ñac̃õaña maji, yiyij̃u Jesús ñnare.

Mac̃ãrc̃ãroj̃u Jesús ï m̃uja ware gaye

(Mr 16.19-20)

⁵⁰ Ito bajiro ï yija bero Betaniaj̃u ñnare ãmi wayij̃u. ï ya ãmori ñu m̃uoc̃õri, “M̃uare queno yijaro Dios”, yiyij̃u ï. ⁵¹ Ito bajiro ñnare ï yija bero ïmac̃ũj̃u ãmi wayij̃u Dios ïre. ⁵² B̃uto ïre r̃uc̃ub̃uo wañu quenac̃õri Jerusalénj̃u t̃ud̃i wayij̃arã ñna. ⁵³ Ito yic̃õri co ram̃u r̃uyabeto r̃uc̃ub̃uorã Dios ya wij̃u minijuasotiyij̃arã ñna. Itoc̃õ ña.

El santo evangelio según San Juan

Dios oca gotirocɥ masa rāca Cristo ĩ ñare gaye

¹ Cajero ñe manirajɥti Cristo, Dios oca goti rētoɓurocɥ ñacāyijɥ. ĩ Dios rācati ñayijɥ. Ito yicōri ĩti ñayijɥ Dios. ² Adi macārɥcūro ĩ rujeoroto riojɥajɥ Dios rāca ñacāyijɥ Cristo. ³ ĩna sɥoriti macārɥcūro gaye jeyaro rujeoyijɥ Dios. Ñejɥa gaje Cristo manoti rujeobisijɥ Dios. ⁴ ĩti ñami catitĩñare rɥcogɥ. Ito yicōri ĩti ñami busurise rɥcogɥ. Ito bajigɥ ñari masa ĩna tɥo masiroca yi masiami ĩ. ⁵ Rāitĩarojɥ masa ĩna ñeñaro yibojaja cɥni busu masiguĩji Cristo. “Ñeñaro yirā ña mani”, ĩna yi masiroca, yigɥ yiguĩji Cristo. Ito bajiri ĩre rētoɓɥ masibicɥ yiguĩji rāitĩaro ñagɥ rāmɥa ɥjɥ.

⁶ Sīgɥ āmɥgɥ ñaquĩ gɥa masare ĩ riasotoni Dios ĩ cūrɥ. ĩ wame catiquĩ Juan idé guri masɥ. ⁷ “Cristo ñami busurise rɥcogɥ”, masare yi riasorocɥ wadiñi Juan idé guri masɥ. Cristore masa ĩna tɥorānɥtoni Dios ocare gotigɥ wadiñi Juan idé guri masɥ. ⁸ ĩ meje ñañi busurise rɥcogɥ. Cristo, busurise rɥcogɥre bɥsi ĩsigɥ wadirɥ ñañi Juan. ⁹ Busurise rɥcosagɥ ĩ ñaquĩ Cristo. Jeyaro masa ĩna tɥo masitoni wadirɥ ñaquĩ Cristo. Ito bajigɥ ñari ñajediro masa ĩna tɥo masitoni wadiñi ĩ.

¹⁰ Adi macārɥcūro rujeoroto riojɥajɥ ñacāyijɥ ĩ Dios oca gotiri masɥ. ĩna sɥoriti adi macārɥcūrojɥ Dios ĩ menire ñabobarocati adi macārɥcūro gāna masa ĩre ti masibisijarā maji. ¹¹ Adi macārɥcūro ĩ rujeore ñabobarocati ĩ ñarājɥa ĩre boca āmibisijarā. ¹² Gājerā coriarāma ĩre queno boca āmiyijarā. Ito yicōri ĩre tɥorānɥyijarā ĩna. Ito bajiri ĩre ĩna tɥorānɥjare Dios rīa ĩna ñaroca yiyijɥ Cristo. “Yɥre masogɥ yiguĩji Cristo”, yi tɥorānɥrāre Dios rīa ĩna ñaroca yiyijɥ Cristo. ¹³ Ito bajiri Dios rīati ñama ĩna ĩja. ĩre boca āmicōri ĩ rīa ñama ĩja. Masa ĩna rīa catirona ĩna yiro bajiro meje ña. Dios rīati ĩna ñaroca Cristo ĩ yiana ñama ĩna. Ito bajiri Dios rīati ñama ĩna ĩja. Ito yicōri Dioti ñami ĩna Jacɥ.

¹⁴ Dios oca gotiri masɥ manire bajiroti rujɥ caticōri, mani wato ña ucuquĩ. ĩti ñami masare ti maigɥ, ito yicōri riojo gotigɥ. ĩ, Dios Macɥ sīgɥ ñagɥre ticōri, “ĩti ñami busurise rɥcogɥ. ĩ Jacɥre bajiroti rētoro ñasagɥ ñami ĩ cɥni”, yi tɥoĭa mani. ¹⁵ Juan idé guri masɥ, Cristore bɥsi ĩsigɥ ado bajiro masare gotiquĩ ĩ ejaroca:

—Ñani gaye gotisuoꝝu, ado bajiro m̄are gotic̄u yu. “Yu berojua s̄igũ ejagu yiguĩji. Yu berojua ejagu ñabojaguti, yu r̄etoro ñasagu ñagũ yiguĩji i. Yu riojuaꝝu ñacãñi i”, yi gotic̄u yu, yiquĩ Juan idé guri masu, masare gotigu.

16 Mani jeyaro queno i yirise boca ãmisotia mani. Manire i queno yiado bajiroti manire queno yitĩñami maji. 17 Moisés ñayoruna suoriti buc̄urã ñna rotire gaye manire ejayija. Dios manire i ti mairise gayeama, i oca riojo ñasarise can̄i, Cristona suoriti manire ejayija. 18 S̄igũjua Diore tigu maquĩji. I Macu s̄igũti ñre tiguĩji. I ñaguĩji i Jacu robo bajiroti corocõ tuoĩagũ. “Ito bajiro bajigu ñami Dios”, mani yi masitoni, manire riasogu ñami Cristo.

*Jesucristore Juan i busi isire gaye
(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)*

19 Paia mesare ito yicõri levita masare can̄i cõañi judio masa Jerusalén gãna. “¿Ñim̄u ñati m̄u?” Juan idé guri masure ñna yi seniãtoni ñnare cõañi ñna. 20 Ito bajiro ñre ñna seniãaja tuoõri, riojo ñnare c̄diquĩ Juan idé guri masu:

—Yu, Cristo Dios i cõaru meje ña yu, yiquĩ Juan ñnare.

21 M̄ucana t̄adi ñre seniãa quenocã ñna:

—¿Ito yijama ñim̄ujua ñasati m̄u? ¿Elías, Diore goti isiri masujua ñatite m̄u? yi seniãacã ñna ñre.

—I meje ña yu, yiquĩ i ñnare.

Ito yija m̄ucana t̄adi ñre seniãacã ñna:

—¿M̄uti ñati Diore goti isiri masu, “Ejagu yiguĩji”, ñna yicacu? yi seniãacã ñna Juan idé guri masure.

—I meje ña yu, yiquĩ i.

22 Ito i yija tuoõri, ado bajiro yicã ñna:

—¿Ñim̄ujua ñasati m̄u? yicã ñna. Ḡare roticõarãre oca ãmi t̄adi wa ãmoa ḡua. M̄umasiti m̄u gaye, ¿no bajiro ḡare gotiati m̄u? yi seniãacã ñna Juan idé guri masure.

23 ñna ito yija tuoõri, ado bajiro c̄diquĩ i ñnare:

—Yuti ña, yucu manojua masare oca s̄oro goti ucugu: “Mani Ūju i ejaroto riojua, m̄ua ñeñaro yirise jidicõõri ñre ña yucãña”, yi goti yuri masu ña yu. Isaías ñayoru, Diore goti isiri masu, i yiado bajiroti yi gotia yu can̄i, yiquĩ Juan idé guri masu ñre oca seniãacãñare.

24 Juan idé guri masu tu oca seniãarã ejacãna, ñna ñañi fariseo gaye tuoĩarã ñna cõana. 25 M̄ucana t̄adi ñre seniãacã ñna:

—Ito yija, Cristo meje ñabojaguti, Elías meje ñabojaguti, Diore goti isiri masu meje ñabojaguti, ¿no yija masare idé guati m̄u? yi seniãacã ñna Juan idé guri masure.

26 ñna ito yija tuoõri, ado bajiro c̄diquĩ i:

—Y_u masare idé guja, idenagoti idé gua y_u. Sīgũ ñami ado mani wato m_ua masibic_u. ²⁷ Y_u rētoro ñasag_u ñami ĩ. Y_u bero eja_u ñabojaguti, y_u rētoro ñasag_u ñami ĩ. ĩre bajiro bajig_u meje ña y_uama. Y_u rētoro quenagũ ĩ ñajare ĩ rāca corocō ñado ma y_u. Ito bajiro quenagũ meje ñacōri ĩ ya g_uboco oja masibea y_u, yiquĩ Juan idé guri mas_u ĩre seniñacānare.

²⁸ Jordán wame c_utirisa t_uj_u masare Juan idé guroca ito bajiro rētac_u. Betania wame c_utirij_u ñac_u itij_u, Jordán t_unima.

Oveja Mac_u robo bajig_u ñami Jesús, yire gaye

²⁹ Ito bero gaje r_um_u, Jesús g_ua t_uj_u ĩ wadija tiquĩ Juan idé guri mas_u. Ito bajiri masare ado bajiro gotiquĩ ĩ:

—Tiya m_ua, āniti ñami Dios yag_u, Oveja Mac_u robo bajig_u. Masa ĩna ñeñaro yirise waja yi ĩsiroc_u ñari Oveja Mac_u robo bajiro bajig_u ñami ĩ. ĩti ñami adi macār_ucāro gānare ĩna ñeñaro yirisere waja yi ĩsiri mas_u. ³⁰ ĩ gaye gotis_uog_u, ado bajiro m_uare gotic_u y_u: “Y_u beroj_ua sīgũ eja_u yiguĩji. Y_u beroj_ua eja_u ñabojaguti y_u rētoro ñasag_u ñagũ yiguĩji ĩ. Y_u rioj_uaj_u ñacāñi ĩ”, yi gotic_u y_u m_uare. ³¹ Y_u c_uni, “ĩ ñaguĩji”, yi masibitic_u maji. Ado ña y_u masare idé gug_u. “Āni ñami Dios ĩ cōara”, mani ñarā c_uni ĩna yi masitoni, yi gotia y_u, yiquĩ Juan idé guri mas_u Israel sita gānare.

³² Gaje ado bajiro masare gotiquĩ ĩ:

—Espíritu Santo bujare bajig_u ruji wadicōri, ĩ joejare ĩ queda jeaja tic_u y_u. ³³ ĩre tibojaguti, “ĩti ñaguĩji Cristo”, yi masibitic_u y_u maji. Y_ure masare idé gu roticac_u, y_ure ĩ gotigore t_uoĩa bujacōri, “Āniti ñami Cristo”, yi masic_u y_u ĩja. Ado bajiro y_ure gotiquĩ ĩ y_ure idé gu roticac_u: “Sīgũre Espíritu Santo ĩ queda jeaja, m_u tija, ĩti ñami masare Espíritu Santo queo sāgũ”, yiquĩ y_ure idé gu roticac_u. ³⁴ ĩre tigor_u ña y_u. Ito bajiri, “Dios Mac_u ñami ĩ”, yi masia y_u, yi gotiquĩ Juan idé guri mas_u, masare gotig_u.

Jesús rāca riasotis_uoana gaye

³⁵ Ito bero gaje r_um_u ito ñac_u g_ua m_ucana. J_uarā ñac_u g_ua Juan idé guri mas_u rāca riasotirā. ³⁶ Jesús ĩ rēta waja ticōri, ado bajiro g_uare gotiquĩ Juan idé guri mas_u:

—Tiya, āniti ñami Dios yag_u Oveja Mac_u robo bajiro bajig_u, mani ñeñaro yirise waja yi ĩsiri mas_u, yiquĩ Juan g_uare.

³⁷ Ito bajiro ĩ yija t_uocōri, Jesure s_uya wac_u g_ua ĩja. ³⁸ Ito bajiro g_ua ĩre s_uya waja j_uda ticōri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—¿Ñere āmarā yati m_ua? yiquĩ Jesús g_uare.

—Riasori mas_u, ¿noj_u ñati m_u ñaro? yi seniñac_u g_ua Jesure.

³⁹ —Adoj_u tirā waya maji, yi c_udiquĩ Jesús g_uare.

Ito ï yijare ïre sɔya wacõri, ï ñaroju ticu gɔa ïja. Ito bajiri iti ramu ï rãcati ñarã rãioocacu gɔa. Yucu wecacõ tɔjaquĩ ùmacañi.

⁴⁰ Juan idé guri masure tɔocõri, yu rãca Jesure sɔya wacu ñaquĩ Andrés. ï ñaquĩ Simón Pedro ocabaji. ⁴¹ Jesure ti masicõri, ï rñjoru Simónre gotirocu ãmagũ waquĩ ï. ï rñjoru tu ejacõri, ado bajiro gotiyiju Andrés:

—Dios ï cõaru Cristore bujacõa yu, yi ejayiju ï.

⁴² Ito yija, Simónre gɔa tɔju ãmi wadiquĩ Andrés. Simónre ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Mu ña Simón, Jonás macu. Ito bajibojarocati Pedro wame catigu yigɔja mu ïja. Gũtagã yireoni ña iti, yiquĩ Jesús Simónre.

Natanael, Felipere cuni Jesús ï jire gaye

⁴³ Ito bero gaje ramu, Galilea wame catirita tɔju waquĩ Jesús. Itoju ejacõri, Felipe wame catigure bujaquĩ. Ito yicõri ado bajiro ïre yiquĩ Jesús:

—Yu rãca waya, yiquĩ Jesús ïre.

⁴⁴ Betsaida wame catiri cuto gagu ñaquĩ Felipe. Pedro ocabaji Andrés cuni ïna ñaro ñacu ito. ⁴⁵ Jesure tɔocõri, Natanaelre ãmagũ waquĩ Felipe. ïre bujacõri, ado bajiro ïre gotiyiju ï:

—Moisés ñayoru Dios ï rotire ucagu, ï uca gotirure bujacõmu yu ïja. Diore goti ïsiri masa ïna ucarure bujacõmu yu ïja. ï ñami Jesús, Nazaret gagu, José wame catigu ï masoru, yiyiju ï Natanaelre gotigu.

⁴⁶ ï ito yija tɔocõri, ado bajiro seniñayiju Natanael:

—¿Nazaret gagu ï ñaja quenagũ ñaguñjida mɔca? yi seniñayiju ï Felipere.

—Waya tito, yiyiju Felipe Natanaelre. Ito bajiro yicõri gɔa tɔju ejacã ïna ïja.

⁴⁷ Natanael ï ejaja ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Sĩgũ Israel sita gagugoro ejaquĩ ado. ïre rɔore ma, yiquĩ Jesús, Natanaelre ticõri.

⁴⁸ Ito ï yijare:

—¿No bajiro yure ti masiati mu? yi seniñaquĩ ï Jesure.

—Felipe mare ï jiroto riojua, higuera wame catiricu roca mu rãgõroca tibu yu mare, yiquĩ Jesús ïre.

⁴⁹ Ito ï yija tɔocõri:

—Yure Riasogu, mɔti ña Dios Macu, ito yicõri gɔa Israel sita gãna Uju ña mu, yiquĩ Natanael Jesure.

⁵⁰ Ito ï yija tɔocõri, ado bajiro cadiquĩ Jesús ïre:

—Higuera wame catiricu roca mu rãgõroca mare tibu yu, ¿mare yu yija, yure tɔorũnɔati mu? Gaje iti rëto busaro bajirise tigu yigɔja mu, yiquĩ Jesús ïre.

⁵¹ Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús gɔare:

—Riti m̄hare gotia ȳu. Mac̄aruc̄aro soje iti janaroca, Ȳu Masa R̄j̄or̄u t̄uj̄u, ángel mesa ȳu t̄uj̄u ña rujija, ña m̄jaja c̄uni tir̄a yir̄ãji m̄ua, yiquĩ Jesús ḡhare.

2

Caná wame c̄utiri c̄utoj̄u ña ãmo siare gaye

¹ J̄ua r̄um̄u bero Galilea sita Caná wame c̄utiri c̄utoj̄u ãmo siare ñaro wado yicu. Jesús jaco c̄uni ñac̄õ itoj̄u. ² Ḡua Jesús r̄ãca riasotir̄are c̄uni basa ḡhare goticã ña. Ito bajiri ḡua c̄uni Jesús r̄ãca ñacu itoj̄u. ³ Ito bajiro ḡua idi ñaroca, uyé ide jedicoacu. Ito bajija tic̄õri, Jesús jaco ado bajiro yic̄õ ñre:

—Uyé ide jedicoaj̄u ñja, yic̄õ iso Jesure.

⁴ Iso ito yija t̄uoc̄õri:

—¿Cana, no yija ȳure iti gotiati m̄u? Tiyamani ȳu ñoroti ejabea maji, yiquĩ Jesús isore.

⁵ Ito bajiro ñ yija t̄uoc̄õri, iori masare ado bajiro yic̄õ iso:

—Jeyaro ñ rotiro bajiroti c̄udiya, yic̄õ iso ñare.

⁶ Itoj̄u ñacu ide ḡõnarad̄uri, ḡõtana ña menira sot̄uri. Coga ãmojeno sot̄uri ñacu. Ide ḡõnac̄õri buc̄urã ña rotiado robo bajiro ña coesotiri sot̄uri ñacu iti sot̄uri. Cincuenta, setenta c̄uni ide coari dajarise ñacu iti sot̄uri. ⁷ Iori masare ado bajiro rotiquĩ Jesús:

—Adi sot̄urire ide jio dajoya, yiquĩ Jesús ñare.

Ito ñ yija t̄uoc̄õri, iti sot̄uri ñaroc̄õti jio dajocã ña. ⁸ Ña c̄udija tic̄õri, ado bajiro rotiquĩ Jesús ñare:

—Jabeto ḡõnac̄õri, basa ñj̄ure ñsitẽña m̄ua, yiquĩ ñ ñare.

Ñ rotiro bajiroti yicã ña. Basa ñj̄ure ide iocã ña. ⁹ Iti ide ñ boca idija, uyé ideti ñacoacu iti ñja. “Ito gaye ñaroja”, yí masibitiquĩ ñ. Iori masa riti masicã ña ãmiadore. Iti idic̄õri, mame manajo c̄utigure ji ñucaquĩ basa ñj̄u. ¹⁰ Ñ ejaroca ado bajiro ñre yiquĩ ñ:

—Gãjerãma, basa ña menis̄ojo, quenarise ios̄ocã. Jairo masa ña idija bero quenasabiti ide iocã ña. M̄uãma gaje idire r̄ëtoro quenarise seoyija m̄u. Adocãta m̄u iorise quenarise ña, yiquĩ basa ñj̄u mame manajo c̄utigure.

¹¹ Iti ñacu tiyamani Jesús ñ ños̄ore Galilea sita, Caná wame c̄utiri c̄utoj̄u. Iti tic̄õri, r̄ëtoro ñ masirise ñ ñoja, tic̄u ḡua, ñ r̄ãca riasotirã. Ito bajiri ñre t̄uor̄ũn̄uc̄u ḡua ñja.

¹² Iti basa r̄ëtaja bero Capernaum wame c̄utiri c̄utoj̄u wacu ḡua Jesús r̄ãca. Ñ jaco, ḡua ñ r̄ãca riasotirã, ñ ñarã c̄uni ñ r̄ãca wacu ḡua. Itoj̄u yoa busari ña ucucu ḡua.

Niyeru wasoari masare Jesús ñ buc̄õare gaye

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Judio masa pascua basa ñna meniroti rumu riojuaca rumu Jerusalénju wacu gña Jesús rāca. ¹⁴ Itoju Dios ya wi ejacōri, ta wecua, oveja, buja ñsiri masare ti bujaquĩ Jesús. Ito yicōri niyeru wasoari masa ñna rujiadoju, ñna rujija ti bujaquĩ ĩ. ¹⁵ Ito bajiro ñna yi ñaja ticōri, bajera ma meniquĩ Jesús. Ito bajiro yicōri, ñna ya wecua rāca, ñna ya oveja rāca Dios ya wi ñarāre bucōaquĩ Jesús. Niyeru wasoari masa ya niyeru cujirire ware batecōquĩ ĩ. Ñna ya casabori gaye tujuda queoquĩ Jesús. ¹⁶ Ito yicōri, buja ñsiri masare ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Ñna mña ñsironare āmi budi wasa mña. Yu Jacu ya wire gajeoni ñsira wi godo weobesa mña, yiquĩ Jesús ñnare.

¹⁷ Ito bajiro ĩ yija tucōri, Dios oca tuti gotire tuoña bujacu gña ĩ rāca riasotirā: “Buto mu ya wire tuoña rucubuo ya”, yi Dios oca tuti gotire gaye tuoña bujacu gña.

¹⁸ Ito yija ito ñarā judio masa Jesure seniñacā:

—¿No bajiro ñogũ yigujada mñ, “Dios ĩ rotirena waibucurā ñsiri masare bucōa mñ”, gña yitoni? yi seniñacā ñna Jesure.

¹⁹ Ñna ito yija tucōri, ado bajiro cudiquĩ Jesús ñnare:

—Adi Dios ya wire mña ruyurioja, udia rumu beroti mncana tñdi iti wire jōrojogu yiguja yñ, yiquĩ Jesús ñnare.

²⁰ Ito ĩ yija tucōri:

—Cuarenta y seis rodori sejayjarā ñna adi wi menirā. Muáma, “Udia rumu beroti jōrojoguja”, ¿yire masiati mñ? yicā ñna Jesure.

²¹ Ito bajiro Dios ya wire Jesús ĩ tuoña busija, ĩ ya ruju gayere busigu yñi Jesús. ²² Iti Jesús ĩ busigore mncana tñdi Jesús ĩ catirocaju, ĩ busigore tuoña bujacu gña, ĩ rāca riasotigoana. Ito bajiri Dios oca ĩ busigore cñni tuorñncu gña ĩja.

Mani tuoñarise masi jeogu ñami Jesús, yire gaye

²³ Jerusalén ñacōri, pascua basa ñna meniropa jaje tiyamani masare ñoquĩ Jesús. Ito bajiro ĩ yijare, jājarā masa ñre tuorñncā ñna ĩja. ²⁴ “Masa jeyaro ñeñaro yirā ñama”, yi ti masicōri, ñnare queno tuorñncabitiquĩ Jesús. ²⁵ Masa jeyaro ñna ya usiju ñna tuoñarise ti masigũ ñaqui Jesús. “Ito bajiro bajirā ñama masa”, yi tuoña masicāñi Jesús.

3

Nicodemo Jesús tu ĩ ejare gaye

¹ Sīgũ fariseo gaye tuoñagũ, Nicodemo wame cutigu ñayiju. Judio masa rāca ñasagu ñayiju ĩ. ² ĩ Nicodemo, ñamiju Jesure tigu ejayiju. ĩ tu ejacōri, ado bajiro yiyiju ĩ Jesure:

—Riasori masu, “Gñare riasotoni mñre cōañi Dios”, yi tuoña gña mñre. Mñ rāca Dios ĩ ñajare tiyamani ño masia mñ. Ñimñja

gāji tiyamani m̄a ĩoro bajiro yibiquĩji, Dios ĩ rāca ñabeja, yiyij̄u ĩ Jesure.

³ –Riti m̄are ado bajiro gotia ȳu. No m̄acana t̄adi rujea quenobic̄u Dios ĩ rotiroj̄u tibiquĩji, yiyij̄u Jesús Nicodemore.

⁴ Ito ĩ yija t̄uocōri, ado bajiro Jesure seniñayij̄u Nicodemo:

–¿No bajiro ũmuḡu jaiḡu ñacābojaguti m̄acana t̄adi rujea quenoguĩjida? ¿Jacore sājacōri, m̄acana t̄adi rujea quenoguĩjida? ȳi seniñayij̄u ĩ Jesure.

⁵ –Riti m̄are gotia ȳu. Masa jeyaro jacona rujearāji. Ito baji-bojarocati Esp̄iritu Santona rujeabic̄u Dios ĩ rotiroj̄u ejabiquĩji.

⁶ Masana rujeana, masati ñarāji. Esp̄iritu Santona rujeana ĩ ya ũsina catitĩñarā yirāji ĩna. ⁷ “No Dios t̄uj̄u eja āmoja, m̄acana t̄adi rujea quenoja quena”, ya ȳu m̄are. Ito bajiro ȳu yija, t̄uo ũcabesa m̄u. ⁸ Mino iti āmoro bajiroti wēa ñucaro yiroja. Mino iti udiya t̄uoa mani. Ito bajibojarocati, “Ito gaye wadiroja, ito waroja”, ȳi masibeja mani. Ito bajiroti bajiḡu ñami Esp̄iritu Santo c̄uni. “Ñim̄uj̄uare itocō rujea quenoḡu yiguĩji Esp̄iritu Santo”, ȳi masibeja mani, yiyij̄u Jesús Nicodemore.

⁹ Ito yija m̄acana t̄adi seniña quenoyij̄u Nicodemo:

–¿No bajiro bajirojada iti? ȳi seniñayij̄u ĩ Jesure.

¹⁰ Ado bajiro ĩre c̄udiyij̄u Jesús:

–Israel sita gānare riasori mas̄u ñasagu ña m̄u. ¿Ito baji-bojaguti adi gayeama masibeati m̄u? ¹¹ Riti m̄are gotia ȳu. Ȳu masirisere b̄usia ȳu. Ito yicōri ȳu tigare m̄are gotia ȳu. Ito bajibojarocati ȳu gotirisere queno t̄uor̄un̄ubea m̄u. ¹² Adi sitaj̄u gaye ȳu b̄usirise m̄u t̄uor̄un̄ubeja, Dios ĩ ñaroj̄u gaye ȳu b̄usija c̄uni, t̄uor̄un̄ubic̄u yiḡuja m̄u, yiyij̄u Jesús ĩre.

¹³ Gaje ado bajiro gotiyij̄u Jesús:

–Sīḡu ũmac̄uj̄u m̄ujagor̄u maquĩji. Ȳu sīḡuti ña ũmac̄uj̄una ruji wadicōri m̄acana t̄adi itoj̄u m̄uja waroc̄u. Ȳu ña Masa R̄ijor̄u. Ȳuti ña itoj̄u m̄uja waroc̄u. ¹⁴ Jane mejej̄u Moisés ñayor̄u yuc̄u manoj̄u ĩna ña ucuroca yuc̄u joe añare jeoyij̄u, masa ĩna ti m̄uotoni. Añare ti m̄uocōri añna cuni ecoana ñabojarāti godabisijarā ĩna. Ito bajiroti ȳu c̄uni Masa R̄ijor̄u, yuc̄una m̄uo ecoḡu yiḡuja. ¹⁵ No ȳure t̄uor̄un̄uḡuti godabic̄u yiguĩji catitĩñaḡu yiguĩji, yiyij̄u Jesús Nicodemore gotiḡu.

Ñajediro masare Dios ĩ maire gaye

¹⁶ Ñajediro masare b̄uto maiyij̄u Dios. Ito bajiri ĩ Mac̄u sīḡu ñaḡure cōayij̄u, masare ĩ goda ĩsitoni. No Jesure t̄uor̄un̄uḡuti godabiquĩji, catitĩñaḡu yiguĩji. ¹⁷ Adi mac̄ar̄uc̄uro gānare ĩ ruyuritonni meje ĩ Mac̄ure cōayij̄u Dios. Ado roboj̄u bajiyij̄u. Masare masojaro yiroc̄u ĩ Mac̄ure cōayij̄u Dios.

¹⁸ No ĩ Mac̄ure t̄uor̄un̄uḡure waja senibic̄u yiguĩji Dios. No Dios Mac̄u sīḡu ñaḡure t̄uor̄un̄ubic̄u, ĩ t̄uor̄un̄ubitire waja ĩre

ruyuriogũ yiguĩji Dios. ¹⁹ “Yũ Macũre tũorũnumenare ĩnare ruyuriogũ yiguĩja yũ”, yicãñi Dios. Ado bajiro bajaia: Busurise rucogũ ñari masa ĩna tũo masiroca yi masiami Jesús. Ito bajiri adi tuti ejacõri, “Ñeñaro yirã ña mani”, masa ĩna yi masiroca yiĩni Jesús. Bũto ñeñaro yi jairã ñari busurise rẽtoro rãitĩarisere ãmoyijarã ĩna. Quenarise yi ãmobicõri ñeñarisejũare riti bũto yi ãmoyijarã ĩna. Ito bajiri Jesure ĩna tũorũnũbitire waja jeame ãjũroju ĩnare cõagũ yiguĩji Dios. ²⁰ Ñeñaro yirã ñarocõti busurise ti teama ĩna. Ito bajiri busurise rucogũ yũ ñajare, yũre boca ãmimenaji ĩna. ĩna ñeñaro yirise goabe yirona yũre boca ãmimenaji ĩna. ²¹ Oca riojo gotire cũdirãma, yũ busurise rucogũre boca ãmirã yirãji ĩnama. Ito bajiri ĩna queno cũdiya ticõri, “Ĩna queno yiroca yami Dios”, yi ti masirã yirãji gãjerã, yiyijũ Jesús Nicodemore.

Juan idé guri masũ Jesús gayere ĩ gotire gaye

²² Ito yija bero, gũa Jesús rãca riasotirã ĩ rãca Judea sitaju wacũ. Itoju yoa bũsari ĩ rãca masare idé gu ñacũ gũa. ²³ Juan idé guri masũ cũni Salim cũto sõjuã Enón wame cũtiri cũtoju masare idé gu ñayijũ ĩ cũni. Itoju ide jairo iti ñajare, masa jãjarã idé gu rotirã ejayijarã. Ito bajiri ĩnare idé guyijũ Juan. ²⁴ Ito bajiro rẽtayijũ, Juan idé guri masũre ĩna tubiaroto riojuã.

²⁵ Ito baji ñaroca coriarã Juan idé guri masũ rãca riasotirã, sũgũ judio masũ rãca gãmeri bũsi ñayijarã ĩna. “Bũcũrã ĩna rotiado bajiro mani cũdiya ticõri, mani ñeñaro yirisere coegũ yiguĩji Dios”, yi gãmeri bũsi ñayijarã ĩna. ²⁶ ĩna gãmeri bũsija bero Juan tũ ejacõri ado bajiro seniãyijarã ĩna:

—Gũare riasogũ, ¿Jordán wame cũtirisa sidũja mũ tigorũre masiati mũ? ĩ gayere gũare bũsibũ mũ. Adi rũmũri bũto masare idé guguĩji. Ito bajiri masa ĩre riti sũyarãji ĩna, yi gotiyijarã ĩna Juan idé guri masũre.

²⁷ ĩna ito yija tũocõri:

—Ñe manoti ñarãji masa, Dios ĩ ĩsibeja. Dioti ñami masa ĩna moaroti cũri masũ. ²⁸ “Yũ meje ña Cristo. ĩ ejaroto riojuã Dios ĩ cõa yurũ ña yũ”, yiari mũare goticãcũ yũ. “Ito bajiro gotiquĩ Juan gũare”, yi masirã ña mũa, yiyijũ Juan ĩ rãca riasotirãre. ²⁹ Goti masiore ocana ado bajiro gotiyijũ Juan: “Ãmo siari rũmũ isore ñiagũ, iso manũju ñarocũ ñaguĩji ĩ. ĩ, ãmo siagu baba, ĩ ãmo siare gaye ĩ tũoja bũto wanũ quenagũ yiguĩji ĩ. ‘Masare idé gũgũ yiguĩji’, mũa yija tũocõri, itire bajiroti wanũ quena yũ cũni. ³⁰ Yũ rẽtoro ñasagu ĩ ñare ãmoa yũ. Yũre ĩna rũcũbũoro rẽto bũsaro masa ĩre rũcũbũore ãmoa yũ”, yiyijũ Juan ĩ rãca riasotirãre.

Ûmacũjũ wadirũ ñami Cristo, yire gaye

³¹ Ũmacũju gagu wadiru, i ñami ñasagu. Ñimũ gãji i rëtoro ñasagu maquĩji. Adi macãrucũroju rujearu i ñami adi macãrucũro gagu. Ito bajiri adi macãrucũro gaye busiami i. Ũmacũju gagu wadiruama i ñami ñasagu. ³² I tigare, i tũogore cuni busiami iocũ. Ito bajibojarocati, noajua queno tũorũnũbeama i busirisere. ³³ No ire tũorũnũgũti, “Queno riojo yigu ñami Dios”, yi masiguĩji iocũ. ³⁴ Dios i cõarũama Dios ocareti gotiguĩji. Jabetacã meje i ya usi queo sãgũ yiguĩji Dios ire. ³⁵ I Macure maigũ, “Jeyaro rotijaro i”, yirocu Cristore cũni mani Jacu Dios. ³⁶ No Dios Macure tũorũnũgũti catitĩnãgũ yiguĩji. I Macure tũorũnũbicũama catitĩnãre bujabicu yiguĩji. Iocũreama buto ñeñaro i tũbujaroca yigu yiguĩji Dios.

4

Samaria sita gago rãca Jesús i busire gaye

¹ “Juan rëto busaro masare idé guami Jesús, ito yicõri ire jãjarã busa sũyama ñna”, yire gaye masiñi fariseo gaye tũoñarã. ² Quenogoroama Jesús meje masare idé guquĩ. Gua Jesús rãca riasotirãju masare idé gucu gua. ³ Fariseo gaye tũoñarã ñna masija tũocõri, Judea sitare wacoacu gua Jesús rãca. Ito yicõri Galilea sitaju wacu gua mucana.

⁴ Ito warã riti Samaria sitaju ejacu gua. ⁵ Ito rëta wacõri, Sicar wame cutiri cutojũ ejacu gua. Iti cuto Jacob ñayoru i macu Josere isira sita tu ñacu iti cuto. ⁶ Itoju ñacu Jacob ñayoru ya ide goje. Boga wadiru ñari iti goje tu eja rũjũquĩ Jesús. Ũmua gũdareco ejarecõro ñacu. ⁷⁻⁸ Gũama i rãca riasotirã cutojũ wacu bare waja yirã warã. Itoju Jesús i rujiroca, sigõ Samaria sita gago ide gõnãgõ ejayijo. Iso ejaja ticõri, isore ado bajiro ide seniyiju Jesús:

—Ide ioya yure, yiyiju i isore.

⁹ Ide i senija tũocõri, ado bajiro yiyijo Samaria sita gago:

—¿Mu no yija judio masu ñabojaguti, ya Samaria sita gagore ide seniati mu? yiyijo iso Jesure. Samaria sita gãna rãca judio masa rãca queno baba cutibiticõri, ito bajiro yiyijo iso.

¹⁰ Iso ito bajiro yija tũocõri:

—Dios i isiroti mu masija, ito yicõri, “I ñami yure ide senigũ”, mu yi masija, yujare ide seniboroja mu. Ito bajiro mu yija, ide catitĩnãre gaye mure isiboruja yu, yiyiju Jesús isore.

¹¹ Ito i yijare:

—Ñena ide gõnãre ma mure. Jubeju ña ide goje. ¿Noju gaye yure ide catitĩnãre gaye isigũ yiguajada mu? ¹² Mani riojua gagu Jacob ñayoru adi goje ide gojere cũni i. I cuni idiñi iti goje gaye. I rãa cuni idiñi. I ya ecana cuni idiñi. ¿I rëto busaro ñasagu ñati mu? yiyijo iso Jesure.

13 Ito bajiro iso yija tɔocõri, ado bajiro cɔdiyijɔ Jesús isore:

—No adi goje gaye ide idibojarãti, mɔcana tɔdi idi ãmocoarã yirãji. 14 No ide catitĩñare gaye yɔ ioana, mɔcana tɔdi idi ãmomena yirãji. Yɔ ñnare ide iorise ide ùmaburi goje robo bajiro ùmabato ñaro yiroja, ñna catitĩñatoni, yiyijɔ Jesús isore.

15 Ito ñ yija tɔocõri:

—Yɔ Ƴjɔ, iti gaye ide ãmoa yɔ cɔni, mɔcana tɔdi ide yɔ idibe yiroco. Ito yicõri mɔcana tɔdi adi goje gõnagõ wadibe yiroco, yiyijo iso Jesure.

16 Ito yija, ado bajiro yiyijɔ Jesús isore:

—Wasa, mɔ manɔjɔre jitẽña, ito yicõri adoju waya, yiyijɔ Jesús isore.

17 Ito ñ yija ado bajiro cɔdiyijo iso:

—Manɔjɔ maco ña yɔ, yi cɔdiyijo iso.

—“Manɔjɔ maco ña yɔ”, mɔ yirise riti ya mɔ. 18 Co dɔjamocõ ùmɔa rãca ñagoro ña mɔ. Ito bajicõri adocãta mɔ rãca ñagõ, mɔ manɔjɔ meje ñami ñ. Ito bajiri, “Manɔjɔ maco ña yɔ”, mɔ yiriseama riti ya mɔ, yiyijɔ Jesús isore.

19 Ito ñ yija tɔocõri, ado bajiro yiyijo iso ñre:

—Yɔ Ƴjɔ, jeyaro masigõcõ ña mɔ. “Diore goti ñsiri masɔ ñami ãni”, ya yɔ mɔre. 20 Gɔa Samaria sita gãna ñicɔsabatia, adi buroju Diore rɔcɔbɔoñi. Mɔa judio masama, “Jerusalénju Diore rɔcɔbɔoja quena”, ya mɔáma, yiyijo iso Jesure.

21 Iso ito yijare:

—Yɔre tɔorɔñnã romio mɔ. Co rɔmɔ Diore mɔa rɔcɔbɔoroti rɔmɔ ejaro yiroja. Adi buro meje, ito yicõri Jerusalénju wamenati Diore rɔcɔbɔo ñarã yirãji mɔa. 22 Mɔa Samaria sita gãna, mɔa rɔcɔbɔorocɔre queno masibe mɔa maji. Gɔama, gɔa rɔcɔbɔorocɔre queno masia. Gɔa judio masana sɔoriti masare masogõ yiguñi Dios. 23 Ija ñaro yiroja, ito yicõri adocãta cɔni ña, riojo Diore masa ñna rɔcɔbɔo ãmosaja, ñna ya usiju ñre rɔcɔbɔorã yirãji ñna. Ito bajiro ñre rɔcɔbɔore ãmoami mani Jacɔ. 24 Rujɔ meje ñami Dios. Ƴsiti ñami ñ. Ito bajiri Dios ñ ãmoro bajiro riti Espiritu Santo ñ ejabuarisena Diore mani rɔcɔbɔoja quena, yiyijɔ Jesús isore.

25 Ito ñ yija tɔocõri, ado bajiro yiyijo iso:

—Dios ñ cõarɔ, Mesías ejagu yiguñi, yi tɔoña yɔ. ñ ñaguñi Cristo ñna yigu. ñ ejaguju, gɔare queno goti rẽtobugu yiguñi, yiyijo iso Jesure.

26 Iso ito yija:

—Yɔ adocãta mɔre bɔsigɔ, ñti ña, yiyijɔ Jesús isore.

27 Ito bajiro ñ yi ñaroca, tɔdi ejacɔ gɔa ñ rãca riasotirã. Romio rãca ñ bɔsija ticõri, jabeto ti ɔcacɔ gɔa. Ito bajibojarocati, “¿Ñe gaye ñre ãmoati mɔ? ¿Ñe gaye isore seniñati mɔ?” yi seniñabiticɔ

gua. ²⁸ Ito yirocati ide gōnaradu jidi rojocōri cutoju wacō iso. Cutoju ejacōri, masare ado bajiro gotiyijo iso:

²⁹ —Jeyaro yu yigore, “Ado bajiro yicu ma”, yi gotigure tirã waya ma cuni. ¿Cristo meje ñaguñjida maaca? yiyijo iso masare.

³⁰ Ito bajiro iso yija tucōri, Jesure ti ãmorã gua tu ejacã iti cuto gãna. ³¹ Ito bajiroca riti:

—Gure riasogu, jabeto baya maji, yi josa ñacu gua.

³² Ito gua yibojarocati, ado bajiro cadiquĩ Jesús:

—Ma masibiti, yu baroti ñacã yure, yiquĩ Jesús gure.

³³ Ito bajiro ñ yija tucōri:

—¿Sĩgũ ñre bare cũgũ ejarada? yi gãmeri seniñasocu guamasiti.

³⁴ Ito bajiro gua gãmeri busija tuo masicōri, ado bajiro yiquĩ Jesús gure:

—Yure cõaru ñ ãmoro bajiro yu yija, ito yicōri iti moare yu gajanoaja, iti ña yu ya bare bajiro bajirise. Masama bare ba wanusotiamama. Yumama yure cõaru ñ ãmoro bajiro yicōri wama yu. ³⁵ “Juararã umacañi ruya maji, ote iti busaroto”, ote wese ujũ ñ yíado bajiro yi tuoñabesa ma. “Masare Dios oca mani riasorijũ ejabea maji”, yi tuoñabesa ma. Yumama ado bajiro ya: Ote busacoaju ñja, adocãta ãmija quena. Tiya, masa jãjarã yure tuorũnuroca ñacãma ñja. Adocãta ñnare riasoja quena. ³⁶ No ote miojuguti, waja boca ãmigũ yiguñji. Itire bajiroti, no yure masa ñna tuorũnuroca yigure ñre queno waja yigu yiguja yu. Ñ ñami catitñnare gaye masa ñna buja masiroca yigu. Ito bajiri yu oca masare riasogu cuni, yure masa ñna tuorũnuroca yigu cuni corocõti wanurã yirãji ñna. ³⁷ Riti bajia busurã ñna busigore: “Sĩgũ ñaguñji otegu. Gãji ñaguñji itire miojugu”, yiyijarã busurã. Riti bajia iti. Tute. Coriarã ñama yu oca masare riasorã. Gãjerã ñama yure masa ñna tuorũnuroca yirã. ³⁸ Ote wese ujũ ricare mioju rotigu yiguñji ñ ya moari masare, otegoana meje ñna ñabobarocati. Yu cuni ito bajiroti mure cõa, yure masa ñna tuorũnuroca ma yi masitoni. Yu oca ñnare riasosuoana meje ñabobarocati mure cõa yu. Ma riojua gãjerã ñnare riasosuoñi. Ito bajiri josari mejeti yure ñna tuorũnuroca yi masirã yirãji ma, yiquĩ Jesús gure.

³⁹ “Jeyaro yu yigore yure gotiquĩ ñ”, romio iso yi gotija tucōri, jãjarã iti cuto gãna Samaria sita gãna Jesure tuorũnucã ñna ñja. ⁴⁰ Ito bajiri iti cuto gãna Jesure ti wanucōri gure tuja roticã ñna. Ito bajiri ñna rãca ju rãmu ñacu gua. ⁴¹ Jesumasiti ñ riasoja tucōri, jãjarã busa ñre tuorũnucã ñna. ⁴² Jesure tuorũnucōri, ado bajiro basicã ñna romiore:

—Mure gua tuogore gaye riti meje, ñre tuorũnua gua. Adocãta guamasiti ñre tucōri, tuorũnua gua ñja. “Ñti ñami Cristo, adi

macãrucãro gãnare masorocu”, yi ti masia gũa ãja, yicã iti cuto gãna romiore.

Ñasagu macure Jesús ã yisioire gaye

43 Ito yija bero, jua rumu beroti Samaria sitana ñacõri, Galilea sitaju wasuocu gũa macana Jesús rãca. 44 Riti baja Jesús ã busigore: “Diore goti ãsiri masure ã ya sita gãna ãre queno rãcãbuomenaji”, yi gotiqui Jesús gũare. 45 Galilea sitaju Jesús rãca gũa ejaroca, queno boca ãmicã ito gãna. Ìna cãni Jerusalãnju pascua basa ti tãdi ejana ñãni. Ito yicõri iti basa rumari jeyaro Jesús ã yigore tiana ñari seyofni ãna cãni.

46 Ito yija bero, Galilea sitaju Canã wame cutiri cutoju tãdi wacu gũa Jesús rãca. Ito ñacu idena uyé ide ã godo weogoraju. Itoju ñaquĩ sãgũ ujure moa ãsiri masu ñasagu. Ì macu Capernaum wame cutiri cutoju cõ ñãni. 47 “Judea sitana wacõri, Galilea sitaju ejayiju Jesús”, yija tuocõri, ãre tigu ejaquĩ ujju ya moari masu ñasagu. Jesús tu ejacõri ado bajiro josaquĩ ã ãre:

—Yũ ya wijju waya. Yũ macu cõ wacu yiguĩji. Yũ macure yisioju waya, yiquĩ ã Jesure.

48 Ito ã yija tuocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Tiyamani mua tibeja, yure queno tuorãnubea mua, yiquĩ Jesús ãre.

49 Ito bajiro ã yibojarocati:

—Yũ Uju coji waya, yũ macu ã godare ãmobeja yũ, yiquĩ moa ãsiri masu ñasagu Jesure.

50 Ito ã yija tuocõri:

—Mu ya wijju tãdi wasa. Mu macu catiguĩji, yiquĩ Jesús ãre.

Ito bajiro Jesús ã yija tuocõri, “Riti gotiami Jesús”, yi tuorãnãquĩ ã. Ito bajiri ã ya wijju tãdi wasoquĩ ã ãja. 51 Ì ya wijju ejagu wagu ã yiroca ãre ejabũari masa ado bajiro ãre goti bocayijarã ãna:

—Mu macu caticoami ãja, yiyijarã ãna.

52 Ìna ito yija tuocõri:

—¿Nocãta catisũori yũ macu? yi seniãayiju ã ãnare.

—Ñamica, ãmacãni ã juja rãgũrijju, ãre ñiotarõjobu, yiyijarã ãna, ãna ujure.

53 Ito bajiro ãna yija tuocõri, tuoãa bujayiju ã. “Itocõ ãmacãni ã juja rãgũrijuti, ‘Mu macu catiguĩji’, yi gotimida Jesús yure”, yi tuoãa bujayiju ã. Ito bajiri ã, ã ñarã cãni Jesure tuorãnyijarã ãna ãja.

54 Iti ñacu bero gaye tiyamani Jesús ã ãore, Judea sitana, Galileaju tãdi ejacõri, ã ãore gaye.

5

Cõ ñarure Jesús ã yisioire gaye

¹ Ito bajija bero m̄cana t̄di basa menicã judio masa. Ito bajiri itire tiḡu waquĩ Jesús m̄cana Jerusalénj̄u. Ī rãca wac̄u ḡua c̄ni. ² Iti cuto Oveja wame cutiri soje t̄u ñac̄u masa ĩna guarita. Hebreo ocana Betzata wame cutic̄u itira. Itira t̄u co d̄ujamoc̄o j̄uri ñac̄u ide ñura j̄uri. ³ Iti roca c̄orã j̄ajarã jacaj̄u c̄ũñacã. Cajea mana, queno wa masimena c̄ni, ito yic̄ori ruduana c̄ni ñacã itoj̄u. “¿Nocãta iti jac̄uja tiana?” yirona bocati c̄ũñacã ĩna. ⁴ Co rum̄area ángel ruji ejac̄ori, ide jac̄uroca yiñi. Ito ĩ yija bero, no itira cajero quedi roas̄oḡureti ĩ ñarise cutirise r̄etacoayij̄u ĩja. ⁵ Itoj̄u c̄orã wato s̄iḡu ñaquĩ treinta y ocho rodori c̄o ñaru. ⁶ Ī c̄ũñaja tic̄ori, “Yoariguti c̄ori seyoñi ãni”, yi tiquĩ Jesús ĩre. Ito bajiri ado bajiro ĩre seniñaquĩ Jesús:

—¿M̄cana t̄di cati quenaḡu ña ãmoati m̄? yiquĩ Jesús ĩre.

⁷ Ito bajiro ĩ yija t̄oc̄ori:

—Ȳu Uj̄u, s̄iḡuj̄ua ȳure idej̄u queo roaḡu mami, iti jac̄uroca. Coji r̄ayabeto ȳu ide c̄uo ãmobarocati, ḡajerã riti ȳu rioj̄ua ide c̄aosotiana, yiquĩ ĩ Jesure.

⁸ Ito ĩ yija:

—W̄um̄ña, m̄ ya cama ãmi wasa, yiquĩ Jesús ĩre.

⁹ Ito ĩ yirocariti, queno cati quenaḡu ñac̄oquĩ ĩ m̄cana. Ī ya cama ãmic̄ori, was̄oquĩ ĩ. Iti rum̄uti ḡua judio masa ya tujacãra rum̄u ñac̄u. ¹⁰ Ito bajiri ĩ ya camare ĩ gajaja tic̄ori, ado bajiro yicã judio masa ĩre:

—Jane tujacãra rum̄u ña. Ito bajiri m̄ ya camare gajare ma m̄re, yicã judio masa.

¹¹ Ado bajiro c̄adiquĩ ĩ c̄ogor̄u:

—M̄cana t̄di cati quenaroca ȳure yiḡu, ado bajiro yimi ȳure: “M̄ ya camare ãmi wasa”, yimi ĩ ȳure, yiquĩ ĩ judio masare.

¹² Ito ĩ yija t̄oc̄ori:

—¿Ñim̄u ñari, “M̄ ya camare ãmi wasa”, m̄re yiḡu? yi seniñacã ĩna ĩre.

¹³ Ito bajiro ĩna seniñabarocati, “Ī ñami”, yi masibitiquĩ ĩ. Itoj̄u masa j̄ajarã ñacã. Ito bajic̄ori Jesuama masa j̄ajarã watoj̄u wa godacoquĩ ĩ. ¹⁴ M̄cana ito bero Dios ya wij̄u ḡua ñaroca, ti bujaquĩ Jesús m̄cana ĩ yisior̄ure. ĩre ti bujac̄ori, ado bajiro yiquĩ Jesús ĩre:

—T̄uoya, queno t̄di m̄cana catia m̄. M̄cana t̄di ñeñaro yibeja, b̄uto basa m̄ t̄obujabe, yiquĩ Jesús ĩre.

¹⁵ Ito ĩ yibarocati m̄cana t̄di judio masa t̄u wac̄ori, “Jesuti ñami, m̄cana t̄di ȳu cati quenaroca yiḡu”, yi judio masare gotiñi ĩ. ¹⁶ Ito bajiro ĩ yija t̄oc̄ori, Jesure s̄ia ãmorã usirio codecã ĩna. Tujacãra rum̄u ñabarocati c̄oḡure ĩ yisioja tic̄ori, ĩre s̄ia ãmocã ĩna. ¹⁷ Ḡua t̄uj̄u ĩna ejaja tic̄ori, ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:

—Moatĩñagũ ñami yu Jacu. Ito bajiri yu cuni moatĩña, yiquĩ Jesús ñare.

¹⁸ Ito bajiro ĩ yija tucõri, bũto bũsa ĩre sĩa ãmocã ĩna. Tujacãra gumũ ñaroca cõgũre ĩ yisiorena sũori meje, ĩre junisinicã ĩna. “Dios ñami yu Jacu”, Jesús ĩ yija tucõri, “Dios robo bajiro ñasagu ña yu”, yirocu yami ĩ, yĩ tucõacã ĩna. Ito bajiri bũto bũsa ĩre sĩa ãmocã ĩna ĩja.

Dios Macu ñari ĩ rotirisena sũori Jesús ĩ ñare gaye

¹⁹ Ito bajiro ĩna tucõaja ti masicõri, ado bajiro yiquĩ Jesús, ĩnare:

—Riti mũare gotia yu. Yu, Dios Macu, yu ãmoro bajiro riti meje ya yu. Yu Jacu ĩ yirise ticõri, ito bajiro ya yu. Jeyaro yu Jacu ĩ yiro bajiroti yu ĩ Macu cuni ito bajiroti ya. ²⁰ Yu Jacu yure maicõri, jeyaro ĩ yirise yure ĩoami ĩ. Ito yicõri bũto bũsa ñasarise yure ĩogũ yiguĩji maji. Ito bajiro yure ĩ ĩoja ticõri, ti ucarã yirãji mũa. ²¹ Godarãre mũcana ĩna tũdi catiroca yami yu Jacu. Ito bajiri yu, ĩ Macu cuni ĩna catiroca yu yĩ ãmoja, ĩna catiroca yigu yiguja yu. ²² Masa ĩna ñeñaro yirise cõĩagũ meje ñami yu Jacu. Yũjũare cũñi ĩ, masa ĩna ñeñaro yirise yu cõĩatoni. ²³ Ito bajiro yĩni yu Jacu, ĩre ĩna rãcũbũoro bajiroti yure cuni ĩna rãcũbũotoni. Yure rãcũbũobicu, yu Jacu, yure cõarure cuni rãcũbũobiqũji, yiquĩ Jesús judio masare.

²⁴ Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Riti mũare gotia yu. No yu bũsirisere tũorũnagũ, yure cõarure cuni tũorũnagũti catitĩñagũ yiguĩji ĩ. ĩocũre ruyuriobicu yiguĩji Dios. Godabojagũti catitĩñagũ yiguĩji ĩocũ. Ito bajiri catitĩñagũ yiguĩji ĩ ĩja. ²⁵ Riti mũare gotia yu. Yure tũorũnumena godacãna robo bajiro bajirã ñama ĩna. ĩja ñaro yiroja, adocãta cuni ña, yu Dios Macu bũsirisere tũorã yirãji ĩna. Yure ĩna tũorũnaja, catitĩñarã yirãji. ²⁶ Catitĩñare gaye rucogũ ñami yu Jacu. Ito bajiri masa ĩna catiroca yĩ masiami ĩ. Masa ĩna catitĩñaroca yu yitoni, yure cũquĩ Cuna. ²⁷ Masa Rĩjoru, yu ñajare masare ĩna ñeñaro yirise yu waja senitoni, yure cũquĩ Cuna, ya yu mũare. ²⁸ Ito bajiro yu yija tucõri, tũo ucabesa mũa. ĩja yu bũsirisere godana jeyaro tũo jedirã yirãji. ²⁹ Yu oca tucõri, masari cuma ñana budirã yirãji ĩna. Queno yigoana, tũdi caticõri, Dios rãca catitĩñarã yirãji ĩna. Ñeñaro yigoanama, tũdi ĩna catiroca ĩnare waja senigũ yiguĩji Dios. Ito yicõri jeame ãjũroju ĩnare cõagũ yiguĩji ĩ, yiquĩ Jesús judio masare.

Ĩ rotirise yure cũñi Dios, Jesús ĩ yire gaye

³⁰ Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús ĩnare:

—Yu ãmoro bajiro riti yirocu meje wadicu yu. Masare ĩna ñeñaro yirise waja yu senija, Dios ĩ rotiro bajiroti ya yu. Masare ĩna ñeñaro yirise yu waja senija, ñeñaro ĩna yiadocõti

senia yu. Yu amoro bajiro meje ya yu. Yure cõaru i amoro bajirojua ya yu. ³¹ “Yuti ña Dios i cõaru”, yu yibojaja, “Iti ñami”, yi masimenaji gãjerã. ³² “Iti ñami Dios i cõaru”, yure yi isigũ ñami gãji. Yure i busi isirise, oca riojo ñasarise ña. Ito bajiri ire tãorã yirãji masa. ³³ “¿Iti ñati Dios i cõaru?” yi Juan idé guri masure seniãa rotiyija mua. Mhare i cãdire, riti ña. ³⁴ “Riti, Dios i cõaru ñami Jesús”, Juan idé guri masu yure i busi isija, i busi isibeja cani no yibea, Dios i cõaruti ña yu. Juan idé guri masu gaye mhare gotia yu, Dios i masoana mua ñatoni. ³⁵ Mua tão masijaro yirocu, busurica yocõri yigure bajiro yiñi Juan. Ito bajiri ire tãocõri, wanuyija mua. ³⁶ Juan yure i busi isigore rêto busaro ñasarise ña yure. Tiyamani yu iorise, iti ña yu Jacu i rotire. Itire ticõri, “Riti Dios i cõaru ñami”, yi masirãji mua yure. ³⁷ Yu Jacu yure cõaru cani, “Riti ani ñami yu cõaru”, yi yure busi isiqui. Ireama tãogoana meje, tigoana meje ña mua. ³⁸ I ocare tão amora meje ña mua. Yure i cõarure cani tãorũnubea mua. Ito bajiri mua ya usijũ i ocare queno tão masibea mua. ³⁹ Dios oca tutire queno ticõri rêoariti riasotia mua. Catitĩhare gaye buja amora, itire riasotia mua. Yu gayereti gotia Dios oca. ⁴⁰ Ito bajibojarocati yure boca ami amobea mua. Yure mua boca amija, catitĩhare gaye bujarã yirãji mua.

⁴¹ Masa yure ina rucubõtoni meje wadicu yu. ⁴² Mhare ti masia yu. Ito bajiri, “Diore mairã meje ña mua”, yi ti masia yu mhare. ⁴³ Yu Jacu i rotirisena wadiru ña yu. Ito bajibojarocati yure boca amibea mua. Sigũ i amoro bajiro i wadija, ireama boca amirã yirãji mua. ⁴⁴ Mhamasi gãmeri rucubõorejua amoboja mua. Dios sigũti ñami mani Uju. Ito bajibojarocati ire cãdibiticõri mhare i wanuroca yibea mua. Ito bajiro bajirã ñari yure cani tãorũnubea mua. ⁴⁵ Yu Jacu riojo, “Inare seti ña”, yibicuja yu mhare. Moisés ñayoruti ñaguji, “Mhare seti ña”, yigu. Moisés ñayoru i rotirisena sãoriti, “Dios tu ejarã ya mani”, yi tãoĩabojaja mua. ⁴⁶ Yu gaye ucayoñi Moisés ñayoru. I ucarisere mua tãorũnũja, yure cani tãorũnũboana mua. ⁴⁷ I ucagore gaye mua tãorũnũbeja, yure cani tãorũnũmena yirãji mua, yiqui Jesús judio masare.

6

Cinco mil ñarãre Jesús i ecare gaye
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Ito bajiro i yija bero, itajura Galilea wame cãtirita siduja jãa wacu gna Jesús rãca. Tiberias wame cãticu gaje itira wame. ² Cõrãre Jesús i yisioja ticõri, ito yicõri tiyamani i iõja ticõri, jãjarã masa suyacã gware. ³ Gaje dũjaju ejacõri, gaje buro maja wacu gna Jesús rãca. Itoju Jesús rãca rujicu gna i rãca

riasotirã. ⁴ Pascua basa judio masa ñna meniroti nocõ mejeti ruyacu. ⁵ Jãjarã masa Jesure ñna sayaja ticõri, ado bajiro yiquĩ ñ Felipere:

—Ñna masa jeyarore yiari, ¿no bare waja yirã yirãjida mani? yiquĩ Jesús Felipere.

⁶ “Ado bajiro yigu yigujaja yu”, yi masibojaguti, “No bajiro Felipe ñ cãdija, tãocujaja”, yirocu seniñari seyoquĩ Jesús. ⁷ Ito yijare Felipe ado bajiro cãdiquĩ:

—Doscientos niyeru cujirina naju yu waja yibojaja cãni, masa jeyarore tãjabetoja, yiquĩ ñ Jesure.

⁸ Ito ñ yija tãocõri, ado bajiro cãdiquĩ gna rãca gagu, Andrés wame cãdigu. Ñ cãni Jesús rãca riasotiguti ñnaquĩ. Ñti ñnaquĩ Simón Pedro ocabaji. Ado bajiro yiquĩ ñ:

⁹ —Ado ñami sãgũ macuacã, co ñujamocõ cebada wame cãtirise naju rucogu ito yicõri wai jãarã rucogu. Masa jãjarã ñna ñajare tãjado ma adi, yiquĩ Andrés.

¹⁰ Ito ñ yija:

—Masa jeyarore ruji rotiya, yiquĩ Jesús.

Ta quenarise jaje ñacu itojũ. Ito bajiri cinco milcõ ñmua rujicã ñna. ¹¹ Ñna rujija ticõri, ñ ya ñmona naju ñmiquĩ Jesús. “Queno ya Dios mu”, yicõri, gna ñ rãca riasotirãre ñsiquĩ ñ. Gnajua ito rujirãre batocu ñja. Waire cãni ito bajiroti batocu gna. Masa ñna ñmorocõti ñsicu gna. ¹² Masa ñna yajija ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Ruyarise miojuya, iti godabe yirona, yiquĩ Jesús guare.

¹³ Cebada wame cãtirise naju ruyarise jua gubojeno jiburi dajacu, gna bato ruyarise. ¹⁴ Ito bajiro tiyamani Jesús ñ ñoja ticõri, ado bajiro yicã masa:

—Riti, Diore busi ñsiri masu ñami ñni, adi macãrucãrojure mani bocatiru, yicã masa.

¹⁵ “Yu ñmobitibojarocati yure ñmi wacõri, cuto ñju yure cũ ñmoama ñna”, yi tãoñacõri, sãguti turia joeju maja waquĩ Jesús.

*Ide joe Jesús ñ ware gaye
(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)*

¹⁶ Iti rãioja ticõri, gna Jesús rãca riasotirã itajuraju roja wacu. ¹⁷ Iti rãitãaja tibo jaguti gna tu tãdi ejabitiquĩ Jesús maji. Ito bajiri cumaju sãjacõri jãa wasuocu gna, Capernaum wame cãtiri cutoju ejarã warã. ¹⁸ Ito bajiro gna jãa waroca bato mino wẽasuocu. Ito yicõri jacũrise bucu, curise jacũcu. ¹⁹ Cinco, seis kilõmetroco gna wa tujaroca, ide joe cãda wadicõri cuma tujũ Jesús ñ wadija ticu gna. Ito bajijare ti ucacu gna ñja. ²⁰ Gna ti ucaja ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Yuti ña. Gũbesa, yiquĩ Jesús guare.

21 Ito ĩ yija tʰocõri, wanʰare rāca boca āmicu gʰa ĩre ĩja. Ito yija bero yoari mejeti gaje dʰja jēa ejacu gʰa, gʰa tʰoña waroju.

Jesure masa ĩna āmare gaye

22 Ito bero gaje rʰmʰ itajura gaje dʰja tujana, “Ñari cuma-nati wañi ĩna. Ito bajibojarocati Jesuama wabisĩ ĩna rāca”, yicā ĩna. 23 Ito bajiro ĩna baji ñaroca Tiberias cʰto gāna gaje cumarina ejayijarā ĩna tʰ. “Queno ya Dios mʰ”, yi Jesús ĩ gotiraju tʰ, ito yicõri masa ĩna bagoraju tʰ ejayijarā ĩna. 24 Itiju Jesús ĩ manija ticõri, gʰa ĩ rāca riasotirā gʰa manija ticõri, iti cumarina Capernaumju ĩre āmarā wayijarā ĩna.

Jesuti ñami catitĩñare gaye rʰcogu, yire oca

25 Itajura sidʰjajʰ ejacõri gʰare ti bʰjacā ĩna ĩja. Jesure ti bʰjacõri ado bajiro ĩre seniñacā ĩna:

—Gʰare riasogu, ¿nocāta ado ejari mʰ? yi seniñacā ĩna Jesure.

26 Ito bajiro ĩna yija tʰocõri:

—Riti mʰare gotia yʰ. Yaji quenaro babʰ mʰa, ito bajiri yʰre āma mʰa. Tiyamani yʰ ĩorise gaye ti masicõri meje yʰre āma mʰa. 27 Bare jedirise gaye bʰjarona meje moaña mʰa. Bare jogarise gaye meje, catitĩñare gaye bʰjarona moaña mʰa. Yʰ ña Masa Rĩjoru, bare jogabiti gaye mʰare ĩsirocu. “Ito bajiro ĩ yitoni ĩre cūñi Dios”, yʰre mʰa yi masiroca yami Dios, yiquĩ Jesús masare.

28 Ito ĩ yija ĩre seniñacā ĩna:

—¿No bajiro Dios ĩ āmoro bajiro yirājida gʰa? yicā ĩna Jesure.

29 ĩna ito yija tʰocõri, ado bajiro cʰdiquĩ Jesús:

—Dios ĩ cõarure mʰa tʰorũnʰare āmoami Dios, yiquĩ Jesús masare.

30 Ito ĩ yijare:

—¿Ñe tiyamani gʰare ĩogũ yigʰjada mʰ, itire ticõri mʰre gʰa tʰorũnʰtoni? ¿Ñe gaye gʰare ĩogũ yigʰjada mʰ? 31 Mani ñicʰsabatia ñayoana yucu manojʰ ña ucurā, maná wame cʰtirise bayijarā ĩna maji. Itire gotia Dios oca cʰni. Tʰote: “Ũmacũju gaye naju ĩnare ecarocu queoñi Dios”, yi gotia Dios oca, yicā masa Jesure.

32 ĩna ito yija tʰocõri, cʰdiquĩ Jesús:

—Riti mʰare gotia yʰ. Moisés ñayoru meje ũmacũju gaye naju ĩnare ecañi. Yʰ Jacʰti ñañi ũmacũju gaye naju ñasarise ĩnare ecaru. 33 Naju ũmacũju gaye ñasarise rʰcogu ñaguĩji Dios ĩ cõaru. Naju ñasarise rʰcocõri, masare catitĩñare ĩsigũ yiguĩji ĩ, yiquĩ Jesús masare.

34 Ito ĩ yija:

—Gʰa Ũju, iti naju catitĩñare gaye riti gʰare ecasotiya, yicā ĩna Jesure.

35 Ito ĩna yija tʰocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:

—Yuti ña naju ñasarise rucogũ, ito yicõri catitĩñare ĩsigũ. No yure boca ãmigũti jũaji ñiocõbicũ yiguĩji ĩ. Najuro babojarãti mũcana tũdi ñiocõrã yirãji mũa. Ide idibojarãti mũcana tũdi idi ãmorã yirãji mũa. No yure boca ãmigũti ñe gaje ãmobicũ yiguĩji. No yure tũorũnũgũti ñe gaje ãmobicõri queno wanũ quenagũ yiguĩji. ³⁶ “Yure tibojarãti, yure tũorũnũbea mũa”, yĩari mũare goticũ yũ. ³⁷ No yure boca ãmirãti, ĩna ñama yũ Jacũ yure ĩ ĩsiana. No yure boca ãmi ãmogũre, ĩre rẽobicũja yũ. “Yure boca ãmibesa mũ”, yibicũja yũ. ³⁸ Ũmacũjũna wadicõri, yũ ãmoro bajiro yigũ meje wadicũ yũ. Yure cõarũ ĩ ãmoro bajiro yirocũ wadicũ yũ. ³⁹ Ado bajiro ãmoami yũ Jacũ yure cõarũ. Yure ĩ ĩsiana, sĩgũ ĩ godare ãmobeami ĩ. Sũsari rũmũ ĩna tũdi catiroca yũ yire ãmoami ĩ. ⁴⁰ No yure boca ãmicõri, yure tũorũnũgũ ĩ catitĩñare ãmoami yũ Jacũ Dios. Ito bajiri yure tũorũnũrãre ĩna tũdi catiroca yigũ yigũja yũ sũsari rũmũ, yiquĩ Jesús masare.

⁴¹ Ito ĩ yija bero, ĩre bũsitusũocã judio masa. “Yũ ña naju ñasarise rucocõri, ũmacũjũna wadirũ”, Jesús ĩ yija tũocõri, ĩre bũsitusũocã ĩna. ⁴² Ito yicõri, ado bajiro gãmeri bũsicã ĩna:

—¿Āni Jesús, José macũ meje ñati? ĩ jacure, ĩ jacore cũni ticũ mani. ¿No yija ito bajibojagũti, “Ũmacũjũ gagũ wadirũ ña yũ”, yati ĩ? yicã ĩna.

⁴³ Ito bajiro ĩna yija masicõri:

—Itocõ bũsitu jidicãña mũa. ⁴⁴ Noa yure boca ãmimenaji, Yũ Jacũ yure cõarũ yure ĩna boca ãmiroca ĩ yibeja. No yure boca ãmirãre sũsari rũmũ ĩna tũdi catiroca yigũ yigũja yũ. ⁴⁵ Diore goti ĩsiri masa ĩna ucare ado bajiro gotia: “Masa jeyarore riasogũ yiguĩji Dios”, yi gotia iti. Ito bajiri no yũ Jacũ riasorise gaye tũorũnũrã, yure cũni boca ãmirã yirãji, yiquĩ Jesús judio masare.

⁴⁶ Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—No yũ Jacure tigũ maquĩji. Yũ sĩgũti ĩ tũ wadirũ ñari, ĩre tigorũ ña yũ. ⁴⁷ Riti mũare gotia yũ. No yure tũorũnũgũti catitĩñagũ yiguĩji. ⁴⁸ Yũ ña naju ñasarise rucogũ, ito yicõri catitĩñare gaye rucogũ. ⁴⁹ Mani ñicũsabatia yucũ manojũ maná wame cũtirise naju babojarãti goda jediñi ĩna. ⁵⁰ Mũare yũ bũsiriseama, naju ũmacũjũ gaye ruji wadirise gaye, mũare bũsia yũ. Yũ rũcorise najure bacõri, godamena yirãji. ⁵¹ Yuti ña, naju catitĩñare gaye rucocõri, ũmacũjũna ruji wadirũ. No iti gaye naju bagũ catitĩñagũ yiguĩji. Mũare yũ naju ĩsirise, yũ ya rujũti ña. Masa jeyarore yĩari yũ ya rujũ ĩsigũ yigũja yũ, yiquĩ Jesús judio masare.

⁵² Ito ĩ yija tũocõri, ĩnamasiti gãmeri bũsisũocã judio masa:

—¿No bajiro ĩ ya rujũre manire ecagũ yiguĩjida ĩ? yicã ĩna.

⁵³ Ado bajiro cũdiquĩ Jesús ĩnare:

—Riti mware gotia yu. Yu Masa Rĩjorure yu ya ruju mua babeja, ito yicõri yu ya rĩ mua idibeja, catimena yirãji mua.
⁵⁴ No yu ya rujure bacõri, ito yicõri yu ya rĩre idigu catitĩñagũ yiguĩji. Susari rumu tãdi ĩ catiroca yigu yigujaja yu. ⁵⁵ Yu ya ruju iti ña bare ñasarise. Ito yicõri yu ya rĩ iti ña idire ñasarise.
⁵⁶ Yu ya rujure bagu, ito yicõri yu ya rĩre idigu, ĩ ya usijure ñagũ yigujaja yu. Ito bajiri yure bajiroti usi cutigu yiguĩji ĩ. ⁵⁷ Yu Jacu yure cõaru, catire rucogu ñami ĩ. Ito bajiri ña suoriti catia yu. Ito bajiroti, no yure boca ãmigũ, yuna suoriti catigu yiguĩji ĩ.
⁵⁸ Ũmacũju gaye naju wadire gaye busia yu. Iti gaye naju maná wame cutirise robo bajirise meje ña. Mani ñicusabatia maná wame cutirisere babojarãti goda jediñi ña. No naju ñasarisere baguama catitĩñagũ yiguĩji ĩocũ, yiquĩ Jesús judio masare.

⁵⁹ Capernaum wame cutiri cuto minijuara wiju ito bajiro riasoquĩ Jesús masare.

Jesús ocare mani tũorũnũja catitĩñarã yirãji mani, yire gaye

⁶⁰ Ito bajiro riasore gaye Jesús ĩ busija tũocõri, jãjarã ĩre suyãrã ado bajiro gãmeri busicã ĩna:

—Ito bajiro ĩ riasorise josari ña. Itire queno tũo masibea mani. Sĩgũña itire boca ãmigũ mami, yicã ĩna.

⁶¹ “Yu riasorise tũocõri, tũoĩa bujatobeama ĩna”, yi masiri seyoquĩ Jesús. Ito bajiri ado bajiro ĩnare yiquĩ ĩ:

—¿Ito bajiro mware yu riasorise tũoĩa bujatobeati mua? yiquĩ Jesús ĩnare. ⁶² Yu Masa Rĩjoru, ũmacũju yu ñagoado mũcana yu tãdi mũja waja, ¿no bajiro tũoĩarã yirãjida mua?

⁶³ Espĩritu Santo ñami masa ĩna catitĩñaroca yigu. Masama gãjerã ĩna catitĩñaroca yi masimenaji ĩna. Jĩju mware yu gotirise Espĩritu Santo riojo ĩ goticãrise ña. Itire mua tũorũnũja, mua catitĩñaroca yigu yiguĩji ĩ. ⁶⁴ Mua coriarã, yure tũorũnũmena ñarãji maji, yiquĩ Jesús ĩnare.

Cajerojuti, “Ĩna ñarã yirãji yure tũorũnũmena. Ito yicõri ĩ ñagũ yiguĩji, yu wajanare yure ĩna ñiatoni gotiri masu”, yi masi yucãri seyoñi Jesús cajerojuti.

⁶⁵ Ado bajiro masare goti quenoquĩ Jesús:

—Espĩritu Santo ñami masa ĩna catitĩñaroca yigu. Itire masicõri jĩju ado bajiro mware gotibu yu: Noa yure boca ãmimenaji, yu Jacu yure ĩna boca ãmiroca ĩ yibeja, yibu yu, yiquĩ Jesús masare.

⁶⁶ Ito ĩ yija tũocõri, jãjarã ĩre suyabojarã ĩre jidicãcã ĩna. Ito bajiri gũa rãca wa ucubicãcã ĩna ĩja. ⁶⁷ Ito bajiro ĩna bajija ticõri, gũa ĩ rãca riasotirã juu gũbojeno ñarãre seniñaquĩ Jesús:

—¿Mua cuni yure jidicãcã ãmoati? yiquĩ Jesús gũare.

⁶⁸ Ito ĩ yija tũocõri, ado bajiro cadiquĩ Simõn Pedro:

—Gũa Uju, mure gũa jidicãja, ¿ñimu tu warã yirãjida gũa? Mu ya oca ña catitĩnare oca. ⁶⁹ Mure tũorũnũcãcu gũa. “Mu ña

Cristo, Dios catitĩñagũ Macu”, yi masia gũa mũre, yiquĩ Simón Pedro Jesure.

⁷⁰ Ito ĩ yija tũocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús gũare:

—Mũa jũa gũbojeno ñarãre besecãcu yũ. Ito bajibojarocati mũa wato sĩgũ ñami rãmú yagũ, yiquĩ Jesús, gũare.

⁷¹ Ito bajiro ĩ bũsija, Judas Iscariote Simón macũre, yi tũoĩa bũsiquĩ Jesús. Jesús rãca riasotigũ ñabojagũti Judas ñaquĩ Jesús wajana ĩre ñiatoni gotiri masũ. Gũa jũa gũbojeno ñarã rãca gagũ ñabojagũti Judas.

7

Jesús ocabajirã ĩre ĩna tũorũnũbitire gaye

¹ Ito yija bero mũcana Galilea sitajũ wa ucucu gũa Jesús rãca. Judea sitajũ ña ãmobitiquĩ Jesús, iti sita gãna judio masa ĩre ĩna sĩa ãmojare. ² Chozas basa, judio masa ĩna meniroti jabeto rũyacu. ³ Ito bajiri Jesús ocabaji mesa ado bajiro yicã ĩre:

—Judea sitajũ mũre sũyarã jãjarã bũsa ñarãji. Ito bajiri ado tujabesa. Itoju wasa. Itoju tiyamani gaye mũ ĩoja, tirã yirãji ĩna cũni. ⁴ No masa ĩre ti masire ĩ ãmoja, yeyoroju tiyamani yi ĩobiquĩji ĩ. Masa tiro riojo ĩogũ yiguĩji ĩ. Tiyamani gaye mũ yiado bajiroti masa jeyaro tiro riojo ĩoja quena, yicã Jesús ocabaji mesa ĩre.

⁵ ĩ ocabaji mesa cũni queno ĩre tũorũnũbiticã ĩna. ⁶ Ito bajiri ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:

—Judea sitajũ yũ waroto ejabea yũre maji. Adocãta cũni mũa waja quenacõa mũareama. ⁷ Adĩ macãrũcũro gãna mũare ti tudimenaji. Yũreama ti tudirã yirãji. “Ñeñaro yirã ña mũa”, yũ yijare, yũre ti terã yirãji ĩna. ⁸ Basa titẽña mũama. Yũreama yũ waroto ejabea maji, yiquĩ Jesús ĩ ocabajirãre.

⁹ Ito bajiro Jesús ĩ yija bero Galilea sitajũ jabeto tujacu gũa ĩ rãca maji.

Ĩna basaroca Jesús ĩ riasore gaye

¹⁰ ĩ ocabajirã waja bero Jesús cũni basa tigu waquĩ. ĩre baba cuti wacu gũa cũni. Bũto masa ĩna tiro riojo meje ña ucuquĩ Jesús, basa tigu. ¹¹ Basa rũmũ ñaroca Jesure ãmabojacã judio masa. Ado bajiro yicã ĩna:

—¿Noju ñaguĩjida ĩ? yi bũsicã ĩna.

¹² Basa rũmũ ñaroca, jãjarã masa Jesús gaye bũsicã ĩna. Coriarã ado bajiro yicã: “Queno yigu ñaguĩji ĩ”, yicã coriarã. Gãjerãma ado bajiro yicã: “Queno yigu meje ñaguĩji ĩ. Masare rũogũ ñaguĩji ĩ”, yicã gãjerã.

¹³ Judio masa ujarãre gũirã, recoti ĩ gaye bũsi joeobiticã ĩna.

14 Basa gudareco iti tajaroca Dios ya wi sājacu gua Jesús rāca. Iti wiju sājacōri, masare riasosuoquī Jesús. 15 Ī riasoja tuo ucacōri, ado bajiro yicā judio masa ujarā:

—Riasotibitigoru űabojaguti, ¿no yija queno masiati āni? yicā ĩna.

16 Ito bajiro ĩna tuoĵaja ticōri, ado bajiro yiquī Jesús ĩnare:

—Yu riasorise yu ye meje űa. Yure cōaru gaye űa iti. 17 Dios ĩ āmoro bajiro mua yi āmoja, “Dios gaye riasoami ĩ, ĩ gayeti riasoami ĩ”, yi masirā yirāji mua yure. 18 No ĩ gayeti ĩ busija, masa ĩna ĩre rūcubure āmoguĵi. No ĩre cōaru gaye ĩ busija, ĩre cōarujare masa ĩna rūcubure āmoguĵi ĩ. ĩ busirise riti űaroja. űeĵua rure oca manoja ĩre, yiquī Jesús masare.

19 “Moisés űayoru ĩ rotire gaye mure cūni. Ito bajibojarocati mua sīgĵua iti rotire gaye cudi jeobea mua. ¿No yija yure sĳa āmoati mua?” yiquī Jesús masare.

20 Ito ĩ yija tuocōri, ado bajiro cudicā masa ĩre:

—Rūmū sānagū űa m. űimĵua mure sĳa āmogū maquĵi, yicā ĩna Jesure.

21 ĩna ito yijare:

—Tujacāra rūmu űaroca sīgū cōgure yu yisioja ticōri, itire ti ucabu mua. 22 Moisés űayoru rĳacare wirowo tare gaye mure rotiĳi ĩ. ĩna sūori meje iti rotire űasuo yija. ĩ rioĵua gāna cūni ito bajiroti yiyjarā ĩna. Iti rotire mure űajare, tujacāra rūmu űabojarocati rĳacare wirowo ta mua. 23 Moisés űayoru ĩ rotirise cudirona tujacāra rūmu űabojarocati rĳacare wirowo ta mua. Ito bajiri tujacāra rūmu űabojarocati sīgū cōgure yu yisioja, ¿no yija yure junisiniati mua? 24 Rocati queno tuoĳa jeobitibojarāti, “Īre seti űa”, yibesa mua. “Īre seti űa”, mua yi āmoja, cajero queno tuoĳa jeocōri, “Īre seti űa”, yija quena, yiquī Jesús masare.

Dios ĩ cōaru űa yu, Jesús ĩ yire gaye

25 Ito ĩ yija tuocōri, Jerusalén gāna ĩnamasiti gāmeri seniĳasuo cā:

—¿Āni meje űati sĳarona ĩna āmagū? 26 Ado mani jeyaro tiro riojo busi űami ĩ. Ito bajibojarocati sīgū ĩre rēogū mami. Ado gāna ujarā mesa, “Cristo Dios ĩ cōaru űaguĵi āni”, ¿yi tuoĳarāĵida ĩna? 27 “Iti cuto gagu wadiĳi ĩ”, yi masia mani. Cristoreama, ĩ ejaja, “Ito gagu wadiĳi ĩ”, yi masimena yirāji mani.

28 ĩna ito yija tuocōri, Dios ya wiju riaso űabojaru, oca sēoro ado bajiro busiquī Jesús:

—¿Yure ti masiati mua? “Ito gagu wadiru űami ĩ”, ¿yure yi masiati mua? Yu masi meje wadicu. Dios yure ĩ cōajare wadicu yu. Riojo gotigu űami yure cōaru. ĩre ti masirā meje űa mua maji. 29 Yuama, ĩre masia. ĩ cōaru űa yu. Ito yicōri, ĩ tu wadiru űa yu, yiquī Jesús ĩnare.

³⁰ Ito ĩ yija tʉocōri, ĩre bʉto ñia āmocā judio masa ʉjarā. Ito bajibojarocati sīgū ĩre ñiagū maniquĩ. Dios ĩ ñiarotirajʉ ejabiticʉ maji. Ito bajiri ñia masibiticā ĩna maji. ³¹ Gājerāma jājarā ĩre tʉorūnʉcā ĩna. Ito bajiri ado bajiro yicā ĩna:

—Cristo Dios ĩ cōarʉ ñaguĩji āni. ĩ rētoro tiyamani yigʉ maquĩji, yicā ĩna ĩre tʉorūnʉrā.

Fariseo gaye tʉoĩarā Jesure ĩna ñia āmore gaye

³² Jesús gaye masa ĩna bʉsija, tʉoñi fariseo gaye tʉoĩarā. Ito bajiri porecia masare, Jesure ñia rotiñi fariseo gaye tʉoĩarā, ito yicōri paia ʉjarā cʉni. ³³ ĩna ejaja ticōri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Yʉre cōarʉ tʉ tʉdi wacʉ yigʉja yʉ. Ito bajiri yoari mejeti masa tʉ ñagū yigʉja yʉ maji. ³⁴ Yʉre āmabojarāti tʉdi yʉre bʉjamena yirāji mʉa. Yʉ ñarojʉ wa masimena yirāji mʉa, yiquĩ Jesús masare.

³⁵ Jesús ito ĩ yija tʉocōri, judio masa ĩnamasiti gāmeri seniñacā ĩna:

—¿Nojʉ wacʉ yiguĩjida āni, ĩre mani ti bʉjabetojʉ? Mani masa sōjʉ wacōri griego masa rāca wʉsarā tʉ, wacʉ yiguĩji gajea. Ito yicōri, ĩnare riasogʉ wacʉ yiguĩji gajea. ³⁶ “Yʉre āmabojarāti yʉre bʉjamena yirāji mʉa. Ito yicōri yʉ ñarojʉ wa masimena yirāji mʉa”, ito bajiro ĩ yija, ¿no yireoni ñati iti? yʉ gāmeri bʉsicā ĩna.

No yʉre senirāti catitĩñare bʉjarā yirāji, yʉ Jesús ĩ riasore gaye

³⁷ Basa ñasʉsari rʉmʉ, iti rʉmʉ ñacʉ ñasari rʉmʉ. Iti rʉmʉ wʉmʉ rʉgūcōri, oca sēoro bʉsiquĩ Jesús:

—Sīgū ĩ idi āmoja, ide senigū yiguĩji. Iti bajiroti, no catitĩñare gaye ĩ bʉja āmoja, yʉ tʉ wadicōri seni ejagʉ yiguĩji. ³⁸ Ado bajiro gotia Dios oca. Tʉote mʉa: “Sīgū yʉre ĩ tʉorūnʉja, ĩ ya ʉsijʉ ide catitĩñare gaye ide goje robo bajiro ĩ ya ʉsijʉ ũmabato ñaro yiroja”, yʉ gotia Dios oca, yʉ gotiquĩ Jesús masare.

³⁹ Iti gaye Jesús ĩ bʉsija, “Yʉre tʉorūnʉrāre ĩna ya ʉsijʉ, Espiritu Santo quedi sājagū yiguĩji ĩnare”, yigʉ yiquĩ Jesús, ito bajiro ĩ bʉsija. Jesús ũmacūjʉ rācʉbʉorajʉ ĩ tʉdi ejabeja, Espiritu Santore adi sitajʉ cōabisĩ Dios maji.

Ricati riti masa ĩna tʉoĩare gaye

⁴⁰ Jesús ĩ bʉsija tʉocōri, ado bajiro yicā coriarā:

—Riti Diore goti ĩsiri masʉ wadirʉ ñami āni, yicā coriarā.

⁴¹ Gājerāma ado bajiro yicā ĩna:

—Cristo Dios ĩ cōarʉ ñami āni, yicā ĩna.

Gājerāma ado bajiro yicā:

—¿Galilea gagʉ Cristo no bajiro ñaguĩjida? ⁴² Dios oca iti gotija, “David ʉjʉ ñayorʉ, janerābatia janami, ñagū yiguĩji Cristo. Ito yicōri David ñayorʉ robo bajiro Belén gaguti ñagū yiguĩji ĩ cʉni”, yʉ gotia Dios oca, yicā ĩna.

43 Ito bajiro Jesús gaye ñna busija tʉocōri, ricati riti tʉoĩacã masa. 44 Coriarã ñre ñia ãmobjacã. Ito bajibojarocati sīgũ ñre ñiagũ maniquĩ.

Ujarã Jesure ñna tʉorũnũbitire gaye

45 Jesure ñia masibiticōri, fariseo gaye tʉoĩarã ito yicōri paia ujarã tʉ cʉni tʉdi wacã porecia. Ñe manati ñna ejaja ticōri, ado bajiro ñnare seniayijarã ñna:

—¿No yija ñre ãmi wadibiti mʉa? yiyijarã ñna.

46 Ado bajiro cʉdiyijarã porecia:

—Sīgũjʉa ñ robo bajiro busirã masa manicã, yiyijarã ñna.

47 Ito yijare, fariseo gaye tʉoĩarã ado bajiro yiyijarã:

—¿Ñ tʉorisere ñre tʉori mʉa? 48 Mʉa ujarã ña gʉa. Gʉama sīgũ ñre tʉorũnũgũ ma. 49 Ado gãna masa Moisés ñayoru ñ rotire gaye masibiticōri Jesure tʉorũnrãji ñnaõna. Ito bajiro ñna bajijare ñnare ruyuriogu yiguĩji Dios, yiyijarã fariseo gaye tʉoĩarã.

50 Nicodemo ñnamijʉ Jesure tigʉ ejarʉ, fariseo gaye tʉoĩagũ ñayijʉ ñ cʉni. Ñ baba mesare ado bajiro yiyijʉ ñ:

51—Ado bajiro bajaia mani rotirise: Cajero seti cʉtigʉre mani seniã tʉobeja, “Ñre seti ña”, yì masibea mani, yì gotia mani rotirise, yiyijʉ Nicodemo ñ baba mesare.

52 Ito ñ yijare:

—¿Galilea sita gagʉ ñati mʉ cʉni? Dios oca tutire riasotiĩate mʉ. Itire mʉ riasotija bero, “Diore goti ñsiri masʉ Galilea wadirʉ macʉ yiguĩji”, yire gaye masigũ yigʉja mʉ cʉni, yiyijarã ñna, Nicodemore tudirã.

53 Ito yija bero batacōri ñna ya wirijʉ wasosayijarã ñna.

8

Romio gajeo manʉjʉ rãca ajegore gaye

1 Cʉtojʉ gʉa tujaroca Jesuama Olivos wame cʉtiri burojʉ maja waquĩ. 2 Gaje gʉmʉ busuri, Dios ya wijʉ gʉa ñaroca tʉdi ejaquĩ Jesús mʉcana. Ñ ejaja ticōri, jãjarã masa ñ tʉ minijuacã. Ñna minijuaja ticōri, eja rũjũquĩ ñ ñnare riasorocʉ. 3 Ito bajiro ñ yiroca fariseo gaye tʉoĩarã, bʉcʉrã rotirise riasori masa cʉni ejacã. Sīgõ romio gajeo manʉjʉ rãca ajegorore ñna bʉjarore ãmi ejacã ñna. Isore ãmi ejacōri, gʉa riojo isore rojocã ñna. 4 Ito yicōri, ado bajiro Jesure yicã ñna:

—Riasogʉ, adio romiore gajeo manʉjʉ rãca iso ajeroca ti bʉjabʉ gʉa. 5 Moisés ñayoru ñ rotire, ado bajiro rotia: Ito bajiro yigore gʉtana rea sĩaña, ya iti. ¿Mʉãma no bajiro tʉoĩati? yicã ñna Jesure.

6 “No bajiro manire ñ cʉdija tʉona” yirona ito bajiro seniñari seyocã ñna. “Manire ñ cʉdi masibea, ñre seti ña”, yì masirã yirãji mani, yì tʉoĩari seyocã ñna. Ñna ito yija masicōri, jacajʉ

ñini rŭjŭcōri, ĩ ya āmo wāsoana ucasuocuĩ Jesús. ⁷ Īre ĩna seniĭa ũyamacatiĭa tŭocōri, wamŭ rŭgŭquĩ Jesús ĩja. Ito yicōri ado bajiro ĩnare yiquĩ:

—Mŭa sĭgŭ ñeñaro yĭlamena ñajama, isore cajero gŭtana reaja quena, yiquĩ Jesús ĩnare.

⁸ Ito bajiro yi tŭogŭ ñini rŭjŭquĩ Jesús mŭcana. Ito yicōri, mŭcana jacaĭa ucaquĩ ĩ. ⁹ Ito ĩ yija tŭocōri, “Mani sĭgŭ rŭyabeto ñeñaro yirā riti ña mani”, yi tŭoĭa masicā ĩna. Ito bajiri bŭcŭrā budi wasuocā ĩna. Ito yicōri, ĩna ñarocōti budi jedicoacā ĩna ĩja. ĩna budi jedija bero, romio riti ito tujacō Jesús tŭ. ¹⁰ Ito yija Jesús wamŭ rŭgŭquĩ mŭcana. Romio sĭgōreti ticōri, ado bajiro yiquĩ Jesús isore:

—Nomi, ŭnoĭa ñati, “Isore seti ña”, mŭre yirā? ŭSĭgŭĭna, “Mŭre seti ña”, yigŭ matĭ? yiquĩ ĩ isore.

¹¹ Ito ĩ yija bero cŭdicō iso:

—Yŭ ŭĭĭa, sĭgŭ mami, “Mŭre seti ña”, yŭre yigŭ, yicō iso Jesure.

Iso ito yija tŭocōri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Yŭ cŭni, “Mŭre seti ña”, yibea. Wasa, mŭcana tŭdi ñeñaro yibeja ĩja, yiquĩ Jesús isore.

Yŭti ña adi macŭrŭcŭrore busurise rŭcogŭ, Jesús ĩ yire gaye

¹² Mŭcana masare gotigŭ, ado bajiro bŭsiquĩ Jesús:

—Yŭ ña busurise rŭcogŭ, ito yicōri, adi macŭrŭcŭrore busugŭ. Busurise rŭcogŭ ñari adi macŭrŭcŭro gāna ĩna tŭo masiroca ya yŭ. No yŭre sŭyagŭti rāitŭaroĭa wa ucubicŭ yiguĩji. Īre sĭatitĭñagŭ yiguĭa yŭ, ĩ queno tŭo masitoni. Ito bajiri yŭre boca āmicōri catitĭñagŭ yiguĩji ĩ, yiquĩ Jesús.

¹³ Ito bajiro ĩ yija tŭocōri, ado bajiro yicā fariseo gaye tŭoĭarā:

—“Riti gotia yŭ”, ya mŭ, masa mŭre ĩna rŭcŭbŭotoni. Ito bajiro mŭ yibojaja, ñe waja ma iti. Rŭogŭ ya mŭ, yicā ĩna Jesure.

¹⁴ ĩna ito yijare ado bajiro cŭdiquĩ Jesús:

—Yŭmasiti yŭ gotirise ñabojarocati, riti ña yŭ gotirise. Iti ña oca rioĭo ñasarise. Yŭ masia yŭ wadigoadoĭa. Ito yicōri yŭ warotoĭa masia yŭ. Mŭama yŭ wadigoadoĭa masibea. Ito yicōri, yŭ warotoĭa cŭni masibea mŭa. ¹⁵ “Mŭre seti ña”, yŭre mŭa yija, adi macŭrŭcŭro gāna ĩna tŭoĭado robo bajiro ya mŭa. Yŭama, “Mŭare seti ña”, yibea yŭ. ¹⁶ “Mŭare seti ña”, yŭ yija, rioĭo mŭare gotibogŭja yŭ. Masare ĩna ñeñaro yirise yŭ waja senija, yŭ sĭgŭ meje senia yŭ. Yŭ Jacŭ yŭre seni rotigŭ, yŭ rācati senigŭ yiguĩji ĩ. ¹⁷ Mŭa bŭcŭrā rotirise ado bajiro ucare ña: “Īre seti ña”, jŭarā ĩna yija, ĩnare tŭorŭnŭja quena, ya mŭa bŭcŭrā rotirise. ¹⁸ “Riti gotia yŭ”, ya yŭ yŭmasi cŭni. Yŭ Jacŭ yŭre cōaru cŭni, “Riti gotiami āni”, yi goti ejabŭami ĩ yŭre yiari, yiquĩ Jesús ĩnare.

19 Ito ï yija tʉocõri, ado bajiro ïre seniĩacã ïna:

—¿Nojʉ ñati mʉ Jacʉ? yicã ïna Jesure.

Ito yijare cʉdiquĩ Jesús:

—Yʉre ti masibea mʉa. Ito yicõri yʉ Jacʉre cʉni ti masibea mʉa. Yʉre mʉa ti masija, yʉ Jacʉre cʉni ti masiboana mʉa, yiquĩ Jesús ïnare.

20 Dios ya wijʉ ñacõri ito bajiro masare riasoquĩ Jesús. Masa ïna niyeru sãra jedori tʉjʉ rʉgõcõri ito bajiro masare riasoquĩ Jesús. ïre ïna ñiarotijʉ ejabiticʉ maji, ito bajiri sīgũjʉa ïre ñiagũ maniquĩ.

Yʉ warotojʉ wa masimenaji mʉa, Jesús ï yire gaye

21 Mʉcana masare gotigʉ, ado bajiro bʉsiquĩ Jesús:

—Wacʉ ya yʉ. Yʉre ãmabojarã yirãji mʉa. Mʉa ñeñaro yirise jidicãmenati godarã yirãji mʉama. Ito bajiri yʉ warojʉ wa masimena yirãji mʉa, yiquĩ Jesús ïnare.

22 Ito ï yija tʉocõri, ado bajiro yicã judio masa:

—¿Imasiti sãa godagʉ yati ãni? Ito bajiri, “Yʉ warotojʉ wamena yirãji mʉa”, yami ï, yi gãmeri seniĩari seyocã ïna.

23 ïna ito yija tʉocõri:

—Mʉa ado jaca gãna ña. Yʉama ũmacãjʉ gagʉ ña. Adi sita gãna ña mʉa. Yʉama adi sita gagʉ meje ña. 24 Ito bajiri, “Mʉa ñeñaro yirise jidicãmenati godarã yirãji mʉa”, yibʉ yʉ mʉare. “Ïti ña yʉ”, yʉ yiro bajiro yʉre mʉa tʉorũnabeja, mʉa ñeñaro yirise jidicãmenati godarã yirãji mʉa, yiquĩ Jesús ïnare.

25 Ito ï yija tʉocõri, ado bajiro ïre seniĩacã ïna:

—Ito yijama, ¿ñimujʉa ñasati mʉ? yicã ïna Jesure.

ïna ito yija:

—“Ïti ña yʉ”, yiari mʉare goticãbojabʉ yʉ. 26 Jaje mʉare gotiroti ñaboja yʉre. Ito yicõri, “Mʉare seti ña”, yʉ yi ãmoja, jaje gotiroti ñaboja yʉre. Yʉre cõarʉ ïti ñami riojo gotigʉ. Adi sita gãna masare yʉ gotirise, ïre tʉocõri gotia yʉ, yiquĩ Jesús ïnare.

27 Ito bajiro ïnare ï bʉsibojarocati, “Mani Jacʉ Dios gaye bʉsiami ï”, yi masibiticã ïna. 28 Ito bajiri ado bajiro ïnare gotiquĩ ï:

—Yʉ ña Masa Rĩjorʉ. Yucutẽona yʉre mʉa mʉoja, “Dios Macʉ ña yʉ”, yʉ yiado bajiroti yʉre ti masirã yirãji mʉa. “Ïmasirio tʉoĩacõri meje bʉsiñi. Ï Jacʉ ï riasoado bajiro riti bʉsiñi”, yi masirã yirãji mʉa yʉre. 29 Yʉre cõarʉ yʉ rãcati ñami. Yʉ Jacʉ ï wanʉrise gaye riti ya yʉ. Ito bajiri yʉre wagobitisotiami ï, yiquĩ Jesús masare.

30 Ito bajiro Jesús ï yija tʉocõri, jãjarã masa ïre tʉorũnucã.

Dios rĩa meje ñama ñeñaro yirã, yire gaye

³¹ Ito bajiri, ado bajiro gotiquĩ Jesús, judio masare ĩre tʉorũnarãre:

—Yũ busirise mũa jidicãbeja, riti yũ rãca riasotirã ñarã yirãji mũa. ³² Ito bajiro yicõri, oca riojo ñasarise masirã yirãji mũa. Oca riojo ñasarise tʉocõri, mũa ñeñaro yirisere jidicãrã yirãji mũa. Ito bajiri rũmãre moa ĩsiri masa meje ñarã yirãji mũa ĩja, yiquĩ Jesús.

³³ Ito ĩ yija tʉocõri:

—Abraham ñayorũ janerãbatia ña gũa. Rũmãre moa ĩsiri masa ñabiti wadicũ gũa. ¿No yija, “Rũmãre moa ĩsiri masa meje ñarã yirãji mũa”, yati mũ gũare? yicã ĩna Jesure.

³⁴ ĩna ito yija tʉocõri:

—Riti mũare gotia yũ. No ñeñaro yirã rũmũa ʉjũre moa ĩsiri masa ñama ĩnaõna. ³⁵ Sĩgũ macũacã ĩ jacũsabatia rãca ñaguĩji. Sĩgũ ĩre moa ĩsiri masũama, ĩ rĩa rãca ñagũ meje ñaguĩji. Sĩgũ macũ ĩ jacũ robo bajiro roti masigũ yiguĩji. ³⁶ Dios Macũ ñari roti masigũ ña yũ. Ito bajiri rũmũa ʉjũre moa ĩsiri masa ñabitiroca mũare yũ yija, riti ĩre moa ĩsiri masa meje ñarã yirãji mũa. ³⁷ “Abraham ñayorũ janerãbatia ña mũa”, yi masia yũ mũare. ĩ janerãbatia ñabojarãti yũ busirise tʉorũnũbiticõri, yũre sĩa ãmoa mũa. ³⁸ Cũna yũre ĩ ĩogore mũare busia yũ. Mũa jacũ ĩ rotiado bajiro riti ya mũama, yiquĩ Jesús ĩnare.

³⁹ Ito ĩ yija tʉocõri, ado bajiro cãdicã ĩna:

—Gũa ñicũsabatia ñicũ ñayoñi Abraham, yicã ĩna, Jesure.

Ĩna ito yija:

—Riti Abraham janerãbatia mũa ñajama, ĩ yiado bajiro yi-boana mũa. ⁴⁰ Oca riojo ñasarise, Dios yũre ĩ riasoado bajiroti mũare yũ riasobojarocati, yũre sĩa ãmoa mũa. Abraham ñayorũama ito bajiro yibitiyoñi. ⁴¹ Yũre mũa sĩa ãmoja, mũa jacũ ĩ rotiado bajiroti ya mũa, yiquĩ Jesús ĩnare.

Ito ĩ yija tʉocõri:

—Jacũ manoti gũa jacosaromia bũjana meje ña gũa. Sĩgũ ñami gũa jacũ. ĩ ñami Dios, yicã ĩna Jesure.

⁴² ĩna ito yija tʉocõri, ado bajiro cãdiquĩ Jesús:

—Dios tũ wadicõri ado ña yũ. Riti mũa jacũ Dios ĩ ñaja, yũre maiboana mũa. Yũmasi meje wadicũ yũ. Dios yũre ĩ cõajare wadicũ yũ. ⁴³ ¿No yija yũ busirise tʉo masibeati mũa? Yũ busirise tʉo ãmobeaa mũa. Ito bajiri itire tʉo masibeaa mũa. ⁴⁴ Mũa jacũ rũmũa ʉjũ ñami ĩ. Ito yicõri ĩ rĩa ña mũa. Ito bajiri ĩ ãmoro bajiroti yi ãmoa mũa. Cajerojuti masare sĩari masũ ñañi rũmũ. Oca riojo gotire wanũgũ meje ñami ĩ. Ito yicõri, cojireaa riojo gotigũ meje ñami ĩ. Rũore oca ĩ gotija socagũ ñari, ito bajiroti rũo gotiguĩji ĩ. ĩ ñami rũore jaigũ, ito yicõri rũore jacũ. ⁴⁵ Mũa jacũ ĩ ñajare, oca riojo ñasarise yũ mũare gotibojaja, yũre tʉorũnũbeaa mũa. ⁴⁶ “Ado bajiro ñeñaro yicũ mũ”, yũre yigũ

sīgū mami m̄ua rāca. Oca riojo ñasarise m̄uare yu gotibojaja, ¿no yija yure t̄or̄ān̄ubeati m̄ua? ⁴⁷ Dios ñarā m̄ua ñaja, recoti Dios ocare t̄or̄ān̄urā yirāji m̄ua. Dios ñarā meje ñari, yure t̄o āmobeā m̄ua, yiquī Jesús ñinare.

Abraham ñayoru riojuajuti Cristo ĩ ñacāre gaye

⁴⁸ Ito yija ado bajiro c̄udicā judio masa:

—“Samaría sita gaḡu, r̄āmú s̄āñagū ña m̄u”, m̄ure ḡua yija, riti ya ḡua, yicā judio masa Jesure.

⁴⁹ ĩna ito yija t̄oc̄ōri:

—Ñejua r̄āmú s̄āñagū meje ña yu. Yu Jacu Diore r̄uc̄ub̄oia yu. M̄uama yure r̄uc̄ub̄oiea. ⁵⁰ Masa ĩna yure r̄uc̄ub̄otoni wadir̄u meje ña yu. Sīgū ñami masa ĩna yure r̄uc̄ub̄ore āmogū. ĩ ñami yure r̄uc̄ub̄omenare ti masigū, ito yic̄ōri ĩna ñeñaro yirise waja senigū. ⁵¹ Riti m̄uare gotia yu. No yu busirise t̄or̄ān̄ugū godabic̄u yiguīji. Dios rāca catit̄ñagū yiguīji, yiquī Jesús.

⁵² Ito ĩ yija t̄oc̄ōri, ado bajiro yicā judio masa:

—Iti m̄ure ḡua t̄oia, “Riti r̄āmú s̄āñagū ñami”, yi masia ḡua, m̄ure ĩja. Abraham ñayoru, Diore goti ĩsiri masa ñayoana c̄uni goda jediñi ĩna. “Yure t̄or̄ān̄urā godamenaji”, yiboja m̄u. ⁵³ ¿Ḡua ñic̄usabatia ñic̄u, Abraham ñayoru r̄etoro ñasagu ñati m̄u? ĩ c̄uni, Diore goti ĩsiri masa c̄uni goda jedicoañi ĩna. ¿Ñim̄u ña yu yati m̄áma? yicā ĩna Jesure.

⁵⁴ ĩna ito yija t̄oc̄ōri:

—Ȳmasiti, “Masa ĩna r̄uc̄ub̄oḡu ña yu”, yu yibojaja, ñe waja ma iti. Yu Jacu ñami yure r̄uc̄ub̄oḡu, “Īti ñami ḡua yagu Dios”, m̄ua yibojagu. ⁵⁵ ĩre queno masibea m̄ua. Ȳama ĩre queno masia. “Īre masibea yu”, yu yibojaja, m̄ua robo bajiroti socagu ñabor̄uja yu c̄uni. Ȳama, queno masisac̄ōa ĩre. ĩ yiro bajiroti c̄udia yu. ⁵⁶ M̄ua ñic̄usabatia ñic̄u Abraham ñayoru, “Co r̄m̄u ejagu yiguīji Cristo”, yiroc̄u wan̄u yuñi. Adi sitaju yu ejaja tic̄ōri, wan̄sac̄oquī ĩ, yiquī Jesús judio masare.

⁵⁷ Ito ĩ yija t̄oc̄ōri, ado bajiro yicā ĩna Jesure:

—B̄uc̄uḡu meje ña m̄u maji. Cincuenta rodori t̄jabea m̄u maji. Ito bajibojarocati, ¿no yija, “Abraham ñayor̄are tic̄u yu”, yati m̄u? yicā ĩna.

⁵⁸ ĩna ito yijare:

—Riti m̄uare gotia yu. Abraham ñayoru ĩ ñaroto riojuaj̄u, ñac̄ac̄u yu, yiquī Jesús ñinare.

⁵⁹ Ito ĩ yija t̄oc̄ōri, ḡūta āmicā ĩre rearona. ĩna ito yijare, “Ito baja”, yi masia manoti ĩna watoti budicoaquī Jesús, Dios ya wire budigo wacu.

9

Cajea macu rujeare ure Jesús i yisiore gaye

¹ Ito yija bero busa Jesús rāca gua rāgō ucuroca sīgū cajea macu rujeare ti bujaquī Jesús. ² Gua Jesús rāca riasotirā ado bajiro seniīacu Jesure:

—Gūare riasogu, ¿no yija cajea macu rujeayijari āni? ¿i jacusabatia ina ñeñaro yire waja ito bajiro rujeayijari i? ¿Imasi ñeñaro yire wajati bajiyijarite? yicu gua Jesure.

³ Ito bajiro gua yijare:

—Imasi ñeñaro yire waja meje, ito yicōri i jacusabatia ina ñeñaro yire waja meje ito bajiro rujeañi āni. Dios i masirise masa ina titoni, ito bajiro rujeañi āni. ⁴ Ūmua ña maji. Ito bajiri ure cōaru i rotiado bajiroti moagū ya u. Yoari mejeti rāioro yiroja. Noajua moa masimena yirāji itocō. ⁵ Busurise rucogu ña u. Ito bajiri adi macārucūro u ñaroca, masa ina tuo masiroca ya u maji, yiquī Jesús.

⁶ Ito bajiro yi tīocōri, jacaju go eocūquī i. Sitare jabeto ide yiquī i itina. Ito yicōri, cajea macure itina tuquī i, i ya cajeare.

⁷ Ito bajiro yi tīocōri, ado bajiro rotiquī cajea macure:

—Siloé wame cūtirita masa ina guaritaju wasa. Itoju ejacōri, mū ya cajeare gōna coeba, yiquī Jesús cajea macure. “Cōaru”, yireoni ña Siloé wame.

Jesús i gotija tūocōri, i gotiro bajiroti coegu waquī cajea macu. I coe tīoja bero tūdi ejaqu ticoaquī i ija. ⁸ I ñarā, ire tigoana cūni ado bajiro yicā ina:

—“Yure ti maicōri, ure jabeto iñiña”, ¿yi rujicacu meje ñati āni? yicā ina.

⁹ —Īti ñami, yicā coriarā.

—Ī meje ñami. Ī robo bajigati ñami ñarea, yicā gājerā.

Īna ito yija tūocōri, imasiti ado bajiro yiquī:

—Īti ña u, yiquī i.

¹⁰ Ito i yijare, ado bajiro ire seniīacā masa:

—¿No bajiro yicōri, cajea tiati mū? yicā ina ire.

¹¹ Īna ito yijare:

—Sīgū Jesús wame cūtigū i ya go idena sita ide yicōri, ure cajea tumi i. Iti tucōri, ado bajiro rotimi ure: “Siloé wame cūtirita wacōri, coeba”, yimi ure. Itira ejacōri u ya cajea gōna coebu u. Ito bajiro u yirocati ruyucoaju ure, yiquī i.

¹² Ito i yija tūocōri, ado bajiro ire seniīacā masa:

—¿Noju ñaguñida mure ito bajiro yiru? yicā ina.

Īna ito yija tūocōri:

—Ba, masibea u, yiquī cajea macu ñagoru.

Cajea macure ina seniña josare gaye

13 Ito ï yija tʉocõri, fariseo gaye tʉoĩarã ture cajea macu ñabojarure ãmi wacã ñna. 14 Ñ ya go idena cajea macure Jesús ï yisiora rʉmʉ, tujacãra rʉmʉ ñacʉ. 15 Cajea macu ñabojarure ñna ãmi ejaja ticõri, ado bajiro ñre seniñayijarã fariseo gaye tʉoĩarã:
 —¿No yicõri cajea tiati mʉ mʉcana? yiyijarã fariseo gaye tʉoĩarã.

Ito bajiro ñna seniñaja tʉocõri:

—Go idena sitare ide yicõri, yʉ ya cajeare tuquĩ ñ. Iti yʉ coeja bero tia yʉ ñja, yiyijã ñ.

16 Ito ï yija:

—Mʉre ito bajiro yirʉ, Dios yagʉ meje ñañi. Tujacãra rʉmʉre rʉcʉbʉobisĩ ñ, yiyijarã ñna.

Gãjerãma ado bajiro yiyijarã:

—Ñeñaro yigʉ ñ ñaja, tiyamani yibitiborʉ ñ, yiyijarã gãjerã.

Ito bajiri ricati riti tʉoĩayijarã ñna fariseo gaye tʉoĩarã. 17 Ito yijare mʉcana tʉdi seniñayijarã ñna, cajea macu ñagorure:

—¿Mʉãma no bajiro tʉoĩati, mʉ cajea tiroca yirʉre? yiyijarã ñna.

Ñna ito yija tʉocõri:

—Diore goti ñsiri masʉ ñaguñji, ya yʉama, yiyijã ñ.

18 “Cajea macu rujearu mʉcana tʉdi cajea tirʉ ñami”, yì ãmobisijarã ñna judio masa ʉjarã. Ito bajiri cajea macu jacʉsabatiare jì ñucayijarã ñna. 19 Ñna ejaja ticõri, ado bajiro ñnare seniñayijarã ñna:

—¿Mʉ macʉti ñati ãni, cajea macu rujearu? ¿No yija cajea macu ñabojaruti adocãta tiati? yiyijarã ñna, ñ jacʉsabatiare.

20 Ñna ito yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiyijarã ñna:

—Gʉa macu, cajea macu rujearuti ñami ãni. 21 Ito bajiro ñ tija, ito yicõri ñre cajea tiroca yirʉre masibea gʉa. Ñre seniñaita mʉa. Bʉcʉgʉ ñami ñja, ñmasiti gotigʉõcũ ñami, yiyijarã ñ jacʉsabatia.

22 Judio masa ʉjarãre gãirã, ito bajiro yiyijarã ñ jacʉsabatia. “Jesús ñami Cristo, Dios ñ cõaru”, yirãre rẽorã ya mani mʉcana minijuara wijʉ ñna sãjame yirona, yì tʉoĩa yucãyijarã judio masa. 23 Ito bajiri ñnare gãirã, “Bʉcʉgʉ ñami, mʉamasiti ñre seniñaña”, yiyijarã cajea macu ñabojaru jacʉsabatia.

24 Ñna ito yija tʉocõri, cajea macu ñabojarure jì ñucayijarã judio masa ʉjarã mʉcana:

—Dios ñ tiro riojo, riojo gʉare gotiya. “Mʉre yisiorʉ, ñeñaro yì jaigʉ ñañi”, yì masia gʉa, yiyijarã ñna.

25 Ñna ito yija tʉocõri:

—“Ñeñaro yigʉ, ñeñaro yigʉ meje ñaguñji”, yì masibea yʉ. Adi riti masia yʉ, cajea macu ñacʉ yʉ maji. Adocãtama yʉ cajea tia ñja, yiyijã ñ.

26 Ito ñ yija tʉobojarãti mʉcana tʉdi seniñayijarã ñna:

—¿No bajiro mʉre yicati ñ, mʉ titoni? yiyijarã ñna ñre.

27 Ìna ito yijare:

—Mure goticãbojabu yu. Yure tuorũnubea ma. ¿No yija macana tãdi gotire ãmoati ma? ¿Ma cuni ãre oca tuo sãya ãmoati? yiyiju ã judio masa ãjarãre.

28 Ito bajiro ã yija tuocõri, ãre busi tudiyijarã ãna:

—Ëre oca sãyagu ya m. Moisés ñayoru ocare sãya gũama.

29 “Moisés ñayore busiñi Dios”, yi tuoã gũa. Mure yisiorẽama masibeã gũa. “Ito gagũ ñaguñi ã”, yi masibeã gũa ãreãma, yiyijarã ãna.

30 Ìna ito yija tuocõri, cãdiyiju ã:

—Yu ya cajeã ã yisiorẽ ñabojarcãti, “Ito wadirũ ñaguñi ã”, yi masibeã ma. Ma ãre ti masibeã bujatobea yu. ¿No yija ãre ti masibeãti ma? Ma ãre ti masibeã queno tuo masire ma yure. 31 “Ñẽnarõ yirãre tuobiquñi Dios. Ëre rũcũbuocõri, ã ãmoro bajiro yirãre riti tuogu yiguñi Dios”, yi tuoã mani.

32 “Cajeã macũ rujeãre ã tiroca yuñi sãgũ”, yire gaye tuoã manicũ. 33 ãni yure yisiorũ, Dios tu wadirũ meje ã ñaja, yure no yibitiborũ, yiyiju ã.

34 Ito ã yijare:

—Ñẽnarõ yi jaigu rujeã ña m. “Ënare riasocũã yu”, ¿yi tuoãti m, gũare? yiyijarã ãna cajeã macũ ñabojãre.

Ito yicõri, ãre bucõayijarã ãna, ãna minijuari wiju ñagũre.

“Dios oca tuorũnũmena cajeã mana robo bajirã ñama”, yire gaye

35 Cajeã macũ ñabojãre ãna bucõare gaye tuo bujacũ gũa Jesús rãca. Ito bajiri ãre ti bujacõri, ado bajiro ãre yiquñi Jesús:

—¿Dios Macũre tuorũnũati m? yiquñi Jesús ãre.

36 Ito ã yija:

—Yu ãju, yure gotiya. “Ë ñami”, yiya yure, ãre tuorũnũrocũ ya, yiquñi ã Jesure.

37 Ito ã yija, ado bajiro ãre cãdiquñi Jesús:

—Ëre ticãcũ m. Adocãta m rãca busigu, ãti ña yu, yiquñi Jesús ãre.

38 Ito ã yija tuocõri, Jesús riojo rijomunigãna ñini rũjũquñi ã, ãre rũcũbuogu. Ito bajiro yicõri:

—Mure tuorũnũã yu ãju yu, yiquñi ã.

39 Ito yija bero, ado bajiro yiquñi Jesús masare:

—“ãna ñama yure cãdirã. ãna ñama yure cãdimena”, yi busiorũ wadirũ ña yu. Cajeã mana robo bajirã ñama Dios oca tuo masimena. Ito bajiri ãnare ãna tuo masiroca yigu yiguã yu. “Queno masirã ña gũa”, yibojãreãma, ãna tuo masibitiroca yigu yiguã yu. Ito bajiri tuo masibiticõri, cajeã manare bajiro bajirã ñarã yirãji ãna, yiquñi Jesús ãnare.

40 Ito ĩ yija tʉocõri, ito ñarã coriarã fariseo gaye tʉoĩarã seniĩacã ĩna Jesure:

—“Tʉo masibiticõri, cajea manare bajiro bajirã ña mʉa”, ʉyati mʉ gʉare? yicã ĩna Jesure.

41 ĩna ito yija:

—Tʉo masimena mʉa ñaja, seti cutirã meje ñaboana mʉa. “Queno masirã ña gʉa”, mʉa yire waja, seti cutirã ña mʉa, yiquĩ Jesús ĩnare.

10

Ovejare coderi masa oca

1 Mʉcana masare riasosʉogʉ ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Riti mʉare gotia yʉ. No oveja ĩna ñari sãnimʉ ĩna ya soje sãjabicʉ, gaje dʉja jore sãjagũ rʉocõri rinigũ ñami ĩocũ. 2 ĩna ya soje sãjagũama, ĩnare tirũnʉcõri codegʉ ñami. 3 Ovejare tirũnari masʉ ĩ sãjatonĩ ĩre soje jana ĩsigũ yiguĩji soje coderi masʉ. ĩ sãjaroca ĩ ya ocare tʉo masirã yirãji ĩ ya oveja. ĩ ya ovejajʉare ti masicõri, wamena ĩnare ji bucõagũ yiguĩji ĩ. 4 ĩnare bucõa jeocõri, ĩna riojʉa ĩnare tʉa ũmatãgũ yiguĩji ĩ. ĩ ya ocare tʉo masicõri, ĩre sʉyarã yirãji ĩna. 5 ĩ oca ĩna tʉo godo weobejama ĩre sʉyamena yirãji ĩna. ĩ ya ocare tʉo masibiticõri, ĩre rudirã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús masare.

6 Riasore oca ĩnare goti masioquĩ Jesús. Ito bajibojarocati itire tʉo masibiticã ĩna.

Bʉto masare codegʉ ñami Jesús, yire gaye

7 Ito yija mʉcana tʉdi gotiquĩ Jesús ĩnare:

—Riti mʉare gotia yʉ. Yʉ ña soje, oveja ĩna sãjari soje bajiro bajigʉ. 8 Yʉ riojʉa wadiana ñarocõti, rʉori masa ito yicõri riniri masa cʉni ñaĩi ĩna. Ito bajiri yʉ ya oveja mesare tʉorũnabisijarã. 9 Yʉ ña soje bajiro bajigʉ. No yʉna sʉoritĩ sãjagũ, ĩre masogũ yigʉja yʉ. Ado bajiro bajigʉ yiguĩji ĩocũ: Oveja ĩna ñari sãnimʉ sãjacõri, mʉcana tʉdi, budi, yi ñagũ, ñagũ yiguĩji ĩocũ. Queno wanʉ quenagũ yiguĩji ĩ. Ito yicõri, quenari wese ĩ baroti bʉjagʉ yiguĩji ĩ. Ito bajiro bajirã ñarã yirãji yʉre boca ãmirã. ĩnare tirũnugũ yigʉja yʉ.

10 Riniri masʉ ĩ ejaja, rinicõri sãgũti ejaḡu yiguĩji ĩ. Ito yicõri, ruyuriogũti ejaḡu yiguĩji ĩocũ. Yʉama masa ĩna catitĩñaroca yigʉ wadirʉ ña yʉ. Ito yicõri, ñe rʉyabeto queno ĩna ñaroca yigʉ wadirʉ ña yʉ. 11 Yʉ ña ovejare queno coderi masʉ. Yʉre tʉorũnarãma yʉ ya oveja bajiro bajirã ñarã yirãji. Yʉ ya oveja bajiro bajirãre goda ĩsirocʉ ñacã yʉ. 12 Sãgũ waja bʉjarocʉ ĩ moaja, queno oveja coderi masʉ meje ñagũji ĩocũ. Buyairo ĩ ejaja ticõri, ovejare wagogʉ yiguĩji ĩ. ĩ ya oveja meje ĩna ñajare, ĩnare wagogʉ yiguĩji ĩ. Ito bajiri buyairo ejaḡu, ovejare ñiagũ

yiguñji, ito yicōri ñare ño bategu yiguñji ñ. ¹³ Waja bujarocu riti sīgū ñ moaja, ovejare wagogu yiguñji ñ, ñ ñarā meje ñna ñajare. Ñare maigū meje ñari ñare ñ wagoja no yimenaji ñre, yi riasoquñ Jesús masare.

¹⁴⁻¹⁵ Yñ ña ovejare queno coderi masu. Yñ Jacu yñre ñ masiro bajiroti, yñ cñni ito bajiroti ñre masia. Ito bajiroti yñ ya ovejare ti masia yñ. Ñajñña cñni ito bajiroti yñre ti masiama ñna. Yñ ya ovejare goda ñsirocñ ñacā yñ. ¹⁶ Adi sñnimñ gñna meje ñnama gñjerā yñ ya oveja. Ñna ñnama gñjerā masa. Ñnare cñni āmigū yigñja yñ. Ñna cñni yñre cñdirā ñnama ñna. Co rumñ co sñnimñti ñarā yirñji ñna. Ito yicōri, yñ sīgñti ñagñ yigñja ñnare coderi masu, yiquñ Jesús masare.

¹⁷ 'Godagu yigñja yñ, mñcana tñdi catirocñ. Ito bajiro yñ yijare yñ ñarā catitññarā yirñji Dios rñca. Ito bajiri yñ Jacu bñto yñre maiami. ¹⁸ Masama yñre sñamena yirñji. Yñmasiti yñ āmoro bajiroti masare yñari goda ñsigū yigñja yñ. Masare yñari yñ goda ñsi āmoja, iti ñna yñ āmoro bajiro yñ yiroti. Ito yicōri, mñcana tñdi yñ cati āmoja cati masigū ñna yñ. Ito bajiro yñ yñ masitoni yñre cñquñ yñ Jacu, yiquñ Jesús masare.

¹⁹ Ito bajiro ñ yija tñocōri, judio masa ñjarā ricati riti tñoñacā ñna ñja. ²⁰ Coriarā jñjarā ado bajiro yicā:

—Rñmñ sññagñ, mecñri masu ñ ñabojarocati, ¿no yija masa ñre tñorññati? yicā ñna.

²¹ Gñjerāma ado bajiro yicā ñna:

—Rñmñ sññagñ ñ ñaja, ito bajiro bñsibitiborñ ñ. Ito yicōri, rñmñ sññagñ ñ ñaja, cajea mana ñna tiroca yibitiborñ, yicā ñna.

Jesure judio masa ñna āmobitire gaye

²² Iti rumñri juebñcu ñacñ. Jerusalénñ Dios ya wi cajero ñna cñdabiare basa, mñcana tñdi tñoñarā basa menicā ñna. ²³ Ide ñurajñ roca, Salomón wame cñtiri dñjajñare Dios ya wijñ sñja wacñ gñña Jesús rñca. ²⁴ Ito bajiro gñña baji ñnaroca Jesure gñni biacōri, ñre senñacā judio masa:

—¿Nocāta, “Ñ meje ñami ñ. Ñti ñami”, mñre yi masirā yirñjida gñña? Cristo Dios ñ cōarñ mñ ñaja, adocātati riojo gñare gotiya, yicā ñna Jesure.

²⁵ Ñna ito yija tñocōri, ado bajiro cñdiqñ Jesús:

—Mñare goticābojacñ yñ. Ito bajibojarocati yñre tñorññabiticñ mñña. Yñ Jacu ñ rotirisena jaje mñare ñbojacñ yñ. Itire ticōri, “Ñti ñami”, yi masirñjabojacñ mñare. ²⁶ Yñ ya oveja meje ñari, yñre tñorññabea mñña. Canñ mñare yñ goticato bajiroti bajña. Yñ ñarā meje ñari, yñre tñorññabea mñña, ya yñ mñare. ²⁷ Oveja ñna ñññ ocare ñna tño masiro robo bajiro, yñ ñarā yñre tño masiama ñna. Yñ cñni ñnare ti masia. Ito yicōri yñre sñyarā yirñji ñna. ²⁸ Ñna catitññaroca ya yñ. Ito bajiri

coji godacoa yimenaji ĩna. Sĭgũjua yu rucoräre ěmabicu yiguĩji. ²⁹ ĩnare yu rucotoni yare cũquĩ Cuna. Nijua ĩ rĕtoro sĕogũ maquĩji. Ito bajiri sĭgũjua yu rucoräre ěma masigũ maquĩji ĩja. ³⁰ Yu, ito yicõri yu Jacu rãca riti ña gna, yiquĩ Jesús judio masare.

³¹ Ito yija mncana ĩre rearona gũta ãmicã ĩna. ³² ĩna ito yija ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:

–Yu Jacu ĩ masirisena suoriti jaje mna tiro riojo quenarise yibojacu yu. ¿Disejua queno yu yire waja yare gũta rearã yirãjida mna? yiquĩ Jesús ĩnare.

³³ ĩ ito yijare ado bajiro cudicã judio masa:

–Mu queno yire wajare meje mre gũta rearã yirãji gna. Mu ya ocana Diore mu bsiture waja mre rearã yirãji gna. Gna robo ãmugũ ñabojaguti, “Dios ña yu”, yibojaja mu, yicã ĩna Jesure.

³⁴ ĩna ito yijare Jesús ado bajiro yiquĩ:

–“Yu bajiroti bajirã ña mna cuni”, yiĩni Dios, yi ucare ña mna ñicusabatia ĩna rotire. ³⁵ “Dios oca riojo ñasarise ña”, yi tuoia mani. ĩ oca tuorũnanare, “Yu bajiroti bajirã ña mna cuni”, yiĩni Dios ĩ oca tutina. ³⁶ Yure besecõri adi sitaju yure cõaquĩ Dios. Ito bajiri, “Dios Macu ña yu”, yu yijare, ¿no yija, “Diore bsitua mu”, yati mna yure? ³⁷ Yu Jacu ĩ yiro bajiro yu yibeja, yure tuobesa. ³⁸ Yu Jacu ĩ yiro bajiro yu yija, yure tuorũnabitibojarãti, yu yigore ticõri, “Riti gotiami”, yi tuoaraja mreare. Ito bajiri, “Yure bajiroti usi cutigu ñami yu Jacu. Yu cuni ĩre bajiroti usi cutia”, yu yija, “Riti gotiami”, yi masiraja mreare coji bsati, yiquĩ Jesús ĩnare.

³⁹ Ito ĩ yija tuocõri, mncana ĩre ñia ãmbojacã ĩna. Jesujama rudicoaquĩ.

⁴⁰ Rudi wacõri, Jordán wame cutirisa sidaja waquĩ Jesús mncana. ĩre baba cuti wacu gna cuni. Itoju ejacõri, Juan ĩ idé gu ñacatiju tujaquĩ Jesús. ⁴¹ Jãjarã masa ĩre tirã ejacã. ĩre ticõri, ado bajiro yicã ĩna:

–Tiyamani ĩobitibojaguti, ãni gaye ĩ gotire gaye, riti gotiĩni Juan, yicã masa.

⁴² Itoju Jesús ñaroca jãjarã ĩre tuorũncã masa.

11

Lázaro ĩ godare gaye

¹ Sĭgũ ñañi ñarise cõgũ. ĩ wame cutiquĩ Lázaro. ĩ ñarã romia ñacã María, gajeo Marta. ĩna ñacã Betania gãna. ² Iso María ñacõ Jesús ya gubore queno sati quenarise jio gugoro. Jiocõri iso ya joana weja carogoro ñacõ iso, Lázaro ocabajio. ³ Lázaro ĩ cõja ticõri, ĩ ñarã romia Jesure oca cõañi ĩna:

–Gna Uju, mu baba Lázaro cõ ñami, yi oca cõañi ĩna Jesure.

⁴ Ito oca tʰocõri ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Adi ñarise ñre ruyuriobetoja. Godarocʰa meje cõ ñaguĩji ñ. Ado robojʰa baja. “Rẽtoro ñasagʰ ñami Dios, ito bajiroti rẽtoro ñasagʰ ñami Dios Macʰ cʰni”, masa ñna yi rʰcʰbʰotoni, cõ ñaguĩji Lázaro, yiquĩ Jesús.

⁵ Lázaro, ñ ocabajirã romia María, Martare cʰni tʰo maiñi Jesús. ⁶ “Cõ ñami Lázaro”, yire oca tʰobojagʰti wabitiquĩ Jesús maji. Gʰa ñarijʰa jʰa rʰmʰ ñacõacʰ gʰa Jesús rãca maji. ⁷ Jʰa rʰmʰ bero gʰa ñ rãca riasotirãre ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Ita mʰcana Judea sitajʰ. Lázaro ñ ñarojʰa wato mani, yiquĩ Jesús guare.

⁸ Ito ñ yija tʰocõri:

—Canʰ bʰsati itojʰa gãna judio masa mʰre gʰtana rea sãa ãmobjañi ñna. ¿Itojʰa tʰdi ware tʰoĩati, gʰare riasogʰ mʰ? yi seniĩacʰ gʰa Jesure.

⁹ “Yʰre ñna sãarotijʰa ejabea maji”, yirocʰa ado bajiro cʰdiquĩ Jesús guare:

—Ëmʰa co ãmʰa doce hora busurise ña. Ito bajiri sãgʰ ñ wa ucuja jʰatabiquĩji iti busujare. Macãrʰcũro busurise iti ñajare ti masigʰa yiguĩji. Ito bajiri jʰatabiquĩji ñ ãmʰa ñajare. ¹⁰ Ñami ñ wa ucuja jʰatagʰa yiguĩji, busurise iti manijare, yiquĩ Jesús guare.

¹¹ Itire goticõri mʰcana gaje gotiquĩ Jesús guare:

—Mani baba Lázaro canicoaguĩji. Ito bajiri ñre yujiogʰa wajʰa, yiquĩ Jesús.

¹² Ito ñ yija tʰocõri:

—Gʰa Ëjʰ, ñ canija quena ña ñre. Tujacoagʰa yiguĩji ñ, yicʰ gʰa Jesure.

¹³ “Canigʰa yiguĩji”, Jesús ñ yija, “Wʰjore, yiguĩji Jesús”, yire masicʰ gʰa. Ito bajiro gʰa tʰoĩabojarocati, Jesuama, “Godacoami”, yireoni yigʰa yĩñi ñ. ¹⁴ “Yʰre queno tʰo masibeama ñna”, yi tʰoĩacõri, riojo guare gotiquĩ Jesús ñja:

—Lázaro godacoami ñja. ¹⁵ Queno yigʰti ñ tʰjʰ ñabisija yʰ. Ito bajicõri yʰre tʰorãnarã yirãji mʰa. “Riti Dios Macʰ ña mʰ”, yʰre yi rʰcʰbʰorã yirãji mʰa. ñ tʰ ita ñja, yiquĩ Jesús guare.

¹⁶ Sãgʰ Jesús rãca riasotigʰ, gʰa rãca gagʰ Tomás wame catiquĩ. “Sũrãarʰ”, yicʰ gʰa ñre. Ado bajiro yiquĩ ñ, gʰajʰare:

—Ita mani cʰni. Jesús rãcati godana mani cʰni, yiquĩ Tomás gʰa ñ baba mesare.

Yʰ ña masa tʰdi catiroca yigʰ, Jesús ñ yire gaye

¹⁷ Betaniajʰ gʰa ejaroca, “Jʰaria rʰmʰrã tʰja Lázarore ñna yujeja bero”, yicã masa, guare gotirã. ¹⁸ Jerusalén rocajʰa bʰsa ñacʰ Betania. Coji cõre gʰdarecocõ ñacʰ Betania. ¹⁹ Ito bajiri jãjarã Jerusalén gãna judio masa ejacã Lázaro ñ godaja otirã. “Bʰjato baja, mʰa rãjorʰ ñ godaja”, yi María, Martare

cuni guañagõ otirã ejacã ñna. ²⁰ “Wadiami Jesús”, yire oca tucõri, ñre bocago ejacõ Marta. Maríama ejabiticõ. Wijũ ñacõañi iso. ²¹ Jesús tũjũ ejacõri ado bajiro yicõ Marta:

—Yũ Ʋjũ, mũ iti rũmũ bũsa ado mũ ñajama, bai godabitiborũ ñ. ²² “Í godaja bero ñabojarocati, no Diore mũ senija, ito bajiroti mũre ñsigũ yiguĩji Dios”, yi tũoĩa yũ, yicõ Marta Jesure.

²³ Iso ito yija tucõri:

—Mũ rĩjorũ tũdi catigũ yiguĩji, yiquĩ Jesús isore.

²⁴ Ito ñ yija:

—Riti gotia mũ. Sũsari rũmũ masare tũdi ñna catiroca Dios ñ yiri rũmũ, tũdi catigũ yiguĩji bai, yi tũoĩa yũ, yicõ Marta Jesure.

²⁵ Iso ito yija tucõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Yũ ña tũdi masa ñna catiroca yigũ. Ito yicõri yũti ña catitĩñare rucogũ. No yũre tũorũnũgũti catitĩñagũ yiguĩji. Godabojagũti tũdi catigũ yiguĩji ñocũ ñja, yiquĩ Jesús isore.

²⁶ Mũcana tũdi yũ ejari rũmũ, yũre tũorũnũ ña yucãrã catitĩñarã yirãji ñna. Godamenaji ñna. ¿Itire tũorũnũati mũ cuni? yi seniñaquĩ Jesús Martare.

²⁷ Ito ñ yija tucõri:

—Yũ Ʋjũ, mũ yiro bajiroti bajia. Mũti ña Cristo, Dios ñ cõaru. Mũti ña Dios Macũ, adi macãrucãroju wadirũ. Itire tũorũnũa yũ, yicõ iso Jesure.

Lázaro ya masari cuma tũ Jesús ñ otire gaye

²⁸ Iso ito yija bero iso rĩjoro Maríare jigo wacõ Marta. Iso tũ ejacõri, ado bajiro Maríare goti ruidiyijo iso:

—Manire riasori masũ ito ñami. “Wadijaro”, yimi mũre, yiyijo Marta iso rĩjorore.

²⁹ Iso ito yiroca riti wũmũcõri, Jesure tigo wadiñi María.

³⁰ Cũtoju ejabiticũ gũa Jesús rãca maji. Marta iso bocacatojuati ñacũ gũa maji. ³¹ María rãca ñañi judio masa, iso yagũ godajare otirã. Ejori iso wũmũ waja ticõri, isore sũya wadiñi ñna cuni. “Masari cumajũ otigo wagõji”, yi tũoĩari seyoñi ñna.

³² Gũa tũ ejacõri Jesús riojo rijomunigãna ñini rũjũcõ María. Ito yicõri ado bajiro ñre bũsicõ iso:

—Yũ Ʋjũ, mũ iti rũmũ bũsa mũ ado ñajama, bai godabitiborũ, yicõ iso Jesure.

³³ María iso otija ticõri, iso rãca wadiana judio masa ñna otija ticõri, bojori bũjaquĩ Jesús cuni. Ito bajiri ñ ya usijũ bũto bojori bũja ñaquĩ Jesús. ³⁴ Ado bajiro ñnare seniñaquĩ Jesús:

—¿Noju ñre yujeri mũa? yi seniñaquĩ Jesús.

Ito ñ yija tucõri:

—Adojũa tigũ waya mũ, yicã ñna Jesure.

³⁵ ñna ito yija tucõri, otiquĩ Jesús ñja. ³⁶ Jesús ñ otija ticõri, ado bajiro yicã judio masa:

—Tite m̄ua. Lázarore b̄uto t̄ao mairi seyoami ĩ, yicã ĩna.

³⁷ Gãjerã coriarãma ado bajiro yicã ĩna:

—Cajea t̄ibicure yisiogu ñabojaguti, ¿no yija Lázaro ĩ god-
abitiroca yibisijari ĩ? yicã ĩna coriarã.

Lázarore t̄udi ĩ catiroca Jesús ĩ yire gaye

³⁸ M̄ucana Jesús bojori b̄ujaguti eja r̄ugũquĩ, masari cuma t̄uj̄u. Gũta toti ñac̄u godarure ĩna c̄uraj̄u. Iti soje gũtana biare c̄atic̄u. ³⁹ Ito yija ado bajiro rotiquĩ Jesús:

—Itiga gũtagã ãmigoya, yiquĩ Jesús.

Ito ĩ yija t̄uocõri, ado bajiro yicõ Marta, godar̄u ocabajio:

—J̄uar̄ia r̄um̄ari t̄uja ĩ godaja bero. B̄uoro ãniguĩji ĩja, yicõ iso Jesure.

⁴⁰ Iso ito yibojarocati:

—Ȳure m̄u t̄uor̄un̄ja, r̄ẽtoro ñasarise Dios gaye tigo yigoja m̄u, m̄are gotib̄u ȳu, yiquĩ Jesús isore.

⁴¹ “Gũtagã ãmicãña”, Jesús ĩ yija t̄uocõri, gũtagãre ãmigocã masa. Ito yija mac̄ar̄uc̄uroj̄ure ti m̄uocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—C̄una, queno ya m̄u. Ȳure t̄uoa m̄u. ⁴² Ȳu masia, coji r̄ayabeto ȳure t̄uosotia m̄u. Ito bajibojarocati adi sita gãna m̄are ĩna t̄uor̄un̄toni, ĩna tiro riojo m̄u rãca b̄usia ȳu. “Dios ĩ cõar̄u ñami ãni”, ĩna yitoni, m̄u rãca b̄usia ȳu, yiquĩ Jesús, Diore b̄usiḡu.

⁴³ Iti goti t̄iogũti awasãquĩ Jesús ĩja:

—Lázaro, budi waya adoj̄ua, yiquĩ Jesús.

⁴⁴ ĩna yujebojaruti budiquĩ Lázaro ĩja. ĩ ya ricari, ito yicõri ĩ ya ruj̄ure c̄ani sayana d̄urea biar̄u ñaquĩ ĩ. Ḡabori c̄ani, ĩ ya rijoga c̄ani saya werona biar̄u ñaquĩ. Ruyubic̄u ñaquĩ ĩ. Ito bajiri ado bajiro masare rotiquĩ Jesús:

—Īre õjaña, ĩ watoni, yiquĩ Jesús.

Jesure ñiarona ĩna c̄un̄ire gaye

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Ito bajiro Jesús ĩ yija ticõri, jãjarã judio masa Maríare baba c̄utiana Jesure t̄uor̄un̄cã ĩna ĩja. “Riti Dios ĩ cõar̄u ñami ãni”, ȳi t̄uor̄un̄cã ĩna ĩja. ⁴⁶ Gãjerãma fariseo gaye t̄uõar̄are tirã wacã ĩna. ĩna t̄uj̄u ejacõri, Jesús ĩ ĩogore ĩnare gotiyijarã ĩna. ⁴⁷ ĩna ito yijare, fariseo gaye t̄uõarã, paia ñjarã rãca, ñjarã ñasarã rãca minijuayijarã. Ito yicõri ado bajiro b̄usiyijarã ĩna:

—¿No bajiro yir̄ujati mani? Jaje tiyamani ĩogũ ñami ãni. ⁴⁸ Īre mani camotabeja, masa jeyaro ĩre t̄uor̄un̄rã yirãji. ĩna ito yija ticõri, mani ya minijuara wire ruyuriorã wadirã yirãji romano masa. Ito yicõri manire c̄ani ruyuriorã wadirã yirãji ĩna, ȳi gãmeri b̄usiyijarã ĩna.

49 Iti rodore paia ujũ Caifás wame cutigu ñaquĩ. Ñare ado bajiro gotiyijũ ĩ:

—Masirã meje ña mũa. 50 Sīgũ mani jeyarore yiari ĩ goda ĩsija quena. Mani jeyarore ña ruyurioja quenabetoja, yiyijũ Caifás.

51 Paia ujũ ñari, ĩmasirio tuoĩacõri meje yiyijũ Caifás. ĩ masia mani ito bajiro ĩbusiroca yiyijũ Dios ĩre. Ito bajiro ĩbusija, ijajũ bajiroti gaye busiyijũ ĩ. “Judio masa ñajedirore goda ĩsigũ yiguĩji Jesús. 52 Ñare riti meje goda ĩsigũ yiguĩji ĩ. Dios ĩ beseana di sita gãna ruyabeto manire goda ĩsigũ yiguĩji ĩ. Sīgũ rĩare bajiro mani ñatoni manire goda ĩsigũ yiguĩji Jesús”, yigũ bajiro yiyijũ ĩ Caifás. 53 Iti rumurinati, “¿No bajiro Jesure s̃arujati mani?” yi busi ñayijarã judio masa ujarã.

54 Ito bajiri masa ña tiro riojo wa ucubitiqũ Jesús ĩja. Judea sita Jesús ĩ wagoja, ĩre s̃aya wacũ gũa c̃uni. Efraín wame cutiri cuto wacũ gũa. Yucũ mano tujũ ñacũ iti cuto. Itojũ tujacũ gũa Jesús rãca.

55 Yũ ñarã judio masa pascua basa ña meniroto jabeto ruyayijũ. Ito bajiri masa jãjarã wayijarã Jerusalenjũ. Pascua basa riojũa ña ñeñaro yirise coe rotirã ejayijarã ña. 56 Itojũ ejacõri, Jesure amabojayijarã ña. Dios ya wijũ ejacõri ado bajiro gãmeri seniayijarã ña:

—¿No bajiro tuoĩati mũa? ¿Basa tigũ ejagũ yiguĩjida mũaca? Ejabicũ yiguĩji gajea, yi gãmeri busiyijarã ña.

57 Fariseo gaye tuoĩarã, paia ujarã c̃uni, “Jesure mũa ti bujaja, gũare gotiba. ĩre ñiarona ya gũa”, yi gotiyijarã ña masare.

12

*Jesús ya gũbore sutirise María iso jio gure gaye
(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)*

1 Coga amojeno rumuri pascua basa ña meniroto riojũa Betania wame cutiri cutojũ wacũ gũa Jesús rãca. Iti cuto ñacũ Lázaro ĩ ñaro. Ito ñacũ Lázarore m̃cana tũdi ĩ catiroca Jesús ĩ yirajũ. 2 Jesús ĩ ejaja ticõri, ĩre r̃acũb̃uorã ĩre bare meni ĩsicã Lázaro ĩ ocabajirã romia. Marta ñacõ gũare bare jeogo. Lázaro c̃uni gũa rãca ba rujiqũ ĩ. 3 Gũa baroca úye queno s̃uti quenarise nardo wame cutirise ami ejacõ María. Co coacõ ñacũ iti. Bũto waja cutirise ñacũ. Itina Jesús ya gũbore jio gucõ iso. Ito yicõri iso ya joana weja carocõ iso. Wi dajaroti s̃uti dajacoacũ iti sutirise. 4 Itojũ ñaquĩ Judas Iscariote. ĩ c̃uni gũare bajiroti Jesús rãca riasotigũ ñabojaqũ. ĩ ñaquĩ Jesús wajana ĩre ñiatoni gotiri masũ. Jesús ya gũbore iso jio guja ticõri, ado bajiro yiqũ Judas:

⁵ —Iti úye queno suti quenarise Ìsicōri, trescientos niyeru kujiri ãmirujaboyija mu. Iti waja bujacōri bojoro bujarãre ejabuarujaboyija mu, yiquĩ Judas.

⁶ Bojoro bujarãre tuo maigũ meje yiquĩ Ì, ito Ì yirise. Riniri masu ñari ito bajiro yiquĩ Ì. Ì ñaquĩ gũ ya niyeru awiruca seori masu. Iti awiruca gũ sãrisere ãmisotiñi Ì. ⁷ Ito yija ado bajiro yiquĩ Jesús Ìre:

—Usirio codebesa isore. Yure Ìna yujerotire tuoña yugo ito bajiro yamo iso. ⁸ Mũa rãca riti ñatĩñarã yirãji bojoro bujarã. Ito bajiri Ìnare ejabuatiñarã yirãji mu. Yũama mu rãca ñatĩñabicũ yigũja. Ito bajiri mu rãca yũ ñaroca maji yũjuare ejabũaja quena, yiquĩ Jesús Ìre.

Lázarore sĩa ãmorã Ìna cuníre gaye

⁹ “Betaniaju ñaguĩji Jesús”, yire oca, jãjarã tuoñi judio masa. Jesure riti tirã meje ejacã Ìna. Lázarore tũdi Ì catiroca Jesús Ì yirũre tirã rãcati wadiñi Ìna. ¹⁰ Ito bajiro masa Ìna yija ticōri, Lázarore cuní sĩare cunícã paia ujarã. ¹¹ Lázaro Ì tũdi catija ticōri, paia ujarãre jidicã wacã masa. Ito yicōri Jesure tuorũncã Ìna Ìja. Ito bajijare Lázarore cuní sĩa ãmoñi paia ujarã.

Jerusalénju Jesús Ì ejare gaye

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Ito bero gaje rũmu, “Ado ejagu yiguĩji Jesús”, yire oca tuo jedicã masa. Ìna ñacã Jerusalénju pascua basa tirã ejana. ¹³ Ito bajiri Jesure boca ãmirona rujaño caeri ãmicã Ìna. Ito yicōri ado bajiro awasãcã Ìna, Ìre wanũrã:

—Rẽtoro ñasagu ñami Dios. Ì cõarure queno yijaro Dios. Gũa Israel gãna Uju ñarocũre queno yijaro Dios, yi awasãcã Ìna, Ìre wanũrã.

¹⁴ Burro wame cutigure bujacōri, muja jeaquĩ Jesús. Ito bajiroti yi gotia Dios oca cuní. Tũote mu:

¹⁵ Mũa Siõn cuto gãna, gũibesã. Mũa Uju ñarocũ burro joe jesa wadiami, yi gotia Dios oca.

¹⁶ Cajero queno tuo masibiticũ gũa Jesús rãca riasotirã maji. Ìmacũju Jesure rãcũboraju Ì mujaja bero, “Riti gotia Dios oca. Jeyaro iti gotiado bajiroti rõtacũ”, yi masicũ gũa Ìja.

¹⁷ Masa jãjarã ticã masari cumaju ñagũ Lázarore tũdi Ì catiroca Jesús Ì yija. Ì catija tigoana ñari masa jeyarore goti batoñi Ìna. ¹⁸ Ito bajiri, “Tiyamani gaye, Ìoami Jesús”, yire oca tuocōri, Jesure tirã masa jãjarã ejacã. ¹⁹ Ito bajiro masa Ìna yija ticōri, fariseo gaye tuoñarã Ìnamasiti gãmeri bũsiyijarã:

—Tiya, masa jeyaro Ì ocare tuo sũya wama Ìja. No yiado ma manire, yiyijarã fariseo gaye tuoñarã.

Griego masa Jesure Ìna ãmare gaye

²⁰ Basa ñaroca Jerusalénju Diore rúcubhorã wana rãca wusayijarã coriarã griego masa. ²¹ Felipere oca seniãarã wayijarã ñna. Galilea sita Betsaida wame catiri cato gagu ñaquĩ Felipe. Ado bajiro Felipere yiyijarã ñna:

—Jesure ti ãmosacõa gna, yi josayijarã ñna Felipere.

²² Ñna ito yija tucõri, Andrésre gotigu wayiju Felipe. Ito bajiri ñna jãarã Jesure gotirã ejacã gna taju. ²³ Ñna oca gotija tucõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ñnare:

—Yu ña Masa Rjorã. Ũmacũju rúcubhoraju yu tãdi m̃jarotiju ejacoaju ñja. Yure ñna s̃jarotiju ejacoaju ñja. ²⁴ Riti m̃are gotia yu. Trigo aje queno carabetoti jaca ju ito quedija, judibetoja. Queno caracõri ito quedija, jaje judiro yiroja m̃cana. Godacõri m̃cana tãdi catiado bajiro baja ito. ²⁵ No ñ catirise maibojaguti godagu yiguĩji. Ito yicõri Dios tu ejabiquĩji ñ. No adi macãrucãroju ñ ñarise maibicãama godabicã yiguĩji. Catitĩñare gaye bujagu yiguĩji ñocãama. ²⁶ No yure moa ñsi ãmogũ, yure suyaja quena. No yu ñaroti, ito ñagũ yiguĩji yure moa ñsigũ canì. No yure moa ñsigãre rúcubhorogu yiguĩji yu Jacu, yiquĩ Jesús ñnare.

Yure s̃jarã yirãji, Jesús ñyi gotire gaye

²⁷ Ñ Jacure busigu ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Buto tuoña oca jaia yu. “Cuna adocãta yure r̃taroti gaye, ito yure r̃tame yirocu yure masoña”, ¿yirujati yu? Meje ito bajiro yibicãja yu. Itire t̃bujarocu wadiru ña yu. ²⁸ Cuna, m̃ ãmoro bajiroti r̃tajaro, masa m̃re ñna rúcubhoroni, yiquĩ Jesús, Diore busigu.

Ito ñ yirocati, ũmacũju oca ruyucu:

—Masa yure ñna rúcubhoroca yicãcu yu. M̃cana tãdi ñna rúcubhoroca yigu ya yu, yire oca ruyucu ũmacũju.

²⁹ Gna ito oca tucõri:

—Bujo ñaru, yicu gna coriarã. Gãjerãma:

—Ángel busiru, yicã ñna.

³⁰ Ito bajiro masa ñna yija tucõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Yure yiari meje oca ruyubu. M̃are yiari, m̃a tucõtoni oca ruyubu. ³¹ Adocãta adi macãrucãro gãnare Dios ñ be-serotiju ejacoaju ñja. Ito yicõri, adi macãrucãro gãnare ñeñaro yi rotigure, ñre bucõagũ yiguĩji Dios. ³² Masa yucãt̃eõju yure ñna m̃o r̃gõja, jãjarã yure ñna boca ãmiroca yigu yiguja yu, yiquĩ Jesús masare.

³³ “Ito bajiro godagu yiguĩji”, masa ñna yi tucõ masitoni, ito bajiro gotiquĩ Jesús ñnare. ³⁴ Ito ñ yijare, ado bajiro cudicã masa:

—Gua masa bucarã papera tuti iti gotija, “Catitĩnagũ yiguĩji Cristo”, yi gotia iti. ¿No yija, “Masa Rĩjorũre mũorã yirãji ĩna”, yati mũ? ¿Ñimũ ñati Masa Rĩjorũ? yicã ĩna Jesure.

³⁵ ĩna ito yijare ado bajiro cudiquĩ Jesũs:

—Yũ ña busurise rucogũ, mua tuo masiroca, mua ti masiroca cuni yigũ. Yoari mejeti mũare wagogũ yigũja yũ. Yũ waroto riojua mũare riasogũ ya yũ maji. Ito bajiri mua rãca yũ ñaroca riti queno riasotiya mua. Ito bajiro mua yija queno tuo masirã yirãji mua. Ito yicõri ñeñaro yimenaji mua. No rãitĩarojũ wacũ, “Ito wagũja yũ”, yi masibicũ yiguĩji. Ito bajiro yibojama ñeñaro yirã. ³⁶ Yũ ña busurise rucogũ. Yũre tuorũnũña mua, mua rãca yũ ñaroca riti maji. Yũre mua tuorũnũja, queno tuo masirã yirãji. Ito yicõri yũ ñarã ñatĩñarã yirãji, yiquĩ Jesũs masare.

Ito bajiro masare ĩ gotija bero, gua masibetojũ wa goda-coaquĩ Jesũs ĩja.

Judio masa Jesure ĩna tuorũnũbitire gaye

³⁷ Jaje tiyamani masa ĩna tiro riojo ĩ ĩbojarocati, ĩre tuorũnũbiticã masa. ³⁸ ĩna Jesure tuorũnũbeja, Isaías ñayorũ ĩ ucado bajiroti rãtacũ. Ado bajiro ucayoñi ĩ:

Gua Ujũ, gua gotirise sīgũ tuorũnũgũ mami. Ito yicõri, mũ ĩorisere sīgũ tuorũnũgũ mami, yi ucañi Isaías ñayorũ.

³⁹ “Dios ĩ cõarũre tuorũnũmena yirãji masa”, yirocũ ado bajiro ucañi Isaías ñayorũ:

⁴⁰ ĩna tibitiroca yigũ yiguĩji Dios. Ito yicõri ĩna ya usijũ ĩna tuo masibitiroca yigũ yiguĩji Dios. Ito bajiri ĩna ya cajeana ti masimena yirãji ĩna. ĩna ya usina queno tuo masimena yirãji ĩna. Ito yicõri, Dios ĩ cõarũre tũdi yisio rotimena yirãji ĩna, yi ucañi Isaías ñayorũ.

⁴¹ Isaías ĩ cãirojũ, bũto Cristo ĩ ñasarise tiyijũ ĩ. Ito bajiri iti gaye ucayoñi ĩ.

⁴² “Ito bajiro bajirã yirãji”, Isaías ĩ yire ñabojarocati jãjarã judio masa Jesure tuorũnũcã. ĩna ujarã cuni coriarã Jesure tuorũnũcã. Masa ĩna tuoro riojo, “Jesure tuorũnũgũ ña yũ cuni”, yibiticã ĩna. “Fariseo gaye tuõarã manire bucõarã yirãji ĩna”, yirona gotibiticã ĩna. ⁴³ Dios gaye rãto busaro, masa gaye rucũbuore ãmocã ĩna.

Yũ ocare tuorũnũbitianare ruyuriogũ yiguĩji Dios, Jesũs ĩ yire gaye

⁴⁴ Gua tu tũdi ejacõri, ado bajiro masare oca sãoro busiquĩ Jesũs:

—Yũre tuorũnũrã, yũre riti meje tuorũnũrã yirãji. Yũ Jacũ yũre cõarũre cuni tuorũnũrã yirãji. ⁴⁵ Yũre mua tija, yũre cõarũre cuni tia mua. ⁴⁶ Yũ ña busurise rucogũ. Yũre tuorũnũrã rãitĩarojũ ĩna ñame yirocũ, adi macãrucũrojure wadicũ yũ. ⁴⁷ Yũ

ocare tʉobojaguti, yure ĩ tʉorũnubeja, yu meje ña ĩre ruyuriorocu. Adi macãrucãro gãnare ruyuriorocu meje wadicu yu. Masare masorocujua wadicu yu. ⁴⁸ Yure rucubuoibiticõri, yu ocare tʉorũnubicare, ruyuriorocu sĭgũ ñacãguĭji. Yu ocare ĩ tʉorũnubiti waja sũsari rũmũ ĩre ruyuriogu yiguĭji Dios. ⁴⁹ Yumasirio meje busia yu. Yu Jacu yure cõaru, yu busiroti, yu riasoroti cuni yure cũcãquĩ ĩ. ⁵⁰ “Yu Jacu ĩ rotirise gaye ĩna tʉorũnũja, catitĩñarã yirãji ĩna”, yi tʉoĭa yu. Yu busija, yu Jacu ĩ rotiado bajiroti busia yu, yiquĩ Jesũs masare.

13

Īrãca riasotirã ya gubori Jesũs ĩ coere gaye

¹ Pascua basa ñaroto riojua, “Yu adi macãrucãrore wagicõri yu Jacu tu yu waroto ejacoaju ĩja”, yi tʉoĭari seyoñi Jesũs. Adi macãrucãro gãnare ĩ ñarãre maisotiquĩ Jesũs. “Riti mũare buto maisacõa yu”, yi ĩorocu, goda ĩsirocũ ñacãñi Jesũs.

² Gũa basũsaroca Judas Iscariote Simõn macure ĩ ya usijũ ñacãri seyoñi rũmũ. Judas ya usijũ ñacõri, “Jesũs wajana ĩre ĩna ñiatoni gotiba”, yi ñari seyoñi rũmũ Judasre. ³ Ado bajiro yi tʉoĭari seyoñi Jesũs, “Dios yagu wadirũ ña yu, ito yicõri ĩ tu tũdi wacu yigũja yu. Yu roti masitoni yu Jacu ĩ cũru ña yu”, yi tʉoĭari seyoñi Jesũs. ⁴ Gũa basũsa ñaroca bare jeoado tu rujigu wũmũ rũgũquĩ Jesũs. Joegado ĩ sãñaro ruacõri, toallana ĩ ya jeragaju wẽo taquĩ. ⁵ Ito yicõri rujatẽroju ide jioquĩ. Ito yicõri gũa ya gubori coesũoquĩ Jesũs. Coe tĩocõri toalla ĩ wẽo tarona gũa ya gubori caroquĩ ĩ.

⁶ Simõn Pedrore gũbo ĩ coegu wagu yiroca ado bajiro yiquĩ Simõn Pedro ĩre:

—¿Yu tũju, yu ya gubore coegu yati mũ? yiquĩ Pedro.

⁷ Ito ĩ yijare cãdiquĩ Jesũs:

—Adocãta mũa ya gubori yu coerise queno tʉo masibea mũa maji. Ija co rũmũ masirã yirãji mũa itire, yiquĩ Jesũs.

⁸ Ito ĩ yibojarocati:

—Yu ya gubore coebicu yigũja mũ, yiquĩ Pedro Jesure.

Ito ĩ yijare:

—Mũ ya gubori yu coebeja yu rãca gagũ meje ñagũ yigũja mũ, yiquĩ Jesũs Pedrore.

⁹ Ito ĩ yija tũocõri, cãdiquĩ Pedro:

—Mũ ito yija, yu ya gubori riti meje coeya. Yu ya ãmo cuni, yu ya rijoga cuni coeya, yiquĩ Pedro Jesure.

¹⁰ Ito ĩ yija tũocõri, ado bajiro cãdiquĩ Jesũs:

—Gua tĩocãrũre jeyaro rujari coere ma. Gubori riti coeja quena. Ueri mana bajiro bajirã ña mũa. Ito bajibojarocati sĭgũ ñami mũa rãca gagũ ueri jaigu bajiro bajigu, yiquĩ Jesũs gũare.

11 “Ī ñami yure ñna ñiatoni gotiri masu”, yi masicōri, “Mua jeyaro meje ueri mana ña mua”, yiquĩ Jesús guare.

12 Gua ya gubori coe tlogũ joe ĩ sãñaro sãñaquĩ Jesús mxcana. Bare jeoado tu rujicōri ado bajiro yiquĩ ĩ mxcana guare:

—¿Mware gubori yu coerise tuo masiati mua? 13 “Guare riasogu, gua Uju”, ya mua yure. Īti ña yu. Ito bajiro yure mua yija quena ña. Riojo ya mua. 14 Yu mua Uju, mware riasogu ñabojaguti mua ya gubori yu coeja, mhamasi cuni gãmeri gubori coeja quena. 15 Yu yiro bajiro mua yitoni mware ĩocãmu yu. 16 Riti mware gotia yu. Sīgũ moa ĩsiri masu ĩ uju rētoro ñasabiquĩji ĩ. Sīgũ gãji cōaru ĩ ñaja ĩre cōaru rētoro ñasabiquĩji ĩ. 17 Iti yu busirise tuocōri, ito yicōri itire mua queno cudija, wanu quenarã yirãji mua, yiquĩ Jesús, guare.

18 Mxcana gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:

—Mua jeyarore tuoĩagũ meje busia yu. “Īna ñama yu be-seana”, yi masia yu. Dios ĩ busigore rētaru ya. Ado bajiro gotia iti ĩ oca tutina: “Yu rãca bagu ñabojaguti yure jidicãgũ yiguĩji”, yi gotia Dios oca. 19 Iti rētaroto riojua mware gotia yu. Ito bajiri iti rētaja ticōri, “Dios cōaru ña yu”, yu yiro bajiroti yure tuorũnarã yirãji mua. 20 Riti mware gotia yu, Yu cōanare boca ãmirã yure cuni boca ãmirã yirãji. Noa yure boca ãmirã yure cōarure cuni boca ãmirã ñama ñaõna, yiquĩ Jesús guare.

Yure ñna ñiatoni yu wajanare gotigu yiguĩji Judas, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

21 Ito bajiro ĩ yija bero, ĩ ya usiju buto tuoĩa bojori bujaquĩ Jesús. Queno riojo guare gotigu ado bajiro yiquĩ ĩ:

—Riti mware gotia yu. Yure ñna ñiatoni yu wajanare gotigu yiguĩji mua rãca gagu, yiquĩ Jesús guare.

22 Ito ĩ yija tuocōri, gua ĩ rãca riasotirã guamasiti gãmeri ticu. “Īre busiguĩji”, yi masibiticu gua. 23 Yu ĩ rãca riasotigure buto maiquĩ Jesús. Ito bajiri gua basusacati rãmu ĩ tu ba rujicu yu.

24 ¿Ñimware tuoĩagũ busiati mu? yi Jesure yu seniĩatoni yure ti ñucaquĩ Simón Pedro. 25 Ito ĩ yija ticōri, Jesús tu basa eja rũjucōri, ĩre seniĩacu yu:

—Yu Uju, ¿ñimajua ñati mware oca menirocu? yicu yu Jesure.

26 Ado bajiro cudiquĩ Jesús yure:

—Najuro yosecōri, yu ĩsigũ, ĩ ñagũ yiguĩji, yiquĩ Jesús yure.

Ito bajiro ĩ yija bero, Judas Iscariote Simón macure ĩsiquĩ ĩ. 27 Iti naju ĩ boca ãmirocati rãmua uju Satanás sãjacoari seyoquĩ Judas ya usiju. Ito bajijare ado bajiro yiquĩ Jesús ĩre:

—Yure mu oca meni ãmorise cojisiti wacōri oca meniña, yiquĩ Jesús Judasre.

28 Ī rāca ba rujicāna gha sīgūjha ito bajiro ĩ busirisere tuo masibiticu gha. 29 Gha ya niyeru awirucare tirānugū ñaquĩ Judas. Ito bajiri, “Basa rumu ñaroca mani baroti waja yitēña”, yiguĩji Jesús, yire masicu gha. “Bojoro bñjarāre niyeru ĩsitēña”, yiguĩji gajea, yire masicu gha.

30 Naju Jesús ĩ ĩsirise boca bacōri, wacoaquĩ ĩ ĩja. Ito bajiro ĩ yiroca ñamijñ ñacoacu ĩja.

Mame rotire gaye

31 Judas ĩ wagoja bero ado bajiro yiquĩ Jesús gñare:

—Ūmacūjñ, yñ Masa Rĩjorñ, yñre rñcñbñorojñ ware eja-coajñ ĩja. Yñre rētaroti gaye ticōri, Diore rñcñbñorā yirāji masa. 32 Diore masa ĩna rñcñbñoroca yñ yija, yñre cñni ĩna rñcñbñoroca yigñ yiguĩji Dios. Yoari mejeti ito bajiro yigñ yiguĩji Dios. 33 Yñ rña robo bajirā ña mña. Mña rāca yoari ñabicūja yñ ĩja. Yñre āmabojarā yirāji mña. Canñ gājerā judio masare yñ goticato bajiroti adocāta mñare cñni gotia yñ. “Yñ waroto wa masimenaji mña”, ya yñ mñare cñni. 34 Adocāta mame rotire gaye mñare gotigñ ya yñ. Ado bajiro bajia iti. Gāmeri ti maima mña. Mñare yñ ti mairo bajiroti mña cñni gāmeri ti maija quena. 35 Mña gāmeri ti maija ticōri, “Jesús rāca riasotirā ñama ĩna”, yirā yirāji masa jeyaro.

“Jesure masibea yñ”, yigñ yigñja mñ, Pedrore Jesús ĩyire gaye (Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

36 Ito ĩ yija tñocōri, Jesure seniñaquĩ Simón Pedro:

—Yñ Ūjñ, ¿nojñ wacñ yati mñ? yiquĩ Pedro ĩre.

Ito bajiro ĩ yijare:

—Adocāta yñ warotojñ wa masibicūja mñáma maji. Ija yñre sñyagñ yigñja mñcana, yiquĩ Jesús Pedrore.

37 Ito ĩ yija tñocōri:

—Yñ Ūjñ, ¿no yija adocāta mñ rāca wa masibicūjada yñ? Gājerā yñre ĩna sñabojarocati mñre jidicābicūja yñ. Mñre goda ĩsirocñ ñacā yñ, yiquĩ Pedro Jesure.

38 Ito ĩ yijare cñdiquĩ Jesús:

—¿Riti yñre goda ĩsirocñ ñacāti mñ? Riti mñre gotia yñ. Cara ĩ yujiroto riojñā ñdiaji, “Jesure masibea yñ”, yigñ yigñja mñ, yiquĩ Jesús Pedrore.

14

Yñna sñoriti mani Jacñ tñ ejarā yirāji mña, Jesús ĩyire gaye

1 Mñcana gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús gñare:

—Bñto tñoñā ñsirio yibeja mña. Diore tñorññucōri, yñre cñni tñorññña. 2 Cñna ya wñ mña ñarotijñri jaje ñaroja. Ito bajiro iti bajibeja mñare gotibitiboa yñ. Itojñ mña ñarotijñ queno yugñ wajñ yñ. 3 Ito wacōri mña ñarotijñri queno tñogñ mñcana tñdi

wadigü yigüja yu. Ito yicõri yu ñaroju müa ñatoni müare ämigü ejagü yigüja yu. ⁴Yu warotijü masia müa. Ito yicõri itojü wara mare masia müa, yiqui Jesús güare.

⁵ Ito i yibojarocati ado bajiro yiqui Tomás:

—Gua Hju, mü warotore masibeä güa. ¿No bajiro ito wara mare masirä yiräji güa? yiqui Tomás Jesure.

⁶ Ito i yijare ado bajiro cüdiqüi Jesús:

—Yu ña ito wara ma bajiro bajigü. Yuti ña riojo gotigü. Yuti ña catitĩñare gücogü. Yu sigüna süoriti yu Jacü tü ejare ñaro yiroja.

⁷ Yure müa ti masija yu Jacüre cüni ti masirä yiräji müa. Yure ticõri ñre ticä müa. Ito bajiri ñre ti masirä ña müa ñja, yiqui Jesús güare.

⁸ Ito i yijare ado bajiro yiqui Felipe ñre:

—Gua Hju, mü Jacüre güa tiroca yija. Ito bajiro mü yija quena ñaroja güare. “Riti gotia mü”, yi masirä yiräji güa ñja, yiqui Felipe Jesure.

⁹ Ito i yijare:

—Iti gümüju müa räca ñasüocü Felipe yu. ¿No yija ito bajibojarocati yure ti masibeati mü maji? Noa yure tigoana yu Jacüre cüni tirä ñama. Ito bajiri, ¿no yija ñre tigoana ñabojaräti, “Mü Jacüre güa tiroca yija”, yati müa yure? ¹⁰ “Yu Jacü räca ña yu. Ñ cüni yu räca ñami”, yu yija, ¿yure tüorünubeati müa? Yu müare büsirise yu masi tüoña rujeocõri meje büsia yu. Yu Jacü yu räca ñagü, yuna süoriti i moarise yami i. ¹¹ “Yu Jacü räca ña yu. Ñ cüni yu räca ñami”, yu yija yure tüorünüña. Yu büsirise müa tüorünü ämobeja, tiyamani yu ñorise ticõri, yure tüorünüña. ¹² Riti müare gotia yu. No yure tüorünügü, yu yiro bajiroti yigü yigüji. Yu Jacü tü wacü ya yu. Dios tü yu tüdi wajare, tiyamani yu ñogore rëto büsaro tiyamani ñoräji müa cüni. ¹³ Yure müa tüorünüja, no müa seniro bajiroti müare ñsigü yigüja yu. Ito bajiro yu yijare, yu Jacüre räcübüorä yiräji masa. ¹⁴ Yure müa tüorünüja, no müa seniro bajiroti cüdigü yigüja yu, yiqui Jesús güare.

Espiritu Santore cõagü yigüji Dios, Jesús i yire gaye

¹⁵ Yure müa majia yu rotirisere cüdirä yiräji müa. ¹⁶ Ito bajiro müa yija yu Jacüre senigü yigüja yu, yure wasoarocü i cõatoni. Ñ cõarocü i ñagü yigüji Espiritu Santo riojo gotigü. Müa räca ñatĩñagü yigüji müare ejabüarocü. Ito yicõri müa bojori büjaja müare baba cütigü yigüji. ¹⁷ Adi macärücäro gäna ñre ti masibeama ñna. Ito bajiri ñre boca ämi masimenaji ñna. Müa räca i ñajare, ñre masirä ña müama. Müa ya üsijü ñatĩñagü yigüji i. ¹⁸ Müare jidicäbicü yigüja yu. Mücana müa räca ñarocü ejagü yigüja yu. ¹⁹ Yoari mejeti wacü ya yu ñja. Ito bajiri yure tüorünümenama yure timenaji ñja. Müama tüdi yure tirä yiräji. Tüdi catigü yigüja yu. Ito bajiri müa cüni catirä yiräji. ²⁰ “Yu

Jacu rāca ña ya. Ito yicōri mua rāca ña ya, muaɟua cuni ya rāca ña”, ya yicato bajiro, tūdi ya catiri ruma, “Riti gotiñi Jesús”, yi tūōlārā yirāji mua. ²¹ Ya rotirise masicōri cūdigu ũocūti ñami yure maigū. Yure maigūre maigū yiguñi ya Jacu cuni. Ya cuni ĩre maigū yigūja. Ito yicōri yure ĩ ti masiroca yigu yigūja ya, yiquĩ Jesús guare.

²² Ito ĩ yija tūocōri, Judas Iscariote meje, gāji Judas wame cutigu ado bajiro ĩre cūdiquĩ:

—Gua Uju, ¿no yija adi macārucūro gānare ĩobicuti, guare riti goaŕogū yigūjada mu? yi seniñaquĩ ĩ Jesure.

²³ Ito ĩ yijare:

—No yure mairā, ya busirise tūorūnarā yirāji. Ito bajiri ya Jacu ĩnare maigū yiguñi. Ito bajiri ya cuni ya Jacu rāca ĩna ta ñarā wadirā yirāji gua. ²⁴ No yure ti maibicu ya busirise tūorūnabiquñi. Ya busija mua tūorise yumasī tūoĭa rujeocōri busire meje ña.

²⁵ Mua rāca ya ñarijugoti itire muare gotia ya. ²⁶ Yure wasoarcure Espiritu Santo cōagū yiguñi ya Jacu. Muare eɟabuagu yiguñi ĩ. Ito yicōri mua bojori bujaja muare baba cutigu yiguñi ĩ. Jeyaro muare riasogu yiguñi ĩ. Jeyaro muare ya gotirise mua tūoĭa bujaroca yigu yiguñi ĩ, yiquĩ Jesús guare.

²⁷ Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:

—Muare ware gotigu, “Ñe oca mano queno ñama mua”, ya ya muare. Mua queno ñaroca ya ya. Adi macārucūro gānama queno mua ñaroca yi masimenaji. Ya ña mua tūoĭa usiriobeto ñaroca yigu. Ito bajiri tūoĭa usirio yibesa. Ito yicōri güibesa. ²⁸ “Wacu ya ya, ito bajibojarocati mua rāca ñagū eɟagu yigūja mucana”, ya yija tūobu mua. Riti yure mua maija, “Ya Jacu tu wacu ya ya”, ya yija, queno wanu quenaboa mua. ĩ ñami ya rēto busaro ñagū. ²⁹ Jeyaro iti rētaroto rioɟua iti muare gotia ya. Ito bajiri iti rētaja ticōri, yure tūorūnarā yirāji mua.

³⁰ Yoari mejeti muare busigu ya ya. Adi macārucūro gānare ñeñaro yi rotigu wadicōaguñi rūmāa uju. Yure roti masigū meje ñami ĩ. ³¹ Ya Jacu ĩ rotiado bajiroti ya ya. Ito bajiro ya yija ticōri, “ĩ Jacure maigū ñami ĩ”, yi yirāji adi macārucūro gāna, yiquĩ Jesús guare. Ito bajiro ĩ yija bero:

—Ita, adijure wagoto mani, yiquĩ Jesús guare.

15

Uyégū ñasaricu robo bajigu ña ya, Jesús ĩ yire gaye

¹ Mucana gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:

—Uyégū ñasaricu robo bajigu ña ya. Uyégure tirūnugū robo bajiro bajigu ñami ya Jacu. ² Ya ya rujari iti rica manija jatagu yiguñi ĩ. Ya ya rujari iti rica cutija, queno tirūnugū yiguñi, jai busaro iti rica cutitoni. Ya ya rujari gaja iti siniaja itire beɟagu

yiguĩji ĩ. Ito yicōri gajeoni iti judija itire āmicāgũ yiguĩji, jai busaro iti rica cutitoni. ³ Y_H riasorise tuorũnucōri queno ña m_{ua}. Ueri mana bajiro bajia m_{ua}. ⁴ Y_Hre bajiroti usi cutisotiya m_{ua} c_{uni}. Ito bajiro m_{ua} yija, m_{ua} rāca ñatĩñagũ yig_uja y_u. Yuc_u r_uj_u rujag_ure iti wãñabeja rica mano yiroja. Iti bajiroti y_ure m_{ua} tuorũnubeja y_ure queno moa ĩsimenaji m_{ua}. Y_Hre moa ĩsibiticōri, uyég_u rica manigũ bajiro bajirã yirãji m_{ua}, yiquĩ Jesús g_uare.

⁵ Gaje g_uare ado bajiro riasoquĩ ĩ:

—Y_H ña rujag_u robo bajig_u. Y_H ya r_uj_uri robo bajirã ña m_{ua}. No y_ure bajiro usi cutirã ĩna rāca y_u ñajare, y_ure queno moa ĩsirã yirãji ĩna. Ito yicōri rica cutirã bajiro bajirã yirãji ĩna. Y_H manija no yi masimenaji ĩna. ⁶ No y_H rāca sīg_ure bajiro usi cutibicare ĩre cōagũ yiguĩji y_H Jac_u. Siniara r_uj_urire āmicōri, jeamej_u soeado bajiro yig_u yiguĩji y_H Jac_u ĩoc_ure.

⁷ Y_Hre bajiro usi cutisoticōri y_H riasorise ācabojabiticōri m_{ua} āmoro bajiro m_{ua} senija, m_{ua} āmoro bajiroti cudig_u yig_uja y_u. ⁸ Y_Hre m_{ua} queno moa ĩsija ticōri, y_H Jac_ure queno rucub_uorã yirãji masa. Ito yicōri, “Riti Jesús rāca queno riasotiana ñama ãna”, yi masirã yirãji masa m_uare. ⁹ Y_H Jac_u y_ure ĩ mairo bajiroti m_uare maia y_u. Y_H mairã ña m_{ua}. Ito bajiri ito bajiroti ñaña m_{ua}. ¹⁰ Y_H rotirise m_{ua} c_udi ñasotija, y_H mairã ñatĩñarã yirãji m_{ua}. Ito bajiroti y_H Jac_u ĩ rotirise c_udisotia y_H c_uni. Ito bajiri y_ure maisotiami C_una.

¹¹ Y_H rāca m_{ua} wan_u quenatoni itire m_uare gotia y_u. Ito yicōri m_{ua} ya usij_u queno m_{ua} wan_u quenatoni, itire m_uare gotia y_u. ¹² Ado bajiro bajia y_H rotirise: Y_H m_uare mairo bajiroti, m_{ua} gāmeri ti maija quena. ¹³ Sīg_u ĩ baba mesare maig_u, ĩnare ĩ goda ĩsija iti ña b_uto maire gaye. ¹⁴ Y_H rotiro bajiroti m_{ua} c_udija, y_H baba mesa ñarã yirãji m_{ua}. ¹⁵ Ito bajiri, “Y_Hre moa ĩsirã ña m_{ua}”, yibeja y_H ĩja m_uare. Moa ĩsiri masama ĩna u_j yirisere masimenaji ĩna. “Y_H baba mesa ña m_{ua}”, ya y_H m_uare adocāta. Jeyaro y_H Jac_u y_ure ĩ gotire m_{ua} masiroca yicāc_u y_u. Ito bajiri y_H baba mesa ña m_{ua}. ¹⁶ M_{ua} meje ña y_ure beseana. Y_uj_ua m_uare besec_u. M_uare c_ua y_u, y_H ocare gājerāre m_{ua} riasotoni. Ito bajiro m_{ua} yija coriarã queno y_ure tuorũn_usotirã yirãji ĩna. Iti ña rica jogabiti robo bajirise. Ito bajiro masare m_{ua} riasoja ticōri, y_ure m_{ua} seniro bajiroti ĩsigũ yiguĩji y_H Jac_u. ¹⁷ Ado roboj_ua ña m_uare y_H rotirise: “Gāmeri ti maiña m_{ua}”, yi rotia y_H m_uare, yiquĩ Jesús g_uare.

Adi macār_uc_uro gāna manire ti tudirã yirãji, Jesús ĩ yire gaye

¹⁸ Gaje g_uare ado bajiro riasoquĩ Jesús:

—Adi macār_uc_uro gāna m_uare ĩna ti tudija, “Manire ĩna ti tudiroto rioj_ua Jesure ti tudis_uoñi ĩna”, yi tuoñarã yirãji m_{ua}. ¹⁹ Adi macār_uc_uro gāna ĩna ñarāre mairãji. Adi macār_uc_uro

gãna ãna tuoïaro bajiro mua tuoïaja, muare cuni maiboana ãna. Adi macãrucuro gãna wato ñarãre muare besecu yu. Adocãta ãna bajiro tuoïarã meje ña mua. Ito bajiri muare ti tudiamã ãna. ²⁰ Yu busirise tñote mua: “Moa ãsiri masa ãna uju rëto busaro ñasarã meje ñama ãna”, yiarì muare gotibu yu. Adi macãrucuro gãna yure usirio codeama. Ito bajiri muare cuni usirio coderã yirãji ãna. Yu riasorisere cudibiticã ãna. Ito bajiri muare cuni cudimena yirãji ãna. ²¹ Yure cõarure masibeama adi macãrucuro gãna. Ito bajiri yu ñarã mua ñajare, muare usirio coderã yirãji ãna, yiqui Jesús guare.

²² Gaje guare ado bajiro riasoqui Jesús:

—Adi macãrucuro gãnare busirocu yu wadibeja ñnare seti maniboadoja. Yu ñnare gotija bero ñajare, “Guare seti ma”, yi masibeama ãna ãja. ²³ No yure ti tudirã yu Jacure cuni ti tudirã ñama ãna. ²⁴ ãna tiro riojo tiyamani yu ñobeja seti maniboadoja ñnare. Tiyamani yu ñoja tigoana ñama ãna. Tigoana ñabojarãti yure ti tudiamã ãna. Ito yicõri yu Jacure cuni ti tudiamã ãna. ²⁵ ãna ya papera tuti ucare gaye iti gotiãdo bajiroti rëta adocãta. Ado bajiro gotia iti: “Ñe manoti yure ti tudiamã ãna”, yi gotia iti oca.

²⁶ Espiritu Santo riojo gotigure mua tu cõagũ yigũja yu. Muare ejabuaru yiguji ã. Ito yicõri mua bojori bujaja muare baba cutigu yiguji. Yu Jacu tu wadiru ñagũ yiguji ã. Yu gaye muare gotigu yiguji ã. ²⁷ Cajerojuti yu riasoshorocajuti yu rãca ñasucõcu mua. Ito bajiri masare mua riasoja mua cuni yu gaye busirã yirãji mua, yiqui Jesús guare.

16

¹ Gaje guare ado bajiro gotiqui Jesús:

—Adi oca muare gotia yu, ãja iti rëtaroca yure mua jidicãme yirocu. ² ãja ãna ya minijuara wiju mua ñaroca muare bucõarã yirãji ãna. Ito yicõri muare ãna sãaja, “Diore cudirã sãa mani”, yi tuoïabojarã yirãji ãna. ³ Ito bajiro yirã yirãji ãna, yure cuni yu Jacure cuni masimena ñari. ⁴ Iti oca muare gotia yu. ãja ito bajiro iti rëtaroca, “Ito bajirogo yiquida Jesús”, yi mua tuoïa bujatoni, muare gotia yu.

Espiritu Santo ã moarise

¹ Cajero muare riasogu iti oca gotibiticu yu maji. “ãna rãca ñagũ yigũja yu maji”, yi tuoïagũ iti oca muare gotibiticu yu maji. ⁵ Yure cõaru tu ñagũ wacu ya yu adocãta. Ito bajibojarocati, “¿No wati mu?” yi seniãbea mua yure. ⁶ Iti oca muare yu gotijare mua ya usiju bojori buja mua. ⁷ Riti muare gotia yu. Yu waja quena ñaro yiroja muare. Yu wabeja, muare ejabuarocu, mua bojori bujaja muare baba cutirocu mua rãca

ñagũ wadibiquĩji Espíritu Santo. Yũ wajama ñre cõagũ yigũja yũ. ⁸ Ñ wadija, “Ñeñaro yirã ña mani”, adi macãrũcũro gãna yi ñna tũoñaroca yigũ yiguĩji ñ. “Quenarise mani yija, Diore cãdirãji mani”, ñna yi masiroca yigũ yiguĩji Espíritu Santo. “Diore mani cãdibeja manire waja senigũ yiguĩji”, ñna yi masiroca yigũ yiguĩji Espíritu Santo. ⁹ Adi macãrũcũro gãna yũre tũorũnũbitiana ñari seti cãtirã ñama ñna ñja. ¹⁰ Yũ Jacũ ñ ñaroju yũ wajare, “Quenarise mani yija, Diore cãdirãji mani”, yi masirã yirãji masa. Yũ Jacũ tũ yũ wajare, yũre timena yirãji mũa. ¹¹ Adi macãrũcũro gãnare ñeñaro yi rotigũ Satanásre ruyuriogũ yiguĩji Dios. Ito bajiri, “Diore mani tũorũnũja ñ yiro bajiroti jeame ãjũroju cõabicũ yiguĩji Dios, manire”, masa ñna yi masiroca yigũ yiguĩji Espíritu Santo.

¹² Jaje gotiroti ñaboja yũre maji. Ito bajibojarocati adocãta yũ goti jeoja itire tũo masimenaji mũa maji. ¹³ Espíritu Santo riojo gotigũ ñ ejaroca riojo oca ñasarise mũare riasogũ yiguĩji ñ. Ñmasirio meje bũsigũ yiguĩji. Ñ tũogore mũare gotigũ yiguĩji. Ñja rãtaroti gaye mũa masiroca yigũ yiguĩji ñ. ¹⁴ Yũ riasorise gaye boca ãmicõri mũa masiroca yigũ yiguĩji Espíritu Santo. Ito bajiro yicõri masa yũre ñna rãcũbũoroca yigũ yiguĩji Espíritu Santo. ¹⁵ Ñarocõti yũ Jacũ ñ gotiro bajiroti gotia yũ cũni. Ito bajiri, “Yũ riasorise boca ãmicõri, mũa masiroca yigũ yiguĩji Espíritu Santo”, yibũ yũ mũare, yiquĩ Jesús gũare.

¹⁶ Gaje gũare ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Yũ Jacũ tũ wacũ ya yũ. Ito bajiri nocõ mejeti yũre timena wana ya mũa. Ito bajibojarocati mũcana yoari mejeti tũdi yũre tirã yirãji mũa, yiquĩ Jesús gũa ñ rãca riasotirãre.

Bojori bũjabojana tũdi wanũ quenarã yirãji mũa mũcana, Jesús ñ yire gaye

¹⁷ Ito ñ yija tũocõri, gũa coriarã ado bajiro gãmeri seniĩacũ gũa:

—¿No yireoni ñati iti? yicũ gũa. “Yũ Jacũ tũ wacũ ya yũ, ito bajiri yũre timena wana ya mũa. Ito bajibojarocati mũcana yoari mejeti yũre tirã wana ya mũa”, yami manire. ¿No yireoni ñati iti? yicũ gũa. ¹⁸ “Yoari mejeti”, manire ñ yija, ¿no yireoni ñarogada? “Iti gaye bũsigũji, yi masibeja mani”, yi gãmeri bũsicũ gũa Jesús rãca riasotirã.

¹⁹ “Yũre seniĩa ãmoama ãna”, yi tũoñari seyoquĩ Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiquĩ ñ gũare:

—Yoari mejeti yũre timena wana ya mũa. Ito bajibojarocati mũcana nocõ mejeti yũre tirã wana ya mũa, yibũ yũ mũare. Ito bajiro yũ yirise, ¿mũamasiti gãmeri seniĩati mũa? ²⁰ Riti mũare gotia yũ. Oticõri, bũto bojori bũjarã yirãji mũa. Adi macãrũcũro gãnama wanũrã yirãji ñna. Bojori bũjarã ñabojarãti

yoari mejeti m̄cana t̄di wan̄rã yirãji m̄ua. ²¹ Ado bajiro baja: S̄igõ romio mac̄u r̄cogo wago iso yija, t̄oĩa oca jaigo yigõji, “Ȳure juniro yiroja”, yiroco. Iso mac̄u r̄coja bero junirise gaye t̄di t̄oĩabeco yigõji iso. Adi mac̄ur̄c̄uroj̄ure mac̄acã ĩ rujeajare b̄to wan̄u quenagõ yigõji iso. ²² Ito bajiroti m̄ua c̄ni adocãta t̄oĩa oca jaia. M̄cana m̄uare tiḡu ejaḡu yiḡuja ȳu. Ȳure m̄ua tija m̄ua ya usij̄u b̄to wan̄rã yirãji m̄ua. Ito bajiro m̄ua wan̄uja, ñim̄j̄ua m̄uare camota masibiquĩji.

²³ Iti rum̄u iti ejaja ñej̄ua ȳure senimena yirãji m̄ua. Riti m̄uare gotia ȳu. Ȳure t̄or̄ũncõri, ȳu wamena ȳu Jac̄ure m̄ua senija, m̄ua seniro bajiroti ĩsiḡu yiguĩji ĩ. ²⁴ Adi rioj̄ua ȳu wamena senibitic̄u m̄ua maji. Adi rum̄na ȳu wamena senis̄orã ya m̄ua. Ito bajiri queno m̄ua wan̄u quenatoni m̄ua boca ãmiroca yiḡu yiguĩji Dios, yiquĩ Jesús ḡuare.

Adi mac̄ur̄c̄uro ñeñaro yirã uj̄ure r̄etocũcu ȳu, Jesús ĩ yire gaye

²⁵ Gaje ḡuare ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Iti m̄uare ȳu gotirise goti masiore ocana gotib̄u ȳu. Ija ñaro yiroja goti masiore ocana meje m̄uare ȳu b̄siri rum̄u. Recoti m̄ua t̄oro riojo ȳu Jac̄u gaye m̄uare b̄siḡu yiḡuja ȳu. ²⁶ Iti rum̄uri ȳu wamena ȳu Jac̄ure senirã yirãji m̄ua. Ito bajiri m̄uare yiari ȳu Jac̄ure b̄si ĩsire mano yiroja. M̄uamasiti b̄sirã yirãji ĩja. ²⁷ M̄uare yiari ȳu Jac̄ure b̄si ĩsibic̄uja ȳu ĩja. Ȳu Jac̄umasiti m̄uare maicãmi. Ȳure m̄ua maijare ȳu Jac̄u m̄uare maicãmi. “Dios yaḡu wadir̄u ñami Jesús”, m̄ua yijare m̄uare maicãmi ĩ. ²⁸ Ȳu Jac̄u t̄u wadicõri, adi mac̄ur̄c̄uroj̄u ejac̄u ȳu. Adi mac̄ur̄c̄uro ḡanare wagocõri, ȳu Jac̄u t̄u wac̄u ya ȳu m̄cana, yiquĩ Jesús ḡua ĩ rãca riasotirãre.

²⁹ Ito ĩ yija t̄ocõri, c̄dic̄u ḡua:

—Goti masiore ocana meje, queno riojo gotia m̄u adocãta. ³⁰ “Jeyaro masiḡu ña m̄u”, yi ti masia ḡua ĩja. “¿Riti gotiati m̄u?” yi seniñare ma ĩja. “Dios t̄u wadir̄u ña m̄u”, yi t̄or̄ũn̄ua ḡua m̄ure ĩja, yic̄u ḡua Jesure.

³¹ Ḡua ito yijare, ado bajiro c̄diquĩ Jesús:

—¿Riti adocãta ȳure t̄or̄ũn̄uati m̄ua? ³² Batacõri, ȳure m̄ua watoroto ejacoaj̄u. Riti gotia ȳu. Ȳure m̄ua watoroto ejacoaj̄u ĩja. Ito bajibojarocati s̄iḡu meje ña ȳu. Ȳu Jac̄u ȳu rãcati ñami. ³³ Iti jeyaro m̄uare gotia ȳu, ȳure t̄or̄ũncõri, m̄ua ya usij̄u usiriore mano m̄ua ñatoni. Adi mac̄ur̄c̄uroj̄u m̄ua ñaja, jeyaro t̄ob̄ujarã yirãji m̄ua. Oca s̄eõña m̄ua, adi mac̄ur̄c̄uro ḡanare ñeñaro yi rotiḡure r̄etocũcu ȳu, yiquĩ Jesús ḡua ĩ rãca riasotirãre.

17

Ī rãca riasotirãre yiari Jesús Diore ĩ seni ĩsire gaye

¹ Ito bajiro ĩ yija bero macãrucãroju ti m̃uocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Cuna mu tu yu tãdi ejaroti ejacoaju ĩja. Yu ña mu Masu. Masa yure ña rucuburoca yija. Ito bajiroti yu cani mure ña rucuburoca yigu yiguja. ² Yu ña mu Masu. Masare yu roti masitoni yure cüyija mu. Yure mu ĩsiana ña catitĩñareca yu yi masitoni yure cüyija mu. ³ Ado bajiro baja catitĩñare gaye: Mu sīgãti riojo oca ñasarise gotigure masicõri, ito yicõri yu Jesucristo mu cõarure t̃uorũncõri, catitĩñarã yirãji masa. Ito bajiro baja catitĩñare gaye.

⁴ 'Adi macãrucãro yu ñaja mure masa ña rucuburoca yicu yu. Yure mu roti ñucacato bajiroti itire gajanoa yu. ⁵ Adi macãrucãro iti ñaroto riojuaju mu rãca rucuburogu ñacu yu. Cuna, ito bajiroti adocãta mu tiro riojo masa yure ña rucuburoca yija.

⁶ Yu rãca riasotirã adi macãrucãro gãna wato mu beseana ñama. Ñare besecõri, yure ĩsiyija mu. Mure ña masiroca yicu yu. Mu ñarã ñañi ña. Ñare yure ĩsiyija mu. Mu ocare cudisotirã ñama ña. ⁷ No yure mu ĩsirise, “Dios ye wadire ña”, yi t̃uo masiama ña. ⁸ Mu ocare yure mu goticato bajiroti ñare goticu yu. Iti ocare t̃uocõri, boca ãmicã ña. “Dios tu wadiru ñami ãni”, yi masiama ña, yure ĩja. “Dios ĩ cõaru ñami ãni”, yi yure t̃uorũñama ña ĩja.

⁹ Ñare yiarĩ mure busia yu. Adi macãrucãro gãnare yiarĩ meje mure busia yu. Yure mu ĩsiana, mu ñarã ña ñajare, ñare yiarĩ busia yu. ¹⁰ Yu ñarã jeyaro mu ñarãti ñama ña. Ito yicõri mu ñarã yu ñarãti ñama ña. Yu rãca riasotirã mu ñarã ñama. Ña queno yirise ticõri, yure rucuburogã yirãji masa.

¹¹ 'Mu rãca ñagũ wacu ya yu. Ito bajiri adi macãrucãrore wagogu ya yu ĩja. Yu rãca riasotirãma adi macãrucãroju tujarã yama. Cuna, ñeñarise yĩabicu ña mu. Ña yure mu ĩsianare mu masirisena ñare tirũñama. Mani sīgũre bajiro t̃uoiarã ña. Manire bajiroti ña cani sīgũre bajiro ña t̃uoiatoni ñare tirũñã. ¹² Adi macãrucãroju yure mu ĩsiana rãca yu ñaroca mu masirisena queno ñare tirũncu yu. Sīgũ yure godagobe yirocu queno ñare tirũncu yu. Ito bajibojarocati sīgũ ñaquĩ yure godagocacu. ĩ ñaquĩ jeame ãjuroju warocu. Mu oca iti gotiro bajiroti iti r̃etatoni yure godagoquĩ ĩ.

¹³ 'Adocãta mu tu wacu ya yu. Adi macãrucãroju ñagũ maji adi oca ñare gotia yu. Yu wanuro bajiroti ña cani wanu quena jeditoni iti oca ñare gotia yu. ¹⁴ Mu ocare ñare goticu yu. Adi macãrucãro gãna bajiro meje t̃uoiã yu. Yu rãca riasotirã cani adi macãrucãro gãna bajiro t̃uoiarã meje ñama ña. Ito bajiri adi macãrucãro gãna ñare ti tudiamã. ¹⁵ Adi macãrucãrojure

ĩnare mure ãmigo rotibea yu. Ado bajirojua mure senia yu: “Ĩnare camotaya rãmú usirioro ĩnare yibe yirocu”, ya yu mure. ¹⁶ Adi macãrucũro gãna bajiro tũoĩagũ meje ña yu. Ito bajiri yu rãca riasotirã cuni adi macãrucũro gãna bajiro tũoĩarã meje ñama ĩna. ¹⁷ Mu oca ña oca riojo ñasarise. Mu ñarã queno yirã riti ĩna ñatĩñatoni mu oca ñasarisere ĩna masiroca yiya. ¹⁸ Adi macãrucũro gãna wato yure cõayija mu. Yu cuni ito bajiroti adi macãrucũro gãna wato yu rãca riasotirãre cõa yu. ¹⁹ ĩnare yiari, mure riti cudigũ yigũja yu. Ito yicõri mu yagũ riti ñagũ yigũja yu. Ito bajiro yu yija ticõri, mu oca riojo ñasarise cudicõri, mu ñarã riti ñarã yirãji ĩna cuni, yiquĩ Jesũs Diore busigu.

²⁰ Gaje Diore ado bajiro gotiquĩ Jesũs:

–Ĩnare riti yiari meje mure busia yu. ĩna riasorise tũocõri, yure tũorũnũrã yirãji gãjerã. ĩnare yiari cuni mure busia yu. ²¹ ĩna jeyaro sũgũre bajiro ĩna usi cutitoni mure busia yu. Manire bajiroti ĩna usi cutire ãmoa yu. Cuna yure bajiroti usi cutigu ña mu. Yu cuni mure bajiro usi cutia. Ito bajiro manire bajiro sũgũ bajiro riti ĩna usi cutire ãmoa yu. Ito bajiro ĩna bajija ticõri, “Riti Dios ĩ cõaru ñaĩi Jesũs”, yirã yirãji adi macãrucũro gãna. ²² Yure masa ĩna rãcũbũoroca mu yiado bajiroti ĩnare masa rãcũbũoroca yicu yu cuni. Sũgũre bajiro usi cutirã ĩna ñatoni ito bajiro ĩnare yicu yu. Mani cuni ito bajiroti sũgũre bajiro bajia mani. ²³ Yu bajiroti usi cutirã ñama ĩna. Yu cuni mu bajiroti usi cutigu ña yu. Ito bajiri sũgũ bajiro riti tũoĩa jedirã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna bajija ticõri, “Dios ĩ cõarati ñaĩi Jesũs”, yi masirã yirãji adi macãrucũro gãna. “Ĩ Macure ĩ mairo bajiroti ĩnare cuni maiami Dios”, yi masirã yirãji adi macãrucũro gãna.

²⁴ Cuna, yu rãca riasotirã yure mu ĩsiana ñama ĩna. No yu ñaroju yu rãca ĩna ñare ãmoa yu. Ito bajicõri, masa ĩna yure rãcũbũoroca mu yire ti masirã yirãji ĩna. Ito yicõri, “Adi macãrucũro iti ñaroto riojuaju Jesure maiĩi Dios”, ĩna yi masire ãmoa yu. ²⁵ Cuna ñeñarise macũ ña mu. Adi macãrucũro gãna mure ti masibeamã ĩna. Yũama mure ti masia. Āna yu rãca riasotirã, “Dios ĩ cõaru ña mu”, yi masiama ĩna, yure. ²⁶ Mure ĩna ti masiroca yicu yu. Ito bajicõri, mure ĩna masitĩñaroca yigu yigũja yu. Ito bajiro yigu yigũja yu, yure mu mairo bajiro ĩna gãmeri maitoni. Ito yicõri ĩna rãca ñatĩñagũ yigũja yu, yiquĩ Jesũs Diore busigu.

18

Jesure ĩna ñiare gaye

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Ito bajiro Jesús ï busija bero Cedrón wame cutiri jaribu sidujaju wacu gña ï rãca. Ito wacõri ote wese wijacu gña, Jesús rãca. ² Coji meje iti ote weseju minijuasoticu gña. Ito bajiri Judas, Jesure oca menirocu cuni tisotiqui iti wesere. ³ Ito bajiri iti wesere masicõri, surarare, porecia masare cuni ami ejaquĩ Judas. Paia ujarã, fariseo gaye tuoĩarã cuni ïna cõana ñañi ïna. Sarera jãirina bisu cuticã ïna. Siabusuoragari, ito yicõri mujura jãiri cuni rucocã ïna. ⁴ “Ado bajiro yure rëtaru yiroja”, yigu ïnare boca amigũ waquĩ Jesús. ïnare boca amicõri, ado bajiro ïnare seniñaquĩ ï:

—¿Ñimure amati mua? yiquĩ Jesús ïnare.

⁵ Ito ï yijare:

—Jesús Nazaret gagure ãma gña, yicã ïna.

Ïna ito yija tuocõri:

—Ïti ña yu, yi cudiquĩ Jesús.

Ïna rãca ñaquĩ Judas, Jesure oca meniru cuni. ⁶ “Ïti ña yu”, Jesús ï yirocati jadojmana juja quedicoacã ïna. ⁷ Ito yi macana tãdi ïnare seniñaquĩ Jesús:

—¿Ñimure amasati mua? yiquĩ ï ïnare.

Ito ï yija tuocõri:

—Jesús Nazaret gagure ãma gña, yicã ïna.

⁸ Ïna ito yija tuocõri:

—“Ïti ña yu”, yicãmu yu, mure. Yure riti mua amajama, yu rãca gãnama wacoajaro, yiquĩ Jesús ïnare.

⁹ Ito bajiro yiquĩ Jesús, iti rumaju ï gotigoado bajiro iti rëtatoni. Iti rumaju ado bajiro gotiquĩ ï: “Yu Jacu yure ï isicãna sigũjua yure godabiticã”, yiquĩ Jesús iti rumaju. ¹⁰ Ito bajiro Jesure ïna ñia amoja ticõri, ï ya sarera jãĩ amiquĩ Simón Pedro. Iti jãina paia ujure moa isiri masu, Malco wame cutigure ï ya gãmoro riojocadujare jataquĩ Pedro. ¹¹ Ito ï yijare:

—Mu ya sarera jãire seoya macana. Yu tõbujaroti Dios ï amoja, camotabicuja yu. “Itire camotagu yiguĩji”, çyire masiati mu? yiquĩ Jesús Pedore.

Anás tu Jesure ïna ami ejare gaye

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Ito yija surara ïna ujũ rãca, judio masa porecia cuni Jesure ñiacã ïna. Ïre ñiacõri, ï ya amori siacã ïna. ¹³ Ito yicõri Anás ya wiju amicoacã ïna, Ïre ïja. Caifás mañicu ñayiju Anás. Iti rodori paia ujũ ñayiju Caifás. ¹⁴ Ï Caifás ñayiju, “Mani ñarocõti godaja quenabetoja. Manire yiari sigũ ï goda isija quena”, yi ï ñarã judio masare gotigoru ñayiju ï.

Jesure masibea yu, Pedro ïyire gaye

(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

15 Simón Pedro, gãji gua rãca gagu, Jesure ñna ãmi waja suya wacã ñna. Simón Pedro rãca wacacu paia ujure baba cutigu ñasotiyijũ ã. Ito bajiri josari mejeti paia ujũ ya wi sabiara cuní rëta sãjacoayijũ ã. 16 Pedroama sabiara cuní judojũ sãjabicuti tujacoayijũ. Ito bajiri gãji Jesús rãca riasotiru paia ujũ baba sabiara cuní coderi maso rãca busigu wayijũ. Ito yicõri Pedore jisõyijũ ã baba. 17 Ito cuní coderi maso ado bajiro seniãayijo Pedore:

—¿Jesús rãca riasotigoru meje ñati mu cuní? yiyijo iso Pedore.

Iso ito yijare:

—Meje ña yũ, yiyijũ Pedro.

18 Ito usajare moa ñsiri masa, porecia masa cuní jea riocõri, suma ñayijarã ñna. Pedro cuní ñna rãca suma ñayijũ.

Paia ujũ Jesure ã seniãare gaye

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

19 Jesure ñna ãmi ejaja ticõri, paia ujũ Anás wame cutigu Jesure ado bajiro seniãasõoyijũ:

—¿Noa ñati mu rãca riasotiana? Ito yicõri, ¿ñe gaye ñnare riasocati mu? yiyijũ ã Jesure. 20 Ito ã yija tucõri, ado bajiro cadiyijũ Jesús:

—Masa jeyaro tiro riojo busisoticũ yũ. Dios ya wijũ, mani masa judio masa minijuara wijũ cuní masare riasocũ yũ. Ito bajiri yũ goti rudire ma. 21 ¿No yija yũre itire seniãati mu? Yũre tucõganare seniãate mu. Yũ busigore gaye mure gotirã yirãji ñna. Yũ busigore masirãji ñna, yiquí Jesús paia ujure.

22 Jesús ito bajiro ã yija tucõri, sigũ porecia masũ, Jesús ya riojũ jayijũ.

—¿Paia ujure, no yija ito bajiro cadiati mu? yiyijũ ã Jesure.

23 Ito ã yija cadiyijũ Jesús:

—Riojo meje yũ gotija, “Ado bajiro rucõ gotia mu”, yiya yũre. Yũ gotirise riojo gotia yũ. Ito yibojarocati, ¿no yija yũre jati mu? yiyijũ Jesús ñre.

24 Ito ã yija bero paia ujũ Caifás wame cutigu tũ Jesure siarureti cõayijũ Anás maji.

Jesure masibea yũ, mucana Pedro ã yire gaye

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

25 Ito baji ñaroca jea suma ñayijũ Pedro maji. ã rãca jea suma ñarã ado bajiro ñre seniãayijarã:

—¿ã rãca riasotigoru meje ñati mu cuní? yiyijarã ñna Pedore.

Ñna ito yijare:

—Meje, ã rãca riasotigoru meje ña yũ, yiyijũ Pedro.

26 Ito ã yija, sigũ paia ujũ moa ñsiri masũ ado bajiro seniãayijũ Pedore:

—Ote wese ĩ rāca mu ñaroca, ¿tibiticati yu mure? yiyijũ ĩ Pedrore. Pedro gāmoro ĩ jataru oca busigu ñayijũ ĩ.

²⁷ Ito bajiro ĩ seniñaja tuocōri: “Jesure masibea yu”, yiyijũ Pedro mucana. Ito bajiro ĩ yirocati, cara yujicoayijũ ĩja.

*Pilato tujũ Jesure ĩna āmi ejare gaye
(Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)*

²⁸ Ito yija bero Caifás ya wina romano masa ujũ ya wijũ Jesure āmi wayijarā ĩre ñiana. Ito ĩna yiroca riti busu mija wadicoayijũ ĩja. ĩna judio masa romano masa ujũ ya wijũ sājabisijarā ĩna. “Gaje masa ya wi mani sājaja pascua basa bare bamenaji mani”, yi tuōñarā sājabisijarā ĩna. ²⁹ Ito bajiri Pilato ĩmasiti ĩnare busirocu budi wayijũ:

—¿Ñe seti cutiati āni, mua tija? yiyijũ Pilato judio masare.

³⁰ Ito ĩ yijare cūdiyijarā ĩna:

—Ī seti macũ ñaja, mu tu ĩre āmi ejabitiboana guũ, yiyijarā ĩna Pilatore.

³¹ ĩna ito yijare:

—Īre āmi wasa mua. Mua masa bucurā rotirena, “Ado bajiro seti cutia mu”, yiba mua ĩre, yiyijũ Pilato judio masare.

Ito ĩ yija tuocōri, ado bajiro cūdiyijarā ĩna:

—Īre sĩa āmboja guũ. Ito bajibojarocati guũ judio masa bucurā rotirena ĩre sĩa masibea guũ, yiyijarā ĩna Pilatore.

³² “Yucutēoju yure jaju sñarā yirāji masa”, Jesús ĩ yicādo bajiroti rētayijũ ito bajiro ĩna yija. ³³ Mucana ĩ ya wi tūdi sājacōri, ado bajiro Jesure seniñayijũ Pilato:

—¿Judio masa ujũ ñati mu? yiyijũ Pilato Jesure.

³⁴ Ito ĩ yijare, ado bajiro cūdiyijũ Jesús:

—¿Mumasi tuōñacōri, ito bajiro yi seniñati mu? ¿Gājerā mure ĩna gotijare ito bajiro yure seniñati mu? yiyijũ Jesús Pilatore.

³⁵ Ito ĩ yijare:

—¿Judio masũ ñati yu, mu tija? Mu ñarāti, paia ujarā cuni yu tu āmi ejama ĩna mure. ¿No bajiro yicati mu? yiyijũ Pilato Jesure.

³⁶ Ito ĩ yija cūdiyijũ Jesús:

—Adi macārucūro ujũ meje ña yu. Adi macārucūro ujũ yu ñaja yure suyarĩ masa gāmerĩ jaboana judio masa yure ñiame yirona. Adi macārucūro ujũ meje ña yu. Adi macārucūroju meje ña yu rotiroto, yiyijũ Jesús Pilatore.

³⁷ Ito ĩ yijare:

—¿Ito yicōri, ujũ ñati mu? yiyijũ Pilato.

Ito ĩ yija cūdiyijũ Jesús:

—Mu yiro bajiroti ujũ ña yu cuni. Adi macārucūroju wadicōri, rujeacu yu, riojo oca ñasarise gotirocu. Riojo oca ñasarise cūdirā ĩna ñama yure tuorūñarā, yiyijũ Jesús Pilatore.

³⁸ Ito ĩ yija:

—¿Ñe ñati oca riojo ñasarise? yiyijũ Pilato Jesure.

Jesure s̄arũja mani, ñna yire gaye
(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

Ito bajiro Jesure seniĩacõri, ñ ya wi budi wacõri, judio masare busigu wayijũ Pilato m̄cana:

—Yũ tija ñe seti macũ ñami ãni. ³⁹ Co rodo ruyabeto pascua basa m̄na menija s̄igũ tubiarũre bucõasotia yũ m̄nare yiari. ¿M̄na judio masa ujure yũ bucõare ãmoati m̄na? yiyijũ Pilato judio masare.

⁴⁰ Ito ñ yijare, ado bajiro awasã c̄diyijarã ñna:

—Ñre meje bucõaña m̄. Barrabásjuare bucõaña, yiyijarã ñna Pilatore.

Riniri masũ ñayijũ Barrabás.

19

¹ Ñna ito yija t̄ocõri, Jesure baje rotiyijũ Pilato ñja. ² Jesús ya rijoga joe jota bedo seara bedo jeoyijarã surara. Ito yicõri ujarã ñna s̄ñaro bajiro s̄ũaro s̄ayijarã ñna Jesure. ³ Ito yija bero ñ t̄a busa eja r̄ugũcõri, ado bajiro yiyijarã ñna:

—Judio masa uju catijaro, yi aja tudiyijarã ñna Jesure.

Ito yicõri rioju ñre jayijarã ñna.

⁴ M̄cana budi wacõri, judio masare gotigũ ejayijũ Pilato:

—Tiya m̄na. Ñ seti manijare ñre bucõagũ ya yũ, yiyijũ Pilato judio masare.

⁵ Ito ñ yija, jota bedo jesarũ, s̄ũaro s̄ñarũ budiyijũ Jesús. Ito yija ado bajiro yiyijũ Pilato masare:

—Tiya, ñni ñami ãmũgũ, yiyijũ Pilato.

⁶ Jesús ñ budija ticõri, ado bajiro awasãsuoyijarã paia ujarã, porecia c̄ni:

—Yuc̄t̄eõju ñre jaju s̄ñaña, ñre s̄ñaña, yi awasãyijarã ñna.

Ñna ito yija t̄ocõri:

—M̄masi ñre ãmi wacõri, yuc̄t̄eõju jaju s̄ñat̄ẽña m̄na. Yũ tijama, ñe seti ma ñre, yiyijũ Pilato judio masare.

⁷ Ito ñ yijare ado bajiro c̄diyijarã judio masa:

—Ḡna buc̄rã masa ñna rotirena ñ godaja quena. “Dios Macũ ña yũ”, ñ yire waja ñ godaja quena, yiyijarã ñna Pilatore.

⁸ Ito bajiro ñna yija t̄ocõri, b̄to busa ḡuyijũ Pilato. ⁹ T̄udi wi toti Jesure ãmi s̄acõri, ado bajiro seniĩayijũ Pilato ñre:

—¿Noju gagũ ñati m̄? yiyijũ Pilato ñre.

Ito bajiro ñ yibojarocati ñre c̄dibisijũ Jesús.

¹⁰ M̄cana t̄udi ñre seniĩayijũ Pilato:

—¿Yũre c̄dibeati m̄? Ḡajerã m̄re yuc̄t̄eõju yũ jaju roti ãmoja jaju roti masia yũ. M̄re yũ bucõa ãmoja, bucõa masia yũ. ¿Itire masibeati m̄? yiyijũ Pilato Jesure.

¹¹ Ito ñ yijare:

—Mu rotiroca Dios ĩ mare yibeja, yure roti masibitiboa mu. Mu rēto busaro seti cutigu ñami yure ĩna ñiatoni gotiru, yiyiju Jesús Pilatore.

¹² Ito ĩ yija tucōri, “¿No bajiro yicōri Jesure bucōarujati yu?” yi tucōiyiju Pilato. Ito bajiro ĩ tucōabobarocati judio masa ado bajiro awasāyijarā:

—Īre mu bucōaja mua romano masa ujū ñasagu baba meje ñagū yigujā mu. No, “Ujū ñagū yigujā yu”, yigu, ĩ ñami masa ujū wajacu, yiyijarā ĩna Pilatore.

¹³ ĩna ito yija tucōri, Jesure āmi rotiyiju Pilato ĩja. Ito yicōri ujarā ĩna rujiriju rujiyiju Pilato ĩja. Itiju Gabata wame cutiyiju hebreo ocana. “Gātana buoraju”, yireoni ñayiju itiju. ¹⁴ Pascua basa riojua āmua gudareco ñayiju iti rumu. Ito yija Pilato ado bajiro yiyiju judio masare:

—Āni ñami mua ujū, yiyiju Pilato.

¹⁵ Ito bajiro ĩ yibobarocati buto awasāyijarā ĩna:

—Sīacōruja ĩre. Sīacōruja ĩre. Yucutēojū ĩre jaju sīaña, yiyijarā ĩna Pilatore.

Īna ito yijare:

—¿Mua ujure jaju sīagū yigujada yu? yiyiju Pilato ĩnare.

Ito ĩ yijare, ado bajiro cūdiyijarā paia ujarā:

—Romano masa ujū riti ñami gna ujū. Ñimujua gāji mami, yiyijarā ĩna Pilatore.

¹⁶ Ito bajiro ĩna yija tucōri, yucutēojū Jesure ĩna jaju sīatoni ĩnare ĩsiyiju Pilato. Ito bajiri Jesure āmicoayijarā ĩna ĩja.

Yucutēojū Jesure ĩna jaju sīare gaye

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ ĩre ĩna āmi waja, sūya wacu gna cūni. ĩre āmi wacōri, yucutēo ĩre gaja roticā ĩna. Hebreo ocana Gólgota wame cutiri burojū ĩre āmi wacā ĩna. “Rijoga gōari ñaro”, yireoni ñacu itiju.

¹⁸ Itojū āmi ejacōri, Jesure yucutēojū jajucā ĩna. Gājerā jūarā jua dūja gāna yucutēojū yosacā ĩna. ĩna gudareco ñaquī Jesús.

¹⁹ Jesús ĩ wāñaritēojū ĩ ya rijoga weca wame wō rotiquī Pilato. Ado bajiro goticu iti: “Jesús Nazaret gagu, judio masa ujū”, yi wāñacu iti. ²⁰ Judio masa jājarā ticā iti ucarere. Jesure yucutēojū ĩna jajucati cūto tūti ñacu. ĩ ya rijoga weca wame wāñarise griego oca, hebreo oca, latín oca cūni ñacu iti. ²¹ Ito bajiri judio masa paia ujarā ado bajiro yicā Pilatore:

—“Judio masa ujū ñami”, yi ucabesa. “Judio masa ujū ña yu”, yiboraju, yi ucaja quena, yicā ĩna Pilatore.

²² Ito bajiro ĩna yibobarocati ado bajiro cūdiquī Pilato:

—Yu ucare ito bajiroti tujaro ya, yiquī Pilato ĩnare.

²³ Surara yucutēojū Jesure jaju tiorā ĩ ya yutabujurire āmicā ĩna. Itire āmicōri, juariarori batocā ĩna. Ito yicōri ĩnacōti gāji

coro, gãji coro ãmicã ãna. Jesús ã sãñado joegadoama jioya mano ñacu. Riojoti sua mũa, gajanoado ñacu. ²⁴ Ito bajiri ado bajiro yicã surara:

—Itore ñigãmena mani. Ñimũa itore ã bujaja tiana yirona, gũtana rea ajecã ãna.

Ito bajiro ãna yija Dios oca tuti iti gotiado bajiroti rêtacu. Ado bajiro gotia ã oca: “Yũ ya yutabujurire batocã ãna. Ñimũa adore ã bujaja tiana yirona, gũta ajerã yirãji”, yi gotia Dios oca. Ito bajiroti yicã surara.

²⁵ Jesús ã yucutẽojũ wãñaro roca adocõ jãjarã ñacu gũa. Ñ jaco, Cleofas manojo María, María Magdalena, ito yicõri yũ cãni ñacu ãna rãca. ²⁶ Jesús ã jacore, ito yicõri yũ ã maigũre ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ã jacore:

—Cana ã ñagũ yiguĩji mũ macũ, yiquĩ Jesús ã jacore.

²⁷ Ito yicõri yũjũare ado bajiro yiquĩ:

—Iso ñagõ yigõji mũ jaco, yiquĩ Jesús yũre.

Ito ã yija bero isore boca ãmicõri, yũ ya wijũ isore codectu yũ ãja.

Jesús ã si jedire gaye

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Ito ã yija bero, “Dios ã ãmoro bajiroti yũre rãta jedicoajũ ãja”, yi tũoãquĩ Jesús. Dios oca tuti iti gotiro bajiroti iti rãtatoni:

—Idi ãmoa yũ, yiquĩ Jesús.

²⁹ Ito ñacu uyé ide jiaradũ. Ide udi ãmirisena itire udi ãmicã ãna surara. Ito yicõri hisopo wame cutiricu rũa gaja siacã ãna itire. Ito yicõri Jesús ya rise tũ ñutucã ãna. ³⁰ Uyé ide jiare weroãcõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Dios ã goticãdo bajiroti rãta jedicoajũ ãja. Itocõ ña, yiquĩ Jesús.

Ito yija ã ya rijoga queo yocõri, si jedicoaquĩ Jesús ãja.

Jesús ya warubũ surara ã sare cudare gaye

³¹ Ito rũmũ pascua basa riojũ ñacu. Busuri gũa judio masa ya tujacãra rũmũ ñaro yicu. Ito bajiri yucutẽojũ godana ya rũa wãñare ãmobicã ãna tujacãri rũmũ ñajare. Tujacãra rũmũ gujori rũmũ ñacu gũa judio masare. Ito bajiri Pilatore ado bajiro senicã ãna: “Yucutẽojũ wãñarãre sagaro gõare jajea rotiya. Ito yicõri ãna ya rujũri rujio rotiya”, yicã ãna Pilatore. ³² Pilato ã rotija tũocõri, ã ya surara wacõri, yucutẽojũ wãñarãre ãna ya sagaro gõarire jajeacã ãna. Jesús tũ jũarã yucutẽojũ wãñarãre ãna ya gõarire jajeacã ãna. ³³ Jesús tũjũ eja rũgũcõri, “Uũsi jedicoañi ãni”, yi ti masicã ãna. Ito bajiri ã ya sagaro gõare jajeabiticã ãna.

³⁴ Ito bajibojarocati Jesús ya warubũ sare cudadũ sũgũ surara masũ. Ito ã yirocati rĩ ide wũsarise budicu. ³⁵ Yũ itire gotigũ, itire tigorũ ña yũ. “Riti gotia yũ itire”, ya yũ. Mũa cãni

itire t̄or̄ān̄atoni, riojo itire gotia yu. ³⁶ Iti jeyaro r̄ētacu Dios oca tuti iti goticato bajiroti. T̄note. Ado bajiro gotia Dios oca: “Īre co ḡōa jajeamena yir̄āji ĩna”, yi gotia Dios oca. ³⁷ Gajeju Dios oca iti gotija ado bajiro gotia: “Sare cuda ecor̄are tir̄a yir̄āji masa”, yi gotia Dios oca.

Jesure ĩna yujere gaye

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Ito bajija bero José Arimatea gagu Jesús ya rujure āmirocu Pilatore seniyju ĩ. Jesús ocare t̄o s̄ayagoru ñayiju ĩ, ito bajibojaguti ḡājer̄are goti batobisiju ĩ, judio masare güigu. “Āmiña”, Pilato ĩ yija t̄ocōri, Jesús ya rujure rujiogu wayiju José. ³⁹ Nicodemo ñamiju Jesús r̄āca busigu ejagoru c̄ani ejayiju. Treinta kilos r̄ūcur̄isecō queno s̄uti quenarise āmi ejayiju ĩ. Mirra wame c̄utirise, áloes wame c̄utirise w̄ore ñayiju iti s̄utirise. ⁴⁰ Ito bajiri José, Nicodemo r̄āca Jesús ya ruju āmicōri saya botirona s̄utirise tucōri, ĩre ḡūmayijar̄a ĩna. Judio masa, masa yujer̄a ĩna yisotirise ñayiju iti. ⁴¹ Jesure yuc̄t̄ēoju ĩna jaju s̄īaraju ote wese t̄a ñayiju. Iti weseju masari cuma mama goje ñayiju. Ḡājer̄are yujeñaña mani goje ñayiju iti goje. ⁴² Jabeto r̄ayayiju tujac̄ara r̄umu iti busuroto. Ito bajiri iti gojeju Jesús ya rujure s̄āyijar̄a ĩna, s̄ōju meje iti goje ñajare.

20

Jesús ĩ t̄udi catire gaye

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Ḡua masa ya moas̄ora r̄umu busuri j̄iju r̄āit̄ia busaroca wayijo María Magdalena. Jesús ya masari cuma t̄a ejacōri, iso tija ḡāta biaraga mañiju. ² Ito iti bajija ticōri, ũmaquedi wacōri, ḡua t̄a ejacō iso. Simón Pedro, ito yicōri yu Juan Jesús ĩ buto maicana ñacu ḡua. Ḡua t̄a ejacōri, ado bajiro yicō iso:

—Mani Ūju ya rujure āmicoañi ĩna. “Itoju ĩ ya rujure c̄ūana ĩna”, yi masibe a yu, yicō iso ḡuare.

³ Iso ito yija t̄ocōri, yu Pedro r̄āca masari cumaju tir̄a wacu ḡua. ⁴ Ḡua j̄uar̄a cocati ũmaquedi wacu. Pedro r̄eto busaro ũmaquedicu yu. Ito bajiri ȳjuca cajero masari cuma ejas̄ocu.

⁵ Muqueacōri, ito tisōcu yu. Īre ĩna ḡūmagore riti ticu yu. Itoju s̄ājabiticu yu maji. ⁶ Yu bero ejaquī Simón Pedro. Īama masari cumaju s̄ājacoquī ĩja. Ī c̄ani Jesure ĩna ḡūmagore riti tiquī.

⁷ Jesús ya rijoga ḡūmado gajeroju iti jesaja tiquī. D̄ureare rujajucu gajeroju iti jesaja tiquī ĩ. ⁸ Ito yija yu cajero ejacacu c̄ani s̄ājacoacu. Iti r̄ētare ticōri, “T̄udi caticoañi Jesús”, yi t̄oñacu yu ĩja. ⁹ Iti riojuca, “Godabojaguti t̄udi catigu yiguñi Jesús”, Dios oca iti yire gaye t̄o masibiticu ḡua maji. ¹⁰ Ito yija bero ḡua ya wiju t̄udi wacu ḡua.

*María Magdalenare Jesús ĩ goaĩore gaye**(Mr 16.9-11)*

¹¹ María Magdalenama masari cuma tũ oti tujacõ. Otigoti masari cumaju tisõyijo iso. ¹² Ito iso tisõja jũarã ángel mesa botirise sãnarã rujiyijarã. Sīgũ Jesús ya rijoga ñagoadojua rujiyijũ. Gãji ĩ ya gũbori ñagoadojua rujiyijũ. ¹³ Ito yija ado bajiro seniĩayijarã ĩna María Magdalenare:

—¿No yija otiati mũ? yiyijarã ángel mesa isore.

Ĩna ito yija:

—Yũ Ʋjũ ya rujure ãmicoañi ĩna. “Itojũ ĩ ya rujure cũana ĩna”, yi masibe a yũ, yiyijo iso ángel mesare.

¹⁴ Ito bajiro yigoti, Jesure juda ti bũjayijijo iso. Ito bajibojarocati, “Jesuti ñami ãni”, yi masibisijo iso. ¹⁵ Ito yija ado bajiro seniĩayijũ ĩjũ isore:

—¿No yija otiati romio mũ? ¿Ñimure ãmati mũ? yiyijũ Jesús isore.

“Adi wese coderi masũ ñaguĩji”, yire masiyijijo iso. Ito bajiri ado bajiro ĩre yiyijo iso:

—Ĩ ya rujure mũ cũja, “Ito cũmũ yũ”, yiya yure. Āmigõ waroco ya yũ, yiyijo ĩre.

¹⁶ Iso ito bajiro yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ Jesús isore:

—María, yiyijũ Jesús isore.

Ito ĩ yija tũocõri, ado bajiro yiyijo iso hebreo ocana:

—Rabuni, yiyijo iso. “Yure riasogu”, yireoni ñayijũ iti.

¹⁷ Ito yija ado bajiro cũdiyijũ Jesús:

—Yure moañabesa maji. Yũ Jacũ tũ mũjabea yũ maji. Wasa yũ ñarãre ado bajiro gotitẽña: “Dios sīgũti ñami mani Jacũ. Ito yicõri ĩ sīgũti ñami mani Ʋjũ. ĩ ñaroju wacũ wagũ ya yũ”, yi gotitẽña, yimi Jesús yure, yi rotiyijũ Jesús María Magdalenare.

¹⁸ Ito yija gũare gotigo ejacõ iso. “Mani Ʋjũre tibũ yũ”, yicõ iso. Ito yicõri Jesús ĩ gotiado bajiro gũare goticõ iso.

*Ĩ rãca riasotigoanare Jesús ĩ goaĩore gaye**(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)*

¹⁹ Gũa masa ya moasũora gũmũ ñacũ iti gũmũ. Iti ñami gũa Jesús rãca riasotigoana wijũ minijua ñacũ. Gũa ñarã judio masare gũirã soje biacõri, ñacũ gũa. Ñajasaroti gũa wato goa rãgũquĩ Jesús.

—Ñati mũa, ñe oca mano queno ñaña mũa, yiquĩ Jesús gũare.

²⁰ Ito ĩ yija bero ĩ ya ãmori, ito yicõri ĩ ya warubũ ĩoquĩ gũare. Gũa ĩ rãca riasotigoana gũa Ʋjũre ticõri, bũto wanũcũ gũa. ²¹ Mũcana tũdi ado bajiro gotiquĩ Jesús gũare:

—Ñe oca manoti queno ñaña mũa. Yũ Jacũ yure ĩ cõado bajiroti yũ cũni mũare cõa yũ ĩja, yiquĩ Jesús gũare.

²² Ito yija gũare juti jeocõri, ado bajiro yiquĩ ĩ:

—Mua ya usiju Espiritu Santo ĩ queda sãjaroca ya yu. ²³ ĩre boca ãmicõri, gãjerã ĩna ñeñaro yirise mua ãcabojaja, ĩnare seti mano yiroja. ĩna ñeñaro yirise mua ãcabojabeja, seti cutirãti ñarã yirãji ĩnaõna, yiquĩ Jesús gũare.

Tudi Jesús ĩ catija bero Tomás ĩ tire gaye

²⁴ Ito bajiro gũare Jesús ĩ goaĩoroca Tomás gũa rãca gagũ maniquĩ. ĩ ñaquĩ “Sãrũaru”, gũa yicacu. ²⁵ Tomásre ti bujacõri:

—Mani Ujũre tibu gũa, yibojacu gũa ĩre.

Ito bajiro gũa yibojarocati Tomás ado bajiro yiquĩ:

—Ĩ ya ãmo ĩna ja cudaraju yu tibeja, ito yicõri ĩre ĩna ja cudaraju yu ya ãmo wãsoana yu ñusõĩabeja, ito yicõri ĩ ya warubu ĩre ĩna sare cudadoju yu ya ãmona yu moaĩabeja, “Ĩti ñami”, yi masibicuja yu, yiquĩ Tomás gũare.

²⁶ Udia ãmojeno rãmuri bero mũcana tudi minijuacu gũa. Iti rãmũ gũa minijuacati rãmũ Tomás cuni ñaquĩ ĩja. Soje biado ñabojarocati gũa wato goa rãgũquĩ Jesús.

—Ñati mua, ñe oca mano queno ñaña mua, yiquĩ Jesús gũare.

²⁷ Ito yicõri Tomásre ado bajiro yiquĩ ĩ:

—Yu ya ãmore ticõri, mũ ya ãmo wãsoana yũre ñusõĩaña. Mũ ya ãmona yu ya warubu susuro yũre moaĩaña. “Ĩ meje ñaguĩji”, yibeja ĩja. “Ĩti ñami”, yi masiña mũ ĩja, yiquĩ Jesús ĩre.

²⁸ Ito ĩ yijare:

—Yu Ujũ, Dioti ña mũ, yiquĩ Tomás Jesure.

²⁹ Ito ĩ yijare Jesús cudiquĩ:

—Tomás yũre ticõri, yũre tũorũnua mũ. Gãjerãma yũre tibiti-bojarãti yũre ĩna tũorũnũja, queno wanũ quenarã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús Tomásre.

Cristore tũorũnũña mua cuni, yirocu adi uca yu, San Juan ĩ gotire gaye

³⁰ Gaje jaje tiyamani ĩoquĩ Jesús gũa ĩ rãca riasotirã tiro riojo. Iti ñarocõti ña jedibea adi papera tutiju. ³¹ Adi yu ucarise, “Jesuti ñaĩni Cristo, ito yicõri Dios Macũ ñaĩni”, yi mua tũorũnũtoni uca yu. ĩre tũorũnũcõri, catitĩñare mua bujatonu itire uca yu.

21

Jua ãmojeno ĩ rãca riasotigoanare Jesús ĩ goaĩore gaye

¹ Ito bajija bero mũcana tudi goaĩoquĩ Jesús, gũare ĩ rãca riasotigoanare. Tiberias wame cutirita tũnimaju gũare goaĩoquĩ Jesús. Ado bajiro bajicu ĩ goaĩoja. ² Adocõ jãjarã ñacu gũa minijuacana, Simõn Pedro, Tomás “Sãrũaru”, gũa yigu, Natanael Galilea sita Canã wame cutiri cuto gagũ, gũa Zebedeo rĩa, ito

yicōri gājerā jūarā Jesús rāca riasotigoana ñacu gña. ³ Gña ito baji ñaroca ado bajiro yiquĩ Simón Pedro:

—Wai jogu wacu ya yu, yiquĩ Pedro.

Ito ñ yijare:

—Gña cuni mu rāca waju, yicu gña.

Ito yicōri wacu ñja. Cumaju sājacōri, ñamiasaro wai jobojacu gña. ⁴ Iti busu muja wadiroca itajura tunima gñare goañoquĩ Jesús. Ito bajibojarocati, “Ñti ñaguñji”, yi masibiticu gña. ⁵ Ado bajiro gñare yi ruyuquĩ ñ:

—¿Wai sīabeati mua? yiquĩ Jesús gñare.

Ito ñ yijare:

—Sīabea, joboja gña, yicu gña ñre.

⁶ Gña ito yijare:

—Cuma riojocadujare yorigu cōa roaya mua. Ito bajiro mua yija wai sīarā yirāji mua, yiquĩ Jesús gñare.

Ñ roticato bajiroti yicu gña. Wai jājarā ñna ñajare, yorigure mosā masibiticu gña, wai jājarā ñna ñajare. ⁷ Ito baji ñaroca, yu Jesús ñ maigū ado bajiro yicu yu Pedrose:

—Mani Ūjuti ñami ñ, yicu yu Pedrose.

“Mani Ūju ñami”, yu yija tuocōri, wasoro yosagu ñari joegado sñāquĩ ñ. Ito yicōri itajuraju queda roacoquĩ ñ. Ito yicōri Jesús tujū bati waquĩ. ⁸ Cien metrocō tunima sōjua jayacu gña. Ito warāti jaju tunima ejacu gña. Wai yorigu rāca weja jāñā ejacu gña. ⁹ Cuma majacōri, jeame weca wai jūoana ti ejacu gña. Ito yicōri naju cuni iti ñaja ti ejacu gña. ¹⁰ Gña ejaja ticōri, ado bajiro yiquĩ Jesús, gñare:

—Wai jane mua sīana udiarācō ñmi waya, yiquĩ Jesús gñare.

¹¹ Ito ñ yija tuocōri, cumaju muja sājaquĩ Simón Pedro, ito yicōri wai curā yoriguju ñarā jajuju waire weja mocūquĩ ñ. Ciento cincuenta y tres ñarā ñacā wai jeyaro. Jājarā ñna ñabojarocati cudubiticu yorigu. ¹² Ito yija Jesús ado bajiro yiquĩ gñare:

—Ba yujirā waya maji, yiquĩ Jesús gñare.

“¿Ñimu ñati mu?” yi seniñabiticu gña, “Mani Ūjuti ñami”, yi masicōri. ¹³ Ito yicōri gña tujū eja rügücōri, naju gñare batoquĩ ñ. Waire cuni ito bajiroti yiquĩ.

¹⁴ Itina udiaji goañoquĩ Jesús gñare, godacōri tudi ñ catija bero.

Simón Pedro rāca Jesús ñ busire gaye

¹⁵ Gña ba yuji tñoja bero ado bajiro seniñaquĩ Jesús Simón Pedrose:

—¿Mu rāca gña rētoro yure maiati Simón, Jonás macu mu? yiquĩ Jesús Simón Pedrose.

Ito ñ yijare:

—Mure maia yu Uju yu. “Yure maiami”, yi masia mu, yiqui Pedro Jesure.

Ito i yijare:

—Oveja riare ina ecasotiado bajiro yure yiari yu narare riaso isima mu, yiqui Jesus ire.

¹⁶ Mucana tudi juaji seniiaquii Jesus Simon Pedrose:

—¿Yure maiati Simon, Jonás macu mu? yiqui Jesus Pedrose.

—Mure maia yu Uju yu. “Yure maiami”, yi masia mu yiqui Pedro Jesure.

Ito i yijare:

—Ovejare ina codeado bajiro yure yiari yu narare code isima mu, yiqui Jesus Pedrose.

¹⁷ Ito yija mucana tudi adiaji seniia quenoquii Jesus ire:

—¿Yure maiati Simon, Jonás macu mu? yiqui Jesus Pedrose.

Udiajjju, “¿Yure maiati mu?” Jesus i yija tucori, bojori bujaquii Pedro. Ito bajiri ado bajiro yiqui i Jesure:

—Jeyaro masigu na, yu Uju mu. Yu mure mairise masia mu, yiqui Pedro Jesure.

Ito i yijare:

—Ovejare ina ecasotiado bajiro yure yiari yu narare riaso isima mu. ¹⁸ Riti mure gotia yu. Iti rumuju mamu mu naja yutabuju sanacori, mu amoro bajiroti wa ucusotiyija mu maji. Mu bucugu naja mu ya amo siacori, mu wa amobetoju mure ami wara yiraji ina, yiqui Jesus Pedrose.

¹⁹ “Ito bajiro mu godaja ticori, Diore rucubhorã yiraji masa”, yirocu ito bajiro gotiqui Jesus Pedrose. Ito i yija bero:

—Waya yu rãca. Yu oca tuo suyagu waya, yiqui Jesus ire.

Yu Juan i rãca riasotigore Jesus i buto maire gaye

²⁰ Jada ticori, inare yu suyaja tiquii Pedro. Yu na Jesus rãca riasotigoru buto i maicacu. Yu na Jesus rãca basusacati rumu i tu rujicacu. Yu na Jesure seniiacacu, “¿Nimu nati mure ina niatoni gotiri masu?” yi seniiacacu na yu. ²¹ Yure ticori, ado bajiro Jesure seniiaquii Pedro:

—Yu Uju, zaniana no bajiro godagu yiguuji? yiqui Pedro Jesure.

²² Ito i yija ado bajiro cadiquii Jesus:

—Mucana tudi yu ejarijuju i catire yu amoja, catigu yiguuji maji. Iti mu masibeya, no yibea mure. Muma yure suyaba, yiqui Jesus Pedrose.

²³ Ito i yija tucori: “Juan godabicu yiguuji”, yire masica ina. Jesuama, “Godabicu yiguuji”, yibitiqui. Ado bajiroja yiqui i: “Yu tudi ejarijuju i catire yu amoja, catigu yiguuji maji. Iti mu masibeya, no yibea mure”, yigu yiqui Jesus. Iti oca queno tuo masibiticori, “Godabicu yiguuji Juan”, yire oca batobojani ina.

²⁴ Yu ña Juan, Jesús rãca riasotigoru. Yuti ña adi paperare ucaru. “Riojo gotiami”, yi masia mua yare.

²⁵ Gaje jaje ña Jesús ï yigore. Jeyaro Jesús ï yigore mani uca jebojaja cani, adi macãrucãrore daja rêtacoabodoja papera tutiri. Itocõ ña.

Los Hechos de los apóstoles

Espíritu Santo m̄are queo s̄aḡu yigūji Dios, Jesús ĩ yire gaye

¹ Ȳu baba Teófilo, ñati m̄u. Iti r̄um̄j̄u m̄are papera ȳu c̄ōas̄ocati Jesús ĩ yigore, ito yic̄ōri ĩ riasore gaye m̄are papera c̄ōac̄u ȳu. ² Ñajediro ĩ yigore m̄are gotiḡu mac̄ar̄uc̄āro ĩ m̄aja waraj̄una ucas̄usac̄u ȳu. Ūmac̄āj̄u ĩ m̄ajaroto rioj̄ua ĩ oca goti ucuronare beseyij̄u Jesús. Apóstoles wame c̄ūiyijar̄ā ĩna. Espiritu Santore t̄uoc̄ōri, “Adi ña m̄ua moaroti”, yiyij̄u Jesús ĩnare. ³ Jesús ĩ godaja bero m̄ucana t̄adi catic̄ōri ĩ oca goti ucutioni ĩ c̄ūanare goāoyij̄u Jesús. J̄uar̄ā masac̄ō r̄um̄ri goa ñayij̄u Jesús, coji meje. ĩ t̄adi catire gaye queno ĩna masisatoni biyaro goāoyij̄u Jesús, ĩ c̄ūanare. ĩnare goāoc̄ōri, “No ĩre t̄uor̄un̄r̄āreti ĩ rotiroj̄u miojuḡu yigūji Dios”, yire oca riasoyij̄u Jesús ĩnare.

⁴ ĩna r̄āca ñaḡūj̄u, ado bajiro gotiyij̄u Jesús ĩnare maji:

—Ado Jerusalénre wagobeja m̄ua. Mani Jac̄u Dios ĩ gotiado bajiroti Espiritu Santo ĩ ejarotire bocatiya m̄ua, yiyij̄u Jesús ĩnare. Ito yic̄ōri, coji meje m̄are gotic̄u ȳu itire, yiyij̄u Jesús ĩnare. ⁵ Iti r̄um̄j̄u ñeñaro m̄ua yirise jidic̄āja bero m̄are idé gūni Juan. Ito bajiri noc̄ō mejeti Espiritu Santo queo s̄aḡu yigūji Dios m̄are, yiyij̄u Jesús ĩ c̄ūanare.

Mac̄ar̄uc̄āroj̄u Jesús ĩ m̄aja ware gaye

⁶ Jesús r̄āca minijuac̄ōri ado bajiro senīayijar̄ā ĩna ĩre:

—Jane mejeju romano masa ḡua ya sita ēmac̄ōri ḡuare moa rotiyōñi ĩna. ¿Adoc̄āta ĩnare buc̄ōaḡū yiḡujada m̄u? Ito yic̄ōri, ¿ado ḡua rotigoraj̄u m̄ucana ḡuare j̄udac̄ōa rotiḡu yiḡujada m̄u? yiyijar̄ā ĩna Jesure.

⁷ ĩna ito yija t̄uoc̄ōri, ado bajiro c̄ūdiyij̄u Jesús ĩnare:

—No yic̄ōri masire ma m̄are. Mani Jac̄u Dios, ĩ masirisena ĩ yirotire, ĩ s̄īḡūti masiami itire. Masibea m̄ua. Di r̄um̄u, di rodo, di ūm̄ua, yi masibea m̄ua. Dios s̄īḡūti masiami ĩ yirotire.

⁸ Adij̄ua ña m̄ua masiriseoni. Espiritu Santo ĩ wadiroca, oca s̄ēorise ejaro yiroja m̄are. Ito yic̄ōri ḡājer̄ā c̄utorij̄u wac̄ōri, ĩnare ȳure b̄usir̄ā yir̄āji m̄ua. Jerusalénju, Judea sitaj̄u c̄ūni, Samaria sitaj̄u c̄ūni, mac̄ar̄uc̄āro ñaroc̄ōj̄uti, ȳure b̄usir̄ā yir̄āji m̄ua, yiyij̄u Jesús apóstol mesare.

⁹ Iti ĩnare goti t̄ioc̄ōri, ĩre ĩna tibojaroca riti ūmac̄āj̄u m̄aja was̄oyij̄u Jesús. Ito bero ide bueri iti ejarocati, ruyubiti-coayij̄u Jesús ĩja. Ito bajiri t̄adi tibusijar̄ā ĩna Jesure. ¹⁰ ĩ m̄ajagoraj̄u mac̄ar̄uc̄āroj̄u ti m̄uo ñayijar̄ā ĩna. Ito bajiro ĩna ti m̄uo ñaroca ñajasaroti Dios ñaro ḡāna j̄uar̄ā ángel mesa goa

rügäyijarã ñna tu. Yutabuju buto yorise sãñarã ñayijarã ñna.
 11 Ado bajiro gotiyijarã ñna:

—Mua Galilea gãna, macãrucãroju ti muo rügõbesa. Ñni Jesuti, macãrucãroju muja wacu, mucana i muja waja, mua tiado bajiroti mucana tãdi ejagu yiguñi ñja, yiyijarã ángel mesa Jesús i cūanare.

Judas ñajacure wasoaronu Matíasre ñna besere gaye

12 Olivos wame cutiri turiaju ñayijarã Jesús i cūana. Ito bero Jerusalénju tãdicoayijarã ñna ñja. Sõju meje ñayiju iti cuto. Coji cõrecõ ñayiju iti cuto. 13 Cutõju ejacõri ñna ñari wiju muja wacõri, co sãnimu weca sãjayijarã ñna. Ñna ñayijarã ado bajiro wame cutirã: Pedro, Juan, Santiago, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, ito yicõri Alfeo macu Santiago. Ito bero gãjerã ñayijarã Simón celote gaye tuoïagoru, ito yicõri Santiago macu Judas. Itocõ ñayijarã ñna. 14 Sīgũre bajiro usi cuticõri minijuasotiyijarã ñna Diore busirona. Jesús ocabajirã, ito yicõri Jesús jaco María, gãjerã romia cuni cojuti minijuacõri Diore busiyijarã ñna.

15 Iti rumuriti Jesure masirã minijuayijarã. Co ãmojeno masa ñayijarã ñna. Ñna wato wumu rügücõri, ado bajiro gotiyiju Pedro ñnare:

16 —Tuoya yu ñarã mua. Jane mejeju mani ñicu David ñayoru, Espiritu Santo i rotija ucayoñi, Judas i ñarotire. “Jesure ñna ñiatoni gotigu yiguñi Judas wame cutigu”, yi tuoña yugu ito bajiro ucañi David ñayoru. Iti i ucayore bajiroti rëtacu. Ado bajiro rujeayiju Dios i busire. Tuote mua, yiyiju Pedro ñnare.

17 Judas cuni mani rãca cocati Jesús rãca riasotiqui. Ito yicõri mani rãca moaquí. 18 Mani rãca moacacu ñabojaguti Jesure ñna ñiatoni oca meniñi i. Ito bajiro ñeñaro i yija bero yucugu ñmacũju muja wacõri i ya amumaju jũgubo siayiju. Ito bajiro yicõri bubu quedi yojayiju. Ito bajicõri godacoayiju ñja. Ito bero ñmacũju wada yojacõri i ya jeraga joto watoju i ya gudamisi budi yojayiju. I ñajacu ñeñaro yire wajana sãori i ñajacu ya niyeru ñmicõri coju sita waja yiyijarã gãjerã. 19 Jerusalén gãna itire tuobujacõri, “Acéldama”, wame yiyijarã iti sitare. Ñna ocanama, “Sĩare waja ñna waja yira sita ña”, yireoni ñayiju. 20 Jane mejeju David ñayoru ado bajiro ucañi: Wagoado ñaro yiroja i ya wi. Masa ñamenaji i ya wire. Ito yicõri gãji moa wasoagu yiguñi i ya moare, yi ucañi David ñayoru, yiyiju Pedro ñnare.

21-22 Ito bajiri Judasre wasoato mani. “Jesús i godaja bero mucana tãdi catiami”, yi masigũre mani beseja quena. Ito yicõri Juan Jesure i idé guroca tiru, ito yicõri Jesús i mujaja tigõre mani beseja quena. Gãjire beseruja manire, mani

rãca ñacacure. Ito yicõri Jesús ï wa ucuroca wa ucure beserujarãji mani. Ito bajigure ãmarujarãji mani, yiyijũ Pedro ñnare.

²³ Pedro ï busija bero, ito ñarã jũarã ãmũare beseyijarã ñna. “José Justo Barsabás wame cutigũ quenami”, yiyijarã ñna. “Matías ï cãni quenami”, yiyijarã ñna. ²⁴ Ito bajiro yicõri, Diore ado bajiro seniyijarã ñna:

—Dios gũa Ujũ, mũ masia masa jeyaro ñna tuoĩarise gaye. Ito bajiri gũare ñoña mũ beserũ. ²⁵ Judasre wasoarocũ ito yicõri gũa rãca riasotirocure ñoña gũare. Judas gũare wagoquĩ ñeñaro yi ãmogũ. Ito bajiri adocãta ñeñaro yirise waja, waja yiadoju ñaguĩji ï, yiyijarã ñna Diore senirã.

²⁶ Ito yija José Justo wame gũtagãju uca wõyijarã ñna, ito yicõri Matías wame gajegajũ. Itigari gũtagãri queocõri, “Tito maji, ñimũ ñati Dios ï beserũ”, yiyijarã ñna. Gũtagã iti quedija ticõri, “Matías ñami Dios ï beserũ”, yi masiyijarã ñna. Ito bajiro bajicõri ñna rãca ñasũoyijũ Matías coga gũbojeno ñarã tu. Jũa gũbojeno ñarocũ ñayijũ ï.

2

Espíritu Santo ï quedi sãjare gaye

¹ Pentecostés ñari rũmũ ejaroca Diore masirã ñarocõti cojũti minijua ñayijarã. ² Ñajasaroti oca sẽoro ruyuyijũ ãmacũju. Bũto mino iti wẽaro bajiro bajiyijũ. Ñna ñari wijũ sãjacõri bũto busiyijũ iti. ³ Ito yicõri jea ãjũ mũjarise bajirise goayijũ. Ito yicõri sĩgũ ruyabeto quedi jeayijũ iti. ⁴ Ito yija, Diore riti tuorũnũjaro ñna yirocũ, Espiritu Santo quedi sãjayijũ ñnare. Itijũnati ricati riti ñna masibiti oca ñabojareti busisũoyijarã ñna, Espiritu Santo ï rotiro bajiroti.

⁵ Iti rũmũriti Jerusalenju judio masa gaje cutori gãna wadiana ñayijarã ñna. Diore rãcũbũorona wadiana ñayijarã ñna. ⁶ Ñna busirise iti ruyuja tuocõri, minijuayijarã masa. Sĩgũ ruyabeto ñnarioti ñna oca tuoyijarã ñna. Ito bajiri, no yi masia mañijũ ñnare. ⁷ Ito bajicõri mano hũcayijarã ñna. Ito yicõri ado bajiro ñnamasiti gãmeri busiyijarã ñna:

—¿Galilea sita gãna meje ñati, mũa tija? ⁸ Jeyaro ricati ñna busija, ¿no yija mũa oca, yũ oca cãni jeyaro oca ñna busija tuoati mani? Gaje cutori gãna ña mani. ⁹ Jeyaro gãna ña mani. Tite mũa. Ado ñama Partia gãna, Media gãna, Elam gãna, Mesopotamia gãna, Judea gãna, Capadocia gãna, Ponto gãna, Asia gãna, ¹⁰ Frigia gãna, Panfilia gãna, Egipto gãna, ito yicõri Cirene cuto sõjũa Africa gãna, ito yicõri adijũ gãna Roma gãna. Adijũ rujeanati ñama judio masa coriarã. Gãjerãma judio masa ñna tuoĩare gayere boca ãmigoana ñama ñna. ¹¹ Ito yicõri Creta gãna, ito yicõri Arabia gãna, adocõ jãjarã ña mani. ¿No

yija mani jeyaro gāna ñabojarāti, Dios ĩ queno yirise ĩna busija t̄oati mani? yiyijarā ĩna.

12 Mano ĩna ruju ucaja, no yi masia mañiju ĩnare. ĩnamasiti gāmeri seniñayjarā:

—¿No yireoni ñati adi? yiyijarā ĩna.

13 Coriarā ado bajiro busiyijarā:

—Mecurā yama, yi aja tudiyijarā ĩna, Espiritu Santo sājagoanare.

Masare Pedro ĩ gotire gaye

14 ĩna aja tudija t̄ocōri, ĩ baba mesa apóstol mesa rāca w̄m̄m̄ r̄ḡūyij̄m̄ Pedro. ĩna ito yija ticōri, oca sēoro busiyij̄m̄ Pedro, minijua ñarā jeyaro ĩna t̄otoni:

—Queno t̄ooya ȳm̄ ñarā m̄m̄a, ȳm̄ busirise. Adij̄m̄ Jerusalén gāna m̄m̄a, queno t̄ooya m̄m̄a c̄m̄ni. 15 “Mecurā ya m̄m̄a”, yibojarāji m̄m̄a ḡuare. Mecurā meje ya ḡu. Busuri j̄j̄m̄ ña maji. Mecuraj̄m̄ meje ña maji. 16 Ado roboj̄m̄a bajia. Ḡuare m̄m̄a tirise, “Īto bajiro rētar̄o yiroja”, yiyij̄m̄ Dios oca goti ĩsiri mas̄m̄, Joel wame c̄t̄iḡm̄. Jane mejej̄m̄ ado bajiro ucayoñi Joel, Diore yiari:

17 S̄s̄ari r̄m̄m̄ari Espiritu Santo masa jājarāre queo s̄ḡū yiḡuj̄a ȳm̄. Ȳm̄ yerioti busirā yirāji m̄m̄a r̄ĭa masa. Ȳm̄ ye gaye tireti goaro yiroja mamarāre c̄m̄ni. Bus̄r̄ḡāreama cāirij̄m̄ ĩnare busicuj̄a ȳm̄.

18 S̄s̄ari r̄m̄m̄ari Espiritu Santo s̄c̄uj̄a ȳm̄, ȳm̄re ejab̄uari masare. Ito bajiri ȳm̄ yerio busirā yirāji ĩna.

19 Ūmac̄uj̄m̄ mac̄ārc̄uroj̄m̄ tiyamani m̄m̄are ĩoḡū yiḡuj̄a ȳm̄. M̄m̄a ñari tuti, adi sita c̄m̄ni, tiyamani ĩoḡū yiḡuj̄a ȳm̄. R̄ĭ ñaro yiroja, ito yicōri jea āj̄m̄rise, ito yicōri bueri bue dajaro yiroja.

20 Ūmacañi c̄m̄ni yaticoaḡm̄ yiguñi. Ūmacañi ñami gaḡm̄ c̄m̄ni, r̄ĭ robo bajiro s̄ūaḡū yiguñi. Iti jeyaro baji jediroca, Jesús ñeñaro yiri masare waja seniri r̄m̄m̄ ejaro yiroja. Ñasari r̄m̄m̄ ñaro yiroja Jesús ĩ ito bajiro ĩ ĩori r̄m̄m̄. Guijori r̄m̄m̄ ñaro yiroja.

21 “Ȳm̄ Ūj̄m̄, ñeñaro yiḡm̄ ña ȳm̄. Ȳm̄ ñeñaro yirisere ācabojoya m̄”, ȳm̄re yirāreama jeame āj̄m̄roj̄m̄ ĩna wabore ñaroca ĩnare masoḡū yiḡuj̄a ȳm̄, yiyij̄m̄ Dios, Joelre gotiḡm̄, yiyij̄m̄ Pedro masare.

22 Ito yija m̄m̄cana t̄adi busi remoyij̄m̄ ĩ:

—T̄ooya ȳm̄ ñarā ado ȳm̄ gotiroti. Nazaret gaḡm̄ Jesús ĩ masiro robo yicōri m̄m̄are ĩoñi. “Dios ĩ rotiro bajiroti yiñi Jesús”, yi masiarāji m̄m̄a itire tigoana ñari. 23 Ito bajibojarocati, Jesure ñiacōri, masa quenamenare ĩsiyija m̄m̄a yuc̄t̄ēoj̄m̄ ĩna jajutoni. Iti m̄m̄a yiroto rioj̄m̄aj̄m̄ masi yuc̄r̄m̄ Dios. Ito bajibojarocati m̄m̄are camotabitir̄m̄ Dios. Jesure s̄ĭatoni ḡājerāre m̄m̄a ĩsire waja

m̄areti seti ña. ²⁴ Dioama Jesús ĩ godaja bero m̄cana t̄di ĩ catiroca yicõñi. Ito bajiri godagoana ūju Satanás, Jesure ñiacũ masibisijũ. Ito bajiri m̄cana t̄di caticoañi ĩ. ²⁵ Jane mejeju mani ñicu David ñayoru Jesús ĩ Jacure ĩ busigore ucañi. Tite m̄na. Ado bajiro busiyijũ Jesús Diore:

Cuna yu r̄acati ña m̄. Ito bajiri ñejua güire ma yure.

²⁶ Yu t̄oñaja queno sosa yure. Ito bajiri b̄uto wan̄cõri m̄re busia yu. Ito bajiri yu ya ruju godaja b̄ujatobiti yibicuja yu.

²⁷ Cuna yu masia godarã watoju yure wagobicuja m̄. M̄ Macu ña yu. M̄re r̄uc̄b̄uoa yu. Ito bajiri yu ya ruju jogaroca yibicuja m̄.

²⁸ Ito bajiri m̄cana t̄di yu catiroca yigu yiguja m̄. B̄uto wan̄ quenagũ yiguja yu, m̄ r̄aca yu ñaja m̄cana, yiyijũ Jesús Diore, yi ucañi David ñayoru, yiyijũ Pedro masare.

²⁹ Ito yicõri gaje ña. T̄uoya yu ñarã m̄na. Mani ñicu David ñayoru ĩ cõja adoti yuje ecoñi. “Ado ña ĩre yujeado”, ya mani. Ito bajiri ĩ t̄oñarise gaye meje busiyoru ĩ. ³⁰ David catigujũ, ija bajirogire goti yuri masu ñayoyijũ. “Ija yu janerãbatia Dios ĩ cõaru s̄igũ ñagũ yiguñi. Yu robo Ūju ñagũ yiguñi ĩ”, yi t̄oñayijũ David, Dios ĩ gotija t̄ocõri. Tite m̄na. ³¹ Ado bajiro ucañi David: “Cristo m̄cana t̄di catigu yiguñi. Ito yicõri ĩ ya ruju godana watoju jogabeto yiroja”, yĩni David. Ito ĩ yirisere, ija bajirogire gotigu yĩni ĩ, yiyijũ Pedro.

³² M̄cana t̄di busi remoyijũ Pedro:

—Jesús ĩ godaja bero, m̄cana t̄di ticu ḡua. Ito bajiri, “Īre t̄di catioñi Dios”, ya ḡua. ³³ Dios ũmacũjuna ñacõri Jesure jiyijũ. Dios t̄u ejacõri ĩ ya riojocaduja, r̄uc̄b̄uoraju, rujiguñi Jesús. Dios ĩ goticãdo bajiroti Jesure cũni, Esp̄ritu Santore ḡuare ĩ queo s̄atoni. J̄ijũ m̄na tirise, ito yicõri m̄na t̄orise, Esp̄ritu Santo ĩ ejaja ito bajiro r̄etam̄. Ititi ña ĩ wadire gaye.

³⁴ David ñayoru ĩmasire r̄etaroti meje ucayoñi ĩ. Jesús ĩ m̄jado bajirogoroama, ĩ ya ruju r̄aca ñarocõti ũmacũju m̄jabitoyijũ David. Ito bajiri ado bajiro ucayoñi David:

Mani Ūju Cristore ado bajiro yĩni Dios: “Yu t̄u riojocaduja rujiya, r̄uc̄b̄uoraju.

³⁵ M̄ wajana queno m̄re ñna c̄diroca yigu yiguja yu”, yiyijũ Dios mani Ūjare. Ito bajiro ucayoñi David, yiyijũ Pedro.

³⁶ Yu ñarã, ito bajiri ĩja, “Riti ña”, yi masitoni m̄are busia yu. Cristore, yuc̄t̄eõju m̄na s̄larareti, mani Ūju ñarocure, manire masorocure cũni Dios. Īti ñami m̄cana, yiyijũ Pedro masare.

³⁷ Ito bajiro ĩ yija t̄ocõri, b̄uto t̄oña usi bata b̄ujatobisijarã ĩna. Ito bajiri Pedro mesare seniñayijarã ĩna:

—¿No yirujati ḡua ĩja? yiyijarã ĩna.

³⁸ ĩna ito yija t̄ocõri, Pedro ado bajiro c̄diyijũ ĩnare:

—Ñeñaro mua yirise jidicãña, mua ñeñaro yirisere Dios ï ãcabojotoni. Ito yicõri, “Jesucristore masirã ñama”, gãjerã ñna yi masitoni, idé gu rotiya mua. Ito yija Espiritu Santo queo sãgũ yiguñji Dios mua. ³⁹ Dios, Espiritu Santo sã ãmoguñji mua, ito yicõri mua rĩare, mua janerãbatiare, ito yicõri sõjũ gãnare cuni. Ì beserã ñajedirore Espiritu Santo sã ãmoguñji Dios, yiyijũ Pedro.

⁴⁰ Iti riti busigũ meje yiyijũ Pedro. Ito yicõri masare riaso busiyijũ Ì. Gaje ado bajiro ñnare riaso busiyijũ Pedro:

—Masa ñeñarã rãca wusabesa mua. Camotadiya mua, ñna rãca jeame ãjurojũ mua wabe yirona, yiyijũ Pedro.

⁴¹ Ito bajiro Pedro Ì gotija tũo wanucõri, ãdiaji mil masa ñarã Jesure boca ãmiyijarã. Ito yicõri yoari mejeti idé gu rotiyijarã ñna. ⁴² Ito bajiro yicõri apõstol mesa rãca ñna riasorise tũorona ñna tũ minijuasotiyijarã. Ñna riasorisere tũo ñiacõri itire tũorũnũ jidicãbisijarã ñna. Ito bajiri sãgũ bajiro riti ãsi cãtiyijarã ñna ñja. Ito bajiro tũoñacõri ñna rãcorisere maimenati bojoro bũjarãre ñsiyijarã ñna. Coji ruyabeto minijuacõri Diore busiyijarã ñna. Ito yicõri, “Iti ña Jesús ya rujũ robo bajirise”, yi tũoñacõri naju bato bayijarã ñna. Manire yiari Jesús Ì goda ñsire tũoñarã Ì rotiro bajiro najure bato bayijarã.

Cajero Jesure tũorũnũsũoana ñna ñnare gaye

⁴³ Apõstol mesa jaje tiyamani ñoyijarã, Dios ñna rãca Ì ñajare. Itire ticõri mano ãcayijarã masa ito gãna. ⁴⁴⁻⁴⁵ Sãgũ ruyabeto Jesure masirãma sãgũ bajiro riti ãsi cãtiyijarã ñna. Gãjerã bojoro bũjaja ticõri, ñna ya gajeoni ñsicõri waja ãmiyijarã ñna, bojoro bũjarãre niyeru ñsirona. ⁴⁶⁻⁴⁷ Co rãmũ ruyabeto, sãgũ bajiro riti tũoñarã ñari, Dios ya wijũ minijuasotiyijarã ñna Diore busirona. “Ñasagu ña Dios mũ”, yi busiyijarã ñna, Diore rãcãbũorã. Ito yi tũdi wacõri ñna ya wirijũ naju bato bayijarã ñna. Bato wanũ quenayijarã ñna, ñna baba mesa rãca bare bato barona. “Gãjerã rãtoro tũoña masirã ñna mani”, yi tũoñabisijarã ñna. Queno ñna yirise ti masicõri, “Queno yirã ñama”, yiyijarã cãto gãna. Co rãmũ ruyabeto iti cãto gãna coriarã Jesure boca ãmiyijarã. Jesure boca ãmicõri Jesure masirã tũ minijuayijarã ñna. Ito bajiri jãjarã busa Jesure masirã bũjũ wayijarã ñna.

3

Rudurũre yisiore gaye

¹ Co rãmũ ruyabeto tres ñaroca riti Diore busisotiyijarã ñna. Ito bajiri itocõ tũjaroca Dios ya wijũ mũja wayijarã ñna, Pedro, Juan rãca jũarã, Diore busirona. ² Soje tũ sãgũ masũ rujiyijũ. Cajerojuti wa masibicũ rujearũ ñayijũ Ì. Ito bajiri wa masibisijũ Ì. Co rãmũ ruyabeto Ì baba mesa ñre ãmi wasotiyijarã. Ito

yicōri soje tã ĩre jidi rojosotiyijarã ĩna. Iti soje ado bajiro wame catiyijũ. Seyori soje ñayijũ iti soje. Iti soje tã rujiçōri ito ejarãre, “Yũre ti maiñame, jabeto niyeru yũre ĩsiña mũa”, yi rujiyijũ ĩ. ³ Pedro mesare sãjarã wana yiroca:

—Yũre jabeto ti maiñame mũa, yiyijũ rudurũ.

⁴ Ito ĩ yija tũocōri, queno tisayijarã ĩna ĩre. Ado bajiro yiyijũ Pedro ĩre:

—Adojũa tiya mũa, yiyijũ ĩre.

⁵ “Yũre jabeto ĩsirã yirãji”, yirocũ queno tũoĩabojayijũ ĩ. ⁶ Ito yija Pedro ado bajiro yiyijũ ĩre:

—Niyeru ma yũre, manirea. Gaje ñasarisejũa mũre ejabũacũja yũ. Jesucristo Nazaret gagũre tũorũncōri, “Wũmũña mũa, wasa”, ya yũ mũre yiyijũ Pedro rudurũre.

⁷ Ito bajiro yicōri ĩ ya riojocaduja ñiacōri tũa wũmũo rũgōyijũ Pedro. Ito ĩ yirocati, ĩ ya ñicũri sũocoayijũ ĩre, rudurũ ñabojarũre. ⁸ Ito bajiri bubu quedi rũgũcōri, wasũoyijũ ĩ. Pedro mesa rãca sãja wayijũ rudurũ ĩja, Dios ya wijũre. “Dios queno yami yũre. Yũ ñarise catirise yũre yisioami ĩ”, yi wanũ quena wayijũ ĩ. ⁹ Iti wijũ Dios ya wijũ ñarã ĩ waja tiyijarã ĩna. “Queno yami Dios yũre”, ĩ yi busija tũoyijarã ĩna. ¹⁰ Ito bajiri ĩre ti masicōri ucayijarã ĩna. “Soje tã rujiçũ, rudurũ, niyeru seni rujiçũ, çmeje ñati ĩ?” yiyijarã ĩna ucare rãca.

Pórtico de Salomón wame catirijũ masare Pedro ĩ gotire gaye

¹¹ Rudurũ ñabojarũ, Pedro mesa watoje ñayijũ ĩ. ĩnare jidicãbisijũ ĩ. Dios ya wi tã, Pórtico de Salomón wame catirijũ rũgōyijarã ĩna Pedro mesa. Iti ito bajiro rõtaja ti ucacōri, masa jãjarã ũma minijuayijarã ĩna. ¹² Masa ĩna minijuaja ticōri, ado bajiro busiyijũ Pedro ĩnare:

—çNo yija ti ucati, yũ ñarã mũa? Sũco busa tiya gũare. Āni rudurũre gũamasiti yisiobijũ. Gũa masiro robo yija meje, Diore queno gũa cãdija meje wami āni rudurũ. ¹³ Ado robojũa baja. Jesús ũmacũjũ gagũ ĩre yisioñi. Mani ñicũsabatia Abraham, Isaac, ito yicōri Jacob cuni Diore riti rũcũbũoyijarã ĩna. Dios ĩna rũcũbũorũ mũcana ĩti ñami ĩja. Godarũre tũdi catiocōri, masa ĩna rũcũbũoroti gayere jidicãyijũ Dios ĩ Macũ Jesure. ĩ Jesureti ñiacōri ĩsiyija mũa, ñari masa ujarãre, ĩre ĩna sãlatoni. Ujũ Pilato, Jesure ĩ bucõa āmbojarocati, mũajũa bucõare āmobisija. ¹⁴ Pilatore, Jesús quenagũre bucõa rotiado õno yirã, sãri masũre bucõa rotiyija mũa Pilatore. ¹⁵ Ito yirã riti masare catire gaye ĩsigũre sãa rotiyija mũa. Ito bajibojarocati, Dioama godarũre tũdi catiocõñi. ĩre ticōri, “Mũcana tũdi catiami”, yi masia gũa, yiyijũ Pedro.

¹⁶ Ito yicōri mũcana ado bajiro busi remoyijũ Pedro:

—Ñani ruduru ñabojacacure ti masia mña. “Jesús yure yisio masiami”, i yi tñoñajare, yoari mejeti i ya ñicuri sēocoayijũ ñre. Ñaro bajiroti ñre yisioñi Jesús. Itire ti masia mani, yiyijũ Pedro.

¹⁷ Masia yũ ñarã yũ ñja. Mani ujarã rãca Jesure sĩa rotiyija mña. “Buto ñeñaro ya gña”, yi tñoña masibitibojarãti ito bajiro yiyijari yũ ñarã, ya yũ mñare. ¹⁸ Jesure mña sĩacatiyũ, “Ito bajiro yiroja”, Dios i yire ñaro bajiroti bajicũ iti. Dios i oca gotiri masa ñre yiari ado bajiro gotiyijarã jane mejeju: “Cristo quenabeto tōbñacōri, godagũ yiguñji”, yiyijarã Dios oca gotiri masa. ¹⁹ Ito bajiri iti oca tñocōri ñeñaro mña yirisere jidicãña mña. Ito yicōri Dios i usi cãtiro bajiro tñoñaña mña, ñeñaro mña yirise i ãcabojotoni. Ito yija Dios mña ya usijũ usirioya mani mñare jidicãguñji. ²⁰ Ito yija mñcana tũdi cōagũ yiguñji Dios, Cristore. Jane mejeju besecãñi Dios, Cristore mani Uju ñarocure. ²¹ Adocãta ũmacũju ñaguñji Cristo. Co rumũ adi macãrucũrore mñcana quenogũ yiguñji Dios, i goticãdo bajiroti. Dios i queno tñori rumũ bocatigũ yiguñji Jesucristo. Adi ña Dios oca goti isiri masa, Diore rãcũbhorã ñna ucare. ²² Sĩgũ Dios oca goti isiri masa, Moisés wame cãtigũ, ado bajiro gotiyoñi mani ñicũsabiatiare: “Dios mani Uju yure i cōado bajiroti, gãji i oca gotirocũ cōagũ yiguñji. Dios i cōarocũ mani comasiti ñagũ yiguñji. ²³ Jeyaro i yirise yiro bajiroti cãdiba mña. Yiro robo cãdimenare, mani Israel gãnare gajeroju ãmicōa ruyuriocōgũ yiguñji”, yiyijũ Moisés ñayoru. Adi ña mani ñicũsabiatiare, i gotire, yiyijũ Pedro masare.

²⁴ Mñcana tũdi busi remoyijũ Pedro:

—Samuel bero gãna cãni Dios oca goti isiri masa, adi rumũri bajiroti gayere, ñaro bajiroti gotiyoyijarã ñna cãni. ²⁵ Jane mejeju, mani ñicũsabiatiare Dios i goticãrere gotiyijarã ñna Dios oca gotiri masa. Dios mani ñicũsabiatiare, i goticãre ñajare quenarise ejaro yiroja manire. Ado bajiro mani ñicũ Abraham ñayorũre goticãyijũ Dios: “Queno masa jeyaro wanũ quenare gaye ejaro yiroja, mñ rã janerãbatiana sũoriti i rujeajare”, yiyijũ Dios mani ñicũ ñayorũre gotigũ. ²⁶ I Macure tũdi catiocōri, cajero mani rãca ñarocure ñre cōañi Dios, mani queno wanũ quenatoni. Ito yicōri mani ñeñaro yirisere jidicãtoni, i Macure cōañi Dios, yiyijũ Pedro masare gotigũ.

4

Ujarã ñasarã riojo Pedro mesa ñna busire gaye

¹ Pedro, Juan rãca jũarã masare ñna riaso ñaroca paia ejayijarã, saduceo gaye tñoñarã, ito yicōri Dios ya wi coderi masa uju cãni. ² Pedro ito bajiro masare i riasoja tñocōri, buto junisini ejayijarã ñna. Ado bajiro riasoyijũ Pedro ñnare: “Jesús i godaja bero mñcana tũdi catiñi. Ito bajiri mani cãni tũdi catirã yirãji,

yi t̄oĩa mani”, yiyijarã Pedro mesa masare. ³⁻⁴ Coriarã jãjarã Jesús oca t̄o ãmisãcõri Jesure boca ãmiyijarã ãna. Ito bajirã riti jãjarã ãm̄ua co d̄ujamocõ mil masacõ ñarã, b̄uj̄u wayijarã ãna, Jesure masirã. Ito bajiri paia, saduceo gaye t̄oĩarã, Dios ya wi coderi masa ãj̄u c̄ni b̄uto junisiniyijarã iti t̄ocõri. Ito bajiri Pedro mesare ãmi wacõri tubiyijarã ãna, ñamicaj̄u iti ñajare.

⁵ Busuri itij̄u, Jerusalenti, m̄ucana minijuayijarã judio masa ãjarã, gãjerã b̄ucurã, ito yicõri b̄ucurã rotirise riasori masa c̄ni minijuayijarã ãna. ⁶ Paia ãj̄u Anás wame cutiḡu c̄ni ito ñayij̄u. Ito yicõri Caifás, Juan, Alejandro, gãjerã paia ãjarã ñajediro minijua ñayijarã itoj̄u. ⁷ Ito bero Pedro mesa tubiara wij̄u ñarãre, ãmi wadi rotiyij̄u Anás. Pedro mesa ã t̄u ãna ejaroca, ado bajiro seniñayij̄u Anás:

—¿Ñim̄u m̄uare masare riaso roticati? Ito yicõri, ¿ñim̄u ã rotija rudur̄uare yisiocati m̄ua? yiyij̄u Anás Pedro mesare.

⁸ Ñ seniñaja t̄ocõri, ado bajiro c̄diyij̄u Pedro, Espiritu Santo ã masirisena:

⁹ —T̄ooya m̄ua. Rudur̄uare ḡua queno yire, ito yicõri ãre ḡua yisioire, ¿itire ḡuare t̄o tudiatu m̄ua? yiyij̄u Pedro, masa ãjarãre ito yicõri b̄ucurãre c̄ni. ¹⁰ M̄ua queno masitoni, ito yicõri Israel sita gãna ñarocõti ãna masitoni, m̄uare ñasarise gotia ya. ãni rudur̄u ñabojar̄u m̄ua riojo r̄ugõḡuare yisioñi Jesús Nazaret gaḡu. Jesús, yucut̄eoj̄u m̄ua s̄iaruti, Dios t̄adi catoruti, ãti rudur̄uare yisioñi. ¹¹ Jane mejej̄u David ñayor̄u ado bajiro ucayoñi: “M̄ua wi meniri masa gãtagãre c̄obojayija m̄ua. Ito bajibojarocati m̄ua c̄araga ñasarica ñaroja gãtagã”, yi ucañi David ñayor̄u, Jesure t̄oĩa yuḡu. Ado bajiro bajia yireoni ña adi. M̄ua judio masa ãjarã, Jesure ãmomena yirãji. Ito bajibojarocati ñasaḡu ñaḡu yiguñi ã. ¹² Jesucristo s̄iḡuti ñami adi mac̄ruc̄uroj̄u masare masoroc̄u Dios ã c̄aru. Jesús s̄iḡuti manire maso masiguñi. Ñim̄uj̄ua gãji ã robo bajiḡu maquñi, yiyij̄u Pedro ãjarãre.

¹³ Pedro, Juan rãca ãna oca s̄ero busija t̄ocõri, b̄uto t̄oĩa oca jaiyijarã ãjarã. “B̄uto papera riasotibitiana ñabojarãti queno busiama ãna. Jesús rãca ñagoanati ñari seyoama ãna. Ito bajiri ãre bajiroti riasoama”, yi t̄oĩayijarã ãjarã. ¹⁴ Rudur̄u ñabojar̄u, Pedro mesa rãca ã ñajare, “Rudur̄uare yisiobisija m̄ua”, yi masibisijarã ãjarã ãnare. ¹⁵ Ito bajiri mac̄j̄u budi wa rotiyijarã ãjarã, Pedro mesare. Ito yicõri ãnamasiti gãmeri busi ñayijarã ãna ãja:

¹⁶ —¿No yiana mania Pedrore, Juanre c̄ni? Jerusalén gãna ñarocõti masiama rudur̄uare ãna yisioire. Ito bajiri, “B̄urãti yama ãna”, yi masia ma. ¹⁷ Ado bajiro ãnare gotir̄uja mani: “Jesús gaye t̄adi m̄ua busi remoja, quenabeto t̄ob̄ujarã wana ya

mua. Ito bajiro mani ĩnare gotija, gãjerãre Jesús oca gotimena yirãji ĩna”, yi tũoĩayijarã ĩna.

¹⁸ Ito yija mũcana tũdi jisũyijarã ĩna Pedro mesare. ĩna sãja ejaroca, “Masare riasobesa mua, ito yicõri Jesús gayere bũsi uyabesa mua”, yibojayijarã ujarã Pedro mesare. ¹⁹ Ito bajiro ujarã ĩna bũsija tũocõri, ado bajiro cũdiyijarã Pedro mesa:

—Mũare gũa cũdijama, Diore cũdimena robo bajiro baja gũa. Diore cũdiado õno yirã, ¿mũare cũdirũjati gũa? yiyijarã ĩna. Dios ĩ tiro riojo, ¿no bajiro quenaroja, yire masiati mua? Diore cũdirã yirãji, ya gũa mũare. ²⁰ Jesure gũa tũogore, gũa tigore cũni, itire bũsi jidicãdo ma gũa, yiyijarã Pedro mesa.

²¹ Itire tũocõri:

—Tũdi bũsi uyabesa Jesús gayere. Jesús gayere mua riasoja, quenabeto tũbũjarã yirãji mua, yiyijarã ujarã mũcana.

Ruduru ñabojaru ĩ waja ticõri, Diore rũcũbuoyijarã masa. “Quenoguti yigu ñami Dios”, yiyijarã masa. Ito ĩna yija masicõri, masare bũto gũiyijarã ujarã. Ito bajiri Pedro mesare quenabeto tũbũjaroca yibisijarã ĩna. Ito bajiri riojoti bucõacũyijarã ujarã Pedro mesare. ²² Ruduru ñabojaru, ĩna yisioru, jũarã masacõ rẽto bũsaro rodori tũjagu ñayiju ĩ.

Gũa oca sũoroca yiya, yi Diore ĩna senire gaye

²³ Budi warãjũama ĩna baba mesa tũju wacoayijarã Pedro mesa. ĩna baba mesa tũ ejacõri jeyaro ujarã ĩna bũsigore gotiyijarã ĩna. ²⁴ Itire tũocõri sũgũ bajiro riti uũi cutirã ñari Diore bũsijarã ĩna:

—Dios gũa Jacũ, mũ sũgũti ña bũto masigũ. Macãrucũrore meniyija mũ, sita cũni, ito yicõri riari. Macãrucũro gaye jeyaro meniyija mũ. Ito yicõri adi macãrucũro jeyaro ñarotire rujeoyija mũ. ²⁵ Jane mejeju, Espĩritu Santore cõayija mũ gũa ñicũ David ñayoru, mũ oca ĩ bũsitoni. Ado bajiro ucayoñi David, mũare queno moa ĩsigũ ñari:

¿No yija Cristore junisiniati judio masa meje ñarã cũni? ¿No yija judio masa rocati ñasarise meje tũoĩati?

²⁶ Adi macãrucũro gãna ujarã minijuacõri ña yucãma, mũre ñẽñaro yirona, ito yicõri Cristore cũni ñẽñaro yirona, yi ucañi David ñayoru.

²⁷ Riti yiñi David. ĩ gotiado bajiroti bajicu gũa ya cuto. Uju Herodes, ito yicõri Poncio Pilato, judio masa meje cũni, ito yicõri Israel sita gãna cũni cojũti minijua ñañi ĩna. Mũ Macũ, ñẽñarise yibicũre ñẽñaro yirona minijuañi ĩna, masare masotoni mũ cõarũre. ²⁸ Mũ Macũre sãañi ĩna. Jane mejeju, ado bajiro rẽtaro yiroja, yiyija mũ, mũ masirisena. ²⁹ Dios gũa Jacũ, gũare tũoya. “Quenabeto tũbũjarã yirãji mua”, gũare ĩna yirise acabojabesa mũ. Gũare ejabũaya mũ. Ñaro bajiroti mũre cũdi

ãmoa gua. Ñe guijobeto, Jesús oca quenarise gua busitoni guare ejabũaya mu. ³⁰ Mu masirisena masa cõrãre masoña mu. Ito yicõri tiyamani cuni yiya mu, “Jesuna suoriti bajaia adi”, masa ña yitoni, yiyijarã ña Diore busirã.

³¹ Diore ña busi tloroca, ña minijua ñariju sita ueyiju. Sita ueriju tototi, Espiritu Santo quedi sãjayiju ñare. Espiritu Santore queno cudicõri, ñe guire mejeti Dios oca masare gotiueoyijarã ña.

“Yu sīgũ ye ña gajeoni”, yimena ñari gãjerãre batore gaye

³² Jesure masirã sīgũ bajiro riti tuoia ñayijarã ña. Ña rucorise, “Yu sīgũ ye ña”, yibisijarã ña. Ña baba mesare sīgũ rayabeto batoyijarã ña. ³³⁻³⁵ Sita rucorã, ito yicõri wiri rucorã, gãjerãre ñisijarã ña. Iti ñisicõri niyeru bujayijarã ña. Niyeru bujacõri apóstol mesare ñisijarã ña, bojoro bujarãre ña ñisitoni. Ito bajiri ña rãca gãna sīgũju bojoro bujarã mañijarã ña. Jesús oca quenarise riaso jidicãbisijarã apóstol mesa. “Jesús ñ godaja bero, mucana tãdi caticõri, ñami mucana”, yi queno seõ quenaro gotiyijarã ña masare. Ito bajiroca Jesure masirã ñarocõreti queno ña wanũ quenatoni, ñare ejabũayiju Dios. ³⁶ Jesure masirã wato ñayiju sīgũ levita masu. José wame cutigu ñayiju ñ. Chipre wame cutiri yogaju rujearu ñayiju ñ. Apóstol mesa, Josere gaje wame wõyijarã, Bernabé. Griego ocama, “Wanũ quenare gaye riasogu”, yireoni ñayiju iti wame. ³⁷ Josere sita ñayiju. Itire gãjire ñisijiju ñ. Iti waja niyeru bujacõri apóstol mesare ñisijiju, bojoro bujarãre ña batotoni. Queno yigu ñayiju José.

5

Ananías ñ manajo Safira rãca ña ñeñaro yire gaye

¹ Gãjjijama, Ananías wame cutigu ñ manajo Safira rãca, queno yirã meje ñayijarã ña. Ananías ñ manajo rãca ña ya weseca gãjerãre ñisijarã. Ito yicõri niyeru bujayijarã ña. ² Ananías ñ manajo rãca coro bajiro tuoñayijarã ña. Ito bajiri niyeru jabeto yeyoyijarã ña. Ito yicõri apóstol mesare ñsigũ wayiju ruyarise. Ñare ñsi wacu, “Adi riti bujabu yu”, yiyiju Ananías ñare. ³ Ito ñ yija tuocõri, ado bajiro busijiju Pedro ñre:

—Ananías, ¿no yija rãmúa ujure cudiati mu? Mu ya usiju rãmúa uju sãjañi mare. “Adi riti bujabu yu”, mu yija, Espiritu Santore ruo ãmogũ ya mu. ⁴ Weseca mu ya weseti ñabojadoja, mu ñsi ãmoja, mu ñsi ãmobeja cuni. Mu ãmoro bajiro yirujaboyija mare. Weseca waja mu bujarise cuni mu yeti ñabojadoja. Mu ñsirotocõti, “Adocõti ñsicuja yu”, yirujabojayija mare. ¿No yija ñeñaro tuoñacõri ruori mu? Mu ruobojaja cuni, guare riti meje ruogu ya mu. Diore cuni ruogu ya mu, yiyiju Pedro Ananíasre.

⁵ Ito bajiro ĩ yiroca cojisiti cō quedicoyijũ Ananías. Ito bajija t̃ocōri, ito gāna ruje gūiyijarã. ⁶ Ito yija coriarã mamarã Ananías ya rujare gūmacōri ĩre yujerã wayijarã ĩna.

⁷ Ito bero ɯdiaji cōrecō ejayijo Ananías ñabojarũ manojo. “Ito bajiroja”, yibisijo iso.

⁸ —¿Adi ñarocōti ñati weseca waja, m̃a b̃jare? yiyijũ Pedro isore.

—Ñarocōti ña, yi r̃oyija iso.

⁹ Ito iso yija t̃ocōri, ado bajiro yiyijũ Pedro isore:

—¿No yija m̃a manujũ rãca sīgũre bajiro ɯsi caticōri, Espiritu Santore r̃uo ãmori m̃a? Macũjũ tujama m̃a manujare yujerã ejana. Mucana m̃re ãmi warã yirãji, m̃re yujerona, yiyijũ Pedro isore.

¹⁰ Ito ĩ yirij̃ati, cojisiti cō quedicoyijijo iso c̃ni. Sãja wacōri cōrore ti b̃jayijarã mamarã. Ito bajiri isore ãmi budi wacōri manujũ ñabojarũ tujũ yujeyijarã ĩna mucana. ¹¹ Jesure masirã ñarocōti, ito yicōri masa jeyaro, “Ito bajiyijũ”, yija t̃ocōri, b̃to gūiyijarã ĩna.

Jaje tiyamani ĩna ĩore gaye

¹² Iti r̃um̃ari Jesure masirã sīgũ r̃ayabeto sīgũ bajiro riti ɯsi caticōri, Dios ya wi t̃a, Pórtico de Salomón wame c̃tirijũ minijuasotiyijarã ĩna. Jerusalén gāna ĩna tiro riojo Dios ĩ masiro bajiro ĩ ejab̃arisena jaje tiyamani ĩoyijarã apóstol mesa. ¹³ Jesure masirãre queno r̃uc̃b̃uoyijarã Jerusalén gāna. Ito bajibojarocati Jesure masirã t̃a ware gūiyijarã ĩna. ¹⁴ Coriarã b̃to gūiyijarã, ito bajibojarocati jãjarã Jesús oca t̃uo ãmisãyijarã. Romia c̃ni, ɯm̃a c̃ni Jesús oca t̃uo ãmisãyijarã ĩna. Ito bajiri jãjarã b̃sa b̃jũ wayijarã Jesure masirã. ¹⁵ Tiyamani Pedro ĩ ĩogore t̃ocōri, cōrãre ma t̃a ĩna c̃ni jesari cumuro rãcati c̃uyijarã masa. Pedro ĩ r̃etaja tiana yirona, bocatiyijarã cōrã. Manire moaĩajaro yirona, bocatiyijarã ĩna ĩre. Manire ĩ moaĩabeja c̃ni, ĩ r̃um̃goti mani joe r̃etajaro yirona, bocatiyijarã. T̃udi cati ãmorã ĩre bocatiyijarã ĩna. ¹⁶ Jãjarã masa, Jerusalén t̃a gāna wija wayijarã Jerusalénjũ cōrãre ãmi warã. ĩna ya ɯsijũ r̃um̃ã sãñarãre c̃ni ãmi wayijarã. Cōbojana ñajediro tuja jedicoayijarã ĩna. Ito yicōri r̃um̃ã sãñabojana c̃ni r̃um̃ã budicoayijarã ĩja.

Apóstol mesare ĩna ɯsirio codere gaye

¹⁷ Iti t̃ocōri paia ɯjũ ito yicōri ĩ baba mesa saduceo gaye t̃uoĩarã b̃to ti tudiyijarã apóstol mesare. ¹⁸ Ito bajiri ñia roticōri Jerusalén ga wijũ, tubiara wijũ tubia rotiyijarã ĩna, apóstol mesare. ¹⁹ Tubia ecoana ĩna ñabojarocati iti ñamiti iti wijũ ángel goayijũ ĩnare. Ito bajiri sojeri janacōri ĩnare t̃ã ãmi wayijũ ĩ:

20 —Dios ya wiju wasa mua. Ito ejacõri masare gotiba, ña cani catitĩñare gaye ña bujatoni, yiyiju ángel ñare.

21 Ito bajiri busuri jiju, Dios ya wi sãjacõri masare riasoyijarã ña.

Ito bajiro ña riasoroca ricati paia ujũ ña baba mesa rãca Israel sita gãna ujarãre jiyijarã, minijuatoni. Ito yicõri, “Tubiara wiju ñarãji”, yirona apóstol mesare ña ãmitoni surarare cõayijarã ña. 22 Tubiara wiju ña ejaja, mañijarã ña. Ito tiboja, tũdi wacõri, ujarãre gotirã wayijarã surara:

23 —Tubiara wi queno soje biara wi ñaroca ejabojabu gua. Coderi masa cani itoti ñabojama. Ito bajibojarocati soje janacõri, gua tija, apóstol mesa mama, yiyijarã ña.

24 Iti oca tũocõri, paia ujũ ito yicõri Dios ya wi coderi masa ujũ, no yimena bujayijarã ña. Iti tũocõri, “¿No bajiro yirojada ña?” yiyijarã ña. 25 Ña bujatobiti ñaroca sigũ ejayiju ña tũ. Ado bajiro gotiyiju ña ñare:

—Tubiara wiju mua bia cũbojana, Dios ya wiju masare riasorã yama ña, yiyiju ña ñare.

26 Ito yija Dios ya wi coderi masa ujũ, ito yicõri ña ya moari masa rãca apóstol mesare ãmirã wayijarã ña. Bũto sũoro yimnati ãmi wayijarã ñare. “Masa jãjarã gãta reaborãji manire, mani sũoro yija”, yi tũo gãuirã sũoro yibisijarã ña. 27 Ñare ãmi wacõri, ujarã riojo ñare jidi rãgõyijarã ña. Ito yija paia ujũ ñare ticõri ado bajiro yiyiju ñare:

28 —Jesús gayere mua riasorisere, muare rẽobojacu gua. Ito yibojarocati Jerusalén gãna ñarocõreti masare riaso ucuyija mua. Ito bajiri sigũ ruyabeto masiama mua riaso ucurisere. “Jesús ña godare gaye ñare seti ña”, yiyija mua guare, yiyiju paia ujũ apóstol mesare.

29 Ito ña yija tũocõri, ado bajiro ña cũdiyijarã apóstol mesa.

—Diojuare cũdisũorũja mani, masare mani cũdiroto rioju. Dios rotiriseju ñasa masa rotirise rẽtoro, yiyiju Pedro ña baba mesa rãca. 30 Jesús yucutẽoju mua sãa rotirũreti, Dios macana tũdi ña catiroca yĩni. Ña Dioti ñami, jane mejeju mani ñicũsabatia ña rũcũbuogoru. 31 Dios ãmacũju ña ñacõri, Jesure jĩni. Ito bajiri ña ya riojocadũja, rũcũbuoraju rujiguũji Jesús adocãta. Jesús mani Uju ñarocu, ito yicõri ñeñaro mani yirise waja yi ñisirocure cũni Dios. Mani Israel gãna ñeñaro mani yirise jidicãtoni, ito yicõri, “Jesús ñeñaro ya yirise itire ãcabojoya”, mani yi senitoni cũni Dios Jesure. 32 Espiritu Santo sãñagoana gua ñajare, ña sũoriti Dios ña jeyaro yigorere gotia gua. No Dios ña yiro bajiro cũdigũ, Espiritu Santo ña sãgũ yiguũji Dios, yiyiju Pedro ujarãre.

33 Pedro ito ña yija tũocõri, bũto junisiniyijarã ña. Ito yicõri Pedro mesare sãa ãmoyijarã ña. 34 Ujarã rãca sigũ fariseo gaye tũoĩagũ ñayiju ña. Gamaliel wame cutigũ, judio masa ña rotirise

riasori masu ñayiju ĩ. Masa ruje rūcubuooyijarã ĩre. Gãjerã ujarã rãca busirocu wumu rūgũcõri, Pedro mesare bucõa rotiyiju Gamaliel. ³⁵ Ito yija ado bajiro busiyiju ĩ baba mesa ujarãre:

—Queno tuoya yu ñarã mua. Āna masare mua yi āmorisere, queno tuoĩaña mua. ³⁶ ¿Teudas ĩ yigorere ācabojati mua? Nocõ rodori mejeti rēta, “Ñasagu ña yu”, ĩ yija bero. Iti oca tuocõri, “Riti bajiroja”, yirona cuatro cientocõ ãmua suyabojayijarã Teudas ñabojarare. Ito bero yoa busari gãjerã ĩre sãacõyijarã. Ito bajiri ĩre suyabojana ĩna āmoroti batacoayijarã. ĩ riasobojare cuni jedicoayiju. ³⁷ Ito bero mucana masare ĩna cõari ramari Galilea gagu, Judas wame cutigu ñayiju. ĩre cuni ĩ busirise tuocõri masa jãjarã suyabojayijarã. Ito bero ĩre sãacõyijarã gãjerã. Ito yija ĩre suyabojana ĩna āmoroti batacoayijarã ĩna. ³⁸ Ito bajiri muare gotia yu. Usirioro yibesa ānare. ĩna āmoro wacõato. ĩna riasorise gaye masa ye iti ñaja jedicoaro yiroja. ³⁹ Dios ye ĩna riasojama, no yicõri camota masimenaji mua. Queno tuoĩaña mua Dios rãca mua ñeñame yirona, yiyiju Gamaliel, ĩ baba mesa ujarãre. Ito bajiro ĩ yija tuocõri, “Ri ya mu”, yiyijarã ĩna.

⁴⁰ Ito yija Pedro mesare jisõyijarã ĩna mucana. Ito yicõri ĩnare baje rotiyijarã ĩna. Ito yicõri Jesús gaye busirere ĩnare rēoyijarã ĩna. Ito yija ĩnare jidicãyijarã. ⁴¹ Godoti wanu budiyijarã Pedro mesa ujarã tu ñabojana. “Jesús oca gotitoni Dios ĩ manire cõja quenasacõa, quenabeto mani tõbujabojarocati”, yiyijarã Pedro mesa. ⁴² Ujarã ĩna Jesús gaye ĩna rēobojarocati masare riaso jidicãbisijarã ĩna Pedro mesa. Dios ya wiju Jesucristo gaye masare riasoyijarã ĩna. Ito yicõri masa ya wiriju cuni riasoyijarã ĩna.

6

Jua āmojeno ejabuari masare ĩna cõre gaye

¹ Iti rodoriti Jesure masirã jãjarã busa buju wayijarã. Griego oca busirãjua, Hebreo oca busirãre busitusuooyijarã. Griego oca busirãjua, ado bajiro busituyijarã Hebreo oca busirãre: “Co rumu ruayabeto mua bare batobojaja, corocõ batobea mua. Mua rãca gãna wajeagoana romiare riti jairo ĩsia mua. Gua rãca gãna wajeagoanareama queno ĩsibea mua”, yiyijarã ĩna. ² Ito bajiro ĩna gãmeri busituja tuocõri, Jesure masirã ñarocõreti miojuyijarã apóstol mesa:

—Dios oca gua riasorise jidicã masibea gua. Guareama gua riasorisejua ña, naju batore gaye rētoro ñasarise. ³ Ito bajiri jua āmojeno masa cõrjarãji mua guare ejabuarona. Ado bajirãre ãmuare beserjarãji mua. Queno tuoĩarã, queno rūcubuoana, ito yicõri Espiritu Santore queno cudirã, mua beseja quena. Ito

bajiräre guare ejabuarona cūrjarāji mua. ⁴ Guama ado bajiro yisotirā yirāji. Diore riti busisotirā yirāji, ito yicōri masare riasorā yirāji guama, yiyijarā apóstol mesa ito ñaräre.

⁵ Ito bajiro apóstol mesa ña busija tucōri, sīgū bajiro riti tuoña jedyijarā ña, Jesure masirā. Ito yicōri sīgūre beseyijarā ña. “Esteban ñi ñami Jesure queno tuorūncōri Espiritu Santore queno cudigu”, yi tuoñacōri ñre beseyijarā ña. Ito yicōri Esteban bajiro tuoñaräre cūni beseyijarā ña. Adocō ñayijarā ña Esteban baba mesa: Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, ito yicōri Antioquía gagū Nicolás. Judio masu meje ñabojaguti ña queti ocare rucubhogu ñayiju ñi. Itocō ñayijarā bare batotoni ña cūana. ⁶ Ito bajiro ñnare bese tucōri, “Ána ñama iti masa, gua cūrona”, yiyijarā Jesure masirā, apóstol mesare. Ito yicōri ña joe āmo moa jeocōri Diore busiyijarā apóstol mesa, quenaro Dios ñnare ejabatoni.

⁷ Masa jājarā busa tuo wayijarā Dios ocare. Ito yiroca riti Jerusalénju Jesure masirā jājarā busa buju wayijarā. Ito yija Paia masa cūni jājarā Jesús ocare queno tuorūnyijarā.

Estebanre ña ñiare gaye

⁸ Estebanre queno yiyiju Dios. Ito yicōri ñi masirisere Estebanre jidicāyiju. Ito bajiri Esteban tiyamani ruje ñoyiju masa tiro riojo. ⁹ Ito yija co rumu Esteban rāca gāmeri tuoña busiyijarā coriarā. Minijuara wiju wasotirā ñayijarā ña. Moa ñsiri masa ñagoana ya wi wame cutiyiju iti wi. Moa ñsiri masa ñagoana co cuto gāna meje ñayijarā ña. Cirene gāna, Alejandro gāna, ito yicōri Cilicia sita gāna, ito yicōri Asia sita gāna ñayijarā ña. ña ruje tuoña busiyijarā Esteban rāca. ¹⁰ Ito bajibojarocati Estebanjuama queno busi masiyiju, Espiritu Santo queno ñre ñi ejabuarare. Ito bajiri busi rētocū masibisijarā ña, ñre busibojana. ¹¹ Ito bajiri busi masibiticōri, gājeräre niyeru ñsiyijarā ña, Estebanre ña oca menitoni. “Diore cūni, Moisésre cūni quenabeto busituami Esteban”, yi tuo gotiyijarā ña gājeräre, niyeru boca āmianajua. ¹² ña ruore ocare tuorūncōri, cuto gāna Estebanre ruje junisiniyijarā. Iti tuo junisinicōri bucūrā ito yicōri judio masa rotirise riasori masa cūni Estebanre ñayijarā, uju tu āmi warona. ¹³ Estebanre uju tu ña āmi ejaroca niyeru boca āmigoana ado bajiro tuo gotiyijarā:

—Coji meje Esteban Dios ya wire ñ busituja, ito yicōri Moisés ñ rotirisere ñ busituja tuocu gua, yiyijarā ña. ¹⁴ Ito yicōri Esteban ado bajiro ñ busija tuocu gua. “Jesús Nazaret gagū Dios ya wire jana batecōgū yiguñi, ito yicōri Moisés ñ rotire mani usi cutibojarise, itire cūni cōacōgū yiguñi”, ito bajiro Esteban ñ yija tuocu gua, yi tuo gotiyijarā ña.

¹⁵ Ito yija ujarã tisayijarã Estebanre. Ìre ìna tija, rio yori rio ñayijũ. Dios ñaro gagũ ángel rio robo bajiro bajiyijũ.

7

Seti ma yũre, Esteban ì yire gaye

¹ Ito yija paia ujũ ado bajiro seniñayijũ Estebanre:

—¿Riti ñati mũ ito yire? yiyijũ Estebanre.

² Ito ì yija tũocõri, cũdiyijũ Esteban:

—Yũ ñarã tũoya mũa. Jane mejeju Dios oca goayijũ mani ñicũ Abraham ñayorũre. Mesopotamia ì ñarocaju rẽtoro masigũ Dios oca ruyuyijũ, Haránju ì waroto riojuaju. ³ Ado bajiro ruyuyijũ Dios oca: “Mũ ya sitare wagoya, ito yicõri mũ ñarãre cuni wagoya, gaje sitaju yũ mũre cũrotoju”, yiyijũ Dios mani ñicũ ñayorũre. ⁴ Ito yija, Dios ito bajiro ì yija tũocõri, Caldea sitare wagoyijũ ì. Ito yicõri Haránju ñagũ wayijũ. Itoju Haránju ìna ñaroca mani ñicũ jacũ ñayorũ itoju godagoyijũ ìre. Ito bero adoju mani ya sitaju Abraham ì ñatoni ìre cõañi Dios. ⁵ “Adi sitaju ñaña”, yibojaguti, “Jabeto adi ña mũ ya sita”, yibisĩ Dios ìre. Ito bajiri, “Adi ña yũ ya sita”, yi masibisijũ Abraham. Cojisiti ado robo, bajiro yiroja yiari goticãñi Dios Abrahamre. “Iti sita mũre ìsicũja yũ. Mũ godagoja bero mũ janerãbatia ya sita ñaro yiroja iti”, yiyijũ Dios Abrahamre, rĩa macũ ì ñarocaju maji. ⁶ Iti wato gaje gotiyijũ Dios Abrahamre. “Ìja co rũmũ adi sitare wagorã yirãji mũ janerãbatia. Ito bajiri adi sitare wagocõri gãjerã ya sitaju ñabojarã yirãji mũ janerãbatia. Gãjerãre moa ìsiri masa ñarã yirãji ìna. Gãjerã quenabeto ìna tũbujaroca yirã yirãji. Yoari sīgũ masucõ masacõ rodori itire tũoĩarã yirãji ìna. ⁷ Ito bajibojarocati mũ janerãbatiare ñeñaro yirãre quenabeto ìna tũbujaroca yigũ yigũja yũ cuni. Iti cutore wagocõri adi sitaju tũdi ejarã yirãji mũcana. Adoju ñacõri yũre rũcũbuorã yirãji”, yiyijũ Dios, mani ñicũ Abraham ñayorũre. ⁸ Ado bajiro rotiyijũ Dios Abrahamre: “Yũ mũre gotire mũ tũo masija, ‘Dios yagũ ñagũ yiguĩji ãni’, yirocũ mũ macũ ñarocũre pĩ gaja wirotũ tagũ yigũja mũ”, yiyijũ Dios Abrahamre. Ito bajiri ì macũ Isaac ì rujearoca uĩa ãmojeno rũmũri bero ìre wirotũ tayijũ. Ito bajiri Isaac, Jacobre ì macũ cutija wirotũ tayijũ. Jacob cuni ito bajiroti yiyijũ ì rĩare mani ñicũsabatia ñayoanare. Jua dũjamocõ jua gũbojeno ñarã ñayijarã ìna. Ado bajiro yiñi mani ñicũsabatia ñayoana, yiyijũ Esteban ujarãre.

⁹ Mani ñicũsabatia ñayoana, Jacob rĩa rãca José wame cutigũ ñayijũ. Josére ruje ti tudiyijarã ì rĩjorũ mesa. Ito bajiri ìna ocabaji ñabojarũreti gãjerã masare ìsicõri waja seniyijarã ìna. Ito bero ìre bũjacõri, Egiptojũ ìre ãmi wayijarã ìna. Ito ìna yibojarocati Dios queno tirũnyijũ ìre. ¹⁰ José quenabeto ì tũbujarocati Dios queno ejabũayijũ ìre. Egipto gagũ ujũ,

Faraón wame cutigu Josére jiyijü. Uju Faraón i tiro riojo queno tuoïare gaye jidicâyijü Dios Josére. Faraón Josére i baba bujatonu queno ejabuayijü Dios. Ito bajiri Faraón ado bajiro gotiyijü Josére: “Yure ejabuari masu ñasagu ñagü ya mü. Egipto gâna ñarocõreti mü rotire ämoa yu. Ito yicõri yu ya wi gânare cuni mü rotire ämoa yu”, yiyijü Faraón Josére.

11 Iti rodoriti Egipto sitaju bare jedicoayijü. Ito yicõri Canaán sita cuni jedicoayijü. Masa ruje ñio jogayijarã. Ito yicõri quenabeto tõbujayijarã ñna. Mani ñicusabatia no õno bare buja masibisï ñna. 12 Ito bajiri mani ñicu ñayoru Jacob, “Egiptojü bare seore ñayijü”, yija tuocõri, i rïare cõayijü ñna bare waja yirã watoni. 13 Egiptojü bare ämirã ejayijarã ñna maji. Bare iti jedija itojuti mucana ämirã wayijarã ñna. Mucana tãdi ñna ejaroca ado bajiro gotiyijü José ñnare: “Yure ti masibea müa. Müa ocabajiti ña yu”, yiyijü José ñnare. Ito bajiro José i yija tuocõri, gãjerã i ñarã ñnare gayere tuo bujayijü Faraón. 14 Ito yija José i ñarã ñarocõreti ito yicõri i jacure cuni ji rotiyijü Egiptojü ñna ñatoni. Udiarã masacõ gãji ye co duja gubocõ ñarã ñayijarã ñna, i ñarã. 15 Ito bajiro bajijare Egiptojü ñagü wayijü Jacob. Egiptojü yoari ñacõri itojü godacoayijü Jacob. Ito yicõri i rïa ñana, mani ñicusabatia ñayoana godaïni itojuti. 16 Egiptojü ñna cõbojarocati ito gâna Siquemjü yujerã wayijarã. Siquemjü ämi ejacõri, mani ñicu Abraham ñayoru, Hamor rïare masari cuma goje i gãmecarajure yujeyijarã ñna.

17 Mani ñicusabatia ñayoana, Egipto sitaju jãjarã masa bujari cuti ñayijarã. Ito ñna baji ñaroca riti jabeto ruayayijü ñnare Dios Canaán wame cutiri sita ñsiroto, “Mü janerãbatiare sita ñsigü yigüja yu”, yi Abraham ñayorure Dios i goticãdo bajiroti. 18 Iti rodoriti gãji ujü Egiptojü rotisuoayijü. José mesa mani ñicusabatia ñayoanare rucubuoogu meje ñayijü i. 19 I ujuti mani ñicusabatia ñayoanare ruoïni. Ito yicõri quenabeto yiyijü. Mame joearã rïacare cõa rotiyijü i. 20 Iti rodoti rujeayijü Moisés cuni. Dios i tija quenagü ñayijü i macuacã. Iti sita ujü i rotire masibojagoti Moisés jaco udiarã umacañicõti rucõ ñayijo ñre. 21 Macuacãre yeyo masibiti wacoti, iso macure maibojagoti, ujü i rotiado bajiroti ñre cõabojayijo iso. Ito iso yija bero ujü Egipto gagü maco ñre ti bujacõri, ñre masoyijo iso macu robo bajiro. 22 Ito bajiri ujü maco rãca ñagü riti Egipto gâna ñna masirisere queno riasotiyijü i, Moisés. I busija, tuo masire rãca busiyijü i. Ito yicõri ñnasarisere moa quenoyijü.

23 Moisés jëarã masacõ rodori tujagu, “Ado bajiro bajicuja yu”, yi tuoïayijü i. “Yu ñarãre tigu wacuja yu, no bajiro ñna ñaja”, yi tuoïayijü. 24 ñna tu i ejaroca, mani yagure, Egipto gagü i bajeja tiyijü, Moisés ñayoru. Ito bajija ticõri, ñre gãme ñsiyijü. Ito yicõri ñre sïa ruyuriocõyijü Moisésjüa. 25 “Egipto

sitaju gware bucōa ejabuarocu cūyijari Dios, yare yi masirāji yu ñarā”, yi t̄oŋabojayiju Moisés. Ito bajiro ĩ t̄oŋabobarocati, ĩre bajiro meje t̄oŋayijarā ĩna. ²⁶ Gaje ramu mucana mani ñarāre ti quenogū wayiju Moisés. Ito eJacōri ĩna comasiti ĩna gāmeri jaroca eJayiju ĩ. ĩnare oca queno āmoyiju ĩ. Ito bajiri ado bajiro ĩnare busibojayiju ĩ maji: “Adojua t̄oŋoya. ¿No yija comasi ñabobarāti gāmeri jati mua?” yiyiju Moisés ĩnare. ²⁷ Sīgū ĩ babare jagu, ito bajiro Moisés ĩ busija t̄ocōri, junisinigū Moisésre tucōayiju. “¿Ñimu gwa ūju ñarocure cūcati mure? ²⁸ ¿Ñamica mu Egipto gagure mu s̄iado bajiro yare s̄iarocu yati mu?” yiyiju ĩ Moisésre. ²⁹ Iti t̄o ucacōri, gūigu rudi wayiju Moisés. “Yu s̄iare gaye Egipto gānare gotirā yirāji”, yi t̄oŋayiju Moisés. Ito bajiri Madián wame cutiri sitaju rudi wayiju ĩ, gaje masa ya sitaju. Itoju manojō bajacōri j̄arā r̄ia cutiyiju ĩ.

³⁰ J̄arā masacō rodori bero, co ramu wa ucugu wayiju Moisés. Sinaí wame cutiricu gūtagū judoju, yucu manojō wa ucugu wayiju Moisés. Ito yija ĩ t̄u rujatutu jea ūju r̄ugōri tutu robo bajiro wato Dios ñaro gagu ángel goayiju ĩre. ³¹ Itire ticōri ucayiju Moisés. Queno tisarocu ito t̄u ĩ waroca Dios oca ruuyujū: ³² “Yu ña Dios. Mu ñicusabatia Abraham, Isaac, Jacob cuni yare r̄ucub̄ocā”, yiyiju Dios Moisésre. Iti oca t̄ocōri gūigu n̄uŋoyiju Moisés. Ito bajiri iti tuture ti queotu āmobisiju ĩ. ³³ Ito yija mucana t̄adi busi remoyiju Dios: “Ado jacajuti ña yu. Mu t̄uti ña yu. Ito bajiri mu ya guboco ruacōña mu. Ito bajiro yicōri yare r̄ucub̄ogū yigujā mu. ³⁴ Yu ya masa Egiptojū quenabeto ĩna t̄obujaja ticu yu. Ito yicōri ĩna awasāja t̄ocu yu. Ito bajiri Egipto gānare ĩna camotaditoni ĩnare ejabuagu wadibu yu. Wasa Egiptojū, yu mure t̄adi wa rotia yu”, yiñi Dios Moisésre gotigu, yiyiju Esteban ūjarāre.

³⁵ ĩ Moisés̄ti ñami, mani ñicusabatia ĩna t̄o āmobituru. “¿Ñimu gwa ūju ñarocure cūcati mure?” yiyijarā mani ñicusabatia Moisésre. Ito bajibobarocati Dioti ĩre j̄adacōañi ĩna masa t̄aju ĩna ūju robo bajiro ñarocure. Mani ñicusabatia Egiptojure ĩna budigotoni ejabuarocure cūñi Dios Moisésre. Ángelna suoriti ito bajiro gotiyiju Dios Moisésre, rujatutujana ĩre goaĭocōri. ³⁶ Moisés̄ti mani ñicusabatia ñayoanare Egipto sitaju ĩnare ūmatā wayiju ĩ. Egiptojū tiyamani yi ūoyiju Moisés, ito yicōri riaca jajosa Ide Sūarise wame cutirisa t̄animaju cuni ūoyiju ĩ. Ito bajiri yucu manojō ñagū cuni, j̄arā masacō rodori ñagū tiyamani ūoyiju Moisés. ³⁷ Moisés̄ti ñami mani ñicusabatia ñayoanare gotiru: “Mani Jacu Dios yare ĩ cōado bajiroti, gāji ĩ oca gotirocure cōagū yiguñji. Dios ĩ cōarocu mani comasiti ñagū yiguñji. Yiro bajiroti cudiba mua ĩre”, yiyiju Moisés mani ñicusabatia ñayoanare. ³⁸ ĩ Moisés̄ti mani ñarā r̄aca gūtagū

judoju Sinaí wame cutiricu judoju minijuañi yucu manojū. Ito yija ī sīgūti gūtagūju mūja wayijū. Itoju ī mūja ejaroca Dios ñaro gagū, ángel ĩre būsuyijū. Ito yicōri Moisés mani ñicusabatia ñayoanare oca jedibitirotire gotiyijū. Ito bajiri ī gotiado bajiroti ejayija manire cūni.

³⁹ 'Mani ñicusabatia ñayoana, Moisésre ñaro bajiroti cūdibitiyoñi. ĩre tujamena Egiptoju tūdi wa āmoyijarā ĩna. ⁴⁰ Ito yicōri Moisés gūtagū joeju ī ñaroca riti, ī rĭjorū Aarón wame cutigure ado bajiro gotiyijarā ĩna: “¿Noju ñati mū ocabaji? Egipto sitaju gūa ñaroca gūare bubojacacūre mū ocabajire masibe a gūa ĩja. Ito bajiri gūare gūa ũju ñaroti, gūa rūcūbūoroti gūare meni ĩsiña. Iti gūa rūcoja, gūa wa āmoro riojo ĩo waroja iti”, yiyijarā ĩna Aarón ñayorūre. ⁴¹ Ito yija wescu macūacā robo bajigū meni rujeoyijarā ĩna. Ito yicōri waibūcūrā sĭa ĩsiyijarā ĩna, ĩna meni rujeorūre yari. Ito yicōri basa meni jeobūayijarā ĩna, ĩna menirū wescu macū bajigure rūcūbūorā. ⁴² Ito bajiro ĩna yija ticōri, ĩnare jidicācōyijū Dios. ĩna āmoro robo ĩna yī āmojare ĩnare camotabisijū Dios. Ito bajiri ñocōa, ũmacañi, ñami gagūre cūni rūcūbūoyijarā ĩna. Diore goti ĩsiri masū Amós ñayorū ĩ ucare ado bajiro gotia:

Israel sita gāna tūoya mūa. Mūa waibūcūrā, mūa sĭare yūre rūcūbūorā meje sĭacu mūa, jūarā masacō rodori yucu manojū mūa ñare.

⁴³ Yūre rūcūbūomenati mūa ya āmonati mūa meni rujeorūreti rūcūbūocū mūa. Jaibiti wiacā menicōri, iti wi totijū Moloc wame cutigū sācōri gajasoticū mūa. Ito yicōri ñocōa robo bajigū mūa meni rujeorūre, Refán wame cutigure rūcūbūocū mūa. “Āna ñama mani rūcūbūorā ito yicōri mani ũjarā”, yibojacu mūa. “Ito bajiri Babilonia sōjūaju mūare cōagū ya yū”, yiyijū Dios ĩnare. Ado bajiro bajiatoja iti, Dios ĩ yirere ucañi Amós ñayorū, yiyijū Esteban ũjarāre gotigū.

⁴⁴ Mūcana tūdi būsī remoyijū Esteban ũjarāre:

—Mani ñicusabatia yucu manojū ĩna waja Dios ya wire menirotire saya webūtirise āmi wayijarā ĩna. Iti wijū Dios ĩ rotirise ucaraga gūtagāri seoyijarā ĩna. Moisésna sūoriti wiri rujeayijū iti. Moisés ĩ cāiroju Dios ĩ gotiado bajiroti, iti wire moa rujeoyijarā ĩna. No ĩna waroju iti wire āmi wayijarā ĩna. ⁴⁵ Moisés ĩ godaja bero Josué wame cutigū ĩre wasoayijū. Iti wire āmicōri Canaán wame cutiri sitaju wayijarā ĩna. Canaán wame cutiri sitaju gaje masa ñayijarā. Ito bajiri Dios ejabūayijū mani ñicusabatiare. Iti cūto ñanare bucōa jeocōyijū Dios. Mani ñicu ñayorū David, ĩ catija ñayijū iti wi maji, saya webūtirisena ĩna menira wi. ⁴⁶ Queno yiyijū Dios, mani ñicusabatia ũju David ñayorūre. ĩre būto wanūyijū Dios. Ito bajiri ado bajiro

yiyijü David ñayoru Diore: “Yu ñicu Jacob ñayoru queno mure rücbuhoñi. Yu cüni queno mure rücbuhoa. Ito bajiri wi queno buti quenari wi meni İsi ämoa yu. Yure meni rotiya mü”, yiyijü David, Diore büsigü. Ito İ yibojarocati wi meni rotibisijü Dios İre. ⁴⁷ “David İ macü Salomónjüa Diore wi meni İsiyijü İja”, yiyijü Esteban, ujaräre gotigü. ⁴⁸ Ito bajibojarocati rëtoro ñasagü Dios, masa İna menira wi meje ñaguİji Dios. Jane mejeju sigü Diore goti İsiri masü, Dios oca tucöri ado bajiro ucañi:

⁴⁹ Ümacüju ñabojaguti macärucüro jeyaro üjü ña yu. Wi müa meni İsibojaja ña masibicüja yu. Wi ñagü meje ña yu.

⁵⁰ Yuti ña jeyaro rujeocacü. Ito bajiro gotiñi Dios, yiyijü Esteban ujaräre gotigü.

⁵¹ Dios oca queno cüdibea müa. Dios oca tuo ämobe müa. Jesure masimena robo bajiro üsi cutia müa. Mani ñicüsatia bajiroti Espiritu Santore cüdi ämobe müa cüni. ⁵² Mani ñicüsatia ñayoana queno yibisİ Diore goti İsiri masare. Ito yicöri Cristo ñeñaro yibicü, İ ejaroti gayere gotiräre sıayoñi mani ñicüsatia. Ito yija canü büsati İ ejaroca İre İna sıatoni gäjeräre İsiyija müa. ⁵³ Dios İ rotirise queno cüdibea müa, ängel mesa queno cüdire gaye müare İna jidicäbojarocati, yiyijü Esteban ujaräre.

Estebanre İna sıare gaye

⁵⁴ İti tucöri, yaire bajiro guji İoyjarä İna, Estebanre buto junisinirä ñari. ⁵⁵ Ito bajiro İna yibojarocati Espiritu Santo ñayijü Esteban räca. Esteban İ ti müoja Dios İ yorise ruyuyijü. Dios ya riojocadüja rücbuhoarajü, Jesús İ rügöja tiyijü Esteban. ⁵⁶ İto yija ado bajiro büsiyijü Esteban ujaräre:

—Tite müa cüni. Macärucüro soje janacoajü. Masa Rİjorü, Dios ya riojocadüja ñami, yiyijü Esteban.

⁵⁷ Mücana tüdi İ büsija, tuo ämomena İna ya gämo gojeri biayijarä İna. İna ñarocöti buto awasäcöri İre quedi wäyijarä İna. ⁵⁸ İto yicöri cuto söjüajü ämi wacöri, İre gäta reasüoyijarä İna. İto yicöri İna ya yutabujuri ruacücöri, Saulo wame cutigü İ tirünuroca riti, Estebanre reayijarä İna. ⁵⁹ İna gäta rearotototi, Jesure ado bajiro büsiyijü Esteban:

—Jesús, yu Üju yu ya üsire boca ämiña mü, yiyijü Esteban.

⁶⁰ İto bero rijomunigäna ñini rüjücöri, buto awasäyijü Esteban:

—Yure İna ñeñaro yirisere waja senibesa İnare, yiyijü Esteban Jesure.

İto bajiro büsi tucöri üsi jedicoayijü Esteban İja.

8

Jesure masiräre Saulo İ ñeñaro yi ämore gaye

1-3 Saulo ñna ya yutabujuri coderu, “queno Estebanre sñajaro”, yi tsoñayiju ñ cuni.

Coriarã judio masa Diore queno rucubhorã Estebanre yujeyjarã ñna. Ito yicõri ruje otijjarã ñna Estebanre. Iti rumuriti Jesure masirãre Jerusalénju ñeñaro yisoyijjarã iti cuto gãna. Gãjerã rêto busaro ñeñaro yiyiju Saulo, Jesure masirãre. Co wi ruyabeto ñnare ãma wayiju ñ. Ñ bñjaro bajiroti ãmua, romiare cuni ñnare ñia ãmi budi wacõri tubiayiju ñ. Ito bajiri ñarocõti Jesure masirã apõstol mesa rãca ñabojarã rudi wayijjarã Judea sitaju, ito yicõri Samaria sitaju cuni. Apõstol mesama Jerusalénti ñacõayijjarã ñna.

Samaria sita gãnare Jesús oca ñna gotire gaye

4 Jerusalén gãna rudi wana ñabojarãti gajeroju ejacõri Jesús oca quenarise gaye riasoyijjarã ñna. 5 Sīgũ Jerusalén gagu rudi waru Felipe wame cutiyiju. Ñ Samaria sita cutoju wayiju. Ito ejacõri: “Jesús ñami Cristo Dios ñ cõaru”, yiyiju Felipe masare. 6 Masa jãjarã minijuayijjarã Felipe tũju ñre tuorona. Ito yicõri, tiyamani ñ ñoja tiyijjarã ñna. Ito bajiri ñ busirisere queno tsoyijjarã ñna. 7 Jãjarãre ñna ya usiju rãmua sãñarãre bucõayiju Felipe. Ñ ito yija masa usiju rãmua sãñabojarã awasã budiyijjarã ñna. Jãjarã ruduanare yisoyiju ñ. Ito yicõri rujayuriri warãre cuni quenoyiju ñ. 8 Ito bajiri iti cuto gãna masa queno wanu quena ñayijjarã ñna.

9-11 Iti cutoju sīgũ Simón wame cutigu ñayiju. Co rodo meje ñ masirise ñoyiju ñ cumu ñari. Tiyamani ñ ñojare ti ucayijjarã iti cuto gãna. “Yu ña ãmugũ ñasagu”, yiyiju ñ ñnare. Masa sīgũ ruyabeto ñre tuorũnyijjarã. Bucurã, rñaca cuni queno tuorũnyijjarã ñre:

—Dios robo bajiroti masiami ãni. Dios ñ cõaru ñaguñi ãni, yiyijjarã masa. 12 Ito ñna yibojarocati Felipeama Jesucristo oca quenarise gaye masare gotiyiju. “Masa jeyaro Uju ñami Dios”, yire oca masare gotiyiju Felipe. Ito bajiro ñ gotija tuorũncõri, idé gu rotiyijjarã ãmua, romia cuni. 13 Simón cuni, cumu ñabojaguti, Jesús oca quenarise gayere tuorũnyiju. Ito yicõri idé gu rotiyiju ñ cuni. Ito yija Felipe rãca baba cutisoyiju ñ. Ito yicõri Felipe ñ tiyamani ñ ñojare ti ucayiju Simón.

14 Apõstol mesa Jerusalénju ñacõri, “Samaria sita gãna jãjarã Dios oca tuorũnyijjarã ñna”, yire gaye tsoyijjarã ñna. Ito bajiri Samariaju jũarã cõayijjarã ñna, Pedro ito yicõri Juanre. 15 Samariaju ejacõri Diore busiyijjarã ñna, mame Jesure boca ãmirãre Espiritu Santo ñ quedi sãjatoni. 16 Idé guana ñabojarocati ñna ya usiju Espiritu Santo mañiju maji. Ito bajiri, ñnare Espiritu Santo queo sãjaro yirona, Diore busiyijjarã ñna. 17 Ito yicõri mame Jesure masirãre Pedro mesa ñna ya ãmona moa jeoyijjarã

Diore basirã. Ìna ito yirocajati Espíritu Santo quedi sãjayijũ Ìnare.

¹⁸ Pedro mesa Jesure masirãre Ìna ya ãmo moa jeorocati Espíritu Santo quedi sãjaja tiyijũ Simón, cumu ñagorũ. Ito bajiri iti ticõri Ìnare niyeru Ìsi ãmogũ, ¹⁹ ado bajiro yiyijũ Simón:

—Ìmo. Gãjerãre yũ moa jeoroca Espíritu Santo sãjare ãmoa yũ canĩ, yiyijũ Simón, Pedro mesare.

²⁰ Ito Ì yija tũocõri, ado bajiro cãdiyijũ Pedro Ìre:

—Dios Ì waja mano Ìsirisere, waja gãmere ñaroja, ¿yire masiati mũ? Ito bajiro mũ tũõĩare waja, mũ ya niyeru rãca godacoagũ yigũja mũ, yiyijũ Pedro Simónre. ²¹ Dios Ì tiro riojo queno tũõĩagũ meje ña mũ. Ito bajiri gũa rãca mũ moariseoni meje ña iti. ²²⁻²³ Mũ tũõĩarisere ti masia yũ. Bũto uoa mũ, yũ tija. Ñeñaro yi jaigũ ña mũ. Ito bajiri mũ ñeñaro yirisere jidicã masibea mũ. Ñeñaro mũ tũõĩarisere, itocõ jidicãña mũ. Ito yicõri mani Ujũre seniña mũ ñeñaro tũõĩarisere Ì ãcabojotoni, yiyijũ Pedro Simónre.

²⁴ Ito Ì yija tũocõri, ado bajiro cãdiyijũ Simón:

—Mani Ujũre bũsiya mũa yũre yiari. “Ito bajiro bajigũ yigũja mũ”, mũ yirise yũre rẽtare ãmobeaa yũ, yiyijũ Simón, Pedro mesare.

²⁵ Ito yija bero Pedro mesa Jesure Ìna tigare gaye iti cuto gãnare gotiyijarã. Ito yicõri Jesús oca quenarise riasoyijarã Ìna. Masare riaso tũocõri, “Jerusalénjũ tũdi wana mani”, yi tũõĩayijarã Ìna. Tũdi warã, Samaria sita cãtori gãnare Jesús oca quenarise riaso rẽta wayijarã Ìna.

Etiopía gagũre Felipe Ì idé gure gaye

²⁶ Felipereama ado bajiro gotiyijũ Dios ñaro gagũ ángel:

—Jerusalénjũ wasa. Ito ejacõri Gaza wame cãtiri cuto ña wari ma roja waja mũ. Yucũ mano rẽtari ma ña iti ma, yiyijũ Felipere. ²⁷ Ito bajiri Felipe josari mejeti wacoayijũ, ángel Ì gotiado bajiroti. Ma wacũjũ Etiopía gago ujore ejabũari masũ ñasagure ti bũjayijũ Felipe. Ì ujo ya niyeru coderi masũ ñayijũ Ì, Etiopía gagũ. Iti ñayijũ Ì moarise. Jerusalénjũ Diore rãcũbuo tũocõri tũdi wacũ ito tũjayijũ Ì, Etiopía gagũ. ²⁸ Cabaru Ì tũa waroca Ì ya tunuricorojũ Dios ocare ti sãñayijũ Ì. Diore goti Ìsiri masũ, Isaías ñayorũ Ì ucara tutire ti sãñayijũ Ì. ²⁹ Ito yija Ìre ti bũjaroca ado bajiro gotiyijũ Espíritu Santo Felipere:

—Ìre sũacõri, mũa corocõ wasa mũa, yiyijũ Espíritu Santo Felipere.

³⁰ Ito bajiri Felipe ùmaquedi wacõri Etiopía gagũre sũayijũ. Sũacõri, Isaías Diore goti Ìsiri masũ Ì ucare Ì ti bũsija, tũoyijũ Felipe:

—¿Ito mũ ti bũsirisere tũo masiati mũ? yiyijũ Felipe Etiopía gagũre.

³¹ —Sīgũ yũre gotigũ manija, ¿no bajiro tũo masigũjada yũ? yiyijũ ĩ Felipere. Ito yija, yũ tũ mũja wadicõri, ado rujigũ waya mũ, yiyijũ Etiopía gagũ. ³² Dios oca ĩ tirijũ ado bajiro bajiyijũ: Ovejare sĭarona ĩna ģmi waro bajiro ģmi warãji ĩna sĭgũ ģmũgũre. Ovejare joa suaroca ĩ oca mano robo bajiro oca maquĭji ĩ cũni ĩre ĩna ja ajebojarocati.

³³ Masa jãjarã riojo quenabeto bojorise tõbũjaguĭji ĩ. Nẽnarõ ĩ yibitibojarocati ĩre yiarĩ bũsi ĩsirocũ maquĭji. ĩ ñarã ĩnamasiti ĩre ĩna sĭaja, “ĩna ñama ĩ janerãbatia”, yĩ masia manõja, yĩ wãñayijũ Etiopía gagũ ĩ tira tuti.

³⁴ Ito yija ĩ tũ mũja sãjacõri rujiyijũ Felipe.

—Isaías ĩ ucare gaye yũre ti gotiya mũ. ¿ĩmasi gayeti ucayijari ĩ? ¿Gãji gayere tũoĩagũ ito bajiro ucayijarite ĩ? yiyijũ Etiopía gagũ Felipere.

³⁵ Ito yija iti tuti Isaías ĩ ucare gayere ĩre ti gotiyijũ Felipe. “Jesũs oca quenarise ña”, yirocũ Jesũs ocare goti jeoyijũ Felipe Etiopía gagũre. ³⁶ Warã riti ma tũ itajura ñarõju ejayijarã ĩna:

—Tite, ado ña ide. ¿Adocãta yũ mũre idé gu rotija quena ñati? yiyijũ Etiopía gagũ Felipere.

³⁷ —Dios Macũ ñami Jesũs, mũ yĩ tũoĩaja mũre idé gucũja yũ, yiyijũ Felipe ĩre.

—Dios Macũti ñami Jesucristo, ya yũ, yiyijũ Etiopía gagũ.

³⁸ Ito yija tunuricoro tuja quea roticõri, itajurajũ roja rũgũyijarã ĩna. Ito yicõri idé guyijũ Felipe Etiopía gagũre.

³⁹ Itajurajũ ĩna maja rũgũ waroca, ñajasaroti Espĩritu Santo ģmicoayijũ Felipere. Ito bajiri jũaji tibisijũ Etiopía gagũ ĩre. Ito bajibojarocati queno wanũ quena wayijũ Etiopía gagũ ĩ warõju. ⁴⁰ Felipere ģmicõri Azoto wame cũtiri cũtoju ĩ goaroca yiyijũ Espĩritu Santo. “¿Azotoju ñati yũ?” yĩ tũoĩayijũ Felipe. Azotoju ñacõri wayijũ ĩ. Co cũto rũyabeto Jesũs oca quenarise masare riaso ucuyijũ ĩ. Sũsari ĩja Cesarea wame cũtiri cũtoju ejayijũ Felipe.

9

Jesure Saulo ĩ tũorãnũsũore gaye
(Hch 22.6-16; 26.12-18)

¹ Jesure masirãre sĭa ģmogũju ĩnare bũto junisini tiyijũ Saulo. Ito bajiri paia ģjũre bũsigũ wayijũ ĩ. ² Damasco cũtoju mini-juara wirijũ Jesure masirãre ģmagũ sãjarocũ papera seniyyijũ Saulo paia ģjũre: “ĩnare yũ ti bũjaro bajiroti ģmũa, romiare cũni ĩnare Jerusalẽnũ tubiarocũ ģmi wacũja yũ”, yiyijũ Saulo, ģjũre. ³ Ma ĩ waroca riti Damasco cũtoju ĩ ejagũ wagũ yiroca, ñajasaroti macãrũcũro gaye busurise sĭatijijũ ĩre. ⁴ ĩre ito bajiro

sĩatirocati jacaju quedi queacoayiju Saulo. Ito yicõri ado bajiro oca ruyuyiju ãre:

—Saulo, Saulo, ¿no yija yure ñeñaro yi ãmoati mu? yi oca ruyuyiju ãmacãju.

⁵ Iti oca tãocõri ado bajiro seniĩayiju Saulo:

—¿Noju gagu yure busiati mu? yiyiju Saulo.

—Yuti ña Jesús, yure ñeñaro yirocu mu sãyaguti. Ito mu yirise mamasĩ ñeña bajiguti ya mu. Adocãta mamasiti jota mu jajuja, juniroja mure. Iti gaye bajiro ya mu yure ñeñaro mu yi ãmoja, yiyiju Jesús ãre.

⁶ Ito yija Saulo ã ya rujũ narãoguti:

—¿Ñe yu yire ãmoati mu? yiyiju ã Jesure.

—Wasa Damascoju. Ito mu ejaroca sãgũ mare: “Adi ña mu moaroti”, yigu yiguĩji mare, yiyiju Jesús Saulore.

⁷ Saulo rãca wana oca iti ruyubojarocati rujũre tibiticõri mano ucayijarã ãna. ⁸ Ito bero yoa busari wãmu rãgãcõri tirocu yibojayiju Saulo. Itocõti cajea macu ñacoayiju ã. Ito bajigũre ã baba mesa Damascoju ãre tãa wayijarã ãna. ⁹ Damascoju ejacõri udia rumãcõ ñayiju Saulo cajea tire meje, bare meje, ito yicõri idire mejeti.

¹⁰ Damasco wame cutiri cutojũ Jesure masigũ sãgũ ñayiju, Ananías wame cutigu. ã cãiroju ejacõri:

—¿Ñati Ananías mu? yiyiju Jesús ãre.

—Ado ña yu, yiyiju Ananías.

¹¹ Ito ã yija tãocõri, ado bajiro yiyiju mani Uju:

—Coji wasa riojo wame cutiri majũ. Itojũ Judas wame cutigu ya wi ejaqu yigũja mu. ¿Ado ñati Saulo, Tarso gagu? yiba mu ãre. Adocãta yure busigu yami ã. ¹² ã cãiroju mu ya rio ãomu yu ãre. Ito bajiri ã tu sãja ejacõri ãre moaãgũ yiguja mu, mucana tãdi ã cajea titoni. Ito bajirotire ã cãiroju ãomu yu Saulore. Ito bajiri coji ã tu wasa mu, yiyiju Jesús Ananíasre ã cãiroju.

¹³ Iti tãocõri ado bajiro yiyiju Ananías, Jesure busigu:

—Jaje oca tãoa yu ã ye. Mure masiarãre, Jerusalénju ñeñaro ã yigore, jaje oca ña ãre. ¹⁴ Ito yicõri paia ujarã ãna roti ñucaja ado ejañi Saulo. Ito bajiri mure rãcũborã guã ñajare, guare tubiarocu ado ejañi Saulo, yiyiju Ananías Jesure.

¹⁵ Ito yija Jesuãna ado bajiro gotiyiju Ananíasre:

—Yu oca masare riasorocure ãre cũmu yu. Ujarã, judio masa, ito yicõri judio masa meje ñarãre cuni riasogu yiguĩji Saulo. ¹⁶ Yure cudigu ñari jaje ã tãbũjaroca yirã yirãji gãjerã. ã tu coji wasa mu, yiyiju Jesús Ananíasre.

¹⁷ Ito ã yija tãocõri, wayiju ã ãja, Saulo tu wacu. Wijũ sãja ejacõri ã ya ãmona moaãyiju Ananías Saulore:

—Yure t̄oaya yu ocabaji mu. Mu wadiroca mare goāoruti yure c̄oami. Jesús mani Ūju, iti c̄oami yure, mucana t̄adi mu cajea titoni, ito yic̄ori Esp̄ritu Santo mu ya usiju i s̄ajatoni, yiyiju Ananías Saulore.

¹⁸ Ito i yirocati, wai r̄at̄u robo bajirise i ya cajeaju codo quediyyu Saulore. Ito bajijare mucana t̄adi tiyyu Saulo. Ito bajija tic̄ori, “Yure idé guya mu”, yiyiju Saulo Ananíasre. ¹⁹ Ito yija beroju bayiju Saulo mucana. Ito bajic̄oriju seoyiju i mucana. Ito bajiri Damascoju yoa busari ñayiju Saulo, Jesure masirã r̄aca.

Damasco c̄uto ḡanare Dios oca Saulo i gotis̄ore gaye

²⁰ Judio masa ñna minijuari wiju s̄aja wac̄ori, Jesús oca ñnare riasoyiju Saulo. “Dios Macu ñami Jesús”, yiyiju Saulo. ²¹ Ito i yija t̄oc̄ori, t̄o ucayijarã masa:

—¿Ñni Saulo Jerusalénju, Jesure masirãre s̄ari masu meje ñnati ñni? Ito yic̄ori, ¿Jesure masirãre ñiarocu meje adoju wadiyijari i? ¿Ñnare ñiac̄ori paia ujarãre isibiquijida i? yiyijarã masa.

²² Ito bajiro ñna t̄ōl̄abojarocati buto oca seoc̄ori, Dios oca gotiyiju Saulo. “Riti ya yu, Cristo iti ñami Dios i c̄ora”, yiyiju Saulo. Queno t̄o masire r̄aca i gotija, no bajiro c̄adi masibisijarã ñna, judio masa Damasco ḡana.

Judio masare Saulo i rudire gaye

²³ Damascoju, Saulo i ñaroca riti, “Ñre s̄araja mani”, yi t̄ōlayijarã judio masa. ²⁴ Ito bajiro ñna s̄a amora ñna cunija, itire masic̄oyiju Saulo. Ñamiri c̄uni, am̄ari c̄uni codeyijarã ñna c̄uto sojeri budirajari. Judio masa sojeri codeyijarã Saulore s̄arona. ²⁵ Ito bajiri Jesure t̄or̄un̄arã ñre ejabuayijarã ñna, i rudi watoni. C̄uto camotara c̄uni rijogodona jaja jibuna ñre s̄ac̄ori iti c̄uni gaje d̄ujaju ñre rujioc̄ayijarã ñna. Ñami ito bajiro ñna yi seoja rudiyiju i ñja.

Jerusalénju Saulo i ñnare gaye

²⁶ Ito bajijare Jerusalénju rudi wayiju i. Jerusalénju ejac̄ori, Jesure masirã r̄aca minijua amobojayiju i. “Jesure masiḡu meje ñaguji Saulo”, yi t̄ōlarã ñre güiyijarã ñna. ²⁷ Ito bajibojarocati, siḡu Bernabé wame c̄utiḡu, Saulore ejabuayiju. “Waya, apóstol mesare busito mani”, yiyiju Bernabé Saulore. Ñna t̄u ejac̄ori ado bajiro busiyiju Bernabé: “Ñni Saulore i ma waroca Jesús goāoyiju ñre. Ito yic̄ori ñre busiyiju Jesús. Damascoju masare güiari meje Jesús oca riasoñi Saulo”, yiyiju Bernabé apóstol mesare. ²⁸ Ito i yija t̄oc̄ori, Saulore boca amiyijarã ñna. Ito yija Jerusalénju tujac̄ori ñna r̄aca wa ucuyiju Saulo. Güiari mejeti Jerusalén ḡanare Jesús oca gotiyiju i. ²⁹ Judio masa ñabojarati griego oca busirãre ñna r̄aca t̄ōia busiyiju Saulo. Ito i yibojarocati Saulore ruje s̄are cunijijarã ñna. ³⁰ Iti oca t̄oc̄ori,

Jesure tʰorʉnʉrā Cesareaja Saulore āmi wayijarā. Itijuna, “Mu cutoju Tarsoju tʉdi wasa mu”, mare ina sīame yirocu, yiyijarā ina Saulore.

³¹ Iti rodoriti Judea sitaju, Samaria sitaju, ito yicōri Galilea sitaju cʉni ñeñarise tōbujabisijarā Jesure tʰorʉnʉrā. Inare ñeñaro yibisijarā gājerā. Ito bajiri Jesús oca riasocōri bʉto bʉsa oca sēoyijarā ina, Jesure tʰorʉnʉrā. Ire rūcʉbʉorā Diore queno cʉdiyijarā ina. Ito bajiri Espíritu Santo inare ejabʉaja jājarā bʉsa bʉju wayijarā ina, Jesure tʰorʉnʉrā.

Eneasre yisioire gaye

³² Sīgū Pedro wame cʉtigʉ, Jesure tʰorʉnʉrāre co cʉto rʉyabeto ti ucuyiju. Co rʉmʉ Lida wame cʉtiri cʉtoju, Jesure tʰorʉnʉrāre ti ucugʉ wayiju Pedro. ³³ Itoju ejacōri sīgū rudurʉ Eneas wame cʉtigʉre ti bʉjayiju ī. Rudurʉ ñari ũdia āmojeno rodori ī ya camaju jesasotiyiju Eneas. ³⁴ Ire ticōri ado bajiro yiyiju Pedro:

—Tʉoya Eneas mu. Mare quenocōami Jesucristo. Ito bajiri wʉmʉña. Ito yicōri mu ya cama āmi wasa mu, yiyiju Pedro ire.

Ito bajiro ī bʉsirocati, rudurʉ ñabojarʉ wʉmʉyiju Eneas ĩja. ³⁵ ĩ waja tiyijarā Lida gāna, Sarón gāna cʉni. Itire ticōri bʉcʉrā oca ina tʉoñarise jidicācōri, Jesure boca āmiyijarā ina.

Dorcas iso tʉdi catire gaye

³⁶ Sīgō Jope wame cʉtiri cʉto gago, Tabita wame cʉtigo Jesure tʰorʉnʉgō ñayijo iso. Griego ocanama, Dorcas wame cʉtigo ñayijo iso. Queno yigo ñayijo iso. Ito yicōri bojoro bʉjarāre queno ejabʉasotiyijo iso. ³⁷ Lidaju Pedro ĩ ñaroca riti, Jope cʉto gago cōcoayijo iso. Iso ñarā iso cōja ticōri, godarāre ina yisotiado bajiro iso ya rujure coeyijarā ina. Ito yicōri co tuti weca, co sānimʉ ricati isore cʉyijarā ina. ³⁸ Lida cʉto tuti ñayiju Jope cʉto. Ito bajiri Lida cʉtoju Pedro ĩ ñaja tʉocōri, jāarāre Pedrose ina jirā watoni cōayijarā Jesure tʰorʉnʉrā. Pedro tʉ ejacōri:

—Gʉa rāca coji waya, yiyijarā Jope gāna.

³⁹ Ito ina yija tʉocōri, ina rāca wayiju Pedro Jopeju. Itoju ejacōri Dorcas ñajaco ya ruju ñaroju ire āmi wayijarā ina. Jājarā manuju godagoana romia oti ñayijarā iso tʉ. Pedro ĩ ejaja ticōri, ĩ tʉ gāni bia rūgūyijarā manuju godagoana romia, ire bʉsirona. “Tite mu. Dorcas ñajaco iso godaroto riojʉa saya jaje jio ĩsicō gʉare”, yiyijarā ina romia Pedrose. ⁴⁰ Ito bajijare, “Macūju budi wasa maji”, yiyiju Pedro ina romiare. Ito yicōri rijomunigāna ñini rūjūcōri Diore bʉsiyiju Pedro. Diore bʉsi tʉogū, cōrore jʉda tiyiju:

—Tabita wʉmʉña mu, yiyiju Pedro isore.

Ito ï yirocati, cajea titãcãyijo iso. Pedrore ticõri jãja rũjũyijo iso. ⁴¹ Ito yija iso ya ãmo ñiacõri tãa wamũoyijũ Pedro. Ito yicõri macũjũ ñarãre jisõyijũ Pedro. “Mũcana tãdi iso catija tirã waya mũa”, yiyijũ Pedro, wajearã romiare, gãjerã Jesure tũorũnarãre cãni. ⁴² Mũcana tãdi iso catire tũoyijarã Jope gãna. Ito bajiri jãjarã Jesure boca ãmiyijarã ñna. ⁴³ Yoari Jopejũ ña ucuyijũ Pedro. Itojũ waibũcũrã wirori quenori masũ, Simón wame cãtigũ tũ yoari ñayijũ Pedro.

10

Pedrore Cornelio ï oca cõare gaye

¹ Cesarea wame cãtiri cãtojuũ, sãgũ Cornelio wame cãtigũ ñayijũ. Italia gãna, co dũjamocõ masacõ surara mũjũ ñayijũ Cornelio. Judio masũ meje ñayijũ ï. ² Judio masũ meje ñabojaguti Diore rũcũbũoyijũ ï. Ito yicõri ï ya wi gãna cãni Diore rũcũbũoyijarã. Judio masa bojoro bũjarãre ejabũarocu jaje niyeru ïsiyijũ Cornelio. Ito yicõri co rãmũ rũyabeto Diore bũsisotiyijũ ï. ³ Co rãmũ ñamicajũ, tres iti tũjaroca, Dios ñaro gagũ ángel goaũoyijũ Cornelio. Queno tisacõyijũ Cornelio ñre. Cornelio tũ sãja ejacõri ado bajiro yiyijũ ángel:

—Cornelio, ¿ñati mũ? yiyijũ ángel ñre.

⁴ Ito ï yija tũocõri, ñre ti ucayijũ Cornelio:

—¿Ñe ãmoati mũ? yiyijũ Cornelio ñre.

Ito ï yija tũocõri:

—Diore mũ bũsija tũoami. Ito yicõri bojoro bũjarãre mũ ejabũaja tiami. Ito bajiri mũre tũõia ti ñami Dios, yiyijũ ángel Cornelio. ⁵ Jope cãtojuũ sãgũ ñaguũji Simón Pedro wame cãtigũ. ñre jirona ãmũa jũarã cõaña mũ. ⁶ Gãji Simón waibũcũrã wi quenori masũ ï ya wijũ ñaguũji, riaca jajosa tũ. Iti wijũ Simón Pedrore bũjarã yirãji mũ cõana, yiyijũ ángel Cornelio.

⁷ Ito bajiro yi tũocõri wacoayijũ ángel. Ito bajija bero ï ya moari masa jũarã jiyijũ Cornelio. Ito yicõri surara masũ sãgũ ñre ejabũari masũ jiyijũ ï. ï surara masũ bũto Diore rũcũbũogu ñayijũ. ⁸ ñna ejaja ticõri, ángel ï bũsigore gotiyijũ Cornelio. Ito yicõri Jope cãtojuũ ñnare wa rotiyijũ ï.

⁹ Ito ï yija tũocõri, wacoayijarã ñna. Gaje rãmũ, busuri ãmacañi riojo ñaroca Jope cãto tũjũ ñayijarã ñna. ñna ejaroto riojũa wi rijogodo mũja wacõri Diore bũsi ñayijũ Pedro. Rujatutu ñayijũ iti wi. ¹⁰ Bũto ñiocõcõri ba ãmoyijũ Pedro. Gãjerã ñre bare meni ïsiroca ado bajiro goayijũ Pedrore. ¹¹ ãmacũjũ macãrũcũrojuũ soje janayijũ. Saya jajoto bũcũro jũa dũja gaja ñiacõri queoyoado bajiro ruji wadicõri ï tũ ejayijũ. ¹² Ito totijũ waibũcũrã jeyaro sãñayijarã. Jenirã, wãtirã, ito yicõri ãña cãni

sñayijarã. ¹³ Ito ũmacũju oca ruyuyiju Pedroro. Ado bajiro gotiyiju iti ñre:

—Pedro wamũña m. Ñare sña baya m, yiyiju oca Pedroro.

¹⁴ Iti oca tñocõri ado bajiro cudyiju Pedro:

—Meje babicuja y. Rẽore gaye bañabiticu y, yiyiju Pedro.

¹⁵ Ito yija mũcana oca ruyuyiju ũmacũju:

—Rẽore ña, yibesa, “Baya”, y yiriseama, quenarise ña, y ruyuyiju oca ũmacũju gaye.

¹⁶ Udiayiju oca ruyuyiju Pedroro. Udiayi i busija bero saya totiju wadiana waibucurã, wutirã jeyaro tãdi ami mñocõyiju Dios mũcana. ¹⁷ Itire ticõri ruje tñoayiju Pedro. “¿No yireoni yure bajiatibeti?” y tñoayiju Pedro. Ito i yirocati, Cornelio i cõana ejayijarã Pedro i ñari wi soje t. ¹⁸ Itoju ejacõri ado bajiro seniñayijarã ña:

—¿Adi wiju Simón Pedro wame cutigu ñati? yiyijarã ña, Cornelio i cõana.

¹⁹ I tigare i tñoaroca riti Espiritu Santo busiyiju Pedroro:

—Tñote. Udiarã ãmua mure ãmarã ejama. ²⁰ Coji ña rãca wasa m. Ñe usiriobicuti wacoasa, y cõarã ña ñajare, yiyiju Espiritu Santo Pedroro.

²¹ Ito i yija tñocõri, Cornelio i cõana t udiarã t ruji wayiju Pedro:

—Yuti ña mua ãmagũ. ¿No yirã wadiri m? yiyiju Pedro ñare.

²² Ito i yija tñocõri, ado bajiro cudyijarã ña: —Gua uju Cornelio cõami guare. Queno yigu ñami i. Ito yicõri Diore rucubuoogu ñami Cornelio. Judio masa jeyaro rucubucõ Cornelio. Ado bajiro gua ujure busiñi Dios ñaro gagu ángel: “Cornelio tñoa m. Simón Pedroro jitẽña m. Ito yicõri i busirisere queno tñoa m”, y iñi ángel gua ujure, yiyijarã Cornelio i cõana Simón Pedroro.

²³ —Ado sãja waya maji, ãmua jedicoaju. Y t caniña maji, yiyiju Pedro ñare. Gaje gum ña rãca wayiju Pedro ña. Coriarã Jope gãna Jesure tñorũnrã, Pedro mesa rãca baba cuti wayijarã ña.

²⁴ Busuri gaje gumju, Cesareaju ejayijarã ña. Ña ejaroto riojuaju, i ñarãre i baba mesa rãca minijua ñayiju Cornelio. Ito bajiri ña ñarocõti minijua ñacõri Pedro mesare bocati ñayijarã ña. ²⁵ Wi t ña ejaroca Pedroro boca ãmirocũ budi wayiju Cornelio. Ito yicõri rijomunigãna ñini rũjũcõri Pedroro rucubuooyiju Cornelio. ²⁶ Ito i yibojarocati:

—Wamũña. M roboti mas ña y cni. Dios meje ña y, yiyiju Pedro Cornelio.

²⁷ Ito bajiro i yija tñocõri, wamũcoayiju Cornelio ña. Ito bajiri gãmeri busirã riti wiju sãjacoayijarã ña ña. Ito sãja wacõri masa

jājarā minijuanare tiyijū Pedro. ²⁸ Ito yija ticōri, ado bajiro ĩnare gotiyijū Pedro:

—Gua judio masa gājerā masa rāca gua wusaja, ito yicōri gājerā masa ya wi sājaja, rēore gaye ña guare. Itire t̄ao masia m̄ua. Ito bajibojarocati Dioama ado bajiro gotiquĩ yure: “Quena ña, yu yiriseama quenarise ña. Rēore ña, yibesa m̄u”, yiquĩ Dios yure. Ito bajiri, “Yu judio masu ñabojaguti gājerā masa rāca yu wusaja rēore meje ña”, yi masia yu. ²⁹ Ito bajiri m̄u ya oca t̄uocōri ñe usiriobicuti wadibu yu. Ito bajiri, “¿No yirocu yure oca cōacati m̄u?” yiyijū Pedro Cornelio.

³⁰ Ito ĩ yija t̄uocōri, ado bajiro ĩre c̄udiyijū Cornelio:

—Juaria rum̄uri t̄aja yucu weca ũmacañi ĩ t̄जारoca, babicu riti Diore yu busija bero. Ado Diore yu busirocati s̄igū ángel yutabujuri yorise s̄añagū yure goañoquĩ. ³¹ Ado bajiro yure gotiquĩ ĩ: “Diore m̄u busire t̄uocōri ĩ. Ito yicōri bojoro bujarāre m̄u ejab̄uare gaye itire c̄uni masiami Dios. ³² Ito bajiri Jope c̄utoju Simón Pedro wame c̄atigure jitēña. Gāji Simón waib̄uc̄arā wi quenori masu ya wi ñaguĩji Pedro. Riaca jajosa t̄anima ñaroja iti wi ĩ ñaro”, yiquĩ ángel yure. ³³ Ito bajiro yure ĩ gotija t̄uocōri, ejori m̄ure oca c̄oacu yu, yiyijū Cornelio Pedore. Queno wadiyija m̄u. Ado m̄u ejaja quena guare. Adoju Dios ĩ tiro riojo minijuabu gua ĩ oca t̄uorona. Ñarocōti Dios ĩ gotire gayere t̄ao āmoa gua, yiyijū Cornelio Pedore.

Cornelio ya wijū Pedro ĩ riasore gaye

³⁴ Ito bajiro ĩ yija t̄uocōri, busis̄uoyijū Pedro ĩja:

—T̄uo masia yu ĩja. “Judio masare riti maia yu”, yibeami Dios. Mani jeyarore corocō ti maiami Dios. ³⁵ Gua masare, ito yicōri m̄ua masare c̄uni corocōti ti maiami Dios. Diore mani r̄ac̄ub̄uaja, ito yicōri ñeñarise mani yibeja, manire boca āmigū yiguĩji Dios. ³⁶ Jane mejeju oca quenarise Israel sita gānare Dios ĩ goticāre gaye masirā ña m̄ua: “Yu c̄oaruare m̄ua t̄uor̄un̄uja, yu rāca queno usi c̄utirā yirāji m̄ua”, yiyijū Dios Israel sita gānare. Dios ĩ c̄oaru Jesucristo mani jeyaro Ūju ñami ĩja. Itire masia m̄ua. ³⁷ Israel sitaju Jesús quenarise ĩ yigorere masia m̄ua. Ito yicōri Galilieaju Jesure Juan ĩ idé guraju bero ñasarise yis̄oñi Jesús. ³⁸ Jesús Nazaret gagure Espiritu Santo ĩ quedĩ s̄ajaroca yiyijū Dios. Ito yicōri ĩ masirise j̄idicāñi Dios Jesure. No ĩ waro bajiro masare queno yiñi Jesús. R̄um̄ua s̄añarāre ĩ ti bujaja, r̄um̄uare bucōañi Jesús. “Ito bajiro yiñi Jesús, Dios ĩ rāca ñaja”, yi t̄uoa m̄ua. ³⁹ Gua apóstol mesa, judio masa sitaju jeyaro Jesús ĩ yicatire ticu gua. Ito yicōri Jerusalenju yuc̄t̄eojū ĩre ĩna s̄ajaja, ticu gua. ⁴⁰ Ūdia rum̄u bero, Dioama Jesure ĩ catiroca yiñi. Jesús guare goāaroca yiñi Dios. ⁴¹ Masa jeyarore meje goāoñi Jesús. Dios guare cajerojuti Jesús oca gotirona ĩ c̄ucāna ñajare, guare riti goāoquĩ Jesús. “M̄ucana

tudi catiami Jesús”, gwa yi masitoni, gware ĩ goañaroca yĩni Dios. Mucana Jesús ĩ catija bero ĩ rãca bacu gwa. ⁴² Gware ĩ oca masare goti rotiquĩ Jesús. Catirãre ito yicõri godanare cuni, ĩna ñeñaro yirise waja senitoni cũni Dios Jesure. Itire gware goti rotiquĩ Jesús. ⁴³ No Jesure tãorũnũgũti, ĩ ñeñaro yirisere ãcabojogu yiguĩji Dios. Ito bajiroti ucañi Diore goti ĩsiri masa sĭgũ ruyabeto, yiyijũ Pedro masare.

Judio masa mejere cuni Espiritu Santo ĩ quedi sãjare gaye

⁴⁴ Ito ĩ yirocati Espiritu Santo quedi sãjayijũ Pedro ĩ busirãre. ⁴⁵⁻⁴⁶ Ito bajiri ricati riti ĩna masibiti oca ñabojareti busisũoyijarã ĩna. Ito yicõri Diore rãcabũoyijarã ĩna. Itire ticõri ruje tũõlayijarã Pedro rãca ejana judio masa. “Aba, judio masa meje ñabojarãre cuni Espiritu Santo quedi sãjacoami”, yiyijarã ĩna Jesure masirã, Pedro rãca gãna. ⁴⁷ Ito yicõri ĩ rãca gãnare busiyijũ Pedro mucana:

—Tũoya yũ ñarã mwa. Manire bajiroti Espiritu Santo quedi sãjami ĩnare cuni. Sĭgũ, “Ĭnare idé gubitirũja mani”, yirã wusati mani, yiyijũ Pedro ĩnare. “Ĭnare idé gubesa”, yigũ mañijũ.

⁴⁸ Ito bajiri, “Jesure tãorũnrã ña gwa cuni”, mwa yi masija, ĩ wamena idé gu rotija quena”, yiyijũ Pedro ĩnare.

Ĭna idé gu ecoja bero ado bajiro yiyijarã ĩna Pedrorre:

—Wabesa maji. Ado gwa rãca jabeto ñaña maji, yiyijarã ĩna Pedrorre.

11

Jerusalén gãnare Jesure masirãre Pedro ĩ gotire gaye

¹ Nocõ mejeti oca tũoyijarã apóstol mesa, Judea gãna Jesure tãorũnrã cuni. “Judio masa meje ñabojarãti, Jesure boca ãmiyijarã”, yire gaye oca tũocõri junisiniyijarã coriarã. ² Ito bajiri Pedro Jerusalénjũ ĩ mwa ejaroca, judio masa Jesure boca ãmisũoana Pedrorre busituyijarã ĩna. ³ Ado bajiro ĩre seniĩayijarã ĩna:

—¿No yija judio masa ya wi meje ñabojarocati, sãjari mwa? Ito yicõri, ¿no yija ĩna rãca bari mwa? yiyijarã ĩna Pedrorre.

⁴ Ito yija Pedro gotiyijũ ĩnare, “Ado bajiro rãtacũ”, yirocu gotiyijũ ĩ ĩnare:

⁵ —Jope cutojũ ñacõri, Diore busicu yũ. Diore yũ busiroca, ado bajiro goacu yũre. Ũmacũjũ saya jajoto busũro jua dũja gaja ñiacõri, ñiado bajiro ruji wadicõri, yũ tũ ejacu. ⁶ “¿Ñe ñati totijũ?” yirocu, queno ticũ yũ. Itojũ waibũcũrã jeyaro ĩna sãñaja ticũ yũ. Gãjeronã, jenirã ito yicõri wũtirãre cuni ticũ yũ. ⁷ Ito bero ado bajiro oca goti ruyucu yũre: “Pedro, wũmũña mwa. Ĭnare sĩa baya mwa”, yĩ ruyucu yũre. ⁸ “Meje, babicũja yũ. Rẽore gaye baĩabiticu yũ”, yicu yũ. ⁹ Mucana ũmacũjũ gaye

oca ruyucu yare. Ado bajiro ruyucu: “ ‘Baya’, yu yiriseama, ‘Rëore ña’, yibesa. Quenarise ña”, yi ruyucu ũmacũju gaye Dios oca. ¹⁰ Ũdiajiju ito bajiro ruyucu Dios oca. Ũdiaji ĩ busija bero, saya totiju wadiana, waibucurã rãcati jeyaro tãdi ãmi mœocõquĩ Dios mœcana. ¹¹ Ito yiroca riti ũmua ũdiarã ejacã yu ñari wiju. Cesarea gagu Cornelio wame cutigu ñinare cõañi, yare ñna ãmatoni. ¹² “Ñe ũsiribicuti wasa mu”, Espiritu Santo ĩ yijare wacu yu. Ito yicõri coga ãmojeno Jesure masirã yare baba cuti wacã ñna. Yu rãca wacana ñarocõti Cornelio ya wiju sãjacu gna. ¹³ ĩ tu gna sãja ejaroca, ado bajiro gñare busiquĩ Cornelio:

—Dios ñaro gagu ángel yu ya wi ĩ rügõja ticu yu. ĩ ado bajiro busiquĩ yare: “Jope cutoju ũmua cõañi mu, Simón Pedrore jirona. ¹⁴ Simón Pedro mutu ejacõri, ‘Jeame ũjuroju mu wabore ñaroca ado bajiro mure masogũ yiguĩji Dios’, yire gaye mure gotigu yiguĩji. Mu ya wi gñare cuni ito bajiroti yigu yiguĩji Pedro”, yiquĩ Cornelio gñare, ángel ĩ busire gñare gotigu. ¹⁵ Cornelio ĩ busi tioroca, ito gñare busicu yu. ñinare yu busisurocati, Espiritu Santo sãjaquĩ ñinare, manire ĩ sãjacato bajiroti. ¹⁶ Ito bajiro iti bajija ticõri, mani Ũju ĩ goticatire, tũõia bujacu yu. Ado bajiro baja ĩ goticati: “Idena mware idé guquĩ Juan. Dioama mware Espiritu Santo queo sãgũ yiguĩji, ‘Dios ñarã ñama ñna’, gãjerã ñna yitoni”. Ito bajiro cajeroju gotiquĩ Jesús manire. ¹⁷ Dios, Espiritu Santo sãjaroca yiquĩ ñinare, judio masa meje ñna ñabojarocati, mani Jesure boca ãmiroca ĩ quedi sãjacato bajiroti. Ito bajiri Diore rëo masiado manicu yu, yiyiju Pedro ñinare.

¹⁸ Iti tœocõri Pedrore busitu jidicãyijarã ñna:

—Queno yigu ñami Dios. Judio masa meje ñna ñabojarocati, ñeñaro ñna yirisere jidicãja, catitĩñare gaye ñna bujatoni ñinare cũni Dios, yiyijarã judio masa Jesure boca ãmigoana.

Antioquía gãna Jesure masirã gaye

¹⁹ Iti ramari riojua busa Estebanre sãayijarã Diore masimena. ĩre sãacõri Jesure tœorũnarã ũsirioro yi codesoyijarã ñna. Ito bajiri coriarã Jesure tœorũnarã Feniciaju, Chipreju, ito yicõri Antioquíaju cuni rudi wayijarã ñna. Iti cutoriju ejacõri, judio masare riti Dios oca gotiyijarã ñna. ²⁰ Gãjerãma, Chipre gãna, Cirene gãna wacõri Antioquíaju ejayijarã. Itoju ejacõri judio masa meje ñarãre cuni Jesús oca quenarise gotiyijarã ñna. ²¹ Queno ñna busitoni ñinare ejabũayiju Dios. Ito bajiri Dios oca tœocõri jãjarã masa, bucãrã ũsi ñna tœoĩarise jidicãyijarã ñna. Ito yicõri Jesure boca ãmiyijarã ñna.

²² Jerusalén gãna Jesure tœorũnarã, “Antioquíaju jãjarã Jesure boca ãmiyijarã”, yija tœoyijarã ñna. Ito bajiri “Titẽña, riti bajiati”, yirona Bernabére cõayijarã ñna. ²³ Ito ejacõri,

Dios ĩ queno yirere ti ejayijũ Bernabé. Ito bajiri bato wanũ quenayijũ ĩ. Ado bajiro ĩnare riaso busiyijũ ĩ:

—Sĩgũ ruyabeto, Jesure queno tũorũnũña mũa. Ito yicõri ĩre jidicãbeja, yiyijũ Bernabé ĩnare.

²⁴ Quenarise tũoĩagũ ñayijũ Bernabé. Espĩritu Santo ĩ sãñajare, Diore riti tũoĩayijũ ĩ. Ito bajiri masa jãjarã ĩ busija tũocõri, Jesure boca ãmiyijarã ĩna.

²⁵ Ito bero Tarso wame cutiri cutojũ wayijũ Bernabé, Saulore ãmagũ. ²⁶ ĩre bũjacõri, “Antioquĩajũ wato mani”, yiyijũ ĩre. Ito bajiri ĩna jũarãti wayijarã Antioquĩajũ. Itojũ co rodo ñayijarã ĩna, Jesure tũorũnrã rãca. Jãjarã masare Dios oca riasoyijarã ĩna. Iti cutojũ cajero, “Cristiano masa ñama ĩna”, yire gayere yisũoyijarã ĩna Jesucristore masirãre. “Cristore masirã ñama”, yireoni ñayijũ iti.

²⁷ Iti rũmũriti Jerusalén gãna, Diore goti ĩsiri masa ejayijarã itojũ Antioquĩajũ. Jesure tũorũnrã ĩna minijua ñaroca, ejayijarã ĩna. ²⁸⁻³⁰ Sĩgũ Agabo wame cutigũ ĩna wato ejacõri wũmũ rũgũyijũ. Espĩritu Santore tũocõri ado bajiro busiyijũ ĩ: “Judea sita ñarocõti, ñiojuniro yiroja. Bare jedicoaro yiroja iti sita”, yiyijũ Agabo. Ito ĩ yija tũocõri: “Judea gãnare ñiojogarã yirãji ĩna. ĩnare niyeru cõana mani”, yĩ tũoĩa busiyijarã Antioquĩa gãna Jesure tũorũnrã. Ito bajiri no ĩna rũcorocõ ĩsiyijarã ĩna. Ito bajiro yicõri Bernabé, Saulo ĩna jũarãre niyeru Judeajũ cũ rotiyijarã ĩna. “Jesure tũorũnrãre ũmatã ñari masare ĩsitẽña”, yĩ rotiyijarã ĩna. Jane mejeju Claudio ujũ ĩ ñarajũ ito bajiro rẽtayijũ.

12

Pedrore Herodes ĩ tubia rotire gaye

¹ Iti rũmũriti ujũ Herodes, Jesure tũorũnrãre canĩsũoyijũ. ² Ito yicõri, Juan ocabaji Santiagore sĩa rotiyijũ ĩ sarera jãina. ³ Itire bato wanũyijarã judio masa. ĩna wanũja ticõri, Pedrore cani ñiacõri tubia rotiyijũ ĩ. Ito bajiro rẽtacũ, naju wadarise uco wũoyu mani bare basa ĩna menicati rũmũri. ⁴ Pedro rudibe yirocũ, code wasoaronare surara cũyijũ Herodes. Co gũbocõ coga gũbojeno ñayijarã ĩna jeyaro. “Pascua basa busuaqueari rũmũ, masa riojo Pedrore sĩa roticũja yũ”, yĩ tũoĩayijũ Herodes. ⁵ Ito bajiri Pedro quenoguti code ecocõyijũ. Ito bajija tũocõri, Jesure tũorũnrã ruje Diore busiyijarã Pedrore yiari.

Tubiara wijũ ñagũre Pedrore Dios ĩ bucõare gaye

⁶ Tubiara wijũ surara jũarã watoje cani cũñayijũ Pedro. Busuriti ñabojayijũ Herodes ĩre sĩa rotira rũmũ. Jũa ma come mana Pedro ya ãmori siayijarã ĩna. Gãjerã surara soje tũ code rũgõyijarã ĩna. ⁷ Ñajasaroti, ángel goayijũ. Ito yicõri tubiara wi

busu dajacoayijũ. Ito yija ángel Pedrore moañayijũ ï yujitoni. Pedro ï yujiroca, ado bajiro gotiyijũ ángel:

—Coji wamũña mũ, yiyijũ Pedrore.

Ito yirocati Pedrore siabojara mari, come mari quedi-coayijũ.

⁸ —Mũ ya yutabuju sãñaña mũ, ito yicõri mũ ya gũboco sãñaña, yiyijũ ángel Pedrore.

Ï gũboco sãñaroca riti:

—Mũ ya cubija gũmaña. Waya, yũre sũya waya mũ, yiyijũ ángel Pedrore.

⁹ Ito ï yija tũocõri, ï bero sũya wayijũ Pedro. Ito bajia, yi masia mañijũ Pedrore. “Riti bajiati iti. Bũroti bajiroja gajea”, yi tũoñayijũ Pedro. ¹⁰ Warã riti jũa soje surara ñna coderi sojeri rêtayijarã ñna. Sũsari soje come soje ñayijũ. Iti soje tũ ñna ejaroca itimasiti janayijũ iti soje. Ito bajiri budi wacõri ma ñna warocati ito bajia yi masia manoti godacoayijũ ángel. Ito bajiri Pedro sĩgũti tujayijũ ñja. ¹¹ Ito bajija ticõri, “Riti bajia. Herodes yũre sĩame yirocũ, ¿Ángel yũre ï bucõatoni, cõayijari Dios?” yi tũoñayijũ Pedro. “Ito bajiri judio masa yũre ñna ñeñaro, ñna yi ãmorise rêtabetoja ñja”, yi tũoñayijũ Pedro.

¹² Iti tũoñagũ riti, Juan Marcos jaco, María ya wijũ ejayijũ ï. Iti wijũ minijucõri masa jãjarã ñayijarã, Diore bũsirã. ¹³ Soje tũ ejacõri, “¿Ñati mũa?” yiyijũ Pedro. Ito ï yija tũocõri, sĩgõ ejabũari maso, Rode wame cutigo, soje tũ eja rãgũcõri, tũo rãgõyijo, “¿Ñimũ ñati?” yiroco. ¹⁴ Ito yicõri iso janaroto riojũa, Pedro oca tũo masiyijo iso. Ï oca tũo masicõri bũto wanũ quenacõri soje janabecoti wijũ ñarãre gotigo wayijo iso:

—Macũjũ ñarũ Pedro, yiyijo iso ñnare.

¹⁵ Ito bajiro iso yija tũocõri:

—Mecũgõ ya mũ, yiyijarã ñna.

Ïna ito yijare:

—Ri ya yũ, yiyijo iso.

Iso ito yijare:

—Dios ñaro gagũ ángel ñaguñi. Pedrore sĩacõana ñna, yiyijarã ñna isore.

¹⁶ Ito ñna yiroca riti, “¿Ñati mũa, ñati mũa?” yi rãgõyijũ Pedro, macũjũ. Soje janacõri, Pedrore ti ucayijarã ñna. ¹⁷ Ñna ucaya ticõri, ñnare oca tayijũ Pedro, “Yũti ña”, yirocũ:

—Ado bajiro bucõami mani Ujũ yũre, tubiara wijũ yũ ñaroca, yi gotiyijũ ñnare. Santiagore gotiya adi. Ito yicõri mani ñarãre canĩ gotiya mũa, yiyijũ Pedro ñnare.

Ito yi budi wacõri gajerojũ wayijũ Pedro.

¹⁸ Iti busuja bero tubiara wi codebojana surara, Pedro ï manija ticõri, ruje bũjatobisijarã ñna. “¿No bajiyijari Pedro?”

¿No wayijari?” yiyijarã ñna. ¹⁹ Ì manija ticõri, Pedrore ãma rotibojayijũ Herodes. Ìre bũjabisijarã ñna. Surarare tubiara wijũ codebojanare seniñayijũ Herodes. No bajiro cãdi masia mañijũ ñnare. Ito bajiri ito codebojanareti, sãa rotiyijũ Herodes ñja. Ito bero Judeajũ ñabojarũ wacoayijũ Herodes, Cesareaũ ñagũ wacũ.

Herodes ñ godare gaye

²⁰ Tiro gãna ito yicõri Sidón gãnare cãni ruje junisinijijũ Herodes. Sidón gãna, Tiro gãna cãni canamũocõri, Herodesre oca quenorã wayijarã ñna. Ì rãca ruje oca queno ãmoyijarã ñna. Herodes ñ ñari sita riti bare bũjasoticõri, “Ì junisinija manire bare ecabitiboguñji”, yirona Herodes uju tũju oca quenorã wayijarã ñna. Herodesre ñna bũsiroto riojũ, ñre ejabũari masũ ñasagũ, Blasto wame cutigũre bũsiyijarã ñna. ñnare jabeto ti maicõri ñnare bũsi ñsiyijũ Blasto. Ì bũsija tũocõri, ado bajiro yiyijũ Herodes:

—Co rãmũ ñnare bũsicũja yũ, yiyijũ Herodes. ²¹ ñnare ñ bũsiroto rãmũ ejaroca, uju ñagũ ñ sãñarise yutabujuri quenarise sãñayijũ Herodes. Ito yicõri uju ya cumuro ñasari cumuro eja rũjũcõri, masare oca gotiyijũ ñ. ²² Herodes ñ bũsija tũocõri:

—Masũ meje ñami ãni. Dioti ñami ãni, yiyijarã masa ñre rũcũbũorã.

²³ Ito bajiro ñna bũsiroca riti, Dios ñaro gagũ, ángel Herodes ñ cõroca yiyijũ. Ito bero yoa bũsari becoati ba sñayijarã ñ ñajacũre. “Bũsibesa mũa. Jidicãña mũa. Dios meje ña yũ. Diore riti rũcũbũoya mũa”, ñ yibitire waja, ito bajiro bajiyijũ ñ ñajacũre.

²⁴ Iti rodoti masa jãjarã tũoyijarã Dios ocare. Ito yicõri jãjarã Jesure boca ãmiyijarã.

²⁵ Bernabé, Saulo rãca Jerusalén gãnare ñna ãmi ejarise niyeru ñsicõri, Antioquíaũ tũdi wayijarã ñna. Juan Marcos wame cutigũ ñna rãca wayijũ.

13

Bernabé, Saulo Dios oca ñna goti ucũũore gaye

¹ Antioquíaũ Jesure tũorũnũrã rãca ñayijarã Diore goti ñsiri masa ito yicõri ñ oca riasori masa cãni. ñna ado bajiro wame cutiyijarã: Bernabé, Simón Ñigũ, Lucio Cirene gagũ, Manaén Galilea gagũ uju Herodes rãca bũcũarũ, ito yicõri Saulo. Itocõ ñayijarã ñna. ² Mani Ujũre rũcũbũorona minijuaara wijũ minijua ñayijarã ñna. Ito bajiri Diore tũoña ãmorã bamena riti ñre bũsi ñayijarã ñna. Ito bajiro ñna bajiroca Espiritu Santo ado bajiro ñnare gotiyijũ:

—Bernabé, Saulore cuni ñasarise yare ñna moa ñsitioni besecu yu. Ito bajiri ñnare wa rotiba gãjerãre yu oca ñna riasotoni, yiyiju Espiritu Santo.

³ Ito oca tucõri bamena riti Diore busiyijarã ñna maji. Ito yi, Diore busirãju Bernabé, Saulore cuni ñmo jidi jeoyijarã ñna, ñnare Dios i ejabuatoni. Ito bajiro yicõri ñnare wa rotiyijarã ñna. “Wasa, quenajaro”, yiyijarã ñna.

Chipre wame cutiri yogaju apóstol mesa ñna ware gaye

⁴ Ito bajiri Espiritu Santo i wa rotiado bajiroti Seleuciaju wayiju Saulo, Bernabé rãca. Ito ejacõri cumaju sãjayijarã ñna, Chipre wame cutiri yogaju warona. ⁵ Ito majado Salamina wame cutiri cuto ejayijarã ñna. Ito ñacõri judio masa ñna minijuasotiri wiriju Dios oca riasoyijarã ñna. Juan Marcos wame cutigu ñna rãca judayiju. ñnare ejabuari masu ñayiju i. ⁶ Ito yoga ñari cutori jeyaro riaso ucurã wayijarã ñna. Ito bajirã riti Pafos wame cutiri cuto ejayijarã ñna. Ito sigũ judio masu Barjesús wame cutigure ti bujayijarã ñna. Cumu ñayiju i. “Diore yari busigu ña yu”, yi ruoyiju i masare. ⁷ I cumu iti yoga wju Sergio Pablo wame cutigu rãca baba cutiyiju i. Queno tuoĩagũ ñayiju Sergio Pabloama. Ito bajiri Dios oca tuo ñmogũ Bernabé, Saulore cuni ji rotiyiju i. ⁸ Cumuama Bernabé, Saulo ñna tuoĩaro bajiro meje tuoĩayiju. I cumu griego ocana Elimas wame cutigu ñayiju i. Ito gagu wju ñna busirise tuore ñmabisiju cumu. Ito bajiri, “Ñna busirisere tuorũnubesa mu”, yiyiju cumu iti cuto gagu wjũre. ⁹ Ito yija Espiritu Santo ejabuaarena cumure oca seoro tijuyiju Saulo. Sigũ ñabojaguti juaji wame cutiyiju Saulo. Gaje i wame Pablo ñayiju. ¹⁰ Cumure riti ticõri ado bajiro busiyiju i:

—Ruri masu ña mu. Ñeñaro yi jaigu ña mu. Rũmũ macu ña mu. Ito yicõri jeyaro quenarisere tegu ña mu. Mani Uju Diore tegu ña mu. “Ñasarise ña”, Dios i yija, “Ñasarise meje ña”, ya mu, yiyiju Pablo cumure. ¹¹ Adocãta iti waja ñeñaro mu tuoĩaroca yigu yiguji Dios mure. Cajea tibicu ñagũ ya mu. Ito yicõri yoa busari umacañi i asirise tibicu yiguja mu, yiyiju Pablo cumure.

Ito i yirocati i ya cajea rãitã godacoayiju cumure. Ito bajiri cajea tibicu ñari, ñre tũa watoni gãjire ñmabojayiju i. ¹² Ito i bajija ti ucacõri Jesure tuorũnusuoayiju iti yoga gagu wju. “Riti ña ñna gotirise”, yi tuoña rucubuoayiju i.

Antioquíaju Pablo mesa ñna ñnare gaye

¹³ Ito rumuriti Pablo i baba mesa rãca Pafos roja ejacõri cumana Panfilia sita, Perge wame cutiri cuto wayijarã ñna. Itoju ejacõri ñnare cũ tudiyiju Juan, Jerusalénju tãdi wacu mhcana. ¹⁴ Ito bajibojarocati Pablo, Bernabé cuni Perge ñacõri Antioquía cutoju wayijarã, Pisidia sita tu ñari cutoju. Itona

ñacõri tujacãra rumu iti ñaroca, judio masa ñna minijuari wiju sãja wacõri rujiyijarã ñna. ¹⁵ Itona rujiçõri Dios ï rotirise ito yicõri Diore goti ïsiri masa ñna ucare busi gotija tãoyijarã ñna. Sīgũ ï busi gotija bero, minijuara wi gãna ujarã Bernabé, Pablöre ado bajiro yiyijarã:

—Yũ ñarã, oca gotire gaye mũare ñaja, gotiya adocãta, yiyijarã ujarã ñnare.

¹⁶ Ito ñna yija tãocõri, busirocu wumu rügũyijũ Pablo. “Busimenati tãoya mua”, yirocu ï ya ãmo wũamocõri “busibesa mua”, yiyijũ ï. Ito yicõri ado bajiro yiyijũ ï ñnare:

—Yũ ñarã Israel sita gãna, queno tãoya mua. Gaje masa ñabojarãti Diore rucubũorã ñari queno tãoya mua cuni. ¹⁷ Dios mani rucubũogũ, mani Israel sita gãna ñicũsabatiare beseñi. ñnare besecõri queno ñnare yiñi Dios. Egipto sita gãnare moa ïsirã ñna ñabojarocati jãjarã ñna bujuroca yiñi Dios. ï masirisena Egipto sita gãnare ñna rudi masitoni ñnare ñna ñaroca yiñi Dios. ¹⁸ Yucũ manojũ jũarã masacõ rodori ñayijarã ñna. Itona ñacõri ñeñaro ñna yibojarocati, ti usirio yibisijũ Dios. Quenoti ñacõayijũ. ¹⁹ Canaán wame cutiri sita gãna jua ãmojeno butu gãnare ruyuriyijũ Dios, mani ñicũsabatia ñna ya sita ñabojare ñna rucotoni. ²⁰ Ito bajiri mani ñicũsabatia cuatrocientos cincuenta rodori ñayijarã itojũ, yiyijũ Pablo masare.

‘Samuel, Dios oca goti ïsiri masũ ï ñaroto riojua ñna tirũnũronare cũyijũ Dios. ²¹ Samuel Dios oca goti ïsiri masũ ï ñaroca: “Sīgũ gũa uju ãmoa gũa”, yiyijarã mani ñicũsabatia Diore. Ito bajiro ñna yija tãocõri, Saúl, Cis macũre ñna uju ñarocu cũyijũ Dios jũarã masacõ rodoricõ. Benjamín ñayoru janerãbatia janamiti ñayijũ Saúl. ²² Jũarã masacõ rodori bero mũcana uju wasoayijũ Dios. Ito bajiri Saúlre bucõacõri Davidjũare uju cũyijũ Dios mũcana. Davidre tũoĩa busigũ, ado bajiro busiyijũ Dios: “Yũ tija David, Isaí macũ, yũ robo bajiro usi cutigũ ñami ï. Ito bajiri yũ ãmoro bajiro yigũ yiguĩji ï”, yiyijũ Dios, Davidre tũoĩa busigũ. ²³ ï David ñayoru janerãbatia janamiti ñañi Jesús. Jane mejeũ Dios ï gotiado bajiroti mani Israel sita gãnare masotoni cõañi Dios Jesure. ²⁴ Jesús riojua ï yagũ Juan mani ñarã Israel sita gãnare Dios oca riasoyijũ ï. Ado bajiro gotiyijũ Juan ñna jeyarore: “Mũa ñeñaro yirisere jidicãcõri idé gu rotiana ñarũja mũare”, yiyijũ Juan mani ñarã Israel sita gãnare. ²⁵ Ito yicõri ï godaroto riojua busa bajiroti ado bajiro yiyijũ Juan: “Ïti ñaguĩji Dios ï cõarũ, çyire masiati mua yũre? Meje ña yũama. Nocõ mejeti ejagũ yiguĩji mani yagũ. ï ñagũ yiguĩji ñasagũ. Yũama meje ña. Mũa robo bajigũti ña yũama. ï ñagũ yiguĩji ñasari masũ”, yiyijũ Juan mani ñarãre, yiyijũ Pablo, masare gotigũ.

26 Y_u ñarã, Abraham janerãbatia ña mani. Queno t_uoya m_{ua}. Gaje masa ñabobarãti Diore r_uc_ub_uorã ñari queno t_uoya m_{ua} c_uni. “No Jesure t_uorã_ugãre masog_u yigu_uji Dios”, yire oca manire c_oañi Dios. 27 Ito bajibobarocati Jerusalén gãna ito yic_ori ña ñarã c_uni, “Í ñami Dios Mac_u manire masor_u”, yi masibisijarã ña. Ito yic_ori co r_um_u tujacãra r_um_u r_uyabeto Dios oca goti ñsiri masa ña ucare gãjerã ña ti gotibobarocati t_uo masibisijarã ña. Ito bajiri Jesús ñ ejaja, “Dios ñ c_oar_u ñami ñ”, yi masibisijarã ña. Ito bajiri Jesure ña sãa rotija, Dios oca goti ñsiri masa ña ucado bajiroti r_etayij_u ñja. 28 “Seti ña ñre”, yi masimena ñabobarãti, “Sãa rotiya ñre”, yirona Pilatore josayijarã ña. 29 Jesure ña sãaja, Diore goti ñsiri masa ña t_uo_uia uca yuado bajiroti r_etayij_u. Jesure ña sãaja bero yuc_ut_eoju ñagãre rujioyijarã gãjerã. Ito yic_ori gãta gojeju ñre yujeyijarã. 30 Ito bajibobarocati Dioama m_ucana t_udi Jesús ñ catiroca y_uñi. 31 Galileana wac_ori Jerusal_enju ñre baba c_utigoanare co r_um_u meje goa_uyoyju Jesús. Ito bajiri ñnati ñama adocãta, “Riti bajia. T_udi caticoami Jesús”, yi masare gotirã.

32 Ito bajiri y_u, Bernabé rãca oca quenarise m_uare goti eja g_ua. “Masare queno yic_uja y_u”, yi mani ñic_usabatiare Dios ñ gotiado bajiroti gotia g_ua m_uare. 33 Mani ñic_usabatiare ñ gotiado bajiroti manire queno y_uñi Dios. Ito bajiri m_ucana t_udi Jesús ñ catiroca y_uñi ñ. Itire gotig_u ado bajiro ucañi David ñayor_u, Dios oca gotig_u: “M_u ña y_u Mac_u. Adi r_um_u godar_u m_u ñabobarocati m_u catiroca ya y_u”, yiyij_u Dios, yi ucañi David, Salmos wame c_utiri tuti ucas_uog_u. 34 “Jesús ñ godaja bero m_ucana t_udi ñ catiroca yig_u yig_uja y_u. Ito bajiri t_udi godabiqu_uji”, Dios ñ yire gaye ado bajiro gotia ñ oca tutij_u: “Davidre y_u goticãdo bajiroti, queno m_ure yig_u yig_uja y_u ñja”, yiyij_u Dios yi ucare ña papera tutij_u. 35 Gaje tutij_u c_uni ito bajiroti gotia. T_uote: “Queno yig_u ñami m_u Mac_u. Ito bajiri ñ ya ruj_u jogabe yiroc_u, m_ucana t_udi catiroca yig_u yig_uja m_u”, yi ucañi David ñayor_u. 36 ñmasi gaye t_uo_uag_u meje ito bajiro ucañi David. Catig_uju Dios ñ ñmoro bajiro riti yiyij_u David. Ito yic_ori ñ ñarãre queno ejab_uayij_u. Ito bero co rodo meje ñac_ori godañi David. Ito bajiri ñ ñic_usabatia t_u ñre yujeyijarã ña. Itoj_u ñ ya ruj_u jogadoja. 37 Jesús ya ruj_uama jogabisija, m_ucana Dios ñ catiroca yijare. 38 Y_u ñarã t_uoya m_ua. Jesuna s_uoriti mani ñeñaro yirisere ñcabojore ña. Iti gayere m_uare gotia g_ua. 39 No Jesure t_uorã_ugãreti ñ ñeñaro yirise ñcabojogu_uji Dios. Moisés ñ rotirise riti mani t_uorã_uujama, mani ñeñaro yirise ñcabojobiqu_uji Dios. 40 Queno t_uo_uaña m_ua, jane mejeju Dios oca goti ñsiri masa, ña gotiado bajiroti m_uare r_etame. Ado bajiro ucañi ña Dios oca gotirã:

41 Queno t_uoya y_ure aja tudirã m_ua. Y_ure t_uorã_ubitic_ori

jeame ūjarojū warā yirāji m̄ua. Yū ña Dios. M̄ua tiroca tiyamani ūogū yigūja yū. Gājerā m̄uare ña goti rēto**bu**bojarocati t̄uo masimena yirāji m̄ua. Ito bajiri m̄ua t̄uorūn**u**bitirena s̄uori, godarā yirāji m̄ua, yiyijū Dios, yi ucañi ĩre goti ĩsiri mas̄u, yi riasoyijū Pablo Antioquía gāna masare.

42 Ito bajiro b̄usi t̄iocōri budi wayijarā Pablo mesa, judio masa ña minijuari wire. ĩna budi waroca iti wi minijua ñarā:

—Gaje tujacāre m̄ucana t̄uo remo āmoa ḡua, yiyijarā ña.

43 ĩna minijua jidicāja bero jājarā judio masa Pablo, Bernabére c̄uni s̄uyayijarā. Ito yicōri jājarā judio masa ña yire t̄uoĭa r̄uc̄u**u**bojana c̄uni Pablo mesare s̄uyayijarā ña. Ito yija ado bajiro gotiyijarā Pablo mesa ĩnare:

—Dios queno ĩ yirisere r̄uc̄u**u**o jidicābesa m̄ua. Ito yicōri Dios bajiro s̄īgū robo ūsi c̄utiya m̄ua, yiyijarā Pablo mesa ĩnare.

44 Ito bero gaye tujacāre, iti c̄uto gāna jājarā b̄usa minijuayijarā Dios oca t̄uorona. 45 Ito bajiro jājarā masa Dios oca t̄uo āmorā ña ejaja ti teyijarā judio masa. Ito yicōri Pablo ĩ gotibojaja, gajero bajiro riti c̄udiyijarā ña. Ito yicōri ĩre aja tudiyijarā ña. 46 Ito ña yija ticōri, b̄uto oca s̄eorena b̄usiyijarā Pablo mesa:

—Dios ĩ rotiro bajiro cajero ĩ oca m̄uare riasos̄uob̄u yū. Ito bajibojarocati iti ocare queno t̄uorūn**u**bea m̄ua. Ito bajiro m̄ua yija, “Dios rāca catitīña āmobe a ḡua”, yiado bajiro bajic̄u. Ito bajiri adi r̄um̄ari judio masa meje ñarāre Dios oca gotia ḡua.

47 Ito bajiro rotiñi Dios ĩ oca tutina. Ado bajiro gotia iti:

Judio masa meje ñarāre m̄uare c̄uc̄u yū, yū oca m̄ua gotitoni. “No Jesucristore t̄uorūn**u**ḡureti masogū yiguñi Dios”, yi masa ñajedirore m̄ua goti batotoni m̄uare c̄uc̄u yū, yi gotia Dios oca. Ito bajiro c̄uñi Dios ḡuare, yiyijū Pablo, masare gotiḡu.

48 Iti t̄uocōri judio masa meje ñarā b̄uto wan̄u quenayijarā. “Dios oca quenariseguti ña”, yiyijarā ña. Ito yicōri ĩ rāca catitīñarona ĩ beseana ĩre t̄uorūn**u**yijarā ña. 49 Ito bajiri Dios oca t̄uorūn**u**cōri ĩ oca quenarise masa jeyarore goti batoyijarā ña. 50 Ito bajibojarocati judio masama Pablo, Bernabé rāca ña t̄uoĭaro bajiro meje t̄uoĭa codeyijarā. Ito bajiri oca meni āmorā, iti c̄uto gāna ñasarāre ito yicōri Diore r̄uc̄u**u**orā romia ñasarāre c̄uni gotiyijarā. Bernabé Pablöre masa ña ūsirio coderoca yiyijarā judio masa. Ito bajiri judio masare t̄uorūn**u**cōri Pablo mesare buc̄oayijarā iti c̄uto gāna. 51 Iti c̄utore budi warā ña ya ḡu**u**bojū sita wārisere ja batecāyijarā ña. “M̄ua adi c̄uto gāna ñeñaro yirā ña, ito yicōri seti ña m̄uare”, yireoni ñayijū iti. Ito bajiro yicōri, Iconio wame c̄utiri c̄utojū wacoayijarā ña. 52 Ito ña budigoadojū Jesure t̄uorūn**u**rā queno ūsi c̄uti quenaro

ñayijarã ãna. Ito yicõri Espíritu Santo quedi sãja ecoana ñayijarã ãna.

14

Iconio wame cõtiri cõtõjũ Pablo mesa ãna ña ucure gaye

¹ Iconiojũ ejacõri judio masa ãna minijuasotiri wijũ sãja wayijarã Pablo mesa. Ito bajicõri Jesús ocare gotiyijarã ãna. Iti oca tãocõri jãjarã Jesure tãorũñayijarã. Judio masa ito yicõri judio masa meje ñarã cãni Jesure tãorũñayijarã ãna. ² Ito bajibojarocati coriarã judio masa ñarã Jesure tãorũñamena, judio masa meje ñarãre Pablo mesare ãna junisinitoni oca meni codeyijarã ãna. Ito bajiri Pablo mesare, “Queno yirã meje ñama ãna”, yi tãoñayijarã ãna. ³ Ito bajiro ãna yi codebojarocati Iconiojũ yoari ña ucuyijarã Pablo mesa. Itojũ ña ucurã bũto oca sãocõri, “Masare ti maicõri queno yiñi Cristo”, yire oca goti ucuyijarã ãna. “Riti ña iti oca. Riojo Jesús oca gotiama ãna”, masa ãna yitoni, tiyamani Pablo mesa ãna ñoroca yiyijũ Dios. ⁴ Iti cãto gãna ricati riti tãoñayijarã. Coriarã judio masa robo bajiro tãoñayijarã. Gãjerã Pablo mesa robo bajiro tãoñarã ñayijarã. ⁵ Ito yicõri judio masa, judio masa meje cãni, ãjarã robo bajiro tãoñacõri Pablo mesare oca menicõri, “Ñare gãtana rea sãarãja mani”, yiyijarã ãna. ⁶⁻⁷ Ito bajiro ñare bũsija tão masicõri, Licaonia sitajũ rudi wayijarã Pablo mesa. Iti sitajũ ejacõri Dios oca quenarise goti ucuyijarã ãna. Listra wame cõtiri cãto ito yicõri Derbe wame cõtiri cõtõjũ cãni goti ucuyijarã ãna. Ito yicõri iti cõtõri tã gãnare cãni Dios oca goti ucuyijarã Pablo mesa.

Listra gãna Pablore gãta ãna reare gaye

⁸ Listrajũ sãgũ rudurũ ñayijũ. Ito bajiro wabicũ rujearũ ñayijũ ã. ⁹ Ito Pablo masare ã bũsija tão rujiyijũ rudurũ. Rudurũre tijucõri, “Yũre yisioguñi Dios”, yi tãoña masigũ ñami, yi tãoñayijũ Pablo. ¹⁰ Ito bajiri ado bajiro oca sãoro gotiyijũ ã rudurũre:

–Wũmũña. Riojo rãgõña mũ, yiyijũ Pablo rudurũre.

Ito ã yirocãti wũmũ rãgũ wayijũ rudurũ ñabõjarũ. ¹¹ Ito bajiro bajija ticõri, ito gãna ãna ocana:

–Aba, mani rũcũbũorã masa rujũ robo bajiro rujũ cãticõri ejama mani tã, yi awasã bũsiyijarã ãna.

¹² Bernabẽre Zeus wame yiyijarã ãna. “Mũ ña gãa rũcũbũogũ, jeyaro masigũ”, yireoni ñayijũ, “Zeus”, yire. Ito yicõri Pablo queno goti masigũ ñajare Hermes wame yiyijarã ãna. “Gũa rũcũbũogũ, rãtoro queno goti masigũ ña mũ”, yireoni ñayijũ, “Hermes”, yire. ¹³ Iti cãto tãnimajũ Zeusre rũcũbũora wi ñayijũ. Iti wi gãna ñare riasori masũ rãca Bernabẽ, Pablore rũcũbũo ãmoyijarã ãna. Ta wecũare go bedori jeocõri ñare tũa wayijarã. Cãto sãjara soje tã ejacõri wecũare sãa ãmõbojayijarã,

Pablo mesare rūcub̄orona. ¹⁴ Ito bajiro ñna yi ãmoja ti ma-sicōri, ñna ya yutabuju t̄ua ñiḡayijarã Pablo mesa. “Ñeñaro yi ãmoa m̄ua”, yirona ito bajiro yiyijarã ñna. Ito bajiro yi ïocōri, masa wato oca s̄oro ũmaj̄adayijarã ñna b̄sirona:

¹⁵ —¿No yija ito bajiro yi ãmoati m̄ua? M̄ua robo bajirã, masati ña ḡua c̄uni. Dios robo bajirã meje ña ḡua. M̄uare Dios oca quenarise gotirã wadib̄u ḡua. M̄ua meni rujeoanare rūcub̄orã yiboja m̄ua. Ito bajiri itire jidicãcōri, Dios catiḡuare t̄uor̄un̄ña m̄ua. Ī ñami adi sita, mac̄ar̄uc̄uro, ũm̄uari, riari c̄uni menir̄u. Ito yicōri mani tirise, mani tibiti c̄uni jeyaro rujeor̄u ñami. ¹⁶ Jane mejeju ḡana b̄uc̄urã ñna yisotiado bajiroti ñna yi ãmoja, ñnare ti tujabitibojaguti, jidicã rotibisiju Dios. ¹⁷ Diore ñna rūcub̄obitibojarocati ñnare queno yiyiju Dios, “Ito bajiro queno yigu ñami Dios”, ñna yi masitoni. “Ñaguñji Dios”, mani yi masitoni manire ĩ queno yirise ïoami Dios. Tite m̄ua. Ide queoami. Queno rica mani b̄ujaroca yami. Mani yaji quenaroca yami. Ito yicōri mani ya ũsiju queno mani wan̄u quenaroca yami Dios, yiyijarã Pablo mesa ñnare.

¹⁸ Ito bajiro ñna yibojaroca riti, wec̄uare s̄ia ãmobjayijarã masa Pablo mesare rūcub̄orona. Ito bajiro ñna yija ticōri, “Ḡuare rūcub̄orona wec̄uare s̄iabesa m̄ua”, josari yi camotayiju Pablo masare.

¹⁹ Iti r̄um̄ari judio masa Antioquía ḡana ito yicōri Iconio ḡana ejayijarã. Ito ejacōri iti c̄uto ḡana Pablöre ti junisinijaro yirona, ñnare oca meni ejayijarã ñna. Ito bajiri Pablöre ḡata reayijarã masa ĩre s̄ia ãmorã. “Ūsi jedicoami ĩja”, yi t̄uoĩacōri c̄uto s̄ojuaju ĩre weja wayijarã ñna. ²⁰ Ito bajiro ñna yibojarocati ĩ t̄u Jesure masirã ñna minjuaroca tujacoayiju Pablo. Tujacōri ñna r̄aca c̄utoju t̄udi wayiju ĩ. Gaje r̄um̄u Derbe wame c̄utiri c̄utoju wayiju Bernabé r̄aca.

²¹ Ito ejacōri Dios oca quenarise masare riasoyijarã ñna. ĩna ito bajiro gotija t̄uocōri, jājarã Jesure t̄uor̄un̄uyijarã. Ito yija bero Listraj̄u, Antioquíaj̄u, Iconioju t̄udi wayijarã ñna. ²² Iti c̄utori ejacōri Jesure t̄uor̄un̄ur̄are b̄suyijarã ñna. Ito bajiro ñna b̄sija t̄uocōri, buto b̄usa Jesure t̄uoña oca s̄eoyijarã ñna iti c̄utori ḡana: “Diore t̄uor̄un̄u jidicãbesa m̄ua. Ūmac̄uju ĩ rotiroju mani ejaroto riojuu jaje t̄ob̄uja b̄ujatobitirã yirãji mani. Ī rotiroju mani eja ãmoja, ito bajiro r̄etare ñaroja manire”, yi goti ucuyijarã ñna. ²³ Coju minjuara wi r̄uyabeto Jesure t̄uor̄un̄ur̄are ũmatã ñarona bese c̄uyijarã ñna. Diore rūcub̄orã bamena riti Diore b̄suyijarã ñna. “Ado ḡana ñama m̄ure t̄uor̄un̄ur̄ã. ĩnare ejab̄ua masia m̄u”, yiyijarã Pablo mesa Diore.

Antioquíaj̄u Pablo mesa ñna t̄udi ware gaye

²⁴ Ito bajiro ĩna yija bero Pisidia wame cutiri sita rēta wacōri Panfilia sitajū ejayijarā ĩna. ²⁵ Perge wame cutiri cuto Dios oca goti tīocōri, Atalia wame cutiri cutojū wayijarā ĩna. Riaca jajosa tūnima ñayijū iti cuto. ²⁶ Ito cumana jēa wacōri Siria sitajū Antioquía wame cutiri cutojū wayijarā ĩna. Antioquía ñayijū cajero ĩna wasuoado. Itijuti Dios oca ĩna goti ucuroto riojūa, “Mū ĩnare moare cūado bajiro riti ĩna moa masitoni ĩnare ejabuaya”, yiyijarā Jesure tuorūnarā Diore. Ito bajiri ĩna rotiado bajiroti moa ucu tīorā Antioquíaajū tūdi ejayijarā ĩna mūcana Pablo mesa. ²⁷ Itojū Antioquíaajū tūdi ejacōri Jesure tuorūnarāre miojuyijarā ĩna mūcana. Ito yicōri jeyaro Dios ĩ ejabūare gaye gotiyijarā ĩna:

—Queno ejabuauqū Dios guare. Ito bajiri judio masa meje ñarā cūni Dios oca quenarise tuocōri, Jesure tuorūnūama ĩna, yī gotiyijarā ĩna. ²⁸ Itojū Jesure tuorūnarā rāca yoari ñayijarā Pablo mesa.

15

Jerusalénjū ĩna minijuare gaye

¹ Iti rodoriti Antioquíaajū ejayijarā Judea sita gāna. Ito ejacōri Jesure tuorūnarāre judio masa ĩna yisotirere riasoyijarā ĩna:

—Jane mejejū Moisés ñayorū ĩ rotiado bajiro wiro mūa tabeja, mūare masobiquīji Dios, yiyijarā ĩna. ² ĩna ito yija tuo tujabiticōri ruje gāmeri būsī tuoīayijarā Pablo mesa ĩna rāca. Ito bajiri, “¿Riti ñati?” yirona Pablo mesare Jerusalénjū cōayijarā Jesure tuorūnarā:

—Itojū ejacōri Jesús ĩ cūana rāca ito yicōri Jesure tuorūnarāre ūmatā ñarā rāca cūni būsiba mūa. Riti iti ñaja, tuoba. Wasa. Quenajaro, yiyijarā itijū gāna Jesure tuorūnarā.

³ Ito ĩna yija tuocōri, Jerusalénjū wasuoyijarā Pablo mesa. Jerusalénjū warā Fenicia sita, Samaria sita cūni Dios oca riaso rēta wayijarā ĩna, iti cutori gāna. “Gūa riasoja, judio masa meje ñarā, ñeñaro ĩna yirise jidicācōri Diore tuorūnucā ĩna. Manire bajiroti Diore tuorūnucā ĩna cūni”, yiyijarā Pablo mesa ĩnare. Ito bajiro ĩna yija tuocōri, buto wanū quenayijarā Jesure tuorūnarā.

⁴ Jerusalénjū ĩna ejaroca queno wanū quenare rāca ĩnare boca āmiyijarā Jesús ĩ cūana, Jesure tuorūnarāre ūmatā ñarā ito yicōri Jesure tuorūnarā ñarocōti. Masa ĩna seniñaja bero, “Judio masa, judio masa meje ñarāre cūni gūa riasoja, guare queno ejabuāñi Dios”, yī gotiyijarā Pablo mesa. ⁵ Ito bajiro ĩna yija tuocōri, coriarā fariseo gaye tuoīagoana Jesure tuorūnarā būsirona wamū rūgūyijarā:

—Mani masa meje ñarā Jesure ĩna tuorūnūja, mani yisotiro bajiro ĩna yire āmoa gūa. Moisés ĩ rotire gaye cūdirūjama ĩna,

ito yicōri wiro tarujama ĩna, yiyijarā fariseo gaye t̄uoĭagoana ito gānare.

⁶ Ito yija Jesús ĩ cūana, Jesure t̄uorūn̄arē ūmatā ñarā c̄ni minijuayijarā iti oca bajirisere t̄uoĭa b̄sirona. ⁷ Yoari ĩna gāmeri b̄sija bero b̄siroc̄u w̄m̄m̄ r̄ūḡūyij̄u Pedro:

—Ȳu ñarā queno t̄uoya m̄ua. M̄ua rāca ñagūre ȳre beseñi Dios, judio masa mejere c̄ni ĩ masore oca ȳu gotitoni. Ito bajiro beseñi Dios ȳre, Jesure ĩna t̄uorūn̄toni. Iti gayere queno masia m̄ua. ⁸ Dios ñami masa ĩna t̄uoĭarisere masigū. Judio masa meje ñarā ĩna ñama ȳu ñarā, yiroc̄u ĩnare Espiritu Santo queo s̄āni Dios, manire ĩ queo s̄ado bajiroti. ⁹ Manire ĩ ti mairo bajiroti ĩnare c̄ni ti maiami Dios. Jesure ĩna t̄uorūn̄ja ĩna ñeñaro yirisere ācabojoñi Dios ĩnare, manire ĩ ācabojado bajiroti. ¹⁰ Dios ĩ gotirisere queno t̄uorūn̄bea m̄ua. Ito bajiri Moisés ñayor̄u ĩ rotirisej̄are c̄dijaro ĩna yirona, Jesure mas̄uor̄are b̄uto josa m̄ua. Moisés ĩ rotirisere ñaroc̄ti yiro robo bajiro c̄di jeobis̄i mani ñic̄sabatia c̄ni. Ito bajiri mani c̄ni jeyaro ĩ rotigore c̄di jeoado ma. “Mani ñic̄sabatia bajiro gājerā ĩna c̄dibeja, Jesure masirā meje ñama ĩna”, ȳi t̄uoĭaboja m̄ua. ¹¹ Ado bajiroj̄ua bajia: Manire ti maicōri manire goda ĩsiñi Jesucristo. Ito bajiri ĩre mani t̄uorūn̄ja ticōri, manire masoñi Dios. Ito bajiroti Jesure ĩna t̄uorūn̄ja ticōri judio masa meje ñarāre c̄ni masoñi Dios, yiyij̄u Pedro ĩnare.

¹² Ito ĩ yija t̄uocōri, b̄simenati Pablo, Bernabé ĩna b̄sija queno t̄uoyijarā ĩna ĩja: “Dios ĩ ejab̄arisena judio masa meje ñarāre jaje tiyamani ĩoc̄u ḡua”, yiyijarā Pablo mesa. ¹³ ĩna b̄si t̄ioja bero Santiago wame c̄tiḡu ado bajiro yiyij̄u:

—Ȳu b̄sirisere queno t̄uoya ȳu ñarā m̄ua. ¹⁴ ĩj̄u ado bajiro gotimi Simón Pedro manire: “Judio masa meje ñarāre c̄ni queno ȳiñi Dios. Ito bajiri ĩnare besecōri ĩ ñarā ñaroca ȳiñi Dios”, ȳi gotimi Pedro manire. ¹⁵ Ito bajiroti ȳi ucayijarā Diore goti ĩsiri masa jane mejej̄u. Iti oca ado bajiro gotia:

¹⁶⁻¹⁸ Jane mejej̄u David ñayor̄u bero gāna masa ūjarā ĩna ñarise s̄̄sayij̄u. Ito bajiri ija Davidre ȳu gotic̄ado bajiroti yic̄uja ȳu. S̄iḡū ĩ janer̄abatia mac̄ure ūj̄u ñaroc̄u c̄iḡū yiḡuja ȳu. Ito bajiro ȳu c̄uja bero judio masa meje ñarā c̄ni ȳre r̄ūc̄ab̄uor̄ā yir̄aji ĩna. Ȳu ñarā ñaroca yiḡu yiḡuja ȳu ĩnare, ȳi gotiami mani Ūj̄u Dios, ȳi ucañi Diore goti ĩsiri masa, ȳi gotiyij̄u Santiago ĩnare.

¹⁹ Ito bajiri ado bajiro t̄uoĭa ȳu, yiyij̄u ĩ m̄acana: Mani masa meje ñarā Diore ĩna t̄uorūn̄ja, ūsirioro ĩnare ȳi codebitir̄uja mani. Ito yicōri jaje rotire gaye rotibitir̄uja manire. ²⁰ Ado bajiro paperana mani goti ucaja quena ĩnare: “ĩna meni rujeor̄u ruj̄u robo bajiro meni rujeocōri ĩna ecabojarisere babitir̄uja m̄ua. M̄uamasiti m̄ua ya ruj̄u ñeñaro iti t̄uoĭaro

bajiroti ñeñaro yibesa. Āmuma wāñiatanare babesa. Baroto riojua rí cōaja quena. Ito yicōri rí idibeja quena”, yi mani goti ucaja quena. ²¹ Ito bajiro riti coji tujacāre ruyabeto Moisés ñayoru ĩ rotire gaye riasore ña, mani masa minijuari wiju. Ito bajiro riasotiyijarā ĩna jane mejeju co cuto ruyabeto, yiyiju Santiago.

Judio masa meje ñarāre ĩna papera cōare gaye

²² Ito ĩ yija tucōri, Jesús ĩ cūana, Jesure tuorūnurāre ūmatā ñarā, ito yicōri Jesure tuorūnurā jeyaro ado bajiro yiyijarā: “Santiago ĩ yiro bajiroti yiana mani. Ito bajiri coriarā mani rāca gāna beseruja mani, Pablo mesa rāca adi papera ĩna āmi watoni”, yiyijarā ĩna. Ito bajiri Judas Barsabás wame cutigu ito yicōri Silas wame cutigure beseyijarā ĩna Antioquíaju Pablo mesare baba cuti warona. “Īna ñama rucubuoana”, yi tuoīacōri ĩnare beseyijarā ĩna. ²³ Ito bajiro besecōri Antioquíaju āmi warotire ĩnare papera ĩsiyijarā ĩna. Ado bajiro yi gotiyiju iti papera:

“Gua Jesús ĩ cūana, Jesure tuorūnurāre ūmatā ñarā, ito yicōri Jesure tuorūnurā jeyaro adi papera cōa gua. ¿Ñati mua Antioquía gāna, Siria sita gāna ito yicōri Cilicia sita gāna ñati mua cūni? Jesure tuorūnurā mua ñajare, judio masa meje mua ñabobarocati, sīgū rīare bajiro bajirā ña mani. ²⁴ Ado bajiro oca tuocu gua. Coriarā ado gāna mua tu ejacōri usirioro yiñi ĩna. Īnare cōabiticu gua. Riojo gotimenati mua tuoīarise wisaroca yiñi ĩna. ‘Īmugāre mua wirotabeja, ito yicōri Moisés ñayoru ĩ rotire gaye mua cudi jeobeja, Jesure tuorūnurā meje ña mua’, yi tuoñi ĩna muare. Ito bajiro ĩna gotibobarocati, ‘Itire gotitēña mua’, yi cōabiticu gua mua tujū ĩnare. ²⁵ Ito bajiri sīgūre bajiro tuoīacōri busironare besecōri cōamu gua mua tu. Gua mairā Pablo, Bernabé rāca baba cuti wa rotibu gua ĩnare. ²⁶ Mani Īju Jesure cūdirona ĩ ocare goti ucuyijarā ĩna. Gājerā ĩna sīa āmobarocati Jesús ocare goti tarojobisijarā ĩna. ²⁷ Ito bajiri muare gotironare Judas, Silasre cūni muare cōa gua. Īnamasiti gua ucarisere goti jeorā yirāji ĩna muare. ²⁸ Espiritu Santo bajiro tuoīacōri jaje roti masibea gua muare. Ito bajiri adi gua ucaro bajiro riti muare rotia gua. ²⁹ Īna meni rujeore ĩna ecabobarisere babesa mua. Ríre cūni idibesa. Āmuma wāñiatanare babesa. Baroto riojua rí cōaja quena. Ito yicōri muamasiti mua ya ruju ñeñaro iti tuoīaro bajiroti ñeñaro yibesa. Gua rotiro robo mua cūdija, ñaro bajiro cūdirā yirāji mua. Itocō oca goti uca gua muare. Queno ñaña mua”, yi ucañi ĩna.

³⁰ Ito yi ucaja bero iti papera āmi wa rotiyijarā ĩna. Āmi wacōri Antioquíaju ejacōri Jesure masirāre miojuyijarā ĩna. Ito

yicōri ĩna minijuaja bero papera ĩnare ĩsiyijarã ĩna. ³¹ Iti papera ticōri buto wanu quenayijarã ĩna ito gãna. Oca riojo gotire gaye iti ñaja wanu quenayijarã ĩna. ³² Ito yija Judas, Silas cuni Dios oca goti ĩsiri masa ñari ito gãna Jesure tuorũnurãre jaje Dios oca goti masioyijarã ĩna. Iti oca tuocōri buto busa Diore tuo oca sēoyijarã ĩna. ³³ Udia rãmu berocōti Jesure tuorũnurã rãca ñacōri ware tuoĭayijarã ĩna. “Guare cōacãna taju tãdi warã ya gna mucana”, yiyijarã ĩna. “Queno waja mu. Quenajaro mare cōana”, yiyijarã ĩna ito gãna Jesure tuorũnurã. ³⁴ Ito ĩna yibojarocati, “Ado tujacuja yama”, yi tuoĭayiju Silas. ³⁵ Pablo mesa cuni, Antioquãju tujayijarã. Ito gãnare riasoyijarã ĩna, gãjerã Jesure tuorũnurã rãca. Dios oca goti tarojobisijarã ĩna.

Tudi mucana Pablo Dios oca ĩ goti ucure gaye

³⁶ Ito yija co rãmu ado bajiro yiyiju Pablo Bernabé:

—Dios oca mani goti ucura cãtoriju mucana tãdi ti ucuruja mani. Jesure tuorũnurã no bajiro ĩna bajija tito mani, yiyiju Pablo Bernabé.

³⁷ ĩna rãca warocu Juan Marcosre ji amobojayiju Bernabé. ³⁸ Ito bajiro ĩ yibojarocati, Pablojama amobisiju. Panfiliaju ĩna ñaroca Dios oca goti tarojoyiju Juan Marcos. Ito yicōri Jerusalénju tãdi wayiju ĩ. Ito bajiri mucana ĩre ji amobisiju Pablo. ³⁹ Yoari itire tuoĭa gãmeri busiyijarã ĩna. Ito bajibojarocati sīgũre bajiro tuoĭa masibisijarã ĩna. Ito bajiri batcōri ricati riti wayijarã ĩna. Ito bajiri Juan Marcosre ami wayiju Bernabé. Cuma sãjacōri, Chipre wame cãtiri yogaju jã wayijarã ĩna. ⁴⁰ Pablojama Silasre baba cãtiyiju ĩ rãca warocu. Itoju ĩna waroto rioju Dios ĩna rãca ñatoni Diore seniyijarã Jesure tuorũnurã itoju gãna. Ito yija bero ware goticōri wasuoyijarã Pablo mesa. ⁴¹ Ito warãju Siria sita, Cilicia sitaju cuni Dios oca goti rãta wayijarã ĩna. Ito bajiri Jesure tuorũnurã rãca basicōri buto busa Jesure ĩna tuorũnu oca sēoroca yiyijarã Pablo mesa.

16

Pablo mesare Timoteo ĩ baba cãti ware gaye

¹ Itona wacōri Pablo mesa Derbe, Lистра wame cãtiri cãtoriju ejayijarã ĩna. Itoju ejacōri Jesure tuorũnugũre bujayijarã ĩna. Timoteo wame cãtiyiju ĩ. ĩ jaco judio maso ñayijo Jesure tuorũnugõ. Ito yicōri ĩ jacu griego masu ñayiju. ² Lистра gãna, ito yicōri Iconio gãna Jesure tuorũnurã queno tuoĭa busiyijarã ĩna Timoteore. ³ Iti masicōri Timoteo ĩna rãca ware amoyiju Pablo. Ito bajiri Timoteore wirotayiju Pablo. ĩ wirotabeja judio masare tegu robo bajiro bajiguĩji yirocu, tayiju Pablo Timoteore. “Griego masu ñami ĩ. Ito bajiri wirotaya macu

ñami ì”, yi masiyijarã judio masa Timoteore. “Manire tegu wirow taya macu ñami”, judio masa ña yibe yirocu, Timoteore wirow tayiju Pablo. ⁴ Listraju ña ñaja bero gaje cutoriju wayijarã ña. Ito yicõri Timoteo ña rãca baba cuti wayiju. Iti cutoriju Dios oca goti rëta wayijarã ña Jesure tuorũnarã ña cuditoni. Jerusalén gãna apóstol mesa ito yicõri Jesure tuorũnarãre ùmatã ñarã, “Gotiba”, ña yiado bajiroti co cuto rayabeto riaso rëta wayijarã ña. ⁵ Ña ito yija tuocõri, Jesure tuorũnarã buto busa Jesure tuorũnu oca sëoyijarã, ito yicõri Jesure tuorũnu jidicãbisijarã ña. Ito beroca rumari Jesure masirã jãjarã busa ña wayijarã ña.

Cãiriju Pablo Macedonia gagure ì tire gaye

⁶ “Asiaju mani goti ucure ãmobeami Espiritu Santo”, yi masicõri itojũ wabisijarã ña. Ito bajiri Frigia, Galacia sitaju rëta wayijarã Pablo mesa. ⁷ Ito rëta wacõri Misia sita susariju ejayijarã ña. Itijuna Bitinia sitaju ware tuoñabojayijarã ña. Ito bajibojarocati Espiritu Santo itojũ cõabisiju ñare. ⁸ Misia sita rëta wacõri Troas wame cutiri cutore roja ejayijarã ña. ⁹ Iti cuto ejacõri iti ñami cãitijiju Pablo. Ado bajiro cãitijiju ì: Sīgũ Macedonia gagu ì tu rügõja tiyiju ì. “Adoju Macedoniaju waya. Guare ejabugũ waya”, yiyiju ì Macedonia gagu Pablore. ¹⁰ “Ito bajiro cãitibu yũ”, Pablo ì yija tuocõri, “Macedoniaju ì oca riasore ãmoami Dios”, yicu gũa. Ito bajiri warona gũa ye seocu gũa. Yũ adi papera tuti ucari masu, wacu ña rãca.

Filipos cutojũ Pablo mesa ña ña ucure gaye

¹¹ Troasna cumana wacu gũa. Riojoti Samotracia wame cutiri yogaju wacu gũa. Gaje rumu Neápolis ejacu gũa. ¹² Itijuna Filiposju wacu gũa. Romano masa meni rujeocõri ña ñari cuto ñayiju iti cuto. Macedonia sitaju ñasari cuto ñayiju iti cuto. Yoari ñacu gũa jabeto iti cutore. ¹³ Co rumu tujacãra rumu ñaroca cuto sõjuã riacaju ejacu gũa. “Iti cuto gãna Diore ña busisotiriju ñaroja”, yire masicu gũa. Ito ejacõri rujicu gũa. Ito rujicõri romia ito minijua ñarãre Jesús oca goticu gũa. ¹⁴ Sīgõ ña rãca gago Lidia wame cutigo ñacõ. Tiatira wame cutiri cuto gago ñacõ iso. Iso ñacõ saya quenarise sũa ñirise ìsiri maso. Iso romio Diore maigõ tuo rujicõ Pablo ì busija. Pablo ì busirisere iso queno tuo masitoni isore ejabũañi Dios. Ito bajiri Pablo ì busirise queno tuo ñiacõ iso. ¹⁵ Jesure iso tuorũnuja ticõri, isore idé gucu gũa ito yicõri iso ñarãre cani. Ito yija bero ado bajiro guare basicõ iso:

–“Riti Jesure tuorũnugõ ñamo”, mũa yija, yũ ya wijũ waya, yicõ iso guare.

Iso ito bajiro yija, iso ya wijũ tujarã wacu gũa.

¹⁶ Co r̄m̄m̄ Diore masa ñna b̄s̄isotirij̄m̄ wac̄u ḡua. Itoj̄m̄ warã mamore ti b̄j̄jac̄u ḡua. R̄m̄m̄ sãñagõ ñãñi iso. Ito bajiro r̄m̄m̄ sãñagõ ñari ijarij̄m̄ bajirotire goti masiyijo iso. Ito bajiri iso ñjarã niyeru jairo b̄j̄jayijarã, ija gaye bajirotire iso goti masigõ iso ñajare. ¹⁷ Iso romio ḡuare ùma s̄ȳyacõri ado bajiro awasãcõ iso:

— Ñna ùm̄m̄a Dios ùmacãj̄m̄ gagure c̄adirã ñama. Jesure m̄m̄a t̄uor̄ũñaja, masoana ñarã yirãji, yi gotiama ñna m̄m̄are, yi awasãcõ iso masa jeyarore.

¹⁸ Co r̄m̄m̄m̄ meje ḡuare awasã s̄ȳyacõ iso. Ito bajiro usirioro iso yija t̄uocõri, quenabisij̄m̄ Pablöre. Ito bajiri j̄uda r̄üḡcõri isore r̄m̄m̄ sãñaḡure ado bajiro yiquĩ Pablo:

— Jesucristo masirisena isore m̄m̄re budigo rotia ȳm̄, yiquĩ Pablo r̄m̄m̄re.

Ito ñ yirocati r̄m̄m̄ budigocoaquĩ isore.

¹⁹ Isore r̄m̄m̄ budigoja bero, ijarij̄m̄ bajirotire goti masibiticõ iso ñja. Iso ito bajija ticõri, “J̄uaji niyeru b̄j̄jado ma mani”, yi t̄uoiacã iso ñjarã. Ito bajiri Pablo, Silasre junisinicã ñna. Ito bajiri ñnare ñiacõri c̄uto ḡudareco ñsarij̄m̄ ñjarã riojo ãmi wacã ñna. ²⁰ Òjarã riojo ãmi ejacõri ado bajiro yiyijarã ñna:

— Ñna judio masa mani c̄uto ḡãnare oca riawaso ucurã yama ñna. ²¹ Ñna riasorise mani romano masa mani yisotirise bajiro meje baja ñnare. Ito bajiri ñna riasorise ñna yiro bajiro yibitir̄m̄a mani, yicã ñna, ñna ñjarãre.

²² Ito ñna yija t̄uocõri, Pablo mesare b̄uto junisinicã masa cani. Ito bajiri ñnare yutabujuri ruacã roticã iti c̄uto ñjarã. Ito yicõri ñnare baje roticã. ²³ Ito bero b̄uto ñnare bajecõri, tubiara wij̄m̄ c̄u roticã ñna. Ito yicõri tubiara wi coderi mas̄re cõacã ñna. “Queno ñnare tir̄ũñña”, yicã. ²⁴ Ito bajiro ñjarã ñna yija t̄uocõri, ñna tubiasotirij̄m̄ s̄õj̄m̄ b̄usa ñari s̄õa budi masia manij̄m̄ ñnare c̄uyij̄m̄ ñ. Ito yicõri ñna ya ḡubori yuc̄u j̄aina siatu c̄uyij̄m̄ ñ.

²⁵ Ito ñ yibojarocati Pablo, Silas r̄ãca Diore b̄sicõri ñnami ḡudareco basayijarã. Ḡajerã ito tubiara wij̄m̄ ñarã ñna basaja t̄uõ ñayijarã. ²⁶ Ñajasaroti sita ñerise ejayij̄m̄. Ito yicõri tubiara wi cadayij̄m̄. Iti ito bajiroca riti sojeri jana jedicoayij̄m̄. Ito bajicõri tubiara wij̄m̄ ñarãre come mari õjo jedicoayij̄m̄. ²⁷ Ito bajijare tubiara wi coderi mas̄u yuyijij̄m̄. Iti sojeri susu jedija ticõri, “Tubiara wi ñarã wa jedicoana”, yire masiyij̄m̄ ñ. Ito bajiri ñ ya sarera j̄ai ruayij̄m̄ ñmasi s̄ãa godaroc̄u yibojayij̄m̄ ñ. ²⁸ Ito bajiro ñ yirocati Pablo ado bajiro yiyij̄m̄ ñre:

— M̄mmasiti s̄ãa godabesa. Ado ñajedicõa ḡua, yiyij̄m̄ Pablo ñre.

²⁹ Ito yija busurise seniyij̄m̄ tubiara wi coderi mas̄u. Ito yicõri Pablo mesa t̄u ùmaquedi s̄ãja wayij̄m̄ ñ. B̄uto n̄m̄m̄oyij̄m̄ ñ güiḡu. Ito yicõri ñna riojo rijomunigãna ñini r̄ũj̄uyij̄m̄ ñ. ³⁰ Ito yija bero ñnare wiococõri, ado bajiro ñnare seniyij̄m̄ ñ:

—¿No bajiro yirujati ya, Dios yure ĩ masotoni? yiyijũ ĩ Pablo mesare.

³¹ Ito bajiro ĩ yija, ado bajiro cadiyijarã ĩnaja:

—Mani Uju Jesucristore ma tuorũnaja, mare masogũ yiguĩji Dios, ito yicõri ma ñarãre cãni masogũ yiguĩji ĩ, yiyijarã ĩna tubiara wi coderi masare.

³² Ito yicõri mani Uju Jesucristo oca busiyijarã ĩna ĩre. ĩ ya wi gãnare cãni goti jeoyijarã ĩna. ³³ Iti ñami ñaroca riti maji, ĩna bajere camire coeyijũ tubiara wi coderi masũ Pablo mesare. ĩnare ito bajiro ĩ yija bero ĩmasi ito yicõri ĩ ñarãre idé gu rotiyijũ ĩ Pablo mesare. Ito bajiri Jesure ĩna tuorũnaja ticõri, ĩnare idé guyijarã Pablo mesa ĩja. ³⁴ Ito yija bero ĩ ya wijũ Pablo mesare ãmi wayijũ ĩ. Ito yicõri ĩnare bare ecayijũ ĩ. “Diore tuorũnagũ ña ya ĩja”, yi masicõri ĩ ñarã rãca bũto wanũ quenayijũ ĩ.

³⁵ Busuri iti cuto gãna ujarã, poreciare cõayijarã, tubiara wi coderi masare, “ĩnare bucõãña ma”, yirona. ³⁶ Ito yija tubiara wi coderi masũ ado bajiro yiyijũ Pablõre:

—Ujarã ĩna rotiro bajiroti mare bucõare ña yure. Ito bajiri ñe godõ manoti budi wasa ma.

³⁷ Ito bajiro ĩ yija tuocõri, Pablo ado bajiro gotiyijũ porecia mesare:

—Ñe gũare seti manibõjarocati adi cuto gãna ujarã mesa riojo gũare bajecã ĩna. Ito yicõri adi wi tubiara wi gũare cũcã ĩna. Roma gãna gũa ñabõjarocati gũare tubiacã ĩna. Ito bajiri adocãta masa ĩna masibetoti gũare bucõa ãmõbojama ĩna. Ito bajiro meje bajiro yiroja. ĩnamasiti gũare bucõarã wadijaro, yiyijũ Pablo porecia mesare.

³⁸ Ito ĩ yija tuocõri, ujarãre gotirã wayijarã porecia mesa. Ito bajiro porecia ĩna gotija tuocõri, roma gãnati Pablo mesa ĩna ñaja, tuo masicõri tuo gũiyijarã ujarã. ³⁹ Ito bajiri Pablo mesa tajũ oca quenorã wayijarã ujarã. ĩna ito yija bero, ĩnare ãmi bucõayijarã ĩna. Gaje cutojũ ĩna watoni ĩnare gotiyijarã ĩna. ⁴⁰ Tubiara wire budigocõri Lidia ya wijũ wayijarã ĩna Pablo mesa. Ito ejacõri Jesure tuorũnarãre miojuyijarã ĩna, Jesús oca gotirona. Iti oca tuocõri bũto busa Jesure tuorũnũ oca seõroca yiyijarã ĩna. ĩna ito yija bero gaje cuto wayijarã ĩna ĩja.

17

Tesalónica cutojũ oca rujeare gaye

¹ Filipõsjure budi wagocõri, Anfipolis ito yicõri Apolonia rēta wayijarã ĩna Pablo mesa. Ito bero Tesalónica wame cutiri cutojũ ejayijarã ĩna. Iti cutojũ judio masa ĩna minijuari wi ñayijũ. ² Pablo ĩ yisotiro bajiro yigũ ĩna minijuara wijũ wayijũ. Ito yicõri udiãji tujacãre ĩnare Dios oca gotiyijũ ito minijua

ñaräre. Diore goti İsiri masa ado bajiro yi ucañi İna, yi gotiyiju Pablo masare:

³—Cristo Dios İ cõaru ñeñaro tõbujagu yiguñi. Ito yicõri godagu yiguñi. Godabojaguti mucana tũdi catigu yiguñi İ, yi ucañi Diore goti İsiri masa. İna tuoña ucaru, İti ñami Jesucristo Dios İ cõaru, yiyiju Pablo İnare.

⁴Ito İ yija tuocõri, coriarã judio masa Jesure tuorũnyijarã İja. Ito bajiri Pablo, Silas bajiroti sigũ bajiro riti tuoıayijarã İna İja. Jãjarã griego masa Diore rucubhorã İ gotija tuocõri, Jesure tuorũnyijarã İna İja. Iti cuto gãna romia ñasari masa Jesure tuorũnyijarã İna cuni. ⁵Pablo mesare jãjarã masa İna cudija ti masicõri, judio masa Jesure tuorũnumena Pablo mesare ti teyijarã. Ito bajiri iti cuto gãna rojorã, ñeñaro yirãre cuni miojuyijarã İna. “Adi cuto gãnare oca meniña mua, Pablo mesare İna junisinitoni”, yiyijarã judio masa İnare. Ito bajiro yicõri Jasõn ya wiju Pablo mesare amarã wayijarã İna. İnare bucõacõri masare İsi amobojayijarã İna. ⁶İnare bujabiti warã iti wi gagu Jasõnre ito yicõri Jesure tuorũnrãre ujarã taju ami wayijarã İna. Ado bajiro ujarãre awasã gotiyijarã İna:

—Åna umua gaje cutoriju oca riawuso ucuana ñama. Mucana mani ya cutore oca riawusorona ejama İna. ⁷Åni Jasõn İ ya wiju İnare boca amiñi. Mani uju César, İ rotirise cudirã meje ñama İna. Sigũ Jesús wame cutigure, “İ ñami Uju ñasagu”, yama ana, yiyijarã rojorã ñeñaro yiri masa ujarãre.

⁸Iti oca tuocõri iti cuto gãna ujarã ito yicõri iti cuto ñari masa jeyaro junisini awasãyijarã. ⁹“Gua muare bucõare amoja, guare waja yiya mu”, yiyijarã İna Jasõn mesare. Ito bajiri Jasõn mesa ujarãre waja yiyijarã budirona.

Pablo mesa Bereaju İna ña ucure gaye

¹⁰Iti rãiorocati ito gãna Jesure tuorũnrã Pablo mesare Berea wame cutiri cutoju wa rotiyijarã İna. Ito ejacõri judio masa İna minijuari wiju wayijarã Pablo mesa. ¹¹Ito Berea gãna Tesalónica gãna masa rëto busaro Pablo mesare queno yiyijarã. Pablo Dios oca İ gotija queno wanu quenaro tuoyijarã İna. Ito bajiri, “¿Dios oca riti gotiati Pablo?” yirona Dios oca tisotiyijarã İna. ¹²“Riti gotiami”, yi masicõri jãjarã Jesure tuorũnyijarã İna. Jãjarã griego masa Jesure tuorũnyijarã. İna rãca gãna romia ñasarã cuni queno Jesure tuorũnyijarã. ¹³“Bereaju Dios oca gotigu yiguñi Pablo”, yire oca tuoyijarã Tesalónica gãna judio masa. Itire tuocõri junisiniyijarã İna. Ito bajiri itoju wacõri masare oca riawusoyijarã İna. ¹⁴İna ito yija ticõri, Pablore baba cuti warona rãca, “Wasa”, yiyijarã ito gãna Jesure tuorũnrã. “Coji riaca jajosa roja ejadoju wasa mua”, yiyijarã. Silas, Timoteo rãca tujayijarã. İna rãca ito wabisijarã.

¹⁵ Riaca jajosa roja ejacōri cumana āmi wayijarā ĩna Pablōre. Atenas wame cūtiri cūtoju ĩre āmi wayijarā ĩna. Itoju ĩre cū tīocōri Bereaju tūdi wayijarā ĩna mūcana. ĩnanati oca cōayiju Pablo, “Silas, Timoteo ejori būsati wadijaro”, yirocū.

Atenasju Pablo ĩña ucure gaye

¹⁶ Atenasju Silas, Timoteore yu ñagūju iti cūtoire ti ucugū wayiju ĩ. Iti cūtori gāna meni rujeocōri ĩna rūcūbūorisere jaje ticōri bājatobisiju Pablo. ¹⁷ Ito bajiri minijuara wiju judio masare būsiju Pablo, ito yicōri judio masa robo bajiro tūōīarāre cūni būsiju ĩ. Ito bajiri co rāmū ruyabeto cūto gūdareco wa ucurāre Dios oca gotiyiju Pablo. ¹⁸ Ito gāna epicūreos oca riasotiri masa ito yicōri estoicos oca riasotiri masa cūni ruje Pablo rāca būsijarā. ĩnare Jesús oca gotiyiju Pablo. Ito yicōri Jesús godabojagūti mūcana tūdi ĩ catire gayere cūni gotiyiju. Ito bajiri coriarā ado bajiro yiyijarā:

—¿Ñe gaye gotirocū ito bajiro būsīmūcatiati āni? yiyijarā ĩna. Gājerāma:

—Gaje cūto gāna ĩna rūcūbūorisere būsiguūji gajea, yiyijarā ĩna. ¹⁹ Ito yija, “Areópago wame cūtiriju ita būsito”, yī wayijarā ĩna Pablōre. Itiju minijua ñarā ūjarā ado bajiro yiyijarā ĩna:

—Oca mame mū gotire tūo āmoa gūa, yiyijarā Pablōre. ²⁰ Gūa tūōīabiti oca riasoa mū. Ito bajiri mū gotire tūo āmoa gūa. ¿No bajiro yireoni riasoati mū? Gotiya maji gūare, yiyijarā ĩna ĩre.

²¹ Atenas gāna ito yicōri iti cūto ña ijari masa oca gaje mame riti tūōīa būsijarā ĩna. Ito bajiri Pablo mame oca ĩ gotija tūo āmoyijarā ĩna.

²² Ito bajiri ĩna wato wūmū rūgūcōri Areópago wame cūtiriju ado bajiro gotiyiju Pablo ĩnare:

—Tūoya Atenas gāna ñari masa mūa. Meni rujeocōri mūa rūcūbūorisere queno mūa rūcūbūoja tia yū. ²³ Rūcūbūorā mūa minijuasotirijūri ito ti ucugūju ado bajiro ucare coju ti būjacū yū, “Ado ña Dios tiya macūre rūcūbūorāju”, yicū itiju. Āni Dios masibitibojarāti mūa rūcūbūogūre ĩti ñami Dios mūare yū būsigu, yī gotiyiju Pablo ĩnare.

²⁴ Dios adi sita, adi macārūcūro jeyaro ñarotire rujeorū, ĩti ñami adi sita, adi macārūcūro jeyaro rūcogū. Ito bajiri rūcūbūorona masa ĩna menirū meje ñami ĩ. ²⁵ Ñejua ruyabea ĩre. Mani ĩre meni ĩsi āmobjarise ñacāroja ĩre. Ñe ruyabetoja. ĩ ñami mani catirise jeyaro ĩsigū.

²⁶ ‘Cajeroju āmūgū sīgūreti menisūoyiju Dios. ĩna sūoriti jājarā masa buturi gāna meniñi Dios. Adi macārūcūro ĩna ña batatoni jeyaro batoyiju Dios. ĩ ñami, “Itocō rujearā yirāji, adi sita gāna ñarā yirāji, ito yicōri itocō catirā yirāji ĩna”, yiri masū. ²⁷ Jeyaro meniñi Dios, ĩtire ticōri mani ĩre rūcūbūotoni. Riojo

gotisajama, sōjɯ mejeti ñami Dios. Mani rācati ñami. ²⁸ Mɯa ñarā papera menirā ado bajiro yi ucañi: “Diona sɯoriti catirā moa masia mani. Ī manija ñamenaji mani cɯni. Ī rīa ña mani”, yi ucañi mɯa ñarā. ²⁹ “Īti ñami Dios”, yi tɯoīarā, gūtana, orona, plata wame cɯtirisena cɯni ĩna rācɯbɯorocɯre meni rujeorā yirāji masa. Maniama Dios rīa ñacōri, “Ito bajiro bajiguti ñami Dios”, yi tɯoīabitiruja manire. ³⁰ “Ado bajiro āmoami Dios”, masa ĩna yi masiroto riojɯajɯ ĩnare waja senibisijɯ Dios maji. Bajibea adi rɯmɯri. Ito bajiri adocāta jeyaro ñeñaro mani yirise jidicā rotiami Dios manire. ³¹ Ija masa ĩna ñeñaro yirise waja ĩsenirotire masicāmi Dios. Queno yigɯ ñari ĩna yigorecōti waja senigū yiguīji ĩ. Ito yicōri, ĩbeserana sɯoriti masare waja senigū yiguīji Dios. “Cristo ñami Dios ĩbeserɯ”, mani yitoni ĩ godaja bero mɯcana tɯdi ĩcatiroca yīñi Dios, yiyijɯ Pablo ĩnare.

³² Mɯcana tɯdi catire gaye tɯocōri coriarā Pablore aja tudiy-
ijarā. Ito bajibojarocati gājerājɯama ado bajiro yiyijarā:

—Mɯcana tɯdi mɯ itire bɯsija, tɯo āmoa gɯa, yiyijarā ĩna Pablore.

³³ Ito yicōri ĩna minijua ñarijɯ budigoyijɯ Pablo. ³⁴ Coriarā ĩre bajiro tɯoīacōri Jesure tɯorānɯyijarā ĩna. ĩna rāca gagɯ sīgū Dionisio wame cɯtigɯ ñayijɯ. Ī Areópagojɯ minijuasotirā rāca gagɯ ñayijɯ. Sīgō Dámaris wame cɯtigo cɯni Jesure tɯorānɯyijo. Ito yicōri gājerā cɯni Jesure tɯorānɯyijarā.

18

Corintojɯ Pablo ĩña ucure gaye

¹ Ito ĩ bajija bero Atenas wame cɯtiri cɯtore wacoayijɯ Pablo ĩja, Corinto wame cɯtiri cɯtojɯ wacɯ. ² Ito ejacōri sīgū judio masare Aquila, Ponto gagɯre ti bɯjayijɯ Pablo. Aquila ĩmanojɯ Priscila rāca Italia sitana wacōri Pablo riojɯa Corintojɯ ejayijarā ĩna. Roma gagɯ ɯjɯ Claudio wame cɯtigɯ Italia sitajɯ judio masa ĩna ñare āmobicɯ, ĩnare bucōayijɯ. Ito bajiri Corintojɯ ñarā wayijarā ĩna Aquila ĩmanojɯ rāca. Ito ĩna ñaroca riti Pablo ejayijɯ ĩnare tigɯ. ³ Pablo bajiroti saya webɯtirise gayere wiri meniyijɯ Aquila ĩmanojɯ rāca. Ito bajiri ĩna rāca cojɯti moarocɯ tujayijɯ Pablo. ⁴ Coji tujacāre rɯyabeto minijuara wijɯ Dios oca gotigɯ wasotiyijɯ Pablo. Judio masa ito yicōri judio masa meje ñarāre cɯni Dios oca ĩna tɯore āmogū ĩnare gotiyijɯ Pablo.

⁵ Ito yija, ito bero Macedoniajɯ wadiana Silas Timoteo, Corintojɯ Pablo tɯjɯ ejayijarā. ĩna ejaroca ĩmoare cɯtirise jidicācōri Dios oca riti goti ñayijɯ Pablo. Ado bajiro judio masare riaso bɯsiyijɯ ĩ:

—Dios ĩcōaru Cristo mani bocatigɯ ĩti ñami Jesús, yiyijɯ Pablo ĩnare.

⁶ Ito bajiro ĩ gotibojarocati gãjerã ricati tũoĩacõri ĩre usirioro yi codeyijarã ĩna. Ito yicõri ĩre bũsituyijarã ĩna. ĩna ito yija ticõri, ĩ ya yutabuju jacãyijũ. “Yũre queno boca ãmibeã mũã”, yi tũoĩagũ, ito bajiro yiyijũ ĩ. Ito yicõri ado bajiro yiyijũ ĩ:

—Dios yũre ĩ rotiado bajiroti ĩ oca mũre gotibojabũ yũ. Ito bajiri mũã godari rũmũ jeame ãjũroju mũã waja yũre seti mano yiroja. ĩ oca mũã tũorũnũbitijare mũareama seti ñaro yiroja. Ito bajiri mũã tũo ãmobeja ticõri, adi rũmũna judio masa meje ñarãre Dios oca gotisũogũ ya yũ, yiyijũ Pablo.

⁷ Itona budi wacõri Ticio Justo ya wijũ wayijũ Pablo. Diore rũcũbũogũ ñayijũ Ticio Justo. ĩ ya wi tũ ñayijũ minijuara wi. ⁸ Crispo wame cãtigũ ñayijũ minijuara wi ẽjũ. Crispo ito yicõri ĩ ñarã queno Jesure tũorũnũrã ñayijarã ĩna. Ito Corinto cũto gãna Dios oca tũocõri, jãjarã Jesure tũorũnũyijarã. Ito yicõri idẽ gu rotiyijarã ĩna. ⁹⁻¹⁰ Co ñami ĩ cãiroju Jesús ĩ bũsija tũoyijũ Pablo:

—Mũ rãcati ña yũ. Ito yicõri yũre tũorũnũrã jãjarã ñama adi cãtore. Ito bajiri gũibesã. Gãjerã ñeñaro mũre yi masimenaji. Oca sũocõri yũ oca masare gotitĩñaña. Ito yicõri itire goti judicãbesã, yiyijũ Jesús Pablõre ĩ cãiroju.

¹¹ Ito bajiri Corintoju co rodo gaje rodo gũdareco masare Dios oca goti ñayijũ ĩ.

¹² Ito bero Galiõn wame cãtigũ Acaya sitaju ẽjũ sãjayijũ. Ito bajiro ẽjũ ĩ ñaroca sĩgũ bajiro riti tũoĩacõri Pablõre ñayijarã judio masa. Ito yicõri ẽjarã riojo ĩre ãmi wayijarã ĩna. ¹³ Ito yicõri ẽjũre ado bajiro gotiyijarã ĩna:

—Gũã masa ĩna rotiado bajiro meje, Diore rũcũbũotoni rotiami ãni, yiyijarã judio masa Galiõnre.

¹⁴ Pablo bũsigũ wagũ yirocati Galiõn ado bajiro yiyijũ judio masare:

—Ñeñaro yigũ ĩ ñajama, ito yicõri gũã rotirise ĩ cãdibitija beroti bajijama, mũã gotirisere tũobogũja yũ. ¹⁵ Mũã masa ocãti oca rotire iti ñaja, mũãmasiti oca quenoña. Yũããã ito oca quenori masũ meje ña ãmoã yũ, yiyijũ Galiõn judio masare.

¹⁶ Ito yicõri judio masare bucõayijũ Galiõn, iti sõajũ. ¹⁷ Ito yija minijuara wi ẽjũ Sõstenesre ñayijarã. Ito yicõri ẽjũ Galiõn riojo ĩre jayijarã ĩna. Ito bajiro ĩna yibojarocati, “¿No yija ĩre jati mũã?” yibisijũ Galiõn. “No yibeati”, yi tũoĩacõyijũ ĩ.

Antioquãju tũdi ejacõri mũcãna Pablo Dios oca ĩ goti ucure gaye

¹⁸ Corintoju yoa bũsari ñayijũ Pablo maji. Ito bero ito ñabojacõri, Jesure tũorũnũrãre ware gotiyijũ ĩ. Ito yicõri Aquila ĩ manõjo Priscila rãca Siria sitaju warona Cencreã cãtoju roja wayijarã ĩna. Cencreã cãto ñana ĩna waroto riojuã, “Mũ tiro riojo ado bajiro yicũja yũ”, yiyijũ Pablo Diore. “Yũ gotiado bajiroti yicũja”, yirocũ joã sua batecã rotiyijũ ĩ. ¹⁹ Itona cumana

wacōri Efeso cuto jetaca ejayijarã ĩna. Ito ejacōri Aquila ĩ manojo Priscila rãca ito ĩna ñaroca riti maja wacōri minijuara wijũ judio masa rãca busigũ wayijũ Pablo. ²⁰Yoa busari ĩna rãca ĩ tujare ãmobjayijarã judio masa. Ito yibojarocati Pabloama ãmobisijũ. ²¹Ito bajiri ado bajiro ĩnare ware gotiyijũ ĩ:

—Jerusalénjũ Diore basa ĩna meni ĩsija, ĩna rãca ña ãmoa yũ. Ito bajiri co rũmũ Dios ĩ ãmoja, mũcana mũare tigũ ejagũ yigũja yũ, yiyijũ Pablo judio masare.

Ito yicōri Efesona cumana wayijarã ĩna. ²²Cesarea jetaca ejacōri Jerusalén gãnare Jesure tũorũnrãre maja tigũ ejayijũ Pablo. ĩnare ti rãta wacōri Antioquĩajũ wayijũ Pablo mũcana. ²³Itijũ yoari ñacōri mũcana tũdi wasũoyijũ. Ito wacũjũ Galacia sita, Frigia sita cunĩ rãta wayijũ ĩ. Iti sita gãna Jesure tũorũnrãre Dios oca goti ucuyijũ Pablo. Ito bajiro Dios oca ĩ gotija tũocōri, tũoĩa oca são jediyijarã ĩna.

Efesoju Dios oca Apolos ĩ riasore gaye

²⁴Iti rodori sĩgũ judio masũ Apolos wame cũtigũ Efesoju ejayijũ. Alejandrĩa cuto gagũ ñayijũ ĩ. Masa tiro riojo queno busi masigũ ñayijũ ĩ. Ito yicōri Dios oca tuti queno ti masiyijũ ĩ. ²⁵Gãjerã Jesũs oca ĩna riasoja, queno tũogorũ ñayijũ ĩ. Juan masare ĩ idẽ gure gaye masiyijũ ĩ. Ito bajibojarocati Jesũs gayere jeyaro rãtare gaye masi jeobisijũ ĩ maji. Queno oca são wanũ quenaro masare busiyijũ ĩ. Jeyaro Jesũs ocare masibitibojagũti queno Jesũs ocare riasoyijũ ĩ. ²⁶Co rũmũ minijuara wijũ, ñe tũo gũibicũti queno masare busiyijũ ĩ. Aquila ĩ manojo Priscila rãca ĩ busija tũo ñayijarã ĩna. ĩ busija bero ricati ĩre busirona ĩre gajero busa ãmi wayijarã ĩna. Dios gaye ĩ queno tũoĩabitire queno ĩre goti rãtobuyijarã ĩna. ²⁷Ito yija bero yoari Acayajũ Dios oca gotigũ wa ãmoyijũ ĩ. “Quena ña. Wasa mũ”, yiyijarã Efeso gãna Jesure tũorũnrãrã. Ito bajiri, “Apolosre queno boca ãmiña mũ”, yirona papera meniyijarã Acaya gãnare yiarĩ. Acayajũ ejacōri Jesure tũorũnrãroca Dios ĩ yianare queno ejabusayijũ Apolos. ²⁸ĩ queno tũoĩagũ ñari, judio masa ĩna busibojarisere, “Ado robojũna bajaia”, yiyijũ ĩ masa tiro riojo. “Ado bajiro bajaia”, yirocũ Dios oca ti gotiyijũ ĩ. “Dios ĩ beserũ mani bocatigũ, ĩti ñami Jesucristo”, yĩ riasoyijũ ĩ. Queno riasogũ ñajare, “Ito bajiro meje bajaia”, yĩ masibisijarã judio masa.

19

Efesoju Pablo ĩ ña ucure gaye

¹Apolos Corintoju ĩ ñaroca riti Pablojũama gũta yucũri jũdo ñari cũtori rãta wacōri Efesoju ejayijũ. Ito ejacōri Jesure tũorũnrãre coriarã ti bũjayijũ ĩ. ²Ito bajiri ado bajiro ĩnare senĩayijũ ĩ:

—¿Jesure m̄ua t̄or̄nari ram̄ati Espiritu Santo quedi s̄ajacati m̄are? yiyij̄u Pablo ĩnare.

Ito ĩ yija ado bajiro c̄diyijar̄ ĩna:

—Espiritu Santo ĩ ñare gayere masibitic̄u ḡua, yiyijar̄ ĩna.

³ Ito yija Pablo ĩnare seniñayij̄u:

—¿No bajiro bajirisere idé gu ecocati m̄ua? yiyij̄u Pablo ĩnare.

—Juan ĩ riasoado bajiroti idé gu ecoc̄u ḡua, yiyijar̄ ĩna Pabl̄ore.

⁴ ĩna ito yija ado bajiro yiyij̄u Pablo ĩnare:

—Masa ĩna ñeñaro yirisere jidic̄nare idé guñi Juan. Ito yic̄ori ado bajiro ĩnare gotiñi Juan: “Ȳu bero ejaroc̄ure m̄ua t̄or̄n̄aja quena”, yi riasoñi Juan. Ito bajiro ĩ b̄sir̄u ĩti ñami Jesús, yiyij̄u Pablo.

⁵ Ito bajiro Jesure ĩna t̄or̄n̄aja ti masic̄ori Jesús wamena ĩnare idé guyij̄u Pablo. ⁶ Ito yic̄ori Pablo ĩnare āmo moa jeoroca, Espiritu Santo ĩnare quedi s̄ajayij̄u. Ito bajijare ricati riti ĩna masibiti oca ñabojareti b̄siyijar̄ ĩna. Diore t̄oc̄ori ĩ gotiro bajiroti gotiyijar̄ ĩna. ⁷ J̄ua ḡubojeno ūm̄ua ñayijar̄ ĩna.

⁸ Disej̄ua ĩ t̄uo ḡuirise mañij̄u Pabl̄ore. Ito bajiri ūdiar̄a ūmacañic̄o minijuara wij̄u masare Dios oca goti ñayij̄u ĩ. “Īre t̄or̄n̄ar̄e ĩ rotiroj̄u miojuḡu yiguñi Dios”, yi gotiyij̄u ĩ masa Diore ĩna t̄or̄n̄atoni. ⁹ Ito bajibojarocati coriar̄a Pablo ĩ b̄sir̄isere t̄uo batec̄c̄oyijar̄ Diore t̄or̄n̄u āmomena. Masa riojo Jesús ocare ñeñaro b̄siyijar̄ ĩna. Ito bajiri ĩnare camotadiyij̄u Pablo. Ito yic̄ori Jesure t̄or̄n̄ar̄e ĩ r̄aca āmi wayij̄u ĩ, Tirano wame c̄tiḡu ya riasora wij̄u ĩna r̄aca b̄siroc̄u. Iti wij̄u co ram̄u r̄uyabeto ĩna r̄aca b̄sisotiyij̄u. ¹⁰ Itij̄u j̄ua rodo riaso ñayij̄u ĩ. Ito bajiri iti sita Asia wame c̄tiri sita ḡana, judio masa, judio masa meje ñar̄a c̄uni mani Ūj̄u Jesús oca t̄uo jediyijar̄ ĩna. ¹¹ Pablona s̄oriti jaje tiyamani ĩoyij̄u Dios. ¹² Ito bajiri Pablo ĩ moañagore resurori, yutabujuri ĩ moañagore c̄uni masa c̄or̄a t̄uj̄u ĩna āmi waja ĩnare ñarise r̄etayij̄u. Ito yic̄ori r̄m̄úa s̄añar̄e r̄m̄úa budigoyijar̄.

¹³⁻¹⁴ Iti rodori judio masa j̄ua āmojeno ñar̄a masa r̄m̄úa s̄añar̄e buc̄o ucuyijar̄ ĩna c̄atorire. Paia ūj̄u Esceva wame c̄tiḡu r̄ña ñayijar̄ ĩna. ĩna Efesoj̄u ejayijar̄. Jesús masirisena Pablo r̄m̄úa s̄añar̄ ĩ buc̄oado bajiro yi āmobjayijar̄ ĩna. Ito bajiri r̄m̄úare ado bajiro yiyijar̄ ĩna:

—Jesús wamena m̄are budi rotia ḡua. Pablo ĩ b̄si ucuḡu Jesús wamena m̄are budi rotia ḡua, yibojayijar̄ ĩna. ¹⁵ Ito bajiro ĩna yibojarocati, ado bajiro ĩnare c̄diyij̄u r̄m̄ú:

—Jesure masia ȳu, ito yic̄ori Pabl̄ore c̄uni masia ȳu. M̄areama ti masibea ȳu. ¿Ñimar̄ona ñati m̄ama? yiyij̄u r̄m̄ú ĩnare.

16 Ito yicōri rūmá sãñagū ñnare bubu quedi jeayiju. Buto sēorisena ñnare ñeñaro yi rētocūyiju ĩ. Sēoro ĩ yi rētocūjare yutabuju manati camī cūtirā ũmaquedi rudi wayijarā ñna. 17 Efeso ñarā judio masa ito yicōri judio masa meje ñarā cūni ito bajiro iti bajire gayere t̃uo jediyijarā. Iti oca t̃uo ꞥcacōri, jājarā busa, “Sēogūguti ñami Jesús”, yi t̃uoĭa rūcūb̃uooyijarā masa ĩja.

18 Iti oca t̃uocōri jājarā Jesure t̃uorūnūrā ñna ñeñaro yirisere goti rētobuyijarā. “Rūmá ĩ masirisena masare quenacu g̃ua ito yicōri ñnare rojacu g̃ua”, yiyijarā ñna. 19 Ito yicōri ado bajiro yiyijarā cumua queti oca quesoñari masa. Ñna ya papera tutiri queti oca gotiri tutiri āmi wacōri masa riojo soeyijarā. Iti papera tutiri ñna soe ruyuriore cincuenta mil niyeru cujiri waja cūtirisecō godayiju. 20 Iti ito bajiro rētaja bero mani Ūju Jesús oca coju rūyabeto bataja t̃uore ñacu ĩja. Iti oca t̃uocōri jājarā Jesure t̃uorūnuyijarā ĩja.

21 Ito bajiro iti rētaja bero Jerusalénju t̃udi ware t̃uoĭayiju Pablo. “Macedonia sita, ito yicōri Acaya sita rēta wacu ya ỹa”, yi t̃uoĭayiju Pablo. “Jerusalénju ỹu ejaja bero Romaju ware ña ỹure”, yi t̃uoĭayiju ĩ. 22 Ito bajiro yi t̃uoĭacōri Timoteo ito yicōri Erasto rāca ĩre ejabuari masare ĩ riojua cōayiju ĩ, Macedoniaju ñna wayutoni. ĩjuma Asia sitaju Efeso wame cūtiri cūtoju tujayiju maji.

Efesoju ñna oca riaw̃sare gaye

23 Iti rūmari Pablo Efeso ĩ ñaroca, “Jesús sīgūti ñami masare maso masigū”, yi masa ñna t̃uoĭa masi jedibeja buto oca ñeñas̃uoyiju iti cūtoju. 24 Demetrio wame cūtig̃u ñayiju iti oca ñeños̃uori mas̃u. Masa ñna rūcūb̃uoroti plata wame cūtirisena meni rujeori mas̃u ñayiju ĩ. ĩre moa ejabuari masa cūni ñayijarā. Gājerā ñna rūcūb̃uogo Artemisa wame cūtigo isore rūcūb̃uorā ñna minijuari wi robo bajiro mutāri wiri platana meniyijarā ñna. Iti mutāri wiriacā menicōri gājerāre ñna ĩsija jaje niyeru b̃ujayijarā ñna. 25 Ito yija ĩre ejabuari masare miojuyiju ĩ, ito yicōri ñna bajiro moarāre cūni. Ito yicōri ado bajiro ñnare yiyiju ĩ:

—Mani adi moare cūtirā queno ñe rūyabeto ña mani. 26 ¿Masare Pablo ĩ gotirise t̃uoĭabeati m̃ua? Menicōri mani rūcūb̃uorisere, “Rūcūb̃uoreoni meje ña”, yami Pablo. ĩ busirisere t̃uocōri masa jājarā t̃uorūñuama ĩre. Ado mani ñari cūto Efeso gāna riti meje ĩre t̃uorūñuama. Adi sita ñajediro Asia sita gāna t̃uorūñuama ĩre. 27 B̃ujato bajiro yiroja manire. Mani meni rujeorisere āmimena yirāji masa. Ito bajiri waja b̃uja masimena yirāji mani. Mani rūcūb̃uogo Artemisa isore rūcūb̃uora wire rūcūb̃uomena yirāji masa. Pabl̃ore ñna

tʉorūnaja, mani rūcubʉogore adi sita ĩna yi ñaro bajiro yimena yirāji ĩna, yiyijʉ Demetrio ĩre bajiro moare cutirāre.

²⁸ Ito ĩ yija tʉocōri, bʉto junisiniyijarā ĩna. Ito yicōri awasāyijarā ĩna:

—Mani rūcubʉogo Artemisa quenagō ñamo. Ñatiñarujamo, yiyijarā ĩna.

²⁹ Iti cʉto gāna jeyaro iti oca gāmeri busicōri jaje oca busi riawʉsoyijarā ĩna. Ito bajijare Gayo, Aristarcoro Pablo rāca baba cutianare ñayijarā. Macedonia gāna ñayijarā ĩna. ĩnare ñiacōri bʉto oca sēoro, “Ita, ita”, yi wayijarā ĩna. Busirona masa ĩna minijuasotirojʉ ĩnare āmi wayijarā ĩna. ³⁰ ĩ baba mesare busi ejabʉarocʉ sāja āmobjayijʉ Pablo. ĩ sāja āmoja ticōri “Sājabesa”, yiyijarā Jesure tʉorūnarā ĩre. ³¹ Ito gāna ñari masa cʉni Pablo baba mesa ñacōri, ĩre oca cōayijarā. “ĩna rāca coca yibesa”, yirona ĩre oca cōayijarā ĩna. ³² Itijʉ minijuarajʉ gājerā ado bajiro awasāyijarā. Gājerā ricati awasāyijarā. Sīgʉre bajiro tʉoġabiticōri oca riawʉsa ñayijarā ĩna. “Ñasarijʉ ñe busirona minijuayijaribe gʉa”, yi masibisijarā ĩna. ³³ Judio masa ĩna rāca gagʉ Alejandro wame cutigʉre iti oca ĩre goti rētobuyijarā ĩna. Ito yicōri “Manire yiari busi ĩsiña mʉ”, yirona masa riojo ĩre busi rotiyijarā. Itijʉ minijua ñarāre busirocʉ oca tabojayijʉ Alejandro. “Ñe seti ma gʉare”, yirocʉ yibojayijʉ ĩ. ³⁴ Ito ĩ yija tʉo masicōri “Judio masʉ ñami”, yirona bʉto bʉsa ĩre awasā rētocūyijarā ĩna:

—Gʉa rūcubʉogo Artemisa quenagō ñamo. Ñatiñarujamo iso, yi awasāyijarā ĩna. Juaji cōrecō ito bajiro awasā ñayijarā ĩna.

³⁵ Sīgʉ ito gagʉ ʉjʉ masare oca tayijʉ. Ito yicōri ado bajiro yiyijʉ ĩ ĩnare:

—Adi cʉto Efeso gāna tʉoya mʉa. Mani adi cʉto gāna ña mani rūcubʉogo Artemisa ya wi coderi masa. Ito yicōri maniti ña iso ya rujʉ ũmacūjʉ quedi wadire gaye tirūnarā cʉni. “Ito bajiro bajiamas”, yi masiama masa jeyaro manire. ³⁶ Noajʉa masa maño masibeama itire. Ito bajiri itocō jidicāña mʉa itire. Queno tʉoġabitibojarāti ñeñaro yibesa mʉa. ³⁷ Āna ũmʉa mʉa āmi wadiana mani rūcubʉogo Artemisa ya wi gayere rinibeama ĩna. Ito yicōri isore ñeñaro busibeama ĩna. ³⁸ Demetrio ĩ rāca moarā rāca gājerāre oca ñaja, ĩna ʉjarā tʉjʉ oca quenorona āmi waja quena. ĩnare oca ñaja ʉjarāre gotirujama ĩna. ĩna ʉjarā ñama iti oca quenori masa. ³⁹ Mʉa gaje oca goti āmoja ʉjarā riojo ito yicōri adi cʉto gāna jeyaro minijuaroca gotija quena. ⁴⁰ ¿No bajiro tʉoġarā yirājida Romano masa ʉjarā ito bajiro masa ĩna oca cutirisere? Ado bajiro tʉoġarā yirāji gajea: “Manire junisinicōri cʉdi āmobeama ĩna”, yi tʉoġarā yirāji ĩna. Ñe oca manoti ado itire oca cuti ña

mani. Ito bajiri, “¿Ñe oca bajijare ito bajiro oca cuti ñati mña?” Romano masa ña yija, no bajiro cudi masia ma manire, yiyijũ sīgũ iti cuto gagũ.

⁴¹ Ito yi tĩocõri, “Itocõ ñajaro”, yiyijũ ã.

20

Macedoniajũ Pablo ã ware gaye

¹ Iti oca rõtaja bero Jesure tũorũnarãre jiyijũ Pablo, ã waroto riojũa ñnare oca gotiroma. Iti oca goti tĩocõri ñnare ware gotigu jababayijũ. Ito yicõri Macedoniajũ wasũoyijũ ã. ² Macedoniajũ wacũ Jesure tũorũnarãre ti rõtã wayijũ ã. Ñnare bũsicõri bũto Jesure tũorũnũ oca sũoroca ñnare yiyijũ ã. Ito bero Greciajũ ejayijũ ã. ³ Itojũ udiarã ũmacañi ñayijũ ã cumana wasarũ tũjayijũ ã, Judio masa sĩa ãmorã ñna cunĩja tũo masicõri. Ito bajiri, “Macedonia sita yũ wadicatoti tũdi wacũja yũ”, yi tũoĩayijũ Pablo. ⁴ ã rãca baba cuti wana adocõ ñacũ gũa, Sópater Berea gagũ Pirro macũ, Segundo, Aristarco, Tesalónica gãna, Gayo Derbe gagũ, Timoteo ito yicõri Tĩquico, Trófimo Asia sita gãna, ito yicõri yũ Lucas. Itocõ Pablo rãca baba cuti wacũ gũa. ⁵ Coriarã gũa rãca gãna wayuñi Troasjũ gũare yurona. ⁶ Gũa naju wadarise uco wũoya mani bare basa bero Filiposna cumana wacũ gũa. Co dũjamocõ gũmũri bero Troasjũ ejacũ gũa. Gũare wayuana itojũ gũa baba mesare sũacũ gũa. Ito jũa ãmojeno gũmũri ñacũ gũa.

Troas cutojũ Pablo ã ña ucure gaye

⁷ Co semana ñnashori gũmũ minijuacũ gũa Jesure masirã rãca. Manire yiari Jesús ã goda ãsire tũoĩarã ã rotiro bajiroti najure bato barona minijuacũ gũa. Gũa baroto riojũa Dios oca gotiquĩ Pablo gũare. Gaje gũmũ ã waroti ñajare yoari bũsiquĩ ã. ã bũsiroca riti ñami gũdareco ejacoacũ. ⁸ Co wi udiã tuti ñari wijũ co sĩa minijua ñacũ gũa. Iti sõajũ jaje sĩabusuore busu ñacũ. ⁹ Sīgũ mamũ Eutico wame cutigu ãti sĩa ũmacũjũ ñari soje joe rujiquĩ. Yoari Pablo ã bũsimũcutija wũjo jujaquĩ ã mamũ. Bũto canĩ rõtocũ wacũ quedicoaquĩ ã mamũ. Ruji wacõri ãre tũa wũmũbojacũ gũa. Cõcoañi ã. ¹⁰ Ito yija Pablo ruji wacõri ã joe jesacõri ãre wana cunĩquĩ ã. Ito yicõri ado bajiro yiquĩ ã gũare:

—Ucubesa mña. Cõgũ meje yami ãni. Catiami, yiquĩ Pablo gũare.

¹¹ Ito yija bero Pablo rãca mũcana mũja wacũ gũa. Iti sĩa mũja ejacõri naju batoquĩ ã. Iti gũa baja bero bũsigũ riti busuacoaquĩ Pablo. Ito bero Aso wame cutiri cutojũ mana waquĩ ã. ¹² Mamũ ado bajiro bajiquĩ. Queno cati quenacõri ã ya wijũ tũdi waquĩ. Ito yicõri gãjerã cunĩ ñna ya wijũ tũdi wacã. Ito ã bajija ticõri, queno wanũ quenaro tũjacũ gũa.

Miletoju Pablo ĩ ware gaye

¹³ Pablo ĩ roticato bajiroti cumana Aso wame cõtiri cõtõju wacũ gũa. Itona ĩre cumana sã bocarona ĩre bocaticũ gũa, mana ĩ wacati ñajare. ¹⁴ Asoju ĩ ejaroca ĩre cumana sãcũ gũa. ĩre sãcõri Mitilene wame cõtiri cõtõju wacũ gũa ĩja. ¹⁵ Itona wacõri gaje rumũ Quío wame cõtiri yoga rõtacu gũa. Gaje rumũ Samos wame cõtiri yoga ejacu gũa. Itona wacõri gaje rumũ Mileto cõtõju ejacu gũa. ¹⁶ “Asia sitaju Jesure tũorũnũrã tũ yũ waja yoari sejabogũja yũ”, Pablo ĩ yija tũocõri, Efeso cõtore riojo rëta wacũ gũa. “Jerusalén cõtõju Pentecostés basa tiana mani”, yĩ tũoĩacõri, “Ejori wana mani”, yĩ usirio waquĩ Pablo.

Efeso gãna ñari masare Pablo ĩ gotire gaye

¹⁷ Mileto ñacõri Jesure tũorũnũrãre ũmatã ñarãre oca cõaquĩ Pablo: “Mũajũa ado waya. Efesoju wado ma”, yũ yiquĩ Pablo ĩnare oca cõagũ. ¹⁸ Ito bajiri gũa tũ ĩna ejaroca ado bajiro yiquĩ Pablo:

—Cajero Asia sita ejagu queno yũ yicato bajiroti, adocãta yũ yirise cũni masia mũa. ¹⁹ Mũa rãca ñagũ mani Ũjũre moa ĩsicõri, “Mũa rëtoro masigũ ña yũ”, yibiticũ yũ. Masa ĩna Jesure tũorũnũbeja ticõri ruje oticũ yũ. Ito yicõri judio masa yũre ĩna ñeñaro yĩ ãmoja, quenabeto tõbũjacũ yũ. ²⁰ Ito bajiro judio masa yũre ĩna cũnĩbojarocati Jesús oca mũare goti tarõjobiticũ yũ. “Dios oca tũocõri queno ñarã yirãji”, yirocũ iti oca mũare goticũ yũ. Ito bajiri jeyaro mũare gotisoticũ yũ. Mũa minijua ñaroju ito yicõri mũa ya wirijũ cũni mũare gotisoticũ yũ. ²¹ “Mũa ñeñaro yirise tũoĩa bojori bũjacõri itire jidicãña mũa. Ito yicõri Diore cũdi ãmorã mani Ũju Jesucristore tũorũnaña mũa”, yĩari gotisoticũ yũ mũare. Judio masa, ito yicõri judio masa meje ñarãre cũni ito bajiroti gotisoticũ yũ. ²² Espĩritu Santo yũre ĩ rotiado bajiroti adocãta Jerusalénju wacũ ya yũ. Itoju yũ ñaroca yũre rëtaroti gayere masibea yũ. ²³ Adi riti mũare goti masia yũ. Espĩritu Santo yũre ĩ gotija, “Jeyaro cõtõri mũ riaso ucuroju mũre tubiarã yirãji ĩna. Ito yicõri quenabeto tõbũjagu yigũja mũ”, yami yũre. ²⁴ Ito bajiro yũre ĩna yĩ ãmõbojarocati bũto itire tũoĩa usirio yibea yũ. Yũ catiriseama ñasarise meje ña. Mani Ũju yũre moare ĩ cũre queno wanũ quenacõri ñaro bajiroti itire cũdi jeo ãmoa yũ. ĩ oca quenarise gotitoni yũre cũñi Jesús. “Masare ti maicõri ĩ Macũre goda ĩsi rotiyijũ Dios”, yũ yĩ gotitoni yũre cũñi mani Ũju Jesús, yiquĩ Pablo.

²⁵ “ĩre tũorũnũrãre miojugũ yiguĩji Dios”, yire oca mũa ñajedirore goticũ yũ. “Jũaji yũre tibabo yimenaji” yĩ masia yũ. ²⁶⁻²⁷ Jeyaro Dios ĩ yũre goti rotiado bajiroti ñajediro mũare goticũ yũ. Jabeto Dios oca goti rũabitisoticũ yũ. Ñarocõti mũare

gotisoticu yu. Ito bajiri mware adi gotia yu. Sīgūjuma Dios taju mwa ejabeja, yare seti mano yiroja. Dios taju mwa ejabeja mwareti seti ñaro yiroja. ²⁸ Ito bajiri mwareti queno tuo masiña. Ito Efesoju tadi ejacōri Jesure tōrūnrāre queno tirūnūma. Espiritu Santo ī cūado bajiroti yiba mwa. Mani Ūju Jesús manire yiari ī goda ĩsirajuna sōriti, Dios ñarā ña mani. Ito bajiroti bajirāji ĩna cūni. Ito bajiri queno tirūnūma ĩnare, oveja coderi masu ī tirūnuro bajiro. ²⁹ Yu masia, yu wagoja bero gājerā ruori oca riasori masa ejarā yirāji. Yaia ĩna ovejare ba ruyurioro bajiro Jesure tōrūnrāre ruyurio āmorā ruori oca riasorā yirāji ĩna. Jesure tōrūnu jidicājaro ĩna yirona, ruori oca riasorā yirāji ĩna. ³⁰ Mwa rāca gāna coriarā ruori oca riasorā yirāji. Gwa robo bajiro tōōajaro ĩna cūni yirona, riasorā yirāji ĩna. Jesure tōrūnrā jidicājaro ĩna yirona, ito bajiro riasorā yirāji ĩna. ³¹ Ito bajiri queno tōōaia ruore oca mwa tōrūnūme yirona. Ūdia rodo ñami ūmwa cūni yu mware riasocati ācabojabeja mwa. Coji meje mware tōōiacōri oticu yu.

³² Yu ñarā, mware yiari Diore busi ĩsigū ya yu, mware ī tirūnūtoni. “Manire ti maicōri mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsiñi Dios”, yi mwa tōōaja, buto busa ĩre mwa tōrūnrōca yigu yiguji Dios. “Yu beseanare queno yigu yigūja yu”, ī yiado bajiroti queno mware yigu yiguji Dios. ³³ Gājerā ye niyeru ĩna ya yutabujuri cūni ūobiticu yu itire. ³⁴ Ado robojma bajia. Yumasiti moacōri bare bujacu, yutabujuri bujacu. Ito yicōri yu rāca gānare cūni buja ĩsicu yu. Itire masia mwa. ³⁵ Ito bajiri coji ruayabeto mware moare riasocu yu. Ito yicōri bojoro bujarāre ejabware gaye cūni mware gotisoticu yu. Mani Ūju Jesús ī goticature ācabojabeja mwa. “Boca āmigū rēto busaro wanu quenami ĩsigūjma”, yiyiju Jesús, yiqui Pablo Jesure tōrūnrāre ūmatā ñarāre.

³⁶ Ito ī yija bero rijomunigāna ñini rūjūcu gwa. Ito bajiro gwa baji ñaroca Diore busiqui Pablo. ³⁷ Diore ī busi tjoja bero yago rācati ĩre jababacōri ware goticā ĩna. ³⁸ “Jwaji yare timenaji mwa”, Pablo ī yija bero ñajare, buto bojori bujacā ĩna. Ito yija bero jetacaju gware cū tudicā ĩna.

21

Jerusalénju Pablo ī ware gaye

¹ Jesure tōrūnrāre ware goticōri cumaju sājacu gwa. Ito yicōri riojoti Cos wame cutiri yogaju wacu gwa. Gaje rumu Rodas wame cutiri yogaju wacu gwa. Itijuna Pátara majado ejacu gwa. ² Ito bajiri majado gwa ñaroca, “Fenicijaju waro ya adiga cuma”, ĩna yija, itigana wacu gwa. ³ Warāju Chipre wame cutiri yoga ti rēta wacu gwa. Gācodujaware ñacu iti yoga. Siria sita riojore wacu gwa. Tiro jetaca cuma busca gajeoni iti cūroti

ñajare ito ñucũcu gña. ⁴ Itoju Jesure tuorũnarãre ti bujacu gña. Ito bajiri ña rãca juã ãmojeno rumari tujacu gña. Espiritu Santo ñnare ñ gotire masicõri, Jerusalénju Pablöre wa rotibiticã ñna. ⁵ Ito bajiro ñna yibojarocati juã ãmojeno jediri rumu wasuocu gña mucana. Ito gãna Jesure tuorũnarã ñna manojosãromia ñna rĩa cuni gña rãca cuto sõjuaju baba cuti wacõri jetacaju ejacã ñna gña rãca. Ito jajuju ejacõri rijomunigãna ñini rũjũcõri cojutu ñna rãca Diore busicu gña. ⁶ Ito yija bero ñnare ware goticu gña. Ito yi tlocõri cumaju sãjacu gña. Ñnama tudicoacã.

⁷ Tirona wacõri Tolemada jetaca ejacu gña. Itoju ejacõri Jesure tuorũnarãre senicu gña. Ito yicõri co rumu tujacu gña ñna rãca. ⁸ Gaje rumu itona wacõri Cesarea wame cutiri cuto ejacu gña. Ito ejacõri Dios oca goti ucuri masu Felipe ya wi wacu gña. Ñ ñayiju Jerusalénju Jesure tuorũnarãre apõstol mesare eja buarocu ñna cũru. Ñ ya wi tujacu gña. ⁹ Juariarã rĩa romia cutiquĩ Felipe. Manuju mana ñacã ñna. Dios oca tuocõri gãjerãre goti rãtori masa ñacã ñna. ¹⁰ Ito co rumu meje gña ñaroca Judea sita gagu Dios oca gotiri masu Agabo wame cutigu ejaquĩ. ¹¹ Gña tu ejacõri Pablo ya wecu wirowa ruaguĩ ñ. Ito yicõri ñmasiti gubori, ãmori siatuquĩ. Ito yicõri ado bajiro gotiquĩ ñ:

—Espiritu Santo yare ñ gotija, Jerusalénju judio masa ado bajiro siaturã yirãji adi wirowa wecu wirowa ujure. Ñre siatucõri judio masa meje ñnarãre ñsirã yirãji, yiaru gotiami Espiritu Santo yare, yiquĩ Agabo.

¹² Ito ñ yija tuocõri, gña ito yicõri Cesarea gãna cuni, “Wabesa mu Jerusalénju”, yiaru goticu gña Pablöre. ¹³ Ito bajiro gña yibojarocati Pablujuama ado bajiro cudiquĩ:

—Otibesa mu. Mu otija ticõri, bojori buja yu. Ito bajibojagutu yu tuõlarise ñaro bajiroti bajiro yiroja. Yare ñna sia ãmoja, “Siabesa mu”, yibicuja yu. Mani Uju Jesure yu tuorũnugũ ñajare Jerusalénju yare ñna sĩa ãmoja cuni, wanu quenaro godaboguja yu, yiquĩ Pablo guare.

¹⁴ Gña gotiro bajiro ñ cudibeja, itocõ jidicãcu gña. Ito yicõri ado bajiro ñre yicu gña.

—Mani Uju ñ ãmoro bajiroti bajijaro, yicu gña ñre.

¹⁵ Ito yija bero seo tuorãti Jerusalénju wacu gña. ¹⁶ Cesarea gãna coriarã Jesure tuorũnarã guare baba cuti wacã. Sīgũ Mnasón wame cutigu ya wiju guare ãmi wacã ñna. Chipre gagu ñagoru ñayiju ñ. Co rodo meje Jesure tuorũnugũ ñagũ ñayiju ñ. Ñ ya wi tujacãrã ejacu gña.

Santiagore Pablo ñ tigu ejare gaye

¹⁷ Jerusalénju gña ejaroca quenõ wanu quenacõri guare boca ãmicã Jesure tuorũnarã. ¹⁸ Gña eja busuari rumu Santiagore gña tirã waja, gña rãca waquĩ Pablo. Jãjarã Jesure

tʉorũnarãre ũmatã ñarã ñacã Santiago tu. ¹⁹ “¿Ñati mʉa?” yi tʉogũ, “Judio masa meje ñarãre Dios oca yʉ gotija, jaje quenarise yiñi Dios”, yirocʉ jeyaro rêtare gaye gotiquĩ Pablo ñare. ²⁰ Iti tʉocõri queno wanʉ quenacõri, “Queno yigʉ ñami Dios”, yicã ña. Ito yicõri Pablöre ado bajiro yicã ña:

—Mani masa jãjarã ñama Jesure tʉorũnarã. Jesure tʉorũnarã ñabojarãti Moisés ï rotiado bajiro riti manire rotiamã ña maji. ¿Itire masibeati mʉ? ²¹ Gãjerãjʉama ado gãnare ado bajiro ñare gotiamã: “Mani masa gãjerã cʉtorijʉ ñarãre queno riasobisĩ Pablo. Ito yicõri Moisés ñayorʉ ï rotire gayere jidicã rotiñi ï. Ña rĩa ũmʉare wiroti ta rotibisĩ ï. Ito yicõri mani masa yisotire gayere jidicã rotiñi Pablo”, yisotiamã coriarã mʉre busirã, yicã Pablöre. ²² Mʉ ejaja tʉocõri, minijuarã yirãji masa. ¿Ña ito bajiro yija, no bajiro yigʉjada mʉ? ²³ Ado bajiro mʉ yija quenaroja. Ado mani rãca ũmʉa jʉariarã ñama, “Mʉ tiro riojo ado bajiro yiana gʉa”, Diore yiana ñama ña. “Gʉa yiana yiado bajiroti”, yiana yirona, Dios ya wijʉ joa sua rotirã warã yama ña. ²⁴ Ña rãca wasa mʉ cʉni. Ña ñeñaro yirise coe ãmorã ovejare gãme ïsirã yirãji ña. Ito bajiro yicõri Diore rucʉborã ovejare sãcõri soerã yirãji ña. Ñare bajiro yiba mʉ cʉni. Ito yicõri paiare mʉa jeyaro joa sua roti masitoni mʉ sãgũti ovejare waja yiba. Ito bajiro mʉ yija ticõri, “ ‘Moisés ï rotirise cʉdigʉ meje ñami Pablo’, gãjerã ña yiriseama, bʉroti bajia. Ñaro bajiroti cʉdiamĩ Pablo”, yirã yirãji mani masa, yicã ña Pablöre. ²⁵ Judio masa meje ñarã Jesure tʉorũnarãre papera cõacʉ gʉa. Ado bajiro ñare goti ucacʉ gʉa: “Gʉa judio masa bajiro gʉa yisotirise robo bajiro mʉa yibeja cʉni no yibea mʉarea. Adi riti mʉare goti ñuca gʉa. Ña meni rujeorʉre ña ecarise babesa mʉa. Rĩre cʉni idibesa. ãmʉma wãñiatanare babesa. Baroto riojʉa rĩ cõaja quena. Ito yicõri mʉamasiti mʉa ya rujʉ ñeñaro iti tʉoĩaro bajiroti ñeñaro yibesa”, yi ucacʉ gʉa, yicã ña Pablöre.

Dios ya wijʉ Pablöre ña ñiare gaye

²⁶ Ito yija gaje rʉmʉ Dios ya wijʉ ña ũmʉa jʉariarãre ãmi wayijʉ Pablo. Ña ñeñaro yirisere coe ãmorã Dios ya wi sãja wacõri paia mesare ado bajiro gotiyijʉ Pablo: “Adocõ ũmʉari rʉya maji gʉa ñeñaro yirise coe roti rʉmʉari. Sʉsari rʉmʉ ejaroca Diore gʉare yiarĩ oveja mʉa soe ïsire ãmoa gʉa”, yiyijʉ Pablo paia mesare.

²⁷ Sʉsari rʉmʉ ejaroca judio masa Asia sita gãna Dios ya wijʉ Pablo ï ñaja tiyijarã. Ñre ticõri, Pablöre junisinijaro adi cʉto gãna yirona, masare oca riawʉsoyijarã ña. Ito yi Pablöre ñiacõri ado bajiro masare busiyijarã ña:

28 —Guare ejabuaya gua ñarã mua. Ñani ãmugãti ñami manire ñeñaro busi ucuri masu. “Moisés ñ rotirise gayere quenarise meje ña”, yi masare goti batoami ñ. Ito yicõri adi wi Dios ya wire ñeñaro busitugu ñami ñ. Judio masa meje ñarãre adi wi Dios ya wi ãmi ejañi ñ. Ito bajiro ñ yija adi wi Dios ya wire ñeñogũ yami ñ, yiyijarã ñna gãjerãre gotirã.

29 Cato gudareco Trófimo wame cutigu rãca Pablo ñ ñaja ticõri, ito bajiro gotiyijarã ñna. Judio masu meje ñayiju Trófimo. Efeso cato gagu ñayiju ñ. Ito ñnare ti bujacõri, “Judio masu meje ñagũre Dios ya wiju ãmi waru ñ”, yi tũoñayijarã ñna. Iti tũoña warã, iti cato gãnare ito bajiro gotiyijarã ñna.

30 Ñna ito yija tũocõri, iti cato gãna gãmeri oca riawusayijarã. Ito bajiri ãmaquedi wacõri Dios ya wiju sãjayijarã ñna. Pablöre ñiacõri weja budi wayijarã ñna. Ito bajiri ñ budigorijati sojeri bia jeocõyijarã, mucana tũdi ñ sãjame yirona. 31 Ñre sãboyijarã ñna. Ito ñna yirã wãna yirocati, masa iti cato gãna oca riawusarise oca ejayiju Romano masa surara ujure. 32 Iti oca tũocõri ñ ya surara, ito yicõri ñ roca gãna ujarãre cuni miojuyiju ñ. Ito bajiri ãmaquedi wacõri, masa ñna oca riawusa ñnaroju ejayijarã ñna. Surara ujũ ñ ya surara rãca ejaja ticõri, Pablöre ja jidicãyijarã ñna. 33 Ito yija surara ujũ ñ ya surarare Pablöre ñna rotiyiju ñ. Ñna roticõri juã ma come mana sia rotiyiju. Ito yicõri masare seniñayiju ñ:

—¿Ñimũõcũ ñnati ãni? ¿Ñeoni seti ñnati ñre? yiyiju ñ masare.

34 Ricati riti tũoña awasã busiyijarã ñna. Ñna awasãmucutija tũo masibiticõri, “Iti seti ña”, yi masibisiju ñ. Ito yija Pablöre ñna surara wiju ãmi wa rotiyiju surara ujũ. 35-36 Surara wiju ñna ãmi waja ticõri masa jãjarã suyaya wayijarã. “Ñre sãcõña”, yi awasã suyayijarã ñna. Surara ya wi mujado ñna ejaroca, bũto busa junisini oca sũoyijarã ñna. Ito bajiri Pablöre masa sãame yirona surara ãmi mujaya wayijarã ñre.

Masa tiro riojo, ñe seti ma yure Pablo ñ yire gaye

37 Surara wiju ñna ãmi sãjarã wãna yiroca, ado bajiro surara ujure busiyiju Pablo griego ocana:

—Mu rãca busi ãmoa yũ, yiyiju.

Iti tũocõri:

—¿Griego oca masiati mu? yiyiju surara ujũ Pablöre.

38 Griego oca mu busijama, Egipto gagu meje ña mu. ¿Masare oca riawusacõri ujarãre rãtocũ ãmorã cuatro mil ñarãre baba cuti wacõri yucũ manojũ wa ucurũ meje ñnati mu? yi seniñayiju ñ Pablöre.

39 Ito yija ado yiyiju Pablo ñre:

—Ī meje ña yu. Judio masu ña yuama. Cilicia sita, Tarso wame cutiri cuto ñasari cuto gagu ña yu. Masare yure busi roticuatī mē, yiyijū Pablo surara ujure.

⁴ Ito ī yijare, “Busiya mē”, yiyijū Pablōre. Ito bajiri mujado rūgōcōri masare oca tagu āmo wuamoyijū ĩ. Masa ĩna oca tadioca hebreo ocana busiyijū Pablo:

22

¹—Yu ñarā tūoya maji. “Ñe seti mami”, mēa yitoni mēare oca gotigu ya maji, yiyijū Pablo.

² ĩna oca ī busija tūocōri, buto busa oca tadiyaharā ĩna. Ado bajiro gotiyijū Pablo ĩnare:

³—Yu cūni judio masuti ña. Cilicia sita, Tarso wame cutiri cuto rujearu ña yu. Ito yicōri ado Jerusalēnjū bucuaru ña yu. Gamaliel wame cutigūna sūoriti papera riasoticu yu. Mani ñicūsabatia ĩna rotiyore gayere queno riasoticu yu. Adi rāmari mēa Diore cūdisotiro bajiroti Diore cūdi āmosoticu yu cūni. ⁴ “Diore queno cūdigu ña yu”, yī tūoĭabojacōri, Jesure tūorūnarāre ñeñaro ĩna tōbujaroca yicu yu. Sīacōcu gajerea. Ūmēa, romiare cūni ñia wacōri tubiasoticu yu. ⁵ Paia ujū ito yicōri mani ñicūsabatia ñasari masa, “Ito bajiroti yiquī ĩ”, yī masiama ĩna yure. ĩnati papera meni ĩsicā yure, mani ñarā Damasco gānare yu ĩtoni. Iti papera āmicōri, Jesure tūorūnarāre āmacu yu. Ito bajiri Jesure ĩna tūorūnare waja ĩnare āmi wadicōri ado Jerusalēnjū ĩnare tubiarocu yibojacu yu.

Ado bajiro Jesure masisūocu yu, Pablo ĩyi gotire gaye (Hch 9.1-19; 26.12-18)

⁶ Ma yu waroca, Damascoju yu cōñaroca, ñajasaroti ūmēa gūdareco ūmacūju gaye buto yobusurise yure sīaticu. ⁷ Ito bajijare quedicoacu yu. Ito bajicōri ado bajiro yure sīgū ĩ busija tūocu yu: “Saulo, ¿no yija yure ñeñaro yī āmoati mē?” ⁸ Iti tūocōri ado bajiro cūdicu yu: “¿Yu Ūju ñimu ñati mē?” yicu yu. Ito yija ĩjūa ado bajiro cūdiquī: “Yuti ña Jesús Nazaret gagu. Yuti ña mē ñeñaro yī āmogū”, yiquī ĩ yure. ⁹ Iti busurise ticōri yu rāca wacana ūcacā. Busurisere tibojarāti yure busicacu oca tūobiticā ĩna. ¹⁰ Ito bajiro yure busija tūocōri, ĩre senīiacu yu. “¿No bajiro yu yire āmoati yu Ūju mē?” yicu yu. Yu ito yija yure ado bajiro cūdiquī ĩ: “Wmūña Damascoju wasa. Itoju sīgū mare gotigu yiguĭji jeyaro moare yu mare cūre”, yiquī ĩ yure. ¹¹ Iti busurise yu tija cajea godacoacu yure. Ito bajiri yu rāca gāna Damascoju yure tūa ejacā ĩna.

¹² Itoju sīgū Ananías wame cutigu ñaquī. Moisés ñayoru ĩ rotirise gaye ñaro bajiroti cūdigu ñaquī ĩ. Ito ñarā judio masa, “Queno yigu ñami ĩ”, yī busicā ĩna ĩre. ¹³ Iti cuto yu ejaja bero yure tigu ejaquī Ananías. Yu tū ejacōri ado bajiro yiquī ĩ yure:

“Y_u yag_u Saulo, cajea ruyurise boca ãmiña m_ucana”, yiquĩ y_ure. Ito ã yirocati cajea ticoac_u y_u m_ucana. Ito bajiri ãre tic_u y_u. ¹⁴ Ito yija ado bajiro yiquĩ ã y_ure: “Dios mani ñic_usabatia ãna r_uc_ub_uo_ur_u ã beser_u ña m_u. ã ãmorise m_u masitoni, ã mac_u ñeñaro y_uĩabic_ure m_u titoni, ito yic_uõri ã busirisere m_u t_uotoni m_ure c_uñi Dios. ¹⁵ Jesús ocare goti ucug_u yig_uja m_u. M_u t_ugore, m_u t_uogore c_uni masa c_utori jeyaro goti ucug_u yig_uja m_u. ¹⁶ Sejabesa ãja. Cojiti Jesure t_uor_un_uc_uõri, m_u ñeñaro yirise ã coetoni seniña. Ito yic_uõri idé gu rotiya”, yiquĩ Ananías y_ure.

“Judio masa meje ñarãre goti ucutẽña”, yiquĩ Jesús y_ure, Pablo ã yire gaye

¹⁷ Ito ã yija t_uoc_uõri, ñaro bajiroti y_u c_udiya bero Jerusalénj_u t_udi wac_u y_u. Ito ejac_uõri Dios ya wij_u Diore busig_u ejac_u y_u. Diore busig_uja mani Uj_u Jesure c_uitic_u y_u. ¹⁸ ã ado bajiro yiquĩ y_ure: “Cojiti adi c_uto Jerusalénre wagoya. Ado g_una masa y_u ocare ãnare m_u gotibojaja, t_uomena yirãji ãna”, yiquĩ ã y_ure. ¹⁹ Ito ã yija t_uoc_uõri, ado bajiro c_udic_u y_u: “Ado g_una jeyaro y_u yigorere masiama ãna. M_ure t_uor_un_urã minijuara wij_u ñarãre ãmi wac_uõri tubiac_u y_u. Ito yic_uõri ãnare jasotic_u y_u. ²⁰ M_u oca gotiri mas_u Estebanre ãna s_uaja ito ti r_ug_uõc_u y_u. ãre s_uarã ãna yutabuju ruac_urise coderi mas_u ñac_u y_u. Ito bajiri ãre s_uaja tic_uõri, ‘Ito bajiroti uja’, y_u t_uo_uiac_u y_u c_uni. ‘Ito bajiroti yiquĩ Pablo’, y_u masiama masa ado g_una”, yic_u y_u mani Uj_ure. ²¹ Ito bajiri, ãja y_ure ado bajiro gotiquĩ: “Wasa s_uõj_u judio masa meje ñarãre m_u riasotoni. M_ure s_uõj_u c_ua y_u”, yiquĩ mani Uj_u Jesús, yiari gotiyij_u Pablo masare.

Surara uja Pablore ñia rotire gaye

²² Ito bajiro ã yirocati ãre t_uos_usayijarã masa. M_ucana junisinic_uõri awasã tudiyijarã ãna:

—Godacoar_ujami. Catibitir_ujami, yiyijarã ãna.

²³ Tujare mejeti awasãyijarã ãna. Ito yic_uõri ãna ya yutabu-juri ruac_uõri ãmac_uj_u c_uam_uoyijarã. Ito yic_uõri sita r_unac_uõri ream_uyijarã ãna, ãna junisinirise ãorã. ²⁴ Ito ãna yija t_uoc_uõri, surara uja ã ya surarare, Pablore ãna ya wij_u ãmi sãja wa rotiyij_u: “¿Ñe seti tudiatu masa m_ure?” yiroc_u, “Pablore bajeya”, yiyij_u surara uja ã ya surarare. ²⁵ ãre bajarona ãna sia r_ug_uõ t_uorocati ado bajiro busiyij_u Pablo ito gag_u uja:

—¿S_ug_u romano mas_ure m_ua bajeja quena ñarajada? “Itoc_uõ seti ña ãre”, ujarã ãna yibitibojarocati, ¿y_ure bajarã yati m_ua? yiyij_u Pablo ito ñag_u uja.

²⁶ Ito ã yija t_uoc_uõri, uja t_u wac_uõri ado bajiro ãre gotiyij_u ã:

—Queno t_uo_uaña m_u yiroto rioja. ãni ãm_ug_u m_u baje rotig_u romano mas_u ñami, yiyij_u ã surara uja.

²⁷ Ito ã yija t_uoc_uõri, Pablore seniãyij_u surara uja:

—¿Riti ñati romano masu mu ñarise?

—Īti ña yu, yiyiju Pablo.

²⁸ Ito ĩ yija, ado bajiro yiyiju surara uju ĩre.

—Jairoguti niyeru waja yicu yu romano masu ñarocu.

Ito bajiro ĩ yija tuocõri:

—Romano masu rujearuți ña yu, yiyiju Pablo.

²⁹ Ito ĩ yija tuocõri, ĩre baje amobojarã güirã bata rügüyijarã.

“Romano masu ñami”, yi tuo masicõri, “Bujato romano masure baje rotiyija yu”, yi tuo güiyiju ĩ, surara uju cuni.

Ujarã ñasarã riojo Pablo ĩ busire gaye

³⁰ Gaje gumu, “¿Ñe setina Pablöre tudiyijari masa?” yirocu, paia ujarã, judio masa ujarã ñasarãre cuni miojuyiju surara uju. Ito yicõri Pablöre come mari õjacõri, ĩna riojo ami wacõri jidi rügõyiju.

23

¹ Judio masa ujarãre tijucõri ado bajiro yiyiju Pablo:

—Yu ñarã yu catirocõ Dios ĩ amoro bajiro yisoticu yu. Ito bajiri ĩ riojo ñe usiriobeto ña yu, yiyiju Pablo ĩnare.

² Iti tuocõri paia uju Ananías wame catigu Pablo tu rügõrãre: “Īre rise jabiatẽña”, yiyiju. ³ Ito bajiro ĩ yijare ado bajiro yiyiju Pablo ĩre:

—“Queno yigu ña yu”, yigu ñabojaguti, ñeñaro yigu ña mu. Ito bajiri iti waja ñeñaro mu tõbujaroca yigu yiguĩji Dios mare. Dios ĩ rotirisena suoriti, “Cudigu ña mu. Cudigu meje ña mu”, yi mu yure bese amoja, ¿no yija ĩ rotirise cudibiticõri yure ja rotiatu mu? yiyiju Pablo paia ujure.

⁴ Ito ĩ yija tuocõri, ito ñarã ado bajiro yiyijarã Pablöre:

—Dios ĩ beseru paia uju ñasagure ñeñaro busia mu, yiyijarã ĩna, ito tu ñarã.

⁵ ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro cudyiju Pablo:

—“Paia uju ñasagu ñaguĩji”, yibiju yu ñarã yu. Dios oca iti gotija, “Mua ujarãre busitubesa”, ya ĩ oca. “Uju ñasari masu ñami ĩ”, yu yi masija, ĩre busibitiboruja yu, yiyiju Pablo.

⁶ Judio masa ujarã ricati riti tuoĩarã ñayijarã. Gãjerã saduceo gaye tuoĩayijarã. Gãjerã fariseo gaye tuoĩayijarã. Iti masicõri oca sêo busaro busiyiju Pablo:

—Fariseo gaye tuoĩagũ ña yu cuni. Yu ñarã cuni ito bajiro tuoĩarã ñama. “Masa ĩna godaja bero mucana tãdi catirã yirãji”, yi tuoĩagũ ña yu. Ito bajiro yu tuoĩagũ ñajare, “Īre seti ña”, yi amoa mua, yiyiju Pablo ĩnare.

⁷ Ito ĩ yija tuocõri, saduceo gayere tuoĩarã, fariseo gayere tuoĩarã ĩnamasi tuoĩa gãmeri busiyijarã. Sīgãre bajiro tuoĩarã ñabojarãti gãmeri bata rügũcoayijarã ĩna. ⁸ Saduceo gaye tuoĩarã ado bajiro yi tuoĩama ĩna: “Masa ĩna godaja mucana

tudi catimenaji, Dios ñaro gãna ángel mesa manaji, ito yicõri rãmúá cuni manaji”, yi tũoĩarã ñama saduceo gaye tũoĩarãma. Fariseo gaye tũoĩarãma ado bajiro tũoĩama ña: “Masa ña godaja macana tudi catirã yirãji, Dios ñaro gãna ángel mesa ñarãji, rãmúá cuni ñarãji”, yi tũoĩarã ñama fariseo gaye tũoĩarã. ⁹ Ito bajiri ricati riti tũoĩarã ñari, ruje awasãyijarã ña maji. Ito yija judio masa rotirise riasori masa busirona wumũ rũgũyijarã. Ña cuni fariseo gaye tũoĩarã ñayijarã:

—Ñejua ñeñarise yigũ meje ñami ãni. Damascoju ñ waroca ángel ñre busirũ gajea. “Ito bajiro meje bajiyija”, yibitirũja manire, Diore mani cudibitibe maji, yiyijarã ña.

¹⁰ Buto ña gãmeri tũoĩa busija tũocõri, “Pablöre sĩa baterã yirãji ña”, yi tũoĩayijũ surara ujũ. Ito bajiri ñ ya surarare jiyijũ ñ. Ñare jicõri ado bajiro rotiyijũ: “Pablöre ña watojũ ãmi wacõri macana mũa ya wijũ cũña”, yiyijũ surara ujũ ñare.

¹¹ Iti ñami mani Ujũ Jesús Pablöre goaĩoyijũ. Ñre goaĩocõri, ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Oca sũoña Pablo mũ. Adijũ Jerusalén ñagũ yũ gayere mũ busiro bajiroti Romajũ cuni busigũ yigũja mũ, yiyijũ Pablöre.

Pablöre sĩarona ña cunĩre gaye

¹² Gaje rũmũ coriarã judio masa minijuacõri, “Pablöre sĩarũja mani”, yi tũoĩayijarã. “Ñre mani sĩaroto riojũ, bamenaji mani, ito yicõri idimenaji maji”, yi tũoĩayijarã ña. “Ñre mani sĩabeja, manijũare Dios ñ sĩaja quena”, yiyijarã ña. ¹³ Sĩgũ robo bajiro ito bajiro yi gãmeri busi ñarã jũarã masacõ rũto busaro ñayijarã ña. ¹⁴ Ito bero paia ujarã, judio masa busũrãre cuni busirã wayijarã ña. Ña tũ ejacõri ado bajiro yiyijarã ña:

—Gua sĩgũ bajiro riti tũoĩacõri, “Pablöre mani sĩaroto riojũ, babiti, idibiti yiana mani. Ñre mani sĩabeja, manijũare Dios ñ sĩaja quena”, yibũ gua. ¹⁵ Mũa, judio masa ujarã cuni ado bajiro mũa yija quena. Adocãta surara ujũre oca cõaña, jane busuri Pablöre mũa tũ ãmi wadijaro. “Riti ñre seti ñaja masi ãmoa gua. Ado ãmi waya Pablöre”, yi rũo oca cõama surara ujũre. Mũa ito yija ado Pablo ñ ejabeto riti ñre boca sĩana gua, yiyijarã ña. Ito bajiri ujarã cuni, “Bau, ito ujaroja maji”, yiyijarã.

¹⁶ Pablo romio macũ iti oca bajirisere masiyijũ. Ito bajiri Pablöre iti oca, gotirocũ surara wijũ wayijũ ñ. ¹⁷ Itojũ ejacõri Pablöre gotiyijũ ñ. Ito ñ yija tũocõri, ito gagũ surara masũre jiyijũ Pablo:

—Ñni mamũre mũ ujũ tũjũ ãmi wasa. Oca gotirocũ yiri seyoami ñ, yiyijũ Pablo surara masũre.

¹⁸ Ito ñ yija tũocõri, ñ ujũ tũjũ ãmi wayijũ ñ. Ñ ujũre ado bajiro gotiyijũ ñ:

—Gua tirānugū Pablo yure ji ñucacōri, “Āni mamare mu ujū tujū āmi wasa”, ĩ yijare āmi wadibu yu. Mure oca gotirocu yiri seyomi ĩ, yiyijū ĩ, ĩ ujare.

¹⁹ Ito ĩ yija tucōri, gajero busa ĩre tūa wacōri seniāyijū:

—¿Ñe yure gotirocu yiri mu? yiyijū surara ujū.

²⁰ Ito yija Pablo romio macu ado bajiro gotiyijū:

—Judio masa sigū robo tuoñacōri ĩna ujarā riojo Pablore mu āmi watoni oca cōarā yirāji. “Riti ĩre seti ñaja masi āmoa gua”, yi ruorā yirāji ĩna. ²¹ ĩna ito bajiro mure yija tuobeja mu. ĩna rāca gāna jūarā masacō rēto busaro ma gudareco Pablore sīarona bocati ñarāji ĩna. “Pablore mani sīaroto riojua babiti, idibiti yiana mani. ĩre mani sīabeja, ito bajiroti quenabeto tōbujacōana mani”, yi tuoīa ñarāji ĩna. Mu gotiroti gayere bocaticāma ĩna, yiyijū Pablo romio macu ujare.

²² —Yure mu gotirise gājerāre goti bato yibeja, yi tōogū, “Wasa”, yiyijū surara ujū ĩre.

Félix tu Pablore ĩna āmi wa rotire gaye

²³ Ito yija surara ujū, ĩ bero ñarā ujarāre jiyijū jūarāre. Ito bero ado bajiro ĩnare rotiyijū ĩ:

—Adi ñami nueve tujaroca Cesareajū Pablore āmi warā yirāji mu. Adocō jājarā ñarā yirāji mu rāca warā: Doscientos ñarā yirāji gubona warā. Ito yicōri setenta ñarā yirāji cabaru joena warā. Ito yicōri doscientos ñarā ñarā yirāji rearebisu yucari ruorā. ²⁴ Ito yicōri Pablo ĩ jesa warocu cabarure buja yucāña mu. Ujū Félix wame cutigū tu catiguti Pablo ĩ ejare āmoa yu, yiyijū surara ujū ĩ bero gāna ujarāre.

²⁵ Ado bajiro ĩna rāca Félixre papera cōayijū surara ujū:

²⁶ “Yu Claudio Lisias adi papera cōa. ¿Ñati ujū ñasagu Félix mu? ²⁷ Judio masa āni Pablore ñiacōri sīa āmoñi ĩna. ‘Romano masu ñami āni’, ĩna yija tuo masicōri, ĩre siame yirona yu ya surara rāca camotacu gua. ²⁸ ‘Iti seti ña ĩre’, ĩna yija tuorocu, judio masa ujarā tu āmi ejacu yu Pablore. ²⁹ ‘Gua ñicūsabatia ĩna rotire gayere cudibicu ñami āni’, yirā ĩre junisinicā ĩna. ĩre ĩna sīa āmoja, ĩre ĩna tubia āmoja, ñejua buto seti manicu ĩre.

³⁰ Judio masa Pablore sīarona ĩna cūñire gaye masicōri, mu tu ĩre cōa yu. ĩre oca meniri masare cūni cōa yu, ‘Ado bajiro seti ña ĩre’, mure ĩna yitoni. Itocō ña”, yi ucayijū surara ujū Félixre papera cōagū.

³¹ Ito bajiri surara ujū ĩ rotiro bajiroti Pablore ñami wacōri Antípatris ejayjarā ĩna. ³² Busuri surara gubona wana ĩna ya wijū tudicoayijarā mucana. Cabaru joe wana riti Pablo rāca wayijarā. ³³ Cesarea ejacōri ujū Félixre papera ĩsiyijarā ĩna. Ito yicōri Pablore ĩ tu cūyijarā ĩna. ³⁴ Iti papera boca āmi ti tūcōri ado bajiro Pablore seniāyijū ĩ:

—¿Nojũ gagũ ñati mũ? yiyijũ ujũ ãre.

Ito ã yija:

—Cilicia sita gagũ ña yũ, yiyijũ Pabloyũ. “Cilicia sita gagũ ña yũ”, ã yija tũocõri, ³⁵ ado bajiro yiyijũ Félix ãre:

—“Mũre seti ña”, yirã ãna ejaroca ãnare mũ bũsija tũocũja yũ maji, yiyijũ Félix.

Ito yija ã ya surarare tirũnũ rotiyijũ ã Herodes ñajacũ ya wi jaja wijũ.

24

Félix tiro riojo, “Seti ma yũre”, Pablo ã yire gaye

¹ Co dũjamocõ rũmũri bero paia ujũ Ananías wame cutigũ, ito yicõri judio masa bũcũrã rãca Cesareajũ ejayijarã. ãnare bũsi ãsigũ Tértulo wame cutigũ ãna rãca ejayijũ. Cesareajũ ejacõri ujũ tũjũ wayijarã ãna, “Pablore seti ña”, yirã warã. ² Ito yija ujũ Félix Pablore jiwio rotiyijũ. “Pablore seti ña”, yirocũ ado bajiro yiyijũ Tértulo Félixre:

—Queno ya yũ ujũ mũ. Mũ masirisena sũoriti, oca ma manire. Ito bajiri ñejũ tũo gũire ma manire. Ito bajiri jeyaro quena ña adi sita. Adi sita gãna masare queno ejabũa mũ. ³ Ito bajiro mũ yisotirise masicõri masa jeyaro mũre wanũama. Yũ ujũ bũto yũ rũcũbũogũ, queno ya mũ, ya gũa. ⁴ Yoari yũ bũsija, mũ moaroti mũre ruyuriobogũja mũcana yũ. Ito bajiri yũre queno yicõri yoari mejeti yũ bũsija tũoya maji. ⁵ ãni ñami masare usirioro yi jaigũ. Co cuto rũyabeto wa ucucõri judio masare oca riawũso ucuami ã. Jesús Nazaret gagũre tũorũnrã ujũ ñami ãni. ⁶ Dios ya wi ñeño ãmogũ ito õno sãjarãona meje rãca sãjañi ãni. Ito bajiri ãre ñiacũ gũa. Gũa ñicũsabatia ãna rotiado bajiro, “ãre seti ña”, yi ãmobjacũ gũa. ⁷ Ito bajiro gũa yi ãmobjarocati surara ujũ Lisias gũa tũ ejacõri sẽoro yicõri gũare, Pablore ãmagoquĩ. ⁸ Ado bajiro gũare yiquĩ: “‘Pablore seti ña’, mũa yi ãmoja, adi sita gagũ ujũ Félix tũ wasa”, yiquĩ ã gũare. Ito ã yija tũocõri, ado bajiro yicũ gũa: “Mũmasiti, ¿ñe seti ñati mũre? yi seniãate mũ. Ito bajiro mũ seniãaja bero gũa gotirise, ‘Riti ña’, yigũ yigũja mũ”, yicũ gũa Lisiasre, yiyijũ Tértulo Félixre.

⁹ Ito ñarã ã rãca gãna judio masa cũni, “Riti ña”, yiyijarã ãna. ¹⁰ Ito yija Félix Pablore ãmo bũyeyijũ, “Bũsiya”, yirocũ. Ito ã yija ticõri, bũsisũoyijũ Pablo:

—Yũ masia, adi sita gagũ ujũ iti rũmũjũ ñasũoru ña mũ. Ito bajiri mũ riojo wanũ quenacõri, “Ñe seti ma yũre”, yirocũ bũsigũ ya yũ. ¹¹ Jũ gũbojeno rũmũriti tũja maji Jerusalénjũ Diore rũcũbũogũ yũ ejaja bero. “¿Riti ñati?” mũ yija, gãjerãre seniãaña mũ. ¹² Nocãta Dios ya wijũ minijuacõri jãjarã rãca yũ bũsi tũoãja, tibiticã ãna. Ito yicõri minijuara wirijũ masare yũ

riawusoja, ito yicōri cutoju yu riawusoja, nocāta yure tibiticā ĩna. ¹³ Yure tigoana roboti, “Seti ña ĩre”, yi goti masimenaji āna. ¹⁴ Adi ñasarise mure goti rētobugu ya yu. Yu ñicusatatia ĩna yiado bajiroti, Jesure tuorūnucōri Diore rūcubuoā yu. Āna, “Īre seti ña”, yure yirā, Jesús oca bajirisere, “Baroti bajia ruore gaye ña”, yama ĩna. Diore rūcubuoogu ñari Moisés ĩ rotirise gaye rūcubuoā yu. Ito yicōri Diore goti ĩsiri masa ĩna ucare gaye cuni rūcubuoā yu. ¹⁵ “Ñeñaro yirā godarā, queno yirā godarāre cuni tūdi ĩna catiroca yigu yiguĭji Dios”, yama ĩna. Yu cuni ĩnare bajiroti tuoĭa. ¹⁶ Ito bajiri quenarise riti ya yu, Dios riojo, masa riojo cuni, “Seti ma yure”, yu yija quenaroti, yiyiju Pablo.

¹⁷ Co rodo meje gaje catoriju wa ucucōri, Jerusalénju tūdi ejacu yu. Jerusalénju tūdi ejacōri bojoro bujarāre niyeru batocu yu. Ito yicōri Diore rūcubuoogu ĩre yiari waiwucurā soe ĩsicu yu itoju. ¹⁸ Dios ya wiju ito bajiro yu yi ñaroca judio masa Asia sita gāna rāca yure ti bujacā. Gūa masa yisotire gaye ñeñaro yirise yu coe tioroca, yure ti bujacā ĩna. Dios ya wi totiju jājarā masa manicā yu rāca. Ito yicōri riawusarā manicā. ¹⁹ Asia sita gāna Dios ya wiju yu ñaroca yure tigoana, “Īre seti ña”, yirā, gotirā wadirujama. ²⁰ ĩna gotirā wadibeja, āna ado ñarā, gūa judio masa ujarā riojo, “Ado bajiro seti ñacu ĩre”, ĩna yi gotija quena. ²¹ Coji ĩna riojo oca sēo busaro ado bajiro busicu yu: “Godana mūcana tūdi catirā yirāji”, yicu yu. Ito bajiro yu yicati bero ñajare, “Īre seti ña”, yirāji mūa yicu yu ĩnare, yiyiju Pablo Félixre.

²² Ito ĩ yija bero, “Queno yirā ñama Jesure tuorūnūrā”, yi tuoĭacōri, ado bajiro yiyiju Félix judio masare:

—Itocōti tuocuja maji yu. Surara uju Lisias ĩ ejaroca, “Seti ña ĩre, seti ma ĩre”, yi besecuja yu, yiyiju Félix judio masare.

²³ Ito bajiri Félix tubiara wiju Pablo ĩ tujatoni ĩ ya surarare tirūnu rotiyiju. “Tubiara wi tu jabeto ĩ ti āmoja rēobeja. ĩ baba mesa ĩna ejaja, ticōama. Rēobeja. Gājerā ĩ baba mesa ĩre ejabua āmoja, ejabuaaja quena”, yiyiju Félix. Ito ĩ yija bero wacoayiju ĩ.

²⁴ Ito bero yoa busari ejayiju Félix mūcana ĩ manojō Drusila rāca. Judio maso ñayijo iso. Ito ejacōri Pablōre ji rotiyiju ĩ. ĩ ejaja ticōri, “Jesucristore mū tuorūnūrise gaye gotiya gūare”, yiyiju Félix. ²⁵ Pablo ado bajiro gotiyiju ĩre: “ ‘Queno corocō ñaña’, yire gaye gotiami Dios manire. Manire ñeñaro yiroto āmobjacati ñeñaro yibitiruja manire. Co rūmū mani ñeñaro yigorere waja senigū yiguĭji Dios manire”, yiyiju Pablo. Ito bajiro ĩ yija tuocōri, ucayiju Félix.

—Wasa. Yu no yibitiju mūcana mure ji ñucacuja gaje tuo remorocu, yiyiju Félix Pablōre.

²⁶ “Í yare niyeru ãsija, ãre bucõacuja yu”, yi tuoãa wacu, biyaro Pablöre ji ñucayiju ã, ã rãca busirocu. Ito bajibojarocati ã ãmoro bajiro meje yiyiju Pablo. ²⁷ Ito ã yiroca riti juã rodo rëtayiju. Iti juã rodo bero Félix ujũ ã ñarise budiyiju. Ito yicõri Põrcio Festo wame cutigũ ãre ujũ wasoayiju. Félix ujũ ã ñarise ã budiroto riojuã judio masa rãca queno ñarocu, Pablöre bucõabisiju ã maji.

25

Festo tiro riojo Pablo ã busire gaye

¹ Festo udiã gumuti ã ujũ sãjaja bero Cesareana ñacõri Jerusalénju wa ucugu wayiju. ² Ito ã ejaroca paia ujarã ito yicõri, judio masa ujarã ñasarã, “Pablöre seti ña”, yirona ãre gotirã ejayijarã:

³ —Gũare queno yiya mu. Pablo ado Jerusalénju ã ejatoni ji ñucaña mu, yi josayijarã ãna Festore.

Ënarioti ado bajiro busicãyijarã itiriojuã: “Pablöre ã ji ñucaja ma gudareco ãre sãacõana mani”, yi tuoãabojayijarã ãna.

⁴ ãna ito yiya Festojua ado bajiro yiyiju ãnare:

—Itoju Cesareaju tubiara wiju ñacãmi Pablo. Ito bajiri, “Yoari mejeti itoju yumasiti wacuja”, yi tuoãa yu. ⁵ Mũã rãca gãna coriarã ujarã ñarã yu rãca warujama. Seti ãre ñajama, yu rãca wacõri, “Seti ña ãre”, yirã warujama ãna, yiyiju Festo ãnare.

⁶ Juã dũjamocõ gumericõ Jerusalénju ñacõri, Cesareaju tũdi wayiju Festo mucana. ã eja busuari gumu ãna oca gãmeri seniãari wiju wayiju Festo. Itoju ejaõri Pablöre ji ñucayiju ã. ⁷ Pablo ã sãja ejaroca judio masa Jerusalén wadiana ã tu eja rũgũyijarã. “Seti jaje ña ãre”, yibojarãti, “Iti ña seti ãre ñasarise”, yi goti rëtobu masibisijarã ãna. ⁸ Ito ãna yiya tuocõri, “Yũre seti ma”, yirocu ado bajiro yiyiju Pablo:

—Gũã judio masa rotirise cudibicu meje ña yu. Dios ya wi ñeñogũ sãjabiticu yu. Ito yicõri Roma gagu ujũre cudibiticõ yibiticu yu, yiyiju Pablo ito tuo rujirãre.

⁹ Judio masa rãca queno ñarocu, Festojua ado bajiro seniãayiju Pablöre:

—¿Jerusalénju wa ãmoati mu? Jerusalénju masa tiro riojo, “¿Seti ñati mure?” yi yu seniãare, ¿ãmoati mu? yiyiju Festo Pablöre.

¹⁰ Ito bajiro ã yiya tuocõri, ado bajiro cudiyiju Pablo:

—Meje. Adoju ña yu, “Mure seti ña, mure seti ma”, ujarã ãna riojo gotiroju ña yu. Adoju Roma gagu ujũ ãre ejaũari masa, “Mure seti ña, mure seti ma”, yirã tũju ña yu maji. Adoju ñaruja yũre. “Judio masare ñeñaro yibitiquĩ ã”, yi masia muã. ¹¹ “Ëre bũto seti ña”, yicõri yũre muã sãã ãmoja, no yicõri mañobicuja yu. “Ëre bũto seti ña”, yi masibitibojarãti judio masa tũju sãgũjuã

yure cū masibea m̄ua. Roma gagu ujumasiti, “Seti ña m̄ure, seti ma m̄ure”, ĩ yire āmoa yu quenogoroa, yiyij̄u Pablo Festore.

¹² Pablo ito ĩ yija t̄uocōri, ĩre busi ejabuari masa rāca busiyij̄u Festo. Ito yicōri ado bajiro yiyij̄u Pablōre:

—“Roma gagumasiti, ‘Ito bajia’, ĩ yire āmoa yu”, m̄u yija t̄uocōri, m̄ure uj̄u t̄uj̄u cūna ḡua, yiyij̄u Festo Pablōre.

Uj̄u Agripa tiro riojo Pablo ĩ busire gaye

¹³ Ito bajija bero yoa busari uj̄u ñasagu Agripa wame cutigu ĩ r̄joro Berenice wame cutigo rāca, Cesareaj̄u ejayij̄arā ĩna. Festo mam̄u uj̄u ĩ wasoare ñajare, “Queno bajia m̄u”, yirona wayij̄arā ĩna. ¹⁴ Yoa busari ĩ ñaja bero Pablo gayere busiyij̄u Festo, uj̄u Agripare.

—Yu uj̄u wasoaroca Félix budi wacu s̄igū āmugū ĩ tubiaru ñami ado. ¹⁵ Jerusalénj̄u yu ñaroca paia ujarā ito yicōri judio masa buc̄arā, “Īre seti ña. Ito bajiri ĩre s̄iaja quena”, yicā ĩna yure. ¹⁶ Ado bajiro ĩnare cudicu yu: “Ḡua romano masa ḡua yisotirise ado bajiro bajia. ‘Īre seti ña’, yirā riojo, ‘Ado bajiroj̄ua bajia, yure seti ma’, ĩ yiroto rioj̄ua s̄iare ma ḡuare, yicu yu”, yiyij̄u Festo Agripare. ¹⁷ Ito bajiri judio masa ĩna ejaroca, uj̄u yu s̄ajaja bero, “Īre seti ma, ĩre seti ña”, ujarā ĩna yiroj̄u yoari mejeti wacu yu. Iti wij̄u ejacōri Pablōre āmi roticu yu. ¹⁸ Yu t̄uoĭaja, ado ejarā judio masa, “Īre buto ñeñarise seti ña”, yirā yirāji, yibojacu yu. Ito yibojarocati, “Itocō jaje seti ña”, yi masibiticā ĩna. ¹⁹ “Ḡua r̄ucub̄usotirisere r̄ucub̄obeami ĩ. ‘Godabojaguti m̄ucana t̄adi catiami Jesús’, yi r̄uomi Pablo. Īre seti ña”, yirona iti riti goticā ĩna. ²⁰ Iti oca bajirisere queno masibiticōri, Pablōre ado bajiro seniñacu yu: “Jerusalénj̄u, ‘Īre seti ma, ĩre seti ña’, ĩna yi beseroj̄u, ¿wa āmoati m̄u?” yibojacu yu Pablōre. ²¹ “Meje, Roma gagu uj̄u Augusto wame cutigu, ‘Īre seti ña, ito yicōri ĩre seti ma’, ĩ yire āmoa yu”, yiquĭ Pablo. Ito ĩ yija t̄uocōri, “No yu cōa āmori rum̄u Roma gagu uj̄u t̄uj̄u m̄ure cōac̄aja. Adocāta tubiara wij̄u ñat̄iñagū ya m̄u maji. No yu cōa āmori rum̄u gajero m̄ure cōac̄aja yu”, yicu yu Pablōre, yiyij̄u Festo Agripare.

²² Ito yija Agripa ado bajiro yiyij̄u Festore:

—Yu c̄uni Pablo ĩ busirere t̄uo āmoa yu, yiyij̄u Agripa, Festore:

—Bañ, jane busuriti Pablo ĩ busirere t̄uogu yiḡuja m̄u, yiyij̄u Festo Agripare.

²³ Ito bajiri, busuriti Agripa ĩ r̄joro Berenice, Pablo ĩ busija t̄uorā ejayij̄arā ĩna. Itoju ejacōri s̄obajiro ñasagu ña yu, yi t̄uoĭa minijuara wij̄u s̄ajayij̄arā ĩna. Surara ujarā rāca, ito yicōri iti c̄uto ujarā ñasarā rāca s̄ajayij̄arā ĩna. ĩna s̄ajaja ticōri, Pablōre ji rotiyij̄u Festo. ²⁴ Pablo ĩ ejaja ticōri, itoju minijua ñarāre ado bajiro yiyij̄u Festo:

—Y_u _u_{ju} Agripa, ito yicōri g_{ua} rāca minijua ñarā, tiya āni ñami Pablo. Jājarā judio masa “Īre seti ña”, yi b_usiamā ĩna y_ure, Jerusalénj_u ito yicōri adoju Cesarea_{ju} c_uni. “Ī godacoar_ujami”, yire gayere b_usi tarojobeama ĩna. ²⁵ Y_u t_uoĭaja, seti ñasarise ma ĩre. Ito bajiri, “Godar_ujami ĩ”, yi masibea y_u. “Roma gag_u _u_{ju} riojo, ‘Iti m_ure seti ma, iti m_ure seti ña’, ĩ yicato bajiroti _u_{ju} t_u cōac_uja”, yi t_uoĭa y_u. ²⁶ “Iti ña oca ñasarise Pabl_ure”, yi y_u _u_{ju}re papera uca masibea y_u. Ito bajiri Pabl_ure ji ñucam_u y_u, m_ua riojo, quenogorama y_u _u_{ju} Agripa m_u seniĭaton_u. Ito bajiro m_u seniĭaja bero iti oca t_uocōri ucag_u yig_uja y_u Augustore. ²⁷ Rocati, “Iti seti ña ĩre”, yi masibitibojag_uti, y_u Pabl_ure cōaja, rocati mec_uri mas_ure bajiro yig_uja y_u, yiyij_u Festo Agripare.

26

Y_u gotirise t_uoya, _u_{ju} Agripare Pablo ĩ yire gaye

¹ Ito ĩ yija t_uocōri, Pabl_ure b_usi rotiyij_u Agripa:

—M_umasiti, “Iti seti ma y_ure”, yi gotiya, yiyij_u ĩ.

Ito ĩ yija t_uocōri, “B_usig_u wag_u ya y_u”, yiroc_u ĩ ya āmo ñ_um_uoyij_u Pablo. Ito yicōri b_usis_uoyij_u ĩja:

²⁻³ —Y_u _u_{ju} Agripa, m_u t_uoro riojo b_usig_u wag_u queno wan_u quenacōri b_usig_u wag_u ya y_u. G_ua judio masa g_ua yisotirisere queno masia m_u. G_ua t_uoĭa b_usisotirisere c_uni queno masia m_u. Ito bajiri judio masa, “Īre seti ña”, ĩna yibojarisere m_u tiro riojo itire gotig_u ya y_u. Queno y_u gotirisere _usiriobic_uti t_uo jeoya, yiyij_u Pablo Agripare.

Jesure y_u masiroto rioj_ua ado bajiro bajic_u y_u maji, Pablo ĩ yire gaye

⁴ Y_u ñarā judio masa jeyaro y_u ñagore masiama ĩna. Y_u ya c_uto jaibic_uacā y_u ñagore ito yicōri Jerusalénj_u y_u ñagore c_uni queno masiama ĩna. “Jaibic_u ñag_uju, mani masa yisotirise gayere c_udiquĭ ĩ. Ito yicōri iti gayere riasotiquĭ ĩ”, yi masirāji ĩna y_ure. ⁵ G_ua masa fariseo gaye t_uoĭarā, ĩna ñama b_uto Moisés ñayor_u ĩ rotirise gaye r_uc_ub_uorā. Mac_uacā y_u ñacatij_uti fariseo gaye ĩna t_uoĭarise t_uoĭasotic_u y_u. “Ito bajiro bajiquĭ ĩ”, ĩna yi āmoja, riti yirāji ĩna. ⁶ “Godanare m_ucana t_udi ĩna catiroca yig_u yig_uja y_u”, yi goti yucāñi Dios g_ua ñic_usabatiare. Ito bajiro y_u t_uoĭajare, “Īre seti ña”, yicōri y_ure āmi wadiama ĩna. ⁷ Dios ĩ yicato bajiroti yiroti bocatirā yama g_ua masa j_ua g_ubojeno buturi ñarā. Ito bajiri ñamiri, _um_uari Diore r_uc_ub_uo ñama ĩna. Ito yicōri Diore c_udi ñama ĩna. Y_u c_uni ĩnare bajiroti r_uc_ub_uoa itire. Iti gaye y_u t_uoĭajare, “Īre seti ña”, yama ĩna. ⁸ ¿No yija, “Godanare m_ucana t_udi catiroca yibiquĭji Dios”, yi t_uoĭati m_ua? yiyij_u Pablo _u_{ju} Agripare.

Jesure masirāre rocati yi āmoc_u y_u maji, Pablo ĩ yire gaye

⁹ Gaje ado bajiro busi remoyiju Pablo:

—“Jesús Nazaret gagure tuorũnarãjũare ñeñaro yisarũja yure”, yi tuoĩabojacu yũ maji cajero. ¹⁰ Ito yũ tuoĩacato bajiroti yicu yũ Jerusalénjũ. Paia ujarã ña rotirisena, Jesure tuorũnarãre tubiara wiju cũcu yũ. Jesure masirãre ña sĩaja, “Ito bajiroti uja”, yi tuoĩacu yũ cũni. ¹¹ Coji meje Jesure tuorũnarãre ñeñaro ña tũbujaroca yicu yũ. Judio masa minijuari wiju ñare ãmi sãjacõri ñeñaro ña tũbujaroca yicu yũ. Ito yicõri, “Jesure masibea gũ”, ña yijaro yirocu, ñare usirioro yi codecu yũ. Ñare buto junisinicõri ñare suyacu yũ, gaje cutoju sũacõri, ñeñaro tũbujaroca ñare yirocu.

Ado bajiro Jesure masisũocu yũ, mũcana Pablo ï yire gaye (Hch 9.1-19; 22.6-16)

¹² Ito bajiro yirocu Damasco cutoju wacu yũ. Paia ujarã ña rotija tuocõri, itoju wacu yũ. ¹³ Yũ uju, ma wacu, buto ãmacañi rëtoro busurise ticu yũ ãmũa gudareco tujaroca. Iti busurise yure sãaticu ito yicõri yũ rãca wacanare cũni. ¹⁴ Ito bajijare ñarocõti quedicoacu gũa. Ito yija, hebreo ocana ado bajiro yure busija tuocu yũ: “Saulo Saulo, ¿no yija yure ñeñaro yi ãmoati mũ?” yire oca ruyucu ãmacũju. “Ito bajiro mũ yija mũmasiti ñeñaro tũbujagu ya mũ. Adocãta mũ ya ruju jota mũ jajuja, juniroja mũre cũni. Itioni yigu bajiro ya mũ”, yi ruyucu oca yure ãmacũju gaye. ¹⁵ Ito yijare, “¿Noju gagu yure busiati mũ?” yicu yũ. Ito yija mani Uju ado bajiro yiquĩ yure: “Yũ ña Jesús ñeñaro yi ãmogũ mũ josaguti. ¹⁶ Wũmũ rãgũña. Yure moa ñsijaro ï yirocu, mũre goãoa yũ. Ito bajiri yũ oca masare goti batogu yigũja mũ. Adocãta mũ tirise, gotigu yigũja mũ. Ija mũre yũ ñoroti gaye cũni goti batogu yigũja mũ. ¹⁷ Judio masa, ito yicõri judio masa meje ñarã cũni mũre ña sĩa ãmoja mũ rãca ñacũja yũ. Masa jeyarore yũ oca gotijaro Pablo, yirocu ña tũ mũre cõa yũ. ¹⁸ Ña tũ mũre cõacũja yũ, yũ oca ña tuo masitoni. Yũ oca mũ gotija ñeñaro yi ñabojana, quenarise yi ñarã yirãji ña. Rãitũaroju ñabojana busuroju ñarã yirãji mũcana. Yũ ñagũ yigũja ña uju. Rãmũ ï rotirise cãdirã meje ñarã yirãji ña. Yure ña tuorũnũja, ñeñaro ña yirisere ãcabojocũja yũ. Ito bajiri Dios ï besecãna rãca catitĩñarã yirãji ña”, yi ruyucu oca yure, yiyiju Pablo Agripare.

Jesús ï roticatire yiro robo cãdicu yũ, Pablo ï yire gaye

¹⁹ Ito bajiro ãmacũju ruyuja tuocõri, yiro bajiroti cãdicu yũ Jesure. Yũ uju Agripa, Jesús ï roticatire cãdibiticõ yibiticu yũ. ²⁰ Ñ “Yiba”, yicato bajiroti Damasco gãnare Jesús oca gotisũocu yũ. Ito bero Jerusalén gãna Judea sita gãna ñajediro, ito yicõri judio masa mejere cũni, ï ocare goti ucucu yũ. “Mũa ñeñaro yirise jidicãcõri, Dios robo bajiro tuoĩaña mũa. Ito yicõri

quenarise yiba, gājērā, ‘Diore masirā ñama’, ñna yi ti masitoni”, yicū yū ñnare. ²¹ Ito bajiro yū gotija tūocōri, judio masa yūre ñiacā Dios ya wijū. Ito yicōri yūre sīa āmocā ñna. ²² Ñna ito bajiro yi āmobojarocati, Dios ejabūaquī yūre. Adocāta cūni yūre ejabūami Dios. Ito bajiri Dios oca gotia yū ñasari masa ūjarāre ito yicōri ñari masa mejere cūni. “Ito bajiro rētarō yiroja”, Moisés ñayorū ĩ goticādo bajiroti, ito yicōri Diore goti ĩsiri masa ñna goticādo bajiroti iti gayere mūare gotia yū. ²³ Ado bajiro yiñi Moisés ito yicōri Diore goti ĩsiri masa: “Dios ĩ cōagū quenabeto tōbūjagū yiguñji. Ito bero godagū yiguñji. ĩ ñagū yiguñji godabojagūti cajero catisūogū. Mūcana caticōri masa ñna tūo masiroca yigū yiguñji. Ito yicōri ĩre tūorūnūrāre masogū yiguñji. Judio masa, judio masa mejere cūni masogū yiguñji”, yī ucañi ñna, yiyijū Pablo.

Cristore ĩ tūorūnūroca Agripare Pablo ĩ yi āmore gaye

²⁴ Ito bajiro ĩmasiti Pablo ĩ gotija tūocōri, Festo oca sēoro busiyijū:

—Tūo masibea Pablo mū. Būto mū papera riasotija mū tūoīarise wisacoayija mūre, yiyijū Festo Pablore.

²⁵ Ito ĩ yija tūocōri, ado bajiro cūdiyijū Pablo:

—Meje yū ūjū mecūbesame yū. Ado robojūa bajia. Yū busirisere queno tūoīacōri busia yū, ito yicōri riti ña, yiyijū Pablo Festore. ²⁶ Ito yija busi remogū ado bajiro yiyijū Pablo ūjū Agripare: “Yū busirisere queno tūo masia mū. Ito bajiri tūo gūibicūti mū tūoro riojo busia yū. Iti jeyaro yū busirisere queno masia mū. Adi Jesús oca yeyo gotire meje ña. Masa ñna tiro riojo rētare ña. ²⁷ Yū ūjū Agripa, ¿Diore goti ĩsiri masa ñna gotigore tūorūnūati mū? Tūorūnūa mū, yū tija”, yiyijū Pablo Agripare.

²⁸ —¿Iti jabetacā yūre busicōri, “Jesure rūcūbūogū yigūja mū”, yati mū yūre? yiyijū Agripa Pablore.

²⁹ Ito ĩ yija tūocōri, ado bajiro yiyijū Pablo ĩre:

—Oca jairo yū busija jabetacā yū busija cūni, mūre yiari Diore senigū ya yū. Ito yicōri ado yū busija tūorā jeyarore yiari Diore senigū ya yū, Jesure yū tūorūnūro bajiro mūa tūorūnūtoni. Yū Jesure tūorūnūro bajiroti mūa tūorūnūre āmoa yū. Ito bajibojarocati yū robo bajiro tubiara wijū ñacōri meje mūa tūorūnūre āmoa yū, yiyijū Pablo ñnare.

³⁰⁻³¹ Ito bajiro Pablo ĩ yija bero Agripa, Festo, Berenice itijū minijua ñana cūni ricati wacōri oca bajirisere itire busirā wayijarā ñna. Ito bajiri ĩnamasiti ado bajiro gāmeri busiyijarā ñna.

—Ñe seti ma ānire. Ito bajiri sīabitirūja ĩre. Ito yicōri tubiara wijū ñabitirūja ĩre, yiyijarā ñna.

³² Ito yija Agripa ado bajiro yiyijū Festore:

—Roma gagu uju, i oca quenore amoa yu, i yibeto bajija, adocata jidica ecocoboni i ija, yiyiju Agripa Festore.

27

Pablore Romaju ujarã ina cõare gaye

¹ Ito yija, “Pablo ito yicõri i rãca tubiara wiju ñarãre cuni Italia sitaju cõaruja mani”, yiri seyoñi ujarã. Ito bajiro yicõri sigũ Julio wame cutigure guare Italiaju ami wa roticã ina. Roma gagu uju i ya surara coderi masu ñaquĩ Julio. ² Ito bajiri Adramitio wame cutiri cuto gaga cumana wasuocu gna mucana. Asia sita cutori majadori ti ucuro warica ñacu itiga cuma. Sigũ Aristarco wame cutigu waquĩ gna rãca. Macedonia sita Tesalónica wame cutiri cuto gagu ñaquĩ i. ³ Cesareana wasuocu gna. Ito bajiri gaje rumu Sidõnju ejacu gna. Itoju ejacõri Pablore queno ti maicõri ire queno yiquĩ Julio. Iti cuto gãnare i baba mesare i ti ucu amoja ire reõbitiquĩ Julio. Ito yicõri i baba mesa ire bare eca amoja, ire ina ejabua amoja cuni reõbitiquĩ Julio. ⁴ Ito Sidõnre wacoacu gna. Ito gna waroca buto mino weatucu guare. Ito bajiri riojo wa masibiticu gna. Chipre wame cutiri yoga gaje dujare wacu gna. Ito bajiri gãcodujajure ñacu iti yoga. Itoju mino buto wasabiticu. ⁵ Cilicia sita, Panflia sita, riojo rëtacu gna. Ito rëtacõri Licia sita Mira wame cutiri cuto ejacu gna.

⁶ Ito ejacõri surara uju Julio Italiaju warica coga cuma ti bujañi i. Itiga cuma Alejandría gaga ñayiju. Itiga i bujaja bero warona itigaju sãjacu gna mucana. ⁷ Mino buto iti weajare, co rumu meje ñacõri, josari Gnido wame cutiri cuto ejacu gna. Riojo rëtacu gna itore. Gna waro riojo buto mino iti weajare, riojo wa masibiticu gna. Jëa wacõri Salomón wame cutiri cuto rëtacu gna. Ito yicõri Creta wame cutiri yoga rãja wacu gna. ⁸ Ito gãni rãja wacõri, josari Lasea wame cutiri cuto tu, “Quenari Jetacari”, wame cutiro ejacu gna.

⁹ Gna waroca jaje rumuri godacu guare. Juebucu iti cõñajare waroto guiyo ñacu riaca jajosa ija. Ito bajiri: “Ado bajiro mua yija quena”, yiquĩ Pablo ñare.

¹⁰ —Yu ñarã yu tija adi mani warise, guijero rëtarõ yiroja manire. Mani ya cuma rujacoaro yiroja. Ito yicõri gajeoni cuni rujacoaro yiroja. Mani cuni godacoarã yirãji gajea. Yu tuoiaja adoti tujaruja mani maji, yibojaquĩ Pablo ñare.

¹¹ Ito bajiro i yibojarocati Pablore tuorũnũbitiquĩ surara uju. Iti cuma uju, ito yicõri iti cuma weatugure ñare riti queno tuorũnũquĩ surara uju. ¹² “Guijero ñaroja”, yi masicõri, iti jetacaju juebucu rëta amobiticã gãjerã, gna rãca warã. Ito bajiri ado bajiro tuoĩacã ina: “Iti yoga rãja wacõri Fenice

catoju juebucu rētoruja manire. Rujasōa busa ñajare buto mino wābetoja itoju”, yi tñoĩacã ña.

Īnare mino wēare gaye

¹³ Iti buto mino wēabeja ticōri, “Feniceju ejarã yirãji mani”, yi tñoĩacã ña. Ito bajiro tñoĩacōri washorāti iti yoga tã rāja wacu gña mncana. ¹⁴ Ito bero nocō mejeti cumaju buto mino wācu. Ūmacañi ĩ joejea wadiro gaje ñajare gācodñajare wadicu iti mino. ¹⁵ Iti cumare buto wēacoacu mino. Ito bajiri riojo wa masibiticu gña. Ito bajiri mino iti ãmi waroti ticōacu gña ĩja. ¹⁶ Ruja yoga jaibiti yoga Cauda wame cutiri yoga totoju wēasabitiju wacu gña. Ito bajiri josari cuma mñacã gña sia yocatire ãmicu gña. ¹⁷ Gña mñojeoja bero jajoca cuma gña wacatigare, jūgubona siari cūcã moari masa, mino iti wēaja wadirujabe yirona. Ito bero, “Sirte wame cutiriju jajū mino iti wēacoaja queditua rujaboroja”, yi tñoĩarã, mino iti wēaturise saya rujioçã ña ĩja. Ito bajiri mino iti wēacoaro bajiroti wacu gña ĩja. ¹⁸ Ito bajiri gaje rñm buto iti mino wēa rētocūjare, cuma bñcua gaye gajeoni cōaroasnocã ña. ¹⁹ Mñcana gaje rñm ĩnamasiti cuma bñcua ñarise gajeoni cōaroacã ña. ²⁰ Co rñm meje ide bueri iti bue rētocūjare ñocōa cñni ruyubiti, ūmacañi cñni ruyubiti bajicã. Ito yicōri buto mino wācu gnare. Ito bajiri ito bajijare, “Catiado ma mani, catire ma manire”, yi tñoĩacu gña.

²¹ Yoari co rñm meje babiticu gña. Ito bajiri iti ticōri wñm rñgñcōri busiqui Pablo:

—Creta yogaju yñ busiroca mña tñojama, quenoti ejaboyija, yiqui Pablo. Itojuna mani wadibeto bajijama, cuma bñcua cñni ñeñabitiboadoja. Ito yicōri gajeoni cñni godabitiboadoja. ²² Adocãta tñoia oca quedi yibesa. Adi cuma, cuma iti godabobarocati, sīgñjua goda yimenaji mani. ²³ Dios ñami yñ Ĥju. Ito yicōri ĩre rñcubnoa yñ. Jñm ñami Dios ñaro gagu ángel ĩ cōaru, yñre goami. ²⁴ ĩ ángel ado bajiro gotimi yñre: “Gñibesa. Roma gagu ñjre, ‘Seti ma yñre’, yñm yñjua mñ. Diore mñ senija tñoñi Dios mñre. Ito bajiri mñ rãca gãna cuma wãrã ñarocōti cati jedicōrã yirãji”, yimi ángel yñre. ²⁵ Ito bajiri oca sñoña yñ ñarã mña. Diore tñorñna yñ. Ito bajiri, “Ángel ĩ gotiro bajiroti rētarō yiroja”, yi tñoia yñ. ²⁶ Gñdareco yogaju queditua rujabobarāti godamenaji mani, yiqui Pablo gnare.

²⁷ Ito bero jñaji semana bero Adiático wame cutirita itajuraju ñacu gña, mino gnare iti wēacōajare. Ñami gñdareco iti cuma moari masa, “Sitaju ejarã ya mani”, yicã ña. ²⁸ Ito yicōri gñtagã yutamana cano yicōri ide ñcñrisere cōĩacã ña. Treinta y seis metros ñcño ñacu ito. Yoa busari mñcana ña cōĩaja veintisiete metros ñcño ñacu. ²⁹ Gñta quedituare gñirã,

juariagari come guji catirise come mana cano yicōri cōaroacã ĩna, cuma iti waja t̄atujaro yirona. Cuma usitujare ito bajiro yicã ĩna. Ito bajiri ejori iti busure ãmorã Diore senicã ĩna. ³⁰ Ito bajiroca riti rudire t̄oĩacã iti cuma moari masa. Ito bajiri cuma ĩguẽajua, cuma bucua ñiarotire come cōaroarã yama yiado bajiro cuma jaibitigacã rujiocã ĩna. ³¹ Ito bajija ti masicōri, surarare ito yicōri ĩna ujare ado bajiro gotiquĩ Pablo:

—Ĩna adi cuma moari masa ĩna rudija, mani adi cuma tujarã godacoarã yirãji, yiquĩ Pablo surarare.

³² Ito ĩ yija t̄ocōri, cuma jaibitiga siara mare yije tacōcã ĩna, “Iti ãmoroti wajaro”, yirona.

³³ Busuri j̄j̄u jabeto ba rotiquĩ Pablo ḡuare:

—Juaji semana r̄eta, canimenati, bamenati mua ñaroca.

³⁴ Mua jabeto bare ãmoa yu. “Catiba”, yirocu m̄uare ba rotia yu. Ñeju r̄etabetoja m̄uare. Catirã yirãji mua ñarocōti, yiquĩ Pablo ḡuare.

³⁵ Ito yi t̄ocōri ĩ ya ãmona naju ãmi r̄ucocōri, “Queno ya m̄u”, yiquĩ Diore ḡua tiro riojo. Ito yicōri jabetacã igata ãmicōri baquĩ ĩ. ³⁶ Ito ĩ yija ti wan̄cōri, oca s̄eocu ḡua. Ito bajiri ḡua ñarocōti bacu itire. ³⁷ Doscientos setenta y seis masa ñarã ñacu ḡua iti cuma warã. ³⁸ No ḡua ba ãmorocō bacu ḡua. Ba t̄ocōri trigo bujuri cōaroacu ḡua, cuma bucua b̄uto b̄usa jayajaro yirona.

Cuma bucua iti rujare gaye

³⁹ Iti busuroca iti cuma moari masa ruja yogaju jaju iti ruyuja ticã ĩna. “Ito bajiro wame catia”, yi masibisĩ ĩna iti yogare. Iti sita wame masibitibojarãti, “Cuma majado iti quenaja tito maji”, yicã ĩna. ⁴⁰ Ito bajiri come gujiro ñiaroti ĩna siarere yije tacã ĩna. Ito bajiri ide watojati tujacoari seyocu iti. Ito bajiri cuma bucua weatura jãire sã r̄ugōcã ĩna m̄ucana. Ito yicōri mino tuaroto ũmatũadoju saya wero m̄ucã ĩna. Ito bajiri jaju t̄ujare jãja wacu cuma ĩja. ⁴¹ Ito was̄horoti ũma ḡãnioro jajuj̄u s̄ua queacu cuma bucua. ĩguẽajua jajuj̄u jua r̄ũj̄uoc̄u. No yicōri wa masia mano cuma usitujua b̄uto iti jacũjare wadis̄oc̄u.

⁴² Ito bajija ticōri, surara tubiarona ĩna ãmi wanare, “S̄iac̄ruja mani, ĩna bati rudi wabe yirona”, yi t̄oĩacã ĩna. ⁴³ Ito bajiro ĩna yibojarocati surara uj̄uama Pablo ĩ catire ãmoquĩ. Ito bajiri ĩ ya surarare s̄ia rotibitiquĩ ĩ: “Mua bati masirã cojiti bati jãjã wasa jajuj̄u ejas̄uoba”, yiquĩ surara uj̄u. ⁴⁴ Ito yicōri ḡajerãre bati masimenare, “Cum̄u jãiri cuma ñagorena wasa m̄u”, yiquĩ. Ito bajiri s̄igũ godabeto ñarocōti jãja ejacu ḡua jajuj̄u.

28

Malta wame cutiri yogajũ Pablo ĩ wa ucure gaye

¹ Ito maja rŭgŭcŏri, “Malta wame cutiri yoga ña adi yoga”, yi masicũ gũa ĩja. ² Iti sita gãna queno yicã gũare. Ide jairo quedija iti usajare jeame jajame riocã ĩna. Ito bajiro yicŏri, “Sumarã waya mũa cuni”, yicã gũare. ³ Ito yija Pablo jea cararise jabeto mioquĩ. Iti ĩ jea tiaroca asijua budi wadigujũ Pablo ya ãmoju ãña cuni ñia yojaquĩ. ⁴ Iti sita gãna Pablöre ãña cuni ñia yojaja ticŏri, ado bajiro ĩnamasi gãmeri busicã ĩna:

—Wajacũ seyoami ãni. Riaca jajosajũ godabiticŏri ĩ ñeñaro yire waja godagũ yiguĩji ĩja, yicã ĩna.

⁵ Ito ĩna yibojarocati Pabloama jeameju ãñare wějata tiacoquĩ. Ito bajicŏri ĩre ñejua rĕtabiticũ. ⁶ Iti sita gãna masa ñarocŏti “Mijiro yiroja”, yibojacã ĩna. “Yoari mejeti usi jedi quedigũ yiguĩji”, yibojacã ĩna. Ito bero yoari yubojari ĩ godabeja ticŏri, ĩna tuoĩarisere gajero bajirojua tuoĩacã ĩna mũcana: “Mani rŭcubũogũ masũ ruju, ruju cuticŏri ejami ãni”, yicã ĩna.

⁷ Ito tu iti yoga ujũ ñari masũ ya sita ñacũ. Pŭblio wame cutigũ ñaquĩ ĩ. Gũare boca ãmicŏri udia rũmũ gũa ñacati rũmũricŏ queno yiquĩ ĩ gũare. ⁸ Ito gũa ñaroca Pŭblio jacũ, jacũari, ñiori cŏ yosaquĩ. ĩ tu tirã wacũ gũa Pablo rãca. ĩ tu ejacŏri Diore seniquĩ Pablo. Ito yicŏri cŏgũre ĩ ya ãmo ĩ moa jeorocati ĩ ñarise cutirise iti rĕtaroca yiquĩ ĩ. ⁹ Ito ĩti bajija tuoŏri, iti yoga gãna gãjerã cŏrã ĩ tu ejacã. Ito bajiri ĩna ñarise cutirise rĕtacũ ĩnare cuni. ¹⁰ Gũare rŭcubũorã ñari gũare queno yicã ĩna. Gũa waroto riojua gũa ba waroti jeyaro ñe ruyabeto gũare ĩsicã ĩna.

Romajũ Pablo ĩ ejare gaye

¹¹ Udiarã ũmacañi iti yoga gũa ñaja bero mũcana warona cumajũ sãjacũ gũa. Itiga juebũcũ rĕtagoraga ñacũ. Alejan-dría wame cutiri cuto wadiraga ñacũ itiga. Cuma bũcũa ũmatũadojũare, masa rijogari bajiro ĩna menire ñacũ iti cuma ujarã ĩna rŭcubũorise. Iti wame cuticũ, Cástor, ito yicŏri Pólux. ¹² Iti cumana wacŏri Siracusa wame cutiriju jetaca ejacũ gũa. Itoju udia rũmũ tujacũ gũa. ¹³ Ito tunima bũsa warã riti Regio cuto ejacũ gũa. Gãcŏa sojejua wĕarise mino queno ejabũacũ gũare. Ito bajiri gaje rũmũti Puteoliju ejacũ gũa. Ito majacũ gũa. ¹⁴ Iti cuto gãjerã Jesure masirãre ti bujacũ gũa. “Gũa rãca coji semana tujaya”, yicã ĩna gũare. Iti semana bero mũcana wasũocũ gũa, Romajũ warã. ¹⁵ Roma gãna Jesure masirã gũa ware gaye masi yucãri seyoñi. Ito bajiri majũ gũare bocarã ejacã ĩna. Coriarã, Foro de Apio wame cutiri cutoju gũare bocacã. Ito yicŏri gãjerã Tres Tabernas wame cutiri cutoju gũare bocacã. Ito ĩnare ti bujacŏri, “Queno ya mũ”, yiquĩ Pablo Diore. Ito bajiri queno wanũ quena oca sĕoquĩ ĩ. ¹⁶ Romajũ gũa

ejaja bero tubiarona ãmi wacãnare surara ʘjʘ gotiquĩ, tubiara wi coderi masʘ ʘjʘre. Pablorea ma ricati sĭgũ surara codegũ cãtiro ĩre cũcã.

Romajʘ Pablo ĩ ñare gaye

¹⁷ Gʘa ejaja bero ʘdia rʘmʘ tʘjaroca, judio masa ñasari masare ji rotiquĩ Pablo. ĩna minijua jediroca ado bajiro ĩnare gotiquĩ ĩ:

–Yʘ ñarã, disejʘa mani ñarãre ñeñarise yibiticʘ yʘ. Mani ñicʘsabatia ĩna rũcʘbʘore cʘni ñeñaro yibiticʘ yʘ. Ito yʘ yibitibojarocati Jerusalénjʘ mani masa yʘre ñiacõri Romano masare ĩsicã ĩna yʘre. ¹⁸ Yʘre boca ãmicõri yʘre jidicã ãmobjacã ĩna. “Ñe setina godado ma mʘ”, yirona yʘre jidicã ãmobjacã ĩna. ¹⁹ Ito bajibojarocati mani masa jidicã ãmobiticã yʘre. Ito bajiri, “Yʘ ʘjʘ Roma gagʘ, seti ña mʘre, seti ma mʘre”, ĩ yi besere ãmocʘ yʘ. Mani ñarãre junisinicõri meje ito bajiro yicʘ yʘ. ²⁰ Ito bajiri iti mʘare bʘsirocʘ, mʘare ji ñucamʘ yʘ. Mani judio masa mani bocatigʘ ejacoami ĩja. ĩti ñami Jesucristo. ĩre tʘorãngũ yʘ ñajare, come mana yʘre siari seyoama ĩna, yiquĩ Pablo.

²¹ Ito yija ado bajiro yicã ĩna ĩre:

–Mʘ oca iti bajirisere Judea sita ĩna papera cõarere boca ãmibiticʘ gʘa. Mani ñarã ito wadiana cʘni ñejʘa ñeñarise mʘ gayere bʘsi ejabiticã ĩna. ²² “Masa Jesure ĩna tʘorãnjʘa quenarise meje ña”, yire gaye riti tʘoa gʘa. Ito bajiri adi mame tʘoĩare gaye mʘãma, ¿no bajiro tʘoĩati? Iti gayere tʘo ãmoa gʘa, yicã ĩna Pablora.

²³ “Ito yija iti rʘmʘ minijuana mani”, yicã ĩna. Ito yija bero batacã ĩna. ĩna wara rʘmʘ ejaroca jãjarã masa ejacã Pablo ĩ ñarõjʘ. ĩna minijuaja ticõri, “ĩre tʘorãnrãre ĩ rotirojʘ miojugʘ yiguĩji Dios”, yire gayere gotiquĩ Pablo. Busuri jĭjʘ ĩ goticoaja, rãiocũro goti tarojoquĩ. Moisés ñayorʘ ĩ ucarere gotiquĩ Pablo. Ito yicõri Diore goti ĩsiri masa ĩna ucare cʘni gotiquĩ ĩ. “Jesure tʘorãnjʘaro ĩna”, yirocʘ ito bajiro gotiquĩ Pablo ĩnare. ²⁴ Coriarã Pablo ĩ bʘsisere queno tʘocã. Gãjerãma tʘorãnabiticã. ²⁵ Gãjerãma sĭgũre bajiro tʘoĩabiticõri wago-coacã. Ito bajijare ado bajiro gotiquĩ Pablo ĩnare:

–Isaíasna sʘorititi queno gotiñi Espĩritu Santo mani ñicʘsabatiare. “Ado bajiro yami Dios”, yi gotiñi Espĩritu Santo Isaíasre.

²⁶⁻²⁷ Wasa, yʘre yiari judio masare ado bajiro gotiya: Mʘa ñeñaro yirisere jidicãbiticõri, yʘre boca ãmi ãmobe a mʘa. Yʘ gotirise queno tʘo masi ãmobe a mʘa. Yʘ yigore tibojarãti, “Iti ña Dios ĩ yigore”, yi ãmobe a mʘa. Ñeñaro mʘa yirisere jidicã ãmobe a mʘa. Mʘare yʘ masotoni, yʘre

boca ãmi ãmobeá mña. Ito bajiri yñ bñsirise tñbojarãti tño masimena yirãji mña. Yñ yigore tibojarãti, “Iti ña Dios ï yigore”, yi masimena yirãji mña, yami Dios ï oca tutina, yiquĩ Pablo.

²⁸ Ito bajiri bñsi tñogũ ado bajiro gotiquĩ Pablo:

—Ado yñ bñsirisere mña tñorũnare ãmoa yñ. Jane adi rñmñna Dios ï ñarãre ï masore gaye oca, judio masa meje ñarãre gotire ñaro wado yiroja. Iti oca tñocõri wanñ quenarã yirãji ñnama, yiquĩ Pablo ñnare.

²⁹ Pablo ito ï yija tñocõri, ñnamasiti gãmeri bñsi wacã judio masa.

³⁰ Ñna wasoara wire jñá rodo queno ñañi Pablo itojñre. Ñre tirã ejarãrecõti ñnare boca ãmiyijñ Pablo. ³¹ Gũibicũti oca sñocõri, “Ñre tñorũnãrãre ï rotirojñ miojugñ yiguĩji Dios”, yire gaye gotiyijñ Pablo. Ito yicõri mani Æjñ Jesucristo gaye cñni riasoyijñ ï. Ito bajiro Pablo ï goti ñaroca sñgũjñá ñsirioro yibisijarã ñre. Itocõ ña.

La carta de San Pablo a los Romanos

Roma cuto gānare Pablo ĩ papera cōare gaye

¹ N̄ati Roma gāna m̄ua. Ȳu ña Pablo, adi m̄uare papera cōagū. Jesucristore moa ĩsiri mas̄u ña ȳu. Ȳure besecōri Cristo oca masare ȳu goti ucutoni ȳure cūñi Dios. “No Jesucristore t̄uor̄ūn̄gūre ĩre masogū yiguĩji Dios”, yi masare ȳu goti ucutoni ȳure cūñi Dios.

² Jane mejēu, “Ado bajiro masare queno ejab̄uagu yiguja ȳu”, yiroc̄u iti oca goti yucāyij̄u Dios. ĩ gotiado bajiroti ĩ ocare uca rotiyij̄u ĩre goti ĩsiri masare. Ito bajiri iti oca quenarise uca warā ĩ oca tuti ucayijarā ĩna. ³ Iti oca Jesucristo gaye manire riasoa. ĩti ñami Dios Mac̄u, mani Ɔ̄ju. Adi sitaj̄u mas̄u ruj̄ana rujeayij̄u ĩ. Ito yicōri David ñayor̄u janerābatia janamiti ñayij̄u Jesucristo. ⁴ Ito bajibojaguti Dios Macuti ñayij̄u Jesucristo. ĩ godaja bero Esp̄iritu Santo ĩ masirisena, ĩre m̄ucana t̄adi ĩ catiroca yiyij̄u. Itire masicōri, “Dios Macuti ñami Jesucristo”, yi t̄oĩa mani ĩja.

⁵ Jesucristona s̄uoriti queno yiñi Dios ȳure. Masa jeyaro Jesure ĩna t̄uor̄ūn̄toni, ito yicōri yiro robo ĩna c̄aditoni, ȳure cūñi Dios. Ito bajiri, “R̄etoro quenagū ñami Dios”, yi ĩre r̄uc̄ub̄orā yirāji masa. ⁶ M̄uare c̄uni beseñi Dios. Jesucristo ñarā m̄ua ñatoni, m̄uare beseñi ĩ. ⁷ M̄ua Roma gāna ñarocōreti adi papera cōa ȳu. B̄uto maiami Dios m̄uare. ĩ ñarā m̄ua ñatoni m̄uare beseñi Dios. Mani Jac̄u Dios ito yicōri Jesucristo mani Ɔ̄ju m̄uare queno yijaro. Ito yicōri m̄ua ya usij̄u queno m̄ua wan̄u quenaroca yijaro ĩna.

Roma cuto gānare Pablo ĩ ti āmore gaye

⁸ Ado bajiro m̄uare gotis̄uoa ȳu. Co cuto r̄ayabeto m̄ua Jesure t̄uor̄ūn̄are gayere m̄uare b̄usisotiam̄a masa jeyaro. Ito bajiro ĩna yija t̄uocōri, “Queno ya Dios m̄u”, ya ȳu. Ito bajiro Diore b̄usia ȳu, Jesús ȳure ĩ ejab̄uarisena. ⁹ Coji r̄ayabeto Diore ȳu b̄usija, m̄uare ȳlari b̄usisotia ȳu. B̄uto ȳu t̄uoiarise ñarocōnati ĩ yiro robo Diore c̄adia ȳu. ĩre yiro robo c̄adigu, ĩ Mac̄u Jesús oca masare goti ucua ȳu. “Roma gānare ȳlari ȳure senisotiami Pablo”, yi masiguĩji Dios ȳure. ¹⁰ Diore ȳu b̄usija ito bajiro senisotia ȳu. ĩ āmoja m̄ua t̄ju co r̄um̄u ejaboḡuja ȳu, yiroc̄u ito bajiro senisotia ȳu. Yoari m̄ua t̄u waroc̄u t̄uoīasotiboja ȳu. ¹¹ Dios gayere m̄uare riaso āmoa ȳu, ȳure ĩ ejab̄uado bajiro m̄uare c̄uni ĩ ejab̄uaton̄i. Ito bajiro m̄uare ĩ ejab̄uaja, ĩ ocare masicōri b̄uto b̄usa t̄oĩa oca s̄eorā yirāji m̄ua. Ito bajiri b̄uto

mware ti amoa yu. ¹² Jesucristore tuorunara ña mani. Ito bajiri mua tu ejaçori mua rãca baba çuti amoa yu. “Queno Jesure tuorunama ña”, yi mware ti masicori tuoia oca seogũ yiguja yu. Mua çuni ito bajiroti yu rãca gãmeri busicori tuoia oca seora yirãji.

¹³ Mua tuo masitoni adi mware gotia, yu mairã yu. Coji ruyabeto mua taju wa amosotiboja yu. Yoari mua taju wa amobojaguti, iti ruyaju mua taju eja masibiticu yu maji. Gaje çuto gãnare yu riasoroca Jesure boca amiñi ña. Mua bajiroti judio masa meje ñarã ñacã ña çuni. Mua tu ñarã çuni Jesure ña masitoni ejabuagu wa amosotia yu mua taju. Ito bajibojarocati mua taju ejabiticu yu maji. ¹⁴ Masa jeyarore riasore ña yure, Dios oca quenarise gayere. Yu ya moare ña, yu oca busirãre riosore, ito yicori yu oca busimenare çuni riasore gaye. Masirãre çuni riasogu yiguja yu, ito yicori masimenare çuni. ¹⁵ Ito bajicori Romaju ejaçori, mua tu gãnare çuni Jesús gaye oca quenarise riaso amosacã yu.

Jesucristo oca ñasarise ña, yire gaye

¹⁶ Iti oca masa ña tuorunaja, jeameju ña uabore ñaroca, ñare masoguji Dios. Iti oca judio masare riti ejasuyija maji. Ito bajibojarocati adocõtama no itire tuorunugureti masogu yiguji Dios ña. Ito bajiri itire masicori, Jesús gayere bojobicuti gotia yu. ¹⁷ Ado bajiro ña iti oca: “Jesure mani tuorunaja, manire boca amicori, ‘Queno yirã ñama. Ñe seti ma ñare’, yiguji Dios. Ado bajiro ucare ñayija jane mejeju gaye: No Diore tuorunugure, ñe boca amigũ yiguji Dios. ‘Ñe seti ma ñe’, yi tigu yiguji Dios ñe tuorunugure. Ito bajiri catitñagũ yiguji ña”, yi gotia Dios oca tuti.

Masa jeyaro seti çutirã ñama, yire gaye

¹⁸ Ado bajiro ña. Dios macãrucãroju ñagũ, masa ña ñeñaro yirise, ña riojo çadibitire çuni, itire çuto ti teguji Dios. Ito bajiro ña ñeñaro yija, Dios oca quenarisere gãjerã ña tuobitiroca yirãji ña. Itire junisinicori çuto teguji Dios. ¹⁹ “Ito bajiro bajigu ñaguji Dios”, yi masi jedirãji masa. Ìmasiti ito bajiro ña masiroca yiñi Dios. “Ñeñaro yu yire waja quenabeto yu tõbujaroca yigu yiguji Dios”, yi masi jedirãji masa. ²⁰ Diore tibitibojarãti, “Çuto masigũ ñami Dios”, yi tuoia mani. Dios mani masiroca yami, ito bajigu ñari. Macãrucãro ña rujeorajuju, jeyaro ña rujeore gaye ticori, “Ito bajigu ñami Dios. Iti ña ña ña rujeogore”, yi masirãji masa jeyaro. Ito bajiri, “¿No bajigu ñati Dios? Ñe ti bujabea yu. Ito bajiri yure seti ma”, yi masia ma masare. ²¹ “Ito bajigu ñami Dios”, yi masibojarãti, Diore queno rucubobisijarã masa. Ito yicori, “Queno ya mu”, yire gaye yibisijarã ñe. Ado bajiroju uyijarã ña. Rocati bajiro,

tuoĩabojayijarã masa. Ñeñarise riti ĩna tuoĩa rētocũja, quenarise ĩna tuoĩabojare gayere ãcabojayija ĩnare. Ito bajiro bajirã ñari rãitĩari usi bajiro usi cutiyijarã ĩna. ²² “Buto masirã ña gũ”, yibojayijarã ĩna. Ito yibojarãti masimena ñayijarã ĩna. ²³ Ito bajiro tuoĩabojarãti, Dios catitĩñagũre queno rũcũbũobisijarã ĩna. Gajero bajirojũa yiyijarã ĩna. Masũ jogaroti rujũ robo bajiro meni rujeocõri rũcũbũobojayijarã ĩna. Wutirãre, jinoare, ito yicõri waiwũcũ bajirãre cũni rũcũbũobojayijarã ĩna.

²⁴ Itire ñeñarise gayere ĩna rũcũbũoja, “Yibesa”, yibisijũ Dios. Riojoti ticõayijũ ĩja. “Ĩna ãmoro bajicõato”, yiyijũ Dios ĩnare. Ito bajiri ĩnamasiti ĩna ya rujũ ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti ñeñaro yi uyayijarã ĩna. Ito bajiro yicõri ĩnamasiti gãmeri ñeñaro yiyijarã ĩna. ²⁵ Dios oca ñasarisere tuorũnũbiticõri, rũore ocajũare tuorũnũyijarã ĩna. Diore rũcũbũoado õno yirã, Dios ĩ menire gayejũare rũcũbũoyijarã masa. “Dise rũyabeto rujeorũ ña Dios mũ. Mũ ña rētoro queno yigũ”, yi rũcũbũotĩñacõrũja manire. Ito bajiro riti bajitĩñaja quena.

²⁶ “Ĩna ñeñaro yirisere jidicã ãmobeama”, yi masicõri masare ticõayijũ Dios ĩja. Romiajũa cũni, ãmũa rãca ĩna yibojarere jidicãcõri, ĩna romia comasiti yiyijarã ĩna ĩja. ²⁷ Ito bajiroti ãmũa cũni, romia rãca ĩna yibojarere wasoayijarã ĩna. Ito bajiri, ĩna ãmũa comasiti, ruje josayijarã ĩna ĩja. Ito bajiri ĩna ãmũa comasiti ñeñarise yiyijarã ĩna. Ito bajiri ñeñaro ĩna yirisere ĩna ya rujũmasiti quenabisijũ ĩnare.

²⁸ Diore ĩna tuo ãmobitiado bajiroti, ñeñarise ĩna yijare, “Yibesa mũa”, yibisijũ Dios. Riojoti ticõayijũ. “Ĩna ãmoro bajicõato”, yiyijũ Dios. Ito bajiri ĩna yi ãmoriseti ñeñaro yiyijarã ĩna ĩja. ²⁹ Jeyaro ñeñarise, yi uyarã ñama masa. Jeyaro ñeñarise yirãji ĩna. Ado bajiro bajia. Tũote mũa. Dios rotirisere tuo tecõri buto ñeñarise yirãji ĩna. Gãji ya gajeoni ãmotirã yirãji ĩna. Gãjire ñeñaro yirona tuoĩarã yirãji ĩna. Gãji jai bũsaro ĩ rũcoja, ĩre uorãji ĩna. Sĩarãji ĩna. Gãmeri oca josarãji ĩna. Ito yicõri rocati socarãji ĩna. Ti tudirã yirãji ĩna. Gãjerãre oca menirã yirãji ĩna. ³⁰ Bũsiturãji ĩna. Diore ti terãji ĩna. Junisiorise cudirã yirãji ĩna. “Ñasagũ ña yũ”, yi tuoĩarã yirãji ĩna. “Buto masigũ ña yũ”, yi bũsirãji ĩna. Ñeñarisere yirã, buto tuoĩa rujeorã yirãji ĩna. ĩna jacũsabatiare yiro robo cudimenaji ĩna. ³¹ Tuo masimena ñarã yirãji ĩna. ĩna bũsisũoado bajiro yimenaji ĩna. Ito yicõri gãjerãre ti maimenaji ĩna. Gãjerã ñeñaro ĩna yirisere, ãcabojomenaji ĩna. ³² “Ito bajiro ñeñaro yirãre jeame ãjũroju cõacũja yũ”, yicãñi Dios, yi tuoĩabojarãti ñeñaro ĩna yirisere jidicã ãmomenaji ĩna. Iti ñeñarise yi uyacõrã yirãji ĩna. Ito yicõri ĩna robo bajiro gãjerã cũni ñeñaro ĩna yija ticõri, buto wanũrã yirãji. “Quena ña iti”, yi tirã yirãji ĩna.

2

Masa ñeñaro ñna yiado bajiroti waja senigū yiguñji Dios, yire gaye

¹ Gājerāre ti masicōri, “Ñna ñama ñeñaro yirā”, yibesa. Ñna robo bajiroti ñeñarise ya m̄ua c̄uni. Ito bajiri, “Seti ma ḡuare”, yi masia ma m̄uare. “Ñnare seti ña”, m̄ua yija, “Yure c̄uni seti ña”, yiado bajiro ya m̄ua. Ñna yiro bajiroti ya m̄ua c̄uni.

² Ñeñaro yirā ñabojarāti, “Ñna ñama ñeñaro yirā”, m̄ua yija, m̄uare c̄uni waja senigū yiguñji Dios. Masa jeyaro ñeñaro ñna yirise waja, Dios ñ senija, yiro robo yigū ñami Dios. “Riti bajaia iti”, yi masi jedia mani.

³ Ñna robo ñeñaro yirā ñabojarāti, “Ñnare seti ña”, m̄ua yija, ñna robo bajiro ñeñaro yirāti ya m̄ua c̄uni. “Dios mani ñeñaro yirise waja, manire waja senibiquñji”, yi t̄uoñabojarāji m̄ua. Ito bajiro yi t̄uoñabojarocati m̄ua ñeñaro yirise waja m̄uare waja senigū yiguñji Dios.

⁴ M̄ua ñeñaro yibojarocati, m̄ua ñeñaro yirise waja seniroc̄u usiriobiquñji Dios. ¿Ito bajiri, “Yure waja senibiquñji”, yi t̄uoñabojati m̄ua? Ito bajiro meje bajaia. Manire ti maicōri, mani ñeñaro yirise waja, waja seniroc̄u usirio yibiquñji Dios. Ñeñaro yirise mani jidicāre āmoami ñ. Itire mani jidicātoni yugū yami Dios.

⁵ Diore t̄uo āmobeā m̄ua. Ito bajiri ñeñaro m̄ua yirisere t̄uoñā bojori b̄ujabiticōri itire jidicābeā m̄ua maji. B̄uto b̄usa ñeñarise m̄ua yi r̄etocūja, b̄uto ñeñarise m̄ua t̄ob̄ujaroca yigū yiguñji Dios. Ito bajiro ñ yija ticōri, “Yiro robo yigū ñami Dios”, yi masi jedirā yirāji masa jeyaro.

⁶ Masa jeyarore ñeñaro ñna yirise waja ñnare waja senigū yiguñji Dios. Ito yicōri quenaro yigoanare, queno yigū yiguñji ñ.

⁷ “Ȳu Mac̄ure t̄uor̄ñ̄ncōri queno yirā ña m̄ua. Ito bajiri ȳu r̄āca catit̄ñ̄arā yirāji m̄ua”, Dios ñ yire t̄uo āmorā, quenarise riti yisotirāji ñna. Ito bajiro ñna yija ticōri, ñnare catit̄ñ̄are gaye ñsigū yiguñji Dios.

⁸ Gājerāma ito bajirā meje ñarāji. Gājerāre t̄uo maibiticōri ñna r̄nc̄orisere b̄uto mairāji ñna. Ito yicōri Dios oca quenarise t̄uor̄ñ̄n̄mena, ñeñarise yi ñyarāji ñna. Ito bajiro ñna yija b̄uto ti junisinicōri, ñnare waja senigū yiguñji Dios.

⁹ Ñeñaro yirā jeyaro b̄uto t̄uoñā b̄ujatobiticōri ñeñaro t̄ob̄ujarā yirāji ñna. Cajero judio masa ñeñaro ñna yirise waja t̄ob̄ujas̄uorā yirāji ñna. Judio masa meje c̄uni ito bajiroti ñeñaro ñna yirise waja t̄ob̄ujarā yirāji ñna.

¹⁰ Gājerā quenaro yigoanareama, “Quenaro yirā ñañi”, yigū yiguñji Dios. Ito bajiri ñnareama gājerā r̄nc̄ub̄uorā yirāji. Ito yicōri ñe usiriobeto ñarā yirāji ñna. Ñna ya usij̄u queno wan̄u quenarā yirāji ñna. Ito bajiro, bajiro yiroja judio masare, ito yicōri judio masa mejere c̄uni, Jesucristore t̄uor̄ñ̄ncōri quenarise riti ñna yijama.

¹¹ Mani yi ñasotigore ticōri, manire bese masigū yiguñji Dios. Judio masa, judio masa mejere c̄uni coro bajiroti ti

maiguŕji Dios. ¹² Masa jeyaro ñeñaro yirãji İna. Coriarã Dios İ rotirisere masimenati ñeñaro yirãji İna. İna ñeñaro yija, İna ñeñaro yirise waja, waja senigũ yiguŕji Dios, İ rotirisere masimena ñabojarocati. Gãjerãma Dios İ rotirisere masirã ñabojarãti, ñeñarise yirãji İna. Ito bajiri İna cãdibitire waja, İnare waja senigũ yiguŕji Dios. ¹³ İ rotirise tãobojarãti İna cãdibeja, “Queno yirã ñama”, yibiquŕji Dios. “Quenarã ñama İna”, yiguŕji Dios, İ rotirise yiro robo cãdirãreama. ¹⁴ Judio masa meje cãni, Dios İ rotirisere masibitibojarãti, coriajuri quenarise yisotirãji İna. Ito bajiro İna yisotija, Dios rotirise ucara tuti manibojarocati, İna masirisena Dios rotirise ña İnare. ¹⁵ İna rãcãbuogore ticõri, “İna masirisena Dios İ rotirise ña İnare”, yi tãoİa mani. Ñeñaro İna yija, yoari meje, “Ñeñaro ya yã”, yirãji İna, İna masirisena. “¿No yija ñeñaro yati yã?” yi tãoİarãji İna. Quenarise İna yija, “Quenarise yibã yã”, yi masirãji İna. ¹⁶ Mani tãoİarisere masicãguŕji Jesucristo. Ito yicõri yeyoroju mani yibojarisere masicõguŕji İ. Ito bajiri Dios, Jesure waja senitoni İ cõari rãmã, masa quenarãre bese masigũ yiguŕji Jesús. İ oca quenarise mware yã riasoja, ito bajiroti iti oca mware riasoa yã.

Moisés rotirisere cãdirã ñari Dios ñarã ña gũa, judio masa İna yire gaye

¹⁷ Ado bajiro tãoİabojarãji judio masa mware: “Judio masa ñari Moisés ñayorure Dios İ rotirise İ cãre rãcãbuoã gũa. Ito bajiri Dios ñarã ña gũa”, yi tãoİabojarãji mware. ¹⁸ Dios İ yiro robo yire gayere masirãji mware. “Dios İ rotirise masicõri, quenarisere yi masia gũa”, yirãji mware. ¹⁹ Mware itire tãoİarã, “Dios gaye masimenare riaso masia gũa”, yi tãoİarãji mware. “Ñeñaro yirãre quenarise gaye riaso masia gũa”, yi tãoİarãji mware. ²⁰ “Tão masimenare, ito yicõri rĩaca bajiro tãoİarãre cãni riaso masia gũa”, yi tãoİarãji mware. “Dios rotirise masicõri, jeyaro ñasarise masia gũa”, yi tãoİabojarãji mware. ²¹ Gãjerãre queno riasobojarãti, ¿no yija İnare mware riasoado bajiroti yibeati mware? “Rinire, quenarise gaye meje ña”, yi riasobojarãti, ¿no yija mwaremasiti riniati mware? ²² “Manojo cãtibojarãti, gãjerãre yire meje ñaroja”, yibojarãti, ¿no yija mwaremasiti itire yati mware? Masa İna meni rujeorure ti tebojarãti, ¿no yija iti wi gaye gajeoni riniati mware? ²³ “Dios İ rotirisere masia gũa”, yibojarãti, İre cãdibeã mware. Diore cãdimena ñari, İre rãcãbuorã meje ña mware. Ito bajiro mware yija ticõri, gãjerã cãni Diore rãcãbuomena yirãji İna. ²⁴ Dios oca gotirise bajiro bajia mware. Ado bajiro goti iti: “Judio masa ñabojarãti, Dios rotirise gayere cãdibeã mware. Mware ito bajija ti masicõri, judio masa meje cãni

Diore ñeñaro busituama ñna. Ito bajiri mware seti ñna”, yi gotia Dios oca tuti.

²⁵ “Dios ñarã ña gua”, yi tuoñacõri pĩ gaja wirow tasotirãji judio masa. “Diore mwa cudija ñ ñarã ñarãji mwa”, ya yu. Ito bajibojarocati, wirow tagoana ñabojarãti Diore mwa cudibeja ñ ñarã meje ña mwa. ²⁶ No Dios rotirisere cudiguti, wirow taya macu ñabojaguti, “Yu yagu ñami ñ”, yigu yiguji Dios. ²⁷ Mwa judio masa Dios rotirise ucara tutire rucorã ñabojarãti, ito yicõri wirow tagoana ñabojarãti Diore cudibeja mwa. Coriarã judio masa meje ñarã, wirow tamena ñabojarãti Dios ñ rotirisere cudirã ñama ñna. Ito bajiro ñna yija ticõri, “Dios ñ tiro riojo ñeñaro yirã ña gua”, yi tuoñarã yirãji mwa. ²⁸ Judio masu goro ñ ñarise mware gotigu ya yu. Sīgũ wirow taru ñabojaguti Diore rucubhobicu, judio masu goro meje ñami ñocũ. ²⁹ No Dios bajiro usi cutigu, ito yicõri Dios ñ rotirise yiro robo cudigu judio masu goro ñaguji ñocũ. Judio masa bajiro wirow tacõacõri, ñ ñeñaro yirisere jidicãgũ yiguji ñ. Ito bajiro bajigu ñaguji Dios rotirisere yiro robo cudigu. Ito bajiro bajigure, “Quenagũ ñami. Ñe seti ma ñre”, yiguji Dios. Masa ñna, “Quenagũ ñami”, ñna yibitibojarocati, “Quenagũ ñami”, yiguji Dioama.

3

¹ Itire tuocõri, ¿no bajiro tuoñati mwa? Judio masu ñaja, ¿ñasagu ñare ñati? wirow tare gaye, ¿ña yiado bajiro yija quenati? “Judio masu ña yu”, ¿sīgũ ñ yija quenati? ¿No yibeati? ² “Judio masu ña yu”, ñ yi tuoñaja quena ña. Jaje gotirena suoriti judio masu ñasagu ñare ña. Cajero goroama judio masare ñ oca cõañi Dios. ³ ñ oca rucubhobojarãti judio masa coriarã Diore yiro robo ñna cudibeja, ¿no bajirojada? Yiro robo Dios rotirise ñna yibitibojarocati Dioama yiro robo yigu ñami. “ñ yiro robo yibiquji Dios”, ñna yi tuoñaja, ¿ñ yiro robo yibiqujida Dios? ⁴ Meje, bajibea. ñ yiro robo yisotigu yiguji Dios. Masa jeyaro ñna socabojarocati, Dioama socagu meje ñami. Jane mejeju Diore goti ñsiri masu ado bajiro ucayoñi:

Dios mu ña coji ruayabeto yiro robo yigu. “Ado bajiro yicuja yu”, mu yiro bajiroti ya mu. Ito bajigu mu ñajare, “Diore seti ña”, yi masimenaji masa. “Socagu meje ñami Dios”, yi masi jedirã yirãji masa jeyaro, yi ucayoñi Diore goti ñsiri masu.

⁵ Coriarã ado bajiro tuoñabojarãji: “Buto ñeñarise yu yi rëtocũja ticõri, ‘Dios sīguti ñami quenagũ’, yi tuoñarã yirãji gãjerã”, yi tuoñabojama coriarã. Ito bajiro tuoñacõri, “Ñeñaro yu yirise waja, waja Dios ñ senija, ñeñaro yiguji ñ cani”, yi tuoñabojarãji coriarã. ⁶ Ito bajiro meje ña. Masa ñna ñeñaro ñna yirise waja Dios ñ senija, ñeñaro yigu meje yami Dios. Ñeñarise

ma Diore. Ito bajiri masa jeyarore, ñeñaro ñna yirise waja seni masiguñji Dios.

⁷ Gajero bajirojua tuoľabobarãji masa: “Yu ruoja ticõri, ‘Ruogu meje ñami Dios’, yi rucubhorã yirãji gãjerã. Ito bajiri, ¿no yija yu ruojati yure waja seniati Dios?” yi tuoľabobarãji coriarã. ⁸ “Ñeñaro mani yija ticõri, ‘Dios sigũti ñami queno yigu’, yi rucubhorã yirãji gãjerã. Ito bajiri ñeñaro yito mani”, yi tuoľabobarãji coriarã. Guare masa tuorũnume yirona, “Ito bajiroti ruore gaye riasoama Pablo mesa cuni”, yi ruoama gãjerã guare. Ito ñna yire waja, quenabeto ñna tõbujaroca yirujami Dios.

Mani ñarocõti seti cutirã ña, yire gaye

⁹ ¿No bajiro tuoľati mua? Mani judio masa, ¿gãjerã rëto busaro ñasari masa bajiro bajiatu mani? Ñena suori bajibea mani. Mani judio masa, judio masa meje ñarã cuni, seti cutirã riti ña mani. Ito bajiro riti masare riasocũ yu. ¹⁰ Dios oca tuti ado bajiro gotia:

Sigũ quena busagu maquñji.

¹¹ Ñimujua tuoľa masigũ maquñji, ito yicõri Dios robo bajiro usi cuti amogũ maquñji.

¹² Masa jeyaro Dios oca quenarisere jidicãni, ito yicõri ñeñarise riti yirãji. Nijua sigũ quenarise yigu maquñji.

¹³ Ñna ya riseri, masari cuma janado bajiro bajiroja. Ñna busija masari cuma uniro bajiro bajiroja, ruore oca riti ñna busija. Ñna busija, ñna rima robo bajiro junirise budiroja, ñna ya oca.

¹⁴ Gãjerãre busiturã, oca junisiorise busiturã ñarãji ñna. Ito bajiro yicõri gãjerãre rojarã yirãji ñna.

¹⁵ Rocati tuoľamenati, gãjire sľarãji ñna.

¹⁶ Ñna waroju ñeñarise yirãji ñna. Ñeñaro yicõri, gãjerã bujato mano ñna tõbujaroca yirãji ñna.

¹⁷ Gãjerã rãca queno ñare gaye ña masimenaji ñna.

¹⁸ “Sëogũ ñami Dios”, yi tuoľabobarãti, ñre rucubhomenaji ñna, yi gotia Dios oca tuti.

¹⁹ Dios ñ rotirise gaye, mani judio masare cũni, ñ rotirisere mani cuditoni. Dios ñ rotirise masibobarãti, itire mani yibeja, “Yure seti ma”, yi masimenaji mani. Ito bajiri, “Masa jeyarore ñna ñeñaro yirise waja, waja senigũ yiguñji Dios”, yi tuoľa mani.

²⁰ Nijua sigũ maquñji, “Dios ñ rotirise ñarocõti cudi jeoa yu”, yi tuoľagũ. Ito bajiri, “‘Queno yigu ña mu’, yigu yiguñji Dios yure”, yi tuoľagũ maquñji. Dios ñ rotirise masicõri, “Ñeñaro yigu ña yu”, yi masi jedia mani ñja.

Jesucristore mani t̃or̃ñuja ticōri, manire masog̃u yigũji Dios, yire gaye

21 “Ỹu rotirisere masibitibojar̃ti queno yir̃ã ñama ỹure t̃or̃ñur̃ã. Ñe seti ma ñare”, yi gotiami Dios adi r̃um̃ari ña. Jane mejẽu c̃uni ito bajiroti gotis̃oyija ñ rotirise, ñre goti ñsiri masa ñna ucare c̃uni. 22 “No Jesucristore t̃or̃ñug̃u, ñ ñami quenag̃u”, yig̃u yigũji Dios. Judio masa, judio masa meje c̃uni Jesucristore ñna t̃or̃ñuja ticōri, coro bajiroti ti maigũji Dios. 23 Mani jeyaro ñeñarise yiana riti ña mani. Ñim̃jua maqũji, Dios ñ amorise yig̃u. 24 Ito bajibojarocati manire ti maigũji Dios. Jesure mani t̃or̃ñuja, “Ỹure waja ruyuri-obeama ñna, ñna ñeñaro yirise waja yi jeocōñi ỹu Mac̃u”, yig̃u yigũji Dios. 25 Dios c̃oyij̃u Jesucristore, manire ñ goda ñsitoni. Mani r̃uc̃b̃ore r̃aca, “Ñeñaro ỹu yirisere waja yi ñsiñi Jesús ñ ya r̃ina”, mani yija, mani ñeñaro yirisere ñcabojog̃u yigũji Dios. Iti masicōri, “Yiro bajiroti yig̃u ñami Dios”, yi t̃oñia mani. Jane mejẽu masa ñna ñeñaro yirisere waja seni usirio yibisij̃u Dios. “Ñna ñeñaro yirise waja goda ñsig̃u yigũji ỹu Mac̃u”, yire gaye masi yuc̃ayij̃u Dios. 26 Ito bajiro r̃etayija, “Yiro robo yig̃u ñami Dios”, mani yitoni. No Jesure t̃or̃ñug̃ureti, “Queno yig̃u ñami”, yig̃u yigũji Dios, ñeñaro mani yirise Jesús ñ waja yija bero ñajare.

27 “Queno yig̃u ña ỹu”, Dios ñ tiro riojo yi masibea mani. Adoc̃ata Dios rotirise yiro robo mani c̃udija, “Queno yig̃u ña ỹu”, ¿yi masiati mani? Meje itioni yi masimenaji mani. Itire mani yi masibitibojarocati Jesure mani t̃or̃ñuja, “Queno yir̃ã ñama”, yi tigũji Dios manire. 28 Dios rotirise mani c̃udi ñmor̃ã josabojarocati, “Queno yir̃ã ñama”, yibiqũji Dios. Ito bajibojarocati, “Ỹu ñeñaro yirisere waja yi ñsiñi Jesús”, mani yi t̃oñaja, “Ñna ñama quenar̃ã”, yig̃u yigũji Dios.

29 Mani judio masa H̃ju riti meje ñagũji Dios. Judio masa mejere c̃uni ñna H̃juti ñami Dios. 30 Ito bajiri s̃ig̃u ñabojag̃uti masa jeyaro H̃ju ñami Dios. Ito bajiri s̃ig̃u judio mas̃u, Jesure ñ t̃or̃ñuja ticōri, “Quenag̃u ñami”, yig̃u yigũji Dios. Ito yicōri judio mas̃u meje c̃uni Jesure ñ t̃or̃ñuja ticōri, “Ñ ñami quenag̃u”, yig̃u yigũji Dios. Wiro mani tabeja, wiro mani taja c̃uni ñasarise meje ña Dios ñ tija. 31 Itire t̃oñacōri, ¿Dios ñ rotirise jidic̃ar̃jati mani? No yicōri jidic̃amenaji mani. Mani Jesure t̃or̃ñur̃ã b̃uto busa Dios ñ rotirisere c̃udir̃ã yir̃ãji mani.

4

Ado bajiro bajiyij̃u Abraham ñayor̃u, yire gaye

1 Mani ñic̃u Abraham ñayor̃ure t̃oñacōri, ¿no bajiro yi t̃oñati mani? Ito yicōri, ¿no bajiro ñ yija ticōri, ñre boca ñmiyijari

Dios? ² Queno ĩ yirise ticōri, ħire boca āmiyijari Dios? Ito bajiro meje ña. Ito bajiro bajijama, “Queno yigũ ña yũ”, yiborũ Abraham. Dios ĩ tiro riojo, “Queno yigũ ña yũ”, yi tũoĩabisijũ Abraham. ³ Dios oca ado bajirojũa gotia: “Abraham Diore queno tũorũnyijũ. Ito bajiri, ‘Queno yigũ ñami’, yi boca āmiyijũ Dios Abrahamre”, yi gotia Dios oca. ⁴ Ado bajiro mũare goti masiogũ ya yũ. Sīgũ ĩ moaja, ĩre moare rotigũ rocati meje waja yiguĩji ĩ. ĩ moare ticōri waja yiguĩji ĩ. ⁵ Diore tũorũnũre gayeama, ito bajiro meje bajia. ĩre tũorũnũrãre queno boca āmiguĩji Dios. ĩna queno yire waja, waja yirocũ meje ĩnare boca āmigũ yiguĩji Dios. ĩre ĩna tũorũnũjare, ĩnare boca āmigũ yiguĩji Dios. ĩre ĩna tũorũnũja ticōri, “Queno yirã ñama”, yigũ yiguĩji Dios. ĩna queno yire waja, waja yirocũ meje ito bajiro yigũ yiguĩji Dios. ĩre ĩna tũorũnũjare, ĩnare boca āmigũ yiguĩji Dios. ⁶ Itire tũoĩagũ David ñayorũ cũni ado bajiro yiyijũ: “Jeyaro ĩna yigore tũoĩabicũti, ‘Queno yirã ñama. Ñe seti ma ĩnare’, yigũ yiguĩji Dios ĩre tũorũnũrãre. Ito bajiro Dios ĩnare ĩ boca āmija, wanũ quenarã yirãji ĩna”, yiyijũ David ñayorũ. “Wanũ quenarã yirãji”, yirocũ, ⁷ ado bajiro yiyijũ David:

Ñeñaro ĩna yirisere Dios ĩ ācabojoja, ito yicōri iti ñeñarisere ĩ ruyurioja bero queno wanũ quenarã yirãji ĩna.

⁸ No ñeñaro ĩ yirisere waja Dios ĩ senibeja, queno wanũ quenagũ ñaguĩji, yiyijũ David ñayorũ.

⁹ Iti wanũ quenare, judio masa wirotagoana gaye riti meje ñaroja iti. Judio masa meje ñarã cũni wirotabitibojarãti Diore ĩna tũorũnũja wanũ quenarã yirãji. Abraham ñayorũre mũcana tũdi tũoĩate mũa. “Yũre tũorũnũgũ ñami Abraham”, yi ticōri, “Queno yigũ ñami ĩ. Ñe seti ma ĩre”, yiyijũ Dios. ¹⁰ Dios ito bajiro ĩ yija, ħ Abraham ĩ wirotaja bero ñayijari? Ito bajirojũa meje bajiyija. Abraham ĩ wirotaroto riojũa, “Queno yigũ ñami Abraham”, yiyijũ Dios. ¹¹ Abraham ĩ tũorũnũja ticōri, “Queno yigũ ñami”, yi ĩre boca āmiyijũ Dios. ĩre ĩ boca āmija berojũa ĩre wirotarotiyijũ Dios. “Riti Dios yagũ ña yũ”, yi tũoĩacōri, Dios ĩ rotiado bajiro yigũ wirotayijũ Abraham ñayorũ. Ito bajiri Abrahamre ĩ wirotarotiroto riojũa, “Queno yigũ ñami Abraham”, yiyijũ Dios, yi tũoĩa masia mani. No Diore tũorũnũgũ, judio masũ meje ñabojagũti, wirotarotacũ meje ñabojagũti, “ĩ ñami quenagũ”, yigũ yiguĩji Dios. Dios ĩ boca āmiana, Abraham janerãbatia robo bajiro bajirã ñarãji ĩna ĩja. ¹² Wirotagoana ñicũ cũni ñaguĩji Abraham. Wirotarotariojũa Diore tũorũnũyijũ Abraham. Wirotarajũna sũori meje ĩna ñicũ ñaguĩji Abraham. ĩ robo bajiro, Diore ĩna tũorũnũjare, judio masa ñicũ ñaguĩji Abraham. Judio masa ñicũ ñaguĩji ĩ. Judio masa ĩna ñare waja meje, Diore ĩna tũorũnũre waja judio masa

ñicu ñaguñji Abraham. Ito bajiri Abraham robo bajiro Diore t̄or̄un̄ar̄ã, ã janer̄abatia robo bajirã ñar̄ãji ñna.

Jesure mani t̄or̄un̄aja Dios ã goticãdo bajiroti r̄etaro yiroja, yire gaye

¹³ Jane mejeju ado bajiro gotic̄ayiju Dios Abrahamre: “Mac̄ar̄uc̄aro sita ñaroc̄oti m̄ure, m̄u janer̄abatiare c̄uni ñsiḡu yiḡuja yu”, yiyiju Dios. Ito bajiro gotiyiju Dios Abrahamre ã rotirisere yiro robo ã c̄udija tic̄ori meje. “Yure t̄or̄un̄ac̄ori, queno yigu ñami Abraham”, yi t̄oĩac̄ori ito bajiro c̄uyiju Dios Abrahamre. ¹⁴ “Dios ã rotirisere ḡua c̄udire waja, ‘Ado bajiro masare ñsic̄uja yu’, ã yiro bajiroti ḡuare ñsiḡu yiguñji Dios”, yi t̄oĩabojama coriarã. Ñre t̄or̄un̄umenareti ã rotirise ñna c̄udire waja Dios ã ñsija ñre t̄or̄un̄ubojarã ya mani. Ito yic̄ori, “Yure t̄or̄un̄ar̄e ado bajiro ñsic̄uja yu”, yi Dios ã gotic̄are b̄aroti bajiro baja ito c̄uni. ¹⁵ Ito bajiro meje ña. “Ñ rotirisere masibojar̄ati ñna c̄udibeja tic̄ori, ñnare junisiniḡu yiguñji Dios”, yi t̄oĩa mani. Dios ã rotirise manija, “Dios ã rotirisere c̄udibeama masa”, yi masibitiboana mani.

¹⁶ Abrahamre ti maic̄ori, “Yure m̄u t̄or̄un̄aja, rocati waja mano m̄ure ñsiḡu yiḡuja yu”, yiyiju Dios Abrahamre. Mani Diore t̄or̄un̄aja, mani ñicu bajiro bajigu ñaguñji Abraham. Ito bajiri Dios rotirise c̄udirã riti meje, Abrahamre Dios ã gotic̄are boca ãmirã yirãji ñna. No Abraham robo bajiro Diore t̄or̄un̄ar̄ã Dios ã gotic̄are boca ãmirã yirãji ñna. ¹⁷ Dios Abrahamre ã gotic̄ado bajiroti, ucare ñayiju jane mejejut̄i. Ado bajiro bajiyiju: “Jaje sitari ḡana ñicu ñaroc̄u m̄ure c̄ua yu”, yiyiju Dios Abraham ñayor̄ure. Ito bajiro Dios ã yija t̄uoc̄ori, ã gotiro bajiroti r̄uc̄ub̄oyiju Abraham. Ito bajiri mani ñicu ñaroc̄u c̄uyiju Dios Abrahamre. S̄eḡu ñami Dios. Ñti ñami godanare catiroca yigu, ito yic̄ori jeyaro rujeor̄u.

¹⁸ “M̄u janer̄abatia j̄jarã ñarã yirãji”, Abrahamre Dios ã yiroca, r̄ia mac̄u ñayiju Abraham maji. “Dios ã gotire, r̄etaro yiroja”, yi t̄oĩa ñayiju Abraham, r̄ia manibojagut̄i. ¹⁹ Abraham cien rodoric̄o t̄ujabojagut̄i, ito yic̄ori ã manojõ Sara, b̄uco ñabojarocati, “R̄ia mac̄uja yu”, yibisiju Abraham. B̄uc̄ugu r̄ia c̄utiado mac̄u ñabojagut̄i, “Ija r̄ia c̄utibic̄uja yu”, yi t̄oĩabisiju ã. “Dios ã gotirise riti ña”, yi t̄oĩa jidic̄abisiju Abraham. ²⁰ “Dios ã gotirise ñaro bajiroti r̄etaro yiroja”, yi t̄oĩayiju Abraham. “Ñ gotiado bajiro yibicu yiguñji Dios”, yire gaye t̄oĩabisiju Abraham. Ito bajiri b̄uto b̄usa t̄oĩa oca s̄eoc̄ori, “Ñ rotiado bajiroti yigu yiguñji Dios”, yi t̄oĩayiju ã. Ito bajiro t̄oĩac̄ori, “R̄etoro masiḡu ñami Dios”, yi r̄uc̄ub̄oyiju Abraham, Diore t̄or̄un̄uḡu. ²¹ “Dios b̄uto masiḡu ã ñajare, ã gotic̄ado bajiroti yigu yiguñji”, yi t̄oĩasotiyiju Abraham. ²² Ito bajiro ã yija tic̄ori, “Queno yure

tʷorūnagū ñami Abraham, ito yicōri queno yigu ñami ĩ”, yiyiju Dios. Ito bajiro gotia Dios oca tuti.

²³ Abraham ĩ sīgũre yiari meje ucare ñayija iti. ²⁴ Manire yiari cuni ucare ñayija iti. Diore mani tʷorūnaja manire boca āmicōri, “Quenarā ñama ĩna. Ñe seti ma ĩnare”, yigu yiguĩji Dios. ĩ Dioti ñami, mani ʷju Jesure, ĩ godaroca mʷcana tʷdi ĩ catiroca yiru. ²⁵ Mani ñeñaro yirise ñarocōti waja yi jeoroca godaņi Jesús. ĩ godaja bero mʷcana tʷdi catiņi, “Ñe waja ruyuriobeama ĩna. Queno yirā ñama ĩna”, Dios ĩ yitoni.

5

Jesure mani tʷorūnaja ñe seti mana ña mani, yire gaye

¹ Jesure mani tʷorūnaja, “ĩna ñama quenarā. ʷre waja ruyuriobeama ĩna”, yigu boca āmiguĩji Dios manire. Ñarocōreti quenoyiju Jesús. Ito bajiri Dios rāca queno ñare gaye ña manire. ² Jesure mani tʷorūnaja, manire ti maicōri manire masogū yiguĩji Dios. Ito bajiri ĩre tʷorūncōri queno wanurāji mani. “Rētoro quenagū ñami Dios. ĩ quenaro yirise manire yiari jidicāgū yiguĩji ĩ”, yi wanu quenarāji mani. ³ Iti gaye riti meje wanu quenarāji mani. Mani ñeñaro tōbʷjajobariju cuni wanucōrāji mani. “Ñeñaro ʷ tōbʷjajobaja cuni Jesure masicōri bʷto busa tʷoĭa oca sēogū yigujaja ʷ”, yi tʷoĭa mani. ⁴ Ito bajiro mani bajija ticōri, “Queno ʷre tʷorūnurā ñama ĩna”, yigu yiguĩji Dios. Ito bajiro Dios ĩ yija, “ʷre masogū yiguĩji”, yi tʷoĭa yucārāji mani. ⁵ Ito bajiro tʷoĭa yucōri, bojori bʷjare gayere bʷjamenaji mani. “Dios manire masogū yiguĩji”, yi tʷoĭacōa mani. Manire bʷto maiami Dios. Ito bajiri manire Espiritu Santore queo saņi Dios. Espiritu Santo mani rāca ĩ ñatĭñajare, “ʷre maiami Dios”, yi tʷoĭa mani ĩja.

⁶ Ñeñaro mani yirise mani jidicā masibeto, ito yicōri, “No yi masia ma ʷre”, mani yi tʷoĭaroca, itocō Dios āmoro bajiro ejayija, Cristo manire ĩ goda ĩsirija. ⁷ Sīgũ queno yigu ñabobarocati, ĩre goda ĩsigũ queno maquĩji. Sīgũ queno yigu ĩre goda ĩsigũ ñaguĩji gajea. ⁸ Cristoama mani ñeñaro yirā ñabobarocati, manire goda ĩsiņi ĩ. Ito bajiri, “Manire bʷto maiami Dios”, yi tʷoĭa masia mani. ⁹ Jesús mani ñeñaro yirise waja, ĩ ya rĭna waja yi godaņi. Ito bajiri itire ticōri, “ʷre waja ruyuriobeama ĩna. Ñe seti ma ĩnare ĩja”, yiguĩji Dios manire. “ʷre yiari bʷsigu yiguĩji Cristo. Ito bajiri, ʷre junisinibicu, ñeñaro ʷ tōbʷjaroca yibicu yiguĩji Dios”, yi tʷoĭa masia mani. ¹⁰ Diore mani wajacu cʷtibobarocati maji, manire yiari goda ĩsiņi Cristo. Ito bajiro yiņi ĩ, Dios rāca mani queno ñatoni. Dios rāca queno mani ñaroca, adocāta Jesús mʷcana caticōri queno busa manire yigu yiguĩji. Jeame ʷjuroju mani wabore ñaroca,

manire masogũ yiguĩji Jesús. ¹¹ “Jeame ãjurojũ wabore gaye manire masogũ yiguĩji”, yirona bũto wanũrãji mani. Ito yicõri, “Yũ ñarã ñama. Ñe seti ma ñare”, yigũ yiguĩji Dios. Ito bajiro yiguĩji Dios, mani Ƴjũ Jesucristo manire i goda ñsire ñajare.

Cristo ito yicõri Adán ñayorũ ñna bajire gaye

¹² Dios i cajero rujeosũorũ i ñayijũ Adán wame cutigũ. I cajero ñeñarise yisũoyijũ. I ñeñaro yisũorajũna, jeyaro macãrucãro gãna ñeñaro yisũoyijarã. Ito yicõri godasũoyijarã ñna. Mani ñeñarise yirã ñari, goda jedirã yirãji mani jeyaro. ¹³ Dios i rotirise, Moisésre i jidicãroto riojũna, masa ñeñarise yicãnajũ ñayijarã ñja. Ñeñaro ñna yibojarocati, Dios i rotirise manijare maji, “Yũ rotirisere tũorũnũbeama ñna”, yibisijũ Dios maji. ¹⁴ Dios i rotirise manijare, ñeñaro yiyijarã masa. Adán i ñaratũajũ, ito yicõri Moisés i ñarajũjũ cũni, ito bajiroti bajicõyijũ. Ito bajiri goda jedicoayijarã ñna ñarocõti. ñna ñeñaro yire, Adán i Diore cũdibitire gaye bajiro meje yiyijarã ñna. Adãnti ñayijũ cajero ñeñarise yire gayere mũocõari masũ. Mani i bero gãna jeyaro ñeñaro yirã riti ña. Manire ticõri, “Ñeñaro yirã riti ñama”, yiguĩji Dios. Ito bajibojarocati Adán i ñaja bero yoari sũgũ i robo bajiro bajigũ meje quenarise riti yigũ ñayijũ. I ñayijũ Jesucristo. I ñayijũ cajero Dios rotirise cũdi jeogũ. Mani ñeñaro yirise waja i waja yi ñsirena sũoriti, “Yũre waja ruyuriobeama. Ñe seti ma ñare ñja”, yi tisũoyijũ Dios manire.

¹⁵ Adán ñeñaro i yigore, ito yicõri Dios manire queno i yigore rãca babo masia ma. Masare Dios i ti mairise, iti ñna bũto bũsa quenarise. Adán sũgũ ñabojaguti ñeñaro i yirajũna sũoriti masa jãjarã godayijarã. Dioama manire ti maicõri, Jesucristo cõañi manire i goda ñsitioni. Jesús sũgũ ñabojaguti jãjarãre jeamejũ ñaboanare masoyijũ i. Ito yicõri Jesús i sũgũti manire ti maicõri, waja senibicũ yiguĩji i. Ñama mani catitiñaroca yigũ yiguĩji. ¹⁶ Dios manire i queno yigore ito yicõri Adán i ñeñaro yigore rãca babo masia ma. Adán sũgũ i ñabojarocati ñeñaro i yisũore ticõri, “Masa jeyaro ñeñaro ñna yirise waja tũbũjarã yirãji ñna”, yiyijũ Dios. Ito bajibojarocati, masare ti maicõri, Jesure cõañi Dios, masare i goda ñsitioni. Ito bajiri ñre mani tũorũnũja, ñeñaro mani yirisere ãcabojogũ yiguĩji Dios. Ito bajiri ñeñaro yirã mani ñabojarocati, “Queno yirã ñama. Ñe seti ma ñare”, yigũ yiguĩji Dios. ¹⁷ Adán sũgũ ñabojaguti, i ñeñaro yijare, masa jeyaro godarã yirãji. Ito bajibojarocati Jesús manire i goda ñsirena sũoriti mani ñeñaro yirisere ãcabojogũ yiguĩji Dios. Ito yicõri manire ti maicõri, “Quenarã ñama ñna. Ñmacãjũ yũ Macũ Jesucristo rãca catitiñarã yirãji ñna”, yigũ yiguĩji Dios.

18 Adán sīgũ ñabojaguti, ñeñaro ĩ yijare masa jeyaro ĩna tōbujaroca yigũ yiguĩji Dios. Ito bajibojarocati Jesús sīgũ ñabojaguti queno ĩ yijare, “Ñeñaro yũ yirisere itire ācabojoya Dios mũ”, yĩ masirãji masa jeyaro. Ito bajiro ĩna yĩ rãcũbuoja tũocõri, “Quena ñama. Catitĩñarã yirãji”, yigũ yiguĩji Dios. 19 Dios ĩ rotiro bajiro cũdibisijũ Adán. Adán sīgũ ñabojaguti, ito bajiro ĩ yija, jãjarã masa ñeñaro yisũoyijarã ĩja. Ito bajibojarocati, Jesuama ñaro bajiroti cũdiyijũ Diore. Ito bajiro ĩ yija jãjarã masa ñeñaro ĩna yirise Dios ĩ cõa ĩsigoana ñama ĩja. Ito bajiri, “Queno yirã ñama”, yicõri ĩnare boca ãmigũ yiguĩji Dios.

20 Dios ĩ rotirise jidicãñi Moisésre, “Ñeñaro yirã ña gũa”, mani yĩ tũoĩa jeditoni. Ñeñaro mani yibojarocati, “Dioama bũto bũsa manire ti maiguĩji”, yĩ tũoĩa mani ĩja. 21 Mani ñarocõreti ñeñaro mani yirise waja seti ña. Ito bajiri ñarocõti godarã yirãji mani ĩja. Ito bajibojarocati Dioama manire ti maiguĩji. Dios manire ti maicõri, Jesucristo mani Ũjare cõañi, ñeñarise jeyaro ĩ quenotoni. Ito bajiri Dios manire ti maicõri, “Queno yirã ñama ĩna”, yicõri, manire boca ãmigũ yiguĩji. Ito bajiri catitĩñarã yirãji mani ĩja.

6

Ñeñarise jidicãna ñari Cristona sũoriti catitĩñarã yirãji mani, yire gaye

1 Itire masicõri, ¿ñere yirũja, yĩ tũoĩati mũa adocãta? ¿Ñeñaro yirejũare yitĩñarũjati manire, Dios ĩ mairise bũto bũsa manire ĩ ĩtoni? 2 Ñena sũori yimenaji mani. Ñeñarisere jidicãgoana ña mani. Ito bajiri mani Cristo ñarã ñabojarãti, ¿ñeñarise yĩ uyarãjida mani? Meje ñeñarise yĩ uyamenaji mani. 3 ¿Idé gure gayere tũo masiati mũa? Idé gu roticũ mani, “Cristo ñarã ñama”, gãjerã ĩna yĩ ti masitoni. Riti ĩ ñarã ña mani ĩja. Ito bajiri Cristo ĩ godacãre ñajare, ĩ robo bajiroti godacãna ña mani cũni. 4 Mani idé gucatijũ, Cristo rãca yuje cũado bajiro bajicũ mani. Cristo ĩ godaja bero mũcana tũdi ĩ catiroca yiyijũ mani Jacũ Dios ĩ masirisena. Mani ñeñaro yirise jidicãtoni ito bajiro yiyijũ Dios. Ito yicõri quenarise mani yitoni, ĩ masirisena manire ejabuagũ yiguĩji Dios.

5 Cristo ñarã mani ñaja, ĩ godarajũ ĩ robo bajiro godana ña mani cũni. Ito yicõri ĩ ñarã mani ñaja, mũcana tũdi ĩ catiado bajiroti, mani cũni tũdi caticõri ĩ rãca catitĩñarã yirãji. 6 Cristo yucũtẽojũ ĩ godado bajiroti, mani ñeñaro yĩ ãmorise godayija. Ito bajiri ñeñaro yĩ ãmorã meje ña mani ĩja. Ñeñaro mani yĩ ãmorisere jidicã masia mani. Ito bajiri ñeñarise yĩ uyamenaji mani ĩja. 7 Masa godarã, ñeñaro ĩna yibeto bajiro mani cũni ñeñaro yĩ uyamenaji. 8 Ñeñarise jidicãgoana mani ñaja, Cristo

rãca godacãna robo bajiro bajaia mani. Ito bajiri, “Í tũdi catiado bajiroti, mani cũni tũdi catirã yirãji”, ya mani. ⁹“Godabojagũti mũcana tũdi í catiroca yiyijũ Dios Cristore. Mũcana tũdi jũaji godabiquĩji Cristo”, yĩ tũoĩa mani. Mũcana tũdi jũaji godare manoja ĩre. ¹⁰Cristo cojiti godaĩni, mani ñeñaro yirisere cõagũ. Mũcana tũdi caticõri, Dios ĩ ãmoro bajiro yĩ ñagũ ñami ĩ ĩja. ¹¹Ito bajiro tũoĩarũja manire cũni. “Yũ ñeñaro yirisere jidicãcõri tũdi itire yĩ ỹyabicũja yũ mũcana. Cristo yagũ ñacõri, Dios ĩ ãmoro bajiro yĩ ñagũ yigũja yũ”, yirũja manire.

¹²Ñatĩñaroti meje ña mani ya rujũ. Ito bajiri mũa ya rujũ ñeñaro iti tũoĩaro bajiroti ñeñaro yĩ ỹyabesa. Bũto ñeñarise yiroto ãmobarocati ñemecũtirũja manire. ¹³Mũa ya rujũ ñeñaro iti tũoĩaro bajiroti ñeñaro yibitirũja mũare. Mũa ña, jeame ỹjũroju mũa wabore ñaroca Jesús ĩ masogoana. Ito bajiri Dios ĩ ãmoro bajiro riti mũa ya rujũna quenarise riti mũa yitĩñaja quena. ¹⁴Īre cũdirã mani ñaja, ñeñarise yire gaye ãmobeto yiroja manire. “Dios ĩ rotirisere yũ cũdibeja, jeamejũ yũre cõagũ yiguĩji”, yĩ tũoĩa gũirã meje ña mani. “Jesure yũ tũorũnũja, yũre ti maicõri, yũre masogũ yiguĩji Dios”, yĩ tũoĩa wanũrã ña mani.

Ñeñarise riti mani yĩ ỹyaja mani ỹjũ robo bajirise ña, yire gaye

¹⁵“Dios ĩ rotirisere yũ cũdibeja, jeame ỹjũroju yũre cõagũ yiguĩji ĩ”, yĩ tũoĩa gũicõri, ñeñarise yibitirũja manire. “Yũre ti maicõri, yũre masogũ yiguĩji Dios”, yĩ tũoĩarã ñari, Dios ĩ ãmoro bajiro riti cũdirũja manire. ¹⁶Gãjire mũa tũorũnũja, ĩ ñagũĩji mũa ỹjũ. Ito yicõri ĩre moa ĩsiri masa ñarãji mũa. Ito bajiro ñeñarise riti mũa yĩ ỹyaja, mũa ỹjũ robo bajiro tujaroja ñeñarise ĩja. Ito bajiro ñeñarise mũa yija, ñeñarisere jidicã masimenaji mũa. Ito bajiro mũa yija, jeame ỹjũroju warã yirãji mũa. Ito bajibojarocati, Diore mũa tũorũnũja, “Queno yirã ñama. Seti ma ĩnare”, yigũ yiguĩji Dios. Itire masirãji mũa. ¹⁷Iti rũmũjũ, ñeñarise mũa yija, mũa ỹjũ robo bajiro bajiyija ñeñarise. Ito bajiri ñeñarise yĩ ỹyayija mũa maji. Adocãtama Dios ocare riasoticõri itire cũdia mũa. Ito bajiri ĩre rãcũbũorã ña mũa ĩja. Iti masicõri, “Queno ya Dios mũ”, ya yũ ĩre. ¹⁸Ñeñaro yire gaye cũdirã meje ña mũa ĩja. Diore cũdirã ñari quenarise riti yĩ ãmorã ña mũa ĩja. ¹⁹Queno cõĩa gotire rãca mũare goticũ yũ, queno mũa tũo masitoni. Iti rũmũjũ bũto ñeñarise yirã ñayija mũa maji. Adocãtama quenarise riti mũa yĩ ñaja quena. Quenarise riti mũa yija, Dios ĩ ãmorise yirã yirãji mũa.

²⁰Iti rũmũjũ ñeñarise riti yirã ñari quenarisere yibisija mũa maji. Dios ĩ ãmoro bajiro yirã meje ñayija mũa maji. ²¹Itijũjũ, ñeñarise mũa yirajũjũ, ¿ñeoni quenarise bũjacati mũa? Bũjabisija mũa. Adocãta, iti rũmũjũ ñeñarise mũa yigore, mũa

tuoĵaja, bojoriseti baja ĵja. No ñeñarise riti yirã, ĵna godaja bero jeame ĵĵuroĵ warã yirãĵi ĵna. ²² Mĵa adocãta ñeñarisere cĵdirã meje ña mĵa ĵja. Ñeñarise jidicãcõri Diore cĵdirã ña mĵa ĵja. Dios ĵ ĵmoro bajiro riti ĵre cĵdirã ñari, bĵto bĵsa ĵre cĵdi ĵmorã yirãĵi mĵa. Ito bajiro mani yija, ĵ rãca riti ñatĩñarã yirãĵi mani. ²³ Mani ñeñaro yirise waja, waja yirã bajiro godarã yirãĵi mani. Ito bajiri seti cĵtirã ñari Dios tĵ queno eja masimenaji mani. Jesucristo mani ĵĵure mani tĵorũnĵjama, ñe waja manoti catitĩñare gaye ĵsigũ yiguĵĵi Dios manire.

7

Romio manĵĵ cĵtigo, iso manĵĵ rãca riti ñaja quena, yire gaye

¹ Yĵ ñarã, mĵa ña rotire gaye masirã. Mani catirocõ rotire gaye cĵdirãona ña mani. Mani godaja beroĵjama, no yicõri itire cĵdi masia manoja manire. ² Rotire gaye ado roboĵjua gotia manire: Romio manĵĵ cĵtigo, iso manĵĵ rãca riti ñaja quena, ĵ catirocõ. Iso manĵĵ godaja bero, rotire gaye cĵdibeco meje yamo iso, gãĵire iso manĵĵ cĵtija. ³ Iso manĵĵ ĵ catibojarocati, gãĵi rãca iso ñaja, manĵĵ cĵtibojagoti ajeri maso ñamo isoõcõ. Ito bajibojarocati iso manĵĵ godaja bero gãĵi rãca iso manĵĵ cĵtija, Dios rotirise cĵdibeco meje yamo iso. Ito bajiro yigo manĵĵ godagoro ñari ajegoõcõ meje ñamo iso.

⁴ Ito bajiroti yĵ ñarã Cristo ñarã ña mani ĵja. Iti rĵmĵ Cristo ĵ godaroto rioĵjua mani ĵĵ robo bajirise ñayijĵ rotire gaye maji. Adocãtama Jesucristo manire ĵ goda ĵsirajĵna sĵoritĵ mani ĵĵ robo bajirise meje ña ĵja. Cristo ĵĵua ñami mani ĵĵ ñasagu. Ito yicõri ĵ ñarã ña mani. Cristo ĵ godaja bero ĵ tĵdi catiroca yiñi Dios. Ito bajiro yiñi Dios ĵre mani queno moa ĵsi masitoni. ⁵ Jesure mani masiroto rioĵjajĵ, mani ĵmoriseti yicĵ mani maji. Dios ĵ rotirise masibojarãti itire cĵdi ĵmobiticĵ mani. Ito bajiri mani ya rujĵ ñeñaro iti tuoĵaro bajiroti ñeñaro yicĵ mani maji. Dios ĵ rotirisere cĵdimena ñari, bĵto bĵsa ñeñarise yicĵ mani. Ito bajiri jeame ĵĵuroĵ warona ñacĵ mani maji. ⁶ Adocãtama, “Dios ĵ rotirisere yĵ cĵdibeya, jeameĵ yĵre cõagũ yiguĵĵi ĵ”, yĵ tuoĵa gũirã meje ña mani. Cristore bĵto tĵorũnĵa mani adocãta. “Cristore yĵ tĵorũnĵa yĵre masogũ yiguĵĵi Dios”, yĵ tuoĵarã ña mani ĵja. Espĩritu Santo mani ya ĵsijĵ ñagũ, ñeñarise yire jidicãroca yami. Ito yicõri, quenariseĵjua wasoaroca yami ĵ.

Manireti ña ñeñarise, yire gaye

⁷ Dios ĵ rotirise, ĵno bajiro yirã yati mani? “ĵ rotirise ñeñarise ña”, ĵyirĵjati mani? Meje yibitirĵja manire. Dios ĵ rotirise manire gotia, “Iti ña ñeñaro yire gaye”, mani yĵ masitoni. Dios

rotirise iti manija, “Iti ña ñeñaro yire gaye”, yi masibitiboana mani. Adi gaye tʉoĩate mʉa: “Gãji ya gajeonireti ʉobesa”, yi gotia Dios rotirise. Ito bajiro ĩ yibeja, “Gãji ya gajeoni ãmotire ñeñarise ñaroja”, yi masibitiborʉja yʉ. ⁸ Ito bajiri iti rotirise masicõri, ñeñaro yigʉ ñari bʉto bʉsa gãji ya gajeoni ãmoticʉ yʉ. Iti rotire masibiticõri bʉto gãji ya gajeoni ãmotibiticʉ yʉ maji. ⁹ Dios ĩ rotirise yʉ masiroto riojʉa maji, “Bʉto queno yigʉ ña yʉ”, yi tʉoĩabojacʉ yʉ maji. Dios ĩ rotirisere masigʉ ñabojaguti, bʉto bʉsa ñeñarise yi ãmocʉ yʉ maji. “Ñeñaro yigʉ ña yʉ. Ito bajiri jeame ʉjʉroju wacʉ yigʉja yʉ”, yi masibojacʉ yʉ, yi masirea. Ito bajiri bʉto bojori bʉja ñacʉ yʉ. ¹⁰ ĩ rotirise cʉñi Dios, masa ĩna queno ñatoni. Yʉama Dios ĩ rotirise masicõri, bʉto bojori bʉja ñacʉ. Ñeñarise yicõri, “Jeame ʉjʉroju wacʉ yigʉja yʉ”, yi tʉoĩacʉ yʉ. ¹¹ Yʉ ñeñaro yirise tʉoĩacõri, bʉto ñeñaro yi ãmocʉ yʉ. Yʉ ñeñaro tʉoĩarise yʉre rʉoyija. Dios ĩ rotirisere cʉdi ãmobiticʉ yʉ. Iti rotirise masicõri, “Jeame ʉjʉroju wacʉ yigʉja yʉ”, yi masibojacʉ yʉ. Ito bajiri bʉto bojori bʉja ñacʉ yʉ.

¹² Iti rʉmʉ maji ito bajiro tʉoĩabojacʉ yʉ. Adi rʉmʉri ado bajiro ya yʉ ĩja. Jeyaro Dios ĩ gotirise quenarise ña. Ito bajiri Dios ĩ rotirise riojo gotirise ñaroja, ito yicõri quenarise. ¹³ Adi rotirise quenarise ñabojaroti, ¿mani jeame ʉjʉroju waroca yirojada? Meje ito bajiro meje bajaia. Mani ñeñaro yire, mani jeame ʉjʉroju waroca yiroja. Dios ĩ rotirise mani masija bero, ñeñaro mani yirise, “Ñeñaro ya yʉ”, yi tʉoĩa mani. Ñeñaro yire masicõri, “Jeame ʉjʉroju wacʉ yigʉja yʉ, ñeñaro yigʉ ñari”, yi tʉoĩa masia mani. Ito yija Dios rotirise masibojarãti, itire mani cʉdibeja, iti ña bʉto bʉsa ñeñarise.

¹⁴ Mani masia, Espiritu Santona sʉoriti ĩ rotirise cʉñi Dios Moisés ñayogʉre. Manire Espiritu Santo ĩ ejabʉabeja, Dios ĩ rotirisere cʉdi masimenaji mani. Yʉ masia, ñeñaro yigʉ ña yʉ. Ito bajiri ñeñaro yitĩña yʉ. ¹⁵ ¿No yija, ito bajiro yigʉja yayʉa yʉ? Masibea yʉ itire. Queno yʉ yi ãmobojarise gaye yibea yʉ. Ñeñaro yʉ yi ãmobitibojarejuare itijuare ya yʉ. Masibea yʉ. ¿No yija itire yigʉja yayʉa yʉ? ¹⁶ Ito yija ñeñaro yi ãmobitibojaguti, ñeñaro ya yʉ. Ito bajiro yʉ yija, “Dios ĩ rotirise quenarise ña”, yi tʉoĩa yʉ. ¹⁷ Ito bajiri adocãta, ñeñaro yʉ yirise yʉmasi meje ya. Ñeñaro tʉoĩare yʉre ñacõri, iti ña ñeñaro yiroca yʉre yirise. ¹⁸ Yʉ masia, yʉ tʉoĩarise quenarise ma yʉre. Quenarise yʉ yi ãmobojarocati, quenarise yire ma yʉre. ¹⁹ Quenaro yʉ yi ãmorisere, itire yibea yʉ. Ito bajibojarocati ñeñarise riti ya yʉ, yʉ ãmobitire. ²⁰ Ito yija ñeñaro yʉ yi ãmobitire yʉ yija, yʉmasi meje ya. Ñeñaro yire gaye yʉre ñacõri iti ña ñeñaro yiroca yʉre yirise.

²¹ Ito bajiro riti bajisotia yure. Quenarise yu yi amobojaja, no masia ma yure, ñeñarise yureju ñacōri. ²² Yu ya usinama rujeguti Diore cudi amoboja yu. ²³ “Queno yu yi amoja, ñeñarise yure ñacōri, queno canamubea iti”, yi tuoia yu. Yu ya usinama Diore cudi amoboja yu. Ito bajibojarocati yu ya rujuti ñeñaro ya yure. Ito bajiri ñeñarise jidicā masibea yu.

²⁴ Bujatoguti bajicōa yu. Yu ya rujuna ñeñaro yu yirise waja jeame ujuroju wacu yiguja yu. ¿Ñimujua yure masogū yiguñida? ²⁵ Ado robojua baja. Mani Uju Jesucristo yure masocāni. Yure yari Jesucristore cōaṇi Dios. Ito bajiri, “Queno ya ma”, ya yu ire. Yu ya usi ñarocōnati ruje Diore cudi amoja yu. Ito bajibojarocati ñeñaro tuoiare yure ñacōri, iti ña ñeñaro yiroca yure yirise. Queno yiñi Dios. Ñeñaro yu yibititoni Jesucristore cōaṇi ĩ.

8

Espíritu Santore mani cudija Dios ñarā ñarā yirāji mani, yire gaye

¹ Cristo ñarā mani ñaja, ito yicōri ĩ rāca sīgūre bajiro mani usi cutija, manire waja senibicu yiguñi Dios. Cristo ñarā ñari mani ya ruju ñeñaro iti tuoiaro bajiroti yi amomenaji. Ito yicōri Espiritu Santo ĩ rotiro bajirojua yisotirāji mani. ² Mani ñeñaro yirise ñaroja mani godaroca yirise. Ito bajibojarocati Jesucristore mani tuorūnaja, Espiritu Santo mani catitīñaroca yigu yiguñi. Cristo yagu ya ñajare, Espiritu Santo yure ejabagu yiguñi, ñeñaro yu yibititoni. Ito yicōri jeame ujuroju yu wabore ñaroca yure masocāni. ³ Dios rotirise ñarocōti cudi jeo masia ma manire. Ito bajiri, “Dios ĩ rotirisere yu cūdire waja, yure masogū yiguñi”, yi masibea mani. Ado bajirojua baja. Dios ĩ Macgorore adi macārucūroju cōaṇi. Mani ñeñaro yiri ruju bajiro ruju cutiñi. Mani robo ruju cutibojaguti ñeñarise yibisī ĩ. ĩ ya rujuna ñeñaro yiñabicu ñari, mani ñeñaro yirisere ñarocōti waja yi jeoñi ĩ. Ito bajiri, “ĩ ejabuarisena, ñeñaro yibicuja yu”, yi masirāji mani. ⁴ Ito bajiro manire goda ĩsiñi ĩ, Dios rotirise bajiro quenarise mani yitoni. Adocāta ñeñaro mani tuoiarise rāca ñamenaji mani. Espiritu Santo ĩ amoro bajiro yirāji mani.

⁵ Ñeñaro tuoiacōri ĩna ñeñaro yirotire tuoiasotirā yirāji ĩna. Espiritu Santo ĩ amoro bajiro yirāma, ĩ amoro bajiro riti yirona tuoiasotirā yirāji ĩna. ⁶ ĩna ya ruju ñeñaro iti tuoiaro bajiroti tuoiasotirā, ĩna godaja bero jeame ujuroju warā yirāji ĩnaoṇa. Ito bajibojarocati, “Espiritu Santo ĩ amoro bajiro yicuja yu”, yirā, catitīñarā yirāji. Ito yicōri ĩna ya usiju queno wanu quenarise rāca ñarā yirāji ĩna. ⁷ Ñeñaro yire tuoiarā, Diore tuo terāji ĩna. Dios rotirise cudi amomenaji ĩna. Ito yicōri, no masia

manoja ĩnare. ⁸ Ito bajiri, “Yu ñeñaro yirise riti yi wanu ñacuja yu”, yirã, Dios ĩ ãmoro bajiro yi masimenaji ĩnaõna.

⁹ Mani ya usijũ Espiritu Santo ĩ ñaja, ĩ ãmoro bajiroti yirã yirãji mani. Ito yicõri mani ñeñaro tũoĩarise bajiro meje yirãji mani. Espiritu Santo ĩ ya usijũ ñabeja Cristo yagu meje ñami ĩocũ. ¹⁰ Riti ña, mani ñeñaro yiri rujũ godaro yiroja. Ito bajibojarocati Cristo mani ya usijũ ĩ ñaja, catitĩñarã yirãji mani. “Quena ñama ĩna. Ñe seti ma ĩnare”, yi boca ãmigũ yiguĩji Dios manire. Ito bajiri catitĩñarã yirãji mani. ¹¹ Espiritu Santona sũoriti Cristo godarure mũcana tũdi ĩ catiroca yiñi Dios. Mũcana ĩti ñami mani ya rujũ godarotire mũcana tũdi catiroca yirocũ. Ito bajiro yigu yiguĩji ĩ manire. Espiritu Santo mani ya usijũ ĩ ñaja, catitĩñare gaye ĩsigũ yiguĩji ĩ manire.

¹² Ito bajiri yu ñarã, juaji ñeñaro yi uyabitiruja manire, iti rãmũ mani yicato bajiro. Espiritu Santo ĩ ãmoro bajirojũ yirãji mani. ¹³ Ñeñaro mani tũoĩarise mani yija, godarã jeame ujurojũ warã yirãji mani. Ito bajibojarocati Espiritu Santona sũoriti mani ñeñaro yirise mani jidicãja, catitĩñarã yirãji mani.

¹⁴ No Espiritu Santo ĩ rotiro bajiro yirã, Dios rĩa ñama ĩna. ¹⁵ Ado robojũ bajia. Espiritu Santo manire queo sãñi Dios. Ito bajiri moari masa ĩna ujure gũirã bajiro meje ña mani. Adocãta Dios rĩa ĩre queno cũdirã ña mani. Ito bajiri, “Yu Jacũ, Cũna”, ya mani Diore. ¹⁶ Espiritu Santo mani masiroca yami, “Dios rĩa ña mani”, mani yitoni. ¹⁷ ĩ rĩati ñacõri, quenarise ĩ goticãre boca ãmirã yirãji mani. Cristo rãca boca ãmirã yirãji mani, Dios ĩ goticãre gaye. Cristo robo mani tũbũjaja, ĩ rãcati mani wanu quenaroca yigu yiguĩji Dios manire.

Ija mani boca ãmiroti wanu quenare ñaro yiroja, yire gaye

¹⁸ Adi rãmũri ñeñaro mani tũbũjaja, “¿No yicõri bũjato tũbũjati yu?” yi tũoĩare ma. “Ñeñaro mani tũbũjagore rẽtoro ñasarise ña ija ũmacũju mani wanu quenaroti gaye”, yi tũoĩa yu. ¹⁹ Co rãmũ Dios ado bajiro yigu yiguĩji: “Ãna ñama yu rĩa yure queno cũdirã”, yigu yiguĩji Dios. ĩ rujeore ñarocõti bũto bocatia, ĩ ito bajiro yirotire. ²⁰ Dios cajero gaye, ĩ rujeore gaye bajiro meje bajia adi rãmũri. Adi rãmũri jeyaro jogarise riti ña. Ito bajiro rẽtarotire cũsũoyijũ Dios, Adán ĩ ñeñaro yirajũna sũori. Ito bajiro riti bajitĩña yibetoja. ²¹ Co rãmũ Dios ĩ rujeore ñarocõti quenogũ yiguĩji ĩ mũcana. Ito bajiri ĩ rĩa ñari mũcana tũdi juaji ñeñaro yimenaji mani. Adi rãmũri jeyaro jogarise riti ña. Ija ĩ wasoari rãmũ mũcana tũdi juaji jogabetoja iti. ²² Mani masia, adocãta Dios ĩ rujeore ñarocõti ñeñaro tũbũja iti. Romio iso macũ catiro robo bajiro ñeñaro tũbũja iti jeyaro. ²³ Mani cũni Jesure masirã, ñeñarise tũbũja. Ito bajiri Espiritu Santo Dios manire queo sãre ñajare, “Ito bero

juaji ñeñarise tōbaja yibicuja ĩja yu”, yi tōoia mani. Ito bajiri Dios mama ruja manire ĩ ĩsiroti rujare, yurā yirāji mani. Ito ruja jogabeto yiroja, ito yicōri ñeñarise tōbujabeto yiroja. Ito bajiro ĩ yiri ruṁu, “Āna ñama yu rīa”, yigu yiguji. ²⁴ Cristore mani tuorānuraṁa sūoriti, manire masoñi Dios. Mani tōoia yurise rētagore meje ña. Rētare gaye tōoia yu masimenaji mani. Rētabiti gayereama tōoia yurā yirāji mani. ²⁵ Rētabiti gayere tōoia yurā, “Ito bajiro rētarō yiroja”, yi tōoia yucōri, ñe usirioari meje, bocatirāji mani. Ito yicōri, ñe usirioro meje mani bocatiroca ya iti.

²⁶ Ito bajiroti Espiritu Santo manire ejabuami, mani queno masimena ñajare. Diore queno seni rūcubuo masibeama mani. Ito bajiri Espiritu Santo manire yiari josa ĩsiguji Diore. “Diore yu seni āmobarise queno goti masibeama yu”, yi mani tōoiarise masicōri, manire yiari busi ĩsigu yiguji ĩ Diore. ²⁷ Mani tōoiarise tōo masi jeogu ñari, Espiritu Santo gotirisere tōo masi jeogu yiguji Dios. Dios āmoro bajiroti seni masicōri manire yiari Diore senigū yiguji Espiritu Santo. Ito bajiri Dios sīgū tōo masire gaye busi masigū ñari manire yiari queno Diore busigū yiguji Espiritu Santo.

Cristore tuorānura ñari ñeñarisere rētocūrāji mani, yire gaye

²⁸ Riti Diore mani maija, “Ī āmoro bajiro yu yisotitoni yure beseñi Dios”, yi tōoia masia mani. “Jeyaro yure rētarise quenarise ña. Quenarise riti yure rētaroca yigu ñami Dios”, yi tōoia masia mani. ²⁹ Cajerojuti mani ĩre tuorānuronare masiñi Dios. Manire beseñi ĩ, ĩ Macu Jesucristo robo mani bajitoni. Ito bajiroti Dios rīa ñarā, mani rījoru ñami Jesús. ³⁰ Cajerojuti ĩ rīa ñaronare manire beseñi Dios. Manire besecōri, “Queno yirā ñama ĩna. Ñe seti ma ĩnare”, yi boca āmiñi Dios. Manire boca āmicōri, ĩ Macure ĩ yiado bajiro ñasarā mani ñaroca yigu yiguji Dios manire.

³¹ Iti oca quenarisere tuocōri, ¿no bajiro yirāti mani? Ado bajiro yirāja manire: “Dios manire ejabuagu yiguji, ito yicōri manire jidicābicu yiguji. Ito bajiri no yibeama gājerā manire ĩna ti teja”, yirāja manire. ³² Ī Macure maibojaguti, manire yiari goda ĩsi rotiñi Dios. Ito bajiri, “Riti ña. Ñe ruyabeto, jeyaro quenarise manire yi ĩsigū yiguji Dios”, yi tōoia masia mani. ³³ Dios manire boca āmi wacu, “Quenarā ñama ĩna. Ñe seti ma ĩnare”, yiñi Dios. Ito bajiro ĩ yija, noajua gājerā, “Seti ña ĩnare”, yi masimenaji. ³⁴ Nijua mami, “Īna ñeñaro yirise waja, waja ruyurioama ĩna”, yigu. Mani ñeñaro yirise waja, waja yi jeoñi Jesús. Ito bajiri, “Īnare seti ña”, yibiquji Jesús. Macana caticōri, Dios ya riojocaduja rūcuburaṁa ñaguji ĩ. Ito yicōri manire yiari Diore busi ĩsiguji ĩ. ³⁵ Manire buto maiguji Cristo. Ito

bajiri ñimujua manire ĩ mairise jidicãroca yi masibiquĩji. Mani yija, ñeñaro tõbujarã yirãji gajea. Mani yija, güirã yirãji gajea. ĩna yija, gãjerã manire usirioro yi coderã yirãji gajea. Mani yija, ñiojogarã yirãji gajea. Iti yija, sãñare ruyaro yiroja gajea, manire. Mani yija, guijoroju warã yirãji gajea. ĩna yija, gãjerã manire sjarã yirãji gajea. Iti jeyaro manire rëtabojarocati manire jidicãbicu yiguĩji Jesús. Manire mai jidicãbicu yiguĩji.
³⁶ Ado bajiro gotiyiju Dios oca goti ĩsiri masu, ĩ oca tuti uca wacu:

Му ñarã gua ñajare, co rumu ruyabeto guare gãjerã sja ãmoama.
 Ovejare ĩna sjarocu bajiro guare yama, yiyiju Dios oca goti ĩsiri masu.

³⁷ Ñeñaro gua tõbujabojarocati, guare rëtocũmena yirãji gãjerã. Cristo manire maigũ ĩ ejabujaja, jeyaro manire rëtarise ñemecuti sëorã yirãji mani. Cristore tuorãñucõri buto busa tuoĩa oca sëorã yirãji mani. ³⁸ Disejua Dios manire ĩ mairise jidicãroca yibetoja. “Riti ñaroja iti”, yi tuoĩa yu itire. Disejua mani catibojaja, mani godabojaja cuni, Dios ĩ mairise manire camotabetoja. Dios ñaro gãna cuni, rãmua cuni, ãmua ñasari masa cuni, Dios manire ĩ mairise jidicãroca yi masimenaji. Adocãta rëtarise, ija rëtaroti cuni, Dios ĩ mairise camotaroca yibetoja manire. ³⁹ Mani jubeju ñabojaja cuni, ãmacũju mani ñabojaja cuni, no mani ñaroti Dios ĩ manire mairise jidicãroca yibetoja. Disejua Dios ĩ rujeore manire ĩ mairise camota masibetoja. “Cristo mani Hju manire ĩ yi ĩsirajuna suoriti buto maiami Dios manire”, yi tuoĩa mani.

9

Israel sita gãnare Dios ĩ besere gaye

¹ Yu gotirise riti ña. Cristore tuorãñugũ ñari ĩ yagu ña yu. Ito bajiri socabea yu. “Espiritu Santo ĩ ejabuarisena riojo oca gotia yu”, yi tuoĩa yu. ² “Jesucristore tuorãñu ãmobeama yu ñarã”, yi tuoĩacõri buto bojori buja yu. ³ ĩnare maigũ, jeame ãjuroju ĩna ware ãmobeama yu. ĩnare jeame ãjuroju Dios ĩ cõame yirocu, yujare ĩ cõa ãmojama camotabitiboguja yu. ⁴ ĩna ñama yu ñarã, Israel ñayoru janerãbatia. Jane mejeju ĩnare besebojayiju Dios ñarã ĩna ñatoni. ĩ masirise, ĩoyiju Dios ĩnare. Ito yicõri ĩ rotirise cuni ĩnare gotibojayiju ĩ. “Ado bajiro yicõri yare mua rucubure ãmoa yu”, yiyiju Dios yu ñarã ñasuoanare. “Queno mare yigu yiguja yu”, yiaro goti yucãyiju Dios yu ñarãre. ⁵ Yu ñarã bucãrã ñasuoana janerãbatia ñama ĩna. Cristo cuni yu ya butu gaguti rujeañi. Cristoti ñami Dios, masa ñarocõreti rotigu. Coji ruyabeto ĩre rucubutõñaruja manire. Ito bajiro riti bajitĩñajaro.

⁶ Yu ñarã, judio masare, Dios oca quenarise ï gotibojarocati coriarãti ñama ïre bajiro t̃oõarã. “Judio masare Dios ï goticãdo bajiroti yibeami”, yi t̃oõabitir̃ija manire. Judio masa rujeabojarãti jeyaro Dios ñarã meje ñarãji ña. ⁷ Abraham janerãbatia, ña ñarocõti, ï janerãbatia goro meje ñama, Dios ï tija. Ado bajiro Abrahamre gotiñi Dios: “Mu macu Isaac ï r̃ia ña ñarã yirãji mu janerãbatia goro”, yiyiju Dios Abraham ñayorure. ⁸ Iti oca t̃ocõri, “Abraham janerãbatia riti rujearã, Dios r̃ia ñama ña, yireoni meje ña iti”, yi t̃oõia mani. Ado bajirojua baja: Dios ï goti c̃urise t̃orãnurã, ña ñama mucana t̃udi rujeana, ito yicõri Dios r̃ia. Ito bajicõri Abraham janerãbatia goro bajiro bajiamã ña ïja. ⁹ Ado bajiro goti yucãyiju Dios Abrahamre: “Ijaca rodo adocõ t̃jarocati wadigu yigujã yu. Ito yicõri mu manajo Sara wame c̃atigo macu r̃ucogo yigõji iso”, yiyiju Dios Abrahamre.

¹⁰ Adiacã riti meje ña. Ado bajiro baja gaje. Ña macu Isaac jai tujacõri, Rebeca r̃aca manajo c̃atijiju ï. R̃ia s̃ur̃ayijo iso. Ito bajibojarocati jacuama s̃ig̃uti ñayiju. ¹¹⁻¹³ Iso r̃ucoroto riojua, ado bajiro gotijiju Dios isore: “Mu macu ñas̃uogu ï ocabajire moa ïsiri masu ñagũ yiguñi ï”, yiyiju Dios, Rebecare gotigu. Jane mejeju ito bajiroti gotijiju Dios ï oca tutina. Ado bajiro bajijiju: “Esaú r̃eto busaro maia yu Jacobre”, yiyiju Dios ï ocana ña j̃uarã rujearoto riojua. Quenarise, ñeñarise c̃uni ña yibetoju, gotijiju Dios itire maji. Ito bajiri, “Dios ï t̃oõaro bajiro beseami masare. Ña yigorena s̃ori meje beseguñi Dios. ï ãmoro bajiroti beseguñi”, yi t̃oõia mani.

¹⁴ “Gãjerãre bese, gãjerãre besebiti ï yija, ñeñaro yami Dios”, yi t̃oõabojama coriarã. Ito bajirojua meje baja. ¹⁵ Dios s̃ig̃uti bese masiguñi ï. Ito bajiri ado bajiro yiyiju Dios, Moisés ñayorure: “Yu ãmorãrecõti ñare ti maigũ yigujã yu”, yiyiju Dios Moisés ñayorure. ¹⁶ Dios queno yami masare. ï ti mairo roboti yami. Masa ña queno yire ãmoja meje, ito yicõri b̃uto ña moaja meje, ï ti mairo bajiro queno yami Dios masare. ¹⁷ Ucara tutina ado bajiro yiyiju Dios Egipto gagu ujure: “Uju mre c̃ucu yu, m̃na s̃oriti yu masirise masare ïorocu. Ito bajiro yicu yu masa jeyaro yu gayere ña t̃o jeditoni”, yiyiju Dios, Egipto gagu ujure. ¹⁸ Iti t̃ocõri, “Ï ti mairãre riti ti maiguñi Dios. Ito yicõri, ‘Yure c̃udibicure ïre c̃udibitiroca yigu yigujã yu’, yicõri, ï ãmoro bajiro yigu yiguñi Dios”, yi t̃oõia mani.

¹⁹ Ito bajiro bajija t̃ocõri, “¿No yija, ‘Mure seti ña’, yigu yiguñida Dios manire?” yirãji m̃na coriarã. “ ‘Dios ï ãmoro bajiro yibicujã yu’, yi masigũ mamì”, yirãji m̃na. Ito bajiro yure m̃na busija, ado bajiro m̃nare c̃udicujã yu: ²⁰ Ito bajiro busibitir̃ija m̃nare. “Dios ï yire quenabea”, yido ma m̃nare. Riri sotu, “¿No yija yure ito bajiro yure meniri mu?” yibetoja iti sotu menirore. ²¹ Riri sotu meniri maso iso ãmoro bajiroti

menigōji. Iti ririnati quenari sotu iso meni āmoja, menigōji. Itinati ejori iso meni āmoja rocati busa bajiro menigōji iso āmoro bajiroti.

²² Iso yiado bajiroti i āmoro bajiro yigu yiguji Dios cuni. I masirise io amobojaguti ito yicōri masa ina tōbujaroca yi amobojaguti, itire yibisiju Dios. Ado robojua baja. “Inare ruyurioruja yare”, yibojaguti, ñeñaro ina tōbujaroca yi usiriobisiju Dios. ²³ Ito bajiro yiñi Dios, mani i ti mairāre, “Iti ñami rētoro masigū”, mani yi tōoīatoni. Cajerojuti manire ti maicōri beseñi Dios, i masirise manire isirocu. ²⁴ Mani ire tōorūnūtoni, manire beseñi Dios. Mani coriarā judio masa ña. Gājerā judio masa meje ñama. Ito bajibojarocati mani ñarocōreti beseñi Dios. ²⁵ Ado bajiro baja Dios i yire, Oseas ñayoru i ucare jane mejeju gaye:

Yu ñarā mejere cuni, “Yu ñarā ña mua”, yigu yiguja yu. “Cajero muare ti maibiticu yu. Adocāta muare ti maia yu”, yigu yiguja yu.

²⁶ “Yu rīa meje ñama”, Dios i yiadoju, Inati Dios rīa ñarā yirāji. Dios catitñagū rīa ñarā yirāji. Ito bajiro ucayoñi Oseas jane mejeju.

²⁷ Isaíasjua, ado bajiro busiyoyiju, Israel sita gānare tōoīa yugu: “Israel gāna jājarā busa bujuaama. Jai rētocūcōri, ja sitacō jājarā ñama ina. Jājarā ina ñabojarocati coriarāreti masogū yiguji Dios.

²⁸ Dios i goticādo bajiroti yigu yiguji. Jājarā adi macārucūro gāna masa, ina ñeñaro yirise waja, Inare waja senigū yiguji Dios. Ito yicōri cojisiti Inare ruyuriogu yiguji”, yi ucañi Isaías.

²⁹ Ito yicōri, ucaguti ado bajiro yiyiju Isaías:

Dios masa jeyaro uju ñagū, mani rīa sīgure i masobeto bajija, mani judio masa jeyaro maniboana mani. Dios Sodoma, Gomorra gānare i ruyurioado bajiro, manire yiboru, manire sīgū i masobeto bajija. Ito bajiro yiari ucañi Isaías.

Cristo ocare judio masa ina tuo amobitire gaye

³⁰ Riti ña. Itire tōocōri ado bajiro yi tōoīa masia mani: “¿No bajiro yirujati guare, Dios riojo, ‘Quena ña mua’, i yitoni?” yi tōoīabisijarā judio masa meje ñarā. Ito bajibojarocati, “Queno yirā ñama. Ñe seti ma Inare”, yigu yiguji Dios, Cristore ina tōorūnūja, yi tōoīa masia mani. ³¹ Yu ñarā, judio masama ado bajiro yi tōoīabojayijarā: “Queno gua yija, ‘Queno yirā ñama’, yigu yiguji Dios guare”, yi tōoīabojayijarā ina. Dios i rotirise ñarocōti, ina cūdibejare, “Queno yirā ñama ina”, yi masibisiju Dios. ³² Ado bajiro baja. Judio masa Diore tōorūnūrā meje ñayijarā. “Quenaro gua yirise ticōri, ‘Queno yirā ñama ina’, yigu yiguji Dios”, yi tōoīabojayijarā ina. Cristore boca amimena ñari, masa ina camota cūado bajiro Dios tu eja masibisijarā ina.

Cristore ĩna boca ģmi ģmobeja, gūtagā camotado bajiro bajiami ĩ. ³³ Itire ĩ oca tutina ado bajiro būsiami Dios:

Síon wame cūtiri cūtoju Cristore cūa yu. Gūtagā camotado bajiro bajigu Cristore cūa yu. ĩre ĩna tuorūnubeja camotagu yiguĭji ĩ. Ito bajiri yu tu eja masimena yirāji ĩna. No Cristore tuorūnugūti bojori bujabicu yiguĭji. Wanu quenagū yiguĭji ĩ. Ito bajiroti gotiyiju ĩ oca tutina, jane mejejuĭti.

10

¹ Tuoya, Jesure tuorūnugā mna. Gājerā yu nārā, Dios jeame ūjuroju ĩ cōabore, ĩ masoja, buto itire wanu quenagūja yu. Iti nā Diore yu seni tuoīarise. ² Yu nārā, Israel gāna, Dios ĩ āmorise ĩna tuoīarisena buto yi āmobjama ĩna. Ito bajibojarocati, “Iti nā ĩ āmorise”, yi tuoīa masibeama ĩna. ³ “Cristo mani nēnaro yirise waja yicāni. Ito bajiri Dios ĩ tija, seti ma manire”, yi tuoīabeama ĩna. “ĩ rotirise gna cūdiĭa, ‘Queno yirā nāma ĩna’, yigu yiguĭji Dios”, yi tuoīabojama ĩna. Ito bajibojarocati Dios ĩ āmoro bajiro yibeama ĩna. Ito yicōri Diore queno tuorūnubeama ĩna. Ito bajiri, “Queno yirā nāma ĩna”, yibiquĭji Dios. ⁴ Cristo ĩ ejaja bero, ĩna suoriti manire masogū yiguĭji Dios. Adi rāmari, no Cristore tuorūnugūti, “ĩ nāmi queno yigu. Seti macū nāmi”, yiguĭji Dios. Cristo ĩ goda ĩsirajana suoriti manire masoguĭji Dios. Ito bajiri, “Dios rotirise mani cūdirajana suoriti manire masogū yiguĭji”, yire ma ĩja.

⁵ Moisés nāyoru jane mejeju ado bajiro būsijiju: “No Dios rotirise nārocōti cūdigu catitīnare bujagu yiguĭji”, yi ucayiju Moisés nāyoru. ⁶ Ito bajibojarocati, sīgūju mami Dios rotiriserē nārocōti cūdigu. Cristore masa ĩna tuorūnaja ticōri, “Queno yirā nāma ĩna. Seti ma ĩnare”, yigu yiguĭji Dios. Iti ocare ado bajiro gotia manire, Dios oca: “ĭNimū ūmacūju tigu ejayijari? ‘Itoju gagu wadiru nāmi Cristo’, yi masiana”, yirona. Ito bajiro tuoīabitiruja mware. ⁷ “ĭNimū godana taju ejarada Cristo ĩ tujaja tirocu?” yi tuoīabiticōruja mware. ⁸ Dios oca ado bajiro gotia: “Dios riasore gaye nācā mware. Ito bajiri iti riasore gaye masicā mna. ĩ riasore gayere būsijija mna”, yi gotia Dios oca. “Cristore masa tuorūnure āmoguĭji Dios”, yire gaye nā iti oca. Ito bajiro masare riasoa gna iti oca. ⁹ “Jesús ĩ godaja bero mūcana tūdi ĩ catiroca yiñi Dios”, mani yi tuoīaja, ito yicōri “Jesús nāmi yu Ūju”, mani yija, jeame ūjuroju mani wabore nāroca manire masoguĭji Dios. ¹⁰ Cristore mani tuorūnaja ticōri, “Queno yirā nāma ĩna. ĩnare seti ma”, yigu yiguĭji Dios. Ito yicōri, “Jesure tuorūnugū nā yu”, yi gājerāre mani goti rētobuja, riti Dios ĩ masoana nārā yirāji mani ĩja.

¹¹ Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “No ñre t̃or̃uñur̃ã, ‘Bujato bajaia ỹure’, yirã mama”, yi gotia Dios oca. ¹² Dios ñ tija judio masa, judio masa mejere c̃ani, coro bajiroti tiguñji ñ. Mani Ũju ñami ñ, ito yicõri jeyaro Ũju. No ñre senig̃ure queno yigu yiguñji Dios. ¹³ Dios oca tuti ado bajiro gotia: “No Jesure, ‘Ỹu Ũju ña m̃u. Ỹu ñeñaro yirisere ãcabojoya. Jeame ãjuroju ỹu wabore ñaroca ỹure masoña’, yirã masoana ñarã yirãji”, yi gotia Dios oca. ¹⁴ Cristore ñna t̃or̃uñubeja, ñre seni masimenaji ñna. Ito yicõri Cristo gayere ñna t̃obeja, ñre t̃or̃uñu masimenaji ñna. S̃ig̃u ñnare Cristo oca riasobeja, masimena yirãji ñna. ¹⁵ Ñ oca gotirona mani cõabeja, ñ oca riasorã manaji. Ado bajiro gotia Dios oca: “Dios oca quenarise riasorã, no ñna gotiroju masa ñna t̃oja, wañu quenarã yirãji ñna”. Ito bajiro ucare ñayija jane mejjut̃i.

¹⁶ Masa jãjarã oca quenarise t̃obojarãti itire t̃or̃uñubeama ñna. Jane mejju Isaiã ñ ucado bajiroti bajaia: “Ỹu Ũju, coriarãti ñama m̃u ocare t̃or̃uñur̃ã”, yiyiju Isaiã Diore gotigu. ¹⁷ Cristo oca quenarise ñna t̃obeja, itire t̃or̃uñu menaji ñna. Cristo ocaj̃ure t̃os̃or̃uja, ñna t̃or̃uñuroto rioju.

¹⁸ Adire m̃ure seniãg̃u ya ỹu: ¿Israel sita gãna Dios oca t̃obitianada? T̃obojana t̃orea. Dios oca tuti ado bajiro gotia:

Dios oca gotiri masa, masa jeyarore goti jeoñi. Ito yicõri ñna oca coju r̃ayabeto, t̃ore ña.

¹⁹ M̃ucana m̃ure jabeto seniã t̃og̃u ya ỹu. ¿Dios oca t̃obojarãti, queno t̃o masibisjari Israel sita gãna? T̃o masibisjarã ñna. Moisés ñayoru ñti ñami cajero iti oca gayere ucas̃oru. Dios ñ gotiro bajiroti ucayiju ñ. Israel sita gãnare Dios ñ t̃oñare gaye gotigu ado bajiro ucayiju Moisés ñayoru:

“‘T̃o r̃etobubeama ñna’, m̃u yirãre, ‘Ỹu ñarã ña m̃u’, yigu yiguja ỹu ñnare. Ito bajiro ỹu yija, b̃uto rorã yirãji m̃u. Ito yicõri b̃uto junisinirã yirãji m̃u”, yiyiju Dios, yi ucayiju Moisés ñayoru.

²⁰ Moisés ñ ucaja bero b̃uto oca s̃eocõri, ucayiju Isaiã. Dios ñ yiro bajiroti ucayiju ñ c̃ani:

“Ỹure ãmabitibojanajua ỹure bujama. Ito yicõri ỹure masi ãmomenajure, ỹure ñna masiroca yicu ỹu”, yiyiju Dios judio masa meje ñarãre c̃ani t̃oñag̃u, yi ucayiju Isaiã ñayoru.

²¹ Israel sita gãna ñna bajiriseju, Dios ñ gotirisere ucayiju Isaiã: “Co r̃am̃u r̃ayabeto ñnare jisotiboja ỹu, ñna ñeñaro yirisere ñna jidicãtoni. Ito bajibojarocati yiro robo c̃adirã meje ñama ñna. Ito yicõri ỹure ti terã, tudiana ñna”, yiyiju Dios, yi ucayiju Isaiã ñayoru.

11

Coriarã Israel sita gãnare Dios ã masore gaye

¹ “Dios ñarã Israel sita gãna ñnare jidicãcõru”, yire ¿tuoïati mña? Meje ñnare jidicãbeami. Israel sita gaguti ña yu cuni. Ito bajiri yu ñicu ñasuoꝛuti ñami Abraham ñayoru. Ito yicõri Benjamín ya butu gaguti ña yu. Ito yicõri Benjamín janerãbatia janamiti ña yu. ² Jane mejeju gua Israel gãnare beseñi Dios, ã ñarã ñna ñtoni. Ito yicõri guare jidicãbeami ã. Dios oca tutiju Elías ñayoru ã oca gayere tiyija mña. Dios rãca busigu, “Israel gãnare seti ña”, yire gaye yiyiju Elías ñayoru. Tite. Ado bajiro yiyiju ã, Diore busigu: ³ “Yu Uju, mure goti ñsiri masare sïayjarã Israel sita gãna. Mure rucubuoꝛã ñna soe ñsisotira casabo cuni ruyurioñi ñna. Ito yirã ñari, yure cuni sïa ãmocã ñna. Yu sïguti mu oca gotiri masu catia maji”, yiyiju Elías Diore. ⁴ Ito bajiro ã yija tuoõri, ado bajiro cudiyiju Dios: “Mu sïgũ meje ña. Siete mil ñarã masa ñama maji yure rucubuoꝛã. Gãjerã ñna meni rujeoru Baal wame cutigure ñini rÿjũ rucubuo yibiticã ñna”, yiyiju Dios Elías ñayoru. ⁵ Elías ã ñaratãa, Dios ã beseado bajiroti adocãta cuni Israel gãna coriarãre beseguïji Dios, ã ñarã ñna ñtoni. Ñnare ti maicõri ñnare beseñi Dios. ⁶ Ñna queno yirena suori meje beseñi Dios. Ñnare ti maicõri beseñi ã. Ñna queno yirena suori ã besero bajija, ñnare waja yirocu robo beseboru ã. Quenarise ñna yibitibojarocati, ñnare ti maicõri beseñi Dios.

⁷ Ado robojua bajaia. Israel sita gãna, “Queno yirã ñama ñna”, ã yire ñna ãmbojarocati, “Queno yirã ñama ñna”, yibisiju Dios. Coriarãti Dios ã beseana, “Ñna ñama queno yirã”, yiyiju Dios. Gãjerãma Dios oca tuo ãmomena ñayjarã ñna. ⁸ Ñna gayere busia Dios oca tuti. Ado bajiro gotia: “Ñre ãmomenare ã oca ñna tuo masibitiroca yiyiju Dios ñnare. Ito bajiri gãjerã ã ocare ñna gotibojarocati tuo masibisjarã ñna. Ito bajiroti bajaia adi ramari cuni”, yi gotia Dios oca tuti. ⁹ Ado bajiro yiñi David ñayoru Diore:

Israel gãna wanu quenarã, basa ñna menirise bojori bujaroca yiya. Ñna tuoïa bujatobitiroca yiya. Ito yicõri ñna ñeñaro yirise waja, ñnare waja seniña.

¹⁰ Ñna tuo masibitiroca yiya. Sïgũ rucurise ãmi wacu robo bajiro, ñna ñeñaro yirise tãniroca yiya mu, yiyiju David ñayoru Diore.

Judio masa mejere cuni Dios ã masore gaye

¹¹ ¿No bajiro tuoïati mña? Dios judio masare, ñre ñna ãmobejare, ¿ñnare jidicã ruyuriogu yiguïjida? Meje ñnare jidicã ruyuriobiquïji Dios. Judio masa Diore ñna ãmobeja, judio masa mejereama masogu yiguïji Dios. Ito bajiro gãjerãre ã masoja

ti masicōri, āmotirā yirāji judio masa cūni. ¹² Judio masa Diore ĩna cūdibejare, jaje quenarise gaye masa jājarāre ejayijū. Judio masa Cristore ĩna t̄orūnūbejare judio masa mejere cūni jaje quenarise gaye ejayijū. Ito bajiri Cristore t̄orūnūshoyijarā ĩna cūni ĩja. Judio masa cūni Cristore ĩna t̄orūnūja, b̄uto b̄usa masa jeyarore quenarise ejaro yiroja.

¹³ M̄ua judio masa mejere cūni b̄usigū ya yū. M̄uare Dios oca gotire ña ȳre. M̄uare yū riasotoni ȳre cūñi Dios. “Iti ña moare ñasarise”, yi t̄oōa yū. ¹⁴ Yū ñarā judio masa, m̄uare bajiro ĩna bajire āmogū, itire gotia yū. Dios m̄uare masoja masicōri, āmotirā yirāji ĩna cūni. Ito yija Cristore t̄orūnūrā yirāji gajea. Ito bajiro ĩna yija ticōri, ĩnare masogū yiguūji Dios. ¹⁵ Judio masare Dios ĩjabeto jidicārajū, masa jeyarore oca quenarise cūyijū Dios, ĩrāca ĩna queno ñatoni. Ito bajiro ĩoca cūyijū Dios judio masa mejere cūni. Ito bajiri Cristore ĩna t̄orūnūja Dios ñarā ñarāji ĩna cūni. B̄uto b̄usa quenaroja, judio masa cūni Cristore ĩna t̄orūnūja. Jeame ūjurojū ĩna wabore ñaroca ĩnare masogū yiguūji Dios. Ito bajiri godabojarāti m̄cana t̄adi catirā robo bajirā yirāji ĩna. ¹⁶ Ado bajiro bajia. Jabeto c̄jabura gaye, boca āmicōri, Dios ĩ quenoja, ñarocōti c̄jabura quena jedicoaro yiroja. Yucūgū ñe, jeyaro iti quenaja, jeyaro r̄ajuri cūni quena jediroja. Ito bajiro bajiyijū Abraham ñayorū. Queno yigū ñari, Diore t̄orūnūyijū ĩ. Ito bajiri ĩjanerābatia Diore ĩna t̄orūnūja, queno yirā ñarā yirāji ĩna cūni.

¹⁷ Cogū yucūgū, olivo wame c̄tiricū, r̄ajū jatacōacōri, rocati judiragū r̄ajū āmicōri wōja, cogū gaye bajiroti bajiroja. Ito bajiroti Dios cūni judio masare cōacōri, judio masa mejere cūni, m̄uare ĩ ñarā ñatoni cūñi ĩ. Ito bajiri Dios ye quenarise b̄ujacōri ḡua judio masa rāca sīgūre bajiro bajirā ña m̄ua. ¹⁸ Ito bajiro Dios ĩyija, “Judio masa rēto b̄usaro queno yirā ña ḡua”, yi t̄oōabitirūja m̄uare. “Judio masare mani riojūajū beseñi Dios”, yire gayere t̄oōaña m̄ua. Cristo judio masū ĩrujearena s̄oriti m̄uare masoñi Dios. Ito bajiri, “Judio masa rēto b̄usaro queno yirā ña mani”, yiado ma m̄uare.

¹⁹ M̄ua judio masa meje ñarā, ado bajiro yiborāji gajea: “Judio masare jidicāyijū Dios, ĩ ñarā mani ñatoni. Ito bajiri ñasari masa ña mani”, yi t̄oōabojarāji gajea m̄ua. ²⁰ Riti ña, judio masare Dios ĩjidicāre. Cristore ĩna t̄orūnūbejare, ito bajiro yiñi ĩ, ĩnare. Cristore m̄ua t̄orūnūbeja, m̄uare cūni cōacōborū ĩ. Ito bajiri, “Judio masa rēto b̄usaro ñari masa ña mani”, yi t̄oōabesa m̄ua. “Ñasarā meje ña mani”, yi t̄oōaña m̄ua. Ito bajiro t̄oōacōri, “Queno ya Dios m̄u”, yiya, ĩre r̄ūcūb̄orā. ²¹ Dios judio masare, cajero ĩbeseanare ĩcōaja, m̄uare cūni cōa masiguūji ĩ. ²² “Jaje quenarise gaye yami Dios masare. Ito yicōri masare b̄uto ĩna tōb̄ujaroca cūni yami Dios”,

yi tʉoĩañã mʉã. Ado bajiro bajaia. Īre r̄cʉbʉomenare bʉto ĩna t̄obʉjaroca yibojagʉti mʉare queno yami. Ito bajibojarocati mʉã ĩre r̄cʉbʉotĩñabeja, mʉare cʉni c̄õac̄õborũ ĩ. ²³ Judio masa ĩ c̄õana, Cristore ĩna tʉor̄ũnʉja ĩ ñarã ñaroca yigʉ yiguĩji ĩ mʉcana. Ī masirisena, ĩ ñarã ñaroca yi masiguĩji mʉcana. ²⁴ Judio masa meje mʉã ñabojarocati ĩ ñarã bajiro mʉare cũñi Dios. Judio masa ñama cajero Dios ĩ beseana. Cajero ĩ beseana meje mʉã ñabojarocati josari ĩ ñarã mʉã ñaroca yiñi Dios. Judio masa cajero ĩ beseana mʉcana ĩ ñarã ñaroca ĩ yija, josari mejeti ñaroja.

Israel sita gãnare Dios ĩ masosʉsare gaye

²⁵ Yʉ ñarã, masa ĩna masibiticati gayere, mʉare gotigʉ ya yʉ. Dios ĩ beseana ña mani. “Jeyaro masirã ña mani”, mʉã yi tʉoĩabititoni, iti gaye ocare mʉare gotia yʉ. Adocãta judio masa jãjarã ñama Diore tʉo ãmomena. Ito bajiro bajitĩñamenaji ĩna. Judio masa meje ñarã, Dios ĩ besecãna, Jesure ĩna tʉor̄ũnʉja ticõri, judio masa cʉni Diore ãmorã yirãji ĩna. ²⁶ Ito bajiro judio masa Diore ĩna ãmoja, jeame ʉjurojʉ ĩna wabore ñaroca ĩnare masogũ yiguĩji ĩ. Ito bajiro ucare ña Dios oca tutijʉ:

Sión wame cʉtiri cʉtojʉ ejagʉ yiguĩji masare masori masʉ. Jacob janerãbatiare ĩna ñeñaro yirisere coegʉ yiguĩji ĩ.

²⁷ Ito bajicõri, ñeñaro ĩna yirise yʉ ãcabojoja, jane mejejʉ yʉ goticãdo bajiroti yigʉ yigʉja yʉ, yi gotia Dios oca tuti.

²⁸ Adocãta judio masa jãjarã Cristo oca quenarise r̄cʉbʉomena jaicoama. Ito bajiri Dios wajana ñama ĩna. Ito bajiro ĩna bajijare, mʉã judio masa mejejʉã tʉor̄ũnʉsʉoa mʉã. Judio masa ĩna Diore ãmobitibojarocati, ĩjʉama ĩnare ti maiguĩji maji. ĩna ñicʉsabatiare cʉni ti maiñi ĩ. Ito bajiri adi ram̄eri gãna judio masare cʉni ti maiami ĩ maji. ²⁹ “Īnare besecʉ yʉ. Ito bajiri ĩnare queno yigʉ yigʉja yʉ”, yiyijʉ Dios. Ī goticãdo bajiroti yigʉ yiguĩji ĩ. Ī goticãdo bajiroti jidicãbicʉ yiguĩji Dios. ³⁰ Cajero Diore cʉdibisija mʉã. Judio masa Diore ĩna cʉdibeja ticõri, mʉajʉare maicõri, mʉare masoñi ĩ.

³¹ Adocãta judio masa Diore cʉdirã meje ñama. Ito bajiro ĩna bajibojarocati, mʉare ĩ ti mairo bajiroti, ija ĩnare cʉni ti maigũ yiguĩji ĩ. ³² Mani jeyaro Diore cʉdimena riti ñacʉ mani maji. Ñeñaro mani yi ãmoja manire camotabisĩ Dios. Ito bajiro yiñi, ñeñaro mani yija bero, “Bʉto yʉre maisacõguĩji Dios. Īre yʉ ñeñaro yirise yʉ goti r̄etobuja, yʉre ãcabojojʉ yiguĩji”, mani yi tʉoĩã masitoni.

³³ Quenasacõã. Quenoguti yigʉ ñami mani Jacʉ Dios. Jeyaro masigũ ñami ĩ, ito yicõri jeyaro tʉo masigũ. Ī tʉoĩarisere masibeã mani. Ito yicõri ĩ yirisere ti masibeã mani. ³⁴ Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Ñimujʉã Dios ĩ tʉoĩarise tʉoĩagũ mami.

Ñimujua Diore riasogu mami. ³⁵ Ñimujua mami, ‘Diore ĩsicu yu. Ito bajiri yare waja ruyurioami ĩ’, yigu”. Ito bajiro ucare ñayija jane mejejutí. ³⁶ Adi sita ñarotire jeyaro rujeoñi Dios. ĩna suoriti jeyaro ña. Ito yicõri ĩ ye riti ña. Ito bajiro ĩ bajijare ĩre rucubuoťiñacõruja manire. Ito bajiro riti bajitĩñajaro.

12

Dios ĩ ãmorise riti mani yija quena, yire gaye

¹ Dios manire ti maicõri jaje mani yerotire yiñi. Ito bajiri yu ñarã Dios ĩ ãmorise riti yirã ñaña mua. Quenarise riti yiya, ñeñarise yimenati. Mua ito bajiro yija, Dios wanu quenagũ yiguñji mua rãca. Diore mani rucubuořise ĩre ĩrona ito bajiro yirũja mani. Ito bajiro mua yitoni, oca seoro muare rotia yu.

² Diore masimena ĩna yiro bajiro yibesa. Mame tuořare gaye wasoacõri, quenarise riti tuořaña mua. Ito bajiro tuořacõri Dios ĩ ãmorise masirã yirãji mua. “Diore quena ña”, yire gaye masirã yirãji mua. Ito yicõri ĩ wanuroti gaye cuni masirã yirãji mua. “Iti ña yure ñasarise”, Dios ye yire gaye masirã yirãji mua.

³ Yure ti maicõri ĩ oca muare gotirocure yure cũni Dios. Ito bajiri ado bajiro muare gotia yu. Mani ĩre tuorũnurã ñajare manire moare cũni ĩ. “ĩre yu moa ĩsi masitoni yure ejabũagu yiguñji Dios”, mani yi tuořaroca yami Dios. Ito bajiri, “Yumasi queno Diore moa ĩsia yu”, yi tuořabitirũja manire. Ado bajirojua mani tuořaja quena. “Dios ĩ ejabũarisena riti queno moa masia yu”, yi tuořarũja manire. ⁴ Mani ya ruju jaje ña. Tite mua. Āmo, cajea, gãmoru, gũbo jaje ña mani ya ruju. Co ruju gaye ricati riti moare cutia mani ya ruju. Tite mua. Cajana ti, gãmorona tuo, ãmona ãmi, gũbona wa ya mani. ⁵ Ito bajiroti bajia mani Jesucristore tuorũnurã. ĩre tuorũnurã ñari ĩ ya ruju robo bajirã ña mani. Ito bajiri jãjarã ñabobarãti sigũre bajiro tuořacõri gãmeri ejabũa mani. Ito yicõri mani yagu sigũ ĩ manija gãmeri godo cutia mani.

⁶ ĩ ãmoru bajiro mani jeyarore, ricati riti mani moa masirořire jidicãñi Dios. Dios manire jidicãre mani moa masirisena ĩre queno moa ĩsirũja manire. Dios ĩ oca gotiroti gayere muare ĩ jidicãja, Cristore mua tuorũnurocõ gotija quena. ⁷ Gãjerãre ejabũare gaye manire Dios ĩ jidicãja, gãjerãre queno ejabũaja quena. Ito yicõri, no riasore gaye boca ãmigũ gãjerãre queno riasoja quena. ⁸ Gãjerã oca seoroca yi masigũ, queno yija quena. No gãjerãre ĩ ĩsi ãmoja, queno wanu quenaro jairo ĩsija quena. No rotigu quenoti rotija quena. No bojori bujarãre ejabũagu, wanu quenare rãca ejabũaja quena.

Cristore tuorũnurã ado bajiro ñaja quena, yire gaye.

⁹ Buguti gājerāre mai ruobesa. Gājerāre maisaguti maija quena. Ñeñaro yirere ti tecōri jidicāña. Quenarise riti yi āmoña. ¹⁰ Cristore tuorūnūrā ñari sīgū rīa robo bajiro gāmeri queno ti maiña. Ito bajiro yicōri queno gāmeri rucubuoaya mña.

¹¹ Dios moare gaye mware ĩ cūre tuoīa wanucōri moaja quena. Diore wanūrā ĩ āmoro bajiro ti ĩre queno moa ĩsiña mña.

¹² “Gware queno yigū yiguīji Dios”, yi tuoīa yurā ñari, queno wanū quenaro ñaña mña. Mña tōbūjaja, ñemecutiya. Mware oca ñaja, usiriobeja. Ito yicōri Diore busi jidicābeja mña. ĩre mña busisotija quena.

¹³ Cristore masirā ĩna bojoro būjaja, ĩnare ĩsima. Mña ya wi ejarāre queno boca āmima.

¹⁴ Jesure masirā mña ñajare gājerā ñeñaro mware ĩna yija, ñeñaro ĩnare busitubeja. Dios ĩnare queno yitoni, Diore senima mña.

¹⁵ Gājerā queno ĩna wanū quenaja, queno corocō ĩna rāca wanūma mña cūni. Gājerā ĩna bojori būjaja, cocati bojori būjaba mña cūni.

¹⁶ Gājerā jeyarore queno ti mai ñaña mña. “ĩna rēto busaro queno yirā ña mani”, yi tuoīabesa mña. “Ñasamena ñama ĩna”, gājerā yianare cūni baba cuticōri, queno wanū quena ña mña. “Gājerā rēto busaro masia yū”, yi tuoīabesa.

¹⁷ Gājerā ñeñaro mware ĩna yija, ĩnare gāmebeja mña. Quenarise riti yiya mña, gājerā, “Ñeñaro yirā ñama”, ĩna yibititoni.

¹⁸ Gājerā rāca gāmeri ti tudibesa mña. Ado bajirojua mña yija quena. Queno mña yi masirise yiya, masa jeyaro rāca queno mña ñatoni. ¹⁹ Queno tuoya yū ñarā mña. Gājerā ñeñaro mware ĩna yibojarocati ĩnare ñeñaro yibeja mña. Mware ñeñaro yirāre ñeñaro ĩna tōbūjaroca yi masiami Dios, ĩnaōnare. ĩ oca tutina ado bajiro gotiami Dios: “Yū ña, masa ĩna ñeñaro yire waja, ñeñaro ĩna tōbūjaroca yiri masū. ĩna ñeñaro yire waja, ĩnare waja senigū yigūja yū”, yiarī gotiami mani Ūjū ĩ oca tutina.

²⁰ Gaje ado bajiro gotia Dios oca: “Mña wajasū ĩ ñiocōja, ĩre bare ecaya. ĩ idi āmoja, ĩre ioya. Ito bajiro mña yija, mña wajasū ñeñaro yi āmogū, mware bojobūja tigu yiguīji”, yi gotia Dios oca tuti. ²¹ Gājerā ñeñaro mware ĩna yibojarocati ĩnare ñeñaro yibeja mñama. ĩnare quenarise riti yiya mña. Ito bajiro mña yija ticōri, ĩna ñeñaro yirisere jidicārā yirāji gajea.

13

¹ Dioti ñami mani ūjarāre cūri masū. Dios ĩ cūana ñajare, mani ūjarāre yiro robo cūdirūja manire. ² Ūjarāre ti tujabicū, ĩna rotitoni Dios ĩ cūanare cūdigūōcū meje ñami ĩocū. Ito bajiro cūdimenare, ĩna tōbūjaroca yigū yiguīji Dios. ³ Queno

yiri masare güiri masa meje ñama rotiri masa. Ñeñaro yiri masajure güiri masa ñama rotiri masa. Ito bajiri quenarise riti yiya mua. Quenarise riti mua yija ticõri, mware ti wanurã yirãji mua ujarã. ⁴ Mani queno ñatoni rotiri masare cũi Dios. Mani ñeñaro yija, güirã yirãji mani. “Yu ñeñaro tõiujaroca yigu yiguji”, yi tõiãcõri güirã yirãji mani. Ñeñaro yirãre ña tõiujaroca yironare rotiri masare cũi Dios. ⁵ Ito bajiri juiji tõiãre gaye tõiãcõri rotiri masare ña yiro bajiroti cudirona ña mani. “Yu cudibeja ticõri, yu tõiujaroca yigu yiguji Dios”, yi tõiãrã cudiya quena. Ito yicõri, “Yu cudiya iti ña queno yire gaye”, yi tõiãcõri, ña yiro bajiroti cudiruja manire. ⁶ Rotiri masa ña moarise yiro robo ña moaja, Diore yiari moa ñsirã yama ña. Ito bajiro ña yitoni ñare cũi Dios. Ito bajiri rotiri masa ña waja senija, ñare waja yija quena.

⁷ Mua waja ruyuriorãre cuni waja yiya. Ujarã ye niyeru seni ñsiri masare waja yiya. Gaje ujarã ña waja yirotiya, ña rotiro bajiroti waja yiya. Ito yicõri ña yiro bajiroti yiya mua. Mua ujarã ñarocõreti rucubuoaya. ⁸ Gãjerãre waja ruyuriobesa. Sigure ruyabeto gãmeri ti maisotiya. Ito bajiro gãmeri mua ti mairise jidicãbeja mua. No ñ tu gãnare ti maigũ, Dios ñ rotirise cudiguti ñami ñocũ ñja. ⁹ Dios ñ rotirise ado bajiro gotia: “Gãji manojore ajebesa. Gãjerãre sãabesa. Rinibesa. Ito yicõri gãji ya gajeonire ti wobesa”, yi gotia Dios ñ rotire. Dios ñ rotirise ñarocõti ado bajiro riti gotia: Gãjerãre mua ti maija, ñare ñeñaro yimenaji mua. Ito yicõri ñare mua ti maija, Dios ñ rotirise cudi jeorã ñarã yirãji mua. Ito bajiri muamasiti mua mairo bajiroti, mua tu gãnare cuni ti maiña. ¹⁰ No ñ tu gãnare ti maigũ, ñare ñeñaro yibicu yiguji. Ito bajiri mani tu gãnare mani ti maija, ñarocõti Dios ñ rotirise cudirã ñarã yirãji mani.

¹¹ Dios ñ rotiro bajiro riti yiruja manire. Ñamicaju ña ñja. Nocõ mejeti mani Uju ejagu yiguji manire ñmi warocũ. Ito bajiri ña yucãruja manire. Cajero ñ oca mani tõiãruja, “Co rumu tũdi ejagu yiguji Jesús”, yi tõiãacu mani. Ito bajibojarocati adi rumu, “Nocõ mejeti ruya manire ñ masogũ ejaroto”, yi tõiã masia mani ñja. ¹² Adocãta ñami bajiro bajia, masa ñeñaro ña yija. Ñami rãta waju, nocõ mejeti mani Uju ñ tũdi ejaroti rumu ejaro yiroja. Itocõti ejagu yiguji ñ. Ito bajiri ñeñaro mani yire gayere jidicãruja manire. Gãjerã rãitãroju ñeñaro ña yiro bajiro yibitiruja manire. Ado bajirojua yiruja manire. Quenarise riti yiruja, busuro ñarã queno ña yiro bajiro. ¹³ Quenarise riti yiruja manire, masa ña tiro ri-ojo queno mani yiro bajiro. Basa ña meniroju wabitiruja manire. Ñeñaro ña ajeroju mecubitiruja manire. Gãji manojore ajebitiruja manire. Mani ya ruju ñeñaro iti tõiãro bajiroti ñeñaro yibitiruja manire. Gãjerãre tudibitiruja manire. Gãjerã

mani rētoro ĩna masija ticōri, ĩnare ti junisinibitiraja manire. ¹⁴ Ado bajirojna mani yija quena. Mani ʘju Jesucristore tʘorũnũrja manire. ʘti ñami manire ejabũagũ, mani ñeñaro yibititoni. Ito bajiri ĩ ejabũarisena mani ya rujũ ñeñaro iti tʘoĩaro bajiroti yi ʘyabitiraja manire.

14

Cristore tʘorũnũrãre bũsitubesa, yire gaye

¹ Queno Jesure tʘorũnũsabicũ ñabojaguti sĭgũ mũa rãca ĩ ña ãmoja, ĩre boca queno ãmiña mũa. “Ito bajiro bajigũ ñami”, yi ti masicōri ĩ rãca gãmeri bũsi tʘoĩabeja ñasabitire. ² Ado robojna bajia ñasabiti gaye. Coriarã Jesure masirã, “Jeyaro mani baja cũni quena ña”, yi tʘoĩama ĩna. Gãjerã queno Jesure masisamenama, “Waibũcũ ri ba jidicãrja. Ote gaye riti mani baja quena”, yi tʘoĩama ĩna. ³ Ñarocōti jeyaro barã, gãjerã ba jidicãrãre bũsitubiticōrja ĩnare. Ito bajiroti ba jidicãrãjna cũni, jeyaro barãre bũsitubiticōrja. Cristore tʘorũnũcōri, Dios ñarã ñama ĩna ĩja. Ito bajiri ĩnare bũsiture ma. ⁴ Jesure tʘorũnũrã, Diore moa ĩsiri masa ñama ĩnaõna. ĩna ʘjarã meje ña mũa. Dios ñami ĩna ʘju. Ito bajiri Dios ĩna ʘju ñari, “Queno ya mũa yũre”, ito yicōri, “Queno yibea mũa yũre”, yiguĩji ĩ. Dios sĭgũti ĩre moa ĩsiri masare ĩna queno yitoni yi masiami.

⁵ Coriarã Jesure masirã ado bajiro tʘoĩama: “Adi rũa Diore rãcũbũora rũa ñasari rũa ña gaje rũa rētoro”, yi tʘoĩama ĩna. Gãjerãma ado bajiro tʘoĩama: “Co rũa rũyabeto corocō Diore rãcũbũorja mani”, yi tʘoĩama ĩna. Mani jeyaro sĭgũ rũyabeto, “Yũ yisotire, ñeñarise meje ña”, yi masirja manire. ⁶ Sĭgũ, “Adi rũa ña ñasari rũa”, yi tʘoĩagũ, ito bajiro yami mani ʘjure rãcũbũogũ. Gãji, “Co rũa rũyabeto corocōti ña”, yi tʘoĩagũ, ĩ cũni Diore rãcũbũore gayeti ito bajiro yami. Gãji jeyaro bagũ, Diore rãcũbũorocũti bami ĩocũ cũni. ĩ baja, “Queno ya Dios mũa”, yiguĩji ĩ. Gãji waibũcũ ri ĩ ba jidicãja, ito bajiro yami ĩ cũni Diore rãcũbũogũ. “Queno ya Dios mũa”, yiguĩji ĩ cũni.

⁷ Mani Cristore masirã, mani tʘoĩarise riti yi ãmorã meje ña mani. Ito bajiri, “Yũ ãmori rũa godacũja yũ”, yimenaji mani. ⁸ Mani catirocō, mani ʘju Cristo ĩ ãmoro bajiro yirona ña mani. Ito yicōri ĩ ãmorocō godarãji mani, ĩ rãca ñarona. Ito bajiri mani catija cũni, mani godaja cũni Cristo ñarã ña mani. ⁹ Ado robojna bajia. Cristo godacōri mũcana tudi catiñi godarã ʘju ñarocũ, ito yicōri catirã ʘju ñarocũ cũni.

¹⁰ ¿No yija gãjerã Jesure masirãre seti yiatu mũa? ¿No yija gãjerã Jesure masirãre ñeñaro tʘoĩa bũsiati mũa? Mani ñarocōti Cristo riojo ñarã yirãji mani, mani queno yigore, mani ñeñaro

yigore cuni, ĩ cõiatoni. Iti masicõri mani ñarãre, “Īnare seti ña”, yibitirujaja manire. ¹¹ Ado bajiro gotia Dios oca tuti:

Catia yu. Ito bajiri yu gotirise riti ña. Masa jeyaro yu riojo, rijomunigãna ñini rújürã yirãji, yure rucaburona. Sīgũ ruyabeto, “Dios ña mu”, yirã yirãji, yi gotia Dios oca tuti.

¹² Iti tucõri, “Mani jeyaro sīgũ ruyabeto, jeyaro mani yigorore Diore goti rëtorã yirãji mani”, yi tuoia mani.

Cristore tuorũnurãre ĩna jidicãroca yibesa, yire gaye

¹³ Ito bajiri gãmeri busitubiticõruja manire. Ado bajirojua quenarise riti yirujaja manire. Ito yicõri mani rãca gãna Cristore masirã, ĩna ñeñaro yiroca yimenaji mani. ¹⁴ Yũama Cristore masigũ ñari, “Jeyaro yu baja quena ña”, yi tuoia yu. “Iti yu baja, ñeñarise ña”, yi tuoĩabojaguti ĩ baja, ñeñaro yigũ yami ĩocũ. ¹⁵ Sīgũ Cristore masigũ, “Rëore gaye ña”, ĩ yi tuoĩarise mani baja ticõri, bojori bujagu yiguĩji gajea. Ito bajiri ĩ bojori bujaroca mani yija, ĩre ti mairã meje ña mani. Īnaõnare yiari cuni goda ĩsiñi Cristo. Ito bajiri sīgũ Cristore masigũ mani baja ticõri, Cristore ĩ jidicã ãmoja, babiticõruja itire. ¹⁶ “Gua yirise quena ña”, yi mua tuoĩabobarocati, “Ñeñaro yama ĩna”, yi gãjerã muare ĩna busituja, yibeja itire. ¹⁷ Īre tuorũnurãre riti ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios. Ito bajiri mani barise cuni, mani idirise cuni ñasarise meje ña. Mani Uju ĩ rotiro bajiro mani cudija, iti ña ñasarise. Ito yicõri gãjerã rãca queno mani ñaja, iti ña ñasarise. Espiritu Santo mani wanu quenaroca ĩ yija, iti cuni ñasarise ña. ¹⁸ Cristo ĩ ãmoro bajiroti mani yija, “Queno yirã ñama ĩna”, yigu yiguĩji Dios. Ito yicõri masa cuni ito bajiroti yirã yirãji.

¹⁹ Ito bajiro yirujaja mani, gãjerã rãca ñe oca manoti queno mani ñatoni. Ito yicõri gãmeri ejabũato mani, Cristore bũto busa tuorũnũana yirona. ²⁰ Sīgũ, “Rëore gaye bama ĩna”, yi wacu Diore ĩ jidicã ãmoja, babitirujaja mani. Bare jeyaro mani baja quenarise ñaroja. Ito bajibobarocati gãji, “Rëore ña iti”, yi wacu, mani baja ticõri, Cristore ĩ jidicã ãmoja, babitirujaja mani itire. ²¹ Gãji Cristore masigũ, rëore gaye mani baja ticõri, ito yicõri uyé ide mani idija ticõri, Cristore jidicãgũ yiguĩji gajea. Ito bajiri Cristore ĩ jidicãbititoni, jeyaro rëore gaye babitirujaja manire. Ito yicõri idire idibitirujaja manire. Mani yirise ticõri, Cristore ĩ jidicã ãmoja, yibitirujaja mani itire. ²² “Jeyaro yu baja quenaroja”, mani yi tuoĩaja, Diore riti gotija quena. No, “Yu yisotirise quena ña Dios ĩ tiro riojo”, yi masigũ, wanu quenagũ ñami ĩocũ. ²³ No, “Yu baja quenabetoja iti”, yi masibojaguti, ĩ baja, seti ñaroja ĩre. “Yu baja quenabetoja gajea”, yibojaguti, ĩ bajare seti ñaroja ĩre. “Yu yija quenabetoja gajea”, yibobarati, mani yija, seti ñaroja manire.

15

Mani ñaroti gaye riti meje tʰoĩaja quena, yire gaye

¹ Mani Diore queno tʰoŕũnũrã, gãjerã queno Diore tʰoŕũnũsamenare ejabũarũja manire, ñeñaro ñna yibititoni. “Rẽore ña”, ñna yi tʰoĩare gaye yibiticõrũja mani. Ito yicõri mani wanũroti gaye riti yibitirũja manire. ² Ado bajirojũa yirũja manire. Mani tũ ñarãre ñna wanũ quenaroca yirũja manire. Ito yicõri ñnare queno yirũja mani, Diore bũto bũsa ñna tʰoŕũnũtoni. ³ Cristo cũni ñ rioti ñ wanũroti gayere yibisĩ ñ. Ado robojũa bajiyija. Dios oca tuti ucare bajiroti rẽtayija. Ado bajiro yiyijũ Cristo, ñ Jacũre: “Jeyaro ñeñarise mũre ñna bũsigoreti, yũre rẽtasũ ñja”, yi ucare ñayija jane mejejũti. ⁴ Jane mejejũ Dios ñ bũsigore ucare ñayija. Quenarisejũa mani yi riasotitoni bajiyija iti. Ito bajiri itire mani riasotija, ñeñaro tõbũjabojarãti usiriomenati ñemecaticõrãji mani. Ito yicõri queno wanũ quenarã yirãji mani. “Dios ñ goticãdo bajiroti jeyaro rẽtaro yiroja”, yi tʰoĩa yucõri, queno wanũ quenarã yirãji mani. ⁵ Dios ñami mani ñemecũtiroca yigũ, ito yicõri mani tʰoĩa oca sẽoroca yigũ. Sĩgũre bajiro mũa tʰoĩa wanũroca yijaro ñ, Cristo ñ ãmoro bajiro. ⁶ Mani Hũjũ Jesucristo Jacũ Diore mũa rũcũbũotoni, ito bajiro yijaro Dios mũare. Ito yicõri sĩgũre bajiro usi cãticõri, “Ñ ñami rẽtoro masigũ”, mũa yi tʰoĩatoni, ito bajiro yijaro Dios mũare.

Judio masa mejere cũni Pablo Cristo oca ñ gotire gaye

⁷ Cristo manire ñ boca ãmiado bajiroti, gãjerãre boca ãmiña mũa cũni. Ito bajiro mũa yija, masa mũare tirã riti, “Queno yigũ ñami Dios”, yirã yirãji ñna. ⁸ “Adi macãrũcãrojũre judio masare ejabũagũ wadiñi Cristo”, ya yũ mũare. Ito bajiro yiñi Cristo, “Jane mejejũ gãnare Dios ñ goticãdo bajiroti yiñi”, mani yi masitoni. ⁹ Gaje ado bajiro wadiñi Cristo. “Masare ti maigũ ñari rẽtoro queno yigũ ñami Dios”, judio masa meje cũni ñna yi masitoni, ado wadiñi Cristo. Dios oca tuti iti gotiado bajiroti ado bajiro gotiñi Cristo Diore:

Judio masa meje tʰoro riojo, “Mũ ña rẽtoro masigũ”, yi mũre rũcũbũogũ yigũja yũ. Mũre rũcũbũogũ mũ wame basa sẽacũja yũ, yiyijũ Cristo Diore. Ito bajiro yi ucare ñayija jane mejejũti.

¹⁰ Ito yicõri gaje ado bajiro ucare ña:

Mũa judio masa meje cũni, Dios ñarã judio masa rãca wanũ quena ñna mũa, yiari ucare ñayija.

¹¹ Ito yicõri ado bajiro ucare ñayija gaje:

Judio masa meje, ito yicõri masa jeyaro, “Rẽtoro queno masigũ ñami Dios, ito yicõri rẽtoro queno yigũ ñami Dios”, yi rũcũbũojaro ñna, yi ucare ñayija.

¹² Isaías ñayoru ado bajiro ucañi:

Isaí ñayoru janerābatia janami sīgū rujeagu yiguñi. Judio masa meje ɱju ñagū yiguñi ĩ. ĩre tɔorūnɔcōri, “Manire masogū yiguñi”, yirā yirāji ĩna, yi ucare ñayija.

¹³ “Dioti ñami manire masorocɱ”, yi tɔoña mani. ĩre senia yɱ, mɱa ĩre tɔorūnɔcōri queno corocō mɱa wanɱ quenatoni, ito yicōri queno corocō mɱa ñatoni. Gaje ĩre senia yɱ. “Espiritu Santona sɱoriti manire masogū yiguñi”, yi mɱa tɔoña wanɱtoni Diore senia yɱ.

¹⁴ Yɱ ñarā, queno yirā ña mɱa, ito yicōri Cristo gayere queno masirā ña mɱa. Ito bajiri gāmeri riaso masia mɱa. Yi tɔoñasacōa yɱ itire. ¹⁵ Ito bajibojarocati adi paperana mɱare oca sēo bɱsaro gotia yɱ. Ito bajiro mɱare ya yɱ, mɱa tɔogore mɱa tɔo bɱjatonɱ, ito yicōri mɱa ācabojabititoni. Sēoro mɱare papera cōa yɱ, Dios yɱre ti maicōri ito bajiro ĩ cūjare. ¹⁶ Mɱa judio masa mejere cɱni Cristo oca quenarise riasotoni yɱre cūñi Dios. Cristore tɔorūnɱjaro ĩna, yirocɱ mɱare riasocɱ yɱ. Adocāta ĩre tɔorūnɱrā ñari Espiritu Santona sɱoriti Dios ñarā ña mɱa ĩja. Ito bajiri queno wanɱ quenacōri mɱare boca āmigū yiguñi Dios. Itire tɔoñagū mɱare riasoa yɱ.

¹⁷ Jesucristore tɔorūnɔcōri Diore moa ĩsia yɱ. Ito bajiri wanɱ quenacōri, “Jesucristo ĩ ejabɱarisena Diore queno moa ĩsia yɱ”, yi tɔoña yɱ. ¹⁸⁻¹⁹ Iti riti mɱare gotia yɱ. Yɱre ejabɱañi Cristo, mɱa judio masa mejere cɱni ĩre mɱa cɱdiroca yɱ yitoni. Yɱ riasore gaye tɔocōri, queno yɱ yire gaye ticōri, ito yicōri Espiritu Santona sɱoriti tiyamani yɱ yija ticōri, Cristore tɔorūnɱyija mɱa ĩja. Ñaro bajiroti Cristo oca quenarise riasocɱ yɱ. Jerusalénɱna yɱ goti wadija, gaje cɱtori jeyaro goticōri, ĩlirijɱ goti ejacɱ yɱ itire. ²⁰ Cristo gaye ĩna tɔoñamena ñarojɱ, Cristo masare ĩ masore gaye ĩnare riasogɱ wasoticɱ yɱ. Gājerā ĩna riasocādojare, riasogɱ wa āmobicɱ yɱ. ²¹ Ito bajiro yɱ yija, Dios oca tuti iti ucado bajiroti bajicɱ. Ado bajiro gotia:

ĩ oca tɔobitiana tɔorā yirāji. Ito yicōri tɔo rētoburā yirāji, yi ucare ñayija.

Romajɱ Pablo ĩ wa āmore gaye

²² Jaje cɱtori yɱ riaso ucure ñajare mɱa tɱ wa āmobjaguti wa masibiticɱ yɱ maji. ²³ Adi sitajare moare tīocoa yɱ ĩja. Canɱ meje mɱa tɱ wa āmobjaguti, wa masibiticɱ yɱ maji. Ito bajiri adocāta mɱa tɱ wacɱ ya yɱ ĩja. ²⁴ Españajɱ wacɱ, mɱare ti rēta wacɱ yigɱja yɱ. Mɱa rāca yɱ wanɱ quenaja bero yɱre mɱa ejabɱare āmoa yɱ, España yɱ eja masitoni. ²⁵ Ito bajibojarocati cajero Jerusalénɱna wacɱ ya yɱ maji, Cristore tɔorūnɱri masare niyeru āmi wacɱ. ²⁶ Macedonia sita gāna, ito yicōri Acaya sita gāna cɱni, ado bajiro tɔoñayijarā ĩna: “Jerusalén gāna Jesure

masirã, bojoro bujarã yirãji coriarã. Ito bajiri niyeruna ñare ejabuarãja mani”, yi tuoñayijarã ña. Niyeru miojucõri yure ñisicã ña. Ito bajiri iti niyeru Jerusalén gãnare ñisigũ wacu ya yu. ²⁷ Macedonia sita gãna, ito yicõri Acaya sita gãna, judio masa meje ñabojarãti, “Jerusalén gãna judio masare, ñare ejabuarãja mani”, yi tuoñayijarã ña. Cajero maji judio masa mejere cãni Dios masare ñ masore gaye riasoyijarã judio masa maji. Ito bajiri adocãta judio masa meje ñarã judio masa bojoro bujarãre, ejabuaja quena. ²⁸ Jerusalén gãna Jesure masirãre iti niyeru yu ñisija bero, Españaju wacu muare ti rëta wacu yiguja yu. ²⁹ Mua tu ejacõri Cristo gayere yu riasoja, mua wanuroca yigu yiguñji Cristo.

³⁰ Yu ñarã Cristore tuorũnurã ña mua. Ito yicõri Espiritu Santana suoriti gãmeri ti maia mua. Ito bajiri yure yiari Diore mua senitoni muare usirio codea yu. ³¹ Judea gãna Jesure masimena yure ñeñaro ña yibititoni, Diore busi ñisña mua, yure yiari. Ito yicõri gaje ado bajiro Diore seniña, Jerusalén gãna Cristore masirã, bũto wanu quenacõri, yu niyeru ñami warise ña boca ñamitoni. ³² Ito bajiro yure yiari mua busi ñisija, Dios ñ ñamoro bajiroti mua tu wanu ejagu yiguja yu. Ito yicõri queno usi cuticõri gãmeri ejabuarã yirãji mani. ³³ Mani sajari oca cutiroca yigu ñami Dios. Mua rãca ñatĩñajaro Dios, ya yu. Ito bajiro riti bajitĩñajaro.

16

Quenajaro masa, Pablo ñyi ñucare gaye

¹ Mani yago Febe wame cutigo mu tu ejago yigõji. Queno yigo ñamo iso. Cencrea wame cutiri cuto gãna Jesure masirã rãca Diore yiari moa ñisiri maso ñamo iso. ² Jãjarãre ejabuãñi iso. Ito yicõri yure cãni ejabuacõ iso. Mani Ujũre tuo mairã ñari, isore queno boca ñamima mua. Mani Cristore masirã ñari, gãjerã Cristore masirãre mani gãmeri boca ñamija quena. Ito bajiri isore boca ñamicõri, jeyaro mua ejabuarcõ isore ejabuaba.

³ Quenajaro Aquila, ito yicõri ñ manjo Priscila cãni. Jesucristo gaye yu riasotoni, queno yure ejabuacã ña. ⁴ Yure gãjerã sã ñamorã ña josaja, yure ejabuabojari godacobocã ña. Ito bajiri, “Quenoguti yicã ña”, ya yu ñare. Yu sãgã meje, “Queno yicã”, ya yu. Judio masa meje cãni Cristore masirã, ito bajiroti yama ña cãni. ⁵ Quenajaro, Diore rãcubũorona Aquila ya wi minijuarã. Quenajaro yu rãca gagu yu baba, Epeneto cãni. ñ ñami cajero Asia sita gagu Cristore tuorũnũsorũ. ⁶ Quenajaro mani yago María cãni. Yoari mua rãca moañi iso. ⁷ Gũa comasi ñarã cãni, Andrónico, ito yicõri Junias cãni, Quenajaro. ña rãca tubiara wijũ ñacu gũa. Ito yicõri yu riojũa busa Cristore

tʰorũnũsoñi ñna. “Queno yirã ñama Andrónico, ito yicõri Junias cuni”, yama Cristo ñ cũana.

⁸ Quenajaro yu baba Ampliato cuni. Mani ʰju yagu ñ ñajare buto ñre maia yu. ⁹ Quenajaro Urbano cuni. Mani rãca Cristore moa ñsigũ ñami ñ. Quenajaro yu baba yu maigũ Estaquis cuni. ¹⁰ Quenajaro Apeles cuni. Jeyaro ñ moagore ticõri, “Cristore queno tʰorũnũgũ ñami ñ”, yi tʰoña mani. Quenajaro Aristóbulo cuni, ñ ya wi gãna ñarocõti. ¹¹ Quenajaro gũa comasi, Herodiõn cuni. Quenajaro Narciso cuni, ñ ya wi gãna ñarocõ Cristore masirã cuni. ¹² Quenajaro Trifena, ito yicõri Trifosa cuni. ñna romia jũarã ruje moacã mani ʰju Jesure yiari. Quenajaro mani yago Pérsida cuni. Iso cuni ruje mani ʰjũre yiari moacõ. ¹³ Quenajaro Rufo cuni. Masa jeyaro, “Buto Cristore tʰorũnũgũ ñami ñ”, yama ñna. Quenajaro ñ jaco. Yu jacoõcõti ñamo iso cuni yure. ¹⁴ Quenajaro Asíncrito, Flegonte cuni, Hermas cuni, Patrobas cuni, Hermes cuni. Ito yicõri ñna rãca Cristore tʰorũnũrã ñnacõti quenajaro. ¹⁵ Quenajaro Filólogo, Julia cuni, Nereo cuni, ito yicõri ñ ocabajio cuni, Olimpás cuni. Ito yicõri ñna rãca Cristore tʰorũnũrã ñnacõti quenajaro.

¹⁶ Mani comasi Cristore masirãre queno wanũcõri gãmeri boca ñmima mũa. Cristore tʰorũnũrã ñarocõti, “Quenajaro”, yama mũare.

¹⁷ Yu ñarã ado bajiro gaje mũare gotigu ya yu. Coriarã ñama masa batatoni oca menirã. Ito yicõri Jesús gayere ñna riasoja, mũa tʰogore bajiro meje riasoama ñna. ñnare mũa tʰoja, “Roya”, yirocu mũare gotia yu. ñnare camotadiya mũa. ¹⁸ Mani ʰju Cristore yiari meje moama ñna. ñna tʰoñaro bajiroti yama ñna. ñna busija, bũroti quenarise bajiro ruyua. Quenarise meje ña iti. Ito bajiri queno tʰo masimena ñna busirisere tʰorũnũbojama ñna. ¹⁹ “Dios oca queno cudirã ñama ñna”, yama masa jeyaro mũare. Ito bajiri mũare wanũa yu. Quenarise gaye riti mũa yire ñmoa yu. Ito yicõri cojirea ñeñarise mũa yimena ñare ñmoa yu. ²⁰ Dioti ñami mani queno corocõ ñaroca yigu. Nocõ mejeti rãmũa ʰju Satanásre mũa rētocũroca yigu yiguñi Dios mũare. Mani ʰju Jesucristo queno mũare yijaro.

²¹ Yu rãca moagũ Timoteo, “Quenajaro”, yami mũare. Ito yicõri gũa comasi Lucio, Jasón cuni ito yicõri Sosípater, “Quenajaro”, yama ñna mũare.

²² Yu Tercio, Pablo ñ rotiro bajiro adi papera menia. Yu Jesure masigũ ñari, mũa Jesure masirãre, “Quenajaro”, ya yu.

²³ Gayo cuni, “Quenajaro”, yami mũare. ñ rãca ñ ya wijũ ña yu. Ado ñ ya wijũ Jesure masirã minijuasotiamã ñna. ñna cuni, “Quenajaro”, yama mũare. Ito yicõri Erasto, adi cuto gagũ niyeru seori masũ, “Quenajaro”, yami mũare. Ito yicõri mani

rãca gagu Cristore masigũ Cuarto wame cutigu “Quenajaro”, yami mware.

²⁴ Mani Uju Jesucristo, mwa ñarocõ jeyarore queno mwa ñaroca yijaro. Ito bajiro riti bajitĩñajaro.

Diore rucubhoruja manire, Pablo iyisare gaye

²⁵ Diore rucubhorã ñari, “Queno yigu ñami i. Rẽtoro masigũ ñami i”, Diore yi rucubhoruja mani. I ocare queno mwa tũorũnũja, mwa tũoĩa oca sẽoroca yi masiguĩji Dios. Iti oca ña, Cristo masare i masore gaye, yu riasorise. Cajerojuti jane mejeju masare riasore meje ñayija iti. ²⁶ Ito bajibojarocati adocãta masirãji masa itire, Dios oca gotiri masa itire ñna ucajare. Masa jeyaro iti oca tũorũncõri ñna cuditoni, Dios catitĩñagũ, iti oca riasore gaye cõañi.

²⁷ Jesucristore tũorũnrã ñari, “Buto masigũ ñami Dios. I sũgũti ñami jeyaro masigũ”, yi rucubhotĩñaruja manire. Itocõ ña.

Primera carta de San Pablo a los Corintios

Corinto cuto gānare Pablo ĩ papera cōare gaye

¹ Nati Corinto cuto gāna m̄a. Ȳn ña Pablo. Sóstenes mani yaḡu rāca, “Quenajaro”, ya ḡa. Dios ĩ āmoro bajiroti Jesucristo ocare ȳn riaso ucutoni ȳre cūñi ĩ. ² M̄a Corinto cuto gāna c̄ni Dios ñarā ña m̄a. Ito bajiri adi papera cōa ȳn m̄are. Jesucristore t̄or̄ūnarā ñari Dios ñarā ña m̄a. Dios m̄are beseñi ñeñarise yimenati m̄a ñatoni. No mani Ɔ̄j̄m̄ Jesucristore t̄or̄ūnarāti ito bajiroti ĩna ñare āmoguñi Dios. Mani Ɔ̄j̄m̄ ñami Jesucristo. No ĩre t̄or̄ūnarāre ĩna Ɔ̄j̄m̄ ñami Jesucristo. ³ Mani Jac̄u Dios, ito yicōri mani Ɔ̄j̄m̄ Jesucristore c̄ni seni ĩsia ȳn m̄are yiarī. M̄are ĩna queno yijaro yiroc̄u ĩnare senia ȳn. M̄a ya ̄sij̄m̄ queno m̄a wan̄ quenatoni m̄are yiarī ĩnare senia ȳn.

Cristore t̄or̄ūnarāre Dios ĩ queno yire gaye

⁴ Jesucristo ĩ goda ĩsirajuna s̄oriti queno yami Dios m̄are. Ito bajiro ĩ yijare, “Queno ya Dios m̄”, yisotia ȳn ĩre. ⁵ Cristore t̄or̄ūnarā m̄a ñajare queno m̄are ejabuami Dios. ĩ gayere queno m̄a t̄o r̄ēbutoni ito bajiro yami Dios. Ito bajiri m̄a b̄sirise, m̄a masirise c̄ni queno m̄a masi r̄ēta budiroca yami ĩ. ⁶ “Jesucristore m̄a t̄or̄ūnaja, mama ̄si m̄are wa-soaḡu yiguñi ĩ”, ȳn yiado bajiroti bajia m̄are. ⁷ Ito bajiri Jesucristo mani Ɔ̄j̄m̄ ĩ ejari r̄m̄m̄ mani bocatiroca queno yi ñaḡu yiguñi Dios manire. Ito bajiro manire queno ĩ yijare ñej̄m̄ r̄yabeto yiroja manire, ĩre mani moa ĩsi masitoni. ⁸ Mac̄ar̄uc̄uro iti jediroto rioj̄m̄ Jesucristore mani t̄or̄ūn̄ j̄dicābititoni manire ejabuaḡu yiguñi Dios. Ito bajiri Jesucristo mani Ɔ̄j̄m̄ ĩ t̄adi ejari r̄m̄m̄, “Seti cutirā ñama ĩna”, s̄iḡūj̄m̄a yi masimena yirāji ĩna manire. ⁹ “Ado bajiro yiḡu yiḡuja ȳn”, ĩ yiado bajiroti yiḡu yiguñi Dios. Dios ĩti ñami manire beser̄n. ĩ Mac̄u Jesucristo mani Ɔ̄j̄m̄ rāca s̄iḡure bajiro mani queno ñatoni manire beseñi Dios.

Corinto cuto gāna ricati riti ĩna t̄oĩare gaye

¹⁰ T̄ooya ȳn ñarā m̄a. M̄are ȳn gotitoni ȳre cūñi mani Ɔ̄j̄m̄ Jesucristo. ĩre t̄or̄ūnarā ña m̄a. Ito bajiri s̄iḡure bajiro m̄a t̄oĩaja quena. Ricati riti t̄oĩabesa m̄a. Ado bajiroj̄m̄a m̄a yija quena. S̄iḡure bajiro t̄oĩac̄ōri oca manoti queno m̄a ñaja quena. ¹¹ “Ricati riti t̄oĩama ĩna”, Cloé mesa ĩna yija t̄oc̄ōri, iti m̄are b̄sia, ȳn ñarā ȳn. ¹² Ado bajiro ȳre goticā Cloé mesa: “Ricati riti t̄oĩama Corinto cuto gāna. Tite m̄.

'Pablore tɔ sɔyarã ña guama', yama gãjerã. 'Apolosre tɔ sɔyarã ña guama', yama gãjerã. 'Pedrore tɔ sɔyarã ña guama', yama gãjerã. 'Cristore tɔ sɔyarã ña guama', yama gãjerã", yi goticã Cloé mesa yɔre. ¹³ Ricati riti masa ña tɔɔlaroca yigɔ meje ñami Cristo. Mɔare yiari yucɔtɔjɔ goda ñsibiticɔ yɔ. Yɔre tɔɔrɔnɔcɔri meje idé gu rotiyija mɔa. Cristojɔare tɔɔrɔnɔcɔri idé gu rotiyija mɔa. ¹⁴⁻¹⁵ Mɔa wato gãnare jãjarã meje idé gucu yɔ. Crispore ito yicɔri Gayore ña jãarãreti idé gucu yɔ. Ito bajiri, "Pablore tɔɔrɔnɔcɔri idé gu roticɔ gu", yi tɔɔɔamenaji mɔa. Mɔa jãjarãre idé gubitigorɔ ñari, "Queno ya Dios mɔ", yi tɔɔɔa yɔ. ¹⁶ Baɔ, gãjerã Estéfanas ñarãre idé gucu yɔ. "Iti cɔto gãna gãjerãre idé gucu yɔ", yi masibeaa yɔ. ¹⁷ Masare yɔ idé gutoni meje yɔre cɔñi Cristo. "Masare masogɔ yigɔjɔi Cristo", yire oca yɔ gotitoni yɔre cɔñi ñ. Bɔto masirena masa ña tɔo seyotoni bɔsibeaa yɔ. Bɔto tɔo seyore oca yɔ bɔsija, yɔjɔare tɔɔrɔnɔcɔri Cristore tɔɔrɔnɔbitiboana masa. "Masare yiari yucɔtɔjɔ godañi Cristo", yi yɔ masare gotija, iti ña ñasarise.

Dios ñ masirise rɔcogɔ ñami Cristo, yire gaye

¹⁸ Adi oca iti gotija, "Manire masorocɔ yucɔtɔjɔ godañi Cristo", ya iti oca. "Bɔroti bajia iti, mecɔre oca ña iti", yama jeame ñjɔrojɔ warona. Mani Dios ñ masoanareama oca wanɔ quenare gaye ña. Sɔorise ña Dios oca. Ito bajiri ñ oca tɔɔrɔnɔcɔri, "Cristo ñ godarena sɔoriti manire masogɔ yigɔjɔi", yi tɔɔɔa mani. ¹⁹ Dios oca tuti iti gotija ado bajiro gotia:

"Adi sita gãna ña masirise bɔto masire gaye meje ña", masa ña yiroca yigɔ yigɔja yɔ. "Queno masirã ña gu", yibojarãre, "Queno masirã meje ñama ña", gãjerã ña yi ti masiroca yigɔ yigɔja yɔ, yi gotiami Dios ñ oca tutina.

²⁰ "Queno masirã ña gu", yama coriarã adi sita gãna. "Queno riaso masia gu", yama gãjerã. "Adi macãrɔcɔro gayere queno tɔɔɔa bɔsi masia gu", yama gãjerã. Ito bajiro ña yibojarocati, "Queno masirã meje ñama ña", gãjerã masa ña yi ti masiroca yigɔ ñami Dios. ²¹ Jeyaro ñejɔa rɔyabeto tɔo masi jeogɔ ñami Dios. Adi sita gãna ña tɔo masirena meje ñre masire ñmɔñi Dios. ñ ocare tɔɔrɔnɔrena sɔoriti ñre masire ñmɔñi Dios. Ito bajiri ñ oca tɔɔrɔnɔrãre riti masoami Dios. "Ito bajiro masare masoami Dios", yire oca tɔocɔri, "Bɔroti bajia, mecɔre oca ña", yama Diore masimena.

²² Tiyamani Dios ñ ñore ti ñmoama judio masa. Masa ña masirisejɔare tɔo sɔya ñmoama griego masa. ²³ "Masare yiari yucɔtɔjɔ godañi Cristo", yire oca gotia maniyama. Iti gayere mani gotija tɔo ñmobiticɔri, junisiniyama judio masa. Judio masa meje cɔni iti oca tɔocɔri, "Bɔroti bajia, mecɔre oca ña iti", yama ña cɔni. ²⁴ Maniyama Dios ñ beseana ñari Cristore tɔɔrɔnɔa mani. Mani judio masa, ito yicɔri judio masa meje

cuni Cristore mani tuorānuja Dios ĩ beseana ña mani. Ito bajiri ĩre tuorānucōri, “Rētoro sēogū ñami Dios ito yicōri jeyaro masigū”, yi tuoīa mani. Ito bajigu ñari jeame ũjuroju mani wabore ñaroca Cristona s̄oriti manire masogū yiguji Dios. ²⁵ “Masare yiari goda ĩsi rotiñi Dios Cristore”, yire oca tuocōri, “Queno masigū meje ñami Dios”, yi tuoīama ĩre masimena. Ito bajibojarocati Dios ĩ masirise masa ĩna masirise rēto busaro ñasarise ña. “Yucutēoju godañi Cristo”, yire oca tuocōri, “Queno sēogū meje ñañi Dios”, yi tuoīama ĩre masimena. Ito bajibojarocati masa ĩna sēorise rēto busaro sēogū ñami Dios. ²⁶ Tuoya yu ñarā mua. Buto masirā meje ñabobarāti Dios ĩ beseana ña mani. Diore masimena ĩna tija buto masirā meje ña mani. Mani wato coriarāti ñama gājerāre rotiri masa. Mani wato coriarāti ñama ñasari masa rīa. Buto ñasarā meje mani ñabobarocati manire beseñi Dios. ²⁷ “Buto masirā meje ñama ĩna”, Diore masimena ĩna yianare beseñi Dios. Ito bajiro yiñi Dios, masimenare ĩ beseja ticōri, “Masirā ña gua”, yirā ĩna bojo bujatonī. “Queno sēorā meje ñama”, Diore masimena ĩna yianare beseñi Dios. Ito bajiro yiñi Dios, sēomenare ĩ beseja ticōri, “Sēorā ña gua”, yirā ĩna bojo bujatonī. ²⁸ “Ñasarā meje ñama ĩna”, Diore masimena ĩna yianare beseñi Dios. ĩre masimena ĩna ti tudianare beseñi Dios. Ito bajiro yiñi Dios, “Ñasarā ña gua”, yirā, “Ñasarā meje ña gua”, ĩna yi tuoīa masitonī. ²⁹ Ito bajiro Dios ĩ yijare, ĩ tiro riojo, “Ñasagu ña yu”, yi tuoīa masigū mami. ³⁰ Cristore mani tuorānare āmoñi Dios. Ito bajiri ĩre bajiro mani tuoīaroca yiñi Dios manire. Jesucristona s̄oriti ĩ oca mani tuo masiroca yiñi Dios. Jesucristona s̄oriti manire boca āmicōri mani queno yiroca yiñi Dios. Mani ñeñaro yirisere Cristo ĩ waja yi ĩsicājare, ñe seti mana ña mani Dios ĩ tija. ĩ ñarā ña mani ĩja. Cristona s̄oriti manire masoñi Dios. ³¹ Ito bajiri ĩ oca tuti iti gotija ado bajiro gotia: “Ñasarā ña gua”, yi tuoīabitiruja manire. Ado bajiroju yiruja: ‘Manire queno yiñi Cristo. ĩju ñami ñasagu’, yi wanu quenaruja manire”, yi gotia Dios oca tuti.

2

Yucutēoju godañi Cristo, yire gaye

¹ Tuoya yu ñarā mua. Dios gaye muare goti āmogū, tuo seyore oca rāca meje muare busi ucucu yu. Ito yicōri buto masire ocana meje Dios oca muare goticu yu. ² Mua tu yu ejacati coji gaye ñasarise muare goti āmocu yu. “Yucutēoju godañi Cristo masare yiari”, yire gaye riti muare goti āmocu yu. ³ Ñasagu meje bajiro mua tu ejacu yu. Mua tiro riojo güigu nuho busicu yu. ⁴ Muare yu busija, yu masirisena meje muare busicu yu. Ito yicōri Dios oca muare yu riasoja, yu masirisena

meje mware riasocu yu. Cristore mua tuorũnure amogũ, masa ãna masirisena meje mware busicu yu. Ado robojua bajicu: Ñ oca mware yu riasoroca ã masirisena mua tuorũnuroca yifni Espĩritu Santo. ⁵ Ito bajiri masa ãna masirise tuo seyocõri meje Jesure tuorũnyija mua. Ñ ocare mua tuo masiroca yifni Dios. Ito bajiri ã masirisena suoriti Jesucristore tuorũnyija mua.

Espĩritu Santona suoriti Diore masia mani, yire gaye

⁶ Jesucristore rucubucõri queno ãre tuo rētoburãre yu busija queno masire ocana ãnare busia yu. Ito bajiro yu busija, adi sita gãna ãna masirisena meje busia yu. Ito yicõri adi sita gãna ujarã ãna masirisena meje busia yu. Adi sita gãna ujarã ñabojana ãna masibojare rãcati godarã yirãji ãna. ⁷ Yu busija, Dios ã masirisena busia yu. Ito bajiro yu busija, masa ãna tuo masiroti gaye ña iti. Adi macãrucãro ã rujeoroto riojua, “Ado bajiro masare masogũ yigũja yu”, yi masicãñi Dios. Iti oca masa ãna masibitire Dios ã masirisena masare riasoa yu. ⁸ Sĩgũjua adi sita gãna ujarã itire tuo masirã mama. “Cristona suoriti masare masogũ yiguĩji Dios”, yi ãna tuo masija, mani Uju ñasagure yucutēojũ sãabitiboana ãna. ⁹ Dios oca tuti iti gotiado bajiroti baja. Tuote mua:

Ñre tuo mairãre yiari quenarise queno yucãñi Dios. Masa ãna tĩabiti, ãna tuobiti, ãna tuoĩabiti canĩ quenarise queno yucãñi Dios, yi gotia Dios oca tuti.

¹⁰ Espĩritu Santo manire queo sãcõri, “Quenarise queno yicãñi Dios”, yi mani tuo masiroca yami Dios. Dise ruyabeto masiami Espĩritu Santo. Dios ã tuoĩarise masi jeoami Espĩritu Santo.

¹¹ Mani masamasiti, “Ñ ito bajiro tuoĩami”, gãmeri yi masibea mani. Ñmasiti, “Ito bajiro tuoĩa yu”, yi masiguĩji ã. Ito bajiroti Espĩritu Santo sũgũti Dios ã masirisere masiguĩji. ¹² Jesucristore tuorũnarã ñari adi sita gãna ãna masirise boca amiana meje ña mani. Espĩritu Santo Dios ã cõarureama boca amiana ña mani. Dios queno manire ã yire gaye mani tuo masitoni Espĩritu Santore cõañi Dios manire yiari. ¹³ Ito bajiri mani busija, mani tuoĩa rujeorisena meje busia mani. Espĩritu Santo manire ã riasorise busia mani. Mani tuoĩa rujeorisena meje busia mani. Espĩritu Santore boca amigoana ñari, gãjerã ãre boca amigoanare ã gayere goti rēto bu masia mani.

¹⁴ Adi sita gãna Espĩritu Santore boca amimena Dios gayere tuo masimenaji ãna. “Buroti baja, mecure oca ña”, yi tuoĩarãji ãna. Ito bajiri itire tuo amomenaji ãna. Espĩritu Santore boca amimena ñari Dios gayere tuo masimenaji ãna. Ñna tuo masiroca Espĩritu Santo ã yibeja tuo masimenaji ãna. ¹⁵ Espĩritu Santore boca amianama Dios gayere tuo masirãji ãna. Ito bajiri, “Dios gayere tuo masirã meje ñama ãna”, sũgũjua yigu maquĩji ãnare.

¹⁶ Dios oca tuti iti gotija, ado bajiro gotia: “Mani Үҗи ĩ тһоӀарise masigӱ maquӱji. Њимӱҗи Diore riasogӱ maquӱji”, yi gotia Dios oca tuti. Ito bajibojarocati Espiritu Santo queda sӱja ecoana mani ѱajare, Cristo тһоӀарise mani тһо masitoni manire ejabиами ĩ.

3

Diore mani moa ĩsiroti gaye

¹ Тһоуа уи ѱарӱ мӱа. Espiritu Santore queno тһорӱнӱsamena мӱа ѱajare, josari gaye мӱаре бӱsibiticу уи maji. Adi sita гӱна Espiritu Santore boca ӱmimena bajiro josarise gaye meje мӱаре бӱsicу уи. Iti гӱмӱҗи Cristore boca ӱmiana ѱabojarӱti ĩre мӱа queno тһо сӱyabejare, rӱacare бӱsigу bajiro мӱаре бӱsicу уи. Queno мӱа тһо masibejare rӱaca robo bajiro мӱаре бӱsicу уи. ² Josabitire мӱаре riasocу уи. Macиacӱ ӱjugӱ, ӱjegӱa riti ӱjugӱji. Bare бӱtirise ĩre ecamenaji. Iti robo bajiroti Cristore мӱа тһорӱнӱsamena ѱajare, josarise gaye мӱаре бӱsibiticу уи maji. Adocӱta сӱни josarise gaye мӱаре riaso masibeа уи maji. ³ Adi sita гӱна Jesure boca ӱmibitiana bajiro мӱа ѱajare, josarise gaye мӱаре riasobeа уи maji. Gӱjerӱre ti ӱorӱ ѱа мӱа maji. Gӱmeri бӱsitua мӱа. Ricati riti тһоӀа мӱа. Diore masimenare bajiro тһоӀacӱri ĩna yiado bajiroti ya мӱа maji. ⁴ Мӱа coriarӱ ado bajiro ya: “Pablоре тһо сӱyагӱ ѱа уиama. Ito yicӱri Apolosre тһо сӱyагӱ ѱа уиama”, ya мӱа. Ito bajiro мӱа yija, adi sita гӱна Diore masimena ĩna yiado bajiroti ya мӱа maji.

⁵ Уи Pablo ѱasагӱ meje ѱа. Apolos сӱни ѱasагӱ meje ѱами. Diore moa ĩsirӱ ѱа гӱа. Гӱа riasorisere тһорӱнӱcӱri Cristore тһорӱнӱyija мӱа. Гӱа Apolos rӱca mani Үҗи ĩ moare cӱado bajiroti moa гӱа. ⁶ Уи мӱаре cajero riasosиocу. Ito bajiri aje otesиogу robo bajiro bajia уи. Уи bero Apolos jai бӱsaro мӱаре riaso remoӱи. ĩ ѱами aje juditoni ide jio gugу bajiro yigу. Dios ѱами Cristore мӱа masiroca yigу. Ito bajiri гӱа otere judiroca yigу bajiro yigу ѱами Dios. ⁷ Aje otesиogу, aje ide jio gugу сӱни ѱasarӱ meje ѱама ĩna. Dios ѱами ѱasагӱ. ĩ ѱами iti judi мӱjaroca yigу. Ito bajiroti ĩ oca riasorӱ, ito bero гӱjerӱ goti quenorӱ сӱни ѱasarӱ meje ѱама ĩna. Dios ѱами ѱasагӱ. ĩ ѱами Cristore mani masiroca yigу. ⁸ Aje oterӱ, otere ide jio gurӱ сӱни corocӱ moama ĩna. Ito bajiroti Dios oca riasorӱ, ito bero гӱjerӱ goti quenorӱ corocӱti moama ĩna. ĩna moado bajiroti ĩnare waja yigу yiguӱji Dios. ⁹ Гӱа Apolos rӱca sӱgӱre bajiro тһоӀacӱri Diore moa ĩsirӱ ѱа гӱа. Мӱа ѱа sita Dios ĩ coderijи robo bajirӱ. Gaje Dios ĩ wi menisиori wi robo bajirӱ ѱа мӱа, ĩre сӱdisиорӱ мӱа ѱajare. ¹⁰ Dios oca

mware riasosogũ ñari, wi menirotijũ wi godo gosogũ robo bajiro bajigũ ña yũ. Yũre ti maicõri mware ã oca yũ gotitoni yũre cũñi Dios. Gãjerã yũ bero riasorã wi godo yũ gorajũ wi menisorã robo bajirã ñama ñna. Wi queno riojo ñari wi menirã bajiro Dios ocare queno riojo ñna riasoja quena. ¹¹ Wi meniri masa cajero botari ñna ãmi cũbeja menimenaji. Ito bajiroti Dios oca gotiri masa cajero Cristo gaye ñna goti rãtobubeja tũo masimenaji. “Mani ñeñaro yirise waja, waja yi ãsirocũ godañi Cristo”, yi mware riasocãcũ yũ. Iti ñna ñasarise. “Ado bajiro Dios ñarã ñarã yirãji masa”, yire gaye oca riojũa gaye ñe gaje oca ñasarise gotisũore manoja. ¹² Wi menirotijũ gorajũre quenari wi menirona gãta queno bũtirisena, orona, plata wame cãtirisena menirãji ñna. Gãjerã bũto bũtiri wi meje ñna menija, yucũ jidirisena, muji yoari meje jogarisena, ito yicõri ñicojãi jidirisena menibojarãji ñna. Queno Dios oca riojo riasorã ñna ñama bũtiri wi bajiro menirã. Riojo ñasarise queno riasomena ñna ñama jidiri wiacã bajiro menirã. ¹³ Masa tiro riojo Dios ã beseri rãmũ mani moagoado bajiroti waja senigũ yiguñi Dios. Iti rãmũ jea ãjũrise ejaro yiroja. Mani moagore quesoũaro ejaro yiroja iti. Mani moagore quenarise iti ñaja, hãbeto yiroja. Ñeñarise iti ñaja, hã jedicoaro yiroja. ¹⁴ Dios oca queno riojo riasoanare ñna moagore jedibeto yiroja. Gãta wi hãbeto bajiro, ñna moagore jedibeto yiroja. Ito bajiri ñnare waja yigũ yiguñi Dios. ¹⁵ Dios oca queno riasobitianare ñna moabojare jediro yiroja. Yucũ wi iti hã godaro bajiroti jediro yiroja. Ñna ya wi hãja budigoana robo bajirã yirãji ñna. Jeyaro ñna moabojare hã godacoaro yiroja. Ito bajibojarocati jeame ãjũroju cõabicũ yiguñi Dios ñnare. Ñnare masogũ yiguñi Dios Jesucristore ñna tũorũnũja.

¹⁶ Espiritu Santo quedi sãja ecoana ñari Dios ya wi robo bajirã ñna mani. ¿Iti gayere masibeati mwa? ¹⁷ Dios ya wi robo bajirã ñari ã ñarã ñna mani ãja. Ito bajiri sãgũ manire ã ñeñoja manire ã ñeñoje waja ãre waja senigũ yiguñi Dios. Ito yicõri ãre ruyuriogũ yiguñi Dios.

¹⁸ Mũamasiti mwa rujũrire rũobesa. “Adi sita gãna ñna masirise masi jeocõri bũto masigũ ñna yũ”, yibitirũja mware. Ado bajirojũa mwa yija quena. “Bũto ñasagũ meje, bũto masigũ meje ñna yũ”, yirũja mware. Ito bajiro mwa yija queno masirã ñarã yirãji mwa. ¹⁹ “Queno masirã ñna gwa”, adi sita gãna ñna yibojarocati ñe ma Dios ã tija. Dios oca tuti iti gotija ado bajiro gotia: “Queno masirã ñna mani. Ado bajiro yirã yirãji mani”, ñna yi tũoũabojarocati ñnare camotagũ yiguñi Dios, yi gotia Dios oca tuti. ²⁰ Gaje iti gotija ado bajiro gotia: Adi sita gãna queno masirã ñna masirisere masi jeocõami Dios. “Queno masibeama ñna”, yami Dios, yi gotia ã oca tuti. ²¹ Ito bajiri, “Yũ

tuo suyagujua ñami buto masigũ”, yi tũoĩa wanũre ma mũare. Dios oca mũare riasorãre ñna oca mũa tuo masitoni ñnare cũñi Dios. ²² Gũa, yũ, Apolos, Pedrore cũni ñ oca mũare riasotoni gũare cũñi Dios. Adi sitaju mani catiroti, mani godaroti cũni cũñi Dios. Jane gaye, ña rẽtaroti gaye cũni manire cũ ñsiñi Dios manire ejabũaroti gaye. ²³ Cristo ñarã ña mani. Ñ Cristo Dios yagu ñami. Ito bajiri mani cũni Dios ñarã ña ñja.

4

Jesucristo oca goti ucuri masa ñna moare gaye

¹ Ado bajirojua gũare mũa tũoĩaja quena: “Cristore moa ñsira ñnama ñna”, gũare mũa yi tũoĩaja quena. Gũare cũñi Dios ñ oca masa ñna masibitire gũa riasotoni. ² Moare cũ ecoana mani ñaja, queno mani moaja quena. Ito bajiro mani queno yija ticõri, manire tũorũnũrã yirãji gãjerã. ³ “Cristore queno moa ñsigũ ñami Pablo”, mũa yija, mũa yibeja cũni, tũoĩa mũsirio yibea yũ. “Cristore queno moa ñsigũ ñami Pablo”, masa mũjarã ñna yija, ñna yibeja cũni, tũoĩa mũsirio yibea yũ. “¿Cristore queno moa ñsicati yũ? Queno moa ñsibitirũja gajea yũ”, yi masibea yũ. Cristo sũgũti “Ñ ñami queno yũre moa ñsigoru”, yi masiguũji. ⁴ Yũ tũoĩaja Cristore queno moa ñsicu yũ. Ito bajibojarocati, “Seti macu ñami ñ”, yireoni meje ña iti. Mani Ñjũ Cristo riti ñaguũji, “Queno moa ñsiquĩ Pablo yũre”, yigu. ⁵ Mani Ñjũ ñ ejaroto riojua, gãjerã ñna yirise ticõri, “Ñeñaro yirã ña mũa”, yibitirũja manire. Mani Ñjũ ñ tũdi ejari rãmũ, yeyorojua masa ñna yibojare gãjerã masa ñna tiro riojo itire gotigu yiguũji ñ. “Ado bajiro yi ñmoa yũ”, yi masa ñna tũoĩa ñnarise cũni recoti ñogũ yiguũji Dios. Ito bajiri ñre queno moa ñsigoana mani ñaja, “Queno yũre yicũ mũa”, yi wanũgũ yiguũji Dios manire.

⁶ Tũoya yũ ñarã mũa. Queno mũa ñatoni iti gaye mũare mũsia yũ. Yũ gaye, Apolos gaye cũni mũare gotia yũ. “Ado bajiro yami Pablo, Apolos cũni”, mũa yi masitoni iti gaye mũare gotia yũ. Itire masicõri adi tuti iti rotiro bajiro ricati yibitirũja mũare. Ito yicõri, “Gũajũare riasori masa, mũare riasori masa rẽto mũsaro masirã ñnama ñna”, gãmeri yibitirũja mũare. ⁷ “Gãjerã rẽtoro masirã ña gũa”, yire ma mũare. Jeyaro mũa masirise Dios ñ mũare jidicãre ña. Mũa masirise mũamasiti mũa mũjare meje ña. Dios ñ jidicãre ña. “Dios oca riasoticõri, gũamasiti queno tuo rẽtobua gũa”, yire ma mũare. “Dios ñ ejabũarisena queno tuo rẽtobua gũa”, mũa yija quena.

⁸ “Dios oca queno masia gũa. Dise rũyabeto jeyaro masi jeoa gũa”, yi tũoĩa mũa, yũ tija. “Ñjarã robo bajiro bajicã gũa ñja”, yi tũoĩabojacõri gũare jidicã mũa ñja. Ito bajiro mũa yija, “Queno tũoĩarã meje ñama ñna”, yi tũoĩa yũ mũare. Riti mũjarã mũa ñaja, quena ñaboadoja. Ñjarã mũa ñaja mũa rãcati rotiboana gũa cũni.

⁹ Ado bajiro tʉoña yuama. Guu Jesucristo ocare riaso ucurã, “Bero gãna manire cūñi Dios”, yiado bajiro tʉoña guu. “Īnare sīacōrã yirãji mani”, ĩna yiana bajiro tʉoña guu. “No bajiro ĩnare rētaja tiana mani”, yi tiana masa guare. Adi sita gãna, ũmacũju ángel mesa cūni guare rētarotire ti ñarãji ĩna. ¹⁰ Jesucristo oca guu riasojare, “Mecuri masa ñama ĩna”, yi tʉoĩama masa guare. Ito bajiro guare ĩna yiroca, “Queno masirã ña guama”, yi tʉoĩama maa. “Dios oca queno goti masirã meje ñama”, yi tʉoĩama masa guare. Ito bajiro guare ĩna yiroca, “Dios ocare queno goti masia guu”, ya muama. Guareama masa ti te ñama. “Masa ĩna ti rucubuoana ña mani”, ya muama. ¹¹ Iti rumuju guu ñiocōcato bajiroti ñiocōa guu adocãta cūni. Ide ma guare. Yutabujuri cūni ma guare. Masa ñeñaro yama guare. Wi ma guare. ¹² Ruje moacōri boga guu. Masa ĩna ñeñaro guare ĩna busitubojarocati, “Dios queno yijaro muare”, yire gaye rãca ĩnare cudia guu. Guare ĩna usirioro ĩna yi codebojarocati ĩnare gãmebea guu. ¹³ Guare ñeñaro ĩna busitubojarocati, usiriomenati ĩnajuare oca goti quenoa guu. Guare ti wanubeama ĩna. Adi sita gãna ĩna ãmōbitire, ĩna cōado robo bajiro guare tiana ĩna. Iti rumuju cūni, adocãta cūni ñaro bajiroti guare ti teama ĩna.

¹⁴ Maa bojo bujatoni meje ito bajiro muare uca yu. Yu rãa yu mairã robo bajiro muare tʉoña yu. Ito bajiri muare goti riasogu adi muare uca yu. ¹⁵ Diez mil ñarã Jesús oca riasori masa ñabojarocati sīgũ ñami muare Jesús oca riasosucyu. Yu ña muare cajero riasosucyu. Ito bajiri maa jacu robo bajigu ña yu. “Jesucristore maa tʉorũnɟa, muare masogũ yiguĩji Dios”, yu yija tʉocōri, ĩre tʉorũnɟucyu maa. ¹⁶ Yu yiado bajiroti maa yitoni muare josa yu.

¹⁷ Ito bajiro maa yire ãmoa yu. Ito bajiri Timoteore maa tu cõa yu. Ī ñami mani Ũjuare queno tʉorũnɟũ. Ito bajiri yu macure bajiro ĩre tʉo maia yu. “Cristore tʉorũnɟũ ñari ado bajiro ñasotiami Pablo”, maa yi masitoni muare gotigu yiguĩji Timoteo. Jesucristore masirãre jeyaro yu riaso ucure gaye muare goti rētobugu yiguĩji ĩ. ¹⁸ “Mani tu ejabicu yiguĩji Pablo. Ito bajiri mani ãmoro bajiroti yiana”, yi tʉoĩa wanubojaja maa coriarã. ¹⁹ “Dios ĩ ãmoja, yoari mejeti muare tigu wacu yiguja yu”, yi tʉoĩa yu. Maa tu yu ejaja, ito bajiro tʉoĩa wanubojarãre tigu yiguja yu. Maa tu ejacōri, no bajiro ĩna yija tigu yiguja yu. Ito yicōri, riti Dios ĩ masirisena ĩna moaja ti ejagu yiguja yu. ²⁰ “Īre tʉorũnɟãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, mani yi masija, oca riti meje busirãji mani. Ī ejabusarisena queno ĩre moa ĩsirã yirãji mani. ²¹ ¿No bajiro ãmoati maa? Ñeñaro maa yisotire maa jidicãbeja, “Quenabea maa”, ¿yu yi tʉdi ejare ãmoatite maa? Ñeñaro maa yirise maa jidicãja, ¿maa tu ejacōri

yũ wanũrejuare ãmoatite mũa?

5

Rocati romiare ajere quenabea, yi Pablo ĩ gotire gaye

¹ Sĭgũ mũa rãca gagũ ado bajiro oca ruyuami: “Ī jacũ manojõ rãca quenabeto aje ñayijũ”, yire oca ruyua. Iti ña bũto ñeñaro yire. Gãjerãma Diore masimena ñabojarãti itioniregorama yimenaji. ² Iti ñeñarise mũa wato ĩ yi ñabojarocati, “Queno yirã ña gũa”, ¿yi tũoĩa wanũbojati mũa? Masa ĩna godaja bojori bũjaro bajiro bojori bũja ñarũja mũare. Ñeñaro yigure ĩre mũa bucõaja quena. ³ Reco mũa rãca ñabitibojagũti, yũ tũoĩarisena mũa tũju ña yũ. Mũa rãca ñabitibojagũti, “Ado bajiro yiroja ĩ ñeñaro yirise waja”, yi masicã yũ. ⁴ “Ado bajiro ãmoami mani Ʋjũ Cristo”, yirona mũa minijuare ãmoa yũ. Ito bajiro mũa minijua ñaroca yũ tũoĩarisena mũa rãca ñagũ yigũja yũ. Mani Ʋjũ Jesucristo cũni ĩ masirisena mũa rãca ñagũ yigũji ĩ, “Ado bajiro gũa yija quena”, mũa yi tũoĩatoni. ⁵ Minijuacõri ñeñaro yigure bucõaña mũa, rũmũa Ʋjũ Satanás ĩ ãmoro bajiro ĩre ĩ yitoni. Ito bajiro mũa yija, ĩ ãmoro bajiroti ĩ tũbũjaroca yigũ yigũji Satanás ĩre. Ito bajiro mũa yija ĩ ñeñaro yirisere jidicãgũ yigũji gajea. Ito bajiro ñeñaro ĩ yirise ĩ jidicãja, mani Ʋjũ Jesucristo ĩ tũdi ejari rũmũ ĩre masogũ yigũji.

⁶ Ito bajiro ñeñarise mũa wato ĩ yi ñaja, “Queno yirã ña gũa”, yire ma mũare. Wadarise Ʋco jabeto mani wũoja, ñarocõti wũsa jediroja. Ito bajiroti ñeñaro yigũ mũa wato ĩ wũsaja ñeñaro yirã riti ñarã yirãji mũa. ¿Iti gayere masibeati mũa? ⁷ Ito bajiri mũa wato ñeñaro yigure bucõaña, gãjerã cũni ñeñaro ĩna yibe yirona. ĩre bajiro ñeñaro yibeama gãjerã maji. Ito bajiri ñeñaro yisũogũre bucõaja quena. Mani ñeñaro yirise waja, waja yirocũ manire yiari goda ĩsiñi Cristo. Pascua basa menirã oveja macũre sĩasotiamama ĩna. ĩ robo bajiroti manire goda ĩsirũ ñari, oveja macũ robo bajiro bajigũ ñami Cristo. Ito bajiri mani ñeñaro yirise Cristo ĩ waja yicãre ñajare, mani wato ñeñaro yirãre bucõaja quena. ⁸ Ñeñarisere camotadigorũja manire. Ito bajiro mani bajija naju wadarise Ʋco wũoya mana robo bajirãji mani. Gãjerãre ti tudibitirũja manire. Ito yicõri jeyaro ñeñaro yirise jidicãcõri quenarise rioti yisotirũja manire.

⁹ Iti rũmũjũ mũare yũ papera cõasũocati ado bajiro mũare goticũ yũ: “Rocati romia ajerã rãca baba cũtibeja mũa”, yi mũare goti ñucacũ yũ iti rũmũjũ. ¹⁰ Ito bajiro yũ yicati, “Adi sita gãna Jesure masimenare camotadiya mũa”, yirocũ meje yicũ yũ. ĩna Jesure masimena rocati romiare ajerã ñama ĩna. Jai bũsaro niyeru bũja ãmorã rũorã ñama ĩna. Riniri masa ñama ĩna. Ito yicõri ĩna meni rujeorũre rũcũbũoama ĩna. “Adi sita

gãnare camotadiya”, yu yija, adi sitare wagoboana mua. “Ito bajiro yiba”, yirocu meje yicu yu. ¹¹ “Ado bajirojua yiba mua”, yirocu muare goticu yu. “Jesure tuorũnugũ ña yu”, yibo jaguti, rocati romiare ajegu rãca baba cutibeja. Jai busaro bujarocu ruogure baba cutibeja. Ñna meni rujeorure rucubhorãre baba cutibeja. Rocati ruocõri oca menigũ rãca baba cutibeja. Mecu jaigu rãca baba cutibeja. Ito yicõri, “Jesure tuorũnugũ ña yu”, yibo jaguti rinire jaigure baba cutibeja, yirocu muare gotisucocu yu iti ramuju. Ito bajiro ñeñaro yirã rãca baba cutibeja. ¹²⁻¹³ Dios riti ñami Jesure tuorũnumenare ñna ñeñaro yirise waja, waja seni masigũ. Maniama ñna ñeñaro yirise waja, waja seniri masa meje ña mani. Ito bajibojarocati mani robo bajiro Jesucristore tuorũnurã ñabojarãti ñeñaro yirise ñna jidicã ãmobeja mani bucõaja quena. Dios oca tuti iti gotija ado bajiro gotia: “Mua rãca gagu ñeñaro yigure bucõaña”, yi gotia Dios oca tuti.

6

Gãji Jesure masigũ rãca mani oca cutire gaye

¹ Gãji Jesucristore masigũ rãca mua oca josaja, iti oca quenorona Jesure masimena oca quenori masa tu wabeja. Ado bajirojua mua yija quena. Jesure masirã oca quenori masa tujua mua waja quena. ² Mani Dios ñarã i rãcati adi sita gãnare beserã yirãji. ¿Itire masibeati mua? Riti i rãca beserã yirãji mani. Ito bajiri Dios rãca adi sita gãnare mani bese masija, oca jabeto iti ñaja queno masiruja manire. ³ “Ûmacuju ángel mesare Dios rãca beserã yirãji mani”, ¿yi masibeati mua? Ñnare mani bese masija, adocãta mani wato oca jabeto ñarisere queno masiruja manire. ⁴ Ito bajiri mua wato oca ñaja, Jesure masimena oca quenori masa tu wabeja. Ñnaõna tu mua waja quenabea. ⁵ Mua bojo bujatoni itire muare gotia yu. ¿Mua wato queno tuo masigũ Jesure tuorũnugũ oca quenori masu ñabiquijida? Ñaguji gajea. ⁶ Ito bajibojarocati gãji Jesure masigũ rãca mua oca josaja, Jesure masimena oca quenori masa tu warãji mua. Ito bajiro mua yija quenabea.

⁷ Jesure masirã ñabojarãti mua gãmeri tudija, “Jesure queno cudirã meje ñama ñna maji”, yi tuoĩagũja yu muare. Gãjire mua seti yija quenabea. Sīgũ muare ñeñaro i yibojarocati, mua gãmebeja, itijua ña bato busa quenarise. Gãji muare i rinija, riojoti tibojaja quena. Ñre gãmebeja. ⁸ Ito bajiro yibesa mua. Muamasiti ñeñaro yicõri mua ñarãre rinia mua.

⁹⁻¹⁰ “Dios i rotiroju ejamena yirãji ñeñaro yiri masa”, yi masicãrã ñaboja mua. “Ñeñaro yirã ñabojarãti Dios tu ejarã yirãji mani”, yi tuoĩaboja mua. Ado bajiro ñeñaro yirã Dios

tu wamenaji. Tute mua. Rocati romiare ajerã Dios tu wamenaji. İna meni rujeorare rucuborã cuni wamena yirãji. Manajo cutirã ñabobarãti gãjerã romiare ajerã, İna comasiti yirã cuni, riniri masa cuni, jai busaro bñjaronã ruorã cuni, mecñ jairã cuni, rocati socacõri ruo gotirã cuni, rini ucurã cuni Dios tu wamenaji. “İna robo bajiro ñeñaro mani yibobarocati Dios tu ejarã yirãji mani”, yi tuoıabojabesa mua. ¹¹ İti ramuju İna robo bajirã ñayija mua maji. Mua ñeñaro yirisere waja yi ecoana ña mua İja. İto bajiri Jesucristore tuorũncõri Dios ñarã ña mua İja. Espiritu Santona suoriti Dios İ boca amiana ña mani. “İna ñama quenarã. Yure waja ruyuriobeama İna”, Dios İ yi tuoıarã ña mani.

Mani ya rujũ Dios yeti ña, yire gaye

¹² Ado bajiro yama coriarã: “Rẽore ma guare. Gua amoro bajiroti yi masia gua İja”, yama coriarã. Riti ña, İto bajibobarocati jeyaro mani yi amorse quenarise meje ña. Mani yi amorse gãjerãre İti ejababeja, yibitiruja manire. Mani amoro bajiro yi masirã ñabobarãti, ñeñaro mani yi uyabobarisere yibe yirona, mani ya rujure rẽoja quena. ¹³ Gãjerã ado bajiro yama: “Jeraga mani sãroti ña bare. Bare sãñariju ña jeraga. İto bajiro manire meniñi Dios”, yama gãjerã. İto bajibobarocati, mani ya jeraga, bare cuni ñatĩñaroti meje ña. Mani babobarise, mani ya jeraga cuni jediroca yigũ yiguıji Dios umacãju. Gãjerã ado bajiro yibojama İna: “Romia rãca mani ajetoni rujũ manire İsiñi Dios”, yibojama İna. Ado robojũa bajia: Mani Ujure mani moa İsitoni rujũ ña manire. İ ñami mani ya rujure tirãugũ. ¹⁴ Mani Uju Jesucristore tãdi catiroca Dios İ yiado bajiroti mani tãdi catiroca yigũ yiguıji Dios. İ masirisena manire ami mñjagũ yiguıji Dios.

¹⁵ Mani ya usiju quedi sãjacõri mani ya rujũju ñaguıji Cristo. “İto bajiro bajiguıji”, ¿yi masibeati mua? ¿Mani ya usiju İ ñabobarocati wedi maso rãca mani waja quenati? Meje, quenabetoja. İto bajiri İtire yibitiruja manire. ¹⁶ Sıgũ wedi maso rãca İ ajeja co rujũ bajiroti rujũ cutirã ñama İna. “İto bajiro bajiroja”, ¿yi masibeati mua İtire? Dios oca tuti ado bajiro gotia: “Manajo cutigũ co rujũ bajiroti rujũ cutirã ñama İna”, yi gotia Dios oca tuti. ¹⁷ Sıgũ Cristore boca amigũ İ ya usiju İ quedi sãjaroca sıgũ robo bajiro bajiamã İna jũarã.

¹⁸ İto bajiri mñamasiti mua ya rujũ ñeñaro İti tuoıaro bajiroti ñeñaro yibesa. Gaje ñeñaro mani yirise mani ya rujũna meje ya mani. No İmasiti İ ya rujũ ñeñaro İti tuoıaro bajiroti ñeñaro İ yija, İ ya rujure ñeñogũ yami İ. ¹⁹ Manire Espiritu Santo queo sãñi Dios. İto bajiri Espiritu Santo mani rãca ñami İja. Manire İ quedi sãjaja bero mani ya rujuti ñaroja İ ya wi İja. Mani ya

ruju Dios yeti ña. ¿Itire masibeati mua? Í ñami mani ʘju. ²⁰ Ito bajiroti baja. Í ñarã mani ñatoni waja rucuro manire waja yi ãmiñi í. Mani ya ruju, mani tuoñarise cuni Dios yeti ña. Mani ya rujuña, mani ya usina cuni Dios í ãmoro bajiro riti yiruja manire.

7

Manojo cutire gaye

¹ Paperana yure mua seniña ñucare adocãta itire cudigu ya yu. ¿Sĩgũ manojo macu í ña ãmoja quena ñati? yure mua yi seniña ñucare, “Quena ña”, ya yu itire. ² Ito bajibojarocati, “Ína manojo cutibeja rocati ajerã yirãji gajea”, yi masicõri, “Ína manojo cutija quena”, ya yu. Romia cuni ña manuju cutibeja rocati ajerã yirãji gajea. Ito bajiri ña manuju cutija quena. ³ Manojo cuticõri iso ãmoro bajiro cudija quena. Isojuña cuni ito bajiroti manuju í ãmoro bajiro cudija quena. ⁴ Manuju cuticõri, “Yu ãmoro bajiro yicoja yu”, yire ma romiore. Iso manuju yago ñamo iso ñja. Manojo cuticõri, “Yu ãmoro bajiro yicuja yu”, yire ma ãmugũre cuni. Í manojo yagu ñami í ñja. ⁵ Ito bajiri manuju cutirã, manuju í yi ãmoja, “Yibesa”, yire ma romiore. ʘmugũre ito bajiroti, manojo iso yi ãmoja, “Yibesa”, yire ma ãmugũre. Diore rucuborona, “Yibitiruja mani maji”, yi ña jũarãju ña tuoñaja, quena ña. Diore rucubuo ñorã ña yisotiado bajiroti ña yija quena ña mucana. “Yoari ña yibeja ñemecuti masimenaji”, yi tuoñagũ ñami Satanás. Ito bajiri yoari ña yibeja, gãjerã rãca ña aje ãmoroca yi codegu yiguñji rãmúa uju.

⁶ Itire muare rotirocu meje ya yu. Yu gotiro bajiroti mua yija, “Quena ña”, yirocu muare ya yu itire. ⁷ Yumasiti yu tuoñaja, yu bajiro riti mua bajija quena. Manojo macu ña yuama. Ito bajibojarocati sĩgũ robo bajirã meje ña mani. Gãjerãre ña manojo cutiroca yami Dios. Gãjerãre manojo mana ñabojarãti ña wanaroca yami Dios.

⁸ Mua manojo manare, manojo godagoanare cuni ado bajiro ya yu muare: Yu robo bajiro manojo mana mua ñacõaja quena ña. ⁹ Ito bajibojarocati sĩgũ í ñemecuti masibeja, manojo cutija quena. Sĩgũ romiare buto í tuoñaja, í manojo cutija quena ñocũre. Romio cuni ãmugũre buto iso tuoñaja, iso manuju cutija quena isore.

¹⁰ Ado bajiro rotia yu muare. Mua manuju cuticãna gãmeri jidicãre ma. Iti ña mani ʘju í rotire. Yumasiti yu tuoña rujeore meje ña iti. ¹¹ Sĩgõ manuju jidicãro iso ñaja, gãji manuju cutire ma isore. Iso manuju ñacãru rãca oca quenoja quena mucana. Ito bajiroti ãmugũ cuni í manojo cutija, jidicãre ma.

¹² Adocãta yu tuoõarisere muare gotigu ya yu. Mani Uju i gotigore meje ña iti. I cõru ñari ado bajiro gotia yu: Mña coriarã Jesure masimena rãca manajo cutirã ñarãji mña. Mña manojosãromia mña rãca ña ña jidicã amobeja, jidicãre ma muare. ¹³ Mña coriarã Jesure masimena rãca manuju cutirãji mña. Mña manujusabatia mña rãca ña ña jidicã amobeja, jidicãre ma muare. ¹⁴ Mña manujusabatia Jesure masimena ñabojarãti muare ña manajo cutija, ñare cuni ti maigũ yiguõji Dios. Dios muare i queno yiado bajiroti mña manujusabatiare cuni queno yigu yiguõji Dios. Ito bajiroti mña manojosãromiare Jesucristore masimena ñabojarãti ñare ti maigũ yiguõji Dios. Mña rãre cuni ti maigũ yiguõji Dios. Jesure tuorũnãrã mña ñajare, mña rãre cuni queno yigu yiguõji Dios. “Yure tuorũnãmena rã meje ñama”, yi tuoõacõri mña rãre cuni queno yigu yiguõji Dios. ¹⁵ Sõgũ Jesure masigũ i manajo Jesure tuorũnãbeco ñari iso jidicã amogõ iso josaja, jidicãja quena. Sõgũ mña manuju Jesure masibicu ñari i jidicã amogũ i josaja, jidicãja quena. Ñe oca manoti queno mani ñare amoguõji Dios. Ito bajiri jidicã amõrã ña josaja, ñare mai cõbeja quena. ¹⁶ “Jesure masigõ yu ñajare yu rãca i ñaja, Jesure boca amigũ yiguõji i cuni”, yi tuoõa masibea mña. “Jesure masigũ yu ñajare yu rãca iso ñaja, Jesure boca amigõ yigõji iso cuni”, yi tuoõa masibea mña.

¹⁷ Mani ñaroto bajiroti manire cõni Dios. Jesure boca amicõri mani ñasuoado bajiroti mani ñaja quena. No Jesure tuorũnãrã ña minijuaja, ito bajiro gotisotia yu ñare. ¹⁸ Sõgũ wirotagoru Cristore i boca amija, “Bujato baja wirotagoru ña yu”, yire ma. Sõgũ wirotaya macu Jesure i boca amija, i ñado bajiroti i ñaja quena. ¹⁹ Wirotana mani ñaja, taya mana mani ñaja cuni, no yibea. Ñasarise meje ña. Ado robojua baja ñasarise: Dios i amoro bajiro mani yija, iti ña ñasarise. ²⁰ Cristore boca amicõri mani ñasuoado bajiroti mani ñaja quena. ²¹ Gãjerãre moa ñisi ñarã Jesure mña boca amija, “Bujato baja ña josu ña yu”, yire ma muare. Ito bajibojarocati muajure ña bucõa amõja budija quena. ²² Gãjerãre moa ñisi ñarã Jesure mña boca amija, mña uju josa meje ña mña adocãta. Cristo ñami mña uju adocãta, ito yicõri ñre moa ñisirã ña mña ñja. Gãjerãre moa ñisirã meje mña ñaja, Cristore boca amicõri, adocãta Cristore moa ñisirã ña mña ñja. ²³ I ñarã mani ñatoni waja rucarisena manire waja yi ñisni Dios. I sõgũti ñami mani Uju. Ito bajiri adocãta ñre moa ñisia mani. I amoro bajiro riti yiruja manire. Adi macãrucãro ñeñaro yire mani yitoni gãjerã ña yi codebojaja ñare cudibitiruja manire. ²⁴ Tuoya yu ñarã mña. Cristore boca amicõri, mani ñasuoado bajiroti mani ñaja quena. Ito yicõri Diore mani tuorũnãsotija quena.

25 “Manujm mana, manajo manare cani, ado bajiro rotiami mani Ujm”, yire ma yure. Ito bajibojarocati yu tuoïarise muare gotigu ya yu. Yure ti maicõri i cõru ñari busia yu. Ito bajiri yure mua tuoïarise quena. 26 Ado bajiro tuoïa yu: “Adi rumari ñare gaye josari ña. Ito bajiri mua manajo mana mua ñado bajiroti ñaja quena”, yi tuoïa yu. 27 “Mua manajo cuticãrã jidicãre ma ñja. Mua manajo mana ñarã amabeja quena”, ya yu muare. 28 Ito bajiro yu yibojarocati, sigũ umugũ i manajo cuti amoja, ito yicõri romio cani iso manujm cuti amoja, ñna manujm cutija ñeñaro yirã meje yama ñna. Manajo cutirã buto oca ña codero bajiro usirioro bñjarã yirãji. Iti muare bajibe yirocu iti muare goti camota yu. Adi rumari josari ña manire. Ito bajiri manajo cuticõri, manujm cuticõri buto busa josari ñaro yiroja muare.

29 Tuoïa yu ñarã mua. “Nocõ mejeti ruya manire”, yirocu iti muare gotia yu. Mua manajo cutirã, manajo mana bajiro Diore moa ñsiña. 30 Mua godago ecoana, godago ecobitiana bajiro ñre moa ñsiña. Mua basa ñarã, basamena bajiro Diore moa ñsiña. Mua gajeoni bñjarã, “Iti ña yu ye”, yimenati Diore moa ñsiña. 31 Mua adi sitajure queno bñjarã, queno bñjamena bajiro Diore moa ñsiña. Adi sita gaye mani tirise jedi wajm.

32 Tuoïa usiriomenati mua ñare amoa yu. Sigũ manajo macu mani Ujm ye moarocu, tuoïagũ yiguñji i. Mani Ujm i wanatoni tuoïagũ yiguñji i. 33 Manajo cutigu i manajo queno ñatoni adi sita gayere tuoïagũ yiguñji. Ito yicõri i manajo wanatoni tuoïa usiriogu yiguñji. 34 Diore moa ñsire, manojore moa ñsire jwaji tuoïare gaye ñaroja ñre. Manujm cutigo, manujm maco cani ito bajiroti bajirãji ñna cani. Manujm maco ito bajiroti mani Ujyure moa ñsiroco tuoïa usiriogo yigõji. “Yu ya rujuna, yu ya usina cani Diore moa ñsigõ yigoja yu”, yi tuoïagõ yigõji iso. Manujm cutigoama iso manujm queno ñatoni adi umuari gayere tuoïa usiriogo yigõji. Ito yicõri iso manujm wanatoni tuoïa usiriogo yigõji.

35 Muare reorocu meje iti gotia yu. Mua queno ñatoni itire gotia yu. Mua queno yi ñare amoa yu. “Mani Ujm Jesucristore riti moa ñsigũ yigujm yu”, yi mua rucubore amoa yu.

36 “Yu manajo ñaroco bñcñacoamo ñja. Butoguti isore amocõa yu. Ito bajiri ñemecuti masibea yu”, yi tuoïacõri sigũ i manajo cutija quena. Ito bajiro i amogõre i manajo cutija, ñeñaro yigu meje yami i. 37 Gãjiam, “Manajo macu ñagũ yigujm yu”, yi tuoïacõri i tuoïaro bajiro i manajo cutibeja quena. “Manajo macu ñabojaguti ñemecuti masia yu”, i ya usijm i yi tuoïa masija, manajo macu i ñaja quenaña iocãre. 38 Sigũ ito bajiro buto i amogõre i manajo cutija queno yami. Ito bajibojarocati gãjiam i manajo cutibeja queno busa yami i.

³⁹ Sīgō manujm cūticāro, manujm ī catiroca riti gāji rāca manujm cūtire ma isore. Iso manujm godagoja, gāji iso āmogū rāca iso manujm cūtijā quena ña. Gāji Jesure masigū rāca iso manujm cūtijā quena. ⁴⁰ Ito bajibojarocati mūcana tūdi iso manujm cūti āmobeja, “Buto būsā wanugō yigōji iso”, yi tūoīa ym. “Espīritu Santo yure ī ejabūajare, ito bajiro būsia ym”, yi tūoīa ym.

8

Īna meni rujeoanare ecare gaye

¹ Īna meni rujeoanare rūcūbūorā waibūcūrā sīacōri ecare gaye mūare būsigu ya ym adocāta. “Itire mani baja, quena ña. Ñeñaro yibea mani”, yi masi jedirāji mūa. Ito bajibojarocati, “Gājerā rētoro masirā ña gūa”, mūa yibojaja, masirā meje ña mūa. Gāmeri mani ti maija itijūa ña ñasarise. Gāmeri mani ti maija, gāmeri tūoīa oca sēoroca yirāji mani. ² “Queno masigū ña ym”, sīgū ī yibojaja, queno masigū meje ñami ĩocū. Ī masiriseonijūare masibeami ī. ³ No Diore ti maigūre, ĩre ti masicōri ĩre maigū yiguīji Dios.

⁴ Īna meni rujeoanare waibūcu sīacōri ĩna ecare gaye mūare būsigu ya ym. “Masa ĩna meni rujeoana ñasarā meje ñama”, yi tūoīa mani. “Dios sīgūti ñami ñasagu”, yi tūoīa mani. ⁵ Adi sita gāna Diore masimena ĩna gotija, “Ūmacūjm, jacajm cūni mani rūcūbūorona ñama ĩna. Jājarā ñarāji mani rūcūbūorona, mani ūjarā”, yi tūoīabojama Diore masimena. ⁶ Ito bajiro ĩna yi tūoīabojarocati, jājarā meje ñama mani rūcūbūorona. Dios mani Jacū sīgūti ñami mani rūcūbūosarocu. Īti ñami jeyarore rujeoru. ĩre moa ĩsirona ña mani. Sīgū ñami mani Ūjm. Ī ñami Jesucristo. Īna sūoriti jeyaro ña. “Mani cūni ĩna sūoriti ña”, yi tūoīa mani.

⁷ Ito bajiro mani yi tūoīabojarocati gājerā Jesure masirā ñabojarāti masimenaji iti gayere. Jesure ĩna masiroto riojūa ĩna meni rujeoanare rūcūbūorā ñayijarā ĩna maji. Ito bajiri, “Masa ĩna meni rujeorūre bare ĩna ecare mani baja, quenabetoja manire, ñeñaro ya mani”, yi tūoīarāji ĩna. Ito bajiro tūoīabojarāti ĩna baja, tūoīa oca sēomena yirāji ĩna. Ito yicōri queno Diore cūdimenaji ĩna. ⁸ Mani baja, mani babeja cūni ñasarise meje ña iti Dios ĩ tija. “Itire mani babeja, manire ti wanugū yiguīji Dios”, yire ma. Ito yicōri, “Itire mani baja, manire ti wanūbicū yiguīji Dios”, yire cūni ma. ⁹ “Mani baja, mani babeja cūni no yibea”, yi masibojarāti mani baroto riojūa queno tūoīaja quena. Itire mani baja ticōri, “Diore masibojarāti queno cūdibeamā ĩna”, yi tūoīagū yiguīji Jesure tūorūnūsuogū gajea. Ito bajiro tūoīa wisacōri Jesure tūoīa jidicāgū yiguīji. ¹⁰ Ado

bajiro rētaroja gajea. Sīgū Jesure t̄orūn̄us̄oḡu ĩna meni rujeor̄ure ĩna ecare mani baja tigu yiguĩji gajea. Itire mani baja, “Quena ña. No yibea”, yi t̄oĩa mani. Ito bajibojarocati ĩj̄uama masibiquĩji itire. Mani baja ticōri, “Ȳu baja quenabetoja”, yi t̄oĩabojaḡuti baḡu yiguĩji ĩ c̄ni. ¹¹ “Rēore ma”, yi masibojarāti mani baja, Jesure t̄orūn̄us̄oḡu ĩ t̄oĩa jidicāroca yirā yirāji gajea mani. ĩre yiari c̄ni goda ĩsiñi Cristo. Mani baja ticōri, Jesucristore jidicāgū yiguĩji. Ito bajiri, “Rēore ma”, yi masibojarāti babitir̄uja manire. ¹² Itire mani baja ticōri, sīgū Jesure t̄orūn̄us̄oḡure ĩ t̄oĩa wisaroca yirāji mani. Ito bajiro mani yija ĩre riti meje ñeñaro ya mani. Cristore c̄ni ñeñaro yirā ya mani. ¹³ Ito bajiri waib̄uc̄u ȳu baja ticōri sīgū Jesure t̄orūn̄us̄oḡu ĩ t̄oĩa wisaroca ȳu yija, waib̄uc̄u ri babitir̄uja ȳure. Jesure ĩ t̄oĩa jidicāroca yibe yiroc̄u itire babitir̄uja ȳure.

9

Jesucristo ĩ cūana ñari, “Ado bajiro yiana mani”, ĩna yire gaye

¹ Ȳu āmoro bajiro yi masibojaḡuti Jesucristo āmoro bajiro c̄ndiroc̄u ña ȳu. ĩ oca ȳu goti uc̄toni ȳure cūñi Dios. ĩre moa ĩsigū m̄uare riasoc̄u ȳu. “Pablo ĩ riasorisere t̄ocōri, Jesure t̄orūn̄us̄oc̄u mani”, yi t̄oĩarāji m̄u. ² “Jesús ĩ cūr̄u meje ñami Pablo”, yirā yirāji gajea gājerā. Ȳu riasorisere t̄ocōri Jesure t̄orūn̄uc̄u m̄u. Ito bajiri itina, “Jesús ĩ cūr̄u ñami Pablo”, yi t̄oĩarā yirāji m̄u.

³ “Jesús ĩ cūr̄u meje ñami Pablo”, ĩna yija, ado bajiro c̄dia ȳu: ⁴ Jesús ĩ cūr̄u ña ȳu. Ito bajiri ȳu riasore waja ȳure ĩna eaja, ȳure ĩna ioja c̄ni boca āmire ña ȳure. ⁵ Gājerā Jesús ĩ cūana masare riaso ucurā ĩna waja, ĩna manojosāromia rāca wa ucuama. Ito bajiroti ĩna manojosāromia rāca riaso ucurā wama Jesús ocabaji mesa, ito yicōri Pedro c̄ni. ĩna manojo c̄tiado bajiroti sīgō Jesure t̄orūn̄ugō rāca ȳu manojo c̄ti āmoja, manojo c̄ti masia ȳu c̄ni. ⁶ Jesucristo oca goti uc̄uri masa ĩna ña masitoni jeyaro ejab̄u m̄u ĩnareama. “Bernabé, Pablo rāca Jesucristo oca goti ucurā ĩna ña masitoni ĩna moaja quena”, ¿yi t̄oĩati m̄u ḡuareama? ⁷ Gājerāre moa ĩsirā ñari waja bujarā yirāji surara. Rocati ñamena yirāji. Uyé oteḡu iti ricare baḡu yiguĩji. Oveja coderi mas̄u c̄ni ĩna ya ōjegōa bijecōri idiḡu yiguĩji ĩ. ⁸ Iti ȳu gotirise, “ĩ t̄oĩarise busiami Pablo”, ¿yi t̄oĩati m̄u ȳure? Bajibea. Ito bajiroti gotia Moisés ñayor̄u ĩ rotire c̄ni. ⁹ Dios rotirise ucaḡu ado bajiro ucañi Moisés ñayor̄u: “Ta wec̄u trigo ajere ĩ wi c̄da codaja, ‘Bajaro ĩ c̄ni jabeto’, yirona ĩ ya rise sia biabesa”, yi gotia Dios oca tuti. Ta wec̄u ĩ batoni t̄oĩa us̄irioḡu meje itire yiñi Dios. ¹⁰ Ḡu ĩ oca riaso ucurāre t̄oĩacōri ito bajiro gotiñi Dios. Ḡuare masa

ejabuatonu itire gotiñi i. Weseca moagũ, trigo ajeri codagu cuni, "Ito bajiro bujagu yiguja yu", yi tuoia wanucõri moama ina. ¹¹ Dios oca mure riasosurã, wesecaju oterã bajiro moacu gna. ¿Weseca oteri masa ina bujado bajiro mure gna bujaja, no bajirojada? ¿Gna riasore waja gure mure ejabuaja, no bajirojada? ¹² Gãjerã Dios oca mure riasoanare ina ñatoni ina amorise isiyija mure. Inare mure isija, gna mure riasosuroanajure queno busa mure isija quena. "Mure riasocu gna. Ito bajiri gna ñatoni gna bojoro bujarise isiña", yi tuoibojarãti mure senibiticu gna.

Ado robojua bajicu gna. Gure bare manija, yutabujuri manija, riojoti ñemecuticu gna. "Cristo oca mani riasoroca inare mani senija, i ocare boca amimenaji ina", yi tuoiacõri mure senibiticu gna. Riojoti ñemecuticu gna. ¹³ Judio masa ina minijuara wi ina moaja iti wi gayeti bocatirãji. Ado bajiro baja iti. Diore rucuburona ina menira casabo waibucurã siacõri ina soeriseti bama itiju moari masa. Itire masia mure. ¹⁴ Ito bajiroti baja Cristo oca riasorãre cuni. Ina riasore waja ina riasoana inare ejabuaja quena. Ito bajiro rotiñi mani Uju Cristo. ¹⁵ Mure seni masibojaguti coji mure senibiticu yu. Adi yu mure ucarise cuni yure mure isitoni meje uca yu. Niocõ goda wabojaguti mure senibiticu yiguja yu. "Senibicuti masare riasocu yu", yi tuoiacõri wanua yu.

¹⁶ "Ire tuorunurãre masogũ yiguñi Cristo", yu yi masare riasoja, "Queno yigu ña yu", yi tuoiahea yu. Ito bajiro yu goti ucutoniu yure cuni Jesucristo. Masare i oca yu riasobeja, quenabeto rëtaraja yure. Iti yu riasobeja, wanubicu yiguja yu. ¹⁷ Waja bujarocu yu riasoja, "Waja bujagu yiguja yu", yiboguja yu. Ito bajiro meje baja. Yu tuoiarise meje riasoa yu. Dios i yure cudo bajiroti riasoa yu. ¹⁸ Ado robojua baja yu waja bujarise. Masare waja senibicuti, "Ire tuorunurãre masogũ yiguñi Dios", yi riasoa yu. Waja bujarocu meje i ocare riasoa yu. Itire masicõri wanua yu. Iti ña yu bujarise. "Mure yu riasore waja yure mure isija quena", yi masibojaguti mure senibiticu yu.

¹⁹ Gãjire moa isiri masu meje ña yu. Ito bajibojarocati mure jeyarore moa isigũ bajiro ña yu. Jãjarã busa Jesucristore tuorunujaro, yirocu ito bajiro moa yu. ²⁰ Judio masa rãca yu ñaja, inare bajiroti ña yu cuni. Jesure ina tuorunure amogũ ito bajiro ya yu. Moisés ñayoru rotire cudirã rãca yu ñaja, ina robo bajiroti ña yu. Itire cudibitirocu ñabojaguti Jesure ina tuorunure amogũ ina bajiroti ña yu. ²¹ Gãjerã Moisés ñayoru rotire cudimena rãca yu ñaja, ina bajiroti ña yu. Ito bajibojarocati, "Dios i rotire cudigu meje ña yu", yibea yu inare. Jesure ina tuorunure amogũ ito bajiroti ya yu. Cristore cudigu

ñari Dios ï rotire ña yu cãdiroti. ²² Jesucristore tuorũnũsorã rãca yu ñaja, ñna bajiroti ña yu. Ito bajiro ya yu bũto bũsa Jesucristore ñna tuorũnũtoni. No masa rãca yu ñaja, ñna rãca gagu bajiro ya yu. Ito bajiro ya yu, “Ïre tuorũnrãre masogũ yiguĩji Cristo”, yi yu riasore tuocõri Cristore ñna boca ãmitoni. ²³ “Ïre tuorũnrãre masogũ yiguĩji Cristo”, yire gaye masa ñna tuo jeditoni iti gayere moa yu. Jesucristore boca ãmicõri masa ñna wanare ti ãmogũ itire moa yu.

²⁴ Masa ñna ãmaquedija, sãgũ ruyabeto ãmaquedicã. Ito bajibojarocati sãgũti ñnaquĩ ejasũogu. Ï ñnaquĩ ejasũore waja, waja bũjagu. Itire masia mũa. Cajero ejasũorocu ï ãmaquedisũoado bajiro Diore queno moa ñsiña mũa. Dios tu bũjarona ïre queno moa ñsiña mũa. ²⁵ No cajero ãmaquedi rãtocũ ãmorã dise ñna ya rujari ñeñorise gayere rãoama ñna. Ito bajiro josari moama ñna jũ suara bedo nocõ mejeti jogari bedore bũjarona. Maniama jogabiti gayere bũjarona bũto Diore moa ñsia. ²⁶ “Ado bajiro yu yire ãmogũji Dios”, yi tuoĩa masicõri, Diore moa ñsia yu. Sãgũ rocati ï roca wãebojaro bajiro meje ya yu. “Ado bajiro ãmogũji Dios”, yi masibiticõri meje ïre moa ñsia yu. ²⁷ Ado robojũa baja. Diore moa ñsi ãmogũ ñari, yu ãmorise meje ya yu. Yu ya ruju ñeñaro iti tuoĩabojarocati ito bajiro yibea yu. Yu ya rujure rãocõri Diore riti moa ñsia yu. Ito bajiro yu ya rujure yu rãobeja, masare Dios oca riasoru yu ñabojarocati, “Queno yicu mũ”, yi boca ãmibiquĩji Dios yure.

10

Masa ñna meni rujeorure rãcũbũobesa, yire gaye

¹ Tũoya yu ñarã mũa. Mani ñicũsabatiare ñna wa masi jeditoni ide buerina ñnare ïoyiju Dios. Riaca jajosa Ide Sũarise wame cãtirisa ñna jãa masi jediroca yiyiju Dios. Itire tuoĩa ãcabojabesa mũa. ² Moisés ñayorure tuorũnũcõri ide buerire sũya wayijarã ñna. Ito yicõri riaca jajosa jãayijarã ñna. Moisés ñayorure tuorũnũcõri ïre sũya jediyijarã ñna. ³ ãmacũju gaye manã wame cãtirise Dios ï queore ba jediyijarã ñna. ⁴ ñna idi catitoni gãtagã ide budiroca yiyiju Dios. Iti gãtana sũoriti meje catiyijarã ñna. Cristo ñnare tirũnjare catiyijarã ñna. No ñna waroti ñnare tirũnũsotiyiju Cristo. ⁵ Ito bajibojarocati ñna jãjarã Diore cãdibisijarã. ñna cãdibeja ticõri, ñnare wanũbisiju Dios. Ito bajiri Diore ñna cãdibitire waja yucu manojũ goda jediyijarã ñna.

⁶ “ ‘Ito bajiro rãtayiju ñnare’, yi masibojarãti mani ñeñaro yi ãmoja, ito bajiroti rãtarõja manire cãni”, mani yi tuo gãjija quena. ⁷ Ito bajiri ñna meni rujeoana ñna rãcũbũoado bajiro rãcũbũobesa mũa. Jeyaro ñnare bajigore gaye Dios oca tuti

iti gotija, ado bajiro gotia: “Ba rujiyijarã. Ito yicõri jiarise idiyijarã ãna. Ito yicõri ãna meni rujeorure rãcubhorona basayijarã ãna”, yi gotia Dios oca tuti. ⁸ Rocati romiare ãna ajeado bajiro yibitiraja manire. Ito bajiro ñeñaro yicõri veintitrés mil ñarã co ramuti goda jediyijarã ãna. ⁹ “Mani ñeñaro yibojarocati manire waja senibiquiji Dios”, yi mani ñicusatia ãna yibojado bajiro yibitiraja manire. Ito bajiro ñeñaro yicõri ãña ocana jãjarã godayijarã ãna. ¹⁰ Diore ãna busitu ñado bajiro yibitiraja manire. Ito bajiro ãna yijare, sigũ ángel jãjarãre ã sã batetoni cõayiju Dios.

¹¹ Jeyaro mani ñicusatia retagore oca ña jedia Dios oca tutiju. Mani Jesús ã ejarotire tuoña yurã, mani tiroti ña iti oca. Ñare bajiro ñeñaro mani yibititoni, Dios oca tutiju ña iti oca. Ñare bajiro mani yija, tõbjarã yirãji mani cãni. ¹² No “Ñeñaro yibicaja yu”, yi tuoãbojaguti, ñeñaro yigu yiguji gajea. Ito bajiri ñeñaro yibe yirocu queno ã tuoãaja quena. ¹³ Manire riti mani ñeñaro yitoni meje usirioro yi codeami rãmúa eju. Mani riojua gãnare cãni, masa jeyarore cãni usirioro yi codeami ã. Manire ã usirioro yi codebojarocati, mani ñeñaro yibititoni Diore mani tuorãnja, manire ejabuagu yiguji ã. “Mua ñeñaro yibititoni muare ejabuagu yiguja yu”, Dios ã yiado bajiroti manire ejabuagu yiguji ã. Rãmúa eju Satanás bato usirioro manire ñeñaro ã yi rotibojarocati, Diore mani tuorãnja, itire mani ñemecutiroca yigu yiguji Dios manire. Mani ñeñaro yi ãmorise mani yibititoni manire ejabuagu yiguji Dios.

¹⁴ Ito bajiri yu ñarã mua, ãna meni rujeorure rãcubhobesa mua. ¹⁵ Yu busirisere tuo masirã ña mua. “Riti gotiami Pablo”, yi tuoãarã ña mua. ¹⁶ “Queno ya Dios mu. Gua ñeñaro yirise waja, waja yi ãsirocure mu Macu Cristore cõayija mu”, yicõri uyé ide bato idia mani. Itire tuoãarã, “Yucutõju manire yiarì goda ãsiñi Cristo”, yi tuoãa jedia mani. Cristo ya rujure tuoãarã, najure bato ba mani. “Yucutõju manire yiarì goda ãsiñi Cristo”, yi tuoãa jedicõri bato ba mani. ¹⁷ Jãjarã ñabojarãti sigũre bajiro riti tuoãarã ña mani. Jesure tuoãarã najuro corona bato ba mani. Ito bajiro yicõri Cristore riti tuorãnja mani. Sigũre bajiro riti tuoãarã ña mani. Ito bajiri jãjarã ñabojarãti co ruju robo bajiro bajirã ña mani.

¹⁸ Israel sita gãnare tuoãate mua. ãna ñeñaro yirise waja, waja yirona waibucu ri soerãji ãna Diore rãcubhorã. Sigũre bajiro riti tuoãacõri ãna soe ãsirere barãji ãna. ¹⁹ “Masa ãna meni rujeorure rãcubhoja quena ña”, yirocu meje ya yu itire. Ito yicõri, “ãna meni rujeorure waibucu ri ãsire gaje waibucu ri rãtoro ñasarise ña”, yirocu meje ya yu itire. ²⁰ Ado bajirojua muare yirocu ya yu: Diore masimena ãna meni rujeorure ãna ecaja, Diore ecarã meje yama ãna. Rãmũare ecarã yama ãna.

Ito bajiri ñna rãca baba caticõri mña baja rãmúare rúcubuořã bajiro yirãji mña. Ito bajiro mña yire ãmobeja yu. ²¹ Rãmúare mani cadija, Jesús mani Ujure cadiřã meje ña mani. Ito bajiro mani yija, Jesure tũořã idisusare gaye uyé ide idibitiruja manire. Ito yicõri Jesure tũořã basusare gaye babitiruja manire.

²² “Yu ñarã ñabobarãti rãmúare cadiama ñna”, Jesús i yi junisiroca yibitiruja manire. I rëtoro masirã meje ña mani.

Mani gãmeri ti maija quena, yire gaye

²³ “Dios i rëobeja mani ãmoro bajiro mani yija quena”, yi tũořã gãjerã. Ito bajiro ñna yi tũořã abojarocati ado bajirojua ya yuama. Jeyaro mani yi ãmoro bajiro mani yibojarocati queno ejabuabetoja manire. Mani ãmoro bajiro mani yija, Jesure tũorũnũsũogũ i tũorũnũ jidicãroca yirã yirãji gajea mani. ²⁴ Mani queno ñaroti gaye riti tũořã bitiruja manire. Gãjerã ñna queno ñatoni, ñnare ejabuaronã tũořã ruja manire. Jesure tũorũnũ jidicãbitijaro ñna, yironã tũořã ruja manire.

²⁵ Waibũcu ri ñna ñsirijũ waja yicõri mña baja quena. “¿Ñna meni rujeorũre ecagore meje ñati adi?” yi seniĩabesa. Riojoti waja yicõri mña baja quena. ²⁶ Adi sita gaye jeyaro Dios i rujeore ña. Ito bajiri disejua ruyabeto i ye riti ña. I rujeore iti ñajare, mani baja quena.

²⁷ Sīgũ Jesure tũorũnũgũ meje ñagũ, “Yu tũ barã waya”, i yija, i ecaro bajiroti baja quena. “¿Ñna meni rujeorũre ñna ecagore meje ñati?” yi seniĩamenati baja quena. ²⁸ Gãji itire ba gũigũ, “Ñna meni rujeorũre ñna ecagore ña adi”, i yi goti masioja, babeja itire. Itire mña baja ticõri, i tũořã risejũ tũořã bujatobicũ yiguĩji i. “Ñeñaro yama ñna”, yi tũořã cõri bujatobicũ yuguĩji. Ito bajiri Jesure i jidicãme yironã, babeja itire. ²⁹ “Jeyaro waibũcu ri mani baja quena ña”, yi tũořã abojarãti, “Iti gaye mani baja quenabea”, gãjerã ñna yi tũořã risere babitiruja manire.

Mña coriarã ado bajiro yirã yirãji gajea: “Itire baja quenabea”, gãjerã ñna yi tũořã abojarocati, ¿itire ba jidicãgũ yigujada yu? yi tũořã rãji mña coriarã. ³⁰ Gaje ado bajiro yirãji mña: Yu baroto riojua, “Queno ya Dios mña”, yu yibojarocati gãjerã, “Babitiruja mũare”, yi codebitiruja ñnare, yirãji mña. ³¹ Ado robojua bajia: No mani bariseti, mani idirise, mani moarise cãni Diore masa ñna rúcubuořoca yiruja manire. ³² Gãjerã ñna ñeñaro yi ãmoroca yibe yironã, quenarise riti yiruja manire. Judio masa, judio masa meje cãni Jesure tũorũnũrãre cãni ñna ñeñaro yi ãmoroca yibitiruja manire. ³³ Yuama ado bajiro tũořã yu: Jeyaro yu yirise masa ñna ti wanũ jedire ãmoa yu. Sīgũti queno yu ñaroti gayere tũořã bea yu. Jesure ñna tũorũnũre ãmogũ

ĩna queno ñaroti gayejũare tũoĩa yũ. Jeame ajũroja ĩna wabore ñaroca ĩnare Dios masore amoa yũ.

11

¹ Cristo ĩ yiado bajiroti ya yũ cãni. Ito bajiri yũ yiro bajiroti yiya mũa cãni.

Mani minijuaja romia ado bajiro ĩna yija quena, yire gaye

² Tũoya yũ ñarã mũa. Mũare yũ riasocature yiro robo yirã ña mũa. Ito bajiri yũre mũa acabojabegare mũare queno wanũa yũ. ³ Gaje mũa tũo masire amoa yũ. Ado bajiro baja ite. Manojõ cãtigũ ĩ manojõ rijoga ñami umũgũ. Mani umũa rijoga ñami Cristo. Ito bajiroti Cristo rijoga ñami Dios. ⁴ Sĩgũ minijuara wijũ ĩ ya rijoga bũagũ Diore ĩ senija, Dios oca ĩ busija cãni, Diore rũcũbũobicsũ bajiro yami iocũ. ⁵ Minijuara wijũ sĩgõ rijoga bũabeco Diore iso senija, Dios oca iso riasoja cãni, iso manũjũre rũcũbũobeco bajiro yamo iso. Rijoga iso bũabeja, joa suagoro bajiro bajigõji iso. ⁶ Sĩgõ iso rijoga bũa amobeja, cojisiti joa sua jeocõja quena isoõcõreama. “Rijoga joa suagoja bojo ña yũ”, yi iso tũoĩaja, rijoga iso bũaja quena. ⁷ Mani umũare minijuara wijũ rijoga bũare ma manire. ĩ robo bajigũ manire rujeoñi Dios. Manimasi gãmeri ticõri, “Queno masigũ ñami Dios”, yi tũoĩa mani. Ito bajiri ĩre wanũcõri ĩre rũcũbũoa mani. Romiama mani umũare rũcũbũorã ñama. Ito bajiri, “Umũare rũcũbũoa gũa”, yirona rijoga ĩna bũaja quena. ⁸ Ado robojũa baja: Umũgũre rujeogũ romio ya gõana meje rujeoyijũ Dios. Romiare rujeogũ umũgũ ya gõana rujeoyijũ. ⁹ Romiore ejabũarocũre meje umũgũre rujeoñi Dios. Umũgũjũare ejabũarocore romiore rujeoñi Dios. ¹⁰ Ito bajiri, “Yũre umatã ñagũ ñari yũ ya rijoga bajiro bajigũ ñami yũ manũjũ”, yiroco iso ya rijoga bũaja quena romiore. Ito bajiro ĩna yija ticõri, ĩnare ti wanũrã yirãji ángel mesa. ¹¹ Umũa cãni, romia cãni ĩna ñare amoñi Dios. Romia ĩna manija, queno ña masimenaji umũa. Romia ito bajiroti umũa ĩna manija, queno ña masimenaji romia. Ito bajiri mani Jesús ñarã, “Ñe waja mama umũa, ñe waja mama romia”, yire ma manire. ¹² Ado robojũa baja: Umũgũ ya gõana romiore rujeoñi Dios. Ito bajibojarocati romiana rujeana ñama umũa. Mani umũa, romia cãni Dios ĩ rujeoana riti ña mani.

¹³ Adi mũare yũ gotirise queno tũoĩaña mũa. Minijuara wijũ rijoga bũabecoti, ¿Diore iso senija quenati? Quenabea. ¹⁴ “Umũa joa yoarise ĩna umaja, bojorise ña”, yi tũoĩa jedia mani. ¹⁵ Romiareama joa yoarise ĩna umaja, queno ti wanũa mani. Joa yoarise iso umaja, iso ya rijoga bũago bajiro yamo iso. ¹⁶ Sĩgũ adi yũ gotiriserẽ ĩ tũoĩa busi amoja, ado bajiro ĩre

gotija quena: “Gua, gãjerã Jesure tuorũnarã cuni, ito bajiro riti yisotia gua”, yi gotija quena ãre.

Jesús ã basusare gaye barã queno ãna yibitire gaye

¹⁷ Adocãta muare yu ucarise, muare wanugũ meje uca yu. Jesús basusare gaye minijua barona queno yibea mua. Mani Uju ã basusare gayere ñeñoa mua. ¹⁸ “Ïna minijuaja, ricati riti tuoãama”, yire gaye tuoãa yu muare. “Riti bajiroja”, yi tuoãa yu itire. ¹⁹ “Mani tuoãa busija, Ñnati ñama Jesure tuorũnũsarã”, yi tuoãarã yirãji gãjerã manire”, yi tuoãa busiboja mua. ²⁰ Ricati riti tuoãa basicõri, Jesús basusare gaye mua minijua baja, mani Ujare rãcũbuorã meje yirãji mua. ²¹ Baraju iti ejaroca mua ãmoro bajiroti ba ãmorãji mua yajirona. Cocati bare bato bamenaji mua. Ito bajiro mua yija, gãjerã ñiocõrãji. Gãjerãma idi mecũrãji ãna. ²² Wiri cutirã ña mua. Mua ya wiriju mua ba, idi, yija quena. Ito bajiro queno mua yibeja, Jesús basusare gaye barã gãjerã queno ba bujamena, bujato ãna bujaroca ya mua. Ito bajiro mua yija gãjerã Jesure tuorũnarãre ti tudirã bajiro ya mua. “Queno ya mua”, ¿yiguti yu muare? Meje yi ãmobeã yu. Muare wanubeã yu.

Mani Uju ã basusare gaye

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³ Adi muare yu riasorise mani Uju ã basusare gaye muare yu riaso masitoni yu masiroca yiñi ã. Ado bajiro baja: Mani Ujare ã wajana ñiatoni Judas ã gotira ñami, ã ya ãmona naju ãmi rãcoyiju Jesús. ²⁴ ãmi rãcocõri, “Queno ya Dios mu”, yiyiju ã. Igata batocõri ado bajiro yiyiju ã, ã rãca riasotirãre: “Ïmo baya. Adi ña yu ya ruju robo bajiro bajirise. Muare yiari goda ãsigũ yiguja yu. Yu godaja bero yu muare ãogore tuoãacõri yure rãcũbuorã ado bajiroti minijua basotiba”, yiyiju Jesús ã rãca riasotirãre. ²⁵ Ïna baja bero uyé ide tẽro ãmi rãcoyiju Jesús. Ito yicõri ado bajiro ãnare gotiyiju ã: “Ïmo idiya. Muare yiari yu ya rí buديو yiroja yure. Yu ya rina suoriti, ‘Ado bajiro masare queno yigu yiguja yu’, Dios ã yiado bajiroti ñasũoro yiroja ãja. Yu godaja bero yu muare ãogore tuoãacõri, yure rãcũbuorã ado bajiroti minijua idisotiba”, yiyiju Jesús ã rãca riasotirãre. ²⁶ Mani Uju ã rotiado bajiroti mani baja, mani idija cuni, “Manire yiari goda ãsiñi Cristo”, yirona ito bajiro basotia mani. Mani Uju ã ejarocaju ito bajiro yisũsarã yirãji mani.

Mani Uju ã basusare gaye mani baja, ado bajiro mani baja quena, yire gaye

²⁷ Ado robojuã baja: No Diore rãcũbuobicũti rocati mani Uju ã basusare gaye ã baja, ã idija cuni ñeñaro yigu yiguñi ãocã. Ito bajiro ã yija, “Ñe waja ma Jesús ya ruju, ã ya rí cuni”, yigure

bajiro yami ïocũ. No ito bajiro yigũ seti cutigũ yiguĩji. ²⁸ Ito bajiri mani Ʋjũ ï basũsare gaye ba ãmorã, mani baroto riojũa, mani idiroto riojũa cœni ado bajiro mani yija quena: Mani ñeñaro yirise tœoĩa bojori bũjacœri Diore mani goti rœtobuja quena. Ito bajiro mani yija bero mani Ʋjũ godare tœoĩacœri mani baja quena. ²⁹ “Yũ ñeñaro yirisere yũre waja yi ïsirocũ godañi Cristo”, yi mani tœoĩaja quena. Jesure tœoĩamenati rocati mani baja, mani tœbũjaroca yigũ yiguĩji Dios manire. ³⁰ Ito bajiro rocati bacœri jãjarã ñarise cutia mœa. Gãjerã wisia mœa. Ito bajicœri gãjerã godañi ïna. ³¹ Mani baroto riojũa queno mani tœoĩaja, mani tœbũjaroca yibicũ yiguĩji Dios. ³² Mani ñeñaro yirise waja mani tœbũjaroca Dios ï yija, mani queno yitoni ito bajiro yami ï. Ïre masimena jeame ũjurojũ wana rãca mani ware ãmobeami Dios. Ito bajiri ñeñaro mani yirisere jidicãtoni mani tœbũjaroca yami ï.

³³ Ito bajiri Jesús ï basũsare gaye barã wana mœa minijuaja, sãgũ rayabeto corocœ barona ejori mejeti baya yũ ñarã mœa. ³⁴ Mœa ñiocœja, mœa minijuaroto riojũa mœa ya wijũ baja quena. Ito bajiri minijuara wijũ mœa baja, jairo ba yajirona meje barã yirãji mœa. “Ito bajiro mœa yijare mœa tœbũjaroca yibicũ yiguĩji Dios”, yi gotia yũ mœare. Gaje oca ñarisere mœa tũ ejacœri quenogũ yigũja yũ.

12

Jeyaro mani moa masitoni Espiritu Santo manire ï jidicãre gaye

¹ Queno tœoĩaña yũ ñarã mœa. Ricati riti mani moa masi sosatoni Espiritu Santo ï cœre gaye mœa masire ãmoa yũ.

² “Jesure mani masiroto riojũa mani meni rujeoana bũsimenare rũcũbœocũ mani”, yi tœoĩarãji mœa. Gajero bajiro tœoĩacœri jãjarã mœa meni rujeoanare rũcũbœobojayija mœa maji. ³ Ito bajiri, “Ïna ñama Espiritu Santo rotirise meje bũsirã. Ï ñami Espiritu Santo rotirise bũsigũ”, mœa yi tœoĩare ãmoa yũ. No Jesure bũsitugũ, Espiritu Santo ï rotirise meje bũsiami ïocũ. No, “Rœtoro masigũ ñami Jesús yũ Ʋjũ”, yi bũsigũ, Espiritu Santo rotirise bũsiami ïocũ.

⁴ Diore mani moa ïsitoni, ricati riti mani moa masiroca yami Espiritu Santo. Ricati riti mani moa masiroca yibojaguti sãgũti ñami Espiritu Santo. ⁵ Ricati riti mani Ʋjũre moa ïsia mani. Ricati riti moabojarãti ï sãgũreti moa ïsia mani. ⁶ Ricati riti moare cœñi Dios manire. Ito yicœri ï sãgũti ñami mani moa masiroca yigũ. ⁷ Espiritu Santo quedi sãja ecoana ñari, Diore mani moa ïsi masiroca yami ï. Ito bajiri, “Espiritu Santo quedi sãja ecorũ ña yũ”, yi tœoĩa mani. Gãmeri mani ejabœatoni ricati riti moare cœñi Espiritu Santo manire. ⁸ Coriarã Espiritu

Santona sʰoriti queno tʰoĩacõri goti masiama ñna. Gãjerã cʰni Dios oca josarise gaye riasoticõri goti masiama ñna, Espíritu Santo ejabʰarisena. ⁹ “Yʰ seniro bajiroti cʰdigʰ yiguĩji Dios”, gãjerã ñna queno tʰorũnʰroca yami Espíritu Santo. Cõrãre ñna yisio masiroca yami Espíritu Santo gãjerãre. ¹⁰ Tiyamani ñna ïo masiroca yami Espíritu Santo gãjerãre. Gãjerãre Dios oca ñna goti masiroca yami Espíritu Santo. “Í ñami Espíritu Santo rotirise bʰsigʰ. Ñna ñnama Espíritu Santo rotirise meje bʰsirã”, ñna yí masiroca yami Espíritu Santo gãjerãre. Ñna bʰsi masibiti oca ñabojareti ñna bʰsi masiroca yami Espíritu Santo gãjerãre. Iti gaye oca ñna bʰsigore ñna rogoti masiroca yami Espíritu Santo gãjerãreama. ¹¹ Ricati gaye riti manire moare cʰrʰ sīgũti ñami Espíritu Santo. Í ãmoro bajiro riti ricati mani moa masiroca yami Espíritu Santo.

Co ruju bajiroti ruju cʰtirã ñna mani, yire gaye

¹² Mani ya ruju jeyaro ñabojarocati co ruju ti ñna. Tite mʰna. ãmo, cajea, gãmoro, gʰbo jaje ñna mani ya ruju. Ito bajiro bajirã ñna mani Jesucristore tʰorũnʰrã cʰni. Jãjarã ñabojarãti Cristore riti tʰorũnʰrã ñari co ruju bajiro bajirã ñna mani. Ñre tʰorũnʰrã ñari gãmeri ejabʰa mani. ¹³ Jeyaro ñna mani. Tʰote mʰna. Judio masa, judio masa meje cʰni, gãjerãre moa ïsirã, gãjerãre moa ïsimena cʰni ñna mani. Jesucristore tʰorũnʰcõri idé gu roticʰa mani. Mani sīgũ rʰyabeto Espíritu Santo quedi sãja ecoana riti ñna mani. Í sīgũti ñami mani ya ʰsijʰ quedi sãjarʰ. Ito bajiri ñna sʰoriti co ruju bajiroti ruju cʰtia mani.

¹⁴ Co ruju ñabojaroti jeyaro ñna mani ya ruju. Coju gaye meje ñna mani ya ruju. Jeyaro ñna. ¹⁵ Gʰbo iti bʰsija, “ãmo meje ñna yʰa, ito bajiri ruju gaye meje ñna”, yibojarocati ruju gayeti ñna. ¹⁶ Gãmoro iti bʰsija, “Cajea meje ñna yʰ, ito bajiri ruju gaye meje ñna”, yibojarocati ruju gayeti ñna iti. ¹⁷ Mani ya ruju cajea bʰcʰagoti iti ñaja, ¿ñena tʰoboanada mani? Mani ya ruju gãmoro bʰcʰrogoti iti ñaja, ¿ñena wĩjiboanada mani? ¹⁸ Meje ado robojuʰa baja. Mani ya ruju iti ñaroto bajiroti í ãmoro bajiro rujeoñi Dios manire. ¹⁹ Mani ya ruju coju gaye iti ñaja, jeyaro ñabitiboadoja. ²⁰ Ado robojuʰa baja: Mani ya ruju jeyaro ñabojarocati co ruju ti ñna. Ito bajiro bajirã ñna mani Jesure tʰorũnʰrã. Jãjarã ñabojarãti sīgũre bajiro riti tʰoĩacõri gãmeri ejabʰa mani.

²¹ Mani ya cajea iti bʰsija, “Ñe waja ma ãmo”, yí masibitiboadoja. Mani ya rijoga iti bʰsija, “Ñe waja ma gʰbori”, yí masibitiboadoja iti. ²² Ado robojuʰa baja: Mani ya ruju gaye, “Adi gaye queno waja ma yʰre”, mani yí tʰoĩabojarocati ñasarise ñna iti cʰni. ²³ Mani ya ruju gaye, “Adi gaye queno waja ma

yure”, mani yibojarise cuni queno tirũna mani. Gaje mani ya ruju gaye masa jeyarore mani ĩobiti yutabujuna sãña bia mani. ²⁴ Gajejuri mani ya rujuri bojobeia mani. Ito bajiri itire buabeia mani. Mani ya rujure ĩ amoro bajiroti quenoñi Dios. Mani ya ruju gaye, “Ñasarise meje ña”, mani yirise itijua ña buto busa ñasarise. ²⁵ Mani ya ruju jeyaro ñabobarocati corocõti ñasarise ña. Mani Jesure tuorũnrã ito bajiro bajirãti ña. Jãjarã ñabobarãti ñasarã riti ña mani. Ito bajiri wanure rãca gãmeri ejabua mani. ²⁶ Mani ya ruju coju iti juniija, ruju ñarocõti juni wisia. Mani ya ruju coju masa ñna ti wanuja, mani ya ruju ñarocõreti wanujeacoa mani. Iti gaye robo bajiroti bajia mani Jesure tuorũnrã cuni. Mani wato sĭgũ ĩ bojori bujaja, mani ñarocõti ĩ rãca bojori bujarãji mani. Ito yicõri sĭgũ mani wato ĩ wanu quenaja, mani ñarocõti wanu quenarãji mani.

²⁷ Ado robojua bajia: Mani Jesure tuorũnrã ĩre moa ĩsirã ñari ĩ ya ruju robo bajirã ña mani. Mani sĭgũ ruyabeto ñasarã ña mani. Mani rãca gagu sĭgũ ĩ manija, ĩre godo cutia mani cocati Jesure moa ĩsirã ñari. ²⁸ Mani Jesure tuorũnrã ñaja sĭgũ ruyabeto moare cũni Dios manire. Cajero mani coriarãre Jesús oca goti ucuronare cũni ĩ. Ito bero gãjerã ĩre goti ĩsironare cũni. Gãjerã ĩ oca riasoronare cũni. Gãjerãre tiyamani ñna ĩrotire cũni. Gãjerã cõrãre yisioronare cũni. Gãjerã ejabuaronare cũni. Gãjerã tirũnrõnare cũni. Ito bero gãjerã ñna busi masibiti oca ñabojareti busi masironare cũni Dios. ²⁹ Corocõti ĩre moa ĩsirona meje cũni Dios manire. Mani jeyaro Jesucristo oca gotirona ĩ cũana meje ña mani. Mani jeyaro Diore goti ĩsiri masa meje ña mani. Mani jeyaro ĩ oca riasori masa meje ña mani. Mani jeyaro tiyamani ĩori masa meje ña mani. ³⁰ Mani jeyaro cõri masare yisiori masa meje ña mani. Mani jeyaro mani busi masibiti oca ñabojareti busi masirona meje ña mani. Mani jeyaro ñna busija tuocõri, “Ado bajiro busiru ñna”, yi masirã meje ña mani. Mani jeyaro ñna busirisere rogoti masirã meje ña mani. ³¹ “Ñasarise yu yiroca, Dios ĩ yire amoa yu”, yiruja muare. Ito bajiro mua yijama quena ña. Ito bajiro mua yibojarocati adocãta buto ñasarisejure muare riasogu ya yu.

13

Gãjerãre mani ti maija, iti ña ñasarise, yire gaye

¹ Co oca ruyabeto mani busi masibojarocati, ito yicõri ángel mesa oca mani busi masibojarocati, gãjerãre mani ti maibeja, ñe waja mana ña mani. Gãjerãre mani ti maibeja, jeyaro busirã ñabobarãti, rocati yucu toti iti busiro bajiroti, ito yicõri cometiro iti busiro bajiro, rocati oca godacoaju. Gãjerãre ti maimenati mani busibojaja manire tuomenaji ñna. ² Diore goti

Īsiri masa ñabojarāti, ito yicōri goti rudire jeyaro masibojarāti, gājerāre mani ti maibeja, ñe waja mana ña mani. Jeyaro t̄o masirā ñabojarāti, ito yicōri “ ‘Gūta yuc̄aire c̄ao r̄agōña Dios m̄’, yu yija, ñaro bajiroti c̄adiguīji ī”, yi t̄oīa masirā ñabojarāti, gājerāre mani ti maibeja, ñe waja mana ña mani. ³ Mani r̄ucorise ñarocōti batorā ñabojarāti, gājerāre mani ti maibeja ñe waja b̄ujamenaji mani. “Yure ĩna soe āmobarocati Dios oca goti jidicābic̄uja yu”, yi t̄oīarā ñabojarāti gājerāre mani ti maibeja ñe waja b̄ujamenaji mani.

⁴ Gājerāre mani ti maija, ado roboj̄ua bajirā yirāji mani: Gājerāre ūsirioro yimenaji mani. Gājerāre queno yirā yirāji mani. Gājerāre ti ūomena yirāji mani. Gājerāre r̄uc̄ub̄orā yirāji mani. “Gājerā r̄ētoro ñasagu ña yu”, yimenaji mani. ⁵ Mani queno ñaroti gaye riti t̄oīamena yirāji mani. Gājerāj̄uare ĩna queno ñaroti gaye t̄oīarā yirāji mani. Gājerāre ti junisinimena yirāji mani. Gāji manire ñeñaro ĩ yibojarocati yoari junisinimenaji mani. Itire ācabojorā yirāji mani. ⁶ Gāji ĩ ñeñaro yija, ti wan̄amenaji mani. Gāji ĩ queno yijaj̄ua ĩre ti wan̄rā yirāji mani. ⁷ Gājerāre mani ti maibojarocati ñeñaro manire ĩna yija, ĩnare ti mai jidicāmenaji mani. Ito yicōri ĩnare b̄usitumenaji mani. ĩnare mani ti maija, ĩnare t̄or̄un̄rā yirāji mani. Gājerāre mani ti maibojarocati, manire ĩna ñeñaro yija, ĩnare ūsir̄iomenaji mani. Ito yicōri ĩnare ti mai jidicāmenaji mani.

⁸ Gājerāre mani ti maija, ĩnare ti mai jidicāre ma manire. ĩnare ti maisotirā yirāji mani. Gājerāre mani ti mairise jedirise meje ña. Co r̄um̄ Dios ĩ manire moare c̄ure jediro yiroja. Iti r̄um̄ iti ejaja Diore queno masirā yirāji mani. Ito bajiri ĩre goti ĩsire mano yiroja ĩja. Ito yicōri mani masibiti oca jeyaro mani b̄usiroca yibic̄u yiguīji Dios. Gaje ĩ oca josarisere mani goti masiroca yibic̄u yiguīji ĩ ĩja. ⁹ Ado roboj̄ua bajia: Adocāta jeyaro Dios ye masi jeobea mani. Dios ocare goti jeo masibea mani. ¹⁰ Ija co r̄um̄ Dios gayere masi jeocōrā yirāji mani maji. Ito bajiri iti r̄um̄ ejaroca ĩ oca manire goti r̄ētohuri masa mana yirāji ĩja. Manimasiti t̄o masi jeocōrā yirāji.

¹¹ Ado bajiro bajia. Mac̄uac̄a yu ñaja, mac̄uac̄a oca b̄usic̄u yu. Mac̄uac̄a yu ñaja, mac̄uac̄a robo riti t̄oīacu yu. Mac̄uac̄a yu ñaja, mac̄uac̄a bajiro riti t̄oīa besecu yu. B̄uc̄ua wacu mac̄uac̄a yu ñagore gaye jidicācu yu. ¹² Adocāta jeyaro Dios gayere t̄o masi jeobea mani. Ēoro queno ruyubeto bajiro Dios oca queno t̄o masi jeobea mani. Ito bajibojarocati co r̄um̄ Dios t̄u ejacōri ĩ gayere t̄o masi jeorā yirāji mani. Adocāta coriaj̄uriti ĩ oca masia mani. Ija co r̄um̄ Dios ĩ manire ti masi jeoado bajiroti ĩ gaye t̄o masi jeorā yirāji mani c̄uni.

¹³ Udiaji gaye ña mani yisotiroti: Diore tuorūnūsotirūja manire. “Dios ī yiro bajiroti yigu yiguīji”, yi tuoīasotirūja manire. Ito yicōri gājerāre ti maisotirūja manire. Iti udiaji gaye gājerāre mani ti mairise iti ña ñasarise.

14

Oca masibitibojarāti gājerā oca busire gaye

¹ Gājerāre ti maisotirūja manire. Iti ña mani cūdiroti ñasarise. Īre mani moa Īsitoni Dios ī cūre gayere āmoana mani. “Yure goti Īsiri masa ñama mua”, manire ī yire gaye, āmoana mani. Iti cūni ñasarise ña. ² No gājerā oca ī masibiti ī busija, Diore rūcūbuoguti yami, ito bajiro ī yija. Ito bajiro ī busija, masa tuomenaji ĩre. Ito bajiri ĩnare meje busiguīji ī. Diojūare busiguīji. Ito bajiro ī busija Espiritu Santo ejabuarisena busiguīji ī. Ito yicōri gājerā ĩna tuoroti meje busiguīji ī. ³ Gājiama Diore goti ĩsigū ī busija, masareti busiguīji. Buto busa Diore ĩna tuorūnūtoni ito bajiro busiguīji ī. ĩna tuoīa oca sēotoni ito yicōri ĩna wanūtoni ito bajiro busiguīji ī. ⁴ No gājerā oca ī masibiti Diore ī busija, buto busa ĩmasiti Diore masi waguīji. Ito bajiro tuoyamani ī busija, tuobiticōri buto busa Diore masimenaji ĩna ĩja. Gājiama Dios oca gotigu ĩna tuorisena ī gotija tuocōri, gājerā Jesure tuorūnūrā buto busa ĩna tuorūnūroca yami ī.

⁵ Sīgū rūyabeto gājerā oca mua masibiti oca ñabojareti mua busija, quena ñaboroja yure. Ito bajibojarocati ī masibiti oca ñabojareti busigu rēto busaro ñasarise moami Dios oca gotiri masu. Ī masibiti oca ñabojare busigu ī busirise masa ĩna tuo masitoni ī rogotija, ñasarise moami ī cūni. Ito bajiro ī yija Jesure masirā buto busa ĩre ĩna tuorūnū waroca yami ī. Busi tūocōri ī rogotibejama tuo masimenaji ĩna. ⁶ Tuoya yu ñarā mua. Mua tu ejacōri mua tuobiti yu busija, ñe waja ma. Ñejua ejabuabetoja muare. Yu masiroca Dios ī yirise muare yu busija, muare ejabuaroja itiama. Dios oca riojo ñasarise muare yu riasoja, iti cūni muare ejabuaroja.

⁷ Goti masiore ocana muare gotigu ya yu: Sīgū tērorā ī juti masibeja, “Iti basa menigū yami”, yi masimenaji mani. Arpa wame cutirisena queno ī basa meni masibeja, “Iti gaye basa menigū yami”, yi masimenaji mani. ⁸ Surarare jigū trompeta wame cutirica queno ī juti masibeja, gājerā rāca gāmeri sīarona ña yucāmenaji ĩna. “Wadiru ĩna”, yi masibiticōri ña yucāmenaji ĩna. ⁹ Iti bajiroti baja, gājerā oca mua masibiti mua busibojaja. Mua masibiti mua busija tuo masibiticōri, “Ito bajiro yireoni ña”, yi masimena yirāji gājerā. Ito bajiro mua busibojaja, mino bajiroti godacoaro yiroja. ¹⁰ Riti ña, adi macārūcārōre jaje oca busia mani. Mani busirisere tuorā yirāji gājerā. ¹¹ Ito

bajibojarocati sīgū yu tʉobiti yare ī bʉsibojaja juu duja gāmeri tʉomenaji gʉa. Īre tʉo masibiticōri, “Gaje masu űaguīji”, yi tʉoīagū yigūja yu. Yure tʉo masibiticōri ito bajiroti tʉoīagū yiguīji ī cʉni. ¹² Diore moa ĩsiroca Espiritu Santo ī yire āmorā űa mʉa. Ito bajiro āmorā űari, “Gājerā Jesure tʉorūnʉrāre gʉa ejabʉaroca yiya”, yirona Espiritu Santore seniña.

¹³ Ito bajiri sīgū gājerā oca ī masibiti ī bʉsija, ī rogoti masitoni Diore ī senija quena. ¹⁴ Diore rūcʉbʉogʉ gaje oca yu masibiti yu bʉsija, Espiritu Santo ī ejabʉarisena ito bajiro bʉsigūja yu. Ito bajibojarocati, “Iti gayere bʉsia yu”, yi masibicūja yu. Ito bajiri gājerā ĩna tʉo masiroca yi masibicū yigūja yu. ¹⁵ Ado bajiro juaji gayena Diore yu bʉsija quena. Espiritu Santona sʉoriti yu masibiti oca űabojareti Diore yu bʉsija quena. Ito yicōri gājerā ĩna tʉotoni ĩna tʉorisena Diore yu bʉsija quena. Juaji gayena Diore yu basaja quena. Espiritu Santona sʉoriti yu masibiti oca űabojareti Diore yu basaja quena, ito yicōri gājerā ĩna tʉorisena Diore yu basaja quena. ¹⁶ Diore rūcʉbʉorā Espiritu Santona sʉoriti gājerā ĩna tʉobiti riti mani bʉsibojaja, “Iti gaye bʉsirāji ĩna”, yi masimenaji ĩna. Ito bajiri ĩna tʉobeja, mani rāca cocati Diore rūcʉbʉo masimenaji ĩna. ¹⁷ Manire tʉobiticōri mani rāca cocati, “Queno ya Dios mʉ”, yi masimena yirāji ĩna. Diore rūcʉbʉorā, “Queno ya Dios mʉ”, mani queno yibojarocati, manire tʉobiticōri bʉto bʉsa Diore masibiti warā yirāji ĩna. ¹⁸ Mʉa rētoro gājerā oca yu masibiti bʉsia yu. Ito bajiri, “Queno ya Dios mʉ. Yu masibiti oca űabojareti yu bʉsiroca ya mʉ”, ya yu ĩre. ¹⁹ Ito bajibojarocati Dios ya wi minijuacōri jaje mʉa tʉobiti yu gotibojaja, űe waja ma iti. Yu gotirisere tʉomenaji mʉa. Mʉa ocana mʉa tʉorise jabetacā yu gotibojarocati mʉa tʉoja, iti űa yure bʉto bʉsa quenarise.

²⁰ Rīaca bajiro tʉoīabesa yu űarā mʉa. Ito bajibojarocati mʉtarācā űeñaro yibitiana bajiro mʉa űaja quena. Bʉcʉrā bajiro queno mʉa tʉoīaja quena. Bʉcʉrā mʉa űajare, ito bajiro tʉoīaja quena. ²¹ Dios oca tuti iti gotija, ado bajiro gotia: “Yu űarāre gaje ocana ĩnare bʉsigū yigūja yu. Gaje masa yu űarāre gaje ocana bʉsironare cōagū yigūja yu. Ito bajiro yu yibojarocati yure tʉorūnʉmena yirāji ĩna”, yi gotia Dios oca tuti. ²² Diore ĩna tʉo āmobeto bajiroti tʉo āmomenaji Jesure tʉorūnʉmena cʉni. Sīgū gājerā oca ī masibiti ī bʉsiroca Dios ī yija, “Masigū űari manire waja senigū yiguīji Dios”, Jesure tʉorūnʉmena ĩna yitoni ito bajiro ĩoguīji Dios. Gājiama ī oca goti masiroca Dios ī yija, “Masigū űari manire ejabʉagʉ yiguīji Dios”, Jesure tʉorūnʉrā ĩna yitoni ito bajiro ĩoguīji Dios. ²³ Ado robojuu bajia: Diore rūcʉbʉorona minijua űaraju, gājerā oca mʉa masibiti mʉa bʉsi űaroca Dios ocare riasotimena, ito

yicōri Diore t̄or̄ūn̄mena c̄ni ĩna ejaja, “Mec̄ri masaguti ñac̄oyijari āna”, yir̄a yir̄aji ĩna m̄are. ²⁴ Diore r̄uc̄b̄hor̄a m̄a minijua ñarij̄a ḡjer̄a Diore masimena ĩna ejaja, Dios oca m̄a gotijama t̄o masir̄a yir̄aji. Ito bajiri queno t̄o masic̄ōri, “Ñeñaro yigugo ñada ȳ c̄ni”, ȳ t̄oīar̄a yir̄aji ĩna. ²⁵ “Ȳ t̄oīa rudibojarisere masic̄ōami Dios”, yir̄a yir̄aji ĩna. Ito yic̄ōri Diore r̄uc̄b̄hor̄ona rijomuniḡana ñini r̄j̄ūr̄a yir̄aji ĩna. “Āna r̄aca ñasac̄ōami Dios”, yir̄a yir̄aji ĩna m̄are.

Minijuac̄ōri ado bajiro queno yir̄aja manire, yire gaye

²⁶ T̄oya ȳ ñar̄a m̄a. Ado bajiro baja: M̄a coriar̄a minijuac̄ōri basa āmoa m̄a. Ḡjer̄a riaso āmoa m̄a. Ḡjer̄a m̄a masiroca Dios ĩ yirere goti āmoa m̄a. M̄a coriar̄a ḡjer̄a oca m̄a masibitire b̄si āmoa m̄a. Ḡjer̄are rogoti āmoa m̄a. Quena ña ito bajiro m̄a yija. Dise r̄yabeto m̄a yisotija, Diore t̄or̄ūnr̄a b̄to b̄sa ĩna t̄or̄ūn̄ waroca m̄a yija quena. ²⁷ Ḡjer̄a oca m̄a masibiti m̄a b̄si āmoja, j̄ar̄ona ūdiar̄onati m̄a b̄sija quena. S̄ḡ ĩ b̄sija bero, ito bero ḡji, ito bero ḡji m̄a b̄sija quenaroja. M̄a b̄sija bero ḡji ĩ rogotija quena, ḡjer̄a ĩna t̄otoni. ²⁸ S̄ḡ rogotigu ĩ manija, minijuac̄ōri ḡjer̄a oca m̄a masibiti b̄sibitir̄aja m̄are. S̄ḡ rogotigu ĩ manija, masa ĩna tiro riojo meje m̄a b̄sija quena. M̄a t̄oīarisena Diore m̄a b̄sija quena. ²⁹ M̄a masiroca Dios ĩ yire m̄a goti āmoja, j̄ar̄ona, ūdiar̄onati b̄sija quena. S̄ḡ ĩ b̄sija bero, ito bero ḡji, ito bero ḡji b̄sija quena. Ḡjer̄a m̄are t̄o rujir̄a, “Riti Dios ocare b̄siamā ĩna”, ȳ t̄oīa bese rujir̄a yir̄aji ĩna. ³⁰ S̄ḡ ĩ b̄siroca ḡji t̄o rujigure ĩ b̄siroti gaye t̄oīa b̄jaroca Dios ĩ yija, b̄sihoḡu b̄si j̄idic̄aja quena, ḡji ĩ b̄sitoni. ³¹ Queno ḡji bero, ḡji bero m̄a b̄sija, m̄a Diore goti ĩsiri masa s̄ḡ r̄yabeto b̄si masir̄a yir̄aji m̄a. Ito bajiro m̄a yija, s̄ḡ r̄yabeto b̄si masir̄a yir̄aji m̄a. Ito bajiro m̄a yija, b̄to b̄sa Dios ocare masic̄ōri t̄oīa oca s̄o wan̄ jedir̄a yir̄aji m̄a. ³² M̄a Dios oca goti ĩsiri masa ĩ oca m̄a gotija, rocati meje gotir̄a yir̄aji m̄a. “Ado bajiro gotic̄aja ȳ”, ȳ t̄oīac̄ōri m̄a gotija quena. Ḡjer̄a ĩna b̄siroca b̄sibitir̄aja m̄are. M̄a yuja quena. ³³ Ñe oca manoti mani minijuaja tic̄ōri, manire wan̄ḡu yiguñi Dios. Ito bajibojarocati mani b̄si riaw̄saja tic̄ōri, wan̄bic̄u yiguñi Dios.

Ito bajiri ḡjer̄a Jesure t̄or̄ūnr̄a ĩna minijuado bajiro, ñe oca mano b̄si riaw̄sare mano m̄a minijuasotija quena. ³⁴ Dios ya wi m̄a minijuaroca b̄sire ma romiare. ĩna ñama ĩna man̄j̄sabatiare c̄dirona. Ūm̄a ñama ĩnare ūmat̄ar̄a. Ito bajiroti gotia Dios oca tuti. ³⁵ ĩna seniā āmoja, ĩna ya wiju t̄udi

ejacõri ãna manujusabatiare seniãaja quena. Mña minijuari wijñ romio sãgõ iso busija, queno ejasabea.

³⁶ “‘Ado bajiro gotia Dios oca’, yi goti rõtobu masirã ña gña”, çyi tñoĩati mña? Ito bajirojña meje bajaia. Mña riti meje ña Dios oca boca ãmisuoana. ³⁷ “Diore goti ãsiri masñ ña yñ”, sãgũ ã yija, “Mani Ujñ ã rotiado bajiroti gotiami Pablo”, yi masigũ yiguĩji ã. Ito bajiroti yigñ yiguĩji gãji cñni, “Espiritu Santo rotirise busia yñ”, ã yi masija. ³⁸ “Dios oca gotigñ meje ñami Pablo”, sãgũ ã yija, ãre cñni tñorũñabeja quena.

³⁹ Tñooya yñ ñarã mña. Ado bajirojña mña yija quena: “Dios oca yñ goti masiroca ã yire ãmoa yñ”, mña yija quena. No gãjerã oca ãna tñobiti ãna busija, rẽore ma. ⁴⁰ Ito bajibojarocati mña minijua ñari wijñ gãjerãre rũcũbucõri sãgũ ã busiroca gãjerã busire ma. No mña yisotirise dise ruyabeto queno tñoĩacõri mña busija quena.

15

Mñcana tñdi Cristo catire gaye

¹ “Masare masorocñ goda ãsiñi Cristo”, yi mñare yñ riasocatire itire tñdi mña tñoĩare ãmoa yñ. Iti ocare iti rãmujñ boca ãmicãcñ mña. Iti ocare boca ãmicõri Cristore tñorũñña mña. ² Mñare yñ riasocatire mña tñorũññ jidicãbeja, Dios ã masoana ña mña ãja. “Dios ocare tñorũñrã ña gña”, yibojarãti iti ocare queno tñorũñsamena mña ñaja, Dios ã masoana meje ña mña.

³ Oca bũto ñasarise yñ masiroca Dios ã yirere mñare riasocñ yñ. Dios oca tuti iti gotiro bajiroti, “Mani ñeñaro yirise waja goda ãsiñi Cristo”, yi mñare riasocñ yñ. ⁴ “Ëre ãna yujebojarocati ãdia rãmñ bero mñcana tñdi catiñi Cristo”, yi mñare riasocñ yñ. Dios oca tuti iti gotiro bajiroti mñare riasocñ yñ. ⁵ Tñdi caticõri Pedrore goaĩoyijñ Jesús. Ito bero ã cũana jña gũbojeno ñarãre goaĩoyijñ. ⁶ Ito bero gãjerã quinientos ñarã rẽto busaro ãre tñorũñrãre goaĩoyijñ Jesús. ã goaĩoana jãjarã catiama maji. Gãjerãma godacoañi. ⁷ Ito bero Santiagore goaĩoyijñ. Ito bero ã oca goti ucutoni ã cũanare ñarocõreti goaĩoyijñ.

⁸ ãnare ã goaĩoja bero yũre cñni sũsari goaĩoquĩ. ãna bajiro ñasagñ meje ña yñ. Ñasagñ meje yñ ñajare ãna bero yũre cñni goaĩosũsaquĩ ã. ⁹ ã oca goti ucuroña ã cũana rãca corocõ ñasagñ meje ña yñ. Iti rãmñ Cristore tñorũñrãre queno yibiticñ yñ maji. ã ñarãre yñ usirioro yi codejama ã oca yñ goti ucuroca yibitibora Dios. “Queno yñ yigñ ñajare yũre beseñi Dios”, yi tñoĩabea yñ. ¹⁰ Yũre ti maicõri yũre beseñi Dios, ãre yñ moa ãsitoni. Quenoguti Dios ã yũre yijare ãre queno moa ãsia yñ. Ito bajiri, “Bajato bajaia. ãre besebojacñ yñ”, yibeami Dios yũre. Gãjerã Jesús ã cũana rẽto busaro Diore moa ãsia yñ. Ito

bajibojarocati yuması meje Diore moa İsia yu. Yure ti maicõri İre yu moa İsi masiroca yami Dios yure. ¹¹ “Gãjerã rêto busaro Dios oca mure riasocu yu”, yu yija no yibea İti. Ado robojua İna İnasarise. Dios ocare tucõri Jesure tucõruyija muu. Itijua İna İnasarise.

Godabojarãti mucana tudi mani catire gaye

¹² Guu Jesus İ cūana sigū rayabeto corocõ gotia guu. “Godabojaguti mucana tudi catiİi Cristo”, yi gotia guu. Mure ito bajiro guu yibojarocati, İno yija muu coriarã, “Godabojarãti mucana tudi catiya ma”, yati muu? ¹³ Godabojarãti tudi catire İti manija, Cristo cuni tudi catibitiboru. ¹⁴ Tudi İ catibeja, İ oca guu riasobojarise İe waja manoja. İ tudi catibeja, İre tucõrubojarãti ya muu. İ manija İ manibojarocati İre tucõruboana muu. ¹⁵ İ tudi catibeja, burãti Dios oca riasoboyija guu. “Tudi Cristo İ catiroca yiİi Dios”, yicacu guu. Godana mucana tudi İna catibeja, Jesure cuni tudi İ catiroca yibitiboru Dios. ¹⁶ Godana mucana tudi İna catibeja, İto bajiroti Cristo cuni tudi catibitiboru. ¹⁷ Cristo tudi İ catibeja, İre tucõrubojarãti ya muu. İ manija İ manibojarocati İre tucõruboana muu. Mani İeİaro yirise waja, waja yi İsirocū godacõri İ tudi catibeja, seti cutirã İaboana mani maji. ¹⁸ İto bajiro İti bajija, Jesucristore tucõrucõri godana jeame ũjuroju waboana İna. ¹⁹ Cristore tucõrubojarãti tudi mani catibeja, İre tucõrubomena rêtoro bojori burã İaboana mani.

²⁰ Ado robojua baja: Cristo İ godabojarocati mucana tudi İ catiroca yiİi Dios İja. İto bajiri İ İami cajero godabojaguti mucana tudi catisoru. İna suriti godana İarocõti mucana tudi cati jedirã yirãji. ²¹ Adan İayoru İ İeİaro yirajana suriti godasũni adi sita gãna. İto bajibojarocati Cristo tudi İ catirajana suriti godabojarãti tudi catirãji mani cuni. ²² Adan İayoru janerãbatia İari goda jedirã yirãji mani. İto bajibojarocati Cristore tucõrubã İari İna suriti mucana mani catiroca yigu yiguİi Dios. ²³ Dios İ amoro bajiroti mucana tudi catirã yirãji masa. Cristo İami cajero godabojaguti mucana tudi catisoru. İja Cristo İ tudi ejaroca İre tucõruboana mucana tudi catirã yirãji. ²⁴ İto baji İaroca adi amuari jediro yiroja. İ wajana İarocõreti rêtocũgū yiguİi Cristo. Adi sita gãna ujarã, İto yicõri ũmacũju gãna ujarãre cuni rêtocũgū yiguİi Cristo. İto bajiro yicõri İre tucõrubãre miojugū yiguİi Cristo. “İna Uju İnasagu İatİİnama mu”, yirocu İ Jacu Diojare İsigū yiguİi Cristo İre tucõruboanare. ²⁵ İ wajanare İ rêtocũroto riojua Uju İ İaroca yigu yiguİi Dios Cristore. İto bajiro İ baji İare amoguİi Dios. ²⁶ İ wajana İarocõreti rêtocũcõri masa İna godarise gaye İtocõti gajanoagū yiguİi Cristo. İto bajiri mucana tudi godare

mano yiroja. ²⁷ Dios oca tuti iti gotiro bajiroti jeyaro Ɖju ñarocure cūñi Dios Cristore. “Í Jacu Ɖju ñami Cristo”, yireoni meje ña iti. Í Jacuɟua jeyaro Ɖju ñarocure cūñi. ²⁸ Co ruma í wajana jeyarore, ito yicōri ɟjarā jeyarore cuni ñnare rētocūgū yiguñji Cristo. Ito bajiro yicōri jeyarore rotigu ñagū yiguñji Cristo. Iti rumati í roti masitoni Dios í jidicārere tūdi ñsigū yiguñji Diore. Ito bajiro í yijare Dios ñre cūru jeyaro, dise rayabeto Ɖju ñagū yiguñji.

²⁹ “Godana mɟcana tūdi catimenaji”, gājerā ñna yibojarise gaye mɟare goti masio āmoa yu. ¿No yija, “Godana mɟcana tūdi catimenaji”, yí tūoĩabojarāti idé guya mana godanare yiari idé gu ñsirā yati gājerā? Godana mɟcana tūdi ñna catibejama, rocati bajiro ñnare idé gu ñsibojarāji ñna.

³⁰ Dios oca yu riasoja, buto guijosotia yure, jājarā yure sīa āmorā ñna cunijare. “Riti godana tūdi catirā yirāji ñja”, yí tūoĩacōri Dios oca riaso jidicābea yu. ³¹ Riti mɟare gotia yu ñarā yu. Co ruma rayabeto yure sīa āmorā cunísotiamā ñna. Riti bajaia iti. Gaje riojo gotia yu mɟare. “Yu riasocatire tūocōri Cristore tūorūnañi Corinto cuto gāna”, yí mɟare tūoĩacōri wanua yu. ³² Efeso cuto gāna yaiare bajiro guacōri yu tōbujaroca yicā ñna. Godabojarāti mɟcana tūdi mani catibeja, rocati Diore moa ñsibocu yu. Ito yicōri tōbujabojaguti, ñe bujabitiboguja yu. Godana mɟcana tūdi ñna catibeja, Jesure tūorūnumena ñna tūoĩado bajiro mani cuni tūoĩaja quenaboa. Ado bajiro yí tūoĩama ñna: “Yoari mejeti godarā yirāji mani. Ito bajiri mani āmoro bajiroti wanuɟja mani, baruɟja mani, idiruɟja mani”, yí tūoĩabojama ñna.

³³ Ito bajiro ruo gotirāre tūorūnubesa. Ado bajiroɟua ya yu mɟare: “Ñeñaro yirā rāca mɟa baba cutija, queno yirā ñabojarāti ñna bajiroti ñeñaro yirā yirāji mɟa cuni”, ya yu mɟare. ³⁴ Tūdi queno tūoĩa quenocōri quenarise riti yiya mɟa. Mɟa ñeñaro yirisere jidicāña. Mɟa coriarā Diore masirā meje ña mɟa. Mɟa bojo bujatoni ito bajiro ya yu.

Godabojarāti mɟcana tūdi ñna catire gaye

³⁵ Ado bajiro yure seniñarā yirāji gajea coriarā: “Godana ñabojarāti, ¿no bajiro tūdi catirā yirājida? Ito yicōri, ¿no bajiro ruɟu cutirā yirājida ñna?” yí yure seniñarā yirāji gajea coriarā. ³⁶ Ito bajiro yure seniñarā queno tūoĩamena ñnama ñna. Ado roboɟua bajaia: Aje mani oteja, joe gayeti jogaro yiroja. Ito bajibojarocati gɟdajubero gaye judi mɟjaroja. ³⁷⁻³⁸ Trigo ajeri, gaje ote ajeri mani oteja, ruɟagu meje otea mani. Mani oteja bero ruɟagu iti ñnatoní Dios í āmoro bajiroti menigū yiguñji í. Ote ajeri iti ñaro bajiroti iti judiroca yigu yiguñji Dios. Maniama ajerigoti otea mani. Dios ñami iti judiroca yigu.

³⁹ Mani catirã jeyaro ricati riti ruju cutia mani. Tite m̄ua. Wai, waibucurã, wutirã, mani masa c̄uni ricati riti ruju cutia. ⁴⁰ Ito bajiroti ũmacũju gãna c̄uni ricati ruju cutirãji. Mani adi sita gãna ricati ruju cutia mani. Mani adi sita ñarã quenari ruju, ruju cutia mani. ũmacũju gãna c̄uni manire bajiro ruju cutibitibojarãti quenari ruju, ruju cutirãji ñna c̄uni. ⁴¹ Ɔm̄ua gagu ã busurise bajirise meje busuami ñami gagu c̄uni. Ricati busuami. Ito bajiroti ñocõa c̄uni ricati busuama. Ñna ñocõa comasi c̄uni ricati riti busuama. ⁴² Ito bajiroti bajirã yirãji mani. Godabojarãti m̄ucana t̄adi caticõri ricati ruju cutirã yirãji mani. Sigũ godarure mani yujeja, ã ya ruju jogacoaro yiroja. T̄adi catiroca Dios ã yija, t̄adi godare mano yiroja ãre. ⁴³ Sigũ godarure mani yujeja, jogari rujure yujeja mani. ã t̄adi catiroca Dios ã yija, seyori ruju, ruju catigu yiguñji. Queno ruju s̄eogũre meje yujea mani. Ruju s̄eobiti ruju yujea mani. Ito bajibojarocati t̄adi catiroca Dios ã yija, s̄eori ruju, ruju catigu yiguñji ã. ⁴⁴ Adi sita ñarã mani ruju cutirisere ñna yujeja, jogari rujure yujerã yirãji ñna. Ito bajibojarocati mani t̄adi catiroca Dios ã yija, jogabiti ruju b̄ujarã yirãji mani. Adi sita ñarã jogari ruju, ruju cutia mani. Mani godabojarocati mani ya Ɔsiama godabetoja. ũmacũju Dios t̄u ejacõri jogabiti ruju, ruju cutirã yirãji mani.

⁴⁵ Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Cajero ũmugũ ñas̄or̄u, Adán ñayor̄u Dios ã rujeor̄u ñayiju. ã catiroca yiyiju Dios”, yi gotia Dios oca tuti. Adán bero gagu ñabojaguti ã r̄etoro ñasagu ñami Cristo. ã ñami mani catit̄ñaroca yigu. ⁴⁶ Adocãta mani ruju cutirise jogari ruju ña. Ito bajibojarocati ũmacũju Dios t̄u ejacõri jogabiti ruju b̄ujarã yirãji mani. ⁴⁷ Ɔm̄ugũ ñas̄or̄ure sitana rujeoyiju Dios. Ito bajiri adi sita gagu ñayiju ã. ã bero gagu Cristoama ũmacũju gagu wadiru ñayiju. ⁴⁸ Adi sita ñarã cajero ñas̄or̄u sitana rujearu robo bajiro ruju cutia mani. ũmacũju Dios t̄u mani waja ito gagu wadiru Cristo robo bajiro ruju cutirã yirãji mani. ⁴⁹ Adi r̄um̄uri Adán ñayor̄u bajiro ruju cutia mani. Ito bajibojarocati Dios t̄u ejacõri Cristo bajiroti ruju cutirã ñarã yirãji mani ãja.

⁵⁰ Ado bajiro goti ãmoa yu ñarã yu m̄uare: Adocãta mani ya ruju wiro, rí c̄uni ña manire. Ito bajiri ruju ũmacũju Dios ã rotiroju ña masibetoja. Adocãta mani ruju cutiri ruju yoari ñabetoja. Ito bajiri Dios rãca catit̄ñarona ruju jogabiti ruju mani ruju cutija quena. ⁵¹ Gãjerã ñna masibitire m̄uare gotigu ya yu. Jeyaro meje godarã yirãji. Ito bajibojarocati mani sigũ r̄uyabeto ruju wasoarã yirãji mani. ⁵² Cajea mani yabi yiro bajiro ejaroti rujure wasoagu yiguñji Dios. Ito bajiro bajiro yiroja s̄s̄ari r̄um̄u. Trompeta wame cutirica jutiraga

oca ruyuro yiroja. Iti oca ruyuroca godana t̃adi catirã yirãji. Ito yicõri t̃adi godare mano yiroja ñare. Iti r̃am̃ari cati r̃ayarãre ña ya ruj̃arire wasoag̃u yiguĩji Dios. ⁵³ Mani ruj̃u catirise jogarise ña. Ito bajiri Dios rãca mani catitĩñatoni manire ruj̃u wasoag̃u yiguĩji Dios. Adocãta mani ruj̃u catirise godacoaro yiroja. Ito bajiri t̃adi mani godabititoni mani ya ruj̃are wasoag̃u yiguĩji Dios. ⁵⁴⁻⁵⁵ Adocãta mani ruj̃u catiri ruj̃u godacoaro yiroja. M̃ucana t̃adi godabiti ruj̃u Dios ñ manire wasoaja, Dios oca tuti iti gotiado bajiroti r̃etaro yiroja. Ado bajiro gotia iti: Mani godarise jediroca yami Dios ñja. Ito bajiri m̃ucana t̃adi godamenaji mani. “Tõbujacõri goda wacu ya yu”, yi t̃aoĩa güire ma ñja. ⁵⁶ Ñeñaro yisotirã ñari godarã yirãji mani. Dios ñ rotirisere cudimena ñari, “Ñeñaro yirã ña g̃ua”, yi t̃aoĩa mani. Ñeñaro mani yirisere mani coe rotibeja godacõri, b̃uto tõbujarã yirãji mani. ⁵⁷ Ito bajibojarocati mani H̃ju Jesucristore mani t̃or̃uñuja, ñ godarena suoriti jeame ãjuroj̃u mani waborere r̃etog̃u yiguĩji Dios. Godabojarãti caticoarã yirãji mani. Itire t̃aoĩa wanucõri, “Queno ya Dios m̃u”, ya mani.

⁵⁸ Ito bajiri Jesucristore t̃or̃uñu jidicãbitiruja yu ñarã manire. Ito yicõri ñre moa ñsi jidicãbitiruja manire. “Ñre mani moa ñsija queno manire waja yigu yiguĩji Dios”, yi t̃aoĩa mani. Ito bajiri mani H̃j̃ure mani moa ñsija rocati meje moarã yirãji mani.

16

Gãjerãre ejab̃arona mani niyeru miojure gaye

¹ Gãjerã Jesure t̃or̃uñurãre ejab̃arona niyeru m̃ua miojuroti gaye m̃uare b̃usig̃u ya yu adocãta. Jesure rãc̃ub̃orona ña minijua ñaroca, Galacia sita gãnare niyeru yu mioju rotiado bajiroti m̃uare c̃uni niyeru mioju rotia yu. ² Ado bajiro m̃uare mioju rotia yu: Coji tujacãra r̃am̃u r̃ayabeto m̃ua b̃uja sosaro bajiroti jabetacã ñsija quena. Itire miojucõri cojuti seoba. Ito bajiro m̃ua yija, yu ejari r̃am̃u ñacãro yiroja. ³ M̃ua t̃u ejacõri niyeru ãmi warona m̃ua beseanare, “Jerusalén gãnare niyeru ñsitẽña”, yirocu ñare wa rotig̃u yig̃uja yu. Ito bajiri m̃ua miojure gaye ãmi wacõri ito gãna Jesure t̃or̃uñurã bojoro b̃ujarãre ñsirã yirãji ña. “Ñna ñama queno yirã. ñare boca ãmiña m̃ua”, yi papera uca ñsig̃u yig̃uja yu Jerusalén gãnare ña ño ejatoni. ⁴ “Ñna rãca war̃uja yure”, yu yi t̃aoĩaja, ñare ãmatã wacu yig̃uja yu.

Warocu Pablo ñ t̃aoĩare gaye

⁵ Adona wacõri Macedonia sitaj̃u ejag̃u yig̃uja yu. Itona wacõri m̃ua c̃uto Corintoj̃u ejag̃u yig̃uja yu. ⁶ Yoari m̃ua rãca ñag̃u yig̃uja gajea yu. Jueb̃ucu ñarocõti m̃ua rãca ñag̃u yig̃uja

gajea yu. Ito bero gaje cuto yu wa masitoni yure mani gaye yure mua isi ejabuaja quena ñaroja yure. ⁷ Ejori oca mua tu ti rēta āmobeja yu. Mani Ūju ī āmoja, yoari mua tu ña āmoa yu. ⁸ Ito bajibojaguti coji wabea yu maji. Adi cuto Efeso, iti Pentecostés basa iti rētaja bero wacu yiguja yu. ⁹ Ado ñacōa āmoa yu maji. Jājarā yure ti tudirā ñabojarāti, Dios oca yu riasoja jājarā ñama queno tuo āmorā.

¹⁰ Timoteo mua tu ī ejaja, queno boca āmima ĩre. Mua rāca ī wanutoni, ī tuoña oca jaiibe yirona, queno ĩre boca āmima. Mani Ūjure moa ĩsigāti ñami ī cuni, yu robo bajiroti. ¹¹ Ito bajiri ĩre mua rūcubure āmoa yu. ĩre bocatia yu, ito yicōri Jesure tuorānrā ī rāca gānare cuni. Ito bajiri mua tu ī ejaja, ĩre ejabuaya, yure rēta tigu ī ejatoni.

¹² Mani yagu Apolosre gājerā Jesure tuorānrā rāca ĩre jos- abojacu yu, mua tu ī tigu watoni. Ito bajiro yu yibojarocati “Adocāta yu ware āmoguĭi Dios”, yi tuoĭabeami maji. Ito bajiri, “Yu ware quena”, ī yi tuoĭari ramu mua tu tigu wacu yiguĭi ĩ.

Quenajaro masa, Pablo ĩyi ñucare gaye

¹³ Queno tuoĭacōri ña yucāña mua. Ito yicōri mani Ūju Jesucristore tuorānu jidicābesa mua. Ūmu seyoro queno mua usi cuti ñaja quena. Ito yicōri tuoĭa oca sēoña mua. ¹⁴ Dise rayabeto Diore mua moa ĩsisotirise gājerāre ti maicōri ĩre moa ĩsija quena.

¹⁵ Acaya sita gagu Estéfanos ĩ ñarā rāca cajero Dios oca yu riasocatire boca āmisuquī ĩ. “Ito bajiroti bajicu”, yi tuoĭarāji mua. Adi ramuri gājerā Jesure tuorānrāre ejabuarona Diore moa ĩsirā yama ĩna. ¹⁶ ĩnare mua rūcuburo cudire āmoa yu. Ito yicōri no ĩna bajiro Diore moa ĩsicōri mua rāca moarāre mua rūcuburo cudire āmoa yu. ¹⁷ Mua ñarā Estéfanos, Fortunato ito yicōri Acaico ĩna ejaja buto wanua yu. Sōju ñacōri yure ejabu masibeja mua. Ito bajiri muare yiari yu tu ejacōri yure ejabuma ĩna. ¹⁸ Mua oca sēoroca ĩna yiado bajiroti yu tu ejacōri yu oca sēoroca yama ĩna. Ito bajiro yirāre mani rūcuburoja quena.

¹⁹ Asia sita gāna Jesure tuorānrā, “Quenajaro”, yi ñucama muare. Aquila ĩ manojo Priscila ĩna ya wi minijuarā cuni mani Ūjure tuorānrā ñari, “Quenajaro”, yi ñucama ĩna muare. ²⁰ Ado gāna manire bajiro Jesure tuorānrā, “Quenajaro”, yi ñucama muare. Diore rūcuburogā ñari, “¿Ñati mua?” yicōri gāmeri mua jababare āmoa yu.

²¹ Yumasiti, “Quenajaro”, yi uca ñuca yu muare.

²² No mani Ūju Jesucristore maimena jeame ājuroju warā yirāji. Mani Ūju ĩ tūdi ejare āmosacōa yu.

²³ Mani Ƴjɯ Jesure senia yɯ mɯare qɯeno ã yitoni.
²⁴ “Jesucristore tɔogɯnɯã mɯa ñajare, mɯare bɯto tɔo maia
yɯ”, yi ñuca yɯ mɯare. Itocõ ña.

Segunda carta de San Pablo a los Corintios

Corinto cuto gānare Pablo ĩ papera cōare gaye

¹ Ñati yu ñarã mña. Yu robo bajiroti Jesucristore t̄orũnrã ña mña c̄ni. Yu ña Pablo adi papera mñare cōagũ. Jesucristo ocare yu goti ucutoni ĩ c̄ru ña yu. Dios ĩ ãmojare ito bajiro yure c̄quĩ Jesucristo. Mña Corinto cuto gāna Diore r̄cub̄orã minijuasotia mña. Adi papera cōa yu mñare. Mña Acaya sita gānare c̄ni Diore r̄cub̄orã mña ñajare adi papera cōa yu. Mani yagu Timoteo r̄ca adi papera mñare cōa yu. ² Mñare yiarĩ mani Jacu Dios, ito yicōri mani Ūju Jesucristore c̄ni seni ĩsia yu. Mñare ĩna queno yitoni ĩnare senia yu. Mña ya usijũ queno mña wanũ quenatoni mñare yiarĩ ĩnare seni ĩsia yu.

Pablo ĩ t̄oĩa b̄jatobitire gaye

³ Mani Ūju Jesucristo Jacure r̄cub̄orãja manire. Mani Jacu ñari manire ti maigũ yiguĩji Dios. Ito bajiri mani t̄oĩa b̄jatobitibe yirocũ mani r̄ca ñatĩñagũ yiguĩji ĩ. Ito bajiro bajigu ĩ ñajare ĩre r̄cub̄oa mani. ⁴ Disejua r̄yabeto mani b̄jatobitija ĩ t̄oĩarisena mani r̄ca ñatĩñagũ yiguĩji Dios. Ito bajiroti manire yigu yiguĩji Dios, “Gãjerã ĩna t̄oĩa b̄jatobitija ĩnare ejab̄ajaro”, yirocũ. Mani t̄oĩa b̄jatobitija manire Dios ĩ ejab̄aro robo bajiro gãjerãre mani ejab̄aja quena. ⁵ Mani ye waja b̄to t̄oĩa b̄jatobisijũ Cristo. Manire c̄ni t̄oĩa b̄jatobitiroca yirã yirãji masa. Ito bajibojarocati Cristo ĩ goda ĩsiana mani ñajare mani t̄oĩa b̄jatobitija, ĩ t̄oĩarisena mani r̄ca ñatĩñagũ yiguĩji Dios. ⁶ “Jesucristore mña t̄orũn̄ja, mñare masogũ yiguĩji Dios”, yĩ masare yu riasojare b̄to yu t̄oĩa b̄jatobitiroca yama gãjerã. Ito bajiro yure ĩna yibojarocati masare yu riaso jidicãbititoni yure ejab̄ami Dios. Ito bajiri t̄oĩa b̄jatobitigorũ ñari mña t̄oĩa b̄jatobitija mñare ejab̄a masigũja yu. “Yu ñemec̄tiroca Dios ĩ yure yĩado bajiroti mña ñemec̄tiroca yigu yiguĩji Dios”, yĩ t̄oĩa yu. ⁷ “Diore queno t̄orũnrã ñama Corinto cuto gāna”, yĩ t̄oĩa yu mñare. Yu t̄oĩa b̄jatobitiado bajiroti t̄oĩa b̄jatomena yirãji mña c̄ni. Ito bajibojarocati, “Yure ĩ ejab̄ado bajiroti mñare c̄ni ejab̄agu yiguĩji Dios”, yĩ t̄oĩa yu. “Diore jidicãmena yirãji ĩna”, yĩ t̄oĩa yu mñare.

⁸ T̄oĩa yu ñarã mña. “Asia sitaju ñagũ jaje oca josarise gaye r̄etãñi Pablo”, mña yĩ t̄oĩare ãmoa yu. Ado bajiro bajicu. Itoju b̄to t̄oĩa b̄jatobiticũ yu. “Ñemec̄tiado ma yu”, yĩ t̄oĩacu yu. “Catigu yigũja yu”, yĩ t̄oĩare manicũ yure. ⁹ “Pablöre s̄iana

mani”, ĩna yire masicãcu yu. “Yure ĩna sĳaroti yumasiti camota masibea yu”, yi tũoĩacu yu. Ito bajiro rĳetacu yure, Diore riti yu tũorũnãtoni. “Dios ĩami godarãre mũcana tũdi catiroca yigu. Ito bajiri ĩ sĳũti ĩami yure maso masigũ”, yu yi masitoni, ito bajiro rĳetacu yure. ¹⁰ Yure ĩna sĳa ãmobojarocati yure queno ejabuãquĩ Dios. Ito bajiri yure sĳa masibiticã ĩna. “Ito bajiro riti yure ejabuãasotigu yiguĩji Dios”, yi tũoĩa yu. Yu tũoĩarise Diore riti ĩa yure. “Yure ejabuãasotigu yiguĩji Dios”, yi tũoĩa yu. ¹¹ Yure yiari Diore seni ĩsiĩa. Ito bajiro yure mũa ejabuãare ãmoa yu. Ito bajiro mũa yija queno yure ejabuãagu yiguĩji Dios. Mũa jãjarã yure seni ĩsirena sũoriti yure ejabuãagu yiguĩji Dios. “Pablöre queno ejabuãami Dios”, yi ti masicõri jãjarã masa, “Queno ya Dios mũ”, yirã yirãji ĩna ĩre.

Corinto cũtoju Pablo ĩ wabitire gaye

¹² Gaje gaye tũoĩacõri wanũa yu. Ado bajiro bajia iti yu wanũrise. “Dios ĩ ãmoro bajiro masare queno yicu yu”, yi tũoĩacõri wanũa yu. “Masare ruogu meje ĩa yu. Corinto cũto gãna rãca ĩagũ ĩnare queno Dios oca riasocu yu”, yi tũoĩa yu. Yure queno yicõri, gãjerãre yu queno yi masiroca yiĩni Dios. Yu masirisena meje ito bajiro yicu yu. Dios ĩ masirisena ito bajiro yicu yu. ¹³ Adi papera yu ucarise riojo gotia yu. Ruore ocana meje mũare uca yu. Mũa tũo masirotire uca yu. Ito bajiri queno mũa tũo masi jeore ãmoa yu. ¹⁴ Ado yu yirisere queno tũo masi jeobea mũa maji. “Ado bajiro bajigu ĩami Pablo”, queno yi masi jeobea mũa maji. Yure mũa queno masija, mani Ũju Jesucristo ĩ tũdi ejari gũmũ, “Gũare queno riasoquĩ Pablo”, yi tũoĩa wanũrã yirã yirãji mũa. Mũare ito bajiro tũ wanũgũ yiguja yu cũni. “Queno cũdirã ĩnama ĩna”, mũare yi tũoĩacõri queno wanũgũ yiguja yu.

¹⁵ “Yure wanũrã yirãji”, yi tũoĩacõri, “Juaji ĩna tũ tigu warũja yu”, yi tũoĩa yu mũare. Ito bajiri juaji yure ti wanũrã yirãji mũa. ¹⁶ Ado bajiro tũoĩacu yu: “Macedonia sitaju wacu, ĩnare ti rĳeta wacũja yu. Mũcana tũdi wadigu ĩnare ti rĳeta wadicũja yu”, yi tũoĩacu yu. “Ĩna tũ ejacõri, Judea wame cũtiri sita yu ejatoni yure ejabuãarã yirãji ĩna”, yi tũoĩacu yu mũare. Ito bajiro tũoĩabojaguti mũa tũ eja masibiticu yu. ¹⁷ Mũa tũ yu eja masibejare, “Bũguti yami Pablo”, yure mũa yire tũoa yu. Diore masimena ĩna ruoro bajiro yibea yu. “Ito bajiro yigu ya yu”, yibojaguti gajero bajiro yigu meje ĩa yu. “Ado bajiro yicũja yu”, yu yija ĩnaro bajiro tũ yiguja yu itire. ¹⁸ Mani Jacu Dios riojo gotigu ĩami. Yu cũni riojo gotigu ĩa. “Ado bajiro yicũja”, yu yija, gajero bajiro yibea yu. “Ito bajiro bajigu ĩami”, yi tũoĩaguĩji Dios yure. ¹⁹ Jesucristo Dios Macũre cũdigũ ĩari ito bajiro ya yu. Yu Pablo, Silvano cũni, Timoteo cũni, Jesucristo gayere mũare goticu gũa. “Ado bajiro yicũja yu”, Cristo ĩ yija,

ito bajiroti yiyijũ. Riojo gotisotiyijũ ĩ. ²⁰ “Ado bajiro queno masare yicũja yũ”, Dios ĩ yire, ĩ Macũ Jesucristona sũoriti rĕtayijũ iti. Itire masicõri, “Ĩ yiro bajiroti yisotigũ yiguĩji Dios”, yĩ wanũa mani. Ito bajiro mani tũoĩaja, Diore rũcũbũorã ya mani. ²¹ Jesucristore mani tũorũnũ jidicãbeto yigũ ñami Dios. Ĩ ñarã mani ñaroca yami Dios. Jesucristo oca mani gãjerãre gotitoni manire cũñi Dios. ²² “Dios ñarã ñama ĩna”, gãjerã ĩna manire yĩ ti masiroca ĩnare yigũ ñami Dios. Manĩ ya usijũ Espĩritu Santo queo sãñi Dios. Ito bajiro ĩ yija, “Ĩ ñarã ña mani”, yĩ tũoĩa mani ĩja. “ ‘Masare queno yicũja yũ’, ĩ yiado bajiroti manire queno yigũ yiguĩji Dios”, yĩ tũoĩa mani.

²³ “Yũ tiro riojo ĩna bojobe yirocũ ĩna tũ wabiticũja yũre”, yĩ tũoĩacõri mũa tũ wabiticũ yũ maji. “Diore queno cũdibea mũa”, yĩ ãmobiticũ yũ. Ito bajiri mũare tigũ wabiticũ yũ maji. Riojo mũare yũ gotibeja cũni, “Tũoĩa bũjatobitijaro ĩ”, Dios ĩ yija cũni quena ñaboroja yũre. ²⁴ “Ado bajiro Diore rũcũbũore ña iti”, mũare yĩ roti ãmobeã yũ. “Diore queno tũorũnũrã ñama ĩna”, yĩ tũoĩa yũ mũare. Mũa bojori bũjaroca yĩ ãmobeã yũ. Bũto bũsa wanũ quenajaro ĩna, yirocũ mũare riasoa yũ.

2

¹ Itire tũoĩagũ, “Ĩna bojori bũjabe yirocũ ĩna tũ tigũ wabeã yũ”, yĩ tũoĩacũ yũ. ² Mũa bojori bũjaroca yũ yija, mũa sũgũũama yũ wanũroca yigũ maniboguĩji. Mũa ña yũ queno wanũ quenaroca yirã. Ito bajiri mũa bojori bũjaroca yĩ ãmobeã yũ. ³ Mũa bojori bũjabe yirocũ mũa tũ wabiticũ yũ. Papera riti mũare cõacũ yũ maji. Mũa tũ yũ ejaroto riojũa oca queno ãmogũ, “Ado bajiro mũa yire ãmoã yũ”, yĩ papera cõacũ yũ mũare. Mũa tũ ejacõri mũa bojori bũjare ti ãmobeã yũ. Mũa tũ ejacõri mũa wanũre ti ãmoã yũ. “Yũ wanũja ticõri, wanũrã yirãji ĩna cũni”, yĩ tũoĩa yũ. Ito bajiri mũa tũ yũ waroto riojũa oca quenogũ mũare papera cõacũ yũ. ⁴ Iti gũmũ iti mũare papera cõagũ bũto tũoĩacũ yũ. Yũ ya usijũ bojori bũjacõri, bũto oticũ yũ. Mũa bojori bũjajaro, yirocũ meje iti mũare papera cõacũ yũ. “Manire ti mai ñañi Pablo”, mũa yĩ masitoni mũare papera cõacũ yũ iti gũmũ.

Ñeñaro yire ãcabojoya, Pablo ĩ yire gaye

⁵ Mũa wato gagũ ñeñaro ĩ yire tũoĩacõri bojori bũjacũ yũ. Yũ sũgũ meje bojori bũjacũ. Ĩ ñeñaro yire ticõri bojori bũjana mũa cũni. Bũto bũsa ĩ bũjatobitiroca mũa yire ãmobeã yũ. ⁶ Miniyuacõri ĩ ñeñaro yire waja ĩ tũo bũjatobitiroca yiyija mũa. Ito bajiro yicõri ĩre bucõayija mũa. Itocõti ĩ bũjatobitiroca mũa yire ãmoã yũ. ⁷ Ito bajiri adocãta ĩ ñeñaro yirisere mũa ãcabojore ãmoã yũ. “Mũ ñeñaro yirise mũre ãcabojoa gũa. Mũcana gũa rãca mũ ñare ãmoã gũa ĩja”, ĩre yĩ mũa baba cũtire ãmoã yũ. Ito

bajiro mña yibeja, yoari bojori bajacõri Cristore snya jidicãgũ yiguĩji gajea. ⁸ Ito bajiri mñcana ãre mña ti maire ãmoa yñ. “Gña rãca mñ ñare ãmoa gña”, yi ãre mña baba cutire ãmoa yñ ãja. ⁹ Iti rñmñmñ iti gaye mñare papera cõacñ yñ. “Yñ rotirise ãna cudi jeoja ticñja yñ”, yi tñoĩacõri papera cõacñ yñ mñare. ¹⁰ Ñ ñeñaro yirise mña ãcabojaja, yñ cñni ãre ito bajiroti ãcabojogñ yigñja yñ. Iti rñmñ ã yñre ñeñaro yibojarocati, ito bajiro yicñja yñ, sãgũre bajiro mña tñoĩa wanatonĩ. Ito bajiro ya yñ Cristo ã tiro riojo. ¹¹ “Sãgũre bajiro mani tñoĩabitiroca yi ãmoami rñmñmñ mñ Satanás manire”, yi tñoĩa mani. Ito bajiri sãgũre bajiro tñoĩacõri mani gãmeri ãcabojaja quena. Ito bajiro mani yija, manire rãtocũ masibiquĩji Satanás.

Troas cuto ejacõri Pablo ã bajatobitire gaye

¹² Gaje gaye mñare goti ãmoa yñ. Ado bajiro bajia iti. Troas wame cutiri cuto ejacõri queno Cristo oca masare riasocñ yñ. “Gñare gotibesa”, yibiticã masa. Queno yñre boca ãmicã ãna. Ito bajiri Jesucristo ã ejabñarisena sñoriti masare queno riaso masicñ yñ. ¹³ Masare queno riasobojagñti yñ ya mñijñ buto tñoĩacñ yñ. Mani yagñ Titore ti bajabiticõri yñ ya mñijñ buto tñoĩacñ yñ. Ito bajiri Titore ãmarocñ ãnare ware goticõri Macedonia sitajñ wacñ yñ.

Cristore mani tñorũnñja rãtocũrã mani ñaroca Dios ã yire gaye

¹⁴ Jesucristore tñorũnñcõri yñ ñeñaro yirisere rãtocũ masia yñ. Ito bajiro yñ bajĩ ñaroca Jesucristo rãca yñ baba cuti wanaroca yĩñi Dios. Ito bajiro Dios ã yijare, “Queno ya Dios mñ”, ya yñ ãre. Adi rñmñri no yñ riaso ucurijñti, Jesure masa ãna tñorũnñroca yami Dios. Sñti quenarise iti sñti bataro bajiro cojñ rñyabeto Dios oca bata ejaro ya. ¹⁵ “Masa ãna ñeñaro yirise waja goda ãsigũ yami yñ Macñ”, yi ticõri wanñyijñ Dios. Jesucristo oca masare mani riasoja ticõri, manire wanñagũ yiguĩji Dios. Coji rñyabeto masare mani Dios oca riasoja, masa jeyaro ã oca masirã yirãji. Jeame ãjurojñ warona cñni, jeame ãjurojñ ãna wabore ñaroca Dios ã masoana cñni ã oca masirã yirãji ãja. Masare Dios oca mani riasoja queno sñtiro bajiro bajia ãre. Ito bajiro masare mani gotija ticõri, wanñgũ yiguĩji Dios. ¹⁶ Jeame ãjurojñ waronare Dios oca yñ riasoja, ãnirise queno sñti quenabiti robo bajia ãnare. Jeame ãjurojñ ãna wabore ñaroca Dios ã masoana ã oca yñ riasoja, ãnareama queno sñti quenaro robo bajiro bajia. “Dios ocare yñ tñorũnñja catitññagũ yigñja yñ”, yi tñoĩama ãnama. Yñre Dios ã ejabñabejama ã oca gotiado ma yñ. ¹⁷ Niyeru bajaronã riti masare Dios oca riasorã jãjarã ñama ãna. Dios oca ñasarise meje riasoama ãnaõna. Riojo meje riasoama ãna. ãna ãmoro bajiroti riasobojama. ãnare bajiro meje riasoa yñama. Dios ã tiro riojo

queno tʰoĩacõri masare riasoa yʰ. Cristo oca yʰ riasotoni Dios ĩ cũrʰ ña yʰ. ĩ oca queno masare riasoa yʰ. “Queno masare riasoami Pablo”, yi tiguĩji Dios yʰre.

3

Ado bajiro baja mame oca, Pablo ĩ yire gaye

¹ Yʰre queno bʰsijaro, yirocʰ meje iti gotia yʰ mʰare. “Āni ñami queno Dios oca riaso masigũ”, yi gãji ĩ papera ucaja, “Gʰare ĩogũ yiguĩji Pablo”, çyire masiati mʰa? Yʰre masicã mʰa. Ito bajiri mʰare ĩoado ma yʰ. Gãjerã ĩre boca âmitoni, “Āni ñami queno Dios oca riaso masigũ”, manire yi uca rotigʰ yiguĩji Pablo”, çyire masiati mʰa? “Queno Dios oca riaso masiami”, yi masicãrãji masa yʰre. ² Ado bajiro baja: Mʰa ñeñaro yirisere jidicãcõri gaje mʰa wasoaja ticõri, “Dios oca ĩnare queno riasoñi Pablo”, yi tʰoĩarã yirãji masa jeyaro. “Pablo ĩ riasore tʰorũncõri gaje wasoañi ĩna”, yi ti masirã yirãji masa mʰare. ³ Mʰa tʰ gãna masa, “Ito bajiro bajirã ñama ĩna”, yi ti masirã yirãji ĩna mʰare. “Pablo ĩ riasore tʰorũncõri gaje tʰoĩare wasoañi ĩna”, yi masa ĩna tire âmoguĩji Cristo. Ito bajiro ĩna yi masitoni papera cõabisĩ Cristo ĩnare. Gãta jãina ucacõri cʰni ĩnare cõabisĩ ĩ. Ado bajirojʰa baja: Mʰa ya ʰsijʰ Espiritu Santo queo sãñi Dios catitĩñagũ. Ito yicõri gaje tʰoĩare wasoañi Dios mʰare. Ito bajiro yiñi Dios, “Cristo ñarã ñama ĩna”, yi masa ĩna mʰare ti masitoni.

⁴ Masare Dios oca yʰ riasoja, Jesucristo ĩ ejabʰarisena ito bajiro riasoa yʰ. Ito bajiri, “Masare queno riasoa yʰ”, yi tʰoĩa yʰ Dios ĩ tiro riojo. ⁵ Ito bajiro yibojaguti, “Yʰrio yʰ masirise masare riasocʰ yʰ”, yibea yʰ. Ado robojʰa baja: Dios ĩ ejabʰarisena riti masare queno riaso masicʰ yʰ. ⁶ Dios ñami ĩ ye yʰ tʰo masiroca yigʰ. Ito bajiri Dios oca ĩ mame wasoare goti rēto bu masia yʰ. “No yʰ rotirisere cʰdi jeobicati ĩ godaja jeame ʰjurojʰ wacʰ yiguĩji”, yi gotia bʰcʰ oca. Mame oca ĩ wasoare bʰcʰ oca ucare bajiro meje baja. Mame oca ĩ wasoareama ado bajiro baja: “No Espiritu Santore boca âmirã yʰre cʰdi masirã yirãji ĩna”, yi gotia Dios oca mame ĩ wasoare. “Espiritu Santona sʰoriti catitĩñarã yirãji ĩna”, yi gotia Dios oca.

⁷ Jane mejejʰ ĩ rotirise jidicãyijʰ Dios Moisés ñayogʰre. ĩ rotirise gãta jãirijʰ ucare ñayijʰ. Iti ĩ ĩsiri rʰmʰ bʰto guijorise rãca ejayijʰ. Ado bajiro bajiyijʰ iti: Dios rotirise boca âmicõri Moisés ya rio bʰto yoyijʰ. Bʰto ĩ ya rio iti yojare ĩ ya rio ti masia mano bajiyijʰ Israel sita gãnare. ĩ ya rio bʰto yobojaguti yoari mejeti mʰcana yo jidicãshoyijʰ. Dios rotirisere cʰdi jeo masibiticõri bojori bʰjayijarã ĩna. “Goda warã ya mani”, yire masiyijarã ĩna. ⁸ Espiritu Santo queda sãja ecoana mani

ñajare ñeñaro mani yirisere ãcaboju Dios. Ito bajiri, “Bucu oca rēto busaro ñasarise ña mame oca Dios i wasoare”, yi tuoia mani. ⁹ Buto guijorise rāca bucu oca iti ejabojaro cati iti oca queno cudi jeo masibisijarā masa. Itire cudi jeo masibiticōri, “Godarā ya mani”, yiyijarā ina. Bucu oca rēto busaro ñasarise ña mame oca Dios i wasoare. Mame oca i wasoarena ado bajiro gotiami Dios: “No Espiritu Santo quedi sāja ecogu ñe seti macu ñami i”, yi gotiami Dios i ocana. ¹⁰ Jane mejeju Moisés ñayoru i rotirise buto rucubuyijarā masa. Buto iti rucubuyore ñabojaro cati, rētoro rucubuyore ña mame oca Dios i wasoare. Moisés ñayoru i rotigore jedi wayiju ija. Ito bajiri mame oca Dios i wasoare ña buto mani rucubuyoroti. ¹¹ Moisés ñayoru i rotirise buto rucubuyore ñabojaroti yoari sejabisiju. Mame oca Dios i wasoareama jedibeto yiroja. Ñatñaro yiroja. Mame oca Dios i wasoare mani tuorūnja, catitñarā yirāji mani. Ito bajiri bucu oca rētoro ñasarise ña mame oca Dios i wasoare.

¹² “Buto ñasarise ña Dios oca”, yi tuoia yu. Ito bajiri güigu meje Dios oca masare buto riasoa yu. ¹³ Moisés ñayoru bajiro meje baja yu. Dios rāca i busija bero i ya rio sayana camotayiju Moisés ñayoru. I ya rio yorise iti jedi waja tibe yirocu camotayiju Moisés ñayoru. ¹⁴ Jane mejeju cuni Dios oca tuorūnu amobisijarā judio masa. Ito bajiri i oca tibojarāti tuo masibisijarā. Adi rumari cuni ito bajiroti bajicōama ina. Moisés ñayoru i ucare ina tibojaja cuni tuo masibeama ina. Cristore tuorūnarā riti Dios oca ticōri ti masiama ina. ¹⁵ Ito bajiri Cristore tuorūnubiticōri Dios ocare tuo masibeama judio masa. Ito yicōri Moisés ñayoru i ucare riasotibojarāti itire tuo masibeama ina maji. ¹⁶ No mani Uju Jesucristore boca amigūti, Dios ocare tuo masigū yiguji. ¹⁷ Jesucristo mani Uju, ito yicōri Espiritu Santo cuni coro bajiroti bajirā ñama ina. Ito bajiri Espiritu Santo quedi sāja ecoana ñari, “Jesucristore mani tuorūnja, catitñarā yirāji”, yi tuoia mani. “Moisés ñayoru i rotirise yu cudiya, yure masogū yiguji Dios”, yi tuoia bea mani. ¹⁸ Jesucristore tuorūnarā ñari, “Iti ñami rētoro quenagū”, yi tuo masia mani. Itire tuo masicōri ire riti tuoia mani. Ito bajiro ire tuoiasoticōri co rumu rayabeto buto busa ire bajiro baji waju mani. Espiritu Santo quedi sāja ecoana ñari Jesucristo bajiro mani baji waroca yami.

4

¹ Yure ti maicōri i oca masare yu riasotoni yure cūñi Dios. Ito bajiro yure i yija, oca sēoa yu. Ito bajiri i oca riaso jidicābea yu. ² “Ruyore ocana meje masare Dios oca ñasarise riasocuja yu”, yicācu yu. Yumasi yu tuoia rujeore meje riasoa yu. Dios oca iti riasoro bajiroti riasoa yu masare. Dios i tiro riojo

ñasarise riti riasoa yu masare. Ito bajiri, “Riojo ñasarise masare riasoami Pablo”, yi masi jedirãji masa yure. ³ Jãjarã ñama Cristo oca yu riasoja, tuo masimena. Ì oca ñna tuo ãmobejare, ñna tuo masiroca yibeami Ì. Ito bajiri Ì oca tuorũnabiticõri jeame ãjuroju warona ñama ñna. ⁴ Cristore ñna tuorũnabeja, ñna tuoïa wisaroca yami Satanás wame cutigu. Ì ñami adi macãrucũro ñeñaro yirã ujũ. Cristo rãcũbuoru Ì oca quenarisere ñna tuorũnyre ãmobeami Satanás. Dioti ñami Cristo. Ito bajiri Ì ocare ñna tuo masime yirocu ñna tuoïa wisaroca yiñi Satanás. ⁵ Masare yu riasoja, yumasi gaye meje riasoa yu. “Jesucristo ñami mani Uju”, yire oca riasoa yu masare. Cristore tuo maicõri Ìre moa Ìsigũ ña yu. Ìre cudicõri Ì oca mware riasoa yu, quenarisere mware ejatoni. ⁶ Adi macãrucũro rujeo wacu, “Rãitãaroju busuya”, yigorũ ñami Dios. Ìti ñami Ì ocare mani ya usiju tuo masiroca yigu. Ito bajiri, “Rãcũbuoru ñami Cristo”, yi tuoïa mani. Cristore ti masicõri, “Ì robo bajiro rãcũbuogu ñami Dios”, yi tuoïa mani.

Cristore tuorũnucõri queno ñare gaye

⁷ Guã Ì cũana ñasarã meje ña. Ì ocajuã ña rãtoro ñasarise. Yu masirisena meje masare Ì oca riasoa yu. Buto tuoïa masigũ meje ña yu. Ito bajiri yu riasoja tuocõri, “Dios Ì masirisena queno riasoami Pablo”, yi ti masiama masa yure. ⁸ Masare Dios oca yu riasoja, coji meje tuoïa bujatobiticu yu. Ito bajiro tuoïa bujatobitibojaguti Dios ocare riaso jidicãbea yu. “¿Disejuã yisagu yigujada yu?” yi tuoïare jaia yu cojirea. Ito bajibojaguti bojori bujabea yu. ⁹ Jãjarã yure ti tudirã ñabojarocati Dioama yure jidicãbeami. Coji meje yure ñeñaro yicã masa. Ito yicõri yure jacaju tumecãcõacã masa. Ito bajiro yure ñna yibojarocati mxcana tũdi wumũ rãgũcõri masare Dios oca riaso ucucu yu. ¹⁰ No yu wa ucuroju ñama masa coriarã yure sãa ãmorã. Jesure ñna sãado bajiroti yure cãni sãa ãmoama masa. Yure ñna sãame yirocu tirãnusotiami Jesús yure. Yure Ì tirãnuja ticõri, “Catigu ñami Jesús. Ì ñarãre queno tirãnuami”, yi tuoïama masa. ¹¹⁻¹² Jesús oca yu riasojare, coriarã masa sãa ãmosotiamã yure. Yure ñna sãa ãmbojarocati Jesuama yure tirãnuami. “Catigu ñami Jesús. Ito bajiri Ì ñarãre tirãnuami Ì”, yi mware yu riasojare, yure sãarona cãniãama masa. Ito bajiro ñna yibojarocati Dios oca riaso jidicãbea yu. Jesure tuorũnucõri, mwa catitĩñare ãmogũ mware riasoa yu.

¹³ Dios oca tutijuã ado bajiro gotiami sãgũ: “Diore tuorũnuã yu. Ito bajiri Ì oca masare gotia yu”, yi gotiami sãgũ Dios oca tutijuã. Ito bajiro tuoïa yu cãni. Diore tuorũnucõri Ì oca riaso jidicãbea yu. ¹⁴ Yure masa ñna sãa ãmoja gũibeã yu. Mani Uju Jesucristo Ì godabojarocati mxcana tũdi Ì catiroca yiñi Dios.

Ito bajiri Jesús yagu ñari, “Yu tãdi catiroca yigu yiguñji Dios”, yi tñoia yu. “Mña rãca cocati ï ñaroju ãmacũju manire ãmi wacu yiguñji Dios”, yi tñoia yu. ¹⁵ Quenarise gaye mña boca ãmitoni ito bajiro jeyaro rãtacu yure. Jãjarã Jesucristore tãorũnũjaro, yirocu ï oca riasoa yu. “Manire ti maicõri manire queno yami Dios”, yi warã yirãji masa jãjarã busa. “Mñ ña rãtoro rãcubũoru”, yi rãcubũo warã yirãji masa jãjarã busa Diore.

¹⁶ Itire masicõri oca sãoa yu. Jesús oca riaso jidicãbea yu. Yu ya ruju bũcua jedi wabojarocati yu ya usijũama oca são ña yu. Co rũmu ruyabeto yu oca sãoroca yami Dios. ¹⁷ Adi sita ñagũ yu bũjatobitire ñabojarocati yoari mejeti tñoia wanũ quenagũ yiguja yu. Yu tñoia bũjatobitire ñaja yure queno yigu yiguñji Dios. ï rãca yu catitĩñaroca yure queno yisotigu yiguñji Dios. Masare riasogu yu tñoia bũjatobitire waja yure queno yigu yiguñji Dios. ¹⁸ Ito bajiri yu tñoia bũjatobitire itire bũto tñoia yibea yu. ãmacũju Dios queno ï yirotijũare bũto tñoia yu. Mani ya ruju ñatĩñaroti meje ña. Ito bajibojarocati mani ya usijũama ñatĩñaroti ña. Ito bajiri ãmacũju Dios queno ï yirotijũare bũto tñoia yu.

5

¹ “Ado mani reco ñari ruju godaroca gaje mama ruju wasoagu yiguñji Dios”, yi tñoia yu. ï masirisena mama ruju wasoagu yiguñji manire. Mama ruju manire ï wasoaja, tãdi godabiti ruju ñaro yiroja iti ruju. Ito bajiri catitĩñarã yirãji mani, manire ï queno yurajũju. ² Adi sita ñarã bũto Dios tũ ware tñoia mani. “Mama ruju Dios ï wasoara rujuña ña ãmoa yu”, yi tñoia yua mani adi sita ñarã. ³ Co rũmu Dios tũ ejacõri mama rujuña ñarã yirãji mani. Ito bajiri, “Yu ya usi mama ruju ña yure”, yirã yirãji mani Dios tũ ejacõri. ⁴ Adi sita ruju cuti ñarã tñoia oca jaiã mani. Ito yicõri tñoia bũjatobea mani. Goda ãmobitibojarãti ãmacũju ñari rujure ãmoa mani. Dios ï ñaro godaya manojũ ña ãmoa mani. ⁵ Queno tñoiacõri manire queno rujeõni Dios. Gaje ruju wasoarã mani ñatoni manire rujeõni ï. Espiritu Santo queo sãñi Dios mani ya usijũ. Ito bajiro ï yijare, “Jeyaro Dios ï gotire ito bajiro riti rãtarõ yiroja”, yi tñoia mani.

⁶ Itire masicõri oca sãosotia yu. Adi sita ruju, ruju catigu ñari mani Ëju Jesucristo tũ wa masibea yu maji. Ito bajiri ija rãtaroti gayere tñoia yugu wanũa yu. ⁷ Ija rãtaroti gaye tibitibojaguti, Cristore tãorũnũcõri, “Ito bajiro rãtarõ yiroja”, yi tñoia yu. ⁸ Ito bajiro tñoiãgũ ñari oca sãoa yu. Yu godarotire gũibea yu. Yu godaroti gaye tñoiãgũ wanũa yu. Mani Ëju Jesucristo tũjuã ñagũ wa ãmoa. ⁹ Adi sita yu ñaja cuni, ãmacũju yu ñaja cuni Dios ï ti wanũrise riti yi ãmoa yu. Disejuã gaje

ñasarise ma yureama. Dios ï ti wanarise riti yi ãmoa yu. ¹⁰ Ado bajirojua baja: Co rumu rotira cumuro Cristo ï rujiro riojo masa jeyaro rãgõrã yirãji ï riojo. Iti rumu mani ñeñaro yigore, mani quenaro yigore cuni manire waja yigu yiguji Cristo. Ito bajiro yicõri manire besegu yiguji Cristo.

Cristona suoriti oca ma manire, yire gaye

¹¹ Itire masicõri ïre güi rucubuo yu. Ito bajiri Cristore masa ïna tuorunare ãmogü ïnare gotisotia yu. “Yure rucubuoõri queno masare riasoami Pablo”, yi masiguji Dios yure. Mua cuni ito bajiro mua yi masire ãmoa yu. ¹² Iti muare yu gotija, yure ti wanare ãmogü meje ya yu itire. Ado bajirojua baja: Yure busiturãre mua cudi masitoni, yu yigore muare queno goti rõtobua yu. Yure oca menirã ïna ñama, “Gãjerã rõtoro ñasarã ña gu”, yibojarãti quenarise tuoïamena. “Ñasarise masare oca riasoñi Pablo”, yure mua yire ãmoa yu. ¹³ “Queno tuo masibicu ñami Pablo”, masa ïna yure yibojaja cuni, no yibea yure. Diore rucubujaro ïna, yirocu masare riasoa yu. “Buto masigü ñami Pablo”, masa ïna yure yibojaja cuni, no yibea yure. Mua queno ñatoni muare Dios oca riasoa yu. ¹⁴ “Yure maiami Cristo”, yicõri ïre cudi ãmoa mani. Manire buto ti maiami Cristo. Ito bajiri mani ñeñaro yirise waja, waja yi ïsigü godañi ï. Mani ñeñaro yirise waja tuoïa bujatobisï Cristo. Ito bajiri mani ãmorise yirãona Cristo ï ãmorisejware yiraja manire. ¹⁵ Yure cadijaro ïna, yirocu manire goda ïsiñi Cristo. Ito bajiri adi rumari cuni Cristo ï ãmoro bajiroti yi ñasotia mani. ïti ñami godabojaguti mucana tudi catiru. Manire yiari ito bajiro yiñi ï. ¹⁶ Gãjire tibojarãti, “Ito bajiro tuoïami ï ya usiju”, yi masibea mani. Ito bajiri Diore masimena gãjerã ñeñaro ïna tuoïaro bajiro tuoïabea maniamana. Cristore yu masiroto riojua, “Yu roboti adi sita gagu ñaguji ï cuni”, yi tuoïabojacu yu. ïre masicõri gajero bajiro tuoïa yu ïja Cristore. ¹⁷ No Cristore tuorunaguti ï ñeñaro tuoïarise jidicãõri gaje tuoïare wasoagu yiguji. ï ñeñaro yirisere jidicãõri mucana itire yi ãmobiqũji ï. Gaje ï tuoïarise wasoacõri quenarise riti yi ãmogũji ïja.

¹⁸ Dios ñami mani tuoïarise wasoagu. Iti rumaju ï wajana ñabojarocati Jesucristo ï goda ïsirena suoriti ï ñarã mani ñaroca yiñi Dios. “Dios rãca oca quenocõri ï rãca baba cutiya mua”, masare mani yitoni manire cũni Dios. ¹⁹ Ado bajiro baja: Jesucristo ï goda ïsirena suoriti mani ye waja oca quenoñi Dios. ï ñarã mani ñaroca yiñi ï. Mani ñeñaro yirise acabojacõri, “Ñe seti mana ñama ïna ïja”, yiyiju Dios. “Oca quenoñi Dios”, yu yitoni yure cũni ï. ²⁰ Muare yu goti rõtoburisenana suoriti muare busiami Dios. Cristo oca goti ïsiri masuti ña yu. Cristore goti ïsiri masu ñari, ado bajiro muare josa yu: “Dios rãca oca

quenoña mua”, yi josa yu muare. ²¹ Cojireama ñeñaro yĩabicu ñami Cristo. Cojireama ñeñaro yĩabicu ñari ĩ sigũti mani ñeñaro yirise waja, waja yi masigũ ñami. Ito bajiro bajigu ĩ ñajare manire goda ĩsi rotiñi Dios. Ito bajiri Cristore mani tuorũnaja, “Ñe seti mama ĩna”, yi tiami Dios manire.

6

¹ Diore moa ĩsigũ ñari ado bajiro goti josa yu: Muare ti maicõri muare maso ãmoami Dios. Muare ĩ maso ãmoja rẽobesa. “Yure masoña”, mua yijaro yirocu ito bajiro muare goti josa yu.

² ĩ oca tutiju ado bajiro gotiami Dios:

Muare yu maso ãmori ramu yure mua senija, cudicuja yu. Ito bajiri yure mua senija, muare masocuja yu. Ito yicõri muare ejabuacuja, yi gotiami Dios ĩ oca tutiju.

Tuoya yu ñarã mua. Adocãta ña muare Dios ĩ maso ãmori ramu. Ito bajiri mua ĩre senija, muare masogũ yiguĩji ĩ.

³ Quenarise riti yĩasotia yu. Dios oca riasogu ñabojaguti ñeñarise yu yija, yure tuorũnumena yirãji masa. Ito bajiri ñeñariserere yi ãmobicõri quenarise riti yĩasotia yu. ⁴ Ado bajirojua ya yu. “Diore queno moa ĩsigũ ñami Pablo”, yure masa yijaro yirocu quenarise riti yĩasotia yu. Ito bajiri tuoĩa bujatobitibojaguti ñemecutia yu. Yure masa ĩna ñeñaro yi codebojarocati ñemecutia yu. Diore tuorũncõri ĩ ocare jidicãbea yu. ⁵ Coji meje yure bajecã ĩna. Coji meje yure tubia, yure tudi yicã ĩna. Bogabojaguti ito bajiroti moa ñacõa yu maji. Cojireama ñami canibicuti, busuasoticu yu. Ito yicõri coji meje ñiocõsoticu yu. ⁶ Yu queno yirise ticõri, “Diore queno moa ĩsigũ ñami Pablo”, yirãji masa yure. Quenarise tuoĩagũ ñari ñeñaro yibebea yu. Dios ocare riasoticõri ñasariserere masia yu. Masa ĩna yure ñeñaro yibojarocati tudibebea yu ĩnare. Masare usirioro yigu meje ña yu. Gãjerãre ejabu yu. Espiritu Santo quedu sãjacõri yure ejabuami ĩ, Diore yu cudi masitoni. Gãjerãre buto maia yu. ⁷ Oca ñasarise riasogu ña yu. Quenarise yu yija, Dios ĩ ejabuarisena ya yu itire. Jesucristore tuorũncõri quenarise riti yĩasotia yu. Yu ñeñaro yijaro yirocu ramũ ĩ yibojarocati yu ñeñaro yiroca yi masibeami ĩ. ⁸ Coriarã ñama yure rucubhorã. Gãjerãma rucubhobeama. Yure queno busirã ñama coriarã. Gãjerãma yure busiturã ñama. “Socari masu ñami Pablo”, masa ĩna yure yitubojarocati, oca ñasarise riti riasoa yu. ⁹ “¿Ñimu ñaguĩjida Pablo? ĩre masibebea gua”, yama coriarã. “Ñasagu ñami Pablo. ĩre masia gua”, yirã ñama gãjerã. Coji meje yure masa ĩna sãboroca, catia yu maji. Jãjarã yure ñeñaro ĩna yi codebojarocati, Dios yure ĩ ejabuarisena catia yu maji. ¹⁰ Cojireama buto bojori buja yu. Ito bajibojarocati Jesucristore yu tuorũnaja wanusotia yu. Bojoro bujagu ña

yɯ. Ito bajibojarocati masare Dios oca yɯ riasoja, ñna queno ñaroca ya yɯ. “Ñe macuti ñami Pablo”, yama gãjerã yɯre. Ito bajibojarocati yɯ wanɯ quenaroca yami Dios yɯre. Ititi ña yɯ ãmorise. Ito bajiri disejɯa gaje yɯ ãmorise rɯyabea yɯre.

¹¹ Corinto cuto gãna tɯoya yɯ ñarã mɯa. Yɯ ya ɯsijɯ yɯ tɯoïarise goti jeoa yɯ mɯare. Mɯare buto tɯo maia yɯ. ¹² Mɯare yɯ buto tɯo maibojarocati mɯajɯama yɯre tɯo maimenaji. Sígũ robo bajiro mani baba cutibeja yɯre seti ma. Mɯajɯa yɯre tɯo maimenaji. Yɯama buto mɯa baba ña ãmoboja. ¹³ Jacɯ ï rĩare maigũ bɯsiado bajiro mɯare bɯsia yɯ. Mɯare yɯ tɯo mairo bajiroti yɯre tɯo maiña mɯa cɯni.

Mani ya ɯsijɯ Dios ï ñajare ï ya wi robo bajirã ña mani, yire gaye

¹⁴ Cristore tɯorũnumena rãca baba cutibesa mɯa. Diore tɯorũnarã bajiro meje tɯoïama Diore masimena. Sígũre bajiro tɯoïarã meje ñama ñna. Quenaro yirã, ñeñaro yirã ñna tɯoïaro bajiro meje tɯoïama ñna. Busurise robo bajirise meje ña rãitïarise. Iti bajiroti Diore tɯorũnarã cɯni Diore tɯorũnumena bajiro tɯoïarã meje ñama ñna. ¹⁵ Cristo, Satanás rãca coro bajiro tɯoïarã meje ñama. Ito bajiro bajiamana Cristore tɯorũnarã. Ìre tɯorũnumena rãca coro bajiro tɯoïabeama ñna. Ito bajiri coro bajiro tɯoïabiticõri gãmeri baba cuti masimenaji ñna. ¹⁶ Dios catitĩñagũ ya wi ejacõri Ìre riti rũcɯbuorã yirãji. Ito bajiri masa ñna meni rujeoanare mani rũcɯbuoja quenabetoja. Masa ñna meni rujeoanare Dios ya wijɯ mani ãmi sãjaja buto quenabetoja. Ito bajiroti Diore tɯorũnumena rãca mani baba cutija quenabetoja. Mani ya ɯsijɯ Dios ï ñajare ï ya wi bajiro bajia mani. Ito bajiroti gotiami Dios ï oca tutijɯ. Ado bajiro gotia iti:

Yɯ ñarã ya ɯsijɯ ñasotigɯ yigɯja yɯ. No ñna ñarijɯ ñna ñaja, ñna rãca ñagũ yigɯja yɯ. ñna rũcɯbuogɯ ñagũ yigɯja yɯ. Yɯ ñarã ñarã yirãji ñna, yi gotiami Dios ï oca tutijɯ.

¹⁷ Gaje ado bajiro gotiami mani Ʋjɯ:

Ñeñaro yirãre baba cutibesa. ñna tɯ ñabojarãti sõ bɯsa ñacõaña. ñna ñeñaro yiro robo yibesa mɯa. Yɯ yiro bajiro mɯa yija, mɯare boca ãmigũ yigɯja yɯ, yi gotiami mani Ʋjɯ.

¹⁸ Mɯa Jacɯ ñagũ yigɯja yɯ. Yɯ rĩa ñarã yirãji mɯa, yi gotiami rëtoro masigũ mani Ʋjɯ, ï oca tutina.

7

¹ Tɯoya yɯ ñarã mɯa. Adi mɯare yɯ gotirise Dios ï gotire ña. Ì yiro bajiro riti yisotiami Dios. Ito bajiri ñeñarise jeyaro jidicãrɯja manire. Manimasiti mani ya rujɯ ñeñaro iti tɯoïaro bajiro yibitirɯja manire. Mani ya ɯsijɯ mani ñeñaro tɯoïarise

cuni jidicãruja manire. Diore rãcubucõri ã amorise riti yiruja manire. Quenarise riti yiruja manire.

Ñeñarisere jidicãcõri quenarisejua tuoïaja quena, Pablo ã yire gaye

² Gaje ado bajiro mware gotia yu. Yure ti tebesa. Tuo maiña yure. Ñimujware ñeñaro yibiticu yu. Ñimujware ñeñarise yi rotibiticu yu. Yumasirio bujarocu rucobiticu yu masare. Ito bajiri yure tuo maiña. ³ Adi mware yu gotija, mware busiturocu meje ya yu. Mware buto tuo maia yu. Mani catija, mani godaja cuni Jesucristo ñarã ñari sigũre bajiro riti tuoïarã yirãji mani. Mware yu gotiado bajiroti tuo mai jidicãbicuja yu. ⁴ “Yu gotiro bajiroti cudirã yirãji”, yi tuoïa yu mware. Ito bajiri mware buto wanua yu. “Queno yirã ñama Corinto cuto gãna”, mware yi tuoïacõri buto wanua yu. “Ito bajiro bajirã ñama Corinto cuto gãna”, mware yi tuoïacõri oca sãoa yu. Tuoïa bujatobitibojaguti mua queno yirisere tuoïacõri wanua yu ãja.

⁵ Ado Macedonia sita yu ejaja tujacãre manicu yure. Oca jaje ñacu ado. Jãjarã ñacã yure ti tudirã. Adi cuto gãna sigũ robo bajiro ña tuoïabeja, jaje gãmeri tudire ñacu. “Dios ocare queno cudibeama ña”, yi tuoïacõri yu ya usiju bojori bujacu yu. ⁶ Oca sãomenare oca sãoroca yigu ñami Dios. Ito bajiri yu bojori bujabojarocati yu oca sãoroca yiqui ã. Tito ã ejaja ticõri, yu oca sãoroca yiqui Dios. ⁷ Tito ã ejare gayena riti meje wanua yu. Mua gaye ã gotija tuocõri, wanua yu itire cuni. “Yure tuorãncã Corinto cuto gãna, ito yicõri yu oca sãoroca yicã”, ã yija tuocõri wanua yu. Gaje ado bajiro gotiqui Tito yure: “Mure buto ti ãmoama Corinto cuto gãna. Ña ñeñaro yirisere tuoïacõri buto bojori bujama ña. Mure rãcubucõri buto tuo maia ña”, yi goti ejaqui Tito yure. Ito bajiro ã yija tuocõri, buto busa mware wanucu yu.

⁸ Iti gumu mware papera cõagũ, “Iti papera ticõri jabeto bojori bujarã yirãji ña”, yi tuoïacõri bojori bujacu yu. “Ñeñaro yirã ña mani”, mua yijaro yirocu, iti papera mware cõacu yu. Ito bajiri, “Iti papera cõabitirubojayija yure”, yi tuoïabea yu. ⁹ Iti papera mware yu cõacati tuoïacõri wanua yu ãja. Iti papera ticõri mua bojori bujare gaye meje wanua yu. Ado robojua baja: “Ña ñeñaro yirise jidicãcõri gaje tuoïare wasoama ña ãja”, yure ã yija tuocõri, wanucu yu mware. Iti papera yu cõare ticõri bojori bujayija mua. Ña ñeñaro yirisere jidicãjaro yirocu, mua bojori bujaroca yini Dios. Ito bajiri iti gumu mware yu papera cõacati quenarise gaye ñacu iti. ¹⁰ Mani ñeñaro yirise mani tuoïaja, mani bojori bujaroca yami Dios. Gaje tuoïare mani wasoaja ticõri, manire wanugũ yiguji Dios. Ito yicõri manire masogũ yiguji. “Yu ñeñaro yirisere tuoïacõri

yɛ bojori bujaroca yibitirubajobañi Dios”, yibea mani. “Ito bajiro yi masigũ ñami Dios”, yi tũoĩacõri, bũto wanũa mani. Ñna ñeñaro yirise tũo bojori bujabojarãti itire jidicã ãmobeama gãjerãma. Ito bajiri goda warã jeame ãjũroju warã yirãji Ñna. ¹¹ Mũa bojori bujaroca Dios i yija, mũare queno yigũ yiñi i. Tũoĩate mũa: Ito bajiro mũare Dios i yija, rũcũbũo quenaro tũoĩasũoyija mũa ãja. “Oca ña mani wato. Itire quenorũja manire”, yi tũoĩana mũa. “Iti mani oca quenobeja mani tũoĩa bujatobitiroca yigũ yiguĩji Dios”, yi tũoĩa gũiana mũa. Ito bajiro tũoĩacõri, ñeñaro yigũ i tũoĩa bujatobitiroca yiana mũa, itire jidicãjaro yirona. Ito bajiro yicõri oca quenoyija mũa. Ito bajiri, “Queno yama ñna. Ñe seti ma ñnare”, yi tũoĩa yũ mũare. ¹² Iti rũmũ mũare papera yũ cõacati, “Ñna wato ñeñaro yigũ i tũoĩa bujatobitiroca yijaro”, yirocũ meje papera cõacũ yũ. Ito yicõri, “Ñ ñeñaro yirũre ejabũaya mũa”, yirocũ meje papera cõacũ yũ mũare. Ado bajirojũa yicũ yũ. Pablöre tũo mairã ña mani. Ito bajiro Dios i tiro riojo Pablöre cũdirũja manire yijaro ñna, yirocũ iti papera cõacũ yũ mũare. ¹³ Ito bajiri queno mũa yire tũoĩacõri oca sũoa yũ.

“Queno yama ñna”, Tito i yija tũocõri, bũto busa wanũa yũ mũare. Ado bajiro yũre yiquĩ i: “Corinto cũto gãna queno ñna yija ticõri, oca sũocũ yũ”, yi goti ejaquĩ Tito yũre. Ito bajiro i wanũja ticõri, yũ cũni mũare bũto wanũa. ¹⁴ Mũa tũ Titore yũ cõaroto riojũa ado bajiro yicũ yũ ãre: “Ñnare yũ oca cõaja, queno cũdirã yirãji Corinto cũto gãna”, yicũ yũ Titore. ãre yũ yicato bajiroti queno cũdiyija mũa. Ito bajiri Tito tũdi ejacõri i tiro riojo bojobeja yũ. “Cũdirã yirãji ñna”, yũ yiado bajiroti cũdiyija mũa. Coji rũyabeto ñasarise mũare busicũ yũ. ¹⁵ ãre mũa cũdigore tũoĩa bujacõri bũto busa tũo maiami Tito mũare. “Yũre tũocõri rũcũbũore rãca cũdicã ñna”, yi masicõri mũare bũto wanũami Tito. ¹⁶ “Yũ gotirise jeyaro cũdi jeorã yirãji ñna”, yi tũoĩa yũ mũare. Ito bajiri mũa rãca bũto wanũa yũ.

8

Bojoro bujarãre wanũre rãca ejabũaja quena, yire gaye

¹ Tũoya yũ ñarã mũa. Ado Macedonia sita gãna Jesucristore tũorũnarã Dios i queno yire gaye mũare goti ãmoa yũ. Ñnare ti maicõri queno yiñi Dios. ² Jaje oca tũoĩa bujatobitibojarãti wanũama ñna. Bojoro bujarã ñabojarãti gãjerãre ejabũarona jaje niyeru miojuama ñna. ³ Ñna miojuja ticõri, “Maibiticõri queno wanũre rãca ãsiamã ñna”, yi tũoĩa yũ. Ñna rũcorocõ ãsibojarãti bojoro bujarãre tũo maicõri, jai busaro ãsiamã ñna mũcana. Yũ senibitibojarocati queno ãsiamã ñna. ⁴ “Jerusalén

gãna Jesure t̄orũnurã bojoro b̄jarãre ejabua ãmoa ḡna. Ito bajiri adi niyeru ãmi wa ãsiña ãnare”, yi josama ãna ȳre. ⁵ “Adocõ queno yirã yirãji ãna”, yi ȳ t̄oña yuado r̄toro queno yama ãna. “Dios ã ãmoro bajiro riti yi ãmoa ḡna”, yama ãna. “Diore c̄dicõri m̄re c̄ni c̄di ãmoa ḡna”, yama ãna ȳre. “Niyeru miojucõri Jerusalén gãna bojoro b̄jarãre ejabua ãmoa ḡna”, yama ãna ȳre. ⁶ ãna ito yija ticõri, “Corinto cuto gãna t̄ju t̄di wasa m̄”, ya ȳ Titore. “M̄ ãna bojoro b̄jarãre yiari niyeru mioju rotir̄. Itoju t̄di wacõri ito bajiroti niyeru mioju ãnama m̄”, ya ȳ Titore. ⁷ Gãjerã r̄toro masirã ãna m̄na. Jesucristore queno t̄orũnurã ãna m̄na. Queno masirã ãnari Dios oca goti r̄tobu masia m̄na. Gãjerãre b̄to ejabua ãmorã ãna m̄na. Ȳre b̄to ti mairã ãna m̄na. Ito bajiri bojoro b̄jarãre ejabuarona gãjerã r̄toro niyeru m̄na miojuja quena. Ito yicõri wan̄ quenaro m̄na miojuja quena.

⁸ Ito bajiro m̄are ȳ yija, rotiḡ meje ya ȳ. Queno wan̄ quenaro bojoro b̄jarãre ejabuarona niyeru ãsiamã coriarã. “¿Riti gãjerãre t̄o maiati ãna?” yiroc̄ ya ȳ m̄are. Bojoro b̄jarãre m̄na t̄o maija, ãnare ejabuarona niyeru miojurã yirãji m̄na. ⁹ “Manire ti maicõri manire goda ãsiñi manì ̄ju Jesucristo”, yi t̄oñarã ãna m̄na. Dise r̄yabeto r̄coḡ ãabojaguti manire ti maicõri ã r̄corise jidicãyij̄. Adi sita eja ḡ bojoro b̄jaḡ robo bajiro ãayij̄ ã. Ito bajiro ã bajijare catit̄narã yirãji manì. Manire ã queno yiraj̄na suoriti ãejua r̄yabetoja manire.

¹⁰ M̄na queno ãnare ãmoḡ ȳ t̄oñarise m̄are gotiḡ ya ȳ. Iti r̄m̄ca rodo m̄na yis̄ore m̄na t̄oñare ãmoa ȳ. Iti r̄m̄ca rodo bojoro b̄jarãre ejabuarona niyeru miojus̄oyija m̄na. M̄na miojus̄ore m̄na t̄ore ãmoa ȳ. “Bojoro b̄jarãre ejabuarona niyeru miojuto manì”, yirã, wan̄re rãca niyeru miojus̄oyija m̄na. ¹¹ Adocãta c̄ni ito bajiroti niyeru miojut̄ñacõña m̄na. Mioju t̄ocõri m̄na cõaja quena. Iti r̄m̄ wan̄ quenaro m̄na miojuado bajiroti yija quena adocãta c̄ni. Maimenati m̄na ãsija quena. ¹² Ado roboj̄na bajia: Jairo m̄na r̄coja jairo ãsija quena. Jabeto m̄na r̄coja jabetoti ãsija quena. Maimenati wan̄re rãca m̄na ãsi ãmoja m̄are wan̄ḡ yiguji Dios.

¹³ “Bojoro b̄jarãre ejabuaa”, ȳ yija, “ãsi jeocõña”, yiḡ meje ya ȳ m̄are. “Bojoro b̄jarãre niyeru ãsi jeocõri, bojoro b̄jaya m̄na”, yiḡ meje ya ȳ m̄are. ¹⁴ Coro bajiro ãnarejua m̄na ãaja quena. M̄na ãna jaje r̄corã. Ito bajiri, “Bojoro b̄jarã ãnama ãna”, yi ti masicõri ãnare m̄na ãsija quena. M̄na ãmorise iti manija, m̄are ãsirã yirãji ãna c̄ni. Ito bajiri ãejua r̄yabetoja ãnare, m̄are c̄ni. Ito yija corocõ ãnarã yirãji m̄na. ¹⁵ Dios oca tuti ado bajiro gotia: “Jairo mioju ãmorã ãbojarãti ãna ãmoro

rētoro bɔjabisijarã ãna. Gãjerãma jabetacã miorã ñabojarãti ãna ãmorocõ bɔjayijarã ãnama”, yi gotia Dios oca tuti.

Tito mesare queno boca ãmiña mɔa, Pablo ãyi ñucare gaye

¹⁶ Mɔare yɔ tɔo mairo bajiroti mɔare tɔo maiami Tito cɔni. Mɔare ejabɔa ãmoami ã cɔni. Mɔare ã tɔo mairoca yĩni Dios. Ito bajiro ã yija, “Queno ya Dios mɔ”, ya yɔ ãre. ¹⁷ “Corinto cɔto gãnare ejabɔatẽña”, yɔ yi gotija, queno wanɔ quenaro cɔdiquĩ Tito. “Bɔn, wacɔja yɔ”, yi cɔdiquĩ ã. Mɔare bɔto tɔo maigũ ñari ãmasiti, “ãna tɔ wacɔja yɔ”, yi tɔoãquĩ ã.

¹⁸ Titore baba cɔti warocɔ mani bajiro Cristore tɔorũnɔgũre mɔa tɔ cõa yɔ. Masa jeyaro ãna rɔcɔbɔogɔ ñami ã. “Dios ocare queno goti rētobu masigũ ñami ã”, yi gotiama jeyaro Jesure tɔorũnɔrã. ¹⁹ ãnare niyeru mioju ejabɔajaro yirona, ãre besecã Jesure tɔorũnɔrã. “Bojoro bɔjarãre niyeru ãsi ejabɔatẽña”, yicã ãna ãre. Bojoro bɔjarãre ãsirona niyeru ãna miojure gɔa ãsi bateja ticõri, “Bojoro bɔjarãre queno ejabɔama Jesure tɔorũnɔrã”, yi tɔoãrã yirãji masa jeyaro. Ito yicõri mani Ʋjɔ Jesucristore rɔcɔbɔorã yirãji ãna. ²⁰ “Adi gayeti niyeru ãmi rɔogũji Pablo”, yi masa ãna yure bɔsiture ãmobeã yɔ. Ito bajiro ãna tɔoãme yirocɔ queno tɔoãcõri niyeru ãsi ñuca yɔ. ²¹ “Niyerure ãmi rɔobiquĩji Pablo. Ñarocõti bojoro bɔjarãre ãsi ñucacõgũ yiguĩji”, yi tiguĩji Dios yure. “Niyeru ñarocõti ãsi ñucacõñi Pablo”, masa ãna yijaro yirocɔ, masa ãna rɔcɔbɔogɔ Titore baba cɔti ware ãmoã yɔ.

²² Ito yicõri ãna rãca ado gãna ãna beserɔ, gãji mɔa tɔ cõagũ ya yɔ. Cristore tɔorũnɔgũ ñari mani yagɔ ñami ã cɔni. ãre ti masigũ ñari, “Queno yigɔ ñami ã”, yi tɔoã yɔ ãre. Coji rɔyabeto ejabɔa ãmosotiami ã. “Corinto cɔto gãna queno cɔdiamã ãna”, yɔ yija tɔocõri, mɔare ejabɔa ãmoami ã. ²³ Mɔa tɔ gãna, “¿Ñimɔ ñaguĩjida Tito?” ãna yi seniãja, ado bajiro mɔa cɔdija quena: “Pablo baba ñami ã. Pablo robo bajiro manire Dios oca goti rētobugɔ ñaguĩji ã cɔni”, mɔa yija quena. Gãjerã jũarã Titore baba cɔti warã Jesucristore tɔorũnɔrã ñama ãna cɔni. Ito bajiri mani ñarã ñama ãna. ãna queno yire ticõri, “Queno yirã ñama Jesucristo ñarã”, yi tɔo masiama ado gãna ãnare. Ado gãna Jesucristore tɔorũnɔrã mɔa tɔ ãna watoni ãnare besecã. ²⁴ Mɔa tɔ ãna ejaja, rɔcɔbɔore rãca ãnare boca ãmiña. “Queno yirã ñama Corinto cɔto gãna. Gãjerãre rɔcɔbɔorã ñama ãna”, ya yɔ masa jeyarore. “Riti yami Pablo”, gãjerã Jesucristore tɔorũnɔrã ãna yi masitoni, yɔ gotiro bajiroti rɔcɔbɔore rãca ãnare boca ãmiña mɔa.

9

Mani ñarã bojoro bɔjarãre ejabɔaja quena, yire gaye

1 “Mani ñarã bojoro bɔjarãre eɔabuarona niyeru miojuja quena”, yi tɔɔãrã ña mɔa. Ito bajiri, “Masicãrãji ña”, yibo-jaguti uca yɔ mɔare. 2 “Bojoro bɔjarãre eɔabua ãmoama ña”, yi tɔɔã yɔ mɔare. Ado Macedonia sita yɔ wa ucujã, “Iti rɔmɔca rodo bojoro bɔjarãre eɔabuarona niyeru miojusɔɔni Corinto cuto gãna”, ya yɔ masare. Mɔare wanɔgũ ito bajiro masare ya yɔ. Ito bajiro yɔ yija tɔo oca sɛocɔri, “Mani cɔni ito bajiroti bojoro bɔjarãre yiari niyeru miojuto mani”, yama adi cuto gãna cɔni. 3 Yɔ waroto riojua Tito mesare cɔa yɔ. “Yɔ ejari rɔmɔ niyeru rãca minijua yucãrã yirãji ña”, yirocɔ cɔa yɔ ñare. “Niyeru mioju yucãrãji ña”, ya yɔ ado gãnare. Ito bajiri mɔa tɔ ejacɔri, “Niyeru mioju tɔobeama ña maji”, ña yire tɔo ãmobeã yɔ. “Niyeru mioju yucãrã yirãji”, yi tɔoã yɔ mɔare. 4 Ado gãna Macedonia sita gãna yure ña baba cɔti waja, niyeru manoti mɔare ña ti bɔjare ãmobeã. “Corinto cuto gãna bojoro bɔjarãre eɔabuarona niyeru mioju tɔocãrã yirãji ña”, ya yɔ ado gãnare. Ito bajiri mɔa rɔco yubeja, bojori bɔjagɔ yigɔja yɔ. Mɔa cɔni bojori bɔjarã yirãji mioju tɔobiticɔri. 5 Ito bajiri mani ñarã Tito mesa yɔ waroto riojua mɔa tɔ ña waja quena yure. “Adocɔ ãsiana gɔa”, mɔa yire mioju tɔo masitoni mɔare eɔabuarã yirãji ña. Ito bajiri yɔ ejaroca tɔjacãre ñaro yiroja iti mɔa miojure. Ito bajiri yɔ ejaroto riojua sɔgũ rɔyabeto mɔa ãsi ãmorocɔ ãsirã yirãji mɔa. Ito bajiri, “Pablo ñare ã josajare ãsiñi ña”, yi tɔoãmenaji gãjerã.

6 Ado yɔ bɔsirise tɔoya mɔa. No jabeto otegu ã oterocɔti bɔjagɔ yiguñji. Jairo oteguama jairo bɔjagɔ yiguñji. No jabeto ãsigũ itocɔti boca ãmigũ yiguñji. Jairo ãsigũ jairo bɔjagɔ yiguñji. 7 “Adocɔ ãsigũ yigɔja yɔ”, mɔa ya ɔsɔjã yi mɔa tɔoãdocɔ mɔa ãsija quena. Maibojarãti mɔa ãsija quenabeã. ãsi ãmobitibojarãti gãji ã josaja tɔocɔri, mɔa ãsija quenabeã. Mɔamasiti ãsi ãmorã mɔa ãsija quena. Wanɔ quenaro ãsirãre ti wanɔami Dios. 8 Ito bajiro mɔa yija ticɔri, mɔare queno yigɔ yiguñji Dios. Mɔa ãmoro rɛto bɔsaro ãsi remogũ yiguñji Dios. Ito bajiri ñejua rɔyabetoja mɔare. Ito bajiro mɔare yigɔ yami Dios, bojoro bɔjarãre mɔa eɔabatoni. 9 Ado bajiro gotia Dios oca tuti:

Maibicɔti bojoro bɔjarãre ãsigũ yiguñji Diore rãcɔbɔogɔ. Ito bajiri ã queno yigore ãcabojobicɔ yiguñji Dios, yi gotia Dios oca tuti.

10 Dios ñami, otejaro yirocɔ, aje ãsigũ. ãti ñami, bajaro yirocɔ, bare ãsigũ. Mɔa ãmorise ñarocɔti mɔare ãsigũ yiguñji Dios. Gãjerãre mɔa eɔabatoni mɔare ãsigũ yiguñji Dios. 11 Jairo mɔare ãsigũ yiguñji Dios, bojoro bɔjarãre mɔa eɔabatoni. Ito bajiro mɔa yijare, “Queno ya Dios mɔ”, yi rãcɔbɔorã yirãji masa ãre. Jerusalén gãna Jesucristore tɔorũnrãre mɔa miojure yɔ ãmi ejaja ticɔri, “Queno ya Dios mɔ”, yi rãcɔbɔorã

yirāji ĩna ĩre. ¹² Mani ĩnarā bojoro bujarāre adi mua ĩsija, queno ejabuaru ya ĩnare ĩna queno ĩnaton. Ito bajiro mua yija, “Queno ya Dios mu”, yi rucubuarā yirāji ĩna. ¹³ ĩnare mua ĩsijare, “Cristo ocare queno cudiamama Corinto cuto gāna”, yirā yirāji ĩna muare. Ito yicōri Diore rucubuarā yirāji ĩna. “Manire ejabuacōri gājerāre cuni buto ejabuama ĩna”, yirā yirāji ĩna. Ito bajiri Diore rucubuarā yirāji ĩna. ¹⁴ “Manire ĩna queno ejabuaroca yiñi Dios”, yirā yirāji muare tuo wanucōri. Ito mua yire tuoĩacōri muare yari buto Diore seni ĩsirā yirāji ĩna. ¹⁵ “Queno ya Dios mu”, yiraja manire. Rētoro quenarise manire ĩsiñi Dios. ĩna ñeñaro yirise waja yi ĩsijaro yirocu, ĩ Macure cōañi Dios. Iti ña rētoro ñasarise. Ito bajiri, “Queno ya Dios mu”, yiraja manire.

10

Dios ĩ rotirisena riasoa yu, Pablo ĩ yire gaye

¹ Yu ña Pablo. Yure jabeto ña muare yu gotiroti. Ado bajiro bajia iti: Masare busigu ĩnare ti maicōri quenoti busiyiyu Cristo. ĩre bajiro muare goti āmoa yu cuni. Ito gāna coriarā yure busituyijarā. “Mani rāca ĩ ñajama quenoti manire busiami Pablo. Sōju ĩ ñajama manire oca sēoro busiami”, yiyijarā mua coriarā yure busiturā. ² Ñeñaro yirāre goti queno masia yu. Ito bajibojarocati mua tu yu ejaja, sēoro busi āmobeaa yu. Ito bajiri ñeñaro mua yirise jidicāña, mua tu ejacōri yu oca sēoro busibe yirona. “Adi sita ñeñaro yirā robo yigu ñami Pablo”, yi yure busiturāreama oca sēoro busicuja yu. ³ Ito bajiroti bajia. Muare bajiroti masu ña yu cuni. Ito bajibojarocati Dios oca yu riasoja ĩ masirisena riasoa yu. ⁴ Yumasi tuoĩarisena yu riasojama, queno riasobitiboguja yu. Dios ĩ masirisena riasoa yu. Ito bajiro bajigu ñari ñeñaro yirāre rētocū masia yu. ⁵ Jesure gājerā tuorānume yirona, “Ñasarise riasobea mu”, yure ĩna yija, Dios ĩ ejabuarisena ĩnare busi rētocūa yu. Cristo oca yu riasorise gājerā ĩna riasobojarise rēto busaro ñasarise ña. Ito bajiri Cristo oca yu riasoja tuorānucōri, ĩre cudi āmorāji ĩna ĩja. Dios ĩ masirisena ito bajiro ya yu. ⁶ Ito bajigu ñari mua wato yu riasorisere cudimenare goti queno masia yu. Sīgū ruayabeto mua cudiya, gājerā cudimenare riasogu yiguja yu.

⁷ Yure tibojarāti yu tuoĩarise masibeaa mua. Ito bajiri queno tuoĩaña mua, “Riti Cristo ñarā ña gua”, mua yijama, “Riti Cristo yagu ñami Pablo”, yi ti masiborāji mua yure. ⁸ Muare yu riasotoni yure cūñi Dios. Muare biyaro yu gotija cuni, bojobeaa yu. “Mani Ūju, ‘Yu oca riasojaro ĩnare’, yirocu yure cūñi ĩ”, yi tuoĩa yu. Bojori bujajaro ĩna, yirocu meje yure cūñi Dios. Ado bajirojua bajia: Oca sēoro mua ĩnaton yure cūñi Dios. ⁹ “Manire papera ĩ cōaja, ‘Sēoro busiami Pablo mani güjaro’, yirocu”, yi

tuoĩabitirujaja mũare. Ito bajiro mũaa tuoĩare ãmobeaa yũ. ¹⁰ Mũaa coriarã yũre bũsiturã, ado bajiro ya mũaa: “Pãpera jũjũna oca sãoro bũsibojagũti mani tũ ĩ ejajama oca sãoro bũsibiquĩji ĩ. Oca sãogũ meje ñami ĩ. Rojogu ñami. Ñe waja ma ĩ bũsirise”, yi yũre bũsiturãji mũaa coriarã. ¹¹ Ito bajiro yũre ĩna yibojarocati ito bajiro bajigu meje ña yũ. Pãpera jũjũna oca sãoro yũ bũsiro bajiroti bũsigũ yiguja yũ, yũre bũsiturã tũ ejagu cũni. “Iti masi yuya mũaa”, ya yũ mũare.

¹² Ado bajiro yirãji mũaa rãca gãna coriarã: “¿Ñĩmũ ñati mani wato bũto bũsa tuoĩagũ? Yũ ña bũto bũsa tuoĩagũ”, yi gãmeri bũsirãji ĩna. “Gãjerã rãtoro masirã ña mani”, yi tuoĩarãji ĩna. Ito bajiro ĩna yija, tuoĩa wisarã yirãji ĩna. ĩna robo bajiro tuoĩagũ meje ña yũ. ¹³ “Masigũ ña yũ”, yibea yũ. Ado bajirojũaa ya yũ: Mũaa Corinto cũto gãnare yũ riasotoni yũre cũñi Dios. Ito bajiri, “ĩ masirisena mũare riasoa yũ”, yũ yija, riti mũare gotia yũ. ¹⁴ Gãjerã riojũaa Cristo oca quenarise mũare riasocũ yũ. Iti oca yũ mũare riasotoni yũre cũñi Dios. Yũmasi tuoĩa rujeocõri meje mũare riasocũ yũ. ¹⁵ Gãjerã riasoanare, “Yũ riasoana ñama ĩna”, yibea yũ. Yũmasi yũ moagore riti mũare bũsia yũ. Ado bajiro bajia: Bũto bũsa Jesucristore mũaa tuoĩũnũre ãmoa yũ. Ito bajiri jai bũsaro mũare riaso ãmoa yũ. Riasojaro yirocũ, Dios yũre ĩ cũre riti riaso ãmoa yũ. ¹⁶ Ito bajiro yicõri mũaa sõjũaa ñarãre riasogu wa ãmoa yũ mũcana. ĩna tũ ejacõri Jesucristo oca quenarise ĩnare riaso ãmoa yũ. Gãjerã ĩna riasogobitianare riaso ãmoa yũ. Ito bajiro yũ yija, gãjerã riasogoana ñabojarocati, “Yũ riasoana ñama ãna”, yi goti wanũ ãmobeaa yũ.

¹⁷ Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Diore rãcũbũojaro masa yirocũ, ‘Dios ĩ masirisena yicũ yũ’”, mani yija quena. “Yũmasi tuoĩarisena yicũ yũ”, yibitirujaja manire, yi gotia Dios oca tuti. ¹⁸ Sīgũ ĩmasiti “Queno yigu ña yũ”, ĩ yibojaja, waja ma iti. Dios ĩ boca ãmirocũ meje ñami ĩ. “Ãni ñami queno yigu”, Dios ĩ yijama, ĩ ñami ĩ boca ãmirocũ.

11

Rũore oca riasorã Dios ĩ cũana meje ñama, Pablo ĩ yire gaye

¹ Tũo masibicũre bajiro yũ bũsibojarocati yũre mũaa tuoĩũnũre ãmoa yũ. Adi yũ bũsirise tuoia mũaa. ² Romio gãji rãca ajebeco iso manũju ñarocũre riti tuoĩagõ yigõji. Isore bajiro Cristore riti mũaa tuoĩũnũre ãmoa yũ. Yũ ña cajero mũare riasosũocacũ. Cristore tuoĩũnũjaro ĩna, yirocũ mũare riasocũ yũ. Ito bajiri bũto mũare Dios ĩ tuoĩaro bajiroti tuoĩa yũ cũni. Cristore tuoĩa jidicãme ĩna, yirocũ mũare bũto tuoĩa yũ. ³ Jane mejeju rãmũaa uju jinona quedi sãjacõri Eva ñayore rũoyiju ĩ. “Ito bajiroti ĩnare rũogu yiguĩji ĩ”, yi tuoĩa yũ mũare. “Bũto Cristore masirã ñabojarãti rãmũa ĩ rũorise

tʉorũnɔcõri Cristo oca jidicãrã yirãji ãna”, yi tʉoĩa yũ. Ito bajiri bũto tʉoĩa yũ mʉare. ⁴ Ado bajirojũa baja: Gãjerã ricati riasorã ãna ejaja, wanũre rãca ãnare boca ãmirãji mʉa. Jesús oca yũ riasoado bajiro meje ãna riasobojarocati ãnare tʉorũnrãji mʉa. “Ado bajiro bajiami Espiritu Santo”, yũ yiado bajiro meje ãna riasobojarocati ãnare tʉorũnrãji mʉa. “Ado bajiro masare masogũ yiguĩji Dios”, yũ yiado bajiro meje ãna riasobojarocati ãnare tʉorũnrãji mʉa. Ito bajiro ãnare mʉa tʉorũnũja quenabea. ⁵ “Dios ã cũana ãa gũa. Gãjerã rãtoro masirã ãa gũa”, yirãji ãna. “Dios ã cũrũ ãa yũama. ãna rũja bũsaro meje ãagũja yũ ãnarea”, yi tʉoĩa yũ. ⁶ Queno bũsi masibitibojagũti Dios ocare queno masia yũ. Ito bajiri ã ocare queno mʉare goti rãtobucũ yũ. Coji meje yũre tʉogoana ãari, “Queno Dios ocare masiami Pablo”, yi tʉoĩarãji mʉa yũre.

⁷ Dios oca quenarise yũ mʉare riasoja, waja senibiticũ yũ. Bojoro bũjagũ ãabojagũti, Dios ocare riti tʉorũnũjaro ãna, yirocũ mʉare waja senibiticũ yũ. ¿Quenabisijari ito bajiro yũ yija? Meje, queno yicũ yũ. ⁸ Gãjerã Jesure tʉorũnrã yũre niyeru ãsi ãucañi. ãna ejabũarise boca ãmicõri mʉa tũ riaso ãnacũ yũ. Yũre mʉa ãsi ãmobejare ãnajũa yũre ãsi ãucañi. ⁹ Mʉa tũ ãagũ bojoro bũjacũ yũ. Ito bajiro bajibojagũti mʉa tũ yũ ãa masitoni, “Yũre ejabũaya mʉa”, yibiticũ yũ. Macedonia sita gãna ejacõri mʉa tũ yũ ãa masitoni yũ bojoro bũjarise yũre ãsicã ãna. Mʉa tũ ãagũ, “Yũre ejabũaya”, yibiticũ yũ. Coji mʉare niyeru senibiticũ yũ. Ija cãni senibicũja yũ. ¹⁰ Cristo oca yũ riojo gotiado bajiro mʉare riojo gotigũ yigũja yũ. “Yũ ãa masitoni yũre niyeru ãsiña mʉa”, yibicũja yũ. “Gũare niyeru seniĩabeami Pablo”, yi tʉoĩarã yirãji mʉa Acaya sita gãna jeyaro. ¹¹ Ado bajiro yũ bũsija, ¿mʉare maigũ meje yati yũ? Bajibea. Mʉare bũto maia yũ. “ãnare bũto maiami Pablo”, yi tʉoĩaguĩji Dios yũre.

¹² Mʉare waja senibicũti riasosotigũ yigũja yũ. “Pablõre bajiro Dios ã cũana ãa gũa cãni”, yirã mʉare ãna riasoja, waja senirã yirãji ãna. “Pablõre bajiro waja senia gũa”, ãna yibe yirocũ, mʉare waja senibicũja yũ. ¹³ Diore moa ãsirã meje ãnama ãnaõna. “Dios ã cũana ãa gũa”, yibojama ãna. Rũo jairã ãnama ãna. “Cristo oca riasotoni ã cũana ãa gũa”, yi rũoama ãna. ¹⁴ Ito bajiro ãna yija tʉo ucabea yũ. Rũmũa ẽju Satanás cãni cojireama ángel queno yigũre bajiro godo wediguĩji. ¹⁵ Satanásre cãdirã ãna ãnama ã ãarã. “Mʉare ejabũa ãmoa gũa”, yi rũoama ãna. ãna ẽju Satanás masare rũorocũ queno yigũre bajiro ã godo wedi rũoado robo bajiro yirãji ãna cãni. ãna ãeñaro yire waja yirãõnati co rũmũ tʉoĩa bũjatomena yirãji ãna.

Cristore moa ãsigũ ãari ãeñaro tõbũjacũ yũ, Pablo ã yire gaye

16 Ito bajiro yu yibojarocati, “Queno tuo masibicu ñami Pablo”, yi tuoñabesa mua yure. “Mecuri masu bajiro busiami Pablo”, yure yibojarāti, “Busijaro maji”, yiya yure, yamasi gaye yu busitoni. 17 Adocāta yu muare gotiroti mani Uju Jesucristo i goti rotire meje ña. Yu gaye riti busigu yiguja yu. Mecuri masa ñama ña ye riti busirā. 18 Mua wato gāna coriarā ñamasiti, “Queno yirā ña gua”, yirāji ña. Ñare bajiro yigu yiguja yu jabeto. 19 “Queno masirā ña gua”, yirāji mua. Ito yibojarāti mecuri masa ña busirisere tuorūnurāji mua. Ña ñarāji, “Dios i cūana ña gua”, yi ruorā. 20 Ña josare bajiro muare ña yibojarocati ñare boca āmirā yirāji mua. Mua ye ruorona muare ruorāji ña. Manire moa isijaro ña yirona, muare ruorāji. Mua ya rioju jarāji. Ito bajiro ña yibojarocati ña yirisere tuorūnurā yirāji mua. 21 Muare ñeñaro ña yiado bajiro yi masibea yu. ¿Ito bajiro muare yu yibeja quenabeati? Meje, muare queno ya yu.

Mucana queno tuo masibicure bajiro busigu ya yu. Yumasi gaye muare gotigu ya yu. “Jaje quenarise yicu gua”, ña yi masija, “Ito bajiro jaje quenarise yicu yu cuni”, yi tuo masia yu. 22 “Hebreo oca busirā ñari gājerā rētoro ñasarā ña gua”, yama ña. Hebreo oca busiguti ña yu cuni. “Israel sita gāna ñari gājerā rētoro ñasarā ña gua”, yama ña. Yu cuni Israel sita gaguti ña. “Abraham ñayoru janerābatia ñari gājerā rētoro ñasarā ña gua”, yama ña. Abraham ñayoru janerābatia janamiti ña yu cuni. 23 “Cristore moa isirā ñari gājerā rētoro ñasarā ña gua”, yama ña. Ña rēto busaro Cristore moa isigū ña yu. Yumasi gaye busigu queno tuo masibicure bajiro busia yu. Ito bajibojarocati yu gaye yu gotija quena. Ña rēto busaro moasotia yu. Coji meje yure tubiacā masa, Dios oca yu riasoja ticōri. Coji meje yure bajecā. Coji meje yure sīabocā ña. 24 Co rumu treinta y nueve jiri yure bajecā ña. Mucana yure ñiacōri juaria rumuri ito bajiro bajecā ña. 25 Udiaji yucu jāina yure jacā ña. Yure sīarona coji gūtana reacā ña. Yu wabojacati cuma, cuma busua udiaji rujacu. Coji rujagu umhasaro, ñamiasaro baticu yu riaca jajosaju. 26 Dios oca riasogu sōju wa ucucu yu. Ito bajiro wa ucugu guijorise ticu yu. Riaca guijoro wa ucucu yu. Riniri masa ña guijoro, yu ñarā ñabojarāti guijoro, ito yicōri gājerā masa guijoro wa ucucu yu. Cato jaja cato guijori cato, cato meje cuni guijoro riaca jajosa cuni, ito yicōri “Cristore tuorūnurā ña gua”, yibojarāti guijorā wato wa ucucu yu. 27 Josari moacōri tuoña bujatobiticu yu. Coji meje canibicati busuasoticu yu. Coji meje bare, ide cuni manicu yure. Ito yicōri coji meje ñiocōcu yu. Coji meje usarise tuoña bujatobiticu yu, yutabujuri yure iti manijare.

28 Iti riti meje tuoña bujatobiticu yu. “¿No bajiro ñarājida

gaje cuto gãna Jesure tuorãnrã?” yi tuoĩacõri ruje tuoĩasotia yu. ²⁹ Jesucristore tuorãnrã ñabojarãti ñeñaro yicõri bojori bujarãre yu ti bujaja, ñna rãca bojori buja yu cuni. Jesure tuorãnugãre gãjerã ñeñaro yiroca ñna yija, bojori buja yu. Ito bajiro ñna ñre yija, ñna rãca junisia yu. ³⁰ Yu gaye masijaro yiroca, mware busia yu. “Buto seogũ meje ñami Pablo”, mua yi tuoĩatoni yu gaye mware busia yu. ³¹ Adi yu mware gotirise, “Riojo gotiami Pablo”, yi masiami mani Uju Jesucristo Jacu Dios yure. Iti ñami mani rãcubotĩnaroca. ³² Damasco wame cutiri cuto yu ñaroca, “Pablora ñiacõri tubiajaro”, yiroca iti cuto tãnima ñari sojeriyu surara cũquĩ, iti cuto uju. Iti sita uju Aretas wame cutigu roca gagu ñaquĩ ñiti cuto uju. ³³ Yure tubia amobojaguti yure ñia masibitiquĩ ñ. Ito cuto tãnima ñari caniju ñari sojena jibuju sãcõri yure rujocã ñna. Ito bajiro yure ñna ejabuajare rudicu yu.

12

Dios ñaroju Pablo ñ cãire gaye

¹ Yumasi gaye yu busijama, “Quenabea iti. Rocati busiboja yu”, yi tuoia yu. Ito bajibojarocati mani Uju yure ñ ñogore busicuja yu. Ito yicõri yu cãiroju ñ gotire cuni mware goticuja yu. ² Iti rumuju Jesucristore tuorãnucoca yu. Umacuju susari tutiju Dios ñaroju yure ñ ñami ejaja bero catorce rodori taja adocãta ñja. Yure ito ñ ñami ejaja, “Ito bajiro ñami ejaru”, yibea yu. Yu ya rujuti, yu ya usigoti ñami ejaru gajea. Dios siguti masiami itire. ³ Riti, “Quenari cutoju Dios ñ ñaro yure ñami ejañi”, ya yu mcana. Ito bajibojarocati, “Ito bajiro ejacu yu”, yi masibea yu. Yu ya usigoti, yu ya ruju cuni ñami mujari seyoñi Dios gajea. ñ siguti masiami itire. ⁴ Ito ejacõri masare Dios ñ gotibitire tuoca yu. Ito yu tuogore goti rotibeami Dios yure. ⁵ Iti gaye yure Dios ñ gotija, “Ñasagu ña yu”, yiboguja yu. Ito bajibojarocati itire yibicuja. Yumasi gaye yu busija, “Buto seogũ meje ña yu. Yu cuni tuoia bujatobea yu”, yicuja yu. ⁶ “Queno yigu ña yu”, yu yi amoja, yi masia yu itire. Riojo yu gotigu ñajare, “Buguti yami Pablo”, yi masimenaji gãjerã. Ito bajibojarocati, “Queno yigu ña yu”, yi amobea yu. Yu yigore tibojarãti, ito yicõri yu busigore tuobojarã cuni, “Queno yigu ñami Pablo”, mua yi masibea, “Queno yigu ñami Pablo”, mua yire amobitiboruja yu. ⁷ Yu cãiroju Dios yure ñ ñocati quenarise ñacu. Ito bajiro ñobojaguti, “Gãjerã rëtoro ñasagu ña yu”, yu yire amobeami Dios. Ito bajiri yu ya ruju, yu ñarise cutiroca yifni Dios. Jota iti juniro bajiro bajia iti yure. Yure iti ñaja ticõri, “Gãjerã rëtoro ñasagu meje ña mu”, yami Satanás yure. ⁸ Yu ñarise cutirise yisijaro yiroca, udiagi Diore senibojacu yu. ⁹ Ito bajiro ñre yu senibojocati ado

bajiro yure cūdiqũĩ ĩ: “Yure ti maiami Dios’, m̃a yi masija, ñe r̃ayabea m̃are. Rojo b̃usagu m̃a ñaja ticõri, ‘Dios ĩ masirisena, riasoguĩji Pablo’, yi t̃uoĩarã yirãji masa”, yiqũĩ mani H̃j̃m̃ yure. Ito bajiri ñarise cuticõri waña yu. Ito bajigu yu ñaja ticõri, “Cristo masirisena riasoñi Pablo”, yure yi t̃uoĩarã yirãji masa. ¹⁰ Ito bajiri yu ñarise cutija, waña yu. Coji meje yure b̃usitucã masa. Coji meje yu ãmorise r̃ayasoticu yure. Coji meje usirioro yi codecã masa yure. Cristo oca yu riasojare coji meje yu t̃uoĩa b̃ujatobitiroca yicã masa yure. Ito bajibojarocati waña yu. Yu t̃uoĩa b̃ujatobitija, Cristore riti t̃uoĩa yu. Ito bajiri, “Ī masirisena ña yu”, yi t̃uoĩa yu.

Corinto cuto gãnare Pablo ĩ t̃uoĩa oca jaire gaye

¹¹ Ỹm̃asi gaye gotigu, queno t̃uo masibic̃ure bajiro b̃usia yu. “Queno yigu ñami Pablo”, m̃a yibejare, ỹmasiti ito bajiro ya yu. Ito bajibojarocati, “Queno yigu ñami Pablo”, yir̃j̃aboja m̃are. M̃a tu gãna, “Dios ĩ c̃ũana ñasarã ña g̃na”, yirã r̃etoro ñasagu ña yu. No yigu meje ñabojaguti ĩna r̃etoro ñasagu ña yu. ¹² Dios ĩ c̃ũru ñami Pablo, yijaro ĩna yiroc̃u, tiyamani jaje yi ĩoc̃u yu m̃are m̃a tu ñagũ. M̃a yure ñeñaro yibojarocati usiriobic̃uti Dios oca m̃are goti r̃etobucu yu. Jaje tiyamani m̃are ĩoc̃u yu. “Riti Dios ĩ c̃ũru ñami Pablo”, yi t̃uoĩar̃uja m̃a yure. ¹³ “Gãjerã Jesucristore t̃uor̃ũnr̃areama buto r̃ac̃ub̃uoami Pablo. Manireama r̃ac̃ub̃uobeami”, ¿yi t̃uoĩati m̃a? Corocõti m̃are r̃ac̃ub̃uo yu. Gãjerã Jesucristore t̃uor̃ũnr̃are, “Yure ejab̃uaya m̃a, yu ña masitoni”, ñare yu yiado bajiro yibitic̃u yu m̃are. Ito bajiro m̃are yibiticõri, “Yu ñeñaro yirisere ãcabojoa”, ¿yigu yigujada yu m̃are? Yibic̃uja. Ñeñaro yibitic̃u yu m̃are.

¹⁴ J̃uaji m̃a tu ejas̃uoc̃u yu. Ito bajiri ũdiaji m̃a tu ejagu waroc̃u jane quenos̃uo yu m̃cana. M̃a tu yu ñaja, m̃are josabic̃u yiguj̃a yu. M̃a yure ti maire ãmoa yu. M̃a ya niyeru ãmogũ meje m̃a tu ejagu yiguj̃a yu. Ado bajiroj̃ua bajia: ĩna r̃ĩare ejab̃uarona niyerure ãmoama ĩna jac̃usabatia. R̃ĩa meje ñama ĩna jac̃usabatiare ejab̃uarona niyeru ãmarã. Yu r̃ĩare bajiro bajia m̃a. Ito bajiri m̃are josabic̃u yiguj̃a yu. ¹⁵ M̃are ti maicõri m̃are ejab̃ua ãmoa yu. Cristore t̃uor̃ũñj̃aro ĩna, yiroc̃u yu r̃uc̃orise ñarocõti wañare r̃aca jidic̃ac̃uja yu. Cristore t̃uor̃ũñj̃aro Corinto cuto gãna, yiroc̃u b̃uc̃ua wabojaguti m̃are ejab̃uasotic̃uja yu. M̃are yu buto ti maibojarocati yu t̃uoĩaja yure queno ti maibeia m̃a.

¹⁶ “Mani r̃aca ñagũ manire josabitiqũĩ Pablo”, yi t̃uoĩarãji m̃a yure. Ito bajibojarocati, “Queno t̃uoĩagũ ñari manire r̃uoñi Pablo”, yirãji m̃a coriarã. ¹⁷ “Manire ĩ oca cõana r̃aca manire r̃uoñi Pablo”, ¿yi t̃uoĩati m̃a? R̃uobitic̃u yu m̃are. ¹⁸ “Īnare titẽña”, yiroc̃u iti r̃um̃ Titore cõacu yu m̃a tu. Gãji

ĩ rãca Cristore tuorũnũgũ cõacu yu. “Manire ruoñi Tito”, ¿yi tuoĩati mua? Ruobitiru ĩ. “Queno yiquĩ Tito”, yi tuoĩarãji mua. Yure bajiro Espĩritu Santo quedi sãja ecogu ñari, muare ejabua ãmogũ Dios oca queno riasoñi ĩ. Muare niyeru josabisĩ ĩ.

19 “Ĩre wanũjaro ĩna, yirosu iti manire gotiami Pablo”, ¿yi tuoĩati mua? Ito bajiro meje baja. Ado bajirojua baja: Muare yu busija, Cristo ĩ ãmoro bajiro muare busia yu, Dios ĩ tiro riojo. Tuoya yu mairã yu ñarã mua. Jeyaro yu muare gotirise, “Cristore tuorũnu wajaro ĩna”, yirosu muare ya yu. ²⁰ “Mua tu ejacõri, Cristore cudibiticõri ñeñarise riti mua yi ñaroca ti ejagu yigũja yu gajea”, yi tuoĩa yu muare. “Mua tu ejacõri mua oca josa ñaroca ti ejagu yigũja yu gajea. Gãjerã ya gajeoni mua uoroca, mua junisini ñaroca ito yicõri gãmeri queno mua baba cuti ñabitiroca, oca menirã cuni, busiturã, gãmeri tãrã, ito bajiro yibojarãti, ‘Gãjerã rëtoro tuoĩarã ña gua’, mua yi ñaroca ti ejagu yigũja yu gajea”, yi tuoĩa yu muare. Ito bajiro mua yi ñaroca yu ti ejaja, mua ãmoro bajiro muare wanu ejabicũja yu. Ito bajiro mua ñeñaro yirise ticõri muare junisini tigu yigũja yu. Ito bajiri yu junisinija ticõri, wanumenaji mua. ²¹ “Mua tu ejagu mua ñeñaro yire ticõri yu bojo bujaroca yigu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa gũia yu. Iti rumu mua ñeñaro yiado bajiroti mua yija ticõri, mua tiro riojo otigu yigũja yu. Itire ãmobeaa yu. Mua tu ejacõri, “Ĩna ñeñaro yirisere jidicã ãmobeama ĩna. Rocati romiare ĩna ajerise jidicã ãmobeama ĩna. ĩnamasiti ĩna ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti ñeñaro yi uyarãji maji”, yi yu ti ejaja, otigu yigũja yu. Itire ãmobeaa yu.

13

Pablo ĩ goti quenosusare gaye

¹ Adi yu warisena udiayi muare tigu yigũja yu. Yu ejaroti bocati yucãña mua. Ado bajiro gotia Dios oca tuti: Gãjire sigũ ĩ seti yi ãmoja, ĩre busi ejabuarã, “Riti yami. Ticu gua cuni. Ito bajiroti bajicu”, yirã jũarã, udiarã ñaja cuni quena, yi gotia Dios oca tuti. ² Iti rumu mua tu ñagũ ñeñaro yirãre goti quenocu yu, ĩna ñeñaro yirise jidicãjaro yirosu. Mua tu ñabitibojaguti gãjerã ñeñaro yirãre cuni goti quenoa yu, jidicãjaro yirosu. Ñeñaro yirã ĩna ñaja ti ejacõri, bato ĩna tuoĩa bujatobitiroca yigu yigũja yu. ³ ĩnare ito bajiro yu yija ticõri, “Cristo ĩ ãmoro bajiro gotiami Pablo”, yi tuoĩarãji mua. ĩna ñeñaro yirise jidicãjaro yirosu, oca sëoro yigu yiguĩji Cristo. Ito yicõri ĩ masirise muare ĩogũ yiguĩji. ⁴ Manire bajiro ruju cuticõri yucutëoju ĩna jajuja godañi Cristo. Ito bajiro ĩna yibojarocati adocãta Dios ĩ masirisena ñami ĩ ĩja. Cristore yu tuorũnũja ticõri, “Rojogu ñami Pablo”, yama masa yure. Ito bajiro ĩna yibojarocati Cristore

tʰorũnugũ yũ ñajare, yũ oca s̃oroca yigu yiguĩji Dios. Ito bajiri m̃ua tũ ejacõri, ñna ñeñaro yirisere jidicãjaro yirocũ, oca s̃oro m̃uare goti quenocũja yũ.

⁵ “¿Riti Cristore tʰorũnugũ ñati yũ?” yi tʰoĩaña m̃ua. “¿Riti Cristo yũ ya usijũ quedi sãja ecorũ ñati yũ?” yi tʰoĩaña m̃ua. “Cristo yũ ya usijũ quedi sãja ecorũ ña yũ”, m̃ua yi tʰoĩabeja, Cristore tʰorũnũrã meje ña m̃ua. ⁶ “ ‘Riti Cristore tʰorũnugũ ñami Pablo’, yũre yirãji m̃ua”, ya yũ. ⁷ M̃ua ñeñaro yibititoni m̃uare yiari Diore seni ñisotia yũ. “Ñinare queno Dios oca riasoñi Pablo”, yũre ñna masa yi wanũjaro yirocũ meje Diore senia yũ. Quenarise riti m̃ua yire ãmoa yũ. Ito bajiri m̃ua queno yitoni Diore seni ñsia yũ. “Ñinare queno riasobisĩ Pablo”, masa ñna yibojaja c̃uni, no yibea yũre. ⁸ Oca ñasarise tʰorũnũjaro ñna yirocũ, Dios oca riasoa yũ. Oca ñasarise ñna tʰorũnũ jidicãroca yi ãmobeja yũ. ⁹ Ito bajiri m̃ua tũ ejacõri, “Queno Cristore tʰorũnũrã ñama ñna”, yi yũ ti masija, s̃oro m̃uare busibicũja yũ. Ito bajiro iti bajija, ticõri bũto wanũgũ yiguja yũ. Cristore tʰorũnũcõri ñ ãmoro bajiro riti yijaro ñna, yirocũ m̃uare Diore seni ñsia yũ. ¹⁰ M̃ua tũ ejacõri s̃oro m̃uare busi ãmobeja yũ. Ito bajiri yũ waroto riojũa adi papera m̃uare cõa yũ. M̃ua oca s̃oroca yũ yitoni yũre cũñi mani ʰjũ. Oca s̃obitijaro ñna, yirocũ meje yũre cũñi ñ. Ito bajiri m̃ua tũ ejacõri m̃ua oca s̃oroca yi ãmoa yũ.

¹¹ Itocõ uca yũ ñarã yũ m̃uare. Queno ñaña m̃ua. Cristo ñ ãmoro bajiro riti yiya m̃ua. Yũ m̃uare gotirise tʰorũnũña. S̃igũre bajiro tʰoĩacõri ñaña m̃ua. Oca ñaja itire quenoña. Ito bajiro m̃ua yija, m̃uare ti maicõri m̃ua rãca ñatĩñagũ yiguĩji Dios. Ito yicõri m̃ua ya usijũ queno m̃ua wanũ quenaroca yigu yiguĩji ñ. ¹² Cristore tʰorũnũrã ñari queno wanũre rãca gãmeri seniña ñasotiya m̃ua. ¹³ Ado gãna Cristore tʰorũnũrã, “Quenajaro”, yi ñucama m̃uare.

¹⁴ “Ñinare queno yiya Cristo m̃u”, yirocũ m̃uare yiari mani ʰjũ Jesucristore senia yũ. “Ñinare maiña Dios m̃u, ito yicõri ñna rãca ñaña Espiritu Santo m̃u”, yi seni ñisotia yũ ñarã yũ, m̃ua jeyarore yiari. Itocõ ña.

La carta de San Pablo a los Gálatas

Galacia sita gãnare Pablo i papera cõare gaye

¹⁻² Ñati Galacia gãna mña. Jesucristore t̃orũnũ s̃ayarã ñari, i ocare riasotirona minijuasotirã yirãji mña. Yũ ña Pablo adi papera mñare cõagũ. I oca yũ goti ucutoni yũre cũñi Jesucristo. Masa ñna cũrũ meje ña yũ. Dios oca yũ goti ucutoni yũre cũbiticã masa. Dios, Jesucristo Jacũjũa yũre cũñi. Iti ñami Jesús i tũdi catiroca yirũ. Yũ sigũ meje adi papera mñare cõa yũ. Yũ rãca gãna, adojũ Jesucristore t̃orũnũrã cũni, “Quenajaro”, yĩ ñucama ñna mñare. ³ Queno mñare yijaro mani Jacũ Dios. Mani Ʋjũ Jesucristo cũni queno mñare yijaro i. Ito yicõri mña ya usi queno wanũ quenaroca yijaro ñna. Ito bajiro mñare yijaro yirocũ Diore seni ñsia yũ. ⁴ Mani Jacũ Dios i ãmoro bajiro yigũ ñari, mani ñeñaro yirise waja, waja yirocũ manire goda ñsiñi Jesucristo. Ito bajiri adi rũmũri cũni ñeñaro yirã robo bajiro mani bajibe yirocũ, manire ejabũa masiguĩji Jesús. ⁵ “Ito bajiro yami i”, yĩ masicõri, Diore rũcũbũotĩñarũja manire. “Rẽtoro quenagũ ñami Dios”, yĩ t̃oĩarũja manire. Ito bajiroti t̃oĩatĩñarũja manire.

Jesucristore mani t̃orũnũrena s̃oriti manire masogũ yiguĩji Dios, yire oca

⁶ Manire ti maicõri manire beseñi Dios. Cristore mani t̃orũnũja ticõri, manire masoñi i. Ito bajiro manire i yire ñabobarocati, yoari mejeti ñre jidicã ãmoa mña. Ito yicõri gaje ocajũare t̃orũnũa mña. “Ito bajiro bajicã Galacia gãna”, masa ñna yija t̃ocõri, usacũ yũ jabeto. ⁷ Dios oca riti ña riojo gotire gaye. Ñe gaje oca bũto bũsa quenasarise manoja. Jesucristore mani t̃orũnũrena s̃oriti manire masogũ yiguĩji Dios. Ñejũana gaje manire maso masibiquĩji Dios. Ito bajibobarocati mña tũ gãna ricati mñare oca riasorã yirãji ñna. Ito yicõri ñna robo bajiro mña t̃oĩajaro yirona, mñare usirio coderã yirãji ñna. ⁸ Mña tũjũ yũ ñaja, quenarise Dios ocare, ñaro bajiroti mñare riasocũ yũ. Ricati r̃ore oca mñare yũ riasoja, jeame ãjũrojũ yũre cõa masiguĩji Dios. No adi tuti gagũ, ito yicõri ũmacũjũ Dios ñaro gagũ cũni ricati r̃ore oca ñna riasoja, jeame ãjũrojũ ñnare cõaguĩji Dios. ⁹ Yũ gotisũoro bajiroti mũcana jũaji goti quenogũ ya yũ. No Dios oca quenarisere jidicãcõri gaje oca ñna riasoja, jeame ãjũrojũ ñnare cõa masiguĩji Dios.

¹⁰ Ito bajiro yũ riasoja, masa yũre ñna wanũtoni meje riasoa yũ. Yũre Dios wanũjaro yirocũ, ito bajiro riasoa yũ. Iti rũmũjũ

masa yure ñna wanatoní gaje oca riasocú yu mají. Iti ramujú masa ñna wanatoní yu goticato bajiro yu gotibojaja, Cristo ñ ãmoro bajiro meje yigu ñabogúja yu. Ito yicõri ñre moa ñsiri masú meje ñabogúja yu.

Ado bajiro apóstol ñasucú yu, Pablo ñ yire gaye

¹¹ Queno tãoya yu ñarã mña. Riti mñare gotia yu. Jesucristo oca yu riasorise masa ñna tãoña rujeore meje ña. ¹² Iti oca quenarise yu masiroca yibiticã masa. Ito yicõri iti oca yure riasobiticã masa. Jesucristoama ñmasiti yu masiroca yiquí ñ.

¹³ Iti ramujú gña judio masa tãoñare gaye riti rãcubucú yu mají. Ito yu bajigore tãogoana ña mña. Iti ramujú Jesure tãorũnarãre ñeñaro ñna tãõbajaroca yicú yu. Ito bajiri ñnare ti maicõri meje, ñnare sũyacú yu. Ito yicõri ñnare ruyurio ãmogú yibojacú yu. ¹⁴ Yu mamú ñagú, gña judio masa tãoñare gaye queno rãcubucú yu. Gña masa bucũrã ñna rotire gayere yu rãca corocõ tãjarã rẽto busaro queno cudicú yu. ¹⁵ Ito bajiro yu bajibojarocati, yure ãmogú beseñi Dios. Iti ramujú yu rujearoto riojũjũ yure beseñi Dios. Yure ti maicõri, “Ñni Pablo ñ bucũaja, yu yagũ ñagú yiguñi ñ”, yu tãoñacõri yure beseñi Dios. ¹⁶ Ito bajiro ti Dios ñ ãmori ramú, ñ Macú Cristore yu masiroca yuñi ñ ñja. Ito bajiri adocãta, “Dios Macuti ñami Cristo”, yu tãoña masia yu ñja. Ito bajiro yu masiroca yuñi Dios, judio masa mejere cuni ñ oca yu goti ucutoni. Iti tão masicõri, “¿No bajiro yigu yigujada yu?” yu seniãabiticú yu gãjerãre. ¹⁷ Ito yicõri yu riojũa Jesucristo ñ cũanare cuni seniãarocú, Jerusalénjũ wabiticú yu. Ado bajirojũa yicú yu. Yoari mejeti Arabia wame cutiri sitajũ masa manojũ tãoñarocú wacú yu. Ito bero Damasco catojũ tãdi ejacú yu.

¹⁸ Itojũ ãdia rodo ñacõri, Pedro rãca busirocú Jerusalénjũ wacú yu ñja. Itojũ ejacõri quince ramuri ñ rãca ñacú yu. ¹⁹ Itojũ ñagú gãjerã Jesús ñ cũanare tibiticú yu. Pedro, mani Ujũ ocabaji Santiagore cuni, ñna jũarãti ticú yu. ²⁰ Dios ñ tiro riojo adire uca yu. Rũbea yu mñare. Ado yu ucarise riti ña.

²¹ Jerusalénjũ yu ñaja bero Siria wame cutiri sitajũ wa ucucú yu. Ito yicõri Cilicia wame cutiri sitajũ cuni wa ucucú yu. ²² Yoari mejeti Judea sitajũ yu ñajare, yure queno masi jedibiticã ito gãna maji. Ito bajiri ito gãna Jesure tãorũnarã, yure queno masibiticã ñna maji. ²³ Gãjerã ñna busire riti tãori seyoñi ñna. “Manire ñeñaro ñ yu ãmorisẽ jidicãcõri gaje mame tãoñare ña ñre ñja. Iti ramujú Jesure mani tãorũnũja ticõri, manire sãa ãmoñi ñ maji. Adi ramuriama manire bajiro ti Jesucristore tãorũnũgũ yiguñi ñ cuni”, masa ñna yija, tãori seyoñi Judea sita gãna. ²⁴ “Jesucristore tãorũnũgũ ñami Pablo ñja”, masa ñna yija tãocõri, Diore queno rãcubucore ocana busiñi ñna.

2

Apóstol mesa Pablöre ñna boca ãmire gaye

¹ Catorce rodori bero m̄ncana Jerusalénj̄m̄ wac̄m̄ ȳm̄, Bernabé rãca. Ito yicõri Tito wame c̄utiḡm̄ c̄ani baba c̄uti waquĩ ḡua rãca. ² Dios ȳre ito bajiro ñ wa rotijare Jerusalénj̄m̄ wac̄m̄ ȳm̄. Itoj̄m̄ ejacõri Jesure t̄wor̄ñnar̄re ãmatã ñarã rãca riti b̄siroc̄m̄, ñna rãca minijuac̄m̄ ȳm̄. Ado bajiro ñnare gotic̄m̄ ȳm̄: “Masa ñajedirore maso ãmoguĩji Dios. Ito bajiri judio masa mejere c̄ani ñ oca quenarise goti ucua ȳm̄”, yic̄m̄ ȳm̄ Jesure t̄wor̄ñnar̄re ãmatã ñarãre. Ito bajiro gotic̄m̄ ȳm̄ ñnare, ȳm̄ t̄woĩaro bajiro t̄woĩacõri, “Riti oca quenarise goti ucua mi Pablo”, ȳre ñna yitoni. ³ Ito bajiro ȳm̄ gotija bero s̄iḡure bajiro riti t̄woĩac̄m̄ ḡua ñja. Ito bajiri s̄iḡure bajiro t̄woĩacõri, ȳm̄ rãca gaḡm̄ Titore wirot̄ ta rotibiticã ñna ñja. Judio mas̄m̄ meje Tito ñ ñabojarocati, “Ḡua judio masa yisotiro bajiro wirot̄ tar̄aja m̄re”, yibiticã ñna ñre. ⁴ Gãjerãma, “Jesure t̄wor̄ñnar̄ ñna ḡua”, ȳi r̄worã Titore wirot̄ ta rotibojacã ñna. “¿No bajiro yat̄i, Jesure t̄wor̄ñnar̄? Ito yicõri, ¿b̄nc̄urã masa rotire c̄diati ñna?” ȳi senĩarona, ḡuare r̄worã ḡua rãca minijuacã ñna. Ḡua rãca minijuacõri, “B̄nc̄urã masa ñna yisotiro bajiro yir̄aja manire”, yibojacã ñna ḡuare. ⁵ Ito bajiro ñna yibojarocati ñnare c̄dibitic̄m̄ ḡua. Ito yicõri ñna rotibojarisere c̄ani c̄dibitic̄m̄ ḡua. Jesure riti mani t̄wor̄ñnar̄ja manire masoḡũ yiguĩji ñ. “B̄nc̄urã rotirisere mani c̄dija, manire masoḡũ yiguĩji Dios”, m̄ua ȳi t̄woĩabititoni, ḡuare ñna rotibojarocati c̄dibitic̄m̄ ḡua.

⁶ “Ito bajiro riasoami Pablo”, yicõri, “Gaje ado bajiro m̄ riasoja quena”, ȳre yibiticã Jesure t̄wor̄ñnar̄re ãmatã ñari masa. “Ujarã ñasarã ñnarãji ñna”, ȳi t̄woĩa ḡuibitic̄m̄ ȳm̄. ñnare ñ beseado bajiroti ȳre c̄ani beseñi Dios. Coro bajiroti manire ti maiami Dios. ⁷ Ujarã ado bajiro yicã ȳre: “Dios ñ c̄ũm̄ ñna m̄ c̄ani. Judio masa mejere c̄ani Jesús oca quenarise m̄ goti ucutoni m̄re c̄ũri seyoñi Dios”, ya ḡua. “Iti ram̄aj̄m̄ Pedrore c̄ũñi Dios, judio masare oca quenarise ñ gotitoni. Ito bajiroti m̄re c̄ani c̄ũri seyoñi Dios, judio masa mejere c̄ani m̄ goti ucutoni”, ȳi t̄woĩa ḡua, yicã ujarã ȳre. ⁸ Riti ñna. Pedrore c̄ũñi Dios, judio masare oca quenarise ñ goti ucutoni. Ito bajiroti c̄ũñi Dios ȳre c̄ani, judio masa mejere ȳm̄ riaso ucutoni.

⁹ Ito ḡãna Jesure t̄wor̄ñnar̄ ñnarã Santiago, Pedro, Juan c̄ani ado bajiro yicã ñna ȳre: “Dios ñmasiti m̄re queno yiroc̄m̄ c̄ũri seyoñi, ñ oca judio masa mejere c̄ani m̄ riaso ucutoni. Ito bajiri ñnare riaso ucuroja m̄. Ḡuareama judio masare ñ oca riasotoni ḡuare c̄ũñi Dios. Ito bajiri ñnare riasorãona ñna ḡua. Ito yicõri coro bajiroti Diore moa ñsir̄aja mani”, yicã ñna ȳre. ñna ito yija t̄wocõri, s̄iḡure bajiro riti t̄woĩac̄m̄ ḡua ñja. Ito bajiri ȳre, ȳm̄ rãca gaḡm̄ Bernabére c̄ani ãmo ñna wan̄cã ñna. ¹⁰ “Bojoro

bujarãre queno ejabuaya m̄ua”, yicã ãna guare. Ito bajiro ãna yija t̄ocõri, wan̄re rãca c̄adica ḡua ãja. Iti riti roticã ãna guare.

Pedrore Pablo ã goti quenore gaye

¹¹ Antioquíaja ȳu ñaroca Pedro c̄ani ejaquĩ. Itoju ejacõri queno yibitiquĩ ã. Ito bajiri “Iti seti ña m̄ure”, yiroc̄u masa tiro riojo ãre gotic̄u ȳu. ¹² Ado bajiro bajic̄u ãre seti. Cajero Antioquíaja ejacõri queno yiquĩ Pedro maji. Judio masa meje ñarã rãca baba c̄uticõri, ãna rãca baquĩ Pedro. Ito bajiro ã yi ñaroca Jerusalén gãna Santiago ã cõana ti ucurã ejacã ãna c̄ani. “Judio masa meje ñarã rãca babitir̄aja mani. Ito yicõri Diore mani c̄adi ãmoja, wirow tarujarãji mani”, yi t̄oõarã ñacã ãna. ãna ejaja ticõri, ḡuiquĩ Pedro. “Ȳure tudirã yirãji”, yiroc̄u judio masa meje ñarã rãca t̄udi babitiquĩ Pedro ãja. ¹³ Gãjerã judio masa ñarã, Pedro ã ḡuija ticõri, ãre bajiroti judio masa meje ñarã rãca juaji babiticã ãna c̄ani. Ito bajiro ãna yija t̄ocõri, “ãna bajiroti yir̄aja ȳure c̄ani”, yi t̄oõaquĩ Bernabé. ¹⁴ “Jesure riti mani t̄or̄un̄aja manire masogũ yiguĩji Dios”, yi t̄oõa masibojarãti, b̄ucurã rotirisej̄ure r̄uc̄ub̄orã bajiro yicã ãna. Ito bajiro ãna yija ticõri, gãjerã Jesure t̄or̄un̄arã ãna tiro riojo Pedrore tudic̄u ȳu. Ado bajiro ãre tudic̄u ȳu: “Judio mas̄u ñabojaguti, Jesure m̄u t̄or̄un̄aja bero, mani b̄ucurã ãna yisotirere j̄idic̄ayija m̄u. Ito bajiro m̄u yijama queno t̄oõayija m̄u maji. Ito bajibojarocati m̄ucana adocãta b̄ucurã ãna yisotire gayere r̄uc̄ub̄oḡu bajiro ya m̄u. Ito yicõri judio masa mejere c̄ani rotiboja m̄u. ‘B̄ucurã masa yisotire bajiro yiya m̄ua c̄ani’, yiroc̄u ito bajiro ãna rotiboja m̄u. Ito bajiro yibitir̄aja m̄ure”, yi gotic̄u ȳu Pedrore. Gaje ado bajiro ãre gotic̄u ȳu:

Jesucristore mani t̄or̄un̄aja ticõri, mani jeyarore masogũ yiguĩji Dios, yire gaye

¹⁵ “Mani j̄urã judio masa rujeana ña mani. Gãjerã masa, mani b̄ucurã rotire gayere ñeñaro aja tudiana ãna. ãna robo ñeñaro yirã meje ña maniana. ¹⁶ Ito bajibojarocati, Moisés ñayor̄u rotire ñarocõti mani c̄adija c̄ani, ‘Queno yirã ñama. Seti ma ãna’, yibiquĩji Dios manire. Jesucristore riti mani t̄or̄un̄ajama, ‘Queno yirã ñama ãna’, yiḡu yiguĩji Dios manire. Itire masicõri Dios manire ã boca ãmitoni Jesucristore riti t̄or̄un̄aja mani. ‘Jeyaro b̄ucurã rotirise mani c̄adi ñabojarocati, Jesure mani t̄or̄un̄abeja, manire boca ãmibiquĩji Dios’, yi t̄oõa mani. No b̄ucurã rotire riti c̄adiḡure, ‘Queno yiḡu ñami ã’, yibiquĩji Dios. Ito yicõri ãre boca ãmibiquĩji Dios”, yi gotic̄u ȳu Pedrore.

¹⁷ “Mani Jesure riti t̄or̄un̄aja, manire boca ãmigũ yiguĩji Dios”, mani yija t̄ocõri, “Ñeñaro ya m̄ua”, yirã yirãji mani masa. “Mani b̄ucurã rotire gayere m̄ua c̄adibeja, gaje masa

ñeñaro ñna yiro bajiro ya mña cñni”, yirã yirãji mani masa. Ado bajiro mñre seniña ãmoa yñ. ¿Mani ñeñaro yiroca, yigñ yiguñjida Cristo? “Yibiquñji”, yì tñoña yñama. Ñre riti mani tñorññja, Dios rotirisere mani cñdiroca yigñ yiguñji Jesucristo. ¹⁸ Ado robojña baja. “Jesure riti mani tñorññja, manire masogũ yiguñji Dios”, yì tñoña yñ. Ito bajibojarocati, iti ocare jidicãcõri, “Mani bñcñrã ñna rotire gayere mani rñcñbñoja, manire masogũ yiguñji Dios”, yñ yì gotija, ñeñaro yiborñja yñ. ¹⁹ Iti rñmñjñ ado bajiro tñoñabojacñ yñ maji. “Mani bñcñrã ñna rotirisere ñnarocõti mani cñdija, yñre boca ãmigũ yiguñji Dios”, yì tñoñabojacñ yñ maji. Ito bajiro tñoñabojaguti, ñnarocõti cñdi jeo masibiticñ yñ. Adocãta, “Jesure riti yñ tñorññja, yñre boca ãmigũ yiguñji Dios”, yì tñoña yñ ñja. ²⁰ Adi rñmñriama Jesucristo, ñti ñami yñ Ñjñ ñja. Ito bajiri ñ ãmorise yñ yì ñatoni yñre gotiami ñ. Adocãta yñ ãmoro bajiro meje ya yñ. Jesucristo, Dios Macñ yñre ti maicõri, yñ ñeñaro yirise waja, waja yirocñ yñre goda ñsiñi ñ. Ito bajiri adi rñmñri ñre tñorññgũ ñari, ñ ãmoro bajiro riti yì ñnasotia yñ ñja. ²¹ “Rocati masare yñari ñ Macñre cõabojañi Dios”, yì tñoñagũ meje ña yñama. “Rẽtoro ñnasarise ña iti”, yì tñoñagũ ña yñ. Bñcñrã ñna rotirise mani cñdire waja Dios ñ masoja, Cristo goda ñsibitiborñ manire.

3

Diore tñorññre meje ña bñcñrã ñna rotire gaye

¹ Tñoña Galacia gãna mña. Jesucristore jidicãcõri gaje ocajña tñorññrã ñari queno tñoñamena ña mña ñja. ¿Ñimñ rñore oca goticati mñare? Yñ goroama mñare gotibiticñ yñ. Iti rñmñjñ mña rãca ñagũ, yucutẽojñ Jesucristo godare gaye oca mñare queno goticñ yñ. Iti oca tñocõri queno rñcñbñocñ mña maji. Ito bajibojarocati rñore oca riasori masare tñorññcõri, Jesucristore jidicã ãmoa mña. Ito bajiro mña yija, queno tñoñamena ña mña. ² Coji gaye mñare seniña ãmoa yñ: ¿Moisès ñayorñ ñ rotire gaye mña cñdija ticõri, Espiritu Santo quedi sãjacati mñare? Ito bajirojña meje baja. Jesucristo oca tñocõri, ñre mña tñorññja bero, mñare quedi sãjañi Espiritu Santo. ³ ¿No bajiatì, mña tñoñarise jedicoati mñare? Iti rñmñjñ Jesucristore mña tñorññja ticõri, mña ya ñsijñ quedi sãjañi Espiritu Santo. Ito bajibojarocati, “Bñcñrã rotire gaye mani tñorññja ticõri, manire masogũ yiguñji Dios”, yì tñoñabojã mña adi rñmñri. Itire tñoñabesa mña. ⁴ ¿Mñare rẽtagore ñajediroti ãcabojocoati mña? Ito yicõri, ¿Mña tõbñjare gaye cñni ãcabojocati mña? “Itire ãcabojamenaji ñna”, yì tñoña yñ mñare. Itire tñdi tñoñacõri queno tñoñarã yirãji mña mñcana. ⁵ Espiritu Santo queo sãñi Dios mñare. Ito yicõri jaje tiyamani, mña tiro riojo ñoñi Dios. Judio masa bñcñrã ñna rotire gaye mña tñorññjare ¿ito bajiro yicati

Dios? Ito bajiro meje bajaia. Jesucristo oca mua t̄or̄un̄ajare, ito bajiro yiñi Dios.

6 Abraham ñayor̄are t̄oĩate mua. Īama Dios busirisere t̄or̄un̄ayij̄u. Ito bajiro ĩ yija ticõri, “Queno yiḡu ñami Abraham”, yiyij̄u Dios. 7 Iti ocare t̄ocõri, ado bajiro yi t̄oĩa mani: “Mani Abraham ñayor̄u bajiro Diore t̄or̄un̄ar̄ã ñari, ĩ janer̄abatia robo bajir̄ã ña mani ĩja”, yi t̄oĩa mani. 8 Jane mejeju ito gaye gotis̄oyij̄u Dios ĩ oca tutina. Ito yicõri judio masa meje ñar̄ã Diore ĩna r̄uc̄ub̄horoti gaye gotis̄oyij̄u Dios. “Judio masa mejere c̄ani masoḡu yiḡuja yu”, yiroc̄u ado bajiro yiyij̄u Dios Abrahamre: “No ḡaji mu robo bajiro yure ĩ t̄or̄un̄aja ticõri, ñeñaro ĩ yirisere ācabojoḡu yiḡuja yu”, yiyij̄u Dios Abraham ñayor̄are. 9 Diore queno t̄or̄un̄ayij̄u Abraham. Ito bajiri ĩre queno yiyij̄u Dios. Adi r̄um̄ari c̄ani, no Jesucristore t̄or̄un̄aḡure queno yiḡu yiḡuĩji Dios.

10 “Mois̄s ñayor̄u ĩ rotirisere yu c̄adi jeoja ticõri, yure masoḡu yiḡuĩji Dios”, yi t̄oĩabojaḡure, seti ña ĩre maji. Ito bajiri ĩre masobiquĩji Dios. Ito yicõri ĩre waja seniḡu yiḡuĩji Dios. Ado bajiro yi ucañi Mois̄s ñayor̄u: “No adi papera tuti rotirisere c̄adi jeobic̄are, seti ña ĩre maji. Ito bajiri ĩre waja seniḡu yiḡuĩji Dios”, yi ucañi Mois̄s ñayor̄u. 11 Iti oca t̄ocõri, “Judio masa buc̄ar̄ã rotire gaye c̄adi jeo masibea mani. Ito bajiri, ‘Queno c̄adi jeor̄ã ña mua’, yibiquĩji Dios manire. S̄iḡu ñarocõti c̄adi jeoḡu maquĩji”, yi t̄oĩa masia mani. Ado bajiro yi gotia Dios oca tuti: “No Diore t̄or̄un̄aḡure, ‘Queno yiḡu ña mu’, yiḡu yiḡuĩji Dios ĩre. Ito yicõri ĩ catit̄ñaroca yiḡu yiḡuĩji Dios”, yi gotia Dios oca tuti. 12 Ito bajibojarocati, “Buc̄ar̄ã rotire gaye yu c̄adi jeoja, yure seti manoja”, yir̄ã, Diore t̄or̄un̄ar̄ã meje ñama ĩnaõna. Diore t̄or̄un̄are meje ña buc̄ar̄ã rotire gaye mani t̄or̄un̄aja. Ado bajiro yi ucañi Mois̄s ñayor̄u: “No adi tuti rotirise c̄adi jeoḡati, seti manicõri Dios r̄ãca queno ñaḡu yiḡuĩji ĩ”, yi ucañi Mois̄s ñayor̄u.

13 Ito bajibojarocati ñarocõti buc̄ar̄ã rotire gaye c̄adi jeo masibea mani. Ito bajiri seti jaje ña manire. Ito yicõri jairo ñeñaro yirise waja, waja ruyurioa mani. Itire masicõri, mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsiroc̄u goda ĩsiñi Cristo. Ado bajiro yi gotia Dios oca: “Yuc̄uḡuju s̄iḡure ĩna s̄ia yoja, seti cutiḡu ñaḡuĩji ĩoc̄u”, yi gotia Dios oca tuti. Mani ñeñaro yirise waja, manire waja yi ĩsiroc̄u yuc̄ut̄eoj̄u goda ĩsiñi Cristo. 14 Jane mejeju ado bajiro gotic̄ayij̄u Dios Abraham ñayor̄are: “No m̄are bajiro yure t̄or̄un̄ar̄are, queno yiḡu yiḡuja yu”, yiyij̄u Dios Abraham ñayor̄are. Judio masa mani ñaja, judio masa meje mani ñaja c̄ani, Jesucristore mani t̄or̄un̄aja manire masoḡu yiḡuĩji Dios. Ito yicõri ĩ goticato bajiroti Espiritu Santo queo s̄aḡu yiḡuĩji Dios manire.

Ado bajiro yicɥja yɥ, Dios ĩ yire gaye

¹⁵ Queno tɥoya yɥ ñarã mɥa. Goti masiore ocana mɥare gotigɥ ya yɥ. “Ī yiro robo yibisĩ ĩ”, gãjerã yibe yirona, “Ado bajiro yicɥja yɥ”, yi ucasotia mani. Ito bajiro mani yi ucajare, “Meje ĩ yiro bajiro yibisĩ ĩ”, yi masimenaji gãjerã. Mani ucacãre ñajare, bɥsi remo masimenaji ĩna ĩja. ¹⁶ Jane mejeju cɥni, “Ado bajiro yicɥja yɥ”, Abrahamre Dios ĩ yija, ucare ña iti cɥni. Ado bajiro Abraham ñayorɥre goticãni Dios: “Sĭgũ mɥ janamina sɥoriti masa jeyarore queno yigɥ yigɥja yɥ”, yiñi Dios Abraham ñayorɥre. “Mɥ janerãbatiana sɥoriti masa jeyarore queno yigɥ yigɥja yɥ”, yibisĩ Dios. “Sĭgũ mɥ janamina sɥoriti”, ĩ yija, “Jesucristona sɥoriti”, yireoni ña iti. ¹⁷ Mɥa queno tɥo masitoni mɥare goti rĕtobugɥ ya yɥ. Ado bajiro goticãni Dios Abrahamre. “No mɥ robo yɥre tɥorũnugũre, ĩre masogũ yigɥja yɥ”, yi goticãni Dios ĩre. Ito yija cuatrocientos treinta rodori bero ĩ rotirise Moisésna cũyijɥ Dios, judio masa ĩna cɥdijaro yirocɥ. Ito bajiro yigɥ, “Jane mejeju Abrahamre yɥ gotiyocatire jidicãcõri gaje wasoagɥ ya yɥ”, yirocɥ meje yiyijɥ Dios itire. Ito bajiri, “Abrahamre ĩ gotiyorerere jidicãcõni Dios”, yi tɥoĩabea mani. ¹⁸ Moisés rotirise mani cɥdi jeore waja meje manire masogũ yiguĩji Dios. Ñarocõti Moisés rotirise cɥdi jeo masibebea mani. Ī rotirise mani cɥdire wajana sɥoriti manire Dios ĩ masoja, Abraham ñayorɥre Dios ĩ goticãre rocati bajiro ñaboroja iti. “Yɥre mɥ tɥorũnɥja, mɥre queno yicɥja yɥ”, yicãni Dios Abrahamre. Ito bajiri Abraham ñayorɥ robo bajiro Diore mani tɥorũnɥja manire masogũ yiguĩji ĩ.

¹⁹ Ito bajicõri, ¿no yija ĩ rotirisere cũyijari Dios manire? Ado robojɥa baja. “Dios rotirisere cɥdi jeo masibebea yɥ. Ñeñaro yi jaigɥ ña yɥ”, mani yitoni ĩ rotirisere cũni Dios manire. Ito bajiri, “Sĭgũ mɥ janamina sɥoriti masare masogũ yigɥja yɥ”, Abrahamre yirɥ ĩ ejaroto riojɥa ĩ rotire ñacãyijɥ manire. Dios ĩmasiti, Moisésre gotibisijɥ ĩ rotirise. Ī ñaro gãna ángel mesare Moisésre goti rotiyijɥ Dios. ĩna gotija tɥocõri, judio masajɥare gotiyijɥ Moisés mɥcana. ²⁰ “Sĭgũ mɥ janamina sɥoriti masare masogũ yigɥja yɥ”, Dios ĩ yija, ĩmasiti Abrahamre gotiyijɥ. Iti gayereama ángel mesare goti rotibisijɥ Dios. ĩmasiti Abraham ñayorɥre gotiyijɥ Dios.

“Ñeñaro yigɥ ña yɥ”, mani yi tɥoĩatoni, ĩ rotirise manire cũni Dios, yire gaye

²¹ ¿Moisésre ĩ rotire gaye ĩ cũroca Abrahamre ĩ goticãrere jidicãyijari Dios? Meje ĩ goticãrere jidicãbisijɥ Dios. Ado robojɥa baja. Catitĩñare gaye mani bɥjatoni meje ĩ rotirise cũyijɥ Dios. Ī rotirisere cɥdi jeo masibebea mani. Ito bajiri, “Cɥdi jeorã ña mɥa. Queno yirã ña mɥa”, yibiquĩji Dios

manire. Ī rotirise mani cūdi jeoja ticōri, “Queno yirā ña m̄a”, yiboguīji gajea. ²² Ito bajibojarocati cūdi jeo masibea mani. Dios oca tuti gotiado bajiroti baja ita. “Masa jeyaro ñeñaro yama ña. Sīgū r̄yabeto seti c̄tirā ñama ña”, yī gotia Dios oca. Ī rotirise cūdi jeo masibea mani. Ito bajibojarocati jane mejeju Abrahamre Dios ĩ goticārena s̄oriti manire maso masiguīji Dios. Jesucristore mani t̄or̄n̄ja ticōri, manire masogū yiguīji Dios, ĩ goticādo bajiroti.

²³ Iti r̄m̄, “Jesucristore ȳ t̄or̄n̄ja ticōri, ȳre masogū yiguīji Dios”, yī masibitic̄a mani maji. Itire mani masiroto rioj̄a, “Dios ĩ rotirise riti ña mani c̄diroti”, yī t̄oīac̄a mani maji. Ito bajibojarocati Dios ĩ rotirise cūdi āmobarāti, cūdi jeo masibitic̄a mani. ²⁴ Jesucristo ejaroto rioj̄a Dios ĩ rotirisere riasotic̄a mani. Itire riasoticōri, “Ñeñaro yigū ña ȳ. No bajiro ñeñaro ȳ yirise jidicā masibea ȳ”, yī t̄oīac̄a mani maji. Ito bajiro t̄oīac̄a mani maji Jesucristo ĩ ejaroto rioj̄a. Adi r̄m̄riama, “Jesucristore ȳ t̄or̄n̄ja, ȳre masogū yiguīji Dios. Ito bajiri ĩ rāca queno wan̄a catit̄ñagū yigūja ȳ”, yī t̄oīa mani ĩja. ²⁵ Adi r̄m̄riama Jesucristore riti t̄or̄n̄ja manire. Ito bajiri, “Judio masa b̄c̄rā rotire gaye ȳ cūdi jeoja, ȳre masogū yiguīji Dios”, yī t̄oīabitir̄ja manire ĩja.

²⁶ T̄oya m̄a. Jesucristore t̄or̄n̄rā ñacōri adocāta Dios r̄a ña m̄a c̄ni ĩja. ²⁷ Jesucristore t̄or̄n̄cōri, idé gu rotiyija m̄a c̄ni. Ito bajiro m̄a yija ticōri, Jesucristo queno ĩ yī ñado bajiro m̄a queno yī ñaroca yami Dios m̄are. ²⁸ Sīgū robo bajiro ti maiguīji Dios manire. Sīgūre bajiro t̄oīacōri Jesucristore t̄or̄n̄a mani. Ito bajiro mani yija ticōri, itina s̄oriti manire masoñi Dios. Co masa bajiroti masoñi Dios manire. Tite m̄a, jeyaro ña mani. Judio masa, judio masa meje c̄ni ña mani. Moa ĩsiri masa, moa ĩsiri masa meje c̄ni ña mani. Romia, ām̄a c̄ni ña mani. Jeyaro mani masa w̄sabarocati Jesucristore mani t̄or̄n̄ja ticōri, co masa bajiroti masoñi Dios manire. ²⁹ Ito yicōri, judio masa meje ñabobarāti, Jesucristore m̄a t̄or̄n̄ja Dios ñarā ña m̄a c̄ni ĩja. Ito bajiri ĩ ñarā m̄a ñaja, ȳ bajiroti, Abraham ñayor̄ janerābatia ña m̄a c̄ni ĩja. Ito bajiri, “M̄ janerābatiare queno yigū yigūja ȳ”, Dios Abrahamre ĩ goticādo bajiroti m̄are c̄ni queno yigū yiguīji Dios ĩja.

4

¹ M̄cana gaje m̄are goti remoa ȳ. Coriarā ado bajiro yama ña mac̄ ñas̄oḡre: “Mac̄, m̄ jai tujaroca jeyaro ȳ r̄corise m̄ yeti ñaro yiroja”, yama coriarā, ña mac̄ ñas̄oḡre. Mac̄acā ñagū, jai tujabic̄a ĩ jac̄a ye gajeonire r̄co masibiquīji maji. Ito bajiri ĩja r̄coroc̄a ñabojaḡti, ĩ r̄coroto

riojua ĩ jacure moa ĩsiri masu bajiro bajiami ĩ maji. ² Macuacã ĩ ñaroca ĩ jacure moa ĩsiri masa ĩre coderã yirãji. Ito yicõri ija ĩ rucorotire cuni coderã yirãji ĩna. “Yũ macu ĩ jai tujaroca jeyaro yũ rucorise ĩre ĩsima”, jacu ĩ yiri rũmu ejaroca ĩre ĩsirã yirãji ĩna. Ito bajiri moa ĩsiri masu bajiro meje bajigu yiguĩji ĩ ĩja. ³ Mani cuni Jesucristore mani tuorũnũroto riojũajũ ito bajiroti bajibojacu maji. “Bũcurã rotire yũ cudi jeobeja quenabeto tũbũjagu yigũja yũ”, yi tuõĩabojacu mani. Ito bajiri Cristore masibiticõri rũmũare moa ĩsirã bajiro bajirã ñacu mani maji. ⁴ Ito bajiro mani bajibojarocati, “Masare yiari yũ Macure cõagũ yigũja yũ”, Dios ĩ yiri rũmu ejayija ĩja. Ito bajiri Dios Macu ñabojaguti, romiona rujeaĩ Jesucristo. Ito yicõri judio masu rujeaĩ ĩ. ⁵ “Bũcurã masa ĩna rotire gaye yũ cudibeja, quenabeto tũbũjagu yigũja yũ”, yi gũa masa tuõĩabojarocati, manire yiari ĩ Macure cõaĩ Dios. ĩ rĩa mani ñatoni manire masorocu ĩ Macure cõaĩ Dios.

⁶ Ito bajiri Jesucristore mani tuorũnũja, Dios rĩa ña mani ĩja. ĩ rĩa mani ñajare ĩ Macu Jesucristona sũoriti, manire Espĩritu Santo queo sãĩ Dios. Ito bajiri, “Cũna, yũ Jacu”, ya mani Diore. ⁷ Diore tuorũnũcõri, “Bũcurã rotire gaye yũ cudibeja, quenabeto tũbũjagu yigũja yũ”, yi tuõĩabea mani ĩja. Dios rĩa ña mani ĩja. Ito bajiri, Abraham ñayorure, Dios ĩ gotiado bajiroti manire masocõri, manire queno yigu yiguĩji Dios.

Jesure masirãre Pablo ĩ tuõĩa oca jaire gaye

⁸ Tuoya mũa. Iti rũmũju Diore masibisija mũa maji. Diore masibiticõri, bũcurã masare rũcũbũoyija mũa. Dios meje ĩna ñabojarocati bũcurã ñayoanare rũcũbũobojayija mũa. “Ĩna rotirise mani cudibeja, quenabeto tũbũjarã yirãji mani”, yi tuõĩa gũiyija mũa maji. ⁹ Adi rũmũriama Diore masirã ña mũa cuni ĩja. Ito bajijare Dios ĩmasiti mũare ti masiami ĩja. Diore tuorũnũcõri bũcurã rotire gaye jidicãcu mũa. Ito bajibojarocati yũ tuõja, bũcurã ĩna rotire gaye rũcũbũoyija mũa mũcana. “Bũcurã rotire gaye mani cudibeja, quenabeto tũbũjarã yirãji mani”, ¿yi tuõĩa gũĩ ãmoati mũa mũcana? ¹⁰ Ado bajiro tuõĩabojarãji mũa mũcana: “Judio masa ĩna rotirere mani rũcũbũoja, manire masogũ yiguĩji Dios”, yi tuõĩabojarãji mũa. Ito bajiro tuõĩabojacõri, “Adi rũmũ rũcũbũora rũmũ ña, adocõ ñami gagũ ĩ tujaroca adocõ jue iti tujaroca, ito yicõri adocõ cuma iti tujaroca rũcũbũoroti ña”, yi tuõĩabojarãji mũa. ¹¹ “Mũare riasobojacu yũ”, yiadoti bajia yũre ĩja. Ito bajiro mũa bajija tuocõri, bojori bũja yũ.

¹² Yũ mairã, mũare queno gotia ãmoa yũ. Jesucristore tuorũnũcõri, gũa judio masa bũcurã tuõĩare gaye jidicãcu yũ. Yũ robo yiya mũa cuni. Jesucristore riti tuorũnũña mũa. Ito yicõri bũcurã tuõĩare gaye jidicãña mũa. Iti rũmũju ito bajiro mũare

yɛ riasoja, queno yɛre boca āmicɥ mɥa maji. ¹³ Mɥa masia, cajero Jesucristo oca mɥare yɛ riasoja cō ñacɥ yɛ. ¹⁴ Cōgũ, yɛ ñabojarocati, yɛre ti tebiticɥ mɥa. “Cōgũ wadiami”, yibojarāti, queno yɛre boca āmicɥ mɥa. Ado bajiro yicɥ mɥa. Dios ñaro gagɥ ángelre boca āmirā robo bajiro, queno yɛre boca āmicɥ mɥa. Ito yicōri Jesucristore boca āmirā robo bajiro queno yɛre boca āmicɥ mɥa. ¹⁵ Mɥa tɥɥ yɛ ñaroca queno wanɥ quenacɥ mani maji. “Queno wanɥmenaji ña”, yi tɥoĩa yɛ mɥare. Iti rɥmɥɥ yɛre ti maicōri, queno yɛre ejabɥa āmocɥ mɥa maji. “Mɥa ya cajea mɥa rua masija, yɛre ñibocɥ mɥa”, yi tɥoĩa yɛ mɥare. ¹⁶ Oca quenarise riti riojo mɥare goticɥ yɛ. Iti yɛ gotijare çyɛre ti teati mɥa ñja?

¹⁷ Judio masa rotire gaye oca mɥare riasoana, mɥare queno yi āmorā meje ñarā yirāji ña. Mɥare queno yirona meje baba cɥtirāji ña. Ito bajiro mɥare rɥorāji ña, yɛre mɥa jidicātoni. Ito yicōri ñare riti mɥa tɥorũnɥre āmorāji ña. ¹⁸ Riti, mɥare queno yi āmorā ña ñajama, mɥare baba cɥtirona wanɥre oca rāca ña busija, quena ñaroja. Ito bajirojɥa yirɥja ñare. Mɥa tɥɥ yɛ ñaja, mɥa tɥɥ meje yɛ ñaja cɥni, ito bajiro riti yirɥja ñare. ¹⁹ Yɛ mairā, yɛ rĩa robo bajirā ña mɥa. Mɥare buto tɥoĩa ña yɛ. Romia ña rɥcoroto riojɥa buto tɥoĩa bɥjatomenaji ña. Ito bajiroti mɥare tɥoĩacōri, bɥjato bajia yɛ cɥni. Gaje mɥa tɥoĩasɥore jidicācōri, Jesucristore riti mɥa tɥorũnɥroto riojɥa, mɥare tɥoĩa ñagũ yigɥja yɛ. ²⁰ Mɥa tɥɥ oca quenorocɥ mɥa rāca ña āmoboja yɛ. Mɥare buto tɥoĩa ɥsirioa yɛ. Ito bajibojarocati sōjɥ ñacōri ñe gaje mɥare goti ejabɥa masibea yɛ ñja.

Sara, Agar ña bajire gaye

²¹ Tɥoya yɛ ñarā mɥa. “Moisés ñayorɥ ñ rotire mani cɥdija, manire masogũ yiguñji Dios”, yi tɥoĩabojarāji mɥa. ñ rotiyorere queno tɥo masibea mɥa. ²² Ado bajiro yi ucare ña: “Ɛmɥa jɥarā rĩa cɥtiyijɥ Abraham ñayorɥ. ñ manojore moa ñsiri maso, Agar wame cɥtigo, sīgũ macɥ cɥtiyijɥ iso. ñ manojɥ ñasago cɥni sīgũ macɥ cɥtiyijɥ iso”, yi ucare ña iti gaye. ²³ Romia gājerā ña macɥ rɥcoro bajiroti macɥ cɥtiyijɥ Agar cɥni. Sara bɥsojɥama, Dios ñ gotiado bajiroti, rĩa mani waro ñabojagoti, sīgũ macɥ cɥtiyijɥ iso cɥni ñja. ²⁴⁻²⁵ Iti oca mɥare goticōri, iti oca gayere queno mɥare goti masio āmoa yɛ. Ado bajiro bajia iti oca. ña romia jɥarāre rɛtare gaye tɥoĩacōri, jɥaji Dios ñ goticāre gaye cɥni tɥoĩarā yirāji mani. Arabia sitajɥ, Sinaí wame cɥtiricɥ gūtagũ joejɥ Moisés ñ rotirotire ñsiyijɥ Dios. Iti gūtagũ jɥdo gago ñayijɥ Agar ñayoro. Gājerāre moa ñsiri maso ñayijɥ iso. Iso janerābatia cɥni gājerāre moa ñsiri masa riti ñayijarā ña. Noa, “Moisés ñ rotirere mani cɥdi jɥoja, manire

masogũ yiguĩji Dios”, yi tũoĩarã ñna ñama Agar janerãbatia ñayoana robo bajiro tũoĩarã. Rũmũare moa ñsiri masa bajiro bajiamã ñna. Ito bajiro bajibojama yũ ñarã judio masa. Moisés rotirisere cudi ãmbojarãti, cudi jeo masibeamã ñna. Ito bajiri Diore tũorũnumena ñari, Agar janerãbatia ñayoana robo bajirã ñama, yũ ñarã Jerusalén gãna. ²⁶ Maniama Sara janerãbatia ñayoana robo bajirã ñna mani. Gãjerãre moa ñsiri maso meje ñayoyijo Sara. Jesucristore tũorũncõri, rũmũare moa ñsirã meje ñarãji mani ñja. “Judio masa bũcũrã rotire gaye yũ cudi jeobeja, yũre masobiquĩji Dios”, yi tũoĩa güirã meje ñna mani ñja. “Jesucristore yũ tũorũnũja, yũre masogũ yiguĩji Dios”, yi tũoĩa wanũrã ñna maniama ñja. ²⁷ Sarare tũoĩa yugũ ado bajiro ucañi Diore goti ñsiri masũ:

Rĩa mani waro tũoya mũ. Rĩa maco ñabojagoti, queno wanũ quenaña mũ. Junirise tũoĩabiticõri, wanũ quenaña mũ. Jãjarã mũ janerãbatia cõtiroca yigũ yigũja yũ. Mũre moa ñsiri maso rẽtaro janerãbatia cõtigo yigoja mũ, yiyijũ Dios ñ oca tutina.

²⁸ Yũ ñarã, Dios ñ gotiado bajiroti macũ cõtiyijo Sara, Abraham manojõ. Isaac wame cõtigũ ñayijũ iso macũ. Mani cũni Jesucristore tũorũncõri, Dios rĩa ñna mani ñja. Abrahamre Dios ñ gotiado bajiroti ñ rĩa ñna mani cũni ñja. ²⁹ “Espíritu Santona sũoriti macũ cõtigo yigõji Sara”, Dios ñ gotiado bajiroti Isaac wame cõtigũ macũ cõtiyijo iso. Isore moa ñsiri maso macũ bũto ti tudiyijũ Isaacre. Adi rũmũari ito bajiroti bajia manire cũni. Jesucristore mani tũorũnũja ticõri, manire ti tudirã yirãji Moisés rotiyore rũcũbũorã. ³⁰ Abrahamre Dios ñ bũsiyore gotia Dios oca tuti. Abrahamre ado bajiro yiyijũ Dios: “Mũ manojore moa ñsiri masona mũ macũ cõtirũ mũ ya gajeonire rũcobicũ yiguĩji ñ. Mũ manojona mũ macũ cõtirũjũ ñ ñagũ yiguĩji mũ ya gajeoni rũcorocũ. Ito bajiri mũ manojore moa ñsiri maso, iso macũre cũni bucõaña mũ”, yi gotiyijũ Dios Abrahamre. ³¹ Yũ ñarã, moa ñsiri maso janerãbatia meje ñna mani. “Judio masa bũcũrã rotire gaye yũ cudi jeobeja, yũre masobiquĩji Dios”, yi tũoĩa güirã meje ñna mani ñja. “Jesucristore yũ tũorũnũja, yũre masogũ yiguĩji Dios”, yi tũoĩa masirã ñna mani ñja. Ito bajiri Sara ñayoro janerãbatia robo bajirã ñna mani cũni.

5

Ñeñarise mano quenarisena riti ñaña mũa, yire gaye

¹ Iti rũmũjũ rũmũre moa ñsiri masare bajiro mani bajibojarocati, manire masoñi Cristo. Ñre mani tũorũnũja ticõri, manire masoñi ñ. Ito bajiri bũto bũsa ñre tũorũnũjũ manire. Ito yicõri, “Bũcũrã ñna rotire gaye yũ cudi jeobeja, yũre masobiquĩji Dios”,

yi tʰoĩa güibitiraja manire. Ito bajiro mani tʰoĩabojaja, mʰcana rāmáre moa ĩsiri masa bajiro bajirã ñarã yirãji mani.

² Tʰoya mʰa. Mʰare ado bajiro gotisagu ya yʰ: “Bʰcʰrã rotiro bajiro, wiro yʰ ta rotija, yʰre masogũ yiguĩji Dios”, ¿yi tʰoĩati mʰa? Ito bajiro mʰa tʰoĩabojaja mʰare maso masibiquĩji Cristo. ³ Mʰcana mʰare goti quenogũ ya yʰ. No, “Bʰcʰrã rotiro bajiro wiro yʰ ta rotija, yʰre masogũ yiguĩji Dios”, yi tʰoĩagũ, ñarocõti rotirise gaye cʰdi jeorʰjami ĩocʰ. Ito bajibojarocati ñimʰja cʰdi jeogʰ maquĩji. ⁴ “Yʰ ñeñaro yirise waja, waja yirocʰ judio masa bʰcʰrã rotire gaye cʰdicʰja yʰ”, yi tʰoĩabojarãji coriarã. Ito bajiro tʰoĩarã, Jesucristore jidicãcõri ĩre tʰorũnrã meje ñama ĩnaõna. Ito yicõri Dios ĩnare masorocʰ, ĩ queno yi ãmbojarisere boca ãmimenaji ĩna. ⁵ Espiritu Santo ĩ ejabʰarisena Jesucristore tʰorũnʰa maniamá. Ito bajiro Jesucristore mani tʰorũnʰa ticõri, “Queno yirã ña mʰa”, yigʰ yiguĩji Dios manire. Ito bajiro ĩ yija, “Manire masogũ yiguĩji Dios”, yi tʰoĩa mani ĩja. ⁶ Wiro mani taja, mani tabeja cʰni ñasarise meje ña iti. Itina sʰori meje manire masogũ yiguĩji Dios. Cristore mani tʰorũnʰa, ito yicõri gãjerãre mani ti maija, iti ña ñasarise. Ito bajiro mani yija ticõri, manire masogũ yiguĩji Dios.

⁷ Jesucristore tʰorũnʰocõri, ĩ ãmoro bajiroti queno cʰdiyija mʰa maji. Adi rumariama ĩja, ĩ oca ñasarisere queno cʰdibeá mʰa. ¿Ñimʰ Jesucristo ocare mʰa jidicãroca yicati mʰare? ⁸ “Dios meje ĩ ocare ĩna jidicãroca yĩni”, ya yʰ mʰare. Dioti ñami manire besecõri Jesucristo ocare mani tʰorũnʰroca yirʰ. ⁹ Naju wadarise ʰco gayere tʰoĩate mʰa. Naju cʰjare jabeto ʰco mani wʰoja, queno wʰsa quenaroja. Ito bajiroti baja rʰore oca cʰni. Rʰore ocare tʰorũnʰcõri, jãjarã itire tʰorũnrã yirãji. Ito bajiri rʰore ocare tʰorũnʰcõri jãjarã bʰsa cʰdi warã yirãji masa. ¹⁰ “Gãjerã mʰare rʰore oca ĩna gotija, ĩnare mʰa tʰorũnʰme yirocʰ, mʰare ejabʰagu yiguĩji Cristo. Ito bajiri ĩ oca mʰare yʰ riasorisere jidicãmenaji ĩna”, yi tʰoĩa yʰ mʰare. “No mʰare rʰore oca gotirãre waja senigũ yiguĩji Dios ĩnare”, yi tʰoĩa yʰ.

¹¹ Ado bajiro rʰorãji ĩna mʰare: “Dios rãca queno mani ña ãmoja, judio masa ĩna rotiado bajiro wiro taraja mani”, yami Pablo manire, yi goti rʰorãji ĩna mʰare. Ito bajiro masare riasobeá yʰ. Ito bajiro yʰ riasoja, yʰre ti tudibitiboana judio masa. Yʰama ado bajirojʰa riasoa: “Mani ñeñaro yirise waja, waja yigʰ yucʰtẽojʰ godañi Cristo. ĩre mani tʰorũnʰa ticõri, manire masogũ yiguĩji Dios”, yi riasoa yʰama. Ito bajiro yʰ riasoja ticõri, yʰre ti tudiamá judio masa. ¹² Mʰare rʰore oca gotirã, bʰoro ʰsirioro mʰare wiro ta rotirãji ĩna. Yʰ tʰoĩaja,

ĩnamasiti rutaja quenaboyija yureama. Ito yicõri, “Gajeroju ĩna waja, quena ñaboroja”, yi tũoĩa yu.

¹³ Yu ñarã, mũare beseñi Dios, ĩ ñarã mua ñatoni. Judio masa bucũrã rotire gaye mũare cudi rotibisiju Dios. ĩ rotibitibojarocati, “Yu ya ruju iti tũoĩaro bajiro yicuja yu”, yi tũoĩabitiruja mũare. Ado bajirojua mua yi ñaja quena. Gãjerãre ti maicõri ĩnare ejabuaya mua. ¹⁴ Jaje rotire gaye ñaborarocati coji gayeti ña buto busa ñasarise. Ado bajiro bajia iti. “Mu ya rujure mu ti mairo bajiroti mu ñarãre cuni ti maiña”, yi gotia iti. Disejua gaje Dios ĩ rotirise rêtocũrise manoja. ¹⁵ Mua ñarãre mua ti tudija, ito yicõri ĩnare mua oca menija, queno ĩna rãca ña masimenaji mua. Ito bajiri ruore oca riasorãre tũorũnũbesa. Mua ñarã rãca queno mua ña masitoni queno tũoĩaña.

Espíritu Santo ĩ ãmoro bajiro mani cudiya quena, yire gaye

¹⁶ Ado bajiro gotia yu mũare. Manire Espiritu Santo ĩ rotiro bajiroti mani cudiya quena. Ito bajiro mani yija, manimasiti mani ya ruju ñeñaro iti tũoĩaro bajiro yimenaji mani. ¹⁷ Mani ya rujuña ñeñaro mani yi ãmorise ito yicõri Espiritu Santo ĩ tũoĩarise rãca corocõ meje ñaroja iti. Mani ya rujuña buto ñeñaro yi ãmoa mani. Ito bajibojarocati mani queno yire ãmoguĩji Espiritu Santo. Espiritu Santo ĩ ãmoro bajiro mani yija, mani ya ruju ñeñaro yire gaye yimenaji mani ĩja. Ito bajiri mani queno yijaro yirocu, manire ejabuagu yiguĩji ĩ. ¹⁸ Espiritu Santo ĩ ãmoro bajiro mani yi ñaja, “Judio masa bucũrã rotire gaye mani cudiya manire masogu yiguĩji Dios”, yi tũoĩamenaji mani.

¹⁹ “Ito bajiro ñeñaro yama ĩna ñeñaro tũoĩaro bajiro yirã”, yi ti masirã yirãji mani. Ado bajiro yirãji ĩna. Tite. Manajo cutirã ñaborarãti, gãji manojore ajarãji ĩna. Romia cuni ito bajiroti yirãji. Manuju cutirã ñaborarãti, gajeo manujure ajarãji ĩna. Jaje ñeñarise tũoĩarãji ĩna. Ito bajiri jeyaro ñeñaro ĩna yi ãmorise yisotirãji ĩna. ²⁰ Ito bajicõri ĩna meni rujeoanareama rucũbuorãji ĩna. Gãjerãre rojarãji ĩna. Gãjerãre terãji ĩna. Gãmeri tudirãji ĩna. Ito yicõri gãjerãre ti tudirãji ĩna. Junisinirãji ĩna. ĩna ãmoro bajiro riti yirãji ĩna. Sīgũre bajiro tũoĩa ãmomenaji ĩna. Rocati oca rujeocõri, gãjerã ĩna ña masibeto yirãji ĩna. ²¹ Gãjerã ya gajeonire ti uorãji ĩna. Gãjerãre sjarãji ĩna. Idire idicõri mecũrãji ĩna. Mecũcõri rocati yirãji ĩna. Ito yicõri jeyaro ñeñarise yirãji ĩna. Iti ramuju mũare yu goticato bajiro mũare gotisagu ya yu. No ito bajiro ñeñaro yi uyagu, ũmacũju Dios ĩ rotiroju ejabicu yiguĩji ĩ.

²² Espiritu Santo ĩ ãmoro bajiro mani yija, ñeñarise yi uyamenaji mani. Ado bajirojua yirãji mani. Gãjerãre ti mairãji mani. Diore tũoĩacõri queno wanu quenarãji mani. Ito yicõri mani ya usi queno ñaroja manire. Gãjerã manire

ñeñaro ñna yibojarocati ñnare tudimenaji mani. Ñnare queno yirãji mani. Ito yicõri Dios ñ ãmoro bajiroti yirãji mani. “Ado bajiro yicũja yu”, mani yicãre ñajare ito bajiroti yirãji mani ñja. ²³ “Gãjerã rëtoro queno yigu ña yu”, yi tũoïamenaji mani. Ito yicõri mani ya ruju ñeñaro yi ãmorisere yimenaji mani. Ito bajiro yirãji mani, Espiritu Santo ñ ãmoro bajiro mani tũoïaja. Ito bajiro mani yija ticõri, “Rotirisere cãdirã meje ña muu”, yimenaji gãjerã manire. ²⁴ Jesucristo ñarã ñari ado bajiro yi tũoïarãji mani. “Yu ñeñaro yirise waja, waja yigu godaïi Cristo. Ito bajiri yu ya ruju ñeñaro yi ãmorisere jidicãcũja yu. Ito bajiri ñ ejabuajare, mucana ñeñarisere yi uyabicũja yu”, yi tũoïarãji mani. ²⁵ Catitñare mani bujatonì, Jesucristore mani tũorũnãroca yiñi Espiritu Santo. Ito bajiri ñ ãmoro bajiro yirũja manire.

²⁶ “Gãjerã rëtoro masigũ ña yu”, yibitirũja manire. Ito bajiro mani yibeja, manire ti tudimenaji gãjerã. Ito yicõri mani rãca junisinimenaji ñna.

6

Gãmeri ejabuaja quena, yire gaye

¹ Yu ñarã, Espiritu Santo ñ quedi sãjana ña muu. Ito bajiri sũgũ muu rãca gagũ ñ ñeñaro yija, ñre ejabuaya, ñ ñeñaro yirise ñ jidicãtonì. Ñre ti maicõri, ñre ejabuaruja muare. Ito yicõri queno tũoïaña muu, ñre bajiro muu ñeñaro yibe yirona. ² Muu rãca gãnare oca iti ñaja, ñnare ejabuaya muu. Ito bajiro muu yija, Jesucristo ñ rotiro bajiroti cãdirã yirãji muu.

³ Sũgũ “Ñeñaro yigu meje ña yuama. Ñasari masu ña yu”, ñ yi tũoïaja, ñmasiti ruoami ñocũ. ⁴ Ado bajiro mani tũoïaja quena: “¿Yu yirise quena ñarajada? Quenabetojada gajea”, yi tũoïaruja manire. Ito bajiro tũoïacõri, “Yu yirise quena ñaroja, Dios ñ tija”, mani yi masija, wanurã yirãji mani. “Yu sũgũti ña queno yigu. Ñnama queno yirã meje ñama”, yi tũoïabitirũja manire. ⁵ Masa jeyarore ñna ñeñaro yirise waja, waja senigũ yiguñi Dios. Ito bajiri ñeñaro mani yija iti waja manimasiti quenabeto tũbujarã yirãji mani.

⁶ No Jesucristo oca muare riasogure ñre ejabuaruja muare. Ito yicõri muu ruacorise ñre canì jabeto ñsiña.

⁷ Queno tũoïaña muu. Jeyaro mani yirise masiguñi Dios. “Ñeñaro yu yija, masibiquñi Dios”, mani yi tũoïabojarocati, masi jeocõguñi Dios. Ñe ñ masibiti manoja. Queno tũoya. Goti masiore ocana muare gotigu ya yu. Bia aje mani oteja, bia judiro yiroja. Mani otero bajiroti judiro yiroja. ⁸ Ito bajiroti bajaia mani yirise canì. Mani ya ruju ñeñaro yi ãmorise mani yija, itire waja yirãonati jeame ñjuroju warã yirãji mani. Gajereama, Espiritu Santo ñ ãmoro bajiro mani yija, mani

wanuroca yigũ yiguĩji ĩ. Ito yicōri Dios rāca catitĩnarā yirāji mani ĩja. ⁹ Ito bajiri quenarise yi jidicāmenati itire yitĩnarũja manire. Quenarise mani yi jidicābeja, Dios ĩ āmori rũmũ ĩ goticato bajiroti manire queno yigũ yiguĩji ĩ. ¹⁰ Ito bajiri mani queno yi masirocō, masa jeyarore queno ejabũarũja manire. Ito yicōri manire bajiro Jesucristore tũorũnrāre cũi buto bũsa mani ejabũaja quena.

Pablo ĩ goti quenosũsare gaye

¹¹ Adi yũ gotisũsarise, yũmasiti uca yũ. Tiya, wame cũrisena uca yũ. ¹² Wiro mũare ta rotirā, gājerā judio masa rāca queno ñarona, mũare rotirāji ĩna. “Jesucristona sũoriti masare masogũ yiguĩji Dios, yi gũa riasoja, gũare ti tudirā yirāji gājerā judio masa. Ito bajiri gũa tōbũjaroca yirāji ĩna”, yi tũoĩa gũirā ñama, mũare wiroti ta rotirā. Itire gũirā ito bajiro mũare wiroti ta rotirāji ĩna. ¹³ Wiro tagoana ñabojarāti, judio masa bũcũrā ĩna rotire gaye queno cũi jeomenaji ĩna. Cũi jeomena ñabojarāti mũare wiroti ta rotirāji ĩna. “Galacia gānare wiroti gũa ta rotija tũocōri, gũare wanũrā yirāji masa”, yi tũoĩacōri, ito bajiro mũare rotibojarāji ĩna. ¹⁴ ĩna robo riasobeja yũama. Yucutēojũ Jesucristo ĩ godare oca yũ riasoja, iti gayere riti wanũa yũ. Yũre ĩ ejabũarisena sũoriti adi macārucũro gaye gajeonire buto tũoĩabeja yũ ĩja. Ito yicōri, ĩre masicōri adi macārucũro gaye ñeñarise yi āmobeja yũ. ¹⁵ Mani wiroti taja, mani tabeja cũi ñasarise meje ña iti. Itina sũori meje manire masogũ yiguĩji Dios. Jesucristore tũorũncōri mani ñeñaro yirise mani jidicāja, mame tũoĩare gaye ñaroja manire. Iti ña ñasarise. ¹⁶ Ñeñaro mani yirise jidicācōri, Jesucristore mani tũorũnũja, Dios ñarā ñarāji mani ĩja. No ito bajiro tũoĩagũre yiari Diore bũsi ĩsia yũ. ĩna ya usijũ queno wanũ quenajaro, yirocũ mũare yiari Diore senisotia yũ. Ito yicōri mũare ĩ ti maitoni, mũare yiari ĩre bũsia yũ.

¹⁷ Jesucristo oca yũ goti ucujare yũre ñeñaro yicā masa. Ito bajiro yũre ĩna yigore jaje camigodo ña yũre. Ito bajiri itire ticōri, “Jesucristo oca goti ucuri masũ meje ñami Pablo”, yibeja mũa ĩja.

¹⁸ Yũ ñarā bajiroti mũare maia yũ. Mũa ya usijũ ñacōri mũare queno yijaro mani Ũjũ Jesucristo, yisũsa yũ. Itocō ña.

La carta de San Pablo a los Efesios

Efeso cuto gānare Pablo ĩ papera cōare gaye

¹ Nati Efeso gāna m̄ua. Ȳu ña Pablo adi papera m̄uare cōagū. Jesucristore queno t̄or̄ān̄ucōri ĩre jidicārā meje ña m̄ua. Jesucristo oca ȳu goti ucure āmoñi Dios. Ito bajiri masare ȳu riaso ucutoni ȳure cūñi ĩ. ² M̄uare yiari mani Jac̄u Diore, ĩto yicōri Jesucristore c̄uñi senia ȳu. M̄uare ti maicōri queno yijaro Dios. Ito yicōri m̄ua ya ūsij̄u queno sajari oca c̄uñi quenaro ñajaro, yiroc̄u Diore senia ȳu m̄uare yiari.

Cristona s̄uoriti quenarise manire cōañi Dios, yire gaye

³ “R̄ētoro queno yiḡu ña Dios m̄u”, mani Ūj̄u Jesucristo Jac̄ure yi r̄uc̄ub̄uor̄uja manire. Cristo ñarā mani ñajare, quenoguti yīñi Dios manire. Ito bajiro yicōri jeyaro ūmac̄ūj̄u gaye mani t̄uoīa wan̄uoca yami Dios, mani ya ūsij̄u queno mani ñatoni. ⁴ Adi mac̄ān̄uc̄uro ĩ rujeoroto rioj̄u manire beseñi Dios, ĩ ñarā mani ñatoni. “Cristore t̄or̄ān̄urā yir̄āji ĩna”, yi t̄uoīa masicōri, manire beseñi Dios. Ito bajiri manire ti maicōri, “Ñe seti ma ĩnare. Ȳu āmoro bajiro queno yir̄ā ñama ĩna”, yi tiguñi Dios manire. ⁵ Jane mejej̄u manire ti maicōri, manire beseñi Dios. “Ȳu ñarā ĩna ñatoni, ȳu Mac̄u Jesucristore cōagū yiḡuja ȳu”, yi t̄uoīayij̄u Dios. Ito bajiro yi t̄uoīacōri ĩ r̄ia mani ñaroca yīñi Dios manire. ⁶ Ito bajiro manire ĩ queno yijare, ado bajiro ĩre yi r̄uc̄ub̄uor̄uja manire: “Ḡuare quenoguti ya Dios m̄u. M̄u Mac̄u Jesure b̄uto maibojaguti ḡua ñeñaro yirise waja, ĩ waja yi ĩs̄itoni ĩre cōayija m̄u. Ito bajiro yicōri ḡuare masoyija m̄u. R̄ētoro queno yiḡu ña m̄u”, Diore yi r̄uc̄ub̄uor̄uja manire. ⁷ Manire ti maicōri ado bajiro quenof̄i Dios. “M̄u ya r̄in̄ati masa ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsiḡu yiḡuja m̄u”, yiḡu ĩ Mac̄ure cōayij̄u Dios. Ito bajiri Cristore mani t̄or̄ān̄uja ticōri, mani ñeñaro yirisere ācabojoñi Dios. Ito yicōri manire masof̄i ĩ. ⁸ Manire ti maicōri b̄uto queno yīñi Dios manire. ĩ gaye queno mani t̄uo masiroca yīñi. Ito bajiri ĩ ejab̄uarisena ĩ ocare queno t̄uo masirā yir̄āji mani. ⁹ Jane mejej̄u, “Ado bajiro yiḡu yiguñi Dios”, yi masibisijarā masa maji. Adi r̄um̄ariama Jesucristo ñarā mani ñajare, “Ado bajiro queno yiḡu yiguñi Dios”, mani yi t̄uo masiroca yiḡu yiguñi Dios. Ado bajiro yiḡu yiguñi ĩ. ¹⁰ Dios ĩ āmori r̄um̄u, manire miojuḡu yiguñi ĩ. No mani ñaroti, manire āmiḡu yiguñi Dios. Ito yicōri ūmac̄ūj̄u gāna, jaca gāna jeyaro adi sita gaye c̄uñi Jesús s̄iḡuti ĩ rotiroca yiḡu yiguñi Dios. Ito bajiro yiḡu yiguñi Dios, Jesús s̄iḡuti Ūj̄u ĩ ñat̄iñatoni.

¹¹ Dios ĩ t̃oĩaro bajiroti jeyaro r̃etaro yiroja. Cristo ñarã mani ñatoni, jane mejeju ĩ ãmoro bajiroti manire beseñi Dios. “Ado bajiro yigu yigujaja yu”, yi t̃oĩacõri, ito bajiro yiyiju Dios. Ito bajiri Cristo ñarã mani ñaja ticõri, wanugũ yiguĩji Dios ĩja. ¹² Guã judio masama, mua riojuaju Cristore t̃orũnuocu guã. Guare besecõri, Jesucristore guã r̃ucub̃oroca yiñi Dios. “R̃etoro queno yigu ñami Dios. ĩre mani t̃orũnuja manire masogũ yiguĩji ĩ”, guã yi r̃ucub̃otoni guare cũni Dios. ¹³ Jesucristore t̃orũnrã ña mua cuni. ĩ oca quenarise t̃ocõri, “Cristore mani t̃orũnuja, manire masogũ yiguĩji Dios”, yi t̃orũnyija mua cuni. Ito bajiri Dios ĩ goticãdo bajiroti, Espiritu Santo queo sãyiju Dios mua ya usiju. Ito bajiro ĩ yijare, “Dios ñarã ña mani”, yi t̃oĩa masia mua cuni ĩja. ¹⁴ Mani ya usiju ĩ ñaja, ado bajiro ya mani: “Yu ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsicãni Dios. Ito bajiri ĩ r̃aca catitĩnagũ yigujaja yu. Ito yicõri jeyaro ũmacũju ĩ goticãdo bajiroti bujagu yigujaja yu”, yi t̃oĩa mani. Ito bajiri, “R̃etoro queno yiñi Dios”, yi r̃ucub̃oariti ñaraja manire.

Diore t̃orũnrãre ĩ masirise ĩsijaro yirocu, Pablo Diore ĩ seni ĩsire gaye

¹⁵ “Mani Uju Jesure t̃orũncõri gãjerã Jesure t̃orũnrãre t̃o mairã ñama Efeso gãna”, muare masa ña yija t̃ocu yu. Ito bajiro ña yija t̃ocõri, wana yu. ¹⁶ Muare wanucõri, “Queno ya Dios mu”, yisotia yu Diore. Ito bajiri muare t̃oĩacõri muare yari Diore seni jidicãbea yu. ¹⁷ R̃etoro ñasagu ñami mani Jacu Dios. ĩti ñami mani Uju Jesucristo Jacu. ĩre senisotia yu, muare yari. ĩ gaye queno mua t̃o masitoni, muare yari Diore busi ĩsisotia yu. Ito yicõri ĩre mua queno masitoni ĩre senisotia yu. ¹⁸ Manire besecõri mani ñeñaro yirisere coe jeoñi Dios. Ito yicõri ĩ ñarã mani ñatoni, manire cũni Dios. ĩ ñarã ñacõri, ũmacũju catitĩnare gaye boca ãmirã yirãji mani. Iti ña oca r̃etoro quenarise. Itire queno mua t̃o masitoni, Diore busisotia yu. ¹⁹⁻²⁰ Ado bajiro manire ĩ masirise ĩoñi Dios. ĩ masirise ĩogũ, Jesús ĩ godaja bero macana t̃udi ĩ catiroca yiñi Dios. Ito bajiro yicõri ĩ ya riojocadaja, r̃ucub̃oraju, Jesús ĩ rujiroca yiyiju Dios. R̃etoro masigũ ñami ĩ. Ito bajiri queno manire ejabuaguĩji, ĩre mani t̃orũnuja. Itire mua t̃o masitoni muare yari Diore busisotia yu. ²¹ Ito bajiro r̃ucub̃oraju Cristore ruji rotiyiju Dios adi macãrucãro rotiri masu ĩ ñatĩñatoni. Ito bajiri Uju ñasagu ñami ĩ. Gãjerã rotiri masa r̃etoro roti masigũ ñami Jesús. Ñimũ gãji ĩ robo roti masigũ maquĩji. ĩ ñami ñari masa r̃etoro mani r̃ucub̃orocu. Ito bajiro c̃uyiju Dios Jesucristore Uju ñasagu ĩ ñatĩñatoni. Ito bajiri adi macãrucãro iti jedija bero Uju ñasagu ñatĩñacõgũ yiguĩji ĩ. Ito bajiroti ñatĩñacõgũ yiguĩji Cristo.

²² Adi macãrucãro jeyaro ï rotirotire cÿyijũ Dios Jesucristore. Ito bajiri Cristore mani tãorũnũja, ïti ñami mani Ujũ. Manire ũmatã ñagũ ñari mani rijoga ñami ï. ²³ Cristore tãorũnũcõri sïgũ bajiro riti usi cãti ñarã ña mani ïja. Mani ya usijũ ñaguñji Cristo. Ito bajiri ï ya rujũ robo bajirã ña mani cãni ïja. No mani ñarijãti mani rãca ñagũ yiguñji Cristo. Cristo ï manija ñe gaje manoja. Ito bajiri mani rãca ï ñajare ñe ruyabea manire.

2

Manire ti maicõri manire Dios ï masore gaye

¹ Iti rãmũjũ Diore tãorũnũbiticõri, ñeñaro yirã ñacũ mani maji. Ito bajirã ñari jeame ãjũrojũ warona ñabojacũ mani. Ito bajiri godacãna robo bajirã ñacũ mani maji, Diore masibiticõri. ² Iti rãmũ adi macãrucãro gãna ñeñaro yirã bajiro yibojacũ mani cãni maji. Ito yicõri rãmũa ãjũre cãdibojacũ mani maji. ïti ñami Diore cãdimena ãjũ, Satanás wame cãtigũ. ï ñami ñeñaro ñna yiroca yigũ. ³ Iti rãmũ Diore cãdibitiana ñeñaro ñna yiado bajiro yibojacũ mani cãni maji. Mani tãoñaro bajiroti ñeñaro yicũ mani maji, Diore masibiticõri. Manimasiti mani ya rujũ ñeñaro iti tãoñaro bajiro ñeñaro yibojacũ mani maji. Diore cãdirã meje ñacũ mani. Mani ñeñaro yirise waja Diore waja ruyuriocũ mani maji. Ito bajiri jeame ãjũrojũ warona ñabojacũ mani maji. ⁴ Ito bajibojarocati manire bũto ti maicõri, manire ãmosacõyijũ Dios. Ito bajiri manire yiari queno yiñi ï. ⁵ Ñeñaro yirã mani ñaja, Dios ï tija, godacãna bajiro bajirã ñacũ mani. Ito bajibojarocati Jesucristore mani tãorũnũja ticõri, Cristore mũcana tãdi ï catiroca Dios ï yiado bajiroti, tãdi mani catiroca yiyijũ Dios. Mani queno yirise ticõri meje manire masoñi Dios. Manire ti maicõri, “Yũ Macũre tãorũnũrã ñama ñna”, yicõri manire masoñi Dios. ⁶ Cristo ï godaja bero mũcana tãdi ï catiroca yiyijũ Dios. Ito yicõri ũmacũjũ ïre ãmi mũja wacõri ï tãjũ rãcũbũorajũ Cristore ruji rotiyijũ Dios. Ito bajiri Cristo ñarã ñacõri rãmũa ãjũre cãdirã meje ña mani ïja. ũmacũjũ Cristo rãca rujirã bajiro tiguñji Dios manire. ⁷ Ito bajiro yiyijũ Dios, queno ï yirise manire ïorocũ. “Jesucristo ñarã mani ñajare, manire ti maicõri quenoguti yiñi Dios”, mani yi tãoñatĩñatoni, manire ï queno yirise ïoñi Dios. ⁸ Manire ti maicõri quenoguti yiñi Dios. ï Macũ Jesucristore mani tãorũnũja ticõri, manire masoñi Dios. Mani queno yigorise waja yirocũ meje manire masoñi ï. Manire ti maicõri rocati waja senibicãti manire masoñi Dios. ⁹ Mani queno yigorise ticõri meje manire masoñi Dios. Ito bajiri, “Yũ queno yigorise ticõri, yũre masoñi Dios”, yi masibea mani ïja. ¹⁰ Dios ï rujeoana ña mani. Jane mejejũ ï tãoña yucãdo bajiroti meniñi Dios manire. ï Macũ Jesucristo ñarã mani ñatoni manire rujeoñi Dios. “Yũ Macũre ñna tãorũnũja,

ī ejabuarisena quenarise riti yirāji ĩna”, yi t̄oĩacōri, manire rujan̄e ŋi Dios.

Dios rāca mani oca c̄atirise quenoñi Cristo, yire gaye

¹¹ Iti r̄um̄u Diore masirā meje ñayija m̄ua maji. Ito bajiri m̄uare ti tudicu ḡua masa. “Judio masa meje ñama ĩna. Ito bajiri Diore c̄adibiticōri, ḡua yisotiado bajiro wirowi tabeama ĩna”, yicu ḡua masa m̄uare. “Diore c̄adirā ñari wirowi tagoana ña ḡuama”, yi ti tudicu ḡua m̄uare. “Ito bajiro yi t̄oĩayijarā judio masa ḡuare”, yi ācabojabesa m̄ua. ¹² Iti r̄um̄u Jesucristore masirā meje ñayija m̄ua maji. Dios ñarā meje ñari ĩ rāca siḡure bajiro t̄oĩabisija m̄ua maji. Ito bajiri, “Ī ñami mani wajacu”, yiado bajiro t̄oĩayija m̄ua maji, ĩre masibiticōri. “Dios ñarā mani ñajare ĩ yiado bajiro mani manire masoḡu yiguñi ĩ”, yi t̄oĩa yurā meje ñayija m̄ua maji. “Ito bajiro yigu yiguñi Dios”, yi t̄oĩabisija m̄ua. Adī mac̄ar̄uc̄aro gaye ñeñaro yire t̄oĩa wan̄acōri, Diore masirā meje ñayija m̄ua maji. “Ito bajirā ñabojacu ḡua maji”, yi t̄oĩañā m̄ua. ¹³ Adī r̄um̄uama Jesucristore t̄or̄un̄arā ñari Dios ñarā ña m̄ua ĩja. Manire goda ĩsicōri, Dios ñarā mani ñaroca yiyij̄u Cristo. Ito bajiri ĩ rāca siḡu bajiro riti t̄oĩarā ña mani ĩja. ¹⁴ Cristo ñami oca quenori masu. Iti r̄um̄u siḡure bajiro meje t̄oĩacu mani maji. Iti r̄um̄u ḡua judio masa rāca oca ñacu maji. Ito bajibojarocati mani jeyarore goda ĩsicōri oca quenoñi Cristo. Ito bajiri siḡu bajiro riti t̄oĩarā ña mani ĩja. Cristo oca ĩ quenoja bero wajana robo bajirā meje ña mani ĩja. ¹⁵ Manire Cristo goda ĩsijare, “No Moisés ñayor̄u rotirisere c̄adi jeobic̄ati jeame ājuroj̄u wacu yiguñi”, yire ma ĩja. Manire goda ĩsicōri mani ḡameri ti tudirise jediroca yīñi Cristo. J̄ua butu mani ñabojarocati, co masa bajiro mani ñaroca yīñi Cristo. Ito bajiri ḡameri mani ti tudirise ma ĩja. Oca quenoñi Cristo ĩja. ¹⁶ Yuc̄t̄eoj̄u manire goda ĩsicōri, Dios rāca mani queno ñaroca yiyij̄u Cristo. Ito bajiri, “Ñe seti ma ĩnare. Yure waja ruyuriobeama ĩna ĩja”, yi tiguñi Dios manire. Manire goda ĩsicōri, mani ḡameri ti tudirise jediroca yīñi Cristo. Ito bajiri j̄ua butu ḡana mani ñabojarocati, Cristore t̄or̄un̄acōri, co masa bajiro mani ĩja.

¹⁷ Oca quenarise gotirocu adi mac̄ar̄uc̄aroj̄u wadiyij̄u Cristo. Dios ñarā meje m̄ua ñabojarocati Dios rāca m̄ua oca c̄atirise quenorocu adi sitaj̄u wadiyij̄u Cristo. Ḡua judio masa, Dios ñarā ñabojarāti ĩ rāca oca c̄aticu ḡua c̄ani. Ito bajiri Dios rāca ḡua oca c̄atirise quenorocu adi sitaj̄u wadiyij̄u Cristo. ¹⁸ Mani ñajedirore goda ĩsiyij̄u Cristo. Ito bajiri judio masa mani ñaja, mani ñabeja c̄ani, Esp̄iritu Santo ĩ ejabuarisena Diore b̄asi masia mani ĩja. ¹⁹ Ito bajiri judio masa meje m̄ua ñabojarocati, “Yu ñarā ñama ĩna”, yigu yiguñi Dios m̄uare. “Yu Mac̄u Jesucristore t̄or̄un̄acōri yu ñarā ñama ĩna ĩja”, yi tiguñi

Dios muare. Ito bajiri Cristore tuorũnucõri co masa ña mani ãja. Dios ñarã riti ñacõri cojuti ñatĩñarona warã ya mani. ²⁰ Gũta wi masa ña meni ãmoja, sita butirise ãmarã yirãji ña, wi iti jujabe yirona. Sita quenarise bujacõri, gũta ajeri quenarise ãmarã yirãji ña, yoari iti wi ñatoni. Jesucristo ã cũana ito yicõri Diore goti ãsiri masa, sita queno buti quenarise robo bajirã ñama ña. Ña riasorisere tuocõri, Cristore tuorũnu jidicãmenaji mani ãja. Gũta wi meniroti bajiro bajirã ña mani. Ito yicõri gũtagã ñasarica ña cõiaraga robo bajigu ñami Jesucristo. Ñami manire ũmatã ñagũ. Ñre mani tuorũnũja, catitĩñarã yirãji mani. ²¹ Cristore tuorũnucõri, sigũ robo bajiro riti tuoĩarã yirãji mani. Ito bajiri Dios ñarã ñari queno ñre moa ãsirã yirãji mani. Ito bajiro mani yija ticõri, gãjerã cuni Diore rucubũorã yirãji. Jesure tuorũnucõri, ã rãca Diore wi meni ãsirona bajiro bajirã yirãji mani. Mani ya usiju Dios ã ñaja, ã ya wi robo bajiro yiroja mani ya ruju. Ito bajiri Jesure riti mani tuorũnũja, quenari wi Diore meni ãsiado bajiro bajirã ñarã yirãji mani. ²² Gũa masa meje ñabojarãti Jesucristore tuorũnucõri Dios ñarã ña mua cuni ãja. Ito bajiri cocati ñre moa ãsicõri, ã ñarã riti ña mani. Ñ ya ũsi manire ã queo sãjare, ã ya wi robo bajirã ña mani ãja.

3

Judio masa meje cuni Dios oca Pablo ã gotire gaye

¹ Yũ ña Pablo, Jesucristore moa ãsiri masũ. Mua judio masa meje ñarãre Jesucristo oca yũ riasoja ticõri, ado tubiara wijũ yũre cũama ña. Adocãta Dios ñarã mua ñajare muare yiari Diore seni ãsisotia yũ. ² “Judio masa meje mua ñabojarocati, muare ti maicõri, muare queno yĩni Dios”, yi riasoa yũ muare. Yũre queno yijaro yirocũ, ito bajiro muare riasorocũ yũre cũni Dios. “Itire masirãji ña”, yi tuoĩa yũ muare. ³ “Judio masa meje ñarãre cuni ti maicõri, ñnare masogũ yiguĩji Dios”, yi yũ tuoĩa masiroca yĩni Dios yũre. Iti rũmũju iti ocare masibisijarã masa. Ito bajiri iti paperana jabeto muare gotisũoa yũ itire ⁴ Yũ ucare ticõri, “Gũare cuni goda ãsiñi Cristo. Iti oca gãjerã ña masibitire, queno masiami Pablo”, yirãji mua yũ ucare ticõri. ⁵ Bũcũrã ñayoana iti ocare masibisijarã ña. Adi rũmũriama gũa Jesús ã cũana, Diore goti ãsiri masare cuni, ã ya ũsi ñnare queo sãcõri iti ocare ña masiroca yiyiju Dios. ⁶ Ado bajiro baja ito oca: Judio masa, judio masa meje cuni, Cristo oca quenarisere mani tuorũnũja, manire masogũ yiguĩji Dios. Ito bajiri ã ñarã ñacõri, co masa bajiroti ñarã yirãji mani. Ito bajiro Cristore tuorũnucõri Dios ã goticãdo bajiroti ã ãsirotire boca ãmirã yirãji mani.

⁷ Yũre ti maicõri, iti oca quenarise masare yũ goti ucutoni yũre cũni Dios. Ito yicõri ã oca queno yũ goti masitoni yũre

ejabũami Dios ĩ masirisena. ⁸ “Queno yigũ meje yũ ñabojarocati yũre beseñi Dios”, yĩ tũoĩa yũ. Gãjerã Cristore masirã berojũa gagũ ña yũ. Yũ tija ñasagũ meje ña yũ. Ito bajibojarocati yũre ti maicõri, yũre beseñi Dios. Yũre besecõri, judio masa meje ñarãre cuni Cristo oca yũ gotitoni yũre cũni Dios. “Cristore mũa tũorũnũja, rẽtoro queno yigũ yiguĩji Dios mũare”, yũ yĩ goti ucutoni yũre cũni Dios. ⁹ “Judio masa meje ñarãre cuni masogũ yiguĩji Dios”, yũ gotire ãmoguĩji Dios, ñajediro masa ñna masitoni. Adi macãrucũro ĩ rujeoroto riojũa, “Yũ Macũre ñna tũorũnũja, judio masa meje ñarãre cuni masogũ yigũja yũ”, yĩ tũoĩayijũ Dios. Ito bajibojarocati iti oca masa ñna masiroca yibisijũ Dios maji. ¹⁰ Judio masa meje ñarãre cuni masocõri, ĩ masirise ĩoyijũ Dios. Ito bajiri adi rũmũri ĩja ángel mesa, ũmacũjũ rotiri masa cuni ado bajiro yirã yirãji ñna: “Jeyaro masigũ ñami Dios. Quenarise riti tũoĩagũ ñami ĩ. Judio masa, judio masa mejere cuni ĩ masoja bero, sigũ bajiro riti tũoĩarã ñama ñna ĩja”, yirã yirãji ũmacũjũ gãna. ¹¹ Jane mejejũ adi macãrucũro ĩ rujearoto riojũa, “No yũ Macũ Jesucristore tũorũnũrã yũ ñarã riti ñarã yirãji ñna”, yĩ tũoĩasotiyijũ Dios. ĩ tũoĩasotiro bajiroti rẽta adi rũmũri ĩja. No mani Ʋjũ Cristore tũorũnũgũti Dios yagũ ñaguĩji. ¹² Jesucristore tũorũnũcõri, “Yũre masogũ yiguĩji Dios”, yĩ tũoĩa mani ĩja. Ito bajiri ĩre masicõri güimenati Diore bũsia mani. ¹³ Mũa judio masa meje ñarãre Cristo oca yũ riasoja ticõri, tubiara wijũ yũ ñeñaro tõbũjaroca yama ñna. Itire masicõri, “Bũjato bajaia”, yĩ tũoĩa bojori bũjabesa mũa. “Pablo gotija tũocõri, Jesucristore tũorũnũsũocũ gũa. Ito bajiri Dios ñarã ña gũa ĩja”, yĩ wanũrũja mũare.

Cristo manire ĩ maire gaye

¹⁴ Rẽtoro queno tũoĩagũ ñari judio masa mejere cuni masogũ yiguĩji Dios. Ito bajiri itire tũoĩacõri, rijomunigãna ñini rũjũa yũ, Mani Jacũ Diore rũcũbũorocũ. ¹⁵ Jeyaro Dios ñarã, ũmacũjũ cuni, adi sitajũ cuni ĩ rujeoana riti ña mani. Ito bajiri ĩti ñami mani Jacũ ñasagũ. ¹⁶ Rẽtoro masigũ ñari, manire queno ejabũa masiguĩji Dios. Ito bajiri mũare yiarĩ ado bajiro Diore senia yũ, “Mũ ya usĩ ñnare queo sãcõri queno ñna tũoĩa oca sẽoroca yĩa”, yĩ senia yũ Diore mũare yiarĩ. ¹⁷ “Jesucristore tũorũnũrã ñna ñajare ĩre riti ñna cãdiroca yĩa”, ya yũ Diore mũare yiarĩ. Manire ĩ maiado bajiroti gãjerãre mũa maire ãmoa yũ. ¹⁸ No mani ñaroti manire tũo maigũ yiguĩji Cristo. Ũmacũjũ, jacaỹũ cuni no mani ñaroti manire maigũ yiguĩji ĩ. Wesicajũ, rocaỹũ cuni no mani ñaroti manire maigũ yiguĩji Cristo. “Manire maisaguĩji Cristo”, yĩ tũoĩarã rãca sigũre bajiro mũa tũoĩare ãmoa yũ. Ito bajiro mũa tũoĩatoni mũare yiarĩ Diore senia yũ. ¹⁹ Manire maisacõami Cristo. “Adocõ manire

maiguīji”, yi mani t̄oĩaro r̄eto busaro manire maiguīji Cristo. “Riti bajia iti”, m̄ua yitoni, Diore senia ȳu. Ito bajiri Diore t̄or̄ũn̄u r̄etocũcõri ĩ ãmoro bajiro riti m̄ua yire ãmoa ȳu.

²⁰ Mani ya usiju Dios ĩ ñajare, ĩ masirisena manire queno ejabua masiguīji Dios. ĩre mani seniro r̄eto busaro ejabuaiguīji Dios manire. Ito yicõri mani t̄oĩaro r̄eto busaro ejabua masiguīji ĩ manire. Itire t̄ocõri, “R̄etoro queno yigu ña Dios m̄u”, yi ĩre r̄uc̄ub̄uotĩñar̄uja manire. ²¹ Jesucristona s̄oriti manire masoñi Dios, ĩ ñarã mani ñatoni. Ito bajiri ĩre r̄uc̄ub̄uotĩñar̄uja manire. “R̄etoro masigũ ña Dios m̄u”, yi r̄uc̄ub̄uotĩñar̄uja mani ĩre. Ito bajiro riti bajitĩñar̄ajo.

4

Sīgũre bajiro mani t̄oĩaroca yigu ñami Esp̄iritu Santo, yire gaye

¹ Mani H̄ju Jesucristo oca masare ȳu riasoja ticõri, adoju tubiara wi yare tubiacã ĩna. M̄uare ȳu riasogore t̄oĩacõri ado bajiro m̄uare riasoa ȳu m̄ucana. “Quenarise riti mani yi ñatoni manire beseñi Dios”, yi t̄oĩarã ña m̄ua. Ito bajiri, “ĩ ãmoro bajiro riti c̄adisotiya m̄ua”, yi josa ȳu m̄uare. ² “Gãjerã r̄etoro ñasagũ ña ȳu”, yi t̄oĩabesa m̄ua. Quenoti gãjerãre m̄ua rotija quena. Ito yicõri gãjerãre usirioro yi codebesa. Gãjerã ĩna m̄uare ñeñaro yija, ĩnare ti tudibesa. ĩnare ti maicõri, ĩnare ejabuaaya m̄ua. ³ Gãmeri ejabuaacõri oca mano ñaña m̄ua. Sīgũ bajiro riti mani t̄oĩaroca yigu ñami Esp̄iritu Santo. Ito bajiri wanare rãca ĩre c̄adisotiya m̄ua. Ito bajiro m̄ua yija ticõri, sīgũre bajiroti m̄ua t̄oĩaroca yigu yiguīji ĩ. ⁴ Sīgũ ñabojaguti mani jeyarore quedi sãjañi Esp̄iritu Santo. Ito bajiri Jesucristore t̄or̄ũn̄ucõri sīgũ bajiro riti t̄oĩarã ña mani ĩja. Ito yicõri co masa bajiro ña mani ĩja. Dios ĩ beseana ñari, “Dios rãca catitĩñagũ yiguja ȳu”, yi t̄oĩa mani. ⁵ Sīgũti ñami Jesucristo mani H̄ju. Ito bajiri ĩ sīgũreti t̄or̄ũn̄ua mani. “Cristore t̄or̄ũn̄ugũ ñaguīji ĩ c̄uñi”, yi gãjerã ĩna ti masitoni idé gu rotia mani. ⁶ Mani Jac̄u Dios sīgũreti r̄uc̄ub̄uoa mani. ĩ sīgũti ñami mani jeyarore roti masigũ. Mani ya usiju ñacõri, manire ejabuaiguīji Dios. Ito bajiri ĩre mani moa ĩsi masitoni mani jeyarore ejabuaagu yiguīji ĩ.

⁷ ĩre mani moa ĩsisosatoni mani masiroca yigu ñami Cristo. Manire ti maicõri, ĩ ãmoro bajiro mani moa ĩsisosaroca yami Cristo. ⁸ Ito bajiri ado bajiro gotia Dios oca tuti:

Ūmac̄aju ĩ t̄udi waroto riojua ĩ wajanare r̄etocũgũ yiguīji Cristo. Ito bajiro yicõri jaje quenarise ĩ ñarãre ĩsigũ yiguīji Cristo, yi gotia Dios oca tuti.

⁹ Tite m̄ua: “Ūmacũju t̄adi wacu yiguĩji ĩ”, yi gotia Dios oca. “Ūmacũju ĩ t̄adi waroto riojua, cajero jacaɟu adi sitaju ruji ejañi ĩ”, yi t̄oĩa mani. ¹⁰ Adi sita rocaɟuga tuti ejaru ĩti ñami m̄ucana ūmacũjuga weca tuti m̄uja waru. “Coɟu ruɟabeto roticuja yu”, yirocu ĩto bajiro yiyiju Jesucristo ĩ masirisena. Ito bajiri jeyaro roti masiguĩji Cristo. ¹¹ ĩti ñami queno mani moa masiroca yigu. Tite m̄ua. Mani coriarãre ĩ oca mani goti ucutoni cũñi. Gãjerã Diore goti ĩsiri masa mani ñatoni cũñi Cristo. Gãjerã ĩre ĩna t̄orũnutoni, eɟabua masiama ĩna. Gãjerã queno Jesucristore masirãre ūmatã ña masiama ĩna. Ito yicõri gãjerã queno masare ĩna riaso masiroca yiñi Cristo. ¹² Ito bajiro mani masiroca yiñi Cristo, Diore yiari queno mani moa ĩsitori. Ito yicõri mani oca s̄otoni, cocati mani gãmeri eɟabua masiroca yiñi Cristo. Ito bajiro ĩ yijare ĩ ñarã ñari, s̄igũ bajiro riti t̄oĩarã ña mani ĩja. ¹³ Ito bajiri s̄igũre bajiro t̄oĩacõri coro bajiroti Cristore t̄orũnarã yirãji mani. Ito bajiro yicõri, Dios Macare queno masirã yirãji mani. Mani ya usiju ĩ ñajare, ĩre bajiroti t̄oĩarã yirãji mani cuni. Yoari ĩre masicõri, queno c̄udirã yirãji mani. ¹⁴ Rĩaca bajiro mani t̄oĩare ãmobiquĩji Cristo. Biyaro mani t̄oĩarise wasoare ãmobiquĩji Cristo. ĩ s̄igũreti mani t̄orũnare ãmoguĩji ĩ. Ito bajiri gãjerã ricati t̄oĩarã, queno oca ĩna gotibojarocati, ĩnare t̄orũnamenaji mani. ¹⁵ Ado bajirojua yirãji mani. Gãjerãre ti maicõri, riojo oca gotirã yirãji mani. Ito yicõri, buto busa Cristore t̄orũncõri, ĩ ãmoro bajiro riti c̄udirã yirãji mani. ĩti ñami mani Ūju. Ito yicõri, ĩ ñarã ña mani. ¹⁶ Jãjarã mani ñabojarocati s̄igũre bajiro t̄oĩacõri ĩre mani moa ĩsiroca yami Cristo. Manire ūmatã ñagũ ñari, mani rijoga ñami Cristo. Ito yicõri ĩre moa ĩsirã ñari ĩ ya ruju robo bajirã ña mani. Riojo ĩre mani c̄udija, cocati queno moarã yirãji mani. Gãmeri ti maicõri, gãmeri queno eɟabuarã yirãji mani. Ito yicõri buto busa Cristore t̄orũnarã yirãji mani.

Cristona s̄horiti mame t̄oĩare ña manire, yire gaye

¹⁷ Mani Ūju Cristo ĩ yure rotijare, ado bajiro busia yu m̄uare: Diore masimena ĩna yiro bajiro m̄ucana t̄adi ñeñaro yibesa m̄ua. ĩna t̄oĩaro bajiroti yibojama ĩna. ĩnare bajiro yibesa m̄uama. ¹⁸ Dios ocare t̄o ãmobiticõri, “Ado bajiro yu yi ñare ãmoguĩji Dios”, yi masimenaji ĩna. Ito bajiri Dios ñarã meje ñari ĩ rãca s̄igũ bajiro t̄oĩamenaji ĩna. Ito bajiro bajirã ñari Dios ocare t̄o masimena yirãji ĩna ĩja. ĩ ocare t̄o masibiticõri, rãit̄aroju ñarã bajiro bajirãji ĩna. ¹⁹ “Iti ña ñeñarise”, yi masibojarãti ñeñaro yi uyacõrãji ĩna. Ito yicõri ñeñaro ĩna yija bero ñabojarocati, “No yibea”, yirãji ĩna. ĩna ãmoro bajiroti romia rãca, ūmua rãca cuni jeyaro ñeñaro ĩna yirise yirãji ĩna. ĩna t̄oĩaro bajiroti buto ñeñarise yi uyarã

yirāji ĩna. ²⁰ Jesucristo ocare masibojarāti, “Īre masimena bajiro ñeñaro gña yire, ãmobiqũji Cristo”, ¿yi masibeati mña? ²¹ Jesucristo oca quenarise ĩ riasore gaye tũogoana ña mña. Ī ocare tũorũnrã mña ñaja, “Ī oca ñasarise ña”, yi tũoĩarã yirāji mña. ²² Iti rũmũ Jesucristore mña masiroto riojũa, ñeñarise yi ñayija mña. Ñeñaro tũoĩacõri, bũto bũsa ñeñaro yi ñayija mña maji. Ito bajiri ñeñaro tũoĩarisere mũcana itire tũdi tũoĩabesa mña. Itire jidicãña mña ĩja. ²³ Ñeñaro tũoĩarise jidicãcõri, Dios ĩ tũoĩaro bajirojũa mame tũoĩare wasoaya mña. ²⁴ Mame tũoĩare wasoacõri, Dios ĩ ãmoro bajiro yiya mña. Īre bajiro quenarise riti mani yitoni mame tũoĩare gaye manire wasoacõãñi Dios. Ito bajiro ĩ yijare ñeñarise tũoĩamenati quenarise riti mani yija quena.

²⁵ Ito bajiri mña socare oca cũni jidicãña. Ñasarise riti gãmeri oca gotiya mña. Cristo ñarã ñari, co masa robo bajirã ña mani ĩja.

²⁶ Gãjire junisinibojarāti, ĩre ñeñaro yibesa mña. Ito yicõri ũmacañi ĩ quedi sãjaroto riojũa oca quenocõri, mña junisinirise jidicãma. ²⁷ Mña junisinirise mña jidicãbeja, rãmũa eũjere cãdirã yirāji mña. Ito bajiri itire yibesa mña.

²⁸ Rinigoana mña ñaja, tũdi mũcana rinibesa. Ado bajirojũa mña yija quena. Waja bũjarona queno moaña. Waja bũjacõri, bojoro bũjarãre ejabũaya.

²⁹ Oca ñeñarise bũsibesa mña. Ado bajirojũa mña yija quena. Gãjerãre ejabũarona oca quenarise riti bũsiya. Ito bajiro mña bũsija tũocõri, tũoĩa oca sẽorã yirāji ĩna. Ito yicõri bũto bũsa Diore tũorũnrũ ãmorã yirāji ĩna. ³⁰ Ñeñaro mani yija ticõri, bojori bũjagũ yiguĩji Espĩritu Santo. Ito bajiri itire yibitirũja manire. Ī ñami mani ya eũsijũ quedi sãjarũ. Manire ĩ quedi sãjaja bero, “Dios yagũ ña yũ. Ito bajiri masa ĩna ñeñaro yirise waja Dios ĩ waja seniri rũmũ yũre masogũ yiguĩji ĩ”, yi tũoĩa mani.

³¹ Gãjire ñeñaro mña tũoĩaja, jidicãña itire. Gãjire mña ti tudija, jidicãña. Gãjerãre mña junisinirise jidicãña. Gãjerãre ñeñaro bũsitubesa. Gãjire oca menibesa. Gãmeri tudirisere jidicãña mña. Ito yicõri gãjerãre ti tudibesa mña. ³² Ado bajirojũa mani yija quena. Gãjerãre ti maicõri, ĩnare queno yirũja manire. Manire ñeñaro ĩna yibojarocati, ĩnare mani ãcabojoja quena. Dios cũni mani ñeñaro yirisere ãcabojoñi ĩ, Jesucristore tũorũnrũã mani ñajare. Ito bajiri gãjerã ñeñaro manire ĩna yibojarocati itire mani ãcabojoja quena.

5

Dios rĩa mani ñaja ado bajiro ñarũja, yire gaye

¹ Dios rña, ĩ mairã ñari, queno ĩ yiado bajiroti queno yĩana mani canı. ² Manire Cristo ĩ mairo bajiro gãjerãre canı mairuja manire. Manire ti maicõri, mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsirocũ goda ĩsiñi Cristo. Manire Cristo ĩ queno yigore ticõri, bũto wanũyijũ Dios.

³ Dios ñarã ña mani ĩja. Ito bajiri mani ãmũa romiare ajebitiruja manire. Æmũare ajebesa romia mũa canı. Ñeñarise ñarocõti yibitiruja manire. Ito yicõri gãji ya gajeonire ti uobitiruja manire. Ñeñaro yibitiruja manire, “Ñeñaro yirã ñama ĩna”, gãjerã ĩna yibe yirona. ⁴ Oca ñeñarise busibitiruja manire. Tũoĩamenati busibitiruja manire. Ito yicõri romia rãca ajere gaye busibitiruja manire. Quenarise meje ña iti. Ado bajirojũa busiruja manire. “Manire queno yami Dios”, yi gãmeri busi wanũrũja manire. ⁵ Tũoya mũa. Riti mũare gotia yũ. Ñeñaro yirã Cristo ñarã meje ñama ĩna. Ito bajiri Dios ĩ rotirojũ ejamenaji ĩna. No rocati romiare ajegu, Dios tũjũ ejabiquĩji ĩ. Coriarã Diore mairo rẽto busaro gajeonire mairãji ĩna. Dios ĩ tija ĩre rãcũbuorã meje ñarãji ĩna. Ito bajiri ĩnaõna Dios ĩ rotirojũ ejamenaji. ⁶ “Ñeñarise meje ña iti”, yi rũorãre tũobesa mũa. Ñeñaro yirãre ti tudiguĩji Dios. ĩna cãdibitire waja tũbujarã yirãji ĩna. ⁷ Ito bajiri ĩnare bajiro yibe yirona, ĩna rãca baba cutibesa mũa.

⁸ Iti rãmũ ñeñaro yisoticõri, rãitĩarojũ ñarã robo bajiro ñayija mani maji. Adi rãmũriama Jesucristore masicõri, busurojũ ñarã robo bajiro ña mani ĩja. “Iti ña ñeñarise. Iti ña quenarise”, mani yi masiroca yami mani Æjũ Jesucristo. Ito bajiri ĩ ñarã ñari queno yi ñarũja manire. ⁹ Mani ya usijũ Espĩritu Santo ĩ ñajare, busurojũ ñarã bajiro ña mani ĩja. Ito bajiri quenarise riti yirũja manire. Ñeñarise yimenati, Dios ĩ ãmoro bajiro riti yirũja manire. Mani busija ñasarise gotirũja manire. ¹⁰ “Ado bajiro yũ yija, wanũgũ yiguĩji Dios”, yi masirona, quenarise riti yĩarũja manire. ¹¹ Diore masimena, rãitĩarojũ ñarã bajiro ñarãji ĩna. ĩna ñeñaro yirisere ti wanũbiquĩji Dios. ĩ tũ waja bũjamenaji ĩna. Ito bajiri ĩna rãca ñeñaro yibesa mũa. Ado bajirojũa mũa yija quena. Ñeñaro yirãre Dios oca ĩnare goti masioña, “¿Ñeñaro yirã ñayijari gũa?” ĩna yi tũo masitoni. ¹² Masa gãjerã ĩna tibeto bũto ñeñarise yirã ñarãji ĩna. ĩna ñeñaro yigore mani busija, bũto bojorise ña. Ito bajiri itire busibitiruja manire. ¹³ Ado robojũa mani yija quena. Dios oca ĩnare mani goti masioja, busuro queno ruyurojũ ñarã bajiro ñacõri, ĩna ñeñaro yirisere ti masirã yirãji ĩna. “¿Ñeñaro yirã ñayijari gũa?” yi tũo masirã yirãji ĩna ĩja. Ito bajiro tũoĩacõri, coriarã Jesucristore boca ãmirã yirãji gajea. ¹⁴ Ito bajiri ado bajiro gotia Dios oca:

Caniana, godacāna bajiro bajirā ña m̄ua. Ñeñaro yibojarāti, “Ñeñaro yirā ña ḡua”, yibea m̄ua. Ito bajiri yujiya, Cristore t̄uor̄ũn̄uñā m̄ua. Busuroj̄u ñarā bajiro m̄ua ñaroca yiḡu yiguñji Cristo, yi gotia Dios oca.

¹⁵ Diore masirā ñari, queno t̄uoĩañā, Dios ĩ āmoro bajiro m̄ua yi ña masitoni. Diore masimena bajiro yi ñabesa m̄ua. Diore masirā ñari ĩ āmoro bajiro riti yi ñañā m̄ua. ¹⁶ Adi r̄um̄uri b̄uto ñeñarise yama masa. Ito bajiro ñna yibojarocati quenarise yi ñañā m̄uama. “T̄uđi ejağ̄u yiguñji Cristo”, yi t̄uoĩac̄ori, Diore moa ĩsiñā m̄ua. ¹⁷ Rocati queno t̄uoĩamena bajiro bajibesa m̄ua. Dios ocare queno t̄uo masiñā, ĩ āmoro bajiro m̄ua yi masitoni. ¹⁸ “Idire queac̄ori, wan̄uḡu yiḡuja ȳu”, yi t̄uoĩabesa m̄ua. Ito bajiro m̄ua queaja, ñeñaro yirā yirāji m̄ua. Ado bajiroj̄ua yiya. Esp̄iritu Santo m̄ua ya ̄sij̄u ĩ ñajare, ĩ robo t̄uoĩac̄ori ĩ āmoro bajiroti yiya. ¹⁹ Esp̄iritu Santo r̄āca s̄iḡu bajiro riti t̄uoĩac̄ori, mani ̄Uj̄u Jesucristo ocare ḡāmeri b̄usi wan̄uñā m̄ua. Ito bajiro b̄usi wan̄uc̄ori, ĩ ocare basa s̄eañā. Ito yic̄ori ĩre wan̄urā, m̄ua ya ̄sina ĩre basa r̄uc̄ub̄uoya m̄ua. ²⁰ Cristo ñarā mani ñajare, “Queno ya Dios m̄u”, yir̄uja manire mani Jac̄ure. “Queno ya Dios m̄u. Dise r̄uyabeto m̄u yisotirise quenarise riti ñā”, mani yija, mani ̄Uj̄u Jesucristo wamenati yisotir̄uja manire.

Cristore t̄uor̄ũn̄urā ñari ado bajiro mani ñaja quena, yire gaye

²¹ Cristore r̄uc̄ub̄uorā ñari, ḡājerā ĩre masirāre c̄uni r̄uc̄ub̄uoya quena. Ito yic̄ori r̄uc̄ub̄uore r̄āca ḡāmeri c̄udiya m̄ua.

²² T̄uoya romia m̄ua, m̄uare b̄usiḡu ya ȳu. Mani ̄Uj̄u Cristore mani c̄uđiro bajiroti m̄ua man̄uj̄usabatiare queno c̄udiya quena. ²³ M̄ua man̄uj̄u c̄utija bero, ĩti ñami m̄ua ̄uj̄u. Ito bajiroti Cristo ñarā mani ñaja, ĩti ñami mani ̄Uj̄u. Manire ūmatā ñaḡu ñari mani rijoga bajiro bajiḡu ñami Cristo. Ito yic̄ori ĩre moa ĩsirā ñari ĩ ya ruj̄u robo bajirā ña mani. Manire masoroc̄u manire goda ĩsiñi ĩ. ²⁴ Ito bajiri mani Cristo ñarā, ĩre mani c̄uđiro bajiroti m̄ua man̄uj̄usabatiare c̄uni c̄udisotiya m̄ua.

²⁵ T̄uoya ūm̄ua m̄ua, m̄uare b̄usiḡu ya ȳu. M̄ua manoj̄osāromiare b̄uto maiñā m̄ua. Manire c̄uni b̄uto maiguñji Cristo. Ito bajiri ĩ ñarā mani ñatoni, manire yari goda ĩsiñi ĩ. Manire ĩ mairo bajiroti m̄ua manoj̄osāromiare maiñā m̄ua c̄uni. ²⁶ Manire goda ĩsiñi Cristo mani ñeñaro yirise coeroc̄u. Ito yic̄ori manire beseñi ĩ ñarā riti mani ñatoni. Dios ocare mani t̄uor̄ũn̄uja tic̄ori, mani ñeñaro yirise coeñi Cristo. Mani ñeñaro yirise j̄idic̄ac̄ori, idé gu rotic̄u mani. Ito bajiro ĩre mani t̄uor̄ũn̄uja tic̄ori, mani ñeñaro yirise coeñi Cristo. ²⁷ Ito bajiro manire coeñi Cristo, ĩ riojo seti mana mani ejatoni. Ito bajiro manire ĩ yic̄are ñajare, ĩ riojo ñeñaro yimena bajiroti ejarā yirāji mani. Ito yic̄ori seti mana bajiro ejarā yirāji mani, ĩ riojo. “Queno yirā ña m̄ua”, yi manire boca āmiḡu yiguñji

ĩ. ²⁸ Mña manojosãromiare cõtirã ito bajiroti mña manojosãromiare queno tñoĩaja quena. Mña ya rujuri mña mairo bajiroti mña manojosãromiare cuni maiña. Mña manojosãromiare cõtija bero, jũarã ñabojarãti co rujũ bajiroti rujũ cõtirã ña mña. Ito bajiri mña manojosãromiare mña maija, mña ya rujuri mairo bajiroti maia mña. ²⁹⁻³⁰ Mani ya rujure ti tebea mani. Mani ya rujure maicõri, itire queno tirũnũrã yirãji mani. Ito bajiroti Cristo cuni queno tirũnũgũ yiguĩji ĩ ñarãre. ĩ ñarã ñari, ĩ ya rujũ robo bajirã ña mani. Ito bajiri manire queno tirũnũgũ yiguĩji Cristo. ³¹ Ado bajiro gotia Dios oca: “Sĩgũ manojosãromiare cõticõri jũarã ñabojarãti, co rujũ bajiroti rujũ cõtirã ñarãji ĩna. ĩ manojosãromiare cõtija, ĩ jacũ ĩ jaco rãca cuni ñabiquĩji ĩja. Ito yicõri jũarã ñabojarãti co rujũ bajiroti rujũ cõtirã yirãji ĩna”, yi gotia Dios oca. ³² Iti ocare mani tño masi ãmoja, josari ña. Ito bajibojarocati iti oca queno manire goti masioa. “Cristo ñarã ĩ ya rujũ robo bajirã ñama”, yi riasoa iti oca. ³³ Manojosãromiare gaye cuni queno riasoa iti oca. Ito bajiri mncana mñare gotia yũ. Mña manojosãromiare queno maiña. Mña ya rujure mña mairo bajiroti queno mña manojosãromiare maiña. Romia mña cuni, queno rucũbũocõri, mña manũjũsabiatiare cudiya.

6

¹ Rĩaca tñoaya mña cuni, mñare busigu ya yũ. Mña jacũsabiatiare yiro robo cudiya. Mani ĩjũ Jesucristo ñarã ñari, mña jacũsabiatiare queno cudiya mñare. Ito bajiro mña yija Cristo ãmoro bajiro queno yirã yirãji mña. ²⁻³ “Yũre mña cudiya ado bajiro yicũja yũ”, yi tñoĩa wacũ ado bajiro rotisũoyijũ Dios. “Mña jacũ, mña jacore cuni rucũbũoyã”, yi gotiyijũ Dios. Ito bajiro ĩ rotija bero, gaje ado bajiro goticãyijũ Dios: “Mña jacũsabiatiare mña queno rucũbũoyã, adi sita ñarã yoari wanũ quena cati ñarã yirãji mña”, yi goticãyijũ Dios.

⁴ Rĩa cõtirã tñoaya mña, mñare busigu ya yũ. Biyaro mña rĩa junisiniroca yibesa. Ado bajirojũa mña yija quena. Mani ĩjũ ĩ ãmoro bajiro ĩnare ti maicõri, queno ĩnare masoña. Ñeñaro ĩna yija, ĩnare gotiya ĩna tño masitoni. Ito yicõri queno ĩnare riasoya mña, Cristore queno ĩna tũorũnũtoni.

⁵ Gãjerãre moa ĩsiri masa tñoaya mña, mñare busigu ya yũ. Wanũre rãca mña ãjarãre queno cudiya mña. Ito yicõri ĩnare gũi rucũbũoyã. Cristore tũorũnũcõri, ĩre queno cudiya mña. Ito bajiroti mña ãjarãre cuni queno cudiya quena. ⁶ “Yũ ãjarã yũre ĩna wanũtoni ĩna tiroca riti queno moagũ yigũja yũ”, yi tñoĩabesa mña. ĩna tiroca, ĩna tibeja cuni queno ĩnare moa ĩsija quena. Cristore mña moa ĩsiri bajiroti queno mña ãjarãre cuni moa ĩsija quena. Mña ya usina Diore maicõri, ĩ ãmoro bajiro queno moa ĩsiña mña ãjarãre. ⁷ Wanũre rãca queno

mua ɯjarāre moa ĩsiña mua. “Īnare yu queno cɯdija, Cristore cɯni queno cɯdia yu”, yi tɯoĩacōri, mua ɯjarāre cɯni queno moa ĩsiña. ⁸ “Mani yiro bajiroti, manire waja yigu yiguĩji Dios”, yi tɯoĩa mani. Moa ĩsiri masa mani ñaja, moa ĩsiri masa meje mani ñaja cɯni, mani queno yiro bajiroti manire waja yigu yiguĩji Dios.

⁹ Moari masa ɯjarā tɯoya mua, muare busigu ya yu. Muare moa ĩsiri masare queno yiya mua. Īnare cɯni queno muare cɯdi rotibu yu. Muare moa ĩsiri masare ɯsirioro yicōri, ĩna gũiroca yibesa. Sīgũ ñami ũmacũju gagu mani ʒju. Muare moa ĩsiri masa ʒju cɯni ñaguĩji ĩ. “Mani yigore ti cōĩacōri, ito bajiroti manire waja senigũ yiguĩji Dios”, yi tɯoĩa masiña mua.

Rũmũre mani rētocũtoni manire ejabɯagu yiguĩji Cristo, yire gaye

¹⁰ Yu ñarã sɯsari muare ado bajiro gotisusa yu. Mani ʒju rãca sīgũ bajiro riti tɯoĩacōri, ĩ masirisena bɯto busa ĩre tɯorũnuña mua. Ito bajiro yicōri bɯto oca sēoña mua. ¹¹ Surarare tɯoĩate mua. Īna ya rujure camotaronã ĩna sãñarise gaye sãñarã yirãji ĩna. Mua cɯni ito bajiroti Dios ocare queno tɯorũnucōri, tɯoĩa oca sēoña, rũmũa ɯju muare ruobe yirona. Ito bajiro mua yija, muare ruo masibiquĩji rũmũa ɯju. ¹² Mani bajiro ruju cɯtirã rãca meje gãmeri tãrã ya mani. Rũmũa tiyamana rãca gãmeri tãrã ya mani. Īnati ñama adi macãrucãro rãitĩaroju ñeñaro yirã ɯjarã. Īna ñama ñeñaro mani yitoni manire ɯsirioro yi coderã. ¹³ Ija bɯto ñeñari rũmũri ejaro yiroja. Mani ñeñaro yitoni, ruje manire ɯsirioɣu yiguĩji rũmũa ɯju. Manire ĩ ɯsirio codebojarocati, mani oca sēotoni ado bajiro yirɯja manire. Ñeñari rũmu iti ejaroto rioju, Dios ocare queno riasotirɯja manire iti ejaroca oca sēorona. Ito bajiri oca sēocōri, Jesure jidicãmenaji mani. Ito bajiro mani yija, surara ĩna ya rujari ĩna camotado bajiro bajirã yirãji mani ĩja.

¹⁴ Jesucristore tɯorũnucōri, oca sēoña. Ito yicōri ñasarise riti busisotiba. Ito bajiro mua yija, sīgũ surara masu wecu wiro wẽñucōri, ĩ ñacãdo bajiroti ñacãrã yirãji mua cɯni. Quenarise riti yisotiba. Ito bajiro mua yija, surara masu ɯsi riojo camotaro bajiro bajirã yirãji mua. ¹⁵ “Dios rãca mani oca cɯtirise quenoñi Cristo. Iti ña oca quenarise”, yi masare gotirona masi yucãña. Ito bajiro mua yija, surara masu ĩ ya guboco sãñacōri, ĩ ñacãro bajiro ñarã yirãji mua. ¹⁶ Queno Jesucristore tɯorũnuña mua. Iti ña ñasarise. Ito bajiro mua yija, camotare gaye ruorã bajiro ñarã yirãji mua. Mani tɯoĩa oca sēome yirocu, yirugu ɯjũricu manire jatucōagũ bajiro yami rũmũa ɯju. Ito bajiro manire ĩ yi codebojarocati Cristore mani tɯorũnuja manire rētocũ masibiquĩji rũmũ. ¹⁷ “Jesucristore yu tɯorũnuja ticōri,

yure masoñi Dios”, yi t̃oĩac̃õri, oca s̃eõña m̃ua. Ito bajiro m̃ua oca s̃eõja, surara mas̃u ã jesari corõ jesarã bajiro ñarãji m̃ua c̃ani. Dios oca Esp̃iritu Santo mani masiroca ã yirisere queno t̃uo masiña m̃ua. Ito bajiro m̃ua t̃uoĩaja, s̃ĩgũ sarera jãi r̃ucogũ bajiro ñarã yirãji m̃ua. Ito bajiri r̃m̃ua ɥj̃m̃ m̃uare ã ɥsirioro yi codebojarocati Dios ocare masic̃ac̃õri ãj̃uare r̃etoc̃urã yirãji m̃ua. ¹⁸ Ito bajiro yirona Diore b̃asisotiya m̃ua. Coji r̃uyabeto Esp̃iritu Santo ã ejab̃uarisena, Diore b̃asisotiya m̃ua. ã ãmoro bajiro yirona queno oca s̃eoro ña yucãña. Ito yic̃õri ãre b̃asi jidic̃ãbesa. Ito bajiro yic̃õri ã ñarãre yiari, Diore senisotiya m̃ua. ¹⁹ Yure yiari c̃ani Diore senisotiya. Dios oca ỹu gotiroca, Diore b̃asiya m̃ua, ã oca queno ỹu goti masitoni. “Masa jeyarore maso ãmoguĩji Dios”, yi masibisjarã masa maji. Gũbic̃ati iti oca masare ỹu gotitoni yure yiari Diore b̃asiya m̃ua. ²⁰ Iti oca ỹu gotitoni yure c̃ũni Dios. Iti oca masare ỹu gotija tic̃õri, ado tubiara w̃j̃m̃ yure tubiacã ãna. Dios ã ãmoro bajiro gũbic̃ati iti oca ỹu gotitoni, yure yiari Diore seniña m̃ua.

Queno ñaña m̃ua, Pablo ãyi ñucare gaye

²¹ Tíquico, mani yag̃u, m̃ua t̃u wac̃u yami. ã ñami mani ɥj̃m̃ gaye ỹu moaroca queno ejab̃uag̃u. M̃ua t̃u ejac̃õri, ỹu gaye, yure r̃etagore, m̃uare goti jeog̃u yiguĩji ã. Ito yic̃õri ado ỹu moarise gaye m̃uare gotig̃u yiguĩji ã. ²² Ito bajiri ãre c̃õa ỹu, ỹu gaye m̃uare ã gotitoni. “Queno ñaguĩji Pablo”, yi t̃uo masic̃õri m̃ua ya ɥsij̃m̃ t̃uoĩa oca s̃eõrã yirãji m̃ua. Ito bajiro m̃ua oca s̃eõtoni m̃ua t̃uj̃m̃ ãre c̃õa ỹu.

²³ Mani Jac̃u Dios, ito yic̃õri mani ɥj̃m̃ Jesucristore c̃ani queno t̃uor̃ãñrã ña m̃ua. Ito bajiri m̃ua ya ɥsij̃m̃ queno m̃ua wañu quenaroca yijaro ãna. Ito yic̃õri m̃ua gãmeri ti mairoca yijaro ãna. ²⁴ Mani ɥj̃m̃ Jesucristore mai jidic̃ãmenare queno yijaro Dios m̃uare. Itoc̃õ ña.

La carta de San Pablo a los Filipenses

Filipos cuto gānare Pablo ĩ papera cōare gaye

¹ Ñati Filipos gāna mña. Yñ Pablo Timoteo rāca adi papera uca gña. Jesucristore moa ĩsiri masa ña gña. Cristore tñorũncōri Dios ñarā ña mña cñi. “Queno ñaña mña”, yĩ ñuca gña mñare. Dios oca riasori masa ito yicōri ĩnare ejabñari masare cñi, “Quenajaro”, yĩ ñuca gña. ² Mñare queno yijaro mani Jacñ Dios. Ito yicōri mña ya ñsiññ sajari oca cñitiroca yijaro ĩ. Ito bajiro mñare yijaro yirocñ, Diore ito yicōri mani Ũñ Jesucristore cñi mñare yiarĩ seni ĩsisotia yñ.

Jesucristore rñcñbñorāre yiarĩ Pablo ĩ seni ĩsire gaye

³ Mñare tñoĩa wanñcōri, “Queno ya Dios mñ”, yisotia yñ. ⁴ Mñare yiarĩ Diore yñ bñsisotija, yñ ya ñsiññ queno wanñ quenasotia yñre. ⁵ Cajero Cristo ocare boca āmisñorāti yñre ejabñasñocñ mña. Adocāta cñi yñre ejabñacōa mña maji. Ito bajiri mñare yiarĩ Diore yñ senisotija yñ ya ñsiññ queno wanñ quenasotia yñre. ⁶ Jesucristore mña tñorũñññorajati queno mña yĩ ñaroca yisñoñi Dios. Mani Ũñ Jesucristo ĩ tñdi ejaroti rñmñjati, “Queno yĩ masijaro ĩna”, yirocñ manire ejabñagu yiguñji Dios. ĩ ñarā mani ñatĩñatoni ito bajiro manire yigu yiguñji ĩ. “Riti bajaia iti”, yĩ masia yñ. ⁷ Yñre ti maicōri ĩ oca gājerāre yñ goti ucutoni yñre cññi Dios. ĩ ocare yñ riaso ucuroca queno yñre ejabñasoticñ mña. Jesucristo oca masare yñ riasoja ticōri, yñre tubiacā ĩna. Ito bajiro yñre ĩna yibojarocati, “ĩna cñi Cristore tñorũññjaro”, yirocñ, “Ñasarise ña Cristo oca”, yĩ jidicābea yñ. Tubia ecorñ yñ ñabojarocati queno yñre ejabñasotia mña. Ito bajiri yñ ya ñsiññ mñare tño maia yñ. Ito bajiro mñare yñ tñoĩaja quena ña yñre. ⁸ Jesucristo mñare ĩ tño mairo bajiroti bñto mñare tño maia yñ cñi. “ĩnare bñto ti āmoami Pablo”, yĩ masiami Dios yñre. ⁹ Gājerāre bñto bñsa ti maijaro ĩna, yirocñ Diore seni ĩsisotia yñ mñare yiarĩ. Queno tñoĩare gaye Dios mñare jidicājaro, yirocñ ĩre senisotia yñ. Ito yicōri ĩ āmorise mña tño masi jeotoni mñare yiarĩ Diore seni ĩsisotia yñ. ¹⁰ Ñasarise riti mña tñoĩa besere āmoa yñ. Ito bajiro mña yija, queno yirā ñari Cristo ĩ tñdi ejarĩ rñmñ ñe seti mana ñarā yirāji mña. ¹¹ Jesucristo sīgñti ñami quenarise riti mani yĩ masiroca yigñ. Quenarise riti yisotijaro ĩna, yirocñ mñare yiarĩ ĩre seni ĩsisotia yñ. Ito bajiro queno mña yija ticōri, “Rētoro masigñ ñami Dios”, yĩ rñcñbñorā yirāji gājerā cñi.

Cristore riti mani moa ĩsi sɥajaja quena, Pablo ĩ yire gaye

¹² Tɥoya yɥ ñarã mɥa. “Quenabiti jaje Pablore rētabojarocati jãjarã bɥsa Jesucristo oca tɥorũnɥ wama masa”, mɥa yire ãmoa yɥ. ¹³ “Cristore ĩ tɥorũnɥja ticõri, ĩre tubiayijarã ĩna”, yi masiama adi cɥto gagɥ ɥjɥ ya wi coderi masa. Ito bajiro riti yi masi jediama ado gãna yɥre. ¹⁴ “Tubia ecorɥ ñabo jaguti Cristore jidicãbeami Pablo”, yi tɥoĩacõri ado gãna mani ñarã jãjarã, bɥto bɥsa Cristore tɥorũnɥ wama. Ito bajiri oca sēocõri güimenati Dios ocare riasoama ĩna.

¹⁵ Cristo ocare queno yɥ riaso masijare, yɥre ti ɥoama coriarã. “Pablo rēto bɥsaro queno riasorãji gɥama”, yicõri riasobojama ĩna. Gãjerãma Dios oca tɥorũnɥrã ñari, wanɥre rãca riasoama. ¹⁶ Yɥre tɥo maicõri Cristo oca masare riasoama ĩna. “Tubia ecoanare cɥni Cristo oca ñasarise gotijaro Pablo, yirocɥ Pablore tubiaroca yiñi Dios”, yi masiama ĩna yɥre. Ito bajiri yɥre tɥoĩacõri Cristo oca masare riasoama ĩna. ¹⁷ Yɥ riasorise ti ɥocõri, “Manire cɥni ti wanɥjaro masa”, yirona riasobojama yɥre ti tudiri masa. Dios ocare tɥorũnɥrã meje ñabojarãti ĩ oca masare riasoama ĩna. “Ĩnajɥare tɥorũnɥ wama masa”, yire oca Pablo ĩ tɥoja, bɥto bɥsa bojori bɥjagɥ yigũji ĩ tubiara wi ñagũ”, yi tɥoĩabojarãji ĩna yɥre. ¹⁸ Ito bajiro ĩna yibojaja cɥni no yibea yɥre. Cristo oca masare ĩna riasoja iti ña yɥre quenarise. Yɥre ĩna ti maija, ĩna ti maibeja cɥni Cristo oca masare ĩna riasoja iti ña yɥ ya ɥsijɥ yɥ wanɥroca yirise. Ito bajiri bɥto bɥsa wanɥ wacɥ yigɥja yɥ.

¹⁹ “Yɥre yiari Diore senirã yama ĩna”, yi tɥoĩa yɥ mɥare. “Yɥre ejabɥarocɥ Espiritu Santore cõañi Jesucristo”, yi tɥoĩa yɥ. Ito bajiri tubia ecorɥ yɥ ñabojarocati, “Quenarise rētaro yiroja yɥre”, yi tɥoĩa yɥ. ²⁰ Jesucristo ĩ cũrɥ ñari, ija ĩ tiro riojo bojo ãmobeja yɥ. Yɥ tɥoĩa yurise, yɥ ãmorise cɥni yɥ tɥoĩa yuja, ado bajiro bajaia. Oca sēocõri Cristo ocare riti riasosoti ãmoa yɥ. Tubia ecorɥ yɥ ñaja, tubia ecorɥ meje yɥ ñaja cɥni, yɥre ticõri Cristore masa ĩna rãcɥbɥore ãmoa yɥ. Yɥre ĩna bucõaja cɥni yɥre ĩna sãaja cɥni no yibea yɥre. Cristore masa ĩna rãcɥbɥoja iti ña yɥre ñasarise. ²¹ Cristore riti moa ĩsirocɥ ña ãmoa yɥ. Iti ña yɥre ñasarise. Yɥ godaja, bɥto bɥsa quenarise bɥjagɥ yigɥja yɥ. ²² Adi sita ñagũ, Cristore tɥorũnɥjaro masa, yirocɥ ĩnare riasoa yɥ. Catigɥ yɥ ñaja, quena ña yɥre. Yɥ godaja cɥni quena ña. Ito bajiri, “Godarejɥa ãmoa yɥ, catirejɥa ãmoa yɥ”, yi bese masibea yɥ. Jɥaji gayejuti quenacõa yɥre. ²³ Ito bajiri josari ña yɥre iti jɥaji gaye yɥ beseja. Cristo rãca ña ãmogũ, godare ãmoa yɥ. ĩ tɥ waja, bɥto bɥsa wanɥ quenaro ñagũ yigɥja. ²⁴ Ito bajibojarocati adi sita yɥ ñaja bɥto bɥsa mɥare riasogɥ yigɥja yɥ. Mɥare yɥ riasoja iti ña bɥto bɥsa ñasarise. ²⁵ “Riti bajaia iti”, yi tɥoĩa yɥ. Ito bajiri, bɥto bɥsa Cristore tɥorũnɥ

wajaro ñna, yiroca, “Mña rãca ñagũ yigũja yu maji”, yi tũoĩa yu. Cristore tũorũncõri bũto bũsa wanũjaro ñna, yiroca mña rãca ñagũ yigũja yu maji. ²⁶ Ito bajiri mũcana yũre mña tija, wanũrã yirãji mña. Cristo yũre ñ codeja ticõri, “Queno ya Dios mñ”, yi rãcũbuorã yirãji mña.

²⁷ Cristo oca iti gotiro bajiroti mña cũdija iti ña ñasarise. Mña tũju yu waja, yu wabeja cũni yu yiro bajiroti mña yire ãmoa yu. “Cristore tũorũncõri sigũ bajiro riti tũoĩarã ñama ñna. Ito yicõri, Cristore tũorũnũjaro gãjerã cũni yirona, ñ oca riti riasoama ñna”, masa ñna mũare yire, tũo ãmoa yu. ²⁸ Mña wajana Dios oca ti terã ñna ñaja, gũibesa ñnare. Oca sũoña. Ito bajiro mña yija ticõri, “Jeame ãjũroju cõagũ yiguĩji Dios manire”, yi masirã yirãji ñna. Gaje gaye cũni ado bajiro mũare tũoĩarã yirãji ñna. “Ñnare ejabũami Dios. Ito bajiri ñnare masogũ yiguĩji ñ”, yi tũoĩarã yirãji ñna, mña queno yirise ticõri. ²⁹ Manire ti maicõri Cristore mani tũorũnũroca yĩñi Dios. Iti ña mani wanũrise. Ito bajibojarocati Cristore mani tũorũnũja ticõri, quenabeto mani tũbũjaroca yirã yirãji gãjerã. Ito bajiro cũñi Dios manire. Ito bajiri mani wanũroti ña iti cũni. ³⁰ Sigũre bajiro tũoĩacõri, Cristore tũorũnũjaro masa yirona, josari moa mani. Iti rũmũ Cristo oca yu riasoja ticõri, quenabeto yu tũbũjaroca yũre masa ñna yija ticũ mña. “Adocãta cũni ñeñaro tũbũjagũ yiguĩji”, yire oca tũorãji mña.

2

Bũto ñasagũ ñabojaguti, “Ñasagũ ña yu”, yibisiju Cristo yire oca

¹ Cristoti ñami mani tũoĩa oca sũoroca yigu. Manire ti maigũ ñari mani bojori bũjaja, “Bojori bũjabesa mña”, yigu yiguĩji ñ. Espĩritu Santo rãca mani baba cũtiroca yami ñ. Gãjerãre mani ti mairoca ito yicõri ñnare queno mani yiroca yami Cristo. ² Ito bajiri, “Queno wanũ quenaro ñajaro ñ”, yirona sigũ bajiro riti tũoĩaña mña. Sigũre bajiro gãmeri ti maiña. Sigũ bajiro riti tũoĩacõri Cristore moa ñsiña mña. ³ “Yũmasi bũjagũ yigũja yu”, yi oca jaimenati mña moaja quena. “Yũre ti seyojaro gãjerã”, yi tũoĩamenati moaja quena. “Gãjerã rẽtoro ñasagũ ña yu”, yi tũoĩabesa. “Ñnama yu rẽtoro ñasarã ñama”, mña yi tũoĩaja quena. ⁴ Mña ñaroti riti meje tũoĩaña. Gãjerã ñna queno ñaroti gaye cũni tũoĩaja quena.

⁵ Jesucristo ñ tũoĩado bajiroti mña tũoĩaja quena. ⁶ Ũmacũju ñagũ, Diocõ masigũ ñabojaguti adi sitaju wadigu ñ masirise jidicãyiju Cristo maji. ⁷ Dios ñabojaguti ñ masirise jidicãcõri manire bajiroti rujeayiju Cristo. Ito bajiro rujeacõri bũcũa wacũ masare moa ejabũagũ ñasotiyiju ñ. ⁸ Adi sita wadicõri, “Gãjerã rẽtoro ñasagũ ña yu”, yi tũoĩabisiju ñ. ñ Jacũ Diore cũdigũ yucũtẽoju masa ñre jaju sũabojarocati ñnare camotabisiju

ĩ. Ñeñaro yiri masure ñna sñaro bajiro ñna sñabojarocati camotabisijũ ĩ. ⁹ Ito bajiri ĩ tũdi catiroca yicõri bũto rũcũbũorũ ĩ ñaroca yĩni Dios. Ñimũ gãji ĩ robo rũcũbũorũ maquĩji. Ito bajiri wame ñasarise ĩre wõni Dios. ¹⁰ Jesús wame tũocõri ĩre rũcũbũorã, rijomunigãna ñini rũjũ jedijaro masa, yirocũ wame ñasarise ĩre wõni Dios. Ito bajiri ĩ wame tũocõri ũmacũjũ gãna, adi sita gãna, ito yicõri adi sita rocajũ gãna cũni rijomunigãna ñini rũjũ jedirã yirãji. ¹¹ “Jesucristo ñami Hũũ ñasagu”, yĩ jedirã yirãji masa. Ito bajiro ñna yija, mani Jacũ Diore cũni rũcũbũorã yirãji ñna.

Quenarise mani yĩ ãmoroca yigũ ñami Dios, Pablo ĩ yire gaye

¹² Tũoya yũ mairã mũa. Yũ mũa rãca ñaroca yũre cũdisoticũ mũa. Mũa tũ yũ ñabitibojarocati bũto bũsa mũa yũre tũorũnũre ãmoa yũ. “Dios ĩ masoana ña mani”, yĩ masicõri ĩre bũto rũcũbũoya mũa. “Īre yũ cũdibeja, yũre ti wanũbicũ yigũji Dios”, yĩ tũoĩa gũirã ĩre riti cũdiya. ¹³ Quenarise mani yĩ ãmoroca yigũ ñami Dios. Ito bajiri ĩ ãmoro bajiro mũa yĩ masi jeotoni mũare ejabũaguĩji Dios.

¹⁴ Dise ruyabeto mũa moaja wanũre rãca riti moaja quena. Ito yicõri gãmeri oca josamenati moaña. ¹⁵ Ito bajiro mũa yija ticõri, “Ñeñaro yirã ñama ñna. Seti cõtirã ñama”, ñimũjũa mũare yĩ masibiquĩji ĩja. Dios ñarã ña mũa. Ito bajiri adi sita gãna Diore ti tecõri ñeñaro yirã ñna tiro riojo, quenarise riti mũa yija quena. Diore mũa cũdija ticõri, “Ñeñaro yirã ña gũama”, yĩ tũoĩarã yirãji ñna. ¹⁶ Catitĩñare gaye Dios tũjũ ñna bũja masitoni Jesucristo oca ĩnare gotiya. Ito bajiro mũa yija ticõri, Cristo ĩ tũdi ejari rũmũ bũto mũare wanũgũ yigũja yũ. “Īnare riasobojabisija yũ. Yũ ĩnare riasocato bajiroti yama ñna”, yĩ tũoĩagũ yigũja yũ mũare. Ito bajiro wanũre rãca yigũ yigũja yũ. ¹⁷ Cristore tũorũnũjaro yirocũ, mũare riasocũ yũ. Ito bajiro mũare yũ riasoja ticõri, yũre sñarã yirãji gajea. Ito bajiro yũre ñna sñabojarocati wanũ quenaro ñagũ yigũja yũ. “Cristore tũorũnũcõri wanũrã yirãji yũ riasogoana”, yĩ tũoĩacõri wanũa yũ cũni. ¹⁸ Ito bajiroti mũa cũni itire wanũja quena. “Quenabeto tõbũjajogũti wanũami Pablo”, yĩ tũoĩa wanũña mũa cũni.

Timoteo, Epafrodito oca

¹⁹ Mani Hũũ Jesús ĩ ãmoja yoari mejeti mũa tũ Timoteore cõare tũoĩa yũ. Mũa tũ ejarũ ĩ tũdi ejaroca mũa oca tũocõri wanũgũ yigũja yũ. ²⁰ Ī sũgũti ñami yũ tũoĩaro bajiro tũoĩagũ. Yũre bajiroti mũa queno ñaroti gaye tũoĩa usirioami Timoteo cũni. ²¹ Gãjerãma ñna queno ñaroti riti tũoĩama. “¿No bajiro Jesucristore yũ moa ĩsija quenati?” yĩ tũoĩabeama ñnaõna. ²² “Queno yigũ ñami Timoteo”, yĩ masia mũa ĩre. Ito yicõri, “Pablo rãca

queno Jesucristo oca riasoami Timoteo”, yi t̄oĩa masia m̄na. Riti bajia. Ȳu mac̄u bajiroti queno ȳure ejab̄uami ĩ. ²³ Ito bajiri, “Ado bajiro r̄etaro yiroja ȳure”, ȳu yi masija, m̄na t̄u ĩre c̄oaḡũ yiḡuja ȳu. ²⁴ Mani Ʋj̄ure riti t̄or̄ũn̄na ȳu. Ito bajiri, “Ʋ̄ ģmoja yoari mejeti m̄ure tiḡu wac̄u yiḡuja ȳu”, yi t̄oĩa ȳu.

²⁵ “Mani bajiro Cristore t̄or̄ũn̄ḡũ Epafroditore m̄cana c̄oaḡũ yiḡuja m̄na t̄u”, yi t̄oĩa ña ȳu. Ȳure ĩ ejab̄uatonĩ, ĩre c̄oayija m̄na. Ado ejac̄õri ȳu r̄ãca moami ĩ. Quenabeto t̄õb̄jaborar̄iti Jesucristo oca riaso jidic̄ãbea ḡna. ²⁶ M̄na ñajedirore b̄uto ti ģmoami ĩ. “Epafrodito c̄õḡũ ñami”, m̄na yija t̄o masic̄õri, t̄oĩa oca jaiquĩ ĩ. ²⁷ Riti bajiquĩ, b̄uto c̄õquĩ ĩ. Goda war̄u ñaquĩ. ĩre ti maiñi Dios. Ito bajiri godabitiquĩ. T̄oĩa b̄ujatobicu ñari, ĩ godaja b̄uto b̄usa bojori b̄ujabor̄uja ȳu. Ito bajiri ȳure ti maic̄õri ĩre yisioñi Dios, ȳu b̄uto bojori b̄ujare ģmobicu. ²⁸ Epafrodito s̄õ quenaḡũ ĩ ñaja tic̄õri, wan̄ur̄ã yir̄ãji m̄na. Ito bajiri, wan̄ujaro ñna, yirocu m̄na t̄u b̄uto ĩre c̄õa ģmoa ȳu. “Wan̄ur̄ã yir̄ãji ñna”, m̄ure yi t̄oĩac̄õri wan̄uḡũ yiḡuja ȳu c̄unĩ. ²⁹ ĩre bajiro mani Ʋj̄ure t̄or̄ũn̄ur̄ã ñari ĩ ejaja wan̄ure r̄ãca boca ģmiña ĩre. ĩre bajiro bajir̄are r̄ũc̄ub̄ooya m̄na. ³⁰ Ȳure ejab̄ua ñaḡũ Cristore moa ĩsiquĩ ĩ. Ȳure ejab̄uaḡuti b̄ujato t̄õb̄jajaquĩ ĩ c̄unĩ. Ito yic̄õri godaboquĩ. S̄õj̄u ñac̄õri ȳure m̄na ejab̄ua masibitire ȳure ejab̄uaquĩ ĩ.

3

Cristore mani t̄or̄ũn̄uja iti ña ñasarise, yire gaye

¹ T̄ooya ȳu ñarã m̄na. Ado bajiro gotis̄usa ȳu m̄ure. Mani Ʋj̄u Jesucristore t̄or̄ũn̄ur̄ã ñari wan̄uña m̄na. Iti ram̄u ȳu gotigore m̄cana ȳu m̄ure gotija, quena ña ȳure. M̄cana t̄adi itire m̄na t̄oaja, quena ñaro yiroja m̄ure. ² Ecar̄u yai cuniḡure ḡui ña mani. Ito bajiroti ricati riasor̄are c̄unĩ mani ḡũija quena. ĩna ñama ñeñaro yir̄ã. “Dios r̄ia mani ña ģmoja, wiro tarã yir̄ãji mani”, yi riaso r̄or̄ãre c̄unĩ mani c̄udibeja quena. ³ Diore mani t̄or̄ũn̄ujare mani ya Ʋsij̄u Esp̄iritu Santo queo s̄ãñi Dios. Ito bajiri manire tic̄õri, “Dios ñarã ñama ĩnama”, yi masir̄ã yir̄ãji ḡãjerã. “Wiro mani taja tic̄õri, manire masoḡũ yiguĩji Dios”, yi t̄or̄ũn̄ur̄ã meje ña mani. “Cristore mani t̄or̄ũn̄uja, ĩ r̄ãca catif̄ñarã yir̄ãji mani”, yi t̄oĩa wan̄u quenar̄ãji mani. ⁴ “Ñasarã ña mani. Mani queno yigore tic̄õri manire masoḡũ yiguĩji Dios”, ḡãjerã ñna yi masija, ñna r̄eto b̄usaro yibor̄uja ȳu. “Ñasaḡu ñami Pablo”, yire gaye ñna r̄eto b̄usaro b̄uto b̄usa ña ȳure. Tite m̄na: ⁵ Ʋdia ģmojeno ram̄uri ȳu rujeaja bero ȳure wiro tañi ñna. Judio mas̄u ña ȳu. Benjamín ñayor̄u janer̄ãbatia janami ña ȳu. Judio mas̄u rujearu hebreo oca b̄usigu ña ȳu. Fariseo gaye t̄oĩagor̄u ñari, ñna robo b̄uto judio masa rotirise

rūcubuoꝑu yu cūni maji. ⁶ Judio masa rotirise bato cūdi āmogū, Jesucristore t̄orānūrāre usirioro yi codecu yu. “Bucurā rotire cūdibeami ī. Seti cūtigū űami ī”, yure yirā manicā. ⁷ “Iti gaye űa űasarise”, yirocu itire bato rūcubuoꝑu yu maji. “űe waja ma iti”, yi t̄oīa yu īja adocāta. Jesucristore riti rūcubuoꝑa yu adi r̄m̄uri īja. ⁸ “Bucurā rotire űasarise űaroja”, yigobojaru űari, mani űju Jesucristore yu masija bero, “űasarise űa iti”, yi t̄oīabea yu adocāta īja. Īre mani t̄orānūja, űejua gaje űasarise ma. Iti r̄m̄u yu t̄orānūbojare jidicā jeocōcu yu. “Jesucristore riti t̄orānūcuja yu īja”, yirocu iti r̄m̄u yu t̄orānūbojare jidicācu yu. ⁹ Ī yagu űa āmogū Īre riti t̄orānūa yu īja. “Judio masa rotirise yu cūdija ticōri, yure masogū yiguīji Dios”, yi t̄oīabojacu yu maji. Cristore yu t̄orānūja ticōri, yu űeűaro yirise ācabojoűi Dios. Ito bajiri adi r̄m̄uri ī tiro riojo űe seti macu űa yu īja. Ado bajiro bajia iti. No Cristore t̄orānūgūreti ī űeűaro yirisere ācabojogu yiguīji Dios. Ito bajiri Īre riti t̄orānūa yu īja. ¹⁰ Bato b̄usa Cristore masi āmoa yu. Iti űa yure űasarise. Ī godaja bero m̄cana t̄udi ī catiroca yicōri, ī masirise ĩoűi Dios. Yu Īre cūdi masitoni, ī masirisena yure ī ejabuare āmoa yu. Diore cūdi āmogū, ī t̄oīa bujatobitiroca masa űna yibojarocati, ĩnare camotabisij̄u Jesucristo. Īre űna s̄iabojarocati, camotabisij̄u. Diore riti cūdi āmoyij̄u ī. Ito bajiri masa yure űna s̄iā āmobarocati, Īre bajiro Diore riti cūdi āmoa yu cūni. ¹¹ Ito bajiro ya yu, “Godanare m̄cana t̄udi catiroca Dios ĩ yiri r̄m̄u, yure cūni yu catiroca yigu yiguīji Dios”, yi t̄oīacōri wanua yu.

Mani moaroti Cristo ĩ cūre mani jeoja quena, Pablo ĩ yire gaye

¹² “Jeyaro masigū űa yu. Quenarise riti yigu űa yu”, yi masibea yu. Yu masibiti jaje r̄ya maji. Ito bajibojarocati Jesucristo yagu yu űaroca yicāűi ī. Ito bajiri yu moaroti ĩ cūre, itire jeorocu Īre moa ĩsisotia yu. ¹³ T̄ooya yu űarā m̄a. “Cristo ĩ āmoro bajiro quenarise riti yigu űa yu”, yibea yu. Ado bajirojua bajia yu yirise. Iti r̄m̄uju r̄etagore gaye bato t̄oīabea yu. Yu moaroti Cristo ĩ cūcāja bero űajare, “Itire yicuja yu”, yirocu josa yu īja. ¹⁴ Cristore t̄orānūrā mani űajare, űmacūju manire āmi wacōri waja yigu yiguīji Dios. Mani catitīűaroca yigu yiguīji ī. Ito bajiri moare ĩ cūre űajare, itire jeo āmoa yu maji.

¹⁵ Mani Cristore t̄orānūsuoana itire s̄igū bajiro riti t̄oīa mani. “Mani moaroti Dios ĩ cūrere jeoana mani”, yi t̄oīarā űa mani. Ito bajibojarocati coriarā m̄a yu bajiro t̄oīabeja, m̄a t̄o masibitire m̄a t̄o masiroca yigu yiguīji Dios. ¹⁶ Dios oca űarocō t̄o masi jeobitibojarāti mani t̄o masiriseti mani cūdi űaja quena.

17 Tuooya yu ñarã mua. “Ado bajiro ñami Pablo”, yi tuoĩacõri, yu yiado bajiroti yiya mua cuni. Yu yiado bajiro yirãre tuorũnaña mua. 18 Adocãta yu muare gotirise coji meje muare goticu yu. “Cristore tuorũnarã ña gna”, yibojarãti, “Yucutẽojũ ï godaja, ñe waja ma”, yirã jãjarã ñama maji. “Ito bajiro yama ñna”, yi tuoĩacõri oti ãmoa yu. Ito bajiro tuoĩarã Cristo wajana ñama ñnaõna. 19 Ito bajiro yirã jeame ujurojũ warã yirãji. Ñna ya usijũ maquĩji Dios. Adi sita gaye riti tuoĩarãji ñna. Ñna ñeñaro yi ãmoriseti tuoĩa wanũama ñna. Ñna ñeñaro yija, bojo bũjaro õno yirã itire wanũama ñna. 20 Maniama ãmacũjũ Dios tũjũ warona ña. Dios ï ñarogũ ña mani ñatĩñaro. “Manire masorocu tũdi ejagũ yiguĩji Jesucristo”, yi tuoĩacõri ãre bocatia mani. 21 Mani ya rujũ godari rujũre gaje rujũ godabiti rujũna manire wasoagũ yiguĩji Cristo. Ñ ya rujũ ñasari rujũ bajiri rujũna manire wasoagũ yiguĩji ï. Buto masigũ ñari, ñejũa ï roti masibiti ma ãre. “Ñ masirisena mani ya rujũre wasoagũ yiguĩji ï”, yi tuoĩacõri wanũa mani.

4

Mani Ujũre tuorũnarã ñari wanũ quenatĩñaja quena, Pablo ï yire gaye

1 Tuooya yu ñarã mua. Muare buto tuo maia yu. Muare tuoĩagũ, buto ti ãmoa yu muare. Muare tuoĩacõri buto wanũa yu. “Yu riasorise tuocõri Diore cũdiamã ñna”, yi tuoĩacõri wanũa yu muare. Ito bajiri mani Ujũ Jesucristore tuorũnarã ñari, ïto bajiroti ãre tuorũnũ jidicãbesa mua.

2 Evodia ïto yicõri Síntiquere cuni bũsi ãmoa yu adocãta. Mani Ujũre tuorũnarã ñari, sigũ rĩa robo bajiro baja mua. Ito bajiri, “Sigõ robo bajiroti mua tuoĩaja quena”, yi goti queno ãmoa yu muare. 3 Ito gagũ queno yu rãca moare baba cutigore bũsigũ ya yu adocãta. Ñna romia jũarãre ñna ya oca queno ejabũaya. Ito yu ñaroca queno ejabũacã ñna Cristo oca yu riasoroca. Clemente wame cutigore cuni ejabũacã ñna. Gãjerã yu rãca cocati Jesucristo oca riasorãre cuni ejabũacã ñna. Yu rãca moagoanare, “Adocõ ñama yu rãca catitĩñarona”, yirocu ï ya papera tutijũ ñna wame wõcãyijũ Dios.

4 Mani Ujũre tuorũnarã ñari, wanũ quenatĩñaña mua cuni. “Wanũ quenaña mua”, ya yu mũcana. 5 “Ñna ñama rũcũbũorã”, gãjerã muare ñna yijaro yirona, quenarise riti gãjerãre yisotiya mua. Mani Ujũ yoari mejeti tũdi ejagũ yiguĩji. Itire ãcabojabesa mua.

6 Ñejũare tuoĩa usirio yibesa. Muare oca ïti ñaja, Diore gotiba. Gaje muare ïti ruyaja, Diore gotija quena. Ñajediro Diore mua gotija, quenaro yiroja. Ito bajiri ï cũdija ticõri, “Queno ya

Dios m̄a”, yi jidicābesa m̄a. ⁷ Ito bajiro m̄a yija t̄ocōri, m̄a ya ʉsij̄a queno m̄a wan̄a quenaroca yiḡa yigūji Dios. Mani queno wan̄a quenaroca ī yija, iti ña r̄etoro quenarise. “Ito bajiro mani queno wan̄a quenaroca yami Dios”, yi t̄oīa masibea mani. Jesucristo ñarā mani ñaja ticōri, mani ya ʉsij̄a queno wan̄a quenaroca yami Dios. Ito yicōri mani t̄oīa güibitiroca yami ī.

Quenarise riti t̄oīaja quena, Pablo ī yire gaye

⁸ Ado bajiro gotis̄asa, ȳa ñarā ȳa m̄are. Quenarise gaye riti mani t̄oīaja quena. R̄ac̄ub̄ore gaye, riojo ñasarise, queno yire gaye, seyorise gaye, ito yicōri ḡajerā queno ña yigore c̄ani mani t̄oīaja quena. Quenarise riti mani t̄oīaja quena. Ito yicōri, “Iti ña quenarise”, Dios ī yirise, mani yi t̄oīaja quena.

⁹ M̄are ȳa riasocato bajiroti yisotiba m̄a. Ȳre m̄a t̄ogore, m̄a tigure c̄ani ito bajiro m̄a yija quena. Ito bajiro m̄a yija ticōri, m̄a r̄aca ñat̄iñaḡu yigūji Dios mani queno wan̄a quenaroca yiḡa.

Filipo c̄uto ḡana Pablore niyeru ña īsi cōare gaye

¹⁰ Ȳre t̄udi t̄oīacōri ȳa āmorise ȳre cōayija m̄a. Ito bajiri m̄are wan̄cōri, “Queno ya Dios m̄a”, ya ȳa mani H̄j̄ure. Ñej̄na yoari m̄a ȳre cōabitibojarocati, “Ȳre jidicābeama ña maji”, yi masic̄a ȳa. “Ñej̄na ȳre ña cōabeja, cōa āmobarāt̄i cōa masimenaji ña”, yi t̄oīac̄a ȳa. ¹¹ “Jai b̄saro āmoa ȳa”, yiḡa meje ya ȳa. No ȳa ñaro bajiroti ȳa ñaja quena. Ȳa r̄ucoja, ȳa r̄ucobeja c̄ani, “Quena ña”, yi t̄oīacōri wan̄a ȳa. ¹² Cojireama bojoro b̄jaḡa ñac̄a ȳa. Cojireama jaje r̄ucoc̄a ȳa. No ȳa ñaro bajiroti ȳa r̄ucoja, ȳa r̄ucobeja c̄ani, “Quena ña”, yi t̄oīa wan̄a ȳa. Ȳa yajija, ȳa yajibeja c̄ani wan̄sotia ȳa. Jaje ȳa r̄ucoja, ñe ȳa r̄ucobeja c̄ani, “Quena ña”, yi t̄oīacōri wan̄a ȳa. ¹³ Ȳa s̄eoroca Cristo ī yijare no ñarij̄uti moare ȳre Dios ī c̄ja, moaḡu yiḡaja ȳa. Ito bajiri ȳre r̄etaroti gaye c̄ani güibea ȳa. ¹⁴ Ito bajibojarocati ȳa bojoro b̄jaroca m̄a ȳre ejab̄aja queno yiyija m̄a.

¹⁵ Macedonia sita ñacōri Cristo oca ȳa riaso ucuḡa waroca, m̄a Filipos c̄uto ḡana riti niyeru miojucōri, ȳre īsi ñucayija m̄a. M̄are ȳa riasogore ñajare ȳre wan̄rā, niyeru īsi ñucayija m̄a. Ḡajerāma Jesure t̄or̄un̄rā ñabobarāt̄i, ȳre īsi ñucabis̄i ña. “Riti bajia”, yir̄aji m̄a. ¹⁶ Tesalónica c̄uto ȳa ñaroca maji, “Pablo ī āmorise b̄jajaro”, yirona coji meje niyeru miojucōri, ȳre īsi ñucayija m̄a. ¹⁷ Ȳa āmorise m̄a īsi ñucare riti meje m̄are wan̄a ȳa. Ado roboj̄na bajia: “M̄a queno yirise ticōri, b̄uto b̄sa queno m̄are waja yiḡa yigūji Dios”, yi t̄oīacōri, wan̄a ȳa m̄are. ¹⁸ Epafrodito r̄aca m̄a ȳre cōare ñarocōti boca āmic̄a ȳa. Ȳre queno īsiyija m̄a. Ito bajiri ȳa

ãmorise rēto busaro rucua yu. Yure mua isi ñucare quenarise ña. Diore rucubhorã queno sutirise masa ñna soe mure bajiro bajia, ito bajiro mua yure yija. Yure mua queno yirise ticõri, mare ti wanũgũ yiguĩji Dios. ¹⁹ Mua ãmorise ñajediro ñsigũ yiguĩji mani Uju Dios. Jeyaro rucogu ñari, Jesucristo ñarã mani ñaja ticõri, manire queno yisotigu yiguĩji Dios. ²⁰ “Mu ña rētoro masigũ”, yi mani Jacu Diore rucubhosotiruja manire. Ijariju cani ito bajiroti ñatĩñajaro, yi gotia yu mare. Itocõ ña.

Quenajaro masa, Pablo ñyi ñucare gaye

²¹ “Quenajaro Dios ñarã Jesucristore tũorũnrã”, yi ñuca yu. Ado gãna Jesure tũorũnrã yu rãca gãna, “Quenajaro”, yi ñucama mare. ²² Ado gãna Dios ñarã ñajediro “Quenajaro”, yi ñucama mare. Jesure tũorũnrã, “Buto quenajaro”, yi ñucama Roma cuto gagu ujure moa ñsiri masa.

²³ Queno yijaro ñna ñajedirore, yirocu mani Uju Jesucristore mare yiari seni ñsia yu. Itocõ ña.

La carta de San Pablo a los Colosenses

Colosas cuto gãnare Pablo ï papera cõare gaye

1-2 Ñati Colosas cuto gãna mña. Yñ ña Pablo. Adi papera mñare cõa yñ. Jesucristo ocare yñ riaso ucutonì ï cũrũ ña yñ. Ito bajiro yñre ï cũre ãmoñi Dios. Adojũ mani yagũ Timoteo rãca tubia ecoana ña gña. “Quenajaro”, yami ï cñni. “Dios rãa ña mña, ito yicõri Jesucristore queno tñorũnrã ña mña”, yi masia gña mñare. Mñare queno ï yitoni, mani Jacũ Diore seni ïsisotia gña. Mña ya usijũ queno sajari oca cuti quenaroca Dios ï yire ãmoa gña.

Cristore tñorũnrãre yiari Diore Pablo ï seni ïsisotire gaye

3-4 “Jesucristore queno tñorũnrã ñama ñna, ito yicõri Dios ñarãre queno ti mairã ñama ñna”, mñare masa ñna yija tñocu gña. Ito bajiro ñna yija tñocõri, wanña gña. Ito bajiri mñare yiari Diore gña senija, “Queno ya Dios mñ”, yisotia gña, mani Ëjũ Jesucristo Jacure busirã. ⁵ “Ûmacũjũ Dios tũjũ ejacõri queno wanñ quenarã yirãji mani”, yi tñoña wanñ yurã ña mña cñni. Ito bajiro tñoñasmo yija mña cajero Cristo oca mña tñorũnũsũora rũmñ. Cristo oca iti ña oca riojo ñasarise. ⁶ Cristo oca tño masisũocõri, “Iti ña oca riojo ñasarise”, yiyija mña. “Ñeñaro yirã ñabojarãti manire ti maicõri manire queno yĩñi Dios”, yi tñorũnũyija mña. Ì oca quenarise mña tñogore masa jeyaro tñorã yirãji adi rũmũri Ìja. Ito yicõri mña yiado bajiroti ñna ñeñaro yirise jidicãcõri mama usi wasoarã yirãji ñna cñni. ⁷ Mani yagũ Epafras wame cutigũ, ï ñami mani maigũ. Mñare Dios oca riasoñi Ì. Jesucristore moa Ìsigũ ñari queno adojũ gñare ejabũami Ì. ⁸ “Espiritu Santona sũoriti gãmeri ti maiama ñna Colosas cuto gãna”, yi goti ejaquĩ Epafras gñare.

⁹ Ito bajiro ï yija tñocõri, mñare yiari Diore seni ïsisũocu gña. Ñaro bajiroti mñare yiari Diore senisũsabea gña. Ì ocare queno mña tño masi jeotoni, Ìre senia gña. Ito yicõri Ì masirise mñare jidicãtoni Diore senia gña. “Ado bajiro mani yire ãmoguĩji Dios”, mña yi masitoni, Ìre seni ïsisotia gña. ¹⁰ Ito bajiro mña yi masija, mani Ëjũ Ì ãmoro bajiro yi ñarã yirãji mña. Ito yicõri Ì wanũtoni Ìre cũdisotirã yirãji mña. Ìre moa Ìsirã gãjerãre queno ejabũarã yirãji mña, ñna Diore masitoni. Ito bajiro yirã Dios gaye masi remocõri bũto bũsa Ìre tñorũnũ warã yirãji mña. ¹¹ Rẽtoro masigũ Dios Ì ñajare, Ìre senia gña Ì masirise mñare Ì jidicãtoni. Ito bajiro mñare Ì yirise ñajare, ñeñaro mña tõbũabojaja cñni ñemecũti masirã yirãji mña. Ito

yicōri tuoīa usirio yimenati wanu quenarā yirāji mu. ¹² Mani Jacu Diore wanucōri ado bajiro ĩre busisotirā yirāji mani ĩja. “Queno ya Dios mu. Mu ñarā gna ñatoni gnare masoyija mu. Ito bajiri mu ñaro queno busuroju ejaçōri, gājerā mu ñarā rāca mu ĩsiroti bujarā yirāji gna cuni”, yi wanurā yirāji mani, Diore busirā. ¹³ Ñeñaro yirā uju ĩ ñarā mani ñame yirocu manire masoñi Dios. Manire masocōri ĩ Macu ĩ maigū ñarā mani ñatoni manire cūñi Dios. ¹⁴ Manire yiarı ĩ Macu godarena s̄oriti manire masoñi Dios. Ito bajiro yicōri mani ñeñaro yirise ācabojoñi Dios.

Cristo ĩ goda ĩsirena s̄oriti Dios rāca oca mano queno mani ñare gaye

¹⁵ Ñimuju Diore tigorū maquñi. Ruyugu meje ñami Dios. Ito bajibojarocati Cristore mani masija, “Ito bajiguti ñaguñi Dios”, yi masirāji mani. Ñatñagū ñami Cristo. Adi macarucuro Dios ĩ rujeoroto rioju ñacāyiju Cristo. ¹⁶ ĩna s̄oriti dise ruyabeto ũmacūju gaye cuni, adi sita gaye cuni rujeoyiju Dios. Ruyubiti cuni, ruyurise cuni ĩ Macu rācati rujeoyiju Dios. Ruyumenare, ĩna ujarāre cuni rujeoyiju Dios, ĩ Macu rācati. Ito bajiri ĩnare rujeorū ñari, ĩna uju ñami Dios Macu. Ito bajiro yicōri ĩna Uju ñasagu ĩ Macure cūyiju Dios. ¹⁷ Adi macarucuro Dios ĩ rujeoroto rioju ĩ Macu ñacāyiju. ĩna s̄oriti jeyaro ña. ĩ manijama diseju maniboadoja. ¹⁸ Jesucristo s̄igūti ñami ĩre tuorūnarāre ũmatā ñari masu. ĩ ñarā mani ñajare ĩ ñami mani rijoga. ĩ godarena s̄oriti ĩ ñarā mani ñas̄oroca yiyiju Dios. ĩ ñami cajero godabojaguti mucana tūdi catiru. Ito bajigu ñari, manire cuni tūdi catiroca yi masiguñi ĩ. ĩti ñami masa jeyaro Uju ñasagu. ¹⁹ ĩ Jacu Dios robo bajiro bajiguti ñami Jesucristo cuni. Ito bajiro ĩ bajijare āmoyiju Dios. ²⁰ Masa jeyaro adi sita gāna, ũmacūju gāna cuni ñeñaro yirā ñayjarā. Ito bajiri masa ĩna oca cutirise oca queno āmogū ĩ Macure waja yi ĩsi rotiyiju Dios. Yucatēoju ĩ Macu ya rı budirena s̄oriti masa rāca oca quenoyiju Dios.

²¹ Iti gumuju ñeñaro tuoīarā ñabojacu mani maji. Ñeñarise yisoticu mani maji. Diore ti tudirā ñari, mani wjacure bajiro ĩre tuoīacu mani maji. ²² Adi gumuriamana mani wjacure bajiro ĩre tuoīabea mani ĩja. ĩju oca quenoñi. Ñeñaro mani yirise waja, waja yirocu manire goda ĩsiñi Cristo. Ito bajiro ĩ yijare Dios ĩ tiro riojo ñe seti mana ña mani ĩja. Ñeñaro yīamena robo bajirā ña mani ĩja, Dios ĩ tija. “ĩna ñama yu waja yi ĩsiana, ito bajiri seti ma ĩnare”, yigu yiguñi Cristo, Diore gotigu. ²³ Ito bajiro manire yiarı Diore busi ejabugū yiguñi Cristo, Dios oca mani tuorūnu jidicābeja. ĩ oca mani tuos̄ocatire tuorūnusotirā

yirãji mani. Gaje oca manire gãjerã ñna gotibojaja cuni, ñnare t̃orũñamenaji mani. “Jesucristore mani t̃orũñaja, manire masogũ yiguĩji”, yire oca jidicãmenaji mani. Iti ña oca quenarise. Adì r̃m̃uri co sita gãna r̃yabeto iti ocare t̃orãji. Yũ Pablo Diore moa ñsigũ ñari iti oca riaso ucuri masũ ña yũ.

Diore t̃orũñarẽre Pablo ñ ejab̃are gaye

²⁴ Dios oca riaso ucuri masũ ñari, b̃to waña yũ. Ito bajibojarocati ñ oca yũ m̃are riasoja, yũ t̃oĩa b̃jatobitiroca yama gãjerã. T̃oĩa b̃jatobitibojaguti waña yũ. Manire yiari t̃oĩa b̃jatobisĩ Cristo cuni. Ito bajiri Dios oca Cristore t̃orũñarẽre riasoguti yũ t̃oĩa b̃jatobitibojaja, no yibe a yũre. T̃oĩa oca jaibe a yũ. Waña yũ. Mani ñ ñarãre yiari t̃oĩa b̃jatobisĩ Cristo cuni. ²⁵ Ñre t̃orũñarẽre ñ oca riaso ucutoni yũre cũñi Dios. M̃a oca s̃otoni yũre cũñi Dios. Co masa r̃yabeto ñ oca ñna t̃obitire riaso ucutoni yũre cũñi Dios. ²⁶⁻²⁷ “Judio masa mejere cuni masogũ yiguĩji Cristo”, yire gaye gotibisijũ Dios maji jane mejeru. Ito bajiri mani riojũ gãna iti ocare masibisijarã maji. Adì r̃m̃uriamã ñ ñarã ñarocõti ñ oca quenarise mani t̃o jedire ãmoguĩji ñ. Ado bajiro baja ito oca waña quenarise. Tite. Mani ya ʘsijũ quedi sãjacõri mani rãcati ñatĩñagũ yiguĩji Cristo. Ito bajiri, “Ûmacũjũ Dios ñ ñarojũ Cristo rãca catitĩñagũ yigũja yũ”, yĩ t̃oĩacõri waña mani.

²⁸ No yũ wa ucurijũcõ masa jeyarore Cristo oca yũ masiadocõ riaso ucua yũ. “Cristore m̃a t̃orũñabeja m̃are masobicũ yiguĩji ñ”, yĩ goti queno a yũ masare. Ito bajiro masare riasoa yũ, Dios ñ tiro riojo, Cristore t̃orũñacõri ñe seti mana ñna ñatoni. ²⁹ Jesucristore queno masa masitoni josari moa yũ. Yũmasirio meje moasotia yũ. Cristo yũre ñ ejab̃arisena moasotia yũ.

2

¹ M̃are yiari ruje Diore seni ñisotia yũ. Laodicea c̃to gãna, yũre tĩamenare yiari ito bajiroti Diore seni ñsia yũ. “Manire yiari ruje Diore seni ñisotiami Pablo”, m̃a yĩ t̃oĩare ãmoa yũ. Ito bajiri adi papera m̃are cõa yũ. ²⁻³ M̃are yiari ito bajiro Diore seni ñisotia yũ, m̃a ya ʘsijũ t̃oĩa oca s̃otoni. Sīgũ ʘsi bajiro riti t̃oĩacõri m̃a gãmeri maitoni m̃are yiari Diore seni ñisotia yũ. Ñ ocare queno t̃o masicõri, “Riti ña iti. Jesucristo masoana ña gũ”, yĩ m̃a t̃oĩare ãmoa yũ. Iti r̃m̃ujũ Jesucristo gaye ñarocõti goti jeobisijũ Dios maji. Adì r̃m̃uri ñja ñ goti jeobitire gotigũ yami Dios manire. Cristo sīgũti ñami jeyaro t̃o masire r̃cogũ. Dise r̃yabeto t̃o masigũ ñami ñ. Ñre mani t̃orũñaja queno t̃o masirã ñarã yirãji mani cuni. ⁴ Queno goti r̃orãre m̃a t̃orũñame yirocũ, adì m̃are gotia yũ. ⁵ M̃a tũ ñabitibojaguti m̃are t̃o maicõri m̃a tũ ñagũ bajiro baja yũ.

“Sīgũre bajiro riti usi cuticõri, queno Jesucristore t̃orũnurã ñama Colosas cuto gãna”, m̃are masa ña yija t̃ocõri, b̃uto wana ỹ.

Cristore boca ãmigoana ñari, ãmoro bajiro riti yija quena, yire gaye

⁶ Cristore boca ãmicõri, “Ïti ñami ỹ Ũju Ìja”, yigoana ña m̃a. Ito bajiro yiana ñari, ãmoro bajiro riti yì ñasotiya m̃a. ⁷ B̃uto b̃usa Cristore t̃orũnu warona Dios ocare riasotiya m̃a. Ìre queno t̃orũncõri Ìre c̃adisotiya m̃a. M̃are riasogoana yiado bajiroti b̃uto b̃usa Jesucristore t̃orũnuña m̃a. Ito yicõri, “Queno ya Dios m̃”, yì wañsotiba m̃a.

⁸ “Oca ñasarise riasoa g̃a”, Jesure masimena ña yibojaja, ñare t̃orũnb̃esa m̃a. Jesucristo oca meje ña ña riasorise. Ìna riojua gãna ñamasi t̃oĩa rujeore gaye riasoama ña. “Ado bajiro bajaia adi mac̃ar̃c̃aro”, ña yì t̃oĩa rujeore gaye riasoama ña. Cristo oca meje ña ña riasorise.

⁹ Riojo m̃are oca gotia ỹ. Cristo sīgũti ñami jeyaro Dios gaye r̃ucog̃u. Dios ã masirise, ã s̃orise, ã ñasarise Dios gaye disejua r̃uyabeto r̃ucog̃u ñami Cristo. Manire bajiro ruj̃u cutibojaguti Dioti ñami Cristo. ¹⁰ Ito bajiri Cristore boca ãmigoana ñari queno usi cutia mani Ìja. Ìre boca ãmicõri Diore c̃uni boca ãmigoana ña mani Ìja. Cristoti ñami Ũju ñasagu. Ñimujua Ìre roti masigũ maqũji. Ìti ñami ùmacũju gãna ũjarãre, adi sita gãna ũjarãre c̃uni roti masigũ. ¹¹ Dios ñarã ñarona judio masa wirot̃o tabojare bajiro yibisija m̃a. Dios ñarã ñarona Cristore t̃orũnyija m̃a. Ito bajiri m̃a ñeñaro yì ũyarisere m̃a jidicãtoni, m̃are ejab̃añi Cristo. ¹² “Riti bajaia. Cristo ã godabojarocati t̃udi ã catiroca yìñi Dios. Ito bajiroti ỹre c̃uni t̃udi catiroca yig̃u yigũji Dios”, yì t̃orũnyija m̃a. Ito bajiro yì t̃orũncõri idé gu rotiyija m̃a. “Cristore t̃orũnurã ñari g̃ua ñeñaro yirisere jidicã ãmoa g̃a. Mama usi wasoa ãmoa g̃a”, yì t̃oĩacõri idé gu rotiyija m̃a. ¹³ Iti r̃amuj̃u ñeñaro yirã ñari, ito yicõri ñeñaro yirise jidicã ãmomena ñari, godana robo bajirã ñabojacu mani maji. Diore masirã meje ñacu mani. Cristore mani t̃orũnjare manire masoñi Dios. Ito yicõri mani ñeñaro yirise ãcabojo jeoñi Ì. ¹⁴ Dios ã rotirise c̃adibiticõri seti cutirã ñacu mani maji. Yuc̃t̃eoj̃u masare yiarì Cristo ã goda Ìsirena s̃oriti mani ñeñaro yirise ãcabojo jeoñi Dios. Ito yicõri mame oca gotirocu cajero ã rotis̃ore jidicãcõri gaje wasoayiju Dios Ìja. ¹⁵ Ito bajiro Dios ã yijare, “Seti cutirã ñama ña”, yì masibeami r̃amúa ũju Satanás Ìja. Yuc̃t̃eoj̃u manire yiarì goda Ìsicõri, r̃amúare ruyumena ñarocõreti r̃etocũyiju Cristo. Ito bajiro ã yijare, “R̃etoro masigũ ñami Cristo. Ì masirise Ìorocu, r̃amúa ũju ã ñarãre c̃uni r̃etocũyiju Cristo”, yì t̃oĩa mani.

Dios ã amoru bajiro riti mani yija quena, Pablo ã yire gaye

¹⁶ Ito bajiri, “Rẽore ña, babesu, idibesu”, yire ma ãja. “Bucurã rotire cudibeasu ma”, mare ña yibojaja, bojori bujare ma mare. “Gua ya basu gumu, gua ya tujacãra gumu cani rucubuo beasu ma. Mambu umacãni ã jeari gumu rucubuo beasu ma”, mare ña yibojaja bojori bujare ma mare. ¹⁷ Cristo ã godaroto riojua jaje rotire gaye ñayiju maji. “Cristo ã ejaja queno manire ejabuagu yiguãji ã”, judio masu ña yitoni jaje rotire gaye cãyiju Dios maji. Manire Cristo ã goda ãsija bero bucurã ña yisotire mani yiroti meje ña ãja. Adi rumari Cristo ã rotiro bajiro riti cudi warã yirãji mani ãja. ¹⁸ Coriarã ado bajiro goti ruoama mare: “Gua cãiroju ticõri queno Dios ã rotirise goti masia gua. Manimasiti mani ya rujare camu menija quena”, yu goti ruoama ña mare. “Ángel mesare gua rucubuo ado bajiro ma rucubuo beja, mare masobiquãji Dios”, yu goti ruoama ña mare. ãnamasiti tuoã rujeocõri, ito bajiro goti ruoama ña. “Gua robo bajiro ma yibeja, mare masobicu yiguãji Dios”, yu ruoama ña. Ito bajiro mare ña yibojarocati, ñare tuorũnubeja. ¹⁹ Mani Uju Cristo bajiro tuoãrã meje ñama ñaõna. Mani Uju ñari, Cristo sãgũti ñami mani rijoga bajiro bajigu. ãre boca ãmigoana ñari ã ya ruju robo bajirã ña mani. ãre riti mani tuorũnubeja, sãgũ bajiro riti tuoãrã yirãji mani. Ito yicõri Dios ã amoru bajiro tu buto busa Cristore tuorũnu warã yirãji mani ãja.

²⁰ Manire goda ãsicõri bucurã rotire jidicãcõri mame oca wasoayiju Cristo. Ito bajiri adi sita gãna ña tuoã rujeore manu cudiroti meje ña. “Bucurã masu ña rotire manu cudiã, manire masogu yiguãji Dios”, ña yibojaja, manu cudiroti meje ña. ¿No yija ito bajibojarocati adi sita gãna ña tuoã rujeorise cudiati ma maji? ²¹ Ado bajiro rotiamu ña. Tite: “Itire bare meje ña. Babesu, moãabesu”, yama ña. ²² Ito bajiro ña riasoja, adi macãrucũro gãna ña tuoã rujeorise ña. Bare jedirise ña, ito yicõri manu ba jeoroti ña iti. ²³ ña tuo seyorise ña riasoja tuocõri, “Queno tuoãrã ñama”, yu tuoãbojama coriarã. Ito bajibojarocati queno tuoãrã meje ñama ña. Ado bajiro riasobojama ña. Tite: “Gua rucubuo anare rucubuo ja quena. ‘Masigu meje ña yu’, manu yija quena. Mani tuoã bujatobeja quena. Manimasiti manu ya rujare camu menija quena. Ito bajiro manu yija, manu ñeñaru yirise jidicã masirã yirãji mani”, yu tuoãbojama. Ito bajiro meje baja.

3

¹ Cristore ña sãbojarocati tãdi ã catiroca yuñi Dios. ãre mucasu tãdi catiroca yicõri umacãju ã ya riojocãduja rucubuo rajuju ruji rotiyiju Dios. Cristore manu tuorũnuroto

riojua Diore masibiticōri godacāna robo bajirā ñacu mani maji. Ito bajiri ñeñaro yirise jidicācōri Cristore mani t̄uor̄ñus̄uocati ram̄u t̄udi catirā robo bajiro mani bajiroca yiyij̄u Dios manire. Ito bajiri ũmac̄j̄u Dios rāca catit̄ñarā yirāji mani. Ito bajiri ĩre wan̄rā ũmac̄j̄u ĩ gaye mani t̄uoĭaja quena. ² Adi sita gayere t̄uoĭa wan̄sabitir̄uja manire. ũmac̄j̄u Cristo gaye b̄uto b̄usa mani t̄uoĭa wan̄uja quena. ³ Jesucristo ĩ goda ĩsirena s̄oriti mani ñeñaro yirise ācabojoñi Dios. Ito bajiri m̄ucana t̄udi ñeñaro yi ũyabitir̄uja manire. M̄ucana t̄udi mani ñeñaro yi ũyabe yiroc̄u, manire tir̄ñuḡu yiguĭji Cristo. Ito yicōri ũmac̄j̄u Dios rāca mani catit̄ñatoni manire tir̄ñuḡu yiguĭji Cristo. ⁴ Mani ya ũsij̄u Cristo ĩ quedi s̄ājagoana ñari ĩna s̄oriti catia mani. ĩti ñami catit̄ñare ñasarise r̄ucoḡu. T̄udi ĩ goaōri ram̄u masa jeyaro ĩre r̄ucub̄uorā yirāji. ĩ ñarā ñari, ũmac̄j̄u ĩ r̄acati wan̄rā yirāji mani c̄uni.

Cristore boca āmicōri mama ũsi wasoare gaye

⁵ Ito bajiri adi mac̄ar̄uc̄oro ñeñaro mani yirise jidicāgor̄uja manire. Rocati romiare yibitir̄uja manire. “Isore āmoa yu”, yi t̄uoĭabitir̄uja manire. Mani ya ruj̄na ñeñaro mani yirise jidicār̄uja manire. Gāji ya gajeonire ũobitir̄uja manire. Gajeonire mani t̄uoĭa wan̄uja, Diore r̄ucub̄uorā meje ña mani. ⁶ Ito bajiro ñeñaro yirāre junisinicōri, ĩna c̄udibitire waja, ĩnare b̄uto waja seniḡu yiguĭji Dios. ⁷ Iti ram̄uj̄u adi sita gāna bajiro t̄uoĭacōri ĩnare bajiroti ñeñaro yic̄u mani c̄uni maji. ⁸ Adi ram̄uri jeyaro mani ñeñaro yirise jidicāja quena. Junisinibitir̄uja manire. Ti tebitir̄uja manire. Ti tudibitir̄uja manire. Gājerāre b̄usitubitir̄uja manire. Mani ya risena oca ñeñarise b̄usibitir̄uja manire. ⁹⁻¹⁰ Ñeñaro mani yi ũyarise jidicācōri mama ũsi wasoana ña mani ĩja. Ito bajiri m̄ucana t̄udi gājerāre socabitir̄uja manire. Dios manire rujeor̄u ejab̄uasotiami manire ĩ āmoro bajiro mani yitoni. B̄uto b̄usa ĩre mani masiroca yami Dios, Cristo ĩ queno yiado bajiro mani yitoni. ¹¹ Cristo ĩ quedi s̄ājana ñari s̄īḡu r̄īa ña mani ĩja. Ito bajiri, “Judio masa ña ḡua. Judio masa meje ña m̄uama”, yire ma ĩja. “Wiro tagoana ña ḡua. Wiro tagoana meje ña m̄uama. Riasotigoana ña ḡua. Riasotigoana meje ña m̄uama. Gājerāre moa ĩsirāona meje ña ḡua. Gājerāre moa ĩsirāona ña m̄uama”, yire ma ĩja. S̄īḡuti ñami mani ũj̄u, ĩ ñami Cristo. Ito bajiri Dios ĩ tija s̄īḡu r̄īa bajiro bajirā ña mani.

¹² Dios ñarā ña mani ĩja. Manire ti maicōri, manire beseñi Dios, ĩ ñarā mani ñatoni. Ito bajiri mani c̄uni gājerāre mani ti maija quena. Ito yicōri ĩnare mani ejab̄uaja quena. “Gājerā r̄etoro quenaḡu ña yu”, yi t̄uoĭabitir̄uja manire. Gājerāre s̄eoro

rotibitiruja manire. Manire gājerā usirioro ĩna yibojarocati junisinibitiruja manire. ¹³ Mani gāmeri ejabuja quena. Manire gājerā ĩna ñeñaro yibojarocati ĩnare junisinibitiruja manire. Itire mani ācabojoja quena. Mani ñeñaro yirise Jesucristo ĩ ācabojado bajiroti gājerāre cuni mani ācabojoja quena. ¹⁴ Gāmeri mani ti maija, iti ña rētoro ñasarise. Dise gaje rotire rētoro ñasarise manoja. Mani gāmeri ti maija, sigū bajiro riti tūoĩarā yirāji mani, Dios ĩ āmoro bajiroti. ¹⁵ Cristo ĩ āmoro bajiro riti mani yija, ñe oca manoti mani ya usiju queno wanu quenarā ñarā yirāji mani. “Īre cudia yu”, yi masicōri, mani ya usiju queno wanu quenarise rāca ñarā yirāji mani. Ito bajiro mani ñatoni ĩ ñarā sigūre bajiro mani tūoĩaroca yicāñi Dios. Ito bajiri, “Queno ya Dios mu”, yitñaruja manire, Diore rūcubhorā.

¹⁶ Mani ya usina Cristo ocare tūorūncōri wanure rāca ĩre cudi ñasotiruja manire. Ī ocare queno masicōri gāmeri mani riasoja quena. Ito yicōri mani goti rētobuja quena. Diore wanurā, ĩre basa sēato mani. Ī oca tutire ticōri sēato mani. “Queno ya Dios mu”, ĩre yi rūcubho sēato mani. ¹⁷ Dise rūyabeto mani busija cuni, mani moaja cuni, “Jesucristo ñami yu Ūju”, yi tūoĩacōri, ito bajiro yiruja manire. Cristore tūorūncōri ĩ ejabuarisena, “Queno ya Dios mu”, mani Jacu Diore yi rūcubhoruja manire.

Cristore tūorūnurā ñari mani bajire gaye

¹⁸ Tūoya romia mu, muare busigu ya yu. Mu manujusabatia yiro bajiroti cudiya. Mani Ūju Jesucristore tūorūnurā ñari, ito bajiroti mu yija quena.

¹⁹ Tūoya ũmu mu, muare cuni busigu ya yu. Mu manojōsāromiare queno ti maiña. Ito yicōri sēorise rāca rotibesa mu. Quenoti ĩnare rotija quena.

²⁰ Tūoya rīaca mu, muare busigu ya yu. Mu jacusabatia yiro bajiroti cūdisotiba mu. Ito bajiro mu yija ticōri, wanugū yiguĭji Dios.

²¹ Tūoya rīa cutirā mu, muare busigu ya yu. Mu rīare usirioro tudibesa mu. Biyaro ĩnare mu tudija tūocōri, tūo oca sēomenaji ĩna. Ito bajiri muare cudi āmomenaji ĩna.

²² Tūoya gājerāre moa ĩsirā mu, muare busigu ya yu. Mu ũjarāre queno cudiya mu. ĩna tiroca cuni, ĩna tibeto cuni ĩnare queno cūdisotiba mu. Mu ũjarā ĩna tiroca riti mu moaja, “Guare ti wanujaro ĩ”, yi tūoĩa mu. Ito bajiro mu yija queno moa ĩsirā meje ña mu. Mani Ūju Jesucristore tūorūnurā ñari, mu ũjarāre queno moa ĩsija quena. ²³ Dise rūyabeto mu ũjarā ĩna rotirise wanure rāca moa ĩsija quena. Temenati moaja quena. “Yu moarise tiami Cristo”, yi tūoĩacōri, ĩre moa ĩsirā robo bajiro mu ũjarāre cuni queno moa ĩsiña mu. ²⁴ Cristo

sîgûti ñami mani Ʋjũ ñasagu. Ɔre moa Ɔsirã ya mani. Itire ãcabojabesa. Manire queno waja yigũ yiguĩji. Mani catitiñaroca yigũ yiguĩji Cristo. ²⁵ No ñeñaro yigũreti waja senigũ yiguĩji Dios. Queno ti bese masigũ ñari, masa Ɔna ñeñaro yigoadocõti waja senigũ yiguĩji Dios.

4

¹ Tũoya moa Ɔsiri masa catirã mũa, mũare bũsigũ ya yũ. Mũa ya moari masare quenoti rotiya. Ito yicõri Ɔna moaro bajiroti Ɔnare queno yiya. Ado bajiro mũa tũoĩaja quena, “Ɔmacũju ñami yũ Ʋjũ, yũre queno yigũ. Ito bajiri yũ ya moari masare queno yicũja yũ cũni”, yi tũoĩaja quena.

² Diore bũsi jidicãbeja. Ɔre mũa bũsisotija quena. Ɔ cũdija ticõri, “Queno ya Dios mũ”, yi ñaña mũa. ³ Diore mũa bũsija gũare yiari seni Ɔsisotiya mũa. Ito bajiro mũa senija tũocõri, gũare queno ejabũagu yiguĩji Dios, gaje masare Cristo oca gũa riaso ucu masitoni. Cristo oca masa Ɔna masibitire yũ riasojare ado tubia ecorũ ña yũ. ⁴ Yũre yiari Diore seni Ɔsiña, masare yũ riasoja queno Ɔna tũo masitoni. Ito bajiro Ɔna queno tũo masiroca Ɔnare riasorũja yũre.

⁵ Jesucristore tũorũnumena tũ mũa waja, rocati ñacõabesa. Ɔ ocare Ɔna tũo ãmoja Ɔnare gotiba. “Queno yirã meje ña mũa”, mũare Ɔna yibe yirona, queno tũoĩacõri Ɔnare Ɔ oca goti rõtobuja quena. ⁶ Queno tũoĩacõri Ɔnare Cristo oca gotirũja mũare. Queno wanũ quenacõri mũa bũsija quena, Cristo ocare Ɔna boca ãmitoni. Dios ocare queno riasotiya, gãjerã mũare Ɔna seniĩaja, riojo mũa cũditoni.

Quenajaro masa, Pablo Ɔyi ñucare gaye

⁷ Adoju yũ rãca mani Ʋjũre moa Ɔsigũ ñami Tíquico wame cutigũ. Manire bajiroti Jesucristore tũorũnũgũ ñami Ɔ cũni. Ito bajiri mani rãca gagũ mani maigũ ñami Ɔ. Mũa tũ ejacõri yũre rõtare gaye mũare gotigũ yiguĩji Ɔ. ⁸ Mũa tũju Ɔre wa rotigũ, ado bajiro Ɔre gotia yũ: “Ɔna ya usiju Ɔna tũo oca sũotoni, ‘Queno ñama Pablo mesa’, yi gotitẽña”, yi gotia yũ Tíquicore. ⁹ “Tíquicore baba cuti wasa”, yi gotia yũ Onésimore. Manire bajiroti Jesucristore queno tũorũnũgũ ñami Onésimo cũni. Ɔ ñami mani rãca gagũ, mani maigũ. Mũa rãca ñagorũ ñami Onésimo. Mũa tũ ejacõri gũare rõtare gaye gotirã yirãji Ɔna jũarã.

¹⁰ Adoju yũ rãca tubia ecorũ ñami Aristarco wame cutigũ. “Quenajaro”, yami mũare. “Quenajaro”, yami Marcos cũni. Ɔ ñami Bernabé teñũ. “Mũa tũ Marcos Ɔ ejaja, wanũre rãca Ɔre boca ãmiña”, mũare oca goti ñucacãcũ yũ. ¹¹ Jesús Justo wame cutigũ cũni, “Quenajaro”, yami. Ɔna udiarãti ñama judio masa yũ rãca Diore moa Ɔsirã. Jesucristore boca ãmicõri Diore moa

Īsirã ñama ĩna cuni. ĩna yure ejabuajare, queno wana quenacõri oca sãoa yu ĩja. ¹² Mna yagu Epafra wame cutigu, “Quenajaro”, yami. Jesucristore moa ĩsigũ ñami ĩ cuni. Co rama ruayabeto mnaare yiari Diore seni ĩsisotiami ĩ. Queno Diore tuorãnurã ĩre mna cudi ñatoni mnaare yiari Diore seni ĩsisotiami ĩ. Ito yicõri ĩ ãmoro bajiro mna cudi jeotoni mnaare yiari Diore seni ĩsisotiami ĩ. ¹³ “Riti mnaare yiari Diore senisotiami Epafra”, ya yu, ĩre tisotigu ñari. Laodicea cuto gãnare, Hierápolis cuto gãnare yiari cuni Diore senisotiami ĩ. ¹⁴ Lucas uco yiri masu mani maigũ, “Quenajaro”, yami. Demas wame cutigu, “Quenajaro”, yami ĩ cuni.

¹⁵ “Quenajaro Laodicea cuto gãna”, ya yu. “Quenajaro Ninfa. Quenajaro Cristore tuorãnucõri iso ya wiju minijua-sotirã cuni”, ya yu. ¹⁶ Adi papera mnaare yu cõare mna ti jeoja bero Laodicea cuto gãna Jesure tuorãnurãre wasoaba, ĩna titoni. Ito yicõri ĩnare yu papera cõacatiuare wasoacõri tiba mna cuni. ¹⁷ Ado bajiro Arquipore mna gotire ãmoa yu: “Mani Ūju Jesucristo mnaare ĩ rotiado bajiroti queno gajanoaña”, yiya Arquipore.

¹⁸ “Quenajaro”, yi uca yu, yumasiti. Adoju tubia ecoru ña yu. Yure acabojabesa. Yure yiari Diore seni ĩsisotiya mna. Mnaare yiari Dios ĩ queno yitoni ĩre seni ĩsisotia yu cuni. Itocõ ña.

Primera carta de San Pablo a los Tesalonicenses

Tesalónica cuto gānare Pablo ĩ papera cōare gaye

¹ Ñati Tesalónica gāna m̄ua. Ȳu ña Pablo. Mani ñarā Silvano, Timoteo mesa rāca adi papera uca ḡua. Mani Jac̄u Dios ñarā ña mani. Mani ʘ̄ju Jesucristo ñarā c̄ni ña mani. Īnare t̄or̄ūn̄rā ñari minijuasotia mani, Īnare r̄uc̄b̄uorona. Mani Jac̄u Dios queno yijaro m̄uare ito yicōri m̄ua ya ʘ̄sij̄u queno sajari oca c̄ti quenaroca yijaro ĩ.

Tesalónica gāna queno Jesure ĩna t̄or̄ūn̄re gaye

² M̄uare t̄oĩacōri, “Queno ya Dios m̄u”, yisotia ḡua. M̄uare yiari coji r̄uyabeto Diore b̄usisotia ḡua. ³ Mani Jac̄u Diore ḡua b̄usija, “Cristore t̄or̄ūn̄rā ñari queno ĩre moa ĩsiana Tesalónica gāna”, yī t̄oĩa ḡua. “Gāmeri ti mairā ñari queno gāmeri ejab̄uama ĩna”, yī t̄oĩa ḡua m̄uare. “Mani ʘ̄ju Jesucristore t̄or̄ūn̄sarā ñari, ‘Riti m̄ucana t̄adi ejaḡu yiguĩji’, yī t̄oĩarā ñama ĩna”, yī t̄oĩa ḡua m̄uare. ⁴ T̄uoya ḡua ñarā m̄ua. Dios ĩ ti mairā ña m̄ua. “Dios ĩ beseana ñama ĩna”, ya ḡua m̄uare. ⁵ Jesucristo oca ḡua m̄uare riasos̄oja, rocati goti ajere gaye meje m̄uare riasoc̄u ḡua. Dios ĩ rotirise rāca m̄uare riasoc̄u ḡua. “Riti baja ito oca”, m̄ua yī masiroca yīñi Espiritu Santo. M̄ua t̄u ḡua ñacatīju, “Ito bajiro ñacā ĩna”, yī masirāji m̄ua ḡuare. Ito bajiro ḡua ñacatire ticōri, “Mani queno ñatoni mani t̄u ejañi ĩna”, yī masirāji m̄ua ḡuare.

⁶ Ḡuare ticōri, ḡua ñado bajiroti ñac̄u m̄ua c̄ni. Jesucristo ocare boca āmicōri, ĩ queno yigoado bajiroti queno yī āmoc̄u m̄ua c̄ni. M̄uare t̄oĩa bajatobitiroca gājerā ĩna yibojarocati, wan̄re rāca Jesucristo ocare boca āmic̄u m̄ua. Espiritu Santoti ñañi m̄ua t̄oĩa wan̄u quenaroca yiḡu. ⁷ Ito bajiro m̄uare ĩ yijare Macedonia sita gāna ito yicōri Acaya sita gānare ĩna tiro riojo queno ĩoyija m̄ua. Ito bajiro queno m̄ua yī ĩoja ticōri, “Īna robo bajiro queno yir̄ja manire c̄ni”, yī t̄oĩa jedirā yir̄ji ito gāna Cristore t̄or̄ūn̄rā. ⁸ Jesucristo ocare boca āmicōri Macedonia sita gāna, Acaya sita gānare riti meje goti batoyija m̄ua. Masa jeyarore Cristo ocare goti batoyija m̄ua. Queno m̄ua yigore t̄ocōri, “Cristore queno t̄or̄ūn̄rā ñama Tesalónica cuto gāna”, yama masa jeyaro m̄uare. Ito bajiri ḡua wa ucija m̄ua gayere masare gotibea ḡua. M̄uare masicāma ĩna. ⁹ “Oca m̄ua riasorise gayere queno boca āmiyijarā Tesalónica gāna”, yire gaye t̄oa ḡua, yama ĩna ḡuaj̄uare. “Diore queno t̄or̄ūn̄cōri ĩnamasi meni rujeoanare r̄uc̄b̄uo jidicāma

ĩna”, yama ĩna guare. “Dios ñasagu catitiñagũre moa ĩsirã yama Tesalónica gãna”, yama ĩna guare mũare tuoĩarã. ¹⁰ Gaje mũa gaye ado bajiro gotiama ĩna guare: “Dios Macu ũmacũju gagu ĩ tũdi ejare bocatirã yama Tesalónica gãna”, yama ĩna guare. Jesuti ñami Dios Macu. Masa ĩre ĩna sĩabojarocati mũcana tũdi ĩ catiroca yĩni Dios. Mani ñeñaro yirisere bũto ti teami Dios. Ito bajiri mani ñeñaro yirise waja yigũ, manire goda ĩsifi Jesucristo. Masa ĩna ñeñaro yirise waja Dios ĩ seniri mũmu Jesucristo ñami manire masorocũ.

2

Tesalónica cutoju Pablo ĩ moare gaye

¹ “Riasobojarã meje yicã Pablo mesa. Mani tu ĩna ñaja jãjarã Jesucristo ocare boca ãmicã”, yĩ tuoĩarã mũa guare. ² Filipos cuto gũa ñaroca ĩna guare busiture, gũa tuoĩa bũjatobitiroca guare ĩna yire, masirãji mũa. Mũa ya cuto gũa ejaja ito bajiroti yicã masa guare. Ito bajiro guare ĩna yibojarocati ĩ oca gũa goti gũibititoni gũa oca seoroca yĩni Dios. ³ Mũare gũa riasocati wisare oca meje mũare riasocũ gũa. Queno ñajaro ĩna yirona, mũare riasocũ gũa. Mũare ruorona meje mũare riasocũ gũa. Mũare gũa riasocati ñasarise queno riojo mũare riasocũ gũa. ⁴ Jesucristo oca riasorona yiari guare cũñi Dios. Ito bajiri ĩ oca ñasarise riti ĩ ãmoro bajiro riasoa gũa. Masa guare ti seyojaro yirona meje Dios ocare riasoa gũa. Dios sũgũti ĩ guare wanũre ãmoa gũa. Dios sũgũti ñami gũa tuoĩarisere ti masigũ. ⁵ Tũo seyore bajiro bajijaro yirã meje mũare goticũ gũa. “Riti bajia iti”, yĩ tuoĩarãji mũa. “Niyeru bũjarona meje yũ ocare riasoama ĩna”, yiguĩji Dios guare. ⁶ Gũa mũare riasogonare bũto rũcũbũojaro yirona meje riasocũ gũa. Diore rũcũbũojaro yirona mũare goticũ gũa. Gãjerãre cũni guare ĩna rũcũbũotoni meje ĩnare riasocũ gũa. Ito bajibojarocati Cristo ĩ cũana ñari, “Guare rũcũbũoya”, gũa yĩ ãmoja yiboana gũa. ⁷ Ado bajirojũa yicũ gũa. Sũgũ jaco iso rĩare tirũnũ masoado bajiro yicũ gũa, mũare ti maicõri. ⁸ Mũare bũto tuo maia gũa. Mũare ti mairã ñari Dios oca mũare riaso ãmocũ gũa. Mũare ti maicõri queno mũa ñare ãmocũ gũa. Ito bajiri mũare yiari godarona ñacãcũ gũa. Mũare masicõri bũto mũare ti maia gũa. ⁹ Tũoya gũa ñarã mũa. Mũa tu ñarã gũa bũto moagorere ãcabojabeja mũa. Dios oca mũare riasorã ñami, ũmũa cũni moasoticũ gũa. Sũgũjũa mũa guare yiari mũa waja yĩ ĩsire ãmobicũ gũa. Ito bajiri queno ña masirona gũamasiti moacũ gũa.

¹⁰ Mani Cristore tuoĩũnũrã ñari mũa rãca gũa ñaja ñeñaro yĩĩabiticũ gũa mũare. Dios ĩ ãmoro bajiro riti yisoticũ gũa. Ito bajiro gũa bajija ticõri, “Ñe seti mana ñama ĩna”, yĩ tuoĩacũ mũa guare. Dios cũni ito bajiroti masiguĩji guare. ¹¹ “Manire goti

quenocã ãna”, yi masirãji m̃ua guare. “Mani bojori bajaja mani oca s̃eoroca yicã ãna”, yi masirãji m̃ua guare. S̃igũ ã r̃iare maigũ ã goti quenoado robo bajiro m̃uare goti quenocũ g̃ua. ¹² M̃ua oca s̃eojaro yirona ado bajiro m̃uare goticũ g̃ua. “Dios ã ãmoro bajiro riti yisotiya, Dios m̃uare ã wañtoni”, yi goti quenocũ g̃ua m̃uare. M̃uare beseñi Dios ã rotiroju ã r̃aca m̃ua ñat̃ñatoni.

¹³ Dios oca m̃uare g̃ua goti r̃etobuja, “Ûna tuoã rujeoreti gotiama ãna”, yi tuoãbiticũ m̃ua. “Riti Dios ocare riasoama ãna”, yi tuoãcõri itire boca ãmicũ m̃ua. Dios ocare m̃ua tuoãñujare m̃ua ñeñaro yirisere m̃ua jidicãroca yiñi Dios m̃uare. Ñre m̃ua cãdit̃ñaroca yami Dios. Ito bajiri iti gaye tuoãcõri, “Queno ya Dios m̃u”, yisotia g̃ua ãre. ¹⁴ M̃ua ya cuto gãna m̃uare usirioro yi codejare tuoã bajatobisija m̃ua. Judea sita gãnare cuni ito bajiroti r̃etayiju. ãna comasiti usirioro ãnare yi codeyijarã. ãna tuoã bajatobitiado bajiroti tuoã bajatobisija m̃ua cuni. ¹⁵ Judio masati ñama mani Uju Jesucristore s̃iana. Diore goti ãsiri masare cuni ito bajiroti s̃iyijarã ãna. ãnati ñama guare bucõana. Ito bajiro ãna yijare ãnare ti wañbeami Dios. ãna ñama masa jeyarore ti terã. ¹⁶ “M̃uare cuni maso ãmoami Cristo”, judio masa mejere cuni g̃ua goti ãmobarocati guare camotacã judio masa. Ito bajiro ãna yija b̃uto busa seti cutirã ñama ãna. Ito bajiro ãna yija ti junisinicõri, “Ûna ñeñaro yirise waja, waja yirã tuoã bajatomena yirãji ãna”, yi tuoãcãguji Dios.

Tesalónica gãnare m̃ucana t̃udi Pablo ã ti ãmore gaye

¹⁷ Tuoya g̃ua ñarã m̃ua. M̃uare g̃ua wagoja bero nocõ mejeti m̃uare tuoã r̃iocũ g̃ua m̃ucana. M̃ua tu ñabitibojarãti g̃ua tuoãriseju m̃ua t̃uju ñacũ g̃ua. M̃uare t̃udi ti ãmorã ruje josabojacũ g̃ua. ¹⁸ B̃uto m̃uare ti ãmosabojacũ g̃ua. Yu Pablo coji meje m̃uare tigu wa ãmobarocũ yu. Coji r̃uyabeto m̃ua tu yu tigu wa ãmoja, r̃m̃ua uju Satanás camotasotiñi yure. ¹⁹ Gãjerã r̃etoro m̃uare tuoã wañua g̃ua. “Tesalónica cuto gãna m̃u oca g̃ua riasoja, queno boca ãmicã ãna”, wañu quenare r̃aca gotirã yirãji g̃ua mani Uju Jesucristore ã ejaroca. ²⁰ “Ûna ñama mani riasogoana”, yi tuoãrã, m̃uare wañu ñuca g̃ua. Riti ña iti gaye.

3

¹⁻² M̃uare b̃uto ti ãmorã ñemecuti masibiticũ g̃ua. Ito bajiri mani yagu Timoteore m̃uare ã titoni cõacũ g̃ua. G̃uama Atenas wame cutiri c̃toju tujacũ. G̃uare bajiro Diore moa ãsigũ ñari Jesucristo oca masare goti r̃etobuami ã cuni. M̃ua oca s̃eoroca ã yitoni ãre m̃ua t̃uju cõacũ g̃ua. Ito yicõri Jesucristo ocare m̃ua tuoãñu waroca ã yitoni ãre m̃ua t̃uju cõacũ g̃ua. ³ Tuoã bajatomena m̃ua ñajare Cristo ocare m̃ua tuoãñu jidicãre ãmobicũ g̃ua. Ito bajiri m̃ua oca s̃eotoni Timoteore m̃ua t̃uju

cõacu gña. “Cristore mani tuorũnurã ñajare gãjerãma mani tuoĩa bñatobitiroca yirã yirãji. Ito bajiro manire rêtare ãmoguĩji Dios buto bñsa ñre mani tuorũnũtoni”, yi tuoĩa jedia mani. ⁴ Mña rãca ñarãju maji mñare goti cũcãcu gña. “Mña tuoĩa bñatobitiroca yirã yirãji gãjerã”, yi goti cũcãcu gña mñare. Mñare gña gotiada bajiroti rêtayija. ⁵ Ito bajiri mñare buto ti ãmorã ñemecuti masibiticu gña. Ito bajiri Timoteore cõacu gña, “¿Jesucristore tuorũnũcuati ñna maji?” yirona. “Ñeñaro ñna yitoni ñnare usirioro yi rêtocũguĩji gajea rũmãa uju”, yi tuoĩacu gña. “Ñnare ñ rêtocũja mani moagorere ñeñogũ yiguĩji gajea”, yi tuoĩacu gña. Ito bajiro tuoĩacõri Timoteore ti roti ñucacu gña.

⁶ Mña tu ejaru adoju tũdi ejacoami Timoteo mñcana. Adoju ejacõri mña gayere oca quenarisere goti tũdi ejami ñ. “Cristore queno tuorũnurã ñama ñna, ito yicõri gãmeri ti mairã ñama ñna”, yi goti ejami ñ. “Mñare queno tuoĩa gña”, yima ñna, yi goti ejami gñare. “Gñare mña ti ãmoro bajiroti mñare cuni ti ãmoboja gña”, yima ñna, yi goti ejami ñ. ⁷ Ito bajiro ñ gotija tuocõri, tuoĩa bñatobitibojarãti gña ya usijũama queno tuoĩa oca sãoa gña. “Cristore tuorũnu jidicãbeama ñna”, ñ yija tuocõri, queno mñare wanu ñuca gña ñarã gña. ⁸ “Cristore tuorũnu warã yama ñna”, ñ yija tuocõri, tuoĩa oca sãoa gña, ito yicõri mama usi bñja gña. ⁹ Mñare tuoĩacõri, “Queno ya Dios mu”, yi jidicã masibea gña. Diore gña bñsija, “Cristore queno tuorũnũama ñna”, yi tuoĩa masicõri buto wanua gña. ¹⁰ Ñnami, ãmña cuni Diore senisotia gña, mña tũju gña ejaroca ñ yitoni. Buto bñsa Cristore mña tuorũnũtoni mña masibitire mñare riaso ãmoa gña maji.

¹¹ Mña tu gña tirã watoni mani Jacu Dios, ito yicõri mani Uju Jesucristo gñare ejabũajaro. ¹² Mñare buto ti mai waju gña. Mñare gña ti mairo bajiroti buto bñsa mña gãmeri ti mairoca yijaro mani Uju mñare. Ito yicõri buto bñsa masa jeyarore mña ti mairoca yijaro ñ. ¹³ Mña ya usiju mña oca são waroca yijaro mani Uju. Ñeñarisere jidicãcõri quenariseju riti mña yiroca yijaro ñ. Ito bajiro mñare ñ yija bero mani Uju ñ ñarã rãca ñ tũdi ejari rũnu mani Jacu Dios ñ tiro riojo ñe seti mana ñarã yirãji mña.

4

Dios ñ ti wanare gaye

¹ Gña ñarã gaje mñare goti ãmoa gña. “Ado bajiro mña ñaja mñare ti wanũgũ yiguĩji Dios”, yi mñare riasocu gña. “Ito bajiro ñama ñna”, yi tuoĩa gña mñare. Dios mñare ti wanũjaro yirona, ñ ãmorise riti buto bñsa mña yire ãmoa gña. Ito bajiro josa gña, mñare riasotoni mani Uju cũana ñari.

² “Cristo ñ riaso rotiado bajiroti gñare riasocã ñna” yi masirãji mña gñare. ³ Ado bajiro baja mña yiroti Dios ñ ãmorise. Dios

ñarã mũa ñajare quenarise riti mũa yire ãmoami ã. Mũa manajo mana gãjerã romia rãca ajere ãmobeami ã. ⁴ Mũa manajo bujaroto riojũa romiare ajeñamena mũa ñare ãmoami Dios. Ito bajiri isore bujacõri Dios ã ãmoro bajiro isore mũa rãcubũoja quena. Mũa manojosãromiare riti ti maicõri gãjerã romiare ajebeja quena. ⁵ Isore ti seyocõri isore ajerocũ meje manajo cutija quena. Gãjerã Dios gayere masimena ñari ito bajiro yi ãmorãji ãnaõna. Ìna robo bajiro yibitirũja manire. ⁶ Gãji manajo rãca ajebeja. Gãji manojore ti ùobeja mũa. “Ito bajiro yirãre buto ãna tũõia bujatobitiroca yigũ yigũji Dios”, sẽoro mũare goti cũcãcũ gũa. ⁷ Quenarise mani yitoni manire beseñi Dios. Ñeñaro mani yitoni meje manire beseñi ã. ⁸ Adi gũa riasorisere ti terã gũare riti meje ti terã yama ãna. Diore cũi ti terã yama ãna. Ñeñaro mani yirisere jidicãtoni Espiritu Santo manire queo sãgũ ñami Dios.

⁹ Tũoya, gãmeri ti maire gaye mũare bũsigũ ya yũ. “Gãmeri ti mairũja manire”, mũa yi masiroca yicãñi Dios mũare. Ito bajiri gũama, “Gãmeri ti maiña mũa”, yi ucabea gũa mũare. ¹⁰ Riti queno yirã ña mũa. Macedonia sita gãna Cristore masirãre ti maisotirã ña mũa. “Ìnare ti maicõri buto bũa ãnare ti mairũja mũa”, sẽoro mũare gotia gũa. ¹¹ Ado bajiro mũa yi josaja quena. Ñe oca manoti queno ñaña mũa. Gãjerã ãna bũsirise tũocõri coca oca cutibeja. Mũa ña masitoni mũamasiti moaña. Gũa rotiado bajiro ti yisotiba mũa. ¹² Ito bajiro queno mũa moaja, ñejũa ruyabeto yiroja mũare. Ito bajiri gãjerãre josamena yirãji mũa. Ito bajiro queno mũa moaja ticõri, Jesure tũorũnamena cũi queno mũare rãcubũorã yirãji.

Mani Ɔjũ ã tũdi ejare gaye

¹³ Tũoya gũa ñarã mũa. Jesure tũorũnarã godana ãna bajire gaye mũare goti ãmoa gũa. Ìna bajire gaye mũare goti rẽtobu ãmoa gũa, mũa bojori bujabe yirona. “Godabojana mũcana tũdi caticoarã yirãji”, yi tũõia yurã meje ñama Diore tũorũnamena. Ìnare bajiro tũõiarã meje ña mũa. “Godabojana caticoarã yirãji”, yi tũõiarã ña mani. ¹⁴ “Godacoabojãni Cristo. Ito bajibojarocati mũcana tũdi ã catiroca yĩni Dios”, yi tũõia masirã ña mani. Iti masicõri gaje ado bajiro yi tũorũnũa mani: “Jesús ã tũdi ejari rũmũ ãre tũorũnũgoana ã rãcati baba cuti ejaroca yigũ yigũji Dios ãnare”, yi tũõia mani.

¹⁵ Iti mũare gũa gotirise mani Ɔjũ gũare masiroca ã yirise gayere mũare gotia gũa. Mani Ɔjũ ã tũdi ejari rũmũ godanajũa mũjasũorã yirãji. Ìna riojũa mũjamena yirãji adi sita gãna cati ñarã. ¹⁶ Ado bajiro rẽtaro yiroja. Dios ã rotirisena sẽoro bũsi ruji wadigũ yigũji ùmacũjũana. Dios ñaro gãna ángel mesa Ɔjũ ã bũsirise cũi sẽoro ruyuro yiroja. Dios yaga jutiraga cũi sẽoro

ruyuro yiroja. Ito yija Jesure t̄or̄ũn̄goana t̄adi caticõri m̄uja ejas̄or̄ã yir̄ãji. ¹⁷ Ito bajiro iti ruyuroca riti Jesure t̄or̄ũn̄ ñar̄ãre miojuḡu yiguĩji Dios. Ñare miojucõri t̄adi catis̄oana r̄ãca ide buerina ña m̄uja waroca yiḡu yiguĩji Dios. M̄uja wacõri mani Ʋj̄ure canam̄or̄ã yir̄ãji mani. Ito bajiri ñ r̄ãca catit̄ĩnar̄ã yir̄ãji mani ñja. Ito bajiroti bajiro yiroja. ¹⁸ Iti gaye gãmeri b̄usicõri oca s̄eõña m̄ua.

5

Jesús ñ ejarotire mani bocatija quena, yire gaye

¹ “Iti r̄um̄u ejaḡu yiguĩji mani Ʋj̄u. Itocõ t̄ajaroce ejaḡu yiguĩji”, yi ucabea ḡua m̄uare. ² “Iti r̄um̄u ejaḡu yiguĩji Jesús”, yi masibece mani, yi t̄oõa masir̄ãji m̄ua c̄uni. “Iti r̄um̄u ejaḡu yiguĩji”, masa ña yi masibiti r̄um̄u ejaḡu yiguĩji ñ. Riniri mas̄u ñami ñ ejaja c̄uni, “Itocõ ejaḡu yiguĩji”, yi masibece mani. Ito bajiroti, “Iti r̄um̄u ejaḡu yiguĩji Cristo”, yi masimena yir̄ãji mani. ³ “Ñe oca mano queno ñacã mani”, yi masa ña t̄oõari r̄um̄u ñajasaroti guijorise ejaro yiroja ñare. Iti guijorisere s̄iḡũja rudi masimena yir̄ãji masa. Coj̄u rudiraj̄u mano yiroja ñare. Romio mac̄u r̄ucoroco ñajasaroti iso cõro robo bajiro bajiro yiroja iti. ⁴ Iti ocare t̄o masimena meje ña ḡua ñar̄ã m̄ua. Ito bajiri mani Ʋj̄u ñ t̄adi ejari r̄um̄u ti ucamena yir̄ãji mani. Riniri mas̄u ñ ejaja masa ña ucaro bajiro ucamena yir̄ãji mani. Mani Ʋj̄u ñ ejarotire bocaticãr̄ã yir̄ãji mani. ⁵ Mani ña Dios ñar̄ã. Ito bajiri t̄o masir̄ã ñari quenarise yi ãmoa mani. Mani ñeñaro yirisere jidicãna ñari r̄ait̄iarise Ʋj̄u ñar̄ã meje ña mani. ⁶ Ito bajiri queno t̄oõacõri mani Ʋj̄u ñ ejaroti gaye bocaticãr̄uja manire. Ñ t̄adi ejaroti r̄um̄u canicãna robo bajiro bajibitir̄uja manire. ⁷ Ñamire canicã masa. Ñamij̄uati idire idi mecucã ña. ⁸ Queno t̄oõacõri mani Ʋj̄u ñ t̄adi ejarotire bocaticãr̄uja manire. Cristo ñar̄ã mani ñajare mani t̄o masiroca yami ñ. Ito bajiri ñeñaro yi ãmomena quenaro t̄oõar̄uja manire. Cristore mani t̄or̄ũn̄uja ito yicõri gãmeri mani ti maija r̄um̄ua Ʋj̄u manire ejabe yiroc̄u, manire camotaḡu yiguĩji ñ. “Cristore mani t̄or̄ũn̄uja ticõri, manire masoḡu yiguĩji Dios”, yi t̄oõa yucãr̄uja manire. ⁹ “Ña t̄oõa bujatobitiroca yiḡu yiḡuja yu”, yiroc̄u meje manire beseñi Dios. Ito bajiro meje baja. Mani Ʋj̄u Jesucristo ñ godarisena s̄oriti manire masoroc̄u manire beseñi Dios. ¹⁰ Manire yiari godañi ñ, ñ r̄ãca mani ñat̄ĩñatoni. Ito bajiri t̄adi ñ ejaja mani catija c̄uni, mani godaja bero c̄uni manire ãmi wac̄u yiguĩji ñ, ñ r̄ãca mani ñat̄ĩñatoni. ¹¹ Itire gãmeri b̄usicõri wan̄u oca s̄eõña m̄ua. “Ito bajiro yir̄ã yir̄ãji ña”, yi t̄oõa masi ña ḡua m̄uare.

Pablo ñ goti quenore gaye

¹² Tuoŷa ɣua ñarã mua. Mua wato ɣãna Diore moa ïsirãre queno mua rûcubwoire ãmoa ɣua. Mware riasorona ito yicõri mware goti quenoronare cuni cûñi Dios. Ito bajiri ñare rûcubwoŷa mua. ¹³ Queno ña mware ejabwaja ticõri, queno rûcubwoŷa mua ñare. Mua ya usina ñare tuo maiña mua. Ñe oca mano ɣãmeri baba cutiya mua.

¹⁴ ɣua ñarã gaje ado bajiro mware rotia ɣua. Mua tu ɣãna moamenare queno ñare gotiya. Mua tu ɣãna tuoïa oca sêomenare ña oca sêoroca yiya mua. Cristore queno tuorũnasamenare queno ejabwaya mua. Ña jeyarore usirigoro yimenati ñacõña mua.

¹⁵ Queno tuoïaña mua. Ʉãjerã ña mware ñeñaro yibojarocati ñare ɣãmebeja mua. Ado bajirojua yiba. Coji ruyabeto queno ɣãmeri yisotiba mua. Masa jeyarore ito bajiro riti yiba.

¹⁶ Diore tuoïacõri wanusotiba mua. ¹⁷ Diore busi jidicãbeja. Ñre busitĩnasotiba. ¹⁸ Quenarise, quenabiti cuni mware rêtaja, “Queno ya Dios mu”, yisotiba mua. Jesucristore mua tuorũnarã ñajare ñajediro mware rêtarise, “Queno ya Dios mu”, yire ãmoami ï.

¹⁹ Diore mani cudi masitoni manire ejabwa ãmoami Espiritu Santo. Ito bajiri ñre tuo tebesa mua. ²⁰ Dios gaye busirã ña busija ñare tuo tebesa. ²¹ “¿Dios gayere busirã ñati ña? Ñnamasi tuoïa rujeocõri busirãji gajea”, yirona queno tuoŷa maji. Dios gayere ña busija itire boca ãmicõri tuorũnama mua. ²² Jeyaro ñeñarisere tuoïa jidicãña mua.

²³ Dioti ñami ñe oca mano mani ñaroca yigũ. “Mware riti rûcubworã mu ñarã ña ñaroca yiya mu”, mware yiari Diore seni ïsisotia ɣua. “Quenarise riti tuoïajaro, Cristore riti tuorũnajarõ, quenarise riti yijaro”, yirona Diore senia ɣua, mware yiari. Mani Uju Jesucristo ï tũdi ejari rumu ñe seti mana mua ñare ãmoa ɣua. Ito bajiri mware yiari Diore seni ïsisotia ɣua. ²⁴ Ñarã mani ñatoni manire beseñi Dios. Jidicãre mano manire tirũngũ yiguñi ï. Ito bajiri ï ãmoro bajiro mani yi masitoni manire ejabwagũ yiguñi.

Quenajaro masa, Pablo ïyi ñucare gaye

²⁵ Ʉware yiari Diore seni ïsiña ɣua ñarã mua cuni.

²⁶ Ʉware yiari Ʉãjerã Jesure tuorũnarãre jababa ïsiña mua.

²⁷ Mani Uju ï cũana ñari ado bajiro mware rotia ɣua. Ito ɣãna Jesure tuorũnarã ñarocõti minijuacõri adi paperare tiya ɣua ñarã mua.

²⁸ Mani Uju Jesucristo queno yijaro mware. Itocõ ña.

Segunda carta de San Pablo a los Tesalonicenses

Tesalónica cuto gānare Pablo ĩ papera cōare gaye

¹ Nati Tesalónica cuto gāna m̄ua. Ȳu Pablo mani ñarã Silvano, Timoteo mesa rāca adi papera m̄uare uca ȳu. Mani Jac̄u Dios ñarã ña mani, ito yicōri mani ʘ̄ju Jesucristo ñarã c̄uni ña mani. Īnare t̄uor̄ūnr̄ã ñari minijasotia m̄ua c̄uni, ĩnare r̄ūc̄ub̄uorona. ² M̄uare queno ĩ yitoni Mani Jac̄u Diore senisotia ḡua. Ito yicōri ñe oca manoti m̄ua ya ʘ̄sij̄u queno m̄ua wan̄u quenaroca ĩ yitoni ĩre senisotia ḡua. Mani ʘ̄ju Jesucristore c̄uni ito bajiroti seni ĩsisotia ḡua m̄uare yiari.

Cristo ĩ t̄udi ejari r̄um̄u ñeñaro masa ĩna yire waja Dios ĩ seniroti gaye

³ T̄uoya ȳu ñarã m̄ua. Coji r̄uyabeto ḡua m̄uare t̄uoīasotija, “Queno ya Dios m̄u”, yisotia ḡua ĩre. Queno b̄usa Jesucristore t̄uor̄ūnu warã ya m̄ua, ito yicōri b̄uto b̄usa ḡāmeri ti mai warã ya m̄ua. Itire t̄uoīacōri, “Queno ya Dios m̄u”, yisotia ḡua ĩre. ⁴ Ito bajiro bajirã m̄ua ñajare ḡājerã Jesucristore t̄uor̄ūnr̄ãre m̄ua gaye ḡua b̄usija, wan̄ure rāca b̄usia ḡua. Ado bajiro wan̄ure rāca b̄usia ḡua ĩnare: “Tesalónica cuto gāna Diore queno t̄uor̄ūncōri, t̄uoī jidicābeama ĩna. T̄uoīa b̄ujatobitibojarāti ñemec̄utiam̄a ĩna. Ḡājerã ĩnare ʘ̄sirioro yi codebojarocati ñemec̄utiam̄a ĩna”, yi gotia ḡua ḡājerã Jesucristore t̄uor̄ūnr̄ãre. ⁵ M̄ua Dios ocare c̄adija ticōri, m̄ua t̄uoīa b̄ujatobitiroca yama ḡājerã. Ito bajiro ĩna yibojarocati ĩ rotiroj̄u m̄ua eja masiroca quenarise m̄ua yi masitoni m̄uare yiḡu yigūji. Itire masicōri, “Masa ĩna yigoado bajiroti ĩnare ti beseḡu yigūji Dios. Quenarise riti yiḡu ñami ĩ”, yi t̄uoīa masia mani.

⁶ M̄ua t̄uoīa b̄ujatobitiroca yir̄ãre ĩna t̄uoīa b̄ujatobitiroca yiḡu yigūji Dios. Ito bajiro ĩnare ĩ yija, ĩna ñeñaro yirise waja seniḡu yiḡu yigūji. ĩ ito bajiro yija quena. ⁷ Adoc̄ata t̄uoīa b̄ujatobitibojarāti itire ito bajiro bajit̄iñamenaji mani. Co r̄um̄u m̄ua tujac̄āroca yiḡu yigūji Dios. Ḡuare c̄uni ito bajiroti yiḡu yigūji. Ito bajiro yiḡu yigūji mani ʘ̄ju ũmac̄ūju ĩ goālori r̄um̄u. ũmac̄ūju goālocōri jājarã ángel mesa rāca wadiḡu yigūji ĩ. Jea ʘ̄juro yorise bajiro b̄uto busurise wato wadirã yir̄ãji ĩna. ⁸ Diore t̄uor̄ūn̄ubitigoanare mani ʘ̄ju Jesucristo gaye oca c̄adimenare waja seniḡu wadiḡu yigūji ĩ. ⁹ Jesucristore ĩna t̄uor̄ūn̄ubitire waja, jeame ʘ̄juroju t̄uoīa b̄ujatobiti ñasotirã yir̄ãji. Ito yicōri wisa godana bajiro ñat̄iñarã yir̄ãji ĩna. Mani

Ʋju ñaro camotado ñatĩñaro yiroja ñare. Ī masirise ĩ ĩoriju timena yirãji ña. ¹⁰ Iti rumu Jesucristo ĩ tũdi ejari rumu ĩ ñarã ĩre tuorũnurã ĩre ti wanurã yirãji ña. Ito yicõri, “Ī ñami rëtoro masigũ”, ĩre yi rucubũorã yirãji ña. Mũare gũa riasorise tuorũnurã ñari ña rãca ĩre ti wanurã yirãji mũa cuni.

¹¹ Itire tuoĩarã, mũare yiari Diore seni ĩsisotia gũa. Ī ñarã mũa ñatoni mũare beseñi mani Ʋju Dios. Ito bajiri, Tesalónica cuto gãna mũa ãmorise yi masijaro yirona, Diore senisotia gũa. Gaje mũare yiari ado bajiro Diore seni ĩsisotia gũa: “Quenarise ña yi ãmorise ña yi masitoni mũ masirisena ñare ejabũaya”, yi seni ĩsisotia gũa. “Cristore tuorũnurã ñari ñajediro moare ĩ cũre gayere ito bajiroti yijaro ña”, yirona Diore senia gũa mũare yiari. ¹² Ito bajiri queno mũa yirise ticõri, mani Ʋju Jesucristore rucubũorã yirãji masa jeyaro. Ī ñarã mũa ñajare mũare cuni rucubũorã yirãji ña. Manire ti maicõri Jesucristore Dios ĩ goda ĩsi rotijare, ito bajiro rëtaro yiroja.

2

Jesucristo ĩ tũdi ejaroto riojũa bajiroti gaye

¹ Tũoya yũ ñarã mũa. Mũcana mani Ʋju Jesucristo ĩ tũdi wadiroti rumu gaye mũare bũsi ãmoa yũ. Manire miojucõri ĩ rãca mani ñatĩñatoni manire ãmi wadigũ yiguĩji ĩ. ² “Ejacãñi Jesús”, gãjerã ña yibojaja, gũibesa mũa. ĩnare tuocõri, tuoĩa wisabesa. “Riti ña, yũ cãiroju ito bajiro gotiquĩ Dios yũre”, ña yibojaja cuni ĩnare tuorũnũbesa. “Ejacãñi Jesús, yi gotiami Pablo yũre paperana”, ña yibojarocati ĩnare tuorũnũbesa. ³ Jãjarã ña mũare ruobojaja cuni tuorũnũbesa. Jesús ĩ tũdi wadiroto riojũa, juaji gaye rëtaro yiroja. Ī wadiroto riojũa Diore bũto ti tecõri cãdimenaji masa. Ito bajiro ña baji ñaroca rëtoro ñeñaro yigu goaĩogũ yiguĩji. “Jeame ãjuroju ĩre cõagũ yigũja yũ”, Dios ĩ yicãru ñami ĩ. ⁴ Jeyaro masa ña rucubũorise ti tegũ ñagũ yiguĩji ĩ. Dios gayere ti tegũ ñari ĩ wajacu ñami ĩ. “Yũ sũgũti ña masa jeyaro ãju”, yigu yiguĩji ĩ. Diore rucubũorã masa ña minijuari wijũ rujigũ yiguĩji ĩ. Dios robo bajiro ña ruogũ yiguĩji. “Dios ña yũ”, yi ruogũ yiguĩji ĩ.

⁵ Iti rumu mũa rãca ñagũ iti goti jeocu yũ mũare. ¿Itire masibeati mũa? ⁶ “Rëtoro ñeñaro yigu ĩ goaĩome yirocu, ĩre camotami Dios maji”, yi tuoĩarã ña mani. Dios ĩ rotibetoti goaĩobiquĩji ĩ. ⁷ Jeyaro ñeñaro ĩ yiroti masibitibojarãti, “Masa ña ñeñaro yiroca yicãmi ĩ”, yi tuoĩarã ña mani. Dios ĩre camotagũ ĩ rotibetoti goaĩobicũ yiguĩji ĩ. ⁸ Dios ĩ camotabeja goaĩogũ yiguĩji rëtoro ñeñaro yigu. Ito bajibojarocati Jesús ĩ tũdi ejari rumu ĩ jutirisenati siacõgũ yiguĩji ñeñaro yigũre. Rëtoro masigũ ñari josari mejeti ĩre ruyuriogũ yiguĩji Jesús ĩ tũdi ejari

ramu. Ito bajiro ĩ yija ticōri, “Rētoro masigū ñami Jesús”, yi masirā yirāji masa jeyaro. ⁹ Rētoro ñeñaro yigu ĩ goañoja rāmúa uju Satanás ĩ masirise jidicāgū yiguĵi ĩre. Ito bajiri buto ĩ masirisena ejagu yiguĵi ĩ. Tiyamani ĩocōri masare ruogu yiguĵi ĩ. ¹⁰ Wisu godasotianare ruorocu dise ruayabeto ñeñaro yigu yiguĵi ĩ. Īnare Dios ĩ maso āmobararocati ĩ oca ñasarise boca āmimenaji ĩna. Ito bajiri wisu godana ñatĩñarā yirāji ĩna. ¹¹ Ī oca riojo ñasarise ĩna boca āmbitire waja ĩna tuoña wisaroca yigu yiguĵi Dios. Ito bajiri ruore gaye oca tuorūnarā yirāji ĩna. ¹² Ito bajiro yigu yiguĵi Dios, ĩ oca ñasarisere tuorūnabiticōri ñeñarise yi wanarāre jeame ūjuroju ĩna watoni.

Manire masorocu Dios ĩ besere gaye

¹³ Tuoya yu ñarā muu. Mani Uju buto manire tuo maiami. Jane mejeju muare masorocu muare beseñi Dios. “Ñeñaro yirā ña mani, mani ñeñaro yirise jidicāruja manire”, muu yi tuoña masiroca yiñi Dios Espiritu Santona suoriti. Ito bajiro ĩ yija, ĩ oca ñasarisere tuorūnyija muu. Itire tuoĩacōri “Queno ya Dios mu”, yi jidicābitiruja guare. ¹⁴ Ī ñarā muu ñatoni ĩ oca ñasarise guu muare goti rētobujaro yirocu, guare cūni Dios. Ī ocare muu tuorūnaja ticōri, Cristore ĩ tūdi catiroca ĩ yiado bajiroti muu tūdi catiroca yigu yiguĵi muare cūni.

¹⁵ Jesucristore tuorūnu jidicābesa yu ñarā muu. Muare oca riojo ñasarise guu riasogocaire itire jidicābesa. Iti oca muu tiro riojo goticu guu. Paperana cūni muare goticu. ¹⁶⁻¹⁷ Manire ti maicōri queno yiñi Dios manire. Mani tuo wanujaro yirocu, manire baba catitĩñagū yiguĵi ĩ. “Ī rāca catitĩñagū yiguja yu”, mani yi tuoña wanu yuroca yigu ñami ĩ. Mani Jacu Dios, mani Uju Jesucristo cūni queno yitĩñajaro muare. Muu ya usiju oca seoroca yijaro Dios. Quenarise riti muu busitoni, ito yicōri quenarise riti muu moatoni muare ejabujaro Dios.

3

Guare yari Diore seni ĩsiña, Pablo ĩ yire gaye

¹ Susari coji gaye muare goti āmoa yu ñarā yu maji. Guare yari Diore seniña. Coju ruayabeto mani Uju oca iti bata watoni Diore seniña. Ī oca tuo wanucōri muu boca āmiado bajiro jājarā ĩna boca āmitoni Diore seniña. ² Guare ñeñaro yi āmorāre ĩnare camotajaro Dios yirona, ĩre seniña. Guu riasorise ocare tuorūnu āmomena jājarā ñama. ³ Ito bajibojarocati guare jidicābicu yiguĵi Dios, muare cūni ito bajiroti. Muu oca seoroca yicōri queno busa Cristore muu tuorūnuroca yigu yiguĵi ĩ. Rāmúa uju muare ñeñaro yibe yirocu, muare camotagu yiguĵi Dios. ⁴ Cristore tuorūnucōri, “Tesalónica cuto gānare ĩna queno yi masitoni ejabuagu yiguĵi ĩ”, yi tuoña guu. Ito bajiri, “Guu

rotirise cʉdirā yirāji ĩna. Ito yicōri ñaro bajiroti yisotirā yirāji”, yi tʉoĭa gʉa mʉare. ⁵ “Queno manire ti maiami Dios”, mʉa yi masijaro yirona, Diore senia gʉa. Tʉoĭa bʉjatobitibojaguti ñemecutiñi Cristo. ĩ ñemecutiado bajiroti mʉare cʉni ñemecuti masiroca yijaro Dios.

Sĭgū rʉyabeto moaja quena, yire gaye

⁶ Tʉoya yʉ ñarā mʉa. Adi mʉare rotijaro yirocʉ, gʉare cʉñi mani ʉjʉ Jesucristo. Sĭgū Jesure tʉorʉnʉgū ñabojaguti ĩ moa āmobeja, ito gʉa riasoado bajiro ĩ yi āmobeja ĩ rāca baba cutibeja. ⁷ Mʉa tʉ gʉa ñaja rocati ñacōabiticʉ gʉa, moacʉ. Gʉare tigoana ñari, “ĩnare bajiro mani yija quena”, yirʉja mʉare. ⁸ Mʉa tʉ gʉa ñaja waja yimenati mʉa ya najure babiticʉ gʉa. Ado robojʉa yicʉ gʉa. ʉmʉari ñami cʉni josari moacʉ gʉa. Ito bajiro yicʉ gʉa bare waja yirona. Mʉare ʉsirioro yibe yirona, mʉa gʉare waja yi ĩsire āmobicicʉ gʉa. ⁹ Mʉare riasori masa ñari, “Gʉare ejabʉaya mʉa”, gʉa yija quena ñaboadoja. Ito bajibojarocati mʉare josabiticʉ gʉa. Ado robojʉa yicʉ. Moacʉ gʉa, “ĩna robo bajiro yirʉja manire cʉni”, mʉa yi masitoni. ¹⁰ Mʉa rāca ñarā ado bajiro roticʉ gʉa: “No moa āmobicʉ babitijaro”, yicʉ gʉa mʉare. ¹¹ “ĩna wato coriarā moamenati ñama”, yire oca tʉoa gʉa mʉare. “Coriarā moamena ĩna wato gājerā ye oca tʉocōri rocati bʉsi batorā yirāji”, yire oca tʉoa gʉa mʉare. ¹² Mani ʉjʉ Jesucristo ĩ cʉana ñari, ado bajiro rocati moamena ñarāre rotisotia gʉa: “Moaña, queno ñana yirona. Ito yicōri gājerā ye oca tʉocōri bʉsi batobesa”, yi rotisotia gʉa. ¹³ Tʉoya yʉ ñarā mʉa. Queno yirā ñari queno mʉa yirise jidicābesa. ¹⁴ Sĭgū adi papera gʉa ucarise tʉorʉnʉbicʉre ti masicōri ĩre baba cutibesa. Ito bajiro mʉa yija ĩ ñeñaro yirise tʉoĭabojogu yiguĭji ĩ. ¹⁵ Ñeñaro ĩ yibojarocati ĩre ti tebesa. Mani yagu ĩ ñajare ĩre goti quenofia mʉa.

Quenajaro masa, Pablo ĩyi ñucare gaye

¹⁶ Mani ʉjʉ ĩ ñami ñe oca manoti mani ñaroca yigʉ. Ñe oca manoti mʉa ya ʉsijʉ queno wanʉ quenaroca yitĭñajaro Dios. Dise rʉyabeto mʉare iti rētabojarocati ñe oca manoti mʉa ñaroca yijaro Dios. Mʉa ñarocō rāca ñatĭñajaro mani ʉjʉ.

¹⁷ “‘Quenajaro’, yami Pablo”, yi uca yʉ, yʉmasiti. Ito bajiro riti gajanoa papera yʉ ucarise. Ito bajiro ya yʉ, “Riti ucañi Pablo”, mʉa yi masitoni. ¹⁸ Mani ñajediroretĭ queno yitĭñajaro mani ʉjʉ Jesucristo. Itocō ña.

Primera carta de San Pablo a Timoteo

Timoteore Pablo ĩ papera cõare gaye

1-2 Ñati y_u baba Timoteo m_u. “Quenajaro”, ya y_u m_ure. Y_u ña Pablo adi papera m_ure uca ñucagũ. “Y_ure masogũ yiguĩji Jesucristo”, yi mani t_uoĩa yug_u, ĩ cũru ña y_u. Dios y_ure ĩ rotijare Jesucristo ocare goti ucuri mas_u ña y_u. T_uoya Timoteo m_u. Jesucristore t_uorũn_ujaro yiroc_u, m_ure riasoc_u y_u. Ito bajiri y_u mac_u robo bajiro baja m_u. Mani Jac_u Diore m_ure yiari senia y_u. “Ī queno ñaroca yiya. Īre ti maiña. Ito yicõri ñe oca manoti ĩ ñaroca yiya”, yi Diore seni ĩsistia y_u m_ure yiari. Mani Ʋ_uji Jesucristore c_uni ito bajiroti seni ĩsistia y_u m_ure yiari.

R_uore oca riasorãre t_uorũn_ubesa, Pablo ĩ yire gaye

3 Macedonia sita wac_u, “Ado Efeso c_uto tujaya m_u”, yic_u y_u m_ure. Ito gãnare oca riojo riasomenare, “Jidicãña m_u”, yiya”, yiroc_u ito m_u tujare ãmoa y_u. Īna ñama, “Dios oca ñasarise riasorã ña g_u”, yibojarãti ĩ oca riojo riasomena. 4 “B_uc_urã oca riaso jidicãña m_u”, yiya m_u ĩnare. Ito yicõri, “Ado bajiro yiyjarã mani ñic_usabatia’, m_una yi gotirisere jidicãña m_u”, yi gotiya m_u ĩnare. Iti oca ĩna gotija jaje ñacõri jedirise meje ña. Ito bajiri iti oca masare ĩna riasoja ricati riti ĩna t_uoĩaroca yirãji ĩna. “Cristore mani t_uorũn_uja ticõri, manire masogũ yiguĩji Dios”, yi masare mani riasore ãmoami Dios.

5 Ito gãna gãmeri ĩna ti maire ãmogũ ito bajiro rotia y_u. Mani ñeñaro yirise jidicãcõri Cristo sĭgũreti mani b_uto t_uorũn_uja, “Ñe seti ma y_ure”, yi masirãji mani. Ito bajiro mani yi masija gãmeri ti mairã yirãji mani. 6 Dios oca ñasarisere jidicãrã ñari, ñe waja mani gayej_uare t_uoĩa b_usĭama ĩna. Ito bajiro yicõri t_uoĩa wisama. 7 Moisés ñayor_u rotirise riasori masa ña ãmoama ĩna. Ito bajibojarãti ĩnamasi ĩna t_uoĩa b_usĭrise, ĩna oca riasorise c_uni t_uo masibeama. “Queno riasorã ña g_u”, yibojarãti ĩnamasi ĩna riasorisere t_uo masibeama ĩna.

8 “Moisés ñayor_u ĩ rotirise quenarise ña”, yi t_uoĩa mani. Ī rotirisere masicõri, “Queno Diore c_udibe_u y_u”, yirãji mani. 9 Queno yisotirãre meje ĩ rotirise cũni Dios. Ñeñaro yirãj_uare ĩ rotirise cũni. C_udimenare, Diore ti terã, ñeñaro yirã, ñeñaro b_usĭrã, jac_usabatiare sĭarã, ito yicõri sĭari masare c_uni ĩ rotirise cũni Dios. “Ñeñaro yirã ña mani”, ĩna yi masijaro yiroc_u, ĩ rotirise cũni Dios. 10 Romiare ajerãre, Ʋ_um_una comasiti ñeñaro yirã, gãjerãre ñiacõri ãmi warãre c_uni, ito yicõri r_uori masa, “Dios ĩ tiro riojo riojo gotia g_u”, yi r_uorã, ito yicõri oca ñasarise

cadi amomenare cani i rotirise cuni Dios, “Ñeñaro yirã ña mani”, ña yi masitoni. ¹¹ Jesucristo oca quenarise iti ña ñasarise. Iti oca ya riaso ucutoni yare cuni mani Uju Dios. I sīgūti ñami rētoro rūcubhoru.

Yare queno yiñi Cristo, Pablo iyire gaye

¹² I oca ya riasotoni ya oca sēoroca yami mani Uju Jesucristo. “Yare tuorūnugū ñami Pablo”, yicōri “Yare moa Isijaro”, yirocu yare cuni Cristo. Ito bajiri, “Queno ya m̄”, ya ya ire. ¹³ Iti r̄m̄uju ya ñeñaro ire busibojarocati yare beseñi i, ire ya moa isitoni. Iti r̄m̄uju Jesure tuorūnr̄are usirioro yisoticu ya maji, ito yicōri Jesure busitusoticu. Ito bajiro ire ya yibojarocati yare ti maiñi Dios. “Ȳ Mac̄are tuorūnr̄bicu ñari ire i ñeñaro yirisere masibeami Pablo maji”, yi masiñi Dios yare. Ito bajiro yi masicōri yare ti maiñi Dios. ¹⁴ Yare ti maicōri jaje queno yiñi mani Uju yare. Ire ya tuorūnr̄roca yiñi i. Gājer̄are ya ti mairoca yiñi. Riti yare queno yiñi i.

¹⁵ Ado ya m̄are gotiroti riti baja. Ito bajiri m̄a tuorūn̄ja quena. Ado bajiro baja. Ñeñaro yir̄are masorocu adi sita wadiñi Cristo. Ȳ ñacu gājer̄a ñeñaro yir̄a rētoro ñeñaro yicacu. ¹⁶ Ito bajiro ya bajibojarocati yare ti maicōri yare masoñi Dios. Ito bajiro yare yiñi Dios. “Gājer̄a rētoro ñeñaro yigu Pablo i ñabojarocati ire ti mai jidicābisiju Cristo. Ire ti maicōri ire masoñi i”, masa jeyaro ña yi masitoni yare masoñi i. Ito bajiro i yijare, “No Cristore tuorūnr̄areti ña ñeñaro yirisere ācabojogu yiguñi Dios. Ñare masocōri ña catitñaroca yigu yiguñi Dios”, yi tuoia mani. ¹⁷ Ito bajiri ire rūcub̄otñar̄ja manire. Ado bajiro ire yi rūcub̄or̄ja manire: “M̄ti ña ḡa Uju catitñagū. Godarocu meje ña m̄. Sīgū m̄are tigor̄u maquñi. Ñim̄u m̄u robo bajigu maquñi. M̄ sīgūti ña rētoro masigū”, yi rūcub̄otñar̄ja mani Diore. “Ito bajiro bajitñajaro”, ya ya.

¹⁸ Tuoya ya maigū Timoteo m̄. Ȳ mac̄u robo bajiro tuoia ya m̄are. Ado bajiro rotia ya m̄are: Ñarocōti Dios i m̄are cūre ito bajiroti yiya m̄ itire. “Diore queno cadigū yiguñi”, yiyjarā Diore goti isiri masa m̄are tuoia yurā. Ña goti yuado bajiroti r̄m̄are cadibe yirocu, Diore queno moa isia. ¹⁹ Diore tuorūnr̄u jidicābesa. M̄ tuoiarise quenarise m̄are iti gotija, tuorūnr̄ña m̄ itire. Coriarā ñama ña tuoiarise iti gotibojarocati tuorūnr̄mena. Ito bajiro yicōri Diore tuorūnr̄u jidicāma ña. ²⁰ Ito bajiro yicā Himeneo ito yicōri Alejandro cani. Diore tuorūnr̄u jidicācōri ñeñaro busicā ña ire. Ito bajiri, Diore ñeñaro ña busirise jidicājaro yirocu, r̄m̄ú ñare usirioro i yi codeja camotabiticu ya.

2

Mani Diore senire gaye

¹ Cajero ado bajiro mure rotia yu. Masa jeyarore yiari Diore seni ĩsiña. “Masare ti maiña”, yirocu Diore seniña. Ī masare queno yija ticōri, “Queno ya Dios mu”, yiya. ² Gobierno masare yiari Diore seni ĩsiruja manire. Ito yicōri ujarā jeyarore Diore seni ĩsiruja manire. Ito bajiro mani yija queno ñe oca mano ñarā yirāji mani. Ito yicōri Diore cadi āmorā ñari quenarise riti yirā yirāji mani. ³ Masa jeyarore yiari Diore seniruja manire. Iti ña quenarise. Ito bajiro mani yija, manire ti wanugū yiguji Dios, manire masoru. ⁴ Masa jeyarore maso āmogū ĩna ñeñaro yirisere jidicāre āmoami Dios. “Riojo ñasarise ña Dios oca”, masa jeyaro ĩna yire āmoami Dios. ⁵ Sīgūti ñami Dios. Ñimū gāji ĩ robo bajigu mani. Sīgūti ñami manire yiari Diore busi ĩsigū. Īti ñami Jesucristo. Ī sīgūti ñami Dios ñarā mani ñaroca yi masigū. ⁶ Jesús godaņi mani ñeñaro yirise waja yi ĩsirocu, mani jeyaroreti. Ito bajiro ĩ yijare, “Masa jeyarore maso āmoami Dios”, yi tuoña masirā ña mani. ⁷ Iti oca yu masare riaso ucutoni yure cūņi Dios. Iti Cristo oca ñasarise judio masa mejere cūņi yu riasotoni yure cūņi Dios. Cristore tuorūņajaro yirocu, ĩnare yu riasotoni yure cūņi Dios. Cristore tuorūņagū ñari riojo gotia yu. Socabea yu.

⁸ Coju ruyabeto masa Diore ĩna busire āmoa yu. Diore rūcubuořā āmo ĩna ñumuoja, ĩna ya usiju Diore tuoña rūcubuořōri ĩna yija quena. ĩna ya usiju gājerāre tuoña junisinicōri meje yija quena. ⁹ Queno tuoĭacōri romia ĩna saya sãñare āmoa yu. “¿No bajirojua yu sãñaja yure ti seyorā yirājida ũmua?” yirā mejeti ĩna sãñaja quena. Jaje ti seyore gaye busabitiruja ĩnare. “¿No bajirojua yu joa quenoja ti seyorā yirājida ũmua?” yimenati ĩna joa quenoja quena. Yure ti seyojaro yirona, perla wame cutirise, oro wame cutirise cūņi busabitiruja ĩnare. Yure ti seyojaro yirona meje, saya bato waja cutirise ĩna sãñaja quena. ¹⁰ No romia quenarise yirā riti gājerā ĩna tiro riojo seyorā ñarā yirāji ĩna. Romia Diore tuorūņarā quenarise riti yirā ñari seyorā ñarā yirāji ĩna. ¹¹ Dios oca tuorona mua minijuaja romia busimenati ĩna tuo rujija quena. Riasori masare ĩna rūcubuoja quena. ¹² Mua minijuari wi ũmuaare romia ĩna riasore āmobeo yu. Mua minijuaja romia busimenati ĩna ñaja quena. Romia ũmuaare rotimenati rūcubuoja quena. ¹³ Ado bajiro baja. Cajero Adán ñayore rujeosuojiyu Dios. Ito bero ĩ manajo Evare rujeojiyu. ¹⁴ Adán meje ñayiju rūmú ĩ tuorisere tuorūņusoro. Ī manojoua ñayijo rūmure tuorūņusoro. Rūmú ĩ tuorise tuorūņacōri ñeñaro yiyijo iso. ¹⁵ Ito bajiri romia ĩna

macu cutija ĩna tũoĩa bũjatobitiroca yami Dios. Ito bajibojaro-cati sĭgũ Jesucristore tũorũnu jidicãbeco gãjerãre iso ti maija, Dios ãmoro bajiro iso yija, ito yicõri ñeñarise iso ñemecutija isore masogũ yiguĩji Dios.

3

Dios oca riasori masa bajire gaye

¹ Ado yu mũare gotiroti, riti ña. No Dios oca riaso ãmorã ito bajiro ĩna yija quena ña. ² Sĭgũ Dios oca riasori masu ĩ ña ãmoja ñe seti macu ĩ ñaja quena. Sĭgõti ĩ manjojo cuti, ñeñaro yire ñemecuti, queno tũoĩagũ ĩ ñaja quena. Ejarãre boca ãmi tebicu ĩ ñaja quena. Ito yicõri queno riaso masigũ ĩ ñaja quena. ³ Idire queagu meje, gãjerã rãca gãmeri tã ãmogũ meje, ito yicõri niyerure tũorũnũgũ meje ĩ ñaja quena. Ado robojua ĩ bajija quena: Gãjerãre queno yigu, oca queno masigũ, ito yicõri niyerure tũo maibicu ĩ ñaja quena. ⁴ ĩ ñarãre queno goti masigũ, ĩ rĩa queno cũdiroca ĩ yi masigũ ñaja, ito yicõri ĩ rĩa gãjerãre ĩna rũcubũoroca ĩ yija quena. ⁵ Sĭgũ ĩ ñarãre ĩ tirũnu masibeja, Diore rũcubũorã minijuarãre cuni tirũnu masibicu yiguĩji ĩ. ⁶ Gãjerãre Dios oca riaso ñarocu mame Cristore tũorũnũsũogũ meje ĩ ñaja quena. Cristore tũorũnũsũogũreti mani cũjama, “Yu sĭgũti ña gãjerã rẽtoro masigũ”, yi tũoĩaguĩji ĩocũ. Ito bajiro ĩ yija ĩ tũoĩa bũjatobitiroca yigu yiguĩji Dios. Ito bajiro Satanás ĩ tũoĩa bũjatobitiroca yiyijũ Dios, “Dios rẽtoro ñasagu ña yu”, yi ĩ tũoĩare waja. ⁷ Dios oca riasori masure masa ĩna tũorũnũre ãmobeami Satanás. Ito bajiri gãjerã Jesure tũorũnũmena cuni ĩna rũcubũogũ ĩ ñaja quena. Ito bajiro bajigu ĩ ñaja gãjerã busitu masimenaji ĩre.

Dios oca riasori masure ejabũari masa bajire gaye

⁸ Dios oca riasori masure ejabũarã cuni ito bajiroti gãjerã ĩna rũcubũorã ñaja quena. “Ado robojua yiana mani”, ĩna yiro bajiroti ĩna yirã ñaja quena. Idire quearã meje, niyerure tũo mairã meje ñaja quena. ⁹ Iti rãmũju Cristo oca masa ĩna masibitire queno ĩna tũorũnũja quena. Ito bajiro tũorũnũcõri, “Dios ãmoro bajiro mani yijare ĩ tiro riojo ñe seti mana ña mani”, ĩna yija quena. Ito bajiro bajirã ñacõri Dios oca riasori masure ejabũarã ĩna ñaja quena. ¹⁰ ĩnare mũ beseroto riojua, “Ãna ñama queno yirã. Ñe seti ma ĩnare”, mũ yi ti masija quena. Queno ĩna yija ticõri, ĩnare besegu yiguja mũ ĩja. ¹¹ Romia cuni Dios oca riasori masure ejabũarã gãjerã rũcubũorã ĩna ñaja quena. Ñeñarise ñemecutirã oca menimena, idire queamena ĩna ñaja quena. Ito yicõri, “Ado bajirojua yiana mani”, ĩna yiro bajiroti ĩna yirã ñaja quena. ¹² Dios oca riasori masure ejabũarã sĭgõreti ĩna manjojo cutija quena. ĩna rĩa queno

cãdiroca ñna yija quena. Ito yicõri ñna ñarãre cãni queno ñna goti masirã ñna ñaja quena. ¹³ Ñna moarise queno ñna yija gãjerã rucubhorã yirãji. “Jesure tãorũnarã ñna mani”, yirã ñari oca sãorã yirãji ñna. Ito bajiri Jesucristore ñna tãorũnãre gaye, gãimenati gãjerãre gotirã yirãji ñna.

Gãjerã ñna tão masibiti gaye

¹⁴ “Yoari mejeti mũ tũ wacũ yigũja yũ”, yi tãoĩacõri adi papera mũre cõa yũ. ¹⁵ Ito bajibojarocati coji mũ tũ yũ ejabeja, Dios ñarãre ado bajiro mũ yi goti masitoni adi papera mũre cõa yũ. Mani minijuaja Dios catitĩñagũre rucubhorona minijua mani. Dios oca ñasarisere rucubhorã ñari, “Riojo gotia Dios oca”, yirã ñna mani. ¹⁶ Ñasarise ñna Dios oca gãjerã ñna tãorũnãbitibojarocati mani tãorũnãsotirise. Ñ oca mani tão masiroca yiñi Dios. Ado bajiro bajia:

Manire bajiro rujũ cãticõri adi sitajũ wadiñi Cristo. Espiritu Santo ñ rotiro bajiro riti yisotiyijũ Cristo. Ito bajiri, “Ñeñaro ñ yire ma ñre”, masa ñna yiroca yiñi Espiritu Santo. Ángel mesa cãni ñre ti rucubhoyijarã. Co sita ruyabeto ñ ocare riasoyijarã ñna. Ito yicõri co sita ruyabeto ñre tãorũnãyijarã coriarã. Ito bajiro bajija bero ñmacũjũ ñre boca ñmiyijũ Dios. Itire mani tão masiroca yiñi Dios.

4

Jesure tãorũnã jidicãre gaye

¹ “Adi macãrucũro iti jedi wari rãmũri coriarã Jesucristore tãorũnarã ñabojarãti ñre tãorũnã jidicãrã yirãji”, recoti manire gotiami Espiritu Santo. Ado bajiro ñaro yiroja: Cristore tãorũnã jidicãcõri rãmũ ñ rãorise riasorãre tão sũyarã yirãji ñna.

² Ñnare riasori masa ado bajiro bajirã ñarã yirãji ñna. “Rũorã ya mani”, yi masibojarãti ñnare rũorã yirãji ñna. “Ñeñaro yirã ñna mani”, yi masibojarãti itire tãoĩacõri bojori bũjamenaji ñna.

³ Manojõ cãtire gaye rãorã yirãji ñna. Coji gaye bare rãorã yirãji ñna. Ito bajibojarocati Jesure tãorũnarã mani baroti bare cũñi Dios. Dios oca ñasarise tãorũnãcõri, “Queno ya Dios mũ”, mani yijaro yirocũ barere cũñi Dios. ⁴ Ado robojũa bajia: Ñarocõti Dios ñ rujeore quenarise ñna. Ito bajiri, “Adijũa ñna bare. Adi ñna bare meje”, yi rãobitirũja manire. Ado bajirojũa mani yija quena: Bare bũjacõri, “Queno ya Dios mũ”, yirũja manire.

⁵ “Bare dise ruyabeto ñna mani baroti”, yi gotia Dios oca tuti manire. Ito bajiri, mani baroto riojũa “Queno ya Dios mũ”, mani ñre yija, “Baya quenarise ñna”, yigũ yigũji Dios.

Queno Jesucristore moa ñsire gaye

⁶ Iti oca gājerā Jesucristore t̄or̄n̄ar̄e m̄u gotija, queno ĩre moa ĩsigū ñagū yigūja m̄u. Dios oca ñasarise mani t̄or̄n̄arisere m̄u riasoti jidicābeja b̄uto b̄usa Jesucristore t̄or̄n̄u wacu yigūja m̄u. ⁷ B̄uc̄ar̄ā oca ĩna t̄oĭa rujeorere t̄or̄n̄abesa. Dios ĩcūre meje ña iti. Ito bajiri waja ma. Diore queno c̄adi āmogū ĩgayere riasotiya. ⁸ Mani moaja mani ya ruju s̄oroca ya mani. Ito bajibojarocati Dios gaye mani riasotija r̄eto b̄usaro quena iti. ĩ gaye riasoticōri mani ĩre c̄adija adi sita mani ñaroca, ito yicōri ũmacūja ĩ t̄u mani ñaroca c̄ani manire queno yigu yiguĭji Dios. ⁹ Adi m̄ure ȳu gotirise riti ña. Ito bajiri masa jeyaro ĩna t̄or̄n̄uroti ña adi. ¹⁰ “Catitĩñagū ñami Dios”, yicōri ĩre t̄or̄n̄na mani. Masa jeyarore maso masigū ñami Cristo. No ĩre t̄or̄n̄ar̄e masogū yiguĭji. Ito bajiri gājerā ĩna manire ũsirioro yĭ codebojarocati mani moaroti Dios ĩcūre moar̄uja manire.

¹¹ Adi oca ȳu b̄usirise masare riasocōri ĩnare c̄adi rotiya. ¹² M̄u t̄u ñarā Jesure t̄or̄n̄ar̄ā ĩna queno yitoni ĩna tiro riojo quenarise riti yiya. Quenarise riti b̄usiya. Gājerāre ti maiña. Cristore queno t̄or̄n̄ña. Queno t̄oĭacōri quenarise riti yiya. Ito bajiro m̄u yija ticōri, mam̄u m̄u ñabojarocati m̄ure r̄uc̄ub̄or̄ā yirāji ĩna. ¹³ Ȳu ejaroto rioj̄ua masa ĩna t̄oro riojo Dios oca tuti ti gotiya ĩnare. Ito yicōri ĩna oca s̄oroca yiroc̄u Dios oca riasoya masare. ¹⁴ M̄u queno yĭ masiroca Dios ĩm̄ure yire itire jidicābesa m̄u. Ito ȳu ñaroca ĩna ya āmo moa jeocōri, “Adi ña m̄u moaroti Dios ĩcūre”, yicā Jesure t̄or̄n̄us̄oana. Ito bajiri m̄u masiroca Dios ĩm̄ure yire gaye yiya m̄u.

¹⁵ Adi oca ȳu m̄ure gotirise c̄adiroc̄u t̄or̄n̄ña. Ito bajiro m̄u yija ticōri, “Dios ocare b̄uto b̄usa c̄adi masi wacu yami ĩ”, yirā yirāji ĩna m̄ure. ¹⁶ Dise r̄ayabeto m̄u yiroto rioj̄ua queno t̄oĭacōri m̄u yisotija quena. Queno riasoroc̄u queno t̄oĭaña. Dios ocare jidicābesa m̄u. Ito bajiro m̄u yija m̄ure masogū yiguĭji Dios. Ito yicōri m̄u riasorise t̄or̄n̄ar̄e c̄ani masogū yiguĭji Dios.

5

Jesure t̄or̄n̄ar̄e ũmatā ĩnare gaye

¹ S̄īgū b̄uc̄uḡu ñeñaro ĩyibojarocati b̄uto s̄oro yicōri goti quenobesa. Ado bajiroj̄ua m̄u yija quena: R̄uc̄ub̄ore r̄aca ĩre goti quenoma. M̄u jac̄ure bajiro ĩre r̄uc̄ub̄oba. Mamarāre m̄u ocabaji mesa bajiroti t̄oĭama. ² Romia b̄uc̄ar̄e m̄u jacore bajiro r̄uc̄ub̄oba. Ito yicōri mamarā romiare c̄ani m̄u ocabajio mesa bajiroti t̄oĭama. Quenarise riti t̄oĭacōri ĩnare r̄uc̄ub̄oba.

³ Man̄uj̄u godagoanare r̄uc̄ub̄oba. ĩna bojoro bujaja gājerā Jesure t̄or̄n̄ar̄ā ĩnare ejab̄uja quena. ⁴ Ito bajibojarocati

sĩgõ manũju godagoro iso rĩa ñaja, ito yicõri janerãbatia ñaja cuni ñna isore ejabũaja quenaro yiroja. Ito bajiro rotiyũ Dios. Mani jacũsabatia manire ti maicõri ñna masore waja ñnare mani ejabũaja quena. Iti ñna quenarise, ito yicõri Dios ĩ ti wanũrise. ⁵ Manũju godagoro sĩgõti iso ñaja ito yicõri isore ejabũarã manija gãjerã Cristore tũorũnrã ejabũaja quena. Diore riti tũorũncõri ãmũa, ñami cuni ĩre senigõ yigõji iso. Ito bajiri gãjerã Jesucristore tũorũnrã isore ejabũaja quena. ⁶ Manũju godagoro iso tũoĩa wanũ quenarise riti yigo ñajama, ejabũare ma isoõcõre. Catigo ñabojagoti godacãro bajiro bajiamo iso ñeñaro yigo ñari. ⁷ Adi yũ mũre rotirise mũ tu ñarã Jesure tũorũnrãre gotiya. Ñna cũdija ticõri, “Ñeñaro yama ñna”, yi bũsitu masimenaji gãjerã. ⁸ Sĩgũ ĩ ñnarãre, ĩ jacũsabatiane cuni ĩ ejabũabeja, “Diore tũorũnũgũ ña yũ”, yibojaguti ĩre tũorũnũ jidicãrũ ñami ĩocũ. Gãjerãma Diore tũorũnũmena ñabojarãti ñna ñnarãre ejabũarãji.

⁹ Sĩgõ manũju godagoro Dios oca riasori masũre gãjerã romia rãca iso ejabũa ãmoja sesenta rodori rẽto bũsaro iso tũjago ñaja quena. Sĩgũti manũju catigoro iso ñaja quena. ¹⁰ “Queno yigoro ñamo iso”, masa jeyaro ñna yigo ñaja quena. Iso rĩare queno masogoro ñaja quena. Iso ya wi ejarãre queno boca ãmigororo iso ñaja quena. Gãjerã Jesure tũorũnrãre wanũre rãca iso ejabũagoro ñaja, bojoro bũjarãre cuni ejabũa, ito yicõri quenarise riti iso yigo ñaja quena.

¹¹ Dios oca riasori masũre ejabũarona mamarã bũsa manũju godagoanare cũbesa. Mamarã bũsa mũ cũja mũcana tũdi bũto manũju cuti ãmobjacõri ñna moaroti Cristo ĩ cũrere jidicã ãmorã yirãji gajea. ¹² Ito bajiro ñna yija, “Dios oca riasori masũre ejabũa ãmosotia gũa”, ñna yiro bajiro yi tĩomenaji ñna. ¹³ Gaje mũre gotia yũ. Jãjarã masa tu ñna ucucõri teri jairã ñarã yirãji ñna. Iti riti meje yirã ñarãji ñnaõna. Oca socari masa cuni ñarã yirãji. Gãjerã ñna bũsija tũocõri, rocati bũsi bato ãmorã yirãji ñna. Ñna bũsirotioni meje bũsirã yirãji. ¹⁴ Ito bajiri mamarã bũsa manũju godagoana mũcana ñna tũdi manũju cutire ãmoa yũ. Rĩa cuti, ñna ya wi tirũnũ, ñna yi ñnare ãmoa yũ. Ito bajiro ñna bajija ticõri, gãjerã manire bũsitu ãmorã, “Ñeñaro yirã ñnama Cristore tũorũnrã”, yi masimenaji ñna manire. ¹⁵ Coriarã manũju godagoana Cristore tũorũnũ jidicãcõri Satanãsjũare tũorũnũ sũyama ñna.

¹⁶ Jesure tũorũnrã ñna ñarã wato manũju godagoro iso ñaja ñna isore ejabũaja quena. Gãjerã Jesure tũorũnrã ejabũamenaji isore iso ñarã ñna ejabũacãjare. Manũju godagoana bojoro bũjarãre ito yicõri ñimũjũa ñnare ejabũagu manija ticõri, ñnare ejabũarã yirãji gãjerã Jesure tũorũnrã.

17 Ito ma tu ñarã bucurã queno Jesure masirãre buto rucubwoja quena. Ito yicõri gãjerã Jesure masirãre ñna queno ãmatã ñaja ticõri, ñnare rucubwocõri waja yija quena. 18 Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Ta wecu trigo ajere ñ wi cãda codaja, ‘Bajaro ñ cãni jabeto’, yirona ñ ya rise sia biabesa”, yi gotia Dios oca tuti. Gaje ado bajiro gotia: “No moarãti waja bujarã yirãji”, yi gotia Dios oca tuti.

19 Jesure tuorũnurãre ãmatã ñagũre gãji ñ oca menija, gãjerã ñ baba mesa ñ robo yirã manija cudibeja quena. 20 No ñeñaro yisotirãreama gãjerã ñna tiro riojo oca sãoro yicõri jidicã rotiya. Ito bajiro ma yija ti güicõri ñeñaro yimenaji ñna cãni. 21 Ado bajiro mare rotia yu Dios ñ tiro riojo, Jesucristo, ito yicõri ángel mesa cãni ñ beseana rãca: Sīgũ ma baba ñ ñabojarocati ñeñaro ñ yija oca sãoro yicõri ñre jidicã rotiya. Masa jeyarore coro bajiro ma rucubwoja quena. 22 Dios oca riaso ñarocu ma cũ ãmoja usiriobicuti ma beseja quena. Queno yigu ñ ñaja tirocu usiriobesa ma maji. Ñeñaro yigure ma cũjama, “Ñeñaro ñ yigu ñabojarocati ñre cũami Timoteo”, yirã yirãji masa mare. Ñeñaro yibe yirocu, ñeñaro yirã rãca baba catibesa ma. Gãjerã ñeñaro ñna yibojarocati coca ñna rãca ñeñaro yibeja ma.

23 Tuoya Timoteo ma. “Coji meje jeraga juni cõsotigu ma ñajama ide goti idibesa. Uyé ide cãni jabeto idiya”, ya yu mare.

24 Coriarã ñeñaro ñna yirise recoti tia mani. “Masa ñna ñeñaro yirise waja Dios ñ seniri ramu ñnare waja senigũ yiguũji”, yi tuõia mani. Gãjerãreama ñeñaro yirã ñna ñabojarocati recoti ñna ñeñaro yija tibe mani. Ito bajibojarocati masa ñna ñeñaro yirise waja Dios ñ seniri ramu, “Ñeñaro yirã ñnama ñna”, yi ti masirã yirãji masa jeyaro. 25 Coriarã queno ñna yirise recoti tia mani. Gãjerãma queno ñna yibojarocati recoti tibe mani. Ito bajibojarocati masare Dios ñ waja yiri ramu “Queno yirã ñnama ñna”, yi masirã yirãji masa jeyaro.

6

Gãjerãre moa ñsirã bajire gaye

1 Jesucristore tuorũnurã gãjerãre moa ñsirã ñnari ñna ujarãre ñna rucubwoja quena. ñna ujarãre rucubwobeja ticõri, “Ñeñaro yirã ñnama Jesure tuorũnurã. Ñe waja ma ñna riasorise”, yirã yirãji gãjerã. 2 Cristore tuorũnurãre moa ñsiri masa ñnari ñna ujarãre ñna rucubwoja quena. “Mani robo bajirãti ñnama ñna. ñnare rucubwomena mani”, yibitiruja ñnare. Ado bajirojua ñna yija quena. ñna yu Jesucristore ñ tuorũnugũ ñajare buto busa ñna moa ñsija quena. Jesucristore tuorũnugũ ñ ñajare ñ ñarã bajiroti ñna ñre ti maija quena. Ito bajiri buto busa ñna ñre moa ñsija quena. Adi ito ma tu ñarãre ma riasore ãmoa yu.

Niyerure tɔo mairē gaye

Ado bajiro ĩnare mɔ cudi rotire āmoa yɔ: ³ Mani Ʋjɔ Jesu-cristo oca ñasarise iti ña mani tɔorũnɔsotirise. Mɔ tɔ gāna coriarā manire bajiro tɔoĩarā meje ñama ĩna. Ricati tɔoĩama. Ito bajiro tɔoĩacōri rɔore gaye oca riasoama. ⁴ Ito bajiro riasorā ñama, “Gājerā rētoro masirā ña gɔa”, yirā. Ito bajijobarocati masirā meje ñama ĩna. Cristo gaye gāmeri bɔsi tobɔa āmosotiamā. Gāmeri oca josama ĩna. Ito bajiro ĩna yija, masa ricati tɔoĩaroca yama. Masa ĩna gāmeri ti tudiroca yama. Masa ĩna gāmeri bɔsituroca yama. Ito yicōri masa ĩna gāmeri tɔo rɔcɔbɔobitiroca yama. ⁵ Ñeñarise tɔoĩarā ñari masa rāca oca josasotiamā ĩnaõna. Oca riojo ñasarisere masirā meje ñama ĩna. “Dios oca masare mani riasoja niyeru jairo bɔjarā yirāji mani”, yɔ tɔoĩama ĩna. Ito bajiro yirā rāca baba cɔtibesa. ⁶ Jesucristore mani tɔorũnɔrise bɔto ñasarise ña. Jairo rɔcomena ñabobarāti Cristore tɔorũnɔcōri mani wanɔja gajeoni jairā robo bajiro bajia mani. ⁷ Adi sita mani rujeaja ñe rɔcomenati rujeayija mani. Ito bajiroti mani godaja cɔni ñe āmi wamenaji mani. ⁸ Mani bare cɔti, yutabuju cɔti, mani yijama, “Ñejɔa rɔyabea”, yɔ tɔoĩacōa mani. Ito bajiri wanɔ quena mani. ⁹ Gājerāma niyeru jairo bɔjarona ñeñarisere ñemecɔti masibeamā ĩna. “Ado bajiro ñeñaro yicɔja yɔ”, yɔ tɔoĩabitibobarāti ñeñaro yisɔoama ĩna. Ito bajiri ñeñaro yisɔocōri rocati quenabiti yɔ ɔya āmorāji ĩna. Ñeñaro yɔ ɔyacōri itire jidicā masimenaji ĩna. Ito bajiri jeame ɔjɔrɔjɔ warā yirāji. ¹⁰ Niyerure riti tɔo mairā ñeñaro yirā yirāji itire bɔjarona. Niyerure mani tɔo maija dise rɔyabeto ñeñarise yisɔorā yirāji mani. Coriarā ñama bɔto niyerure bɔja āmocōri Jesucristore tɔorũnɔ jidicārā. Ito bajiro yicōri ĩna ya ɔsijɔ bojori bɔjama ĩna.

Timoteore Pablo ĩ rotire gaye

¹¹ Ito bajiro ĩna yibobarocati ĩna robo yibesa mɔáama. Dios yagɔ ñari quenarise riti bɔto yiya mɔ. Diore riti rɔcɔbɔoyā. Ito yicōri ĩre riti tɔorũnɔña. Gājerāre tɔo maiña. Tɔoĩa bɔjatobitibojagɔti Cristore tɔorũnɔ jidicābesa. Gājerāre rɔcɔbɔocōri ĩnare quenoti yiya. ¹² Ñeñaro yijaro yirocɔ, rāmú ĩ mɔre ɔsirioro yibobarocati Jesucristore tɔorũnɔcōri quenarise riti yiya. Ito bajiro mɔ yija ticōri, mɔre waja yigɔ mɔ catitĩñaroca yigɔ yiguĩji Dios. Dios oca riasori masɔ mɔre ĩ cūri rɔmɔ gɔa jājarā tɔoro riojo, “Cristore tɔorũnɔgū ñari quenarise riti yɔ āmoa yɔ”, yicɔ mɔ. ¹³ Dios dise rɔyabeto iti ñasotiroca yigɔ mɔre yɔ rotirise tɔogũji ĩ. Jesucristo mani Ʋjɔ cɔni yɔ mɔre rotirise tɔogũji ĩ. ĩ ñami gūbicɔti Poncio Pilato wame cɔtigɔ ĩ tiro riojo, “Dios ĩ cōarɔ ña yɔ”, yigɔ. Ado bajiro mɔre rotia yɔ: ¹⁴ Yɔ mɔre rotirise ñarocōti cudiya. “Ñeñaro yami ĩ”, gājerā

mure yi busitube yirocũ, yũ rotirise ñarocõti cadiya. Ito bajiro yisotiba mani Uju Jesucristo i ejarocõjuti. ¹⁵ Dios i amori ramati tãdi ejagu yiguñi Cristo. Rẽtoro rucubũogu ñami Dios. Rẽtoro masigũ ñami i. Ñimũ gãji i robo bajigu ujũ mami. Ñimũ gãji i robo rucubũoru mami. ¹⁶ I sigũti ñami godabicũ. Bũto busuroju masa ñna ejabetoju ñasotiami i. Sigũ ñre tigorũ maquñi. Ito yicõri sigũ ñre tibicũ yiguñi. ñre rucubũotĩñarũja manire. Ñimũ gãji i robo rẽtoro masigũ mami. Ito bajiro riti bajitĩñarũ jariju cãni.

¹⁷ Adi sita gaye gajeoni jairo rucorãre, “ Gãjerã rẽtoro ñasarã ña gũa’, yibesa”, yiya ñnare. “ Jaje niyeru rucõa yũ. Ito bajiri ñe rẽtabetoju yũre’, yi tũoĩabesa mũa”, yiya ñnare. Yoari mejeti jedirise ña niyeru. Dios catitĩngũre tũorũncõri, “ Ñti ñami manire tirũngũ”, yirũja ñnare. Mani queno wanũ quena ñtoni manire queno yigũ yiguñi Dios. ¹⁸ Gajeoni jairãre, “ Quenarisejũa yiya mũa”, yi rotiya ñnare. Gajeoni bũja amõre rẽto busaro quenarise ña queno yire. Ñna ya niyerure tũo maimenati gãjerãre ejabũarõna ñna ñsija quena. ¹⁹ Ito bajiro ñna yija ticõri, masare Dios i waja yiri ramũ ñnare queno waja yigũ yiguñi i. Jogabiti gaye ñnare ñsigũ yiguñi i. Ito yicõri ñna catitĩnarõca yigũ yiguñi.

Timoteore Pablo i rotisũsare gaye

²⁰ Tũoya Timoteo mũ. I oca riasojaro yirocũ, mũre cũñi Dios. Ito bajiri i mũre cũrũ ñari queno riasoya. Rocati masa ñna tũoĩa rujeorere tũorũnũbesa. Ñe waja ma iti. Ito bajiro busirã rãca gãmeri tũoĩa busibesa. “ Bũto masire gaye riasorã ya gũa”, yirãre tũorũnũbesa. Ito bajiro yibojarãti oca ñasarise meje riasoama ñna. ²¹ “ Bũto masire gaye riasõa gũa”, yirãre tũo sũyama coriarã. Ito bajiri ñnajuare tũo sũyacõri Diore tũorũnũbeama ñna.

Dios queno yisotijaro mũre. Itocõ ñna.

Segunda carta de San Pablo a Timoteo

Timoteore Pablo ĩ papera cõare gaye

1-2 Ñati yu baba Timoteo mu. “Quenajaro”, ya yu mare. Yu ña Pablo. Adi papera mare cõa yu. Jesucristo ĩ cõru ña yu. Jane mejeju ado bajiro yicãyiju Dios: “No yu Macure tuorũnũrãreti ña catitĩnaroca yigu yigũja yu”, yicãyiju Dios. Iti oca yu riaso ucutoni yure cõni Dios, ĩ ãmoro bajiroti. Tuoya Timoteo mu. Mare bũto tũo maicõri yu macure bajiro mare tũoia yu. Mani Jacu Diore mare yiari seni ĩsisotia yu. “Ī queno ñaroca yiya. Īre ti maiña ito yicõri ñe oca manoti ĩ ñaroca yiya”, yi Diore seni ĩsisotia yu mare yiari. Ito bajiroti mani Ŭju Jesucristore cõni seni ĩsisotia yu mare yiari.

Masare Cristo oca goti batoya, Pablo ĩyire gaye

3 Yu ñicũsabatia Diore ña rũcũbuoado bajiroti rũcũbuo yu cõni. “Yu ñeñaro yirisere coe jeoñi Dios”, yi tũoĩacõri ĩ tiro riojo queno ĩre moa ĩsia yu. Ŭmua ñami cõni mare yiari Diore seni ĩsisotia yu. Mare tũoia bũjacõri, “Queno ya Dios mu”, yisotia yu ĩre. 4 Yu wacati rũmu mu oticati masia yu. Mũcana mare bũto ti ãmoa yu queno wanũ quenarocũ. 5 “Cristore queno tuorũnũgũ ñami Timoteo”, yi tũoia yu mare. Mu ñico Loida, mu jaco Eunice cõni mu riojuaju ito bajiro Cristore tuorũnũyijarã ña. “Mu cõni ito bajiroti Cristore tuorũnũgũ ñagũja mu”, yi tũoia yu mare.

6 Ito bajiri yu ãmo mare moa jecati rũmu mũcana mu tũdi tũoĩare ãmoa yu. Ito bajiro yu yicati rũmu Diore mu moa ĩsi masiroca yĩni ĩ. Itire ãcabojabesa. Wanũcõri queno bũsa ĩre mu moa ĩsire ãmoa yu. 7 Mani ya usiju mani tũoia gũi ñatoni meje yĩni Dios. Ado bajiroju yĩni. Mani tũoia oca sũoroca yĩni ĩ. Espĩritu Santo manire queo sãcõri queno mani ĩre moa ĩsiroca yĩni. Gãjerãre mani ti mairoca yĩni. Ito yicõri ñeñarise mani ñemecũti masiroca yĩni Dios. 8 Mani Ŭju Jesucristore bũsi ejabũagu, “Masare masogũ ñami ĩ. Īre riti tuorũnũ yu”, yibojobesa. Masare Jesucristo oca yu riasore waja ado tubia ecorũ ña yu. Ito bajiro yu bajibojarocati, “Pablo ñami yu baba”, yibojobesa. “Pablo ĩ tũoia bũjatobitiro bajiro bũjagu yigũja yu cõni”, yi tũoia gũibesa. Jesucristo oca quenarise mu masare riasobojarocati co rũmu mu tũoia bũjatobitiroca yirã yirãji gãjerã. Ito bajiro ña yibojarocati mu ñemecũti masitoni mare ejabũagu yiguĩji Dios. 9 Manire masoñi Dios. Ī ñarã queno yirã mani ñatoni manire beseñi ĩ. Mani queno yirise ticõri meje manire masoñi Dios. Ñeñaro yirã mani ñabojarocati

manire masoñi ñ. Manire ti maicõri ñ ãmoro bajiroti manire masoñi Dios. Adi macãrucãro ñ rujeoroto riojua manire masi yucõri manire ti maiyijua Dios. “Yua Macua Jesucristo ñ godarotina suoriti ñnare masogũ yigujua yua”, yi tũoĩa yucãiyijua Dios. ¹⁰ Adi sitajua wadicõri mani Ujua Jesucristo ñ manire goda ñsirena suoriti, “Manire ti maiami Dios”, yi tũoĩa masia mani, adi rumuri ñja. Godabojaguti tãdi Jesucristo catijare, ñja mani godarotire gũibebe mani. “Cristo oca quenarise mani tũorũnũja mani catitĩñaroca yigua yiguĩji”, mani yi masiroca yami ñ.

¹¹ Iti oca yua masare goti rãtobutoni yure cũñi Dios. Judio masare meje Cristo oca yua riaso ucutoni yure cũñi ñ. ¹² Iti oca yua riasore waja ado tũoĩa bũjatobiti ña yua. Yua tũorũnũgũre ñre queno masia yua. Ito bajiri ado tubia ecobojaguti bojori bũjabebe yua. Yure tirãnũgũ yiguĩji ñ. Ito yicõri, “Masa ñeñaro yirise waja ñ seniri rumua yure masogũ yiguĩji”, yi masia yua.

¹³ Oca ñasarise mũare riasocua yua. Iti oca yua mũare riasocati riaso jidicãbesa masare. Jesucristore tũorũnũ jidicãbesa. Jesucristo ñarã ñacõri ñre tũo mairũja manire. Ito bajiroti gãjerã ñre tũorũnũrãre cãni mani maija quena. ¹⁴ Ñ oca masare mũ riasotoni mũre cũñi Dios. Mani ya usijua quedi sãjarua Espiritu Santo ñ ejabũarisena masare riasoya.

¹⁵ “Asia sita gãna Pablora jidicãña ñna”, yi masigũja mũ. Ñna wato ñama yure jidicãrã Figelo ito yicõri Hermógenes. ¹⁶ Yure ñna jidicãbojarocati Onesíforo wame cutigũama yure ejabũaquĩ. Ito yicõri yua oca sãoroca yiquĩ ñ. Tubiara wĩ yua ñabojarocati “Ñre ti ãmobebe yua”, yibitiquĩ yure. Ito bajiri ñre mani Ujua Dios queno ñ yire ãmoa yua. Ñ ñarãre cãni ito bajiroti Dios ñ yire ãmoa yua. ¹⁷ Ado Roma wame cutiri cuto ejacõri yure bũjarocua ãma jidicãbisĩ ñ. ¹⁸ “Ado Efesoju Pablo ñ ñaroca queno ejabũaquĩ Onesíforo”, yi masigũja mũ. Yure ñ queno yire waja ñre queno yijaro mani Ujua. Masa ñna ñeñaro yirise waja ñ seniri rumua ñre ti maijaro Dios.

2

Ñemecutiya Timoteo mũ, Pablo ñ yire gaye

¹ Tũoya yua macua Timoteo mũ. Manire ti maicõri ñ ñarã mani ñaroca yĩñi Jesucristo. Ito bajiri itire tũoĩacõri oca sãoña mũ. ² Jãjarã masare oca yua riasoroca tũogocacua ñacua mũ. Ito bajiri yua mũre riasogocati Jesure masirãre riasoya, gãjerãre ñna riaso masitoni. Ito bajiro mũ yija gãjerãre Cristo oca ñasarise riasorã yirãji ñna cãni.

³ Jesucristore queno tũorũnũgũ ña mũ. Ito bajiri tũoĩa bũjatobitibojaguti surara masua bajiro ñemecutiya mũ. ⁴ Ñna uju rotirise riti tũorũnũrãji surara. Gãjerã ñna yisotiriseama

tʉorūnamenaji ĩna. ĩna uʄu rotirise riti cudi āmorāji ĩna. ⁵ Ito bajiroti no ajere gaye rētocū āmogū, ajere uʄarā ĩna rotiro bajiro ĩ cudiʄa quena. Itire ĩ cudiʄeja ĩ ajere waja buʄabiquĩji ĩ. ⁶ Ito bajiroti no weseca moagū ĩ moare waja cajero iti wese rica buʄagu yiguĩji ĩ. Gājerā rioʄna buʄasogū yiguĩji ĩ. Ito bajiroti bajija quena. ⁷ Iti oca mure yu gotirise queno tʉoĩaĩna. Itire mu queno tʉoĩaja mu tʉoĩa masiroca yigu yiguĩji mani Uʄu.

⁸ Jesucristo ĩ ñare gaye tʉoĩate mu. Uʄu ñayoru David wame catigu janerābatia janami ñayiju ĩ. ĩre ĩna sĭbojarocati ĩ tʉdi catiroca yiyiju Dios. Iti ña oca quenarise. Ito yicōri iti ña masare yu oca goti rētobre. ⁹ Iti oca masare yu riasore waja ado tubiara wiju tʉoĩa buʄatobiti ña yu. Ñeñaro yigure bajiro come mana yure siacā ĩna. Come mana yure ĩna siabojarocati Dios ocareama camota masimenaji ĩna. ¹⁰ Ito bajiri ado roboʄna bajia. Dise ruyabeto yu tʉoĩa buʄatobitiroca ĩna yibojarocati ñemecutigu yiguja yu. Dios ĩ beseana Jesucristore ĩna tʉorūnare āmoa yu. ĩre ĩna tʉorūnaja ĩnare masogū yiguĩji. Ito bajiri ĩ rāca ũmacuju catitĩnarā yirāji ĩna. Itire tʉoĩacōri yu tʉoĩa buʄatobitiroca masa ĩna yibojarocati itire ñemecutigu yiguja yu.

¹¹ Oca riojo ñasarise ado bajiro gotia:

Cristore tʉorūnarā ñari mani godaja ĩ rāca catitĩnarā yirāji mani.

¹² Tʉoĩa buʄatobitibojarāti mani ñemecutija, co rumu ĩ rāca rotirā yirāji mani cuni. “Masibea yu Jesure”, mani yija co rumu, “Masibea yu mure”, yigu yiguĩji ĩ cuni manire.

¹³ “Ado bajiro yiana mani”, mani yiro robo yi jeobitibojarocati ĩʄuama, “Ado robo yicuja yu”, ĩ yiado bajiroti yi jeogu yiguĩji. Riojo gotisotigu ñari ruore oca goti masibeami ĩ.

Queno Diore moa ĩsiña, Pablo ĩyire gaye

¹⁴ Mure yu gotirise ito gāna mucana tʉdi ĩna tʉoĩaroca yiya. Ado bajiro ĩnare mu gotire āmoa yu: “Biyaro mua oca josarise jidicātoni yure cūñi Dios. Ito bajiri ñasabitire mua tʉoĩa jidicāja quena. Ñasabiti mua tʉoĩa busija, ñe waja ma iti. Ito bajiro mua busija tʉocōri, tʉo wisarā yirāji muare tʉo coderā cuni”, yiya ito gānare. ¹⁵ Dios ĩ mure ti wanutoni yiro robo queno ĩre moa ĩsiña Timoteo mu. Ito bajiro mu yija ticōri, queno mure wanugū yiguĩji Dios. ĩ ocare queno riasotiya, masare queno mu goti rētobu masitoni. “Diore queno moa ĩsia yu”, mu yi masija ĩ tiro riojo bojobicu yiguja mu. ¹⁶ Adi sita gaye riti tʉoĩacōri ruore oca riasorā rāca tʉoĩa busibesa. Ito bajiro masare riasocōri buto busa ĩna ñeñaro yi waroca yirā yirāji ĩna. ¹⁷ Ruore oca riasorā ĩna ruorise cami jogare robo bajiro bajia.

Īna ruorise cami joga waro bajiro baji waju iti. Gājerāre Īna tuoĭa wisaroca ya iti. Jūarā ruore oca riasorā ado bajiro wame cutirā űama, Himeneo, ito yicōri Fileto. ¹⁸ Oca riojo űasarisejua jidicācōri ruore ocajua riasoama Īna. “Godarāre mūcana tūdi catiroca Dios ĩ yiri rāmū rētacoajū”, yi riasoama Īna. Ito bajiro Īna riasoja tuocōri, coriarā Jesucristore tuorūnūrā tuoĭa wisama Īna. ¹⁹ Ito bajiro Īna riasobojarocati Dios ocama űeñabetoja iti. Ī oca ito bajiro űatīñaro yiroja. Ī oca ado bajiro gotia: “Ī űarāre ti masiami mani Ūjū”, yi gotia Dios oca. Gaje ado bajiro gotia iti: “No, ‘Jesucristore tuorūnūrā űa gūa’, yirā, Īna űeñaro yirisere jidicāja quena”, yi gotia Dios oca.

²⁰ Queno tuoya, goti masiore ocana mure gotigū ya yū. Wi jajo wijū somotērori jaje űaro yiroja. Quenari tērori űaro yiroja. Oro wame cutirisena ito yicōri plata wame cutirisena Īna menire űaro yiroja iti somotērori. Somotērori gaje buto quenarise meje űaro yiroja. Yucūna, ririna Īna menire űaroja gaje. Iti wi uju űasari masa Īna ejaja ticōri, somotērori quenarisena bare jeogu yiguĭji ĩnare. Iti tērorire wanūgū queno codegū yiguĭji ĩ. Gaje somotērorireama quenasabitire co rāmū ruayabeto bare jeo bagū yiguĭji. ²¹ No űasarise Diore moa ĩsi āmogū űarocōti űeñaro ĩ yirise jidicāja quena. űeñarise jidicācōri Diore riti ĩ rucūbūoja quena. No ito bajiro yigati quenarise Diore moa ĩsigū űa yucāgū yiguĭji.

²² Mamū űabojaguti gājerā mamarā Īna űeñaro yi uyarisere ti cūbesa mūāma. Quenarisejua riti yisotiya mū. Diore riti tuorūnū űasotiya. Gājerāre ti maicōri queno űe oca manoti, űaűa mū. Īna űeñaro yirise jidicānajua Cristore riti tuorūnūrā rācajua baba cutiya. ²³ űeñaro tuoĭa busirā rāca baba cutibesa. Īna tuoĭa busirise rocati gaye űacōri űe waja ma. “Masa Īna oca josaroca yama Īna”, yi masigūja mū ĩnare. Mure Īna senīa josabojarocati ĩnare tuorūnūbesa. ²⁴ No mani Ūjūre moa ĩsi āmogūti oca josagu meje ĩ űaja quena. Ado robojua ĩ bajija quena: Masa jeyarore queno yigu űaja quena. Queno riasogu űaja quena. Īre bajiro Īna tuoĭabitibojarocati usirioro ĩnare yi codebicū ĩ űaja quena. ²⁵ Dios oca ti tudirāre quenoti ĩ goti quenoja quena. Ito bajiro ĩnare ĩ gotija Īna űeñaro yirise jidicāroca yigū yiguĭji Dios gajea. Ito bajiri Dios oca űasarise tuorā yirāji gajea. ²⁶ Oca űasarisere tuorūnūcōri quenarisere tuoĭarā yirāji Īna. Īna űeñaro yirisejūare jidicācōri rāmūa ujure rētocūrā yirāji ĩna. Rāmūa ujure cudigoana űabojarāti ĩre rētocūrā yirāji.

3

Adi macārucūro iti jedi wariju gaye

¹ “Adi macārucāro iti jedi wariju bato josari rumuri ñaro yiroja”, mu yi masire āmoa yu. ² Ado bajiro bajiro yiroja. Īna ya rujure maicōri Īna ya gajeonire cuni tuo mairā ñarā yirāji adi sita gāna. Ito bajiroti Īna ya niyerure cuni tuo mairā yirāji. “Gājerā rētoro ñasarā ña gua. Ñejua ruyabea guare”, yi tuoīarā yirāji masa. Gājerāre busiturā yirāji. Īna jacusabatiare cudimena yirāji. Īnare queno gājerā yibojarocati, “Queno ya mua”, yimenaji Īna. Ñeñaro yirā ñari Dios ocare cuni rūcubūomena yirāji Īna. ³ Gājerāre ti maibiticōri Īnare ñeñaro yirā yirāji Īna. Gāmeri ti tudirā yirāji. Oca ruo gotiri masa ñarā yirāji Īna. Īna ñeñaro yi āmorise ñemecutimenaji. Gājerāre ñeñaro yi coderā yirāji. Queno yirāre ti tudirā yirāji. ⁴ “Mu babaguti ñagū yiguja yu”, yi ruocōri, oca menirā yirāji Īna. Īna āmoro bajiroti ñeñaro yirā yirāji Īna. “Gājerā rētoro ñasarāguti ña gua”, yirā yirāji Īna. Dios ĩ āmorisejua yiro ōno yirā Īna yi āmorisejua yirā yirāji Īna. ⁵ “Dios ocare rūcubūorā ña gua”, yirā yirāji Īna. Ito bajibojarocati, “Dios sigūti ñami rētoro masigū”, yi rūcubūomenaji Īna.

Ito bajiro yirā rāca baba cutibesa. ⁶ Romia queno tuoīamenare, “Dios oca muare goti rētobuana gua”, yama Īna coriarā. “Bujato bajia ñeñaro yirā romia ña gua”, yibojarāti ñeñaro Īna yirise jidicā masimena romiare āmarā yirāji ruori masa. Ito bajiro bajirā romiare ruorona āmarā yirāji Īna. ⁷ Dise ruyabeto gājerā Īna riasobojarisere tuorūnu āmoama romia Īnaōna. Ito bajiro yicōri Dios oca ñasarisere tuo masibeama Īna. ⁸ Jane mejeju Janes wame cutigu ito yicōri Jambres wame cutigu cuni Moisés ñayorure ti tudicōri ĩre cudi āmobisijarā Īna. Ito bajiro bajirā ñama ruori masa. Dios oca riojo ñasarisere ti tudiamā Īna. Ñeñarise riti tuoīama Īna. “Diore tuorūnurā ña gua”, yibojarāti ĩre tuorūnurā meje ñama Īna. ⁹ Ito bajiro Īna bajijare, “Rocati ruore oca riasoama Īna”, yi masirāji masa jeyaro. Jane mejeju Janes ito yicōri Jambres cuni Īna ruore ti masiado bajiroti adi rumuri ruorāre cuni ti masirā yirāji masa.

Timoteore Pablo ĩ rotire gaye

¹⁰ Īna robo bajigu meje ña Timoteo muāma. Masare yu riasorise gaye queno masia mu. “Ito bajiro ñasotigu ñami Pablo”, yure yi masia mu. “Jesucristore tuorūnugū ñari ĩ āmorise riti yi āmoami Pablo”, yi masigūja mu yure. “Masare usirioro yigu meje, Īnare ti maigū ñami Pablo”, yure yiguja mu. “Tuoīa bujatobitibojaguti Dios oca masare riaso jidicābisī Pablo”, yure yi masigūja mu. ¹¹ Cristo oca yu riasojare masa Īna yure usirioro yi codeja ticu mu. Yu tuoīa bujatobitija ticu mu. Antioquía, Iconio ito yicōri Listra wame cutiri cutoju cuni yure

rētare ñarocōti masigūja m̄. Iti catoriju ȳm t̄uoīa bujatobitiroca masa ñna ȳmre yire masigūja m̄. Ito bajiro ñna yibojarocati mani Ūj̄m ȳmre codeñi ĩ. ¹² No Jesucristore t̄uor̄ñnarã queno yi ãmorãre usirioro yi coderã yirãji gãjerã. ¹³ Ñeñaro yirã ito yicōri r̄uo jairã c̄uni b̄uto b̄usa ñeñaro yi warã yirãji. R̄uore oca gotisotirã yirãji. Gãjerã c̄uni ito bajiroti r̄uorã yirãji ñna r̄uorã ñajare.

¹⁴ Ñna bajiro yibesa m̄m̄ama. Dios oca m̄ riasotire t̄uor̄ñnu jidicãbesa. “Ȳmre riasogoana oca riojo ñasarise riasocã ñna”, yi masigūja m̄. ¹⁵ Dios oca tutire mac̄nacã ñagūj̄m riasotis̄uoyija m̄. Dios oca riasotiḡm ñari, “No Jesucristore t̄uor̄ñn̄ḡati, ĩre masogū yigūji Dios”, yi masigūja m̄. ¹⁶ Dios oca tuti ucagoana ñna t̄uoīa rujeore meje ucayjarã ñna. Ñna t̄uoīarisej̄m Dios ĩ gotire riti ucayjarã. ĩ oca tuti ñna mani riasotiroti. Itire riasoticōri oca riojo ñasarise masia mani. Itire riasoticōri, “Ñeñaro yiḡm ñna ȳm c̄uni”, yi masia mani. “Ȳm ñeñaro yirise jidicãcōri, queno ñagū yiḡmja ȳm”, yi masia mani. ĩ ocare riasoticōri Dios ĩ ãmorise quenarise moa masia mani. ¹⁷ “Ado bajiro Diore mani moa ĩsija quena”, mani yi masire ãmoami Dios. Gãjerãre quenarise yirona mani ñna yucãre ãmoami Dios. Ito bajiri ĩ ãmorise mani yi masitoni ĩ oca tuti manire cūñi ĩ.

4

Timoteore Pablo rotis̄sare gaye

¹ T̄uoya Timoteo m̄. Ȳm m̄re rotirise t̄uoami Dios. Cristo masa jeyarore ti beseroc̄m c̄uni ȳm m̄re rotirise t̄uoami. Jesucristo ĩ t̄udi ejari r̄um̄m̄ catirãre, godanare c̄uni ti besegu yigūji. Ñeñaro yigoana t̄uoīa bujatomena yirãji ñna. Jesucristore t̄uor̄ñnarãma ĩ rotiroj̄m ĩ rãca ñatĩñarã yirãji mani. Itire masigūja m̄. Ito bajiri ado bajiro m̄re rotia ȳm. ² Dios oca masare riaso ñasotiya. Masa ñna t̄uo ãmoja, ñna t̄uo ãmobeja c̄uni oca ñasarise riaso jidicãbesa. “Ñeñaro yirã ñna ḡua”, masa ñna yi masitoni ñnare riasoya. Ñna ñeñaro yirise jidicã ãmomenare goti quenoña. Dios oca masare riasocōri ñna oca s̄eoroca yiya. Coji Dios ocare ñna t̄uo masibitibojarocati ñnare junisinibesa m̄. Usiriobicuti ñnare Dios oca riasosotiya. ³ Oca riojo ñasarisere ti tecōri itire masa ñna t̄uo ãmobiti r̄um̄m̄ ejaro yiroja co r̄um̄m̄. Ñna ñeñaro yi ãmorise riti yirã yirãji ñna. Ito bajiri ñna t̄uo ãmorise riasorãre riti ãmarã yirãji ñna. Oca riojo ñasarise riasorãj̄mare t̄uo ãmomenaji ñna. ⁴ Oca riojo ñasarisere jidicãrã yirãji ñna. Masa ñna r̄uo gotirisereama t̄uor̄ñnarã yirãji ñna. ⁵ M̄m̄ama ñna bajiro yibeja m̄. Queno t̄uoīarise jidicãbesa m̄. T̄uoīa bujatobitibojaḡati ñemecutiya m̄. Cristo oca t̄uoīamenare riaso ucuya m̄. M̄m̄ moaroti Dios ĩ cūre ñaro bajiroti yiya.

⁶ Yure ñna sñaroti rumu jabeto ruya. Jesucristo oca masare yu riasojare yure sñarã yirãji ñna. Ito bajiri yoari mejeti Dios tu wacu yiguja yu. ⁷ “Ñna ñeñaro yirise jidicãjaro”, yirocu Cristo oca masare riaso josacu yu. Jeyaro moare yure Dios ñ cüre ito bajiroti jeoa yu. Diore tuorũnu jidicãbiticu yu. ⁸ Ito bajiri ñre yu tuorũnu jidicãbitire waja yure queno yigu yiguñji Dios. Queno yigoana ñna jesari bedo bujagu yiguja yu cuni. Masare ñ ti beseri rumu yure waja yigu yiguñji ñ. Masa ñna yigoado bajiroti ñnare ti besegu yiguñji ñ. Yure riti meje waja yigu yiguñji ñ. No Jesucristore tuo maicõri ñ tãdi ejari rumu bocatirãre cuni queno waja yigu yiguñji ñ.

Timoteore Pablo ñ ti ãmore gaye

⁹ Tuoya Timoteo mu. Yoari mejeti yure tigu waya. Sejabesa mu. ¹⁰ Yu rãca ñabojagu yure jidicãquĩ Demas wame cutigu. Dios gaye rëtoro adi sita gayejure ãmoquĩ. Ito bajiri yure jidicãcõri Tesalónica wame cutiri cutoju waquĩ ñ. Galacia sita gãnare Dios oca riasogu waquĩ Crescenteama. Ito yicõri Dalmacia sita gãnare riasogu waquĩ Tito cuni. ¹¹ Lucas sīgũti ñami yu rãca. Ito bajiri Marcosre ãmacõri ñre ãmi waya. Yu moarise yure ejabua masiguñji ñ. ¹² Tíquico wame cutigure Efeso cutoju cõacu yu. ¹³ Wadigu joe sãñado yu yaro ãmi wadiba. Troas gagu Carpo wame cutigu ya wiju cūcu yu. ãmi wadi ñsiña yure. Papera tutiri cuni ãmi wadiba. Yu ya papera tunare mu ãmi wadisacõre ãmoa yu.

¹⁴ Alejandro come moari masu jaje ñeñaro yiquĩ yure. Yure ñ ñeñaro yiadocõti ñre waja senigũ yiguñji mani Ñju. ¹⁵ Roya ñre, mure cuni ñeñaro yigu yiguñji gajea. Oca ñasarise mani riasorisere bũto ti teami ñ.

¹⁶ Oca quenori masa tiro riojo, “Ñe seti ma yure”, yu yi ejasucocati rumu sīgũ yure busi ejabwagu maniquĩ. Yu rãca ñabojarã yure jidicãcã. Ito bajiro yure ñna ñeñaro yibojarocati, “Ñnare waja senibitijaro Dios”, yi tuoia yu. ¹⁷ Yu baba mesama ñna yure jidicãbojarocati mani Ñjuama yure jidicãbisĩ. Yu oca sëoroca yiñi. Ito bajiro yure ñ yijare judio masa meje ñarãre oca riojo ñasarise goti rëtobu jeocu yu. Yure ñna sña ãmobojarocati camotañi Dios. ¹⁸ Ñmacũju Dios ñ rotiroju yu ejare ãmoami ñ. Ito bajiri ñeñarise yu yibe yirocu yure ejabwagu yiguñji ñ. Ito yicõri yure masa ñeñaro yi ãmobojarocati yure codegu yiguñji ñ. ñre rucubwotĩñaraja manire, “Rëtoro masigũ ñami”, yirã. Ito bajiro riti ñatĩñajaro.

Quenajaro masa, Pablo ñyi ñucare gaye

¹⁹ Quenajaro Aquila ñ manajo Priscila cuni. Quenajaro Onesíforo ñarã cuni. ²⁰ Mani yagu Erasto Corinto cutoju tujacoami. Mileto wame cutiri cutoju mani yagu Trófimore cūcu

yū, ĩ cõja ticõri. ²¹ “Juebucū riojua busa ĩ tū ejacaja”, yirocū ejori busa waya. Eubulo, Pudente, Lino ito yicõri Claudia cūni, “Quenajaro”, yī ñucama mure. Ado gãna mani ñarã Jesucristore tuorãnarã cūni, “Quenajaro”, yī ñucama.

²² Mū rãca ñatĩñajaro Jesucristo. Mū ya usijū oca sēoroca yijaro ĩ. Mū rãca ñarã ñarocõreti queno yijaro Dios. Itocõ ña.

La carta de San Pablo a Tito

Titore Pablo ĩ papera cōare gaye

¹ Nati Tito m̄. Ȳ n̄a Pablo. Adi m̄re papera cōa ȳ. Diore moa ĩsiri mas̄ n̄a ȳ. Ito yicōri Jesucristo oca riaso ucutoni ĩ cūr̄ n̄a ȳ. Ito bajiri Dios n̄arã ĩ beseanare riasoḡ ya ȳ, Jesure b̄to b̄sa t̄or̄n̄u wajaro, yiroc̄. “Iti n̄a oca riojo n̄asarise”, mani yi t̄o r̄c̄ub̄orise masare ȳ riasotoni ȳre cūñi Dios. ² Ito bajiri “Diore mani t̄or̄n̄aja, catit̄n̄arã yirãji mani”, masa ĩna yi t̄oĭa wan̄ yutoni ĩnare Dios oca riasoa ȳ. Jane mejēm̄ adi mac̄r̄c̄uro ĩ rujeoroto rioj̄na ado bajiro yic̄aȳj̄m̄ Dios: “No ȳre t̄or̄n̄ar̄ti catit̄n̄arã yirãji”, yic̄aȳj̄m̄ Dios, socabic̄ n̄ari. ³ Adi r̄m̄ari ĩja ĩ oca masare ĩna masiroca yi āmoguĭji Dios. Ito bajiri ĩ oca masare riaso ucu rotiñi Dios ȳre. ĩti n̄ami jeame āj̄uroj̄m̄ mani wabore n̄aroca manire masor̄. ⁴ T̄oya Tito m̄. “Ȳ mac̄ robo bajiḡm̄ n̄ami”, yi t̄oĭa ȳ m̄re. “Ȳ riasocatina s̄oriti Jesure t̄or̄n̄uami Tito”, yi tic̄ ȳ m̄re. Ito bajiri, “mac̄”, ya ȳ m̄re, adi papera cōaḡ. S̄ḡre bajiro t̄oĭarã n̄a mani ĩja. Mani Jac̄ Diore, ito yicōri Jesucristo manire masor̄re c̄ni senia ȳ, m̄re ĩna queno yitoni. N̄e oca manoti m̄ ya ūsij̄m̄ queno wan̄ quenaroca ĩna yire āmoa ȳ. Ito bajiroti ĩnare senisotia ȳ m̄re yiari.

Jesure t̄or̄n̄ar̄re ūmatã n̄ar̄re Tito ĩ besere gaye

⁵ Iti r̄m̄j̄m̄ Creta wame c̄tiri yogaj̄m̄ m̄re c̄c̄ ȳ. “Adoj̄m̄ ȳ riasobore Jesure t̄or̄n̄ar̄re ȳre riaso ĩsima”, yicōri ware gotic̄ ȳ m̄re. Ȳ waroto rioj̄na ado bajiro gaje m̄re rotic̄ ȳ: “Co c̄to r̄yabeto Jesure t̄or̄n̄ar̄re ūmatã n̄arona b̄c̄r̄re beseya m̄”, yi rotic̄ ȳ m̄re. ⁶ Ito bajiri, “Āni n̄aḡ yiguĭji ĩnare ūmatã n̄aḡ”, m̄ yi bese masitoni adi m̄re gotia ȳ. S̄ḡm̄ besēḡre ado bajiro ĩ n̄aja quena: N̄e seti mac̄ ĩ n̄aja quena. Manoj̄o c̄tic̄ori ḡjerã romiare ajebic̄ ĩ n̄aja quena. ĩ r̄ia c̄ni Jesure t̄or̄n̄ar̄ ĩna n̄aja quena. Jesure t̄or̄n̄ar̄ n̄ari, n̄eñaro yimenati, ĩna jac̄sabatiare queno c̄dirã yirãji ĩ r̄ia. Ito bajiro bajiḡm̄ ĩ n̄aja quena, Jesure t̄or̄n̄ar̄re ūmatã n̄aroc̄m̄ besēḡ. ⁷ Jesure t̄or̄n̄ar̄re ūmatã n̄aḡ Diore moa ĩsiḡ, n̄e seti mac̄ ĩ n̄aja quena. “Ḡjerã r̄toro masiḡ n̄a ȳ”, yi t̄oĭaḡ meje ĩ n̄aja quena. Ḡjerãre ejori t̄o junisiniḡ meje ĩ n̄aja quena. Idire c̄ni queaḡ meje ĩ n̄aja quena. Ḡjerã r̄ca ĩ ḡmeri jaḡ meje ĩ n̄aja quena. Niyerure t̄oĭa āmosabic̄ ĩ n̄aja quena. ⁸ Ado bajiroj̄na bajiḡm̄ n̄aguĭji m̄ besēḡ: Wa ucurã ejarãre wan̄ quenaro

ĩ boca ãmija quena. Quenarise tũoĩagũ ñari, quenarise riti ĩ yi ñaja quena. Queno tũoĩagũ ñari, ñeñaro yire ñemecutigũ ĩ ñaja quena. Gãjerãre queno yigũ ĩ ñaja quena. Diore queno tũorũnũgũ ĩ ñaja quena. Ñeñarise yi ãmobicũ ñari, ñeñaro yire ñemecutigũ yiguĩji ĩ. ⁹ Dios oca riojo ñasarise yũ riasocatire tũorũnũ jidicãbicũ ĩ ñaja quena. Ito bajigũ ñari gãjerãre riasocõri ñna oca sãoroca yigũ yiguĩji ĩ. Ito yicõri gãjerã Dios oca tũo terã ñabojarãti ĩ queno gotija tũocõri, “Wisa mani. Diore mani tũorũnũja quena”, yi tũoĩarã yirãji ñna cuni.

¹⁰ “Jãjarã ñarãji mũa tũ ricati riti tũoĩacõri mũre cudi ãmomena”, yi tũoĩa yũ. Rocati bũsicõri gãjerãre rũorãji ñna. “Judio masa bũcũrã rotire mani cudiya, manire masogũ yiguĩji Dios”, yi tũoĩarã ñama bũto bũsa masare rũorã. ¹¹ Ito bajiro rũore oca riasocõri, jãjarã co wi gãna ñabojarãti ñna gãmeri tudiroca yirãji ñna. Ito bajiro ñna yija quenabea. “Waja bũjarãji mani”, yi tũoĩacõri masare riasorãji ñna. Rũore oca riasorãji ñna. Ito bajiri ñna bũsirisere mũ bũsi camotare ãmoa yũ.

¹² “Ñeñaro yama ñna”, yũ yiado bajiroti, yi gotiyijũ Creta wame cõtiri yoga gagũ cuni. ñna rũcũbũogũ ñayijũ ĩ. ĩ ñarãre bũsigũ ado bajiro yiyijũ ĩ: “Mani Creta gãna jãjarã ñna soca jairã, ito yicõri rocati ñeñaro yirã. Mani wato jãjarã ñna moamenati rocati jairo barã”, yi gotiyijũ Creta wame cõtiri yoga gagũ, ĩ ñarãre. ¹³ Riti gotiñi ĩ itire. Ito bajiri mũ tũ gãna ricati riti tũoĩarãre oca sãoro goti quenofã, itire ñna jidicãtoni. Ito bajiro mũ yija tũocõri, queno Dios ocare tũorũnũrã yirãji ñna. ¹⁴ Judio masa ñna tũoĩa rujeoyorere mũ tũ gãna ñna tũorũnũbititoni, ñnare oca sãoro goti quenofã mũ. Ito yicõri Jesure tũorũnũmena ñna rotirisere mũ tũ gãna ñna tũorũnũbititoni, ñnare oca sãoro bũsiya mũ.

¹⁵ Mũ tũ yũ ñaja, ricati riti tũoĩarãre ado bajiro gotiborũja yũ: No quenarise riti yigũ quenarise riti tũoĩagũ yiguĩji ĩ. No Diore tũorũnũbicũ ñeñarise riti yigũama quenarise ĩ tibojaja cuni ñeñarise riti tũoĩagũ yiguĩji ĩ. Ñeñarise riti tũoĩagũ, ito bajiro riti ñeñarise tũoĩagũ yiguĩji ĩ. ¹⁶ “Diore masirã ñna gũa”, yibojarãti, gãjerãre ti terãji ñna. Diore cũdimenaji ñna. Ito bajirã ñari disejũa quenarise yimenaji ñna. Ito bajiro ñna bajija ticõri, “Diore masirã meje ñna ñna”, yi ti masia mani.

2

Oca riojo ñasarise gaye

¹ Tũoya Tito mũ. Dios yere queno riasoticõri riojo ñnare riasoya mũ, queno yijaro ñna yirocũ. ² Ado bajiro ãmũa bũcũrãre mũ gotire ãmoa yũ: Idirẽ idi mecũbesa mũa. Gãjerã ñna rũcũbũorã ñña mũa. Queno tũoĩacõri ñeñarisere ñemecutiya mũa. Dios oca riti tũorũnũrã ñña mũa. Gãjerãre ti maicõri

ejabarã ñaña mua. Dios ocare riasoticõri itire jidicãmena ñaña mua, yi mu gotire ãmoa yu ãmua bucãrãre. ³ Romia bucãrãre cãni ado bajiro mu gotire ãmoa yu: Diore tuorãnurã ñari, queno yirã ñaña mua. Gãjerãre busitubesa. Idire rïrise idi mecubesa. Quenarise gãjerãre riasoya. ⁴ Ito bajiro yirã riti ado bajiro mame manujũ cutirã romiare mua riasoja quena: Mua manujũsabiatiare queno maiña mua, mua rïare ito bajiroti. ⁵ Queno tuoïacõri, ñeñarisere ñemecutiya mua. Quenarise riti tuoïacõri, ãmua rãca ajebesa. Mua rãca gãnare queno tirũnũña. Masa jeyarore queno yiya. Mua manujũsabiatiare tuo rucubuoaya. Ito bajiro yiba mua, Dios ocare gãjerã ñeñaro busibe yirona. Ito bajiroti mua rïa romiare riasoya mua, mu yi gotire ãmoa yu romia bucãrãre.

⁶ Mamarã ãmũare cãni ado bajiro mu gotire ãmoa yu: Queno tuoïacõri, ñeñarisere ñemecutiya mua, yi gotiya mu ñnare cãni. ⁷ Mũreama ado bajiro gotia yu: Quenarise riti yisotiya. Ito bajiro mu yija ticõri, “Ïre bajiro yirũja mani cãni”, yirã yirãji mu tu gãna. Gaje tuoïa wanũbicuti Dios oca riojo gotiya mu. Rucubuoore rãca ñnare mu riasoja quena. ⁸ Yu mũre riasocato bajiroti ñnare gotiya. Ito bajiro riojo Dios oca mu gotija tuocõri, bojorã yirãji mu wajana. Ito bajiri, “Socagũ ñami”, yi masime-naji ña mũre. Ito yicõri mũre busitu masimena yirãji ña.

⁹ Jesure tuorãnurã gãjerãre moa ñsirãre ado bajiro mu gotire ãmoa yu: Mua ñjarãre queno cãdisotiya. “Dise ruyabeto mani moa ñsirise ticõri wanũ quenajaro”, yi tuoïarã moa ñsija quena. Mua ñjarãre tudibesa. ¹⁰ Mua ñjarã yere ãmi rudibesa. Ito bajiro mua yija mũare queno tuoïa wanũrã yirãji ña. Mua ñjarãre rucubuoocõri queno ñnare cãdisotiya mua. Mũare queno masicõri, “Dios oca queno tuorãnurã ñnama ña”, yirã yirãji ña mũare. Ito bajiri Dios jeame ñjũrojũ mani wabore ñaroca manire masoru ñ gayere queno rucubuoorã yirãji mua ñjarã cãni, yi gotiya mu tu gãna gãjerãre moa ñsiri masare.

¹¹ Jeame ñjũrojũ mani wabe yirocu ñ oca mani masiroca yiñi Dios. Ito bajiro ñ yijare, “Masa jeyarore ti maigũ ñari manire maso ãmoguñi Dios”, yi tuoïa mani. ¹² Itire masicõri ado bajiro yirũja manire: Ñeñarisere ñarocõti mani jidicãja quena. Adi sita gãna ñeñaro ña yiado bajiro yibitirũja manire. Ado bajirojũa mani yija quena: Queno tuoïacõri, ñeñarisere ñemecutirũja manire. Gãjerãre queno yirũja manire. Ito yicõri Dios ñarã ñari ñ yiro bajiroti cãdirã yirãji mani. ¹³ Co rãmũa mani Ujũ Jesucristo tãdi ejagũ yiguñi. Ñ goticato bajiroti tãdi ejagũ yiguñi. Ito bajiri ñ tãdi ejaroti rãmũa tuoïa wanũ yurã, quenarise riti yi ñarũja manire. Ñ tãdi ejaroti rãmũa, “Ïti ñami Dios mani rucubuoogu, ito yicõri manire masoru”, yi wanũrã yirãji mani. ¹⁴ Manire yiari goda ñsiñi Jesucristo.

Ñeñarisere mani ñemecuti masitoni, ito yicōri quenarise mani yi masitoni, manire yiari ito bajiro godaño ĩ. Ito bajiro yicōri mani ñeñaro yirisere coe jeoñi ĩ. ĩ ñarã mani ñatoni, ito yicōri quenarisejua mani yi ãmotoni, manire yiari ito bajiro godaño Cristo.

¹⁵ Ito bajiro mure yu gotirisere queno masare riasosotiya mu. Dios ocare queno cadijaro ña yirocu, oca seoro gotisotiya. “Dios ĩ cūru ña yu”, yicōri, “Ado bajiro ñeñaro ya mu”, yi goti quenoña ñare. Ito bajiro gotiya ñare, “Ī riasobojarise ñasarise meje ña”, mure ña yi tuoĩame yirocu.

3

Jesure tuorũnurãre ado bajiro yi ñarujã, Pablo ĩ yire gaye

¹ Mu tu gãna Jesure tuorũnurãre ado bajiro tudi mucana goti quenoña, ña ãcabojabitoni: Mu ujarã ñarocõreti, gobierno masare cuni queno ñare tuo rucubuoaya. Ña rotirise masicōri queno cadiya mu. “Disejua rayabeto quenarise yiana mani”, yirona ña yucãña mu. ² Gãjerãre ñeñaro busitubesa. Gãjerãre tuo junisinibesa, mu oca josabe yirona. “Gãmeri tudi ãmobeã guã”, yirã, ado bajirojua mu yija quena: Gãjerãre corocõ ti maicōri queno yiya. Mure ñeñaro ña yibojaja cuni muajua queno ñare yiba, yi gotiya Tito mu, mu tu gãna Jesure tuorũnurãre.

³ Jesure mani masiroto riojua, ñeñaro yirã bajiroti ñabojacu mani cuni maji. Tite. Tuoĩa masimena ñabojacu mani maji. Diore cūdimena ñabojacu mani. Ito bajiro bajirã ñari socarãre tuorũnabojacu mani. Ñeñarise riti yi ãmosotibojacu mani maji. Ito bajiro yirã riti, “¿Ñe ñeñarise yirãti mani?” yi tuoĩacu mani. Gãjerã ña rucorise ticōri uocu mani. Gãjerãre ti tecu mani. Ito yicōri manimasi cuni gãmeri ti terã ñabojacu mani maji. ⁴⁻⁶ Ito bajirã mani ñabobarocati Dioama quenarise manire yi ĩsiñi, manire ti maicōri. Ito bajiro quenarise manire yi ĩsigũ ñari, mani Jesure tuorũnurã jeame ujuroju mani wabore ñaroca manire masoñi ĩ. ĩre mani tuorũnujare jeame ujuroju mani wabore ñaroca manire masoñi Dios. Quenarise mani yirã meje ñabobarocati manire masoñi ĩ. ĩjua masare ti maigũ ñari, Jesure mani tuorũnujare manire masoñi ĩ. Manire queno yigu, Espiritu Santo manire queo sãñi Dios. Jesuna suoriti ito bajiro Espiritu Santo manire queo sãñi Dios. ⁷ Ito bajiroti manire ti maicōri mani Jesure tuorũnurãre jeame ujuroju mani wabore ñaroca manire masoñi ĩ. Ito bajiro manire ĩ yicãre ñajare, manire ticōri, “Ñe seti mana ñama ña”, yi tigu yiguji ĩ manire. Ito bajiro manire ĩ yicãre ñajare, mani godaja bero

wanꝯ quena ñarã yirãji mani. “Í robo catitĩñarã yirãji mani”, yi tũoĩa wanꝯ yua mani.

⁸ Iti mure yꝯ gotirise riojo gotia Tito yꝯ mure. Ito bajiri ito gãna Diore tũorũnarã adi ocare ñare mꝯ cudi rotire ãmoa yꝯ. Quenarise ña adi oca. Itire tũorũncõri, quenarise yi ãmorã yirãji ña. Iti oca mꝯa cudiya, quena ñaro yiroja mure. Ejabuatĩñarise ña iti oca. ⁹ Rocati masa ña tũoĩa bũsirisere coca tũoĩa bũsibitiruja manire. “Ado bajiro wame cutiyijarã bũcũrã masa, ito yicõri ado bajiro yisotiyijarã ña”, yi tũoĩa bũsibitiruja manire. “Ado bajiro rotiyoyijꝯ Moisés ñayoru”, yi tũoĩa gãmeri bũsibitiruja manire. Ito bajiro mani tũoĩa bũsibojaja, oca ñasarise meje ña iti. Itioni mani tũoĩa bũsibojaja, quenabetoja manire.

¹⁰ Sīgũ Jesure tũorũnarẽ ricati ña tũoĩa batoroca yigũre oca sẽoro, “Yibesa”, yiya ñre. Jꝯaji mꝯ gotibojaja bero, ĩ cudiyeja, ñre bucõama. ¹¹ Ito bajiro mꝯ gotiroca cudiyeja, “Ñeñaro yigũ ñami”, yi masigũ yigũja mꝯ ñre. Ito yicõri ñmasiti, “Ñeñaro yigũ ña yꝯ”, yi tũoĩa masigũ yigũji ĩ cuni. Ito bajiri ñre waja senigũ yigũji Dios.

Titore Pablo ĩ goti ñucare gaye

¹² Nicópolis wame cutiri cutojꝯ juebꝯcũ rẽtare tũoĩa yꝯ. Sīgũ mure ãmirocũ Artemasre cõagũ yigũja, yꝯ yija, Tíquicojũare cõagũ yigũja gajea. Mꝯ tũ ĩ ejaja cojiti ĩ rãca wadiba. Nicópolisjũ canatũorã yirãji mani. ¹³ Apolosre ito yicõri masare oca quenori masꝯ Zenasre mꝯ masirocõ ñare ejabũaba. Ña rẽta wa masitoni ñare ruyarise ejabũaba. ¹⁴ Mꝯ tũ ñarã Jesure tũorũnarã gãjerẽre ña ejabũare ãmoa yꝯ. Ito yicõri gãjerã ña bojoro bũjaja ticõri, ñare ejabũaja quena. Gãjerẽre mani ejabũaja, iti ña queno ñare gaye.

Quenajaro masa, Pablo ĩ yi ñucare gaye

¹⁵ Yꝯ rãca gãna ñarocõti, “Quenajaro”, yi ñucama mure. Mꝯ tũ ñarã Jesure tũorũncõri gũare tũo mairẽre, “Quenajaro”, ya yꝯ. Mũacõreti Dios ĩ queno yitoni mure yiari seni ĩsisotia yꝯ. Itocõ ña.

La carta de San Pablo a Filemón

Filemónre Pablo ï papera cõare gaye

¹ Ñati gña baba Filemón mñ. Mñ ña gña queno maigũ, ito yicõri mñ ña gña robo bajiro Diore moa ïsigũ. Yñ Pablo, mani yagñ Timoteo rãca adi papera mñre cõa gña. Manire bajiro Jesucristore tñorũnugũ ñari mani yagñ ñami Timoteo. Masare Jesucristo oca yñ riasojare ado tubiara wijñ ña yñ. ² “Cristore rñcũbñorona mñ ya wi minijua ñarã, quenajaro”, ya yñ. “Mani yago Apia, quenajaro. Arquipo cñni quenajaro”, ya yñ. Mani bajiroti Diore queno moa ïsisotigñ ñami ï cñni. ³ Mñre yiari mani Jacñ Diore, mani Hñ Jesucristore cñni seni ïsisotia yñ. “Filemónre queno yiya, ito yicõri ï ya ñsijñ ñe oca mano ï ñaroca yiya”, ya yñ Diore. Ito bajiroti ya yñ Jesucristore cñni, mñre yiari.

Jesucristore queno tñorũnugũ Filemón ï ñare gaye

⁴ Yñ baba Filemón mñre yiari Diore seni ïsisotia yñ. Co rñmñ rñyabeto Diore bñsisotia yñ. Ñre bñsigññ, “Filemónre queno yĩñi Dios”, yñ tñoĩa bñjacõri, “Queno ya Dios mñ”, yisotia yñ ïre. ⁵ “Mani Hñ Jesucristore queno tñorũnugũ ñami Filemón. Dios ñarãre bñto tño maigũ ñami ï”, yama masa mñre. Ito bajiro ñna yija tñocõri, wanña yñ. Ito bajiri, “Queno ya Dios mñ”, ya yñ. ⁶ “Jesucristore mani tñorũnñja quena”, yñ masare mñ riaso masitoni, mñre yiari Diore senisotia yñ. Ito yicõri, “Cristore mani tñorũnñja, ï ñarãre ï queno yiado bajiroti manire cñni queno yigñ yiguñji”, mñ riasoana ñna yñ masitoni Diore senia yñ. ⁷ Dios ñarãre bñto ti maigũ mñ ñajare, yñ ya ñsijñ oca sñocõri wanñsacoa yñ. Dios ñarã jeyaro mñ queno yirise tñoñacõri ñna ya ñsijñ oca sñoama ñna cñni. Itire tñocõri bñto wanña yñ mñre.

Onésimore yiari Pablo ï bñsi ejabñare gaye

⁸ Ito bajigñ mñ ñajare yñre mñ queno yitoni mñre senigũ ya yñ. Cristo ï cñrñ ña yñ. Ito bajiri mñre yñ roti ãmoja mñre roti masia yñ. Mñre roti masigũ ñabojaguti bñto mñre roti ãmobeaa yñ. ⁹ Mñre tño maicõri mñre senia yñ, yñre mñ queno yitoni. Bñcñgñ ña yñ ïja. Ito yicõri masare Jesucristo oca yñ riasojare ado tubiara wijñ ña yñ. ¹⁰ Ado bajiro mñre senia yñ. Queno tñoya Filemón mñ. Onésimo mñ moa ïsiri masñ ñabojarñre tñdi mñ ãmire ãmoa yñ mñcana. Adojñ tubiara wi ñagñre Dios oca goticñ yñ ïre. Dios oca tñorũnñcõri Jesucristore boca ãmiquĩ ï ya ñsijñ. Ito bajiri yñ macñ bajiro bajigñ ñami ï ïja.

11 Iti ramujm mure moa isiri masu ñabojaguti mure queno moa isibisi ĩ. Adi ramariama mani jũarãre queno ejabũagu yiguĩji ĩ. 12 Mũ tũ ĩre tũdi wa rotia yũ. ĩ ñami bũto yũ maigũ. Mũ tũ ĩ waja bero, ĩre tũoĩagũ yigũja yũ. Yũre mũ boca ãmiro bajiroti ĩre boca ãmiña mũ. 13 Masare Dios oca riasocõri tubiara wijũ tũoĩa bũjatobea yũ. Yũre Onésimo ĩ ejabũatoni ado yũ tũ ĩ tujare ãmoboja yũ. Mũ tũ ĩre yũ cõabeja adoju yũre ejabũaboguĩji. Sõju ñacõri yũre ejabũa masibea mũ. Onésimore mũ tũ yũ cõabeja ĩjua yũre ejabũaboguĩji. 14 Ito bajibojarocati, “Quena ña. Mũ tũ ĩ tujare ãmoa yũ cũni”, mũ yiroto riojua, “Adoju tujaya Onésimo mũ”, yĩ masibea yũ. Ito bajiri ĩre ãmogũ ñabojaguti, mũ tũ ĩre tũdi wa rotia yũ. Mũ tũ ĩ tũdi ejaroca, “Pablõre ejabũatẽña”, mũ yĩ tũoĩaja, quena ñaro yiroja yũre. 15 Iti ramujm Onésimo mure ĩ rudire ñabojarocati, quenarise rõtacyũ. Tite mũ. Ado bajiro baja: Adocãta Jesucristore tũorũnũgũ ñari tũdi mure rudibiquĩji. Mure ejabũatĩñagũ yiguĩji ĩ. 16 “Yũre moa isigõrũ ñami ĩ”, yĩ tũoĩabesa mũ Onésimore ĩja. “Yũ ocabaji robo bajiro bajiami ĩ”, mũ yĩ tũoĩaja quena. ĩre bũto maia yũ. Mure moa isigõrũ ñabojaguti Jesucristore ĩ tũorũnũjare sũgũ rĩa robo bajirã ña mũa ĩja. Ito bajiri bũto bũsa ĩre mũ maia quena.

17 ĩre mũ tũdi boca ãmire ãmoa yũ. “Yũ baba ñami Pablo”, mũ yĩ tũoĩaja, yũre mũ boca ãmiro bajiroti ĩre boca ãmiña. 18 Iti ramũ mure ñeñaro ĩ yija, ito yicõri mure ĩ waja ruyurioja cũni, yũjũare waja seniña. 19 Yũmasiti adi uca yũ. “Yũ Pablo, mure waja yicũja yũ”, ya yũ. Yũ ña, “Jesucristore mũ tũorũnũja, mure masogũ yiguĩji Dios”, mure yĩ gotigõrũ. Mure Dios oca riasõrũ ñari, yũre cũni waja ruyurioa mũ. “Itire ãcabõjabesa mũ”, yĩ josabea yũ mure. 20 Jesucristore tũorũnũrã ñari sũgũ rĩa robo bajirã ña mani. ĩre mũ tũorũnũjare yũ ocabaji robo bajigũ ña mũ. Mũ cũni Cristore cũdi ãmogũ ñari yũre queno yiya mũ. Wanũre rãca Onésimore boca ãmiña. Ito bajiro mũ yija tũocõri, yũ ya usijũ oca sũo wanũgũ yigũja yũ.

21 “Yũ seniro bajiroti cũdigũ yiguĩji Filemón”, yĩ tũoĩacõri adi papera mure cõa yũ. “Yũ seniro rẽto bũsaro yũre queno yigũ yiguĩji Filemón”, yĩ tũoĩa masia yũ mure. 22 Mũ tũ warõcũ tũoĩasotia yũ. Yũre yiari Diore mũ senija mũ tũ ejagũ yigũja yũ. Ito bajiri yũ caniroti sõa queno yuya.

Quenajaro masa, Pablo ĩyĩ ñucare gaye

23 Mani yagũ Epafras cũni ado tubiara wijũ ñami. Masare Jesucristo oca ĩ riasore waja tubia ecorũ ñami ĩ cũni. “Quenajaro”, yami mure. 24 Yũ rãca masare riasorã adocõ jãjarã ñama, Marcos, Aristarco, Demas, ito yicõri Lucas. “Quenajaro”, yama ĩna cũni.

²⁵ Mure yiari mani Uju Jesucristore seni ñisotia yu, mure ñ
queno yitoni. Itocõ ña.

La carta a los Hebreos

Ī Macyna s̄oriti ĩ oca c̄ayijũ Dios, yire gaye

¹ Jane mejeju mani jacusabatiare ĩ oca goti ĩsiri masana s̄oriti coji meje oca c̄ayijũ Dios. Jeyaro ĩ ģmoro bajiro ĩ oca goti ĩsiri masana s̄oriti ĩ oca c̄ayijũ Dios masare. ² Ito bero canũ busati ĩ Macyna s̄oriti ĩ oca manire c̄ayijũ Dios. Ũmacũjuga tuti, jacajuga tuti c̄uni meniijũ Dios. Ito yic̄ori ĩ Macyna s̄oriti jeyaro adi sita gaye rujeoyijũ Dios. Jeyaro dise r̄ayabeto ĩ r̄acotoni c̄uyijũ Dios ĩ Macyre. ³ Ũmacañi ĩ busuja tic̄ori, “Ito bajigũ ñaguĭji ũmacañi”, yirãji mani. Iti bajiroti, Dios Macũ ñasagure mani tija, “Ito bajiguti ñaguĭji Dios c̄uni”, yirãji mani. Ī Jacũ robo bajiguti ñami Jesús. Ī oca buto masire gaye ña. Ito bajiri ĩ ocana s̄oriti adi macãrucãro gaye jeyaro ña jedia ĩja. Īti mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsiyijũ. Ito bajiro ĩ yija bero, ũmacũju mũja wac̄ori Dios ya riojocadũja r̄ucub̄orajũ rujiyijũ ĩ.

Ángel mesa r̄etoro ñasagũ ñami Dios Macũ, yire gaye

⁴ Dios rãca rotigũ ñari, ángel mesa r̄etoro ñasagũ ñami Dios Macũ. Ángel mesa r̄eto busaro ĩ ñatoni ĩ Macyre c̄uyijũ Dios. Ito yic̄ori ĩna wame r̄eto busaro wame ñasarise ĩ Macyre w̄oyijũ Dios. ⁵ Ito bajiri ĩ Macyre riti ado bajiro gotiyijũ Dios:

Yũ Macũ ña mũ. Adi r̄umũ masa ĩna t̄oro riojo, “Āni yũ Macũ mũa Ũju ñami”, yigũ yigũja yũ, yiyijũ Dios ĩ Macyre.

Ángel mesareama, “Ito bajiro bajirã yirãji mũa”, yibisijũ Dios.

Ī Macyre riti t̄oĩagũ mũcana ado bajiro gotiyijũ Dios:

Ī Jacũ ñagũ yigũja yũ. Ito yic̄ori yũ Macũ ñagũ yiguĭji ĩ, yi gotiyijũ Dios, ĩ Macyre t̄oĩagũ. Ángel mesareama ito bajiro yibisijũ Dios.

⁶ Ī Macũ ñasagure ĩ c̄ara r̄umũ ado bajiro busiyijũ Dios mũcana: Ángel mesa ñaroc̄oti mũre r̄ucub̄o jedicoajaro, yi gotiyijũ Dios.

⁷ Ángel mesare t̄oĩagũ ado bajiro busiyijũ Dios:

Ángel mesare yũ rotija, ejori mino iti w̄aro bajiro ejori yure c̄adirã yirãji. Jea queno ĩjurise bajiro s̄eo quenaro yure moa ĩsirã yirãji ĩna, yi gotiyijũ Dios, ángel mesare t̄oĩagũ.

⁸ Ī Macyre busigũ ado bajiro yiyijũ Dios:

Dios ña mũ. Masare rotitĩñagũ yigũja mũ. ĩnare mũ rotija queno yigũ ñari riojo rotigũ yigũja mũ.

⁹ Queno yire gayere riti queno wanuáa mu. Ñeñarisereama tuo te ña mu. Ito bajigu mu ñajare Uju ñasagu mure cúa yu. Mu baba mesa rëtoro rucuburo mu ñaroca ya yu. Ito yicõri buto mu wanuroca ya yu, yi gotiyiju Dios i Macure.

¹⁰ Gaje ado bajiro busiyiju Dios i Macure:

Yure bajiroti Uju ñasagu ña mu cani. Cajerojuti adi sita ñarocõti rujeocu mu. Ito yicõri ñumacuju gãna jeyarore rujeocu.

¹¹ Iti mu rujeore ñarocõti jedicoaro yiroja. Yutabuju iti busuaro bajiro, bajiro yiroja iti ñarocõti. Ito bajibojarocati muáma ñatĩñacõgũ yiguja.

¹² Yutabuju ruacucõri gaje ña wasoaro bajiro iti jeyarore wasoagu yiguja mu. Muáma ñaro bajiguti ñagũ yiguja. Mureama godare gaye mano yiroja. Ito bajiri ñatĩñacõgũ yiguja mu, yi gotiyiju Dios i Macure.

¹³ I Macure riti ado bajiro gotiyiju Dios:

Ado yu ya riojocaduja rucuburoju rujiya. Mu wajanare mu roti masiroca yigu yiguja yu, yi gotiyiju Dios i Macure.

Ángel mesareama ito bajiro yibisiju Dios.

¹⁴ I Macu bajiro roti masirã meje ñama ña. Usire bajiro ruyumena ñama ángel mesa. Diore moa isiri masa ñama ña. I masoana mani ñajare jaje quenarise manire yigu yiguji Dios. Ito bajiri manire ña ejabuatoni ángel mesare cõayiju Dios.

2

Ñasarise ña masare Dios i maso amõrise, yire gaye

¹ Ito bajiri ángel mesa rëtoro ñasagu Dios Macu i ñaja, i gotirise buto busa mani tuorũnaja quena. Ire mani queno tuobeja, acabojarã yirãji mani. Ito yicõri Dios i rotiro bajiro cudibiticõri ire jidicãrã yirãji mani. ² Jane mejeju Dios i rotirise Moisés ñayõre gotiyjarã ángel mesa. Mani ñicusabatia ña cadiroti ñayiju Dios rotirise. I ocare cudibiticõri ñeñaro yirãreama ña tõbujaroca yiyiju Dios, i goticãdo bajiroti. ³ Manire ti maicõri buto manire maso amõguji Dios. Ito bajiri i oca ñasarisere mani tuorũnabeja, mani tõbujaroca yigu yiguji Dios. “Ire tuorũnarãre masogũ yiguji Dios”, yire oca cajerojuti goticãni mani Uju Jesucristo. Ire tuõgoana, “Riti baja ito oca”, yirona manire goticã ña. Ito bajiri, “Riti baja ito oca”, yi tuoña mani cani. ⁴ “Riti baja ito oca”, mani yitoni, jaje tiyamani ñoyiju Dios manire. Espiritu Santona suoriti jaje quenarise mani yi masiroca yami Dios. I amoro bajiro ricati riti ire mani moa isi masiroca yami Dios.

Dios rãa mani ñajare, “yu ocabajirã”, yami Jesús manire, yire gaye

⁵ Ijariju bajiroti gaye m̄are busigu ya yu. Ijariju gayere ángel mesare rotibisiju Dios. Ado bajirojua yiyiju Dios. Ijariju masa ñna rotirotire cūñi Dios. ⁶ Tite m̄a. Dios oca tutiju ado bajiro ucañi sīgū:

¿Dios, no yija ḡua ñasamena ñabojarocati, ḡuare ācabojabeati m̄a? Ito yicōri, ¿no yija ñasamena ḡua ñabojarocati, ḡuare tirān̄uati m̄a? Ñasamena ḡua ñabojarocati ḡuare b̄uto t̄uoīa m̄a.

⁷ Adi sita ḡua ñaroca ángel mesa bero ḡañaj̄uare cūyija m̄a maji. Ito bajibojarocati ija r̄ucub̄uore gaye ujarāre bajiro ḡuare cūgū yigūja m̄a.

⁸ Jeyaro m̄a rujeore gaye, jeyaro m̄a rujeoanare c̄ani ḡua roti masiroca yigū yigūja m̄a, yi ucañi sīgū Diore goti ĩsiri mas̄u.

Ito bajiri, “Yu rujeore masa ñna rotiroca yigū yigūja yu”, Dios ĩ yija t̄uocōri, “Dise r̄ayabeto ḡua rotiroca yigū yigūji Dios”, yi t̄uoīa masia mani. Ito bajibojarocati jeyaro goroama manire c̄adi jedibea maji. ⁹ Jesure masia mani. “Ito bajiro bajifi Jesús”, yi t̄uoīa mani. Adi sita Jesús ĩ ñaroca maji ángel mesa berojua ĩre cūñi Dios. Manire ti maicōri ĩ Mac̄ure goda ĩsi rotiyiju Dios. Manire yiari t̄ob̄ujacōri ĩ goda ĩsire ñajare, Uju ñasagu ĩre cūñi Dios. Ito yicōri masa jeyaro ĩre r̄ucub̄uotoni ĩ Mac̄ure cūñi Dios.

¹⁰ Ito bajiro Dios ĩ yija queno yiñi. ĩ āmoro bajiroti yiñi ĩ. Jeyaro Dios ĩ menire ña. Jeyaro ĩ wan̄utoni ña iti ĩ rujeore. Mani Dios ñarā ĩ rāca mani roti ñare āmoñi Dios. Ito bajiri ĩ t̄a mani eja masitoni ĩ Mac̄u Jesucristore goda ĩsi rotiyiju Dios. Jesucristo ñami manire masori mas̄u. Ñim̄u ḡaji manire maso masigū maqūji. Ito bajiri ñna s̄horiti ūmacūju ejarā yirāji mani.

¹¹ Dios Mac̄u ñami mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsiri mas̄u. Dios ñarā mani ñaroca yigū ñami Jesús. Ito bajiri Jesús rāca sīgū rīa ña mani. Dios rīa mani ñajare, “yu ocabajirā”, yi bojobeami Jesucristo. ¹² Ito bajiro yiñi Jesús Dios oca tutina. Ado bajiro bajia iti. T̄uoīate m̄a:

M̄a ñarise gayere yu ocabajirāre gotigu yigūja yu. ĩna mini-juaroca m̄are wan̄ugū, m̄are basa s̄ea ñucagū yigūja yu, yiñi Jesús, Dios oca tutina

¹³ Gaje ado bajiro yiñi Jesús:

Yu c̄ani Diore riti b̄uto t̄uor̄ñ̄uc̄aja yu, yiñi Jesús, Dios oca tutina.

Gaje ado bajiro yiñi Jesús:

ĩ rīare ȳare ĩsiqui Dios. Ito bajiri ado ñna rāca ña yu, yiñi Jesús, Dios oca tutina.

¹⁴ Dios ñarā ñari, sīgū r̄ayabeto ruj̄u c̄utirā ña mani. Mani rāca ña āmogū, manire bajiroti ruj̄u c̄utiñi Jesús c̄ani. Ito bajigu ñari manire goda ĩsiñi ĩ. Ito bajiri r̄am̄ua uju manire

ruyurioborure ruyuriogũ yiguĩji Jesús. ¹⁵ Ito bajiro Jesús ĩ yijare, mani godaroti güire ma manire. Ito bajiri ĩre mani tũorũnũja, “Yũ ñeñaro yirise waja yũ tũbũjaroca yigũ yiguĩji Dios”, yi tũoĩa güirã meje ña mani ĩja. ¹⁶ Riti bajia. Adi sita Jesús ĩ wadija, ángel mesare ejabũarocũ meje wadiñi ĩ. Mani Abraham ñayorũ bajiro Diore tũorũnũrãre ejabũagũ wadiñi ĩ. ¹⁷ Ito bajiri mani ĩ ocabajirãre ejabũarocũ Dios ĩ rotiro bajiroti yĩni Jesús. Manire bajiro rujũ rujeacõri, manire goda ĩsiñi Jesús. Ito bajiri manire ti maicõri manire yiari Diore bũsi ĩsisotiguĩji ĩ. Masare yiari paia mesa ĩna bũsirise rẽtoro manire yiari bũsi ejabũasotigu yiguĩji Jesús. Mani ñeñaro yirisere Dios ĩ ãcabojatoni, manire yiari bũsi ĩsisotiguĩji Jesús. ¹⁸ Mani robo rujũ cuticõri tũbũjañi Jesús. ĩre cuni, ñeñaro ĩ yitoni ĩre rotĩlãbojañi rũmũa mũjũ Satanás. Ito bajiro ĩ yibojarocati ñeñaro yibisijũ Jesús. Ito bajiri mani tũbũjaja manire ejabũaguĩji Jesús. Ito yicõri mani ñeñaro yitoni rũmũa manire ĩ roti ãmoja manire ejabũaguĩji Jesús.

3

Moisés ñayorũ rẽtoro ñasagũ ñami Jesús, yire gaye

¹ Yũ ñarã, Jesucristore tũorũnũrã ñari Dios ñarã ña mani ĩja. ĩ ñarã mani ñatoni manire beseñi Dios. Ito bajiri Jesucristore riti mani tũorũnũja quena. Dios oca goti ucurona ĩ cõarã rẽtoro ñasagũ ñami Jesucristo. Ito yicõri paia mũjarã masare yiari Diore ĩna bũsi ĩsire rẽtoro manire bũsi ĩsigũ ñami Jesucristo. Ito bajiri Jesucristore riti tũorũnũrũja manire. ² Dios ĩ beserũ ñari ĩ rotiado bajiroti yi ñañi Jesús. Dios ñarãre queno ejabũañi ĩ. Moisés ñayorũ cuni Dios ĩ rotiado bajiroti yiyijũ. Dios ñarãre queno ejabũayijũ ĩ. ³ Ito bajibojarocati Moisés ñayorũre rẽto bũsaro Jesure mani rũcũbũoja quena. Ado bajiro bajia. Sĩgũ ĩ wi menija, ĩ menira wi rẽtoro ĩre rũcũbũorã yirãji mani. Ito bajiri Moisés ñayorũre rẽto bũsaro Jesús manire rujeorũre rũcũbũoja quena. ⁴ Wigoti iti ñaja, sĩgũ iti wire menirũ ñaguĩji. Dios sĩgũti ñaguĩji jeyarore rujeori masũ. ⁵ Diore queno cũdigũ ñayijũ Moisés ñayorũ. Diore moa ĩsigũ, Dios ñarãre queno ejabũayijũ Moisés ñayorũ. Moisés ñayorũre tũocõri, “Ito bajiro yigũ yiguĩji Dios”, yi tũoĩayijarã masa. Diore moa ĩsiri masũ ñayijũ Moisés ñayorũ. ⁶ Cristoama Diore moa ĩsiri masure bajiro meje bajĩni ĩ. ĩ ñami Dios Macũ, queno ĩre cũdigũ. Ito bajicõri Dios ñarã Ʋjũ ñami Jesucristo. “Tũdi ejagũ yiguĩji Cristo”, yi mani tũoĩa wanũja, ĩre tũorũnũcõri mani ĩre jidicãbeja, Dios ñarã, ñarã yirãji mani ĩja.

Yure mũa tũorũnũbeja quenari cutojũ ware ma mũare, Israel sita gãnare Dios ĩ yire gaye

⁷ Ito bajiri Jesucristore jidicābitiraja manire. Ito yicōri Espiritu Santo ī gotirere tʰorūnʰaja manire. Ado bajiro gotiami ī, Dios oca tutina:

Adocāta mʰare Dios ī bʰsija, ī yiro bajiroti cʰdija quena.

⁸ Mʰa űicʰsabatia ĩna ya ʰsijʰ Diore junisinicōri, ĩna cʰdibitiado bajiro bajibeja. Yucʰ manojʰ űarā, “Mani űeñaro yija, ¿no bajiro yigʰ yiguĵida Dios manire?” yi tʰoĵa űayijarā ĩna.

⁹ Mʰa űicʰsabatiate jʰarā masacō rodori jaje quenarise yicʰ yʰ. Ito yʰ yibojarcoti, “Mani űeñaro yija, ¿no bajiro yigʰ yiguĵida Dios manire?” yi tʰoĵaĵi ĩna.

¹⁰ Ito bajiri ĩnare junisinicʰ yʰ. Ado bajiro yicʰ yʰ ĩnare. “Mʰa ya ʰsijʰ yʰre bajiro tʰoĵabitisotia mʰa. Ito yicōri yʰ rotiro bajiro cʰdi āmobeja mʰa”, yicʰ yʰ ĩnare.

¹¹ Ito bajiri ĩnare junisinigʰ adobajiro yicʰ yʰ: “Quenari cʰtojʰ yʰ mʰare ĩsi āmobjacatojʰ jʰaji ejare ma mʰare. Yʰ rāca tujacāre mano yiroja mʰare”, yiarī goticʰ yʰ ĩnare, yʰre ĩna tʰobejare, yi gotiami Espiritu Santo, Dios oca tutina.

¹² Queno tʰoĵaĵa yʰ űarā mʰa. ĩna bajiro űeñaro mʰa yibe yirona, queno tʰoĵaĵa. Mʰa ya ʰsijʰ queno tʰoĵaĵa mʰa. Mʰa ya ʰsijʰ űeñaro tʰoĵaja, Dios űatĵiĵagʰre jidicārā yirāji mʰa. Ito yicōri ĩre tʰorūnʰmenaji mʰa. ¹³ Ado bajirojʰa mani yija quena. Dios oca mani gāmeri gotija, corocō oca sēorāji mani ĩja. Co rʰmʰ rʰyabeto ito bajiro riti yitĵiĵaja manire. Dios gayere mani bʰsija, mani űeñaro yitoni rʰmʰ ĩ rotibojaja, ĩre tʰorūnʰmenaji mani. Ito yicōri, “Yʰ āmoro yicʰja yʰ. Diore cʰdibicʰja yʰ”, yimenaji mani. Dios oca mani gāmeri bʰsija, oca sēocōri corocō wanʰrā yirāji mani. ¹⁴ Cajerojʰa Jesucristore mani tʰorūnʰcato bajiroti, mani godaroto riojʰa ĩre tʰorūnʰtĵiĵaja manire. Ito bajiro mani yija űmacʰjʰa Cristo rāca wanʰ quenarā yirāji mani.

¹⁵ Tite mʰa. Ado bajiro gotia Dios oca:

Adocāta mʰare Dios ī bʰsija, ī yiro bajiroti cʰdija quena.

Mʰa űicʰsabatia ĩna ya ʰsijʰ Diore junisinicōri, ĩna cʰdibitiado bajiro bajibeja, yi gotia Dios oca.

¹⁶ Mʰa tija, ¿noa űayijari Dios oca tʰoana űabojarāti ĩna āmoro bajiro yi āmorā Diore cʰdibitiana? ĩna űayijarā Egipto sitajʰ űarāre Moisés ĩ tʰa wana. ¹⁷ Diore cʰdi āmobicōri űeñarise riti yiyijarā ĩna. Ito bajiro ĩna yijare jʰarā masacō rodori ĩnare junisiniyijʰ Dios. Ito bajiri yucʰ manojʰ ĩna űa ucuroca yiyijʰ Dios. Itojʰ űa ucūrā riti goda jedicoayijarā ĩna. ¹⁸ ĩre ĩna cʰdibejare, adobajiro yiyijʰ Dios. “Quenari cʰtojʰ mʰare yʰ ĩsi āmobjacatojʰ jʰaji ejare ma mʰare. Yʰ rāca tujacāre mano yiroja mʰare”, yiyijʰ Dios mani űicʰsabatiate. ¹⁹ Itire tʰocōri,

“Diore ĩna t̃uorũnũbitire waja, quenari cato ĩnare ĩ cũ ãmobjara cato ejabisĩ ĩna”, yi t̃uõĩa mani.

4

¹ “M̃ua tujacãroto m̃uare meni ĩsicũ yũ”, mani ñicũsabatiare Dios ĩ yiado bajiroti yami Dios adi r̃um̃ari c̃uni. Adi r̃um̃ari manire c̃uni tujacãre ñaroja. Ito bajiri itojũ mani ejaroto riojũa queno t̃uõĩarũja manire, mani eja jeditoni. M̃ua coriarã ĩre queno t̃uorũnũbiticõri queno ejamenaji. ² “Īre t̃uorũnũrãre riti masogũ yiguĩji Dios”, yire oca t̃uogoana ña mani. Mani tujaroto mani eja ãmoja, ĩre queno t̃uorũnũrãji mani. Itire t̃uogoana ñayijarã mani ñicũsabatia c̃uni. Itire t̃uogoana ñabojarãti queno t̃uorũnũbisijarã ĩna. Ito bajiri Dios ĩ tujarotiadojũ ejabisijarã ĩna. ³ Īre t̃uorũnũrã riti, Dios ĩ tujacãrotiadojũ ejarã yirãji mani. Ado bajiro gotiñi Dios mani ñicũsabatiare t̃uõĩa yugũ:

Yũre ĩna t̃uorũnũbejare ĩnare junisinicũ yũ. “Īnare yũ tujacãrotirajũ ejamena yirãji ĩna”, yi goticã yũ, yiñi Dios, mani ñicũsabatiare t̃uõĩa yugũ.

Adi macãrũcãro meni wacũ, cojũ tujacãrajũ meniñi Dios. Ito ĩ yija bero m̃ucana t̃udi gaje rujeobisijũ Dios ĩja. Tujacãrajũ ĩ menicãre ñabojarocati, ĩnare sãja rotibisijũ ĩ, ĩre ĩna t̃uorũnũbejare. ⁴ Dios oca ado bajiro gotia, jũa ãmojeno ñari r̃um̃a gaye:

Co ãmojeno ñari r̃um̃ari moacõri, jũa ãmojeno ñari r̃um̃ana tujacãyijũ Dios, yi gotia Dios oca.

⁵ M̃ucana gaje ado bajiro gotia Dios oca:

Yũ rãca tujacãdojũ tujacãmenaji ĩna, yiñi Dios, mani ñicũsabatiare t̃uõĩagũ.

⁶ “Īre t̃uorũnũrãre riti masogũ yiguĩji Dios”, yire oca t̃uos̃uogoana ñabojarãti ĩre t̃uorũnũbiticõri tujacãdojũ ejabisijarã mani ñicũsabatia. Diore t̃uorũnũrã riti ejarã yirãji. Tujacãdojũ ejarona eja jedibeama maji. ⁷ Ito bajiri adocãta ĩre t̃uorũnũrãre ãmagũ yiguĩji Dios maji. Adocãta mani ĩre t̃uorũnũja, iti ña ñasarise. Yoari mani ñicũsabatia ĩna c̃udibitija bero, Diore t̃uocõri ucañi David ñayorũ. Jĩjũ yũ m̃uare gotigoriseti, David ñayorũ ĩ ucare m̃ucana m̃uare gotia yũ:

Adocãta m̃uare Dios ĩ b̃usija, ĩ yiro bajiroti c̃udija quena.

M̃ua ñicũsabatia ĩna ya ʘsijũ Diore junisinicõri, ĩna c̃udibitiado bajiro bajibeja, yi ucañi David ñayorũ.

⁸ Mani ñicũsabatia rĩa masa ñayoanare tujacãrajũ t̃ua wayijũ Josuẽ ñayorũ. Ito bajiri tujacãre gaye Dios ĩ b̃usija, Josuẽ ñayorũ mani ñicũsabatia rĩare ĩ tujacãre ãmi ejare gaye meje b̃usiguĩji ĩ. Ito bajiro iti bajijama, “Jane adi r̃um̃a yũ t̃ujũ tujacãrã ejarã ya

ma”, yibitiboru Dios. ⁹ Ito bajiri Diore mani tuorũnũja, ã ñarã ñacõri, ã tuju ñaroja mani tujacãrotiju. ¹⁰ No Diore tuorũnũrãti adi macãrucãrore meni tão wacu ã tujacãdo bajiroti ã rãca tujacãrã yirãji ña cãni. ¹¹ Ito bajiri bũto bũsa oca sãocõri Diore tuorũnũrũja manire, tujacãdo mani eja masitoni. Mani ñicũsabatiane bajiro Diore cudimena robo bajiro bajimenaji mani.

¹² Sãorise ña Dios oca. Ito yicõri adi rãmuri mani tuoroti ña Dios oca. Sarera jã jua dũja odiri jã robo bajiro bajia Dios oca. Ito bajicõri, “Mani ya usiju queda sãjaroja Dios oca mani tuorũnũja. Jeyaro mani ya usiju mani tuoĩarisere masiguĩji Dios. Mani yeyoro mani tuoĩarisere cãni masiguĩji Dios. ‘Ija ito bajiro yicũja yũ’, mani yirise cãni masi jeoguĩji Dios. Dios ocare mani tuorũnũja, ‘Ito bajiro bajia yũ’”, yi tuoĩa mani. ¹³ Disejua Dios ã rujeore yeyo masiña ma. Dise ã ti masibiti ruyabetoja Diore. Ñe mani yigore ã masibiti ma. Ito yicõri ñe mani tuoĩagore ã masibiti ma. Ito bajiri jeyaro masiguĩji ã. Dios ã tiro riojo, “Adocõ jaje ñeñarise yicũ yũ”, yi goti rãtobu jedirã yirãji mani.

Paia uju rãtoro ñasagu ñami Jesús, yire gaye

¹⁴ Paia uju rãtoro ñasagu ñami Jesús, Dios Macũ. Ũmacũju Dios tu ñaguĩji ã, manire yiarĩ ãre bũsi ãsisotigu. Ito bajiri, “Diore tuorũnũgũ ña yũ”, mani yija, bũto bũsa ãre mani tuorũnũja quena. ãre jidicãbitirũja manire. ¹⁵ ã ñami paia uju rãtoro manire eja bũa masigũ. Mani tũbũjaja, manire ti maiguĩji ã. Mani ñeñaro yija, “Yũre queno masibeama. Ito bajiri ñeñaro yama maji”, yi tuoĩacõri, manire ti maiguĩji Jesús. Mani ñeñaro yitoni, rãmũ usirioro ã yi codero bajiro, Jesucristore cãni ito bajiroti yibojayiju. Ito bajibojarocati ñeñarise yibisiju Cristo. Ito bajiri manire rãmũ usirioro yija, manire eja bũa masiguĩji Cristo. ¹⁶ Ito bajiri Diore mani bũsija, gũire mano bũsirãji mani. Manire bũto ti maiguĩji Dios. Ito bajiri mani ãre bũsija, manire ti maiguĩji ã. No mani eja bũare ãmoriju manire queno eja bũagu yiguĩji Dios.

5

¹ Masare yiarĩ paia uju Diore ã bũsi ãsiado bajiro manire bũsi eja bũarocũ Cristore cũñi Dios. “Riti bajia iti”, ma yĩ tuoĩatoni adi mũare gotia yũ. Mani ñicũsabatia ñayoana ña rãca gagũ sãgũre besecõri, “Ma ñagũ yiguja pai gũare bũsi ãsiri masũ”, yi cũñi ña ãre. ã ya moare ado bajiro bajiyiju. Masa Diore ña ãsiroti boca ãmicõri, itire Diore soe ãsiyiju ã, masa ña ñeñaro yire waja, waja yĩ ãsirocũ. ² Pai mani robo bajigu ñari, Dios ã rotirise ñarocõti cudi jeo masibiquĩji ã cãni. Ito bajiri queno tuoĩamenati ñeñaro masa ña yija, ñare junisinibiquĩji ã. Quenoti ñare goti

quenogũ yiguĩji ĩ. ³ Ito bajiri Diore masa ĩna ĩsiroti soe ĩsi wacu, “Masa ĩna ñeñaro yirise ĩnare ãcabojaya”, yiguĩji ĩ Diore. Ito bajiroti yigu yiguĩji ĩ cuni, ñeñaro ĩ yirise waja.

⁴ No paia uju ña ãmobjagu ĩmasiti ña masibiquĩji ĩ. Dios sĭgũti ñami, sĭgũre ti besecõri, “Mu ñama paia uju”, ĩre yigu. Ito bajiroti Aarõn ñayorure cũni Dios. ⁵ Ito bajiroti bajiyiju Cristore cuni. ĩmasiti, “Paia uju rẽtoro ñasagu ñacuja yu”, yibisiju ĩ. Dioti ĩre cũyiju, ito bajigu ĩ ñatoni. Ado bajiro ĩre gotiyiju Dios:

Yu Macu ña mu. Adi rumu masa ĩna tũoro riojo, “Ãni yu Macu muu uju ñami”, yigu yiguja yu, yiyiju Dios ĩ Macu Cristore.

⁶ ĩ oca tutina gaje ado bajiro gotiñi Dios ĩ Macure:

Masare yari mu busi ĩsitoni mure cũa yu. Paia uju Melquisedec ñayorure bajiro ñasagu mure cũa yu, yiyiju Dios ĩ Macure.

⁷ Adi macãrucũro Jesús ĩ ñaroca ĩre ĩna sĭaroti ñami riojua Diore busigu josayiju. Yago rãca oca sũoro busiyiju ĩ Jacure. “Cuna, goda wacu ya yu. Yu catire mu ãmoja, camota masigãja mu. Ito bajibojarocati mu ãmoro bajiro bajiatoja”, yiyiju Jesús ĩ Jacure. “Mure cudi ãmoa yu”, Jesucristo ĩ yijare tũoyiju Dios.

⁸ Dios Macu ñabojaguti tũbujayiju Cristo. Tũbujaja wacu jeyaro Dios ĩ rotiado bajiroti yiyiju Cristo. ĩ Jacure queno cudigu ñari, manire yari tũbujaja ĩsiyiju Cristo. ⁹ ĩ Jacu ĩre rotiado bajiroti manire yari goda ĩsiyiju Cristo. Ñimu gãji manire goda ĩsigũ maquĩji. Ito bajiri ĩre mani tũorãnũja ticõri, manire masogũ yiguĩji ĩ. Ito yicõri mani catitiñaroca yigu yiguĩji ĩ. ¹⁰ Paia uju ñasagu Melquisedec ñayoru ĩ ñado bajiro ĩ Macu Jesucristore cũyiju Dios. Ito bajiri manire maso masiguĩji Cristo.

Jesucristore masirã ñabojarãti ĩre mani jidicãja guiyo ña, yire gaye

¹¹ Iti oca gotiroti jaje rũa maji. Ito bajibojarocati iti ocare tũo masi ãmobeaa muu. Ito bajiri josari ña iti muare gũa goti rẽto ãmobjaja. ¹² Yoari Cristore muu tũorãnũja bero ĩ oca riasori masa ñaboyija muu. Ito bajibojarocati Dios oca josari meje busa gayere mucana tũdi muare goti rẽtoburũja gũa. Waibucu ri ba masi wana ñabojarãti, mucana tũdi ũjurãre bajiro bajirã ña muu. Macucã ũjugũre bajiro waibucu ri ĩ ba masibeto bajiro Dios oca josari ñarisere tũo rẽtobu masibea muu. ¹³ Őjegõa idirã, macucã ũjugũre bajiro bajirã ña muu. Dios ocare queno masirã meje ña muu. ĩ oca masibiticõri Dios ĩ ãmoro bajiro queno yire gayere masibea muu. ¹⁴ Bare jeyaro buti quenarise ña bucãrã bare. ĩna ñama queno sũo quenarã. Ito bajiroti bajiamu Dios oca queno tũo masirã cuni. Dios oca queno masicõri, “Iti ña ñeñarise, iti ña quenarise”, yi ti beserã yirãji ĩna.

6

¹ Вүсүрäre bajiro Cristore mani queno masi ämoja, i oca josari ñarisere mani riasotija quena. Josabiti gayere riasoticäcү mani. “Ñeñarise jidicäcöri, quenarise tuoïaräja manire”, yire gaye riasoticäcү mani. “Queno yibojaräti Diore mani tuorünubeja jeame üjurojү warä yiräji mani”, yire gaye riasoticäcү mani. ²Idé gure gaye cүni riasoticäcү mani. Gäjerä Diore masiräre yari Diore бүsirä wana ñnare ämo moa jeore gaye riasoticäcү mani. “Godabojaräti мүсана түди catirä yiräji mani”, yire gaye riasoticäcү mani. “Ñeñaro yirä ñna ñeñaro yirise waja, töbüjatïñarä yiräji ñna”, yire gayere riasoticäcү mani. ³ Dios i ejabүarisena, josari gayere riasoti ümatüarä yiräji mani.

⁴ Dios oca tuogoana ñna mani, ito yicöri Jesucristo ümacüjү wadiräre boca ämiana ñna mani. Espiritu Santo i queo säna ñna mani ija. Ito bajiri Dios oca mani riasoti ümatüabeja äcabojarä yiräji mani. I ocare äcabojacöri түди ñeñaro yiräji mani. Ito bajiri мүсана түди ñre tuorünү ämomenaji mani. ⁵ Dios oca quenarise tuogoana ñna mani. Tiyamani Dios gayere tigoana ñna mani. “Adi sita түди ejaгү yiguji Jesús”, yi tuoïarä ñna mani. ⁶ Iti jeyarore masi jedirä ñbojaräti, Jesucristore mani jidicäja, түди mani ñeñaro yirisere jidicä masimenaji mani. Dios Macүre tuorünubojaräti mani jidicäja мүсана түди yucütөojү ñre jajuräre bajiro ya mani. Ito yicöri masa tiro riojo ñre aja tudiräre bajiro ya mani. ⁷ Ado bajiro bajira sitare tuoïate мүа. Sita joe ide iti quedija, sitajүare ide säjaroja. Iti sita ote queno judi, iti rica cütija ticöri, “Quenari sita ñna adi sita”, yirä yiräji ñna iti sita moari masa. “Queno yiñi Dios iti sitare”, yirä yiräji ñna. Ito bajiroti Diore jidicämenare cүni queno yigү yiguji i ñnare. ⁸ Iti sita jota, ito yicöri ta widirise jeyaro iti judija, ñe waja ma iti wese. Ito bajiri sita iti үjarä itire soecörä yiräji ñna. “Adi sitare queno yibisï Dios”, yirä yiräji ñna. Ito bajiroti ñre jidicäräre jeame üjurojү cöagү yiguji Dios.

“Yүre masogү yiguji Cristo”, mani yi tuoïaja oca säoa mani, yire gaye

⁹ Yү mairä, “Mүа ñna Jesucristore jidicärä”, yirocү meje мүare itire бүsia yү. “Mүа ñna Jesucristo i masoana”, ya yү мүare. Mүа ñna Dios i ämoro bajiro yirä. Ito bajiri, “Queno yami Dios мүare”, yi tuoïa yү. ¹⁰ Riojo yigү ñnami Dios, ito bajiri мүа queno yigorere äcabojabicү yiguji i. Gäjerä Jesure tuorünүräre ti maicöri, ñnare мүа ejabүagorisere äcabojabicү yiguji i. Ñaro bajiroti gäjeräre ejabүaräji мүа maji. Ito bajiro мүа yirisere äcabojabicү yiguji Dios. ¹¹ Mүа sigү rүyabeto wanү oca säocöri Diore мүа cүditïñare ämoa гүа. Mүа catirocö

mua ito bajiro yi ñaja, mua bocatirisere ñarocōti boca āmirā yirāji mua. ¹² Jesure mua t̄or̄ñ̄j̄ jidicāre āmobeaga. Ito yicōri Dios oca tutire mua jidicāre āmobeaga. Yoari Jesucristo ī t̄adi ejaroti bocaticōri, ĩre jidicābisī coriarā. Ito bajiri ĩnare bajiro mua bajire āmoaga. ĩnare bajiro mua yija, Dios ī goticādo bajiro ñarocōti boca āmirāji mua.

¹³⁻¹⁴ Abraham ñayorure t̄oĩate mua. Ado bajiro ĩre goti yucāyij̄ Dios: “Riti queno m̄are yisacōgū yigūja ȳ. Jājarā m̄ janerābatia c̄t̄iroca yigū yigūja ȳ. ‘Ito bajiroti yicūja ȳ’, yirocū ȳ wamena ya ȳ”, yiyij̄ Dios Abraham ñayorure. ĩ wamenati yiyij̄ Dios. Gāji wamena meje ito bajiro yiyij̄ Dios Abrahamre. Ñimūj̄a gāji Diore r̄etocūgū maqūji. Ito bajiri ĩ wamenati yiyij̄ Dios. ¹⁵ “Ī yiro robo bajiro yigū yigūji Dios”, yirocū ūsirioro meje yuyij̄ Abraham ñayorū. Ito bajiri Dios ĩ goticādo bajiroti r̄etayij̄ Abrahamre. ¹⁶ “Ado bajiro yicūja ȳ”, ĩna yija, Dios wamena yama coriarā masa. ĩ wamena yama ĩna, masa r̄etoro ñasagū ĩ ñajare. “Riti m̄are Dios wamena gotia ȳ”, ĩna yija, poj̄na gājerā, “B̄r̄āti yama”, yi masimenaji. ¹⁷ Ito bajiroti mani ñic̄sabatiare, “Ito bajiro yicūja ȳ”, ĩ yire ñajare, yisacōyij̄ Dios. “Riti manire ĩ goticādo bajiro ĩsigū yigūji Dios. ĩ goticādo bajiroti gajero bajiro wasoabicū yigūji ĩ”, ĩna yi masitoni, ĩnare yisacōyij̄ Dios. “M̄are socabea ȳ. Riojo ȳ wamena m̄are gotia ȳ”, yiyij̄ Dios mani ñic̄sabatiare. ¹⁸ “Riti m̄are queno yisagū yigūja ȳ”, yiyij̄ Dios. Gaje ado bajiro yiyij̄ Dios: “Ito bajiroti yicūja ȳ, yirocū ȳ wamena ya ȳ”, yiyij̄ Dios. J̄aji Dios ĩ yijare, gajero bajiroj̄a wasoabicū yigūji ĩ. Ito bajiri, “Ado bajiro yicūja ȳ”, ĩ yicāre ñajare manire masogū yigūji ĩ. Ito yicōri, “Ī rāca catit̄ñarā yirāji mani”, yi t̄oĩa mani. ĩ goticāre mani t̄or̄ñ̄j̄a wan̄a oca s̄orā yirāji mani. ¹⁹ Dios ĩ goticāre ñarocōti t̄or̄ñ̄j̄a manire. “M̄are masogū yigūja ȳ”, yiñi Dios manire. “Ī rāca catit̄ñagū yigūja ȳ”, yi mani t̄o masija, mani ya ūsi gūibeto yiroja manire. Ito yicōri oca s̄orā yirāji mani. Jane mejej̄ masare yiari Diore senirona Dios ñari wi yobiado wajaj̄a Dios ñari s̄a wasotiyij̄a paia mesa. ²⁰ Ito bajiro yiñi Jesús c̄ni. Ūmacūj̄ m̄jacōri manire yiari Diore b̄siñi ĩ. Ito bajiri, “Manire masogū yigūji Dios”, yi t̄oĩa mani. Paia ūj̄ Melquisedec ñayorū ĩ ñasado bajiro ñasagū ñat̄ñagū yigūji Jesús. Manire yiari Diore b̄si ĩsit̄ñagū yigūji Jesús. Ito bajiro ĩ b̄si ĩsit̄ñatoni cūñi Dios ĩre.

7

Paia ūj̄ Melquisedec bajiro bajiḡuti ñami Jesús c̄ni, yire gaye

¹ Ī Melquisedec, Salem cuto gagu uju ñayiju. Ito yicōri Dios ũmacūju gagure moa ĩsiri masu ñayiju ĩ pai. Abraham ñayoru gaje cūtori gāna ujarāre rētocūcōri, tūdi wayiju ĩ ya cutojmare. Ito bajiri ĩ tūdi waroca ĩre boca wayiju Melquisedec. ĩre bocacōri ĩre yiari Diore busigu, “Dios queno yijaro mure”, yiyiju Melquisedec Abrahamre. ² Gājerā ujarāre rētocūcōri, ĩ bujare gayere cōiacōri Dios ĩ rotiado bajiroti Melquisedecre jabeto ĩsiyiju Abraham. “Uju queno yigu”, yireoni ña iti Melquisedec yire. Salem cuto gagu uju ñayiju Melquisedec. Ñe oca mani cuto, yireoni ñayiju Salem yireoni. Ñe oca mana uju ñayiju Melquisedec. ³ Melquisedec jacusabatia wame, ĩ ñarā wame cūni ucare ma Dios oca tutiju. Ito yicōri ĩ rujeare, ĩ godare cūni ucare goabea. “Ī godaja bero masare yiari Diore busi jidicāyiju”, yire ma. Melquisedecre mani tūoĵaja, “Masare yiari Diore ĩ busi ĩsiado bajiro masare yiari Diore busi ĩsitĩñagū yiguĵi Cristo cūni”, yi tūoĵa mani.

⁴ Mani ñicu Abraham ñayoru rētoro ñasagu ñayiju Melquisedec. Tūoĵate mua. Gaje cuto gāna ujarāre rētocūcōri, ĩ bujarere cōiacōri jabeto ĩsiyiju Abraham Melquisedecre. ⁵ Ito bajiroti Abraham janerābatia judio masa jeyaro ĩna rucorisere cōiacōri jabeto ĩsiyijarā paiare. Leví wame cutigu janerābatia ñayijarā ĩna paia mesa. ĩna ñarā judio masare jeyaro ĩna rucorisere cōiacōri jabeto āmiyijarā ĩna, Moisés ĩ rotiado bajiroti. ĩna ñarā ñabojarocati ito bajiro yiyijarā ĩna, Moisés ĩ rotijare. ⁶ Leví janami meje ñabojaguti, Abraham bujarere jabeto seniyiju ĩ Melquisedec. Itire boca āmicōri ĩre yiari Diore busiyiju Melquisedec. Abraham ñayiju, “Queno mure yigu yigūja yu”, Dios ĩ yiru. Ñasagu ñayiju Abraham ñayoru. ⁷ “Dios mure queno yijaro”, yi ecoru rētoro ñami, “Dios mure queno yijaro”, yiru. Melquisedec ĩ, “Queno Dios mure yijaro”, yi ecoru ñayiju Abraham. Ito bajiri, “Abraham rētoro ñasagu ñayiju Melquisedec”, yi tūoĵa mani. ⁸ Mani wato ñarā paia gājerā rucorisere cōiacōri jabeto āmirā, manire bajiroti godarāĵi ĩna cūni. Melquisedecre Dios oca tuti iti gotija, “Itocō godaĵi Melquisedec”, yire oca ma. Ito bajiri godabicu robo bajiro bajiguĵi ĩ. ⁹⁻¹⁰ Melquisedecre jabeto ĩsiroca ĩ janerābatia ñarona ĩna rujeabitibojarocati ĩ ya rujūju ñayijarā ĩna maji Abrahamre. Abraham janami Leví wame cutigu janerābatia ñayijarā, masa ĩna rucorisere cōiacōri jabeto āmirā. Abraham ya rujūju ñacōri Melquisedecre Abraham ĩ waja yija, ĩna cūni waja yirāre bajiro yiyijarā, Abraham ya rujū ñacōri. Ito bajiri, “ĩna ñarocō rēto busaro ñasagu ñaĵi Melquisedec”, yi tūoĵa mani.

¹¹ Leví janerābatiana suoriti ĩ rotirise cūyiju Dios, judio

masare. Leví janerābatiare paia ĩna ñaroca yiñi Dios. Sĭgũ Leví janami ñayijũ pai ñasagu, Aarón wame cutigu. Aarón ĩ janerābatia rāca masa ĩna Diore ĩsiroti boca āmiyijarā ĩna. Boca āmicōri Diore soe ĩsiyijarā ĩna, masa ĩna ñeñaro yirise waja yirā. Ito bajiro ĩna yibojarocati, “Seti ma m̃are. Queno yirā ña m̃a”, yibisijũ Dios ĩnare. Ito bajiri Melquisedec ñasagure bajiro bajigure cōayijũ Dios, masare ĩ goda ĩsitoni. Aarón mesa waibucurāre soe ĩsicōri, masa ĩna ñeñaro yirise waja, waja yi jeocōajama gāji masare b̃si ĩsirocũ cōabitiborũ Dios. ¹² Masare b̃si ĩsirocũ Jesure Dios ĩ cōaja bero m̃cana t̃di paia mesare masare yiari b̃si ĩsi rotibisijũ Dios. Ito yicōri b̃cu oca jidicācōri ĩ oca mame wasoa rotiyijũ Dios paia mesare. ¹³ Mani Ūjũ Jesucristore cūñi Dios, paia ɥjũ ñasagu ĩ ñatoni. Ito bajiri ĩ ñami manire yiari Diore b̃si ĩsigũ. Leví janerābatia janami meje ñayijũ Cristo. Judá janerābatia janami ñayijũ Cristo. Judá janerābatia Cristo riojũa sĭgũ pai mañijũ. ¹⁴ Mani Ūjũ Jesucristo, Judá janerābatia janami ñayijũ ĩ. Leví janerābatiare paia cū wacũ Judá janerābatiareama ito bajiro yibisijũ Moisés ñayorũ. Itire queno t̃o masia mani.

¹⁵ Itire t̃ocōri, “B̃cu oca jidicācōri oca mame wasoacōñi Dios”, yi t̃oña mani. Paia ɥjũ Melquisedec ñasagu ĩ ñado bajiro manire yiari b̃si ĩsigure cūñi Dios. ¹⁶ Leví janerābatiare riti, “Paia ñarā yirāji ĩna”, yi rotiyijũ Moisés. Ito bajiri Moisés ĩ rotirena meje paia ɥjũ Cristo ĩ ñaroca yiñi Dios. T̃di ĩ catija ticōri, ĩ Macure cūñi Dios manire yiari ĩ b̃si ĩsitoni. B̃to masigũ ñari j̃aji godabicũ yiguñi Cristo. ¹⁷ Ado bajiro gotiyijũ Dios ĩ Macure:

Masare m̃ b̃si ĩsitĩñatoni m̃re cūa yũ. Paia ɥjũ Melquisedec ñasagu ĩ ñado bajiro ñatĩñagũ yigujã m̃, yiyijũ Dios ĩ Macure.

¹⁸ B̃cu oca iti rotiro bajiro queno c̃di jeo masibisijarā mani ñic̃sabatia. Ito bajiri ĩnare seti ñayijũ maji. Ito bajija ticōri, “B̃cu oca quenabea. Ñe waja ma iti”, yi t̃oña wacũ itire jidicāyijũ Dios. ¹⁹ B̃cu oca ĩna c̃di jeoja ticōri, “Īnare seti ña maji”, yiyijũ Dios. Ito bajiri b̃cu oca jidicācōri, mame oca cūyijũ Dios ĩja. Ado bajiro yiyijũ Dios. ĩ Macũ Cristore cōayijũ, mani ñeñaro yirisere ĩ waja yi ĩsitoni. Ito bajiri Cristore mani t̃orũñaja ticōri, “Ñe seti ma m̃are”, yigũ yiguñi Dios ĩ t̃a mani ejari r̃m̃. Iti mame oca t̃ocōri, “B̃cu oca ñas̃ore r̃toro quena mame oca”, yi t̃oña mani.

²⁰ “Yũ Macure cūa yũ, masare yiari ĩ b̃si ĩsitĩñatoni. Riti ya yũ”, yi goticāyijũ Dios. ²¹ Cristore Dios ĩ cūroto riojũa, gājerā paiare ĩ cūja, “Ñasagu ānire cūa yũ”, yibisijũ Dios. ĩ Macureama paia ɥjũ cū wacũ, “Riti, āni ñasagure cūa yũ”, yiyijũ Dios. ĩ Macure ado bajiro gotiyijũ Dios ĩ oca tutina:

Y_u ña Dios m_u Ƴ_{ju}. “Ado bajiro yig_u yig_uja y_u”, yicōri y_u t_uoñarise t_uo riaw_usobic_uja y_u. Masare yiari m_u b_usi ĩsitĩñatoni m_ure c_ua y_u. Paia Ƴ_{ju} Melquisedec ñasag_u ĩ ñado bajiro ñatĩñag_u yig_uja m_u c_uni, yiñi Dios ĩ Mac_ure, yi gotia Dios oca tutij_u.

²² Iti mani t_uoja, “Riti manire masog_u yiguĩji Jesucristo. B_uc_u oca rētoro quenarise ña iti mame oca”, yi t_uoĩa mani. ²³ B_uc_u oca iti ñaroca jājarã paia ñayijarã. ĩna godaja gājerã ĩnare wasoarona ñayijarã. ²⁴ Ito bajiro ĩna godabojarocati, Jesuama godag_u meje ñami. Ñim_uja gāji Jesure wasoaroc_u maquĩji. ²⁵ Catitĩñag_u ñari manire yiari Diore b_usi ĩsitĩñag_u yiguĩji ĩ. “M_u Mac_u y_ure goda ĩsiñi. Ito bajiri ĩna s_uoriti m_u yag_u ña āmoa y_u”, Diore mani yija, manire masog_u yiguĩji Cristo. Manire ĩ masoja bero ĩ rāca catitĩñarã yirãji mani.

²⁶ Jesucristo r_uyabojañi maji, manire b_usi ĩsiroc_u. Manire yiari Diore ĩ b_usi ĩsibeja, Dios t_u ejamenaji mani. Dios ĩ ñajare, ñeñarise ma ĩre. Ñeñaro yig_u meje ñayij_u ĩ. Ñe seti mac_u ñayij_u ĩ. Masa ñeñaro yirãre bajiro meje bajig_u ñami ĩ. Ūmac_uja gāna rētoro ñasag_u ĩ ñaroca yiyij_u Dios Jesure. ²⁷ Gājerã paia Ƴ_{ju}re bajiro bajig_u meje ñaguĩji ĩ. Co r_um_u r_uyabeto waib_uc_urãre s_uayijarã ĩna, Diore soe ĩsirona. Ito bajiro yicōri, “G_ua ñeñaro yirisere ācabojoya. Ito yicōri masa ĩna ñeñaro yirisere c_uni ācabojoya”, yiyijarã ĩna. Coji meje ito bajiro yiyijarã ĩna. Jesuama cojiti godañi, masa ĩna ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsig_u. M_ucana t_udi waja yibic_u yiguĩji ĩ, ĩ ya rīna ĩ waja yi t_uocāre ñajare. ²⁸ Moisés ñayor_u ĩ rotirena s_uoriti manire bajirãreti paia Ƴ_{ju}arã ña rotiyijarã ĩna. B_uc_u oca jidicācōri mame oca c_uyij_u Dios. “Riti ado bajiro yic_uja y_u”, yiroc_u mame oca c_uyij_u Dios. “Y_u Mac_u ñeñaro yibicare c_ua y_u, masare yiari ĩ b_usi ĩsitoni”, yiyij_u Dios ĩ oca tutina.

8

Mame oca goticōri manire b_usi ĩsiri mas_u ñami Jesús, yire gaye

¹ Y_u gotis_uorise ado bajiro bajia ñasarise. Sīg_u ñami manire yiari Diore b_usi ĩsig_u. ĩ ñami ñasag_u. Ūmac_uja Dios ya riojocad_uja r_uc_ub_uoraj_u rujiguĩji ĩ. ² Dios ya wi ñasari wi ñacōri manire yiari b_usi ĩsig_u yiguĩji ĩ. Masa ĩna menira wi meje ñaroja iti wi. Dios ĩ menira wi ñaroja iti wi.

³ Masa ĩna ñeñaro yirise waja, waja yirona Diore waib_uc_urã soe ĩsiri masa ñama paia Ƴ_{ju}arã. Ito bajiro ĩna yitoni ĩnare c_urã yirãji masa. Manire yiari ito bajiro yiñi mani Ƴ_{ju} Jesucristo c_uni. Mani ñeñaro yirise waja, waja yiroc_u manire goda ĩsiñi ĩ. Ito bajiro yicōri Diore b_usi wac_u ĩ ya ruj_u ĩsig_ure bajiro yiñi ĩ. ⁴ Adi tuti ñarã paia, Moisés ñayor_u ĩ rotiado bajiroti

soe ĩsiamama maji. Ito bajiri Cristo adi sita ĩ ñajama ĩnare bajiro yibitiboguĩji. Adocãta manire yiari ũmacũju Diore busi ĩsigũ yiguĩji ĩ. ⁵ Adoju paia ĩna moari wi ũmacũju gagu Dios ya wi robo bajiro bajaia. Moisés ñayoru Dios ya wi ĩ menigũ wagu yiroca, ado bajiro rotiyiju Dios ĩre: “Gũtagũ joeju yu mure goticato bajiroti tuoĩacõri, ito bajiro menima”, yiyiju Dios Moisés ñayoru. Adi sita gãna paia ĩna moaja ũmacũju gagu Dios ya wi robo bajiro quesoĩarã yirãji ĩna. ⁶ Cristo manire busi ĩsiri masure moare ñasarise cũñi Dios. Paia ñayoana bucũrã rotirere cãdigoana ĩna yiado rẽtoro yigu ñami Cristo. “Masa yu Macure ĩna tuoũnũja, ĩnare queno yigu yiguja yu. ĩna ñeñaro yirisere ãcabojocõri, ĩnare masogũ yiguja yu”, yami Dios ĩ oca tutina.

⁷ Bucu oca rẽtoro ñasarise ña mame oca. Bucu oca tuo sũyacõri Dios ñaro mani ejajama gaje mame oca cũbitiboru ĩ. ⁸ Bucu ocare masa ĩna cãdi jeo masibeja tiyiju Dios. Ito bajiri ado bajiro yiyiju ĩ:

Israel sita gãna rãca, Judã gãna rãca ija mame oca quenogũ yiguja yu maji.

⁹ ĩna ñicusabatiare yu goticato bajiro meje bajiro yiroja. Egip-toju ĩna ñaroca gajeroju ĩnare cũ wacu ĩnare gotibojacu yu. Yu goticato bajiro cãdibiticã ĩna. Ito bajiri ĩnare tuoũnũbiticu yu.

¹⁰ Ija Israel sita gãnare yu oca quenoja, ado bajiro yigu yiguja yu: Yu rotirise ĩna tuoĩaroca yigu yiguja yu. Ito bajiri ĩna ya usiju yu rotirisere cãdi ãmorã yirãji ĩna. Ito yicõri ĩna cju ñagũ yiguja yu. Ito bajiri ĩna ñarã yirãji yu ñarã.

¹¹ Yu ñarã ñari ñarocõti yure ti masirã yirãji ĩna. Ito bajiri yure masirã riti ĩna ñajare ĩna baba mesare cuni yure ĩna ti masitoni riasomena yirãji ĩna. ĩna jeyaro yure ti masirã yirãji ĩna. Mutarã cuni, bucũrã cuni yure ti masirã yirãji ĩna. Ito bajiri yure ĩna ti masitoni riasomena yirãji ĩna.

¹² ĩnare ti maicõri ĩna ñeñaro yirisere ãcabojogu yiguja yu. Ito yicõri juaji ĩna ñeñaro yirisere tuo bicu yiguja yu ĩja, yami mani Ũju Dios ĩ oca tutina.

¹³ Mame oca Dios manire ĩ busija, “Bucu ocare jidicãcõgũ yiguĩji”, yi tuoĩa mani. Bucua warise jedi wato ya. Ito bajiroti manire mame oca ĩ gotija, “Iti rãmũ gaye bucũ oca jedi waro ya”, yi tuoĩa masia mani.

9

Diore rũcũbũorã ado bajiro yiyijarã bũcũrã, yire gaye

¹ Cajero Dios Moisés rotiroti cũgũ masa ĩre rũcũbũoroti gayere ĩre cũyiju Dios. “Adi sitaju yure rũcũbũorona mũa minijuaroti wi menire ãmoa yu”, yi rotiyiju Dios Moisésre.

² Ito bajiri ĩ rotiado bajiroti wi jua sōa, sōa cutiri wi meni ĩsiyijarã ĩna. Wi gudareco saya webutirona yobiara wi ñayiju iti wi. Cajero ejasurajũ Diore rucubũora sōa ñayiju iti sōa. Iti sōajũ jeobusuora tutu ñayiju. Ito yicōri casabo ñayiju, naju Diore ĩsiroti jesari casabo. ³ Yobiado gaje dũja ñari sōa, Dios ĩ ñasari sōa wame cutiyijũ iti sōa. ⁴ Itoju orona ĩna menira casabo ñayiju. Iti ñayiju Diore yiari queno suti quenarise ĩna soe ĩsotira casabo. Ito yicōri orona ĩna menira jedo ñayiju. Dios ĩ busigore ñari jedo ñayiju iti jedo. Iti jedo totiju adocō jaje ñayiju. Iti jedoju oro sotũ sãñayiju. Iti sotũju bare maná wame cutirise sãñayiju. Ito yicōri iti jedoju Aarón ñayoru ya turigu ñasaturagu sãñayiju. Ito yicōri iti jedoju gũta jãiri Dios ĩ rotirise ucare ñayiju. ⁵ Iti jedo joe ángel mesa bajirã ĩna meni rujeoana jesayijarã. ĩna ñayijarã masa ĩna ñeñaro yirise waja soe ĩsiraju weca caero ñujeorã. ĩnare ticōri, “Adi sōa ña Dios ĩ ñasari sōa”, yĩ tuoñayijarã paia. Adocãta iti gaye ñarocōti goti masia ma maji.

⁶ Ito bajiro bajiyijũ mani ñicusabatia Diore ĩna rucubũore gaye. Co rũmũ ruyabeto ĩna moasotire ñajare, Diore rucubũorajũ ñasurori sōa ejasotiyijarã ĩna. ⁷ Ito bajibojarocati Dios ĩ ñasari sōareama paia uju co rodo ruyabeto cojiti sãjayiju ĩ co rodore. Itoju ĩ sãja waja, waibucurã rĩ rãca ãmi sãja wayiju ĩ. Iti ñayiju ĩ ñeñaro yirise waja, waja yiroti, ito yicōri masa ñeñaro yirise waja, waja yiroti. ⁸ “Mani ñicusabatia cajero Dios ĩ rotisũore ĩna rucubũosũoroca paia uju sīgũti Dios ĩ ñasari sōa sãjasotiyiju. Masama ejasura sōa riti sãjasotiyijarã ĩna. Ito bajiri Dios ĩ ñaroju eja masibisijarã masa maji”, mani yĩ masiroca yami Espĩritu Santo. ⁹ “Ricati bajaia adi rũmũri”, mani yĩ tuoĩaroca yami Espĩritu Santo. Mani ñicusabatia Diore rucubũorona waibucurãre soe ĩsiyijarã ĩna. Ito bajiro yibojarãti ĩna tuoĩarise, “Seti cuti ña yũ maji”, yĩ tuoñayijarã ĩna. ¹⁰ Bucurã rotire gaye ado bajiro bajiyija: “Adi ña bare, adi ña bare meje. Adi ña idiroti, adi ña idire meje. Ado bajiro guaja quena. Ado bajiro coeja quena. Ito yicōri ado bajiro rujure tirũnũja quena”, yire gaye ñayiju bucũrã ĩna rotire. Mani ñicusabatia itire cudi ãmorã ñabojarãti, ñarocōti cudi jeo masibisijarã ĩna. Mame oca Dios ĩ wasoaroto riojuã bucũ oca ñasarise ñayiju maji.

¹¹ ĩjama Cristo ejacoami. ĩti ñami manire yiari Diore busi ĩsigũ ñasagu. ĩti ñami manire quenarise rẽtaroca yigu. Manire ĩ goda ĩsija bero ũmacũju Dios ya wijũ mũja wayiju ĩ. Itoju Dios ya wi ñacōri manire yiari busi ĩsotiguũji ĩ. ĩmũa ĩna menira wi rẽtoro quenari wi ñaroja Dios ya wi. Adi sitaga wi meje ñaroja Dios ya wi. ¹² ũmacũju Dios ĩ ñasari sōaju ñaguũji Cristo adocãta. Itoju sãjacōri cabra macũ rĩ, ta wecũ macũ rĩna Diore

ĩsirocũ meje sãjarũ ĩ. ĩ ya rĩnati Diore ĩsirocũ sãjarũ ĩ. Manire goda ĩsicõri mani ñeñaro yirise waja, waja yi tiorũ ĩ. Ito bajiri m̃cana juaji ĩ ya rĩre Diore ĩsibiquĩji ĩ. ĩ rãca mani ñatĩñatoni ñarocõti waja yiñi ĩ. ¹³ Ado bajiro bajiyijũ Dios ĩ rotisũore: Sĩgũ godarũre ĩ moaĩaja ito yicõri rẽore gayere ĩ moaĩaja, ĩ ya ruju Ƴeri jaigũre bajiro bajiyijũ ĩ. Ito bajiri itire coerona ta wecũ rĩ, cabra macũ rĩ cuni, ito yicõri ta wecũ macũ rĩ ñna soe abore rĩti ñna ya rujũre paiare wẽjabate gu rotiyijarã ñna. Ito bajiro ñna yija joe Ƴeri coero bajiro bajiyijũ iti. ¹⁴ Waibũcurã rĩ rẽto busaro ñasarise ña Cristo ya rĩ. Waibũcurã rĩama joe gayeti coeroja. Jesũs ya rĩama mani ñeñaro yirisere coe jeocõroja. Cojirea ñeñaro yĩĩabicũ ñari manire goda ĩsiñi ĩ, mani ñeñaro yirisere waja yi ĩsirocũ. Ito bajiro yiñi Cristo manire, Espĩritu Santo ñatĩñagũre tũocõri. Jesũs ya rĩna sũoriti mani ñeñaro yirisere ãcabojogũ yiguĩji Dios. Ito bajiri, “Yũ queno yirise ticõri yũre masogũ yiguĩji Dios”, yi tũoĩabea mani. “Jesũs ya rĩre ticõri yũ ñeñaro yirisere ãcabojõni Dios”, yi tũoĩa mani. Ito bajiri Dios catitĩñagũre wanũrã ĩre moa ĩsitĩñarã yirãji mani.

¹⁵ Ito bajiri iti oca tũocõri, “Jesucristo ĩti ñami mame oca manire gotitoni Dios ĩ cõarũ”, ya mani. Cajero Dios ĩ rotisũore gaye cudi jeo masibisija mani. Ito bajiri Dios ĩ rotisũore mani cudi jeo masibejare, itire waja yi ĩsirocũ manire yiari goda ĩsiñi Cristo. Ito bajiro Cristo ĩ yija ticõri, Dios ĩ goticãdo bajiroti yigũ yiguĩji ĩ. Mani ñeñaro yirisere ãcabojocõri, ĩ rãca mani ñatĩñatoni manire ãmigũ yiguĩji Dios. ¹⁶ Ado robojũa bajia. Tite. Sĩgũ ĩ godaroto riojũa, “Yũ ya gajeoni rũco wasoarã yirãji yũ ñarã”, yi menigũ yiguĩji ĩ. Ito bajiro ĩ yija bero, “Riti ña. Adi papera ĩ ucaja bero godacoañi”, oca quenori masũ ĩ yiroto riojũa, godarũ ya gajeonire boca ãmi masimenaji ĩ ñarã. ¹⁷ Iti papera ucarrũ ĩ catija maji, ĩ ñarã ĩ ya gajeonire boca ãmi masimenaji maji. ĩ godaja bero riti, ĩ uca gotiado bajiro boca ãmirã yirãji ñna. ¹⁸ Ito bajiroti cajero ĩ rotire gotigũ, Moisės ñayorũre waibũcũ rĩ wẽjabate rotiyijũ Dios. “Iti rĩre ticõri, ‘Ija sĩgũ manire goda ĩsigũ yiguĩji’, yi tũoĩarã yirãji masa”, yiñi Dios Moisėsre. ¹⁹ Ito bajiro ĩ gotija tũocõri, ñarocõti Dios ĩ rotire gaye masare goti jeoyijũ Moisės ñayorũ. Itire goti tũocõri cabra macũ rĩ, ta wecũ macũ rĩ idena jabeto wũoyijũ. Ito yicõri oveja joa sũarise ãmicõri hisopo wame cutiricũ rujũre siayijũ. Iti gocore rĩjũ yosecõri, Dios ĩ rotira tutire ito yicõri masare cuni rĩna wẽjabate guyijũ Moisės ñayorũ. ²⁰ Ito yicõri masare ado bajiro yiyijũ ĩ: “Adi rĩre ticõri, ‘Ito bajiro yicũja yũ’, Dios ĩ yiado bajiroti yigũ yiguĩji, yi tũoĩa mani”, yiyijũ Moisės masare. ²¹ ĩna minijuara wijũ cuni rĩna wẽjabate guyijũ Moisės ñayorũ. Ito yicõri itijũ minijuara wi ñarise ñarocõreti rĩna wẽjabate guyijũ ĩ. ²² Ado bajiro gotia bũcũ oca: “Ƴeri cutirise jeyaro, rĩna

coeja quenaroja. Sīgũ ĩ rí budibeja mani ñeñaro yirise coeya maniboadoja”, yi gotia б҃с҃у oca.

Cristo ĩ godarena s̄oriti mani ñeñaro yirise coeyijũ, yire gaye

²³ Ito bajiri mani ñic̄sabatia Dios ya wiju ĩna s̄ajaroto riojũa, ĩna ya rujare ĩna ya gajeonire c̄uni rí wējabate guyijarã ĩna. Rí wējabatec̄ori, “Ƴeri ma manire. S̄ajarũja manire”, yiyijarã ĩna. Ito bajiro ĩna yija, ũmacũjũ Dios ĩ ñaro bajiro quesoñayijarã ĩna. ĩna yisotiado bajiro waib҃с҃урã rētoro ñasagũ manire goda ĩsiñi Cristo. ĩ ya rina s̄oriti Dios ya wiju ejarã yirãji mani. ²⁴ Mani ñic̄sabatia ĩna menira wiju s̄ajabisijũ Cristo. “Ado bajiro bajiroja Dios ya wi”, yiariti ĩna menira wi ñayijũ iti wi. Cristoama ũmacũjũ Dios ĩ ñarojũ s̄ajañi. Ito bajiri adoc̄ata itona ñac̄ori, manire yiari Diore б҃си ĩsiguĩji ĩ. ²⁵ Judio masa paia ĩjũ co rodo ruyabeto cojiti s̄ajayijũ ĩ co rodore. Itojũ s̄ajac̄ori, Diore yiari waib҃с҃у rí wējabateyijũ ĩ. Cristoama cojiti ĩ ya rí ĩsiyijũ Diore, masa ĩna ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsiroc̄u. ²⁶ Co rodo ruyabeto Cristo godare Dios ĩ ãmoja, biyaro godaborũ, adi mac̄aruc̄uro iti rujearocajuti. Ado bajirojũa baja. Adoc̄ata mac̄aruc̄uro iti jediroto riojũa, manire yiari cojiti goda ĩsiñi Cristo. Mani ñeñaro yirisere goda ĩsiñi ĩ. Ito bajiri ĩre mani t̄uorũñjũa, manire ĩ yi ĩsigore tic̄ori, mani ñeñaro yirisere ãcabojogũ yiguĩji Dios. ²⁷ Sīgũ ruyabeto cojiti godarã yirãji mani. Ito yic̄ori mani queno yire, mani ñeñarise yire c̄uni c̄oĩagũ yiguĩji Dios. ²⁸ Cristo c̄uni masa jeyarore ĩna ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsiroc̄u cojiti godañi. M̄ucana t̄udi ĩ goaja, masa ĩna ñeñaro yirisere waja yi ĩsiroc̄u meje ejagũ yiguĩji. ĩre bocatirãre masoroc̄u ejagũ yiguĩji ĩ.

10

¹ Б҃с҃у ocana s̄oriti quenaro ĩnare Cristo ĩ yiroti gayere masis̄uoyijarã masa. Ñaroc̄oti ĩ queno yiroti masi jeobisijarã ĩna maji. Б҃с҃у oca c̄udirã co rodo ruyabeto waib҃с҃урã s̄iac̄ori Diore soe ĩsotiyijarã ĩna. Ito bajiro ĩna yibojarocati, “Yũ tija, seti ma ĩnare”, yibisijũ Dios. Ito bajiri б҃с҃у ocare mani t̄uo s̄ayabojaja Dios t̄u ejamena yirãji mani. ² Diore yiari waib҃с҃урã ĩna soe ĩsija bero ĩna ñeñaro yirisere ĩ coe jeoja, m̄ucana waib҃с҃урã soe ĩsibitiboana ĩna. “Waja yi t̄iomũ yũ. Yũre seti ma ĩja”, yiboana. ³ Ito bajiro meje bajiyija. Co rodo ruyabeto Diore waib҃с҃урã ĩna soe ĩsija, “Ñeñaro yigũ ña yũ”, yi t̄uoĩa bujayijarã ĩna. ⁴ Ta wec̄u rí, cabra rí, masa ĩna ñeñaro yirisere coeroti meje ñaroja.

⁵ Ito bajiri adi sitajũ wadigũ, ado bajiro yiyijũ Cristo Diore: Masa ĩna waib҃с҃урã soe ĩsire ãmobeaa m̄u. Ito bajiri ĩna ñeñaro yirise yũ waja yi ĩsitoni, ĩna t̄u yũ rujũ c̄utiroca ya m̄u.

6 Masa ñna ñeñaro yirise waja yirona waibucurã ñna soe ñsija queno wanubea mu, ya yu.

7 Gaje ado bajiro mure gotia yu: Dios mu ãmoro bajiro yirocu masa taju wacu ya yu. “Dios ñ rotiro bajiro yigu yiguñi ñ”, mu oca tuti iti gotiroto bajiroti, masa taju wacu ya yu, yiyiju Cristo Diore.

8 Queno tuoja yu ñarã mu. Ado bajiro gotiyiju Cristo: “Masa ñna ñeñaro yirise waja yirona Diore yiari waibucurã ñna soe ñsi ãmobjaja, queno wanubeami. Moisés ñayoru ñ rotire ñabojarocati, queno wanubeami Dios”, yi gotiyiju Cristo. 9 Gaje ado bajiro gotiyiju Cristo: “Dios, mu ãmoro bajiro yirocu, masa taju wacu ya yu”, yiyiju Cristo Diore. Ñ ito yija tuocõri, “Bucurã waibucurã soe ñsire jidicãcõri, ñmasiti manire goda ñsiñi”, yi tuoia mani. 10 Dios ñ ãmoro bajiro yiñi Jesucristo. Cojiti manire yiari goda ñsiñi ñ, ñ ya rina mani ñeñaro yirisere waja yirocu. Ito bajiro ñ yire ñajare, mani ñeñaro yirisere ñcabojocõri, “Seti ma mure”, yigu yiguñi Dios manire.

11 Judio masa paia co rumu rayabeto ñna ya moare ñajare, biyaro Diore waibucurã soe ñsisotiana ñna. Ito bajiro ñna yibojarocati masa ñna ñeñaro yirisere coebetaja. 12 Cristoama cojiti mani ñeñaro yirisere waja yi tiorocu manire yiari goda ñsiñi ñ. Mani ñeñaro yirise waja yi tiorõri umacuju Dios ya riojocaduja rucubhoraju rujiguñi ñ ñja. 13 Itoju ñnacõri ñ wajanare rãtõcõroca Dios ñ yitoni bocatigu yiguñi maji. 14 Manire yiari cojiti goda ñsiñi Cristo. Ito bajiro ñ yijare manire ticõri, “Seti ma mure”, yigu yiguñi Dios. Ito bajiri ñ rãca catitñarã yirãji mani. 15 “Riti baja ito oca”, mani yi masitoni, ado bajiro gotiñi Espiritu Santo:

16 Masa rãca mame oca quenogu yiguja yu. Ado roboju bajiro yiroja:

Yu rotirise ñna tuojaroca yiguja yu. Ito bajiri ñna ya usiju yu rotirisere cudi amorã yirãji ñna.

17 Cristore ñna tuorãnuja ticõri, ñna ñeñaro yirise, ñna seti cutirise juaji tãdi tuoñabicuja yu, yi gotiñi Espiritu Santo Dios oca tutina.

18 Ito bajiri mani ñeñaro yirisere Dios ñ ñcabojaja bero, juaji mani ñeñaro yirisere waja yi masia ma.

Diore mani tuorãnuja quena, yire gaye

19-20 Ito bajiri yu mairã, ado roboju baja mame oca, adi rumari. Mani ñeñaro yirise waja, waja yi tuoñi Cristo, ñ ya rina. Godaru ñabojaguti mucana caticõri umacuju Dios ñ ñaroju ñaguñi manire yiari. Ito bajiri ñre mani tuorãnuja umacuju Dios ñ ñasari sõaju güimenati sõajarã yirãji mani. Mani ñncasabatia Dios ñ ñasari sõa yobiadore rãta masibisjarã ñna. Ito bajiro meje baja adocãta. 21 Jesucristo siguti ñami paia uju ñasagu. Manire

yiari Diore busi ĩsisotigu yiguĭji. Ito bajiro yisotiguĭji Cristo, Dios ya wina ñacõri. ²² Ito bajiri güimenati Diore rücbuorona ĩ tu waruja manire. Ito yicõri, “Yure boca amigũ yiguĭji”, yi tũõia rücbuoruja manire. Mani ñeñaro yirisere coeñi Dios, Jesucristo ya rına. Ado bajiro bajia iti. Ide quenarisena mani guaja bero mani ya rujũ ueri manoja ĩja. Iti bajiroti Jesucristo ya rına sũoriti mani ñeñaro yirise Dios ĩ coeja bero, ueri mana bajiro ñarãji mani ĩja. Ito bajiri, “Ñeñaro ya yũ. Seti ña yure”, yi tũõiabea mani. ²³ ĩre tũorũnucõri, “Yure masogũ yiguĭji ĩ”, yirã ñari, ĩre tũorũnũ sũyaruja manire. Gajero bajiro tũõabitiruja manire. Dios manire ĩ goticãdo bajiroti yigũ yiguĭji ĩ. ²⁴ Gãjerãre mani queno yitoni, ito yicõri ĩnare mani ti maitoni, gãmeri ejabuaruja manire. ²⁵ Jesucristore tũorũnrã ñari, ĩre rücbuorona minijuatĩñaruja manire. Coriarã minijua jidicãñi ĩna. ĩnare bajiro yibitiruja manireama. Jesucristore mani jidicãbititoni, bũto bũsa gãmeri oca sũo rotiruja manire. Ito bajiri adi rũmũri bũto bũsa oca sũoruja manire, yolari mejeti mani Ujũ ĩ ejaroti ñajare.

²⁶ Dios ocare masirã ñabojarãti, ñeñaro mani yi uyaaja ñe waja yi remore manoja. Waja yicãñi Cristo. Ito bajiri ĩre mani tũorũnabeja, tũdi waja yibiquĭji ĩ ĩja. ²⁷ Ito bajiri Cristore mani tũorũnabeja ticõri, guijorise riti manire waja senigũ yiguĭji Dios. Ito yicõri jeame ajũroju ĩ wajanare ruyuriorijũ manire cõagũ yiguĭji Dios. ²⁸ Moisés ñayoru ĩ rotire gayere sĭgũ ĩ cũdibeja ado bajiro bajiyiju. Jũarã, udiarã, “Riti cũdibeami ĩ”, ĩre yi coderã ñaja, jabeto ĩre ti mairã mejeti ĩre sĩacõyijarã ĩna. ²⁹ Iti gayere mani tũõajaja, “Sĭgũ Dios Macure ti tecõri ĩ rücbuobeja, bũto bũsa ĩ tõbũjaroca yigũ yiguĭji Dios ĩre”, yi tũõia mani. Masa jeyaro yiari Jesucristo ya rı budiyiju. ĩ ya rına sũoriti mani ñeñaro yirisere acabojoguĭji Dios. Iti ña oca mame Dios ĩ cũre. Ito bajiri, “Masare yiari ĩ goda ĩsibore ñe waja ma ĩ ya rı”, yigũre bũto ĩ tõbũjaroca yigũ yiguĭji Dios. Manire ti maigũ ñari queno manire ejabũami Espĩritu Santo. Ito bajiri no Espĩritu Santore bũsitugũreti bũto ĩ tõbũjaroca yigũ yiguĭji Dios. ³⁰ Ado bajiro yiñi Dios: “Yũ ña masa ĩna ñeñaro yirisere waja senirocũ. Ito yicõri yũti ña ĩna tõbũjaroca yirocũ”, yiñi Dios. Itire masia mani. Gaje ado bajiro gotia Dios oca: “Dios ñami ĩ ñarãre ĩna ñeñaro yirise waja, waja senirocũ”, yi gotia Dios oca. ³¹ Ñeñaro yirãre ñiacõri Dios catitĩñagũ ĩ waja senija, bũto guijorise ñaroja.

³² Ito bajiri, “ĩre jidicãgũ yigũja yũ”, yi tũõiabea mũa. Jesucristo oca tũocõri ĩre mũa boca amicato bajiroti ĩre riti mũa tũorũnũ sũyaja quena. ĩre mũa tũorũnũja ticõri, mũare tudĩni gãjerã. Mũa tõbũjaroca ĩna mũare yibojarocati Cristore

tʰorũnũ jidicãbisija mũa. ³³ Mũa coriarãre masa busi tudiñi. Ito yicõri mũa coriarãre masa ña tiro riojo ñeñaro yiñi ña. Mũa baba mesare ñeñaro ña yija ticõri, ña rãca tõbũjayija mũa cũni. ³⁴ Mũa baba mesare ña tubiaja ñare tʰo maiyija mũa. Mũa ya gajeonire ña emabojaja cũni bũto bojori bũjabisija mũa. “Ũmacũju Dios ñ roju jogabitire boca amirã yirãji mani. Ña manire emarise rẽtoro quenarise bũjarã yirãji mani”, y wanũre rãca tʰoũayija mũa. ³⁵ Ito bajiro ñeñaro tõbũjaborãti Diore tʰorũnũ jidicãbeja mũa. Oca sẽoro wanũre rãca bũto bũa Diore tʰorũnũña mũa. Ito bajiro mũa yija, iti waja queno yigũ yiguĩji Dios mũare. ³⁶ Dios ñ amoro bajiro mũa yĩ amoja, usiriobeja mũa. Ito bajiro mũa yija ticõri, ñ gotiadi bajiroti mũare ñ ñsiroti ñsigũ yiguĩji Dios. ³⁷ Yoari goroama bocati yimenaji mũa. Ado bajiro gotiami Dios ñ oca tutina: Yoari mejeti yũ cũrũ ejagu yiguĩji. Yoari goroama godabetoja ñ ejaroti.

³⁸ No ñ ñeñaro yirisere jidicãcõri Cristore tʰorũnũgũreti ti wanũgũ yigũja yũ. Ito bajiri ñ catitĩñaroca yigũ yigũja yũ. Yũre jidicãrãreama ña rãca wanũbicũ yigũja yũ, yiñi Dios ñ ocana.

³⁹ Diore jidicãrã meje ña mani. Ito yicõri ñ ruyuriorona meje ña mani. Diore tʰorũnũrã ña mani. Ito bajiri ñ masoana ñari ñ rãca catitĩnarã yirãji mani.

11

Diore mani tʰorũnũja catitĩnarã yirãji mani, yire gaye

¹ Diore mani tʰorũnũja ado bajiro tʰoũarã yirãji mani. “Dios ñ yiro bajiroti yũre masogũ yiguĩji ñ. Ija yũre ñ ñsiroti itire tibiti-bojaguti boca amigũ yigũja yũ”, ya mani Diore mani tʰorũnũja. ² Jane mejeju ñre ña tʰorũnũja ticõri, mani ñicũsabatiare wanũyiju Dios.

³ “Ñ ya ocanati adi macãrũcũrore rujeoñi Dios”, ya mani, ñre mani tʰorũnũja. “Rocati mani tigorena meje adi macãrũcũrore rujeoñi Dios. Ñ ya ocanati adi macãrũcũrore rujeoñi Dios”, ya mani, ñre mani tʰorũnũja.

⁴ Mani ñicũsabatia Diore ña tʰorũnũgore gaye mũare gotigu ya yũ. Abel ñayoru Diore tʰorũnũcõri ñ rĩjoru Caĩn, Diore ñ ñsiroti rẽtoro quenarise ñsiyiju Abel ñayoru. Ito bajiri, “Yũ rotiro bajiroti yami”, yicõri ñ ñsiro bajiroti boca amiyiju Dios. Jane mejeju Abel ñayoru ñ godabojarocati Diore ñ tʰorũnũre mani tʰoũaja, bũto bũa Dios gayere tʰo masirã yirãji mani.

⁵ Enoc ñayoru Diore ñ tʰorũnũjare ñre wanũyiju Dios. Ñre ti wanũcõri, catigũreti ñre amicoayiju Dios. Ito bajiri ñre amabojarãti bũjabisijarã masa, Dios ñre amire ñajare. Dios oca tuti iti gotija, “Enoc ñayoru ñ ami ecoroto riojua, ñre

queno wanuyijũ Dios”, yi gotia Dios oca tuti. ⁶ Diore mani tuorũnabeja, manire wanabiguĩji ĩ. Dios rãca mani baba cuti ãmoja, ado bajiro tuoĩarũja manire: “Riti bajia, ñasacõguĩji Dios. No Diore masi ãmogũ ĩ ãmaja, ĩre boca ãmigũ yiguĩji Dios”, yirũja manire, Dios rãca mani baba cuti ãmoja.

⁷ Noé ñayoru cuni Diore tuorũnuyijũ. “Mu tiĩabiti rētarõ yiroja mure”, Dios ĩ yija tuocõri, Dios ĩ yiro bajiroti cudiyijũ Noé ñayoru. Ito bajiri cuma bucua jajoca meniyijũ Noé ñayoru, ĩ ñarã rãca rujabe yirocu. Diore tuorũnucõri adi macãrucũro gãna Diore tuorũnabitianare bajiro meje yiyijũ ĩ. Ito bajiro Noé ĩ yija ticõri, “Manire waja senigũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩayijarã masa. “Yure ĩ tuorũnũjare seti ma Noére”, yi wacu ĩre masoyijũ Dios.

⁸ Abraham ñayoru cuni Diore tuorũnuyijũ. Dios ĩ busija tuocõri, ĩ yiro bajiro cudiyijũ Abraham ñayoru. “Gaje sita mure ĩsigũ yigũja yũ”, Dios ĩ yija tuocõri, ĩ ya sitare wagoyijũ Abraham. “Itoju ejaũ yigũja yũ”, yi masibicuti wayijũ Abraham cajero wasuõgu. ⁹ Diore tuorũnucõri, Dios ĩre ĩsiroti sita ñagũ wayijũ Abraham, gãjerã ya sita ñabõjarocati. Wijãi menicõri, ito yicõri waibucu wirorina wi menicõri ñayijũ ĩ. “Yoari mejeti ñagũ yigũja yũ”, yirocu itina meniyijũ ĩ. Ito bajiro yiyijũ ĩ macu Isaac cuni, ito yicõri ĩ janami Jacob cuni. “Adi sita manire ĩsigũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa masirã ñayijarã ĩna cuni. ¹⁰ Diore tuorũnucõri, Dios ĩ ñasari cutore tuoĩayijũ Abraham ñayoru. Iti cutõ Dios ĩ menicãra cutõ ñaroja. Ito bajiri iti cutõ gajanoabeto yiroja.

¹¹ Abraham manõjo Sara ñayoro Diore tuorũnugõ ñayijo. Bũco rĩa mani warõ ñabõjarocati iso macu cutiroca yiyijũ Dios isore. Ito bajiri, “Dios ĩ yiro bajiro yigũ yiguĩji”, yi waco macu cutiyijõ iso. ¹² Ito bajiroti Abraham ñayoru cuni ĩ godaroto riojuati macu cutiyijũ ĩ. ĩ ñayijũ jãjarã janerãbatia cutirocu. Jãjarã ñocõa, jaje ja sitacõ janerãbatia cutirocu ñayijũ ĩ, cõiado mana.

¹³ Ñna mure yũ gotirã ĩna godaroto riojua, “Adi sita mure ĩsigũ yigũja yũ”, Dios ĩ yira sitare boca ãmibisijarã ĩna maji. “Ito bajiro yigũ yiguĩji Dios manire”, yi jidicãbisijarã ĩna. “Adi macãrucũro ñatĩñarõna meje ña mani. Adõju ña ucurãre bajiro bajirã ña mani. Ũmacũju ñaroja mani ñatĩñarõti cutõ”, yi tuoĩayijarã ĩna. ¹⁴ Iti gayere mani tuoja, “Ũmacũju Dios tũju ĩna catĩñarõti cutõju tuoĩa ñayijarã ĩna”, yi tuoĩa mani. ¹⁵ ĩna ya sita ĩna wãgorajũ ĩna tuoĩaja, iti sitajũ mucana tãdi wãboana ĩna. ¹⁶ ĩna wãgora sita rētorõ quenarise sita ũmacũju Dios ĩ ñaroju tuoĩa ñayijarã ĩna. ĩna ñarõti cutõ meni yucãñi Dios. Ito bajiri ĩnare cutõ queno ĩsicõri, bojõbicuti, “Yũ ñarã ñama ĩna. ĩna Ũju ña yũ”, yi wanugũ yiguĩji Dios.

17 “Yure ĩ tuorĕnĕja ticĕja yu”, Dios ĩ yiro bajiroti cĕdiyijĕ Abraham ĩayoru. Ito bajiri Diore tuorĕnĕcĕri, ĩ macĕ Isaacre Diore soe ĩsirocĕ ĩmi wayijĕ. ĩ macĕ sĭgĕ ĩagĕre sĭagĕti yibojayijĕ Abraham. 18 “Isaacna sĕoriti jĕjarĕ janerĕbatia cĕtigĕ yigĕja mĕ”, Dios ĩ yicĕre ĩabojarocati, ĩre sĭaboyijĕ Abraham, Diore tuorĕnĕcĕri. 19 “Godarĕre mĕcana tĕdi ĩna catiroca yi masiguĭji Dios”, yi tuoĭayijĕ Abraham ĩayoru. ĩ macĕre ĩ sĭabore ĩabojarocati, mĕcana ĩ macĕre judacĕoyijĕ Dios. Ito bajiri, “Mĕ macĕre sĭabesa”, yicĕri ĩ macĕre judacĕogĕ robo bajiro yiĭni Dios Abrahamre. “Yure queno tuorĕnĕami ĩ”, yi tuoĭacĕri Abrahamre ti wanĕyijĕ Dios.

20 Isaac ĩayoru cĕni Diore tuorĕnĕgĕ ĩayijĕ. Diore tuorĕnĕcĕri, “Ado bajiro queno yigĕ yiguĭji Dios mĕare”, yiyijĕ Isaac, ĩ rĭare Jacob, Esaĕre cĕni. 21 Jacob ĩayoru cĕni Diore tuorĕnĕyijĕ. ĩ godaroto rioĕa, “Ado bajiro queno yigĕ yiguĭji Dios mĕare”, yiyijĕ ĩ, ĩ janerĕbatia Josĕ rĭare. Bucĕgĕ ĩari ĩ ya turigĕna tue wacĕti Diore rĕcĕbuoyijĕ maji. 22 Josĕ ĩayoru cĕni Diore tuorĕnĕgĕ ĩayijĕ. ĩ godaroto rioĕa, Israel sita gĕnare ado bajiro gotiyijĕ Josĕ: “Īja adi sita Egipto sitare wagorĕ yirĕji mĕa. Ito mĕa waja, yu ya gĕarire ĩmi warĕ yirĕji mĕa”, yiyijĕ ĩ.

23 Moisĕs ĩayoru jacĕsabatia Diore tuorĕnĕcĕri, ĩ rujeaja bero ĩdiarĕ ĩmacaĭni ĩre yeyoyijarĕ. “Quenagĕ ĩami mani macĕacĕ”, yiyijarĕ ĩna. Ito bajiri iti sita gagĕ ĩĕ ĩ sĭa rotibojarocati, ĩre gĕibiticĕri cĕdibisijarĕ ĩna. Dioĕare tuorĕnĕyijarĕ ĩna. 24 Moisĕs ĩayoru cĕni Diore tuorĕnĕgĕ ĩayijĕ. Egipto gagĕ ĩĕ maco iso masoru ĩabojagĕti bucĕna wacĕ, “Iso macĕ ĩami”, masa ĩna yire ĩmobisijĕ ĩ. 25 “Egipto gĕna rĕca ĩĕnarĕ yu yija, wanĕtĭĭabicĕja yu. Ito bajiri Dios ĩarĕ rĕca baba cĕtigĕ yigĕja yu, Egipto gĕna ĩĕnarĕ yure ĩna yibojarocati”, yiyijĕ Moisĕs ĩayoru, Diore tuorĕnĕcĕri. 26 “Egipto sitajĕ gajeoni jeyaro yu rĕcoja, ĩasarise meje ĩa. Dios cĕarocĕ ĩ tĕbĕjaroto bajiro yu tĕbĕjaja, iti ĩa ĩasarise”, yi tuoĭayijĕ Moisĕs ĩayoru. “Yu tĕbĕjaborocati, ĩja queno yigĕ yiguĭji Dios yure”, yi tuoĭacĕri Diore tuorĕnĕyijĕ ĩ. 27 Diore tuorĕnĕgĕ ĩari Egipto gagĕ ĩĕre gĕibiticĕri, gaje sita wacĕ ĩ ĩarĕre ji wayijĕ Moisĕs ĩayoru. Diore tibitibojagĕti, “Yu rĕca ĩnaguĭji ĩ”, yi tuoĭacĕri Diore cĕdiyijĕ Moisĕs.

28 Diore tuorĕnĕcĕri ĩ ĩarĕ Israel sita gĕnare pascua basa meni rotiyijĕ Moisĕs. Ado bajiro masare gotiyijĕ ĩ: “Sĭgĕ ĩngel cĕagĕ yiguĭji Dios, co wi rĕyabeto macĕ ĩnasĕogĕre ĩ sĭatoni. Dios ĩ rotiro bajiro soje weca mani rĭ tuja, ĩngel rĕtagĕ yiguĭji”, yi rotiyijĕ Moisĕs Israel sita gĕnare. Ito bajiro Moisĕs ĩ rotire ĩajare Israel sita gĕnare sĭgĕ macĕre sĭabisijĕ ĩngel. 29 Diore tuorĕnĕcĕri Israel sita gĕna Ide Sĕarise wame

cutirisa ĩna jęatoni ide ĵua duĵa bata rųgųyijų. Ito bajiri sita butirise cudado bajiroti cųda jęacoayijarę ĩna ĩĵa. Egipto gęna ĩnare sųyarę ĩnare bajiroti jęa amora, yiboĵayijarę ĩna. No bajiro jęa masibiticori ruĵa godacoayijarę ĩna.

³⁰ Diore tuorųnųcori Israel sita gęna ĵua amojeno rųmųri gęni biayijarę Jericó wame cutiri cutore. ĵua amojeno rųmųri ĩna rųĵa gęni biaĵa bero, iti cutore ĩna camotara cųnĳ ĵua quediĵijų.

³¹ Rahab wedi maso nęagoro Diore tuorųnųgō nęayijo iso cųnĳ. Israel gęna ĵuarę gęnitirę eĵaręre queno boca amiyijo iso. Ito bajiri Israel sita gęna iso ya cųto gęna Diore cųdimenare ĩna sĳĵa, isore sĳarųayijarę ĩna.

³² Jaje mųare goti amoboĵa yų. Gedeón, Barac, Sansón, Jefte, David, Samuel ito yicori Diore goti ĩsiri masa ĩna jeyaro gayere goti jeo masibea yų adocęta. ³³ Diore tuorųnųcori coriarę gaje sita gęnare ręcocųyijarę ĩna. Gęĵerę queno masare roti masiyijarę. Dios ĩ gotiado bajiroti ĩ ĩsire boca amiyijarę ĩna. Gęĵerę yaia riserire biayijarę. ³⁴ Gęĵerę jeame buto ũĵaroĵu cōa tĳaboĵĵa uabisijarę ĩna. Gęĵerę ĩna wajana sarera ĵaina sĳa amoja, rudi masiyijarę. Gęĵeręre ĩna bogĵa mųcana tųdi ĩna sęoroca yiyijų Dios ĩnare. Ito bajiri ĩna wajanare surarare ręcocų masiyijarę ĩna. ³⁵ Coriarę romia cųnĳ Diore tuorųnųrę nęayijarę. Ito bajiri Diore tuorųnųcori ĩna nęarę godabojanare tųdi ĩna catĳa tiyijarę ĩna.

Gęĵerę Diore tuorųnųrę ado bajiro bĳiņi. Coriarę nęęnaro tōbųĵacori godayijarę ĩna. “Diore mani ĵidicęĵa manire bucōarę yiręĵi ĩna. Ito yicori manire sĳamenĵi”, yĳ tuoĳaboĵaręti Diore tuorųnų ĵidicębisijarę ĩna. “Mųcana tųdi caticori Dios tųĵu buto bųsa queno nęarę yiręĵi mani”, yĳ tuoĳayijarę ĩna. ³⁶ Gęĵeręma ĩnare ĵa tudicori baje ecoyijarę. Gęĵerę ĩna ya amori come misina siacori tubia ecoyijarę. ³⁷ Gęĵerę gųtana rea sĳa ecoyijarę. Gęĵeręma ĩna ya ruĵu gųdareco yĳeta ecoyijarę. Gęĵerę nęęnaro yĳ ecoyijarę. Gęĵerę sarera ĵaina sĳa ecoyijarę. Gęĵerę queno cųto bųĵamenati wa ucuyijarę. Waibųcu wirona riti wasoyoyijarę ĩna. Boĵoro bųĵarę nęayijarę ĩna. Gęĵerę ũsirio code ecoyijarę. ĩnare queno yĳbisijarę gęĵerę. ³⁸ ĩna nęaro queno bųĵa masimenati yucu manojų, ito yicori gųta yucuĳi watoĵu gęni sęĵayijarę ĩna. Gųta goĵerijų, sita goĵerijų cųnĳ caniyijarę ĩna. Diore tuorųnųmena ręcoro queno yĳrę nęayijarę ĩna. Ito bajiri adi macęrucųro ręcoro quenari cųto ĩna nęatĳnarotijų meniyijų Dios ĩnare yĳari. ³⁹ ĩre ĩna tuorųnųĵa ticori, ĩnare ti wanųyijų Dios. Adi sita ĩna nęaroca, “Ado bajiro mųare ĩsigų yĳĵĵa yų”, Dios ĩ yĳrere boca amĳbisijarę ĩna maji. ⁴⁰ Buto bųsa quenarise ĩsirocų ĩna yure amoyijų Dios. Dios quenarise ĩ quenocęre mani ręcĵa boca amĳrę yĳręĵi ĩna cųnĳ.

12

Jesure riti mani t̃or̃ñja quena, yire gaye

¹ Itire mani t̃oja, “Mani rioj̃a g̃ana j̃ar̃ã Diore t̃or̃ñr̃ã ñãni”, ya mani. Josari ñabojarocati Dios ĩ ãmoro bajiro yiyijarã ĩna. ĩnare t̃oar̃ã, Dios ĩ ãmoro bajiro yir̃ja manire c̃ni. Diore mani t̃or̃ñũ ãmoroca gaje mani ʘsirioro iti camotaja itire jidic̃ar̃ja manire. Mani ñẽnaro yiroca t̃oĩa wisarisere c̃ni jidic̃ar̃ja manire. Josare ñabojarocati ʘsirioimenati Dios ãmoro bajiro yir̃ja manire. Ado roboj̃a baja. Sġũ ũmaquediri mas̃ g̃ajer̃are ĩ r̃etocũ ãmoja, r̃c̃risere c̃c̃ogũ yiguĩji ĩ. Ito bajiroti yir̃ja manire c̃ni. Diore mani t̃or̃ñroca gaje ʘsirioro ñẽnaro manire iti camotaja, itire jidic̃ar̃ja manire.

² Jesure b̃to t̃oar̃ja manire. Manire goda ĩsic̃ori, ĩti ñami mani t̃or̃ñroca yig̃. ĩ godare gaye bojobic̃ori, yuc̃t̃eoj̃ t̃ob̃jayij̃ Jesús. “Ỹ t̃ob̃jaja bero b̃to b̃sa wanugũ yig̃ja ỹ”, yic̃ori ñẽnaro yir̃ã ĩna godado bajiro godag̃ bojobisij̃ ĩ. M̃cana t̃di catic̃ori Dios ya riojocad̃ja r̃c̃b̃or̃aj̃ rujiyij̃ ĩ. Adoc̃ata c̃ni itoti rujit̃ñaguĩji ĩ.

³ Mani bogaja mani oca s̃obeja, manire Jesús ĩ goda ĩsire gayere t̃oar̃ja manire. Ñẽnaro yir̃ã Jesure ĩna ti tudibojarocati ĩ t̃ob̃jaroca ĩna yibojarocati ñemec̃tiyij̃ ĩ. Ito bajiri ĩre mani t̃oĩaja, ñemec̃ti masir̃ã yir̃ãji mani c̃ni. ⁴ Cristo ĩ t̃ob̃jado bajiro goroama t̃ob̃jabea mani. “M̃a ñẽnaro yirisere jidic̃ãña”, masare mani yibojarocati manire s̃ibitic̃ã ĩna. ⁵ ĩ r̃ã bajiro ñar̃are, m̃are ĩ goti quenore ãcabojati m̃a? Ado bajiro gotiñi Dios ĩ oca tutina:

Ỹ mac̃, m̃ masitoni ỹ m̃are gotirisere ti tebesa. Ỹ m̃are goti quenojare oca s̃o jidic̃abeja m̃.

⁶ Ỹ mair̃are ĩnare oca quenoc̃ja ỹ. Ito yic̃ori ỹ r̃ã ñar̃are ĩna t̃ob̃jaroca yig̃ja ỹ, ĩna masitoni, yi gotiñi Dios ĩ oca tutina.

⁷ Ito bajiri m̃a t̃ob̃jaja ñemec̃tiba. ĩ r̃ã mani ñajare ito bajiro yig̃ yiguĩji ĩ. Sġũ r̃yabeto jac̃sabatia ĩna r̃are goti quenor̃ãji ĩna masitoni. ⁸ Dios c̃ni ĩ ñar̃ã ñaroc̃reti goti quenoguĩji, ĩna queno yitoni. M̃are Dios ĩ goti quenobeja ĩ r̃ã meje ñar̃ãji m̃a. ĩ r̃ã meje m̃a ñaja, g̃ãji r̃ã ñar̃ãji m̃a. ⁹ Mani r̃aca ñaroca mani jac̃sabatia manire goti quenoñi. Ito bajiro ĩna yijare ĩnare r̃c̃b̃oyija mani. Ito bajiri mani Jac̃ ũmac̃j̃ gagure b̃to b̃sa r̃c̃b̃or̃ja manire. Ito bajiro mani yija catit̃ñar̃ã yir̃ãji mani. ¹⁰ Yoari mejeti ĩna ãmoroc̃o manire riasoñi mani jac̃sabatia. Dioama manire queno yiroc̃ s̃oro riasog̃ yiguĩji. ĩre bajiro mani queno yi ñatoni, ito bajiro yami ĩ. ¹¹ Mani t̃ob̃jaroca Dios ĩ yija, queno wañmenaji mani. Manire juniro yiroja iti. Mani t̃ob̃jarisena s̃oriti mani

riasotija, queno yirãji mani. Ito yicõri oca mano queno ñarã yirãji mani.

Dios ocare mani t̃orãñubeja guijorise ña, yire gaye

¹² Ito bajiri t̃ob̃j̃abobarãti oca s̃õoma m̃ua. Diore t̃orãñu jidicãbeja m̃ua. ¹³ Dios ã ãmoro bajiro yirona queno t̃oõama m̃ua. M̃ua baba mesare Diore masis̃orãre queno ejab̃uaya. Ñ̃nare m̃ua ejab̃uaja b̃uto b̃usa Diore t̃orãñu oca s̃õorã yirãji ñ̃na. Ito yicõri Dios ã ãmoro bajiro yirã yirãji ñ̃na.

¹⁴ Gãjerã rãca queno oca mano corocõ ñ̃nama m̃ua. Mani ̃j̃u queno ã yiado bajiroti queno yi ñ̃nama m̃ua c̃uni. Mani ̃j̃u Dios ã queno yi ñ̃ado bajiro yirã riti ã t̃u ejarã yirãji mani. ¹⁵ M̃uare Dios ã ãsirotire boca ãmirona s̃igũ r̃uyabeto gãmeri m̃ua ejab̃uaja quena. S̃igũ m̃ua rãca gagu ñ̃eñaro ã yija, gãjerãre ñ̃eñogũ yiguĩji ãocũ. Ote quenarise wato widirise iti judija, biaro yiroja iti. Ito yicõri s̃iaro yiroja. Ito bajiro bajigu ñ̃ami ãocũ, gãjerãre ñ̃eñogũ.

¹⁶ M̃ua manojo c̃utiroto rioj̃ua c̃uni romiare ajebeja. Ito yicõri Dios jeyaro ã yire gayere ti tebesa. Esaú ñ̃ayoru ñ̃añi itire ti tudir̃u. Esaú ba ãmogũ ado bajiro yiyij̃u ã ocabajire: “Ỹure m̃u ecaja, m̃u ñ̃agũ yiguj̃a, ‘Ỹu mac̃u ñ̃as̃nogu yu maigũ’, c̃uni ã yiru”, yiyij̃u Esaú ã ocabajire. ¹⁷ Ito bajiri ã jac̃u ã godaroto rioj̃ua, “Ado bajiro queno yigũ yiguĩji Dios m̃ure”, jac̃u ã yire gaye t̃o ãmobarocati gotibisij̃u jac̃u Esaúre. ã ocabajij̃uare ito bajiro queno gotiyij̃u ñ̃na jac̃u. “Queno yibitic̃u yu”, yi t̃oõa otiyij̃u Esaú ñ̃ayoru. Ito bajibobarocati jac̃u ã gotigoja bero ñ̃ajare, no roboj̃ua ã gotigore wasoa masibisij̃u Esaú ñ̃ayoru.

¹⁸ Diore m̃ua r̃uc̃ub̃oaja, Israel sita gãna ñ̃ayoanare bajiro meje ya m̃ua adocãta. Gũtagũ Moisésre Dios ã rotire ã ãsiragu j̃adoj̃u ejayijarã ñ̃na, Diore r̃uc̃ub̃orona. Itoj̃u ejacõri guijorise tiyijarã ñ̃na. Iti gũtagũ b̃uto ãj̃uyij̃u. Ide bueri b̃uto iti ñ̃ajare, b̃uto rãit̃iyij̃u. Ito yicõri mino b̃uto w̃eyij̃u. ¹⁹ Ito yicõri trompeta iti ruyuja t̃oyijarã ñ̃na. Ito yicõri Dios ñ̃nare ã b̃usirise ruyuyij̃u. Guijorise oca iti ruyuja t̃ocõri, ã b̃usi jidicãre ãmoyijarã ñ̃na. ²⁰ Gũirã ñ̃emecuti masibisijarã ñ̃na. Ado bajiro ã rotirise ruyuyij̃u: “S̃igũ masu, waib̃uc̃u c̃uni gũtagũre ã c̃õoja, gũtagãrina rea s̃iacõr̃uja ãocũre”, yire oca ruyuyij̃u. ²¹ B̃uto guijorise iti ñ̃ajare, Moisés c̃uni ado bajiro yiyij̃u: “Iti guijojare ñur̃uo yu”, yiyij̃u Moisés.

²² Gajero bajiroj̃ua bajia adocãta Diore m̃ua r̃uc̃ub̃oaja. Mani ñ̃ic̃usabatia ñ̃ayoanare bajiro guijoro t̃ob̃j̃abea m̃ua adi ram̃uri gãnama. Dios catit̃ñ̃agũ t̃uj̃u ejacõri b̃usirã bajiro Diore b̃usia m̃ua adi ram̃uri. ã c̃utoj̃u ãmac̃uj̃u Jerusalén wame c̃utiri c̃uto ñ̃a. Itoj̃u Siõn wame c̃utiric̃u gũtagũ ñ̃aroja. Itoj̃u ejacõri b̃usirã bajiro b̃usia m̃ua, Diore m̃ua b̃usija. Diore r̃uc̃ub̃orona j̃ajarã ã ñ̃arã minijua ñ̃arãji. ²³ Ito yicõri ã ñ̃arã ãre r̃uc̃ub̃orona

minijua ñarãji itojũ. Itojũ ã ñarã wame wõñi Dios. Itojũ ãna rãca minijua ñarãre bajiro Diore bũsia mũa adocãta. Masa jeyarore bese masigũre bũsirã ña mũa adocãta. Itojũ ñarãji queno yigoana. Ito bajiri, “Mũa ñama seti mana”, yiguĩji Dios ãnare. ãna rãca ñacõri Diore bũsirã bajiro bũsia mũa. ²⁴ Mũa ña Jesure masirã. ã ñami mame oca quenorũ. Mũa ña, “Yũ ñeñaro yirisere mũ ya rĩna yũre coeya”, yiana. Abel ñayorũ ya rĩre mani tũoĩaja, “ã rĩjorũ ãre sĩayijũ”, yi tũoĩa mani. Jesús ya rĩre mani tũoĩaja, “ã ya rĩna sũoriti mani ñeñaro yirisere ãcabojoñi Dios”, yi tũoĩa mani.

²⁵ Ito bajiri Dios manire ã bũsija, queno tũorũnũrũja manire. Ito yicõri ã gotiro bajiro cũdija quena manire. Moisés ñayorũ adi sita gagũ Dios ã rotirise masare ã goti ãmobjaja, ãre cũdibisijarã ãna. Ito bajiri ãna tũbũjaroca yiyijũ Dios ãnare. Jesuama ũmacũjũ wadicõri manire oca quenarise ãmi wadiñi. ãre mani tũorũnũbeja, Moisés ñayorũre tũorũnũbitiana rẽtoro tũbũjarã yirãji mani. ²⁶ Jane mejejũ mani ñicũsabatiare ã bũsija sita ñeroca yiyijũ Dios. Mũcana ado bajiro gotiami Dios ã oca tutina: “Mũcana tũdi iti ñeroca yũ yija, sita riti ñeroca yibicũja yũ. ũmacũjũ cũni ñeroca yigũ yigũja yũ”, yi gotiami Dios ã oca tutina. ²⁷ “Ito bajiro, bajiro yiroja”, Dios ã yija, “ãja bajiroti gayere bũsiami Dios”, yi tũoĩa mani. Adi macãrucãro gaye jeyaro ã rujeore ruyuriogũ yiguĩji ã. Ito bajibojarocati mani ya ũsi, mani tũoĩarise, ito yicõri mani catitĩñarotijũre ruyuriobicũ yiguĩji Dios. ²⁸⁻²⁹ Dios ã rotirojũ mani catitĩñarotijũ jediroto meje ñaroja. Itire masicõri, “Queno ya Dios mũ”, yirũja manire. Ito yicõri ãre tũo gũirã ãre rũcũbũorũja manire. Yiro bajiro cũdirũja manire ã wanũtoni. Jeame iti ãjũ ruyurioro bajiro guijoro ruyuriogũ yiguĩji Dios, ãre cũdimenare. Ito bajiri ã ãmoro bajiro cũdicõri ãre rũcũbũorũja manire.

13

Gãjerãre mani maija ticõri, manire wanũgũ yiguĩji Dios, yire gaye

¹ Jesure tũorũnũrã ñari, sĩgũ rĩare bajiro mũa gãmeri ti mairisere jidicãbeja mũa. ² Mũa tũ gãjerã Jesure masirã ãna ejaja, wanũre rãca ãnare boca ãmiña. “ãngel mesa ñarãji ãna”, yi tũoĩabitibojarãti ãnare boca ãmiñi gãjerã. Mũa masibiti rũmũ mũa tũ cũni ãngel mesa ejarã yirãji gajea. Ito bajiri mũa tũ ejarãre wanũre rãca boca ãmija quena.

³ Gãjerã Jesure masirã tubiara wijũ ñarãre ãcabojabesa. ãna rãca tubiara wijũ ñarã bajiro, ãnare tũo maiña mũa. Gãjerã ñeñaro tũbũjarãre mũa tũoĩaja, ãna rãca ñeñaro tũbũjarã bajiro,

Īnare t̄uo maiña m̄ua. M̄uare c̄uni ruja ña. Ito bajiri ñeñaro t̄ob̄jarãona ña m̄ua c̄uni.

⁴ Manoj̄o c̄utirã gãmeri r̄uc̄ub̄uoya. Manoj̄o c̄utirã gãjerã r̄aca ajebesa. Manoj̄o mana gãjerãre ĩna ajeja, ito yic̄ori manoj̄o c̄utirã c̄uni ĩna ajeja, ĩna t̄ob̄jaroca yiḡu yiguĩji Dios ĩnare.

⁵ Niyerure b̄uto t̄uo maibesa m̄ua. M̄ua r̄ucoroc̄ac̄ati wanaña m̄ua. Dios ĩ gotigore t̄uoñaña m̄ua. Ado bajiro gotiñi ĩ: “M̄uare jidic̄abic̄uja ȳu. Ito yic̄ori m̄uare wagobic̄uja ȳu”, yi gotiñi Dios ĩ oca tutina. ⁶ Itire t̄uoc̄ori, wan̄ure r̄aca ado bajiro ya mani:

Dios ȳu Ĥ̄j̄u, ĩti ñami ȳure ejabuaḡu. Ito bajiri gãjerã ñeñaro ȳure ĩna yi ãmobjaja c̄uni, ñe guijobea ȳure, ya mani, Diore t̄uor̄ũnc̄ori.

⁷ Cajero Dios oca m̄uare riasoanare ãcabojabesa. Diore t̄uor̄ũnarã ñari, ĩna queno yigore gaye t̄uoñaña m̄ua. Diore queno ĩna t̄uor̄ũnaro bajiroti m̄ua c̄uni queno Diore t̄uor̄ũnãña.

⁸ Jesucristo ñami t̄uoña wasoabic̄u. Cojire bajiro queno yit̄iñaḡu ñami ĩ. Iti r̄um̄u ĩ ñado bajiroti adi r̄um̄u c̄uni, ija c̄uni ito bajiro riti ñat̄iñaḡu yiguĩji ĩ. ⁹ Gãjerã m̄uare ricati ĩna riasoja, ito yic̄ori ruore oca ĩna riasoja, queno ĩnare t̄uor̄ũnubeja m̄ua. ĩnare m̄ua t̄uor̄ũnuba, Jesús ocare jidic̄arã yirãji m̄ua. Ado bajiro gotibojama coriarã: “R̄eore gayere m̄ua babeja, m̄ua ya usina queno t̄uoñarã yirãji m̄ua”, yibojama coriarã. Iti ocare t̄uor̄ũnubojarãre queno ejabisija ĩna t̄uoñabojarise. Ito bajiri iti gaye ĩna riasobojaja, t̄uor̄ũnubeja m̄ua. Dios ĩ queno yire gaye mani t̄uoñaja, mani ya usina queno usi c̄utirã yirãji mani. Manire ti maic̄ori mani ya usija mani oca s̄eorooca yami Dios.

¹⁰ Manire masoroc̄u manire yiar̄i goda ĩsiñi Cristo. No buc̄u oca c̄udi ãmoḡu, “Waibuc̄u ri Diore ȳu soe ĩsija, ȳure masoḡu yiguĩji Dios”, yi t̄uoñabojaḡure masobiquĩji Dios. Ito bajiro t̄uoñaña paia buc̄urã iti r̄um̄u gãna. ¹¹ Buc̄u oca c̄udiroc̄u, ado bajiro yiyij̄u paia ūju. Masa ĩna ñeñaro yirise waja yiḡu Dios ĩ ñasari s̄oj̄u s̄ajac̄ori waibuc̄u rí w̄ejabateyij̄u ĩ. Waibuc̄u rujareama c̄uto s̄oj̄ua soeyijarã ĩna. ¹² Ito bajiroti Jerusalén wame c̄utiri c̄uto s̄oj̄ua Cristore s̄ayijarã ĩna. Mani ñeñaro yirise ere waja yiḡu, ĩ ya rina waja yi ĩsiyij̄u ĩ. ¹³ Adi mac̄aruc̄uro gãna ĩna t̄uoñarise bajiro t̄uoñamenati mani Jesure s̄uyarãma ricati bajiro t̄uoñarã yirãji mani. Jesucristore ĩna aja tudiado bajiroti manire ĩna aja tudibojarocati Jesucristore r̄uc̄ub̄uoaana mani. ¹⁴ Adi sita mani ñaja queno c̄uto mana bajiro bajirã ña mani. C̄uto manare bajiro ña ucurã ya mani. Adi tuti gaye c̄utori ñabojarise jediro yiroja. Ija Jesús ĩ ñaroj̄u catit̄iñarã yirãji mani. ¹⁵ Mani ñeñaro yirise waja Jesucristo ĩ waja yire ñajare, wan̄ure r̄aca Diore r̄uc̄ub̄uot̄iñar̄uja manire. Dios ĩ wan̄toni waibuc̄urã soe ĩsimena yirãji mani. Manire wan̄jaro yirona,

mani ya risena ĩre r̄uc̄ub̄orã yirãji mani. “M̄u s̄iḡuti ña r̄etoro quenagũ. M̄u s̄iḡuti ña ḡua Ūju”, Diore yi r̄uc̄ub̄orã yirãji mani. ¹⁶ Gãjerãre queno yire gayere jidicãbeja m̄ua. Ito yicõri m̄ua r̄uc̄orise gãjerãre batoba. Ito bajiro mani yija ticõri, itire wan̄gũ yigūji Dios.

¹⁷ M̄uare Jesucristo oca riasoanare r̄uc̄ub̄oba. Ito yicõri ĩna rotiro bajiroti c̄adiba m̄ua. Cristore m̄ua t̄uor̄un̄at̄ĩn̄atoni m̄uare tir̄un̄aronare ĩnare c̄ũñi Dios. “¿No bajiro tir̄un̄ari m̄ua, yu ñarãre?” yi seniãgũ yigūji Dios ĩnare. ĩna yiro bajiroti c̄adiba m̄ua. Ito bajiro m̄ua yija ti wan̄cõri, bojori bujamenati m̄uare tir̄un̄arã yirãji ĩna. ĩnare m̄ua c̄adibeja, Dios tiro riojo bojori bujarã yirãji m̄ua.

¹⁸ Ñeñaro yu yibejare, yu t̄uoĩarise quena ña yure. Ito bajiri ñeñaro yi ãmobeja yu. Quenarise yu yitoni, yure yiari Diore seni ĩsiña m̄ua. ¹⁹ Yure yiari buto Diore m̄ua busire ãmoa yu. Yoari mejeti m̄ucana m̄ua tu yu t̄udi ejaroca Dios ĩ yitoni, ĩre busiya m̄ua.

M̄uare queno yijaro Dios, yis̄usare gaye

²⁰ S̄iḡũ ovejare tir̄un̄gũre bajiro, manire queno tir̄un̄ami mani Ūju Jesucristo. Manire yiari oca quenocãñi Jesucristo, Dios rãca. ĩ ya rina mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsiñi Jesús. ĩ godabojarocati m̄ucana t̄udi ĩ catiroca yiñi Dios ĩre. ²¹ Dios mani oca mano queno ñaroca yiḡure, m̄uare yiari ĩre busia yu. Quenarise riti m̄ua yitoni, ĩre senia yu. Ito yicõri ĩ ãmoro bajiro m̄ua yitoni, ĩre senia yu. “Jesucristona s̄uoriti m̄ua jeyaro queno ya yure”, Dios ĩ yi wan̄toni, ĩre senia yu. “ĩti ñami r̄etoro ñasagũ”, yi wan̄cõri, Jesucristore r̄uc̄ub̄ot̄ĩnar̄uja manire.

²² Jabetoti m̄uare papera uca yu. Ito bajiri yu m̄uare goti quenorise usiriomenati tiba yu ñarã m̄ua. ²³ “Mani yagu Timoteo tubiara wi meje ñami ĩja”, yire oca t̄uocõri gotia yu. Yoari mejeti ĩ ejaja, ĩre ãmi wacu yiḡuja yu, m̄ua tu wacu.

²⁴ M̄uare riasori masa, “Quenajaro”, ito yicõri Jesucristore t̄uor̄un̄arã c̄uni. Ado Italia gãna, “Quenajaro”, yama m̄uare.

²⁵ M̄ua jeyarore queno yijaro Dios. Itocõ ña.

La carta de Santiago

Wa bateanare Santiago papera i cõare gaye

¹ Ñati yu ñarã mua. Yu ña Santiago adi papera muare cõagũ. Diore moa ñsiri masu ña yu. Ito bajiroti mani Uju Jesucristore cuni moa ñsia yu. Adi macãrucãroju ña bate jedicoaju mani. Co masa ñabojanati, jãjarã masa bujucõri juu gubojeno masa buturi ña mani ñja.

Diore mani senija i masirise manire jidicãgũ yiguñji, yire gaye

² Tuoya yu ñarã mua. Buto quenabeto mani tõbujaja cuni wanu quenaraju manire. ³ Quenabiti manire ejabojarocati Diore mani tuorũnujama queno ña masicõri usirio yimenaji mani. ⁴ Quenabeto mua tõbujaja cuni buto usiriobeja. Mani usiriobeja buto busa Diore masi warã yirãji mani. Ito bajiro ñre masicõri, “Dise ruyabea manire”, yi tuoĩacõri queno wanu quenarã yirãji mani ñja.

⁵ Mua masibiti iti ruyaja Diore seniña. Ito mua yija tuocõri, ñsigũ yiguñji i. Rẽobicuti masa jeyarore ñsigũ yiguñji Dios. ⁶ Ito bajibojarocati Diore mua senija, “Gũareama ñsibiquñji”, yi tuoĩabesa mua. “Ñsibiquñji”, mua yi tuoĩa wũoja jeyaro tuoĩarise wisaroja muare. Ide jacũrisere bajiro bajiroja mua tuoĩarise. ⁷⁻⁸ Sũgũ ito bajiro tuoĩa wũogu, coji gaye riojo tuoĩagũ meje ñami ñocũ. Jeyaro i tuoĩarise rocati wisaroja ñocũre. Ito bajiri, “Dios yure ñsigũ yiguñji”, i yibojaja, ñe boca ãmbiquñji ñocũ.

⁹ Gajeoni mana ñabojarãti Jesure mani tuorũnaja queno usi wanu quena ñaraja manire. Dios i tija ñasarã bajiro ñarãji mani. ¹⁰ Gajeoni jaigu cuni Jesure i tuorũnaja i ya usi wanu quenaroja ñre cuni. Diore masicõri, “Ñasarise meje ña gajeoni”, yi tuoĩaguñji ñja. Gajeoni jairã go siniari go bajiro bajirã yirãji. Gajeoni jairã ñatĩñamenaji ña. ¹¹ Ũmacañi joejea wadiroca i buto asiroca ta cuni siniacoacu. Go cuni sinia quedicoacu. Ito bajicõri quenarise iti ruyuja bero ruyubiticu ñja. Ito bajiroti bajiguñji gajeoni jaigu ñabojaru cuni. Iti gajeoni niyeru wasoa ãmibojagu riti godacoagu yiguñji ñocũ.

Ñeñarise riti mani yi uyaja jeame ujuroju warã yirãji mani, yire gaye

¹² Quenabeto tõbujabojarãti, Diore mani tuorũnutĩñaja queno wanu quenarã yirãji mani. Quenabeto tõbujagoana ñabojarãti catitĩñare gaye boca ãmirã yirãji mani. “Yure mairãre catitĩñare gaye ñsigũ yiguñja yu”, yicãñi Dios. ¹³ Ñeñaro

yu yi ãmoroca, “Usirioro yami Dios yure”, yi tũoĩabesa mua. Ñeñarisere tũorũnubiquĩji Dios. Ito yicõri mani ñeñaro yirisere tũoĩa usirio yibiquĩji Dios manire. ¹⁴ Ado bajirojua bajia. Mani ñeñaro yirise mani ñeñaro tũoĩarise iti tũoĩa rētocũ warã, ñeñaro ya mani. ¹⁵ Iti ñeñarisejũare mani tũo sũyaja, ñeñarise yirãji mani. Ñeñarise riti mani yi uyaaja, jeame ãjũroju warã yirãji mani.

¹⁶ Queno tũoya yu ñarã mua. “Ñeñaro yu tũoĩatoni usirioro yami Dios yure”, yi tũoĩa wũobesa mua. ¹⁷ Riojo tũoĩare gaye quenarise ñarocõti Dios manire ĩ cũre ña. Īti ñami ũmacũju gaye busurise rujeoru. Busuriseama ũmua ña, ñami ña, gaje rãmũama ide rãitĩari rãmũ ña, bajicũ. Itire bajiro wasoabiquĩji Dios. Ī tũoĩarise gaje tũoĩa wũo yibiquĩji Dios. Quenarise riti tũoĩaguĩji. ¹⁸ Ī oca quenarise mani tũorũnũsũocati rãmũ catitĩñare gaye ĩsĩni Dios manire. Ito bajiri Dios rĩa ñasũorãre bajiro bajirã ña mani ĩja. Ito bajiroti manire ãmoñi Dios.

Dios ocare tũocõri ñaro bajiroti cũdirũja manire, yire gaye

¹⁹ Adi Dios ocare ãcabojabesa yu ñarã mua. Jesure masicõri queno Dios ocare tũo sũyarã ñaña mua. Queno tũoĩamenati rocati bũsire ma. Ito yicõri yoari mejeti junisinire ma. ²⁰ Mani junisinija, Dios ĩ tũo wanũro bajiro yirã meje ya mani. ²¹ Ito bajiri ñeñaro mua yi uyarisere jidicãña mua. Ito yicõri ñeñaro mua tũoĩarise cũni jidicãja quena. Itire jidicãcõri Dios oca mani ya usiju ĩ cũcãrere tũorũnũrũja manire. Ī ocare mani tũorũnũja, mani ya usire masogũ yiguĩji Dios.

²² Dios ocare tũocõri ñaro bajiroti cũdirũja manire. Dios oca tũobojarãti mani cũdibejama manimasiti rũoa mani. ²³⁻²⁴ Dios oca riojo tũobojarãti mani ãcabojaja, sĩgũ ěoroju ĩ rãmũ ticõri ĩ jidi jeoja bero ãcabojaguĩji. Īre bajiroti bajirãji mani cũni Dios oca tũobojarãti mani ãcabojaja. ²⁵ Mani ya usire masorocũ, quenarise mani tũoĩatoni ĩ rotirise cũni Dios manire. Dios ĩ rotirisere mani ãcabojabeja, ito yicõri mani cũdija, queno mani wanũ quenaroca yigũ yiguĩji Dios manire.

²⁶ “Diore queno rũcũbũoa yu”, yibojarãti mani rocati bũsi bateja, manimasiti rũoa mani. Ito bajiro mani yibojaja, ñe waja manija manire. Ito bajiro mani yija, “Diore rũcũbũogu ña yu”, yi masimenaji mani. ²⁷ Jacũ godagoana, manũju godagoanare cũni mani ejabũaja, ito yicõri adi macãrũcũro gaye ñeñarise mani yibeja, Dios ĩ tija queno ĩre rũcũbũorã ña mani.

2

Corocõti ti maija quena, yire gaye

¹ Tuo ya yu ñarã mua. Jesucristo buto masigãre tuorũnurã ña mani ñja. Ito bajiri gajeoni cãtirã, gajeoni manare cãni corocõti ti mairũja manire. ² Mua minijua ñaroca sãgũ niyeru jaigu quenarise yutabuju sãñacõri, ito yicõri ãmo sãñara bedo sãñacõri ã ejaja ticõri, ¿no bajiro ãre tirãjida mua? Gãji bojoro bujagu yutabuju bucuro sãñacõri ã ejaja, ¿no bajiro ãre tirã yirãjida mua? ³ Gajeoni jaigũre ti rucubũorã, “Ado ña cumuro quenaro”, ¿yirãjida mua ãre? Bojoro bujagu ã sãja ejaja, “Itoti rãgõcõña, jacati rujiya mu”, ¿yirãjida mua ãre? ⁴ Ito bajiro mua yija queno corocõ masare ti maimenaji mua. Ito bajiro mua yija, “Ï ñami quenagũ. Ï ñami quenabicũ”, yi beseado bajiro yirãji mua. Ñeñaro tuoñacõri corocõ masare rucubũomenaji mua.

⁵ Queno tuo ya yu mairã mua. Gajeoni mana Diore queno tuorũnurã jãjarã ñarãji. Ito bajiri ñnare beseñi Dios ã rotiroju, quenarise bujajaro ñna yirocũ. Dios ã goticãdo bajiroti ãre mairã catitĩñare rucorã yirãji. ⁶ Bojoro bujarãre queno maiguñi Dios. Mũama ñnare queno ti rucubũobeã. “Gajeoni jairãti quenabeto mani tõbujaroca yama ñna”, ¿yi masibeati mua? Ñna ñarãji ujarã tu manire ãmi wacõri seti yirona. ⁷ Jesure tuo suyarã ñacõri, “Ï ñarã ña mani”, yi tuoña mani ñja. Ito bajiri ã wame tuocõri queno wanũ quenarãji mani. Niyeru jairãma Jesús wamere tuo terãji.

⁸ Dios mani Uju ado bajiro rotiñi: “Mu ya rujare mu mairo bajiroti gãjerãre cãni maiña”, yi gotiñi Dios ã oca tutina. Dios rotirise mani cãdija, queno yirã ñarãji mani. ⁹ Ito bajibojarocati ñasari masare riti mani ti rucubũoja ñeñaro yirã ya mani. Ito bajiri, “Yu rotirise riojo cãdirã meje ña mua. Ñeñaro ya mua”, yigu yiguñi Dios manire. ¹⁰ Dios rotirise cãdi jeobojarãti, coji gaye mani cãdibeja, Dios ã rotiro bajiro cãdirã meje ñarãji mani. ¹¹ Jane mejeju ado bajiro gotiñi Dios: “Manojo cãtigu ito yicõri manojo macũ cãni gãjerãre ã ajeja quenabetoja. Ito yicõri gãjerãre sãja quenarise meje ña”, yiñi Dios manire. Manojo cãtibojaguti mani gãjerãre ajebitibojaja cãni, gãjire mani sãja, Dios ã rotirise ñarocõti cãdi jeorã meje ña mani. ¹² Manire maso ãmogũ ã rotirise cũñi Dios manire. Dios rotirise yiro robo mani cãdibeja, mani ñeñaro yirise waja, waja senigũ yiguñi ã. Iti masicõri mani bucurotire queno tuoñaja quena, ito yicõri mani ñaroti gaye cãni queno tuoña masija quena. ¹³ Gãjerãre mani ti maija ticõri, ñeñaro masa ñna yirise waja Dios ã waja seniri ramũ manire ti maigũ yiguñi ã. Gãjerãre mani ti maibeja, Dios cãni manire ti maibicũ yiguñi. Ito yicõri ñeñaro yire wajare buto senigũ yiguñi ã manire.

Mani queno yirise ticõri, “Riti yure tuorũnurã ñama”, yiguñi Dios, yire gaye

¹⁴ Тuoуа уи ñarã мuа. “Diore rüсuбуогu ñа уи”, yiбоjarãti, gãjerãre mani ejabuabeja, Diore rüсuбуорã meje ñа mani. Ito bajiro mani yija mani ya uci masobiquiñi Dios. ¹⁵ Тuoõate мuа. Ado bajiro bajiroja. Siñu mani yagu i ñiocõja, ito yicõri yutabujuri bojoro i bujaja ticõri, ñre mani ejabuaja quena. ¹⁶ “Queno waja, bare queno bujaba, ito yicõri yutabujuri bujaba”, yiбоjarãti bojoro bujagure mani ejabuabeja, ñe waja manoja mani busirise. ¹⁷ “Diore rüсuбуогu ñа уи”, yiбоjarãti gãjerãre mani ejabuabeja, Diore rüсuбуорã meje ñа mani. Ito bajiri ñre rüсuбуобiticõri godacãna robo bajirã ñarãji mani ija.

¹⁸ Уи busirisere мuа aja tudija, ado bajiro муаре судицuja уи: “Jeyaro queno мuа yirise уиre мuа iubeja, ‘Queno Diore rüсuбуорã ñаma’”, yi masibicuja уи. Уиama, jeyaro queno уи yirise муаре iocuja. Iti ticõri, “Diore rüсuбуогu ñаmi”, yi masirã yirãji мuа. ¹⁹ “Dios siñuti ñаmi. Nijua gãji mami”, yi tuoõarã ñа мuа. Ito мuа yija quena ñа itiama. “Dios siñuti ñаmi. Nijua gãji mami”, yirãji rãmúa cani. Ito yicõri Diore güirã ruje нуиоарãji ñа. Ito bajibojarocati ñre судирã meje ñаma rãmúa.

²⁰ Queno tuoõabea мuа. Rocati tuoõa мuа. Ado bajirojua baja. “Diore queno tuorũна уи”, yiбоjarãti gãjerãre mani ejabuabeja, Diore tuorũнuã meje ñа mani. Ito bajiri Diore tuorũнuabiticõri godacãna robo bajirã ñarãji mani. ²¹ Mani ñicu ñayocu, Abraham gayere муаре gotigu ya уи. Diore queno tuorũнuãni Abraham. Diore yiari i macure siaboyiu Abraham. Dios i rotirise судицõri Diore yiari i macure soe isiboyiu Abraham. Ito i yija ticõri, “Queno yigu ñаmi Abraham”, yiyiu Dios.

²² Queno tuo masiña мuа. Dios i rotirise queno tuorũнucõri quenarise yiyiu Abraham. Quenarise jeyaro i yigore Diore queno i судире ito yicõri i yire tuocõri, “Diore queno tuorũнugũ ñаni”, yi tuoõa mani. “Diore queno tuorũнuре gaye, ito yicõri jeyaro quenarise yire gaye, juaji ñasarise ñа iti”, yi tuoõa mani iti tuocõri. ²³ Jane mejeju Dios oca tuti ucagu ado bajiro ucañi Diore goti isiri masu: “Diore queno tuorũнuyiu Abraham. Ito bajiri, ‘Queno yigu ñаmi’, yi tiyiu Dios ñre. ‘Dios baba ñаmi Abraham’, yiyijarã gãjerã”, yi ucare ñа. Ito bajiri iti tuocõri, “Diore goti isiri masu i gotire rëtaoaju”, yi tuoõa mani.

²⁴ Ito bajiri adi gayere masirãji мuа: “Diore mani tuorũнuja, ito yicõri quenarise mani yija, manire boca amigũ yiguñi Dios. ñre tuorũнuбоjarãti quenarise mani yibeja, manire boca amibicu yiguñi Dios”, yi tuoõa masirãji мuа. ²⁵ Rahab ñayoro gayere муаре gotigu ya уи. Rahab ñayoro wedi maso ñayijo iso. Judio masa wju i cõana, ñа ejaja ticõri, ñнаre queno ejabuayijo iso. ñнаre boca amiyijo iso. “Mua wajana муаре siame, уи ya wju sãja rudiya мuа. Ito yicõri rudi wara ma муаре goticoja уи”, yiyijo iso. Ito iso yija ticõri, “Queno yigo ñаmo”, yiyiu Dios.

26 Ruju usi manija cōrã ruju ñaroja. Waja manoja. Ito yicōri, “Diore t̄uorũnũgũ ña yu”, yibojarãti quenarise mani yibeja, Diore t̄uorũnũrã meje ña mani. Ito bajiro mani yija, godacãna bajiro bajirãji mani.

3

Mani ya ñemerona jaje ñeñarise ya mani, yire gaye

1 Yu ñarã m̄ua, s̄igũ r̄uyabeto Dios oca riasori masa ña ãmbojarãji m̄ua. Ito bajibojarocati coriarãti ï ocare riaso ñaja quenaroja. “Mani ñarocōreti waja senigũ yiguĩji Dios”, yire gaye ¿masibeati m̄ua? Dios oca riasori masa ḡua ñajare ï yiro robo ḡua c̄udibeja, b̄uto b̄usa waja senigũ yiguĩji ḡuareama. 2 Mani s̄igũ r̄uyabeto ñeñarise yirã riti ña mani. No queno t̄uoĩacōri b̄usigati, queno yigu ñami ïocũ. ï ya ruju jeyaro ï yĩ ãmorise c̄uni ñemec̄uti masiguĩji ïocũ. 3 Cabarure t̄uoĩate m̄ua. Jaiḡũ ï ñabojarocati ï ya riseju come ma mani s̄aja, weatu masirãji mani. Ito bajiroti mani ya ñemero jaibiti ñemeroacã ñabojarocati jaje ñeñarise ya mani, mani ya ñemerona. 4 Cuma jajocare c̄uni t̄uoĩate m̄ua. Mino iti b̄uto wēaja, cuma jajoca ñabojarocati weara j̄ai jaibiti j̄aiacãna weatu masirãji mani. Ito yicōri no mani wa ãmoroti iti cumare weatu wa masirãji mani. 5 Weara j̄ai jaibiti j̄aire bajiro bajiri j̄ai ña mani ya ñemero. Jaibiti j̄aire bajiro bajiri j̄ai ñabojarocati mani ya ñemerona jaje ñeñarise ya mani. Jeare t̄uoĩate m̄ua. Jea s̄iara waca co wacanati, jajo wesere soecōroja. 6 Mani ya ñemero jea robo bajiro bajirise ña. Jaje ñeñarise ya mani, mani ya ñemerona. Mani ya ruju gaye, mani ñeñaro yirise r̄eto busaro ya ñemero. Mani ya ñemerona s̄uoriti jeyaro ñeñaro yirise mani ya rujure queda s̄ajaroja. Mani ya ñemerona ñeñaro b̄usicōri jeame ujure c̄udi s̄ayarã yirãji mani. 7 Ḡajerona jeyaro, ãña, w̄utirã, riaca ḡana, waib̄uc̄urã jeyaro tir̄ũnu masia mani. 8 Ito bajibojarocati mani ya ñemeroreama tir̄ũnu masibeati mani. Mani ya ñemero ñeñaro iti yija ñemec̄uti masibeati mani. Mani ya ñemerona ãña rima iti juniro bajiro ḡajerãre b̄uto ñeñaro ya mani. 9 Jane mejeju masare rujeoyiju Dios. ïre bajiro bajirã ña mani. Mani Jacu Diore oca quenarise busia mani, mani ya ñemerona. Ito bajibojarocati Dios ï rujeoanareti busitua mani, mani ya ñemerona. 10 M̄ucana iti ñemeronati Diore r̄uc̄ub̄uoa mani. Ito yicōri iti risenati ḡajerãre ñeñarise busitua mani. Yu ñarã ito bajiro mani yija, quenasabetoja manire. 11 Ide ũmaburi goje ide s̄uerise, ide quenarise r̄aca budi w̄uobetoja. 12 Queno t̄uoya yu ñarã m̄ua. Higuera wame c̄utiricu iti rica c̄utija, irimarã r̄aca rica c̄uti w̄uobetoja. Ito yicōri uyéḡũ iti rica c̄utija, higuera rica r̄aca rica c̄uti w̄uobetoja. Ito yicōri ide ũmaburi goje ide ocarise

iti budija, ocabiti rāca budi wuobetoja. Mani oca quenarise busija bero ñeñarise rāca busi wuobitiruja manire.

Mani queno ñaroti riti mani tuoīaja, masirā meje ña mani, yire gaye

¹³ Riti queno tuo masirā mua ñaja, ado bajiro queno yirāji mua. Quenarise riti mua yija quenaroja. Ito yicōri gājerāre mua ejabujaja quenaroja. “Gājerā rētoro queno seyogu ña yu”, yibitiruja muare. Ito bajiro mua yibeja ticōri, “Masirā ñama ñna”, yirā yirāji gājerā muare. ¹⁴ Mua ya usiju, gājerāre mua tuo tudija, ito yicōri mua queno ñaroti riti mua tuoīaja, masirā meje ña mua. Ito bajiri, “Queno yirā ña gua”, mua yibojaja, riojo gotibiticōri ruore ocajare gotirā yirāji mua. ¹⁵ Ito bajiro mani tuoīabojaja, Dios gaye wadire meje ñaroja iti. Ado robojua baja, adi macārucāro gaye ñaroja. Ñeñaro mani tuoīarise gaye cani ñaroja iti. Ito yicōri rūmú gaye wadire ñaroja ñeñaro mani tuoīarise. ¹⁶ Gājerāre mani ti tudija, ito yicōri, “Īna rēto busaro masirā ña gua”, mani yi tuoīaja, gāmeri tuo wisarā yirāji mani. Ito yicōri jeyaro ñeñarisere yirā yirāji mani. ¹⁷ Mani tuoīarise Dios gaye wadire iti ñaja, quenarise riti tuoīarā yirāji mani. Gāmeri ja āmomena, oca quenori masa ñarā yirāji mani. Gājerāre ejabuarā yirāji mani. Sīgū ruayabeto corocō riti ti mairā yirāji mani. Ito yicōri rocati ruomenaji mani. ¹⁸ Manire ñna ti tudibojarocati ñnare mani oca quenoja bero queno usi cuti ñarā yirāji mani ĩja. Ito bajiro mani yija “Queno yijaro ñna cani”, yirā bajiro yirāji mani.

4

Adi sita gaye tuoīa wanubitiruja manire, yire gaye

¹ ¿No gaye wadiati mani ti terise, ito yicōri mani gāmeri tārise? Mani ñeñaro tuoīarise gaye wadia iti. Quenarise yi āmobarātī ñeñarise ya mani. ² Gajeoni āmobarātī mua buja masibiti waja riojoti sīa mua. Gāji ĩ ruorise ticōri ĩre uoa mua. Itire buja masibiticōri, gāmeri ja mua. Diore senibiticōri mua āmorise bujabea mua. ³ Ñeñaro mua tuoīaja ticōri, mua senibojarocati ĩsibeami Dios muare. Dios ĩ āmoro bajiro meje senia mua. Diore mua senija, muamasi ye riti seniboja mua. ⁴ Sīgō romio manuju rāca queno ñabecore bajiro bajirā ña mua. Dios rīa ñabobarātī, adi macārucāro gaye riti tuoīa mua. Diore bajiro tuoīamena, ito yicōri Diore tuo maimena robo bajiro baja mua. No adi macārucāro gaye buto tuoīagū Diore tuoīabeami. ⁵ Rocati meje ña Dios oca. Ado bajiro gotia: “Manire Espiritu Santo queo sāñi Dios. Buto manire tuo maiguīji Dios. Ito bajiri ĩre riti mani tuoīare āmoguīji. Mani ñeñaro yirisere buto ti teguīji Dios”, yi gotia ĩ oca tuti. ⁶ Mani ñeñaro yirisere jidicātōni

manire ejabuagu yiguñji Dios. Mani ñeñaro yi ãmorise itire mani yi uyabititoni, manire ejabuagu yiguñji Dios. Ado bajiro gotia Dios oca: “Gãjerã rêtoro masirã ña gña”, yimenare queno ejabuami Dios. “Gãjerã rêtoro masirã ña gñama”, yirãre queno ejabua ãmobiqũji Dios. ⁷ Ito bajiri Dios i yiro bajiro cudiruja manire. Rãmúre cudibitiruja manire. Ìre mani cudibeja ticõri, rudicoagu yiguñji rãmú Ìja. ⁸ Diore mani tũoñaja i cuni manire tũoñagũ yiguñji. Mña ñeñaro yirisere jidicãña mña. Diore tũo maibojarãti adi macãrucũro gaye bũto mña tũoñaja quenabetoja. Ito bajiri Diore riti tũoñaña mña. ⁹ Mña ñeñaro yirise tũoña bojori bujacõri otiya mña. Ñeñaro mña yirisere tũo wanurã ña mña. Ito bajibojarocati masa godagoana bajiro tũoña bojori bujaya mña. ¹⁰ Mucana mani Hjure tũdi mña tũoñaja quenaroja. “Dios i tiro riojo ñe waja managuti ña gña”, mña yija quena. Ito bajiro mña yija ticõri, bũto mñare tũoñagũ yiguñji Dios. Ito bajiri mñare i tija bũto wanu quenagũ yiguñji Ìja.

“Ì ñami ñeñaro yigu”, yibitiruja manire, yire gaye

¹¹ Tũoya yu ñarã mña. Gãjerãre busitubesa. Gãjerã Jesure masirãre mña busituja, ito yicõri mña rãcubũobeja, “Dios i rotirisere queno cudibea yu, ito yicõri queno rãcubũobeja yu”, yi tũoñarãji mña. “Dios rotirise quenabea”, mña yija, i rotirise cudirãona meje ña mña. Ito bajiro mña yija, “Dios i rotirise quenabea, cudibea yu”, yirãre bajiro ya mña. ¹² Dios ñami i rotirise manire cũru. Ito bajiri i sīgũti ñaguñji mani ñeñaro yirise waja, waja senigũ. Ì sīgũti mani ya usi godabore maso masiguñji. Ì sīgũti mani ya usire ruyurio masiguñji. Gãjire, “Ì ñami ñeñaro yiri masu”, yi masirã meje ña mani. Dios sīgũti ñami, itionire masigũ.

Ìja manire rêtaroti gayere masibea mani, yire gaye

¹³ Noa, “Jane busuri, gaje rãmũ gaje cũtoju wacõri, co rodo moa ñacõri niyeru bujacũja yu”, yi tũoñarã, yũre tũoya mña. ¹⁴ Ito bajiro tũoña busibitiruja manire. Jane, jane busuri, gaje rãmũ manire rêtaroti masibea mani. Waju bueri robo bajiro bajirã ña mani. Yoari mejeti goaboja, godacoacu iti cuni. ¹⁵ Ado bajiro mani tũoña ñaja quenaroja manire. “Dios i ãmoja catirãji mani, ito yicõri i ãmorisere yirãji mani”, mani yi tũoñaja quena. Ito bajiro mani tũoña ñaja quenaroja manire. ¹⁶ Ito bajibojarocati mña rioti tũoña busia mña. Ito bajiro tũoñaja quenabea. ¹⁷ Quenarise yi masibojarãti ñeñarise mani yija, quenabetoja manire.

5

Gajeoni jairãre Santiago i goti quenore gaye

¹ Tuoŷa gajeoni jairã mũa. Ija ñeñaro mũa tõbujaroti gayere tuoŷa oti yuya mũa. ² Gajeoni mũa rucobojarise joga jedicoaro yiroja mũaare. Mũa ya yutabujuri quenarise ñabojare cũi butua ba ecocoaro yiroja. ³ Mũa ya oro, mũa ya niyeru ñabojare cũi gũa wiacoaro yiroja. Mũa ya niyeru ito bajiro iti gũa wiaja ticõri, “Bojoro bujarãre ejabuabisĩ ñna”, yi tirã yirãji gãjerã. Mũa ya gajeonire ito yicõri mũaare cũi jea soero yiroja. Jairo niyeru cutirã ñaboja mũa. Ito bajibojarocati jabetacã rũa Dios masare ñeñaro yirise waja ã seniroti rumũa ejaroto. ⁴ Mũa ya ote weseri moa ãsibojanare cũi queno waja yibisija mũa. Mũa ya moari masare queno mũa waja yibitire masiguĩji Dios. Mũa ya moari masa ñna otija ito yicõri ñna awasãja cũi tuoñi Dios ãmacũju rotigu. ⁵ Adi macãrucãro ñarã dise ruyabeto rucoyija mũa. No mũa ãmoriseti yi ñayija mũa. Wecũre ñna sãaroto riojũa jairo ãre ecarãji ã ucutoni. ãre bajiroti ucuyija mũa cũi. Ito bajiri sãarajũa ejacoajũa ãja. Ñeñaro yirise waja seniroti rumũa eja wajũa ãja, ya yũa mũaare. ⁶ Masa quenarãreti tubiara wijũa cõayija mũa. Ito yicõri quenarãreti sãa rotiyija mũa. No yi masibisijarã ñna mũaare.

Diore mani senija bero uciriobitirũaja manire, yire gaye

⁷ Jesús ã wadiroto riojũa queno tuoŷa yuya yũa ñarã mũa. Ado bajiro tuoŷaña adire: No otegũi ucirioire mejeti ricare yuguĩji. Iti ã oteja bero cũama ide quediyo yiroja. Ito yicõri juebucũ ide cũi quediyo yiroja. Iti bero rica quenarise bujagũa yiguĩji ãocũ. ⁸ ãre bajiroti tuoŷa uciriobesa mũa cũi. Diore mũa tuoãũnarise jidicãbesa. Tuoŷa oca quedi yibesa. Mani Ujũa ã ejaroto jabeto rũa.

⁹ Gãjerã rãca gãmeri junisinibesa Dios mũa ya ucire ã ruyuriobe yirona. Dios manire waja senirocũa nocõ mejeti ejagũa yiguĩji. ¹⁰ Dios oca gotiri masare tuoŷate mũa. Ado bajiro bajiyijũa ñnare: Diore buci ãsiyijarã ñna. Ito yicõri quenabeto tõbujabojarãti tuoŷa ucirio yibisijarã ñna. ñnare bajiroti mani tuoŷa uciriojecha quena. ¹¹ “Ñeñaro tõbujabojarãti Diore jidicãmena queno wanũa quenarã ñnama”, yi tuoŷa mani. Job ñayorũa, ã tuoŷa oca jaibitirere masia mani. Quenabeto tõbujabojagũi Diore jidicãbisĩ Job ñayorũa. Quenabeto ã tõbujaja bero Dios queno ejabuayijũa ãre mũacana. Quenabeto mani tõbujaja manire tuo maiguĩji Dios. Ito yicõri manire ti maiguĩji ã.

¹² Oca ñasarise mũaare gotigũa ya, yũa ñarã yũa. “Ado bajiro yicũja yũa”, mani yija bero ito bajiroti yija quena. “Yũa goticato bajiroti yicũja yũa”, mani yija bero, “Riti gotia yũa Dios ã tuoŷo riojo”, yibitirũaja manire. Riojo mani gotija quena. Mani

cudibeja cuni riojo gotija quena, manire Dios ĩ waja senime yirona.

¹³ Mani ñeñaro tōbujaja, Diore busiruja manire. Mani wanu quenaja Diore rūcubhorã basaja quena manire. ¹⁴ Sīgũ ĩ cōja Jesure t̄or̄un̄ar̄are ũmatã ñar̄are jir̄uja manire. Cōgũ t̄u ejaçōri Diore busir̄aji ĩna. Ito yicōri cōgũre úye tucōri Diore senir̄aji ĩna ĩ tujatoni. ¹⁵ “Īre yisioguĩji”, yi t̄oĩacōri Diore ĩna senija, cōgũ tujacoagu yiguĩji. Ito yicōri ñeñaro yire waja ĩ cōja ñeñaro ĩ yirisere ãcabojoğu yiguĩji Dios. ¹⁶ Ito bajiri ñeñaro yicōri m̄ua cōja, gājire m̄ua gotija quena. Ito bajiro m̄ua yija t̄ocōri, m̄uare yiar̄i Diore seni ĩsigũ yiguĩji ĩ, m̄ua tujatoni. Queno yigũ buto Diore ĩ senija jaje quenarise r̄etar̄oja. ¹⁷ Diore goti ĩsiri mas̄u Elías wame cutigũ, manire bajiguti ñayoñi ĩ cuni. Diore t̄or̄un̄acōri ĩre seniyijũ ide quedibe yirocũ. ĩ senija bero ũdia rodo gũdarecocō ide quedibisijũ. ¹⁸ M̄ucana t̄uđi Diore ĩ senirocajũ ide quedis̄uoyijũ m̄ucana. Ito bajija bero queno bare rica cutiyijũ.

¹⁹⁻²⁰ T̄uoya yũ ñar̄ã m̄ua. Sīgũ Jesure ĩ jidic̄aja ticōri, m̄ucana t̄uđi Jesure ĩ t̄oĩatoni ĩre mani ejab̄uaja quena. Ito bajiri ĩ ñeñaro yirise jaje ñabobarocati ĩ jidic̄aja ticōri, ĩ ñeñaro yirisere ãcabojoğu yiguĩji Dios. Ito yicōri ĩ ya ũsi ruyuriobicũ yiguĩji ĩ. “Sīgũ Jesure ĩ t̄oĩaroca mani yija, iti ña ñasarise”, yi t̄oĩa masia mani. Itocō ña.

Primera carta de San Pedro

Dios ĩ beseanare Pedro ĩ papera cōare gaye

¹ Nati Dios ĩ beseana m̄ua. Ȳu ña Pedro adi m̄uare papera cōagū. Jesucristo oca quenarise ȳu gotitoni ȳure cūquĩ ĩ. Mani ya sitare wago āmōbitibojarāti gajeroj̄u ña batea mani. Tite. Ponto sitaj̄u, Galacia sitaj̄u, Capadocia sitaj̄u, Asia sitaj̄u ito yicōri Bitinia sitaj̄u c̄uni ña batea mani. ² Jane mejej̄u mani Jac̄u Dios ĩ t̄uōĩa yurisenā ĩ ñarā mani ñatoni manire beseñi ĩ. Ito yicōri Esp̄iritu Santona s̄uoriti ĩ rāca mani usi catiroca manire yīñi Dios. Ito bajiro yīñi Dios, Jesucristore mani c̄aditoni, ito yicōri mani ñeñaro yirisere ĩ ya rīna ĩ coetoni. M̄uare yiari Diore b̄usia ȳu. M̄uare ĩ queno ejab̄uatonī, ito yicōri m̄ua ya usij̄u queno wan̄u quenaro m̄ua ñatoni, Diore b̄usia ȳu ĩja.

Ȳu godaja t̄udi catiḡu yiḡuj̄a ȳu, yi t̄uōĩa wan̄u yure gaye

³ “Queno ya Dios m̄u. R̄ētoro quenagū ña m̄u”, mani Ʋj̄u Jesucristo Jac̄ure yiana mani. Manire b̄uto ti maicōri manire Cristo ĩ goda ĩsitoni ĩre cōañi Dios. Ito yicōri Cristo ĩ godaja bero m̄ucana t̄udi ĩ catiroca yīñi Dios. Ito ĩ yijare mama usi catirā t̄udi rujeanare bajiro bajirā ña mani. Ito bajiri: “Catit̄iñagū yiḡuj̄a ȳu”, yi t̄uōĩa mani ĩja. ⁴ Manire ĩsiroc̄u quenarise seo cūguĩji Dios ūmac̄j̄u. Jogarise meje ña. Ito yicōri jedirise meje ña. Quenarise ña iti. Ito bajiri ñeñarise godo wedibetoja Dios manire yiari ĩ seo cūre. “Īja itire boca āmic̄uj̄a ȳu”, yi t̄uōĩa mani. ⁵ Diore mani t̄uor̄un̄rā ñajare, ĩ masirisena manire codeḡu yiguĩji. Ito yicōri manire masogū yiguĩji Dios, catit̄iñaroj̄u mani ejatoni. Ito bajiro ĩ yijare s̄usari r̄um̄u jeyaro quenarise ĩ seo cūre manire ĩsi jeoroc̄u ñac̄agū yiguĩji Dios.

⁶ Itire t̄uōĩac̄ōri, b̄uto wan̄u quenar̄uja manire. Ito bajibojarocati adi sitaj̄u Jesucristore mani t̄uor̄un̄rā ñajare, mani t̄ōb̄ujaroca yirā yirāji gājerā. ⁷ Ito bajiro t̄ōb̄ujarā yirāji mani, “Jesucristore queno t̄uor̄un̄rā ñari ĩre jidicāmenaji ĩna”, gājerā ĩna yi t̄uōĩatoni. Goti masiore ocana m̄uare gotiḡu ya ȳu. ¿Oro quenarise ḡutare quenore masiati m̄ua? Oro quenarise ĩna āmoja iti ḡutare roama ĩna. Ito bajiro ĩna yija quenarise riti r̄ēta budiroja. Ito bajiro t̄ōb̄ujarā ñabojarāti Cristore mani jidicābeja, ĩja b̄uto b̄usa ĩre t̄uo r̄ēta budirā yirāji mani. B̄uto waja r̄uc̄urise ñabojarocati ḡuda wiaro yiroja oro. Dios ĩ tija oro r̄ēto b̄usaro waja r̄uc̄ua mani. Ito bajiri, “Ȳure t̄uor̄un̄rā ñari, queno yirā ña m̄ua. M̄uare b̄uto wan̄ua ȳu”, yiḡu yiguĩji Dios manire, Jesucristo m̄ucana ĩ goañori r̄um̄u.

⁸ Jesucristore tiñamena ñabojarāti ñre maia mña. Ito yicōri adi r̄m̄uri ñre timena ñabojarāti ñre t̄or̄ñña mani. Ito bajiri queno wan̄a quena mani. B̄uto wan̄a r̄etoc̄c̄ōri, “Itoc̄o wan̄a ȳu”, yi masibea mani. ⁹ Ito yicōri ñre mani t̄or̄ññja manire masoḡu yiguñji Dios. Ito bajiri, “Í t̄uj̄u ūmac̄uj̄u ejaḡu yiguñja ȳu”, yi t̄oñ̄a mani.

¹⁰ Jane mejeju Diore goti ñsiri masa ado bajiro gotiyoyijarã ñna: “Masare ti maicōri ñnare masoḡu yiguñji Dios”, yiyijarã ñna. Ito yibojarāti, Dios masare ñ masoroti gaye queno t̄o masibisijarã ñna maji. “Ado bajiro yicōri masare masoḡu yiguñji Dios”, yi masibisijarã. Ito bajiri itire riasoticōri ruje t̄oñ̄ayijarã ñna. ¹¹ Ija r̄etaroti gaye ñna goti masitoni Esp̄iritu Santore c̄ōayiju Cristo. Ito bajiri Cristore masimena ñabojarāti ñ t̄obujacōri yuc̄t̄ēoj̄u ñ godaroti gayere goti yuyijarã ñna, Diore goti ñsiri masa. Ito yicōri m̄ucana t̄udi caticōri Dios t̄uj̄u r̄uc̄ub̄oadoju Cristo ñ ñaroti gaye goti yuyijarã ñna. Itire gotiana ñabojarāti, “¿Ñim̄u ñaḡu yiguñjida Dios ñ c̄ōaroc̄u? Ito yicōri ¿noc̄āta ejaḡu yiguñjida ñ?” ruje yi t̄oñ̄abojayijarã ñna. ¹² Ito yi, ñna t̄oñ̄arocati, “Itire timenaji mani. Mani bero ḡāna ñna ñnaro r̄etaro yiroja iti”, yi t̄oñ̄ayijarã ñna m̄ucana. Ito bajiro ñna yi t̄o masiroca yiyiju Dios. Adi r̄m̄uri Esp̄iritu Santore c̄ōayiju Dios ñ oca gotiri masa manire ñna riaso masitoni. Ito bajiri iti oca quenarise r̄etaja bero t̄or̄ā ñna mani. Dios ñnaro ḡāna ángel mesa iti ocare b̄uto t̄o ãmoama ñna c̄uni, quenarise iti ñajare.

Diore bajiro quenarise riti yija quena, yire gaye

¹³ Iti oca quenarisere t̄o masirã ñna maniam̄a. Ito bajiri iti oca t̄ocōri mec̄are mano queno t̄oñ̄ar̄aja manire, Diore mani c̄udi masitoni. Jabeto r̄ñya maji Jesucristo ñ t̄udi ejaroti r̄m̄ñ. Ito bajiri ñna yuc̄ar̄aja manire. Ito yicōri, “Manire queno yiḡu yiguñji Dios”, yi t̄oñ̄a jidic̄ābitir̄aja mani. ¹⁴ Dios r̄ñ̄a ñnacōri ñre queno c̄udir̄aja mani. ñre mani masiroto rioj̄ua ñeñaro yic̄u mani maji. Itire t̄udi yi ūyabitir̄aja manire. Itire t̄udi t̄oñ̄ābitir̄aja mani, ñeñaro mani yibe yirona. ¹⁵ Ado bajiro bajaia. Dios, manire beser̄u quenarise riti yiḡu ñnami ñ. Ito yicōri cojireama ñeñarise yĩaḡu meje ñnami. Ito bajiri ñre bajiro quenarise riti yir̄aja manire c̄uni. ¹⁶ Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Cojirea ñeñaro yĩabic̄u ñna ȳu. Ito bajiri ñeñarise yibesa m̄ña c̄uni”, yi uca rotiyiju Dios.

¹⁷ Diore mani b̄usija, “Ȳu Jac̄u”, ya mani ñre r̄uc̄ub̄or̄ā. ñ yiro bajiroti yiḡu ñnami Dios. Ito bajiri masa ñna ñeñaro yirise waja Dios ñ seniri r̄m̄ñ mani yiado bajiroti waja seniḡu yiguñji Dios manire. Itire mani t̄oñ̄aja quena. Ito bajiri Diore r̄uc̄ub̄or̄ā adi sita mani cati ñnaro c̄o queno yi ñnar̄aja manire. ¹⁸⁻¹⁹ Jane mejeju mani ñic̄usabatia ñna ñeñaro yirisere coe ãmor̄ā ado

bajiro yiyijarã ñna. Oveja quenagãre sãacõri soe ñisotiyijarã, Diore yiari. “Mani ñicũsabatia ñna yiado bajiroti mani yija mani ñeñaro yirise jedibetoja”, yi tũoĩa mani. Mani ñeñaro yirise waja ñ waja yi ñsitoni ñ Macũre cõañi Dios. Ito bajiri, “Niyeru jogarisena meje mani ñeñaro yirise waja, waja yi ñsiñi Dios”, yi tũoĩa mani. Ado bajirojũa baja. Ñ Macũ Cristo ñeñaro yĩlabicũ ya rĩna waja yi jeoñi Dios manire yiari. Waja rũcũrisena mani ñeñaro yirisere waya yi ñsiñi Dios. ²⁰ Jane mejejũ adi macãrũcũro ñ rujeoroto riojũajũ, manire yiari ñ Macũre cõarocũ tũoĩa yucãyijũ Dios. Ito bajiri adi ramari ñja, “Yũre masorocũ ejañi Cristo”, yi tũoĩa mani. ²¹ Manire masorocũ manire goda ñsiñi Cristo. Dioti ñami Cristo ñ tũdi catiroca yirũ, ito yicõri ñ tũjũ rũcũbũoadojũ Cristore cũrũ. Ito bajiro ñ yijare Diore tũorũnũa mani. Ñre tũorũnũcõri, “Dios tũjũ catitĩñagũ yigũja yũ”, yi tũoĩa mani.

²² Cristo oca quenarise cũdirã ñna mani. Ito yicõri ñeñaro yirise jidicãcõri Dios rãca sĩgũre bajiro ũsi cãtirã ñna mani. Mani ti terisere jidicãcõri sĩgũ rĩare bajiro bajirã Diore masirãre mairũja manire. Maibitibojagũti, “Gãjerãre bũto maia yũ”, yire ma. Riojoti mani gãjerãre bũto maija quena. ²³ Jogarise meje ñna Dios oca. Ñatĩñaro yiroja ñ oca. Dios ocare tũorũnũcõri mame tũoĩarã ñna mani. Mame tũoĩarã ñari tũdi rujeana robo bajiro bajirã ñna mani. Ito bajiri catitĩñarã yirãji. Mani ya ũsi godabeto yiroja. ²⁴ Ado bajiro gotia Dios oca:

Siniacõri godaroja ta. Masa cũni ñna ñarocõti godarã yirãji.
Go cũni quenarise ñabobaroti sinia quedicoaro yiroja.
Ito bajicõri quenarise iti ruyuja bero ruyubetoja ñja.
Itoti bajirãji masa cũni. Ñna jeyaro godarã yirãji, ñasarã ñabobarãti.

²⁵ Mani Ʋjũ ocama ñatĩñaro yiroja, yi gotia Dios oca tuti. Ito bajiro Dios oca riasotiri masa ñna gotija tũocõri: “Iti ñna Cristo oca quenarise”, yi tũoĩa mani ñja.

2

¹ Iti oca tũorũnũcõri Dios rĩa ñna mani. Ito bajiri jeyaro mũa ñeñaro yirise jidicãña. Gãjerãre rũobesa. Ito yicõri socabesa. Gãjerã ya gajeoni ti ũobesa, ito yicõri gãjerãre bũsitubesa. ²⁻³ “Yũre ti maicõri, Queno yiquĩ Dios”, yi tũoĩa mũa. Ito bajiri jaibicũacã ũju ãmosotiro bajiroti Dios oca quenarisejũare riti riasotiya mũa. Jaibicũacã ñ ũjutĩñaja quenaro bũcũaguĩji. Mũa cũni Dios ocare mũa riasotitĩñaja ñre queno masirã yirãji mũa. Ito yicõri Dios rãca sĩgũre bajiro ũsi cuticõri ñ ãmorisere cũdirã yirãji mũa.

Gũtagã ñasaricare bajiro bajigũ ñami Cristo, yire gaye

⁴Queno t̄oaya. Goti masiore ocana m̄uare gotiḡu ya ȳu. Ḡata wi meniri masa ḡutaḡare ti c̄oĩac̄ori, “Ămobeia itigare”, yiyijarã ĩna. Ito bajibojarocati ḡaji itiga ḡutaḡare ti c̄oĩac̄ori, “Gaje ḡata r̄etoro quenarica ña itiga. Ămoa ȳu”, yiyij̄u ĩ. Ado bajiro bajia yireoni ña iti oca. Cristore ģmobic̄ori, “Ḡua ūj̄u meje ñami ĩ”, yiyijarã mani ūj̄u mesa. Ito bajibojarocati Cristore b̄uto ģmoc̄ori ĩre beseyij̄u Dios, manire masoroc̄ure. ⁵Dios beser̄u ñari ĩre bajiroti mani ūsi c̄uti ñaja quena. Manire c̄uni beseñi Dios, Cristo r̄aca s̄iḡure bajiro mani ūsi c̄utitoni. Ito bajiro Dios ejabuarise r̄aca queno Cristo r̄aca ūsi c̄utir̄uja mani. Manire Dios ĩ wan̄toni ĩ ģmoro bajiro mani yija quena. Cristo ĩ ejabuarise r̄aca ḡajer̄are ĩ oca gotir̄uja mani. Ito yic̄ori ḡajer̄are yiar̄i Diore b̄usir̄uja mani. Ito bajiro yir̄uja mani Cristo ĩ ejabuarisena, Dios ĩ wan̄toni. ⁶Itire yi ucayij̄u Diore goti ĩsiri mas̄u. Gaje ado bajiro ucayij̄u, Dios b̄usirise gotiḡu:

Sion wame c̄utiri c̄utoj̄u ȳu Mac̄ure c̄ua ȳu. Ḡata quenarica robo bajiro bajiḡu ñami ĩ. Ḡata wi menis̄orona ḡata quenaricare beseama ḡata wi meniri masa. Iti bajiroti, ȳu ñarã ūj̄u ñaroc̄ure ȳu Mac̄ure ūj̄u besecu ȳu. ĩre b̄uto maia ȳu. No ĩre t̄or̄un̄ḡuti bojori b̄ujabiqūji. B̄uto wan̄u quenaḡu yigūji, yiyij̄u Dios, yi ucayij̄u Diore goti ĩsiri mas̄u.

⁷⁻⁸Mani Jesucristore t̄or̄un̄r̄ã ñari ĩre b̄uto maia mani. Mani tija ñasaḡu ñami ĩ. Itire gotiḡu ado bajiro ucayij̄u Diore goti ĩsiri mas̄u:

Ḡata wi meniri masa ḡutaḡare ti c̄oĩac̄ori, “Ămobeia itigare”, yiyijarã ĩna. Ito bajibojarocati ḡaji itigare ti c̄oĩac̄ori, “Ñasarica ña itiga. Ămoa ȳu”, yiyij̄u ĩ.

Ito bajiro yi gotia Dios oca tuti. Ado bajiro bajia yireoni ña adi oca. Jesucristore t̄or̄un̄bic̄u ĩre maiḡu meje ñami ĩ. ĩre c̄udiḡu meje ñami ĩoc̄u. Ito bajiri Dios ĩ gotiado bajiroti godaḡu yigūji. Itire gotiḡu ado bajiro ucayij̄u Diore goti ĩsiri mas̄u:

Ḡutana s̄iḡu ĩ j̄uata quedija juniroja ĩre, yi gotia Dios oca. Ado bajiro bajia yireoni ña adi oca. No Cristore t̄or̄un̄bic̄uti godaḡu yigūji.

⁹Ito bajiro bajirã meje ña maniamã. ĩ ñarã mani ñatoni manire beseñi Dios. Dios mani ũj̄ure ḡajerã ĩna masitoni ĩ oca riaso ģmoa mani ĩnare. Ñeñaro yirise ĩ coeana ñari Dios ñarã ña mani ĩja. Ito bajiri jeyaro queno ĩ yirise gotir̄uja mani. R̄ait̄lar̄oj̄u ñar̄are bajiro ñeñaro mani yi ñaroca manire jiñi Dios. Ito yic̄ori manire boca ģmic̄ori manire masoñi ĩ. Ito bajiri ĩ r̄aca busuroj̄u ña mani ĩja. Iti oca quenarise ḡajer̄are mani gotitoni manire c̄uñi Dios. ¹⁰Iti r̄um̄u Dios ñarã meje ñayija mani maji. Adi r̄um̄ur̄ij̄uama ĩ ñarã ña mani ĩja. Iti r̄um̄u, “Ȳure ti maiami

Dios”, yi tʉoĩabisija mani maji. Adi rʉmʉrijʉama, “Yʉre bʉto ti maiami Dios”, yi tʉoĩa mani ĩja.

Dios ĩ ʉmoro bajiro riti yija quena, yire gaye

11 Yʉ ñarã mʉare bʉto maia yʉ. Adi macãrʉcʉroʉm ña ucurã ya mani. Ũmacũʉ Dios tʉʉm ña mani ñasaroto. Ito bajiri ado yʉ bʉsirisere queno tʉoya mʉa. Jeyaro mʉa ñeñaro yi ʉmorisere tʉoĩa ʉyabesa. Mʉa ya ʉsina itire mʉa tʉoĩa ʉyaja ñeñaro yirã yirãji mʉa, rʉmã ĩ ʉmoro bajiro. 12 Diore masimena wato ña mani. Mani yirisere tisotiamama ĩna. Ito bajiri ĩna wato ñacõri queno yi ñarʉja manire. Manire ñeñaro bʉsituborãji ĩna. Ito bajibojarãti mani queno yirisere tigoana ñari, Diore tʉorãnu ʉmorã yirãji ĩna gajea. Ito bajiri Dios ĩ tʉdi ejari rʉmʉ, “Rẽtoro quenagũ ñami Dios”, yirã yirãji ĩna, ĩre rʉcʉbʉorã.

13 Dios ñarã mani ñajare ʉʉ gobierno ĩ rotirisere queno cʉdirʉja mani. Ito bajiro mani yija, “Queno cʉdirã ñama Dios ñarã”, yirã yirãji gãjerã. 14 ʉʉ gobierno ya ejabʉari masare cʉni queno cʉdirʉja mani. ĩna ñama ĩ cʉana. Ñeñaro yirãre waja senitoni ĩre ejabʉari masare cʉñi ĩ. Ito yicõri queno yirãre, “Queno ya mʉ”, ĩna yitoni ĩre ejabʉari masare cõañi ʉʉ gobierno. Ito bajiri ĩ cõana ñajare queno cʉdirʉja mani ĩnare. 15 Ito bajiro mani cʉdiya, Dios ĩ ʉmoro bajiro queno yi ñarã yirãji mani. Ito bajiri manire rocati bʉsituboana ñe bʉsi masimenaji ĩna. Ito bajiri Dios ĩ ʉmoro bajiroti ĩna bʉsitubojarisese sʉsacoaro yiroja ĩja.

16 Dios ñarã ña mani. ĩ sīgũti ñami mani ʉʉ ñasagu. Ito bajiri ĩre wanʉrã, mani ʉmoro bajiroti yibitirʉja mani. “Dios yagu yʉ ñajare yʉre waja senibiquĩji. Ito bajiri yʉ ʉmoro bajiro yicʉja yʉ”, yi tʉoĩabitirʉja manire. ĩre cʉdirʉja mani. Ito yicõri ĩre cʉdi ʉmorã ñari, ĩ ʉmoro bajiroti yi ñarã yirãji mani. 17 Ito bajiri masa jeyarore corocõ mani ti rʉcʉbʉoʉja quena. Jesucristore masirãre mani bʉto maija quena. “Rẽtoro masigũ ñami Dios”, yi tʉoĩarã ñari, ĩre queno rʉcʉbʉorʉja mani. Ito yicõri ʉʉ gobierno ĩ rotirisere cʉni cʉdirʉja manire.

Ĩ tõbʉjaroca yianare gãmebisijʉ Cristo, yire gaye

18 Mʉa gãjerãre moa ĩsirã, queno tʉoya. Mʉare bʉsigʉ ya yʉ. Mʉa ʉjarãre queno rʉcʉbʉoʉya. Ito yicõri ĩna yiro bajiro cʉdicõri ĩnare queno moa ĩsiña. Ito bajiro yiya mʉa Dios ñarã ñari. Tere mano mʉa ʉjarã ĩna rotija ĩnare queno cʉdiya mʉa. Mʉare terã ĩna rotija cʉni, ĩnare queno cʉdiya mʉa. 19-20 Ito bajiro mʉa yija ticõri, mʉare wanʉgũ yiguĩji Dios. Mʉa ʉjarãre queno mʉa yibojarocati mʉa tõbʉjaroca yirã yirãji coriarã. ĩnare mʉa ti tebeja mʉare wanʉgũ yiguĩji Dios. Ito bajibojarocati mʉa ʉjarãre mʉa ñeñaro yija mʉa tõbʉjaroca yirã yirãji ĩna. Ito bajiro yirãji ĩna, mʉa ñeñaro yirise waja

yirã. Ito bajiri ado bajiro t̃oĩabesa m̃ua. “Queno yic̃u ỹu. Ỹu t̃õb̃ujaroca yig̃ure tebitic̃u ỹu. Ito bajiri ỹure wanag̃ũ yiguĩji Dios”, ỹi t̃oĩabesa m̃ua. M̃ua ɰjarãre ñeñaro yigoana ñajare m̃uare wañuبيقũji Dios. ²¹ Ito bajiri m̃ua t̃õb̃ujaja ñemec̃utiya m̃ua. Ito yic̃õri g̃ãmebesa m̃ua. Ito bajiro rotiami Dios mani yitoni. Cristo c̃uñi manire ỹiari t̃õb̃ujayij̃u. Ito yic̃õri ï t̃õb̃ujaroca yianare g̃ãmebisij̃u Cristo. Ito bajiro yiyij̃u Cristo ïre bajiro mani ña masitoni. ²² Cojireama ñeñaro yĩ̃abisij̃u Cristo, ito yic̃õri cojireama r̃uõ̃abisij̃u ï. ²³ Masa ïre ïna busituja ïnare busitu g̃ãmebisij̃u Cristo. Ito yic̃õri ï t̃õb̃ujaroca yianare, “M̃uare g̃ãmec̃uja ỹu”, ỹibisij̃u Cristo. Ito bajiro yig̃u meje ñayij̃u Cristo. ï Jac̃ure queno t̃uor̃ũnc̃õri ïre bajiro ɰsi c̃utiyij̃u Cristo. Ito bajiri, “Ỹu Jac̃u ï ñami masa ñeñaro ïna yirise waja queno seni masig̃ũ”, ỹi t̃uõ̃ayij̃u ï. ²⁴ ïmasiti mani ñeñaro yirise waja ỹi ïsig̃ũ yuc̃at̃eõj̃u godañi Cristo. Ito bajiro manire ỹi ïsiyij̃u ï mani ñeñaro yirisere jidic̃ãc̃õri mani tudi ñeñaro yibititoni. Ito yic̃õri Dios ï ãmoro bajiro mani ỹi masitoni manire goda ïsiñi Cristo. Manire ỹiari ï godajare mani ñeñaro yirisere ãcabojog̃u yiguĩji Dios. Ito bajiri manire masog̃ũ yiguĩji mani catitĩñatoni. ²⁵ Queno t̃uoya. M̃uare goti masiore ocana m̃uare gotig̃u ya ỹu. Oveja coderi masa ïna manija rocati ña ucuama ïna. Ito bajiro rocati ñabojayij̃a mani c̃uñi Cristore mani masiroto rioj̃ua. Adi r̃am̃ariama mani ñeñaro yirise jidic̃ãc̃õri Cristo r̃ãca sig̃ure bajiro ɰsi c̃utirã ña mani ïja. ïti ñami mani ya ɰsi godabe yirocu manire codeg̃u, ito yic̃õri manire tir̃ũnag̃ũ.

3

Ado bajiro ñaja quena manojo c̃utirã, yire gaye

¹⁻² Romia queno t̃uoya m̃ua. M̃uare c̃uñi busig̃u ya ỹu. Temenati m̃ua mañuj̃usabatiare queno c̃udiya. M̃ua mañuj̃usabatia coriarã Diore t̃uor̃ũñubeama ïna. Ito bajiri Dios oca m̃ua goti ãmobjajaja t̃uõ̃ ãmobeama ïna. Biyaro m̃ua gotija, “Quejoro yamo ỹu manojo”, ỹi t̃uõ̃iarã yirãji m̃ua mañuj̃usabatia. Ito bajiri ɰsirioro yibesa. Ado roboj̃ua m̃ua yija quena. M̃ua mañuj̃usabatiare queno c̃udiya m̃ua. Ito yic̃õri Diore r̃ũc̃ub̃uoc̃õri quenarise riti ỹi ñaña m̃ua. Ito bajiro m̃ua yija tic̃õri, Diore t̃uor̃ũñu ãmorã yirãji ïna gajea. Ito yija Dios oca m̃ua gotimena ñabojarãti m̃ua queno yirise tic̃õri Diore t̃uor̃ũñu ãmorã yirãji gajea m̃ua mañuj̃usabatia. ³ Ado bajiro t̃uõ̃labojama romia coriarã. “Queno seyogo ñamo”, g̃ãjerã ïna yitoni, ỹu ya joa queno sirocoja ỹu. Ito yic̃õri jeyaro quenarise ỹu ye busacoja ỹu. Saya c̃uñi quenarise sãñacoja ỹu, “Seyogo ñamo”, g̃ãjerã ïna yitoni. Ito bajiro ỹi t̃uõ̃abesa m̃ua. ⁴ Dios ï tija seyorã m̃ua ña ãmoja, ado bajiro m̃ua yija quena. Queno ɰsi t̃ija quena ñaña m̃ua. M̃ua mañuj̃usabatiare queno c̃udiya.

Ito yicōri ĩna rāca gāmeri tudibesa m̄ua. M̄ua t̄uoĩaro bajiro riti yibesa. M̄ua queno yirise gaye jedibetoja. Iti ña ñasarise Dios ĩ tija. ⁵ Jane mejeju ito bajiro yiyijarā romia Diore t̄uor̄ũn̄uana. Dios ĩ āmorise yī āmorā ĩna man̄uj̄usabatiare queno c̄adiyijarā ĩna. Ito bajiri seyorā ñayijarā ĩna, Dios ĩ tija. ⁶ Ito bajiro queno c̄adigo ñayijo Sara ñayoro. Iso man̄uj̄u Abrahamre queno c̄adiyijo iso. ĩ yago ñari, “Ȳū ūju”, yiyijo iso ĩre. Iso ñayoro bajiro queno yiya m̄ua c̄uni. Ito yicōri iso bajiro Diore t̄uor̄ũn̄ucōri ñej̄ua t̄uo güibesa m̄ua. Ito m̄ua yija Sara ñayoro bajiro bajirā ña m̄ua.

⁷ Mani ūm̄ua t̄uoya mani ye c̄uni busigu ya yu. Mani godabe yiroc̄u manire ti maicōri manire masoñi Dios. Ito bajiroti masoñi Dios mani manojosāromiare c̄uni. Ito bajiri mani manojosāromia ĩna queno ñatoni ĩnare queno yir̄uja mani. “Ȳucō s̄eogō meje ñamo yu manojō”, yī t̄uoĩacōri, mani manojosāromiare ejab̄uar̄uja manire. Ito yicōri ĩnare r̄ac̄ub̄uor̄uja mani. Ito bajiri mani manojosāromia rāca queno usi cuti ñar̄uja manire. ĩna rāca ñeñarise mani oca cutija queno Dios rāca busi masimenaji mani.

Queno yirā ñari tōb̄ujarā yirāji mani, yire gaye

⁸ M̄uare yu gotiroti jabeto r̄aya maji. Ado bajiroj̄ua bajia. S̄iḡure bajiro mani usi cuti ñaja quena. Dios r̄ia ña mani. Ito bajiri s̄iḡũ r̄iare bajiro mani gāmeri maija quena. Ito yicōri bojoro b̄ujarāre ejab̄uar̄uja manire. “R̄ētoro quenagũ ña yu”, yī t̄uoĩabitir̄uja manire. ⁹ Manire gājerā ĩna ñeñaro yija ĩnare gāmebitir̄uja mani. Manire gājerā ĩna busituja ĩnare busitu gāmebitir̄uja manire. Ado bajiroj̄ua mani yija quena. Manire ñeñaro yirāre c̄uni queno yir̄uja manire. Ito yicōri ĩnare yiari Diore busija quena. Ito bajiro queno yir̄uja mani. Dios ĩ rotiro bajiro mani yija queno yiḡu yiguĩji Dios manire. ¹⁰ Itire gotiḡu ado bajiro ucayiju Diore goti ĩsiri masu:

No co r̄um̄u r̄uyabeto quenaro ña āmoḡuti ñeñaro busibiquĩji, ito yicōri r̄uobiquĩji.

¹¹ Ñeñarise jidicācōri quenarise riti yiguĩji ĩ. Gājerā rāca queno ĩ ña āmoja, ĩnare queno yiguĩji.

¹² Ado roboj̄ua bajia. Queno yirāre tir̄ũn̄uḡũ yiguĩji Dios. Ito yicōri ĩre ĩna busija, t̄uoḡu yiguĩji Dios. Ñeñaro yirāreama ĩnare queno ti tujabiticōri ĩnare waja seniḡũ yiguĩji Dios. Ito bajiri quenarise yir̄uja mani ĩja, yī gotia Dios oca.

¹³ Quenarise mani yī āmosacōja, noaj̄ua gājerā mani ñeñaro tōb̄ujaroca yirā jājarā manaji. ¹⁴ Ito bajibojarocati mani tōb̄ujaja mani queno yirā ñajare mani wan̄uroca yiḡu yiguĩji Dios. Ito bajiri manire ñeñaro yī āmorāre güibitir̄uja mani. Ito yicōri t̄uoĩa oca jaibitir̄uja manire. ¹⁵ Ado bajiroj̄ua mani yija

quena. Cristore rucubucōri, “Ī yu Ūju ñari, yure codegu yiguĭji Cristo”, yi t̄oĭaraja manire. Ito yija, “¿No bajiatu Cristore ma t̄orūnarise?” gājerā ĩna seniĭaja, “Ado bajiroja baja”, mani yitoni queno bocatiari ñacārja manire. Ito yicōri ĩnare ti maicōri queno rucubucore rāca ĩnare cūdiraja mani. ¹⁶ Ito yicōri, “Seti ma yure”, mani yi masitoni quenarise riti yiraja manire. Cristo ñarā ñari quenarise riti yiraja mani. Ito bajicōri manire gājerā ĩna busituja, “B̄arāti yama ĩna”, yi t̄oĭarāji gājerā. Ito bajiri manire busituri masa bojori bujarā yirāji ĩna. ¹⁷ Ado bajiro baja, queno t̄oaya. Ñeñaro mani yija bero mani t̄obujaja, iti ña mani ñeñaro yirise waja. Ito bajibojarocati queno yirā ñabojarāti mani t̄obujarise Dios ĩ camotabeja, “Iti ña Dios ĩ amorise, ito bajiri quenarise ña”, yi t̄oĭa mani.

¹⁸ Queno yigu ñabojaguti t̄obujayiju Cristo cūni. Ito bajiri queno yirā ñabojarāti mani t̄obujaja, manire yiari Cristo ĩ t̄obujare gayere t̄oĭaraja manire. Ado bajiro baja. Ñeñaro yĭabicu ñayiju Cristo. Ito bajibojarocati mani ñeñaro yirāre goda ĩsiyiju ĩ, manire yiari. Dios rāca mani sĭgure bajiro mani usi cutire āmoyiju Cristo. Ito bajiri mani ñeñaro yirise waja, waja yi jeorocu manire goda ĩsiyiju ĩ. ĩ ya ruju godabojarocati ĩ ya usiama godabisiju. ¹⁹ Ito yija ñeñaro yigoanare busirocu ĩna t̄obujadoju ĩ ya usina wayiju Cristo. Itoju ejacōri jeyaro ĩ yigore ĩnare gotiyiju Cristo. ²⁰ Ito ñayoana, Noé ñayore t̄o āmobitiana ñayijarā ĩna. Yoari Noé ĩ cuma b̄uc̄na meniroca ĩna cūdirajo yirocu bocatibojayiju Dios. Cūdibisijarā ĩna. Ito yicōri cuma meni t̄ocōri cumaju sājayijarā ĩna. Noé, ĩ manijo, ĩ r̄ia, ĩ j̄ejosāromia cūni sājayijarā. ĩna rujabe yirocu ĩnare riti masoyiju Dios. Ūdia āmojeno ñayijarā ĩna ñarocōti. ²¹ ĩnare ĩ masoado bajiro manire cūni masoñi Dios, Jesucristo ĩ goda ĩsirena suoriti. “Diore cūdirā ñama”, gājerā ĩna yitoni idé gu rotia mani. Rujū ueri coerona meje idé gu rotia mani. Ñeñaro mani yirise jidicāja bero ado bajiro Diore busia mani. “Queno ya m̄. Yure masoyija m̄. M̄ Mac̄ Jesucristo yu ñeñaro yirise yure waja yi ĩsirocu yure goda ĩsiñi. Ito yicōri yure masorocu t̄adi catiñi ĩ”, Diore ya mani idé gure āmorā. ²² T̄adi caticōri ūmacūju Dios rāca ñagū wayiju Jesucristo. Ito yicōri Dios ya riojocaduja rucubucoraju ñaguĭji ĩ ĩja. Ito bajiri ángel mesa ĩna ñarocōti Jesucristore rucubucorāji ĩna. Ito yicōri ūmacūju gāna ujarā ñasarā Jesucristore rucubucorā, “Gua Ūju ña m̄”, yirāji ĩna cūni Jesucristore.

4

Dios masirise boca āmiana ñari ricati riti moa masia mani, yire gaye

¹ Adi sitaju ñagũ tōbujayiju Cristo. Ito bajiri, “Īre bajiroti tōbujagu yiguja yu cuni”, yi t̃uoĩacōri, tōbujarona t̃uoĩa ñac̃aruja mani. Ado bajirojua baja. Tōbujacōri Jesucristore buto busa mani t̃uoĩaja, ñeñaro yi ãmomenaji mani. ² Ito yicōri ñeñaro yi ãmori masare bajiro yimenaji mani. Ito bajiri mani catirocō Dios ĩ ãmoro bajiro yirã yirãji mani. ³ Iti rumu Cristore mua masiroto riojua jeyaro ñeñarise mua yi ãmoro bajiroti yiyija mua maji. Мес̃уija mua. Ito yi mec̃ucōri rocati ñeñaro yiyija mua. Mua rujeoanare buoro r̃uc̃ub̃uoyija mua. Itocō mua ito yirise jidic̃aruja muaare ĩja. ⁴ Iti rumu mani ñeñaro yiado bajiro yibea mani adoc̃ata ĩja. Mani baba mesa ñagoana r̃aca mani ñeñaro yi ãmobeja manire tudirã yirãji ĩna. Ito bajiri ĩnare mani c̃adibeja rocati manire busi ajarã yirãji. ⁵ Manire ĩna ajabobarocati ĩnare g̃amebitiruja manire. Ito bajiro ñeñaro ĩna yirisere masiami Dios. Manire ajagoana ñari ĩna ñeñaro yirise goti r̃etorã yirãji ĩna Diore. Yoari mejeti masa jeyarore ĩna ñeñaro yi uyarise waja senigũ yiguĩji Dios. Catirãre cuni, godanare cuni waja senigũ yiguĩji Dios. ⁶ Ito bajiri masa ĩna godaroto rioju Dios oca quenarise gotire ña, ĩna catitĩñatoni. Coriarã iti oca t̃uocōri queno r̃uc̃ub̃uorã yirãji. G̃ajerãma iti ocare r̃uc̃ub̃uomenaji ĩna. Masa jeyaro godarã yirãji sigũ rayabeto. Ito bajibobarocati ĩ oca r̃uc̃ub̃uoaana masa jeyaro bajiro godabobarãti ĩna ya usijuaama Dios r̃aca catitĩñaro yiroja.

⁷ Adi mac̃aruc̃uro yoari meje jediro yiroja. Ito bajiri jeyaro mani yiroto riojua queno t̃uoĩa ñaruja manire. Ito yicōri mec̃ure mano t̃uoĩa ñaruja manire, Diore mani queno busi masitoni. ⁸ G̃ajerãre mani ti maitĩñaja quena. Iti ña ñasarise. G̃ajerãre mani buto ti maija, ĩna manire ñeñaro yirisere ãcabobarã yirãji mani. ⁹ G̃ajerã mani ya wi ĩna ejaja, wanu quenare r̃aca ĩnare boca ãmiruja mani. ĩna ba ãmoja, ĩna cuni ãmoja cuni wanu quenare r̃aca ĩnare c̃udiruja mani. ¹⁰ Jesucristo ñarã ñari manire ti maicōri, jabeto ĩ masirise manire jidic̃añi Dios. ĩ ãmoro bajiro ricati mani moa masitoni ĩ masirise jidic̃añi Dios. Ito bajiri Dios manire jidic̃are mani moa masirisena g̃ajerãre ejabuaruja mani. Ito bajiro yiruja mani Diore queno moa ĩsirã ñari. ¹¹ Dios oca mani queno goti masija, “Queno ya Dios mu. Mu ejabuarisena riojo goti masia yu”, yiruja mani. Ito yicōri g̃ajerãre mani queno ejabua masija, “Queno ya Dios mu”, yiruja mani. Ito bajiro yiruja mani, Diore g̃ajerã ĩna r̃uc̃ub̃uotoni. Jeyaro mani yirisere ticōri, “Ī ñarãre queno ejabuaami Jesucristo”, yirã yirãji g̃ajerã Diore r̃uc̃ub̃uorã. “Īti ñami r̃etoro masigũ. Īti ñami Uju ñasagu. Jeyaro ñarise roti masigũ ñami Dios. Dise ĩ roti masibiti rayabea ĩre. Īti ñami mani Uju ñatĩñagũ”, yi t̃uoĩasotiruja mani ĩja.

Cristore mani tuorūnurā ñajare ñeñaro mani tōbujaroca yirā yirāji gājerā, yire gaye

¹² Y_H mairā tuoya m_{ua}. Mani b_{uto} tōbujabojarāti b_{uto} goroama oca jaibitiraja manire. “¿No yija tōbujati y_H?” y_i t_{uo}īabitiraja man_i. Mani tōbujabojarāti Jesucristore mani jidicābeja, “Y_{ure} queno tuorūnurā ñama ña”, y_{ig}u y_{ig}uīji Dios. ¹³ Ado bajiroj_{ua} mani yija quena. Jesucristore r_{uc}ub_uorā ñari ĩre bajiro mani tōbujaja queno wan_u quenaraja man_i. Ito mani yija ĩ t_udi ejari r_um_u ĩre ticōri queno wan_u quenarā yirāji man_i. ¹⁴ Jesucristore mani tuorūnurā ñajare manire aja tudirā yirāji gājerā. Ito bajiro manire ña aja tudibojarocati wan_u quenarā yirāji man_i. Mani tōbujaja manire ejab_uagu y_{ig}uīji Dios. Mani ya _usij_u Espiritu Santore Dios ĩ queo sājare queno wan_u quena man_i ĩja. Ito bajiri tōbujarāti wan_u quena man_i. Dios ñami man_i r_{uc}ub_uog_u. Gājerāma ĩre r_{uc}ub_uomenati ĩre ñeñaro busiama ña. ¹⁵ No gājerāre sīagūti, tōbujagu y_{ig}uīji. No gāji ya gajeoni rinigūti, tōbujagu y_{ig}uīji. No ñeñaro y_{ig}uīti, tōbujagu y_{ig}uīji. No gājerāre oca menigūti, tōbujagu y_{ig}uīji. ĩnare bajiro mani yija, tōbujarā yirāji man_i c_uni. Itire m_{ua} ñeñaro yire āmobeja y_H. ¹⁶ Ito bajibojarocati Jesucristo ñarā ñari man_i tōbujaja bojori b_ujabitiraja manire. Ado bajiroj_{ua} yiraja man_i Diore. “Queno ya Dios m_u. M_H Mac_H Jesucristo yag_u y_H ñaroca y_ure yiyija m_u. Itire b_{uto} wan_u y_H”, yiraja man_i Diore.

¹⁷ Adocāta Jesucristore tuorūnurā ñabojarāti tōbujaja man_i c_uni. Jesucristore tuorūnurā ñabojarāti man_i tōbujaja, ¿no bajiro tōbujarā yirājida Dios ocare tuorūnumena? Manire bajiroti b_{uto} b_usa tōbujarā yirāji ña. ¹⁸ Itire gotigu ado bajiro ucayij_u Diore goti ĩsiri mas_u: “Dios masoana queno y_i _uyarā ñabojarāti ña tōbujaja, ¿no bajiro tōbujarā yirājida ñeñaro y_i _uyarā? Ado bajiro bajia. Diore tuorūnumenati b_{uto} b_usa tōbujarā yirāji ña”, y_i gotia Dios oca. ¹⁹ Itire masicōri quenarise riti yit_uñaraja manire. Tōbujarā ñabojarāti, “Iti ña Dios ĩ _umorise”, y_i t_{uo}īacōri, quenarise riti yiraja manire. Dios manire rujeor_u, manire jidicābiquīji. Ito bajiri tōbujarā ñabojarāti Diore tuorūnurā yirāji man_i. “Ī y_iado bajiroti y_ure codegu y_{ig}uīji Dios”, y_i t_{uo}īacōri, ĩre tuorūnuraja man_i.

5

Cristore tuorūnurāre Pedro ĩ goti quenore gaye

¹ Adocāta m_{ua} Jesucristore masis_uoanare busig_u ya y_H. M_{ua} ña Jesucristo ñarāre tirūnur_i masa. Y_H c_uni ĩ ñarāre tirūnugūti ña. Cristo ĩ tōbujaja tigor_u ña y_H. Ito yicōri man_i _Uj_u Jesucristo ĩ t_udi ejari r_um_u ti wan_ugū y_{ig}uīja y_H c_uni m_{ua} rāca. M_{ua} Jesucristore masis_uoana tuoya m_{ua}. Ado bajiro m_uare busig_u ya y_H. ² Jesucristo ñarāre man_i tirūn_utoni manire cūñi Dios.

Ito bajiri ĩ ñarāre queno tirānuruja manire. Tere mano wanu quenare rāca ĩnare tirānuruja manire. Ito yicōri, “¿Ñe waja bujagu yigujada yu?” yi tūoĭabitiruja mani. Ado bajirojua mani tūoĭaja quena. “Dios ĩ āmoro bajiro cudi āmoa yu. Ito bajiri ĩ ñarāre tirānugū yiguja yu”, yi tūoĭaja quena. ³ “Īna ujū ña yu. Īnare sēoro roticuja yu”, yi tūoĭabitiruja mani. Ado bajirojua mani yija quena. Dios ĩ āmoro bajiro quenarise yiruja mani. Ito mani yija mani yiro bajiroti quesoĭacōri, Dios ĩ āmoro bajiroti yirā yirāji mani tirānurā cūni. ⁴ Ito bajiri Jesucristo mani Uju ĩ tūdi ejari ruma mani queno yirisere tūoĭa bujagu yiguĭji ĩ. Ito yicōri manire waja yirocū, “Yu rotiro bajiroti yicu m. Mure wanua yu”, yigu yiguĭji manire. Ito bajiri ĩ rāca wanu quenatīñarā yirāji mani.

⁵ Mamarā adocāta mure busia yu. Jesucristore masuoanare rūcubuoja mna. Ito yicōri ĩnare queno cudiya. Mani jeyaro gāmeri rūcubuoĭori gāmeri ejabuaruja manire. Itire gotigu ado bajiro ucayiju Diore goti ĩsiri masu:

“Gājerā rētoro quenagū ña yu”, yirāre ti tujabeami Dios. Ito bajibojarocati, “Gājerāre rūcubuoĭori ĩnare ejabua āmoa yu”, yi tūoĭarāre wanuami Dios. Īnare ti maicōri ĩnare queno ejabugū yiguĭji Dios, yi gotia Dios oca.

⁶ Ito bajiri Diore rūcubuoĭori ado bajiro mani tūoĭaja quena. “Rētoro masigū ñami Dios. Jeyaro ĩ yirise cūdicuja yu”, yi tūoĭaruja manire. Ito bajiro yiruja manire, ija ĩ āmori ruma ĩ tū queno ñasagure bajiro manire ĩ cūtoni. ⁷ Mani tūoĭa oca jaija, ito yicōri manire oca iti ñaja, Diore gotiruja mani. Manire ti maicōri manire ejabugū yiguĭji Dios.

⁸ Mecure mano mani queno tūoĭa ñaja quena. Ito yicōri rūmua ujū Satanásre mani cūdibititoni queno tūoĭariti ñaruja mani. Ī ñami mani wajacu. Yaire bajiro yami ĩ Satanás. Tūoĭate mna. No ĩ ba āmogūreti sīarocū wa ucuami yai cūni. Ito yicōri ĩ awasāja, jeyaro gāna ĩre tūoĭori ĩre gūiama. Ito bajiroti guijoro yami Satanás cūni. Manire ruyurio āmogū yami ĩ. Ito bajiri Diore mani jidicātoni manire ruoami Satanás. ⁹ Ito ĩ yibojarocati Diore jidicāmenaji mani ĩre buto busa tūorūnurā. Mani sīgūti tōbujabea. Jesucristore tūorūnurā cūni jeyaro manire bajiroti tōbujama. Iti masicōri Jesucristore jidicābitiruja manire. Ito yicōri Satanásre cūdibitiruja manire. ¹⁰ Manire buto ti maiami Dios. Ito bajiri mani tōbujaja, “Biyaro tōbujabicuja yu. Yure ejabugū yiguĭji Dios”, yi tūoĭa mani. Buto busa Cristore mani queno tūorūnuroca yigu yiguĭji Dios. Manire beseñi Dios ĩ rāca mani catitīñatoni. Ito bajiri ĩ Macū Jesucristona suoriti manire masoñi Dios. ¹¹ “Īti ñami Uju ñasagu. Jeyaro ñarise roti masigū ñami ĩ. Dise ĩ roti masibiti

røyabea. Īti ñami mani Ʋju ñatĩñagũ”, yi tuoĩasotiruja manire ĩja.

Quenajaro masa, Pedro ĩyi ñucare gaye

¹² Adi paperacãnati mware yu goti masitoni yure uca ĩsiami Silvano. Jesucristore queno tuorũnugũ ĩ ñajare yu ocabajire bajiro tia yu ĩre. Iti tuocõri mwa oca sãotoni adi oca mware gotia yu. Ito yicõri, “Riti ña. Manire bũto ti maiami Dios”, mwa yi masitoni, adi oca mware gotia yu. Ito bajiri iti oca tuocõri Diore bũto bũsa tuorũnũña mwa.

¹³ Ado Babiloniaju ñagũ adi papera mware cõa yu. Ado gãna Cristore masirã, “Quenajaro”, yicoama mware. Dios beseana ñama ĩna cuni mani roboti. Yu macu bajiro bajigu Marcos, “Quenajaro”, yicoami mware. ¹⁴ Gãmeri ti maicõri wanure rãca jababaya mwa. Ito yicõri, “Queno ñaña m”, wanure rãca gãmeri yiya mwa.

Mwa Jesucristore tuorũnũrã sīgũre bajiro mwa usi cuti ñare ãmoa yu. Itocõ ña.

Segunda carta de San Pedro

Cristore tuorānūrāre Pedro papera ĩ cōare gaye

¹ Nati m̄ua. Ȳu ña Simón Pedro, adi papera m̄uare cōagū. Jesucristore moa ĩsigū ña ȳu. ĩ oca ȳu goti ucutoni ȳare cūquĩ ĩ. ĩti ñami mani Ūju, ito yicōri manire masoru. Queno yigu ñari ĩ yiro bajiroti mani tuorānūroca yĩñi Jesucristo. ĩre tuorānūcōri sīgāre bajiroti ĩsi cuti wan̄ua mani. Ito bajiri adi papera m̄uare cōa ȳu. ² Diore, ito yicōri mani Ūju Jesucristore c̄ni buto busa mani tuoĭaja, mani ya ĩsi queno wan̄u quenaroja manire. Ito yicōri queno manire ejabūa remogū yiguĩji Dios. Ito bajiro m̄ua ñatoni m̄uare yiarı Diore seni ĩsısotia ȳu.

Cristore tuorānūrā ñari ado bajiro ñaja quena, yire gaye

³ Manire beseñi Cristo ĩre bajiro Dios ñarā mani ñatoni. Ito yicōri ĩ queno yi ñaro bajiro mani c̄ni yi ñatoni manire beseñi Cristo. Dios ñacōri, rētoro masigū ñami Jesucristo. Ito bajiri ĩre mani tuorānūja ĩ masi rētocūrisena manire ejabūagu yiguĩji. Ito yicōri ĩ āmoro bajiro mani c̄di jeo masitoni, manire ejabūagu yiguĩji. ⁴ Rētoro masigū ñari ado bajiro manire goticāñi Cristo: “Diore masibiticōri ñeñaro yi uyarā ñarāji adi macārūcūro gāna. ĩna ya ruj̄u ñeñaro iti tuoĭajare ñeñaro yirā yirāji ĩna. ĩnare bajiro m̄ua yibe yiroc̄u m̄uareama ejabūagu yiguja ȳu. Ito yicōri ȳu tuoĭarore bajiro m̄ua tuoĭaroca yigu yiguja ȳu”, yicāñi Cristo manire. ⁵ Ito bajiri Jesucristore riti tuorānūrā ñari queno yi ñasotirūja manire ĩja. Ito yicōri Dios ocare c̄ni riasotirūja manire. ⁶ Ito yicōri mani ya ruj̄unati mani ñeñaro yi āmorisere ñemecutirūja manire. Ito bajiro tuoĭacōri buto busa Cristore tuorānūrāja manire. ĩre tuorānūcōri, Dios ĩ āmoro bajiro riti mani yi ñaja quena. ⁷ Dios āmoro bajiro yicōri, mani ñarāre c̄ni ti maija quena. Ito yicōri ĩnare ejabūarūja manire.

⁸ Ito bajiro mani yija quenaroja manire. Ito bajiro yicōri Jesucristo ĩ āmoro bajiro riti yisotirā yirāji mani. Ito yicōri ĩre moa ĩsirā yirāji. Ito bajiro mani yibeja, ĩre masirā ñabojarāti, ĩre ejabūamena bajiro ñarā yirāji mani. Ito bajiri mani ñabojarise waja mano bajiroti ñarāji mani. ⁹ Ito bajiro queno yi masibicūama, “Ado bajiro ȳu yire āmoami Dios”, yi tuoĭa usiriogu meje ñami ĩocū. “Ȳu ñeñaro yirisere coeñi Dios”, yigu ñabojaguti t̄di m̄ucana ācabojagu ñami ĩocū. ¹⁰ Ito bajiro yi āmobitirūja ȳu ñarā manire. Ito bajiri ĩ āmoro bajiro riti yi ñarūja manire. Ito bajiro ñacōri, “Ȳare beseñi Dios. ĩ yagu ña ȳu”, yi tuoĭarā yirāji mani ĩja. Ito bajiro yi tuoĭacōri ñeñaro yi ūyabitirūja manire.

Diore riti mani cūdija ĩre t̄orānu jidicāmenaji mani ĩja. ¹¹ Ito bajiri Jesucristo mani Ʋju ĩ rotitĩñaroju ejarā yirāji mani. ĩ manire masogoruti ñari, ĩ t̄ju mani ejaroca yiḡu yiguĩji ĩja.

¹² Adi oca masicārā ñari itire queno cūdia m̄ua. Ito bajiro m̄ua masicārā ñabojarocati m̄uare gotitĩñagū yiḡuja yu. Ito bajiri m̄ua ācabojabe yirocu, biyaro m̄uare gotisotiḡu yiḡuja yu. ¹³⁻¹⁴ “Yoari meje godaḡu yiḡuja yu”, yu yi masiroca yiñi mani Ʋju Jesucristo yure. Ito bajiri itire masicōri, yu catirocō m̄uare goti ñagū yiḡuja yu maji. Ito bajiri yu gotirisere queno m̄ua t̄oĩare āmoa yu. ¹⁵ Adi paperana ruje iti oca m̄uare gotisotic̄uja yu. Ito bajiri yu godaja bero josari mejeti itire t̄oĩa b̄jarā yirāji m̄ua.

Jesucristo yogu ĩ godo wedija ticu yu, Pedro ĩ yire gaye

¹⁶ Mani Ʋju Jesucristo ija ĩ masiro robo ĩ t̄di ejaroti gayere m̄uare goticu yu. Yumasi t̄oĩa rujeocōri meje itire m̄uare goticu yu. Ado bajirojua bajia iti gaye. Yumasiti ĩre ticōri, “Rētoro masigū ñami”, yi t̄oĩacōri m̄uare goticu yu. ¹⁷⁻¹⁸ Dios oca iti ruyuroca Jesús rāca gūta yuc̄rij̄u ñacu yu. Ito bajiri rētoro yi masigū ĩ oca ũmacūju iti ruyuja t̄ocu yu c̄ni: “Āniti ñami yu Macu, yu maigū. ĩre b̄to wanua yu”, yi ruyucu Dios oca, yu t̄oja. Iti ruyuroca Jesucristo b̄to yogu ĩ godo wedija ticu yu. Jeyaro iti rētaja ticōri, “Cristore b̄to rācub̄oami mani Jacu Dios. Ito yicōri ĩ masirise jidicāñi Dios ĩre”, yi t̄oĩa yu.

¹⁹ Iti rētaja tigor̄u ñari, “Diore goti ĩsiri masa ñaro bajiroti queno yi ucayoñi ĩna”, yi t̄oĩa yu ĩja. Ito bajiri ĩna ucayore mani t̄or̄un̄ja quena. ĩna ucayore mani queno riasotija, “Ado bajiro yu yire āmoami Dios”, yi t̄o masirā yirāji mani. Ado bajirojua bajia. Rāit̄aroju s̄aticōri mani waja, wa masirāji mani. Ito bajiri guijoroju wamenaji mani. Itire bajiroti Dios oca mani riasotija, ĩre c̄dirā yirāji mani. Ito yicōri guijoro r̄ore oca gotirāre t̄or̄un̄menaji mani. Ito bajiri Jesucristo ĩ t̄di ejaroto riojua, Dios ocare riasotirā riti ña yur̄ja manire. Ito bajiri Jesús eja wac̄uti mani t̄o masibitire mani t̄o masi jediroca yiḡu yiguĩji. ²⁰⁻²¹ Queno t̄oya m̄ua. B̄to b̄sa ñasarise m̄uare gotiḡu ya yu. Dios ocare rujeobiticā masa. ĩnamasi t̄oĩa rujeocōri meje ucayijarā Dios oca goti ĩsiri masa. Ado bajirojua bajia. Jane mejeju Diore goti ĩsiri masare queda s̄ajacōri, Dios oca ĩna uca masiroca yiyij̄u Esp̄iritu Santo.

2

*Ado bajiro riasorā yirāji r̄ori masa, yire gaye
(Jud 4-13)*

¹ Ito bajibojarocati gājerāma r̄ore oca gotiyijarā ĩna. “Diore goti ĩsiri masa ña ḡu”, yi r̄oyijarā ĩna. Adi rum̄ari c̄ni m̄ua

wato ñarãji ñinare bajiro ruo jairã. “Dios oca riojo gotirã ña gua ña”, yi riaso ruorã yirãji ña. Ito bajiro riaso ruocõri Jesucristo ocare masa ña jidicãroca yirã yirãji ña. Iti gaye riti meje ruorã yirãji ña. “Manire goda ñsirũ meje ñami Jesucristo”, yi ruorã yirãji. Ito yicõri, “Mani Uju meje ñami ñ”, yirã yirãji ña. Riojo meje riasorã yirãji ña. Ito bajiro ña yija tuocõri, yoari mejeti ruyuriogu yiguñi Dios ñinare. ² “Mani ya rujunati mani yi ãmorise mani yija quena”, yi ruorã yirãji ña. Ña ruorisere tuorũnucõri jãjarã masa ñinare bajiro ñeñaro yirã yirãji. Ito bajiro ñeñaro yicõri Cristo oca ñasarisere aja tudirã yirãji masa. Ito bajiri Cristo ocare ña aja tudija, ruore oca riasotirãre seti ñaro yiroja. ³ Ito yicõri mua ya gajeoni buja ãmorã, muare ruorã yirãji ña. Ito bajiro ña ñeñaro yiroto riojua masicãyijũ Dios. Iti masicõri, “Ña ñeñaro yirise waja, waja senicuja yũ”, yi tuoñayijũ Dios. Ito bajiri co rãmũ ñinare waja senirocu ãcabojabiquñi Dios.

⁴ ¿Dios ñaro gãna ángel mesa oca masiati mua? Jane mejeju jãjarã ángel mesa ñeñaro yi ãmorã queno Diore cudibisijarã ña. Ito bajija ticõri, “No yibea yure”, yibisijũ Dios. Buto rãitfaroju ñinare cõayijũ ñ. Ito yicõri ña ñeñaro yirise waja, waja ñ seniroti rãmũ riojua ito riti ñinare cõyijũ ñ. Ito bajiroti ruore oca riasotirãre cuni buto waja senigũ yiguñi Dios. ⁵ ¿Jane mejeju Noé ñayoru ñ ñaroca ñagoanare masiati mua? Ña ñeñaro yirise ticõri ñinare ruyurioyijũ Dios. Ide jairo idé queoyijũ, ña ruja godajaro yirocu. “Mua ñeñaro yirisere jidicãruja muare”, yibojayijũ Noé ñayoru masare. Ito ñ yibojarocati jidicãbisijarã ña. Ito bajiri Noé, ito yicõri ñ ñarã jua ãmojeno ñarãre riti masoyijũ Dios. ⁶ ¿Sodoma gãna ñabojana, Gomorra gãna ñabojana oca cuni masiati mua? Buto ña ñeñaro yija ticõri, ñinare ruyuriorocu jea queoyijũ Dios ña ya cutorire. Ito bajiro yiyijũ Dios, “Ñre cudimenati mani ñeñaro yija manire cuni ruyuriogu yiguñi Dios”, yi mani tuoña masitoni.

⁷⁻⁸ ¿Queno yigoru Lot wame cutigũ oca masiati mua? Sodoma gãna, Gomorra gãnare cuni ruyurio jebojaguti ito gagũ Lot sigãreti ruyuriobisijũ Dios. Diore rucubnogũ ñayijũ Lot. Co rãmũ ruyabeto ñ tu gãna ñeñaro ña yija, tisotibojayijũ Lot. Ito yicõri ña ñeñaro busirisere cuni tuosotibojayijũ ñ. Rẽore gaye ñabojarocati ñeñaro yi ajeyijarã ña ãmua comasiti. Ito bajiro ña yija ticõri, ñ ya usijũama bojori bujayijũ Lot ñayoru. Ito bajiri ñreama ruyuriobisijũ Dios. ⁹ Iti ocare tuocõri, “Mani ñeñaro yitoni rãmú ñ usirioro yi codeja, manire ejabuagu yiguñi Dios. Ito yicõri mani ñeñaro yibe yirocu, manire ejabuagu yiguñi ñ. Ito bajiri ñeñaro yirãreama ãcabojabiticõri, ija ñ waja seniri rãmũ ñinare waja senigũ yiguñi Dios”, yi tuoña mani.

¹⁰ Ña ya ruju ito ñeñaro tuoñaro bajiro yirãre, ito yicõri, “Ujarãre cudibicuja yũ”, yirãre cuni buto busa waja senigũ

yiguñji Dios. Ìna ñama ñeñaro basicõri bojo masimena. “Gua ãmoro bajiro busirã yirãji gua”, yama ñaõna. Ito yicõri ángel mesare rucubobiticõri, ña rotirisere aja tudirã yirãji ñaõna. ¹¹ Ìnare bajiro yibeama Dios ñaro gãna ángel mesa. Ruore oca riasorã rëtoro masirã ñama ángel mesa. Rëtoro masirã ñabojarãti, “Ána ruore oca riasori masa ñeñaro yirã ñama ña. Ito yicõri ñnare seti ña”, Diore yi gotibeama ña. Ñeñaro busitu ãmomena ñama ángel mesa.

¹² Ito mua wato ruore oca riasori masa, waibucurã bajiro queno tuoãmena ñarãji ña. “Ija ado bajiro rëtaro yiroja yure”, yi tuoia masibitibojarãti, ña ãmoro bajiro riti yama ña. Ito yicõri Dios oca ña tuo masibitire, aja tudiana ña. Waibucurãre mani sïaro bajiroti riaso ruorãre ña ñeñaro yija ticõri, ñnare ruyuriogu yiguñji Dios. ¹³ Ito bajiro yiguti ñnare waja senigã yiguñji Dios, masa ñeñaro tãbujaroca ña yire waja. Bojomenati, ãmãti ñeñaro yama ñaõna. Ito bajiro yicõri itire buto wanãama ña. Mua rãca minijuacõri “Queno yirã ña gua”, yi ruoama ña. Ito bajiro yibojarãti, buto ñeñaro tuoiarã ñama ñaõna. Mua queno tuo masibeja ñnare bajiroti ñeñaro yirã yirãji mua cuni.

¹⁴ Gãji manojore ticõri, “Iso rãca yi aje ãmoa yu”, yi tuoãmama ña. Ñeñarise riti tuoia uyama ña, ruore oca riasori masa. “Mani ya rujnati mani yi ãmorise mani yija quena. Itire ti tebiqũji Dios”, yi ruoama ña, Diore queno masimenare goti ruorã. Gãjerã ya gajeonire ti uocõri itire buja ãmorã tuoiarãji ñaõna. Ito bajiro ruore oca goticõri josari mejeti gãji ya gajeoni bujama ñaõna. Ito bajiro ña yi ñaja ticõri, ñnare ruyuriogu yiguñji Dios. ¹⁵ Dios oca quenarise tuogoana ñabojarãti iti oca jidicãna ñama ñaõna. Ito bajiro gaje tuoicãõri ñeñaro tuoãmama ña. Beor macu, Balaam wame cutigu ñayoru bajiro ñeñaro yama ña cuni. Diore goti isiri masu ñabojaguti niyeru buto maigũ ñari, “Ruore oca yu gotija queno bujagu yiguja yu”, yi tuoïabojayiju Balaam. ¹⁶ Ito bajiro tuoïabojã, burro joe ï jesa waroca, ado bajiro yiyiju Dios. Masure bajiro burro ï busiroca yiyiju Dios. Ito bajiro ï yirocati busisuyiju burro: “Buto ñeñaro yi tuoia mu. Ito bajiro ñeñaro mu tuoïarise, tuoïabesa mu”, yi tudiyiju burro ïre. Ito bajiro ï yija tuo ucacõri, ï ñeñaro tuoïarise jidicãyiju Balaam ñayoru.

¹⁷ Queno tuoia mua. Mũare goti masiore ocana gotigu ya yu. Ide ãmorã jaibitiya warã yirãji mani. Ito ejacõri cara quearaya mani tija, bojori bujarã yirãji mani, ide idi ãmobjarã. Cũma ñaroca cuni, ide bueri ti ãmarã yirãji mani ide ãmorã. Ito bajiro mani ti ãma rãgõroca ide buerire mino iti wãa rëtocõja bojori bujarã yirãji mani ide ãmobjarã. Iti mani ãmaro bajiroti, Dios oca tuo ãmorã ï oca gotirã tãju warã yirãji

mani. Īna tuj̄u ejacōri ruore ocati Īna goti ñaja bojori bujarã yirãji mani, Dios oca quenarisere tuo ãmobojarã. Ito bajiro ruore oca riasorãre ija Īnare ĩ cōaroto buto rãitĩaro quenocãyij̄u Dios. ¹⁸ Ñeñaro yirã ñacōri masa jeyarore wanure rãca ruo gotiama Īna. “Mani ya ruj̄nati mani yi ãmorise mani yija, quena ña. No yibea”, yi usirio codeama gãjerãre. Bujato yama Īna. Ito bajiro Īna riasoja tuocōri, “Riti yama Īna”, yi tuoĩarã yirãji canu busati Jesure masisuoana. Ito bajiri t̄udi ñeñaro yi uyarã yirãji mucana, ñeñarisere jidicãbojana. ¹⁹ Ado bajiro gotiama ruore oca riasori masa: “Jeyaro mani ya ruj̄nati mani yi ãmorise mani yija, quena ña. No yibea. Ija co rumu mani jidicã ãmoja, jidicãrã yirãji mani”, yi ruoama Īna. Ito bajiro yibojarãti Īna ñeñaro yirisere jidicã masibeamã Īna. Ado bajirojua bajia. No ñeñarise riti tuoĩa uyagu ĩ ñeñaro yirisere jidicã ãmobiq̄ij̄i ĩ. ²⁰ No Jesucristo mani Uj̄ure tuorũnarã adi sita ñeñarisere jidicãrã yirãji Īna. Ito yibojarãti mucana t̄udi ñeñaro Īna tuoĩa uyaja, buto busa ñeñaro yirã yirãji Īna. Ito bajiri Jesucristore Īna tuorũnuroto riojua Īna ñeñaro yiado r̄eto busaro ñeñaro yirã yirãji Īna ĩja. ²¹ Cristo oca masibojarãti, Dios rotirisere jidicãcōri t̄udi ñeñaro yirã yirãji Īna. Īna ito bajiro yija ticōri, buto busa waja senigũ yiguĩji Dios Īnare. Ito bajiri Cristo ocare masibiticōruj̄abojañi Īna. ²² Jane mejeju gaye oca gotire bajiro bajia adi. Tite mua: “Mũnocōri ĩmasiti t̄udi bagu yiguĩji ecaru yai. Ecana yeseare mani guja bero ĩnamasiti ueri wōrã yirãji Īna”, yi gotia jane mejeju gaye oca. Ito bajiroti yama Dios rotirisere jidicãcōri mucana t̄udi ñeñaro yirã.

3

Ado bajiro, bajiro yiroja mani Uj̄u ĩ t̄udi ejaroto riojua, yire gaye

¹ Yu ñarã iti rumu muare papera cōacu yu. Ito bajiro yu cōarisenati Dios oca goticu yu. Quenarise riti tuoĩajaro Īna yirocu, ito bajiro muare papera cōacu yu. Adi paperana c̄ni ito bajiroti uca yu mucana, quenarise riti mua tuoĩa suyajaro yirocu. ² Diore goti ĩsiri masa Īna goti yurisere ãcabojabesa mua. Ito yicōri mani Uj̄u oca guã goti ucutoni ĩ c̄uana goti ucurisere c̄ni ãcabojabesa mua. Manire masoru ĩ rotirise goticu guã muare.

³ Ñasarise muare gotigu ya yu. Ito bajiri itire queno tuoĩañã mua. Adi macãrucãro jediroto riojua Dios ocare aja tudiri masa jãjarã ñarã yirãji. Ito yicōri Īna ya ruj̄nati Īna ñeñaro yi ãmorise yirã yirãji Īna. ⁴ Ado bajiro aja tudirã yirãji Īna: “¿Noju ñati, ‘Mucana t̄udi ejagu yiguj̄a yu’, yibojaru? Ito bajiro yiru ñabojaguti t̄udi ejabicu yiguĩji Cristo. Tite mua. Mani ñicusabatia Īna ñado bajiroti bajia adi rumuri c̄ni. Iti rumuju

ñado bajiroti bajaia adi rumari cani. Mucana tãdi ejabicu yiguñi Cristo”, yi aja tudirã yirãji ña. ⁵ Ito yibojarãti adi macãrucãro Dios ñ rujeorere tãdi tãoña uya ãmobeama ña. “Ï ya ocanati adi macãrucãro gayere rujeoyijã Dios. Ito yicõri idere ñ bata rotirocati sita ruyucoayijã ña”, yi tãoña ãmobeama ña. ⁶ Ado bajirojã bajaia. Adi macãrucãro Ujã ñami Dios. Ito bajiri ñ rujeoja bero yoari ñeñaro masa ña yija ticõri, ide quedi rotiyijã Dios. Ito bajiro yicõri adi macãrucãro ñarãre ito yicõri adi macãrucãro gaye jeyarore ruyurioyijã Dios. ⁷ Adi sita, ito yicõri macãrucãro cani Dios ñ masirisena riti ña. Ito bajibojarocati itire ruyuriogã yiguñi Dios. Ï ya ocana riti adi macãrucãrore ruyuriorocã soe jeogã yiguñi Dios. Masare ñ waja seniri rumã ito bajiro soe jeogã yiguñi Dios. Ito yicõri ñeñaro yirãre waja senicõri ñnare ruyuriogã yiguñi Dios.

⁸ Uñ ñarã adire ãcabojabesa mña. Usirioro yigã meje ñami mani Ujã. Ï tija yoabea mil rodori ñarise. Co rumãacãti bajiro bajaia ñ tija. ⁹ Mani tijama yoari sejami Dios. “Ï yiro bajiro ejori yibeami ñ”, yi tãoña mani. Ito bajiro mani tãoñabojarocati, ado bajirojã bajaia. Ñeñaro yirãre ejori ruyurio ãmobeami Dios. Masa jeyarore ti maicõri sīgũ jeamejã ware ãmobeami Dios. Ito bajiri, “No ure tãorãngãretì jeame ãjãrojã cõabicu yigãja uñ”, yi tãoñacõri ñnare yugã yiguñi Dios maji.

¹⁰ Ito bajiro yubojaguti co rumã tãdi ejagã yiguñi Jesús. “Jane tãdi ejagã yiguñi ñ”, mani yi tãoñabiti rumã tãdi ejagã yiguñi Jesús. Ï tãdi ejari rumã ãmacũjã guijoro oca ruyuro yiroja. Ito yicõri macãrucãrojã yobojana jedirã yirãji. Ito yicõri adi sita jeyaro ñabojarise ña jedicoaro yiroja. Masa ña menigobojare cani jeyaro ña jedicoaro yiroja. Ñejã ruyabeto yiroja ña.

¹¹ “Ito bajiro adi sitare ruyuriogã yiguñi Dios”, yi tãoñacõri, ado bajirojã yirãja manire. Quenarise riti yirãja manire. Ito yicõri Diore rãcãbãorã ñ yiro bajiro riti cãdirãja manire. ¹² “Co rumã mani Ujã tãdi ejagã yiguñi”, yi tãoña ñarãja manire. Ito bajiro tãoñacõri, “Coji ñ ejare ãmoa uñ”, yi tãoñarãja manire. Ito bajiro tãoñacõri quenarise riti yi ñarãja manire. “Ï ejari rumã macãrucãro, adi sita ñarise jeyarore ruyuriogã yiguñi Dios”, yi tãoña mani. ¹³ Iti tão masibojarãti gũ ñsirìomenaji mani. “Dios ñ ãmoro bajiro yigã yiguñi”, yi tãoña mani. “Adi macãrucãrore ruyuricõri jacajã cani ãmacũjã cani mame rujeo wasoagã yiguñi Dios. Ito yicõri itojã queno yirã riti catitñarã yirãji”, yi tãoña mani. Ito bajiri Dios ñ bãsigore masicõri gũ ñsirìomenati ñre yurã yirãji mani.

¹⁴ Ï tãdi ejari rumã bocati ñarã ñacõri, mani ñeñaro yirisere jidicã jeorãja uñ ñarã manire. Ito yicõri, “Ï ãmoro bajiro riti yicãja uñ”, yi tãoña ñarãja manire. Ito bajiro yi ñarãti Dios

rãca sîgũre bajiroti usi cuti ñarũja mani. Manire ï ti wanũtoni ñe seti mana mani ñaja quena. ¹⁵ Coji ï ejabeja ticõri, ado bajiro yi tũoĩarũja manire. “Masa jãjarã bũsa maso ãmogũ adi macãrũcũrore ruyuriorocũ usiriobeami Dios”, yi tũoĩarũja manire. Adi yũ ucare bajiro mũare ucañi Pablo mani maigũ cuni. Dios ï masirisena ito bajiroti yi ucañi Pablo mũare. ¹⁶ Coji ruyabeto mũare ucagũ iti oca gotiñi Pablo. Ito bajibojarocati josari ña ï riasogore oca. Ito bajiri ï ucagore tũo masi ãmomenama ricati riasorã yirãji. “Ado bajiro yi ãmoñi Pablo”, yi rũorã yirãji ñna. Ito bajiroti Dios oca tuti ticõri wisare oca riasorã yirãji ñna. Ito bajiro ñna yija ticõri, ñnare waja senirocũ ñnare ruyuriogũ yiguĩji Dios.

¹⁷ Queno tũoya yũ ñarã mũa. “Dios oca riasori masa ña gũa”, yibojarãti rũore oca gotirã yirãji coriarã. Itire tũo masicã mũa. Iti masicõri queno tũoĩa yucãña mũa. Diore cũdimena ñna rũorise ocare tũorũnũbesa mũa. Ito yicõri Jesure tũorũnrã ñari ïre jidicãbesa mũa. ¹⁸ Ado bajirojũa mani yija quena. Bũto bũsa mani Ujũ Jesucristore tũorũnrũja manire. Ito yicõri ïre mani cũdi masitoni, ï ocare riasotirũja manire. Ñti ñami manire masorũ. Ito bajiri ïre rũcũbũorona ado bajiro ïre bũsitĩñarũja manire: “Rẽtoro masigũ ña mũ. Ñimũ gãji mũre bajiro masigũ mami”, yitĩñarũja manire. Itocõ ña.

Primera carta de San Juan

Jane mejeḡati Dios oca goti rētoḡurocḡ ĩ ñacāre gaye

¹ Ñati yḡ ñarā mḡa. Mḡare papera cōa yḡ. Macārḡcūro iti ruḡearoto rioḡajḡ, Dios oca goti rētoḡurocḡ ñacāyijḡ. Gḡamasiti ĩre ticōri, ĩre tḡocōri, ĩre moañacōri mḡare gotia yḡ. ĩti ñami mani catitīñaroca yi masigū. ² Dios oca goti rētoḡurocḡ ĩ goaroca ticḡ gḡa. ĩti ñami Jesucristo catitīñare ḡcogḡ. Ito bajiri gḡa tigre mḡare gotia yḡ. Gḡare goaļocacḡti, mani Jacḡ Dios rāca ñayijḡ. ĩre gḡa tiroca yiñi Dios. ĩ gayere mḡare bḡsia yḡ. ³ Gḡa tigre mḡare gotia yḡ. Gḡa tḡogore cḡni mḡare gotia yḡ. Gḡa rāca sīgū robo bajiroti mḡa ḡsi cḡtitori mḡare gotia yḡ. Dios ĩ ḡsi cḡtiro bajiroti ḡsi cḡtia gḡa. ĩ Macḡ Jesucristo rāca cḡni ito bajiroti ḡsi cḡtia gḡa. Dios ĩ ḡsi cḡtiro bajiroti mḡa ḡsi cḡtitori mḡare gotia yḡ. Ito yicōri ĩ Macḡ rāca mḡa ḡsi cḡtitori mḡare gotia yḡ. ⁴ Adi mḡare gotia yḡ sīgū robo bajiro mani wanḡ quenatoni.

Busurise ḡcogḡ ñami Dios, yire gaye

⁵ Busurise ḡcogḡ ñami Dios. Rāitīarise ma ĩre. Ito bajiroti gotiquī Jesús gḡare. Ito bajiri iti tḡocōri mḡare gotia yḡ. ⁶ “Dios ĩ ḡsi cḡtiro bajiroti ḡsi cḡtia yḡ”, mani yibojaja cḡni, ito yicōri ñeñaro mani yirise jidicābeja, manimasiti ḡoa mani. Ito yicōri riojo gotire gaye cḡni cḡdirā meje ña mani. ⁷ Dios ĩ queno yi ñaro bajiro mani yi ñaja, sīgū robo bajiro ḡsi cḡtirā yirāji mani. Ito yicōri ĩ Macḡ Jesucristo ya rīnati mani ñeñaro yirise coe jeoroja.

⁸ “Ñeñaro yirise ma yḡre”, mani yibojaja, manimasiti ḡoa mani. Ito bajiri riojo gotirā meje ña mani. ⁹ Yiro robo yigḡ ñami Dios. Ito bajiri ĩre mani gotija, ñeñaro mani yirise coe jeogḡ yiguḡji. Ito yicōri mani ñeñaro yirisere ācabojogḡ yiguḡji Dios. ¹⁰ “Ñeñaro yigḡ meje ña yḡama”, mani yibojaja cḡni, “ḡore jaigḡ ñami Dios”, yiado bajiro ya mani. Ito bajiro mani yija, Dios oca mani ya ḡsijḡ manoja manire.

2

Manire bḡsi ejabḡagḡ ñami Cristo, yire gaye

¹ Yḡ rīa robo bajiro bajirā ña mḡa. Ito bajiri ñeñarise mḡa yibe yirocḡ, adi mḡare gotia yḡ. Mani ñeñarise yijama, sīgū ñami Diore manire bḡsi ĩsigū. ĩ ñami Jesucristo, ñeñarise yīābicḡ. Ito bajiri Diore bḡsigḡ yiguḡji manire yiari. ² Jesús

ya rína suoriti, mani ñeñaro yirise waja yicãre ña. Mani ye riti meje waja yicãñi. Masa jeyaro ye cuni waja yicãñi Jesús.

³ Dios rotirise yiro robo mani cudija, “Ïre masia yu”, yi tuoña masia mani. ⁴ No, “Jesure masia yu”, yibojaguti, ï rotirise yiro robo cudibicu, socagu ñami ïocũ. Ito bajiri riojo gotigu meje ñami ïocũ. ⁵ No Dios rotirise riojo cudigu, ïre buto tuoñaguñi. Diore riojo mani cudija, “Ïre bajiroti usi cutia yu cuni”, yi tuoña masirãji mani. ⁶ “Dios robo bajiro usi cutia yu”, yigu Jesucristo ï ñado bajiro ñaja quena.

Mame rotire gaye

⁷ Yu mairã, adi papera muare cõa yu. Mame oca meje muare gotia yu. Jane mejeju masa rãca ñasore ña adi oca. Maa tuogoreti ña adi oca. ⁸ Ito bajibojarocati, oca mame robo bajiro eja muare. Rãitãrise rëta wado bajiro maa masibitigore rëta waju. Ito bajiri oca ñasarise masia maa ïja. Iti ocare cudiñi Jesucristo. Ito yicõri maa cuni iti ocare cudia.

⁹ Sīgũ, “Busuroju ña yu”, yibojaguti, ï ocabajire ti tudigu, rãitãrojutu ñacõguñi maji. ¹⁰ Ï ocabajire buto ti maigũama, busuroju ñaguñi ïocũ. Ito bajiro busuroju ñagũ ñeñarise yi uyabiquñi. ¹¹ Ï ocabajire ti tudigu rãitãroju wa ucuguñi. Ï waroto masibiquñi ï. “Itiju waju”, yi masia manoti wa ucuguñi ï. Rãitãro ï ya cajea ruyubejare, cajea macu robo bajiro bajiguñi ï.

¹² Yu rãa robo bajirã maa ñajare iti muare gotia yu. Jesucristo ya rína suoriti ñeñaro mani yirisere coeñi Dios. ¹³ Tuoya bucãrã maa. Adi papera muare menia yu. Macãrucãro rujearoto riojuaju ñasore meje masirã ña maa. Maa mamarãre cuni adi papera cõa yu. Rãmure cudigoana ñabojarãti ï robo bajiro tuoñabea maa ïja.

¹⁴ Tuoya rãca maa. Muare cuni adi papera coa yu. Mani Jacu Diore masirã ña maa cuni. Maa bucãrãre adi papera cõa yu. Macãrucãro rujearoto riojuaju ñasore maa masijare muare papera cõa yu. Maa mamarãre cuni papera cõa yu oca seorã maa ñajare. Dios ocare cudirã ña maa. Ito bajiri rãmú robo bajiro meje tuoña maa ïja.

¹⁵ Adi macãrucãrore maibesa maa. Ito yicõri adi macãrucãro ñarisere cuni maibesa maa. Macãrucãro ñarisere buto maigũ, mani Jacu maibiquñi. ¹⁶ Mani ya rujuna mani ñeñaro yi ãmorise, Dios gaye wadire meje ña iti. Adi sita gaye ña iti. Mani ya cajeana ti wanõcõri ñeñaro yi ãmorise, adi sita gayeti ña. Mani gajeoni cutirise sõ bajiro mani yirise, Dios ye wadire meje ña iti. Adi ñeñaro yire jeyaro adi sita gayeti ña. ¹⁷ Ado mani ñari sita jedi waju. Adi macãrucãro ñeñarise cuni jedi waju. Dios ï ãmoro bajiro yigũama catitĩñagũ yiguñi.

Oca riojo gotire meje ña socare, yire gaye

¹⁸ Tɥoya yu rĩa mɥa. Jabeto rɥya adi macārucāro iti jediroto. Cristo wajacu ĩ wadire gaye tɥoyija mɥa. Ito bajiri ado bajiro mɥare gotia yu. Gãjerã Cristo wajana jãjarã ejacoama ado ĩja. Ito bajiri, “Sõmejeti ña sɥsari rɥmɥu iti ejaroto”, yi tɥo masia mani. ¹⁹ Mani rāca ñabojarāti mani robo bajiro usi catibiticã ĩna. Ito bajiri manire wagocã ĩna. Mani robo bajiroti ĩna usi catijama manire budigobitibocã ĩna. ĩna budigojare, “Mani robo bajiro usi catirã meje ñañi ĩna”, yi tɥo masia mani.

²⁰ Espiritu Santo sãñi Cristo mɥare. Ito bajiro ĩ yijare ñasarise ti masia mɥa. ²¹ Ñasarise masirã mɥa ñajare, papera cõa yu mɥare. Ñasarise masimena meje mɥa ñajare mɥare papera cõa yu. Oca riojo gotire gaye meje ña socare gaye. Itire masia mɥa.

²² ¿Ñimɥu ñati, socari masɥ? Ado bajiro gotiami socari masɥ: “Cristo meje ñami Jesús”, yigɥ, ĩ ñami socagɥ. ĩɥna ñami Cristo wajacu. “Mani Jacu meje ñami Dios”, yigɥ ñami ĩ. Ito yicõri, “Dios Macɥ meje ñami Cristo”, yigɥ ñami ĩ. ĩocũ ñami socari masɥ. ²³ “Cristo meje ñami Jesús”, yigɥ Diore masigũ meje ñami ĩ. “Jesús ñami Cristo”, yigɥama Diore masigũ ñami ĩocũ.

²⁴ Cajero oca mɥa tɥogore queno tɥoĩama. Itire ācabojabeja. Iti oca mɥa tɥogore queno mɥa tɥoĩatĩñaja, Jesús rāca, Dios rāca cɥni ĩna robo bajiroti usi catirã yirãji mɥa. ²⁵ Jesucristo goticãñi manire, catitĩñare gaye ĩsirocɥ.

²⁶ Coriarã mɥare rɥo āmoama. Ito bajiri mɥare adi papera cõa yu. ²⁷ Espiritu Santo sãñi Jesús manire. Ito bajiri manire riasori masɥ ñatĩñami. Dise rɥyabeto manire riasogɥ yiguĩji Espiritu Santo. ĩ riasorise riti ña. Socare gaye meje ña. ĩ riasoro bajiroti yiya mɥa cɥni. Jesús robo bajiroti usi catiya mɥa cɥni.

²⁸ Queno tɥoya, yu rĩa robo bajirã mɥa. Jesús ĩ usi catiro bajiroti usi cati ñañna mɥa cɥni. Ito bajiro mɥa usi cati ñaja, Jesús ĩ tɥdi ejari rɥmɥu güire manoja mɥare. Ito bajiri ĩ ejaroca bojore mano yiroja mɥare. ²⁹ “Ñeñarise yigɥ meje ñami Jesús”, yi masirãji mɥa. Ito bajiri, “Queno yirãma Dios rĩa ñama”, yi masirɥja mɥare.

3

Dios rĩa ñare gaye

¹ Tɥoya mɥa. Mani Jacu Dios bɥto maiami manire. Ito bajiri, “yu rĩa”, yami manire. Riti ĩ rĩa ña mani. Adi macārucāro gãnama Diore ti masimenaji. Ito bajiri manire cɥni ti masimenaji ĩna. ² Tɥoya yu mairã mɥa. Dios rĩa ña mani. Mani riojɥa, “Ado bajiro ñarã yirãji”, yi masibeja mani. Ito bajibojarocati Jesús ĩ goaĩoroca ĩ robo bajiro bajirã yirãji mani. ĩre ti masicõri

ĩ robo bajiro bajirã yirãji mani. ³ “Ĩre tigũ yigũja yũ”, mani yi tũoĩa yuja, ñeñarise yimenaji mani ĩja. Jesũs robo bajiroti ñeñarise yimenaji mani cuni.

⁴ Ñeñarise riti yitĩñagũ, Dios rotirise cũdigũ meje ñami. Dios rotirise mani cũdibeja, iti ña ñeñaro yire. ⁵ “Jesucristo ñeñarise yigũ meje ñami”, yi tũo masirãji mũa. Jesucristo adi macãrũcũro wadiñi mani ñeñaro yirise waja yirocũ. Itire masia mũa. ⁶ No Jesũs robo ƚsĩ cũtigũti, ñeñarise yi ƚyabiquĩji. Ñeñarise riti yitĩñagũ, Jesure tĩlagũ meje ñami maji. Ito yicõri Jesure masibicũ ñami maji. ⁷ Mũare rũoronare tũobesa yũ rĩa mũa. Ñeñarise yibicũ, ĩ cuni Jesũs robo bajiroti quenagũ ñami. ⁸ Ñeñarise riti yigũama rũmũ yagũ ñami. Cajerojũti ñeñarise yigũ ñaĩni rũmũ. Ito bajiro bajisũorũ ñami ĩ. Rũmũ ĩ ñeñaro yirisere cõarocũ wadiñi Dios Macũ.

⁹ Dios rĩa ñarã ñeñarise yi ƚyamenaji. Dios gaye tũoĩare ña ĩnare. Mũcana tũdi rujea quenoana ñama ĩna. Ito bajiri adocãta Dios rĩa ñama ĩna. Ito bajiri ñeñarise yi ƚyamenaji ĩna. ¹⁰ ¿No bajiro ti masirãjida mani, Dios rĩa ĩna ñaja? Ito yicõri, ¿no bajiro ti masirãjida mani, rũmũ rĩa ĩna ñaja? Ado bajiro ti masirãji mani. Ñeñarise yitĩñagũ, ito yicõri ĩ ocabajire ti maibicũ, Dios yagũ meje ñami ĩocũ. Rũmũ yagũ ñami ĩ.

Corocõti gãmeri maija quena, yire gaye

¹¹ Mani ya rujũre mani mairo robo bajiroti gãjerãre cuni maija quena. Adi ña Dios oca cajero ĩre masisũorã mũa tũore gaye. ¹² Caĩn ñayorũ robo bajiro yibesa mũa. Rũmũre cũdigũ ĩ ocabajire sĩayijũ Caĩn ñayorũ. ĩ ocabaji quenarise tũoĩagũ ñayijũ. Caĩnjũama ñeñarise riti tũoĩagũ ñayijũ. Ito bajiri ĩ ocabajire sĩayijũ ĩ.

¹³ Tũoya yũ ñarã mũa. Adi macãrũcũro gãna mũare ĩna ti tudija, “Abo, ¿no yija yũre ti tudiatibe ĩna?” yi tũoĩabeja. ¹⁴ Mani godabore gaye rētocũñi Dios. Ito bajiri catitĩñare gaye manire ĩsiñi ĩ. Mani ñarãre mani ti maija, “Ito bajiroti bajia”, yi masirãji mani. ĩ ocabajire ti maibicũ godacãrũ bajiro bajiguĩji. Jeame ƚjũroju wacũ yiguĩji ĩocũ. ¹⁵ ĩ ocabajire ti tudigũ sĩari masũti ñami Dios ĩ tija. Sĩari masũ catitĩñare rũcobiquĩji. Itire masirã ña mũa cuni. ¹⁶ Cristo manire goda ĩsiñi. Ito bajiri, “Manire bũto maiami Cristo”, yi masirã ña mani ĩja. Mani ñarãre ti mairũja manire, ĩnare mani goda ĩsiroti ñabojarocati. ¹⁷ Gajeoni jaigũ ĩ ñarã bojoro bũjarãre ejabũabicũ ñabojagũti “Diore maia yũ”, yibojagũ yiguĩji ĩocũ. ¹⁸ Yũ rĩa, gãjerãre cuni ti mairũja manire. “Gãjerãre ti maia yũ”, yicõri ĩnare cuni ejabũarũjarãji mani.

Cristore mani t̄or̄an̄aja Dios ĩ tiro riojo güimenaji mani, yire gaye

¹⁹ Mani ḡajer̄are ti maija, “Cristo, riojo gotiḡu, ocabaji ña ya”, yi t̄oĭar̄aji mani. Ito bajiri Dios ĩ tiro riojo mani ya usi t̄oĭa usirio yimenaji mani. ²⁰ Mani ya usiju mani t̄oĭa usirioja, mani ñeñaro yirisere t̄oĭar̄a yir̄aji mani. Ito bajiro mani t̄oĭaja Dios manire t̄o masi ñaguĭji. Mani t̄oĭarise ñaroc̄oti ti masiami Dios. ²¹ Yu mair̄a, t̄ooya muu. Mani ya usi iti t̄oĭa usiriobeja, güire ma manire Dios ĩ tiro riojo. ²² Dios yiro robo mani cudija, mani seniro bajiroti ĩsiguĭji. ²³ Ado bajiro manire rotiñi Dios, “Yu Mac̄u Jesucristore r̄uc̄ub̄ooya muu. Ito yic̄ori masa ñaroc̄oreti ti maiña muu”, yiñi Dios. Adi ña ĩ rotire ñasarise. ²⁴ Dios rotirise yiro robo cudir̄a ĩre bajiroti usi cutir̄aji ĩna. ĩna ya usiju ñaguĭji Dios. “Mani ya usiju ñaguĭji Dios”, yi t̄o masia mani. Ito bajiro mani t̄oĭa masiroca yami Espiritu Santo manire.

4

Dios ya usi, usi cutimena Cristo wajana ñama ĩna, yire gaye

¹ T̄ooya yu mair̄a muu. “Diore yiar̄i busia ya”, yir̄a ĩna ñabobarocati queno ĩnare t̄o s̄uyamenaji mani. Socari masa j̄ajar̄a ñar̄aji adi sitajure. “Diore busir̄a ña guu”, yibojama ĩna. Dios r̄ia ĩna ñajama, queno r̄uore oca mano gotir̄a yir̄aji ĩna. Ito bajiri queno t̄o masiña muu. ² “Adi sitaju wadic̄ori masu rujuna rujeañi Jesucristo”, yi gotiḡureama Dios ya usi ñaroja ĩre. Ito bajiro ĩ yijare, “Dios oca busi ĩsigũ ñami”, yi masir̄aji muu. ³ “Jesucristo masu rujuna meje rujeañi”, yir̄areama Dios ya usi manoja ĩnañare. ĩna ñar̄aji Cristo wajana. “Cristo wajana wadir̄a yir̄aji”, yire gaye t̄ooyija muu. Ito bajiri muare gotia yu, adi mac̄ar̄uc̄uroju ñac̄ama ĩna ĩja.

⁴ T̄ooya yu r̄ia muu. Dios ñar̄a ña muu. Muu ya usiju ñami Dios. ĩ ñami s̄eo busaḡu. Adi mac̄ar̄uc̄uro ḡana Jesucristore tudir̄a ĩna ya usiju r̄um̄u ñaguĭji ĩnare. R̄um̄u r̄etoro s̄eogũ ñami Dios. Ito bajiri Dios ya usi muu ya usiju iti s̄añajare, Cristo wajanare r̄etoc̄ur̄a yir̄aji muu. ⁵ Cristo wajana adi mac̄ar̄uc̄uro gaye riti t̄oĭar̄aji ĩna. Ito bajiri adi mac̄ar̄uc̄uro gaye riti busir̄aji ĩna. Masa adi mac̄ar̄uc̄uro ḡana ĩnare t̄or̄an̄ur̄a yir̄aji. ⁶ Dios ñar̄a ña maniamu. Ito bajiri Diore masigũ manire t̄oḡu yiguĭji. Dios r̄ia meje ñar̄ama manire t̄omena yir̄aji. Dios oca riasoḡu, r̄uore oca riasoḡure c̄uni ito bajiroti ti masir̄a yir̄aji mani.

Dios ñami masare ti maigũ, yire gaye

⁷ T̄ooya yu mair̄a muu. Mani ya rujure mani mairo robo bajiroti ḡajer̄are c̄uni maija quena. Masare mani ti mairise mani Jac̄u Diona s̄horiti wadire ña iti. Ḡajer̄are ti maigũ m̄ucana t̄udi mame rujeaḡu ñami, ito yic̄ori Dios mac̄u ñami ĩ.

Diore masigũ ñami ïocũ. ⁸ Masare maigũ ñami Dios. Gãjerãre maimena Dios rĩa meje ñama ñnaõna. Ito bajiri Diore cuni mairã meje ñama ñnaõna. ⁹ Dios ï Macu sīgũ ñagũre cõañi adi sitaju catitĩñare gaye mani boca ãmitoni. Ito bajiro yicõri ï mairise ïoñi Dios manire. ¹⁰ Queno maiami Dios manire. Manijua ï robo bajiro ïre queno maibea mani. Diore mani maibitibojarocati, ïjuama manire maiami Dios. Ito bajiri ï Macure cõañi Dios ï ya rĩna mani ñeñaro yirisere waja yi ïsisoni.

¹¹ Yu mairã, Dios bũto maiñi manire. Ito bajiri gãjerãre cuni mairuja manire. ¹² Nijua Diore tigu maquĩji. Gãjerãre mani ti maija, Dios robo bajiroti usi cutia mani. Ito yicõri manire ï mairo bajiroti gãjerãre maia mani cuni. ¹³ ï ya usi sãñi Dios manire. Ito bajiri mani ya usiju Dios ya usi ñaja, “Dios ï usi cutiro bajiroti usi cutia yu”, yi tũoĩarã ña mani ïja. ¹⁴ Guu tigure mũare gotia yu. Adi sita gãna masare ï masotoni ï Macu Cristore cõañi Dios mani Jacu. Cristore guu tigoja bero ito bajiro mũare gotia yu. ¹⁵ “Jesucristo Dios Macu ñami”, yigu Dios robo bajiro usi cutigu ñami ï.

¹⁶ Ito bajiroti, “Dios manire maisacõami”, yi masia mani cuni. Masare maire gaye ña Diore. Ito bajiri no masare ti maigũti, Dios usi robo bajiroti usi cutiguĩji ï cuni. ¹⁷ Cristo robo bajiroti mani usi cutija gãjerãre ti mairã yirãji mani. Manire ï ti mairo bajiroti ïre cuni ti mairãji mani. Ito bajiri ñeñaro yirise Dios ï waja seniri mũmare mani ya usiju mũarubetoja manire. ¹⁸ Ñeñaro yirise Dios ï waja seniri mũmare güigu, “Masare maigũ ñami Dios”, yi masigũ meje ñami. “Masare maigũ ñami Dios”, mani yi tũoĩaja, güire ma manire. Mani güijama, “Ñeñaro yirise waja senigũ yiguĩji Dios yure”, yi tũoĩarãji mani.

¹⁹ Manire cajero maisuõñi Dios. Ito bajiri ïre maia mani cuni. ²⁰ No, “Diore bũto maia yu”, yibojaguti, ï ocabajire ti tudigu socari masu ñami ïocũ. ï ocabajire tirure maibicu, Dios tiya macure cuni maibiquĩji. ²¹ Diore maigũ ï ocabajire cuni maija quena. Ito bajiro rotiñi Dios manire.

5

Ñeñarisere mani rêtocũbitire gaye

¹ “Dios cõaru ñami Jesús”, yiguti Dios yagu ñami ïocũ. Jacu rãcati rĩare mairãji mani ïja. “Mani Jacu Diore maia yu”, mani yija, gãjerã Dios rĩare cuni maija quena. ² Diore mani maija ito yicõri Dios rotirise mani yiro robo cudiya gãjerã Dios rĩare cuni mairãji mani. ³ Diore mani maija ï rotirise yiro bajiroti cudirã yirãji mani. Dios rotirise josari meje ñaroja. ⁴ Ito bajiri Dios rĩa adi macãrucũro gaye ñeñarisere yi rêtocũmenaji ñna. Jesure tũorũncõri adi macãrucũro gaye

ñeñarisere yi rētocūbea mani. ⁵ ¿Ñimujua adi macārucāro gaye ñeñaro yirisere rētocūbiquĩjida? “Jesús ñami Dios Macu”, yi masigũ, ĩti ñami adi macārucāro gaye ñeñarisere rētocūbicu.

Āniti ñami yu Macu, Dios ĩyire gaye

⁶⁻⁸ Dios Macuti ñami Jesucristo. Tite. Jesure idé guroca ũmacũju oca ruyuyiju. “Āniti ñami yu Macu”, yiyiju. Jesús yucutēoju ĩ rí budi yosaro, “Āniti ñami yu Macu”, yire oca ruyuyiju ũmacũju. Riojo gotigu ñami Espiritu Santo. ĩ cuni, “Cristo Dios Macu ñami”, yi gotiami manire. Ũdiaji oca tucōri, “Jesucristo Dios Macu ñami”, yi tuc masia mani. Ũdiaji oca busirise corocōti gotia iti. Jesure idé guri rumu oca ruyure, ito yicōri Jesús ĩ yucutēoju ĩ rí budi yosaro oca ruyure, ito yicōri Espiritu Santo ĩ gotirise cuni corocōti busia iti. Ito bajiri mani cuni, “Dios Macu ñami Jesús”, yi masirāji mani ĩja. ⁹ Masa ĩna yirise mani tuoja, Dios ĩ yirise rēto busaro tuorāji mani. Masa ĩna gotirise rēto busaro ñasarise ña Dios ĩ gotirise. Masa ĩna busire rētoro waja cutia Dios oca. Dios ĩmasiti ado bajiro gotiñi: “Yu Macu ñami ĩ”, yĩni. ¹⁰ “Jesús Dios Macu ñami”, yi masigũ, ito bajiroti gotia ĩ ya usi ĩre. “Jesucristo Dios Macu meje ñami”, yigu ito yicōri Dios gotirisere tucobicu, “Dios socagu ñami”, yiado bajiro baja. ¹¹ Adi ña Dios ĩ gotire: “Mũare catitĩñare ĩsia yu. Adi catitĩñare yu Macuna suoriti boca āmirā yirāji mũa. ¹² Ito yija no Jesure boca āmigũti catitĩñare rucogũ yiguĩji. No Jesure tucobicuti catitĩñare rucobicu yiguĩji”, yĩni Dios.

San Juan ĩ goti quenosũsare gaye

¹³ Dios Macure rucubũorā mũa ñajare adi papera cõa yu mũare. “Catitĩñare rucõa yu”, mũa yi masitoni adi papera mũare cõa yu.

¹⁴ Dios ĩ āmoro bajiro mani senija, manire tucogũ yiguĩji ĩ. Ito bajiri Diore senicōri, “Yũre ĩsigũ yiguĩji”, yi tuoĩa masia mani. ¹⁵ “Manire tucogũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa masia mani. Ito bajiri mani ĩre senija, “Yiro robo cudigu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa mani.

¹⁶ Sīgũ Cristore tuorũnũgũ ñabojaguti ñeñarise ĩ yija ticōri, Diore seni ĩsija quena ĩre. Ito bajiro mũa seni ĩsija tucōri, ĩ ñeñaro yirisere ācabojogu yiguĩji Dios. Ito bajiri ĩre ruyurio āmobjaguti ĩre masogũ yiguĩji Dios ĩja. Gaje ñeñarise ñaroja mani godaroca yirise. Iti gaye ĩ yijama, “ĩre yiarĩ Diore busi ĩsiña”, yibea yu. ¹⁷ Dise ruyabeto ñeñarise, Dios ĩ tiro riojo quenabiti ña. Ito bajibojarocati jeyaro ñeñarise mani godaroca yirise meje ñaroja.

¹⁸ “No Dios yagu ñagũ, ñeñarisere yi uyabiquĩji”, yi masia mani. Manire codegu yiguĩji Dios Macu. Ito bajiri ĩre mani tuorũnũja, usirioro manire yi code masibiquĩji rãmũa uju.

19 “Dios yagũ ña yũ”, yi tũoĩa mani. Gãjerãma adi sita gãna rãmú ñarã ñarãji ña. Ì ñaguĩji ñare rotigũ.

20 Dios ñasagũre mani masitoni wadiñi Ì Macũ. Dios Macũ Jesucristo robo bajiroti usi cutia mani. Riti ñasarise mũare gotia yũ. Ì Jesuti ñami Dios ñasagũ. Ito yicõri catitĩñare rucogũ ñami Ì. 21 Yũ rĩa queno yiya mũa. Dios robo bajirise, masa ña menigore rũcũbũobeja mũa. Diore mani rũcũbũoro bajiro disejũa gaje bũto mani rũcũbũorise manojã. Itocõ ña.

Segunda carta de San Juan

Mame rotire meje ña gãmeri ti maire, yire gaye

¹ Yũ ña bũcũgũ Juan. Ōmi, adi papera mũre meni ĩsia yũ. Mũ ña Dios ĩ besero, ito yicõri Diore masigõ ña mũ. Adi papera mũ rĩare cũni cõa yũ. Mũare maisacõa yũ. Yũ sīgũ meje mũare maia. Gãjerã Jesure masirã cũni mũare maiama. ² Riojo gotigũ, gũa ya usijũ ĩ ñajare mũare maisacõa gũa. Mani rãca ñatĩñagũ yiguĩji ĩ. ³ Mani Jacũ Dios, ito yicõri ĩ Macũ Jesucristo, queno yirã yirãji manire. Manire ti mairã yirãji ĩna. Mani ya usijũ queno mani tũoĩaroca yirã yirãji ĩna. Ito bajiri manire bũto mairã ñama ĩna.

⁴ Mũa rĩa coriarãre tisotia yũ adojũ. Queno eja yũre, Jesure ĩna tũoja, mani Jacũ Dios ĩ rotiado bajiroti. ⁵ Gãjerãre cũni ti mairũja manire. Ōmi, adi papera mũre yũ cõarise, oca mame rotire meje ña. Jane mejejutĩ ñasũoyijũ iti. Iti oca mũ ãcabojabittoni mũre gotia yũ. ⁶ Diore mani maija ĩ rotiro bajiroti yirãji mani. Gãjerãre cũni ti maitĩñaja quena. Ito bajiro rotiĩ Dios. Jesure mũa masisũorajuti itire tũosũocũ mũa.

Rũori masa gaye

⁷ Rũori masa jãjarã ñama adi macãrũcũrore. “Masũ rujũna meje rujeañi Jesús”, yama ĩna. Ito bajiro bũsirã rũorã ñama ĩnaõna. Ito yicõri Cristo wajana ñama ĩnaõna. ⁸ Rũore jairãre queno ti masiña mũa. Jesure queno moa ĩsibojarãti ĩnajuare mũa tũo sũyaja, queno waja bũjamenaji mũa. Quenarisejũa riti yĩñaña mũa, “Dios tũjũ queno waja bũjana”, yirona.

⁹ Cristo riasorise tũorũnũbicũ, Dios robo bajiro usi cõtibiquĩji ĩocũ. Cristo riasorise tũorũnũgũama, Dios robo bajiroti usi cõtiguĩji ĩocũ. Ito yicõri Dios ĩ Macũ robo bajiroti usi cõtiguĩji ĩ. ¹⁰ Sīgũ mũa ya wijũ ĩ ejaja, Jesús riasoado bajiroti ĩ riasobeja, ĩre boca ãmibeja. Ito yicõri ĩre senibeja. ¹¹ ĩre mũa boca ãmija ñeñaro ĩ yirise ĩre ejabũarã yirãji mũa.

San Juan ĩ gotisũsare gaye

¹² Gaje oca jaje ñacõboja. Adi riti paperana mũare cõa yũ. Mũa tũ ware tũoĩa yũ mũa rãca bũsirocũ. Ito bajiri mũa tũ yũ ejaja, queno wanũ quenarã yirãji mani.

¹³ Mani ocabajio Dios ĩ besero rĩa cũni, “Quenajaro”, yi ñucama mũare. Itocõ ña.

Tercera carta de San Juan

Queno yigũ ñami Gayo, ña yire gaye

¹ Yũ ña bũcũgũ Juan. Gayo, mũre adi papera cõa yũ. Riti mũre gotia yũ. Mũre bũto maia yũ.

² Bũto yũ maigũ ña quĩa mũ. “Diore queno tũorũnũgũ ñami”, yi tũoĩa yũ mũre. Quenarise riti rẽtajaro ñre yirocũ, mũre yiari Diore seni ñisotia yũ. Ito yicõri, queno cati quenajaro ñ yirocũ, mũre yiari Diore senia yũ. ³ Gãjerã Jesure masirã, mũre ticõri mũ oca ña bũsija bũto wanũa yũ. “Oca ñasarise riojo cũdigũ ñami, ito yicõri quenarise riti tũoĩagũ ñami”, yima ña mũre.

⁴ Jesure masirã, yũ rĩa robo bajirãre Dios oca ñasarise ña tũo sũyajare, iti bũto wanũa yũ. Ñejũa gaje oca yũ tũo wanũrise ma yũre.

⁵ Bũto yũ maigũ ña quĩa mũ. Mũ ña queno yigũ. Gãjerã Jesure masirãre queno ejabũa mũ. Ito yicõri gajero gãna ña ñabobarocati ñnare mũ ejabũaja queno ya mũ ñnare. ⁶ Mũ ejabũagoana adoju Dios ya wijũ ejacõri, “Queno yami gũare”, yi gotiama ña ado minijuarãre. Mũcana mũ tũ ña tũdi ejaroca mũ ejabũaja iti ñaroja quenarise. Ito bajiro mũ yija ticõri, wanũgũ yiguĩji Dios. ⁷ Jesucristore moa ñsirã ñari ñ ocare gotirã wacoama ña. Diore masimena ejabũare ãmomenaji ña. Diore masirãjũa ña ejabũare ãmorãji ña. ⁸ Ito bajiri mania Diore masirã ñari ñ oca goti ucurãre ejabũarũja manire. ñnare mani ejabũaja ña robo bajiroti “Masijaro gãjerã cũni”, yirã robo bajiro ya mani.

Ñeñaro yigũ ñami Diótfrefes, Demetriojũa ñami queno yigũ, yire gaye

⁹ Gaje paperana itire jabeto gotisũocũ yũ Dios ya wi minijuarãre. Ito bajibobarocati, Diótfrefes ña uju ña ãmogũ yũ roti ñucarise tũobisĩ ñ. ¹⁰ Mũ tũ ejacõri goticũja yũ, Diótfrefes ñ yi ñarisere. Ñeñaro yũre bũsituami ñ. Mani ñarãre ñ tũ ejaroca boca ãmibisĩ ñ. Gãjerã ña boca ãmi ãmobarocati ñnare rẽoñi Diótfrefes. Ito yicõri gãjerãre ña boca ãmi ãmoja ticõri, Dios ya wijũ ñabobarãre bucõañi ñ.

¹¹ Quĩa, yũ maigũ, ñeñaro yirã robo bajiro yibesa mũ. Queno usi cati ñarã robo bajiro usi cãtiya mũ. No quenarise yigũ, Dios yagũ ñagũji. Ñeñarise yigũama, Diore masigũ meje ñagũji.

¹² “Queno yigũ ñami Demetrio”, yama masa jeyaro. “Ñ ñami yiro bajiroti cũdigũ”, yama ña. Ñre ticõri, “Queno yigũ ñami”, ya yũ cũni. “Riojo gotigũ ñami Juan”, yi masigũja mũ yũre.

San Juan ĩ gotisare gaye

¹³ Gaje oca jaje ñacõboja. Adi riti mure gotia yu adi paperana.

¹⁴ Nocõ mejeti mure ti amoa yu, mu rãca busirocu.

¹⁵ Queno usi cuti ñaña. Ado gãna mu baba mesa, “Quenajaro”, yí ñucama mure. Ito gãna mani baba mesare, “Quenajaro”, yí ñuca yu. Itocõ ña.

La carta de San Judas

Dios ï beseanare San Judas ï papera cõare gaye

¹ Ñati yu ñarã mña. Yu ña Judas Jesucristore moa ïsiri masu. Santiago ocabaji ña yu. Dios ï beseana ña mña. Ito bajiri adi mñare papera cõa yu. Mani Jacu Dios buto maiami manire. Ito bajiri Jesucristo ñarã mani ñatĩñatoni, manire codeami Dios. ² Mñare yiari ado bajiro Diore senia yu: “Ïnare ti maicõri Ïnare queno ejabuaya. Ïna ya usiju queno sajari oca cuti quenaroca yiya. Ito yicõri Ïna gãmeri ti mairoca yiya”, ya yu Diore, mñare yiari seni ïsigũ.

Ado bajiro riasoama ruore masa, yire gaye

(2 Pe 2.1-7)

³⁻⁴ Yu ñarã Dios ï masoana ña mani. Manire ï masore gaye oca mñare riaso remorocu mñare papera cõa amoboja yu. Ito bajiro amobojaguti gaje oca tucõri, gaje gaye oca ucarajaguja yu mñare. Mña masibitibojarocati ruore oca riasori masa ñarãji mña wato. “Riojo Dios oca riasoa gña”, yi ruorãji ña. Diore rucububiticõri ado bajiro ruore oca gotirãji ña: “Manire ti maicõri jeyaro mani ñeñaro yirisere acabojañi Dios. Ito bajiri mani ya rujũ ñeñaro iti tuoñaro bajiroti yiana mani. Manire waja senibiquĩji Dios”, yi ruorãji ña. “Jesucristore mani cudibeja, no yibea. Ï sigũ meje ñami mani ujũ”, yi ruorãji ña. Ïnare tuoña yugu ado bajiro yiyijũ Dios: “Ruori masare ruyuriocuja yu”, yiyijũ Dios, jane mejeju. Ito bajiri ñnare tuobesa, yu ñarã mña. Jane mejeju ï ocare cüyiju Dios, Jesucristore mña tuorũnatoní. Ito bajiri ïre tuorũnucõri, Dios ñarã ña mña ïja. Ïre tuorũnu jidicãbiticõri buto busa Jesure tuorũnaraja mñare. “Ito bajiro yiruja manire”, mña yi tuoña oca seotoni adi mñare papera cõa yu.

⁵ Jane mejeju Israel sita gãnare Dios ï ejabuarise gaye oca tuogoana ña mña. Ito bajibojarocati mncana itire mña tũdi tuoñatoni goti amoa yu. Tuote mña. Jane mejeju Egipto sitaju ñna ñaroca Israel sita gãnare masoyiju Dios. Ïna rudi masitoni ñnare tũayiju Dios. Queno ñnare ï masobojarocati, coriarã ïre tuorũnubisijarã ñna. Ito bajiri ïre tuorũnubitianare ruyuriyiju Dios. ⁶ Ángel mesa bajigore gaye mñare gotigu ya yu. Tuoñate mña. Jane mejeju Diore moa ïsiri masa ñabojarãti jãjarã ïre cudi amobisijarã ángel mesa. Dios rëtoro masi amobojayijarã ñna. Ito bajirã ñna ña amojare rãitiaroju ñnare cüyiju Dios. Ito bajiri ñna ñeñaro yirise waja, waja ï seniroti rumu riojũ itoju riti ñarã

yirãji ñna maji. Ī waja seniri rumu ejaroca buto busa tōbujarã yirãji ñna. ⁷ Īna robo ñeñaro yiyijarã Sodoma gãna, Gomorra gãna cuni. Īna bajigore gaye mware gotigu ya yu. Īnamasiti ñna ya ruju ñeñaro iti tōoñaro bajiroti ñeñaro yi uyayijarã ñna. Romia rãca ñna yibojare jidicãcōri, ñna ãmua comasiti yi uyayijarã ñna. Īna ya cutori tu gãna cuni ito bajiroti ñeñaro yi uyayijarã. Ito bajiro ñna yija ticōri, ñnare ruyuriorocu jea queoyiju Dios. Iti oca tucōri, “Jeame ãjuroju uatĩñarã yirãji ñeñaro yi uyari masa”, yi tōoñarãji masa jeyaro.

⁸ Itire tōo masibojarãti, jane mejeju gãna ñeñaro ñna yigoado bajiroti yama ñnaõna, ruore oca riasori masa. Buto ñeñarise ñna cãija bero, Īnamasiti ñna ya ruju ñeñaro iti tōoñaro bajiroti ñeñaro yama ñna. Ujarãre cudibeamã ñna. Ito yicōri ãmacãju ujarã ñasarãre rucububoticōri, ñna rotirisere aja tudiamã ñna. ⁹ Miguel wame cutigu ĩ bajigore gaye mware gotigu ya yu. Gãjerã ángel mesa rētoro ñasagu ñayiju ĩ. Ñasagu ñabojaguti rãmua uju Satanásre aja tudibisiju ĩ. Ttote mua. Ado bajiro bajia iti oca. Jane mejeju Moisés ñayoru ĩ godaja ticōri, ĩ ya rujuare ãmi ãmoyiju Satanás. Ito bajiro ñre ãmocōri Miguel rãca gãmeri busibojayiju ĩ. Ito bajiro ĩ senija tucōri, “Ñeñaro yi jaigu ña mu. Jaje seti ña mure”, yibisiju Miguel Satanásre. Ñeñaro busi ãmobisiju Miguel. Ado bajiro riti yiyiju ĩ: “Diomasiti mure waja senigũ yiguũji”, yiyiju Miguel rãmua ujuare. Miguel robo bajiro bajibeama ruore oca riasori masa. ¹⁰ Īnama Dios gayere tōo masimena ñari itire aja tudiamã ñna. Waibucurã robo tōo masibeama ñna. “Ija ado bajiro rētaru yiroja yure”, yi tōoia masibiticōri, cojisiti ñna ãmoro bajiro riti yama ñna. Ito bajiro ñna yija ticōri, ruore oca riasori masare ruyuriogu yiguũji Dios.

¹¹ Bujato bajiro yiroja ñnare ija. Caín ñayoru, Diore ĩ cudibitiado robo bajiro Diore cudibeamã ñna cuni. Ito yicōri Balaam ñayoru niyerure buja ãmosacōri, ĩ ñeñaro yiado robo bajiro ñeñaro yama ñna cuni. Ito yicōri Coré ñayoru ujarãre ĩ cudibitiado robo bajiro cudibeamã ñna cuni. Coré ñayoru ĩ cudibejare ñre ruyurioyiju Dios. Ito bajiroti mua tu ruore oca riasorãre ruyuriogu yiguũji Dios. ¹² Diore rucuburoña mua minijuaja mua rãca cocati minijuabojama ñna cuni. “Diore cudirã ña gna”, yibojarãti ñna ãmoro bajiro riti yama ñna. Mua rãca sigũ robo bajiro usi cutirã meje ñnama ñna. Ricati tōoicãcōri ñeñarisere tōoñama ñnaõna. Ñe waja mana ñnama ñnaõna. Ttote mua. Īnare tōoñagũ ado bajiro goti masiore ocana mware gotigu ya yu. Buto asiri rumu ide buerire ti ãmarã yirãji maní, ide ãmorã. Ito bajiro maní ti ãma rãgõroca ide buerire mino iti wẽa rētoja, bojori bujarã yirãji maní, ide ãmobjarã. Ito bajiroti manire ruore oca ñna riasoja ñe manire ejabubetoja iti. Ruore

oca riasori masare tuoĩagũ mucana goti masiore ocana muare gotigu ya yu. Yucu rica cutiriju ba amora amara yiraji mani. Yucu tu ejacõri rica manigũ iti naja bojori bajarã yiraji mani. “Ñe waja ma adigu”, yicõri quẽarã yiraji mani. Ito bajiri juaji rica cutibetoja itigu ĩja. Ito bajiroti ñe waja mana ñama ĩna ruore oca riasori masa. Riojo Dios oca gotibeama ĩna. Ito bajiri ĩnare ruyuriogu yiguĩji Dios. ¹³ Ide buto jacũja ueri somo ñaro yiroja tanimaju. Iti robo bajiroti ñama ruore oca riasori masa. Ñeñarisere buto tuoĩacõri, ñeñarise yama ĩna. Jane mejeju umacũju ñocõare cũyiju Dios. Ito bajiro ĩ cũana ñabojarãti ĩ cũraju ĩna jidicãja rãitĩaroju quedirã yiraji ĩna. Ito bajiroti bajiamã ruore oca riasori masa. Dios oca quenarisere jidicãcõri, ruore oca riasoama ĩna. Ito bajiri buto rãitĩaroju cõagũ yiguĩji Dios ĩnare. ĩnare tuoĩagũ ado bajiro yiyiju Dios: “Ñeñaro yiri masare rãitĩaroju ĩna ñatĩñatoni ĩnare cõagũ yiguja yu”, yiyiju Dios, jane mejeju.

¹⁴⁻¹⁵ Queno tuoja yu ñarã muã. Enoc ñayoru ĩ bajigore gaye muare gotigu ya yu. Adán janerãbatia co amojeno ñarã bero gagu ñayiju Enoc. “Ado bajiro rëtarõ yiroja, ruore oca riasori masare”, yirocu ado bajiro gotiyiju Enoc ñayoru: “Co ramu mani Uju tũdi eagu yiguĩji jãjarã ángel mesa rãca. Tũdi ejacõri masa jeyarore ĩna ñeñaro yirise waja, waja senigũ yiguĩji ĩ. Diore cudibitigoanare ruyuriogu yiguĩji, ĩna ñeñaro yirise waja, waja yigu. Ito yicõri, ĩre rucububiticõri ĩna ñeñaro aja tudire waja buto tõbajarã yiraji ĩna”, yi goti yuyiju Enoc ñayoru. ¹⁶ “Quenabeto”, yisotiamã ĩnaõna ruore oca riasori masa. Mani ujarã rotirisere ti tujabeama ĩna. ĩna ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti yama ĩna. Coji meje “Rëtorõ masigũ ña yu”, yisotiamã ĩna. Ito yicõri, ĩna amoro robo bajiro yironã gãjerãreamã queno goti ruoama ĩna.

Cristore masirãre goti quenore gaye

¹⁷ Yu ñarã mani Uju Jesucristo oca goti ucutoni ĩ cũana ĩna gotirisere acabojabesa muã. ¹⁸ Ado bajiro gotiyijarã ĩna: “Adi macãrucãro jediroto riojuã Dios ocare aja tudiri masa ñarã yiraji. Diore rucububiticõri, ĩna ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti ñeñaro yi uyarã yiraji ĩna”, yiyijarã Jesucristo oca goti ucuri masa. ¹⁹ Adi sita ñeñaro yire yi uyarã ñama ĩnaõna, ruore oca riasori masa. Espiritu Santo quedi sãjagoana meje ñama ĩnaõna. Ito bajiro bajirã ñari Jesure tuorũnarãre sigũre bajiro ĩna ya usi tuoĩabitiroca yi codeama ĩna.

²⁰ Yu ñarã ĩna robo bajiro yibitiruja manireama. Dios oca quenarisere tuorũnarã ñari adi sita ñeñaro yirã robo yibitiruja manire. Maniamã Jesucristore buto busã tuorũnu oca seõruja manire. Ito yicõri Espiritu Santo ĩ ejabuarisena

Diore busisotiruja manire. ²¹ Dios rāca sīgū robo bajiro usi caticōri ī āmoro bajiroti yiruja manire. Ito bajiro mani yija, “Yure buto maiami Dios”, yi tūoīasotirā yirāji mani. “Manire ti maicōri, ī rāca mani catitīñaroca yigū yiguīji mani Uju Jesucristo”, yi tūoīa yucōri güibea mani. “Ī yicādo bajiroti, ī rāca catitīñagū yiguja yu”, yi tūoīacōri wanua mani.

²² Jesure tūorūnu sēomenare Dios oca goti masioruja mani īnare. Ito bajiro mani gotija tūocōri, “Au, ito bajiroti ña”, yicōri, buto busa Jesure tūorūnu oca sēorā yirāji īna. ²³ Jesure masimenare Dios oca gotiruja manire. Dios oca tūocōri īna tūorūnuja jeame ūjuroju wamenaji īna, jeame ūjuroju waboana ñabojarāti. Gājerā īna ya rujū ñeñaro iti tūoīaro bajiro yirāre ti mairuja manire. Īnare ti maibojarāti queno tūoīaruja manire, īna robo mani ñeñaro yibe yirona.

Judas Diore ī rūcubūore gaye

²⁴⁻²⁵ Itire tūoīacōri Diore rūcubūorā ado bajiro busiruja manire: “Dios mū sīgūti ña rētoro masi rētocūgū. Ñimū gāji mū robo bajiro masigū mami. Guā Uju Jesucristo ī goda īsirajuna suoriti guare masoyija mū. Ito yicōri guā ñeñaro yibititoni guare ejabua masigūja mū. Mū rotiroju guā ejaroca, ‘Mua ñeñaro yirise waja, waja ruyuriobea mua’, yi ti gotigū yiguja mū guare. Ito bajiri mū ñaroju ejacōri mū rāca queno wanu quenarā yirāji mani. Rētoro quenagū ña mū. Ito yicōri Uju ñasagu ña mū. Ñe mū masibitigore ma mure. Ito yicōri ñe mū roti masibitigore ma mure. Ito bajiro bajiyija mū adi macārucūrore mū rujeoroto riojuā. Adi ramuri cūni ito bajiro bajigūti ña mū. Ito bajicōri ito bajigūti ñatīñagū yiguja mū”, yiruja mani, Diore rūcubūorā. Itocō ña.

El Apocalipsis

Juan ĩ cãiroju Jesucristo ĩ gotire gaye

¹ Adi papera tuti ija yoari mejeti rĕtaroti gaye gotia. Iti oca Jesucristo ĩ masiroca Dios ĩ yire ña. Ito bajiro yiñi Dios, mani Jesucristore moa ĩsirã, “Ito bajiro rĕtaro yiroja”, mani yi tũoĩa masitoni. Yũ ña Juan adi papera ucagũ. “Ado bajiro bajia yireoni ña mũ canibetoti cãiri bajiro mũre godo weore”, yũre yi gotirocũ ángel yũ tũ cõañi Jesucristo. ² Yũ tigure, yũ tũogore cãni riojo uca yũ adire. Iti ña Dios oca yũ masiroca Jesucristo ĩ yire.

³ Noa adi papera tuti tirãti wanũrã yirãji. Adi oca ija rĕtaroti gaye tũocõri, wanũrã yirãji. Dios oca ña iti. Iti gaye oca rĕtaroti cõña wajũ. Ito bajiri noa adi ucare gaye tũorũnũrã, wanũ quenarã yirãji.

Jũã ãmojeno masa Jesure tũorũnũrãre Juan ĩ ucare gaye

⁴ Yũ Juan adi papera mũare cõa yũ. Mũã ña Asia sitajũ jũã ãmojeno cãtori gãna Jesucristore tũorũnũrã. Queno yijaro Dios mũare. Ito yicõri mũã ya usijũ sajari oca cãtiroca yijaro Dios. Dios ñami iti rũmũ gagũ, adocãta gagũ, ito yicõri ija ñatĩñarocũ. Ija adi sitajũ tũdi ejagũ yiguĩji ĩ. Dios ĩ rotiri cumuro riojo ñaguĩji Espĩritu Santo. Jũã ãmojeno usi cãtigũ ñari jeyaro masigũ ñami. ĩna sũoriti mũare queno yijaro Dios. ⁵ Jesucristo cãni mũare queno yijaro. ĩ ñami ĩ tigure riojo gotigũ. Ito yicõri ĩ ñami godabojagũti mũcana tũdi catitĩñarocũ. Gãjerãma ĩ riojũã godabojarãti tũdi catitĩñare gaye boca ãmibisijarã ĩna. ĩ ñami adi sita gãna ujarãre roti masigũ. Manire ti maigũ ñami Cristo. Ito bajiri godacõri ĩ ya rĩna mani ñeñaro yirisere waja yi ĩsiñi ĩ. ⁶ Mani ĩre tũorũnũrãre Dios ñarã mani ñaroca yiñi Cristo. Ito yicõri paia robo ĩ Jacũ Diore mani moa ĩsiroca yiñi Cristo. ĩre rãcũbuotĩñarũja manire. ĩ ñami rĕtoro roti masigũ. Ito bajiroti ñatĩñajaro ĩ.

⁷ Ide bueri rãca wadigũ yiguĩji Cristo. Ito bajiri masa jeyaro ĩre ti jedirã yirãji. Ito yicõri ĩre camĩ meniana cãni tirã yirãji ĩre. ĩre ticõri jeyaro adi sita gãna otirã yirãji. Ito bajiroti bajiro yiroja, ya yũ mũare.

⁸ Rĕtoro sĕogũ ñami mani Ujũ Dios. Ado bajiro gotiami. Tũote mũã: “A wame ñasũorise, ito yicõri Z wame ñasũsarise robo bajiro bajigũ ña yũ. Yũ ña ñatĩñagũ. Yũna sũoriti jeyaro ñasũoyija. Ito yicõri yũna sũoriti jeyaro ñasũsaro yiroja”, yi gotiami Dios. ĩ ñami iti rũmũ gagũ, adocãta gagũ, ito yicõri ija ñatĩñarocũ. Ija adi sitajũ tũdi ejagũ yiguĩji ĩ.

Ī cāirojū Juan ĩ tire gaye

⁹ Yū Juan, mūa rāca Jesucristore masigū ña yū cūni. Ito bajiri sīgū rīa bajiro bajirā ña mani. Mūare bajiroti tōbūja yū cūni. Masa mūare ĩna ti tudiro bajiroti ti tudiana yūre cūni. Manire ito bajiro ĩna yibojarocati mani ñemecūtiroca yami Jesucristo. Ito bajiri co rāmū Dios ĩ rotirojū mūa rāca wanūgū yigūja yū cūni. Patmos wame cūtiri yogajū coji tubia ecocū yū. Dios oca yū riasojare ito yicōri Jesucristo gaye yū busijare yūre tubiacā ĩna. ¹⁰ Tujacāra rāmū Diore yū rūcūbūo ñaroca yū canibetoti cāiri bajiro yūre iti godo weoroca yiquī Espīritu Santo. Yū jūdojūa oca sēorise iti ruyuja, tūocū yū. Trompeta jutiado bajiro ruyucū. ¹¹ Ado bajiro ruyucū iti:

—Adocāta mū tirise papera tutijū ucaya. Iti ucacōri Asia sita gāna Cristore tūorūnārāre cōama. ĩna ñama jūa āmojeno cūtori gāna. Ado bajiro wame cūtia ĩna cūtori: Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia ito yicōri Laodicea wame cūtiri cūtori ña ĩna cūtori, yire oca ruyucū yū tūoja.

¹² “¿Ñimū yūre busiati?” yirocū jūda rūgūcū yū, ĩre tirocū. Jūda tīgūjū jūa āmojeno jeobusuora tuturi ticū yū. Orona ĩna menira tuturi ñacū iti. ¹³ Iti jeobusuora tuturi wato sīgū ūmūgū ticū yū. Masa Rījorū robo bajiro bajigū ñaquī ĩ yū tija. Coro yutabuju yoaro ĩ ya gūbo tīgājū sūsarō sāñaquī ĩ. ĩ ya wēñura wirowo gaye ñacū. ĩ ya ūsi riojocō eyari wirowo ñacū iti wirowo. ¹⁴ ĩ ya rijoga joa botirise ñacū. Oveja joa robo bajiro, ito yicōri ide buerise robo bajiro boti ruyucū. ĩ ya cajeari jea ūjarise robo bajiro bajicū. ¹⁵ ĩ ya gūbori būto yocū. Bronce wame cūtirise robo bajiro jeamejū soecōri ĩna gosioado bajiro yocū iti. ĩ busija riaca būto ūmayurisa robo bajiro ruyucū. ¹⁶ ĩ ya āmo riojocadūja jūa āmojeno ñocōa rūcoquī ĩ. ĩ ya risejū sarera jāi, jūa dūja odiri jāi budicū. ĩ ya rio ūmacañi queno ĩ asiro robo bajiro yo ruyucū.

¹⁷ ĩre ticōri ĩ tū cō quedicū yū. Ito bajiro yū bajibojarocati ĩ ya āmo riojocadūja yūre moa jeoquī. Ito yicōri ado bajiro yūre yiquī ĩ:

—Gūibesa. Yū ña ñatīñagū. Yūna sūoriti jeyaro ñasūoyija. Ito yicōri yūna sūoriti jeyaro ñasūsarō yiroja. ¹⁸ Yū ña catitīñagū. Godabojagūti tūdi caticū yū. Mūcana jūaji godare ma yūre. Godarāre mūcana tūdi ĩna catiroca yi masigū ña yū. Godari masa ĩna ñarojū jana sājado rūcogū ña yū. Ito bajiri jeame ūjūroju waboanare maso masia yū, yiquī Masa Rījorū yū cāirojū.

¹⁹ Mūcana gaje ado bajiro gotiquī ĩ:

—Adocāta mū tirise ucaya. Adocāta gaye, ija ñaroti gaye cūni ucaya. ²⁰ Yū ya riojocadūja jūa āmojeno ñocōa mū tirā ado bajiro yireoni ña. ĩna ñama jūa āmojeno cūtori gāna yūre

tʉorũnarãre ũmatã ñarã. Jua ãmojeno jeobusuora tuturi mu tirise ado bajiro yireoni ña. Ñna ñama jua ãmojeno cãtori gãna yure tʉorũnarã, yiquĩ yu cãiroju yure goaĩocacu.

2

Efeso gãnare oca cõare gaye

¹ Mucana yu cãiroju ado bajiro gotiquĩ:

—Efeso gãna Diore tʉorũnarãre ũmatã ñagũre ado bajiro ucaya: “Jua ãmojeno jeobusuora tuturi wato ñagũ, ĩ ya ãmo riojocaduja jua ãmojeno ñocõa rucogu ĩ busire gotirocu adi mware uca yu. Ado bajiro mware gotiami ĩ: ² Jeyaro mua yirise masia yu. Josari mua moarisere masia yu. Usirioro yimena ña mua. Ñeñaro yirãre ti wanubea mua. ‘Gua ña Jesucristo ĩ oca gotitoni ĩ cũana’, yibojarãre, ti masiana ña mua. ‘Riti Jesús ĩ cũana meje ñama. Socari masa ñama’, yi ti masirã ña mua ĩja. ³ Yure tʉoĩarã, tujare mejeti moayija mua. Yure mua tʉorũnaja ticõri, mua tõbujaroca yama gãjerã. ‘Yu tõbujaja cuni, Jesucristore jidicãbicuja yu’, yi tʉoĩarã ña mua, yi tʉoĩa masia yu mware. ⁴ Ito bajibojarocati mware queno ti wanubea yu maji. Cajero yure masishorã mua maicato bajiro yure maibea mua ĩja. ⁵ Ito bajiri yure mua masishocati tũdi tʉoĩacõri, ñeñaro mua yirise jidicãña. Cajero yure mua cãdicato bajiro ti yiya mucana. Ito bajiro mua yibeja yoari mejeti mware waja senigũ ejagu yiguja yu. Ñeñaro mua yirisere mua jidicãbeja mua ya jeobusuora tutu emagũ yiguja yu. ⁶ Coji gaye queno ya mua yu tija. Nicolaitas cuto gãna ñeñaro ña yirisere ti tea mua. Yu cuni ña ñeñaro yirisere ti tea. ⁷ No gãmo goje cutirã tʉoya. Diore tʉorũnarãre ado bajiro gotiami Espĩritu Santo: ‘Noa ña ñeñaro yirisere jidicãrã ña ñama rũmũa ujure rẽtocũrã. Ito bajiri catitĩñaragu rica ñare ecagu yiguja yu. Dios ya wese quenari wese gãdareco ñaroja itigu’, yi gotiami Espĩritu Santo”, yi ucaya mu, yi gotiquĩ yu cãiroju yure goaĩocacu.

Esmirna gãnare oca cõare gaye

⁸ Gaje ado bajiro gotiquĩ yure yu cãiroju:

—Esmirna gãna Diore tʉorũnarãre ũmatã ñagũre ado bajiro ucaya: “Ñasucogu, ñasucagu, ito yicõri godabojaguti mucana tũdi catiru ĩ busire gotirocu adi mware uca yu. Ado bajiro mware gotiami: ⁹ Najediro mware rẽtarise masia yu. ‘Yure mua tʉorũnaja ticõri, mua tõbujaroca yama gãjerã’, yi tʉoĩa masia yu mware. Bojoro mua bujaja, ti masia yu. Ito bajibojarãti Dios gayere queno masirã ña mua. Ito bajiri queno rucorã ña mua. Ñe ruyabea mware. ‘Judio masa, Dios rĩa ña gua’, yibojarãre, mware ña busituja tʉoa yu. Dios rĩa meje ñama ña. Rũmũa ujũ, Satanás rĩa ñama ña, ya yu. ¹⁰ Mua

tõbujaroti gayere tuoña güibesá. Mña rãca ñagũ yigũja yu. Mñare usirio codegu yiguñji rãmúá uju. ‘Diore ñna jidicãja ticaja yu’, yirocu ado bajiro mñare usirio codegu yiguñji ñ. Mña coriarãre gãjerã ñna tubiaroca yigu yiguñji ñ. Ito bajiri juã dũjamocõ ãmñari tõbujarã yirãji mña. Mña godarã wana yija cuni, yure jidicãbeja. Ito mña yija, catitĩñare mñare ñsigũ yigũja yu iti waja. ¹¹ No gãmo goje cutirã tuoja. Diore tuorũnrãre ado bajiro gotiami Espiritu Santo: ‘Noa ñna ñeñaro yirise jidicãrã ñna ñnama rãmúá ujure rãtocũrã. Ito bajiri jeame ãjuroju tõbujã godamena yirãji ñna’, yi gotiami Espiritu Santo mñare”, yi ucaya, yiquĩ yure yu cãiroju.

Pérgamo gãñare oca cõare gaye

¹² Gaje mñcana ado bajiro gotiquĩ ñ yu cãiroju:

—Pérgamo gãna Diore tuorũnrãre ãmatã ñagũre ado bajiro ucaya: “Sarera jã ñna dũja odiri jã rucogu, ñ busire gotirocu adí mñare uca yu: ¹³ Jeyaro mña yirise masia yu. Rãmúá uju Satanás ñ rotiri cutoju ñaboja mña. ñ rotibojarocati ñre tuorũnubea mña. Yure tuorũnrã ñari, yure tuorũnu jidicãrã meje ñna mña. Ito gãna Satanásre cudirã ñari, Antipas wame cutigũre sãñi ñna. ñ ñabojaquĩ, ‘Diore mani tuorũnuja quena’, yure yi ejabuabojacacu. ñre ñna sãja bero ñabojarocati yure tuorũnu jidicãbea mña’, ya yu mñare. ¹⁴ Ito bajibojarocati mñare queno ti wanubea yu maji. Mña Pérgamo gãna coriarã, Balaam ñ riasorisere jidicã ãmobeá mña. ñ ñami Balacre ado bajiro riasoru: ‘Ñnamasi meni rujeoanare bare ecabojare gaye mña Israel sita gãna baja quena. Gãjerã romia rãca mña aje ñaja quena ñna’, yi riasoñi Balaam. ‘Mña wato coriarã ñnama ñ riasorisere jidicã ãmomena’, yi tuoña yu mñare. ¹⁵ Mña wato coriarã ñnama Nicolaítas cuto gãna ñeñaro ñna riasorisere jidicã ãmomena. ñna riasorisere bũto ti tea yu. ¹⁶ Ito bajiri mña ñeñaro yirise jidicãña. Mña ñeñaro yirise mña jidicãbeja mñare waja senigũ yigũja yu. Ito yicõri yoari mejeti yu ya riseju ñari jã sarera jãina quenabeto mña tõbujaroca yigu yigũja yu. ¹⁷ No gãmo goje cutirã tuoja. Diore tuorũnrãre ado bajiro gotiami Espiritu Santo: ‘Noa ñna ñeñaro yirisere jidicãrã ñna ñnama rãmúá ujure rãtocũrã. Ito bajiro yirãre manã wame cutirise bare ñnare ecagu yigũja yu. Iti ñna ãmacũju gaye tiyamani bare. Gaje gãtagã botirica ñnare ñsigũ yigũja yu. Itiga gãtagãju mame ucare wãñaro yiroja. Itiga gãtagãre boca ãmirã riti itiga wãñarise masirã yirãji’, yi gotiami Espiritu Santo”, yi ucaya mñ, yi gotiquĩ yu cãiroju yure goaõocacu.

Tiatira gãñare oca cõare gaye

¹⁸ Gaje mñcana ado bajiro gotiquĩ yu cãiroju:

—Tiatira gāna Diore t̄or̄ūn̄ur̄āre ūmatā ñaḡure ado bajiro ucaya: “Dios Mac̄u ĩ ya cajeari jea ūjarise robo bajiro bajiḡu, ito yic̄ōri bronce wame c̄atirise b̄uto yorise robo bajiro ḡubo c̄atiḡu ado bajiro m̄uare gotiami: ¹⁹ Jeyaro m̄ua yirisere masia ȳu. ‘Masare ti mairā ñama ĩna’, yī t̄uoīa ȳu m̄uare. ‘Ȳure t̄or̄ūn̄ur̄ā ñama ĩna’, yī t̄uoīa ȳu m̄uare. Gājer̄are yīari m̄ua ejab̄uarise queno masia ȳu. Ȳure m̄ua t̄or̄ūn̄uja tic̄ōri, m̄ua t̄ōb̄jaroca yama gājer̄ā. Ito bajiro ĩna yibojarocati ȳure t̄or̄ūn̄ut̄īñac̄ōa m̄ua. ‘Cajero ȳure ĩna masis̄uocato r̄ētoro queno ejab̄uama’, ya ȳu m̄uare. ²⁰ Ito bajibojarocati m̄uare queno ti wan̄ubea ȳu maji. M̄ua t̄u gago Jezabel wame c̄atigo ñeñaro iso busija tic̄ōa m̄ua. Ado bajiro r̄uore oca busiamo iso: ‘Diore yīari busia ȳu. Gājer̄ā romia rāca m̄ua aje ñaja, no yibea. Masa ĩnamasiti meni rujeoanare bare ĩna ecare m̄ua baja, no yibea’, yire oca goti r̄uoamo iso. Ito bajiro iso yija t̄uoc̄ōri, ȳure moa ĩsiri masa t̄uo wisama ĩja. ²¹ Ñeñaro iso yirise jidic̄ājaro yiroc̄u, yoari yubojā ȳu. Ito bajibojarocati jidic̄ā āmobeamo iso. Ūm̄ua rāca ñeñaro iso yirise c̄uni jidic̄ā āmobeamo iso. ²² Ito bajiro iso yijare iso c̄ō c̄ūñaroca yiḡu yiḡuja ȳu. Iso rāca aje ñar̄are c̄uni ĩna c̄ōroca yiḡu yiḡuja ȳu. ĩna robo bajiro yī ūyac̄ōri itire m̄ua jidic̄ābeja, m̄uare c̄uni m̄ua t̄ōb̄jaroca yic̄uja ȳu. ²³ Iso r̄īare s̄īaḡū yiḡuja ȳu. Ito bajiro ȳu yija tic̄ōri, ȳu masirisere tirā yir̄āji m̄ua. ‘Mani t̄uoīarise, manī ya ūsij̄una manī yī āmorise c̄uni ti masi jeoami Dios. Ito yic̄ōri manī ñeñaro yiro bajiroti manire waja seniḡū yiḡuīji’, yī t̄uoīa masir̄ā yir̄āji m̄ua ĩja. ²⁴ M̄ua Tiatira gāna jājar̄ā ña iso riasorisere t̄or̄ūn̄umena. ‘Adi ña Satanás oca ñasarise, gājer̄ā ĩna t̄uoīabiti ña iti’, ĩna yibojaja c̄uni itire t̄or̄ūn̄ubea m̄ua. Ito bajiri, ‘Diore queno t̄or̄ūn̄ur̄ā ñama ĩna’, yic̄ōri m̄uare josabic̄uja ȳu ĩja. ²⁵ Ado bajiro riti m̄uare rotia ȳu. Ȳu m̄uare busirisere t̄uoīa jidic̄ābeja. Ȳu ejaroc̄ōj̄uti itire t̄uoīa jidic̄ābeja. ²⁶ ĩna ñeñaro yirisere jidic̄ārā ĩna ñama r̄ūm̄ua ūjare r̄ētoc̄ūrā. Noa s̄usarij̄u ȳu āmoro bajiro yī jidic̄āmena gājer̄are ĩna roti masiroca yiḡu yiḡuja ȳu. ²⁷ Ȳu roti masiroca ȳu Jac̄u ȳure ĩ yiado bajiroti m̄uare yiḡu yiḡuja ȳu. Ito bajiri Dios ĩ c̄ūana ñari s̄ēoro rotir̄ā yir̄āji m̄ua. Ito yic̄ōri come mana riri sotari jawado robo bajiro c̄udimenare ruyurior̄ā yir̄āji m̄ua. ²⁸ M̄uare busuri ñoc̄ōaḡā ĩsiḡū yiḡuja ȳu. ²⁹ No gāmo goje c̄atir̄ā t̄uoīa. Adi ña Diore t̄or̄ūn̄ur̄are Esp̄iritu Santo ĩ gotire”, yī ucaya m̄u, yiq̄uī ȳu c̄airoj̄u ȳure goaīoc̄ac̄u.

3

Sardis gānare oca c̄ōare gaye

¹ Gaje ado bajiro gotiquī ȳu c̄airoj̄u:

—Sardis gāna Diore tuorūnūrāre ūmatā ñagūre ado bajiro ucaya: “Jua āmojeno usi cātigu, ito yicōri jua āmojeno ñocōa rucogū ado bajiro gotiami: Jeyaro mña yirise masia yu. ‘Diore queno cūdirā ñama’, yi tuoļabojama gājerā mñare. Yñama godacāna robo bajiro mñare tia. Yñre queno cūdirā meje ña mña. ² Yu tija yu ocare mña cūdibeja, godana robo bajiro bajirā ña mña. Canirā robo bajiro bajirā ña mña. Yujiya mña. Yu tija yñre tuorūnu jidicārā ya mña. Ito bajiri, ĩre jidicāme yirona, buto bñsa yñre tuorūnuña. Yu tija, Dios ĩ āmoro bajiro queno yisabea mña. ³ Cajero mña riasotigore mñcana tūdi tuoļaña mña. Itire tuorūnucōri, mña ñeñaro yirise jidicāña. Ito bajiro mña yibeja, riniri masu robo bajiro, ‘Itocō ejagu yiguļji’, mña yi masibeto, mña tu ejagu yiguļa yu. Ito yicōri mñare waja senigū yiguļa yu. ⁴ Mña Sardis gāna coriarā buto ñeñarise yibeja mña. Ito bajiri mña ya yutabujuri ueri wōña mana robo bajiro baja mña. Ito bajiri mñare waja yigu yutabuju botirise sāñarā yu rāca mña ñaroca yigu yiguļa yu. ⁵ Noa ĩna ñeñaro yiriserē jidicārā ĩna ñama rūmúa ujure rētocūrā. Ito bajiro yirāre yutabuju botirise ĩna sāñaroca yigu yiguļa yu. ‘Adocō ñama catitñare rucorona’, yire gaye papera tuti ĩna wame coebicu yiguļa yu. Ito yicōri yu Jacu ĩ tiro riojo, ‘Āna ñama yu ñarā’, yigu yiguļa yu. Ángel mesa tiro riojo cūni ito bajiroti yigu yiguļa yu. ⁶ No gāmo goje cūtirā tuoja. Adi ña Diore tuorūnūrāre Espiritu Santo ĩ gotire”, yi ucaya, yiqui yñre yu cāiroju.

Filadelfia gānare oca cōare gaye

⁷ Gaje ado bajiro gotiqui yu cāiroju:

—Filadelfia gāna Diore tuorūnūrāre ūmatā ñagūre ado bajiro ucaya: “Ado bajiro gotiami ñeñaro yīlabicu, ito yicōri riojo gotigu. ĩ ñami David ñayoru uju robo bajiro roti masigū. Buto roti masigū ĩ ñajare soje ĩ janaja, ñimujua gāji bia masibiquļji. Soje ĩ biaja cūni, ñimujua gāji iti sojere jana masibiquļji. Ado bajiro gotiami: ⁸ Jeyaro mña yirise masia yu. Queno sēorā meje ña mña. Ito bajibojarocati yu ocare queno cūdiña āmojoja mña. Ito yicōri, ‘Jesure masibeja gña’, yibeja mña. ‘Jesure tuorūnūrā ña gña’, ya mña. Ito bajiro mña yijare, queno mñare ejabūagu yiguļa yu. Mñare yiari soje jana ĩsicu yu. Ñimujua iti sojere biabiquļji. ⁹ Ado bajiro yu bñsirise queno tuoja. Mña wato coriarā ñama rūmúa uju Satanásre tuorūnu suyārā. ‘Judio masa ña gña. Dios ñarā ña gña’, yibojama ĩna. Bajibea, rūmúa uju ñarā ñama ĩna. Mña riojo ĩna ya rijomunigāna ñini rūjū rotigu yiguļa yu. ‘ĩna ñama Dios ĩ mairā’, mñare ĩna yiroca yigu yiguļa yu. ¹⁰ ‘Yñre mña tuorūnuja ticōri, mña tōbujaroca gājerā yibojarocati yñre tuorūnutñacōa mña’, yu

rotiado bajiroti queno cǎdia m̃ua. Co r̃um̃u ejaro yiroja adi sita g̃āna ĩna t̃ob̃ujaroti r̃um̃u. G̃ajer̃are usirioro yimenati ỹure cǎdir̃ā m̃ua ñajare, iti r̃um̃u iti ejaroca m̃uare codeg̃u yig̃uja ỹu. ¹¹ Masima, yoari mejeti ejag̃u yig̃uja ỹu. Ỹure m̃ua cǎdirise t̃uoĭa jidic̃abeja. Ito bajiro m̃ua yija, ñim̃uj̃ua m̃ua m̃uja waroto camota masibiqũji. ¹² No ĩna ñeñaro yirise jidic̃ār̃ā ĩna ñama r̃um̃ua uj̃ure r̃etoc̃ūr̃ā. Ỹu Jac̃u Dios ya wi ĩna ñatĩñaroca yig̃u yig̃uja ỹu. ĩ ya wi botari butirise robo bajiro ñatĩñar̃ā yir̃aji ĩna. H̃dia wame ĩnare wame w̃og̃ũ yig̃uja ỹu, ĩna ñajedirore. Ado bajiro wame yic̃uja ỹu: Ỹu Jac̃u Dios wame, ĩ c̃uto wame, ito yic̃ōri ỹu wame mame ñaroti w̃og̃ũ yig̃uja ỹu ĩnare. Ỹu Jac̃u ĩ ñaro, mame Jerusalén wame c̃utiri c̃uto ñaro yiroja. Iti c̃uto ũmac̃uj̃una ruji wadic̃ōri, ejaro yiroja. ¹³ No g̃āmo goje c̃utir̃ā t̃uoya. Adi ña Diore t̃uor̃uñur̃are Esp̃iritu Santo ĩ gotire”, ỹi ucaya, yiquĩ ỹure ỹu c̃airoj̃u.

Laodicea g̃ānare oca c̃ōare gaye

¹⁴ Gaje ado bajiro ỹure gotiquĩ ỹu c̃airoj̃u:

—Laodicea g̃āna Diore t̃uor̃uñur̃are ũmat̃ā ñag̃ure ado bajiro ucaya: “Diore queno goti ejabusotig̃u, ito yic̃ōri riojo gotig̃una s̃oriti jeyaro rujeoñi Dios. Ado bajiro gotiami m̃uare: ¹⁵ Jeyaro m̃ua yirise masia ỹu. Ỹu rotirise queno cǎdi āmobeja m̃ua. ‘Ỹu āmoroc̃ō cǎdic̃uja ỹuama’, ỹi t̃uoĭa m̃ua. Ỹure ti tebitibojar̃ati ỹure queno t̃uor̃uñusabeja m̃ua. Ito bajiri ỹure queno t̃uor̃uñure āmoa ỹu. M̃ua queno ỹure t̃uor̃uñu āmosabeja, ỹure m̃ua jidic̃āja quena. ¹⁶ Ỹure t̃uor̃uñumena ñari m̃ua āmoro bajiro riti cǎdisotia m̃ua. Ide asirise, ide usarise bajiro bajir̃ā meje ña m̃ua. Ide asis̃uoriseac̃ā bajiro bajir̃ā ña m̃ua. Ito bajiro m̃ua bajir̃ā ñajare, ide asis̃uoriseac̃ā m̃uño bateg̃u robo bajiro m̃uare buc̃ōag̃ũ yig̃uja ỹu. ¹⁷ ‘Gajeoni jair̃ā ña g̃ua. G̃ua āmorise ñajediro, dise r̃uyabeto r̃ucoa g̃ua’, yiboja m̃ua. Queno itire ti masibea m̃ua. Ỹu tija ỹure c̃udimena ñari ado bajiro bajir̃ā ña m̃ua. Bojoro b̃ujar̃ā, ñe r̃ucomena, t̃uoĭa oca jair̃ā, cajea mana ito yic̃ōri yutabuju mana bajiro bajir̃ā ña m̃ua. ¹⁸ Ito bajiro m̃ua bajir̃ā ñajare, ado bajiro m̃uare goti masioa ỹu. Quenarise ỹure m̃ua moa ĩsi āmoja, ỹure senija quena. Ito bajiro m̃ua senija t̃uoc̃ōri, jaje quenarise m̃ua yiroca yig̃u yig̃uja ỹu. Ñeñarise m̃ua jidic̃ā āmoja, ỹure senija quena. Ito bajiro m̃ua senija t̃uoc̃ōri, quenarise m̃ua t̃uoĭaroca yig̃u yig̃uja ỹu. Ỹu ya oca m̃ua masi āmoja ỹure senija quena. Ito bajiro m̃ua senija t̃uoc̃ōri, ỹu ocare queno m̃ua t̃uo masiroca yig̃u yig̃uja ỹu. ¹⁹ No ỹu mair̃are ĩnare goti quenoa ỹu. Ito yic̃ōri no ỹu mair̃are ĩna ñeñaro yija, ĩnare waja senia ỹu, ĩna masitoni. Ito bajiri m̃ua ñeñaro yirisere jidic̃āc̃ōri, ỹure queno cǎdiya ĩja. ²⁰ Tiya, soje t̃u code r̃ug̃ōa ỹu s̃āja āmog̃ũ. No ỹu oca t̃uoc̃ōri soje ĩ janaja, s̃ājag̃ũ yig̃uja ỹu. S̃ājac̃ōri ĩre baba c̃utig̃u yig̃uja

yɯ. Ito yicōri ĩjua cɯni yure baba cutigu yiguĭji. ²¹ No ĩna ñeñaro yirisere jidicãrã, ĩna ñama rãmúa ujure rētocūrã. Ito bajiro bajirã mua ñajare, yɯ roti rujiro tɯ yɯ rãca mua ñaroca yigu yiguja yɯ. Ito bajiroti rãmúa ujure rētocūcōri, yɯ Jacɯ rotiro tɯ rujia yɯ. ²² No gãmo goje cutirã tɯoya. Ito bajiro yami EspírITU Santo, Diore tɯorũnrãre”, yĭ ucaya, yĭquĭ yɯ cãirojɯ yure goaĭocasɯ.

4

Ūmacũjɯ Diore rãcɯbɯore gaye

¹ Ito yĭja bero ūmacũjɯ soje janacãra soje ticɯ yɯ. Trompeta jutire oca bajiro yure bɯsisɯocasɯ mɯcana ado bajiro yure bɯsi ruyucuĭ:

—Mɯja waya adojuɯ. Ija rētaroti gaye mure ĩorocɯ ya yɯ, yĭre oca ruyucɯ yure.

² Ito bajiro ĩ yirocati EspírITU Santo ĩ masirisenati ūmacũjɯ ejacoacɯ yɯ. Itojɯ ejacōri uju ya cumuro ticɯ yɯ. Iti cumurojɯ sĭgũ rujiquĭ yɯ tija. ³ Iti cumurojɯ rujiacɯ gãta bɯto yorise robo bajiro yocɯ ĩ ya rio. Jaspe Cornalina wame cutirise gãta robo bajiro yo ruyucɯ ĩ ya rio. ĩ rujiro tɯ ide bue bedo ñacɯ. Esmeralda wame cutirise gãta robo bajiro yo ruyucɯ iti bedo.

⁴ ĩ rujiro tɯ veinticuatro cumurori ruji gãni biacɯ ĩ tɯ. Iti cumurorijɯ veinticuatro ñarã bɯcũrã rujiacã. Botirise sãñacã ĩna. Ito yicōri oro bedori jesacã ĩna. ⁵ ĩ rujiri cumurojɯ bɯjo ĩ borea yirise bajiro borea yicɯ. Ito yicōri bɯjo bɯsirise bajiro ruyucɯ. ĩ rujiri cumuro riojo juɯ ãmojeno jea ũjuricũri ruyucɯ. Itire ticōri “Juɯ ãmojeno usĭ cutigu ñami Dios”, yĭ ticɯ yɯ itire. ⁶ Ūjɯ ya cumuro riojo itajura ide botirita, queno ide ruyurita ticɯ yɯ.

Ūjɯ ya cumuro riojo, iti cumuro jɯdojuɯ cɯni, riojocaduja, gãcoduja cɯni tiãña mana juariarã ñacã. Jaje cajeari cuticã. ĩna ya rio ñari dɯja cɯni ĩna ya jɯdojuari cɯni cajeari cutirã ñacã ĩna. ⁷ Sĭgũ tiya macɯ yai robo bajigu ñaquĭ. Gãji ta wecɯ robo bajigu ñaquĭ. Gãji ũmũgũ bajiro rio cutiquĭ. Sɯsagu ga jagu wɯtigu robo bajiro bajiquĭ. ⁸ ĩna juariarã tiãña mana coga ãmojeno caerori caero cuticã. ĩna ya caerorijɯ ūmacũjɯagaduja, jacagaduja cɯni cajeari cutirã ñacã ĩna. Ūmũari, ñamiri cɯni Diore rãcɯbɯorã ado bajiro basatiñacã ĩna:

Quenagũ ña mɯ. Quenagũ ña mɯ. Quenagũ ña mɯ. Jeyaro masigũ ña gɯa Ūjɯ mɯ. Mɯti ñayĭja iti rɯmɯjɯ gagɯ. Mɯti ña adocãta gagɯ cɯni. Mɯti ña ĩja ejarocɯ cɯni, yĭ ñacã ĩna.

⁹ Ūjɯ ya cumurojɯ rujiɯure rãcɯbɯorã ado bajiro yicã ĩna: “Mɯ ña rētoro rãcɯbɯorɯ. Mɯ ña rētoro ñasagu. Mure rãcɯbɯorã, ‘Queno ya mɯ’, ya gɯa mure”, yicã ĩna ito rujiɯ catitiñagũre.

¹⁰ Coji ruyabeto ito bajiro ña yiroca veinticuatro ñarã bucãrã ito ñarã, ñ riojo rijomunigãna ñini rÿjÿcã ñna. Catitÿñagÿre rÿcÿbÿuorã ito bajiro ñini rÿjÿcã ñna. Ito yicõri ñna ya je-sara bedori ãmicõri ñ rujiro riojo jidicÿcã ñna. Ito yicõri ñre rÿcÿbÿuorã ado bajiro yicã:

¹¹ Mÿ ña jeyaro rujeorÿ. Mÿ ãmoro bajiroti mÿ rujeore jeyaro ña. Gÿa Ujÿ ña Dios mÿ. Masa jeyaro mÿre rÿcÿbÿuore ãmoa gÿa. “Dios ñami ñasagÿ”, masa jeyaro yi jedire ãmoa gÿa. “Dios ñami rÿtoro masigÿ”, masa mÿre ñna yire ãmoa gÿa, yicã veinticuatro ñarã bucãrã. Ito bajiro yicã ñna Diore rÿcÿbÿuorã.

5

Papera tunara joti

¹ Ito yija bero ñjÿ ya cumurojÿ rujigÿ ñ ya ãmo riojocadÿja papera tunara joti ñ rÿcoja ticÿ yÿ. Iti joti totijÿ, joe cÿni ucare ñacÿ. Jÿa ãmojeno sÿobiare ñacÿ iti jotijÿre. ² Ito bajiroca Dios ñaro gagÿ ángel queno masigÿ ticÿ yÿ. Ado bajiro oca sÿoro seniãaquÿ ñ:

—¿Ñimÿ ñati Dios ñ ti wanÿgÿ iti joti sÿobiare ñigã ãmigocõri manire ti ñsigÿ? yi seniãabojaquÿ ñ.

³ Ito bajiro ñ seniãabojaja, ñmacÿjÿ gãna, adi sita gãna, adi sita rocajÿa gãna cÿni sÿgÿjÿama jana masigÿ maniquÿ. Sÿgÿ itire ti ñsigÿ maniquÿ. ⁴ Ito bajija ticõri, bÿto oticÿ yÿ. Sÿgÿ iti janacõri ti ñsigÿ manijare, bÿto oticÿ yÿ. ⁵ Yÿ otija ticõri, sÿgÿ bucÿgÿ ado bajiro gotiquÿ yÿre:

—Itocõti otiya ñja. Adojÿ tiya. Ado ñami sÿgÿ rÿmÿa ñjÿre rÿtocÿrÿ. Judã masa butu gagÿ ñami ñ. Yai sÿogÿ bajiro bajigÿ ñami ñ. Ito yicõri David ñjÿ ñayorÿ janerãbatia janami ñami ñ. ñre queno wanÿami Dios. Ito bajiri jÿa ãmojeno sÿobiare ñigã ãmigocõri manire ti ñsigÿ yiguñji, yiquÿ ñ yÿre.

⁶ Bucãrã wato, tiãña mana wato, ñjÿ ya cumuro tÿjÿ sÿgÿ Oveja Macÿ bajiro bajigÿre ticÿ yÿ. ñre ñna sÿagore cami iti ñaja ticÿ yÿ. Jÿa ãmojeno saburi ñacÿ ñre. Ito yicõri jÿa ãmojeno cajeari ñacÿ ñre. ñ ya cajeari ticõri, “Jÿa ãmojeno usi catigÿ ñami Espÿritu Santo. ñ ñami adi sitajÿre cojÿ ruyabeto Dios ñ cõarÿ”, yi ticÿ yÿ ñre. ⁷ Ito yija yÿ tiroca Oveja Macÿ, ñjÿ ya cumuro rujigÿ ya riojocadÿja papera tunara joti ñ rÿcorisere ãmiquÿ. ⁸ Oveja Macÿ iti jotire ñ ãmiroca jÿariarã tiãña mana, ito yicõri veinticuatro ñarã bucãrã cÿni ñ riojo rijomunigãna ñini rÿjÿcã. ñna sÿgÿ ruyabeto basa meniroti arpa wame catirise rÿcocã ñna. Ito yicõri oro tÿrori rÿcocã ñna. Iti tÿrorijÿ soeja queno sÿti quenarise sãñacÿ. Iti sÿti quenarise iti bue mÿja waja

Dios ñarã ïre ïna b̄s̄iro robo bajiro bajirise ñacu. ⁹ Ado bajiro basacã ïna mame basare:

Masa jeyarore masorocu goda ïsiyija mu. Co oca ruyabeto b̄sirãre, co cuto gãna ruyabeto, ito yicõri co sita gãnare ruyabeto goda ïsiyija mu. Dios ñarã masa ñatoni mu ya rina waja yicãyija mu. Ito bajiri tunara joti ãmicõri s̄obiare ñigã masigũ ña mu.

¹⁰ No Diore t̄orũnarãre ï ñarã ïna ñaroca yiyija mu. Ito yicõri paia robo bajiro Diore ïna moa ïsiroca ya mu. Ito bajiri adi sita gãnare roti masirã yirãji ïna, yi basa s̄eacã ïna.

¹¹ Ito yija bero jãjarã ángel mesa ïna b̄s̄ija t̄ocu yu. Cõïaja jediada manicã. Jãjarã ñacã ïna. Uju ya cumuro t̄u j̄ariarã t̄iãña mana, veinticuatro ñarã b̄curã j̄dojuaju ñacã ángel mesa. ¹² Oca s̄oro ado bajiro yicã ïna:

Masa ïna ñeñaro yirise waja, waja yi ïsirocu goda ïsiñi Oveja Macu. Ito bajiro bajicõri r̄etoro masigũ ñami ï. R̄etoro s̄ogũ, r̄etoro roti masigũ, r̄etoro r̄ucub̄oru, r̄etoro jeyaro r̄ucogu, “R̄etoro quenagũ ñami”, masa ïna yirocu, ñami Oveja Macu, yi r̄ucub̄ocã ángel mesa.

¹³ Ito yirocati Dios ï rujeoana ñarocõti ïna b̄s̄ija t̄ocu yu. ïna ñacã ãmacũju gãna ñajediro, adi sita gãna c̄ni. Ito yicõri sita wato ñarã, godagoana, ito yicõri ide wato gãna, ñajediro ïna b̄sirise ruyucu. Uju ya cumuro rujigure, Oveja Macure c̄ni r̄ucub̄orã ado bajiro b̄si ruyucã ïna:

Mua ña masa ïna r̄ucub̄orona. Ito bajiri m̄are r̄ucub̄otĩñajaro masa. “Mua ña r̄etoro ñasarã”, yitĩñajaro masa m̄are. “Mua ña r̄etoro masirã. Mua ña r̄etoro queno yirã”, yitĩñajaro masa m̄are, yi b̄si ruyucã ïna.

¹⁴ Ito bajiro ïna yiroca j̄ariarã t̄iãña mana ado bajiro b̄si ruyucã:

–Ito bajiroti bajia, yi b̄si ruyucã ïna.

Ito yiroca veinticuatro ñarã b̄curã uju ya cumuroju rujigure, Oveja Macure c̄ni, r̄ucub̄orã ïna riojo rijomunigãna ñini r̄ujucã ïna.

6

Jua ãmojeno s̄obiare gaye

¹ Ito yija Oveja Macu papera tunara jotire cajero s̄obiaraju ï ñigãja ticu yu. Ito yirocati j̄ariarã t̄iãña mana sigũ b̄si ruyucã ïna rãca gagu. ï b̄s̄ija bujo b̄sirise robo bajiro ruyucu. Ado bajiro yi ruyucã ï:

–Adojua tigu waya, yi ruyucã ï yure.

² ï ito yijare ti ñucacu yu. Cabaru botigu ï r̄ugõja ticu yu. ï joe jesagu jatura jãi r̄ucoquĩ. Jesara bedo ïre ïna jeoja ticu yu. Ito bajiro ïna yija bero ï wajanare r̄etocũgũ waquĩ ï.

³ Ito yirocati Oveja Macu sɔobiaraju gajeju ñigãquĩ ĩ. Ito yija gãji tĩaña macu ĩ busija tɔocu yu:

—Adojua tigu waya, yi ruyucuĩ ĩ cuni.

⁴ Ito ĩ yija cabaru sũagũre ti bujacu yu. ĩ joe jesagũre sarera jãĩ ĩna ĩsija ticu yu. Ado bajiro moare ĩre cũĩni ĩna. Masa ĩna queno ñabitire gaye, masa ĩna gãmeri sãaroti gaye cuni ĩre moare cũĩni ĩna.

⁵ Ito yija bero mɔcana gajeju sɔobiaraju ñigãquĩ Oveja Macu. Ito yija gãji tĩaña macu ĩ busija tɔocu yu:

—Adojua tigu waya, yi ruyucuĩ ĩ cuni.

ĩ ito yija cabaru ñigũre ti bujacu yu. ĩ joe jesagu rucɔoraga rucocuĩ. ⁶ Ito yirocati tĩaña mana wato oca ruyucu. Ado bajiro ruyucu iti:

—Trigo wame cutirise bare co rumu moare waja coji kiloti bujare ñaro yiroja. Ito yicõri cebada wame cutirise bare co rumu moare waja udiãji kilos bujare ñaro yiroja. Ito bajibojarocati uyé ide, úye roabare cuni waja rucubeto yiroja, yire oca ruyucu.

⁷ Ito yija mɔcana gajeju sɔobiaraju ñigãquĩ Oveja Macu. Ito yija gãji susagu tĩaña macu ado bajiro yi ruyucuĩ:

—Adojua tigu waya, yi ruyucuĩ yure.

⁸ Ito ĩ yija cabaru bodeagũre ti bujacu yu. ĩ joe jesagu, “Godare Gaye Rotigu”, wame cutiquĩ. ĩ bero suyagu, “Ñeñaro Yigoana ĩna Ñaroju”, wame cutiquĩ ĩ. Sãare gaye moare cũĩni ĩna ĩnare. Gãmeri sãarena, ñio jogarena, ñarisena ito yicõri gãjeronana cuni ĩnare sãa rotĩni ĩna. “Adi sita gãna juaria buturi batocõri co butu gãna mu sãa jeoja quena”, yi rotĩni ĩna ĩnare.

⁹ Ito yija bero mɔcana gajeju sɔobiaraju ñigãquĩ ĩ. Ito bajiro ĩ yirocati Diore rucuborã ĩna soe ĩsotira casabo tu sãa ecoana ya usi ñacu. Dios oca ĩna riasojare, ito yicõri, “Jesure tɔorũnrã ña gna”, ĩna yijare ĩnare sããni ĩna. ¹⁰ Oca sẽoro ado bajiro yicã ĩna:

—Coji ñeñaro yĩabicu ña gna Uju mu. “Ado bajiro yigu yiguja yu”, mu yija yiro robo yigu ña mu. ¿Gũare sãanare nocõ yoari ĩnare waja senigũ yati mu? yicã ĩna. ¹¹ ĩna ito yijare yutabuju botirise ĩnare ĩsiquĩ ĩ. Ito yicõri:

—Tujacãña maji, usiriobesa. Gãjerã muu robo bajirã Jesús gayere riasorã yirãji maji. Ito bajiro ĩna yija ticõri, ĩnare sãacõrã yirãji maji. Ito bajiro ĩna yija bero ĩnare waja senigũ yiguja yu, yiquĩ Dios ĩnare.

¹² Ito yija bero mɔcana gajeju sɔobiaraju ñigãquĩ Oveja Macu. Ito bajiro ĩ yirocati sita iti bũto ueja ticu yu. Ito yicõri umacãni umua gagu bũto ñi juaquĩ. Saya bũto ñiro robo bajiro ñi juaquĩ ĩ. Ito yicõri ñami gagu bũto sũa juaquĩ, rĩ bũto sũarise robo bajiro. ¹³ Ito yicõri ñocõa umacũju gãna jacaju

quedi queacã ñna. Higuera wame cutiricu rica mino iti wëa batero robo bajiro quedicã ñna. ¹⁴ Ito yija bero macãrucãro godacoacu. Papera jũ tunado bajiro bajì godacoacu. Gũta yucuri, ruja yogari cuni gajerojũ iti cuni rãgũroca yiquĩ Dios. ¹⁵ Ito bajijare ñjarã rotiri masa gũta gojerijũ rudi sãja wacã ñna. Ito yicõri gũtagãri wato rudi sãja wacã gãjerã. Ñna rãcati surara ñjarã, ñasarã, niyeru jairã, sëorã, waja mano moari masa, gãjerã queno ñari masa cuni rudi jedicoacã ñna. ¹⁶ Ito bajiro rudicõri gũta yucurire, gũtagãrìre cuni ado bajiro yicã ñna:

—Gũare quedi jea biaya ñjũ ya cumurojũ rujigũ gũare ì tibititoni. Ito yicõri Oveja Macũ gũa ñeñaro yirise waja gũare senibititoni, gũare quedi jea biaya, yicã ñna gũta yucurire.

¹⁷ Ija ito bajiro iti bajija masa ñna ñeñaro yirise waja seniri ramũ ñacãro yiroja. Ito bajiri ñimũ itire rudi masigũ macũ yiguĩji.

7

Ñarãre Dios ì tirãnũre gaye

¹ Ito bero ángel mesa jũariarã ticũ yũ. Ñmacañi ì joejea wadiri dũja waquĩ sīgũ. Ì quedi sãja warojũa waquĩ gãji. Warubũjũa waquĩ gãji. Gãji gaje dũja warubũjũa waquĩ. Itojũ ejacõri mino wëa rotibisĩ ñna. Ito bajiri adi sita joe, riaca jajosa joe cuni mino wëabiticũ. Ito bajicõri yucũ joe cuni mino wëabiticũ. ² Ito bajiroca ñmacañi ì joejea wadiri dũja gãji ángel ì wadija ticũ yũ. Dios catitĩñagũ wame wõroti gaye rucocõri ì wadija ticũ yũ. Ejacõri gãjerã ángel mesa adi sitare, riaca jajosa cuni, Dios ì ñeño rotianare oca sëoro ado bajiro awasã gotiquĩ ángel:

³ —Mani Ñjũ Dios ya moari masa ya rioweca Dios wame wõrã yirãji mani ñnare. Mani wõroto riojũa adi sita, riaca jajosa, yucure cuni ñeñobesa mũa maji, yiquĩ ángel Dios ì ñeño rotianare.

⁴ Ito yija bero, “Adocõ ñama mũa wame wõrona”, yire oca ruyucũ. “Ñna ñama jũa gũbojeno buturi gãna. Jeyaro ciento cuarenta y cuatro mil Israel sita gãna ñama ñna”, yire gaye oca ruyucũ. ⁵ Ado bajiro wame cuticã jũa gũbojeno buturi gãna, Israel sita gãna: Judá ñayorũ janerãbatia doce mil ñacã. Rubén ñayorũ janerãbatia doce mil ñacã. Gad ñayorũ janerãbatia doce mil ñacã. ⁶ Aser ñayorũ janerãbatia doce mil ñacã. Neftalí ñayorũ janerãbatia doce mil ñacã. Manasés ñayorũ janerãbatia doce mil ñacã. ⁷ Simeón ñayorũ janerãbatia doce mil ñacã. Leví ñayorũ janerãbatia doce mil ñacã. Isacar ñayorũ janerãbatia doce mil ñacã. ⁸ Zabulón ñayorũ janerãbatia doce mil ñacã. José ñayorũ janerãbatia doce mil ñacã. Ito yicõri sũsari Benjamín

ñayoru janerābatia doce mil ñacã. Ìna ñacã Dios wame wõ ecorona.

Jājarã botirise sãñarã

⁹ Ito yija bero ʋɔ ya cumuro riojo, ito yicõri Oveja Macu riojo jājarã masa ticu yu. Ìna ñacã co sita gãna ruyabeto, co oca ruyabeto busirã, co cuto gãna ruyabeto, ito yicõri co butu gãna ruyabeto ñacã Ìna. Cõĩaja jediado manicã Ìna. Yutabujuri botirise sãñacõri Ìna ya ãmoriɔ rujaño caeri rucocã Ìna. ¹⁰ Ado bajiro oca sëoro awasã busicã Ìna:

Dios rotira cumuroɔ ruɔɔɔ, Ì ñami manire masorocɔ. Ito yicõri Oveja Macu Ì cuni manire masorocuti ñami, yicã Ìna.

¹¹ Ito bajiro Ìna yiroca riti ángel mesa ñajediro, busurã, ɔariarã tĩñaña mana cuni ʋɔ ya cumuro riojo Diore rucubɔorã ñini rũjucõri Ìna ya rio sita cõoro muqueacã Ìna. ¹² Diore rucubɔorã ado bajiro yicã Ìna:

Mu ña rucubɔorɔ. Mu ña rëtoro ñasagu. Mu ña rëtoro masigã. Mu ña rëtoro queno yigɔ. Mu ña masa jeyaro Ìna rucubɔogɔ. Mu ña rëtoro sëogũ. Ñimu gãji mu rëtoro sëogũ maquĩji. Mu ña Dios gɔa ʋɔ. Ito bajiroti ñatĩñama mu. Ito bajiroti bajitĩñajaro. Itocõ ña. Amén, yicã Ìna.

¹³ Ito yija sīgũ busugɔ yare seniñaquĩ:

—¿Ñimarã ñati botirise sãñarã? ¿No gãna wadiyijari Ìna? yiquĩ Ì yure.

¹⁴ Ito Ì yijare ado bajiro cudicɔ yu:

—Masibea yu. Mu muri masigũja. Yure gotiya, yicɔ yu Ìre.

Yu ito yijare:

—Ìna ñama buto tõɔɔɔɔɔrãti Ìna ñeñaro yirisere jidicãcõri, rãmúa ʋjare rëtocũana. Ìna ñeñaro yirisere coeñi Oveja Macu, Ì ya rina. Ito bajiri yutabujuri boti quenarise sãñama Ìna, yiquĩ Ì yure. ¹⁵ Ito bajicõri ʋɔ ya cumuro riojo Diore rucubɔo ñama Ìna. Ito yicõri Ì ya wire ãmua, ñami cuni Ìre moa Ìsiana Ìna. Ito bajiri Ì masirisena Ìnare codetĩñagũ yiguĩji Dios. ¹⁶ Ito bajiri ɔaji ñiocõmena yirãji Ìna. ɔaji idi ãmomena yirãji Ìna. Ito yicõri ãmacañi ɔaji asi jeobicɔ yiguĩji Ìnare. Ito bajiri asirise tũoĩamena yirãji Ìna. ¹⁷ ʋɔ ya cumuro riojo ñagũ Oveja Macu, Ìnare codegɔ yiguĩji. Oveja coderi masu robo bajiro Ìnare codegɔ yiguĩji Ì. Ide catitĩñare gaye idijaro Ìna yirocɔ, Ìnare tãa wacɔ yiguĩji Oveja Macu. Ìna ya cajeari yago ide wejacãgũ yiguĩji Dios. Ito bajiri wanurã, tãdi otimena yirãji Ìna Ìja, yiquĩ Ì yure.

8

Ruyariɔ sɔobiarajɔ ñigãre gaye

¹ Ito yija Oveja Macu jua ãmojeno suobiaraju ruyariju ñigãquĩ ñja. Ito bajiro ï yiroca yoa busari treinta minutocõ ãmacũju macãrucãroju oca manoti ñacu. ² Ito bajija bero jua ãmojeno ángel mesa Dios riojo ñna rügõja ticu yu. Jua ãmojeno trompeta jutiragari boca ãmicã ñna. ³ Ito yija gãji ángel oro tẽroju soeja suti quenarise sãcõri ejaquĩ. Diore rucubhorã ñna soe ñsiritira casabo riojo rügõquĩ ñ. Ito yicõri jaje soeja suti quenarise boca ãmiquĩ ñ. Iti ñacu, Dios ñarã Diore ñna busiroca soe ñsiroti. Ito yicõri ujũ ya cumuro riojo Diore soe ñsira casabojũ Diore soe ñsiquĩ ñ. Orona ñna menira casabo ñacu iti casabo. ⁴ Ito bajiro ï soe ñsija bueri queno suti quenarise bue ejaçu Diore. Dios ñarã ñre ñna busirise cuni ejaçu ñ tu. ⁵ Ito yija ángel Diore ñna soe ñsira casabo gaye ñ rucori tẽroju rĩti yorise sã dajoquĩ. Ito yicõri adi sitare rĩti yorise yua queoquĩ. Ito bajiro ñ yijare bũjo ñ borea yirise ñacu. Bũjo oca cuni ruyucu. Ito yicõri guijoro ruyucu. Ito bajicõri sita ñecu. Ito bajirise ticu yu, yu cãiroju.

Jutiragari gaye

⁶ Ito yija bero trompeta wame cutirisena jutirona rucoyucãcã ángel mesa jua ãmojeno ñarã.

⁷ Cajero gagũ jutisũoquĩ. Ñ jutirocati ide bũra kujiri sitaju quedi queacu. Ito yicõri jea ãjũrise rí wũsarise quedi queacu. Iti quedi quearoca sita gũdareco adojua busacõ ña jedicoacu. Yucu cuni gũdareco adojua busacõ ñacu. Ta cati cuni ña jedicoacu.

⁸ Ito bero gagũ ángel jutiquĩ. Ñ jutirocati gũtagũ bajiro ãjũcõri riaca jajosaju quedi roacu. Ito bajiroca riaca jajosa gũdareco adojua busacõ rí godo wedicu. ⁹ Ito bajiri riaca jajosa gãna gũdareco adojua busacõ cõ jedicoacã ñja. Ito yicõri gũdareco adojua busacõ cuma bũcũri ruja jedicoacu ñja.

¹⁰ Ito bero gagũ ángel jutiquĩ. Ñ jutirocati ãmacũju gagũ ñocõa jaigu quediquĩ. Jea ãjũrise bũcu bajiro quediquĩ ñ. Riacara, ide ãmaburi gojeri gũdareco adojua busacõ quedi roaquĩ ñ. ¹¹ “Sũerise”, wame cutiquĩ ñ ñocõamũ. Ito bajiri gũdareco adojua busacõ sũerise godo wedicu ide. Ito bajiri itire idicõri masa jãjarã godacã.

¹² Ito bero gagũ ángel jutiquĩ mũcana. Ñ jutirocati ãmacãñi ãmũna gagũ gũdareco adojua busacõ ñeñaquĩ. Ito yicõri ñami gagũ gũdareco adojua busacõ ñeñaquĩ. Ñocõa cuni itocõti ñeñacã. Ito bajiri gũdareco adojua busacõ busubiticã ñna. Ñmũna gagũ jũariajiri cõrecõ busubitiquĩ. Ñami gãna cuni iticõti busubiticã.

¹³ ãmacũju ti mũoca yigu, ga ñ wũtija ticu yu. Ado bajiro oca sẽoro busi ruyuquĩ ñ:

—Bujato bajiro wado ya adi sita gānare. Udiarā ángel mesa jutimena ĩna jutiroca buto tōbujarā yirāji adi sita gāna. Bujato bajiro yiroja ĩnare, yi ruyucuĩ ĩ yu t̃ojoa.

9

Susabiti goje gaye

¹ Ito bero co d̃ujamo ñagũ ángel jutiquĩ m̃cana. ĩ jutirocati s̃gũ ñoc̃o robo bajigu ado jacaɣ ĩ quedi queaja ticu yu. Quedi queac̃ori susabiti goje soje janado boca amiquĩ ĩ. ² Ito yic̃ori iti sojere janaquĩ ĩ. ĩ janagoroca jairo ũjarime bueri robo bajiro m̃jacu. Jairo bue dajac̃ori rait̃iacoacu. Ito bajic̃ori ũmacañi c̃ani ruyubitiquĩ. ³ Iti bueri wato ñimia j̃jarā wuti batacā adi mac̃aruc̃arore. Cotiwāja robo bajiro toarā ñacā ĩna ñimia. ⁴ “Tare, yuc̃are, oteja judirisere c̃ani ba ñeñobesa m̃ua”, Dios ĩ yic̃ana ñañi ĩna. “ ‘Áni ñami Dios yagu’, wame wãñamenare riti usirioro yiba m̃ua”, Dios ĩ yic̃ana ñañi ĩna. ⁵ “Masare usirioro yiba”, Dios ĩ yiana ñabobarāti, “Masare s̃ama”, ĩ yiana meje ñañi ĩna. “Co d̃ujamoc̃o ũmacañic̃o masare rujari juniroca yiba”, Dios ĩ yic̃ana ñañi ĩna. Masare rujari juniroca ĩna yija, cotiwāja ĩ toaro bajiro junirā ñacā ĩna. ⁶ Iti r̃muri iti ejaroca buto goda amorā yirāji masa. Ito bajibobarocati goda masimena yirāji ĩna. Ejori goda amobarāti godamena yirāji ĩna.

⁷ Yu tija ñimia cabarua robo bajirā ñacā. Gāmeri s̃arona ña yuc̃ana robo bajiro bajicā ĩna. ĩna ya rijogari joe oro bedori bajirise jesacā ĩna. Ito yic̃ori ĩna ya riori, masu rio bajiroti bajicu. ⁸ ĩna ya joa romia joa bajirise ñacu. Ito yic̃ori ĩna ya guji yai guji bajirise ñacu. ⁹ ĩna ya ruju c̃ani gaye come wero robo bajirise ñacu. ĩna wutija ĩna ya caerori cabarua j̃jarā ĩna ũmaquero bajiro ruyucu. Gāmeri s̃arā warā j̃jarā cabarua tunuricori ĩna t̃ua waro bajiro ruyucu. ¹⁰ Cotiwāja jotia robo bajiro jotaga cutirā ñacā ñimia. Ito bajiri co d̃ujamoc̃o ũmacañic̃o masare rujari juniroca yi ñacā ĩna. ¹¹ ĩna ñimia uju s̃gũ ñaquĩ. Susabiti goje gagu ñaquĩ ñimia uju. Ángel ñagoru ñaquĩ ĩna uju. Hebreo ocana Abadón wame cutiquĩ ĩ. Griego ocana Apolión wame cutiquĩ. “Ruyuriori masu”, yireoni ña iti.

¹² Ito bajiro r̃etacu cajero tōbujasuroti gaye. Ito bero juaji gaye r̃yacu m̃cana.

¹³ Ito yija bero gagu ángel jutiquĩ m̃cana. ĩ jutirocati Dios riojo ĩre soe ĩsira casabo juaria saburi sabu cutiri casabo wato oca ruyucu. ¹⁴ Ito juti ruyucac̃are ado bajiro oca goti ruyucu:

—Éufrates wame cutirisa tu juariarā ángel mesa ñagoana sia c̃uanare ojaña, yire oca ruyucu.

¹⁵ Ito bajiri juariarā ángel mesa ñagoanare ojaquĩ ĩ. G̃dareco adojua busac̃o masare s̃ajaro yirocu, ĩnare ojaquĩ ĩ. “Iti rodoti, ĩ

ũmacañiti, iti rumuti, iti horati ñnare sñama”, yi goticãna ñañi ñna. ¹⁶ “Doscientos millones surara cabaru joeju jesarã ñama”, yire gaye oca тuocu yu.

¹⁷ Ito yirocati yu cãiroju cabaru joe jesarãre ticu yu. Ñna ya ruju caní gaye ricati riti ñacu. Gãjerã sũarise, gãjerã sumearise, gãjerã bodearise caní cuticã ñna. Yai rijoga bajiro rijoga cuticã ñna cabarua. Ñna ya riseriju bueri, jea, ito yicõri azufre wame cutirise caní budicu. ¹⁸ Iti udiayi gaye cabarua ya riseriju budicati gudareco adoju buisacõ masare sñacu iti. Jãjarã masare jeana, buerina, ito yicõri azufre wame cutirisenã caní masare sñacã ñna. ¹⁹ Ñna ya riserina, ñna ya jotiarina caní masare sñã masirã ñacã cabarua. Ñna ya jotiari ñña robo bajiro rijoga cuticu. Ito bajiri ñna ya jotiarina masa ñna tõbujaroca yicã ñna.

²⁰ Jãjarãre sñacã ñna. Ñnare sñaja tibojarãti ñna ñeñaro yirise jidicãbiticã gãjerã. Rũmũare rucubuo jidicãbiticã ñna. Rucubuo rona ñna meniana ñacã. Oro, plata, bronce wame cutirisenã, gũta, yucuna caní menicã ñna ñnare rucubuo rona. Ñna menire tirise meje, warise meje, tuorise meje ñabojarocati itire rucubuo tñacã ñna. ²¹ Gãjerãre sñã jidicãbiticã ñna. Masare ñna rojarise jidicãbiticã ñna. Romiare ñna ajerise jidicãbiticã. Ñna rinirise caní jidicãbiticã ñna.

10

Dios ñaro gagu ángel papera tunara joti rucoju

¹ Ito yija gãji ángel sēogũ ũmacũju ĩ ruji wadija ticu yu. Ide bueri wato ruji wadiquĩ ĩ. ĩ ya rijoga weca bue bedo ñacu. ĩ ya rio ũmacañi ũmũa gagu bajiro yocu. ĩ ya ñicari jea ũjũrise curise bucu robo bajiro bajicu. ² ĩ ya ãmoju papera tunara joti õjacõri rucoquĩ. Ruji ejacõri ĩ ya gũbo riojocaduja riaca jajosa cũda roaquĩ ĩ. ĩ ya gãcodujaga gũbo boeju cũda cũquĩ. ³ Ito yicõri oca sēoro awasãquĩ. Yai awasãro bajiro ruyucu ĩ awasãja. ĩ awasãrocati juã ãmojeno bujoa buisi ruyucã. ⁴ Bujoa oca ruyurise ucarocu yibojacu yu. Iti ucagu wagu yu yirocati ũmacũju ado bajiro oca ruyucu yure:

—Juã ãmojeno bujoa oca ruyurise gãjerãre gotibesa. Ucabesa itire, yire oca ruyucu yure.

⁵ Ito yija bero co duja gũbo riaca juã cũda rũgõcõri gaje duja gũbo boeju cũda cũgũ, ĩ ya ãmo riojocaduja ũmacũju ĩ ñumũoja ticu yu. ⁶ Riti bajiro yiroja yirocu, “Dios catitñagũ ĩ tiro riojo ado bajiro ya yu”, yiquĩ ĩ. Dios ñami ũmacũju macãrucũrore rujeoru. Sita, riacari curise, ito yicõri jeyaro itiju ñarise rujeoru ñami ĩ. Riti bajiro yiroja yirocu, Dios ĩ tiro riojo ado bajiro ya yu:

—Ñe sejare mano yiroja ñja. ⁷ Súsagu ángel jua ãmojeno ñagũ Ñ jutiroca, “Ado bajiro yigu yigujá yu”, Dios Ñ yiado bajiroti yigu yiguñi Ñ. Jane mejeju masare iti gaye goti jeobisí Ñ maji. Ñre goti Ñsiri masare riti gotiñi Ñ. Ñnare Ñ gotiado bajiroti rētaró yiroja ángel súsagu Ñ jutija, yiquí Ñ.

⁸ Ito bajiro Ñ yija bero ãmacũju oca ruyucati tãdi ruyucu yure mɛcana. Ado bajiro yi ruyucu yure:

—Ángel Ñ ya riojocaduja riacaju cãda roacõri, boeju cãda cũgũ tu wasa. Papera tunara joti Ñ rucorise ãmiña, yire oca ruyucu yure.

⁹ Ito bajiro iti ruyuja tucõri, ángel tu wacu yu. Ñ tu ejacõri papera tunara jotiã Ñre senicu yu. Yu senija ado bajiro yure cãdiquí Ñ:

—Ñmo baya. Iti mɛ baja beroa ide robo bajiro ibisitiro yiroja mɛ ya rise. Ito bajibojarocati iti mɛ baja bero ñeme jiacõri mure jeraga juniro yiroja, yiquí yure.

¹⁰ Ito Ñ yirocati ãmoju Ñ rucorise papera ãmicu yu. Itire ãmicõri bacu yu ñja. Beroa ide robo bajiro ibisiticu iti yu baja. Ito bajibojarocati iti yu baja bero yu ya jeragaju buto junicu. ¹¹ Yu baja beruju ado bajiro yure gotiquí Ñ:

—“Co butu gãna ruyabeto, co sita gãna ruyabeto, co oca ruyabeto busirãre, ito yicõri ujarã ñarocõreti ado bajiro rētaró wado yiroja”, Dios Ñ yire gaye mɛcana tãdi goti quenore ña mure, yiquí ángel yure yu cãiroju.

11

Juarã busi ejabuarí masa gaye

¹ Ito yija bero cõïara jãí, yoari jãí yure Ñsiquí. Ñsicõri ado bajiro yure gotiquí Ñ:

—Ñmo, ãmiña. Yu ya wire yure rucuborã masa ñna minijuara wire cõiatēña. Yure ñna soe Ñsira casabore cãni cõïama. Ito yicõri yure rucuborãre cõïama. ² Yu ya wi riojo ñari tũcũrore cõïabeja. Yure boca ãmimena ya tũcũro ñna iti tũcũro. Yu ñarã meje ñama ñna. Udia rodo gaje rodo gudarecocõ yu ya cuto ñeñaro yi ucurã yirãji ñna. ³ Ito bajiri juarã yu gaye busirã yure busi ejabua waronare cõagũ yigujá yu. Udia rodo gaje rodo gudarecocõ yu gayere busi ñarã yirãji ñna. Bojori bujarã ñna sãñarise sãñarã yirãji ñna, yiquí Dios yure.

⁴ Adi macãrucũro Uju Dios riojo, olivos wame cutiricu juagu ñna. Ito yicõri jeobusuora tutu jua tutu ñna. Iti robo bajiro bajirã ñama juarã Ñre busi ejabuarã. ⁵ Ñna wajanare ñna ñeñaro yi ãmoja, ñna ya riserina jea bucã ñna. Ito bajiro yicõri ñna wajanare soe jeocã ñna. No ñnare ñeño ãmorãre ito bajiroti soecã ñna. ⁶ Ide quedire ñna ãmobeja, idere camota masirã ñacã ñna. Dios gaye

ĩna riasoroca ide quedibe yirona camotacã ĩna. Idere rí iti godo wediroca yi masirã ñacã ĩna. Ito yicõri adi sita ñarise jeyaro iti juniroca yi masirã ñacã ĩna. ĩna ãmorocõ yisoticã ĩna itire.

⁷ Diore ĩna b̄si ejabuarise gajanoaroca s̄sabiti goje gagu guijogu ĩna tu m̄ja ejaquĩ. ĩnare ñia r̄tocũquĩ ĩ. Ito yicõri ĩnare s̄laquĩ ĩ. ⁸ ĩnare s̄lacõri jaja cuto ma gudareco ĩna ya rujarire cũquĩ s̄sabiti goje gagu. Mani Ujure ĩna s̄lara cuto ñacu iti cuto. Iti cuto gãna ñeñaro yirã ñari Sodoma cuto gãna, ito yicõri Egipto gãna bajiro bajirã yicã ĩna. ⁹ Udia rumu gaje rumu gudarecocõ majũ Diore b̄si ejabuari masa ya rujari cũñacu. Masa jeyaro, co butu gãna ruyabeto, co oca ruyabeto b̄sirã, co sita gãna ruyabeto ĩna ya rujarire ticã. ĩna yuje ãmobarocati masare camota ñaquĩ s̄sabiti goje gagu. ¹⁰ B̄si ejabuari masa j̄arã ĩna godaja ticõri, wanucã adi sita gãna. Wanusarã ñarã basa menicã ĩna. Ito yicõri waja manoti gãmeri gajeoni ĩsicã ĩna. “Ĩna j̄arã Diore b̄si ejabuari masa t̄di manire usirioro yimenaji”, yi t̄oĩarã wanucã iti cuto gãna.

¹¹ Ito bajibobarocati udia rumu gaje rumu gudarecocõti ĩre b̄si ejabuarã j̄arã t̄di ĩna catiroca yiquĩ Dios. Ito bajiro ĩ yijare wumu r̄gũcã ĩna. ĩnare ti ñabojana ĩna wumu r̄gũja, ti ucacã. ¹² Ito yija bero oca s̄oro ũmacũju oca ruyucu ĩna j̄arãre: —Adojua m̄ja waya, yire gaye oca ruyucu ĩnare.

Ito yija bero ide buerina m̄ja wacã ĩna ĩja. Ito bajiro ĩna m̄ja waja, ĩna wajana ñabojana ĩnare ticã. ¹³ ĩna m̄ja warocati adi sita b̄to ucucu. Iti cutore mil wiri iti ñaja, cien ñari wiri juja quedicu. Sita uerisena siete mil ñarã masa godacã. Gãjerã cati ruyarã ti ucacõri güicã ĩna. Ito bajiri ũmacũju gagu Diore r̄cub̄ocã ĩna.

¹⁴ Ito bajiro r̄tarise adi rãca masa ĩna t̄bujarise j̄aji r̄tasucucu. Nocõ mejeti mucana masa ĩna t̄bujaroti r̄tacu.

Jua ãmojeno ñagũ Dios ñaro gagu ĩ jutire gaye

¹⁵ Ito yija bero s̄sagu jua ãmojeno ñagũ ángel jutiquĩ. ĩ jutirocaci ũmacũju oca s̄orise ruyucu yu t̄oja. Ado bajiro yi ruyucu iti:

Adi mac̄ruc̄uro gãna ñajediro rotirona ñama Dios mani Uju, ito yicõri Cristo cuni. Ujarã roti masirã ñatĩñarã ñarã yirãji ĩna, yire oca ruyucu ũmacũju yu t̄oja.

¹⁶ Ito yiroca veinticuatro ñarã b̄cũrã Dios riojo uju ya cumuroriju rujirã ñini r̄jũcõri sitaju ĩna ya rio muqueacã ĩna. Ito bajiro yicã ĩna Diore r̄cub̄orã. ¹⁷ Ado bajiro b̄si ruyucã ĩna: Ḡare queno ya ḡa Uju m̄. R̄toro masigũ ña Dios m̄. Ñimũ gãji m̄ robo masigũ mami. Iti rumuju gagu ña m̄, adocãta gagu cuni. Ijariju cuni ñatĩñagũ yiguja m̄. B̄to

masigũ ñari adocãta masare rotisũoa mũ. Ito bajiri, “Queno ya mũ”, ya gũa mũre.

¹⁸ Mũre masimena co sita gãna ruyabeto mũre ti junisinicã ñna. Ñna tũbũjaroca mũ yira rũmũ ejacoaju ñja. Ito yicõri godarãre waja mũ seniri rũmũ ejacoaju. Mũre moa ñsicõri ñna mũre goti ñsire waja, waja yira rũmũ ejacoaju ñja. Mũ ñarã mũre rãcũbũhoanare mũ waja yira rũmũ ejacoaju. Ñasarã, ñasa menare cũni mũ ñarã ñna ñajare ñnare waja yigũ yigũja mũ. Ito yicõri adi sita gãnare ñeñaro yirãre mũ ruyurioroti rũmũ ejacoaju, yicã veinticuatro ñarã bũcũrã Diore rãcũbũhorã.

¹⁹ Ito yija bero ũmacũju Dios ya wi iti janaja ticũ yũ. Iti wi totijũ Dios ñ rotirise sãñari jedo iti ñaja ticũ yũ. Iti yũ tirocati bũjo jaquĩ. Ito yicõri bũto bũsiquĩ. Iti wato guijorise ruyucũ. Sita cũni mũcũ. Ito yicõri ide bũra kujiri guijoro jaje quedicũ.

12

Romio tũ jino robo bajigũ bũcũ ñ ejare gaye

¹ Ito bero ũmacũju ijarijũ rẽtaroti ruyucũ yũre. ũmacañi ñ yorise bajirise saya sãñacõ iso romio. ũmacañi ñami gagũ joe rãgõcõ iso. Iso ya jesara bedojũ jũa gũbojeno ñocõa ñacã.

² Macũ sãñagõ ñacõ iso. Ito bajiri macũ cõgõ awasãcõ. Iti junijare oca jai ñacõ iso. ³ ũmacũju ija rẽtaroti gaye gaje ruyucũ. Iso tũ jino robo bajigũ sũagũ bũcũ ñaqui. Jũa ãmojenogãri rijoga cutiquĩ ñ. Jũa dũjamocõ saburi sabu cutiquĩ. Ito yicõri co rijoga ruyabeto jesara bedo jesaqui. ⁴ Ñocõare gũdareco adojũa bũsacõ ñ ya jotiana ja ñajõqui ñ. Ito bajiri sitajũ queda queacã ñna ñocõa. Ñ jino robo bajigũ bũcũ, macũ cõgõ tũ tujaqui. “Ñ rujearocati ñre bacũja”, yirocũ tujaqui ñ. ⁵ Ito ñ yiroca ũmũgũ macũ cuticõ iso. Masa jeyaro Uju ñarocũ ñaqui ñ. Dios ñ cũrũ ñari sẽoro roti masiquĩ. Iso rũcoja bero mũju ya cumuro Dios ñ rujiro tũ ñre ãmi ejacã ñna. ⁶ Ito yirocati masa manojũ rudicoacõ macũacã jaco. Itojũ iso ñarotijũ ñacãcũ Dios ñ cũrajũ. Itojũ mil doscientos sesenta rãmũri codequi Dios isore.

⁷ Ito yija bero ũmacũju ñna gãmeri sãja ticũ yũ. Ángel mesa Miguel mũju rãca ñarã, ángel mesa ñagoana jino robo bajigũ bũcũ ñarã rãca gãmeri tãcã ñna. ⁸ Miguel mesare rẽtocũbiticã ñna. Ito bajiri ũmacũju Dios tũ ña masibiticã ñna ñja. ⁹ Ito bajiro ñna yijare jino robo bajigũ bũcũre bucõaqui Dios. Dios ñ bucõaruti ñami rãmũa mũju Satanás wame cutigũ. Ñti ñami jane mejeju jino robo godo wedirũ. Ñti ñami masa jeyarore rũogũ. Ñ ñarã Dios tũ ñagoana rãcati bucõaqui Dios adi sitajũ ñna ñatoni.

¹⁰ Ito yija ũmacũju oca sẽoro ado bajiro ruyucũ:

—Masare masorocu ñacãmi Dios ãja. Ito bajiri mani Uju ñarocu ñami ã. Ñ masirise cuni ñorocu ñacãmi. Ñ Macu Cristo cuni ã masirisena rotirocu ñacãmi. Rãmúã ujare bucõacacu ñami ã. Ñ bucõaruti ñami Cristore tuorũnarãre oca menigũ. Umãa, ñami cuni Dios ã tiro riojo mani ñarãre oca meni amobojagu, “Seti cutiama ñna”, yisotibojami ã Diore. ¹¹ Mani ñarãjuã ãre rãtocũcã ñna. “Ñ ya rina mani ñeñaro yirisere coe jeogu yiguñji Oveja Macu”, yi tuoãacõri rãmúã ujare rãtocũcã ñna. “Cristo oca mani riasoja ticõri, manire sãarã yirãji”, yi tuoãa güibiticã ñna. “Manire ñna sãa amobojarocati Dios ocare jidicãmenaji mani”, yi tuoãacã ñna. Ito bajiro yicõri rãmúre rãtocũcã ñna. ¹² Rãmúre ñna rãtocũja ticõri, wanãña umacũju gãna mua. Mua adi sita gãnareama bujato bajiro yiroja. Mua riaca jajosa gãnare cuni bujato bajiro yiroja. Mua tãju rujicoami rãmú ãja. Ito bajiri bujato bujarã wana ya mua. “Yoari mejeti yu tõbujaroca yiguñji Dios”, yirocu bato junisiniami rãmú adocãta, yi ruyucu oca umacũju.

¹³ “Adi sitaju cõami Dios yure”, yi ti masicõri, romio macu rucorore suyacuñ jino robo bajigu bucũ. ¹⁴ Isore ã suyabojarocati ga caero juã caero curise bucũ isore ãsicã ñna iso watitoni. Ito bajiri masa manogu iso ñarogu jinore wati rudi wacõ iso. Itoju uãia rodo gaje rodo gudarecocõ isore bare ecacõri tirũnu ñacuñ Dios. ¹⁵ Iso rudija ticõri, isore sãa amocuñ jino robo bajigu. Ito bajiri ã ya risena ide bucuñ isore rurocu. ¹⁶ Ito bajiro ã yibojarocati sita ejabucacu isore. Rãmú ide ã bubojare sitati udi ãmi jeocõcu. ¹⁷ Iti ito bajija ticõri, bato romiore junisiniquñ jino robo bajigu. Isore sãa masibiticõri iso janerãbatiare tãgũ waquñ rãmú. ñna ñama Dios rotirise cudirã. Ito yicõri Jesucristo oca tuorũnu suyarã ñari bojomenati masare goti batorã ñama ñna. ¹⁸ ñnare sãa amoguñ jino robo bajigu riaca jajosa tunima jajuju bocati ñacãquñ ã, yu cãiroju yu tija.

13

Jãarã guijorã tiya mana gaye

¹ Ito bero yu cãiroju sãgũ guijogu tiya macu ã maja wadija ticu yu. Juã amojenogãri rijogari cutigu ñacuñ ã. Juã dũjamocõ saburi cutiquñ ã. Co saburi ruyabeto come bedori jesacu. Ñ ya riowecariju wame wãñacu. Wame ñeñarise iti ñajare itire ti te ñacuñ Dios. ² Ñ guijogu yu ticacu, yai robo bajiro bajiquñ. Oso wame cutigu bajiro curise gabo cutiquñ ã. Yai jaigu bucũ robo bajiro rise cutiquñ ã. Guijogure queno ã masiroca yiquñ jino robo bajigu. Ito yicõri ã rujiri cumuroju ãre rojoquñ guijogure. Ito yicõri masare ã roti masiroca yiquñ jino robo

bajigu. Ito bajiri jino robo bajigu bajiroti roti masiqui guijogu cani. ³ Guijogu coga i ya rijogaju ire ina s'abojare cami catiqui i. I ya cami yaticoayija yu tija. I catija ticori, adi sita gana narocoti ire ti ucaca. Ito bajiri ire rucubuo suyacana. ⁴ Guijogu i roti masiroca jino robo bajigu i yijare, jino bucujare rucubuo ca masa. Ito yicori guijogure cani rucubuo ca ina. Ire rucubuo ora ado bajiro yica ina:

—Nimu g'aji ani guijogu robo bajigu mami. Nimu g'aji ire ta retocug'ami mami, yi rucubuo ca masa guijogure.

⁵ “Yu na retoro nasagu. Nimu g'aji yu robo bajigu maquji”, yiqui guijogu. Ito yicori Diore ne'aro busituqui i. Cuarenta y dos umacanic'oti rotini naqui i. Ito bajiro i yija tic'oaqui Dios. ⁶ Dios i t'oro riojo ire busituqui i. Dios wamere ne'aro busiqui i. Dios ya wire cani ne'aro busiqui i. Ito yicori umacuju ganare cani busituqui i. ⁷ Dios nara r'aca gameri t'acori inare retocug'ami i. Ito bajiro i yibojarocati tic'oaqui Dios ire. Ire reobitiqui Dios maji. Ito bajiri co butu gana ruyabeto, co cuto gana ruyabeto, co oca ruyabeto busira, ito yicori co sita gana ruyabeto rotini naqui guijogu. ⁸ Adi sita gana najediro ire rucubuo jedicana. Adi macaruc'ore Dios i rujeoroto riojaju, “Ana nama yu nara, catit'inarona”, yari wame w'ocani i ya papera tutiju. Iti tutire rucogu i nami Oveja Macu, ina s'aru. Iti tutiju wame w'namena guijogure rucubuo ca ina, yu cairoju.

⁹ No g'amo goje cutira t'oya. ¹⁰ “Seti cutira nama ina”, ina yi nia ami warama, tubiara wiju ami wara yiraji. Ito yicori, “Seti cutira ina najare sarera jaina inare s'aja quena”, ina yianare sarera jaina s'ara yiraji ina. Ito bajiri mani Dios nara nari mani tob'ajabojaja cani t'oa usirio yibitiraja manire. Ito yicori Diore t'oranu jidic'abitiraja manire.

¹¹ Ito yija bero g'aji guijogu sitaju i joejea wadija ticu yu. Juu sabu mutaca oveja macu saburiaca robo bajiro sabu catiqui i. Ito bajibojarocati jino oca robo bajiro ruyucu i busija. ¹² Cajero gagu guijogu i bero gagure i robo bajiroti i roti masiroca yiqui i, ire. Ito bajiri masa ina s'abojaru cami catigure masa ire rucubuo roca yiqui i, bero gagu. ¹³ I cani masa tiro riojo guijorise tiyamani ioqui. Masa ina tiro riojo umacuju gaye jea ujurise jacaju iti queda quearoca yiqui i. ¹⁴ Ito bajiro masa ina tiro riojo tiyamani i ioja, inare rugu yiqui i. Cajero gagu guijogu i naroca riti tiyamani iosotiqui i bero gagu. Cajero gagu guijogu ruju robo bajiro masare meni rotiqui bero gagu. Cajero gagu guijogu i naqui sarera jaina ina cami menibojaru. I ya ruju robo bajiro masare meni rotiqui bero gagu. ¹⁵ Masa ina meni rujeoja ticori, ina menirare catiocori i busiroca, bero gagu guijogu i yi masiroca yiqui cajero gagu guijogu. Ado

bajiro gotiquĩ ĩna meni rujeorũ: “Yũre rãcũbũomenare sĩaja quena”, yi rotiquĩ yũ cãirojũ. ¹⁶ Ito yija masa ñajedirore ĩna ya ãmo riojocadũjare, ito yicõri ĩna ya riowecare wame wõ rotiquĩ ĩ. Ñasari masa, ñasamenare cuni, niyeru jairã, bojoro bũjarã, queno ĩna ãmoro robo ñarãre cuni, gãjerãre moa ĩsiri masare cuni ĩna ñarocõreti wame wõ rotiquĩ ĩ. ¹⁷ Waja ãmorã ĩna ĩsi ãmobojarocati gãmeri ĩsire manicũ, wame wãñamenare, ĩ rẽojare. Guijogu wame ito yicõri ĩ ya nũmero wãñamenare waja gãmere manicũ ĩnare.

¹⁸ “Ito bajiro yireoni ña iti nũmero”, mani yi masi ãmoja, queno itire riasotija quena. Iti nũmero ãmugũ wame yireoni ña. Ado bajiro bajicũ iti nũmero, seiscientos sesenta y seis ñacũ.

14

Dios ĩ masoana ĩna basare gaye

¹ Ito bajija bero Siõn wame cõtiri buro joe, Oveja Macũre ĩ rũgõja ticũ yũ. Ciento cuarenta y cuatro mil ñarã ñacã masa ĩ rãca. ĩna ya riowecarijũ Oveja Macũ wame, ito yicõri ĩ Jacũ wame wãñacũ ĩnare. ² Ito bero ãmacũjũ oca ruyucũ. Gãta iti udiro bajiro, bũjo bũto ĩ jaro bajiro, ito yicõri arpa wame cõtirise jãjarã basa ĩna meniro bajiro ruyucũ. ³ Jũariarã tĩaña mana catirã, ito yicõri veinticuatro ñarã bũcũrã Dios rotira cumuro tũ ñacã. ĩna riojo ciento cuarenta y cuatro mil ñarã mame basa sãacã ĩna. Adi sita gãna Dios ĩ masoana riti basa sãa masicã itire. ⁴ ĩna ñacã romia rãca ajeĩamena. Ñeñaro yi ãmobiticõri romiare ajeĩabiticã ĩna. Oveja Macũre cũdicõri no ĩ waroju ĩ rãca wacã ĩna. Adi sita gãna Dios ĩ masoana ñacã. Ito bajiro bajirã ñari ĩna ñacã cajero Oveja Macũ ñarã, ito yicõri ĩ Jacũ ñarã ñasũoana. ⁵ ĩna wato sũgũ socagũ maniquĩ. Dios ĩ tiro riojo seti mana ñacã ĩna.

Dios ñaro gãna udiarã

⁶ Ito bero gãji ángel ãmacũjũ ĩ wõtija ticũ yũ. ĩ ñaquĩ, “Masare masogũ yiguĩji Dios”, yire oca gotigũ. Wasoa ecobeto yiroja iti ñatĩñaroti ñari. Co sita gãna ruyabeto, co butu gãna ruyabeto, co oca ruyabeto bũsirã, ito yicõri co cũto gãnare ruyabeto iti oca bũsirocũ ñaquĩ ĩ. ⁷ Ado bajiro sẽoro bũsi ruyucuĩ ĩ:

—Jeyaro masigũ Dios ĩ ñajare, ĩre gũija quena. Ito yicõri ĩre rãcũbũoja quena. Masa ĩna ñeñaro yirise waja, waja senira ramũ ejacoaju ĩja. Dios ĩ ñami ãmacũjũ, jacaju cuni, riacari, ide ãmaburijuri cuni meniru. Ito bajiro yiru ĩ ñajare ĩre rãcũbũoja quena, yi ruyucuĩ ángel ãmacũjũ.

⁸ Ito bero mũcana gãji ángel ĩ wõtija ticũ yũ. Ado bajiro bũsi ruyucuĩ ĩ:

—Babilonia wame cutiri cutore, ito yicōri iti cuto gānare cuni ruyurioquĩ Dios. Babilonia gāna gājerã ñna ñeñaro yitoni usirio codecã ñna. Sīgũ uyé ide queagu ĩ usirio codero bajiro yicã ñna, yi ruyucuĩ ángel.

⁹ Ito bero gāji ángel ticu yu. Ñna udiarã ticu yu jeyaro. Ado bajiro oca sēoro busi ruyucuĩ ĩ:

—Guijogure rucubhorãre ñna tōbujaroca yigu yiguĩji Dios. ĩ ya ruju ñna meni rujeorure rucubhorãre cuni ñna tōbujaroca yigu yiguĩji Dios. ĩ wamere ñna ya āmoju, ñna ya riowecaju wō rotirãre ti junisinigũ yiguĩji Dios. Ito bajiri ñna tōbujaroca yigu yiguĩji ĩ. ¹⁰ Ado bajiro baja iti. Uyé ide, ide wuoya mani buto rīarise ñacu. Iti uyé ide buto rīarise wuoya mani robo bajiro buto ñna tōbujaroca yigu yiguĩji Dios. No gui-jogure rucubhorãre jeame ũjuroju cōagũ yiguĩji Dios. Jeana, azufre wame cutirisena cuni tōbujarã yirãji ñna. Oveja Macu ĩ tiro riojo ángel mesa ñna tiro riojo cuni tōbujarã yirãji ñna. ¹¹ Ñna uarime gaye bueri buetarjobetoja. Ito bajiri gui-jogure rucubhorãre ñna tōbujarise jedibeto yiroja. Ñna meni rujeorure rucubhorã, ito yicōri ĩ wame wō rotiana cuni ito bajiro tōbujarã yirãji ñna. ¹² “Ito bajiro tōbujarã yirãji ñna”, yi tuoĩacōri, Dios rotirisere queno cudiba muu, ĩ ñarã ñari. Jesure tuorũnu jidicãbeja muu. Muu tōbujabojaja cuni usiriobeja, yi ruyucuĩ ángel ũmacũju.

¹³ Ito yija bero gaje oca ruyucu yure ũmacũju. Ado bajiro yure yi ruyucu iti:

—Yu mare gotirisere ucaya. No Diore tuorũnu jidicãmena ñna godabojaja cuni wanu quenarã yirãji, yi ruyucu oca yure.

Gaje ado bajiro yi ruyucuĩ Espíritu Santo:

—Riti baja. Ñna moarise jidicãcōri, tujacãrã yirãji ñna. ũmacũju ñna ejaroca queno ñna yigorere waja yigu yiguĩji Dios ñnare, yi ruyucuĩ Espíritu Santo.

Diore tuorũnuãre miojucōri ĩ āmire gaye

¹⁴ Ito yija ide bueri queno botirise ticu yu. Ide bueri joe Masa Rījoru robo bajigu rujiquĩ. Oro bedo jesaquĩ ĩ. ĩ ya āmoju yoara jāi odiri jāi rucoquĩ ĩ. ¹⁵ Ito yija gāji ángel Dios ya wiju ĩ budija ticu yu. Ide bueri joe rujigure oca sēoro ado bajiro busi ruyucuĩ ĩ:

—Macãrucũro rica boticoaju. Rica āmiraju ejacoaju ĩja. Ito bajiri ricare jata āmiña ĩja, yi busi ruyucuĩ ángel.

¹⁶ Ito ĩ yija tuocōri, ide bueri joe rujigu ĩre tuorũnuãre miojucōri āmiquĩ. Ricare jata āmigũ robo bajiro yiquĩ ĩ.

¹⁷ Ito bero ũmacũju Dios ya wiju ángel gāji budiquĩ mucana. ĩ cuni yoara jāi odiri jāi rucoquĩ. ¹⁸ Ito bero gāji ángel Diore ñna

soe ĩsisotira casabo jea codegu budiquĩ. Odiri jāi rucogure sēoro ado bajiro b̄asi ruyucuĩ:

—Mac̄aruc̄aro gaye uyé ñicoaju ĩja. Ito bajiri m̄u ya yoara jāi odiri jāina jata āmiña, yĩ b̄asi ruyucuĩ yu t̄oaja.

¹⁹ Ito ĩ yija t̄ocōri, ĩ ya yoara jāina adi sita ricare jata āmiquĩ ĩ. Āmicōri iti ide bijerotiju cūquĩ ĩ. “Masa ĩna ñeñaro yirise ti junisinicōri b̄uto ĩna t̄ob̄jaroca yigu yiguĩji Dios”, yireoni ña iti. ²⁰ C̄uto s̄oj̄aju ide bibe ecoc̄u iti uyé. Iti bibeja riaca robo bajiro wac̄u rí. Trescientos kilómetrocō yoac̄u itiya riaca. Cabaru ya wayugacō ūcac̄u itiya.

15

J̄ua āmojeno Dios ñaro ḡaña ñarise r̄ucorã

¹ Ito bero m̄ucana ūmac̄aju tiyamani guijorise tic̄u yu. Ángel mesa j̄ua āmojeno ñar̄are tic̄u yu. Ija r̄etaroti gaye j̄ua āmojeno ñarise ĩna r̄ucoja tic̄u yu. Iti ñac̄u masa ĩna ñeñaro yirisere ti junisinicōri ĩna t̄ob̄jaroca Dios ĩ yis̄saroti.

² Ito yija riaca jajosa ide ruyurisa, jea w̄sarisa tic̄u yu. Itiya t̄u masa jājarã ĩna r̄ugōja tic̄u yu. ĩna ñacã guijogure, ito yicōri ĩ rujure bajiro masa ĩna meni rujeor̄ure r̄etoc̄uana. ĩna ya riowecare guijogu ya número w̄ñarã meje ñacã ĩna. Riaca jajosa ide ruyurisa t̄u r̄ugōcã ĩna. Arpa wame catirise basa ejab̄are Dios ĩ ĩsire r̄ucocã ĩna. ³ Moisés Diore moa ĩsiri mas̄u ñayoru ĩ basayore basacã ĩna. Oveja Mac̄ure wan̄arã ado bajiro basacã ĩna:

Dios, m̄u ña r̄etoro masigũ. Ñim̄j̄ua ḡaji m̄u robo masigũ mami. Jeyaro m̄u rujeore ticōri, quenarise iti ñaja, t̄i uca ḡua. Jeyaro m̄u yirise quenarise ña. “Ado bajiro yigu yiguja yu”, m̄u yija, yiro robo yigu ña m̄u. Co sita ḡaña r̄uyabeto, masa jeyaro Ūju ña m̄u.

⁴ Noajua m̄ure güimena mama ĩna. Ito yicōri noa m̄ure r̄uc̄ub̄omena mama. M̄u s̄iḡuti ña coji ñeñaro yĩ̄abicu. Queno m̄u yirisere ticōri, masa jeyaro m̄ure r̄uc̄ub̄orã yir̄aji, yicã Oveja Mac̄ure basarã.

⁵ Ito bero ūmac̄aju Dios ya wi iti janaja tic̄u yu. Ito yicōri Dios ĩ ñari s̄oa iti janaja tic̄u yu. ⁶ Itoju Dios ya w̄iju j̄ua āmojeno ángel ñarise r̄ucorã ĩna budija tic̄u yu. Yutabuju ueri mani queno botirise s̄añacã ĩna. Ito yicōri ĩna ya w̄ñura wiuro oro gaye ñac̄u. Ūsi riojocō susac̄u iti wiuro. ⁷ Ito yija s̄igũ juariarã ñagũ t̄iñaña mac̄u j̄ua āmojeno ángel mesare oro t̄erori ĩnare ĩ ĩsija, tic̄u yu. Ija masa ĩna t̄ob̄jaroca Dios ĩ yiroti dajacoac̄u iti t̄eroriju. Dios ñami catit̄ñagũ. ⁸ ĩ ĩsiroc̄ati Dios ĩ ñasarisen̄a, ĩ masirisena c̄uni jea bueri bue dajacoac̄u Dios ya wi ĩja. Iti bueroca ñim̄j̄ua s̄ajado manic̄u. J̄ua āmojeno ángel mesa ñarise

racorãre masa ñna tõbujaroca yi rotiquĩ Dios. Dios ñ rotiado bajiroti ñna gajanoabeja ñimujna sãjado manicu Dios ya wiju maji.

16

Ñarise sãñari tẽrori

¹ Ito bero oca sẽoro Dios ya wiju iti ruyuja tuocu yu. Ado bajiro juu ãmojeno ángel mesare busi ruyucu iti:

—Masa ñna tõbujatoni muu racori tẽrori sita joere jio queoya. Ito ñna, masa ñna ñeñaro yirisere Dios ñ ti terise, yi ruyucu ñmacũju.

² Ito yija cajero gagu ángel ñ racori tẽro sita joe jio queoquĩ. Ito bajiro ñ yirocati guijogu ya rujju bajiro ñna meni rujeorãre rucubucõri ñ wame wãñarãre ñna ya rujurire cami joeacu. Buto cuni junirise ñacu iti cami.

³ Ito bero jũarã ñagũ ángel ñ racori tẽro riaca jajosaju jio roaquĩ. Ñ jio roarocati, rí godo wedicu ide. Godaru rí robo bajirise ñacu iti. Riaca jajosa gãna ñarocõti goda jedicoacã.

⁴ Ito bero gãji udiarã ñagũ ángel riacariju ide umaburi gojeriju cuni jio roaquĩ. Ito ñ yirocati rí godo wedicoacu iti riacari.

⁵ Ángel ide codegu ado bajiro busi ruyucuĩ:

—Dios, mu ñna ñeñaro yĩabicu. Jane mejeju gagu ñna mu. Ito yicõri adocãta gagu cuni ñna mu. Masa ñna ñeñaro yirisere ti junisinicõri rí godo wediroca mu yija, quena ñna. ⁶ Mu ñarãre rí budiroca yicã ñna. Ito yicõri ñnare siacã ñna. Ito yicõri mure goti ñsiri masare ito bajiroti yicã ñna. Ito bajiri ñna rí idiroca mu yija, ito bajiroti quena ñnare, yi ruyucuĩ ángel ide coderi masu.

⁷ Ito yija bero Diore soe ñsira casabojju oca ruyucu:

—Riti ñna. Ito bajiroti bajia. Rẽtoro masigũ ñna yu Uju Dios mu. Ñimuj gãji mure bajiro masigũ mamí. Queno ti masigũ ñari, masa ñna ñeñaro yiadocõti riojo waja senia mu, yire oca ruyucu Diore soe ñsirã casabojju.

⁸ Ito bero juariarã ñagũ ángel umacañi joere jiojeoquĩ ñ racori tẽrore. Ito bajiro ñ yirocati ñ asirisena masare soequĩ umacañi. ⁹ Ito bajiri buto masare soequĩ ñ. Ito bajiro ñ yibojarocati, ñna ñeñaro yirise jidicãbiticã ñna. Ito yicõri Diore cuni rucubucobiticã ñna. Ado bajirojuu yicã ñna. Dios ñarise rẽto masigũre busitucã ñna.

¹⁰ Ito yija bero co dajamocõ ñagũ ángel ñ racori tẽro guijogu ñ rotiri cumuro joe jiojeoquĩ. Ito ñ yirocati guijogu ñ rotiri sitare, ito yicõri ñ ñarãre cuni ñarocõti rãitĩacoacu. Buto juni wisirã ñna ya ñemeroriti cuni canamucã ñna. ¹¹ Ito bajibojarocati ñna ñeñaro yirisere jidicãbiticã ñna. Ñna cami cutiroca Dios ñ yijare Diore busitucã ñna.

¹² Ito yija bero co ãmojeno ñagũ ángel ĩ rucori tẽro Éufrates wame cutirisaju jio roaquĩ. Ito ĩ yirocati riaca caracoacu, ũmacañi joejea wadiri dũja gãna ujarã ĩna ya surara rãca ĩna jẽa watoni.

¹³ Ito yija bero rãmũa udiarã tũja robo bajirã ticu yu. Sĩgũ jino robo bajigu ya riseju budiru ñaquĩ. Gãji guijogu ya riseju budiru ñaquĩ. Gãji, “Diore goti ĩsiri masu ña yu”, yibojagu ya riseju budiru ñaquĩ. ¹⁴ ĩna rãmũa udiarã ñacã, tiyamani ĩosotiana. Adi sita gãna ujarã ñarocõti minijuacõri ĩna gãmeri tãroca yicã ĩna. Iti ñaro yiroja masa ĩna ñeñaro yirise waja jeyaro masigũ Dios ĩ senisusari ramu. ¹⁵ Jesucristo ĩ godaroto riojua ado bajiro yiyiju ĩ: “Queno tũoĩaña muu. ‘Itocõ ejagu yigũja yu’, yibicati, riniri masu ĩ ejaro bajiro ejagu yigũja yu. No yu ejaroti gayere bocatirã, wanu quenarã yirãji ĩna. ĩna ya yutabujuri rãca ñacãrã bajiro bajirã yirãji ĩna. Wasoro macu gãjerã riojo bojogu bajiro meje bajirã yirãji ĩna. Yure bocati yucãrã ñari wanu quenarã yirãji ĩnama”, yiyiju Cristo ĩ godaroto riojua. ¹⁶ Ujarã minijuacõri ĩna gãmeri tãrijũ Armagedón wame cutiriju ñacu Hebreo ocana.

¹⁷ Ito yija bero juaga ãmojeno ñagũ ángel ĩ rucori tẽro ũmacũju jio batequĩ. Ito ĩ yirocati ũmacũju Dios ya wi oca sẽoro oca ruyucu. Dios ĩ rotiri cumuroju ado bajiro oca ruyucu:

—Itocõti ña ĩja, yire oca ruyucu.

¹⁸ Ito yirocati bujo borea yirise ñacu. Ito bero bujo busiquĩ. Ito yicõri guijorise ruyucu. Ito yicõri sita buto uecu. Adi sita gãna masa ĩna ñaroca uere rẽtoro uecu. ¹⁹ Iti uerocati jaja cuto Babilonia wame cutiri cuto udiajuju bata rũgũcu. Ito bajiroti adi macãrucãro gaye cutori sita uerisena ruyuricõcu. Babilonia gãna ĩna ñeñaro yirere masi bujaquĩ Dios. Ito bajiri ĩnare junisinigũ ĩna ñeñaro yire waja ĩna tũbũjaroca yiquĩ Dios. ²⁰ Ito bajiroti ruja yogari canu, gãta yucari canu goda jedicoacu. ²¹ Ito yija bero ũmacũju gaye ide bua cujiri quedicu. Cuarenta kilos rũcurisecõ ñacu iti. Iti ĩnare queda ejarise tũbũjacõri buto ñeñaro Diore busitucã masa.

17

Wedi maso iso tũbũjare gaye

¹ Ito yija juu ãmojeno ñagũ ángel rujatẽro rucogoru yu tu ejaquĩ. Ejacõri ado bajiro gotiquĩ yure:

—Adojua waya. Buto wedi maso ñeñaro iso tũbũjaroti gaye mare ĩogocu ya. Iso ñamo riaca jajosa gaye ide joe rujigo. ² Adi sita gãna ujarã ñeñaro yirã ñari iso rãca aje ñacã ĩna. Adi sita gãnare ĩna ñeñaro yitoni uyé ide iocõri ĩna ñeñaro yiroca yigo bajiro usirio codecõ iso, yiquĩ ángel yure.

³ Yu cãiroju Espíritu Santo ã ãore ado bajiro rêtacu. Sígũ ángel yucu manoju yure ãmi waquĩ. Itoju ejacõri guijogu sũagũ joe romio iso jesaja ticu yu. Dios ã ti terise wame wãñacu ãre. Jua ãmojeno rijogari cutiquĩ ã. Ito yicõri jua ãujamocõ saburi cutiquĩ ã. ⁴ Saya iso sãñarise sũa ñirise, ito yicõri bũto sũarise canĩ ñacu. Iso seyorise jaje gajeoni cuticõ iso. Iti ñacu oro, gaje gũta bũto waja cutirise, gaje perla wame cutirise. Iso ya ãmo oro tẽro rucocõ iso. Iti tẽroju ñeñaro iso yirise sãñacu. Ñeñaro iso ãmua rãca yi ajerise sãñacu iti tẽroju. ⁵ Iso ya rioweca tuo masia mani wame wãñacu. Ado bajiro bajicu iti wame: “Jaja cuto Babilonia wame cutigo ñamo adio. Wedi masa romia jaco ñamo adio. Ito yicõri ñeñarise jeyaro jaco ñamo adio”, yireoni ñacu iso ya rioweca wãñarise. ⁶ Ito yija, “Adioti ñamo Dios ñarãre sãa rotigo. Jesure jidicãmenare sãa rotigo ñamo. Ñnare rĩ buditoni mecucõri sãa rotigo ñamo adio”, yi ti masicu yu. Itire ti masicõri mano ti ucacu yu.

⁷ Ito bajiro yu baji ñaroca ado bajiro gotiquĩ ángel yure:

—¿Ñere ti ucati mu? Iso mu tiro, “Ado bajiro yireoni ñati adi”, mu yi masitoni mure goti rêtobugu ya yu. Guijogu jua ãmojeno rijogari cuticõri jua ãujamocõ saburi cutigu isore ãmi waja mu tiru, “Ado bajiro yireoni ñati adi”, mu yi masitoni mure goti rêtobugu ya yu. ⁸ Guijogu mu tiru iti rãmujmu catiquĩ maji. Adocãtama ruyubeami ãja. Ito bajiro bajibojaguti Dios ãre ruyuriosaroto riojua susabiti gojena joejea muja wadigu yiguĩji. ã joejeaja ticõri, ãre ti ucara yirãji masa. Ñna ñarã yirãji macãrucãro Dios ã rujeoroto riojuaju papera tuti ucagu, “Adocõ ñama catiñarã”, ã yi ucabitiana. Guijogu iti rãmucã catigoru, mucana tũdi ã catija ticõri, ti ucara yirãji masa jeyaro.

⁹ Jijmu yu mure gotirise queno mu tuo masi ãmoja, queno tuoja. Jua ãmojeno rijogari cutigu mu tiru, gũta yucuri jua ãmojeno yucuri bajiro bajaia iti. Iti yucuri ña, wedi maso iso rujirijmu. ¹⁰ Gaje ã ya rijogari jua ãmojeno ujarã bajiro bajaia. Co ãujamocõ ujarã ñabojana goda jedicoama. Ñna bero gagu co ãmojeno ñagũ adocãta masare rotigu yami. ã bero gagu jua ãmojeno ñagũ ruyubeami maji. Ija ejacõri masare rotigu yiguĩji ã. Ito bajiro yibojaguti yoari ñabicu yiguĩji ã. ¹¹ Ñna bero rotigu ñagũ yiguĩji guijogu sũagũ iti rãmucã ñagoru. ã ñagũ yiguĩji sígũ co ãujamocõ ñarã godabojaguti mucana tũdi catiru. ã tũdi catija bero ãre ruyuriosagu yiguĩji Dios ãja.

¹² Jua ãujamocõ saburi mu tire, jua ãujamocõ ñarã ujarã bajiro bajaia iti. Masare rotisũobeama ñna maji. Ija guijogu sũagũ rãca rotirã yirãji ñna. Ito bajibojarocati yoari mejeti rotirã yirãji ñna. ¹³ Ñna jua ãujamocõ ujarã ñabojarãti sígũre bajiroti tuoãarã ñarã yirãji ñna. Ito bajiri guijogu sũagũre rotiri

masu cūrã yirãji ãna. ¹⁴ Sīgũre bajiro tuoĩacõri Oveja Macu rãca gãmeri tãrã yirãji ãna. Ito bajibojarocati ãjũã ãnare rêtocũgũ yiguĩji. Gãjerã ãnasarã rêtoro ãnasagu ãnami ã. Ito yicõri gãjerã ujarã uju rêtoro ãnasagu ãnami ã. ã rãca gãna Dios ã beseana ãnama ãna. Ito yicõri ãre tuoũũũ jidicãmena ãnama ãna. Ito bajiri ãna Uju Oveja Macu rãca gãjerãre rêtocũrã yirãji ãna, yiquĩ ángel yure.

¹⁵ Ito yija gaje ado bajiro gotiquĩ ángel yure:

—Riaca jajosa joe wedi maso iso rujirise mu tija, masati ãa iti. Co cuto ruyabeto gãna, co masa butu ruyabeto gãna, co oca ruyabeto busirã, ito yicõri co sita ruyabeto gãna ãnama ãna mu tirise. ¹⁶ Jua dujamocõ ujarã guijogu sũagũ rãca mu tiana, wedi masore ti tudirã yirãji ãna. Saya manoti sīgõti isore watorã yirãji ãna. Ito yicõri tũdi iso ya rujure barã yirãji ãna. Ito yicõri iso ya gõarise jeana soe ruyuriorã yirãji ãna. ¹⁷ ã ãmorise rêtatoni, “Ado bajiro yiana mani”, yi ãna tuoĩaroca yigu yiguĩji Dios. Sīgũre bajiro tuoĩacõri guijogu sũagũre uju cūrã yirãji ãna. Ito bajiro ãna yija Dios ã ãmoro bajiroti rêtaro yiroja. ¹⁸ Wedi maso mu tiro, cuto jaja cuto robo bajiro bajia iti. Iti cuto gagu uju gaje cutori gãna ujarãre roti ãnagũ yiguĩji ã, yiquĩ ángel yure yu cãiroju.

18

Babilonia cuto gãnare gãjerã ãna rêtocũre gaye

¹ Ito yija bero ũmacũjũna gãji ángel ã ruji wadija ticu yu mũcana. Buto roti masigũ ãnaquĩ ã. Buto yogu ã ãjare adi sita busu jedicoacu. ² Oca sẽoro ado bajiro awasãquĩ ã:

—Jaja cuto, Babilonia wame cutiri cuto ãnabojara cuto ãneñacoaju ãja. Iti cuto gãna masa goda jedicoama ãna. Rũmũã cuto ãa ãja. Ito yicõri masa ãna busigore, wujo cutiri cuto ãa ãja. Wutirã buorise barã ãna ãnaro ãa ãja. ³ Ado robojuã bajia: Babilonia cuto gãna buto ãneñaro ãna yirise ticõri, ãneñaro yicã gãjerã cuni. Ito yicõri adi sita gãna ujarã Babilonia cuto gãna wedi masa romia rãca ãneñaro yicã ãna. Babilonia cuto gãna buto ãna gajeoni ãmojare ãnare gajeoni ãsicõri queno bujacã gaje cutori gãna. ãneñaro tuoĩarã ãnari ito bajiro riti ãneñarise yicã Babilonia cuto gãna. Ito bajiro ãna bajija ticõri, ãnare ruyuriogu yiguĩji Dios, yiquĩ ángel yure yu cãiroju.

⁴ Ito yija mũcana ũmacũju oca ruyucu yure. Ado bajiro goti ruyucu iti:

—Iti cutore budigoya yu ãnarã mũã. Iti cuto gãna rãca ãnabesa. Ito yicõri ãna rãca ãneñaro yibesa. ãna rãca ãneñaro mũã yija, ãna tũbujado robo bajiro ãneñaro tũbujarã yirãji mũã cuni. ⁵ Iti cuto gãna jaje ãneñaro yicã. ãna ãneñaro yirise mio cũãja, macãrucãroju tuacoaroja. ãna ãneñaro yirisere tuo bujacoami

Dios. Ito bajiri iti waja ñna tōbujaroca yigū yiguñji Ì. ⁶ Gājerāre ñeñaro ñna yire waja, buto busa ñeñaro tōbujajaro ñna cūni. Ñna ñeñaro yire waja juajiricō ñnare waja senijaro Dios. Gājerāre tōbujaroca ñna yire rētoro tōbujajaro ñna. ⁷ Iti cuto gāna jaje gajeoni cutirā ñama ñna. Dise ruyabeto ña ñnare. “Ujarā ña mani”, yibojama ñna. “Ñejua tōbujamenaji mani”, yibojama ñna. “Manujū godagoana bajiro bajirā meje ña mani. Queno ñacā mani”, yibojama ñna. Gājerāre tōbujaroca ñna yiado bajiroti tōbujarā yirāji ñna cūni. ⁸ Ito bajiri yoari mejeti ñarise ñna tōbujaroca yigū yiguñji Dios. Babilonia gāna coriarā ñarisena godarā yirāji. Gājerā ñiona godarā yirāji. Gājerā jeana soe ecorā yirāji. Gājerā buto bojori bujarā yirāji. Rētoro masigū ñari ito bajiro ñna tōbujaroca yigū yiguñji Dios, mani Uju. Ñna ñeñaro yirise waja iti cūto soe jeogu yiguñji Dios, yire oca ruyucu yure, yū cāiroju.

⁹ Iti cuto bueja ticōri, adi sita gāna ujarā buto otirā yirāji ñna. Ito yicōri buto bojori bujarā yirāji ñna. Ñna ñarā yirāji ñna rāca buto ñeñaro yi wanuana. ¹⁰ Ñna rāca tōbujā āmomena sōjuti tujarā yirāji ñna, itire güirā. Ado bajiro yirā yirāji ñna:

—Aba, jaja cuto, ñabojara cuto ua godacoaju ñja. Gaje cūtori rētoro ñasari cuto ñabojacu iti cuto. Adocātama ruyubea ñja. Iti cuto gāna ñeñaro ñna yirise waja yoari mejeti godacoaju iti cuto, yirā yirāji adi sita gāna ujarā, yi ruyucu ñaro gagū yū cāiroju.

¹¹ Adi sita gāna gajeoni ñsiri masa cūni iti cuto uaja ticōri, buto otirā yirāji ñna. Ito yicōri bojori bujarā yirāji ñna. “Ñimū mani gajeoni āmi warise boca āmigū mami”, yirona bujatomena yirāji ñna. ¹² Ñna ñsi āmobjare adocō jaje tujaro yiroja: oro gaye, plata gaye, gūta buto waja cutirise gaye, perla gaye, saya buto waja cutirise, saya gosirise, saya sūa ñirise, saya buto sūarise cūni, ito yicōri yucu queno sūti quenarise gaye, marfil wame cutirise ñna menire gaye, yucu queno waja cutirise, come bronze wame cutirise, comena ñna menire gaye, itocō jaje tujaro yiroja ñna ñsi āmobjare. ¹³ Gaje ñna ñsi āmobjare adocō ñaro yiroja: canela wame cutirise baja sūti quenarise, bia moa, ēo gūje soeja sūti quenarise, mirra wame cutirise, gaje sūti quenarise, uyé ide, úye roa bare, trigo ajeri, trigo ajeri ñna abore cūni, ta wecua, oveja, cabarua, tunuricorori, ito yicōri ñna josare cūni ñsi āmobjarā yirāji ñna. Ito bajibojarocati ñimujua ñna ya gajeoni boca āmigū manija, bojori bujarā yirāji ñna. ¹⁴ Babilonia cuto gāna ñabojanare tuoñarā, ado bajiro yirā yirāji ñna:

—Babilonia gāna ñabojana jeyaro gajeoni ñna wanubojacati ua jedicoaju ñja. Buto waja cutirise, buto seyorise ñna

racobojare cuni na jedicoaja. Ito bajiri macana tudi goabetoja iti, yira yiraji gajeoni isi ucuri masa.

¹⁵ Ina narā yiraji Babilonia gāna nabojanare gajeoni isicōri jairo niyeru bujana. Ito bajiri iti cuto naja ticōri, otirā yiraji ina. Ito yicōri bojori bujarā yiraji ina. Sōju ti rūgōrā yiraji ina, ina rāca tōbujā āmomena. ¹⁶ Ito ti rūgōcōri ado bajiro yirā yiraji ina:

—Aba, bujato bajia Babilonia jaja cuto nabojava cuto. Iti ramuju romio seyogo robo bajiro nabojavu iti cuto. Saya quenarise sānagō, sūa nīrise, sūarise cuni sānagō robo bajiro nabojavu iti cuto. Oro gaye, gūta waja cutirise, perla wame cutirise gajeoni cutigo robo bajiro nabojavu iti cuto maji. ¹⁷ Ito bajibojarocati yoari mejeti iti cuto gaye rāca gajeoni na godacoaja ija, yirā yiraji gajeoni isi ucuri masa.

Cuma bucuā ujarā, weaturi masa, moari masa, wa ucuri masa cuni sōju tujacōri, ti jayarā yiraji ina. ¹⁸ Iti cuto nare, iti bueja ticōri, ado bajiro awasārā yiraji ina:

—Iti cuto robo bajiro gaje cuto quenari cuto manicu, yi awasārā yiraji ina.

¹⁹ Buto bojori bujacōri ina ya rijoga joe sita rūna jeorā yiraji ina. Ito yicōri awasā otirā yiraji ina:

—Aba, bujato bajia Babilonia nabojava cuto. Jaja cuto nabojavu iti cuto. Mani cumari cutirā inare gajeoni isicōri niyeru jaje bujabojavu mani. Yoari mejeti iti cuto na jedicoaja, yirā yiraji cumari ujarā, yi ruyūquī āngel yu cāiroju.

²⁰ Gaje ado bajiro yi ruyūquī ī:

—Iti cuto naja ticōri, wanūna ūmacūju narā muā. Muā ī oca gotitoni Cristo ī cūana, Diore goti isiri masa muā cuni, ito yicōri muā Dios narā narocōti wanūna muā. Iti cuto gāna muā tōbujaroca yicā ina. Ito bajiri iti waja adocāta tōbujama ina cuni. Ina cutore ruyurioquī Dios. Ito bajiri wanūna muā, yi ruyūquī āngel yu cāiroju.

²¹ Ito yija sigū āngel seogū ticu yu. Gūtagā jajoca ī āmi muo rūgōja ticu yu. Wāñiara gūtagācō jajoca nacu itiga. Itigare āmicōri, riacā jajosaju cōa roaquī ī. Ito yicōri ado bajiro yiquī ī:

—Gūtagāre yu cōaro bajiroti, Babilonia cutore cōa roa ruyuriogu yiguji Dios. Ito bajiri jaja cuto nabojava cutore macana tudi juaji timena yiraji masa. ²² Iti cuto gudareco arpa wame cutirise basa macana tudi juaji ruyubeto yiroja. Seru basa, trompeta basa cuni macana tudi juaji ruyubeto yiroja iti cuto gaye. Iti cuto moari masa nagoana macana tudi moamena yiraji ina. Wāñiara gūta gaye ina moaja, juaji ruyubeto yiroja. ²³ Iti cuto gaye jeobusuora tuturi nabojava tudi yobeto yiroja. Ito yicōri āmo siare basa ina menija, tuoyamano yiroja. Iti cuto

gãna gajeoni ĩsiri masa gãjerã rëtoro ñasarã ñabojacã. Iti cuto gãna masa jeyarore, “Mũare rojabe gũa”, yi ruocã ĩna, yiquĩ gãtagã jajoca cõa roagu, yũ cãirojũ.

²⁴ Iti cuto gãna Diore goti ĩsiri masare sĩañi ĩna. Ito yicõri ĩ ñarãre cuni sĩañi ĩna. ĩna ñañi, “Diore tũorũnarãre sĩaña”, yiana. Ito bajiro ĩna sĩa rotijare bũto seti ña ĩnare.

19

¹ Ito yija bero jãjarã ũmacũjũ oca sëoro ĩna bũsija tũocu yũ. Ado bajiro yi ruyucã ĩna:

Aleluya, Diore rũcũbũoto mani, yi ruyucã ĩna. Dios mani Ũjũ, ĩ ñami manire masoru. ĩ ñami rëtoro ñasagu, ito yicõri rëtoro masigũ.

² Masa ĩna ñeñaro yirise waja ĩ senija, riojo ĩna yiado bajiroti seniami ĩ. Wedi maso ñabojarore ruyurioquĩ ĩ. Adi sita gãnare ĩna ñeñaro yitoni ũsirioro yi codecõ iso. Ito yicõri Diore moa ĩsiri masare sĩacõ iso. Ito bajiro iso yija ticõri, iti waja isore ruyurioquĩ ĩ, yi bũsi ruyucã ĩna ũmacũjũ.

³ Mũcana tũdi ado bajiro bũsi ruyucã ĩna:

—Aleluya, Diore rũcũbũoto mani, yi ruyucã ĩna. Babilonia cuto ũare bueri mũja jedibeto yiroja, yi ruyucã ĩna.

⁴ Ito bajiro ĩna yirocati ũjũ ya cumuro Dios ĩ rujiro riojo rijomunigãna ñini rũjũcã veinticuatro ñarã bũcarã. Ito yicõri jũariarã tĩñaña mana cuni ito bajiroti rijomunigãna ñini rũjũcã ĩna. Diore rũcũbũorã ado bajiro yicã ĩna:

—Ito bajiroti ñajaro. Aleluya, Diore rũcũbũoto mani, yi ruyucã ĩna.

⁵ Ito yija bero ũjũ ya cumurojũ oca ruyucũ:

Mani Ũjũ Diore rũcũbũoto mani. Mũa Diore moa ĩsirã ĩre rũcũbũoya. Mũa ñasarã, ñasamena cuni Diore gũirã rũcũbũoya mũa, yi ruyucũ ũjũ ya cumurojũ.

Oveja Macũ robo bajigũre ĩna basa jeore gaye

⁶ Ito yija bero jãjarã ĩna bũsiro robo bajiro ruyucũ. Ito yicõri riacari ũmayuro robo bajiro ruyucũ. Ito yicõri bũjo ĩ bũsirise robo bajiro ruyucũ. Ado bajiro ruyucũ iti:

Rëtoro masigũ ñami mani Ũjũ Dios. Ñimũ gãji ĩ rëtoro masigũ mamĩ. Mani Ũjũ ñarocu ñacãmi ĩja. Aleluya, ĩre rũcũbũoto mani ĩja.

⁷ Oveja Macũ ĩãmo siaroti rũmũ ejacoajũ ĩja. Ito bajiri wanũcõri wanũ quenato mani, ñasagu ĩ ñajare. ĩre rũcũbũoto mani. ĩ manojo ñaroco ña yucãmo iso.

⁸ Saya ũeri mani botirise iso sãñaroca yiquĩ Dios isore, yi ruyucũ oca, yũ cãirojũ.

Iso ya saya ũeri mani yũ tire, “Queno yirã ñama Dios ñarã”, yireoni ña iti.

⁹ Ito yija ángel ado bajiro yure rotiquĩ:

—Mure yu gotirise ucaya: “No Oveja Macu ãmo siare basa goti ecoana wanurã yirãji ãna”, yi ucaya mu, yiquĩ ángel yure.

—Iti yu busirise, Dios oca riojo ñasarise ña iti, yiquĩ ángel yure.

¹⁰ Ito i yijare, ãre rãcubhogu i riojo rijomunigãna ñini rújuc yu. Ito bajiro yu yijare ado bajiro gotiquĩ i yure:

—Ito bajiro yibesa. Mure bajiroti Diore moa ãsigũ ña yu cuni. Mu rãca gãna Jesús oca riojo ñasarise tuorũnu jidicãmena bajiro bajigu ña yu cuni. Ito bajiri yure rãcubhobesa. Diore mu rãcubhoja quena, yiquĩ ángel yure.

Oca riojo ñasarise Jesús gotire iti ña jane mejeju Diore goti ãsiri masa ña goti yure.

Cabaru botigu joe jesagu gaye oca

¹¹ Ito yija bero ãmacũju iti janaja ticu yu. Iti janaroca cabaru botigu i goaja ticu yu. Sãgũ i joe jesaquĩ. Ado bajiro wame cutiquĩ i, “Yiro Robo Yigu, Riojo Gotigu”, wame cutiquĩ i. Masa ña ñeñaro yirise waja i senija ña yiado bajiroti senigũ ñaquĩ i. I wajanare ña tãbujaroca i yi ãmoja, ña yiado bajiroti ña tãbujaroca yigu ñaquĩ i. ¹² I ya cajea jea ãjurise robo bajiro yocu. I ya rijogaju jaje come bedori jesaquĩ i. I ya rioweca wame ñacu. I sãgũti masiquĩ iti wamere. ¹³ Rina ñioado yutabuju sãñaquĩ i. Dios oca goti rãtobugũ wame, wame cutiquĩ i. ¹⁴ ãmacũju gãna surara i rãca gãna ãre sũyacã. Yutabuju ãeri mani botirise sãñacã ña. Ito yicõri cabarua botirã joe jesacã ña. ¹⁵ Rina ñioado sãñagũre i ya riseju sarera jã budicu, bũto odiri jã. Iti jã ñacu ãre tuorũnumenare ña tãbujaroca i yiroti jã. Dios i cũru ñari sãoro roti masigũ yiguĩji i. Masa ña ñeñaro yirise waja senigũ, sãgũ ãyã ide ãmogũ i moa abojoro robo bajiro yigu yiguĩji i. Masa ña ñeñaro yirisere ti tecõri ña tãbujaroca yirocure sarera jã riseju budigũre cũgũ yiguĩji Dios. Dios ñami rãtoro masigũ. Ñimũju gãji i robo masigũ maquĩji. ¹⁶ I ya riseju sarera jã budigu ado bajiro wame cutiquĩ i. I ya yutabujure ito yicõri i ya sagaroju cuni ado bajiro wame wãñaquĩ: “Ãni ñami ñari masa rãtoro ñasagu. Ãni ñami ãjarã ãju rãtoro ñasagu”, yire wame wãñacu ãre.

¹⁷ Ito yija bero sãgũ ángel ãmacañi joe i rãgõja ticu yu. Yuca ãmacũju wutirãre ado bajiro oca sãoro busi ruyucuĩ i:

—Minijuacõri, barã waya mu. Sũsari rumu Dios i masare sãanare barã waya. ¹⁸ Ujarã, surara ujarã, ãmu sãorã, cabarua, ña joe jesarãre cuni queno ña ãmoro ñarãre, gãjerãre moa ãsirã, ñasarã, ñasamenare cuni ña ya rire barã yirãji mu, yi ruyucuĩ ángel yu cãiroju.

¹⁹ Ito yija bero guijogu sũagũ, adi sita ujarã ña surara rãca ña minijuaja ticu yu. Cabaru joe jesagu i ya surara rãca gãmeri

tãrona minijuacã ãna. ²⁰ Guijogu sũagũ rãca gãmeri tãcõri ãre tubiaquĩ cabaru joe jesaguã. “Yũ ãa Diore goti ãsiri masũ”, yibojagũre cãni tubiaquĩ ã. ã ãnaquĩ guijogu sũagũ tiro riojo tiyamani yicacu. Tiyamani ãocõri masare rãoquĩ ã. ã rãorisere tãorũnãcõri guijogu wame wõ roticã ãna. Ito yicõri gãjĩocũ ruju robo bajiro ãna meni rujeorũre rãcũbuocã ãna. Guijogu sũagũre, ito yicõri, “Diore goti ãsiri masũ ãa yũ”, yibojagũre cãni ãna catirocati itajura jeame ãjũritaju ãnare cõa roaquĩ cabaru joe jesagu. Azufre wame cutirisena buto ãjũcu iti jeame. ²¹ Ito yicõri gãjerãreama cabaru joe jesagu ã ya riseju sarera jãĩ budiri jãina ãnare sãaquĩ ã. Ito bajiri yuca ãna ya rire ãna ãmoro bajiroti queno ba yajicã ãna.

20

Mil ãari rodori gaye

¹ Ito bajija bero ado bajiro bajicu gaje yũ cãija. Sĩgũ ángel ãmacãjũna ã ruji wadija ticu yũ. Sũsabiti goje soje janado, ito yicõri come ma rãcocõri ã ruji wadija ticu yũ. ² Ruji ejacõri jino robo bajigũre ãiaquĩ ã. ã ãnaquĩ jane mejeju jino godo wediru. Ito yicõri ãti ãnaquĩ rãmúa uju Satanás wame cutigu. Jino robo bajigũre ãiacõri come mana ãre siaquĩ ángel. ³ Sũsabiti gojeju ãre cõa sãquĩ ã. Itoju mil rodoricõ ãre cũquĩ ã. Masare rãobe yirocu, ito bajiro bia rojoquĩ ã. Ito yicõri, gãjerã janame yirocu, iti goje biadore wame wõquĩ ã. Mil rodori iti jedija bero ãre bucõagũ yiguĩji jabeto.

⁴ Ito yija bero uju ya cumurori ticu yũ. Masa ãna ãeñaro yirise cõiacõri waja senirona rujicã iti cumuroriju. Iti masa cũñi Dios ãnare. Ámũma jata ecoana ya usi ticu yũ. Dios ocare ãna riasojare, Jesure ãna jidicãbejare ámũma jata ecoana ãacã ãna. Guijogũre rãcũbuoana meje ãacã ãna. ã ya ruju robo bajiro meni rujeorũre rãcũbuoana meje ãacã ãna. Ito yicõri ã wame ãna ya rioweca ãna ya ãmori cãni wõ ecoana meje ãacã ãna. ãna tãdi catija ticu yũ. Ito yicõri mil rodoricõ Cristo rãca roti ãacã ãna. ⁵ ãna ãacã Cristo ãarã sãa ecoana cajero tãdi catisũoana. Gãjerãma godana mil rodori iti jediroto riojuã tãdi catibiticã ãna maji. ⁶ ãna cajero mũcana tãdi catiana buto wanu quenarã yirãji. Diore queno cãdirã ãarã yirãji ãna. Mũcana tãdi juaji godamena yirãji ãna. Jeame ãjũroju ãnare cõabicu yiguĩji Dios. Paia robo bajiro Diore moa ãsirã yirãji ãna. Cristore cãni ito bajiroti yirã yirãji ãna. Ito bajiri mil rodoricõ Cristo rãca roti ãarã yirãji ãna.

Rãmúa uju ãna bucõare gaye

⁷ Mil rodori iti jedija bero rãmúa uju Satanás bucõa ecogu yiguĩji. ⁸ ãre ãna bucõaja bero masa jeyarore rão ucugu yiguĩji ã.

Gog wame cutiri cuto gānare, ito yicōri Magog wame cutiri cuto gānare cūni ruogū yiguīji ī. Ī ruorisere tuocōri minijuarā yirāji īna, gāmeri tārona. Jājarā ñarā yirāji īna. Ja sita cōīaja jedibiti robo bajiro ñarā yirāji īna. ⁹ Masare sīarona adi sitajure batarā yirāji īna. Dios ñarāre gāni biarā yirāji īna. Ito yicōri cuto Dios ī mairi cutore gāni biarā yirāji īna. Ito bajiro īna yibojarocati ūmacūjuna īnare jea cōagū yiguīji Dios. Ito yicōri ñajediro soe jeocōgū yiguīji īnare. ¹⁰ Ito yija bero rūmá īnare ruorure itajura jeame ūjūritaju īre cōa roagu yiguīji Dios. Azufre wame cutirisena ūjūrita ñaro yiroja itira. Itira ñaroja guijogu sūagūre, ito yicōri, “Diore goti īsiri masu ña yu”, yibojagure Dios ī cōarada. Itoju ūmna, ñami cūni tōbujatīñarā yirāji īna.

Masa īna ñeñaro yirise waja Dios ī senisusare gaye

¹¹ Ito yija bero ūju ya cumuro botiri cumuro ticu yu. Ito yicōri iti cumuroju rujigure ticu yu. Yu tiro riojo adi sita, macārucūro cūni godacoacu. Ito yicōri tūdi joejeabiticu. ¹² Godana Dios riojo īna rūgōja ticu yu. Ñasarā, ñasamena cūni ñacā īna. Ito īna rūgōroca papera tutiri janaquī Dios. Iti papera tutiriju masa jeyaro īna yigore wāñacu iti tutiriju. Ito bajiri itire ticōri godana īna yiado bajiroti īnare besequī Dios. Ito yija gaje tuti papera tuti janaquī Dios. “Adocō ñama yu rāca ñatīñarona”, yire gaye wame wāñacu iti tutiju. ¹³ Riaca jajosaju godabojana mūcana tūdi mājacoacā īna. Ito yicōri godana sita wato ñabojana tūdi mājacoacā īna. Ito yicōri īna ñarocōreti īna yiado bajiroti besequī Dios. ¹⁴ Ito yija bero masa cōcōri īna godarise, ito yicōri godana īna ñaroju cūni iti ñarisere āmicōri jea ūjūritaju itire cōa roaquī Dios. Itira jeame ūjūrita ña godasarada. ¹⁵ “Adocō ñama yu rāca ñatīñarona”, yire gaye ī ya tutiju wāñamenare besecōri īna ñarocōreti jea ūjūritaju cōa roaquī Dios.

21

Macārucūro mamaro ñare gaye

¹ Ito yija bero macārucūro mame, sita mame iti ñaja ticu yu. Dios ī wasoare ñari seyocu iti. Macārucūro bucuro ñasubojacati, sita ñasubojacati cūni godacoacu īja. Ito yicōri riaca bucuyari manicu. ² Ito yija bero yu Juan, ñejua ñeñarise mani cuto mame Jerusalén wame cutiri cuto iti ruji ejaja ticu yu. Dios ī ñarojuna ruji wadicu iti cuto. Iti cuto queno quenora cuto ñacu. Romio āmo siaroco saya sāña yucādo robo bajiro seyori cuto ñacu iti cuto. Iti cutore queno yucāquī Dios, ī ñarā īna ñatonī. ³ Ito yija yu cāiroju ūmacūju oca sēoro ruyucu:

—Tiya. Adocāta masa rāca ñami Dios. Masa rāca ñagū ī ñajare ī ñarā ñarā yirāji īna. Masa rāca ñacōri īna Ūju ñagū yiguīji

ĩ. ⁴ Īna ya yago idere wejacāgũ yiguĩji Dios. Ito bajiri wana quenatĩnarã yirãji ĩna. Ito bajiri godamena yirãji masa ĩja. Ito yicõri otimena yirãji ĩna. Bojori bñjamena yirãji ĩna. Junirise mano yiroja ĩnare. Iti rama bajigore iti rēta jedijare ito bajiro bajirã yirãji ĩna, yire oca ruyucu ũmacũju.

⁵ Ito yija uju ya cumuro rujigu ado bajiro yi ruyucuĩ ĩ:

—Ñajediro bucũ ñabojare mame riti wasoacu yũ, yi ruyucuĩ ĩ. Ito bajiro yicõri ado bajiro gaje gotiquĩ yũre:

—Mũre yũ gotirise ucaya. Yũ mũre gotirise riojo gotire ña. “Ito bajiro bajiro yiroja”, yi masigũ yigũja mũ, itire tũocõri. Ito bajiri itire ucaya, yi gotiquĩ yũre.

⁶ Bero mũcana ado bajiro yiquĩ yũre:

—Itocõti ña. Ñacã ĩja. Yũna sũoriti jeyaro ñasũoyija. Ito yicõri yũna sũoriti jeyaro ñasũsaro yiroja. A wame ñasũorise, ito yicõri Z wame ñasũsarise robo bajiro bajigu ña yũ. Yũ ña ñajedirore rujeoru. No yũre ide idi ãmorã ĩna senija, ũmaburi goje gaye catitĩñare gaye ĩnare iogu yigũja yũ. Waja manoti iogu yigũja yũ. ⁷ No ĩna ñeñaro yirise jidicãrã ĩna ñama rũmũa mũre rētocũrã. Ito bajiro ĩna yijare quenarise ĩnare ĩsigũ yigũja yũ. ĩna Uju ñagũ yigũja yũ. Ito yicõri yũ rĩajua ñarã yirãji ĩna. ⁸ Gãjerã yũre tũorũnumenareama jea ũjũritaju azufre wame cutirisena ũjũritaju ĩnare cõagũ yigũja yũ. “Jesure yũ cudija ticõri, yũre ti tudirã yirãji gãjerã”, yi tũoĩa gũirãre cuni jea ũjũritaju cõagũ yigũja yũ. Ñeñaro yirã, sñari masa, romia rãca ajeri masa, gãjerãre rojarã, ĩna meni rujeorũre rãcũbũorã, ito yicõri socari masa ñarocõreti jea ũjũritaju ĩnare cõagũ yigũja yũ. Itira azufre wame cutirisena ũjua itira. Itiraju ña godasarada, yiquĩ uju ya cumuro rujigu, yũ cãiroju.

Mama cuto Jerusalén wame cutiri cuto

⁹ Ito yija bero ángel sīgũ wadicõri yũ tũ eja rũjũquĩ. ĩ ñaquĩ jua ãmojeno ñagũ masa ĩna tũbujatoni ñarise tẽro rucogoru. Ado bajiro yũre gotiquĩ ĩ:

—Ado waya. Oveja Macũ manoyo ñarocore mũre ĩorocu ya yũ, yiquĩ ángel yũre.

¹⁰ Yũ cãiroju Espiritu Santo yũre ito bajiro ĩ yija, ado bajiro rētacũ iti. Gũta yucũri curise ũmacũju yũre ãmi waquĩ ángel. Ito yũre ãmi ejacõri ñeñarise mani cuto, Jerusalén wame cutiri cuto yũre ĩoquĩ ĩ. Dios ñarojuña ruji wadira cuto ñacu iti cuto.

¹¹ Dios ĩ yorisena busucu iti cuto. Gũta bato waja cutirise robo bajiro busucu iti cuto. Jaspe wame cutirise gũta ěoro queno ide totiaro robo bajiro busucu iti cuto. ¹² Iti cuto tũnima ĩna sabiara cunĩ ũmari cunĩ ña gãni biacu. Iti bedo jua gũbojeno sojeri, sojeri cuticu. Co soje ruyabeto ángel sīgũ rũgõquĩ. Israel gãna jua gũbojeno buturi gãna wame wãñacu iti

sojerijū. ¹³ Ūmacañi ī joejea wadiri dūja ūdia soje, ī quedi sāja warojuā ūdia soje, warubūjuā ūdia soje, gaje dūja warubūjuā ūdia soje ñacū iti sojeri. ¹⁴ Iti cūni sabia rūjaraju roca juā gūbojeno gūta cū gāni biañi ĩna. Iti gūtagārijū Oveja Macū ĩ oca goti ucutoni ĩ cūana wame wāñacū.

¹⁵ Ángel yū rāca būsicacū cūto cōīarotigu orona ĩna meniragu rūcoquī. Sojeri cūni, ĩna sagāni biare cūnīre cūni ĩ cōīarotigu ñacū itigu. ¹⁶ ĩ cōīaja iti cūto eyarise, iti cūto ūmarise, iti cūto yoarise corocō ñacū. ĩ cōīaja dos mil doscientos kilómetrocō ñacū yoarise, eyarise, ūmarise cūni. ¹⁷ ĩna sabiare ángel ĩ cōīaja sesenta y cinco metros ūmarise ñacū. Masa ĩna cōīaro bajiroti cōīaquī ángel cūni.

¹⁸ Jaspe wame cūtirise gūtagārīna iti cūto sabiañi ĩna. Orona iti cūto meniñi ĩna. Ūeri mani ñacōri ěoro ūeri mano robo bajiro ruyucū iti cūto. ¹⁹ ĩna sabiara cūni roca juā gūbojeno gūta ñarisejare, gūta būto waja cūtirise itigariju wāñacū. Cajero gaga jaspe wame cūtirise wāñacū. Bero gaga zafiro wame cūtirise wāñacū. Bero gaga ágata wame cūtirise wāñacū. Bero gaga esmeralda wame cūtirise wāñacū. ²⁰ Bero gaga ónice wame cūtirise wāñacū. Bero gaga cornalina wame cūtirise wāñacū. Bero gaga crisólito wame cūtirise wāñacū. Bero gaga berilo wame cūtirise wāñacū. Bero gaga topacio wame cūtirise wāñacū. Bero gaga crisoprasa wame cūtirise wāñacū. Bero gaga jacinto wame cūtirise wāñacū. Sūsarica juā gūbojeno ñarica amatista wame cūtirise wāñacū. ²¹ Juā gūbojeno sojeri perla wame cūtirisena meniñi ĩna. Co soje ruyabeto coga perlanati iti sojerire meniñi ĩna. Iti cūto gūdareco ñasarima ĩna menira ma orona meniñi ĩna. ěoro ide totiaro robo bajiro ruyucū iti.

²² Dios ya wi ti būjabiticū yū iti cūto. Coju ruyabeto mani Ūju Diore rūcūbuocā masa. Rētoro masigū ĩ ñajare coju ruyabeto ĩre rūcūbuocā ĩna. Oveja Macūre cūni ito bajiroti rūcūbuocā masa. Ito bajiri coju ruyabeto ĩnare rūcūbuorā ñari ĩna rūcūbuoroti wire menibisī ĩna. ²³ Ūmacañi ĩ asirise, ñami gagū ĩ busurise cūni āmobeā iti cūto. Dios ĩ yorisenati busua iti cūto. Ito yicōri Oveja Macū ĩ yorisenati busua iti cūto. Ito bajiri ūmacañi ĩ asirise, ñami gagū ĩ busurise cūni āmobeā iti cūto. ²⁴ Dios ĩ masoana ĩ busurisenati iti cūtoju wa ucurā yirāji ĩna. Adi sita gāna ūjarā ĩna rūcorise ñasarise āmi wadicōri Diore ĩsirā yirāji ĩna ĩre rūcūbuorā. ²⁵ Ūmūa soje biaya mano yiroja iti cūtoju. Iti cūtoju ñami mano yiroja. Ito bajiri biaya mano yiroja iti cūto. ²⁶ Co sita gāna ruyabeto ĩna rūcorise ñasarise āmi wadicōri Diore ĩsirā yirāji ĩna ĩre rūcūbuorā. ²⁷ Ñeñarise rāca sājamena yirāji iti cūto. Ñeñaro yirā, rūore oca gotirā cūni

sājamena yirāji iti cūtoṛe. Oveja Macu ī ya papera tutijū wame wāñarā riti sājarā yirāji iti cūtoṛe. Iti papera tuti, “Adocō ñama yū rāca ñatīñarona”, yire papera wāñacu iti tutijū.

22

¹ Ito yija ángel riaca ueri maniña ũoquĩ yure. Itiya ide catitīñare gaye ñacu. Ide ruyurisa ñacu itiya. Ujū ya cumuro Dios ī rujiri cumurojū, ito yicōri Oveja Macu ī rujiri cumurojū jode cūticu itiya riaca. ² Iti cūto gūdareco ñari ma gūdarecore ñacu itiya riaca. Riaca jūa dūja tūnima catitīñare gaye rica cūtiri yucūri ñacu. Sīgū ũmacañi ruyabeto rica cūtisoticu iti yucūri. Ito bajiri co rodo jūa gūbojenojiri rica cūticu iti yucūri. Iti jūrīna masa īna uco yiroti ñacu. ³ Itojū ñeñarise manoja. Iti cūtojū ujū ya cumuro Dios ī rujiri cumuro ñaroja. Ito yicōri Oveja Macu ya cumuro cūni ñaroja. Īnare moa ĩsiri masa ĩnare rūcūbuotīñasotirā yirāji. Itojū ñeñarise manoja. ⁴ Diore ti canamūorā yirāji īna. Ito yicōri Dios wame īna ya rioweca wāñaro yiroja ĩnare. ⁵ Itojū ñami mano yiroja. Iti cūto ñarā sīabusuore gaye āmomena yirāji. Mani Ujū Dios ī yorisena busu ñaro yiroja iti cūtoṛe. Ito bajiri ũmacañi asirise āmomena yirāji īna. Ito yicōri Dios rāca rotitīñarā yirāji īna.

Jesucristo ī ejaroto yoabea ũja, yire gaye

⁶ Ito yija bero ado bajiro gotiquĩ ángel yure:

—Jeyaro mū cāirojū mū tigure, mū tūogore cūni riti ña. Ito bajiri, “Riti bajiro yiroja iti”, mū yi masija quena. Mani Ujū Dios ī ñami ĩre goti ĩsiri masare īna busi masiroca yigū. Īti ñami yure cōaru. “Ado bajiro rētarō yiroja”, ĩre moa ĩsiri masa īna yi masitoni, yure cōaquĩ Dios, yiquĩ ángel yū cāirojū.

⁷ Gaje ado bajiro gotiquĩ ángel yure:

—Tūoya, ado bajiro gotiami Jesús: “Yoari mejeti tūdi ejaḡu yigūja yū”, yi gotiami Jesús. Ito bajiri, no adi papera tuti Dios ī ucare tūorūnūrā wanū quenarā yirāji īna, yiquĩ ángel yure.

⁸ Yū Juan itire ticōri, itire tūocōri yū ucare ña. Itire ticōri, itire tūocōri ángel yure ũocacu riojo rijomunigāna ñini rūjūcu yū. ⁹ Ito bajiro yū yijare, ado bajiro yiquĩ ī yure:

—Yibesa itire. Mū robo bajiroti Diore moa ĩsigū ña yū cūni. Mū ñarā Dios ocare goti rētoḡurā, ito yicōri no adi papera tuti ucare tūorūnūrā robo bajigūti ña yū cūni. Ito bajiri yure rūcūbuobesa. Diojūare mū rūcūbuoja quena, yiquĩ ángel yure.

¹⁰ Gaje ado bajiro yure gotiquĩ ī:

—Iti papera tutijū, ija rētaroti gaye ucare ña. Dios oca ña iti. Yoari mejeti iti gaye rētarō yiroja. Ito bajiri iti ocare yeyo rūcobesa. ¹¹ Ñeñarise yisotirāma ñeñariseti yi ñacōajaro ĩnama. Ñeñaro tūoīarā īna tūoīaro bajiroti tūoīa ñacōajaro īna. Queno yirāma queno yi ñacōajaro. Ito yicōri Diore tūorūnūrā cūni

Diore riti tuorānūtīñajaro. Īre ĩna tuorānu ñacōaja quena, yiquĩ ángel yure.

¹² —Tuo ya, ado bajiro gotiami Jesús: “Riti gotia yu, yoari mejeti tūdi ejagu yigūja yu. Tūdi ejacōri masa ĩna yiado bajiroti ĩnare waja yicūja yu. ¹³ Yu ña ñasūogu, ito yicōri ñasūsagu. Yuna suoriti jeyaro ñasuo yija. Ito yicōri yuna suoriti jeyaro ñasūsaro yiroja. A wame ñasūorise, ito yicōri Z wame ñasūsarise robo bajigu ña yu”, yi gotiami Jesús, yiquĩ ángel yure.

¹⁴ “No ĩna ñeñaro yirisere coe rotigoana yutabuju ueri mano robo bajiro bajirā ñama ĩna. Īna riti iti cuto sojere sājara yirāji ĩna. Itoju ejacōri yucu catitīñare rica barā yirāji ĩna. Ito bajiri wanarā yirāji ĩna. ¹⁵ Adocō jājarā ñama iti cūto sājado mana. Diore jidicāna, gājerāre rojarā, romia rāca aje ñarā, sīari masa, ĩna meni rujeoanare rūcūborā, ito yicōri ruosotirā cūni ĩna ñama iti cūto sājado mana”, yi gotiami Jesús, yiquĩ ángel yure.

¹⁶ Gaje Jesús gotirise gotigu, ado bajiro gotiquĩ ángel:

—“Yure tuorānūre iti oca ĩ gotitoni ángel cōacu yu. David ũju ñayore rujeoru ña yu. Ito bajibojarocati ĩ janerābatia janamiti ña yu. Busuri ñocōagā buto yogu ĩti ña yu”, yi gotiami Jesús, yiquĩ ángel yure.

¹⁷ Espiritu Santo, ito yicōri Oveja Macu manajo cūni coro bajiroti busiama ĩna:

—Mucana tūdi waya, yama ĩna Jesure.

No itire tuo būjarāti, ĩna bajiroti:

—Tūdi waya, yija quena Jesure.

No ide catitīñare gaye idi āmorā, Dios tu idirā waya. Waja manoti mūare iogu yiguji ĩ.

¹⁸ No adi papera tuti Dios ocare tirāre ado bajiro mūare goti quenoa yu: No adi papera tutire uca remogūre adi tuti iti gotiro bajiroti ñeñaro ĩ tōbūjaroca yigu yiguji Dios ĩocūre.

¹⁹ No adi papera tuti Dios ocare ĩna jidicāja, ito bajiroti ĩnare cūni jidicāgū yiguji Dios. Ito bajiri ĩ ya papera tutiju ĩna wame ruyubeto yiroja. Ito yicōri ĩ ya cuto ñeñarise mani cuto sāja rotibicu yiguji ĩ ĩnare. Ito bajiri yucu catitīñare rica adi tutiju yu uca wōre gaye bamena yirāji ĩna.

²⁰ Adi gaye yure goti rētabugu ado bajiro gotiami yure:

—Yoari mejeti wadicūja yu, yami ĩ.

—Ito bajiroti āmoa yu cūni. Yoari mejeti tūdi wadiya yu ũju mu, ya yu Jesure.

²¹ Mani ũju Jesucristo mani jeyarore queno yijaro. Itocō ña.